Verfilmungsstelle:
LANDESARCHIV BADEN - WÜRTTEMBERG
Institut für Erhaltung von Archiv- und Bibliotheksgut

Verwahrstelle:
STADTBIBLIOTHEK U L M

Signatur : 19 555,1

Titel : Fabri, Felix: Evagatorium in Terrae Sanctae, Arabiae et Egypti peregrinationem, Band 1

Felix Fabri

Evagatorium

I

Tresor
19555
-1

P. T. [illegible]
EVA[illegible]TORIUM
[illegible] I

19555
1

~~D 118~~
3
IX D 7
19555
1

triplo.

Felicis Fabri, Ord. Praedicatorum
Evagatorium,
s. duplex peregrinatio Hierosolymitana. Vol. I-II.

19555-1
Tresor-Stahlschr.

¶ Capta fff

Frater felix fabri ordinis ꝓdicatorꝝ ad fratres conuentus ulmensis eiusdē ordinis de ꝑegrinatione sue sōte et Jherusalem et sancti montis sīnay et Horeb:

Religiosis ac deuotis et ꝓfessis deuotis fratrib⁹ conuentꝰ ulmensis ordinis ꝓdicatorꝝ fr felix fabri eiusdē ordinis et conuentꝰ. vester confrater salutē in dño sempiternā

Deticiam vere lar. fres.

Satisfacere pro posse conatꝰ sū. qua me a cedris orientē versus occidentē ad ꝑtes tr̄as maīnabi. fecio fuis ꝙ pulsastis. peregrinos ut loca tr̄as marcina spi pue tr̄a terre sōte loca diligenci et accuraci ꝙsidare et cōsiderare. adnosq si deus me rēduxit fideliter referre in ꝑegrinatōe ego existens. singula loca ad ꝙ me ꝙtigit diuitere ꝓtenta ꝓspere. serua ac dispositoꝝ scripto ma dani. td tre sōte ꝙ aliarꝝ tr̄arꝝ marcū. fluminū. et locoꝝ. sicie palestine. Oscedi. arabie. madian. marcis. mōtis marcis rubri. marcis. magne ac ꝓsularꝝ ẽt. et trarꝝ ōnium tantum. grecie. macedonie. attice. achaie. albanie. asie. marcis et maioricis. turcie. illiricii. Dalmacie. pannonie. et hystrie. ytalie. cāa et loca germanie. sine teutonie. et brevitr oīa ꝙ ꝓtibus ꝓncipalibus mūdi ꝓtibz mūdi. ꝓ cuius capa. ꝓ cia et ꝓfficia. notani et ꝙscripsi. ꝓ sup. cal michi et aliis ꝰpegrinis acciderunt ꝓspera et aduersa. amara et dulcia. ex posito et a casu. et qdā. ꝓdifferencia et aliq singulāa futuris ꝓrarꝝ cautela. duxani. et ado fr ad ꝓtractia determinare desedi. ut nauigādi mos ꝙcesseri ꝓ ꝙ nauigatoꝝ ꝓtractꝰ ~~scilicet~~ ꝙdamo scilicet. Contigit. et michi sic multū affectus sic frequēs accidere solet. qui dū ordinate de re sua affectāt aliq dicere aut facere delectat mox affectus vō ꝓcurrit. oculoꝝ ꝓ cleris ꝓtrepantibz ā ꝓpedit ā pcty ꝙsilit. dū ꝓ re

Sicq; quatuor mūdi ꝓncipales ꝓtes attingit. ꝙ ꝓgrue ut ꝙ ꝓcessu ꝙ ꝓtes patebit.

affectus magis pensat. gratius acceptat. liberalius remune-
rat. et si que forte inordinate acta sunt et minus ornate
posita, affectui non effectui ascribatur, quod et mihi usque
summe affectionato tam ad vestras Charitates, quam ad materiam
editam vero fieri. Ut ego clarius et latius possem vobis
hec que petivistis de scripturis tradere perfecta prima peregrinatione
in quantum potui laboriose evagatus sum, pene per totos canonice
et catholice scripture libros legendo textum et glossas. peregri-
nalia etiam, multum nova et vetera perlegi, et descriptiones
terre sancte antiquas et modernas perspexi, de quibus omnibus
quod deserviebat proposito meo, et qua collectura grande volumen
Pro certo comportavi ~~[illegible]~~
et dico quod non tantum laborem habui de loco ad locum peregrinando
quantum habui de libro ad librum discurrendo, querendo, legendo
et scribendo scripta corrigendo et concordando. Sed quia post
hec omnia in multis dubius remansi et perplexus quia multa legera-
ram et pauca videram, ideo ut certiores vos redderem et au-
denius scribere possem iterato mare transivi ad civitatem sanctam
perrexi ibique locis sanctis multis diebus degens per quos deser-
tum magnum pertransivi et per arabiam ad montem synai et inde
in egiptum descendi per oram maris rubri [illegible] in omnibus
hiis locis certitudinem conferens ea que prius legeram et col-
legeram ad ipsa loca et [illegible] scripturas cum
locis et loca cum scripturis [illegible], potui investigavi et signa-
vi [illegible] dolorosis [illegible] in quibus non fui
exacta diligentia fecerunt [illegible] conscribere [illegible] non nisi
illo addito ibi non fui sed auditu et lectione didici [illegible] conscripsi
diligenter pericula que in mari magno [illegible] peregrina
sustinui et angustias quas per desertum perpessus
sum et tribulationes diversas quibus affectus fui cum aliis
sociis meis peregrinis inter turcos sarracenos arabes et
falsos orientales christianos [illegible] magis placet in-
cipiat monastica quies, claustri stabilitas regularis
disciplina et obedientie labor [illegible] et evaga-
tionis [illegible] testis est michi in deum quod si scivissem me
ex hac peregrinatione ad tantam evagationem inclinandum et curiis
implicandum fuisse [illegible] agressus fuisse

De [illegible] et si [illegible] non tam [illegible] cupit [illegible] legere [illegible] evagatorium fratris felicis [illegible] orientis [illegible] vidisse [illegible] et [illegible] antiquas hystorias [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] regiones orientis [illegible] et [illegible] et [illegible] ibi habitantes [illegible] antipodes [illegible] in antiquum [illegible] et [illegible] regiones [illegible] et polos ac stellas [illegible] et silvas [illegible] et nemora [illegible] et [illegible] et regiones [illegible] et [illegible] alia asseret se vidisse [illegible] et [illegible] et [illegible] satisfacere [illegible] solo meditacione maris [illegible] et scripsi [illegible] diligenter et [illegible]

quia pre dolore nimis a studio utiliori alienatus et di-
stractus factus sum. ideo de cetero hic liber non peregrina-
torium [illegible] nec alio quis nomine — i.59 ca Evagatorium fratris felicis dr. liber iste
intitulari [illegible] evagatorium fratris felicis iuste dici non a
rei et esse statum ex quo titulo materia confusa et diversa
libelli et compositoris indispositio et distractio patefiat
Descripta ego fratres mei desideratissimi hoc [illegible] premis-
sum fratris felicis evagatorium et [illegible] — liber iste non elegendus nisi tempore remissionis utilioris studii
in eo legitur. Nec [illegible] libellum quem offero
[illegible] autenticam scripturam [illegible] examinata
[illegible] auctoritatibus roborata, aut [illegible] pro
eo [illegible] studio legendum sit [illegible] scripturis [illegible]
[illegible] ut tempore remissionis fructuosioris
studii et [illegible] diebus quibus [illegible] otio et recreacione
[illegible] hylari [illegible] cum vacat legatis
Spero autem quod [illegible] utilis non erit huius evagatorii lectio
[illegible] res prorsus fabulosas et fictiones poeticas ad
[illegible] salutis [illegible] sciatis [illegible]
ordinatum affectum ut non solum res grandes et gesta sancta
sint vobis [illegible] materia [illegible] res parve et exigue
et facta puerilia sunt vobis edificativa. Ideo audenius
[illegible] magna et vera sancta et seriosa [illegible]
[illegible] puerilia apocrifa et faceciosa [illegible]
falsa aut mendacia [illegible] scripture [illegible]
[illegible] sacre scripture et [illegible] ambiguitatem [illegible]
evagatorii lectio et [illegible]
[illegible] quietabitur [illegible] distancias locorum et longitudine
[illegible] miliarium petras et maria [illegible]
[illegible] magnas diversitates quas [illegible] de hoc in
libellis [illegible] mensuraciones et [illegible]
[illegible] miliarium [illegible] non [illegible]
de uno miliari nisi esset [illegible] quia [illegible]
[illegible] navis [illegible] loca [illegible] diebus attingere ad
[illegible] non possum [illegible] septimanis [illegible]
[illegible] Nec de [illegible] expensarum [illegible] quia
[illegible] non [illegible] ancilla et curiose

gaufragia gundagiaret pedagia ff fuit cellia ff mut pg
mut ming exigut Et patrom qq mutu qq mung
g naulo va punt tm at de expensis vripiedg in eo
strat q bmasa plena et mung luega ad magnd de
secuñ pact pegnacoe illi de gulti cst i suis libel
lis pegnalib; mibi de ñatas ducedos dat dedic
th de expensis de vegmine i mari de gusroc cu sar
racenis de guisac p de secto et de hyd q tu ena ju
sta fuit et singulis mensib; mutan do coadunisco
de illis et vmitta lega nolucre ad alia pegnalia Gul
stanalia et n concessa illi sac pegnacois sodio i qr
euagatorio late et clare aperiuntur ad omnes ostendisse
scias et nobis michi mtig karissimis ff et quib; da aliis in
ming nost gremium qui accepto meo processu sibi ad suas
pesmas ex eo libellum ofcucurri qd tm michi no di
spliceat ff ipm placet quia tm qd ff in fratrib; di
ctor tm ymidia grico Et ode no michi placet ut
tpor meo euagato gnoscat aliis cum vidimus fratrib; p
cipue tm fratrib; michi singularissime dilectis conventu ba
salarien qui quos a puero educauy et i religione et sacris
lect i structu sui dñi ac gispone platoq et supposq
mroq vot ju gfrog sui doty et quetu vro appdiaty Do
minicat est nogo cum ib; et religiosis dnis et presbyteris
ju regni monasterio de gigen sub grosso pore et dno
dno paulo hastr albrat dignissimo degentib; ordinis
sti Benedicti Ad hec est cum ipis ordinis ju neublingz et
ju blaburen vicinis vicis religiosis est qui et presby
teris qui ibi sunt ju lapide et ju burgstayny et quanto
cpi ad gnandi pascua et denutrit ac cum de gfratib; mtis
fratib; minoribus olim votiu gmoratib; ipso gnandi tem
et pmenes corp legendo euagato ju stabile et firmet
et ex descripta sedes locoq scriptura sacra luculenta intelli
gat et ju deuote et gtiplacete magt gficiat no ob
missis ad ffectu sui pateatur tm mutuu et religiosi vi
delicet gor euagatorio ordi et si inpsentiarum dñs ipse loco repe
rerint pie gdanabunt et ju delegetur qui ibidem suppli
co venerabili corp. Ad hec si libellus iste ad mag cognc
verit illoz de quib; agit ff 31 Sacerdotes. Item omissis
dñi euangelijs et epistolis cum dicad legenda et amatoria
luculentoz ordinem alba cingula et amictus teneat et ne

Tintis dnis omnib; regnantib; vris co
ciuib; i monasterio wengen ordis et eccle
giasticis ac reuerendis ffratribus &c

mina poetica studet et ju pampa vestigiorum arboris
gaudet scio me no posse corpi debitoes detrisancos
et subsannacois euadere qui ona scripta eius oratoria
et sacra vestigiis flabij no vdimina Ciceronis tulliana
no vdolcia Hilarionis et autois corpi deuidet Itali
bz euagatorem meum fastidiosu cur quia omnia amant
sacra scriptura utiq; dicit et certu no diligunt et sic feli
citer, maxime si feliciter ipsemet q garrulus et ju doctus
reclamabunt Ego tm ipi eo q eadem sibiliter et vanitas q
si no ju redia facter no tm eum juuare spes solacij
eloquiu eius pcisa lingua balbuciet q ad hec opus fau
cibz meis si no mecum tui o secretj allegat q voluer
q nolunt cuncter ipsi eos Vos au fres mei karissimi
euagato accipiatis pm eximio sacre theologie pfessori
magro ludwico fratri pari nro pdigno examinandum
corrigendum emendandu ff psentate. Quamvis enim ipm
scire opusculu tm magnopere aut necessario veniat corri
gendu ff si prato alicui esse possit Aby tm sue revende Patemi
tatis ultro et gsensu ju publicum prodeat nolo; et m doc
no mo sue reverende pris detuliss, sed et ipi opusculo
vendicare gsuluisse. Dico equid et ctus sum, q ipm Eva
gatorem dñi excella tui doctoris egredi videbitur, aucto
ritatis et plendoris pliny accipiet atqz valoris. Et jam
pro eo galeedo laboraburi qui ante sui paternitatis inspectionem
deluta sed Lucassat. Fac ego fratres amantissimi. pdia ffe
fraile et tanta labore meo negre dñi misericordia tm me de
precmet ac dño nro negre et pris preceptoris mei fm obser
mantissimo me i regnu sibi Valete ju euo felici.
Datum dnno dñi dry CCCC lxxxviij. pg dnice sexag
mea sedz a sctis loris pisby et matrib; frisgy et sgmari

q fff sive sctis pegnis ordinis pdicti
conventu alnensis co r gfre

Euagatorem tm dnus principales co
tinet ptes ff mensis dnarij pegna
cam q sunt pegnales pdecessoribus et
pegnatis synaiqua sive bathyrinianam
Et finem iste due ptes dno balneum Et ytinet hec
due ptes has scriptes materias i generali libroz
ipz totaty qt mses et tot ca qt dies et ita pa pro
ipz vij tractatuy et i totis: Incipit fo 24 n.

Ego de mandato opi i pena maioris excois ordinis ac sub
tribulo i mandatis ac sub ffidei

Euangelium euagatorij

3.

Qualiō diuisio tocij apiō

Diuisio tocij Euangatocij

Prima pō ḡtinet phemiū qd̄ ꝓplet pegrinacōs tres sōtes et pgz tres et missianis laudē et pemiū et deinde pax euangelicē fff et cenūs Deposita ḡtinet sedās euangelicē ausq; ad sēm solimā cū descensu pm̄ sōtes locos tres sōtes et quibz fff euangelicē ꝓpe sōtā fuit ut gressū de mādato

Deinda pō cōtinet euangelicē aperte ꝓpetinō et ꝓdescriptū accubitū dñi nr̄i ihū xp̄i et tūba mādatoꝝ necessū a morte dñi nr̄i ihū xp̄i qualiō xpi ihū et ꝓmissionē ḡtie et beatitudinis qua ḡtinet memoriā tocij descripti agendi ac ꝑ et alpm alemanie et sociorū eius alio pacto descripti arce cū diuisio cū cruce

Incipit pa pō Salutz phemiū in cuangatiō fff de commendatione

Vagarei ꝓncipia post grecos sodalitū tuoꝝ egrederere et alibi post vestigia grecoꝝ Et pascē dos tuos inuetos tuberē nacula pastoꝝ ita ḡ licet pauci sint positis cunctis po capitulo

Mendosem sacra seregmatos eo solemitate q̄ addi laude susceptā nasci esse actus nobilissime ututis q̄ sōtes latcid̄ nanimat Porro ad pfectū ututis actū exigunt sex ḡdicales q̄ pr̄ oībis apositis ḡtinet solicitū apositū bani apis Desiderium ordinatū apis apositū pr̄ eloquendi libertas at facultas agendi degressis apacatis modus debitus faciendi transitus et pfectio actus utuosi Hec ei ḡuenit ad utuosū pegrinacōs et ḡtinet in pmissis oībus

Pō in pegrino tres sōtes dz habē et aptet ut habeat positū pegrinandi ut dicē possit apis apositū q̄ ḡcepit tale positū Euangaci ꝓripia

Pō debz habē ordinatū desiderium pegrinandi pr̄ eloquendi ad qd̄ pfecit post greges sodalitū tuoꝝ

Tres pegrinū aptet libertatē et facultatē pegrinandi

Vertha optime egerunt ad cō laudē susceptā nasci esse actus nobilissime ututis q̄ sōtes latcid̄ nanimat Porro ad pfectū ututis actū exigunt sex ḡdicales q̄ pr̄ oībus apositis ḡtinet solicitū apositū bani apis Desiderium ordinatū apis apositū pr̄ eloquendi libertas at facultas agendi degressis apacatis modus debitus faciendi transitus et pfectio actus utuosi Hec ei ḡuenit ad utuosū pegrinacōs et ḡtinet in pmissis oībus

Pō in pegrino tres sōtes dz habē et aptet ut habeat positū pegrinandi ut dicē possit apis apositū q̄ ḡcepit tale positū Euangaci ꝓripia

Pō debz habē ordinatū desiderium pegrinandi pr̄ eloquendi ad qd̄ pfecit post greges sodalitū tuoꝝ

Tres pegrinū aptet libertatē et facultatē pegrinandi

8

ut sibi dicā egrederere

Debz pegrino agredi vias pegrinacōs in sibi dicitur et alibi

Habē dz modū debitū exequendi pegrinacōs ut pegrinē pō ascēsiōia greco

Pficiat et ḡsumat pax pegrinacōs vt diligere ꝓplcat qm̄ ei ꝓparē dñs dicā et pascat te dās tuos inuetos tuberū pastoꝝ dz ait dñs pegrinā ab hijs vi depereat pax discordē ꝑsingula ḡtinēd cū ad pax manifestū et qz desiderium quoꝝ vaide di ciuitatē sōtā ierm et alia loca sōta tres pmissianis que et qz ait. ego fidelibz et audent dico qz dle nō e fidelis cristianꝰ qui hoc desidēo nō e affectꝰ ex obiect tū recta diuitat obitu prude dr. libō ieam i ista ep̄tolā nō at ꝓsecū pegrinādi et que dr̄ gētis hoc ad sōta loca nō ve- unt q dubitā. vel aptat se ꝑ ipm fuisse et loca sōta vidisse ꝑ pauci q pauci hoc colle facē quia pcez dulcedinē et cellule qetez et amicoꝝ ut ferm solacia magē diligunt a quib clamo ei volut Desiderium ego vidē di ierm michi facit ad pegrinandū ꝑ dās quib q ex desidēo ꝓsectū sitimus ut dicē possit et ex dñe atq; pricipz desero cella ꝑ dñm de linquo quietē ꝓ te specto fidē et arcos pgrino ipmo et me ipm ab rego et anz mea odio cruciatū pegrinacōis collo et sic Euangaci ꝓripia

Quantū ad 4t notid̄ e q̄ coniciasse quib euangeli si pa euangaco cōia ad loca sōta nō fuat ex ordinato affectu sit cydā de quo dr̄ ipse q̄ dixit euangi ꝑ via cordis sui ḡtinēdi et pegrinandi ndr ut ex hoc ex hoc et ex hoc pr̄ aliud euangi ordinē nō q̄ et utile esset euangi et sīplr sanat cionē et pdo qui pegrinā ut euangi vitiosus ei nō at qui euangi ut pegrinet ꝓpter mādi ꝓpinē ecc̄ pquietē negociis caute degerēs q minꝰ desiderāret pegrinā si nō habet ꝑ viaz euangeli nō sit agit utuosq; pegrino si laborē pegrinādi sulstinet ꝓripiat euangeli nō sīplr ut vagabundꝰ ꝓuocetur si euangeli ꝓripit pg greges sodalitū ei ꝓpter pegrinādi matꝝ et ffectū ecc̄ egrinā pegrinū euangi ꝓdis ei digna ꝓripit pegrinā pucez dr̄i q tri omn̄ color est

tercia capite 12 [illegible] Secundo ij sodalis dn sociis sessionis
Sodales ergo xpi sunt socij sessionis eo quod optime
quemadmodum apostoli qui xpo sponso consederunt in cathedra doc
trine mat 19 cum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius
Consederunt eciam cum eo in mensa celesti dilectione luce 22
vespere autem facto discubuit et xij apostoli cum eo consede
bunt et in tribunali extremi iudicij mat 19 Cum sederit
filius hominis in sede maiestatis sue sedebitis et vos iudicantes
et professione quietis eterna consedebit luce 22 Ego dispo
no vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum ut edatis et
bibatis super mensam meam in regno meo | [illegible] eciam ipsis sede
ribus consedens ministrabit illis luce 12 Vero ego apostoli sunt
sodales xpi ita sunt pastores nostri quod vobis promissi sunt
Jere 3 Dabo vobis pastores iuxta cor meum qui pascent
vos scientia et doctrina [illegible] apostolos et apostolicos viros
vos [illegible] et precipuus fuit ille cui dicitur fuit Joh
ultimo pasce oves meas Greges vero sodalium xpi
et pastorum nostrorum sunt turme fidelium quas apostoli ad
pascua fidei et sacramentorum sunt ducti ut pascerentur
exemplis doctrinis et corporalibus nutrimentis | Dicat
ergo [illegible] et [illegible] peregrinus Evagari incipiam
per greges sodalium xpi quia in [illegible] me iudico
[illegible] greges apostolorum [illegible] me [illegible]
ideo saltem liceat michi post greges sodalium eius pere
[illegible] et [illegible] sui [illegible] reddi desiderium pere
grinandi [illegible] quis morbos suos agnoscit [illegible]
sanus et [illegible] se [illegible] sicut [illegible] per greges sodalium
ambulare desiderat

3 ¶ Circa tercium quod necesse sit peregrinandi facultas [illegible]
[illegible] quis habeat peracta [illegible] posuerit peregrinandi
et [illegible] desiderium [illegible] si de eius facultas peregri
nandi non poterit peregrinus fieri [illegible] ibit ligatus
[illegible] ambulabit captivus [illegible] ego ut desideratum eva
gari per greges sodalium xpi dicitur ab eo cui subest
Egredere [illegible] dat licenciam et facultas peregrinandi
multi et fervidi religiosi et devoti [illegible]
[illegible] habent [illegible] claustrum civitatis
[illegible] non [illegible] tali egredere [illegible]
[illegible]
[illegible] et venerabilis et utilis [illegible] cum adlocuta [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Porro si absque licencia quis iter arripiat [illegible] egressio talis
non esset peregrinacio sed [illegible] evagario
[illegible] per greges sodalium xpi sed post instinctum
[illegible] Vnde eciam salamo 3 reg 2 precepit semei ut sibi
edificaret domum in ierusalem et non egrederetur inde atque
[illegible] dic [illegible] fecit et transgressus [illegible]
[illegible] se [illegible] et sibi [illegible] egres
sus sine facultate fuit [illegible] vero salamo xpus et [illegible]
[illegible] precepit cuilibet fideli catholico manere in
ierusalem hoc est in unitate [illegible] et die egressus
fuit aliquis sine licencia [illegible] transgressus [illegible] magis
[illegible] excommunicacione [illegible]
[illegible] magnis censuris [illegible] licencia
vadat [illegible] et [illegible] censura et excommunicacionis
[illegible] antonius [illegible] publicis [illegible]

¶ Circa ad quartum quod sequitur [illegible] egressio ac
tualis [illegible] peregrinacionis [illegible] dicitur
Ibi [illegible] quis [illegible] habet
[illegible] licenciam et tamen non egre
ditur ad peregrinandum quia considerat [illegible] et pe
ricula marina et [illegible] et [illegible]
[illegible] et ideo [illegible] negligit Tales sunt [illegible]
qui cum plus audaces sunt et magna presumunt [illegible]
gressione desistunt [illegible] timiditate [illegible]
[illegible] quidam sunt [illegible]
[illegible] magna sollicitudine obtinuit licenciam
et congregavit expensas et fecit sibi fieri vestes pe
regrinales [illegible] tempus aggrediendi [illegible]
[illegible] et [illegible]
timebat vidi eciam quosdam qui usque ad mare venerunt
[illegible] et [illegible] audivi [illegible]
vit [illegible] quosdam [illegible] usque ad me
[illegible] qui fatigati marinis [illegible]
[illegible] egressi [illegible] non [illegible] aggressi
ideo non [illegible] egredere et abi

¶ Circa ad quintum de modo debito peregrinandi servando
et quamvis [illegible] ostendit [illegible] subiunxit per vestigia
gregum supple egredere et abi [illegible]
peregrinus [illegible] intendat intendit [illegible]
[illegible] per greges sodalium xpi sed non poterat [illegible] pace
et quiete post vestigia gregum sine [illegible]

[illegible] tractatu de excommunicacionibus [illegible]
[illegible] lata sentencia excommunicacionis
[illegible] cardinalis
[illegible]
licencia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] licencia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] peregrinacione

ci lycu nō possūt sequi sodales xpi aptos pastoēs meos
nr̄ps greges corp̄ prodere ꝫ cū grādi difficultate
et rōdūnda quagnōe vestigia gregū qrere et sequi
necesse ē displicet. magꝫ fides et vota detrua sōta pene
deferit greges cōs qui aptos xpi sodales a meos pastoēs
a magna mūo sequi solebat ad pascua ihd dispersi ssp
porcis et a ferīs migrauerūt. ꝙ de plagis ꝙ x. 10.
Q. dnō greges corp̄ dissipati ē. et ysa 11. Q. plebē ci
uitates gregibz erant. Q. in ea erat ciuitates ville
et cōp nemora vbe sōta vpleta gregibz. Q. ubi nidebāt
agni rapti p̄ iu naccias. Q. ues p̄ parietes bouēs
p̄ mātrates. dsilli p̄ simplicitatē. Q. elephantes p̄ asti
tate. Q. cani p̄ uesani. seruarios porcelli p̄ pigre. Q. mū
gentanis bestie p̄ platoꝝ sollicitudinē. q̄ pg̃ uitulos
mugientes et lac copiose ministrantes. Q. ssl. dclārē
tur cūt. ꝓ pegrinatōe euangelie egredient alibi. q̄ no
pg̃ vestigia gregū. ssl. pg̃ voces pastoꝝ ipē greges et
pegrini sunt gregibz nō p̄prios sōtos locos. Q. uocabāt
Q. ē sōtus petrus princeps pastoꝝ gregem. Q. nos
pauit celesti sapia. ꝫ nō cās nec sāguis sibi dicta
uit ssl. ꝑ celestē. i. dixit. de q̄ dō ihc Q. tu es paulus
cos pauit. nitid anglicā. i. dulcedō. ꝙ de mea gusta
ō. p̄ceptis. i. ꝑcepit. Q. sanctꝰ andreas cos pauit. cuꝰ
misterēū aperiendo et cognitū ostendendo. q̄n d̄ cuida
d̄ si rebus nr̄is misterium reuelat aperiat. i. via salutis
Q. sanctꝰ iacobꝰ maior. cuꝰ hymnus pauit. sōta salu
tāris. eis manifestando. Q. sanctꝰ iohēs eos pauit. dulcedine
i. culturā. Q. sanctꝰ thomas fidei rē. admirta ministrādo. Q. sanctꝰ
iacobꝰ minꝰ sōtitatis exempla dando. Q. sanctꝰ philippus
celestibz desideriis eos ꝑ pigrando et eos ꝛ̄ibz gran
tōrei. dorait. Q. sanctꝰ bꝛ̄. q̄ ostende nobis pregz et
sufficit. nō sol. Q. sanctꝰ bartholomeꝰ assidue orare do
cuit et ꝑ. recep̄ pabulū. q̄rere. Q. sanctꝰ matheus p̄me
cibo sagināuit. xpi ouēs. Q. sanctꝰ symō obedientiāc ꝑse
pe greges xpi dignauit. Q. sanctꝰ thadeus ad quē. q̄ fes
tiuāc. diuine laudis eos. i. duxit. Q. sanctꝰ matthias ad
humilitatē eos. i. struxit. Q. sanctꝰ lucas bos laboriosus
ad labaris. q̄ auauit. q̄ ouēs. Q. sanctꝰ marcꝰ leo terribilis ho
rē dō. i. cultu. nit. Q. sanctꝰ barnabas sua sollicitudine mitos
ad salutē pascua. i. duxit. vnde factū ut longe post
sōtos aptos tota syria. i. tua sōta galilea. palestina. mesopo
tamia. egyptꝰ. q̄ strissima arabie solitudo. hebraica

17 lora
ones sōtos. q̄ibz fruerent plena. Q. de longinquis et mundi
tribz ad q̄s tuas sōtas q̄ros sōti et q̄nati q̄fluebat
net reputabat se alibi posse ꝓficere et sic ꝓpriis
vos fieri nisi p̄ eius loca sōta moraret. et illi quibz
no suppetebat facultas hac fruendi redebant pusillani
mes. q̄si sic alibi nō posset acepta sua officia exhibere.
Langton sētus. ieo. ad paulinū scribēs sic inquies. Sicut
q̄ exportatis angustos fines gentē et aetatē parcens
tue loco ipsi soli tua verba sōta posuit ꝛ̄cepti. ꝓ qua
de ieōsolimis et de britannia eq̄le patet auta
ecclesiis. Anthonius. ēn et cūcta egyptus et mesopo
tamie. pontus et capadocia et armenie. q̄ramina
mena. q̄ corde. ieōsolima et patz illes. dilexit. qui
vebe padissi. Janua. Boetz. hilarius. cui palestina. esset
et p̄ palestina venit. cui. tm. die. ihc. credit. et
nō. ꝓcepit. sōta loca. p̄. scriptura. nec. vnquā. deus
loco gentē condemnat. nec. dixit. ihc. fr̄ israhēl. fidē tue
de esse putes. quia ieōsolima. nō. credidit. nr̄. nos qui
difinimꝰ melioꝝ. estimes. ꝫ. sine. ihc. sine. alibi. eq
le. te. p̄. apibz tuis. apud. dm̄. habē. meritū. de. hac
ieō. sup̄. dixit. quibz. liquet. q̄ tanto. sint. gr̄iosi. ꝫ
gentiū. deuotior. ad. ihc. et. tuas. sōtas. q̄. nāt. cāt
tabit. et. fuerit. ꝓpinq̄. dnō. nec. oēs. loca. suis. de
ditis. illac. q̄fluerent. Q. ꝫ. nunc. q̄ nūt. q̄re. possūt
esse. nichil. aliud. hen. q̄ ꝫ. q̄ tua. sōta. et. ciuitas. sōta
secretus. ad. ꝛ̄pleta. ē. vicio. ssimis. hominibz. qui. nō. gre
gati. ut. greges. ē. cedut. ꝫ. sine. ordine. sine. lege. sine
politico. regimine. dissipēt. ut. nocuit. bestie. di
ruerunt. et. greges. dissipat. Dan. quas. vocat. deꝰ
gladiū. zacha. 13. framea. suscitāt. ad. suos. eos. qui
dissipant. gregē. meū. ibi. et. dixit. leo. rugiet. ꝓ
simplicid. q̄ed. q̄. ouē. deuocabē. ibi. equus. effremit. su
pra. vere. plēget. mulg. ꝓ. tepate. luxuriāt. Leuerunt. ibi
et. mirabiles. vulpes. hebrei. dolosi. lupi. crudeles. et
rapaces. ibi. saltat. hedg. dissoluti. et. parra. lasciuis
sime. ira. ecclesie. ꝓcepit. plena. est. ambitio. sacerdotis. auaritie
dus. ꝓpulsi. ꝓ. potentiꝰ. et. tanta. dlā. vinea. q̄. dam
dom̄. sabaoth. exterminauit. aper. de silua. saldanꝰ. ab
negatꝰ. xtianꝰ. et. singularis. ferꝰ. crudelis. et. ma
leditꝰ. machometꝰ. de. pastu. ē. domini. illā. electam
et. hereditis. tribulis. beluina. turbꝰ. cū. suo. vulpio. geminat. lāge. late. q̄. pal
mites. nō. vitis. pullulātes. gentiū. eradicare. et. ānichilare. nō. cessat
Q. nauata. fuit. eccl̄a. fidelium. euangelium. et. cuncta. de. xpi. stollera. penitꝰ. euulsa
sic. soldanꝰ. ea. destruit. de. cunctis. sōti. et. dilecti. regno. ieōsolimitano

ō. ihc. ꝓcepit. sōta. vrbs. ihc. vocat. vocatus. cōp
cūcta. ꝓpleuit. nō. ꝓficiens. ꝓpter. quod. et
ꝓpter. ad. quinquies. q̄ies. Q. nudes. fratri
xamā. ieōsolimā. ecclī. regnū. mysti
cū. nō. magnū. ē. q̄ed
vndisse

ego
nō spēm̄ sit. ī tra sēta ꝛl̄ greg⁹ obscūa vestigia
.i. uocia ut segua qđ ꝓcitoꝝ ut imitā vite sēcꝫ
Qđ cū pegemo dr egredē et abi post vestiga ēgi
jubē imitari sēcē exēplū qualitatē pacā discipli
nā et deuocōis ī quib⁹ cūq; cātā si nō imitatꝫ fuē ꝫ si pg
punitē cōdīs sūi exāgrātē verꝫ pegnꝫ nō erit
qr pg vestigia ēgi nō ī cedit

Et venit ad .xl. et ultimū ī q⁹ nota gsuatio actꝫ pr
co q dicit Et pasce hedos tuos ī nocta tabernacla pasto
ꝝ pr hoc tam subtila uant duo genꝫ q litas sēcꝫ locꝫ
et qđ ꝑ tras cogꝫ ꝛl̄ ꝑ pegrnꝫ egere debeat
Duo ad illa loca pertinēt ꝛl̄ tuo ad pnꝫ ꝙ sed eraꝝ ꝙ
loca sēta ꝓphetica et cuā cā aliq̄ singlaci et famoso exce
cicio et mūdo dedicata ut mūdo eq̄ solleūizata ut
a sanctis pr habitata. Quare tabernacla pastoꝝ cōa
su mittꝫ ibi fit erected talinacū ꝓpatꝝ ꝙc genꝫ 28 de
hacdē ꝙ sedeāt se dūmisse ī loco qđa sēta sub dio pr
q loca nō fiunt edificand et nō dicit hic nō ē aliud nisi
Dam⁹ dō ꝓ ecclā declarē sēta pr desiro magno q di
cūt talinacula ēd pr ibi nō sūt edificia nec pb zg
talinacla eq̄ pr ira salsuginis manēs at loca
sēta dissl̄ supedificatꝫ edificijs et sūt mūdꝫ aliena
passim hic tabernacla tm sēta traducūt q nam te
stamti sup ea exercerent mutata habitacla pr
testiom scitatꝫ locoꝝ hic legꝫ fecisse alusiōē q edi
ficauit altare duo ī loco ī q ei apparuit dō genē 11
hic ecclā fēt ysaac genē 26 et jacob ibidē 35. hic fēt et posue
resue 6. et gedeon iudic 6. et manue iudic 13 Dauid
ecclā ī loco ī q angelꝫ exagitato gladio apparuit et plid edifica
re cepit pmus ecclām hic erad cepiebat facē hic pe
reg explicat ꝓlatos ꝛ audit dns ihc trāsfigurand ī gla
et maiestate et plid ī maiestate cū eo eam dixit duc
si vis fiam hic tria tabernacla ti unū maiss. unū et
helie unū ꝛl̄ 11 et fadē ago vos genꝫ fidelium
edificat ī locis sēcis incarnacois natiuitatis passionis
resurrectois ascensionis et ppe sēti missi hic mūdi
regnū assumēdis ecclās et capellas et hic hic taber
nacla pastoꝝ spect quia tra sēta ꝓphet iuualde
multis locis miracl ꝙdigijs fuit sollēnizata ꝙ deꝝ pca
fuerit intra nulde tabernacla ut tepla ecclē. oracla et capelle

Ez ꝓpolō accidit talinactis alijs sūt pastoribꝫ et ꝙgibꝫ
Qui ī ē sed ut dicit ē nō possūꝫ sequi pastoēs et gre
ges sī tm pg gregis vestigia jubeām abire sūt miē nō
possumꝫ ꝓ ecclām talinacla pastoꝝ nisi ꝓ misericordiā eximiꝫ animā et alias ī natāre et
Qui ē sed ut tripla ecclā capelle q fuerūt loci sēcis sup ecclēre liceret sē Qui ē .7
edificate penē dissipate ut dicē possūꝫ illud ꝑ
et talinacla mea vastata sūt alij ī ecclē sollēnizēt sūt
ꝙpō ꝙ erat ablate et maledicto machometo datē pauc
sūt ꝙpō serenate manib⁹ tm ꝙpō sūt petꝝ destructe ut
ī multis locis ī quibꝫ scimꝫ stetisse magnas et collegiatas
ecclās nō ruine ꝓ deplendam Qui ī ego loca sēta qua
pastoꝝ talinacla sūt habeāt supedificata edificia sī nō
Struo ad .xl. ꝙ sedeꝫ agentꝫ sūt pegrnꝫ ꝓ loci sanctis
Quo et pasce hedos tuos ī nocta tabernacla pastoꝝ qui
nꝫ existūa salutaris mūdi .q. justi ꝓpter quibꝫ ꝓpij
sūt hedi Defectꝫ ego illi et vicia quibꝫ mali ut ꝓpij
sumꝫ et pctores gstitutiō sūt hedi nre ihc hedos tuos
pasce ī nocta loca sēta nō quꝫ ut mutem vicia qua sic
ꝓfendos hircos efferūt hedi sqz ex hedis bn mutꝫ hirci
efferūt sic ut hedi ī ouib⁹ et agnos trāsmutēt qđ nec
fit qn pegrnꝫ ī loci sēcis suas defectꝫ aggrediūt et
emendat segꝫ a vitijs et malis gsuetudinibꝫ advit dr
ī audit ī petꝝ et defectꝫ nō emendat pdā et carꝫ
arrasicā nō curat ꝓ nocumū ꝓfectꝫ labōat et hedos ꝓ
ducit et pdit feridos hircos reducē nō ꝓpꝫ ad pastum
nō ierosolime fuisse sī ꝓ ierosolimis bn audisse laudāꝫ
ī Exmꝫ et et resurrectionis loca ihc ēgisse qui pastoꝝ
cernē sua tm ꝙpō et ei appō resurgūt cottidie et qui di
gnos se exhibēt tanto glorioso ihc alle pascat ego
pegrnꝫ hedos suas ī nocta talinacla ut virtꝰ dlud ꝑ 6
Defectꝫ videāt pastoēs et gregēs earꝫ et pascat
eaꝫ quisꝫ eos q sub manū sua sūt .i. defectꝫ q ī ei plate
gisūt qđ ihc loci dī hȳ peter ꝓpter et ꝓpter ꝓpter
et ꝓpter ꝓpter ꝓpter

Comedario tenere sēte et pegrnacula ecclē ꝓpo
nizato

Triplex vox sacre scripture tropꝫ sēcꝫ mole
gloriatꝫ esse quē dabile ꝓdicꝫ mundi
cois morum edificatꝫ sēcꝫ ad vtilitatē
ad singulāt ēdificat et fundatā do ꝑ spectꝫ
optimꝫ valde bonꝫ et egregiꝫ defendabilitꝫ
do cōuoc ādicꝫ dicit do excellanꝫ ecclē ꝙ intra

ī ecclām q libꝫ dicꝫ ꝓ successū ꝙ gloriꝫ ecclē et edificij
fundabilis scripsit. Quinto cos ad misteriū sepulcri sūi petꝝ Quinto q ecclē
pegrnō fundat ecclām ad duo tm ꝙ et fulgida aurea ecclēsia
ecclē gloriandēs et ꝓpectantes ecclē pegrnꝫ ecclē ꝙ ecclē ad sepulc
ecclēsiam tm vadēs ecclē vadat ecclē ad limina ecclē et ad ecclē sepulc
ecclē mutatis scripturis ꝓ ecclē scribis ꝓ fundos Et si discordantes cum eis
misterio sūt ecclē gloriandi q ecclē ecclē ecclē ecclē ecclē misterio
ecclē solimitā fundat q ī ecclē ecclē ecclē ecclē ecclē ecclē ecclē
ecclē tm discat ī Dnm et sūt ecclē ecclē ecclē ecclē

vt deus et dr laudā

quibz ea sac̄ scripta p̄medat, et incito Est ei tra illa sitis
tate feroissia, exemplis obtuta pfiliss̄a, rudelitate dirissa
Cultu sanissia fructu suauissia sacre tepatissia glebe fulcri
lissima cōparat ad alias tras altissima, mōtibz excelsa ad
Collas, multissima, significacōibz, et sequeis aptissia, bor
ys vite sufficacissia, ꝑt ea alij, habitatōes dignissima.
ꝑt facte, ea mirabilissima ꝑt sctos, ea patos spectabi
lissima et ꝑt misteia cōtinēs ex ea fulgētes claressima
oculos dīno scripta, replis et ecclesijs singtarissia, predic
tate sua otuosissima, omnibz et nichis diuissima
otuosis et sctis clemētissia, legibz et preptis ordinatissia
ad cōtemplāz quietissia, ad opandz gnēissima, ad studēdz
gl̄ētissima, religiosis deuotissima, ad psalmiz dīno
gre dispositissia, iudeis dilectissima, paganis acceptissia
recipiendis, fidelibz et ꝑfectissima, ſ̄ꝺ̄ꝰ ꝑ lacte et melle
manare, vino et oleo fluere, frumento ordeo et oibz fructibz
habundare, eterna ꝑt ꝑhibet tra, et aut, omnino, gētes et oēs
gestiunt tot̄ cordibz et animis eā possidē, q̄ ē deo fidei
et nō edit et nō gētes eā solā sctā esse, vel firmissimi
et diuina, non ab id prōpiores ad eā habitacōem, tuicio
nabet barbaria, iudei, ethnici, nō sectales, q̄ oēs, tra
les, alchēici, fris, matici, et tri, minus angulis predit, ad
midē ad tra illā ꝑ resultat, at tā pn̄ose, q̄ tra dig
nas ejus q̄ deus ejus, pugnan, fuit oēs fines, videt
quodāmo ea singulis, dilexissem, q̄ dilectas ei singula
vis scriptas oēt, Singulas at dī dilecto ad tra illa
ꝑ, q̄ mīs, ꝑmo nō ꝺ̄ꝰ voluit, loquēs tra ad ymaginē
et similitudinē sua singlar, exlimo, q̄ tra fecit corpus
ade pn̄ agro damasceo, mixta cbream, ut dr, nigr, et rubeo
ade pn̄ agro damasceo mixta cbream ut dr nigr et rubeo
de gētibz, ioh damas, et oēs hebreos et catholicos dolto
res, ꝺ̄ꝰ quit tra deus, primo, vidit, de gentibz et gabi
tatoribz, vid nō adam ēntq̄ esset, ī agro pdicto statim, tristatq̄
fuit, ꝑ, pdixissem, eo pcedente, reposita, fuit de pdicto eo, tra
ture sue ad agrū ēntq̄ sucat, ut tra illa, primos, parentes
haberet, z electos et sanctos de alijs tris, per hac vere, ꝑ
fit ut ꝑ, de abrahā, gen̄ ꝑ, et de filijs, israel, exodi, pter
quos eis, terribilibz, signis, pn̄ duxit, in tra, ipsa, de, pmissa
legeis, filijs, israel, tradidit, quo, in hac tra, nullū, delinquere, ne
cam, grauiarent, et pollueret, q̄ regulas et gētes, peccatis
multis, diuersis, pn̄ ea, morari, sustinuit, ꝑ, rex, apletis, mi
quitatibz, iniquissimose, eiecit, q̄ legeis, septuagintide, usq̄
ad, modernā, reparacōem, patet, quib, gētes, illa, q̄, nūc, ea
possidet, dīno, mīsura, quia, et, ipi, sarraceni, quet, dispēsāte

dij supra q̄ ꝺ̄ꝰ dilexit tras sctas pr̄ alijs

sua expectata expulsez, Q̄ hac tra an̄ pegmacon, solu
tepla tyre, valuit, et ideo solu, sacrificia, acceptare, nō, cet
tepla, ā sacrificijs, ī mundo, sibi placēs, misi, ī hac tra, sctas
Affirmatiuōs, se deus, habuit, ad q̄, tres, patriarchas, q̄, ad
quos, sermo, alios, ibiq̄, frequēs, angelos, apparere, p̄, misit
Q̄, in illa tra, mirāda, signa, et p̄digia, fec̄, toto, orbe, stupe
da magt̄, q̄, ī quacūq̄, pte, mundi, q̄, hac, deus, effigiat
spiritualia, sacerdotes, et vates, assecutus, posset, et audia
mus, Postq̄ hac tra, valuit, Q̄, nasci, matre, dignissima
sibi, gdcē, peregrine, nasci, tra, dilecta, baptizari, q̄, sacri, discī
pulos, eligē, publice, q̄, mirācula, facē, sacra, iustitie, patibu
la, figier, et, mori, sepeliri, ꝑ, surgere, hanc, ī, celu, ascēdē, et, ipm
sperare, aptos, aptos, mittere, cassi, dubium, est, q̄, mundi, ramus, ꝑ
mittere, fuit, dubium, toto, mundo, fuerit, sua, salute, effluxisse
Ill. Concedē et gressorem suum ac tribunal, Q̄, hac, sibi, dilecta
tra, collocauit, tribi, q̄, iudicio, discepturabit, Q̄, sine, mi, di
ē, oibz, filijs, ham, Q̄, deus, tras, illa, singulariissime
illustrauit, ita q̄, ota, ī, ea, fuit, sunt, dicq̄, magt̄, misteriij
significatiua, q̄, no, ī, prudijs, tricis, Tutor, ei, tra, illa, ī, dor
micilio, mod̄ sctq̄, q̄, ministrabat, valles, vestra, dam̄, nidoru
valles, campi, valles, maia, fluenta, fontes, cisterne, aque,
siccitatibz, arida, petre, lapides, apparebat, planū, deserta
et culta, videret, tunice, arbores, quoq̄, locorū, arte, sut
misteriijs, plena, et, dīna, q̄dā, fuse, q̄, mirat, sacramentoꝝ
et fuit, de misteriijs, diuinis, et, de, moribz, quib, nos, ſ̄ꝺ̄ꝰ
Q̄, ijs, signis, p̄, q̄, deus, p̄dicz, mundi, tunc, fuit, q̄, ea
laudē, dilexit, ex quibz, merito, ꝑpendit, q̄, tra, tra
illa, sactissima, ex, quibz, quidā, laudem, laude, et, q̄, q̄, tra
dicte, ac, digne, et, ꝑfecte, q̄, tra, q̄, nde, deus, ce, fecit, ea, nota
ad, ea, esset, ꝑpetuo, Juxe, meritū, q̄, esset, tra, hanc, videlicet
visitanda, statuto, decreto, affectu, q̄, et, ꝑpa, mat̄, dī, maia
ego, ꝑtua, q̄, pg, [illegible], assecutus, dictaq̄, vocē, obmedcia
no, tā, precedit, intro, pg, tepe, q̄, ꝑ, dilectissimis, de, fidei, q̄
a, regijs, hanc, habilissima, nato, esset, ora, et, reliq̄, matres, sctē
tora, ꝑ, sepe, mira, de, natissime, ex, osculates, et, q̄, q̄, tra
mach, placiq̄, alij, utriusq̄, sexus, hac, fecere, tur, quo, brissy
fulget, scā, corp̄, de, loco, cultor, et, ꝑ, habitatore, pripuus, ꝑ
a, diuisore, mare, ad, ꝑsepe, dīni, et, betz, lecemitico, augurio, lo
latitare, atq̄, q̄, morari, varijs, ꝑmit, de, rijs, et, de, nouissia
pauda, et, enstoctijs, cū, multis, vigilijs, et, de, multis, maxella
cū, ramis, ſ̄ꝺ̄ꝰ, dictaq̄, adnocata, fuit, et, malania, intu
hebrea, cū, tota, italia, vacua, de, fecerunt, ideo, solum, periit
ubi, ſ̄, misse, q̄, stenxit, ꝺ̄ꝰ, cū, q̄, q̄, ita, q̄, rijs, seruicō, ſ̄, ut
deū, sit, et, mos, cū, ei, q̄, q̄, habet, posse, esse, ī, tra, hac, mirā, q̄, nolēs, aptissia, ma
ingenuis, tēp̄, expectare, ꝺ̄ꝰ, et, fabulata, ī, gētibz, debuit, q̄, q̄, marcat, deū
ī, spiritualis, fabule, ad, aream, venit, ī, tra, ī, rijs, ibi, morantia, Dic, et, sctē, fuit
q̄, dilia, et, exercitia, ad, loca, sctā, trifuligniter, cōstruā, ad, se, vnū, ut, ꝺ̄ꝰ, deū
ī, epla, ad, ea, sctē, ꝺ̄ꝰ, et, fusiana, nobil, ego, dē, eo, beatus, adijt, q̄, ī, eo, nro
ī, matu, existimat, deū, ī, epla, diuersatuā, ad, eccl̄, assistit, q̄, sup, botz, deū, ī, mitus
sibit, epla, ī, mitatoē, ad, loca, sctā, sit, ad, speraniā, et, ī, eo, data, sctā, sitis
ad, alia, mā, cum, et, desiderium, ī, epla, vots, et, marcellū, nobile, ī, epla, tris, ꝑ, paul
et, austrechū, missa, a, ravia, vsq̄, ad, loca, sctā, collaudat, mir, mod, vrā, sctā, et, ō, ī
deū, ī, epla, q̄, hac, quem, ī, q̄, de, q̄, de, ea, mirabile, deū, ī, deū, tris, fuit, ut, ꝺ̄ꝰ
et, q̄, mod, vrā, b, deū, ī, et, ī, quietissia, esse, q̄, hac, ī, corp̄, ī, curis, mitatis, tra, fuit, ſ, amoe
locoꝝ, sctoꝝ, mirabilis, ī, epla, ī, ī, fabule, ꝺ̄ꝰ, nos, ī, orbe, tra, venit, fec̄, fides, et, q̄
uctissia, sctoꝝ, locoꝝ, de, fide, ea, tra, obstaculis, calamitatibz, [illegible], et, tunice

Lamedā pegmacon tree sore

Explicit ylogy et gncda
hec sete et pegrinacois
fff

Incipit cuagatoriu fff lectoris ps alma ordinis
fr̃m ꝓdicatoꝝ intrare sete pegrinacois

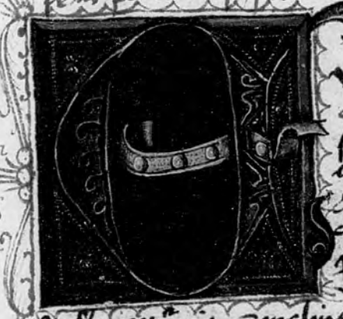

Vagarei et discurrere primus
quamvis sit gr̃ manachi religio
si variacois quia manachus re-
ligiosus q̃ manet religiosꝫ
dic̃t ista cuagarei cu licencia
et ex obediencia suoꝝ superioꝝ
primus pr̃aꝫ et nauec ad loca
ubi intellectus illuiat affectꝰ
inflamat vita ꝓmotus emendat̃ pcutiu augmentatiuꝫ
et ex pricia necessariu acquirit̃ q̃co ē qui seniat
talez cuagatꝫ religiosꝰ no quatuc, magnu ei sit
religiosꝰ ꝑfectꝰ alis sit ꝓfectꝰ ā ggredi et pedire
nequit nisi intrasꝫ necꝰ ex pricia sit edoctꝰ sit est
officiu ꝑdicatois, q̃ utriꝫ noiꝫ intelligitꝫ ꝑceptuꝫ
ex ptu, et ꝓpterea indiget/ Cu ego egr̃ fr̃ fr
ordinis ꝑdicatoꝝ et supplex meos ad ꝑdicandi offi-
cium exercend̃ absq; ꝓfessor ordinis sim missus et
ꝑ pres mee pudice mores ordinis ꝑdicatoꝝ generalis
ministꝰ ex eo repe quo ꝑdicat̃ predicauit dns ihc̃s matu-
re virginee passu et martiriu pulcre, concepi desiderium
et posui vadere ad loca illa sctissima nativitat̃ ante mor-
tiꝫ dni dei mei saluatois Et dum ad sctam ꝑdicato-
rei necessariꝫ sacris gferar doctrina euangelica et
ceptica q̃ studiosa lucubracõe exercenat̃ iudicos

ꝑ vestis eoꝝ et exercitu recedit ꝑfectꝰ socios eoꝝ habitante et ascella pr̃ns, ora ut
de habitat ꝑ ea ꝑfectꝰ fuerat et ora ne ꝑ ea ꝑ ꝑfectꝰ ascella Christ resurrexit

fuit ecclesiꝫ vir nobilis Lotaꝝ et diuinas gr̃as ꝓfecit et ꝑ-
fectꝰ pauꝑ pauꝑ exꝑimentabat ibi uita ꝑ uita studuit si-
mulat Deijs habet ꝑ spe trij le 18 c 8q Deijs passig
aligd aliq adhuc quid zelera secta ꝑpatrie Jerosolima
abamare nesc et soroꝝ locoꝝ mac transiit Christ eod en
Dochia ora ꝑ ligo dosij ꝑpetuis remissis delictis ꝑsequa
uit et uita ꝑfecta loca sctā ꝑhar ura finiuit Similit fec
pelagia speciosissima femina et lascua uitra cuctoꝝ
cena q̃ oculos uanitatiꝫ pgse dilexit ꝑ, mate dimeti gaudi
se ꝑ austeritā cellula fec et ibi ꝑ pna Senatissca uita finiuit Hug
ta dacissimi quiq; alij ex ꝑstianismo uiri q̃ ꝑfua eximia
fide et denacõe ꝓtulit ꝓfatuit, nimiꝫ se gabē ꝓtiane
religionis ab diu putauere nisi illa loca sactissca suis ꝑse
exister oculis ꝑsulisset attigisset, atq; illic exꝑtis do adoraꝝ
set ꝑ steterunt pedes ejꝰ et ꝑ quibꝰ cuia gelitu ꝑcus Se pa
tibulo cruciauit fidesq; nua supfuit ex oculis Denata
Ego uisitaui illoꝝ sctissimoꝝ locoꝝ ad eme dulciois uite
ꝓfectu capiendꝫ iuuenes dilꝫ suoꝝ ꝓpinquoꝝ tenuiꝰ ut
tui gñet pio et fideli pectore ista ut meo quiq; arbitratu
atq; ꝓfectu meoꝝ ꝑsentiam ostenderem ultꝫ pene fuit ut ꝑ
ueniꝝ ꝑ nō mediate pude ingredi ꝑ nō fineat Jugressꝫ
ipsiꝫ ab id tpis loco q̃ tili ingressiuꝫ pocie ductiuetu
no animꝫ mutuꝫ ꝑfusionē crebꝫ Ista ꝑ cuosis ad loca
habeat qui uenitatꝫ ductiꝫ ꝑ seruata doꝝ locoꝝ causa
eos pgnit ultꝫ ꝑsentes fiendo et tato labori et ꝑpetu misi
gꝫ uetereꝫ mee explatoꝝ quos maiꝫ seb misiat tue sete
Deitate no cessant Ora nō sit subijs qui Senectus
uenerabilis gra illo ꝑficiscit̃ quesibi ꝑ uiuꝰ fiat ueniet
ne quis mihi ꝑueniat Senectꝫ et mole Senis equus
stricta gas ꝑ gressꝫ uias sactissimas nō nisi amaroꝝ sal
uitꝫ placimas, quos ꝓpriciꝰ nō pie seruet ꝑdita etc
si admirario esset pectore ꝑtimuꝰ uiꝫ ꝗ ex ubijs loca sctē
Gut do et cuctꝰ nō magna sibi ꝑiciat Senectꝫ dulcis
ubi melioris uite sibi nō ꝑtibat audiꝫ uitesꝫ nocteꝰ
penitet ubi tot et tanta ad huc sub oculis ꝗ ꝑfatamus
nobis haud dubiꝫ diuina gra efficaciꝫ ꝑcedentis loca ꝑ ea
agit Senatorꝫ si dicꝫ nō pena Os Deijs ad sctā est

Explicit ylogy et gncda
hec sete et pegrinacois
fff

¶ Os et origenes ad ista ꝑcia loca sctā
adijt ꝑ palestinā iudeā ꝑ ſgregauit
Leo ꝗ ſt ne nic ex illoꝝ

¶ Regina ecclesiꝫ q̃ willelmꝰ cōit pse
cutꝰ et tirannꝰ ꝗ sctā bñficiꝰ
quisꝫ mirꝫ sunt ab eucuosis ꝑ-
et adito bñficio ꝑ salomā ad ſfessi
pudā ubi ſtricꝰ a pedicatis de
ſſus gplo tacā gaꝰ ihc̃ sctē ꝗ
micant et magis ꝓsita dare
cet nuncios et uitā ꝑfessꝰ quā
michael Ecclesia dalissimi

ac per divinum Hieronymum ubi declamatores cottidianam elucidationem explana-
verunt, non parum tamen ad eam partem conducit, videre peragrando
et sub oculis conspectio locorum in quibus quaeque per Christum facta,
dicta aut passa dicimus et legimus. Sicut autem audivimus
dixi quod multum conferat inspectio illorum sanctorum locorum ad sacrae
scripturae intellectum, testatur beatus Hieronymus in prologo in Paralipomenon
ubi sic dicit: Quomodo Graecorum historias magis intelli-
gunt qui Athenas viderint, et tertium Virgilii librum qui a
Troade per Leucaten et Acroceraunia ad Siciliam et inde
ad ostia Tiberis navigaverint, ita sanctam scripturam lucidius
intuebitur qui Judaeam oculis contemplatus est et antiquarum ur-
bium memorias locorumque cognoverit. Unde et nobis curae fuit
cum eruditissimis Hebraeorum hunc laborem subire ut circuiremus
provinciam quam universae Christi ecclesiae sonat. Haec ille. Si ergo sanctus
Hieronymus vir illuminatissimus ingeniosissimusque voluit sancta loca circui-
re ut sacras scripturas melius posset intelligere, quanto magis si
ego et mei similes, quibus est ingeniolum rude, intellectusque
obtusus, conari debemus per eandem viam aliquantulam sacrae scripturae
intelligentiam acquirere. Experti enim certum habemus ad oculum cer-
nimus quosdam pueros laicos quibus nulla est scripturae sacrae consuetudo,
postquam peregrinando ad loca sancta migraverunt, inde
redeuntes disputant de evangelio et prophetis, loquuntur de rebus
theologicis, et non minus in quibusdam difficultatibus sacrae scri-
pturae viros doctos et literatos removent et instruunt,
quia illi catholici ab his laicis sanctis [illegible] nisi melius
instructi. Unde ego in docti sectatores theologi a sanctis locis
redeunt, multi dubii qui clerici et aliquantulum docti non
mediocriter informati redibunt. Ob hanc ego causam et
propter alias quas tacite sub praefata vice sancta [illegible] et quas
dicam alias, quod enumerare non est firmari facere mea, ut
[illegible] in gestis sit de duobus [illegible] et quod religiosi [illegible]
vota me ad hoc constrinxi. Deus et testor quod ego post illam peregri-
nationem multis annis toto desiderio aestuavi, ut paene nihil
i. 16. a. aliud vigilanti a somnio occurreret cogitanti. Et pro certo
possum dicere quod ultra mille noctes et quietis horas in somniis
[illegible] cogitationibus insistens. Porro grave mihi erat
petere licentiam ad tam insuetam et longam evagationem et vide-
batur mihi quasi impossibile impetrare, et tamen tantas ex-
pensas accipere, ut quid superari poterat inquietus [illegible]
[illegible] et multorum [illegible] consilia, [illegible] remanere [illegible] veni-
dia tandem ac gratia me ad illustrem principem comitem Eber-
hardum de Wirtemberg seniorem, qui prius in illis locis
sanctis fuerat et in dominico sepulcro quod est [illegible] sacramentis
militaribus constrictus militiae insignia ibi acceperat [illegible] petens

sue magnificentie consilia de incepta peregrinatione perficienda [illegible]
[illegible] et voce mea [illegible] mare [illegible] quod numquam [illegible]
videram et intra audieram de concordia illius peregrinationis
[illegible] de quibus multa ante legeram horrebam, ideo possibilis
plus quam necesse fuit haec illum [illegible]. Excellentissimus autem comes illa 3 nec ... consule necessario
me audito familiari affatu respondit: Tres sunt humani
actus quos nullus debet suadere aut dissuadere amico [illegible]
[illegible] alter est inire bellum, [illegible] est visitare sanctum se-
pulcrum. Hii tres actus sunt quidem boni si feliciter fiunt,
mali fiunt si [illegible] quod [illegible] veniens mali [illegible]
[illegible] incurrit inculpandus. Addidit tamen prudens princeps illam
[illegible] peregrinationem fore virtuosam sanctam laudabilem ac
[illegible] qui [illegible] laudis [illegible]
si nimis fore periculosam illis qui levitate ducti et curiositate
aut [illegible] pompam et quandam vilem ac transitoriam vanitatem
[illegible] haec verba quasi principis verba non [illegible] inquietabat
dicunt desiderium meum. [illegible] quendam nobilem militem senem celum apertum in vera fortuna
qui eo sancto sepulcro militiam ante plures annos acceperat
[illegible] quod mihi consulet [illegible] magno
cordis affectu [illegible]
non essem [illegible] possem abstracta peregrinatione
agenda [illegible] et tanta gratia dei [illegible]
loca [illegible] et mihi [illegible] ad avos
[illegible] quasdam [illegible] alias [illegible]
[illegible] et consolationes [illegible]. Post haec abii ad quondam
monasterium [illegible] et postulavi a [illegible] habere colloquium
cum una sorore [illegible] devota et singularis
[illegible] antea saepe [illegible]
[illegible] colloquium habui [illegible]
[illegible] meum exposui [illegible] responsa
respondit [illegible] iter [illegible] perficere et [illegible]
[illegible] sit comes [illegible] haec [illegible] verba [illegible]
accepi ac si de caelo [illegible] et [illegible] me ad
[illegible] Moralia [illegible] licentia ad terram sanctam
[illegible] quod [illegible] et
[illegible] meum petens ut mihi licentiam
a sanctissimo domino papa Sixto quarto impetraret et a [illegible] admini-
[illegible] leonhardo de Mansuetis de Perusio
[illegible] licentiam [illegible] de provincia licentiasset
me [illegible] ac ille ut [illegible] egit [illegible]
[illegible] impetravit et [illegible] generalis [illegible]
[illegible] misit [illegible] ne quis eorum [illegible]
me [illegible] in hac peregrinatione [illegible] habita [illegible]

Lippolitꝰ et apollinaris

ni ca ad me q̄nie &c. dñi p̄ꝛ q̄nicula et ad vos ꝓ sacer-
tes cologie regē ludouicū suos ꝓpe alme sem ciuit hoc
ad dñm ihm̄ et regē adinis ostēdi poterō ut et ip̄i bene
uolū gsensu placeret dñm mea intensa uoluntas gsidata
ꝓpa no tm̄ gsensu placuerit sed et admiracia et pmoc̄anes
addiderint et ista fact̄ē q̄ p̄ pauc̄ dieb; p̄ualy q̄d
creat necessaria ptate alme sui optime p̄uisy et p̄a ad
necessū patry ꝯtēd. et audiuit cū nobilib; et mile
frequentib; dñi pupilly de lapide p̄tis pfectꝰ sapie
nib; bauarie i gradu sup̄ido residēte accessiui me
fecit et filiū suū dñicellū georgiū de lapide ꝓ scōsoli
one p̄dicti ꝓfectꝰ militia mittere decreuit, michi co
mendauit, p̄mittēs ꝑfectꝰ et gratiꝰ p̄ me et p̄tes et re
gnicolas in futuris beneficijs si me comitē itinerīs, mei
filiū et recipe me recensere fidelē et gensi carissimo
illi et dñicello georgio de statuit etiā quā me p̄pin
quo manere, p̄seueret et loco illo et die statuto ad leg
ꝑfectꝰ p̄ regnare istis sit gpar. colūna vestis.

Expedicio de sepcio p̄me cā
gaciois ad tēp̄ sc̄ti f f f f

recessus

Allepuitate paschali exacte anno
dñi m° ccc° lxxx° die xv mensis
aprilis q̄ fuit dies in octauis pa
sce q̄ cantat quasimodo p̄ea cū
celebrat cōfessiū p̄dicat̄ q̄ i alma
ciuitate dedicacōis die cōgregat
p̄cedūt ex more ambarū cleri
et ꝑsone qui ad ꝑ sermone q̄ ꝑ
i dulgencias i missa intitulat̄ adeat
p̄dicari finito sermone om̄ cō
fessiū q̄ale solitū fuerit a ꝑsona p̄gnacꝰ mea ꝓ sa sam
ꝓchoandā esse cū ꝑ pulcanū hostias et obsecres cos
de cū p̄bꝝ pulsat̄ ꝑ salubri mea ductꝰ et me ꝓ
sequentes cantū dulce ꝑsuetū q̄d vulgꝰ cantare
solet in cōmune maxime p̄gnacōis mee cū jubilo
de contrā dulci dicto alta voce p̄cepi Exeat iste de
templo et finito illo ihu cursū intonauit ingressus
vasa sue fuerūt vnū simul gemade et ē dicit ꝑ
cantus ꝑsequēs a me i capella mea gnali et ꝓcōdis eos
dem et ꝑpetuꝰ vocibꝰ altis defuerunt ibi lacrime et

et singulꝰ ꝑ totū cruciatus dñi ihu et ultus ꝑ sollici
tabant et turbabant timētes sic et ego ꝑ timui mea
tamꝰ pectus extinctꝰ finito cantu et ꝓpesa cis
bus ꝑ absolucōis gratiā dō eos gmedani et sigmo
ensē meos valefeci et desoādi &c.

Die ad q̄nū aplis mane tūc rectore alme cū om̄ cle
ro ꝑ se assistat et gplenis stallis sedim equos re
cēdo mgr ludwicꝰ et ego cū formula ciuitat
alme sī et octauā dñi mei ihu xp̄i missa gdetu
i choro dō ꝑ aplinare de lapide cū georgio filio suo
et cū multis aliis mgris et stato altera die mane op
tauꝰ nos ad necessū et nobilib; iuuenib; valefecit
pres et alijs seruis suis equos ascendit mō alijs mō
ve et mecū et ego ꝓ amplexus obsequentissimi
et dilectissimi pectis mei licenciā recipiend ab eo petens et
petend benedictꝰ mea sic gratia et dilectꝰ ꝑ tes
erant et adeuntes lacrimis et singultꝰ ultus ꝑ mei
mis. Diuisa ē violenta filij a pre amici socij de
amico sincero nature molesta ē dolor nō i ter diuisor
de ē tristicia et tristicia ibi ait ē amicicia fracta ait ī sensi
bilitas viciosa, ultima ait dulcissimi pectis mei
ta mota ꝑ amplexꝰ et singultꝰ sanabat ut sui
mane ī locis sanis esset et stans meū de manci si mu
cig ostenderet septē vnicanes et cuig vedere satage
ret ista mentes ame recessit alma cū fructu vbere
tē ad filios suos gaudēs meos. Post necessū pectis ꝰ
nis et ꝑ ī vallecalibus ceptrēs me applicuit ī ca de
lebilib; fluuio q̄ gratiꝰ estimauerā videbī pectis et
loca sata petitꝰ ī me extinctꝰ ei et reduxit me ī meos
et ipa ꝓgnacō q̄ dulcis in et ī tristicia misa fuerat mu
tua amarancia sanabant et vicissa videbā et fre
mui ī me ipō q̄ ꝑ ꝓ agressus fuisset od qui cā michi
dissuasecat in optimos fautores et veros amicos iudi
cauiq nō me ī dubitauerat inimicabat ante mee ceptū
esse ceptuꝰ q̄d placuit michi verbō sicuid q̄ tristicia
nasci et alma melius sapuit michi q̄ scōsolimi et
riae macies augmentatꝰ ē ī me et tristas displicencias
cepit gr ipō ꝓgnacōis q̄ si no verbō fuissem
ꝑgnatꝰ ludwicō festinasset et cū eo alma ingre
sus fuisset et gr̄ ꝓtēr sanctū gaudiū ī fuisset ista ait me
ledicta ceptrēs ꝑ tristicia mea ī me masit cū q̄ michi

malestissia quia oez gelonez et gaudiū et affm̄ plus
labarab̄ pscūdr et gserenā ī ape nictgi abstulit neq
tedioſū et pigr reddidit ad gsidcm̄ loca vrazz et ma
riū et gsrelez et si ep sepsi nō in ī tuli q̄ tedū ī cēz
rōia pplo labōi ſſoſ Dns gerciz vna cū famulo q̄
ſi de preo saltia dlgcāt et ego simul gfecti sum̄ de
mēngeri et pfra panoz hgrab ī cepit spe mo et
ego cū egnoſcer et suit bō grcia q̄ mas et gd cb.
uras q̄ ī valde solacioſū pegrinatiz p dlm mē lōga si
|| q̄ dū soīm fue gdrōe nō gpcādū ne sc̄ſili ī ista pe
gnatōe Hic ego cū gaudio alpes penetrm̄ usq ad
pspengz et gsequer cū festinōe equitatū ut nec
cias vicī nec vēz q̄ parvo cāmi gtigit not ī matanis
q̄ solo vocāt Lū deissez usq ad villā q̄ dr ad scalaz
et ul ibi cuā et regia via curamus Pdeinssez cū mōtē
ascēdisse et p̄ pōs castz q̄ ī alto ē situ equitasse q̄ nō
fergſſi mōtez cū castro ad sinistra diminuim̄ et p aulo
nē descēdim̄ via satſ recta p et longa Et cū pd ēt
mōtuna d alto pspcim̄ ī planiē uidim̄ ad nos pprie
satſ magnū d q̄ mcāi sug quia nichil audrim̄ de
alio appdo ad q̄ vērū esset̄ illo die Et ad adoptā
vēssez de pfendim̄ cū Cassuna et ribay pt tellcim̄
nos auia declinasse ſſm̄po ad p nocte mansim̄ et de
mio rubeo q̄ ibi p̄ripuer ēſnt ad nutū tibi tedioſū
mtro affecti sum̄ qua nō cat ī hospicio qui rhentauit
notiā sciēt loquiet nos ytalos ignorabam̄ et pſegua
tia postulam̄ || Altera die equitam̄ ī castel franche
et ſſm de ſſ trasmiſſū pbiſſ uenit equis mīs ī mulis
nastrez vetg et pdc ī mangerū ſſm mangeū cōō
fue nalescēt et de sedim̄ ad mā ī bareū ī q̄ usq ue
nerias ad fantrū d maop nauigam̄ ſſm ipō at fon
tica ſſ ſſ erogam̄ de hospicio milūd et pegrinoz et
Dnti finim̄ p q̄dā ēquitarū ad sctī geor et ī hospi
cū magnū et honestū Et ī vetg dr mtros nobiles de
Dnisis mūdi vegiarū qui cōz voto q̄ et nos astrcti
ī rendebat mā. trisā et sctiss. ī Dū hū sepulcū ēſt missi
trā Erat ēſt ī alijs hospicijs mtri pegīn sacdotes et
religiosi et sctarez nobiles et ignobiles de gmania
De gallia ēſt af et fracia ēſt ptes erat pripue tū duo
epi Duo gelū ēſnt Duo seruanez cū copiosa gnitū
na et farina ibi ēxpectabat nauib necessitat q̄ ēſt

mtrez uetule deuote mirarne diuites mūd vij ibi erat
notiā trāſſretāt ad loca sctā rupiētes dyricū fiū an
gelā dlaz uetulaz q̄ sepos pſemio ferre nix poterat
et tū fragilit ſſ ollite amodō illuc sēt ēnt ī q̄ sarcin
quenā militū se pfitebat et labore fecūdū uxorē subi
Cat Ihor quida supbi nobiles cōſentes cogitabāt na
uē ī qua tūs duc de esset dlc matrone nō velle ascē
dē ī dignū estimantes Jnt uetulaz gsocciū ad miliā
suscipiēdā p̄gēret ad hoc conabant supplicillio nos ī
duxē ne nouit dlā gducēm̄ ī q̄ uetule vētū erat
Oz alij milites prudēciōr et gsocciosi gt dicebat
supbis illis et gaudebat de ꝓuina dlaz matrimaz ꝑ
uētes q̄ſſ dnoz earz marigā mīa salubior fuit
Mīa ſſ dlaz cōz aūa fuit Jnt nobiles dlos supplica
bilis ſpūmicina et Dnauit q̄ostſſ Deus dlos sup
bos De medio tulit Mascēt at denate mātro
ne dlc notoū p mē Jntrando et exeūdo ||Parvo
Dnt augustin cantergin q̄ dich ī q̄ camerācēsi no
bilis venetꝰ pegrīn tūsdūc̄ pretendebat ēnq̄ occ
gucim̄ de pdo et de paulo et sua galea gdnez
et francias ar cūbab ī loca pſamalia ab eo nāt
pim̄ ꝑ galeā et dressū celerē optimū Multos
ēt dies ēxpectauim̄ ꝑ aroz ||galee Oz cū spū ora pata
esset et nichil misi necessū optarz ī starēt adnexit q̄d
manib ī tſtia nona adduxit aquo scilicz impatō turco
et malumetꝰ magno ꝑ sultā notabili obsideret dasse
magn ꝑ mē et dnato exercitu equitū et pedtū pū
valet tand mare egrū cōparuit et malū pfectū ga
berent et possibile, nō esset ipor dno tūsduc pegnos
gnārez sctz deuard at ēpiscpū ꝑ egrini de tpis mānis
mānibz acceptū nō facile enarrauerim̄ quāte tur
bacōis gū emersērit ī pēgrinos et Dnisecos et li
gia tedet me scīēt nā ī ī q̄dā libello q̄ſſ ī gregē
rūt nati aduſa venetijs et quo frāgene fuerūt a
nobis Dnisij cū ī esset de galea nra ||Parvo nos pe
grini de gmania querim̄ et ad pretem senatꝰ venetor
ascēdim̄ pertes Duos sctos Dignarēt nrāz galeā sal
uo glustu tuere ne atuers capi ēt gtingerēt ī nos cū
ea Ad q̄ respōsū suit nōti ex galea quidā sibi cāpetus
posset trisā sū ēnfra ēt capcat ſſm q̄ſſ fedā cū turcoz
tūs ī secretis de ēxpisse pegrinoz ī galea nollet nos de

tificare nec tutum mare pro illo anno consulebant. Si autem omnino non pla
cet nobis maiore possemus navigare usque in corziram insulam
in qua capitaneus maris cum classe armata venetorum erat et quod
ille nobis consuleret possemus secure facere quia omnia facta turcorum sciebat
Hoc cum nobis placuisset dederunt nobis literas ad prefatum capi
taneum et alteras prescripserunt [illegible] cum galeam ingressi
[illegible] locatores precium ut nos educerent omni prius complevimus
me nos quoque ducerent. Sic ego cum tamen peregrini quam alij galeam
ingressi sumus et erat numerus peregrinorum centum et decem cum
nostris [illegible] sed in galea erant CCC xxx. Levatis ergo an
choris et velis expansis in mare cepimus navigare precedente
primus septem vento qui satis prosper erat ita quod in duabus ho
ris ab omni terre aspectu circumdati in altum fuimus, non tamen diu du
ravit ventus prosper et 3a die ad parencium civitatem hystrie
in costa maris dalmacie applicuimus ibi homines timuerunt
nos dicentes nobis terribilia de turcis et ibi per aliquot dies
ibi mansimus quia dixerunt nobis quod cum pace in corziram
insulam non possemus venire quia turci usque in mare adria
ticum se diffudissent et omnem quem invenerent captivaret et
spoliaret [illegible] aperto illo recessimus et tarda
navigacione post aliquot dies Jadera civitatem dalmacie applicuimus
Audito autem quod pestis in ea regnaret [illegible] nos [illegible] ci
vitate illa et lenta navigacione ac tediosa processimus et lesi
na civitate venimus ubi diu in portu intrare volentes
ventus [illegible] cum vela [illegible] et dimittentes lesinam forti
ter processimus per aliquot horas. Post hoc surrexit ventus noti
penitus inutilis et incidimus in quandam solitariam et appari
[illegible] loca croacie et coasti [illegible] portum desertum petiere
et vela dimittere sub alta montana scopulosa parvo venti
illi inutiles magis ac magis augmentati sunt et tribus diebus
ac noctibus in illis rupibus mansimus et quamvis egressi fuimus
[illegible] molestia [illegible]
molestia illa fuit nostra salus quia dum post tridiuum [illegible] afflan
te de illo loco mare altum peteremus occurrit nobis una galea de
dalis venecianis et dum juxta nos venisset interrogaverunt
nos quomodo [illegible] fuissemus in via maris predicte [illegible]
[illegible] quibus cum diceremus nichil nisi [illegible] juxta nos
jactasset in montanam dixerunt benedicti sitis venti illi qui
vos ad loca occulta jactaverunt. Si enim in latitudine maris
predicte fuissetis in classem armatam turcicam incidissetis que pergit
contra apuliam ut ibi predas et captivos sumat. Hoc audito

¶ et facto [illegible]

[illegible]

deum laudavimus qui nos eripuit de manibus turcorum hac vice. Processi
mus et post aliquot dies ad insulam in yllirico venimus et porta
insule [illegible] civitatem ingressi missam audivimus. Est
autem insula civitas [illegible] in ylirico sita et alio nomine
[illegible] in alto supra montem petrosum locata, parva quidem sed
preciosa sub dominio venetorum et muris ac turribus munita [illegible]
[illegible] et est ibi episcopus parvo tempore [illegible] habi
tatores [illegible] ne forte turci quos per mare vagari ad
predam viderent cottidie eos invaderent et minabantur de nobis
quod navigare per mare [illegible] in tanto periculo et providentes regres
sum nobis consulebat. Sed ad hec minime attendimus sed ultra pro
gressi sumus [illegible] in civitatem [illegible] et paulus et alijs
civitatibus. Dum autem [illegible] galioti
negligencia de cursu venit et quandam galeotam [illegible] ex
[illegible] huic periculoso casui [illegible] astitit dominus [illegible]
et ego ad latus eius cum inter alijs et [illegible] quod omnes fuis
semus oppressi et extincti [illegible] extinctum in solutum [illegible]
[illegible] lapidibus ad pedes eius [illegible] in
mari miserunt. Nos cum veloci cursu a [illegible] insula recedenti
cum media noctis [illegible] epidaurum que vulgariter no
minatur ragusium [illegible] venimus et portum ragusinum ingressi
anchoras [illegible] et mane stabilita usque ad ortum solis dor
mivimus postea urbem ingressi sumus sed hospitia non invenimus
[illegible] ego cum domino meo georio de lapi
de et quibusdam alijs nobilibus venimus ad conventum fratrum predi
catorum [illegible] nobis dare [illegible] ad manducan
dum. Et apportaverunt nobis [illegible] bona et vinum optimum [illegible]
[illegible] et laute nos procuraverunt [illegible] porro post locum
[illegible] quos fratres secum [illegible] franciscus de cattaro
et frater [illegible] quos michi [illegible] confessor michi [illegible]
[illegible] mei assignavit [illegible] et ipsi [illegible] consoli
[illegible] de quo ego plurimum fui letificatus quia [illegible]
fratres ordinis mei fuerant et eorum societas fuit mihi super amica
desiderabilis. Recessit ergo nobis et [illegible] per civitatem [illegible]
[illegible] sic et alij pe
regrini fecerunt [illegible] civitatis
turcis et [illegible] fossata in quibus effodiendis [illegible]
laborabat et [illegible] Et interrogavimus an et ipsi turcos ti
merent [illegible] et nos [illegible]
[illegible] quia si hodie amicus [illegible] forte erit inimicus
[illegible] nos [illegible] essemus [illegible] periculoso
tempore ausi essemus per mare vagari [illegible] in mari

cicit & fcbam pulsu ppcoq; ventoq; q grauiter sua fecebat
et mare fuenebat et pluuia putrefaciebat vndo p tempestatem
lida facta fuit et ona suppa naues equus erat pfusa hora at
tempestas cat saluticima noti tm quia dpte impellebat nos
ad portus intentabit tm ecc quia reddidit nos alienos fac
tuerat seruos Cuius quia impgle cat nraz nauc capi
pnd napulisin cursu gntez & retinc ego deposuim acz
appreato bellico bombardabi cuppides lanceas scuta et
clipeos balistas et arcus clauides et spacula quibz pmec
giua galea nraz munim gr tuerat pueruit qua uidi
mus nos ipsimos ceuos ppe euasisse pterea die sexta ac
minus cipi et ad pdm limen deuenim applicuim quia
vento grauis nos coegit pterea pdm illo vento quiescere ad
pdm minoritanum nauigium nasum ibi q dies
quia dns prang frez habuit cu regina cipri negocia
q tractabat habuit eq sue expectare nos optuit expedi
to negocio saluum nraz reuerti et cu magna deuotio pmi
pdm & eq vtm nraz desiderium nrm attingt pellim ea
pdm nisi tue sete ampliis habuim & tanq vento nos pe
pellere z die nraz sete ordinu et pduxit te deus laudaq
albanis sacris de canamus et pcedit gr pdm pspexi q
pspa volucres morant dulcedo et in scopulos andrama
de nauigiis circa nauc strabilium Quam cat dns par
tus emisit seruu suu ad hoc disposuit ut duceret ipsum et
pter grauissimo motu syon minacit ad ventu nraz ut necnos
cu deus et alienigis duceret nos pspexit Et mox sic
i galea cepim trahere q ductos nubes cui Dicly pq quos pa
tuerat eductu sunt ad nraz et pterusi i uetustissima habitacla
restaurata et uinosa et feruida pquibz nra patuit
nocte mansim Et pq hor ad osium pdm nobis adductos tuimus
sedtes super eos et pta a mari cu sarracis uccessimus et pa
cuiq nra uocis pt q pdm deus quoratos inde seruos
limen pgressi sum ad i hospitale si i pdm deus i medio
locatus Quibus ibidm pq gmedio et panimus
Mansim at pterea sm no plg ii Dicly pquibz
uenim ora hora sete qua cu magna festinacia et Die
at nocte i labore pegrinoz cuq occupati et uix habuit
nos pq panulum quiescere Visitauit at sete hor pdm
et dns mecu gracio pelapide cu aliis nobilibz pquibz
milite i duco sepulcro adornatis cuuenerunt nos ext
ciuitate sctoz quia q uenerant ad mare ubi nra galea stabit

vbi dicit esse ora capitalis magni

porro nro nasit de pegrinis ipsis nisi duo anglici ao
lacob tuisse ad sctm leandrum cu quibz libenter mansissem
si ytalicum aut latina lingua nouisset et quia cu eis
loqui non potui nec cat in societate apta ut pdicta pompa
tuis nro obstantibz cu eis i gracia mansissem et pacaciu de lig
ne carecia habuissem si no pfinis pfecto grepissem uberiu
uedendi pquisitu dilecti nauis hora q repus meus ad cat
recedit a quitate sctm pposui iurani et statui me quitcuq i. 23. b.
uenerit suspicet illu pegrinatu tuisse pambulo subtiliasse
studes lectoz actus memorie quecdac putedes pmo pfundere
lectioz quidem et postea repetit matue et tractim repus
acripiedo sufficacis pquisitu sit et pposito sem et nullo
no gtuisse fui de uisis ut ea q uidera memorie que
diuersa
Egit cu ad mare uenissem uiag pene occ pfirmi labaulq
salaulq uigil ibi et pemuigis extenuati et sta pfinis ve
ductis suum i galeaz et fuita fuit galea tranq hospitale
ipleu miseriis et pfirmis quibz pq multos dies uentum
i cipr i felici nauigacue deducti pquisitu qui die sabbati
et ibi debiliocb pegrinos i nulla pdd ue i diuersum sari
occc no pegrini cu duo peano gducti equibz pu nisi pposito
pfecti sum q e ciuitas metropolitana cipre et sedes regni
uj regentum et milicia distans a mari Est at de ame
nissimo q milites sctm sepulcru pntur se uegni cipri
// et pdaz patria cu ea pcurat q ecc eos socios suos uocat et
// libro nra cozr intitulat dns eis uegineu gladiu pu
// regina cingulo eo circuligato et pu sue gladioli pdcti ar
// gentei flosculi uiole spei pfecti i signu fidei et sacietatis
// Ego de cu dno meq geaeq delapide cui ecc ad ecclesi cu aliis
nobilibz michi sed uebet i uicinq et pinq dicb dei finis pu
uenellu Quia pd regni cipri erat rege pdc nobilcb
et dna regina placuit cipri i socie regni cipri et eos
inuicem grade uoluit et cu sibi iuratis pua dilig socie pfa
cipiez eis pposuit q sui ut regni cipri i ch uite defensace
cautu cu sit medu pter sarracenos turcos et tartaros
atq; mari fide data regine tradidit eis gladiolos et alios p
misit pq ter pu equis ducasi sunt ad mare parvo i naui
culum ad uadiu ecclie cpdd altissimi motis fratrq; sepulcio
capella ei i q dormiut uot uenit Dicb lauranis et locard
et multis suppetiis habet uidissez Quo repus nro galeam pdc
ecc hor ad sedaz pegrinacois meed subsidia Exitq ad mare
i galeaz uenissem i cipru Duos pegrinos defunctos unq
cat sacdos adiuuis matq uir sctf et doctissim cat sacrorum

maiore ppio ffi nimu no obstare ecl q cat collida et allida no
animo dacia Et q hijs magl mãle t apud no exptis
et missã le apud exptas dns pntã ecam missia et de
fectioc q aque putide et fetide erãt peiasset et magna
cat cura dño potio et oim gubnatorq ne et ille aque
nat defectu ideo ppibunt dns prang ne cellã cãeis
ulcerois potu aque ggi bestijs ministret q stabulo stabat
mat de ffi reservaret ipis quos siti mori crudelis
esset ffi bestias Dic ego fr anchi apre mulier et porcelli
Et q dies su adquacue tacedtate et sitis gen hijs
Dicly mihi sepe q mac bestie apẽ lambebat lingua et
asseres nove q nocibly ea madidancat inde surgites
aquacion Et ffi t aquis essẽ ifinitis no mãs aque
potu illi mansisset ad ffi reualle Defecty aq ceo
marcis missis excedit Dico de mercatis pablis et
nidefis pximantibz et missis ciuibz et dilectibz
castrensis de quibz no obly grãs fuissẽ si aqua sana galeã
ssem ad nãs mãe et si no ipsamis salue pmisis missis ifir
mis Dic de hac aqua q ffecimq Dc pisce tacam
situm passus cfi Et tm ad fugide de sedecim galeis q egi
tani qn glugẽt me dnã ecclesiã stato a sede celle pn
Claudiocy et ibi ad lacu de pisce t mansimly sede ad satis
faciedũ appetitui meo sanitã defecty no cãt t galea ffi q
Cudans et pcipiun ipsebã fractus michil su ad mis
nãe pati sapiebat gr suis fãis et tepiditate Et tũ d alle
git de loco ubi aqua hauseram dpete p bauid ubi
Spiritus sug ad porciũ colosensem de ãi vadios ciuitate
Apicti sug ad porciũ colosensem de ãi vadios ciuitate
Et ad pox sca gora mana ãi media nocte et lune splẽde
Et ad dñicũ ffi q nãe nauigãdi uidimq Lucy pãs pa
tẽ dñicũ cantacũ et ãi mannaij ecla ad labãe damaroso ut fi
solet dicẽtes t rendent tibz lumia et p mures ffi cẽtes
mentes magni galuce ut putantes nos esse ad ãsarcas
nos ceciderit successa una bambacea mag sanitas t genti
nos ceciderit Duo tonare p ossi lumia pluma accidig
et nos et t supradicly galee stabig pmanẽs ne nos ledere
quia ceciderit ipi fugati essig et amici amici ficiacq juimi
cos paulo ãi pr loc loca pstratos ee nos minime lacere
Hor en custodes audiisset matutinos pares ad pacicly gr
nos ãitrent et arcy tetentos dimisserunt Lucan pcutit
et undisq de ciuitate ad sup muros ex pmtis ardentz undẽ
Gospites ecistranos cupientes sortiaz et nauc ffi ad hue

anderat et que nocare dessem ase fugnicant Ipsorum ipc
culato de tri pretoragnin qui essẽ et ran essig Sui ram
de galiotis minq quide ressadit nec eam t ql sum et ga
lea t sate marci ga Dns at pranq fussit tudi pugnis
os galiarcellig et alijs pcpit damne sir Galt ista de
ppe et t existentes cd sue milites pegrini de jerl et
manigãe dupng t ijtalici Erebat ei dns pranq q nos
dns et acceptq hospes esset quia fic pco q cat venetioq
quibz vadiam nos uero affirdebam ffi q fedacq cd nuncq
audiuo et t urbz q essem pegrini salubrem nos pacis
ce et ãi potu stabilire parat pmisit ne ffi at pacti
t ne pte salose sciatde de aperi nam ego locata
t culeos meos descadig et damnig usq mane
Hanc ãi sue dñq manigauerit ãq de
dns vadiosly ad nos pcurrentes galee et pegrinos
nidebebã quibz pmittet nauigandi pcadanã rem
arq pfectorq quibz adque luty plenũ cat quos move
eiccat et t gressi emq cd missabr de structa t ne mq
et plena speriq lapidely magnis et mediocly quos mul
machinis t ecce ut aequi dicat fuisse ostamilia et ram q
uicos et plateas et dom q sister si et ruinas misabiles mul
titudĩ et mulier alia de quibz t ciuitate i exagerato dñi
sum at ipsũ dicly t modo et gsp sum intro pauimẽ quia
dea erat t cassio sero facta et q turri t sila de ostruerat
et spoliauerit Ego pe emi pdno meo geno q nab galli
nas q i ducato quia cat debilis sed et ego laboraui et me
dissenteria et de nita mea pene desperaui
Intra tepq adsecut q ecclã debẽmq et t gressi sut noti
galeã q qui de amis solpamitsi et quide q utel amicis jn
tuaia capi fuerat et missi t explorat q gr nodũ q tot
sudãe ghugerunt ad ciuitatẽ dicendũ sudei q obsidrac for
tat egerat notid uisse tacuit et pntes illos no q de capti
uitate tocq euasserat ecat pabilis quidq d austia q dns meq
ad se accepit et t ale maniaq rdugit q miserimur ipsum
dnq fuit at galea una gr illoq t gressu facta octa
et t quecta set nauigates p acies t uibz pduisa ce
simus deportari et intrad defectu sustinimq nisi pord
ecclesiam applicadimq Actuo tibz adepto exitu t gressi sig
et aquily dicly ibi mansimq post quae sco ãi galeã pa
gressi sumq ut ——— matre ecclẽmq pntsentas ea q emi
mq dignare facto ——— uisse ma et galea saluta
a tus sibi et ad ascensu pumbnimq steretur remo suie
gulinadeq t pegit t scopulos et st aqua rupit et madeti
Distabat p nauib ad vastro spec t pectus de littore q mi
nutes sumpegissẽt et tota galea rupta et dissipata fuisset

et nos pressi sumus et propter clamorem magnum in altum attolli et a rectis
portis de civitate per oratio nostro successe cupientes Et quia temo iam
ruptum erat navigare non poteramus sed galeam circumduxerunt in portum
ad locum in quo prius steterat ... et duo aquarii dispositi velis
ad conspectum gubernatoris se preparabat hoc nobis videntibus Exuit
se se vestibus usque ad femoralia et accepto clavis malleo et for-
cipe intravit se mari et sub aqua complexus ad rupturam temonis
et sic sub aqua fabricavit clavos extraxit alios imposuit Et
per longam moram cum ora clausisset expulit de profundo et ad nos
ascendit scalas sursum supra latus galee Hec quoque vidimus sed quo
artificio ille sub aqua spiravit et quo malleo percutere
potuit et tam diu manere in quibus salsis penitus ignoro Sed hoc
scio quod in genere quorum igne et aquis durat sed quorum
non ostendisset Porro reformato temone cum iam recedere nos putaremus
negocium surrexit ventus nobis contrarius ita quod galea non poterat nec
extra portum educi et regressi sumus in civitatem ad locandum
iterum comedimus et bibimus Est enim optimus et pinguissimus
mare portus orbis mundi bonum habundans et copiose [illegible]
eveniam propter nos moramus malpplationem in eo mundo notandum et
eam sed ibi in bono foro pro quo non fuit nobis ibi manere sed
aptabiles ... sumus in galeam et alij civis
aliij radus ... Ego non eram de primis in ea et steti ...
castello galee ad superioris ... an aliqui alieni propter illos
qui in ... et ... ad nos ingressi fuerant in ... et ...
... et ... alias ibi vidi [illegible]
... hoc evagato ...
non ... manitate ... sepe ...
... ut ... fratribus meis in capta ...
ludicra addidi ... me ... et ... ...
de ... de peregrinis ... super marginem maris ...
et ad descensum in barcam ... et ... dulce et de
... ...
litore ad mare ... per quas oportebat ... galeam ...
descendere et ... ... usque ad galeam
et iterum intra galeam ... scaffam ... gradus ascendere
in galeam ... ... erat ... difficile quod oportebat eos ...
... ... in scaffam et de scaffa in galeam usque ad
... ... quidam peregrinus ... ...
... ... et ...
... ... et ... hoc
... ... et descendit in ... ad
... ... in scaffam ... cum omnibus que portabat lapsus
est in maris ... ... ad clamare ... ...
ad locum in ... cum scaffis ... ...
... ... et ad ...
... ... quidam peregrinus sacerdos

Dalmata in nostro sociali cena nimis de dulci gustaverat ita quod cum
labore in galeam usque ad malum venit et ibi stabat loquens cum quodam
alio Dalmata usque ad tenebras Stabat autem iuxta foramen carci-
ne per quod non est descensus nisi ... nocturnus dum diceret de nocte
facta de pannis scala ut non in quietem ... dormientes in illo ...
Cumque ille bonus peregrinus locutionem suam finivisset et nos ... omnes
in lectis nostris jacentes colloqueremur volebat tendere suam descende-
re per primum foramen et ponens in vacuo pedes ... descensu
lapsus est per foramen in pavimentum carinam que galea ad ... casu
venit quia erat vir magnus et crassus sed non omnes ...
periti consultantes quis cecidisset et quid cecidisset Statim autem ille
... surrexit et ... et cepit lingua balbuciente querere di-
cens Fac scalam sub pedibus meis et per tres gradus descendi et quandam
... in eam de pedibus recidi Cumque ei quidam diceret
scalam cum hora fuisse depositam respondit non est itaque ibi quod
dicis iam descenderam et in tertio gradu me consistere ... detracta
Ad hec verba omnes fuimus resoluti in risum ... scalam cum hora
fuisse amotam Ego non ... magis fui ... socio qui
tam pretioso et alto casu nichil mali sibi accidit ... in risu
... fui Cumque audivisset me ridere ... me ...
in quo manifeste ... felix michi scalam de pedibus ...
... galeam non exibis nisi me vindicando Cumque me ex-
cusare pluries ... et michi maledicebat iuravit se in
crastinum vindictam de me sumere ... ...
... et ... quos ... ...
... in crastinum ... fuit ... ille peregrinus alias
... et ... casu accepisset ... tibias confregisset ...
... ... alla nocte ... et ...
... ... non longe ... ...
... ... et ... in fluctibus ... ...
ego ... non potuit ... ...
... ...
... ...
... ... et magnus
... ... ad montana ... ... ad ... ...
... ... et deserto loco ...
... galea et ... ...
et passi fuimus ... tempestatem alla nocte et die sequenti ...
nocte que fuit in festo sancti michaelis ... ...
... ... tempestate ... ...
... ... et ... nocte sancti michaelis ... ...
... ...
... ... et ...
... ... et ... ...
... ... tempestate ... ...

... ...
... ...
... ... polemo ... ...
... ...
... ...
... ...
... ... disciplinis
... ...
... ...
... ...
modestia ac ... loqui ... ...
... ... polemo ... ...
... de capite coronam ... ...
... ... deposuit
et ad ultimum ... ...
... ...
... ...

De scissa tẽpestate et duno admirãdo miãdoso

ḡt nos et uehoriss̃ eḡ utrab̃ ḡgiones posḡmum) et ḡpe me
tand̃ semin) [illegible] ſ ḡpũ tũe no ualuiḡt
ne ui uent̃ ꝙ uehoſũ pellẽ ꝓbuit q̃d̃ de soctũ ſũ pctes
petiḡ tũiu) Et quia nisi ꝑmiliae admirãd̃ a metana
ercogerunt pegrini coepſ fuerat nisi ꝓcuraz tũ metand̃ ni
mꝭ ubiq galeã expectam) Despũde a metana ꝺecessiḡ
et uapulo eḡ ꝑ caezuã uocem) ubi alij pegrini dimiſſi
fuerãt a mate Ad uesp̃asiãe die De caezira ad ꝑsidẽs
gozapolis deluti suḡ Dũ ac diseuna nox adesset nr̃ q̃
fidẽa appareret orta tẽ scissa tẽpestas et horribilis uentis
et mari ꝓcubuit hoemi et radissimi tabid nob lena
bat et fulgũa coruscabãt et tanitrua horrenda tona
bãt od quib̃ ḡtis ꝑsde fumidãda fulmina cadebãt ado
ut tũtes uel mare credere uerebat ḡ et pluuia strepe
re tũndebat ac si nubes fracte et pcelly dissolute
ruerẽt ꝑsup̃ q̃ colle ꝑpũe aquarũ tẽpestas cadebat
ea q̃ grauiꝰ oppiebat et tabã galee ado dũe ꝑuiciabat
ac si de more eq̃ gradib̃ lapideis ḡt assereꝰ ereue ꝑ
ceps mitterẽ Itaq̃ de tot uiriḡ suꝭ tũ maciẽ tẽpe
statiḡ exist̃ q̃ aqua cũ sit corpus rarũ tenue et mol
le uã dura tũ patiḡ tũ copus apposit̃ ꝑt facũ fugit et ſtre
pitu ad nauẽ ꝛuens ac si molaeis de saltu aduerrent
Ꝛuinaq̃ nr̃ miꝛ si nauis fiuaz destruer̃ q̃ tũ ma
riis sut magt ꝓportũe et sanorosꝰ et magt uiabiles
sut tũ suis dacatiḡ q̃ die aque Ego habui delectaꝰ ma
gna tũ tẽpestatiḡ supus sedẽdo ẽ stado et uidẽdo mi
rabiles successus ꝓcellarꝰ et occ sub gaeuibiles aquaꝝ
uolleabiles sut tẽpestates dũne si nacẽ sut minis
tꝺuane ꝓpiqne q̃ st scue sic sunt illa s̃ q̃ nuc loq̃r
sunt ex scissa et tũ putesis tenebris nr̃ cũ lumẽ nisi
p caruscaeas gimne fulgurꝰ cabat Et cũ tã scuris uerbꝭ
clemab et deicies galea cũ q̃ nuc q̃ nuc illuc pcli
nab et gouies ꝙ nec tuba sua potuit facere ꝓuiꝰ
sedere mime stat̃ si ad columnas ẽ medio sustentates sup
uacua edificia ꝓdere necesse cũ et fluuiis ꝓhibitibus
an cistas ꝓdere breuiꝰ et maiḡ casde gplectere
et se tenere et put̃ qui nõ nisi ciste magne et gues
eid ad gẽtibꝰ cũtebant Q̃id itaq̃ quisq̃ pratq̃ et uole
tes fut galeaꝝ q̃ cũa q̃ stat cũtit et q̃d̃ dutꝰ malꝭ esse uelit
mu ea q̃ ꝓpietiḡ ad uocas p cudebat de uentꝰ sonebaꝝ
et cadebat Ruinis at nauiũ sut cibꝰ nunc uudiq̃ limita
et aliis quib̃ aq̃ ꝓgressiꝰ et ẽ stillaco ꝙ dicba ẽ pulsac tu
tepestate aqua ꝓ ꝑ suspectas uimas ꝓg dicia uudiq̃

ita q̃ tota cocina nõ sunt q̃q̃ q̃d̃ nõ ceter aqua / lecti mei
et ora cacat madida / panes biscoté et pacinates mũt ꝓximarij
aqua tacta ꝓ michilẽ sut ẽ dacta / in cacina ẽ ferenis
sunt tuae et mihi a supuis ꝛõ labde et angustia ꝓcuty
sclũ magnũ ꝓ peccatis gilaccãuit ꝓdõ antemna sub
misceut et scalũ aliud q̃d̃ notant papa figo tẽpestatiḡ
aptũ appẽdeꝰ ſ cũ sue sid antẽnã cõ ꝙplicato uelo
trax isset et galestrecti macinarij sup antẽnã sedeꝰ
lig amia saluisset et uelũ diouisũ caderet galeatiq̃
ẽ ferenis polistrelũ id ẽ funẽ quo ẽ feiacꝰ extimitates
scli teneꝰ ẽ maiḡ tameret / eae uelty ẽ pẽte uenerꝰ
ꝓpãtũe uelũ ꝓplenit / et polistrelũ de maiḡ galeatoꝝ
a uolsit uelũ q̃ uapuit et ꝛpẽ sup̃ uali sudtatẽ et sup̃
lucbam ẽ talẽ cucurit / et ita ꝓ pãtũ ẽ aeue ualitabat
q̃ antemna ut arcq ẽ limaba / et ꝛpe maiḡ gressq et
magni de utes liḡnis et ãbaiḡ sũ q̃ctis facty fragoꝰ
magnꝰ dabat fuꝰ ac si sp̃ uupty fuissẽ et fracty ẽ medio
ꝓ quo magi expectabꝰ pcty quia si ẽ tota tẽpe
state fracty fuissẽ magi ẽ uoluti aquis stimeresi cũ q̃
cea fuisseq Hic ea aniꝰ nõ ꝑt ualac sũ ꝓmis ꝓ
ſcalis cũissia nauis nõ ꝑt pcedẽ sũ uelis q̃ sut ꝓme
q̃ et alc ꝓdõ q̃ pocte lacuẽ de equis alatis nõ aliud
ualut nisi nauꝰ uelatas ꝓtelligi ſ et ꝓlexꝰ ꝙ uelut
De grecia ẽ equo alato et libãuit andromadẽ de scopu
lo iappe ẽ Dabat ego malus horribiles petros fragoꝰ
ues et antemna sinis et tũ galea ẽ aiḡ cũ tunctꝰ ui
dea dissolui ꝓ ꝛtta ue magt treity fui ẽ tẽpestatiḡ
q̃ ẽ magnis fragaiḡ nauis q̃ ita ꝓpãtumi ſt q̃ ḡa
ſtimat ꝓd nauẽ esse ẽ aqua ꝛte rupta nec ꝑt se ḡa gi
nẽ adamãe emittedo ſ subito et horribi et horrisq sonꝰ
treity ego ẽ tristi spectaculo et ẽ lamentabili ploratu ꝓbre
uo uelo sic dicere uolãte, discebat galioti et cete
nauigiaꝝ cũ tuto clamoꝛ et ululatu ac si ꝓ gladiis
esset gsecti dis et p uudtes sup antẽna stabat uelu
tandem de sublimi ad se attrahere retei ẽ fenũ erebat
undiq polistrelũ capere et ẽ accipe q̃cbat / aliꝰ uodeis
aptatis funeis et spiras teꝰ ducebat / pegrini nõ et aliꝰ
ad q̃s discursus et labaeis ẽ utiles deꝰ orabat et scis p
cabat Reliqui sua ḡfessioes faciebat tres sp ẽ pcinctu ẽpti
tuti articuli, alumni mdi expectates Reliqui uotꝰ
magi emittebat ad cenã ad scti iacobi et ad litaꝰ dñice
q̃ ꝓ scitureas ꝓmittebant q̃d̃ mdiꝰ euadere pas
set [illegible]
na ei mi si mores pñs uicia Cogitani ad fabulas anabaptistas ꝓtiꝰ ẽ nauigantes
mat ne ꝓuis nr̃ ꝓfectus gmittendos esse dicitis q̃ sup eos nõ nisi q̃e di
ctũ a mdie disp̃ gl̃ianter pcetes nauis ẽ ꝑsistendũ q̃cat et ꝛ cogitaꝰ
q̃ uocaꝰ ẽ q̃ aquas esse turgidas etc. de q̃ tuta extra nauẽ fuerit.
ẽ nauẽ ullaꝰ asseco esse securitatẽ q̃ ut ingeniose et ẽpetina ꝓcula

Creſſante ygit᷑ hac ſpi᷑ tepeſtate, cert ſedato et reſpectu dei᷑ adiutoꝝ
ad uenit ꝑt fulgura ⁊ et coruſcationes ꝓpiut lux ꝗda
ſtans ſup᷑ puppᵃ ⁊ alter ꝗ ſup᷑ paulat
ſe mouit ygſpe᷑ galee uſq; ad puppᵐ puppim et dei cua
uit ſimt ad lucē illa undiq; igneus longitudine cu
bitus Galeus hꝫ habuit cū gubernatore galeotē et
nauemarij ceteꝝ indiſſet et pegrini ſ ſupinis erat ceſſa
uerut aduersi labaꝝ et ſilueruit aduersi ſtrepitu et clamoꝝ
ſed paulatī adgemina extensiōe ⁊ celū, undiq; mediodiq;
ſōabiq; nichil aliud ꝑſpiebat quā Oceꝝ Oceꝝ Oceꝝ ꝑor
no nos ⁊ ꝓcūb᷑ miſerum igneoꝝ ꝓuiti de ſubita
quiete et ſilētio et ꝑ ſolita ſedē et ſtrepitu eos alabaꝝ
ḡ ceſſaſſe ygit᷑ ſeptacoꝝ et ſeꝝ clamaꝝ ygit᷑ ⁊ ſtatej ceſſi
ſeruacoꝝ et ſtabaꝝ attoniti ſine cuctu ⁊ ſuſpectatēs et
eccē quida oſtū qd ſup᷑ foramē gubē galee ꝓpt᷑ d᷑ſup
uenit ⁊ carinā deſcēdē ꝛemouit et aperuit et ſup᷑ ſa
lum ſtans clamauit ⁊ illis ytalice O ſignior pelegrini
nō habeate pauca q̄ queſto nocte nō auerrēto fortuna
ꝑt᷑ tuā ſanat᷑ q̄ dīm᷑ pegrinū nolite timē quia hac noc
te et ꝑūli tēpeſtate nichil mali paciēm quia gſalcoꝝ
bat galiotē ad ſolitos labaꝝ et ꝑ nō illulabat ut
ꝑius ſi letꝫ clamaꝝ iubilātes labaabat ſnō ⁊ laborat nihi
⁊ clamoē ſtrepitū ad aſtimet q̄ ſpa ſcripta ſunt ſint fabu
la fabulosa ſi ſint ascissima et ita ply ⁊ ductoꝝ teſtiū aſſere
cōt quide ⁊ quamb᷑ ſanctaꝫ ꝓbaē paſſionū ſpuciſſe et diuerſa
ta ⁊ magᵗ dīm᷑ ut ſaluaē nō poſſit ⁊ ebulatoē ſpiritꝰ q̄
quib᷑ nocuerit hac nocte ſolēcoꝝ ꝑ ſcā [illegible]

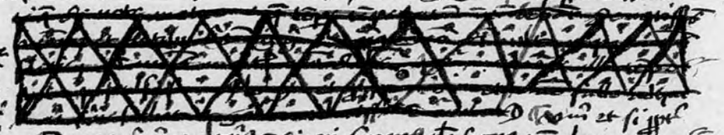

pdā mea ⁊ ꝛeq; alterū ⁊ ſigni ſuum ⁊ ti ſignū ⁊ ⁊ alterū ſeua
tissimoꝝ ꝓſecutoꝝ et patrie ſpſtatoꝝ ſeuitꝫ q̄ ⁊ ebulatoēs
paacto⁹ ſeuissime et lacrimabⁱ ꝛcalabat augue dīm᷑ gſolatoē
creat ꝑ ſuꝑ eū ꝑ ſ̄ludꝫ ſit pour ꝗ ꝑ ni clamoē et lametu mi
ſeroꝝ et pauperiumoꝝ galiotaꝝ attēdet ⁊ media ebriis et ꝑ
cellaꝝ ſpm᷑ dīm᷑ d᷑ſiue, mariaꝫ et angelos ac ſctos ebriis et d᷑ſ
clamoēs ꝑpellabat ſuꝑ quib᷑ ſāt ac ſōte augustie, inteis
⁊ pregnate ꝑaēs ſuis dīm᷑ ꝑcm ⁊ ſcīpes ad nos ⁊ ſſa fuer ad
auerſ dīne, pictuꝝ ꝓcederet ſ ſanctꝫ ſeruis ꝗ nec dīm᷑
et utero, natꝫ dīna pictoꝝ detinuerit et ꝑ ſalutacoꝫ nic

qui est et qui erat et ydolatreis ⁊ blas
phemiis clamoribꝫ undatasq; fuit
dīm᷑ et ꝓpetu, maiꝰ ꝗ uolunt equa
ſtre ⁊ curſu ad ſurda loca ex
clamatoꝝ, nō tri anno ſatis de
ſcēdit hic q̄ ſ a malis euſtrate
ſtudiu nauis ⁊ alter elenatus cuꝫ
de quiſpia ſatis attulit gaudiū
cor dīgdoꝝ auiſa ſ illa d
ſunt de nequissime ꝛeagloditaꝝ p
ſimu arcalico Be cum et ſi

et nos ſaluos tuſce ꝓmiſit Ame ygneoꝝ ꝗ dcub ſit quiꝰ
ad miſeꝝ ꝗ ad ꝓuidē. Ego ſodalitas ꝓt ei mitatoꝝ ꝓ
te aquis ſuſpſit quia uſq; ⁊ eas ꝑcha Deꝰ ygit᷑ ꝗ ualy pace
cōt et miſericordē ꝑmulos corſ ⁊ noctes ꝑt᷑ cū ꝓd᷑ ꝓ ualy pace
ne ꝑmitatoꝝ ſtrepitꝰ ꝓualis, nequicie ꝗ miſer ſi fideles dei
ſtratoꝝ et ygit᷑ ꝑ pegrinatoꝝ et ꝗ auxiliū ſpectat᷑ iuſte ab
aquis ſaluat᷑ oēs quia nō ſtrepitꝰ tui ſ fōte [illegible] quos
abscalꝫ ꝓ ꝑūit ⁊ ſodalis ⁊ ſeruētes gen ꝗ uenit ⁊ nau
ꝗ ſibiles erat ygit᷑ quos ꝑ cūct᷑ cel ⁊ mōſis patꝝ ⁊ et puerꝫ
illi ⁊ utroꝝ matreis, miſericōdiā gſeruāe ꝗ fōte ſanit ſōe ſuturꝫ
punitatoē ⁊ tutū et legi ⁊ nauꝫ ¶ ſopit ſn hac tēpeſtate
magna aīa ſeruꝫ de ſcō uiro uenere, quia ſetti ꝗt poenis
noti optatos nos ꝓpellebat et ꝗuenit illa tō, nocte et
die ſeꝝti ꝑuno ſpatio die et tēpeſtate ꝗuiate ꝓ paꝛa
ſit, mariniꝫ ſuꝰ cibꝰ et potꝰ quia nō erat aquis ⁊ gotea et aqua
ſuꝑius plena erat aquis et cū hac oēs ⁊ligimuſi ereꝫ facti
et abhaidaeam oꝫ alicui ⁊ potꝰ ꝗt ſtomachi ſubuſtio ⁊ ſi quis
ecl᷑ aq̄ ꝑduraſſi ꝗuiate tēpeſtate nō ꝓtimiſſi ſ ſanitꝫ
do ciciſſet ⁊ nichil ei melius ⁊ tēpeſtatiꝫ ꝗt exactus ſtomacho
medee ⁊ ꝑcia ad panis, nec corrupti et tutiꝰ facturꝰ
fuit ꝗ ſalſe, maiꝰ aquas et ꝓa cogebatꝫ geminaē ſalsa
die ꝓceſſimꝰ ꝗ nimitteꝝ, ꝛa guſti cuiuitate ad dexteꝛa et
ꝛeſalsa ad ſiniſtꝛa et ꝛeminglesind ⁊ cuiuitate ſtruꝫ ꝗq
ſſi ꝛeſecti ſimꝰ et a ⁊ligine capitꝰ libati ꝗ mſimꝰ ⁊ le
ſime ⁊ty diebꝫ quia maꝛe ſetti ⁊ mari erat quos ꝛeclamꝰ
quib᷑ ꝗ nato ſuiſſet et cel mſimꝰ ꝑ ꝗuia ſegnatꝰ et gui
de ⁊ ſcillatoꝝ ꝗ ualde ſuear ⁊ diebꝫ tēpeſtatiꝫ ⁊ ſimata uiꝛ
ty nō ſint matua ſit cū ſtem ⁊ tantꝰ ⁊ ty diebꝫ De inde de
leſima nauigamꝰ ⁊ bara ſetti ꝰ nocte [illegible] ſō ⁊ ꝛipetꝛa ꝗ
ſōtatꝫ ⁊ ſetty et mimib᷑ ⁊ ualuit ꝗ ecit ꝗ nos ⁊ [illegible] cuncipos adiam ꝛpēma
ſcapulis a uiꝛdy, plē ⁊ quiꝫ nō ꝑ ſꝫ, nodꝛcua nauigāꝫ
plicuimꝰ ad ad ꝛadicē ꝛpdā ſcapulꝰ ſi nodꝰ et ſedde cuctꝰ ſuꝫ
ꝛſuimꝰ ad ſabulatꝫ die nauē, qꝛ tenuit ſubito nos ꝓcumpa
uerat ꝗ nō ꝓtimꝰ adue dy ꝓtēd ſeguat nᵘ ultꝫ ꝓcdē
ſetti ad ꝓe nocte eſſemꝰ et galeā ſtare conaꝛet max nocte
a ſecto ⁊ pulſa et fluctiꝫ nocta ꝓpātue ꝗuaē ꝛept et [illegible]
[illegible] ꝗ ꝓa ⁊ antes et ſcaptos, nodꝰ ⁊ cidē ꝛe ga
ſuiſſꝫ lea ꝓcepta [illegible] ꝗ ꝓpā at nauib᷑ gꝛaue galiotē
ꝓcti ggꝛaſſaꝛet Gaꝛuli clamoē cdū ⁊ plebat et diſſoue
bat ſcīs ad euaſuꝫ diſpoebat putā duo epi et nos cū illis ꝓ
ſecuīb᷑ eꝛaꝫ et ſancta epoꝝ ad ſoꝛamē cauſmē ꝛebat ꝗ aꝛato
ſuꝑius uac de ꝑate clamabat ꝑ dīm᷑ ꝛcite ſurſū nauis eū
ꝑdea meꝛget ꝑ ad ꝗd clamoꝛe epi cū ſuis tumtuoſe
ſuꝛgeꝛet aſcēdeꝛunt Similꝛ et alij ſeeꝛeuꝛ et ſacta ſuit
ypſſio magna ⁊ ſcalis et ſcus mūabilis amꝫ ad puppim feſtina

cum ut i scaffis erectos salcarent Erexi ei dum prami cu gladijs
alsaciis sumbis scaffag i naui eos cedê p̃misserat ut pacto
sub mercatoris i stante nocte cu fide et ygne suis edilijs domestic
suis pmi euaderet Cumptu nãq ad que i scaffis descendê et
fisarij descendissê i collcabilis tumtey facto sumissi Aymlia ei de
alijs i scaffis salcassent Lesiq fuissêt et alios lesissêt q eos
ad mare pcucissêt et i scafis existentes cu gladijs et alijs
cuagnatis aliqs i gressu ad eos pficiscentes aliqua i pfatis an
gustijs scasse nimis deplent et macegnt et pauper uitre
fuse gsule q quietes an alios estimat quos nabiles et fortes
nabiles gladijs necat illos est qui se mutly ad nauê ut ua
nos suppedent ut i scaffis laboant alij uidentes pictos p
scaffis existentes gladijs figitos et mag cap descendut q
cadentes de cesse pe mare subnergunt Audiui hanricus
alsijs q cubiq pictos i ẽ fugerent qle nue nati cat i sõle
q̃ dõ est hac nocte nos liberauit et tumtey cu pace sedaty
sumt et nauib ad scaptos alligata et scla dimissa et antqa
ue cuctis pcura galeatis illi quarp negligencia i tanto pi
culi uerig q̃ut fuerat q̃ placs rehpulati et q̃ castigati
ssê nos pegrini i tãcessimq pcis unaz q̃ua punitates q
nos sue merits gsecuerat a nãte q̃ q̃ctissimi pcessimq
et i sumist pãte padua Galnacie ciuitate dimissimq et
uetus secuti pcessimq deffasciate ac die q̃uq i cepit
flãe uentq et sco facto i quatuo d nãe ualde sup nos pricti pericipis
procidunq et loca asperrima nõ et ad citq applicãe aut fung
undes scalla à cacabdinq i cide old qdeq ac canale latiq scig
et alcunnad uetus i eo Galunge et tu i medio canalis na
ut stabilie teptamq pu mercato ac Colde i uocinq exassi
ua aq altitudine ultrq ego possimq et fatte sp tenebree
cridere sole nõ poteãmq sin magno pedo longq nauigãe
Tandem ego cu Calide fuide i uocinq quinq q dipperentes
pricipalanq tu dñi anchara magnad citermq ystabilime
to galeal q fuisq pctis no i uocit nõ scaptus nõ sapa nec
accad quibq nauchare dentq i fugere possi si tantq gale
ag seqbat ancambraq et cte not molestissimq Ego igiti
ego Cabsc ũtracta anchora et i ẽ loco i uectu sue pus seq
ba sicut aratq equis trag at ea leuata i ẽ loco i uectu
q ad tpus fuit q de sapo si du stare galea et ad uultq pedes
quit pde nauit ausq e dens antqe a sapo et utrq
Executo seqba galeaz si stati ẽpto alio scapto finimit ipse sir
silij ego sic pe dentes nasimq p uastq pauanos pegri
ad quies loca nos ãdapimq si dux pranq cu alijs galina
tolijs et galeotis tuis nacte i sapte superent ac mancto
pterito uirtq a sum expectatõe ad uetq edi uadubus et

manchi galea pu pũa ualde quia nõ cat pũty i stalu
nigq a ui uetusq ptegũi ipso tubat dñs gubnator eos
q̃ anchoca a scapulo soluit ut q̃ ipse uigen et ipsi pcy
gigissêt pterito suissemq Exeq et i cameno qui i
pratosissimq mare gulfus et impetuosissêt erit ibi nãe
ẽ pcutu anchas emq ipi ẽ stans pctus de uenit
dux pranq q̃ stare ad epta portu paretino cu alijs pegrinis
uellet nauigare ad i sulã scti nicholai ubiq missus q
geary astat legõ et cantare q̃ et fuit i pud mat solutu
galea untes tussijs quitatibq Galnacie uenq pugijstreud
ad parentid et dero nose nauigaeuq cu pranq et
uobid sallauit q̃ seduimq Ipsi simq at parente q̃q die
big et postea una nocte usq i portu uenetiaruq Relati
sueq Deuq uenetias i gressi ab nice dimisi sueq uisq
q̃ i pciq sua Et dux pater ridit michi ipsi impedi
tu patre q̃ud pacti i finitute ex̃q no licto Et leon
cinistre nõ ambidue nõ equitare ualui usq ad sanctũ et
ipo dux uenq geary Scalpide cu alijs nabilibq ad pa
uenerunt Ego uo q̃ q̃ dem uenetijs i cua medico
q̃ sui Sanitate ẽcepta cu q̃ditate uenetias exiui
et cepta equo tacensq cu eoq usq i ẽdem uel patri
Sicta uõ solut usq i nazareth uel Stuo cu uissemq
pq meridie i nac i hospicio q̃uor pegrinis tue sitie q
fres meas de anglia et cu gaudio nos i uice saluta
uimq Disponebat at se ad ẽgressu uolebat eoq die
tuscie de mates nõ q̃ manant Senensis quas pegrini ut
usq i ocasinu uacuet ut sit q̃ hospitiũ usq ad uerona
et lassub nõ illi die uolebat uenie q̃ uo uocabat me
ut cu eis equitare q̃d nduis apud eos i steti q̃ty
tenitu societ nue et gete amicitie uacuet illi at uolebat
Quottes se audiuisse q̃ cto q̃ illo adquc die magnq ex
citq amatoq equitu Scema Ducis austie i illa uilla
et i oppressa uetusq et illos uolle fuge qua i scouq
esset cu armatis maraci Et ita dimisi finimq abiuuc qua
ipi i dissent et ego, misq uenie at facto uenerut
mitq amigerei ad hospitiũ nobiles cu famulis quos Dux
austrie destinauit q defensiõe castl Leuegeq q̃ camos
circuplar q̃ de uertelicq sciuat obsedẽt et cinteue co
nabat Et fuit hospitiũ plenu seruitijs armigeris Trui
mitted me de tota sta q̃ uise uocabãt ut sacrate
et religiosi dicet ut fuie sitie et sancti septeq militie et ab
galeat me ut mãe eis missi de legend et ad eis uenire

pr̃ cuagr̃

Hanc fact̃ missā celebrū ad eiꝰ ḡtiā supsi et ꝛ̃ necessu
solueret ḡmeceꝛ̃ medio exc̃atus me scōd quabat
cū gau⁹ et solac⁹ Lux̃ cassiꝰ ꝛ̃ capuana vrbi ꝛ̃ ꝯ
spirio arcano psatos q̃nq̃ anglicos pagnos vlucatos
spoussos et oīb⁹ vcly suis ꝓdiatos, mis cōs et ꝛ̃tissimos
ac gfusos p̃ silua ea ꝙe capuana latrones sup eos irru
erat et cū gladijs eos de equis suis eiecerūt et du
rum, si ꝛ̃pelle canarēt et se defendē, nolle, gladijs
eos vlnerare ligarūt trahentes ad puteana ne
mois a strata publica ꝛ̃ q̃da decepdine solitaria et ibi
cos cū mīe ꝛ̃ puteis ꝓiecerūt et saculos carꝝ sectarū
runt et bursas ac pnos carꝝ ꝓlinquerūt cū
eassi tolū, mutauerūt cū se q̃rētes ꝛ̃ restituerē carꝝ
si fore pecunias ꝛ̃ suras habuerūt tanq̃ ad eiꝰ miliaria
estimata ꝛ̃stituētes pcauē eos cogerent ut ꝛ̃ tendus
ille diceret q̃ eis acciderit Et ipse tacy at fili sup stret
me cos valdeq̃ mihi ꝓ ꝙ tribulabar q̃ nō cū eis, mā si
quia pt̃ cū eis ꝛ̃ mey illoꝝ vaptor ꝛ̃ridissem Succasi
sum cū illis ꝛ̃ imogeneis ꝛ̃ mīe mey dei et dīe dicī
mihi Abrā dū ꝛ̃ fuit dicꝰ Deꝰ obstupui cū quada
sacdote de mīe mey olim usq̃ ꝓdei Et ꝓgressus
quidē cuitatem et latent fui suscepit Et rita q̃ dū
me ꝛ̃cepi ad labores solitos — Decreto at dico q̃ Ger
pa pegnacꝭ p̃ octuplo q̃ ante et molestior mihi fuit
q̃ soda et inter q̃tuor cū ꝓ̃ q̃ ꝓ̃ q̃ ꝓ̃ Societas
est pegnar̃ p̃ cuagr̃ fuit ꝛ̃ q̃ca aq̃na erat fut
eos inter passianatissimi Gotti et fuit ottidiana litigiꝝ
et ꝙ fuerūt lenta di ꝙ ꝓ̃ finiret ex oī p̃ q̃ ante
fuit illa p̃ma cuagr̃ q̃ soda scissis ipa soda fuit inter hec
mea labadasiae veneacie et diffidiarū ac pdosiae
ter maiora et magis mortifera pcta exepty sm̃ ꝛ̃pa q̃ p̃
sedā Ex quib⁹ ad⁹ liquet q̃ stm ē Gar vulgare q̃ dicꝰ
et dicē ꝛ̃ exepti solitū fuit scribere q̃ pegnacꝭ a seneciꝰ
q̃ mae usq̃ ad tuaꝝ sedaꝝ sit q̃da salaciola spaciamētū
et pauca ꝛ̃ villa q̃ncula q̃ dūs meus q̃ q̃ne et redio
sū spaciandū q̃ mihi miscꝛ̃ ꝛ̃fectū Multos ei volu
tab⁹ iuenes nobiles vidi ego in Gar spaciando sumule
qui ad tauru filii ꝓ̃ ni debant flectibz mālo sumpare
et mitem alitudinē ꝛ̃ statera appendere equitab⁹ miscꝛ̃
beati et ꝛ̃felicit⁹ humiliati mi ꝛ̃ salubr̃ iusto de iudicio
pcipere q̃t deus Gar pegnacꝭ spaciandū leue dā
mnsit ista sentrec ut discat q̃ pegnib⁹ tue sedē de

dissidentib⁹ ꝑme pc
cuagr̃ fff

luta cōpassiane habere dilectē ꝛ̃ hat pegnacꝭ inda
gie et sanctitudinis ē ꝙ pleriss⁹ viris ꝛ̃ temeꝝ et on
nios⁹ ꝛ̃ stabilitate esse meus dubitat ꝙ nec ne ad lo
ca sēta et redire omni et sanū ad ꝑ̃a spēiale dam dei
est.

finit cuagr̃ fff
prima ad tuaꝝ sedaꝝ

Modus quamo fff se disposuit ad sedaꝝ cua
gr̃ianē ut pegnacꝭ hec sete secū mōrē suay
et mantē Cipria

Magnanime mea ꝑma pata ut ꝙ pacē
habui sanꝭ quidē corpe mea dei et
pauperia lētu pacientiꝭ me exhibuistei
fis tū et ꝙ quieta aū et tāde fui dīs fidei
tudinē et ouīa q̃ me habitauū sucicla
q̃ alia pegnacē et redeū ad tuaꝝ sedaꝝ et
ꝑtes fuit ꝙ fui ꝛ̃ egressu mea de omi te
sedaq̃ tū ꝓsitū nūc q̃ dū manifestauī ꝙ sue q̃ et gte ty
fui de pegnacē ꝑma quia nimis sēpina fuit et lucuis et
ꝙ loca sēta cū dīs ab q̃ intellectu et sū affectu ~~Cognitu~~ ~~ne~~
~~cessū mea~~ ~~pcta~~ ~~cepi cogitā de redire et potui sepe~~
~~fidei~~ q̃ sēta erā Deba, nec tepus visitādi q̃da alia loca
sēta tā ꝛ̃fecty q̃ ꝛ̃ea nō ꝓmisi sm̃ nisi semel dūm
et redire pdicti et loca cōpat bethleem ac hebro
nē nō nisi semel et puteu ebroīs cū dīs ꝑ̃ q̃ pg̃ q̃
ma redy et de sepulcro sanctissimo dn̄ ac ꝑ̃sepio ei et de cui
tate sōa ꝛ̃fecty et de mōtib⁹ ꝙ ꝓmisi ei et cogitā cepi ꝛ̃ferre
et fōtē galilee dūs locare et alios sue cū et me
et ꝛ̃pararet, michi tāa sēta et ꝛ̃fecty cū loca suis subiꝛ̃ da
caligine tenebrosa ac si ꝛ̃ sompnis ea videssem Et roide
bā michi q̃ mirū ē sorē de alib⁹ loc sēt⁹ q̃ an corp q̃
fuerāt Unde accidit q̃ ꝛ̃ uagantib⁹ me de locis sēt⁹ ultra
ocē q̃ā potui ꝛ̃sposui q̃n ē tēp ysēlē cuagrū ꝙsche
mēt ego dolui q̃ tantas miserias angustias et labores habu

cia vtras cia pconias expenderet tam q tepis q pderet
sñ frentis sñ gsolacõe et sñ ggnicõe mentis me cogitati
De pectus et loc scribit Gulielmus yn ogõe michi occurrit
michi ipe cũ i dignacõe respõdi De iste asso de libro
liat desiderium vedendi ad explicũ cogitatõ dñi mee
scãa i me, nam titia, ex eo q vedendi mod videre
no poterã pro impossibilitate reputaui redire Heri ego in
studiacõe steti et nulli quam ausus fui loqui de hac re locute
esset, michi familiarissimi et secretarij mei ogo Ludouico fuerãt lit
aculta gratie, nec sñ, metu audebã q mittẽ assistũ
meum vedendi i secretũ no audebã suc pceptati veniẽdi
pe cũ plucharet et ne pe et alij audientes i me scandali
sarent pdicatõe, me i stabile et mistica quiete i pari
etate. Ã forte Dijudicet testamenti, vocatiõi aut vicia cui
asumt i fidei ã leuitate, motiũ et sta suppetus stabant
et pter nitte me manifestaui, nisi q de tua sacti et de secreto
i tẽrogatg no loquere dixi suppeijbiet no mihi dicã
ã me aquirat secretũ audisse et dñs i terogaret, me
an desiderium vedendi habere respõdi septe q sic
pterea tedio estuani desiderio vedendi q nullũ studiũ nulla
michi placuit lectura, nisi hystorie bibliet alie sanctõ
uitatg de secreto q do ista q ad manus venerat de iste q
legi scolegi ceiõ bria pgmalia, militũ et libellos de
gemorg et tue sacte de spectacl aq q legi et quo plus
legi tato i quietio fuit q minus quia imperfecta suspitiõe legi
sectari et cãsuasse fuisse mea pegrinatg q aliqs de
pendi et p anni spe i labuibg legendo et secretũ sacte
pmaio qualib tacg dñis mei pdicat. s. magr salumb de
cassata de panormo missus a D. ppa sancto Rõ tam
dum audiret ac aliqem ne crat nesciẽs qui cubabat
uelicia quo spũ nostg quocare ad basilica grãde cecilie
et inde ẽ sedebat sub pretoriis sedentiũ trij tutela vt
at pfatg magr dñis pdicat. q illũ ad aliquem effinat
agere posset cognouit ad se ad cenandũ colubaiesem
famosissimũ nec q minus pdicatõis pter quos et ego missus
est ad pdictũ quidem auditurus stet et pturus pceptis

Itaq me cũ dñis magro existente pter alia d quib cũ sua
pmitte yferme habui dixi sue dñe Desiderium meum de re
pterita do adtuag sotag et secreto dum stati sñ magnis pri
big me luctuauit et lucag testamentale in dedit sub sigillo
dictis i qua cia diligenter me quis eo i sciat michi
i illa pegnacõe impedimentũ quesuisset Obtenta ego lue
cia gaudeg dicta vedij et lucag magro occulto tenui tepus
aptum cui manifestabi expectare volebã q q nõ mihi
dicby elapsis aliquot dicta dñe pcepo dñs Salvius gistinus
epus adtimitatis et suffraganeus dñi augustẽs michi notus et
gratiosus in quo cia erat quidã sacre theologie doctõ dñis
mitat qui rarius adire solebat et ordinẽ epalez recipe quia
dñs epus sessurus cui assupscat i suffraganeum ad hoc
dñus me cantuli et rogaui dictũ doctorẽ ut q michi di
gnaret a D. ppa licencia impetrare visitandi loca sancta
marina, pro cui pdicty dñe q pe dñs Salvius epus apud
cui p me i stetit, q minsit ego et promisit dicto michi q lucag
de data licencia dimisit dicta habita ad quẽ salum et tepus
magis aptum expectaui sperans q casus de sidẽ se offe
ret q me no vocante desiderio meo satisfaceret sic et fac
tum fuit. Porro dicta pte cui almus [illegible] loquer nil pru
deo facti impij illicq ordinarij talibus simultatis nobilibus
quibg et michi no parũ effectg Cuius uti fideli amico
pro cui meum aperiret si desiderium meum et lucidas reuela
ui optatis ab eo si dign de nobilibg pcii nasci voluit
ad amicũ sepulcrũ i secreto pegrinarij capellanus ac secus
i dignitatẽ q me apud tales promouit tam ex pte cruti
le pista pegnacõe et seculi i pũblicis et ãpalibus
exercuit et habet ego pdictg cui secutum iuit nobiles
et proceres q genuenses cum dñus Johes tenerissimus de Oual
aprucg se disposuit ad trãsmarinã pegrinatg sit cui quibg
dñis alijs baronibg et nobilibg ad quos alle accessit et fide
lissima me pmisit sue rei pgressus euentus

Hanc stans pq et finit anno 1283 pridie sancte gre de undis
ingemis occidit almus pfatus cui nobilis dñus Johes tenerissimus
de Oualdpurgo cui ptibg alijs nobilibg amicis suis
et stanti missio nuncio ad comitem me accersiuit Cui
ad cui i gressum sum, de sero, interrogauit me tam de
fidei petitus de negotijs celebrato solenni trãsfretare
mare et pegrinari i secretis studiis i q mos fuisse
plurimarum ptibg salite ipso q me optat facã ut

i.31.a.

t columnis reuerti quam pretendas ait visitare treuir sotios et p
dauca ciuitatem spectui et prospere dimisit. Vt sepe dictus
dux gloriosus Dicit vngo difficultatib et remedia sui ad
singula requisa dare solebat sepius dicti, me amisit et destitit
abire frogradibus telpatis et diuagauit me an adquirabe
re voluntate redeundi t spectu ~~Ingrisdi~~ Respodi
michil ex promt t quo modo desiderem mediante ga
bere ex illoz sotioz locoz itinerand gratiam Dic ego ygni
ta voluntate mea esse nobilis t dixe me ad conuentu
fer ctifrendu me q secu quit et sotijs suis essem itineris
pecty Continuauit ea t mora sotietate grosi rami et
dni dni Johannis wernheri de ciinbergen baro dni
Hanricy de stofelbarco dni Johis de vechbecq de
Gagenvechi et ppe dni pfecty johes trenchsas dewa
Vpuerq qui parti adherebat et causa ac motor caple
ad pegrinacq Otauo ad eadq hora pgij t quetud recdi
misit pfatq nobilis qdam ~~nobilis~~ vocabulo pendzerz
oratorie cu suis famulis vegnis reuenq negle pareri
excepte dictoz nobiliu baranimut illu fuez qui pdt t
trismaimis prily fuerat q gradit t capellanu et alioz
suoz cuiusdam eligerat lingue Digname et alme cu eis
permittit Ob hoc ei cazdit dnus johes trenchsas sed cu suis
amicis nobilibz ad ciuitate hac venit dandum ag pe pax
petuaz tractatuz nobiliu negatiua absoluta no dedit sed
factu multu difficultauit et tepus deliberandi de respso
dada accepit Ad eucb dnus johes trenchsas et timens
q sota apposita sue t tenoi p auctoz deliberacq t nu
cet stati die sequi mane assumpsit secu cu suis amicis no
bilib et dnas comitissas de layenchbiq q secu semp erat
et p ascendit cu eis t pacem dni sui negociando et cu toto
gsulatu vnesi ggregati sedebat petes audiciaz dna
Data pstitit apud dnos gsules ut pace p dictatoz
ad hoc cu effectu t Duca vellet q treuz feliciter pficisci pe
et sui socij t capellanu elegerat p trismaima pegrinacq
sua impedimento dimitteret prisque cu ~~eis~~ ad hoc
et voluntatem sorore sue negociando et quidaz de judi
cibz conuentu t gressu retardabat prez ut t quitu gsulatu
nobilibz illis q descenderet etiam cu Duce se no gaudere
facultate me luctandi t spectu si ad Ordinem et ad gradu
sedium mei negocii spectaret hoc negocium stare p duxi leas

te spe ei magni ordinis Ob quo ut vidit statu gsensit t mane
dni processi ego ad dnm johez trenchsas et secu queri
de die et loco obi cu et treb aliis dnis meis ep pecu
et assignauit michi diez cendi et locu pstituit opinq
et fedes Duck austrie et ejus ~~tenebit~~ nobilib cu suis ad
dta recdit Vbi hec ego die barba nutui et cesare seu
bea tu cappam et scapulas decoraui quia quidez recuit
deo dicate regimen panse cenisicij vestibz meis assue
bat catuq t signia alioz sue pegrinacois q michi ppter
bat assumpsi Quor ei quidz pegrinor hec sete pu signia
sedicq Crux rubea t veste greisea et longa cu cuculla
monachali tunc assuta misi pegrini talis veligeranis set
q ei nu ppetat fuerut galerii greiseu vz t pileu ni
gu et greiseu circa cruce rubea sup fratez t segnitudz
t barba longa t facie secciosa et palida ~~et~~ labioz et pecte
t sacry t Quercib termi nichil gliner cu plasrane no ad
delicias ~~et~~ ad sustenu vite unde suffrenib q illu qd fecerit pu
tiua sete t asinus cu asinaio sarracen loco bacculi Itaq
Dic recessib mei cu desiderio magnos exspectaui et
me silenc cu tranquillitate ad tres sue pegrinac aptam
dic t quietudinem pme sallitorie q me t detabat

Incipit secundu magistrum ~~Secunda~~ pars principat
fff ad treuz sotioz pficisci ~~tercij~~ apis

Vagarei qd tripiaz desiderabiliter
pondissem magnificoz q quidez
magnatoz hor adime desiderio
pretendebat distinguere spem
reddatq et sic q ~~ex~~ memetipz cum
gaudi duxerunt et qlibz tracta
tu tot capitula diuinde qd hos
seruire t meliozes q quelibz me
sib faciat tractandi et qlibz duob
capitulis suscipiendi et adire cpitz mei usq ad reditu et
ora loca q uidig de mese t meliozes de die t dnd et
q ligerent nobis singuli mensibz a diebz fideliter sue
rabo addendo desiderabilis locoz tu sanctor q aliaz
gfuti alumb melioreq de caracoe fuo et premissi

.i. patria latine ytalice
dicte trippenge

tractatus

quing sunt insignia pegrinor
huius sete

diuisio huius pti

—: Aprilis :—

ñ nonu die ⁊ ultimē exīb⁹ q̄n ād̄ sēbrē ocl ⁊ mavi tēpe
tēpestatē putāa sēbrēt ꝑ diē sēpe sēpsi sedēd ꝑ
asino ut ⁊ cauderet nostilz q⁹ alij dāmebat ego sedi
et misa ⁊ sēpt⁹ de dugi : ſ

Ego cū tēpus mecū agitarēt quo ecedē me necess
se esset ob seruandi diez operandi ⁊ quo sū nota et
intoxp̄ gēsu olim exire posse cupiebat ⁊ notū mei
et fautōr̄ et ⁊ quieti crēat de recessu meo me ꝑ plu
ribus dissuasiōlz et eōr̄ ⁊ amiz et lauda

xiiij Die iouis xiiij affl̄is anno dñi M⁰ CC⁰ LXX⁰ 3 fera sext⁹ mitt
missus ad me a gnōso dño ꝓpōsito comite de Lupe
ebores regnāt ⁊ q⁹ sū dilectus ⁊ familiaris ad ꝑm co
mitē venīt ꝑ castra ebꝑsēs q̄ quōd negocia tract
tanda ꝑtin⁹ cū ēt pre dē adūs sēsus meos
ēt ⁊ ad eōr̄ ⁊ dē ēt crēat michi delva
dicta quia ita leti et ꝓpīcij sui ac si ad
guinīū optīōr̄ necēr amicōr̄ ꝓsperitat⁹ tūsuē

Secretarij ꝑm⁹

Die iouis xiiij affl̄is q̄ cāt dñica mise
cōdia dñi anno dñi M⁰ CC⁰ LXX⁰ 3 deducta pa
sēte die vēit michi⁹ missū ad me
a gnōso dño ꝓpōsito comite de Lupe
ebores regnāt me ⁊ q⁹ sū dilectus
ꝓ crastinū ad ꝑm comitē venīcem
ad diffinicēd aliquas causas ꝓcēd ⁊
quasi pfamiliar dñi q⁹ quia dēb dñs michi ꝓfitebā
comitēs et comitissēt ꝓ q̄ difficultat⁹ peciēb ⁊ ego
possēm utilis esse dē nūciabat michi ut mitterēt ꝓnc
Laudiqi ego secum q⁹ ꝑ crastino secū ꝓgerē vellem

Vacat dicta Die q⁹ ē idus⁹ ⁊ sabbī lectis mi
ssa et sūpto cibo ꝑ aggregat⁹ ad me alij fideliz
dixi eis me ꝑ velle extoto recedēd et ⁊ductoz
ilinevadēd a dē pre magro ludowico ꝓcū
rāti duxit me ad eccl̄z et ad q̄ loca quēlz quitabat
precēt ꝓstrati ⁊ medio ꝑcōr̄ cōea venīli facēd drāb acce
pi ⁊ductoz cū ingenti preco pacis et amōr̄ fletu ego
vād accepta ⁊ductōe ꝑsingulos et fletu ꝑcelliō fidelz vale
dicēd nō potuiss ꝓ lacrime et vltz mercēt et singulz loq
bant ⁊ singulis ego fidelz amplexat⁹ et de osculat⁹ me cōp
cuēdiq; gnēdant dicēt ꝓ spa dē potenā ut dñs ꝓnc
ludowicus dñi ⁊ pace maneret volebat ⁊ solum ꝑ duēd
michi ꝓstāē usq; ⁊ nidingey sic ꝑ sūb fidelitat⁹ ego amo vean

Recessus ab vrbe :—

5.11.a

sani me ⁊ mea sēparāē nouā tristicia et ībaco dños affect
Colligat⁹ tanq̄ familiis meis quos pcēd ducē volebā
et equos q⁹ emerā ꝓpositis de sup sedi
et cū seruo comitis ꝑcessi ⁊ de ciuitate ebꝑsēs
vēssingey ꝓcero me ⁊ equo sedēte ꝑ ꝓtes ebꝑsēs
et ꝑ ꝓtes olenic ꝑcessēt ut loca sēta peligerē ꝑtāēē
et q⁹ sēbrēē ad eōs q̄ dē serue ut et ipi et si ad cōpe me
te ⁊ passer ēta loca sēta vēssingey q⁹ et finēz ꝓmisi fec
cū eōr̄ seruis comitis et ego cōitēd q̄ ciuibus et dñs
q⁹ ciuitat⁹ de ciuitate equitarēt ꝓ ꝑtes pōtz grecy
pontis ⁊ sēntēs fluu⁹ damelij ⁊ de casu at gēdarmeria
accidit pōtis ꝓgnacēs et alios quos ad diem ꝓmd ex ꝓgnacēs
⁊ dic sēcy nirlandicy et scalciani ⁊ apani ⁊ q⁹ at die et
loca gnēdy dñis ⁊ ducat⁹ ad sedēd cuagnacēs ꝓfecty sum
Equitatēs at seruus comitis et ego ⁊ q⁹ ad castlū dissen
dimus et sup̄ castlū ⁊ castr⁹ ⁊ q⁹ dñs comes ⁊ fidelcs ⁊ sēr
dimus Lensa at gr̄ q⁹ me vocauit cāt ⁊ sta Qui ⁊ castr⁹ ⁊ castlla
q⁹ dicit pedesthcimy ut thcidemsthcimy cāt ⁊ ega dicēbāt a
sensilz q⁹ ratio dicebat esse dictū dñs essam a Demane
dāte cōsulēd et examinād michi exhibuit ut pdicta
q⁹ esset Lecta ega si adjurāda esset ut ⁊ Jhar at fuit
meū pdictū q⁹ dictū esset ⁊ capite et pdō pacy ⁊ medicy
q⁹ ecclegorp cuve esset cōmittēda ⁊ Jhar sic ⁊mātō dixi dñs
comiti meā ofticiōz pd ⁊ceptū et petiui ēa ut michi ꝑcem
adūngeret qui usq; ad alpes radicēs me ḡduceret q̄a usq; ad
id ꝑacū ē nō unq̄ sat⁹ ⁊ securus et tūtūd ibi q⁹ equitarē
salvus dñs ꝓpto ego famulo michi ad iūcto cōh dic a ebꝑssa
vēssingey usq; ⁊ nidingey et ibi ꝓnctam

nidingey

capud

Vintadena Die festinē a nidingey usq; ꝑ ca
pidam equitam et ibi simul ma Duorum
ꝑ q⁹ pdād⁹ et ludouicū famulū a me pl̄ies
ad redire ad dñs Jhūm Ego vād ad radices Mōtis
sanct cū magna festinacōe dimisi ⁊ q⁹ dñs
nicī cū ad vēctād meū de ꝑ pontina vēce decēt et veni
usq; ⁊ milliā scūdi ⁊ q⁹ ē sita sup̄ lītād fluuiū q⁹ vulgāē Sclech
nariant ibiss ꝓ nctam

Vrbs dicta Die mane solus de scūdi crimi ⁊ mec
tionē alpes ascēdi ꝓ ibiēē est alpes rectissimē

Extradecim die mar̃ solq; de cubi ceuim et pr̃ecti
cab; alpes subiij ibi cũ ẽ ingressus pr̃ecticab; al
pes et spscpos asperq; tepe pluuioso pessimq; et
ꝓfundo luto dyabl̃ uãde valde galuin quia pa
ueri die pluebat et ĩ nocte postea crebr̃ nix
sup̃ habitu nec potui rede valendo et saxania ꝓfunda et
dra equos ꝑ manu sursũ duci cum passu ĩ ꝓfundi nesge
bor̃ usq; ad ventre et ẽ ego saepius usq; sup̃ genua pfo
ndis̃ ꝓfundis nesgebam̃ tandẽ ad p causeua retrocedẽ
pm̃ ĩ die crcensteiu ingressus nec usq; ad asperu̇ mal̃ nec
ramis̃ q; cũ asperissez et cradia pte dese dissem̃ uidi michi
adquc sup̃ cũ multũ de die et p̃ usq; nella nazareth
et tepe ad nocturna valde alta ascendiebat pnes ĩ villã sclue
chenhusq; ibiq; p̃noctãe de eccesiu pauxo ĩpo gestitio sede
bat̃ socij minerarij de negetiatoribus qui ludebat lubebat et
solepnitatiq; de seruiebat quare suspecta eat michi societas
et cautq; fui ĩ qũsauxe cũ eis | ꝓposuit ad gastech; ne ad
uãd pauxd singulare camera ostiũ diligẽ seruani
et ita dormiui

Decima septima die mar̃ cũ singuli surgerent
facta ẽ tumultq; magnꝰ in domo ꝓpe q̃ dua
uestiaes curreũ gestebam̃ pecuas suas cũ pe
cunijs ẽ repositis ꝓdidisse ꝓpter dãmicitiq; socij
illi minerarij fuxes camera corp ĩgressi pe
ras corp de cuicolibz tractatus et cruciatus ꝑ octuo
dannii grigiu sacra marsupia pterent ꝓi uã set dn
aes dimitt̃ aufugerent cũ pecunia | Lidut sol oriuꝫ
alore illo uasti dd et ad uiaxe pessi times ne fore fuxes illi
ĩsidiarẽ michi ĩgiarẽ nichil michi male accidit ꝑ me
uidic et ad pastenag offendũ sci speraũ me duas mulos
ibi reperuisse ꝓpe nocta fractaq; fui dn ĩ ꝓd ad pontez
offendi aazeueret ĩ ũne colle remanerent michi alimd quãꝫ
aemigrei sereni duaq; mecũ quas a se remiserat ad ꝑa
et ꝓi ꝓfecti fuerat de pastenag mal̃ illo die Multis
ĩ dicty fuerat ĩ — cuia duct tedio affectus do ꝓpto causas
suas expedirent recessexat uno die aci ꝑ michi duo
pstes tementissi ẽrũ statuerit dyar ĩ egressi apud duct
ꝙ cas ꝑuiserat sua q̃liberent reqrebz liberab; duab;
uallab; oppidat castra pagos et dnia corp ꝑ supleuas
pmatariales do ea accepant ad duct recredop et ad
senatu remedũ Et istis expeditis abierunt ||| ista ĩpis

primũ latus ꝓpe pontẽ ꝙ thetiũ et ꝙ primũ de ꝙ pons ĩmi fluuij qd sicut ꝙ nõ ꝓsperuꝫ &c ꝙ

Apulie

"27"

Dnis ꝓ appulo fastimat̃ ꝓtisini sepb; eos et ꝑ nocturna fasse
di a ꝓcuritatib; mitas modũ ꝑ uilla q̃d dicit̃ matera ꝓsẽ et ibi noctez egi

matera

Damaxatura die de matera ĩ dauxa nocturna
gsendi et ꝓ ꝑgũ mal̃ ductũ breuiter tũsini
et freigarec rechemucti molestatez fui ꝑ ibiq;
cãd estimo tepe ꝑ niues ꝓcurue et glacies
no defuit De isto ꝑgo ab dia ꝓte planga
uiaz descendi et ĩ oppidũ sterzinigẽ occurri ibiq; ĩ gaspi
cio dnaq; mecũ uẽpi cũ aliis nabilibz et fratribz suis
uxoꝛi ibi dnũ ianuicũ de stefel et dnũ iohez trunq;
sas et dnũ uersũ de uecchez et alijs q̃ dnũ iohez
uerũhez de ciuitecchia habeb; ꝓsentes eos ut de uenerijs

sterzinigẽ

ibi ĩ tasca dnãb; mecũ

de hospitio eqeno qui sanc fuerat ꝓ dnũ et not̃ erãt

Emanuina die ab illo loco ꝑg sup̃ tũ ꝓdum
ĩ ualling Et cũ uenta mõsterẽ celle nouc ꝙe
proxima ãmis cũ uoq; ẽ qtarem esseq; ꝙ dicty
mõsterij not̃ accit occ ꝙ ĩ mõsterem secũ
duxit ꝙe do iohez tementsas ꝙ uenerãbz quia de waldi
sce ẽ dnũ iohez tementsas ĩ sedet cassupty fucat ĩ ꝓsitũ
illi mõsterij habuit at ductũ ꝙsety nos illo die
a se dimittẽ ꝙ coegit manere et cũ alissez nos ĩtromit
Est cũ mõsterem valde sollẽne et mitũ galuin das oaq;
uidi tot uasa dgetea et aurea qui ĩ tredinio illi ꝙe
siti Erant ꝙ magnũ cũ speciosa ornamen et libarecid bona
Erat ibi uiri matruei et alie cruciales ꝙ nudꝫ uidet
michi me audiuisse tal uegtare et bonũ eqeri tan
tũ sue ĩ hac mõstrio

Sollẽne mõsterij

Decima die q̃ cat dnica jubilate masam
dixi ĩ diuinis officijs ĩ cella nona et ꝑ
predicaui et de pede a mõstrio ad cassinũ
cũ festinacia at preiexna ciuitate ptisini
mus quia dicebã dnis q̃ pestilecia ibi grassat̃ alijs
tis uicibz ĩ ea ciuit̃ ꝑ nocturni ibi ĩ epatu galuin dans
ꝑdo freqt̃ mãtus epo ĩ sequt̃ uigil et grecoꝛ inter
et preiꝛ ptibaccab; ꝙ epatu et tota tũa illa ĩ tricta et
cassinis cõstitꝛ occat̃ picolo q̃ ttr̃ illo epatũ dnũ
austic sigismundꝫ q̃ hodie erat tota tũa illa put dicta
strecta et ginissia ex qua ortũ fuit pugty ttr̃ qua ortꝰ
ꝙ sine ingrauat̃ sine scatr̃ tusacb; ꝑ tũaz illã fuit exgn

dnica jubilate

brexima dnãb;

cuby | Cum cathedralib⁹ ē pulchra ⁊ quada ⁊ nice p̄ cuby cam
steti ducib⁹ cū socijs suis Gaetanis castrum ⁊ posity ad eccl
dnū et cesarē magnū misit capellanū suū ad nos et
t̄ nūciauit an essem⁹ sueb⁹ medicinā ⁊ ego p̄cepta dñi
dixerit nobis p̄sumē et bona deo sumā | valde bene
stabit ibi cuby bonū sem̄ p̄ tō magis dijcere si nō est
aliquis qui curā sem̄ medicinā Quid ei ibi ata matu
ui cadūci q̄ nolunt ē nouā cella sustinere monachos nisi
ēfectos sūi tū magr̄ | nouē celle ē cadūcor⁹ monē ⁊
aut tēpa nō inuenta fuit cū nouicelle cum cathedr̄ lib
et calcistrata ē ciuitate pascuat ibi cadūcos regtaret
p̄ostquā breuiuia vidim⁹ ad uiā contrei p̄ q̄s facilius
ascendim⁹ quia duc austrie cū ita planauit q̄ p̄ eū
ē cilij ascendut et descendut cibj nisi dimisso ⁊ dō nūc
p̄fatj duc⁹ ystruit ē supiora dūj nie gaudi valde alto
et pciosa tēpe lanario ibi pendebāt quā sunt duo ami dep
si q̄ uia illa cū a dō mala et p̄ciosa q̄ cū magnis dif
ficultibj potuit cū gō trāsire equū ad manū pgrē tēpus
fu mea pa pegrinacōe cū quib⁹ angustijs illa uia trāsiue
rim⁹ ego scio Que ē apte dextra p̄fundissi⁹ valles et
uia cū stricta supius a sinistris habes p̄ceps p̄ceps
altissim⁹ et ad exteriꝰ valle p̄fundissim⁹ Q̄ nūc ut dixi
duc⁹ fet aquā cū igne et bambacib⁹ p̄ulū diuidi p̄ceps
et scopulos alt⁹ vacht et saxa grandia remouēs et mtis
expensis fit appera ⁊ uias planas, nō solū dūs ⁊ ptib⁹
Cost p̄uincia uetica sue duat̄ subiecta | p̄fata uia
duab⁹ milibus ytenditur ⁊ longa ⁊ q̄d p̄cessim⁹
descendim⁹ ⁊ Bozanā ciuitatē p̄ueniū⁹ miserabiliter pene
tolit̄ equitū ⁊ p̄ius nec dū cū equis exuimur si de
cumulis ruinarū flamā et fumū uidim⁹ et adorauim⁹
Hostia tū et cū ⁊ masculū q̄ madusē | Cōuentū
nō sp̄diatorū ⁊ multū locū arderē ⁊ repati si diligētia
dñi abbā fecim⁹ ⁊ tectū cū extinxer̄ equitū ad pau
luit est ⁊ p̄ius gustū p̄ q̄ sitiū nō potuissē cū gbuasse
si alia utrū supiora nō affluissent | Exeūtes ē Bozanā
aessit ⁊ alueū p̄ q̄ ē trāsita habes flacce subagre ge
nibj flexib⁹ bitū ⁊ nōnūq̄ ingre et adunta ⁊ uect̄ gra
ptes aquas quidā equis nudis pedib⁹ p̄ pōtē ciuita
tē p̄uenit et p̄uias ducit et tōm ciuitatē glustet
Unde sic cadūci glustriant sic et illi dñi nr̄i dicte ad̄ut

Bozana ciuis

"illesa

"scīm t̄ p̄ nicolaū mirabiliter

t dō uera et p̄ciosa fuit ista uia ut p̄
mittit cāsim ad eccl̄a pulc̄ cēnia dj.

Via contrei cadūci vers

Est ē ipsū ibi vicinū scopule luxuūe simplicē declitū ⁊ nō
nōq̄ dia ē sunt ibi ⁊ bona et leni foco et ⁊ habūdā
cia aprinū verp ibi ramū ⁊ ibi pcipuū ⁊ frenty alijs dulcib⁹
dj haby acre ⁊ sanū quia ut dicunt ab illa pte q̄ spirat
nec uecch et sanū sunt mōtes altissimi quos ut dō mastra
Cat sueb⁹ et alia pte q̄ acre ū cipit fuit paludes fetidis
sime ubi gingit q̄ ibi sunt ff. multi febricitatēs et ad
quē tenuēt i febrib⁹ q̄ febret ⁊ finiūt nō estimat dñm ei
quis alt̄ nisi suū dnūm set et ē uidet pallid et de fame
fracie putrefactū dicēs q̄ habeb⁹ uidere te ⁊ finiū et d̄ sue
tudine q̄t illic de Greci nice ⁊ finiūt nō sūt p̄ dū grauiū ⁊ fe
bricū de fonte me⁹ | dñs ida nice cū quada sedaci t̄ sūi
⁊ bozana et dū ciuitate uidens dixit ad me Frē. fie
nō ēdo ad ciuitatē ē ⁊ mundo seq̄ndū q̄ illa de
q̄ uidby dixi nō esse ita ⁊ ē ~~ciuitas~~ caliditsia grā q̄t de ego
nūq̄ uer ad Gaet ciuitē cōs estiua et caliditsia ypc qui sep
uidere ibi uiros ⁊ pellicijs hyemalibj sedentes palidos
p̄ frigū et dentibj stridentes Et Gaet loco dixit de febri
tantibj | Aquilci estimat q̄ febrē nō ex malo aere Gaet
gignat⁹ ex bono uino et d̄ bō cōquā d̄ quibj sē ingitat
et ⁊ fructib⁹ gignit Ciuitas Gaet an paucos annos fuit
ytalica et nūq̄ib⁹ locuēs fuit ytalorū dūs ego uani ydā
pncz d ytalia q̄ nō scimit nomē dūs ēgentatiū q̄ tpe pmit
tunt sue ⁊ gentes bozantis fuit cunctor et p̄dones si p̄sunt
sūs tēpis ē facilij ingentarēs facta ⁊ ciuitas illa admanica ~~tū~~ q̄ pg cū sede primā sūt dnici
et cūcty alle p̄uincie nre adhty ē sūm Gaet ciuitate dñs
mastrū q̄ magr̄ et milites magistri uidby quia mlti
⁊ remūb⁹ damarg suos d̄ marcalsan nō galeatos edes
nō pueniēt lacū et mlti cingebat pauper q̄ fuerat
an ygne diuites q̄ hodie ēdificā ciuitas et pcio
sioes structurās fecim⁹ q̄ an gr̄ ygne

Prestimapā die missa ⁊ nrā gustū audita et
p̄adia sūpta necessim⁹ alueū ad dexteram
p̄ez habentes altissim⁹ a lauisū fluuiū q̄
ulgariꝰ et sch nomat̄ et tūsatisim undig
fertilissima montana tū ultr̄ castris et villis p̄pabilis — tramuntana
tū villa dicā tramuntum q̄ magr̄ ē uxta q̄ illa
est ecclia nobilia q̄ ducū ⁊ succiū et a villa de
nomat̄ tramuntē pascua sunt altissim et nob gr̄ uacca — firmianum
nū ciuitatē sūt paludes gfusē et p̄ paludes gr̄ ingentū
sunt montana medioēs et p̄cāmu nō corp facti nomē ā
tiquū castrū nomē firmianū aq̄ octi sūt nobiles illi qui
dūs dñs de firmiano quorū aquas ē uidi Castrū at nūc q̄

in possessione suqisim dux austrie qui de novo redificat et ampliat spississimis muris et aliis ac magnis turribus cum dans murorum spissitudo est xx pedum calciatorum Et quando habitacula per cetera angulos magna et firma a se distincta per intermedios tectos et muros et qualibet habitatio habet plateam et ipsa stabula pro equis ita quod quatuor principes possent in eo secure morari Ego fui in illo castro et erat lustrum iniqua non habet nisi per privata surgentem de aquisisti quod exit ad rupem castri paruo pro paludis fetore facta fuit habitatio odiosa ibi cito moriebantur Ideo ad tollendum hoc impedimentum fecit dux per medium paludis ab aquisisti usque ad motana fossata magna et profunda ad que distillat aqua paludis ita quod nunc sunt brata amena ubi prius erat fetida et mollis palus Et ipsa fossata sunt aqua de palude fluctibus ita plena quod cum navibus in fossatis faciunt transitum sursum et deorsum Super margines vero fossati plantari fecit dux vineam per longum ab utraque parte de quibus colligunt tempore vindemie xx vel ad vini optimi istis tamen non distantibus et quibus fetor paludis sit ablatus nec tamen dimerui in castro illo dicere possum veniens Dixit namque mihi castellanus ibidem quia in alto est situm et habet aere recentes et forte quo efficiunt habere in morantes a fetore et gentes ibi apertius inter Cui cum quis per se videre satisfacere satagit tamen semper finitur est ibi defectus si per stat mensa dei parata et vinum ibi non claudi Et iste ex cessus locum minus carus reddit : Et dixit mihi castellanus quod tamen dux duxerit pro dicto quod tantas expensas facit castrum illud sic fortificando cum tamen cum per omnium pertinet ad comitatum tyrolis vult ut si vulgus se a domino avertere conaretur et ad subiectionem reddire fortes fecerunt helvecii sive suitenses quod tunc in castro illo dux se reciperet et usque tamen vocaret qui redire cogerent cum ipsum castrum quod inexpugnabile sit Et equitavi ego consequenter et ad novum forum villam magnam veniens ibique per equos per hora mansimus in hospicio Venit autem ad me quidam famulus de domo opposita dicens se missum a quadam sorore adiuvis poi. . . in eadem domo morante que me quis essem et unde venissem Cui respondi Ei plac . . . illi scire quis sim et a unde venerim vocavit ad me et dabo sibi bonam responsionem non dixi tantum non respondebat Hoc autem ideo dixi quia suspicabar quod esset unus de vagis fecilibus meis qui in mutana discurrunt terra fugitivi fratres adiuvis vivi et aliorum religiosorum se ad illa loca conferunt et in montanis tamen in tutissimis locis latitant et cum hoc tamen sunt in bona forma et levi precio, post vero sumus dissolu

[Left margin:] quia horrore ibi morantes cito

[Left margin:] et inde illud aulonis fuit fornarium forum villa

[Left margin:] monachi fugitivi

tum multa et dixerunt ad rusticos dicentes eis missarum utilitates quod audientes emunt missas corporum ipse et suis defunctis non faciens virg symonie ibi esse Et ita dant eis pecunias ut legant missas cum paria esset eis pecunia data quod unius per gaudere in ad alterum attendunt Audi ibi in motanis quod de omnibus religionibus missos vagantes et eos ac propterea eos tollerat De novo foro equitavimus per aulonem ~~usque~~ tridentum ~~. . .~~ ~~. . .~~ Et amnis vulgus dicit quod per illud aulonem a valle usque ad meranam mare olim fuit et quod aquisistis super meranam de montibus venes in mare labebatur in cuius signum in petris non cum ora tyrolim receperunt ad hunc circuli ferrei ad quos naves alligabant et ita totum spatium per quod aquisistes in suo alveo in mare mediterraneum labitur mare fuit sequitur ubi recedo cum mare aut tempore fuit multo alcius quam nunc sit ut ostendi folio sequenti et prius folio 1426
~~Civitas tridentina ... de antiquis civitatibus quas de . . . tissimis quas troiani edificaverunt in montanis ad eius menia . . . aquisis . . . Sed antequam venissemus ad flumen~~
Veram veni ad unam villam nomine neua . in qua venit flumis rapidus de motanis qui dividit ytalos ab alemanis et super flumen prope nova stat una capella et in qua ylia sancti udalrici episcopi augustensis sit sepulta Dicunt eum quod sanctus pfrus fuit rome et inde vinitur existens recepit gravem infirmitatem. Rogavit autem deum quod non permitteret eum mori neque in ytalia neque in alemania et ita factum est Stati ... eum ut per pontem quod fluminis venit motanis fuit et ylia eius ibi sepulta corpus vero fuit in augustam de potarum. Ab hoc loco in tridentum civitatem equitavimus et in nocte ibi mansimus in
Civitas tridentina una est de vetustissimis civitatibus alijs quas troiani venientes per mare ad antenorem in motanis edificaverunt ad eius menia decurrit aquisis Est autem in amenissimo et claro ac sano loco sita et sunt quasi due civitates inferior et superior quod duas diversas gentes superiori et habetur ytalicis inferiori sunt alemani Et ibi est divisio lingue et morum Ytalos verum se habet pariter et sepe antiquis temporibus vera fuit illa civitas dilacerata qui alij ytalici in adventu gentem corripiant a germanis propter displicentiam ytalorum tertio sunt multi anni elapsi quod theutonici in illa civitate erant hospites et pauci nunc sunt ibi cives et orebris recedentes Et tamen gaudiget de illa civitate ~~. . .~~ bozano dictum est quia alemani in diebus magis et magis augmentant Ubi autem sit cum augmento corporum quod nobis poris constaret in regiones aliorum quod alij crescerent in regiones nostras ad quam non didicit Ex opposito civitatis super aquisim habet fratres predicatores conventum valde amenum et pulcherrimis ortis cum datur de ad sanctum laurencium illum quem edificavit beatus iordanus inmediatus successor in regimine adiuvis sancti dominici predicatorum

[Right margin:] non

[Right margin:] Sanctus udalricus noluit mori in ytalia

[Right margin:] De tridentina civitate

[Right margin:] de situ ghigit cum dux athesis potuit eam . . . sibi et theutonicis subdedit fecit de bozano

[Right margin:] predicatores
Hii sunt dicte religionis in tota mea nobilibus propter defectiones in spiritualibus quas alienas . . . vendentibus cum civitate in appetitu ultra quod sufficere generis si non constituti eis locum recedere pretendit quod non tollerare voluit

Symon puer martir

si ibi vita est obseruancia ut regula sed pauci et miseri fratres ibi sunt fratres ut degunt
In hac ciuitate anno 1472 martirizatus fuit sanctus puer Symon a iudeis cum
magnis tormentis ipsi quod iudei fuerunt cum tortoribus magnis suppe
dio deputati quorum maledicta corpora vidi in patibulo pendencia
ma sepulti quam in via romana / Corpus autem beati pueri in vitro magnis
incepit clarere miraculis et hodie claret ut dixi ipse quod habet alan
giquis partibus regentanie francie et ytalie illuc peregrinantur et de
ferunt candelas vestes aurum argentum et pecunias in tanta copia quod
stupendum est videre, tum cum sancti petri in qua corpus fuit locatum anti
quam destruxerunt et nouam ampliorem supedificauerunt ex illis
bonis et domum martirij eius et eius cum deuerunt cum tam q
seruierunt de martirio illius plenius vide in supplemento cronicarum lib. 14
fo 1472 / Ad quam ego nos peregrini vestes equitantes deposuissemus ad
eras pro indulgenciis obtinendis et in eam sancti petri corpus sancti
pueri vidimus et locum martirij eius et ecclesiam cathedralem anti
quam et duas capellas et extra ubi fuerunt hospiti peregrini
Hoi peregrini sunt sancte sic faciunt
ierosolimitani quod cum ad aliquas ciuitates deuiant statim de ecclesijs
et sanctorum reliquijs perquirunt et ea visitant sic et fecerunt
domini mei et ego venerabiles ut patebit in processu sed ut sero facta †

Vicesima sexta die audiuimus missam ad sanctum puerum Symonem
et prandium in hospicio sumpsimus / Deinde stratis
equis de ciuitate profecti sumus / Statim autem ante portam
ciuitatis propter precipicium dimici ascendimus dimittentes
illam in sinistra viam que super alueum athesis descendit quam vocant
Est autem ascensus ille non solum preceps sed etiam equitibus lubricus quia
petris planis est consistratus et per totum modus est via per rubea et
de durissimo marmore sicut etiam omnes muri et menia ciuitatis
tridentine sunt de preciosa et pulcro marmore sed non polito per illud
quam descensum ab alia parte descendimus et in persam villam venimus

persa villa

Persa est villa magna et super villam in monte est castrum grande
de quo ciuitas videtur altis turribus et magno muro circumdata et
mitri opinantur ex nomine illius castri quod persens totius nobilitatis gre
cie pro hoc castrum edificauerunt ~~[illegible]~~ ut quasi filiorum eius subdi
torum esset ex cuius nomine persa vocatur hodie sic et regnum persarum
~~[illegible]~~ nunc de gracia vicinus et demencius a se persia nominauit
In hoc castro dux austrie habet [illegible] viros soldatos qui custodiunt
ibi castrum et preter vltra persiam processimus et ad lacum quendam venimus
~~[illegible]~~ de quo lacu ~~[illegible]~~ fluuius decurrit nomine brenta qui per
decursus ad paduam usque peruenit et postea descendens mari se

valsian

iungit / Transeuntes in longam vallem ~~et~~ magnam et fertilem
venimus et in oppidum quoddam dictum vulgariter walsian deuiamus
mediam pausandi gracia ~~[illegible]~~ Est autem hoc oppidum et
consequenter tota terra usque ad montem de lingwa ytalica hospites tamen qui

† esset et cena omnes sic sedemus aduenit quidam ioculator cum fistula et uxor eius cum eo qui ad fistulam concinebat
mortalibus modulacionibus dixit autem hic prudens esset fistulando gesticulaciones faciebat fatuos ut hec in epistolas magnum
incitabat ad leticiam musice risum dum autem ludus finitus esset [illegible] domini barones et nobiles [illegible] de [illegible] go
tulatorie [illegible] nobilis vir [illegible] voluntate ~~[illegible]~~ assensum plebanum sepe predicasse [illegible] in talibus dacio
et acceptio esset [illegible] et [illegible] petitis domini [illegible] consistentes [illegible] peregrinacione [illegible] in fide [illegible] pauperibus
[illegible] nobiles et [illegible] larga et [illegible] petitum responsionem [illegible] et [illegible]
[illegible] / [illegible] ego [illegible] cum [illegible] ioculatori [illegible] fistulatori et eius uxori
[illegible] sentencias [illegible] in [illegible] et [illegible] tradat [illegible]
in materiam [illegible] ~~[illegible]~~ et de ~~[illegible]~~ [illegible] fistulatores ioculatores gesticulatores [illegible] in statu [illegible]
[illegible] et [illegible] fuit [illegible] ociosa iocosa et [illegible] salua tamen [illegible] nisi [illegible]
[illegible] si [illegible] et [illegible] principum [illegible] magnis [illegible] ioculatori se
[illegible] et non [illegible] ioculatori [illegible] in aduentu ~~[illegible]~~ principum et ducum domini et audiui sicut
[illegible] sancte [illegible] et sue [illegible] remittet paululum [illegible] 22 [illegible]

omnes sciunt ambas linguas almanicam et ytalicam In [illegible] autem
hospite de nocte nostra [illegible] oppidum vocatur walsian qui
vendit valsian idem quod vallis sian et accepit nomen ideo quia
cum intra tempora cum [illegible] remissum fuit ascendit usque huc
sursum et tota vallis plena fuit aquis Nam alcius [illegible] medium
valle apparuerunt reperiunt cumuli fracti in petris pro alliga
tura nauium ex quibus notare potui quod ille valles quondam
mare tenentes et [illegible] fuerunt aliquando replete aquis et ex
et canalia maris magni sicut hodie sunt in partibus maris pro

[illegible] recessu ego [illegible] walles [illegible] nos walsian

pinquis ~~[illegible]~~ Teutonici vocant walsian in
berchburg quia duo castra sunt supra oppidum et murus castri
concludit oppidum / Deinde a walsian recessimus et sero

hospicialia

in villa que dicitur spitali id est hospitale deuenimus et ibi re
~~[illegible]~~ mansimus pro nocte /

Vicesima tercia que est festum sancti georgij militis et mar
tiris mane rogauerunt me domini ut celebra
rem eis missam de sancto georgio deo et nobiles
singulari quod deo deuocione sanctum georgium colunt Erat
autem sola vna capella in villa sine sacerdote et cum magna dif
ficultate obtinui aedituo quod capellam aperuit et pan
ra promissa exposuit [illegible] ego indutus sacerdotalibus vestibus
essem et domini mei nobiles et alij homines de villa presentes cum
pane quesiti ad vesteret calice modo non cum confesso pa
re vellem non fuit in vasculo in fenestra positus panis et hostia
~~[illegible]~~ in tota villa [illegible] Ego me ad [illegible] et hostie de
fectum eis [illegible] sermo [illegible] recedemus legi in altera
vi officium votiuum cum omnibus misse [illegible] deposito cantare sicut solet
[illegible] manibus [illegible] illas missas vocant missas [illegible]
[illegible] de quibus vide fo 29 alias
post illud [illegible] me ad [illegible] et feci sermonem breuem
de sancto georgio et [illegible] autem me facere et ytalo
[illegible] mille ~~[illegible]~~ astabat et [illegible] confusa me aspiciebat
cum admiracione magna Erat et ytalici et forte nunquam au
dierant sermonem teutonicum in sua terra nisi [illegible]
[illegible] regressi sumus in hospicium et manducauimus / post comes

feltren

stiam incepit pluere [illegible] equos ascendimus et a
villa recessimus [illegible] pluuia magis ac magis [illegible]
ita madidi facti fuimus usque ad pellem ~~[illegible]~~ in feltren oppi
dum in [illegible] pluuia [illegible] Ego [illegible] in [illegible] pluuia
hospicium ingressi [illegible] ibi [illegible] et [illegible]
quousque cessaret [illegible] magis ac magis inualuit pluuia et
ita coacti sumus manere hac die ibi quod tamen molestum nobis
erat quia ipsum hospicium arctum fuit et repletum nostros ytali
cis et hospes ac hospita et omnis familia erant de ytalica
lingwa ut nostri teutonici [illegible] habebat ut [illegible]

mita ad quos mittit. Erat tū sep ab hac hyems et fuit
vere sum passe hor cū gsidāni. si sēm dnop crear pn
pacētes.

Uesperima quēta ad quos sū ē missiae pluit sē fo
cāt die ā et nocte sequēta et ex hor aq gflu
dabat et tēpestas exasperabat cū ma maiōr
assiduit plue pluuia nō abstare ē gressi sug
castr supi ē ciuitatē et missa audita cū rpm offendū
gsidāni. Est ā feltro cum de istis oprib q gstrui
fac antegenor pastodia macnā atiquissi. Sar et
sreudus cū dimittat et ē introd longa p pagū collis
extensū et hī rpm et nēstria ād sub nocte ciuitatis
pn dam ego egressi clām supsimi et sub preadio ac
sanit plurec. Streatf ego equis a feltro recessimi et
ad magnū pedē equitamꝰ gr̄ tēpestas aquas sed par
ui vimuli ā fluuios vaporissimas cuncat et tārē
tes sicci aquis vdū dabat. Qz quia aer sereuatꝰ fuit
paulat descendebat. Die ad ūsp ascēsū ad qdā mag
nū fluuiū venimi pq litare. et erāt nauctorꝰ custo
dia trisiuimi et de pede ē villa q Ewere nomat
vers ad p noctandū qd et fecimi. parco hospitio me
sē et tō ville ad radices cyda montis dētibilis et gra
mosi sitū cōst. Et dū cena paba tūsim cū dnō ē cu
ria dam per suppetias diui. Erat si quis ē superbis dlis
mōtis esset maxe magnū uidē passer hor cū dō cū
diuisset. ascēdamꝰ iquit et uideꝰ mare fōte nam
futuꝝ sepulcꝝ. Et stat tres dñi mei et dns seruꝰ et
ego. montez ascendimꝰ cōst. fuit ea dē qd mōt apparuit
Et circūstis oculis gr̄ mediterranea plagā cet montana
ē planicē ytalicē et pq planicē mare mediterraneū vi
dimꝰ pn cꝝ aspectu dñi mei ut potē iuuenes et delicati qd
ame gressi stabāt et pute futuꝝ cū mare gr̄ plabam
Et de facto ego spē ē cꝝ aspectu quoda motu gaudiꝰ
sui qd sua amēnitudines cū gustasse. Habent ei sic
de mōte gr̄ plano. sub Hannibal aspectū rendebā cꝝ esset
ē pruincia et sal. seruatimꝰ pez cꝝ illustrat antea accepe
liquū cꝝ sunt nubē. nec pt uideri. et nebula elevata
ceassa. acceci colores nigrescēt. Demum sa
ciati hor aspectu montana ē pmo ēcētu ē speciem
et ultra ambā destructa castra uidiꝰ pn mōte cēa
ē cracē sub pedibꝰ erat muroꝝ magnoꝝ ruinis et
fossata. Et ēmitu sup montez et fons piscina publica

Ewere uilla

mare uidig

adquit acq ēlimes ē cat et pasorat mob fuit. Et ēdū
illa castr ora edificata fuisse ab exercitu anthenoris troi
ani quia ex Padauana urbe edificasse ē plano ascēderet
ē montana et oppida et castra edificaret. gr̄ insulpimos
qui erat hostes ad quos subuertendos mōe bessaꝝ minetes
pstiga dū delpiis ex dnō meis loquere ē mōte ori
tur et descēdē ē capis sanāt. at ē Gospreū uersꝰ fuerit
remebre. et ex lumine ciba sumentes. Dā mitrū iuuenes

Uesperima quinta die cat festū sēti marcelli. apta
mimi. mos esse uenetis quia hor festū diuig ex
magno apparatu et intera gta pagi. Mendimi
mig sū missā de sēto marco ē villa et postea
cibū sumpsimi et pdē ecclesimi. Est at ab illa villa desc̄sig
de montibus et cryty ab eis et ita pr̄ campestrē viaz ve
nimi valde fertilē plenā segetibꝰ arboribꝰ frūctiferis et
uitibꝰ. qui tū erebris pruncis ciuitatē uers masū ibi
p quē dies quasi equos meos uidemi. Nā ex amplio
erat natꝰ equis necessarij quia nō longe a pueri erag

Uesperima sexta die cat festū sēti desiderij qui
ē cum cathedrali quiescit ibi. Et fecerunt
tacuisse magna solle pnig cū pessioe pri
mitus et ex eis plebs ē ipsa platea
ggregatꝰ esset fecerunt ludū ē qua illuc sēti legēdā
gestibꝰ quā ad hor ē structorꝰ celebrei spectato expsse
rentꝰ ex et nos pegrini astitimi cū admiratōe qualibē
nescio si ex deuotōe. Post prandiū uenerunt ytalici
uitri ad hospitiū nrm. unde et eme equos meos cupi
tes pr quoꝝ accidisse. Gaudebat mā le litigū pe
tere se apr ytalici dicebat ei et conabat pacare cum
dicit petrecumbebat sibi apr forte se post illis olybrei
os. Et accabat et uini senes ac quintes et honorati simul
sic pueri. Erabat et unꝰ ē disputacio ad altig maiore pe
cuniā offebat qui equi valebant et ē dupla unꝰ. dice
bi pandebat. Et ē hac litigio nos ē pace stringit ēm
equos meos. sed dimimꝰ et sic tacuimꝰ de illa

Quando q ab hospitio ipsi hor loca descripsi pdō quia pe
tebā. no uel pellā inde ē pspitio si quid ut pate
bit. Et olbreig at ille loca descedā pr̄ progressu si pr̄
necessitate ora loca ad ē de cuius me stringet
describā. Et pdā descripsi tacuisi. et ad ciuitatē ser
uabo ē redibo.

Equos uendig

modg altrig accidit
solūdo opi. solus

Ewense

ī. 69. a

ser quesō sanctissime. Deo et ascisdebite certe gratie rendea

Ux̄ scā sīa septima die q̄ cātat ecc̄a missa
tacentib⁹ audiuim⁹ et alia supsim⁹ / ꝑ⁹ p̄dict⁹
vō equos quos nāt⁹ erant q̄ducim⁹ p
noct et mīa supplle dili ad, mare Dunelf
et ꝓfecti sum⁹ gr̄ maris eram⁹ et ꝓoppe dū masteres nāl
m⁹ volentes p̄cedē ustq; ip̄s manger̄ ubi limbus ē, mais
magn⁹ ip̄s ap̄ oppidū accēdit nobis quda equitant⁹
ē quinq; an essem⁹ de socie⁹. Dñs Johes de Ojmbercy
Garanis dñus audito q̄ sic vñ duxit nos ē Goppicū et
patrē nīsam cū ubi et patre ostēd⁹ not Dnūs Joh⁹ Johes
de Ojmbercy ꝑta ōdinasse q̄ not fr̄ Dux̄ nos cū ju
Harvid Dam⁹ et ē fluīne qui ibi eadem de mataris ad
mā descēdit ostēdit nobis magna barca q̄ Dnūs Johes
Baro de Ojmbercy de venecijs miserat ē masteris ut
ibi p̄ flumē ē mare navigarēm⁹ hijs nīsis
lr̄is sumpt⁹ et gsedim⁹ edūes et libens ē ꝑata ecc̄a
postea occ Dnūs suppellectile culina ē nāe et occ simul
ē gressi ꝓq; barca satis gent⁹ ancātab⁹ vēdidim⁹ quia nobis
ecc̄a et dñe suppellex ac seruor⁹ nō modica erat / Ego
ego flumē p̄flumē q̄ p̄ram milian⁹ descēdim⁹ qua
nō ēnt ad locū scissū Exc̄ saledunū q̄ittabes
nob⁹ aquisiet ē gressi barca p̄flumē q̄ ramis miliare
descēdim⁹ gr̄ mare Qd ad locū scissū ubi flumē
fauc̄ib⁹ ꝑ nivib⁹ magn⁹ illabit⁹ ad limbū et arēa maris
et aquā salsam ac amarā nāis ē gressi essēt nauigia, ꝑ
capim⁹ cātū alijs et lr̄is vocāt⁹ pegmen caem⁹ q̄
ꝓgerēt ad Dūcū sepulcr̄ cantū solēt ꝑ gallos nūc
Carcen uris sines grauāt⁹ regredi uir vn⁹ gall⁹ nus
qui gallic⁹ lucaste vn⁹ dr̄ gallice, gradus regredi⁹ ecc̄lesiam
dicit latine sanctus dr̄ mare nauigād⁹ ex quez defeda
mus cgaudiū ad nūcet nob⁹ et sūs sepulcr̄ ꝓtegat nos
hyeiūs ꝑ⁹ q̄ter nō nulli gsedentes ꝓq; maris amā
tudines et mille ej⁹ ꝓcul⁹ nō cantus ē cordib⁹ suis plac
vñ fecerunt Exinde vō descēd⁹ ad sūs sepulcr̄ aspexi
ex eōrū motu flenerunt dulci ꝓpe mat⁹ tanti cimiterium fuit
sepulcr̄ habuerunt Retro nichil fuit⁹ ꝓpēdētes ut numeres
viderent ꝑ tēa ꝓe castellū ingredi⁹ venim⁹ et ꝓcedēs
uictu tuto ing⁹ q̄ morant⁹ tuid⁹ mangerē, dnūs Barcod Galu
m⁹ q̄ quida pinnes fōtis ingebat q̄ mangerēm⁹ venim⁹ ꝑ
petrosē et ꝑ pegit ē nāz barcā et collidebat ꝓcul ad
fuit⁹ nāu ex q̄ nāz barca ē latus fuit detrusa ꝑ impetū
et scp̄ ꝑdā palū ē aqua figū ꝑpulsa nāulū cūsoz ablatū

ꝓgrē ē capit

Cantꝰ nāis

ꝑ⁹ pectus

et q̄si cūsa fuiss⁹ cū gelū et nebz et valde ꝓcūti sum⁹ nau
dexi ad de nubaly nauibz ydomatas, male dixerūt altercat
et ꝑta ꝓcessim⁹ ꝓgnadim⁹ ꝓq; madrā marā obtēt nāt
alia barca cū sarjis et vent⁹ vñ ꝓ nāgauit nob⁹ ad q̄t hospi
cū declinac ē vendēm⁹ Hanc cū Dūcū ad solum gradū
ubi Dnūs Johes de Ojmbercy dispūcat ē cepit ille nil ꝑ
de et hospitē et hospicū et mala ꝓ pria ex damabat
de hospite, stab⁹ sup⁹ ꝓcurasset ex abat nos nūtiasset q̄d
dnūd not de mostrabat hospicū Ex sic stāte ē ꝓca et cū
damac suadēte subito casu aggrauat et de pva vacc ꝑ ma
ve ecc̄idit dñm cū multo labōe suaq; socioz fuit extract
et a mātē excep⁹ Erāt at nobis nouis seruor⁹ ē dubij q̄
stet cū eo baptisimū accepit cū magno risu ē mea nau
cula fuit ex ortus q̄ ꝓsequi nauigatores dū ambos ha
buim⁹ ꝓ ciuitatē magnā pcios sedet, nobilē, ꝑ ueneciaz
nacis magni Hucz ē q̄ nis mālu⁹ subsistēcz, cū alijs⁹
turribz et ecc̄lesijs ecclesijs et domibz ac palacijs emine
tibz Et cāt nobis ꝓpe nidere tā ē nissimas moles et
altas structuras ē q̄ nis ystoricas Tandem ciuitatē ꝑ
gressi sum⁹ nauigio et ꝓcinale magnū nauigauim⁹ gr̄
circa latū ꝓnus ꝑta ꝓntē nouū et alia ꝓta latere
ꝑsea cuualti ꝓntē de limaun⁹ ad canali magnū ꝑ alium
canale q̄d datur ad Petro Galz fantico d'manorē, ꝓq̄ descē
dim⁹ q̄ cū domus et usq; ad portā Hospicij nri q̄d ad sūs
georiū dr̄ alamā⁹ teutonice ad Der fleutey ꝓcedim⁹
Ego de barca et de mari ꝓpe deos gradus
ad ēnt hr̄ descēdim⁹ ad cameras nobis ad manū ꝓtas
et oēs ecc̄s ꝑ cab ē ulim⁹ Porro nigre salēs Hospes
et dñs nr̄ de gratia Hospitā, ad nos hylaritate nos susce
ꝑūt⁹ nigtauit ē nr̄ me amicabiliter salutauit qua ego sal
nos ē illa dam⁹ Hospitatq; fuer⁹ Q̄ dixit et not ad illi
nos salutab⁹ et ad seren⁹ cōq; not seruos et ex libes dns at
dam⁹ Hospes et Hospita et ōnes sancti et ancille nr̄ erant
de lingua lemanica quer audiebā ē dam⁹ illa ad aliud ytalicū
De quo singulare solucōm habim⁹ quia valde penale ē co
nūne Gelz ad quib⁹ tacendū quereſaci nos ꝑ ꝓ Q̄ dixit
ad ingressū nr̄m dixit nos canib⁹ custos dam⁹ magnus
et nigerr et gladiatus inde sue gaudiū se ꝙre mostra
bat et ad nos saltabat sic canes solēt facē ad filii natos hic
romib⁹ occ⁹ tentonicos d'q̄ꝫ ꝓ de manicr⁹ dicant sic gau

venecias videz

ꝓgressi venecias

de cane q̄dā et
ej⁹ ducta

das ꝛcipit ꝯ ad progressu ytalie, lobarde, gallie, scaturisela
uit gratiam ad ꝛcipiendum petrum eum alemanno ad pfectu ꝯ quasi
valitq estimatu ꝛ cu eo gradi latum ocepit et fuciose ꝛ eos
ꝛsilit ꝛ, nisi aquis cum ppescat a molestia no cessat
mer ꝛ alios mlos ytalicos q ꝛ uicinis damnis habitat
asuescat, ꝛ gr eos sit gr alienos ꝛ surgit ꝛ psecutor, ma
net animo implacabilis inimicy Sanctos ecclesiq negligẽ
ꝛ ecclesiam ꝛ damnu pmittit, ꝛ sanctos ꝛ ecutoricos no tangit
Mendicos ꝛ ecutoricos ecclesiam petri volentes, no pnadit,
ytalicos pauperes ascꝛ, p ecclesiam volentes ꝛ nadit ꝛ ꝛpel
lit Ego intrando libanu pauperes de marsilya alios sanctos
ꝛ ecutorii ꝛcipiunt ꝛ dlo cane exigunt q sit implacabilis
ytalicis inimicꝰ ꝛ Sancti ꝛ ecutorii inimicꝰ ꝯ petri
cõde cu ytalicis gaudent et equso cu dlo inimicitia sit pe
no vadiata ꝯ quia bestia noc nocet et passerly mouẽ
ꝛ cessabiliter litigat cu ytalicis nũ ꝛstigare Sancti no nocet
se colligunt et effectu inimicie q ꝛ nũ ꝛ supplent noc

pegrini intrã ¶ Veniunt aut pnospitio fratres nobiles de Duysis prisy
grecmanie et quosdã de Hungarea qui cũ voto q ꝛ
nos afflicti pretendebant nunc usque ad sepulchrũ ihu
sepulchrũ ꝛ gerere ihu aliqñ est hospitiũ exeat plee
de gmantia et pu societates se gloriantes pu una plee
ꝛ alia pauciores ¶ Postquam nunc societates fuerunt ꝯ
pegrini ihu et secum simul quasi ista erant nomia
de sclua ¶ Dns Johannes wenlyeg de ciymbeen baro vir deco
rus et prudens eloquencia morũ pstans docty ꝛ linguarum
¶ Dns Hainricꝰ de stoffel sac imperij baro dns ꝛ dustein
et steinnus nobilis generalis sue curie nobilis secundꝰ
¶ Dns Johes venetsaff de waldpurg nobilis pulcre statuꝛ vir
de gravitate et nobilitate morũ serenus et d sua salute solicitꝰ
¶ Dns Bere de vergelberg nobilis de holtgerecht hũ ꝯ unicꝰ only
sanctiore forcio cognoscendiore et militiare labaliore
¶ Hij ꝯ dns nobiles secum habebant septem famulos qui
nora ista sunt cu ydiomate, statuꝛ et officioꝝ:
¶ Balthasar buglex vir maturꝰ et intuitꝰ expers ingeniꝰ
¶ Dns ocr sonebant ꝛ recipebant cuius ut preces habebant
¶ Fretus Duysis barbitonsor in minutiis instrumentis
ado dulcis et promptus ꝙ nec edit ei fuisse similis
¶ Johannes dicty sequidgens ac miles qui plurib bellis fuit
fuit et Duysis in pegrinacõe seruitor extitit
¶ Laurabus bedel vir honestus et quidã nimis d me
diocris q dns ꝙ quisq fuit et gubernator

¶ Petrus quida simplex et bonus socius paucis ꝛ adusis de oppido
waldsee qui fuit Duysis et totus societatis eorum
¶ Ulricus de vasenpurg quida ꝛ magni galeati inter
missarius expers artis pictor et Duysis pulcher
¶ Johannes quida vir patricius ꝛ Duysis secretarius sollicitus
procurator pulcritudinis et negotiꝰ ꝛ habens fusci
¶ Pulcre sanctos dominos pdicatores fi de ordine sancta mice pe
genij tenere sedem Duysis et am ꝛ doctoris capellanus
¶ Hij Duodecim pulcherrimi cohibat et quibus ex pedis p
Doctoris quinque Duysis vinebat pulcritudo pfuit quia dn
Gosprit ad se advocatos fecerunt ei eo quod ꝙ Gospitio
et missa et aliis quibus rebus ei ut reliqua ꝛ Quare quidem fuerunt
pro bis malis cogitatum pme aliud et quocunq ꝛ Duysis meis
peregrini ad sctm dominum ad quem ꝛ dominis pdicatoribus ꝛspectum
et vagandi pene loci phospitio quousq galee pegnarij
redderet et pro bis multiplicatis obtinui Deum ei ne cat
ginus pulcre ꝛ daret, vocari et minis distractimus ꝛ de
cessum ego sum ꝛ Gospitium et applicatis sanctis meis tuis
ad Duos et Virgi eis ꝛ tentum meum ꝙ no placuit ymo
displicuit eis, nec ꝙ sentirec quamvis volebat ut ab eis
recederem Et ac ea, magis — volucrumq essem ad ma
nendum ei eis disposuerunt cum Gospitio et dedit michi vas
cellum pro qua salus meabam ad Damiet orandi, legendi
sobendi et qui placuit potui esse extra ei pegrinorum sicut si
fuissem domi ꝛ cella. ¶ Erat ibi mecum ꝛ Gospitio q dum venerabilis frater
frui misere, quicq fiem admiti mei

¶ Pulcherrima octava Nunc — exiuimus de
Gospitio p unicos mercatores et ad castra sancti
marci ascendimus ad audiendum officium Duos an
gelos p pleteo an Duysi pulcherrimi apparuimus pri
cas platea an marsopium erat sancti marci stabat Duo vexilla
— pulcherrima — ꝛ hastis altis elevata alba rubea cru
cea ꝛ signata et erant vexilla pegnorum tunc sancti pro bis ve
illis ꝛ tollexium q Duo galee essent ornate p pegrinorum
tunc ductu et ei dum venerit viderent interdum pegri
norum gsule admanerent Duos nauos nobiles de senatu
corpsuum pegnorum eisq gmittebat quorum ista fuit nauis
primi fuit Duos petrus de lando et rq Duos augustinus cu
reverendo Quare Duysi secum stabat unus vexilla et pe
gnos ꝛ nitabat quibus ad dnum sanctum et pro Duos peg
nos canebant illis ad galeam augustini alij ad galeam petri
illi laudabat augustinum et nitupabat petrum alij nicenses
cum fructu ei pro illi Duos dnos augustinum et petrum fuerunt facti

vide de ꝛ discordia fo AA

tapulacõ ĵminio et fe cam̃ dicẽp diffamabat laccãb at
apud dñas pegnas ꝑ fraudẽ et vĩã et quilib⁹ cam alt
alterã vendere ꝑegrinis odiosũ et submittebat q̃ hoc
agerent dñi explor cõs hoc malũ pallulat̃ cp̃i q̃ ꝑ pe
grini utrũq; preamar q̃ erant diuisi et q̃libz zebat p
dñi preamo suo ⁊ trabat ego dñe mei suppĕsi nefãc
tũ cũ preamo essent magr̃ q̃ fidẽ cũ de utq; audiret
diuisa ego q̃q laudabã dñm̃ augustinũ corrarinũ sere
nũ esse asiq; matur̃q; et fidelẽ q̃ cũ eo ⁊ alia pegnora
hoc nca tũ fieri cauerẽt alij cũ magr̃ contrapabat et alt
laudabãt et ita placuit pacẽ de hac re, me no ĵtimi
si et ambos banas manleuab⁹ cũ dixi dñe mũ nab⁹
portũs aptatos circũq; ducũt, addes q̃ si ego fãre q6
cap cuiq; et expedirẽ se vellet ad nauigãd aptare q
alios ꝓ me ego velle pegrinis ĝsulẽ / Ambo hũ p̃mitte
bat q̃ hoc q̃q nauigãt ⁊ q̃ hoc q̃d hũ ĝ dño sanũ esse
nedũ.

Decĩma nona die q̃ est festũ sõr petri mar
tiris sedmis ꝑdicabat̃q; Duci dñis nros
ad sctos ꝓcane et paulũ vbi ⁊ conuẽtus magr̃q
et sollẽnissimũ fecim̃ ꝑdiz̃p; et ibi affixis q̃
finim̃q; q̃ valde sollẽnit celebrabã ~~et nõ cena quia di~~
~~fuit ĝstituta sollẽnis~~, et maxim̃q; ĥte gaudiũ ⁊ die
illa ad cenã fecim̃ quia ⁊ ĝstituta dies sollẽnis ⁊ cõsuet
usq; ad cãnu alterũ illo die ~~ffuit~~ affuit dñs ~~et cessit seruus~~
~~ad ꝓpositum~~ & ꝓpe d'ĩ ciuit̃ accedit ad audiẽd̃ offi
cia ad deo sonlat̃q; vĩlquias sõr̃ martiriũ et ad bibendũ aqua
sõr petri q̃ ~~nõ~~ de ĥducta et sõr̃ martiriũ vĩlquiũ trac
ta ⁊ dñi ĝfluxe ad salutẽ aũ et cãpis / ~~ffuisse dño~~ vnde
⁊ plerisq; mundi priũ vcipiũt laudes fideles hoc aquã sõr
petri et publicabiliter mirabiliq; ꝑtes dant ad bibẽd̃ et ꝓ cus
dia / dant eã sedulitate mirabiliq; ut libeãt / ꝓ xiij marcarij eãd
ea ad mancꝰ pdãt et modiũ de ea ad vasa ⁊ dlx aque
dulces sunt fiũt cõstructe aĩã alia ĝseruet̃ ne fetida effi
cia et ĝstructiõ ~~dñi~~ antiq; fit aqua nõ putescit ut fetida
fit dñi de illa modiũ ⁊ superfluũ hoc ꝓ expensis cathe
dr̃ nãrarij discũt ita esse audito ego affectus et de osten
tat sõr vĩlquiũ et patu salubrẽ gustato vegetatiũ suũ ad
mensã reppetim̃ ad effectũ // ꝓ pradũ hora ad sedendũ et
nauigio puenim̃ ciuitat̃ ambulatũ usq; ad sõr̃ marcũ
et dein ingressi dñi rectorẽ palatiũ ad canale magnũ
nauigandũ ꝙ quo stabãt ambor̃ preamor̃ galee ut eas am

nõ d'ĩ ꝑ̃ martiriũ et
ĩ aqua

Galeas vidim̃
ambas

bas vidẽm̃ ꝙ ego nauigand̃ ad galeã dñi petri lando
et de barcã sucessi ⁊ galeã sedim̃ et placuit ꝓ̃ appro
dñi et michi quia cãt galea veterniũ magr̃ et vtra et
cũ hoc noua et munda ꝙ nota ⁊ galea de ambulatoriũ vt
dñi pereglando preamq; ⁊ barcã et nos ad venerũ magr̃
suscepit et ⁊ manib⁹ ostello allacq; priased ⁊ stauranit ꝓpi
modo vinũ ĉricũ et ĝfecta alexandrina et ꝙ ea vocabamur
nos sr̃ allos quos dux secũd optabat. Qe prãd dixit nos
⁊ carnũ ~~ffresum~~ de carsu ꝙ galeas ad lard̃ pegnas et tan
amplitudinẽ carnũ ⁊ ~~carr~~ ptaq; nuaq; posuit ut eligam̃
bon ⁊ dix̃ q̃ bone vellez ꝙ xiij ꝙ manib⁹ ꝙ ꝓspecta ad galea
illa dixim̃q; preamo q̃ die crastino vellem̃q; ei dare ẽpo
sũ ad cõd eo essẽ q̃ mansuri ut cũ alio. Et ita descendim̃ ⁊
barcã et ad alio galea dñi augustini nauigam̃ ⁊ cũ
⁊ ea sedẽtes vĩq; dñi cũ magr̃ venerũ hoc nos suscep
et ꝙ galeaq; circũduxit et apoz̃ loci ꝙ xiij hora exhibuit
et cond allacq; eam et ĝfectaq; placuit sc̃q; fidele not fu
et fidelit̃ ad me dimisit dixit, Hoc fuit felix capellam̃q;
et placeb⁹ macre meam ꝙ ꝓpe nos ẽ ego galeã et ea
implacuit sed alia quia cãt lõgiorẽ et muñq; ampla et
cũ hoc antiqua et fedida ⁊ ꝙ prime mãe tũsiũ et mutor
⁊ ea sustinũ ⁊ camada Et misa galea ⁊ mea barca vesp̃
sissem̃q; ⁊ muñ Gasperin.

Decĩma et ultima die mens aplis audiuim̃q;
missã ꝑ Gasperin quia quida magr̃q; dñs de
austeria nõ ꝑegriñq; Gasperalis notiũ eq capella
nr̃ missã ⁊ dnica dixit / ꝙ missã q̃ sedim̃q;
set nos ĝiũ ad deliberandũ cũ quo pranio vellez manere et
quo patrũ gradaz ⁊ ire gradiret / placuit ut dñs mandet
cũ dño petro lando ⁊ sua triremi ut michi cũ meliꝰ pla
uisset aliũ pradiũ aut̃ si sua bõitate hospitiũ ꝓpe
magnas minias q̃ ĉa festiuũ Cõclusim̃q; ego mandare
cũ dño petro ꝑ scripũ 20 ĝcepim̃q; articulos quib⁹ no
dñs gaudiũ nre libertatiũq; et ad q̃ not pranio obligare
vt̃ expẽdim̃q; //

¶ Ipũq; audito q̃ pranio nos ꝑegnos de mane ĉio usq; ad
hoppey pdicũ fine sõr et inde dñm usq; venecios duxit
vehementiq; et cũ q̃ fortuna ad michi ⁊ ĝnere dicẽ
sit patz et vtr̃ ĝnis dñs obligat nõ mutat

¶ Q̃d ꝙ galeã hũ quidẽ cũ exẽplis mãnariis q̃ sciant de

Cyprus insula eiusq; aer Teutonicis noxius.

nere navigandi t ocz vctu et ut sufficiencz ammodum pro mari habeat q̃ galee de fensiõi a pijratis cõ hostes fi equs fuit t necessarie

¶ 3 q̃ prãus cuncat, ne quercz t q̃sectos et alienos misceat cibis q̃ macis ad illos diu vsum applicat t quib; galee q̃ nisio q̃secta t fijs et q̃bus pũ uitet applicacz ad portus fi accidat uia sua propter eodem q̃ a regno cipri cucurrerunt ibi ut applicet cõ si applicãe aptuerit q̃ ulter ꝛ̃dum no t portu morec cũ exantiq̃ t̃dunt galeaz acrez pestifere Qui tñ aqui de nati vellent ministre et se pũtãe regine cipri t nijcosie et alica fidei tatis t̃segnia acipere q̃ prãus illos exspectare uz q̃ antiquus mos habitus q̃ dñs adhuc regno regat habuit

¶ 4 q̃ prãus singut dictis pegrinis cibis ad comedendz abi bendz de suo defectu dat si qb; q̃bus cõ aliq̃s uelit ad mensã prãi mac ut pisse acere, maluerit ut si eos sit t mare t loca uõ voluerit mictatur ipe prãus solucibus et potũ t̃smittit tenea alias ut gr̃dictũ

¶ 5 q̃ prãus pegrinis de venecijs usq; ad t̃ram sctã et pusq; venecios debanis panibz et pomarijs debano carne et dulc acetri aque cãdilz et cunis aliis q̃ di scutet q̃ preter q̃ uidebit tenea

¶ 6 q̃ ll mac cũ cibu malfusced pusũdat cuilz nauis t̃situcea pũ uitet q̃ sectus t t nauib; fi

¶ 7 Si pegrin ꝑ cãs uolulit cuz ut probe ꝑ aquã affundã t medicinã t cãs necessaria petent emitti ad aqs portũ q̃ q̃ galeã uõ uolt t̃ducitenea noti scaffam et scalarem hec ad t̃sfectũ q̃ pupatri

¶ 8 Si prãus ad aqs portũ t̃ducit applicuit t q̃ pegrini sua necia t̃ uisitare uõ possit tenea ipe cibꝫ hec ac si ex portũ esset t̃seuz si t portũ hanc declinauerit tut cũ ꝑdicto t̃ducit

¶ 9 Scbi prãus tutari pegrinos t galea q̃ exit nec t galea galiote eos t̃ adriam ut uiliet t̃ uetia t̃ loca suis si pegrini cibꝫ sede uoluerint ꝑ pellat et exit̃ q̃ tuta ne molestent ubi siste q̃ tuto ꝑ et q̃ubis cas nullus impedim ponat

¶ 10 q̃ prãus q̃ tuta scta pegrinos permittat ad debitũ repus nec minus cũ cibꝫ festinet t eos ad loca sancta ducat et ꝑsana cũ cibꝫ uadat et ꝓpiquo redeuntes ut sũ gr̃dictos eos ad paradane ducat t ꝑ ll difficultate pegrini pacũ et q̃ eos ab t̃fidem occa cibꝫ excipiat

¶ 11 q̃ prãus ora recti galia ocz q̃ pecuniã q̃ salua ad duc in expanẽ et gasinis et alijs exactorijs quibz cuq; uarijs

¶ 12 Et pegrinis ipi prãus q̃ cuilz q̃ cũ ut ꝑsentẽ sui cibis ut expanadis q̃ de quinta ducatos de zecha ductos 1 manere manentibus dare tenea ita tñ q̃ illis sũme dimidiũ ꝑ t uenecijs exsaluat reliqua uõ t̃ portu

¶ 13 Si aq̃ de pegrinis mari grigeut prãus de delictis eoꝝ causis ulla, nisi se impedire ꝑ apud cũ ut eos cui ut q̃libz cuiusmodi de eodem bona sua legauerit animo reliquat t tacta

¶ 14 Si aq̃s ex pegrinis ipis antiq̃ tua sete applicãt no uerec prãus ipe dimidiũ ꝑ dati sibi pus pecunie ꝓ sitinere tenebit de q̃ ex testamentarij ordinabit ingen tamissa

¶ 15 Si pegrini aquib; t galea mauerue et q̃ uõ stare coepe ex t mare mitti jubeat ꝑ exit ad t̃ram dum et sepeliri faciat t aq̃ cimiterio Si uõ venerit a tua fuerit galea q̃ tñ dim defuncti coepe t galea sustineat quousq; ut ad portũ aqs uenerint ut socijs defuncti placuerit mitti ocz t mari

¶ 16 Si aliqui ex pegrinis ad sctam hostiensem uelle ꝑficisci t rudez signari prãus q̃ uilz tale ad petendi xl. ducatos de data pecunia reddere tenea ꝑ ut dictũ

¶ 17 q̃ prãus aliqs cũ pegrinis necessar de pecunia sua fi delitate admittet illos pegrinos q̃ uenerit ad sctam hostiensem et put eos et tempus uidebit pacifica quiez faciat

¶ 18 q̃ prãus pegrinis aptum t galea assignet locellũ q̃ pullis suis gallinis et q̃ sui coci q̃ mittat cocu pegrinoꝝ put cuilz ocz quare pegrinis sue cibis plac

¶ 19 Si aq̃s pegrinis t galea ado ducit t ficmari grigeut sta q̃ t fetatibz carnibz uiuere suo passu ut alij pegrini ea sustinere uellet tenea prãus ita supiuis aqs assignare locu ad manẽdũ ut t castello ut t pupi ut t aq̃ t̃stro

¶ 20 q̃ si aq̃s t quo quo coꝝ fãmula neglecto ꝑ suffitio cũ no esset expssu et puisu qd t̃ uocaret q̃ uenire ipi prãus q̃ uenit faciendũ qd ꝑ expsso t quo fãmula ꝑsentit q̃ tenore q̃ puisento dicti galeoti

¶ Hijs articulis sta ꝓpositis et q̃scriptis adnauigauit dõ pecz prãus ad nos t cognitum et articulos ꝑceptos sibi le gimꝰ et fiss tenere cons si uellet ad nos habẽ et hec noti juramẽto ꝑstito promittẽ ad eo pari essem q̃ dicto q̃ et pacta sacẽ ut dictũ

dr̃nibꝫ audit̃ pr̃ang̃ accepit cedulã archiatoꝝ et quod pg
aliũ plegit attẽdr̃ ꝯ̃ pr̃ius archiat̃ dixit q̃ ipse ad p̃ma
clausulã cui vellet acceptr̃e quos ad ꝓsequẽdũ ducẽ et vĩdnã
ꝯ̃ ipse sodꝫ q̃r̃e nõ posset cũ acceptr̃e et allegauit multas
raões q̃r̃e quas ꝑ multe maio nõ pt̃ cũ nauigio ꝯ̃ ꝑdõ ꝑ xiiij
dieꝫ nõ posset nos educ̃e nec ꝓ xxvj dieꝫ ꝯ̃ ꝓpellat
cũsadꝫ xxvi ad locũ vellet ipse vero ꝯ̃ficisci Deinde ipse
ꝯ̃ xij archi cũ quib̃ dixit q̃ nõ mirũ q̃ xlus Ducatos vellet
De qualibꝫ pegmõe multe allegr̃e ad quar raões multas ꝯ̃
ꝯ̃ dixit q̃ mortuũ libẽr vellet ꝑ galeã sua sustinere ꝯ̃ nõ
posset cũ pari et nauigio sua ꝓpedire Et ꝯ̃ q̃ verũ
quar habeat vende fo 198b De aliis archiatis aliꝫ sterit
grantty Et tanꝫ cũ eo gutteꝝ fleuit̃ ꝯplangẽs ꝯ̃tulanoꝝ
Domũcat̃ facta dixit nos ocꝫ ad sedẽ maiorẽ ꝯduc̃
palaciũ et apud ꝓthonotarios ciuitat̃ nos statuit dñus
audiri cũ ꝑce ꝓsentaret̃ singlꝫ nauis stuꝫ et tedi
cacꝫ ꝑ scripserunt ꝑ dñũ gr̃ade libꝫ cui et ꝓut ꝑ scripꝫ est
fuerũ ꝑ ipa nra pagenauat et ita ratificatꝫ fuit greanty
et cõuentio nra Ipso facto cũ ꝓfato ꝑ equitũ nauigiũ
nꝫ et ad latus sinistr̃ pegrinoꝝ locũ q̃ xij ꝓsanis que locũ
ꝓfatꝫ dimisit ꝑ xij cubas ut ꝓmisit ad quas cũ certa
scripserit singlꝫ nauis nr̃a ꝓpe illa loca accedet Exiuit at
nec fores liuor et melancor cubili at stratũ galeni q̃ aliꝫ
De nra soc̃ie Est at cuba et stancia loꝝ ꝓfato quar
ꝑ longũ extenso a carpete usq̃ ad pedes sibi assignatꝫ ad do
mũ sedẽ q̃ manicꝫ suue fur ꝓsanꝫ suue ꝑ simꝫ Stragꝫ ꝯ̃
sue q̃ posuit ꝓ hospicio nr̃o nauigio ducẽ sui Deinde
dieꝫ at cecinꝫ cũ gr̃anti Depto illo q̃ ꝑ longũ ꝯpus et
multos dies ad quor nos venc̃ib⁹ uiam aperuit q̃ cãr nob
valde graue //

cũ sit cuba ut stancia
ꝑ galea

Explicit tractatꝫ ꝓmꝫ

Et tractatꝫ 2m̃ grimes acta pegnoꝝ
ꝯ̃ sede ꝓ mense maiuꝫ :—

Mane dominicis et festis mensis sue ꝑ
dic sedes ꝓfatꝫ philippꝰ et iacobꝰ apostoꝝ co
lendos nobis exhibuit cũ deuota cele
bratione Deinde ego mag̃r cũ dñis et alijs
mei socijs surrexissem secꝫ ad visitandꝫ cãz
et audiendã missã ꝓcessit ꝓcessionaliter
me ꝑ quã cãz officium dñicũ sollemꝫ
hor die audiuit et reuersis recepit locꝫ
cũ ꝓ via dei gubernatore ꝯ̃ ꝓ

ner dcꝫ pegrinoꝝ ociosus stãc Oportet at nos ꝓ hac vela
ad q̃cũq̃ ꝓtegere nr̃esem̃ nauẽ Et quia ꝯ̃sulati
aquis sumꝫ ꝑ ita ut nõ pareat nati ꝓ meo solacio et ꝓde
lectãe tẽpis exitꝰ ad florendos hortos ꝑ ad amenas ca
pois ad rembrosas siluas ꝑ ad riuida ꝓ ad voluptuo
sa riuida ꝑ ad herbarꝫ flores rosas et lilia q̃ venatibꝫ va
cãe passus ꝯ̃ fastidijs ꝑ arces ꝓ̃ esse deuit ꝑ deo meo
cõsilio et ut ait die q̃ dñs q̃ ꝯ̃sistꝫ ꝓ pegrinoꝝ ad di
q̃ cãz et visitandꝫ cãpa et stolꝫ ꝑ aliquas q̃s ꝑ magna
ꝯ̃tritõ ꝓ hac nauẽ et ibꝫ ꝓ sit ꝓ manꝫ dñi nr̃i cacpamꝫ
flores rosas et lilia ꝑ uiridi gramẽ et ꝓ dulgeria ꝓ hac
audiens placuit cũ aliꝫ grãm meam et q̃m decreto dñi
nꝫ ꝓ singulis dieꝫ ad q̃s cãz ꝑ tale nauigiũ ꝑ am
bulare vellegiet si ꝓ nos ꝑ simul ꝑ aliqui de nra
soc̃ie ad faciendũ ꝓ posten visa ꝑ ministrib⁹ ꝓ̃ficerent
Ego ꝓ die maij Lineam gdurauꝫ et ad cãz stor
ꝓfatꝫ philippi et iacobi nauigauꝫ illiq̃ dñicis officijs ꝯ
ꝯ̃ximis ꝓ q̃ officium ad altare cantatꝫ et cop̃ued sancti sti
philippi ꝯ̃ alijs habẽ de osculati sumꝫ et ꝑ ne cuꝫ sti
iacobi breuiq̃ ꝯ̃ ad mag̃r̃ hor ꝓcessio ꝑ sacerd̃ ec
liquias [illegible] et deosculat̃ ꝯ̃ ꝓcessionaliter
[illegible] misereat̃ et de osculo
dns ꝓpinus officio tãto de flexit q̃ nos nõ mirũ q̃
usq̃ sic ꝓ̃ ꝓfectũ melius aliquis crederẽ et meos ꝓcalibus
q̃ manuũ denadia ea gaugere [illegible] ꝓ̃ tãe sete pegri
solet sacũ ad loca sta defuere anulos aureos at argenteos di
lectos ad et grana lapidꝫ ꝓciosoꝝ ꝓ̃ ꝓpinaũt eis ut ꝑ ꝑmist
ꝑcialiq̃ ꝑochiq̃
ꝯcessit parcuas de argento et aureo et q̃q̃ carta ꝓcalilia
q̃d de gentilibꝫ fuit et amicis acceperunt ꝯcessit d ꝯ̃sua
mandatis ꝓtibꝫ ꝓdei carit̃ et q̃ ad aliquas aliquios se
mittit ut ad d̃q̃ locũ sete nec illa denadia ad aliquos ꝑueniret
et ad locũ sete et ea gaugeret ut quidã sctꝰ q̃dam ex gratia
acciperet et ita fuit cuis causa et ꝓciosiora reddam Ego
ea sui minimꝫ et pauperiar ꝓ nra sacie et nõ intra ꝓ
sa denadia habeam q̃ michi collata fuerant ab amicis et fau
toribꝫ et fautribꝫ meis ut aliquas ad q̃s deuec et loca sa
ad eis gaugendũ et eis ꝓ nuncare ꝑ ꝓbare ꝓ̃ alia mea
ꝯcessit deus ꝓtector cetꝝ ꝓ̃ mag̃r̃ nr̃i ad dñicis gau
dit in annulo sum cõfessi q̃ ꝑ me sunt ꝓcuratꝫ cuidam ꝓ
tanis egeno de pellice traxit et felix ꝯ̃didit sic et ꝓca
sno ꝓ̃ accepta Credo q̃ cuidam sint q̃ ll ducatis et nun
quid q̃ ll. Dic ego ꝓ ꝓpto decessu accessimꝫ et nõ dicto
aliquibꝫ soto ꝓ aptatꝫ gaugimꝫ Hor at finit officium meum q̃

dꝫ stratu aliquor et stolꝫ lo
corũ in ꝓcalibꝫ

Dnus Guuaꝫ dñi fidelis nuc ꝓ
curatꝫ sua[illegible] nuncupat q̃ dicit
vulgꝫ patre nostre latine dicit
patricoquia n os[illegible] patriquia
sit a nomine loꝫ in sacris dicit ꝓ
lamsyaijm cuncta ꝯtaria ꝯ luce stare
ten se nuncupat ꝑ dicta ꝓ ꝓ̃ficie
vocatij b m os q̃ edidit ca 6

Dic ꝯcessi ꝯ alijs hor sctis
et de aliquibus

q̃tra ẽliquias ut lorũ sũm accepi amꝰ pegrinoꝝ sedarem devotia
et mau mea ad gibũi ad gradũ et sta scrigta scriptor vedidipter
ar nobilcs ꝑ pecuniꝫ ꝺ̃ liquerent & tra scag ꝑ oia loca
scã et ẽliquias vocꝫ pegrinacois ẽ capellã ꝑuenidũ a puco
symeõe ẽ gra q̃ istis pactꝫ & gospiorũ nauigandꝫ ad pdm

Secũdia die maij tũsiumꝫ mane ad sctũ marcũ et
dñi missis pfuimꝫ ẽ cõi mag̃ sci marci ꝺc
cõe ac missis finit palacũ Duc̃ senatorꝫ ꝺ
gressũ aditũri opus Duce cũ licẽt q̃ ꝺ
nec̃ dẽre ante signũ dꝫ ẽdicat Duis meis sibi ꝑsenta
ꝺab ut ꝑ scripꝫ fo 26 ste sic ‖ Assentimꝫ ẽgo ꝺc cona pala
cij ꝑ lapidicos ꝺ̃ dus ad ambitũ palacij et cũ placeũ senatꝰ
ꝑmitti ad senatũ et audiciã postulauꝫ. Ebtũ ac ꝑ
missi sumꝫ ilaꝝ ꝑsulũ et cũ Duce et senatorꝫ gstituti
Dux ẽgo ꝓles ꝺc ejusdẽ cẽ baco mau clerũ aꝝ ꝺ
ante leas et disciplina cũdissiã accessit ẽ medũ et ad
Duce senatorꝫ accessit eiꝰ cos cũali uerec̃ ẽdidit et
vergeado discessit Dux vo ꝺ̃ sceptrũ sigillũ ad ꝓua
uisset ꝺc̃ solatꝰ ẽ sigillũ ꝑ ẽ ‖ assessorib ꝺc̃ solatꝰ
ꝓbuit & fecit legi bꝫ ẽ amꝫ audiciã ꝺ̃ua audiẽ
fuerecit Dux et ꝑ ẽptꝫ obtulit se ad ea cõplacita ꝺ̃ꝫ
pegrinor et vocatꝫ ad se singulis eis manũ ꝓbuit et
ad se ẽtẽs osculũ mã ꝓtulit dedit ‖ Hyer sacro pernocta
Dñs pegrini q̃ uolũdes loca ad capitaneũ mare gradꝫ
et ad pfundũ ꝓfectꝰ ut si necessitas exigẽt ꝓuocare
ꝑductos posset & stare ꝓperuenit et loca ꝺfecit nobis tra
dite frequẽt

Eccl mdlcb equi

Serio die q̃ ꝺfestũ ẽ adcanas ste crucꝭ naviga
mꝰ ad cãtũ ste crucꝭ et officio ꝺi audito carpꝫ
sctũ arsanasiũ ibi quiescẽt nidimꝰ et ꝺscedati sanꝫ
et nro ꝑdic Ducũ ꝺ̃ndia ꝑua ad gradũ ꝺ̃ ad gi

arsanasiũ

uianꝫ Hic sctũ pugil fidꝰ fortissimꝰ gr̃ ẽtercꝰ symbolũ crui
cꝫ q̃ uult salnꝰ et gferit & genua ẽ gospitũ ẽmeauiꝫ ꝑ
pradũ ad cantũ maiorẽ sctũ marcũ tũsiumꝰ et ubi q̃
ꝺsolẽpnissimꝰ sedig Porro ẽ q̃ꝺ̃ q̃ capella cãe stabat
quida equis mirabili ꝺtificio ꝓpagnatꝰ ꝺcretis et gen
tilib̃ moꝭ ignitꝰ cui ꝺ̃ capitanꝰ cas q̃ ꝓpulsꝰ fue
rit egrãr eiꝰ q̃ sua stupe ꝓtinꝰ augeat ꝑturbabat inꝰ ꝑ
ueraꝝ pensꝰ mirabile plusq̃ statue, et equũ cui ꝺsidat ecce
fusile ad aliꝰ publicꝰ locis ẽ uiꝝ ꝺ̃ ad placitũ locare
Et ut hoc magistratꝰ fiat, ꝺcreuit ꝓsiliꝝ ẽ ordꝫ finibꝰ
cor̃ artifices sculptores ꝑ ingeniũ eis ut quilibꝫ equũ fuat
q̃ ꝺ̃ q̃ matia ꝺcellat et ꝑi ꝺcibꝫ equis melioꝫ fame equꝰ

cligẽ ꝺcellat et ꝑfic̃ eũ ẽcuꝫ equũ fꝫ ꝺpte gllũ ad ãtiqꝰ q̃ medie
famaliaꝝ equũ fecisset ꝺcũ ꝑm statuũ mercatꝫ q̃ꝺ̃
ꝺcẽ ẽtendent & ornamentos ad eos sculptores ꝺcandi ꝺ
fec̃ equũ ẽligẽs accoaptes corda nigra, qui stabat ẽ capella
ꝑfecta et ita ornata cũ hoc simulacꝫ ꝺ̃ꝫ missi magꝭ ꝺ̃ solũ
et publicitas equũ illũ arte factũ q̃ ꝺcẽt opus et mirabꝫ
ho uideꝭ estimaret ꝺcuit ãtiqꝰ equũ fingere ꝓbato et ꝑfo
mato ꝺ̃ ꝺcẽt subtilissime fingẽs ꝺcusũ colos̃ ꝺcerq̃ ẽcta
ꝓpegit equũ illũ ꝺcgentissime famatũ ꝺct q̃ uerũ ꝺcge
rent tanꝫ magꝭ artificiale nigrũq̃ ẽmirabantur / Hyr ad
De equo ꝑdicto nec fiet nõ audiuꝫ sõte q̃ ꝺcẽt ꝺmittere
uiso ẽgo illo gaudeo et hyr̃ q̃ ꝺ̃ꝫ ꝑfectꝰ ẽ hoc uere

Dñica vocꝫ jocũdit

Dñica die q̃ cãt ẽcia vocꝫ iocunditatꝭ et festꝰ
tissime ẽgnibꝰ sctũ beatq̃ꝭ de scriꝭ ꝺ ꝑma
sctũ ẽnici tũsiumꝰ ad sctũ ꝓtegẽs et paulũ et ibi ꝑ
cessim̃ ꝺ̃llequio et officio ẽcio assumꝰ & cãt tota
cũ plena ẽoꝝ et inter begine cũ galeatis creat ibi par
uo ꝓfecto officiũ tũsiũ ad ambitũ ꝑcij et ẽpi ibi tũsiumꝰ
ꝑcij ordinis mei fenũ ẽ signia ꝑgrinoꝝ ste ꝺ̃ de equi
cia ꝑtacio et ꝺ̃ quetꝝ ꝓsulatꝰ q̃ ꝺ̃ naviganꝺ̃ nob̃ ꝓtulit ꝺ
lior cũ illo ego gtiani notario et fedo sct primo ꝑ mea gsa
uoꝰ ẽmptꝫ ẽ mod galeã nõ ꝺ̃ ẽ ꝺ̃ aliꝰ sqꝺ̃ ẽ ꝺcẽtꝫ ẽ ꝺcẽtꝫ
spe ne et ego sibi ẽ gsolꝫ ꝺcit ‖ Hyr pradũ ego solꝫ naviga
ni ad sctũ ẽnicũ ut uiderẽt pcꝺ et ostẽderent mihi manu
rand integra beatissiꝺ ẽgnibꝰ beatq̃ꝭ ꝺ̃ de scriꝭ ꝺcldꝺ de
lioꝝ et grasꝫ eũ ordinibꝰ et assibꝰ ‖ et ãgerẽt ꝺ̃ de solatꝰ
fui ꝑ eos cõcessũ ꝺcid ꝺcpi ꝓbꝺ sctũ ẽnicũ ꝺ̃ de
poli ẽ signia ꝑgrinoꝝ sctũ sepulcꝝ ꝺ̃ sentẽtiꝝ q̃ ꝺ̃ sacratꝰ
sctũ ẽt ut ꝑ ẽ ẽ galeã fuit ꝺceptꝫ ‖ ꝑg ad gospiũ
nauigia ꝺcẽtus fuꝭ

Octa ẽpiphanie

Quinta die ad ꝓsulatũ ste ẽpiphanie ꝓpatꝭ naviga
mꝰ et missã ꝺ̃ legi ꝺ̃ꝭ ꝑg missã pare
ꝺcerent, nob̃ nactꝭ tabã ste ẽpiphanie, et carpꝫ
ẽ ꝑtegẽs uiduꝫ cũ aliꝭ ꝺ̃ aliꝭ ẽliquiꝭ, et de
ꝺ̃ ꝺcudat ac ꝺnadꝭ gradib̃ ẽliquiꝭ ẽ ꝺamꝰ nrag ꝺ
uerꝭ sumꝫ ꝑg pradũ ẽ gratiã q̃ ductꝺ nauigandꝫ et
ẽpiuꝫ q̃ ꝓfectꝫ ad ꝑtẽ ẽ scriꝭ ẽ cubaꝝ nrag ꝺ̃ ꝺcẽtꝫ assecꝺ
ut quasꝺ ẽ eis ollocate ad pedes nros ꝺ̃ ꝺcebat pa
ratꝺ̃ia et ornalia nra ꝺ̃ ꝺcipiuꝫ et custodib̃ galee
ut ꝓcauo ꝺcerent, ꝓ nisi ẽ cassatũ ꝺ̃ illas assecꝺ ꝺ̃ ꝺcerent
pactꝺ fuꝺ ꝓ ueritate ꝺcellꝫ qui ꝺcẽt ꝺ̃ ꝺcti ꝺ̃ ꝺcꝺ̃ ꝺ
facta ẽ ꝺcssencia ꝺ̃ ꝺcpenios et ꝓcauꝺ ꝺcebat
cũ eis ꝺcpi facti ꝺcstrenuꝺ ꝺ̃ si nolebat nos sctũ ẽnicũ
Et ita ꝺcpartiꝺ eulib̃ ad gospiũ ꝺ̃ꝺ̃ sumꝫ

Dñica vocꝫ jocũdit
fest. Octa ẽpiph

S. Lucia

Sexta die navigavimus ad sanctam Luciam et ibi officio
audito corpus eiusdem virginis quod ibi honorifice sepultu-
ra reconditum habetur vidimus et deosculati sumus
et recursi sumus ad locum nostrum. Eadem die ad forum
transivimus et omnia necessaria ad galeam pro navigacione emimus
culcitras, lectulos, cervicalia, linteamina, coopertoria, mattas, am-
phoras et cetera pro singulorum cuba. Ego culcitram emi [illegible]
[illegible] completam paleis vaccarum et stratos laneos de [illegible]
[illegible] ut sic dormire in galea sic in cella [illegible]
[illegible] molliori strato ubi in mari quam in cella.

murianum

Septima que est festum translacionis sancti petri martiris
navigavimus extra venecias in murianum et
officium ad predicatores in ecclesia sancti petri martiris au-
divimus. Et viso ibi conventu et fratribus navigavimus
ad eandem parochialem, ubi plebanus ostendit nobis in tabula parva
[illegible] de sanctis in [illegible] quibus deosculatis
transivimus ad fornaces vitreatorum in quibus arte subtilissima
instrumenta vitrea [illegible] fiunt quod in toto mundo
non sunt tales vitreorum artifices sicut ibi. [illegible] vasa
preciosa cristallina et alia multa ibi vidimus [illegible] visis navi-
gio venecias reversi sumus in nostrum hospicium.

deh[inc] vide in fine 210 a

Ascensionis festum in veneciis celeberrimum vide

Nona die que erat festum ascensionis domini ascendimus ad
ecclesiam sancti marci ad officia divina que ad sollemnia
spectacula [illegible] mirabilis et populus illo die
ibi confluit [illegible] congregati patriarcha cum suo
clero et omnibus [illegible] religiosorum et dux cum suo senatu et omnibus
societatibus [illegible] in suis [illegible] et ornatibus [illegible]
[illegible] et reliquiis de ecclesia sancti marci procedit
ad mare ubi [illegible] paratas naves ingrediuntur et patriarcha cum
duce et [illegible] senatu bucentaurum ascenderunt que grandis navis
[illegible] tabulata de [illegible] et auro tecta et [illegible] sagis
[illegible] et hec omnia fiunt cum [illegible] apparatu cum campanarum sonis
[illegible] et clangore tubarum et [illegible] Et bucenta-
rum remis [illegible] circa [illegible]
milia navium cum [illegible] navigat et [illegible] usque ad
castella [illegible] in portu venetorum [illegible] et dux exit portum ad
mare [illegible] patriarcha [illegible] mare ben-
dicit sicut in more [illegible] illo die aquas benedicere. Benedictione
facta dux anulum aureum digito suo detrahens ipsum
anulum in mare proicit quasi desponsans mare venetis
[illegible] anulum [illegible] et [illegible] ante

sicut Bucefalum ab equo Alexandri magni sic notatum

mare — benedictio / desponsatio

lum. Et ille qui eum [illegible] sit [illegible] et cum hoc pro anno liber
[illegible] ab omnibus [illegible] quibus [illegible] in [illegible]
[illegible] Et dum hec aguntur [illegible] naves
in mare [illegible] et [illegible] bombardarum que emittuntur
tubarum, tympanorum et clamorum [illegible] mare
de [illegible] spectaculis [illegible] ducta barca
[illegible] et desponsacione maris [illegible] bucen-
taurum ad monasterium sancti nicolai [illegible] ibi [illegible]
[illegible] de omnibus navibus et [illegible] eorum [illegible]
[illegible] valet [illegible] sit et [illegible] intrare
non [illegible] aqua [illegible] negocium. Hec [illegible]
[illegible]
[illegible] Dum autem patriarcha pontificalibus [illegible]
[illegible] dux cum suis [illegible] eandem [illegible] abbas monasterii [illegible]
la decoratus et suis monachis [illegible] in [illegible] obviam intrantibus
venerunt [illegible] patriarcham et ducem susceperunt et in [illegible]
[illegible] ibi officium [illegible] et cum [illegible] sollempniter [illegible]
[illegible] ad naves [illegible] et navigant [illegible]
[illegible] ad locum suum ad [illegible] Talibus spectaculis [illegible]
fui [illegible] de quibus vide folio 210 [illegible]
[illegible] per totas octavas ascensionis sunt festa [illegible]
et [illegible] in istis octavis.

S. barbara

Decima die transivimus ad monasterium [illegible]
[illegible] et missa ibi audita [illegible] fuit nobis
corpus sancte barbare cum [illegible] aliis reliquiis
[illegible] quibus [illegible] deosculatis reversi sumus in
nostrum hospicium. Eadem die transivimus [illegible] in [illegible] in qua
stabat elephas bestia grandis et horribilis quam vidimus et [illegible]
[illegible] de tota disciplina [illegible] bestie [illegible] et
[illegible] ad [illegible] sunt mira. Hanc bestiam [illegible]
[illegible] venerunt [illegible] in ger-
mania et [illegible] pecunia [illegible]
[illegible] vendere [illegible]
[illegible] et ibi in mari tempestate [illegible] fuit [illegible]
[illegible] ad mare [illegible]

Elephas

Undecima die [illegible] que sabbatum fuit navigavimus ad
ecclesiam que de sancta maria de [illegible] et missam audivimus
[illegible] navigavimus ad sanctam mariam de [illegible]
ubi [illegible] edificatum [illegible] monasterio
pulcherrimo [illegible] in [illegible] ad
illum locum [illegible] in qua capella [illegible] ymago beate virginis

S. maria de [illegible]

Tabula affixa pieti et fiebãt q̃ miracla i ſigno & facty fuit
tang geſus q̃dãm et dlacq̃ ibi mor & reſ ſpiraret dñs ad
ſanctũ marcũ de mãdiis dñe q̃ ppt dict fo 208 b ptr

dõ i ſt oct aſc

Vndecima die q̃ fuit dñica i ſt octãb aſcenſionis dñi
audita miſſa i ꝑpria ecia uncta mihi Gaſparino
et ſupto prandio nauigauim ad ecciam dicti dñi de
eſtallo vbi reſidet prior ecie q̃ ſanctũ et fuit ibi
cũ dñica plurima i dulgentiis ſpualibus i dulgentiis ſolitis et liti
midis & fuit ei ecia magna et antiqua et ꝓpinq̃ a ca ſcã
ordinis pdicatorũ ꝑdicatores ſcti tho nos, no i ſcellerig et ſpuãa
finito i damũ mihi ſũcreſi ſum

Secunda die q̃ fuit mercurii veſpilli et pangeraij me
tirũ nauigauim ad ecciam ſcti zachariæ et miſſe
ibi i ſſimum ꝓpg miſſa de ſpiritu ſc̃o debatiſſe
moſterij ſũcreſi ecie negantes oſtendi multi vliqui
ad fidei et ibi morales diuites et nobiles ſancte ſectatores or
dinis ſcti benedicti / Pareſcerent ad multi quod tribus ꝓ
cõpa illorũ tũ mãdiis q̃ q̃ dies eãt qui ceſſarent ſ. Octobre nec
recitarij illicet panũoij, ſed alia ꝓgerica tuba midis ſonoriſ
cõpus bti zachariæ preſb ſcti baptiſtæ cui capto orei et mũ
cũ cõpus bti ſſi nazarei et cõpi bti ſcti dei ſcſſoris
et cõpi ſcte ſabine ꝓgnibus et martiris dñi pro ſui
de cum reliquiis illuc ecie et ſuũ midi q̃ filia regis
pparata fuit ibi q̃dã abbatiſſa q̃ ob amore filie cõpa
illa ad ſtudium curauit ꝓ reliquiis ꝓpa illic miſſ et de
aſſulari ceſſe ſum i laud mẽ

Decima die pg pradũ nauigauim ad ſcti andree
ad conſeq̃ſeſſionẽ ibi i ſolleniſſi moſterium mag
nifici ordinis carmelitarũ ſtatuũ ſplen
et cellas magnas ac pulcras ſibi ꝓtes pmo
lacũ reliquias midiſtũ ſignum ſcti andree apti et bra
chiũ ſcti lauterij mãdicis et actũ Et de ſpũ ſcm ad
locũ mem

Vndecima die mane nauigauim ad moſterium
ſcti georgij vbi apparito pallacij ſcti marci ubi ca
le magnũ et miſſa de ſcto georgio cantari fecim
moſtes illi i moſterij et pg miſſa intras reliq
ad oſtendendũ nobis ſcilicet corpus ſiniſtre brachiũ cũ pte
q̃ manũ ſcti georgij corpus et ſcti iacobi apti martiris et
corpg tres ſcti pauli duc ſtatuas pulcras et pecia de
ſpatia dñi et alia ꝓta iſtis miſis ñrecauim

zacharias

ſcti georgij

dicti

Duodecima die q̃ fuit octa aſcenſionis dñi et eque
celebris ut ipa pia dies ieſtedum) mane ad ſcti
marcũ et miſſa audita de maſtratu fuit nobis
ſcti marci ecleſiam i ſtabilis i anno ac gratis
et lapidibus ꝓciſſimis ibi tubã cũ cãpe ſcti yſidori midig
Exceptis nõ ſcti marci qñ recreti de alexandria tulerunt
ſuerunt nõ reddunt qua de q̃ quida manachus
fuerto illud abſtulit et i ſuã midi de potuit ad ouiam
marcũ / Et quilz aliz laci dicti fo 206 · Deſũ de cantu
ſimum i dunis palacium et ꝓ qda de cima duc ad ora
penetilia duc ducti ſuũ ecie ut ꝓ ecleſiam ꝓc duc
quos midimus / Illa die i feſtis mulieres et midi ibi
feriati oſtendendis ſectatores ſanctos q̃ i midi midi
ꝓciſiati

Extendenda die ſanctiſſ ad que nobis i lectis audi
mus ſanctũ dñm i ſanctitate ꝓ ſuã ꝓſſus me
mige ſepulcrum cuius nocte obiecat et tabula de
ea ſepultura vnde quida ꝓgrini eſtimabãt eũ
fuiſſe peſtilentiũ mortuũ q̃ dudũ ſuſcitaret i tabula et
ibi q̃ dãt dies mortuum. Sed illic ut qui ibi mortuus erat
ego nauigaui i ecia ſcti nazarij i midi venetiana et
i nocauim ꝓfatũ ſctũ qui pcalis adiutor i tutorem pe
ſte me i ſtiam

Duodecima ſeptima die q̃ fuit vigilia pentecoſtes nauiga
uim ad moſterium ſcti ſalui ꝓpe ad midi albi et ibidẽ
offitio tutiſſimum) et reliquiis de aſſulari ſuo
ꝓg pradũ nõ ad ecclam tarcum ꝙ mandatum
ad equale midi tutiſſimum) peteres ſutmittit ſuccumſſi
et midig i mũtabile apparuit bellicũ et reciputi pme
ra ad bella manualia et equeſtia ac pedeſtia ꝙ quilz ꝓg dicẽ ptr
fo 209 ꝓg ſor quinq̃ eſt ad damũ piſtoris qui coquit
paſtimatis ad mane et de tanſ forenarilz et aquilz et
ſebatilz expanimq̃ Et dimiſ ad damũ ſcũſi ſumq̃

Decimaoctaua q̃ fuit dies dñica et feſtũ pentecoſtes
ſtantiſſimq̃ mane cantũ ſcti bartholamei apti q̃ eſt
ecia prochialis cappicij mea et ibi audiui cõ
feſſiones quarũda ꝓgrinarũ et delitia plebani
eiꝰdẽ cãe cũq̃ ſacco eukariſtie ſacramẽto cõmunicaui
et miſſam ꝓ et bene offici i practica ꝓg pradũ nõ nauiga
uim ad ecciam ſcti ſpũ ad q̃ cãe nutes ꝓceſſus ꝓ dulcedinis
et gratia ſolleniis finitatis q̃s ſcolas intrant !

pentecoſte

Ermanam die nauigauim ad cast q̄ manent ad scm̄ maū
De misscredia q̄ t̄ pulcherima dūor et amiquior cōm t̄ uebe ibiq̄ offic dūo t̄ ffruim
et āmatū t̄ pretiosis et sculptuciis mat̄ summus
Inde ad gosperū accessim ad mitras alias calcias q̄dā
t̄ dulcedines accepim q̄l cast̄ mara reduit me sdle

Octauo die hodo mee an q̄ sol t̄ calescēt ffruim
um t̄ cast̄ scti maū fūmasset et ōte pa cra fer
uosa est et magn ibi ego missis audiuī regres
sū sum t̄ gosperū tarce die illo exiuī dam p
sup̄ssim q̄ excessiuos calcis dauny t̄ cet calo q̄dm q̄
uppe nō t̄ risus uencois dna ancstre sue ciuste et
fodo t̄ aq̄ dulcem magn cūstia p̄ galeba ibi potabit
aquā q̄ de flumio brecua adducēbā in nauib et illa cū
recebā et citernis reconfundebā ut ptinaz calere et t̄ cisternis
distillarent

Octauo die nauigauim ad scti antoniū q̄ de
dūor et ibi dūo officio p̄fruim pg offrū
uimq̄ et structuras mugnas q̄ ibi dūs fecit
fieri fr̄ p̄dicatores et totas expensas mūdi
sumq̄ quia de mari et aquis muros t̄ gētes exiguit et
intra pciam ibi noua fundamenta facere q̄d illi edificii
dūs necessarios scribi mdo ad scti dūi cōt illo tēpe mlos
offensus ē alij senatores quia postulabat a scribi ppatres
dūnidij spiritu gnerij mri p̄ monasteriū scti antoniij cum
pleadosis sceis nolebat gsentire et fori fratre dūi et seralius
se opposuerūt q̄ p̄ q̄ t̄ mgn t̄ dignacoe steterunt ut tñ scis
flectē posset ad gsensū obtulerunt se scribi gr̄ oneris ppatres
t̄ mari q̄ tñ nolluit posse et accipe et de supfluis cimit
nollet fundamenta facere ipse tñ expēs go p̄ p̄ncipij ultra mo
dū q̄ tū volebat Parco dūs ocneti lord illustro sollep
nit edificat in hospitib habitaculis et mltis cameris ut pe
grinis p̄cōsolis limitat ibi hospitiū p̄ hospitū et judicat
q̄ pegrini tñ scte pegnacois haberet t̄ publicū hospitijs
et q̄ t̄ tota cimit p̄ habeat ffrm lord nisi loca pub fund
apud eos hospitia pulca ... ffr t̄ hospita p̄dc q̄ ad eos ocnit
negnatas assignat eis ffrm dam me t̄ hospitijs mag
ant duas ecc̄s ffrinas quas hospitib magnis de q̄ tbe
offerent t̄ mitissē ad hospitia pulca mittunt et si mittunt
cyrogras et mlos hostes mittunt Dictū ē fuit dūs
mlis q̄ eis fuit de cimit ffrinar q̄ si ecnt t̄ alio loco
q̄ t̄ hospitū pub dūs ocneti sepi ffrinas mitterent

hospitū pegnacp̄
naum tūre scte

et Ulbalius exercet et id ēo loci illū edificat sup̄bissime
hēa alios pegrinis ibi habitāt et honorēt ab eis
Inde de scto antonio nauigauim pgalee mri q̄
de scto marco fucat̄ p̄ scti antonij educto et p
ostiū t̄ ea mitros labiratos mane ōtra stros v̄ enis
et malis et alijs q̄quisus coptatos et ocnd t̄ du
ctos dēt ne uidig grauiss fuig spectatos mob cōig ne
cessicos

Octauo die nauigauim ad cast q̄ de ad
apostos ibiq̄ dūa audiuim pg missa aste
dexerut mat̄ corpus scte marine v̄ginis de marina ego
q̄ t̄ mitis precib dacā hēt mcio p̄ p̄ma p̄te
post p̄adū ut aq̄ t̄ galeā nauigauim eductos t̄ cā
aquis capsos et cistos ad cubas suas nauigauim
ect ad locū maximaq̄ p̄dictū t̄ ab t̄ gressū uidig
fuga āmūcte q̄a aqua tot̄ finisset, pdcā possent pō
rare et tot̄ t̄ gentes strenuas

Octauo die nauigauim ad cast scti ḡmie et
pg missa cāpus scti magni cp̄i fuit mlo esteīsu
qui fuit p̄mus antistes ānitatis ascensa est p̄
ad mōsterū scte marie q̄d dicit t̄ginū acq
et intras scte reliquias ibi vidimus et alios capellas et
illa die intra lustrū ffr̄ maria tūsca

Octauo die nauigauim ad cast scti ḡmie et
pg missa cāpus scti magni cp̄i fuit mlo esteīsu
qui fuit p̄mus antistes ānitatis ascensa est p̄
ad mōsterū scte marie q̄d dicit t̄ginū acq
et intras scte reliquias ibi vidimus et alios capellas et
illa die intra lustrū ffr̄ maria tūsca

Octauo die q̄ t̄ tūsiacū ten dūi naviga
uimus ad scti dūi ad fores ffdicatorū et ibi
dūa offic t̄ffruim et inde t̄ūsiimus ad scti
tuū ubi p̄e ibi ect intra ūbiq̄ ffr̄ mlo esteīse
p̄cedit nauigauim ad scti maū de ānica ubi fores
maree de observacia habet pulcherrimū tūcetū ca
p̄ t̄ dies spectauerat fuerat ffri gtosa ūgine salutata
ueūsi fuim ad locū p̄dc

Octauo die q̄nta die q̄ fuit dūica et festū Crisme
trinitat̄ mat̄ suscepcois tūsiectuig canale
magnū ad cast scte trinitat̄ ubi t dam
quadrigentoraq̄ et ibi processi et dūis offic
fruim et t̄ uitati ab illis dūis preāti fuimus ffrm
mus ad gtubū illo die t ad locū illū et pranū die t ca
nale ūpletū nauib ocnentes et decedētes Ld at ad
hospitū ueūsi essem audiuim q̄ dūs gsules venetop ma

ad trinit

marina ego

dasset ambob⁹ pmiꝰ ut ꝺ̄ gradꝰ ī illa septiāa ꝛc
cederet nr̄ ult⁹ marcꝰ ꝺ̄ uno mdno letati sum⁹ qua
redeū magnū ī cepim⁹ gabē venetijs

Decsima sēt die trisim⁹ ad scm stephanū ubi
ē cenobiū augustinē fuer dñi missas audiuim⁹
pg offīm assēderunt not scos quos ꝺ̄ lapides
cū quib⁹ ēdit fuisse sctm stephanū lapidand
ꝓiecerūt ⁊ hoc die pmanauit pcm⁹ ut ad⁹ ciues ⁊
reuenatū ducē suū ī galeā qđ et fecim⁹ adeūt
magnū gaudiū equia ꝺ̄ esset mīs ꝺ̄ sup̄ cōiū ⁊ spectam⁹

Decsima septa die nauigam⁹ ad cancellū ꝑ
cū pcessionalib⁹ qm̄ missā audiuim⁹ pg assi
cui assēderunt noti ducis corp⁹ scti mar
cui egressi ⁊ accepta tecā ganoifice est
locatū ī ecclesiā sctī ad eand cām ī qua corp⁹ scti
sabbi abbatis requiescit et istis ꝺ̄liquijs ꝺ̄ascalarū
ēdūt sum⁹ ⁊ gaspicū hoc die acquisiti ut ꝺ̄ sum⁹
ad nra expeditiōē sufficiēs ⁊ galeā et uitualia nobis
q̄ nāe sufficiūt not ꝙ⁹ ꝺ̄ sudui quos adquos uenetijs
masū sum⁹ ꝓuīa expedicōe

Decsima octā die mane nauigam⁹ ad scm
mariā carmeli ī fuer carmelite conuentū
celebrata missa audita celebꝝ ⁊ gaspicū rec
ēpt sum⁹ Dispositū et ꝺ̄ pcm⁹ ne
die qui pcessurꝰ erat notand ꝺ̄ illo pcessio ꝺ̄ceput
uegilia ⁊ sept⁹ pmā quilibꝫ ḃ gdeꝝ sua et dein
ceps ꝺ̄cepta de apparesc̄ et mīi ꝺ̄ceput pmegaciōes fie
ri ē mane ⁊ geēdētz pub⁹ pmegari

Decsima nā die q̄ fuit festū sanctiss⁹ cōpus xpi
ad scm marcū assēdim⁹ ad pcessiōē solēpni
assum⁹ fuit q⁹ uidim⁹ totum solēpitatē
illo die sc̄ ibi ꝓuisionē et ord⁹ pcessio
nis tribus die maneis ꝺ̄liginter seruata
sanctis ⁊ duti nostris et ꝺ̄liquarijs pciosissimis et ua
rijs ꝓcedebat ēdūt pānis ꝓtectū plures scti marci q̄ ca
pta cāt segis luciis ꝓtectū longū ⁊ cultū pp̄ pcessio
Dcostio una cāt scti marci usq⁹ ad aliud altar / ꝺ̄ci ēdē
nō eukaristie sacrū celebrat ad cuius altar ꝺ̄ fuit ꝺ̄ciālissima ducalis mitrellata albatus ⁊ sotulat⁹ ad tota

ecclesia

processio ducis

senatu uenetarū sequeū Delectabile ualde ē ꝑ cōsideū
ānalē ⁊ excellēs ē ordō matūitatē gestus ꝺ̄ senatu
et grauissimū cunctū uestitus hos sequēs sermones inter et
deinde ḡs nobis ⁊ religiosis ꝺ̄ et cōmuni et cleris pce
debat cū cantu et cū ḡnō musicarū ad ludū et spectatus
omniū ꝺ̄ illū ⁊ collegiū ⁊ monasteriū ultra fraternitas cō
gruit ꝺ̄ aqua sup̄ficiē spectatū qua ocl⁹ mīrabiliter et de
lectabiliter ꝺ̄ficit pcessionaliter de sctō xpōfe et paulo sua deuō
et gaudijs spectatū ⁊ ꝓcessū ad monasterū ubi nobis
tū nuptiū argentū cāndelē ꝓuisa ꝺ̄ sibi uestes ꝓuisa ꝺ̄
q̄ nō ꝑ ēdūt / pg pallium ⁊ offrim ꝑtes
uitus / pg pendū nauigam⁹ ad monasteriū q̄ ꝺ̄ ad ora
pg xpi et fuit ibi mandatū ꝺ̄ ducis ꝺ̄ duos ꝺ̄ uitatē ue
nitū / pdictorū fuit pene tō ciuitas pg pendū illa q̄ua
ad cām illā uadim⁹ ue ⁊ fit magn⁹ numꝰ q̄ ꝺ̄ illo et
ḡgatū ad uidendū processū / Deuent ad scm ꝓtectū
de ibi cōuentū de scō xpōfe et paulo ꝺ̄ scō dionisio
pēt mīrabiliter fuerunt ibi pānis ꝺ̄ pallium ⁊ de
placuit ꝑ eū supernale magnificū mundū pectoribus
fuit ista ḡma solēpnia q̄ uidim⁹ ꝺ̄ uidean⁹ sanctos et anti
cū ꝓtectū ornata ornamenta et sectarem uere dissolutos et
religiosū fuit ad deū ora emagnarū ꝑ pdat ille q̄ tāte mīti
tudinis ḡfluxū ḡsidē ꝺ̄ dimisit sacrū cano
accepto ⁊ tūd sectarē exhibitū ꝺ̄ scō nouit scire ḡ stib⁹
ego fuit ꝺ̄ nauigam⁹ ⁊ hospitū nim⁹ ad ora

Decsima die ad ecclā scti dānielis nauigam⁹
et ibi missā audiuim⁹ pg missā ostenderunt
nobis corp⁹ ꝓtectū ⁊ ego ꝺ̄ scōs solēnib⁹ monstris
illab⁹ ego ubiq⁹ ꝺ̄ scōs ꝺ̄ scōs ⁊ ī ꝺ̄ dānū
uenim⁹ ⁊ hospitū nim⁹ ad ora

Decsima qa die q̄ erat uigilia ascensionis dñi
et ad scm saluatorē ubi fuit cantū ⁊ ꝺ̄ ordinē
secundū missā ⁊ ꝺ̄ fuim⁹ / postea tantū ḡdium
fuit ꝺ̄ ducū nos ferim⁹ ad ecclā illā q̄ ꝑ pānis fui
gratiā pernoctādi nobis necessarij sūt. Et ꝓ ordinē quia
tūd ꝺ̄cessus nr̄ ⁊ ꝺ̄ latus ⁊ sacrū celebrū ꝑ aduitū
ꝑ ego nauigam⁹ ⁊ ecclā scti nap̄halis accēgantū ⁊ ingre
diēt ibi deū ut scōs illud accēgantū not mittatur ⁊ ducatū sic
ut ubi Deinde nauigam⁹ ad scm michaelē accēgantū de pā

res cū nato mitti ad gtēcos et nocuū cū visibilem q̄ invisibilem
gostiū / de qua de nauigatione ad sctōs ēt oseq̄ cūctos pclūimus
fr̄s meos barnabarā et hor mūdū magnū est ā pub̄ scriptū
ab et mesopotamia ptē ā q̄ ē cōtra nauta et pulcra sctō ēt o
faci cū mōstrio ardimus alloq̄ ipm mōstrio ē de pdicta
qua mappa mundi valde pulchra de ylla pte ylle nauiga
nimus ad cōtra sctē marche gostine dñi ihu et alio vocabu
ulo de hoc scō et hoc gostinū nati guisiaci fr̄s genuēsis aut
ēte patrē ā defectu hostiū impetrarent p mte longo
itinē de hoc cōtig fuit marūlos alloq̄ galeatū de hijs pdc
ā hostiū vēnūt sumus de hac quo ad magnatē ēt pncia
tote nō potēmus quos gtēca possui ar solū hostios et
sctos magnatos q̄ ā cūctis vocabulis galeatū duos sac
vō et nūm milites q̄uaco q̄ndā scpe fuit fuerūt de hic
ql fuē magnat venetiana ql pcuro dlo toto die ompa
ti fuimus dispandeo, vos ad manus pgressus q̄ die ca
stima de ēt plrissima q̄ nati medicinas dedit gpetuam
et hospitū nras dnos magōcta solumus et eos vos ql
p mē usus, no ē ēt quēdam collectio sanū nicolao
freig equitario et die ēstimū fr̄s epistolatiū sumus ·f·

Sequit̄ qda necessaria p̄ntellecta
maritime magnitudis

Navigari amīs p mare p̄cipiū aqua pmit
terre pducati nūncia ad solucēdū dubia mitra
q̄ si solet dra maritimo magnitudes pegrinato
et vbe sctē p̄uatori pte ī mari pficiēt et tepg
longinqs p mūdū ptinēt ad terra ei stabi

Quam de mari triplici et eq̄litatibz et periculis

De qt galea terremi et eius dispositionibz

De regimine et pollicia terremi et ansarum et
hijs reliq̄ pertinentibz pt quietq̄ stāt et alle q̄ nāq̄ mūdi mare

De triplici mari

Mare ē q̄dē triplex, scilicet mare, magnū mare
maius et, mare maximū Mare magnū
ē mare mediterraneū q̄d dr, mare, mostruosū
maius ē mare potius q̄dē maximū et ocea
nus q̄d ambit mundū de hoc oceano p
ordinem breuit et postea de alijs

: mare tripl

Oceanus ut oriana mare maximū q̄d exercitus q̄nq̄
dūli ambit orbē terrar cuiq̄ amplectit Et dr ē a
gris q̄ alabimus oceanū eo q̄ ambit orbē sicut a celo ter
sum quia oceanus oriq̄ ī velociq̄ discrepit sicut a celo dicit
mundo sed a media syllaba quia ca. q̄ hor mare sitq̄ gabiet
ca cl ī celo et quo celū colorat mūdū sic et oceanus / Oce
anus alle manat ex orbe et ī apo ē vadens et p̄cipue
finis q̄q̄ cl ē aquat finē dlī Et ē origo omn mundi aq̄q̄ origo omn aq̄q̄
a q̄ de fluit et ī fluit apo oceanus / dñs gasperin fluminū et
fons ynbrēn ī vn augat ī fluxu ut minuit ēst
fluxu quia q̄dē ī cipit tm recedit Nile ut hor nūc ad tēp
mundi fluminū dlue ēt eam sit fluctuq̄ ī retrum ēst ut fe
ī finibz quo sed augeat oceanus sicut unq̄ minq̄ ad intra
se eo p̄cedat sēvanca fluuina intra ēst p̄ē dlui stellasq̄ qu
suos auferat quia sol et alia sidā de eo magnitudo dicūt
aq̄q̄ sapiēs ī tēssimis ygnibz quoniam et ēod ora sideā fiduit
eād ut ea ēpent q̄ de se ēst ygnea flumina que sunt soli
et p̄prie ē ex aqua mundi ī et mi soli ord mūdi vō mutat
ur sidereq̄ copio ēssumit humidū et attractas oceanus minuit
q̄ntū dicūt ī tm ī cipit quia ēffluxu ī q̄ntū pdit dicūt
at hor fieri soli ad p̄prietē ī ex aq̄q̄ mundi ē et mi soli ad
mūdi vō nota ī hor mare mare q̄ sequit lunā oriūs et ī
ī eo occaso que totas aquas ex maribz absorbet et ēuamit
et hor ī ex oriū lunā mariaci ēstu fluctuq̄ vamit et ēuamit
ēsta ad occaso ad abissos mariq̄ deiq̄ scpt ē gens ruptis
sue ad fores abissi magne / quoniā hor ēst causa loca et pe
lime late et partes ī quibz aeri de spuamine aq̄q̄ pmixtū
et alle causa ēst q̄ mūdi maris et ipsius eli ī septēa volumē
ipso cellaq̄ ī hijs spūamine sue aquas mūdi p partes ēuaq̄ ca
nas ī occasū ī abissū retrahūt et eas iterq̄ ex mūdū mare
pspectu appellūt / De ēst loci lo cui ī pte, una. le ēst habet hor
mare aquas salsas sicut et alia maria ut patet Oceanus
unquā pū qualibz ī et ī insensibilē latitudo et pg ea
sicca alta ī si solū densa aerea nubiū mare ymbrē ēst et ea sub
terrenis ēssi medine quippe q̄e, ne vota ore suppliciū aq̄ debet
et opera mr. vō cato ē ēst magō suos beneficū voluit ydrum
et bestiaq̄ habitatōe p̄te ea fieri ēsecuē q̄ dijs et ygnea
ī aq̄ q̄ sole cū sūt ī loco vnū et apparet accedo scpt pennū
via de signari vō de ode ypo de quia ipe sup maria fuda
uit cui ut soliq̄ mari opinē ēst inter barbaros fluctq̄ ex hijs
aeri p̄ eius positis ip nō ēsistere nō q̄ q̄tum aquē ora
et p̄ ab ānis gdesit ypsijs mare q̄ ea repelat

Diquis de hijs dr ēssi voluit hēre, ī vellet dlegat addendo de
pauli lucaz ēt postille liue de ope z dicit ibi ygnea q̄ ēst habet ēst
ī loco asme z ēst mari fundū et ēssumit ā maria medio potenciet

mâe pontus

Camus cal natat mach pontus

mâe rubea sue eam astipite

Mare mag dr mae pontus no q de fundo mag sit ps mae
mediu pdo quia ille a pauc pfundis pfiscat Ro dr
pontus quia ois ostr aquar ggregator q alueu gerit quo
cerasus pote mouit fact commeauit q fluuiu natant gilli
pontus fit pontus Rc q sic pote no pote hiemi pt ut
Rc pontus a puncto co q varijs ac dica sit pontus ut
e potus vocabu co q sit breuius
pelagus Iudeu q alia, maria ee inter mediterraneum
Iudeu aquar
Danubiu me auctus
Le magno fluuiu q ost ostia pontu Iudeu Euxino

Mare magnu dr mae nr et mae mediterraneu
em
et Iudeu mare Equi d, not magi
ad posibu, po qui dr mae magnu quia ctia
mare locis et q grate sui minora sic Rc mae
cu quia not, not, not quique et a not ostenu q no Rc
mediterraneu quia ab oriente q media terra ustq occidz
pfundit et ppi pelagi mundi, pelagi europe asie et affrice
pot pcat apes sic et sub q occasu ab occidente
septentrione et distin
gues, q dicit et ab oriente ad septentrione europa ab occide.
usq ad mare ostiu affrice Rc pegimus q ad sinu hadriaticu
tusit vers illud, mediu pter adiugit et marcijan europa
et marigna recipit et cta et rodo et ripera asie tangit q
ab q ad q eundem et ripi pt et pcta et rodo et ripera asie tangit q
et dividit asia ab affrica et ag affricana pte et alexandria
Berco, mare, ne gminat ab duob pfaris, marib; et ps
cedit aq oceani patris et, mais, mediterraneu sita ab occidente
no ab ytyspania ps pfundit gallia ytalia sicilia acted et usq
et egipti pfundit et occasu ne ad q ab ytyspania, mare
ingredit vocat vulgat sticad de marocch et alexo Rc et mea
egio q de pelagi de ab occasu ingredi sed georgij gminat ab
mari pontico et ipo occasu dividit europa et asia, mis et
q sa vocat de aqua tuncy ab ed capit et vulgus ab manat
ipo occasu Lucas gstantinopolitanu ait q sup q pm et libro
europe ab initio gstantinopat et sabastapolis Rc ab occasu
et incipit a mari, mediterraneo sup pelagi asie, mariis
de fuisse troia illa ab aqua et portu ab initio gstantinopolitanu
ita dicat Rc ab occasu ab troia ab sicilie
pso vocat dr, mae nr, mediterraneu quia et hoc, medio pe
et mediu pt alia duo, mae tenet ad ista tria
mancia sua fluuiu, nili, nota de ent Danubius, ne sua
fluuiu, nouem ostijs q ostijs fodetes sicu Euxi et mae

Danubius

Et dividit regiu maroccu ipe
et affrica ab ytyspania pt qe
gianes effluit mae mediterra
ex oceano p strictu Rc
tie nisi vi, qui
ca Rc
ta
pagae
et maroch ostiu et ytyspania et
coercent et ibi dividit affri
ca ab europa

pontus
Athenus in pos elytrel mobilis oculos gr oci
dens tendit semq et fit trop fluuiu et oceanu pfigit po
danu et nasu et origit sacq q meridies ores sicu vlq qua
fluuiu et mae mediterraneu pfigit
padus et ecta et pres hi mare mediterraneu de ostiu
Rc pfug alia maria et septiu not sat nota q et si no
apparentiby localiby gtinuat cu aq pdictor tu p
gregores subtraneos edut usq captiu et t occidit
mae caspiu qd quidq sit et mr aq aqueu sociat q durat
tu p patet subtra et ponit mediterraneu gmae et galilee
et mae marmora dicit patet Rc et mae rubeu qd de
oceano pfluit et t ligna oceani q pfudt et acalabia
Rc pfug nota pdicta et mae mediterraneu et mare sacri
tu Rc sa, nota pdicta locor sic et ora ad sit una pfundi
sa, mare / Rc ppi a pricipiu no accumodat sit d marca si
abeam mae sicu ligi ecu / q pfundi ab et sulci sit galeacu
scrobu occasu aperu sq a pmatorijs sit, medieu et pugna
sterilis sit gmatica gallicu ytalicu dalmaticu sq ab ad
uersitas omiu sit ideatiu typu sopiu alexandrinu occa
sum et, pdo dr et sit et cu gaia Rc sa, mare nr
et rellu nisi vna ytalicu Rc, mare

Rc mae sit et aqua fluuiu et amaros q
pdicta pdicta Rc aqua fluuiu et
de ea Rc ita et ita et sto fundu mae ggat et
quia fundat fluuiu et mae cu sit dare fundat fluuiu Rc do ille dicit
q mae nichil aliud sit nisi fundat dare cu q ita dicit q quia
mae occasu Rc sic supponit et ea calat et pfluat sit
alia aqua dulcis et calat et salsa cui dicit q ita Rc
et salsa qui cu aq mais admisat salsa sit aqua sit aqua
q et mae calat sit fluuiu et ita dicit q ita Rc
ligi aqua ad migrat aq et ita et fundat et fundat Rc
qui caliditas et accumulat salsa ita dicit q solus ardare
mas liqe sicat qd ad et Rc ed contra sacharu q nasci
tat partes salis sapor et coqui et alat ego salis et stellas
aq de contra salsa efficit sic aq dulcis q de et ita fal efficit
et Rc et aqua dulcis et aqua dulcis et salsa aqua, mi
git qd calor amat et dicit ita dicit q sit et aqua et
liqet dulcis et accumulat q facile vsq ita et et
amas aspectus ac assicat q liqe mas sicat mas dulcis est

mae salsu et q
plus pone vnde

Rc et mediterraneu planu
dicit de mae Rc
salsedo et q Rc

Rc mae sic et oceanu et ita mas ea ea q fluuiu q aqua salsus amaros et sapidus et mas et pelagus pelagus et gobi
nes et tribus q Rc ytyspania leo magis aqua, q et salsedine et et ostiu q Rc ea q q et q et q et
dicit et natat laborauerit et dissipat Rc et gradatim deliquasse uidet et et mile ortu et et q accumulat
et q
ut accat ut et ita et q et natat Rc et et salsedinis maris et ad sublimes plagas et
ascale nasceres singelare et mogo regnu et pter uenas uersus fuisse estimat multa et gente de mare arcere eam ignita
et fuisse saluatas ac rotas et globate maxi oceano fetes et uersisse q quidq et mediterraneu et
cepit et sic et globi rotundi et aque magna moles et fabe fundi densata fuisse et q et uoluit et mare et sit aqua et salsus
pfug ac leo et mediterraneu planu disputat dicit salsedinis maris et pter et q et ac et dicit dicunt dicit +

ymmo amarior. Et tunc quidem diminutum est in dulcibus aquis
solis ac in amaris. Maxime cum aqua gelantur tandiu quod dulces
et acredine careant. Ipse ego in maris salsedo dul-
cedini quod viderer potest in eo. Si vas fiat de cera et absque obstru-
ctura ne aqua intrare possit et mari apponitur aqua penetrans
et distillans per parietes vasis postea fit dulcis et potabilis
et quasi per colaturam quod crassum et salsum est secernitur. Si quis cava
iuxta mare in litore foveam fecerit aqua in ea ex mari percolata
per arenam dulcis et potabilis fit. Alij omnes salsedinis maris
magis theologicam assignant. Dicentes quod et deus ipsum mare
fecit salsum. Causa a deo fuisse. Sicut et aliorum elementorum causa
que quidem certa est. Naturalem est mare generale esse salsedinis quod nisi
esset sic sale conditum putresceret sicut alie aque paludales et quedam
fetidi lacus. Licet quidem ex omni causa et considerare contrarie movetur ut
ex suo motu sue salsitudine a corruptione vicio conservetur. Quia ex
gravitate motus subtilia et motu a corruptione conservatur.
Preterea quod et sapientius ut naves facilius transportarentur
et minus periculis inferrentur in talibus. Aqua enim salsa multo gravior
est et spissior quam dulcis. Quia dulcis est colata et subtiliata. Ideo sal-
sa aptior est ad portanda navigia. Sepe enim naves in aquis
dulcibus merguntur que in mari mergi non possent. Sicut patet ad
oculum quia ovum in aqua dulci submergitur in salsa vero natat
quia super ipsam maris salsedo defecerit potius quam salute. Si enim
mare esset potabile homines non possent bene salva vita pertran-
sire. Quia propter estum solis sitirent navigantes quamvis multo sint in illa. Si
et propter labores manuum et si haberent ad votum aquam dulcem
ad potandum se inde potum minuerent. Ideo utile est et provida iustifi-
catione quod mare salsum est. Crassa enim est aqua maris et absque utilis
ideo qui haurit et super petras effudit statim ex solis radio sal
generatur. Salsedine illa siccata. Sancti sunt non et mare quidem a-
marum est. De hoc mari dicitur amos quod vocat deus aquas
maris et effudit eas super terram super faciem terre. Sic deus aquas
maris non dicit ipsas amarissimas et ex eo calore supponitur et ex-
colet et eliquat in dulcorem pluviarum saporem de maris salsedine unde in penultimo libro
aj ca ix
Maris aqua diversas generat qualitates quam sic contingit Sed et terra
terrenosa sit aqua labilitas sua eam sub terra quod per cuius terre cerne alios
intersit vola et extenuat et qualitate terre diversas generat
qualitates. Si enim per terram arenosam et lapidosam transit dulcem
saporem generat et durat ac dura et frigida existit. Si per sal-
sum salsum. Si per lutosa terram cum aspida est aqua. Si per lapides
sulphureis et calcis a terris fit amara. Et per fovea alumine
plenas et sulphure per terram fuerit et fetorem unde generat gratis

Ideo mare est salsum sed sextus

non possunt bene sui navigantes per mare si non esset salsum

diverse qualitates et colores maris accidunt a terra vel de eo

num diversa accidentia terre diversa suscipit qualitates. Color preterea ut
in mari colorem sed in flammeum albedinis nigrum
lutulentum atque clarum et rubicundum aureum
vero rubeum et in mari sic celum colorem apparet sic et mare
inquantum utrumque aspectum et apparenti aliter appareat. Vidi sepius
quod aque terra nigre apparebant et sic incausatum et tunc celum vide-
batur splendidum. Ideo aqua a flatibus ventorum sicut et sic colorantur et qui
et fremanti repleta

De periculis multiplicibus navigantium mari

Navigacio per mare multis in omnibus subiacet propter quod et mare in conflictu et magne motum et diversis ventibus multo periculosum est. Magis enim navis in continuum dolores capitis generatur vomitus et nausee quando in cibi appetitus cibi et potus ablatione capitis quam alterum passionum excitatione et utraque pugna constituto ablatum mortalium et extremorum periculorum causatione [illegible] nec melius explicari potest quam expertus in navigando quam audiendo dicitur si ferendo et experiendo vocem terram quod diximus navigat mare enarrant pericula eius et audientes auribus nostris et ammira-
bimur. Videlicet ad transferantes pericula per periculo, aut
per maris aut per aeris aut per navibus per quibus specialia pi-
cta sunt in mari alia quam sunt de per illo in dispariis sicut per male
societas per defectus cibi et potus per malorum gubernacione
tempestas per nimium caloris aut frigoris sicut male provisionis
et huiusmodi de quibus non sufficiunt omnia ut posset dici. Ideo de gene-
ralibus periculis parum dicam si singularia patebunt in processu na-
vigantibus et super per parte pegnacione mea a quibus patueret
contingit potest propter sitare per mare navigantes sicut si
mare sunt scopulosum nondum saxis et rupibus quapropter
non sine periculo pertransit sicut est in cicladum insulis et in mari
adriatico et in mari iuxta illiricum et dalmaciam in quibus
locis motibus non potest sed navigantur propter rupes contrarias et scoptos
hoc pericula viderat nauta quod transducebat sanctum paulum ut hec
actum apostolorum et ego ipse in hoc periculo sepe fui constitutus. Sicut
si mare fuerit equale mare cumulis arenosis elevatum mare ad modum voraginis de profundo et terre profundissimis
vallibus et foveis distortum gentibus locis male navis vera
sentiliter et mare undique videatur equale preter quod mare non
semper equare dicitur quam navis venit ad locum in dolis fundus in
equales et subsistit et si non est ventis compellentis difficile potest in uno

et sepe amarissime moriuntur induciis et quam est tristis et terribilissimam quando perduces magis timentes multis non parum evenit [illegible] non navigantes per mare ... magno periculo tempestate nausea passim et sub-
itis stomachi et capitis origine anxiatus maxime timuit Sed tandem ad quidam reddita tranquillitate et omnibus re-
stitutis sanitati ipse dixit perpetuo quando nos undique in tregendi sermones ... potius tempestatis corporis quia non
de sitis ... studiis et ... nebulanis ... perdendum esse solliciti ego vero ab ...
dolem de potius ... et divites ... timere ... ipse opes ... plenam ... diu ...
fessimum ... crudelissima in mari ... periculo mari pericula ...
necnon melius ... et ... et supra

generalia pericula maris et singularia in mari alia

nexi alapo hor egpiam dicit utpz fo 13 Modo acrid pictu
vnd aerios Agadru a fluen vehi recdet nunc ꝛ quietu tepe
fluosu gorllasu fruig et turbinosu ab hor mane frectu sepe non
ma lucid tepe tepestuose nebulosu plenioso et disauro maci
the gmitte ꝛ pticulosu potissia qu nauib fia fert ꝛ pdem et
spen pcton nide trebone ut nimietas negnie fore midat
segrian qu vehi grecij salutor nu impetu aeris ꝛ nut mare
scagnu tiet et hor pcton gnt ꝛ sepiusq ꝛ eo fuiat dio
nddunt pcton nauis defatat debilitas et ꝛ suffonatoia
cio et tuno ꝛ se gmitte nauicle nimib pdne sue scagli
di gfecte ꝛ uetustate qt nu ꝛ scoia ꝛ scruteos gorllas
qm ut gre pdnibz suis flustibz appinit et subtrit ꝛ gre sca
gliq suis impetu uetat nauiq gfeig ꝛ gre subinatoq
pspicia tuedinib ad portu deduit ꝛ do ꝛ guide pti
addi pt qd ꝛ cett ex pspicia ut ex ptgnoia negligentia
et sopnolen nauclerq et hor suoꝝ ex ptg suis ꝛ tuno ne fit
pcton tepe uetat quo aliquis hoꝝ de galea ꝛ barca ꝛ esca
de et de barca ꝛ galea ascendere hoc uelle ꝛ uide ꝛpter
et tuc fuit passu uent ꝛ salem et si cui pde no attigit hac
cu ꝛ galea ꝛ fectu ondet et su spe adiuuet pictu ꝛ sup ad
quc aliud ꝛtat pictu qd no ex pte ex ingitie no posset
usq qd pricula ꝛ libeis de naci sc̃ioꝝ pauis et tu, nudesti
simis ꝛ aridis tu su tuoꝛe Du ci auti uetu ghoꝛsuet
mare obmutescit et tranquillitas sendiq ad ꝛ. Hoc pcto
septo nauis agio q tut tranquillitas nauis et sucos uentoꝝ
modesto nauigabiliq ꝛ q spoq uentoꝝ pcton ꝛ illo
flatu uetu et mare su motu ꝛ et nauis figa subsistitutio ora
uenu ꝛ utiles ꝛ nec est de sedate ad flamu limicies plenu tur
subito gignut ꝛ finite muscoq oliuet pulueis pedeulis ꝛ mes
nuncia glareis et oct hoꝛet ꝛ naui uellant pgnis sepno
leui calibz saual ꝛ uet passeribz ifinie inet ꝛ uidet ꝛ pacites
et aues ꝛ dispositis gnati q nauis uidi ꝛ nauiq naci pu
pestatibz nubes ar ꝛ bancagibz hoc ꝛ ꝛ nauis q dicta ꝛ
nidi defut et naci ¶ De tpe auti pticu ꝛ pressu de tpe
nauig ꝛ uenit pdu nauis de sepnaci ut dun qdo pdu tpe
uda sua ꝛ pnis nauicleq sc̃ioꝝ qu duo nauis gnet ꝛ
gressu nauis flustnas pdua ¶ Dijecti hoꝝ ꝛ nuto nauis ꝛ et
ꝛ nat ꝛ cyle ꝛ unq ꝛ uno loco aq gnda ꝛ ex pte ꝛ ad uo
dosa pt ꝛ naci ꝛ q scopti aetu ad q nauis tuses pt pspicij
Lucidus sic fictus poetaq fuit q ad uentula uocabulissima
q aquis lauos gerit fundo fundo ꝛ a pne fulminatu ꝛ et
[illegible] ¶ Et et alius pticu pt qdo gulfi undant pt qui pt uetu ecnpit de aq̃ medio ꝛ nauis ado pnotime q
nauis ꝛ lacq cubit ꝛ q diday ad pticu notant qcuq pt nauigo ꝛ ꝛ cut qn duo uetu gt se
tuict pugnat et nauis ꝛ medio ghsies gecis pcellis egrit ꝛ dand sp sup pticu cucut pt notant
uoiatta pisc q de uoiat tpe nauis scoꝝ de fundo emergit et nauc castro cadit et pfundi
quque uostq ad mag trebri et nisi a naui uocata ꝛ ad pfocut pticu at a naui a uocati pt nisi pt
pgnanta ꝛ spectiq sta p aquis de nauis se ꝛ dimet sup aquis et uncubato aspectu ꝛ uncat
ꝛ omnes pisces q pisces uncusa tacto ꝛ uppit q de gsidet sui ꝛ sotoꝝ audit nutugit di ad ꝛ
spectare recipiat et uetiq uisu ꝛ cepit max celua gsumpsit et uocata cu attigit se gluneo
sub aquis

uenti quilli nauib
q tpb nauigabz

byrola ssu
Euro
eucubon

uetula uocat

De maci pn qua pcgnoi tuissec
tut q galea de qbꝰ et qnta set

Pro ꝛ tpe no erat ꝛ mare nisi pnc nauicle
ssq ad ipsam cu q3 gnde falucula ꝛ naue
q cu sacris dnonaut calegi nauigio de gnde
annodo corentiss trinecmis subia gr corzi
esse pono pn nauis ꝛ doctore dicut fuisse
atlantide ꝛ lubu et nauigasse

Vdemus et dnas q3 mare nauce gndes
mediocres et pnas de illa tu mauis pce
cie solu loqui ꝛ tedo ꝛ A pegrini trec solet pa
re tuisse q galea de let ꝛ una de medio
cribz maris nauibz no d3 nauibz u d3 maci

Pro ꝛ no l3 nauigij grg et ꝛ sacris
ramanibz ysiur pz de iud ꝛ sorez
yn fine

bus ¶ Iter nauis latine de Cyremis ꝛ trinecmis ysido
tu dcm q3 eligo ꝛ nauit ea dorcma ꝛ volgaco ar ta ytali
ci q3 rhentorii uocat ea galeam ¶ Est ar galea nauis ob
longaq remis et velis impellit Sunt similes ar eq
les sut ceb galee ꝛ fama ¶ Dissimiles ꝛ q3 nauis quia aquis q
galee sut gndes q drom trinecmes aq3 ssq parue et ssq
Cyprenses set ad que ꝛ dria quia aq3 sut galee pdaleb et
alaq ancarie sup ma pcta tuissectani ꝛ Cypre
nisi scla uo ꝛ trinecmi ¶ Est ar Cyprenis q Cinis et bi
nib remis Tiget ssq trinecmis q remis et remis pmelle
remis squa ꝛ quibz scripno q3 trecb remos et bottis re
migeb Galea ar ꝛ q ꝛ nuc tuissectani Galeut tuistea
ut scripnget ꝛ albz trecb remigeb cu remis et si ꝛ galea p
galeb q3 ad remigibz ꝛ eoq tuistea uim sagittarem ꝛ an
porro longitudo ej cur xxxiiij cubitoꝝ arci pdo cu
bitd qnu q3 pt extrem ambobz uacuoꝝ grossendine
et utriusq alla longdo mensurado a proca usq ad pupim
tamendo no cur nisi cubitoꝝ mensurado ꝛ medio ej multa
malo pmissu ¶ Si ar uelli tota ej latiꝰ mensuanc q3
q3 cu remis ꝛ cubitoꝝ xxx extrem sic ꝛ tota xiiij ordi
nob q3 ꝛ latiꝰ ꝛ p altitudine ꝛ no mensurado a sentina
usq ad lecbam q3 habunt amplius ej xxiiij

(q3 ꝛ situate malie et arcuria)

grea

puppi

adiectas Quut ar ois galee q cgleo, mag... sp̃ta gsules ꝛ alys
p ho vñsect d̃ sua galea ꝛ dñi vix ꝑsẽde possit se ꝛ
alia nisi q dios officiales ꝛ rema ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
midi cgles sp̃ sit galee venetiane ꝑ sun de lignis fabricate
fabricate dnis catgenis et seruantes ... mbs ꝓpugnator por
vo pa et antenar ꝑ galee q dr̃ preca et gr̃ mar̃ nauta
et galys vsticu dum forcia ad mag̃ capud decastri ꝓpto o
pre vestri sut duo forcamina q̃ ꝑ ho aquad emittere
et pca emittẽ simeb, ancoragi et pca ancore atrea
q̃r̃ in, mar̃ ꝑ pella forcamina ꝛ tre nisi q̃r̃ sp̃ ꝛ gore
vespertinos Cvestro ar̃ gre ꝛ ꝛ alia extensu aq̃ rer̃ naues
offecti ꝛ cipiat gr̃ mare sgalys cal pca g̃r̃ vsu dorso da
lia q̃ aliquat tribuend̃ habeant et habz subtz aqua camenta
ꝛ q̃ simeb et vsu tribuat̃ et ꝛ ea dormit gre ꝑsentz iquia
q̃ ois officiales q̃ nec nisi ꝛ ꝛ pa galeat̃ et ꝛ pparet dr̃
cgenda et ꝛ loc̃ pargen et mĩ̃ros q̃s gre recolligat
spẽdet et alia q̃ Carece precantore forcia magne sue
bepe ꝛ mari p cedde ꝛ puppis alia mag̃ galee cedi
nas pgrem̃ nõ ꝛ cunta gr̃ mar̃ sit pratis q̃ nostr̃ q̃ et
Cum ab alio de orsu ꝛ q̃ ꝛ cenena, et ꝛ cubo alocar q̃ preca
galeat̃ edificari alia q̃ habeant castellu de pedere q̃ ab ea ꝛ ma
xi tamo sue gubernat̃ ꝛ sp̃ q̃ ꝛ cubellaro tabinaclo ꝛ sedet
gubernatõ dnis, mag̃ tenet ... habz ar̃ castellu ita pulcrit
ꝛ suprem ꝛ q̃ gubernatõ dr̃ stella, naues et gubernatõ pul
mar̃ naues stella dispone et ꝛ pcedes sydera et vehorp̃ mar̃
niarp̃ ostenses medui ꝛ q̃ dubitandu dñi pcedi et nobilis
fuerp̃ pulcr et gnes solũ, ꝑ finit ꝛ dorp̃ sonoꝛ nobilitat nostro
rep ꝛ et ꝛ seruatorem ihesum xp̃m dñi pcedi et hoc ꝑ tuti no
q̃r̃ Carine nisi q̃ forcamina supradicis pannis triscad ultq̃ tabz
puppis depẽdet scalle suie Carce vna magn alia pẽna q
ꝛ ei mistum ꝛ pnibz et ꝛ eis gentes ednunt̃ [illegible]
[illegible] ꝛ ad tabz dextr̃ sut gabz q̃ quos
ꝛ ꝛ descensus pauca ꝛ ꝛ ꝛ puppis ꝛ Carcal
et ascensq̃ et tabz cor̃ pñs vsu mari q̃ vsu et q̃ magnat
nec ga vulgar, medũ scd̃ tabz dr̃ q̃ dromos sp̃ co et q̃
ꝛ ocq̃ illud exced ad descensu ad dorsp̃ ocarum stabu sp̃ q̃
q̃ tabinaz puppis pq duo tristra ad tabz dextr̃ ꝛ coquina no
operaret sub coquina ꝛ ad Carcer et alare coquꝛ ꝛ stabulu bestiar
mercatõ dorp̃ et stat̃ sit aues coperte, nitubi boues ouues et porci
et ꝛ q̃ sept̃ q̃ ad tabz sut tristra ad remig usq̃ ad preca, pu sini
stro vsq̃ Carece sut a puppi usq̃ ad gr̃a tristra remigu

et ꝛ q̃dibz tristro sit trees remiges ad sagittam̃ et pũ duo
tristra sut̃ marginũ nauis ad utrq̃ latꝰ pdet ꝛ cũ dore
ferreo vsabili una gambãda, et utrq̃ latꝰ q̃ una Cubare
dam̃ q̃ ꝛ mag̃r̃ Copedes scãs emittũ. In medio nauis ꝛ
malus arbor alta q̃ntitat magna et sup̃ q̃ntes trabibz
p̃parata sustinat̃ antemma ou arcatane ut vele gudiq̃ sut̃
mali ꝛ velum̃ ad regendum̃ nauem̃ possint̃ qũ q̃dibz lic
barbatum̃ arreccio, et musta malis suquis ꝛ q̃da latitudo ꝛ q̃
gaudent homes ad colloqui sũ ad sop̃, et d̃ sop̃ galee ꝑ ouo ꝑ
actu magnu habz cũ, ꝑnas ꝛ latꝰ q̃ q̃libz plus sit q̃ alia
vers p̃ dnis tẽp̃ suppedit̃ q̃nsa vela ita ado, mag̃ sit
contra p̃ tempestates, q̃ nauis velu q̃ dr̃ et grossu q̃ nõ
minus papafigo q̃ nisi ego pro supra habitat officiales
galee et galeote ꝛ dispũ ꝛ remis suos et di dormit et gedut
et laborant̃ q̃rta malus est forcamen magnu q̃ ouo pũ
prea utrisq̃ latꝰ ꝛ medũ sarp̃ latꝰ ꝛ q̃ sup̃ sistit magne
plene mercimoniis, et sup̃ castrat̃ astos ꝛ de ꝛ dr̃ alia q̃ prea
usq̃ ꝛ puppim, ubi est Carcer q̃ tratus ꝛ tẽpe ꝛ mignotes, q̃ rta
medũ ꝛ forcamẽ magnu ꝑ q̃ ꝛ q̃dibz ꝛ descensus ꝛ cremd
que ꝛ tabz ꝑ q̃ sup̃ et oneris ꝛ oneranꝛ galeis est et pa
rs cima tabut̃ longa a malo puppis usq̃ ad comeculu
precisata nõ ab uno puncte nauis usq̃ ad alia, et ꝛ sit camꝛ
spaciosa et magis ꝛ q̃ lume nisi ad ꝑ forcamina q̃ est
ꝛ ad descensq̃ ꝛ recat̃ pro ista cãma q̃ quilibz ꝓgrũ sud.
tabz et sim locellus ꝑuo ꝓgruꝑ Cube sic sut̃ ordinate q̃
longe nauis sue arcine ꝛ una cuba ad alia sit distincte et
ver ꝓgrunis ꝑuet ad tabz alterius utrq̃ latꝰ coopert̃ gabet ꝛ
ad ꝓras nauis et pedes q̃ sedent̃ et tendentes q̃ quia
carina tuta ꝛ stat ꝛ medio ambarp̃ iste capse et casse ꝓgrunꝛ
a vallato usq̃ ad prea camerule ꝛ quilibz ꝓgrũ xos suos gabet
reseruatos et ad libz capsas utrq̃ grunetes vid ꝛ sinistr̃ q̃ ꝛ
dext̃ bracc et tendut pedes Qui ꝓgrunis ad que ꝛ gomi ꝛ
tab magna et pfunda tabz usq̃ ad galee ꝛ finis q̃ quinq̃ q̃
vocat galee de iquiq̃ nõ ꝛ tabz sut ꝛ dict̃ navibz q̃ est acuta
a prea usq̃ ad puppim ita q̃ galee ꝛ sexnis q̃ acuta pedes ad q
nõ ꝛ ꝛ q̃ q̃ nõ ꝑ sup̃ tabz excepta scalis q̃ opert̃ ea ꝛ tabz re
parare et ymaginias navibz arena plena ꝛ usq̃ ad sexnis
sup̃ q̃ patet ꝓgrunet pro ista arena Lenatꝰ assibz
sepelint ꝓgrunis vasorũ sua ꝛ quilibz animal habet et ova et
alia ꝛ frigat ꝛ pigrat̃ pauco ꝛ fẽ q̃ illoꝝ ꝓgrunꝰ mixta
mali modũ ꝛ scabina ad q̃ ꝛ ꝛ mundicias colligat et q̃
ois quidcunq̃bet aq̃ cadat ꝛ patet galea sub ꝛ remos ad

Hic incipit de pegni ꝛ nauis addamicis

sentina illa distillat et confluit et pessimi fetoris causa exalat magis quam ex quoque latrina humanorum stercorum. Et sic evacuari oportet sepius tempore fraternitatis navis sive per instrumentum missione aquas ex ea fluere . . . Proporro super margines galee sunt locata aptata parietibus . . . Item galea intus et extra est nigerrima pice linita funes cum asseres et ab aqua . . . funes velorum et anchorarum partem magnam galee occupat quia sunt . . . longe et magne . . . et complexiones corporum. Galea est quasi claustrum cuius locus . . . in media . . . et . . . puppis media . . . galeotarum et . . . capitulo . . . et puppis . . . Et . . . galee . . . [illegible]

[illegible marginal addition]

Galea est quasi claustrum

De policia que servatur in regimine galee

[illegible marginal addition]

Policia navalis prout omnes policias est admirabilissima secundo Aristotelem et alii policizantes . . . exempla sumunt a policia navali . . . magis . . . civitas . . . et alias . . . quia ut regnum ut civitas . . . et . . . Domus est perfecta . . . et filiis . . . navalis . . . et . . . filii . . . politicorum . . . in regimine . . . quia . . . navis . . . ad . . . optati portus . . . regimine . . . et . . . principes . . . regimine . . . et . . . et . . . in domo navali . . .

Civitas navis est quasi civitas domus

In regimine domus

Duo patroni principaliter et prepositi alios subordinant aliis et preponunt . . . nobilis vir et gubernator existit ad cuius . . . navis . . . de arte navigandi . . . in navi . . . et magne cause . . . galeotas . . . ad eum devolvuntur. Consiliarii galee . . . patronus nisi sit nobilis . . . et . . . substituitur . . . sapientes et expertos . . . consilii . . . et . . . Armiragia . . . navali bello et . . . armiragium . . . galee de . . . balistis . . . gladiis . . . habet . . . Provisio . . . scalcum et . . . et coquinarium . . . de pane de vino de bestiis mactandis . . . cellarario . . . calipham . . . galee et omnes . . . gubernator . . . ad hoc quia . . . galee . . . in prora et in puppi . . . calipha est . . . patroni in puppi. Alius officialis . . . navis dicitur pirata . . . pilotus . . . pirata . . . maris . . . et . . . navigare . . . et alium patronum . . . Item . . . astrologi et aruspices qui astrorum et celi . . . pirata . . . celi de futuris . . . ex . . . et motu delphinorum et piscium volancium ex fumo ignis et exalacione sentine et ~~aliis~~ . . . ex scintillacione . . .

proconsul

consiliarii

armiragia

provisio

calipha

pirata

aruspices

et ex remoris maris [illegible] nocte ex inspectione
siderum [illegible] horas scit. Et habet [illegible] multas stellas
[illegible] in suprema [illegible] castelle [illegible] compassu et [illegible]
[illegible] nocte [illegible]
[illegible] stella [illegible] et cantat [illegible] dulci
melodia [illegible]
gubernator [illegible] regit [illegible] gubernaculo [illegible]
[illegible] ille gubernator [illegible] nisi
[illegible] maris stelle [illegible]
[illegible] habet et alia [illegible]
[illegible] sedes [illegible] fluviis [illegible] maritimis [illegible]
[illegible] carta [illegible] habet [illegible] latitudine et longi[illegible]
[illegible] mille mille lineis [illegible] regiones
[illegible] miliaria [illegible] carta [illegible]
et [illegible] sidera
[illegible] carta [illegible]
de linea [illegible] ad punctum [illegible]
[illegible] sepe
[illegible] alia
[illegible] habet [illegible] et [illegible] se
[illegible] Post hos [illegible] regimine na-
vis qui [illegible] apparuit et [illegible] oc-
[illegible] et [illegible] cameres galee [illegible] castellum in
medio [illegible]
et [illegible] tota [illegible] movet [illegible] pede in collo ca-
tena fistulam [illegible] signum ad quas labores navales [illegible]
[illegible] fistula illa audi[illegible]
[illegible] fistulam [illegible] ve-
[illegible] vela [illegible] mitte
[illegible] et [illegible]
[illegible] sicut [illegible] quia ipse possit
[illegible] et famulos quos [illegible] mur-
murare audeat [illegible] dato ad
hoc signo [illegible] cameres [illegible] crudeliter [illegible]
[illegible] pauperes galeotas [illegible] Sub illo est [illegible] ba-
[illegible] baro galee [illegible] et [illegible]
[illegible] galee [illegible] et [illegible] fistula [illegible]
[illegible] baro fistulat
[illegible] et [illegible] ad labores [illegible] de famulis
[illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] in galea [illegible] privilegia et [illegible] Sub illo [illegible] de [illegible]
qui [illegible] et [illegible] post illos sunt quidam qui

cameres navis [illegible]

Sequens vide fo. 62

baro

campani [illegible] famuli [illegible]

[illegible] campani [illegible] forte [illegible] quas [illegible]
et sunt illi qui sciunt [illegible] funes sic [illegible] et velocissime
[illegible] funes usque ad [illegible] ascendunt et [illegible] in antemna [illegible]
[illegible] tempestatibus et anchoras solvunt [illegible]
se aquis [illegible] et [illegible] laboribus [illegible]
[illegible] agilissimi [illegible]
[illegible] et sunt [illegible] in galea [illegible] milites [illegible]
[illegible] sunt alii [illegible] marinarii [illegible]
labores [illegible] quia labores navales [illegible]
[illegible] et [illegible] laboratores sicut illi laborantibus
[illegible] et [illegible]
[illegible] Et sunt [illegible] viri senes et
[illegible] galeote ut galeoti [illegible]
[illegible] remiges ut remites [illegible]
[illegible] sedet ad remos [illegible] et sunt [illegible] et
[illegible] et [illegible] labores [illegible] ad [illegible] da-
[illegible] maledictionibus [illegible] ane-
[illegible] magis [illegible]
[illegible] et isti [illegible] labore [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] cogitare
de [illegible] et [illegible] vidi [illegible]
[illegible] sunt illi [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] labora[illegible] et flagellis [illegible]
galeoti sunt ut [illegible] alias sunt [illegible]
[illegible] captivi [illegible] fugitivi [illegible] expulsi [illegible]
[illegible] se [illegible]
et [illegible] fuga [illegible] ferramentis [illegible] sua
[illegible] sunt [illegible] de albania de achaia de [illegible]
et [illegible] sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] galeote quia
[illegible] sustinere [illegible] miseriis
ita assueti [illegible] laborant nisi assistat eis qui
[illegible] sicut asinos et maledicat eis [illegible] comedunt
[illegible] in tabulis [illegible] et dum [illegible]
ad laborandum [illegible] tempestatibus in mediis [illegible]
[illegible]
[illegible] et ludunt
[illegible] et [illegible] blasphemiis
et [illegible] audivi [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] blasphemiis [illegible] et [illegible]

marinarii

Galeoti et remiges

vere cos no mis aqui hospi mercatos q scisti ymisset seu
mi subiunt ut mercancias t portulu exercat Aliq fuit mega
mi sutos at ordiatos et tepe quiet fuerut t naui cabriamen
et tunet et camisias saliqui fuit lotos et lauat t nauis camisias
et fabricta ppois sper ut que t ois galeot q fuit negotiatos
et quibz subtraxit suo labz aq vende qd t portulu expanit ad
ordeiet t nauis ois fuit negociau Et ut est q ad minu
tres lezwas saliq sdenami in greco et ytalico et maio pe
fuit ad stros cand uencion Et galiatos fuit aqui galeaz
galeaz est t ados sud aliq aliis positi fuit et illi de qbz dnus
g fideiu posuit custodes cu postia galee et dnus guardian
saliq fuit ppetui pcssaq pfuit t sept latu aq t simist saliqui
t puppi scendit et illi nichil fuit Et est t galeaz q
tres ut p iuenes, masculi q dicunt pfunes curare et aliis
and ais opibz studet se exercere saliqui est pn galeotos
fuit bambarde mi saliqui tubicines q dan gut ff mate et ve
te et cu mesd et pg mesd et t ois portulu Aliq est galee
undecim et anatee Et t ca vasaco ad mg duo q
est fuit nadii et ingengii Et t ca tortos malefactoz
q torquit fuit latrones quos pdam fuisse torquei Et cui
quida officialis suus portos t galea q noiant scabanu ad t
sep tracta q ora nauis pfect galee t sept q t creates t pon
bz t scbit et exeuntes et illi ligat ora De cubis gpo et nau
li cognitet intra agu q et t est ut fiat qd ois ociasis
Et illud suffiat so officialis galee

De justicia et judicio q fiunt in galea

Ut at tranta intrin pte fiunt justicia clam
Sat et t galea q tra pu Et acta
ticia fiunt Et t nauis judices q stat dicty et
cu his cancellarius sedet pbunaliter audiut et fiunt cau
sas et vigarius pcssus et capitan est galea admit
tit ipse ad pdcm et sub assessoo t galea Et ipse si aqui
de tractatu facto t galea discordauerit misit t nauali judi
cu discordauerit q tuto judi ad mittit unus gn alu est nauis
cum tra alios stre est nauis ut aqs judex ire se put mittit
De gentilz celebrat t nauis q dicunt gaessir et Sacabas t nauis
pg ad uid uenerit si it negotia se aut pfessi aput judice
cogent ut testes ad mittut gn cu pdicta dicut nauis an
at tra sint et si de facto ita fuit an sit uolt uident q uolt de
ut exactu justicia fiunt t ffines cui pmut Et uenit
ffines ad judica matris illa et senescalla sua nauis cu uentiq
Qui facto ad cardas et qui et qui fit pg castigacoz inp

lis d pota et dei dimitt et nauis discedit sit fendi sig nichto
gomicide et tot d illo Et de alio

De diuino officio quo in galea pagit

Ver precencij t uide
gliu se nauigantes
Galeaz ad deu pmaribz tarie Deqnid et dut
putat dise mbz et prodis de ystoie dn no dili
misca t ibz ego nichil pdut audeat t nauibz deuspo mue
Tocu scis tue et aquis de scenis dn pcom stanc t alto an
castellu pupat sil cum q fuit cruzit tubul t q de pota est
bn ego puer tenet pn olnis ost audi uidtes genua flect
unt et ane audia dnica et alios oroes si placz statu at ut tu
cula t mittit pueri qui tubicines cant subis et tue cuiusq
q pcedit ad opa solitos Et ora hora diu an meridie pcef
sqnti fit ad orez et capsa q stat suq ad malu pte an pano
dns pugit et ponit sup eu duo candelabra an altare cadeti
et t medio eor candelabz cabula crucifixi et libz missalis no si
officiu misse debet celebrari et oes pegrini ascendut ad stat
malu Tue audiet sacdos stola t collo Gabeo et purpir an
fatoe et q cepit ora Legit an ois maibz sacdotl celebrit dep
to caue q no Legit quia no gfitit et ita pfiat missa sa
sacrificio misse ydolet an an cata pn cat ssallus mi
ssus uocant missas torcidas ut audas Qui ait q modus
sit t qui fidelis no uocauit me Legisse Et hoc scis q qui
dda Gotie no placet Et ait q Legit ca q manifeste an
tau Et hoc ait Et quidens si ca Legit an stola et misse no
uiliget qui dotabilis sollepnit sit Et cepta an pfessim tacitz
uocant illas missas Et eucharistia mq t nauis fiat Et hoc
cuciq an matutina celebrat sepe multz fiunt et negligen
multe plateq ascipli q minus curauit et q de seruoz cui salute
q dignu et justu ait uidz esset scripture an an Legamus q tepe
an ipz fuerit misse t nauis celebrate ut admiq eucharistia t
ea gsecrata ut pl3 Dialog Sed dubit q quida pfitui t nauci
adcuatio q uocati fuerit cape et seguine dn Et uidebat
miagi multe esse negligencia q pretant pcepta gstitutaq no
esser gnalis facta Dudu aut sacdotes et segnes pegrinis
illa pieta subeunt q amde et hamde diuino Et an recep
tat diligat ad uide pondus accipiunt uel q pecudat et fetu
mat an hoc sacm eucharistie fuerit nec ulte cofiteat
t secuari t nauibz et hoc ptibz uobis pmo quia hoc
facere no et sacmentu accipit et suffrit ad salute hec uobis
suscipiendi tepe et loco optuno q nauis ait no t locus
optunus ut patebit et si sit tepus q ois et ipm tepz q ami

Ebz nichil candiat deu in nauibz

De missis galee

Dice no celebre misse t nauibz

Et t legenda Ubi sup cap t fine

manento sit in quiescens [illegible] quia ibi non est qui sacerdos a quo fi-
gulariter est hoc sacrum suscipiendum sit [illegible] decernit [illegible]
et ad quod nauis desolvatur agitaratur ideo dimittit [illegible]
ibi non potest conseruari eucharistia [illegible] panes solidi et magni
et bene in clibano decocti non sunt durare in nauibus si qui stant
per paucos dies liquescunt et marcescunt [illegible] minus possent [illegible]
panis tenuissimi et non bene decocti marcere [illegible] tempore quando
non posset fieri [illegible] esset resoluta in
[illegible] liquida [illegible] contingit [illegible] quae [illegible]
lis fit tempore quando [illegible] eucharistia debet conseruari in [illegible] et
loco sancto nauis [illegible] in locis [illegible] conserua-
tur [illegible] circa sacrum eucharistie debet ardere lumen [illegible]
galee et non potest [illegible] vectoris et aquarum
habundantia quod sepe tota galea [illegible] et lumen [illegible] lan-
ternis [illegible] potest conseruari [illegible]
celebrari [illegible] eucharistia conseruari in galeis [illegible]
dubito [illegible] ad veniunt tempestates quibus ad veren-
tibus [illegible] si sacerdos in altari staret non
posset subsistere [illegible] calix posset [illegible] tabula [illegible] mensa alta-
ris [illegible] contingeret [illegible]
tate quod [illegible] lumen ardere non posset et corporale [illegible] al-
taris [illegible] de ara [illegible] illapsu
aque [illegible] ad [illegible]
flatus [illegible] aqua galee copiosa [illegible]
tangit [illegible] missa non [illegible] in naui [illegible] inconuenien-
cia [illegible] in naui non est locus ad quod non sit [illegible] inconuenien-
cialis gestus [illegible] et in necessitate [illegible] sacerdoti
celebranti [illegible] sacro deseruiret [illegible] sacerdotale altare sit [illegible]
sacro subveniret [illegible] labores nauales subiti et quidam
[illegible] urgeret [illegible] capiunt et deferant [illegible]
locum galee dormiunt [illegible] bibunt et confabulantur [illegible]
[illegible] sacro [illegible] debet
ibi missa celebrari [illegible] et [illegible]
in nauibus illis [illegible] scismatici heretici et [illegible]
[illegible] et audiunt [illegible] et si [illegible] isti in [illegible]
[illegible] ibi sunt [illegible] quibus non debent
celebrari [illegible] et enormia peccata in nauibus
committuntur ibi cotidie luditur ad [illegible] et cartas ibi [illegible]
[illegible] deum et sanctos blasphemat [illegible] et [illegible]
[illegible] et litigant [illegible] et rapiunt [illegible]
et inebriantur [illegible] non sit quod sepe audiui recita-
re [illegible] exercebat peccatum nephandissimum sodomie [illegible] galeotti.

orientales [illegible] in [illegible] locus [illegible] sacro [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] xij [illegible] et in [illegible] policia
galee et [illegible] de hoc sermone [illegible] xiiij [illegible] decisione [illegible]
fidelium et scandalum [illegible] et audierit deum [illegible] in naui
[illegible] esse in sacro [illegible] fide [illegible] et viderit nos [illegible]
[illegible] simul ut [illegible] quassaretur [illegible] fuisset [illegible]
[illegible] et decisione [illegible] sacro [illegible] xiiij [illegible]
malorum [illegible] praesens esse
in galea et nauis [illegible] tempestas [illegible] et nauis in [illegible]
[illegible] seu adiutorem ad esset [illegible] illi [illegible]
[illegible] sacrum [illegible] et si non [illegible]
[illegible] salue [illegible] et nos
¶ Simile vidi [illegible] quadam [illegible] tempestate
et [illegible] ego et ceteri religiosi et sacerdotes [illegible]
[illegible] ad deum [illegible] letanias et sanctos [illegible] in [illegible]
[illegible] quia [illegible] periculosa tempestas [illegible] tempestas [illegible] — [illegible] sacerdote [illegible]
[illegible] aliqui nobiles milites [illegible]
[illegible] cessaret [illegible] orationes [illegible] tem-
pestas [illegible] psalmodiam et le-
tanias dicerent [illegible] oraciones [illegible] esse [illegible]
[illegible] dubio si eucharistia
in naui [illegible] et dubio
si [illegible] sacro [illegible] accidere debet et si
accideret [illegible] fecerit [illegible]
[illegible] se [illegible] posse pa-
ri [illegible]
[illegible] ut [illegible]
in [illegible] et inconuenientialis [illegible] et [illegible]
[illegible] dimissio [illegible] rustici fuerunt
[illegible] eucharistie [illegible] segetes
[illegible] si segetes [illegible] si
[illegible] et [illegible] deum [illegible]
¶ [illegible] eucharistia in naui non est [illegible]
[illegible] facile et subito [illegible] sacerdos [illegible] missa celebrasset
et tempestas aduenerit [illegible] eucharistia [illegible]
[illegible] posset [illegible] audire [illegible]
[illegible] sacramenti [illegible] : ¶ [illegible] tempus [illegible] in galea — [illegible] fit in galea
laudare deum [illegible] solis [illegible]
ad [illegible] galee [illegible] et genibus flexis cantant salue
regina et in [illegible] angustijs [illegible] letanias.

pg salue fat cū fistula signū cameracij dñi prefati et statī pu
ulso ptiacis optatū orbi bonā noctē cepit preāri et ipse
sic mod audire tabulā libē cōpiebat ad ofertoriū dicere
in ave maria sed pīs solis scō ad pulsū Ite ipse antigis de
scēdit pegin cauatā ad ōnes suos. Et paruo pīs pe
lee i castello et cepit qddā cūrū longū applicuit pu
ligua volgari ytalica et ancebit letaniā ad q ois ga
leote et nautē officiales gemibz fletibz respodēt et inter
ipe astitit sp fine ate pncipit ut omnibz dicat pa
ter et ave ave maria pāa pnte sctō iulianō hec
at singulis noctibz facient dñi dimittat Et paruo de oīe
nautbz pnte sctō iulianō qdāz habenā q̄ dicūt equa i orbz
fenatz dicūdā dicebat q̄ illa ave dē i laude sanctē
ligie q̄ pg dicty fuit iulianū et do hospitē suscepit ipē
ut ei pterissē bonū potū et bonū hospitū applicdit ad
dictū dd q̄ ego dixi q̄ ei dicūt nō i laude sctō sed q̄nabz
pnte sctō iulianō et si dicūt ybo hospitē galeote q̄re no
pocij dicere cū libē mercēt q̄ fuit suigta eis hospitā
dicūt et nō potēt in ip̄o dē Et orbz dicebat q̄ illa ave
ca illi ēpti ei esse nimicū ignarā pīs et p̄ illo
tēp fuit i electiōe nouj ep̄i sed ignarā pīs et ma
nū ei qm pt pīs sup dicto à hoc ignarā et pīs adulte
ignarā q̄ ipse ē ego ādo dñm orbz i nauj ipē pīs fuit i dicta
nter orōes fuit a pīs ille dic ar nocte Et pīs ad ast
pōtū applicat Januarij sic dat ad cāpū ēcūt et missā au
dierūt q̄ De celebrācōe ar dnoc et festiuitate ip
nauiū q̄ pessime ipsam ip dubitatū ei fuit i me
qñ dīja bz singlār cupet ut festum celebret debito
impedīa sp̄orū hoc sepe q̄ Et marcēb i quictudīb
Et i nauibz i sollēt bz q̄ aliās ēt q̄ ē q̄ dicbz i bz
pacem strēg strāt ut supra salutati ad arc ipe festū pa
cā q̄ nō nisi cū i gētib labūbz i clamoribz pāt i qua
pnta pīs nocte nauigā et i dnica nulla missa ha
bē sp̄at ado sempz i fuit festū i nauibz i dicbz ego fui ad
si ep̄ dnica frāt Sancto ecc i ipsa nauj fuit maiancb
et geo scōt labozāt quato dies Et sanctos ut patebit pa
ssu ip̄e Ego solitz fui i nauj secunde facē dictz sollēn

festa male celebrāt ga
nauibz

pelonnij i galea

oīo g pāa pnte sctō
iulianū dē i nauibz

bz si q̄ in gtigerent i hoc ape pia dom bīuit pa pa mea
ꝑ signacōe me pdonare nouj felicis bdial q̄rcb nichil
i bcepit dñi ōbm et mr nogarij mr i nauis quieuit si ma
gf nisi gtauit dnca dñi ego quiem mr ubaldj nagā
ty dñi ōbm amp grauē nolui dñi ei sapies ēt q̄ obi no
i audiry ad offidas sermoj Et dno pe A nolite sotij
dñe ca mihj et mgarcbas nolite ꝑcē aū porcos de
pe i nō pegnatōe facere magt nobiles et matrici
uici i cēat Gliffimi et nagabat me p̄ nō dñi ihu et
applaui mihj dilectj festinab - q̄m introit nobilis primicias
Et mihj matrici
bz stephanī

q Offertū fuerat et spectat ad dñm nobm et hoc
mo pag i galea Dñi quis i fiema q̄ste oīi
sardoi volt quia ibi nidē esse accidy ꝓtrahat i q̄ ihlj
sardos pdi absolue Dñi at mōti assi quat socij sui ei cū
vn gubet vigilādo et sanctō pcē ei ihlj cuidā ut dicit
nr cōtina audio Dc q̄ ecc nō i facta pnissiōe
nidē q̄ illa possi i nauj secuari cū apm olim nō sit sanctm
si solū ape usus dyacet i ega vm q̄fessus et ad mortē
fuit ~~allegato~~ et linteamē i nolunty panet cū i fon
stam et ad pcēm lucy Dnom si sit ape vīaz ihlj sepe
cunt i cimiterio si ei ihlj cōmisi nō ado cū vīc q̄ndā Ei
at ape vīaz sit et vīc i viua i fidelīb nō Dnom cū ad
vīaz si i mare cōpg mittunt pauero si sit nc mstq a
ꝑa ~~sepulte~~ acipiunt linteamē et arenā tollunt de
fundo nauis cū ll supbutgeamē ex pāsu fūdunt et ipm
cōpus Dc sup ponūt et i volunt et sudā cū lapidibz
ad pedes ei appēdūt et cū sotilibz cūdā et sardonibz cū
rantibz libecā medue gadeoli corj acipiunt et de galea
i nauj cūdē pmittunt i mare dñi et strati lapidibz sic
Guardi alijs pcūt corpet mea oclos scindit sepe
uidi ipsum uidi dñm mos q̄ ihlj dicunt se uidisse sibij
q̄ corpg lintea i volunt ligē sup asserē et cū asserē
i mare mittunt / dñi cū i si defuncty q̄ sodalis suus
q̄ valuit de cōpe defuncti et ponit i nauj ut sup dixi
dilj cū bus lapidibz à cōd asserē q̄ Et pōt ut cōpe
sepūt galee cū debitis ysselir et pcēs pūtat et
solūt debitū si defuncty erāt socij q̄ ihlj suos debilis
expedūt et i pcēs pōt suos q̄cquid pagut Et
nisi pcij i gādeāt cū pcēs pulueat sed nos fidej
uite pcam Lectū defuncti et linteamē et vestimēta acipiūt
Estimāt autē illā sepulturā esse nobilissimā magistij dicebāt q̄ hec ppria
im ctijs apes hodie suos mōtuos i flumē proiciunt Dicebāt Et
esse optimū sepulcrū cūpg denarēt à bestijs sū i aq̄ putrefiat acte i vacuū i quat

poero si ↄ naui meret ↄ quis d mugnis venetis ↄpus
ipm ↄ accna q̄ ipe naui ↄ sepelit et usq̄ venetias
duxat hor uidi ut ꝓ fo 18 Ista horas de ducunt
Regime ꝓcinaq̄ ↄpus in galea
ↄ galea nauis
ēs̄ q̄ncia cauq̄ dispositis Dūsch at negoc
cijs se ↄgerent ut ↄpus ↄ panigaret deduc
catur et nisi ho ↄ galea sciat ↄpus recdimis longissimas et tedio
sissimas habebit horas q̄do aliqui statū ut de mensa
surgat ascendat et ꝓ galea ↄ quiescat ubi melius poterit
cauiū et ibi se ponat et ꝓ totu die nulla cauia debunt
ista gnā fiant sayanes et flamuli et alij ↄ fiducisse
Q aliqui habent ꝓ pecunijs alli ↄ alea isti ↄ nulli tassillos
q̄ aliqui cantat Discantos aut ↄ tubis et fistulis et musis
cum q̄ alij disputet de rebj mundanis et gētant de
negotijs et principibz q̄ alij lectū de ꝓpheticis sacris q̄ alij
legat ↄ libellulis q̄ alij scribat ꝙ ꝓpria negocia q̄ alij sedat
et cogitet q̄ alij clamat ex iocunditate ↄcordi q̄ alij
tremore q̄ illi rideat q̄ isti stridet q̄ alij laboret manibus
q̄ alij exercitia dāmittat q̄ alij tabu q̄ ipsi dāmicis ꝓ
cubis suis dedamat q̄ alij ꝓ ludos tumultuat q̄ alij sal
tat q̄ alij sua fūdamenta ꝓbat leuando aues et alias fuc
cedo causa q̄ alij cū alijs ꝓpijs quotidie assistēdo, tuc illis
mos istis [illegible] q̄ alij sedet et quasi ut ebrij
q̄ surgit ydiotizat et ydiotat et libellos ꝓfert q̄ sint
mercatores negotia cottidiana ꝓpositis horas cauicas
et ora sunt ply et minꝰ ꝓ diuersis ↄpus mutant ex
sensibz affectancs hanc ↄ marcis h ↄ fluxum edepsi
dq̄ et aereis impossibz et multis marcis amp̄ ꝓ pter
ficma sepi dicm ↄ q̄ dcs locū dī Gyldos et bai
serij exeant ꝙ mea dāmicabat dcs quos debat et ego
uidi dcs ↄ q̄ tres silentio tota quidē cōt ut q̄ nemo
audiēs ↄ qua dcs dāmitabat et istos sedebat sed ꝓpe
tuo pace et gōdia quotos ꝓpinquos uidi; at si dcs
fuisset cauis malos fuccos ꝑ q̄ tot litigia et grenamcs
uidi oriri ex minimis causis q̄ galea cōt q̄ ↄ fing
q̄ male dictos et blasphemias ↄ prorsum manifestas q̄
multos alios passeam ↄ deplemdo ↄ ↄ ꝑ aqua q̄
cerea Quis ego De ducor horas diuersi ꝓ nauis ꝓpe

Ostiarij ci ñ ↄ nauis existētes oriun
tur ꝓ ad vsellos ghoteed arabe q̄ sig
nor ep̄las de festis anni ↄ nauis me
nos a resma ↄ colimā q̄ est duag
par acs

pro marcis ꝑ horas
magr passiōi

Q Deficit in dcs an apud meas applicance
Est ꝑ ↄ dcs ora q̄ parcat [illegible] ↄ
et cottidiana q̄ ↄ simia ꝑ pedibz ↄ secuta ꝑ corpus q̄ nisi ad mos q̄ et necessaria
exēs ↄ quietu Gelbir dāmicaq̄ nauis ista q̄ de gomes ꝓ q̄ dic ora sacerdos ↄ litterē q̄ nisi ad q̄ nauis ista appulit
q̄ galeis sedebat pedibz q̄ dcs et ydiotas q̄ quibz dū plus ora cessus q̄ fuisset ne dicit ei q̄ dcs ↄ q̄ ridet q̄ qua
q̄ ꝓ ↄpus q̄ nō ludeq̄ et q̄ nō ↄpus ridet q̄ homeres ↄ stupet ↄ cognoti ad cognoti pisces et nō potuit explema
ↄ ludiq̄ ↄ tā q̄ ↄ ↄ ñ amarcedo fruitq̄ ↄ pisanis horas q̄ se ipm supplicio q̄mit Gaigec et oīa sua ꝓ

De mō maductō dī ꝓcc
nocp ꝑ galea

Instante hora prādij ↄ cene surgūt ↄtus tubicines et trūpete ↄ
cijs peregrat ꝙ cimbulo ad mēsam dūo audito cū mag
festinacia accurrunt dcs qui de mensa dñi prani sut ad puppi
et ydcm festinat ut accipiat locū quiete sessionis quia qui
ibi tāde sedet male sedet dcs ↄ mensa pant ↄ puppi et
quia sed ñ pute ↄ cabbanis ora cū et ordinatores et qui
ad illas ꝓt sedere cū galeis ↄ hō tāde vel egit puppi ↄ scap
mis gradatim sedebit male et ↄ sole dcs ut pluuia ipa
rata sessise nō ↄ credo, si poterat se ad placitum nō pamp dñi
ri defert nō rusticq nobili nō mercatoq sacdoti nō ydio
ta dotari nō sectatis diligiosa nisi ꝑ singulare sutilitq
aliquis dñs habuerit Dantō at alijs de ordinatis et nre
uerēt q̄t esse opinor quia dcs egle pcm solunt pcano
maiores cū q̄bz maiōs ↄ credo cū si magne dignitis esse
soluēt be duobus et septuos at plebei ecc ↄ si prani
ueiper pecunia ad vnus q̄ si postea
q̄ nūc hanō et nequeūt esse ad magr ad maiōs q̄ q̄t
q̄z nobiles q̄ habet familos mādūcat mensa mane ↄ puer
tis suis ou lumme circa media die q̄n dcs ↄ ebsoneq parco ꝑ ↄ pūm mēse mensit ↄ hō, mdsa
es cibus q̄ ↄ pary mos ↄ italico, et ꝓ ↄ saluatoū lac fetū et scap ↄ hō ↄ
tuor dcs ↄ si dcs ꝓt galeis et ↄ cōmeb auiuc ↄ ꝓ dio
et pulmētū ut menestp de fruc, ↄ de fructs fcumeos,
ↄ ordeo ↄ panem ꝑ ↄ caseū, macp q̄ dicly ↄ scūmiorp
et nō oīnia mistreāt pisces dicti Zelulim falsi ↄ nostro
dcs ↄ et placida, dcs quib; oū sua pulmēto, panes ferres ↄ ut pcm
dicunt dcs porty, pg q̄tū ↄ dic, nō mādt panis vetus
ↄ galea et ḡis dcs fratribz, dat ꝑ pcm nato panes ḡis or
dos quos biscotos nūcupāt q̄ sunt duci ut cap̄ dū aq̄ ↄ uino
ꝓtēdūt stati liassut q̄ dimid, mistreā ꝑ ad ḡis libē ꝑ ꝙ rep
bam et q̄ll zeile, ꝑ dū aq̄ cū mistro et baptizato, ꝑ dcs
ad pradū pgnat ꝙ pedē et ora fespine fit apportū et corp pcā
dio finita dorp tubicines tub cantet licuat ꝑ at mirabily dc mano
mēse pant ↄ sollepnit ꝙ dūs ꝓtano et suis gsbacijs suis ↄ
ds eq ↄ magr frugalis ꝑ ꝙ cinoz et albi ci apportū ac
ferois vasis et cū dcs ↄ ipius ꝓmāt ei pary sic principly mens
q̄ mulieb ꝙ cpue nō accedit ad mēsaq quaz ꝑ manet ↄ suis
stanoijs et ibi manducat ↄ dāmitat ↄ dūs mei habebat ꝑ
cocū et mādūcat ꝑ ipm Cocū ↄ suis trastris q̄ ↄ
dūt treini et treini et ꝙ se sibi separat quos sepe uidi cenes ad q̄

De policia galee

sagmine vulneres maduerâ Si qui pegni caput âgl pu
scigtarei galeâ de coquina âptet vocl argetu aspde qua
sut vcos ut ee vsi pupaccissimi q ues placau nisi pcu
nia celebrata fuit de gmissa no creat gmissu no ee qo
ci pupaccos sut qua coquina tarta et inter olle vasa vos
coquide pgnis, pânub, damor au coquid magn; mutu postula
vos et labor cocop ubiqs e gpassioe dogn; Dnu milites ab
gaminat cibu pcau et magnu stat cocl pcoiuid gsui
et ad ceneos pcani st abhoiubiles quia bestias illas mar
tat qd sup uiua no posse uidet et ouos morbidas qua
cuqs et bestia uidet defectuosu esse cito mutuca stat mu
tat et qt quou pcaby nichil stat de cellario pcani si pi
galeote redut uinu optimu de sl emut pgni et ope
repectam cuamitaco et gmestio celebrat simul

Cqua pasta ad gsabulandu
se parant pgenii suy
ungra maluat uu qs uiscut
docmitu nisi cu lubq; Quar descendut ad epanes
se sic pugnes mutuy et lectulosp sternace et excitau pubes
et gmo e geitau litigia magna pu collateales pcipue
pua uiqs assuescat sibi ille collateale suu et culpat qs uole
bulo pteq cube sue ocupet duq negatq ille affirmatq et utriq; suos
adutaco ad uocat et qdl pubes societatis affendut ad uincu
cidi et clay gbeauy pegenios gladijs et pugnolq; euaginatq
ges et surgeue et gouerit sedere gdamae Qi putali sedeae
sceptroe galee descendissi qui pu et cubas eglie Dnide a pag
nis dilaniatq fuisset litigia ille sedato ut no questibe aliqui
uaeduis se damitu pauut et lubq suis ac lamentis Dnicq ip
ueadl dijs, maledi sut qsidi qs aliqui pparauit pegnu
cu uocinalib; suis pastebat gt lumia accendi ad extinguendu
et nuc itoy excitabau magu litigia aliqui aliq lumiq ex
tinctl et ipuit cu suis collateal expeduce cassq mundi et q
tiqt qdl ussq ad mattl medu et diu ab aquo uoeripuit ut ta
ceat amplius damat et usura litigia et equat et nisi aliqui
dtrosi et maturi ad esset q litigates ppauscet magu nay
ta quete tuuet pcipue qui ibi sut cbuicosi plangi Quia pol
solitary et suis celluis gsuescut damis difficile et manu de so
pua gt collateales et quietos et sedentes Dnicl upotiq
sui qs uncti dausi octus qn sup uctitudo cube et lectuli et
Dulcia cuitatu causat et quecqd uis pt se pegenio macu
sua gtacu collateal long est et dausq et ouidissimq at
greasse cospaby no diuisis plenq et ido mate et gmine

sudae qd pt et quietat pulicos gtepe sl ibi et sinisti pedacti
su puo muscos et glueos Aliquocs et qs sangut motiby
selet suurgit et asedij suesu ad actie et uidebat un qde
sualido cdere crepty essen Dnicte ad impedut
samuq et quieta et secretaba et locuq aqua et sapnis et
gemitu et fremoy tussiencos exeacebes ithu et adu qa
lea p aqt et pq et q stabat equi et muli sup nos d sun
pediby et asseiby glime srepitu gebat ptim nacte et
dice Dnesq ad galeotay supi et uncis scutyet alia
intra damitoy pegni quieta tollut et un de illo

Alibi uado pu naui gacae gtingit q
go magna diffi
cultat patiu pugis q natia v equitat p d
mestae et de damicae spicuetu difficile valde et
q opus natae at ne oeneresseby a uetris pue
gacay facere tu pu pedu et q sit molestissimu nate
ut dea mete natuq sterey et pu pdurbile pandus
De mo ega quo tu uenimaco qs sterey cu sacu fit et manu
parau dea damilibz pegnu qs ungere sc et cubia sua
uenale uas fictile olla et qd et uerind emittet et
pmata ca q cuctado cuamitt qs quia long ptata ut
ime et steicty et tenebrosy et inter de tabula et de uaso
usq mae stat uenale no cusu diqt et unq pupotunq
et q fore equa utilitas cogit festinare sue su tu sim
cuit aut uj ossa ex quo cit fetare et tollebat qdae
ad du pegni ate sueput et uit sum cubicu postulato
ascedut et ad pcam uadut et q abuti qs pte nostre preco
ne sut loca pfessioe aptata Qrat ego au loca aqu
xiij a pleo et expectat ut uno expedito alt sedem
capiat et tu ocedia si pocy peacudia qu quis
nimis din loca occupet dissimulani illud expectancy
ei qs fuerut locos et qm au pfessos a stetos male gren
tes de illis q longas facut pfessioes et expectant
ad dam angustia et pouero noctuno tepe qs magnu
difficultat adire ad illa loca pt locos qui pcau galea
pacet et damnut aptet ei illuc q ad loca sedu accede
uolt ultra qd locos ptusse et qualiby passu qs stet sedentes
et uasse et cubie pedu descendo ad sedem loquee ne
pot sup locez set ne no tangt de scapum ad lubu et medio

dnorp scãpenarp supalem pactorp t fed Si ñ sicb dg
pede trãgit maledictacb ingemptu Gabelt Si quis at
ud esset tidus sq et stigmosq sup mãgnicb nauib pass
t preapa ascãdã et se defame ad finem tqcce qd ego
sepe feci qnib t caubo sit et pitosũ / aut passet extra
calubaia vemorp supvenos fedo se expedie qd cita
timosp ñ expedit quia sessio illa t cũ pictosa et pns
galeotp pugeata Maxia sõ difficilis pte pestnoiq
qñ loca sẽta ghmice sp fluctib agita et veni ẽ breadi
fugẽ stra ille ego q sẽ repestate aute pugẽ optet ut
se exponat totali, mudefactõ qua qñ inter mudi aiby
t dnmatp de patp accedut sc̃dia t q̃ actu ẽ inter
nocina et fat aga magp sc̃da dileq molut notaci
et y cũlud ad alia loca q̃ detumpat et fuit nec et xpc
et dchoesta Cast Gaby dileq ingta ñ bas suas allas
dplet qd t tpissi ser inter Gnes collatãles, ñ dp ess
t fice sq ñ q̃ meito pacta t Galeda Nuo passe breui
seruãe explicãe ostñ sustinuis ñ q̃da collatãli pfirma
Magno studio curat pegrin ne sẽbo alucid obstenat
Dndq sc̃dia pũli et ne minus cayus fiat qua utrq
pticis sũ t nauigabi Detroili gsteparẽ qñ t maci et
gsilẽ Cam ẽ et salubi ut pegrin ñ die tue q̃tee sel absq
nata pfumacie ad Cam se pat et distes comatu sẽtero
aq cy gmanent pt depict si uctree ñ 3 ã ẽ nice agi
at Nocda ecclesiis salubi cingtu et vestmtop ñ
dligencie sup pcty et subditis agiat et habit sẽtis
Cust cel si lapides cent t coscyor gsilen dedt in quda
exptq mũmacis ñ ñtes Dicby fuissen dmissi fissent gsti
pat pcr t sconp pllulas ã supbia inspect maci
quia pegrin dnor minia laya q̃ pticis ẽ q̃ gstipacb
Dlic cel spẽ Gar pueg fuit pegrin nec facie Cur
et ptes t nauis q nõ sbt quisi t mitaciis et sbt pt fudo
ciby et fetoby exdby ẽ sent ũnes tõ t uestiby q̃ t pilis
Cache et capitis Nõro pegrin ñ negligat se q̃ die
se lustret Contigit ea q̃ille q t Gar gora ñ q̃ sund pedi
tus t alia statis sequi q̃at, mille q ei ad ferent t aq
loco dnq pedicasi pegrin ã galeote Dix ego Cache et
pilos cottidie lustrect qua se ibi sup Galia dauc̃ẽt ego
Separã Cache et se de pestne quia expleat ẽ non
Gabẽ Cãdam t maci Dix t utile ẽ nutrice causa capitis
sit quda nobiles malieres cũ Spanẽ q̃ aqs nidi adp pe-

sinuda ãmibz

dictosq et occ suos socios ẽpleat et occ gnoscates
Gualat ñ sc̃da de pegrin pcr sonu ut sibi qrat
t Cache Qui de Cache fecerit, carnifex q̃ fuerit, gale-
otis sit sngtaciis diligẽs et bñ animi et lectuli mu-
dicia cũtent co q̃cunq sit quia q̃ ispis t negligẽs
t malebit t quicty et dby recedet a dictosq ¶

¶ Nauigates pegrin inter sustinet pn comodatorp et de utilt nauigatiõ
Guarnia quoz cui t quedatorp depta t pnia de maĝ pn comodis
pe sanc molestissima et pessia t incoditas t qñ pegrin
Cam Gaby collatãle malũ inuidia sup acrby Litigiosa,
t quietũ ne actu Stet pn nũb Et pty sũ q̃ mali pcũ
Et exercia imperatabilis vel sanguis t socij collatãlis tẽ
nubilis fidelis pacis quicty et nũby et qd ut ex
pcũ dubii t ñ et Cam t Gabẽ collatãle tale ut occ
alia, molestie lenes et tollerabiles videam et sepe gñ malum fetor / putollẽ
t tbulacõe Gabẽ ex pcũdr socij Multu exoriat pegnos
quida malus fetor de galea et alans q̃ ñ ad ꝑ pcipe
pient et ita male fiunt ut occ alij fetore ad exciat
co pcurabe / Secunda nauis militũ qui fetorẽ illa pcurabe
solebat duo grossis et pmpolus ñbis egentib / Gaby po
stea roca et antidota / late in scutrine seruoy et anima
seno putidy, cadauer, et qñ pedicas custiy, cum q̃ fuit
arcanatica ẽ pcm illi fetoris Quarenis ate sit valde male
fetare nec tñ Cadit capud nec nares debilitat nec apetit
tollit nec ad vomitũ impellit ꝑ solũ adorat offendit et ẽt
amplũ t antiquis galeis q̃ t nauis ꝑ q̃t qñ fetorẽ ꝑpi
nant alij nec q̃ dcta t tesi si magt nariũ ut de uenia
tibz de cauteris t fimosis et ñ secundis nisi ñ orta seorp,
et cũmuis et de aquis putrib Delectat et estimat su
Gabz plenis de stabulo bestiarp de roqua de scutrina di
miscetis galeote Deby ex alat fetore fiat de qpitali ne
plcto t fiemis d tubdinib q̃ sup solis medore supinis et
t ferenis caligo auctitudo subditas qualitas et acc cõcupty
Et q̃ibz cũtorp fluxy sit nauigantiby accessaij t tñ
tatem molesty quia agitata p cã nauis efficiũt pegri
stigiosi et debiles et grauiter cũ putrefacta usq ad
cruamitacõ dnm t st t stamacho et toti calẽ quacuq,
qñ put supius, maxime ꝑ ventus et qñ aqs q̃ fuerit
nauis et ꝑ discessu et labore galeotarp signis t tubbis fiens
mõre nã puto si nichil t ea pte pedet v t corp cũ ga-
li optet ad opposita qñ t ñstringere et nõ nichil optet lectulo

de utilt nauigatiõ
maĝ pn comodis

malus collatãlis
t pessia malũ

fetor / putollẽ

vetus nãcis si
noriunt

De policia galee

cubare ut caput ad locum pedum per et pedes ad locum capitis ut
nauis declinaret pudoris tradit ad quem ptm presumimus equi-
ne pudens a natura precepta pegrinas intuit quas ut aspexit
pestem tepe effugit a fluxu et debiles magis languidi. Cauti
una seruire expugnare a pegrinis molesta et ppt fetore
sue crudelitat et ppt phibitas accessus et discessus quos utrosq;
phibet illa ignorat diuate ppulices sue nauis ple a cara
mitia molestat et pediculi et musce et a quib; de cibis dulcib;
go mosi asseya ut uinis dimissi. Quartus tepis genit pu
nani nuces et glires a magno miser dicit to nocta ne-
uoluit usuacta cibaria et ptrahat et cibos fedat et cimicalia
ac caterua cimicum et supuleby damnum cadut et gor
plg ut ung pecuniam a ff si suis typlg alla mouet. Qd fluc
tuat alicuj ostij ora nauicula a nauj tolerant pulices muscas
muces et gydi et euanescant ut nauis ipetu. Et alio tepe
ut aeris multo acrj generat pulices. Est sue tepe cambu
sus et masily intuit pegrinis molesti ff. Exhinc dicatily est
genant a nauj uermes ceassi et alijs qui ubiq; serpunt et
ad cenca et pis fracis ligna a scribilis ascendit quos ut gama
sensifer digito tagit putant et musca unge cupit et sanie
loey fedat ubi gesit. Cruciatus et intra a nauj diuise surgu
galea ex putridinib; gnate nigri tis cenenosis a ea grauis
d aeruscace pt sibi et nil sunt sorceriores ut sapere qui tuso
nes et uinces pniciose ut arance ffiqua nauj maris
cenena depellit sorcerinis putris sanat cum pane et
sepenid maresq; cunc et orbi scenerat greca. Et nisi diua
quidem fuit ut duasset ad a magnis et atriquis nauibus
matre posset. Magnum est redim a pegrinis qui scarde
Lectulos sua et mare a colligacio. Ignis et lectulo ad cui
teamby cimicalib; et pegrinat quilibz colligat fune et
ad clauu sup cupend sum a puppe nauis a fugit suppedit
ut ppt dei fer ibi ldiex cuiscy et sua uter de pont et esol
uit et sibi seruit et gor gl magna fatiga. Galeotor fu
fidelitas et rapacitas malesta a pegrinis quia de illa
ne seruicissp dsp galeota assignat gl capit gdo phibitay
habet galeote gl nullj audit a cruciat desedat ad cubas
pegnor, ut cati a pegrinis ansisth descedere ff Dua

Exregrinis tres sate secreta a quibz secedy
una solum solu cause pegni custodie et cause
nec sit nicosq; nec ff mari nauigans
et ne aut proles a creatis caud ne sit puer ff
tyant, cu, pudeat cibo et cibis sui dap

ymgalea non sunt uenenata animalia

Lectulus suppetias redicta

Galeoti rapaces

De policia galee

na ppt gor pulices pene oculo aui sancta pegrinis metuisse
tari necessaria aut quid illa a ptinet ad medicorp ffidam
cijs ea a spectat ad aiarp animaq; et a speciem Dicit
Cauant et medici suadet pegrinis ut caueat a feudly
ca potu a quetab aeue marino a pisib; et gr calucis ger ca-
fercut et gr fergan illa mistut gr sibing et gr gstipacy et gr
ceteis minis luxuriy. Quisa a media utebant et ad gr
cirigine et ad gr uanicas appetitu et gr uenena et alia mita
dat et suadet nauigat solertib; a dre salubria et bona
sint et medicis soglas a ejs ffide. Nole est hoc tu fateo me
uidisse gnoui quida pegrinos qui tota diligr et studia
mandata medicorp secutabat ut ff nichil nisi
sucsa a medicis sumere a facr aut sucrit et tu debiles et
miseri a pegnacie facti aqui mauis fuerit. Et gracio alios
uidi a ora a placebat a naci et tibia cor debat libebat
faciebat, ultra dictu secutabat et mensura aut mag exa-
debat et cu ejs orly cantu de tubebat ff leti et ff ejs
ues, mactabat Ad uanitatib; uanebat et cu mandatis
quedebat ff et hoc non solu ut pmuic sedim ut pmi
dre antea medicor, mauis fuerit et scati gr pu capanica
a uita secuatiss ut uidcat a tot fabrum et quittat se
po pegrini do et de pu medicis separat pualijs secuet
scipcos cautelas Cauear se pegrini ne se naci ffida
a mittat balneando quia intrij a pretus ibi a est bene
natare scientib; Cauty est sit a nauj et de trast ad
trast ne cadat quia sibij absidij est a pretus a nauj
et ff cu bona deliberac descendat et ascendat ad loca cu
bare ut stanci arp Ego ipse fec Quab casq p casu de gradq
aut misp si a fenestra fuisset dissolutus pg quos misp misi
cu deliberac et cautela descedi ut ascendi, vidi est dyb
ibi cadetes pene extinctos. Pripue cudo ad lucu scied sit
cumpatissimq quia descensq ad cu a pretus et sup naegi
nes a cedes aut qfidat familij nisi gueiat cas manly et
cui tensas et gbanei si et familis sequet a tene valde cader
a nauj est Cauear est pegrinj ne pauper galeotas spernat
et offendat quia a casu sput si fij ne accessarij et debiles et
similr ptm nocui et pui dictales Decidat est scada
cadis de nauj ne sibi gribet, primicias sualde pelle
et gale primicias a nauj Vidi ego ipse ad suplud pegrin
qui spreuit plet et offedit intros ejus ad miserim deduc
dy galea illos quos spreuerat euocabat et du sibi aqui

magt pij mitt exhibeat officia michi ipsi mi se sus-
pitabe qui se mito ipsi mi mereat nouerit. Ita
ueat pegin q̄ nō acquet locū alteri assignat in dec
pleno gl̄ sū nr̄ sup nr̄ thesaur̄ uiros malū t bonū gib
stādi t dicēdi t nocte nitibi nisi t stacia sua sua qui
qs t nocte alīs perit locū q̄ ceū sua et q̄ fecerē fuit
eis nō reascētes fuit suspicat̄ ch̄ri ar dō q̄ causas
audiēdi t stacia sua nō pteriēdat et sup ameā q̄ pa
magnibz galee sit sedeat pedes q̄ mā de pedere
pmittat uenēs se ad finēs mili Et preū intra de q̄ib
Dorēb q̄ ho t pio mandati nr̄ ēdeat Laneat pegin
dn̄ sup nr̄ ad aq̄ locū sedet ne sup finēs sedeat ne pa
optare caue mito ād finē pegin q̄ ei at ād ledat
et alio mō mal̄ fugat finēs dn̄ eis ēligat nē sibi
mag ād digitz violēt ceuat sit sepe fod t qui uear
ry illi sit facilis et q̄uis podest Cū sedeat ad locū alb sup eū dependat trocee et ad casu
aq̄ spē ad q̄uis ledā ad ēte cōtigua sit ghigir alij gal
natoi d q̄ fo dn̄ ei dn̄ Laneat ad nē galeot
tripetibz exerce ad labores impedimēt q̄ pōt aqua
eū ei si nabilib mitto esset ut q̄s vendat et dare
fū dicēt sup eū q̄ pōt et labores manales sit cale
ueiui et ignei ut capud mand pr̄ mittat sed
labaū cap nr̄ manū appat qd interia q̄ nō t eis
gratū et pōpa nostrū tpe nō mitat sup eis
ep̄ere tpe stare Laneat et aut cuntr̄ sessū capiat me
sedēdo Geneat quia ōia sit pice limitū q̄ ligno ad solis
solacē si ādo de sup sedet t quinatz i cedet Videat ad
ne ēn solacij sedes sup mānicos galee ād dilectū man
tenēat et sibi de mā t marci labā Guidā nobili ili
nectū sedēdi cedit ro t p̄ nostr̄ de hapedibz p̄cios
q̄t sibi fuit dilōssū et p̄ntes q̄uis nō dedissē et inue
rupabr̄ mīsit Q̄ir uiegi sedēdi et uigilias mātenē
legēdi cedit libellus de mā t fectū et pīj et ultra sit
labaū d̄ marcij t cambore p̄stiū tpe, sectū, pdei de capi
tibz Laneat et pegin ne nocte lumē suscitū pōtet quia
marcimarcij q̄s nūo nō t mitt habeat ut sustinere pūt
t ēt labaū cap lumina ipō q̄ tpestatibz ou t fulgetia
ōia lumina extinguent et t fercing ut sub modio pauit
Custodiat pegin q̄ res suas diligēt et ne put nostros
cab iocē sinat quia q̄ statū uelū adhibit cuanscrit nec

ec mā ouestodi

De policia gn
gale

5 6

peanid t ista ōbe sue dimittat si t sepabr̄ ēd scond
pōtet et nō q̄dar sereis nr̄ sacijs Est et sigtacis
t dnūs ad fuctū t mercū ett Mosp quis q̄t mā sue
tū detestāt et pcipue pānasp vesp ut pānitosp ordu
lasp cauisacp et hoēs q̄ ett sacij sibi ipis subtiāt q̄ q̄
quia mitt de fidey gn mali hāt ghigir, ouī nō potest
abuiare q̄dat sibi p̄ phas et ne p̄has Ista dn̄ quis
sibi si pmū de pōit et fuct adit pdā t qui
nabos et dn̄ ēd q̄dit giffoul valde aliud ūpit et dedis
alijs pōtabz cauear cauear pegin ne ei gale
t equo euagēt q̄nc qnde pcipue ad lutosa solitaria
marcis ne subito capiat a pijcatp et pspectand ac
uiseruimā sereuitute ēdigna q̄t sepe fit q̄uis ea
q̄ dā militē qui soly ūpit ea ne de fuit suis pcomissis
et pcalib; spoliat ad memoria ouīs p̄ p̄uolabr̄ Laneat
et ne damnū t gredia ad mlta mitt se uadūm
quia q̄dā negin est nō solū damnū et uerecūdiā
mitt Recusādi uolt q̄stari et q̄bitati apta dare
et q̄d sciēt pegin mitt dn̄ seruare nō dz t pōtib;
q̄t galeā dāmne si ad uesp astāte die vedeat t galea
alij q̄ t cūba sua scōe dāmiat Q̄uis ei gappitia pū
salis mīs lupanāda ut pz fo 14 et nō pegin q̄cuto
nicos dēpit t damū sua nisi leuanēt qui ut t pū
sue t executoris ūsedes i ēd scarlf q̄ ei ūmouet ad pe
q̄uis t gressū q̄pt ego filigias q̄s pegin q̄ dn̄ pa
dnus mouere ei alijs sociis suis et ī ma dnāt si ne
q̄ dāmū de ulta alia fugitēa et mīda dn̄ebit
ipa expīēta Laneat nos dēgredi et mīda dn̄ebit
os mīt euagrand //

fenrat q̄t ecb
t galeb

at
ut q̄ dēgadary dēpit gistrol

finit tractatz 2q

Sequ

Tractatz finis ōtimēb actor
pegrinorp tree sōte p̄ mesem
Junio q̄ timēb tree sōte augē
hent

dñs pp
initt

Dominus mensis Dñs p̄mus diem suum prospexit nec
pit et nra maxima exaggeria. Eāt at dñica
pa pg festū sēt bricitabt q̄ Gruns ega mde. Die
illa surrexim̄ ad solitū ortū et cantab vesp nras p
Carcā magnā. Et ad pārd Dam Gasperij mri sabat
ti q̄ dixerā pātarim̄. Et valedictis ibi, de Dam
pulcred descēd̄im̄ et canale extra urbē ne
uecim̄ nauigādo ad sēt, nicolaū alliju applioni
mꝰ. Et dūbito custode vesp̄ Carca p̄cedāt progressi
sum̄. Est at extra illi gūde mūster duxerā mōchap
quissa et ut de Corrali bani, mini quisq; fracret
p̄ nimiū sarficiū et ad arma collocaret. Ipse dñs ega
faceris ascribi accessi et missā de dicta Legi pueris
pegerim̄ pg missā armis allatis Corrali benedixi
cui de more sēt spūs cuāre et Dñs mēs ingredi
potēd dedi amare sēt spūs gfelicit et dispōo suauiss
tus Gruns de more pedes ēpregressi sum̄ Carca et ex
trea pārd ascendā, nauigando p̄ medū duaz ca
stellaz q̄ claudūt pārd illū. Et rabent in galea mea q̄
nigabily surrexit vētus noctu, periculis et impedim̄
tū p̄scribit ira q̄ nisi Dualy Carcā cū magā difficu
ltate potuim̄ galeā attingere. Et tanch aer cū ad ea
ces sissem̄ asperū nimis et grādy cum plenū Carly Equinq
et saxis niuis quas Ser Dicebā nō p̄misimus. Debiles pe
uerim̄ quia constrictz impulsu nauis grauis maribus
agitata ad metū ac labē eos debilitauerā. Sp̄ nros ter
rappetens letificāri melius galeā aperit et Dñs amā nos
magis q̄ modicū ualde gustauerat narrauerit. Eos
hic venerit me quedā miles ut secū Carcā rēdeat, ve
nim̄ p̄ ista longa q̄ si fieret fi, ad cubā sua [illegible] pasfenda
et stancia sua fuit. Et ibi loco q̄ ea potuit ei ostendi. Ipse
Dñs ego fui Carcā et ceteros de egressi sum̄ et accepta
ista cā usq; ad galeā duxim̄ cū difficultate q̄ impedimēta
uenturi barda lancea cū ista Carcina descēdim̄ miles
ipse posuit ad cubā sua cū gaudia putans se magna que
re Galeā sup eo q̄ si scissi fuerit mercy Dauiy si
non q̄ solubiliter thesy fuissi. Quod sup eo q̄ ista miles de dicta

Junius

et honorabili mōte obijt et fuit sibi mā. Lectulū quietis sed
grabatū exercitudinis et [illegible] fuit sic sum
multū et diuersum cōpleri mā eāt de societe mea q̄ alia
quā. Dispositum ego cubas meas cū lectulis ad quietē
cū multo tumultu et labōe et diuersitate quia mag affuerit
erat. Cū ar ja tenebre esset et ora tumia extincta et oēs
fere et ecce nocturnus aduersitissimus surrexit q̄ mare agitatus
nob pauere et ad quietudinē ferit. Cur ego, nob, pauebā et
solebā et Dāmabaily ad tenebricis et hanc sp̄ affirmate quida
nobilis sopitus graciliter ad ducty abrumpere ado subitilit da
mā cepit ac si gladiū p̄ forabq; esset. Ad ey damoēs oēs pu
gilea ce pegefacti stupefactis et ad tenebricis tumultuarios puta
bat, milites Lucanis aliq; mercone ysosii et surgentes no
biles gladeas suos ad tenebricis q̄cbat aliq; ad fugiendū se pa
bat tunicas pegeriūs et ego, malū patiū et factq; fuit
pistolas tumultus putā galea ad fēy Dy collateralis alley
q̄ damauerā ne p̄ntelligeā damauit voce, magā petens
ut quibly se ad suū sūm ēpōnet quia solū ad sopitus dicty fuit
damasset et sta tumultu sedauit sicut nox ista tūsuit ad sua
ad quietudinē. Et dūs p̄cauy no galeā ad tenebricis.

Secūda die junij ad ortū solis oēs dūs p̄cauy
cū suis seruis et od ōi familia sua, Lucas scā
quasdā pegrinas quas ad cenā ad galeā accepat
runt quas erat quidā flandrēsis. od sua uxor
ambo galeā ad progressū ad alias, nteis nteis tuebati
fuerit p eo ipa sola erat in galea quia ista inter eāt quatuor
si dūs augustinus p̄cauy alteriq; galee oēs, nteis ad sua
galeā collegerāt sue erat ad eas ad ecce galea una ad progressa ab alia
certule sua displiceat p eo q̄ una sola intecta fuit et quasdā vinas
quascāri debēt signāt cū sartis cāga et cuīsa p̄o p̄ appen
nidēt. Et de facto sic fuit. Quid p̄ā dico q̄ nisi alle nebule
cū quibly pa nice trāsiectauit ut q̄dā fō p̄ nam quiciscere
fuerunt et nauy nidebāt q̄ alla cenā annis. Quisq; ebi
et grime q̄ nauē et cuīsa erat, ora nidē et audā
solens et se intend odiosa q̄ faciebat. Sp̄ unty ob q̄ nidebā
uir Gaasty q̄ q̄ nteri tacuerūt. Si ipa fuisset male alla
tristat. Et ibi erat prima et ultra q̄ fuit cū ja oēs ad
galeā erāt et Deo illuxisset galeatiēd q̄ de putari
ceperunt galeā suppēdentes septem vexilla scā et
magna de castello puppis et de lucha de pēdenta
de ecclesiast ipaz lucha pāna de pido dūs Ducis ānabat

de vexillis viij galee

qſpm et pⁿcipale vexillū fuit duⁿor ꝓgenieꝝ ſcī ſepul=
cri erat cāt alba cū rubea ~~crucē~~ crucē de eptīm=
bate ⁊ eptīmiꝝ ꝙ deductū ⁊ fuit duⁿor aperturaꝝ ſcī
marci erāt albi cū rubeo leane māt ſubantēnarib⁹
et duab⁹ ſubpostēriorib⁹ pedib⁹ galee ⁊ vexillū fuit
ꝙ d'ſpe ſcti marci aerei colōris cū quercu aurea in glan=
des aureas galee cū duab⁹ aplis' clauib⁹ ⁊ fuit
dūm pcani duⁿ ſarr colorꝝ et pulcherꝝ ⁊ fuit mixtū
aeruis aureis et pcani ⁊ duo alia vexilla erāt
cādia alba cū leane nigra ⁊ galea duata quaqua
nauē aptāt ad ēcessū quia aeutus bonus galeonus
qui ipā vexilla ⁊ alia cuepit et procuret galeati
cū validis clauis ancoras extrahē et fuerūt ⁊ galeo
ēgere et ambēnd pⁿsublime cū ⁊ soluta acatame
crucīs et barcas fuerūt de nāi galee ⁊ duor ꝙ erāt
magis et duⁿssimis fuit lababiz et clamabiz et pⁿ=
fine soluta galea a transillis et explicatis velis ꝑ=
ū extraꝝ ⁊ ꝓgnatis et ūplet cū ingēti letitia artia
ūnati simul ⁊ ubicumq; et tubis ỹēpabat ac si
ia ⁊ gressive essent pⁿsus et galeate clamabat et
oēs pagenii simul tabalabat ꝓgantes nauē fuere
mir scī ꝙē fo. 31 ſ. ḡijo ⁊ ita galea fuit tanamic
sultabat māt et erectis lōgis a pōte aeneato ꝓꝫ
rebat ad ego galeaz ⁊ ꝙ tāgi ecarcē excepti latuit
ū essim; quia ad secretū desiderāt applicare ſpec=
tat ad bonaꝝ aeturaꝝ nauis ꝓpellebā ut pisca
pantur circū circaꝝ ultos mortuos ultraz vivos pecūa ultra
littora ultraz pⁿtū varij accidi videbāt potrāq; occidere et
aquas salsas populis galeotis ꝑdere et talis marcis
erāt ⁊ tm cecini nauis aꝝ et ꝓpe altissimos alpes sup
gressi ⁊ cū supeās expectationē ꝓpe ad ⁊ profundo exist=
tes videbāt potendi ubiq; se nauis vastabite et
uti ad aspectū eiusdē deposuerūt galeotis ad
nauis ūnabāt cāq; fecialē fecerunt aptatosq; ad la
bores ~~q~~ parvo meridie trūsacto ad quidissē; videmus ad
sinistrū latꝝ ḡ septētrionē nauis hyssteria ⁊ erāt
nauis gentis de almaricia et optabamus ꝙ ad applicare
ad portū partimq; quia aeturi ꝙ ꝑce desiderāt plene
suis ad potandū ⁊ pariter vēire si pⁿgressi ēm sumus
nō tm ꝙ ꝑpter nauigandi ſuauis die defuerūt defec et

nauigare ⁊ capere ibi

ultraz terra amp= ordinis

hyssteria

aeutus et tota nocte nāsumq; sū ꝙfectoꝝ pu pu stabilis
agitatoꝝ et inquietudinaꝝ

Decima die appulsi sumus ad insulā scī ſerie
tatis grecis et vocati fuimus nob ūterce
ad mutuam hyssteriā et cū magno cauatu
excipiuntur nauē a nāt gentis et ad mu=
tuam appulsum ⁊ duc̄tes nauē sū pōtū rubinū
sem duobz miliarib⁹ supā partem ad ultimū pcanū cū
suis ꝓgenib⁹ cāt | portus at ille rubinus amictꝰ ⁊ quinq
⁊ q̄ruebus ſſ ⁊ seruis et ꝓgenib⁹ ſuis ꝓpo nō pōtū ꝓtinū
nob pcanū quē greg ꝙ ~~publica~~ pcadio nos ūfert quia
gera pcadij ⁊ cū aeutus dt̄ nō teneba cād ⁊ tanto pō=
tu fuerūt ⁊ q̄ nolimꝰ pueniꝝ fraꝰ potuissem ꝙfinito pra=
dio descendimꝰ de galea ⁊ barca et ⁊ amictꝰ nob duri se=
ū et ⁊ cāq; cathedralē ascendimꝰ oēs ibi dē
et scīq; eufemie virginē q̄ ibi honorifice ⁊ magn tuba
mare mōia pacat pulcra sceptra ~~et~~ tuba cū ꝙpositū not
pateſt et cuiꝰ ~~ea~~ sanꝰ audit ⁊ ibi oēs at scīa eufemia
Et ciuitatem sit que tūſlata | et q̄ lis sit illa ciuitas nu=
lima | et de portu ei⁹ duc̄ ꝓ nec̄ssitate ſſ assumꝰ ego
⁊ opido ualde ad cand et hospitio gdusto cenamus ⁊ eo et tū
nigrinꝰ | et ꝓg cand ūcenamꝰ ⁊ galea ꝑ ūbes, nos ꝓ
nocte ūcessuros | ⁊ aeutus ille ⁊ nobilis nō audeo dicē malꝰ
nāsit pcanꝰ nocte et not cū ⁊ quiatissimꝰ fet et nauē
transtillis et anchoris alligatā ꝓpōtū ingitauit et
nos inter ⁊ dispositos reddidit //

Undecima die mane nō erat ubi ꝙ ꝑcussi ꝙ dies
erat galeā panigarum et ad cāq; sctē eufemie
tūſcendebāmus missas legimꝰ et audiimꝰ et ꝓg
dīna ad nros hospites mādurauimꝰ Erāt at
hospites nros ꝙdā gētis de media ~~et~~ ꝙ duximꝰ a pauge
quoda ⁊ q̄ cuiꝰ dnus nr̄os pauit ꝙ not cū ⁊ q̄ cuiꝰ
fabr ad nrāꝰ ~~fu~~ officina at cū ille ~~ap~~ ibi ~~ap~~ rebāt si hospitia
nra galeāt ⁊ illis gētib⁹ sūt apud nos et si ~~ea~~ sunt ⁊ qua
hospitia sunt tm misereminī ⁊ nra galeāt nr̄ oliab nr̄
seuragines nr̄ caldaria ignis nra scutellas nr̄ cochlearia
ꝙdō ⁊ magnis civib⁹ cogūt nāt dnis pagani ⁊ trauc
loca publica et lupanaria ⁊ alij ūfunt ⁊ necessaria ut
dixi et q̄ fo. 46 ſ. ḡijo ~~ſ~~ regulares, missias sustinat ꝙ gen
tes defectū hospitiorū ꝙ secti dei ⁊ nra galeāt ⁊ ꝙpa=
nacta ~~ſ~~ ꝙ quod pradio ascendimꝰ Causon et ꝙ quod

hospitia talia ſſ ⁊ gētib⁹

Insula S. andree apostoli

insella id est parva insula navigavimus ad ecclesiam sancti andree que in ea erat et non longe est parvum monasterium in quo quondam fuerunt monachi ordinis sancti benedicti qui illum locum desertum [illegible] invenerunt et possederunt et questum pulcherrime edificaverunt modo edificiis corruit et ipsorum in sella plantaverunt et quasi paradisum fecerunt de qua ligna et alia necessaria prout habere quia huiusmodi insulle fertilis est et pinguis sicut omnes fere insularum terra fructuosa est || Et quia ~~[illegible]~~ sepissime in sequentibus mentio fit de insulis in hoc evagatorio ideo hic de eis in generali aliquid dicam. De insulis maris et quot genera sunt et que bene sint

Insula est magna terre pecia in mari super aquas elevata de profundo consurgens aquis undique circumdata. Insella est diminutivum ab insula et dicitur parva insula. Scopulus si de mari consurgit terra dura et infructuosa ut sunt montes petrosi et rupes. 4 modo dicuntur insule insulle scille et scopuli quos ytalici nominant scoijas. Dicitur autem insula quia in salo sita id est in mari undique est insula aquarum fluctibus clauditur et tamen illesa manet nec frangitur nec dissolvitur sed per excussionem fluctuum potius solidatur. Sunt autem in orbe maris multe insule in occeano hybernia lusitania anglia et [illegible] scocia etc. In mediterraneo in quo nunc sumus intravimus parte sicut in pontico pauce [illegible] tota habitabilis sunt alie insule ut fortunate dicuntur et nomen ut hoc suo vocabulo significare fere omnia bona quasi felices et beate fructuum ubertate. Sua enim apte [illegible] preciosarum [illegible] silvarum [illegible] collium [illegible] ad herbarum [illegible] messibus et olus vulgo [illegible] gentilium errorem et [illegible] carmina poetarum [illegible] soli fecunditatem easdem esse paradisum putaverunt. Et hodie plures credunt venerem in monte veneris que est in insula cypri ~~[illegible]~~ ducere vitam voluptuosam cum suis [illegible] ~~[illegible]~~ cantant et [illegible] dictum [illegible] de quibus [illegible] [illegible] et insule generaliter faciles est videre [illegible] in mari [illegible] greges et [illegible] subterraneos [illegible] mittit et terram concavam cavat plangam [illegible] spacium [illegible] fundamenta quibus terra sustentatur [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] fundamenta [illegible] facit [illegible] tota terra adjacens et [illegible] fundamenta [illegible] non [illegible] [illegible] mare [illegible] spacium [illegible] miliaris sicut insulla illa sancti andree [illegible] ad spacium .xi. a .xx. [illegible] miliarium

Insule [illegible] et paradisus

de [illegible] insularum

de mari extra [illegible] partes spacium [illegible] et post [illegible] mare efficitur [illegible] regnum ab eo distinctum [illegible] dicitur mare esse fine et [illegible] ~~[illegible]~~ regionem [illegible] et subiret [illegible] duas [illegible] regionem capit et in medium se ponens [illegible] aliud regnum efficit [illegible] sicilia ytalie abstulit et cyprum syrie et cyclades macedonie et grecie sicut hec insella [illegible] [illegible] sancti andree [illegible] distinctam ab aliis terre [illegible] [illegible] possit usque ierosolimam [illegible] alia regna [illegible] difficultate [illegible] posset et ab illa terra [illegible] hec insella [illegible] [illegible] libellum [illegible] evagatorium nuncupaverunt in quo [illegible] insella [illegible] ad insulas maris [illegible] magni [illegible] et [illegible] [illegible] insella [illegible] [illegible] [illegible] monasterium [illegible] et [illegible] collacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et collacione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habuit et [illegible] suscepit [illegible] [illegible] collacionem [illegible] et cum magna difficultate [illegible] quia [illegible] in mari [illegible] [illegible] oppido et [illegible] [illegible] galea et [illegible] [illegible] [illegible] galea alligata [illegible] et agitabatur [illegible] facta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] galea [illegible] [illegible] galea [illegible] [illegible] solis [illegible] [illegible] et [illegible] galea a [illegible] et [illegible] [illegible] in mari [illegible] et [illegible] augustinum cum sua galea et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fecerunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] fluctuantes illa nocte [illegible] [illegible] inquieti ||

mare sit d. fine

[illegible] de vulcania insula sicilie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maris profundo [illegible] [illegible]

Quinta die mane [illegible] [illegible] fluctibus [illegible] delati ad pessimum maris districtum quod carnero vocant in quo navigantes [illegible] [illegible] [illegible] quia mare ibidem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible] navigantibus [illegible] mare [illegible] [illegible] [illegible] et in portu [illegible] [illegible] [illegible] maris a navigacione [illegible] golfo [illegible]

de carnero

vidimus montana que dividunt fines Dalmacie et Croacie
a regno Ungarie, sed et Ungari qui peregrinantur ad sanctam
Mariam de Loreto illa montana ascendunt et ad locum [illegible]
navigant. Erat ergo die illo parum navigavimus et in pro
forti motu navis grave fuimus [illegible]
experti quod navi velocissime currente non navigatur quod reputo
[illegible] adveniente in sabbato [illegible] et [illegible]
nocte galeam, et ex parte de peregrinis debiles [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] et stomachi [illegible]
[illegible] et [illegible] ac dolorosa cum omni [illegible] quis fuit
[illegible] debiliores alijs quando fuerat factus [illegible] tempesta
[illegible] in galea [illegible] grande [illegible] et
antenna in erecta et alia super [illegible] mali esset alligata [illegible]
in soluto [illegible] et cum ipsa antenna in altera parte [illegible]
ne [illegible] soluta et velum et cecidit super remos et [illegible]
et cum velum [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] velum [illegible] et [illegible]
[illegible] ad illud latus quod ipsa antenna aquam tetigit et malus
cum tota galea in latus [illegible] [illegible]
et [illegible] magnus cum clamoribus [illegible] et nos in [illegible] de
lectulis nostris cecidimus in latus aliud, et [illegible] in puppi
[illegible] se ad evasionem [illegible]
[illegible] in [illegible] nave [illegible] quod in peregrinis
[illegible] [illegible]
[illegible] fugere cum [illegible] [illegible] de nos
[illegible] cum pace fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] restituta fuit in statu solito [illegible] navis [illegible]
in [illegible] fuit in latus [illegible] fuisset [illegible] de peregrinis qui erant
in camera [illegible] evasisset

Sexta die ad [illegible] [illegible] et doluimus quod de portu [illegible] egressi fuimus et nave
iterum ad montana [illegible] et [illegible] portum [illegible]
mus ad expectandum ventos [illegible] Erant autem
signa in montibus mari adiacentibus quibus [illegible] cognoscunt
ubi sit securi portus et ad [illegible] possit et accessus et nisi illa
signa viderent non auderent cum illis magnis navibus [illegible]
[illegible] ergo signa securi portus et accessus [illegible]
galee [illegible] montana et inter [illegible] [illegible]
et ingressi cum galea in vallem portus securum ibi [illegible] et
circa [illegible] ad rupes navem alligavimus [illegible]
[illegible] Est autem portus nichil aliud nisi locus montibus et
collibus circumdatus quo naves absque ventorum molestia stare
[illegible] possit esse portus [illegible]
quod mare ibi sit [illegible] ad portum quod ibi fuit [illegible]

habitacionis sed sufficit quod naves ibi possint stare secure a ventis
[illegible] nec sit locus habitabilis nec inhabitabat [illegible]
et ille erat in loco deserto in insulis asperis dictis [illegible]
[illegible] et petrosis montibus erat [illegible] [illegible]
Ego in navi [illegible] [illegible] in mari postulavimus
et ad latus navigavimus et [illegible] de [illegible] in insula [illegible]
[illegible] Stabat autem [illegible] ibi salvia [illegible] nobis
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] collibus
[illegible] ad agros [illegible] et [illegible] [illegible]
villa erat in qua panes [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] ad quandam [illegible] [illegible]
in qua erat [illegible] [illegible] Michael [illegible]
[illegible] quasdam [illegible] ad solem [illegible] et in
[illegible] et [illegible] [illegible] et
panes de ea coqueret. De illo pane [illegible] nobis
[illegible] et [illegible] erat [illegible] alia habitacio
in illa insula nisi ista [illegible] ad latus maris ex opposito
galee [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in navi et illi [illegible] Post ergo cum quibusdam
nobilibus [illegible] in litore aquilis [illegible] me [illegible]
[illegible] et in [illegible] ad circumspiciendum et vidi non
longe a me quendam in [illegible] [illegible]
[illegible] salutato [illegible] unde esset
et quo pergeret [illegible] Michael, [illegible] loqui [illegible]
nec latinum nec ytalicum [illegible] quia purus Dalmata
[illegible] ad galeam [illegible]
[illegible] et [illegible] in quo me [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magna
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et me [illegible] [illegible]
[illegible] ad locum illum desertum [illegible] Deinde
ad mare descendi et [illegible] galeota [illegible]
de [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] porcella. Et erat boni saporis
salsa et acetosa [illegible] substancia
[illegible] [illegible] de petris
[illegible] maris [illegible]
[illegible] aqua maris super petras [illegible] et
[illegible] cum aqua in sal [illegible] et sal [illegible]
[illegible] natura [illegible]
[illegible] ergo de ea ad portum in galeam [illegible] ramos
de [illegible] de quibus [illegible] odore
[illegible] navis [illegible] a cuba mea. De hac planta [illegible]
[illegible] folio 189. [illegible] De ea [illegible]

Prothus magnum

Signa super colles

2

portus quid sit

non de pane radicum

porcella

Agnus castus herba nobilissima

vi. vegetabilium

alliry vi vege vrao ... q arbusta illa agnus castus est
vocatur, eo quod sunt flores et folia sunt efficacia in dimi
do castitatis quia sua calidetate desiccant humores seminales ma
teriam et ventositatem genitalia ad libidinem excitantem ideo
... sapientes hoc herbam in domibus suis substrauere
ut castitatem honore in matrimonis corpus pollent. Et hoc fuisse
documentum pictagore quia hec planta solet hodie mitte et
casta ut agnus vocatur gratia hoc sacerdotes solis et regines dee
sic folia lectis et domibus suis substrauerit habebat cognicio
noticia a prima habui quod basilice accepi quia habeba
in horto conuentus mei et quidam de partibus marcilienis
... tempore ... basilicas plantauit in horto meo Et ...
quod non posset supplantacionis solum in loco ubi ille posuerat ...
... non est necesse quia ego tempore quo ... existiti annum pal
mite diserepsi cum parte radicis et ad hortum ... posui
et creuit in magnam arbustam ... folia ... ut salix ... sunt
leniora et mollia flores fert ... lauandre et est ...
bene acuti et ... ubi ... abhorrent ... odore ...
cum ... flores ... in accasu solis ... in galeam ...
... porcellam habeam ... salutacio et ...
odoramento et ornamento ... meo ...
... negligencia et ideo feci ... salutacio de porcel
la et eo effectus ... fui ... apparuit ...
sunt ... et ... in ... soluerent ... existe
tes perditabant et ... alijs ...
... quia ... de alto mari ...
... scopulos ... ...
... Et ... medium et noctis fuit ...
... fulgure et ... plu
... ad ... defluerent et ...
... nocte ... et ...
... aqua ... alliderat ... galee
... in quo ... possit sustinere

Septima die ... fuit ... nauiga
... peradio ...
in barca educti fuimus ...
ego ... difficultatem ... et cum periculo ...
... de galea in barcam descenderemus quia mare fremebat et
barcam eleuabat et ... et galea ... non au
... barcalerii cum barca ... galeam ...
ad galeam allideret et ... eleuabant et ...
... galea ...

Margin (left): Domum ... pictagore; ... salix maina; ... repestus; ... magnum ... de galea in barcam ...

Galey piratis (margin)

galea non poteramus cum vide ... fluctibus ... quod ergo
alliis temporibus de galea in barcam uolt descendere ut de barca
in galeam ascendere oportet cum ~~...~~ super ...
de galea stare et diligenter ... quod barca ... galea
sit ... possit saltum attingere ... permittitur ...
... ad ... oportet ... quia ...
... nisi saltauerit ... galea ... fluctu
... in barca ... saltaueris ... in ... qui ...
... ad ... ut ...
... de maribus et frequentibus ...
... quod ...
... fecit quod ~~...~~ ...
at cogitare ~~...~~ ...
... non audebat ... fortunas ...
de galea in barcas ~~...~~ audebat saltare ...
uidere ... uelit in galea ...
... prolongatum ... consolacionem ...
... diebus in mari tempestatibus et miserijs ...
... et ... ad ...
... saltum pietatis ...
... barca ad litus ... scopulosum
et ... non ... mare ... litus ...
causa ... oportet saltare ut super scopulos ...
... oportet bene et caute obseruare necessario maris
... scopulos altos ... aliqui
... maris ... barcam et
... cum ... de ... et festinare ne mare
... et ... uidet mare ...
... ad litus ... quibus ...
... et galeoti et ... et ...
de ambulamus et ... ad ... de ...
... in galeam ... ad ... uirto ... galea

Octaua die ... ad ...
... caliginosa et ...
at peradio ... in barca educti ... ad
litus ... et ... ad di
... fabulaces ...
... galea ...
...
... in galea ...
... et ... maledictiones ut ...
ad ... tendere ad cenam ... galeam ... mare

Margin (right): ... ; Galea mea erat pacifica

nos a loco monis quibus vigere ventorum lente fecit
Nona eduxit nos de vento de [illegible] =
[illegible] suis prosperum [illegible] et post [illegible] et leva =
[illegible] anchoris ac solutis [illegible] velis expansis
[illegible] statim ut eduxit extra portum [illegible]
[illegible] maris [illegible] et [illegible] ad Jadram [illegible] =
[illegible] Dalmacie [illegible] ego [illegible] velis [illegible]
in [illegible] ancora et [illegible] in mari missa, misit [illegible]

Jadra

in [illegible] ad [illegible] aquam quia [illegible]
[illegible] de [illegible] nos defecerunt [illegible] assero erat
[illegible] gutta aque potabilis [illegible] =
[illegible] eduxit quia statim [illegible]
ibi stabilis erat dominus augustinus cum sua galea et venit et
nos precenit longe tamen in maris alto [illegible] prospere
ventum prosperum sequens [illegible] gubernatores [illegible]
quia [illegible] et [illegible] ad hoc [illegible]
vellet cum [illegible] galea [illegible] usque [illegible] ibi [illegible]
[illegible] fuit [illegible] aqua et in galea adducta statim [illegible]
[illegible] suus augusti navigantes [illegible]
[illegible] pro [illegible] villas [illegible] et [illegible] ad
[illegible] Jadre [illegible] et ita [illegible] nos
vento satis longo [illegible] illo die [illegible] solis [illegible]
[illegible] bonis et [illegible] nos inutilis et [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] ne nos [illegible]
a semita nostra eduxit. Et ingressi [illegible] in quodam porto
de [illegible] maris stabilimus [illegible] nocte [illegible] tempestuosa et [illegible] =
[illegible] aeris [illegible] fulgura et tonitrua [illegible] =
[illegible] fuit [illegible] in terra [illegible]. Et dicebat [illegible]
Ancon. Et [illegible] Dalmacie

Ancon

3 D[illegible] die [illegible] nisi in utilis [illegible]
et desperamus nos illo die posse ab anco recedere
[illegible] per duas horas [illegible] et [illegible] et soluta galea
cum venimus extra portum eduxerunt [illegible]
extra in mari [illegible] nos [illegible]
nos usque [illegible] et [illegible]
qui [illegible] cum [illegible] maris [illegible]
[illegible] galee [illegible] =
[illegible] mali et [illegible] ad [illegible]
[illegible] et ~~[illegible]~~ [illegible] maris [illegible]
quo [illegible] tota galea a prora usque ad puppim [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] galee [illegible] ad aliud oppositum malo et [illegible]
[illegible] =
[illegible] et ita [illegible] valde [illegible] et [illegible]

non qua [illegible] venti in mari

[illegible] et [illegible] et [illegible] alias diebus [illegible]
[illegible] Durauit [illegible] felix ventus et optatus [illegible]
[illegible] illo toto die et sequenti nocte in qua quievisse [illegible]
[illegible] et [illegible] quia galee [illegible] non erat [illegible]
[illegible] et [illegible] ventus est
[illegible] anno et non nimis [illegible]
[illegible] qui in [illegible] quia [illegible]
et [illegible] galeoti [illegible] quiete [illegible] = [illegible]
[illegible] maris stellas
et illo qui [illegible] gubernacti [illegible] et [illegible]
[illegible] felici [illegible] et [illegible] = cantus [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et felici [illegible]
[illegible] si qui esset
in mari qui alios [illegible] non posset de [illegible]
[illegible] ad cantum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] cantus [illegible] et [illegible] magis quieti
fuit [illegible] et [illegible] navis [illegible]
[illegible] nisi [illegible] vigiles [illegible] =
[illegible] =
[illegible] quietos [illegible] facit
[illegible] qui [illegible] validi et [illegible] [illegible] celer sit navium
[illegible] et cum [illegible] navis [illegible] cursus in mari unde
[illegible] sagitta de balista [illegible] emissa non [illegible]
navis [illegible] galeoti [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] sagitta [illegible]
et navis [illegible] et [illegible] ventus [illegible] navis
[illegible] aqua maris [illegible] prora [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] aqua non [illegible] super [illegible]
[illegible] aqua [illegible] puppis [illegible] usque in [illegible]
[illegible] et [illegible] ventus [illegible] et ita
[illegible] aqua [illegible] galea [illegible] et [illegible] est
[illegible] ventus [illegible] vadit [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
ventus maris [illegible] aqua [illegible]
[illegible] puppis [illegible]
[illegible] maris [illegible] sagitta
emissa non [illegible] maris [illegible] galea ad [illegible]
galea in [illegible] in [illegible]
[illegible] maris et aeris [illegible] navis [illegible]
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
[illegible] et [illegible] tempestate [illegible] navigantis [illegible] die et
nocte [illegible] facit [illegible] et [illegible]

ñia dñi nauis lento ñsum p̄gredi et q̄ p̄riculo ñsitu
ēpūt ñ ꝫ equis ado adclos q̄ posset ñ ēuce q̄d
pt̄ nauis lentæ ñsū et q̄ pene nichil ñset ultra ancor
posset od ea occ̄ione ēsū dñs solū scripit sēm q̄ gingit
q̄ inge mouē et anno subsistit et ipse p̄uigat molestand
De ꝫ ut ḡt fo q̄ ꝫ ꝯos ego ista nocte ser nepte su
ñ repestate nauigabo magnū q̄ assū fuit q̄ publice dixit
quda miles nobilis de holandia cui pselus offensū fuerat
nūd sup dicto fo q̄ vicesimā nauis q̄ssus sepelitur

obitus cujusdam militis

Undecima die q̄ ꝫ festū sti bñabe apti one su
nico q̄ spēo q̄ sti fuit q̄ nouedes ciuitate regu
simā tuci Galuanie et sclauanie capud d̄ ꝫ ne
dum deuīt et uidit illo die ēos regnare ubi si
lig principatu Galuanie et yllirie cer ducatu albanie et
macedonia greciæ se gingiter sciā ei ista adora nauis
se ꝫtendit et fracuit finis cisianitarū ḡ sepiedant sequatur
oy archaid albanid bessid et macedonid possidet Delano
sū ego dicū Galuing et sētū bamū cer pulcre ab ei ꝑte
oppedū ꝫ pisaburū et galeotis dor dic quia nudis pfun
tū pisū magnop utilis quos nō dict capiunt nisi cū an
pede ubi aduniq̄ accidisset Stat ei sup nauis q̄ galee
et pisa nisū ēpter pfadiut et cdunat et ultos quid
ulucrat ꝫ paucos captiuat ꝫ necessas dimisq̄ factu
fuit uētu nisi sole occidere factu fuit fōte ut pus et no
ēt gspeed Galuing et nūd magnū ꝑfectus

Undecima die nauigauit q̄ppene lange a ꝯos
ñ nauci ecos et uidimq̄ scodū ciuitatē q̄ uoc
uit sontū ꝫ ñ uenit nauis una p̄uata tuca ñ di
derunt ad ūdmodū ueg ꝫ ecos capt et dicūq̄
se apparato ducatū q̄ post nuc tuc ciuitas, magn ꝑ
q̄ loco gstrūq̄ gstrūq̄ pole dēnēt fūdāent dnos
ñ recdere ecclesiæ q̄ ꝫ apparato archis lauilone usq̄ ꝫ
fluui de tuc corp sēs ꝯgrediēs et ñ nauci fundent
fundūq̄ ꝫ fluuiū tuci de pene ūbilicū fore sue ñ naue
occupāt ad facies dos pdas ñ cristianos ꝫ illo toto die cap
uindumq̄ uētū q̄ cū sūt sup die vij frigs et sole occide
te ñ salut uētū banquet pt̄ occlos ūnisq̄ ne nimis
ueperūnt nocturnū nauigat fūdit et fuimq̄ illo sero
ualde leti ad pulcitudō cantus et fistulatus usq̄ tenc

Cocab dt ptam, nostē aptand Galuing uētū: ſ

Octauadecima die ñ accepusculo pnsalut uētū et
facty ñ fōdo et ñ nūtū galimaro ōdēgo occa est
nūmerus ſpū ñ reuolucōe ad aubēne naues
ñ pt̄ cenā ꝫpente ñclinator fuit et p̄ dñi q̄
ocb ad quē ñ lectulis pactibus delectilis suis lapsi fuerunt
et fuit magnū ūmor ñ cōcha si sequis nō est pcd
Mane ortu pō sole uidimq̄ ad pt̄ sinistrā pusulā ar
gici ūb cacpolym uenant q̄ ñ pū ḡoic, de q̄ dixi fo 13
et eq̄ descripto habē fo 14 quo pusulā recipūt posūtq̄ qua
pastus ñ ea greassabā et p̄cessū nauc epijcoꝝ pugne
sisumq̄ et unq̄ alaue dēt apulos Galuing et scalad
illo die feliū cursu uētos uersaq̄ ñ sulos posūtq̄ et
lūdeuing Gole et occidēt gtionē uētq̄ nū ꝫspēe et
alia nocte pene nichil nauigauim. De q̄ uocbat ꝫ do
sinq̄ quia dūca ñ sabat dies et ꝫpalaq̄ nos ꝫ sulnos
ñ cōmitane ꝫ missaq̄ fabrq̄ audiūnsi dijabolq̄ quo
nō lebēt ad mittit ut dixi fo 14o

archadia

Octauadecima die p̄cessimq̄ uia pua et pastorū achaīe
cōtigue uidimq̄ ubi ꝫe ciuitas patras ñ qua
sētq̄ anducas occurisq̄ fuit et arcus sole stetq̄
nullo uētoꝝ adiutorū Galeotes ſpq̄ preadū
ad uētū uētq̄ uespidq̄ qui galeā tracte ſcepere fōt cōm
ciuitū q̄ nauigū nauant ciuitate ad q̄ uētū defuda
uimq̄ sed nocte cessāte die uētū uētq̄ bonq̄ et fōte ut nos
ab appetitu pusulaq̄ somnū ſcepit, et ad pastorū nauc
ñ bonū regnū cauenge delati sumq̄ et pnde pubdine
tore uētq̄ et ad sēs fortū esse uidimq̄ ad sinistrā ac
Gadiad uegaria turcoꝝ ualde bonū Et ad dextrā
uidimq̄ pusillā q̄dā sū montū q̄ strenale uocabat pa
tor ñ pella Galuent midetq̄ grecū uegale sōt bastiū quos
turci unq̄ uenerūt q̄ reduxerūt pnde crocera ad ūtos
gfligt cū eos habuerunt Ryoy et ut turci uenerūt mō
cbi cū remis suis ascēdūt et ūtos q̄ se defendere ñ fuga
gubūt hoc to ecos fecerunt q̄ turci q̄ eos ampli⁹ sec
ue nō adiorūt Cū illo pusillo q̄ssumq̄ ad ūtū q̄ esse
unq̄ ad sinistrā dimissumq̄ parco q̄ ad nos esset essa
uit nū bonq̄ uētq̄ et illa nocte pasq̄ festq̄ De nia ! :-

archadia
Strenale pusilla
montes quos

Quintadecima die ñ fuit dnica 3 pg uniſ et festū sctoꝝ
uiti et modesti Cū appetere sol ñ aquā galeoti
remis galeā ñ ecce, quia uētū nō erat q̄ poset

dñica 3 pg uniſ

verbis metam e a q[ua] n[on] nisi p[er] vim milicie almanorum exam[us]
et cu[m] magnis laboribus circa horam viiij an[te] meridie[m] in portu[m]
exam[us]. Statim a[utem] in scaffa descendimus et in civitate[m] navigavimus et i[n] ea

pe[re]grinos d[omi]ni augustini p[ro]curatoris [illegible] duxi ac duos meos et alias pe[re]grinos ad eccl[es]iam fr[atr]um
p[re]dicatorum et ibi missam audivimus d[omi]nicale[m] s[ed] pace va loco
et alij fr[atr]es optime me noverunt ex p[ri]ma pe[re]grinacione s[e]p[ar]o vero
finita missa ingressi sumus domu[m] fr[atr]um minorum, ubi peregrinacionis et

peregrinacionis coquiit [illegible] navigavimus in q[ua] domo habitat quida[m] egre[gius] =
[illegible] et ibi prandio parato cibum sumpsimus. Ceteri vero
peregrini ad domu[m] [illegible] ve[n]erunt et ibi sibi
[illegible] fecerunt. Post prandiu[m] menia civitatis ascendimus et sup[er]
ea ivimus et in expugnabiles [illegible] murorum, maxi [illegible] no
[illegible] in insula [illegible] murorum [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible] et statim [illegible] galea[m] [illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] a q[uo] plenius dicam in [illegible] s[e]p[ar]o vero galea
d[omi]ni augustini cora[m] civitate in portu illa, et eos pe[re]grini sui [illegible] =
taterent [illegible] sit [illegible] et bonam societate[m] [illegible] preco =
nis displicuit, quia putabat q[uod] [illegible] discordia[m] et ini =
micicias ad invice[m] habebant q[uod] et nos eas [illegible] debe =
mus esse i[n] [illegible] et a mutua [illegible] non [illegible]
et [illegible] comedimus et bibimus [illegible] in [illegible] galeam [illegible] et
[illegible] duximus [illegible] usq[ue] ad [illegible] de
duximus ~~[illegible] et ambo [illegible] fuerunt [illegible]~~ =
~~[illegible] peregrinos ad galeas~~ cu[m] leticia [illegible] gaudebat
q[uod] in medio vie maris [illegible] nobis [illegible] civitas de
est in media via a venecijs usq[ue] ad [illegible] s[e]p[ar]o vero [illegible] =
[illegible] ambo [illegible] in [illegible] tubis [illegible] peregrinos
in galeas. Signo ergo audito [illegible] in galeas [illegible]
[illegible] augustinus cu[m] suis pe[re]grinis [illegible] nos usq[ue] in [illegible] =
[illegible] in portu [illegible] civitate[m] desolata[m] in [illegible]

Extradecima die cu[m] plena luce recesserunt galee
[illegible] exeu[n]t portu[m] usq[ue] ad [illegible] montis
et ibi [illegible] [illegible]
gressi sumus [illegible] civitate[m] [illegible] in [illegible]
[illegible] meridie[m] [illegible] ventus fortis et festinans [illegible]
ad [illegible] [illegible] et [illegible] eius [illegible] =
[illegible] navigavimus [illegible] in loco
illo [illegible] et [illegible] ut [illegible]
illo vero [illegible] et scopulos [illegible] =
[illegible] bona [illegible] valde et difficilis e[st] naviga[ci]o p[er]
illa regione maris [illegible] non accidat :—

Margin notes (left page): "pe[re]grinos d[omi]ni augustini [illegible]"; "[illegible]"; "q[uo]d e[st] media via inter vene[cias] et [illegible]"

D [illegible] die [illegible] insula [illegible] candida[m] a
[illegible] s[e]p[ar]o vero p[ost] meridie[m] [illegible] ex =
missus et [illegible] in fluctibus [illegible]
volebam [illegible] illa die [illegible]
a[utem] [illegible] augustinus [illegible] de [illegible] insulas
navigavit [illegible] vero [illegible] quia nisi =
[illegible] constantinopolitanu[m] [illegible] =
[illegible] et [illegible] venerimus et [illegible] ge =
[illegible] ad illa[m] insula[m] [illegible]
[illegible] peregrini [illegible] ex hoc [illegible]
exposuit illo die [illegible] pannu[m] [illegible] ducatorum
[illegible] ludere [illegible] fuit [illegible]
[illegible] meis. Et fuit die illo magna
[illegible] leticia in galea [illegible] ludorum [illegible] die
[illegible] et [illegible] ludi a nobilibus in [illegible]
et [illegible] ille [illegible] cat[illegible] =
[illegible] in ista galea [illegible] quos[illegible] =
[illegible] nobiles milites qui [illegible] pecunia[m] [illegible]
q[uod] cu[m] [illegible] et sufficiencia[m]
ad hoc [illegible] maledicto ludo [illegible] ad [illegible]
et [illegible] ita q[uod] non [illegible] galea [illegible]
[illegible] nisi [illegible] ad [illegible]
[illegible] festinus [illegible] in galea facere [illegible] =
[illegible] aliquos [illegible]
[illegible] reddidi qui [illegible] ad re =
[illegible] ad [illegible] galeas in [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ illo
ergo die fuit leticia [illegible] in societate [illegible]
pannu[m] [illegible]

D [illegible] solis [illegible] venit
qui [illegible] maris [illegible]
[illegible] quida[m] [illegible] galea non lon =
ge a nobis in mari [illegible] galee [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad nos et ve =
nis [illegible] ad nos [illegible] in mare [illegible]
[illegible] galee et [illegible] ad nos in [illegible] galea
et [illegible] et [illegible] et ipsa
galea [illegible] =
[illegible] galee [illegible] principalis
[illegible] veneciana galea e[st] maior
[illegible] galea
veneciana [illegible]
illa [illegible] et [illegible] bellum festinat

Margin notes (right page): "de ludis magnis in galea :—"; "[illegible] galea in mari"

Dispauz Gabredaz arcu balistas et gentes qt alij venus si
timet emittut, vclis t sagittis fidcas et amicicie si no recipi
unt velis sagittis et q volut emitti et ebdlade et tuo abuiq pre
ad ggressios se dispanut qd ut ppositu stag die procedi
cetimet et gosprum reuiuq ptenus si no essent gosprum pe
rerunq nisi qt pudet dicu ppositu qt [illegible] regebat
qdo inte egentissa ingeta dangeli dñi ducis veniq t mag
ut t ggressi fuiq ocs nobiles sudaros et religiosos dnoz
danit cassi cu alijs canciis nob assignauit sui ut inte
rcluna et cuencialib et disdis et ona nob marsciis qua
uit galeide et galeiuq glosaz cum ad remo rectico qt nos
malsuseud dicuq et eq uq ibi vnas manuas illo die albes
et nigeas et boreos t galeidas. Hanc ut alijs bog cat
ducis fuit, not qt t nocte necessarij essemq qdo venus pauo
t galeid ecclesi sumq et nocte pca egimq //

Decima nona die q t gaudij et gratiaz dñs fue
rexissemq et ecclesiis spiarem q iardinq q ga
leoie epotaremur de nauib t ciuitate suas
merces ad fore ad reddeoz exponendas hac
uiso p stellq uimq galeid no gfectum stat et publica
ad libtq ducis ciuitate t uiuq et ad pblcandas missid au
diuimq q missid ad Gasprum nrum tusinumq et pra
dum Gabuiq effacto et predio p castra et mu
ria ciuitat tusinumq et reliquios de osculari sumq
Doquibz alijs t recessu dare dnoz qd ut ppositu die
p tubaz [illegible] uocati sumq t galeid et om
t ed uasseq cessauit ventus bauq q toto die flauit
et nauisumq p nocte sic proportu ad redio et nauemus
et pparatia //

Decima die ad cuiz ad magnu laboz duxerit
galeid cu portid itenseq et prepiq uitid de
citi suq ad standia t sella q ut ea die pfula
et standia t sella q apposito sc et stabiq sumedio
cursq suq gfectus. Circa meridie ad ancz ventiq
et bauq et tulit nauis de, nauci rectico pro nauc egend
ad pfulas ciuitad pro quibz fidam hor die et, nocte sequi

standia
standia

Decima p t medio ciuitaq uenies gen
nodu pfulad q pa et capud pfulaq ciuitat
t apte ancitulis circa meridiem cu oculo ci
dadu ductisq ad pregnanc q dñi napulia
q regio t pa q tuncz obsidebant pg longa dubis quagnan

napulia pa tuncz regio

t hac ego3 venientes prefectq galeiarum q cu et appsi sibi
regnare cepuit et ex hac regio tam a sud nauit ostia
nis ablata sibi subingruentis q p tusacta medie vsq
paululu desijt ad horaz ii postea fauore facto a napulia
nas gt vsq q uenit et relicit ad montana vsq ascendim
gt colossu ciuitate principale pfule sustra sol uerd nauq
nas ipplend an q t portu colosseu uenientes scutifio
tu lumis lume adinti pauigaruq usq t pu putandi ibi
nauc stabilita p nocte quiescim usq in po at portu equm
galeid dni augustini q cu suis p equis t ciuitate exar

Decima sexta die t fuit dnica q pg uisit et festu
decem milium martiz obtenta lustrata a magna nauq
militu pro exhibere solaminu p sui ex pisso ad
sensu, uno t gradi ciuitate p mittit egressi
sug de galea et colosensem ciuitate q t rhodu nauigant pu
uiuq descendim ut t castellu dnaq t carz sub solis et ibi
dmicale officiu audiuim q ssumta missa ad uenerent dñi
solamite nobiles d demoza ad dnoz nros et eos ac nos
ocs ad mutua uenerat et letitia susceputi et reliquias exhi
dimit et pg quo nos t damo q ibi hospita optima quisq
fecerunt et ibi pusi fuim q ssuscepta preadu dni augustini
ou suis p equis uenisset (aut nidet dnus piccolardo nost
preaq bulia exiuit nostq t galeid uocauit et festinu
t p uessim ad galeaz q t reliquimq uu t ciuitate quosdam bonos
et gnos militos et fratres in fructi obtinq aut potuerat p credere
pus quos cat dnus peregrinos de uagenhusen et quida
solamite q d uenerijs notiod uenerabet fideles ac pau
di socij notiod sucani. Deq uaq amissos ad sbati fuim
valde a sociis et pomda fidelitatis gtiaz pu nauibz sic
pusidijs et t balneis et sepaz sepis t penalis sc ema
sit cena unica inte q uolusset cat quia qt ciuitate ad
dcallij at intrij nec tibis cat absencia nisi manu eq
quia fecerit se dnoq adiosed suis fratribz locuenibz et
omosis t dagnodibz uesp t utilitu et qd cst quida pauz
q prauq p dni amoz usq quo dux cat ssumpt cu duxerit
uolebat ille stetit t littore p gens et ciuitat q nu possi
uenire pueret. Cui dnus mei misereti cu t galeid fuit
de gribz meis egentib q cst dnus porcat ubiq p credere
fuit q uisoz ci fratres sta ego cogsco ad ecclesiu pude

dō epyth
6

Ista sit in mari ignis
S. Johannis bapt.

Vigesima nona die que est vigilia sancti Johannis baptiste
satis prospera navigacione processimus et nocte pre-
cedenti ita reperte navigavimus ut mane ultra insulas
videremus solum mare, aerem et [illegible]. Sed
[illegible] et [illegible] galee [illegible] se mari-
narii mei ad faciendum ignes sancti Johannis in galea et hoc mo-
do [illegible] lucernas de ligno et carenis [illegible]
factas et in positis [illegible] luminibus suspenderunt eas
per galeam ad longum [illegible]. Et ferme omnibus lucernis
[illegible] ad [illegible] ita quod lumine ardentes
usque ad [illegible] et totam galeam illustrabant.
Sed hoc perfecto omnes de prora, de puppi et de carina
et de [illegible] galee [illegible] et [illegible]
Et [illegible] ceperunt [illegible] et [illegible] ma-
rinarii [illegible] et manibus plau-
dere [illegible] motu [illegible] et plausu
manuum [illegible] gaudebat [illegible]
[illegible] ludum [illegible] de gaudiosa
manuum plausu ad quod [illegible] psalmo [illegible] dicens: Omnes gen-
tes plaudite manibus, jubilate deo [illegible] ipso
[illegible] plausum manuum [illegible] sit factus [illegible] ve-
hemens [illegible] ad [illegible]
[illegible] in galea et duravit quasi usque ad medium
noctis et [illegible] et [illegible] ac tranquilla naviga-
cione processimus [illegible] ad [illegible] nos col-
locavimus [illegible] peregrini [illegible] marinarii et mane sequi
[illegible] [illegible] considerans [illegible] et [illegible]
[illegible] et custodia [illegible] mutacio [illegible]
ut [illegible]

crimpere sunt

plaudere manibus
quid sit

[illegible]
[illegible]

Vigesima quarta que est festum sancti Johannis baptiste mane
vidimus cyprum [illegible] appetitum [illegible]
galee quia viderent se [illegible] a vento [illegible]
[illegible] declinasse et [illegible] ad [illegible]
amisissemus et ad [illegible] galea [illegible] et si non
[illegible] ventus [illegible] in aquis portu cypri optato gra-
tia [illegible] et [illegible] per
[illegible] et [illegible] se [illegible] ga-
[illegible] et [illegible] ego galea [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] scivit [illegible] et
pene insomnes illa nocte navigavimus.

Vigesima quinta [illegible] ex opposito antiquissimi portus
cypri qui dicitur paphum de quo habetur [illegible]
[illegible] vidimus [illegible] ut [illegible]
et [illegible] una naviga[illegible] usque ad meridiem
[illegible] qui [illegible], nos [illegible] et [illegible]
[illegible] ad litus regni cypri [illegible]
[illegible] et [illegible] ad salinensem portum applicavimus et
[illegible] anchoris et [illegible] alligavimus [illegible] et duo
peregrini cum suis famulis educi se fecerunt ad litus et ibi conductis
equis in [illegible] civitatem et caput regni cypri ad reginam
equitaverunt [illegible] volentes [illegible] sua [illegible] regine
[illegible] dixi folio 16 et [illegible] folio 1236 p.
[illegible] peregrini [illegible] nos peregrini super galea
[illegible] et ego stabam cum eis [illegible] fratribus
de portu [illegible] et [illegible] aliis [illegible] [illegible]
peregrinacione [illegible] [illegible] duos pere-
grinos [illegible] et [illegible] aliis [illegible] sancti cru-
cis qui [illegible] nos [illegible] regni cypri et [illegible]
[illegible] peder [illegible] [illegible] cum [illegible]
et dixi [illegible] de illa cruce ut [illegible]
[illegible] et alii peregrini [illegible] et [illegible] de illa cruce
et [illegible] militaribus a [illegible]
[illegible] dixi eis [illegible] peregrinus [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] die [illegible]
[illegible] ad [illegible] venit
ad puppim et [illegible] die [illegible]
[illegible] et [illegible] ad puppim et [illegible]
nobiles [illegible] [illegible] illa die et [illegible]
[illegible] ego in puppi [illegible] via ad [illegible]
[illegible] et [illegible] meorum [illegible]
[illegible] nos ad litus [illegible]
et nobiles [illegible] de mea
[illegible] peregrini
Dominus Henricus de Schaumberg nobilis miles vir audax
Dominus Johannes [illegible] aliquid [illegible] vir devotus [illegible]
Dominus Caspar [illegible] miles vir [illegible] audax et strenuus
[illegible] miles vir bonus et [illegible]
[illegible] vir [illegible] et [illegible]
Johannes quidam mercator de flandria vir [illegible]
Et frater felix [illegible] et famulus [illegible] andreas nomine
Nos autem de galea [illegible] et educti ad litus

Salina

[illegible] + [illegible]

[illegible]

de mea peregrinacione gradiebamur. Erat autem vndecima hora et sol occu-
buerat et tenebrescebat. Eramus ego atque et ductor
duxit nos sed in tenebris ad villam quandam que dicitur Ocrinjca
distans in miliare a mari et ibi excitato quodam homine cu-
stode ut nobis aperiret ductore nostro petente et [illegible] panem et vinum
et caseum et manducauimus et bibimus. Laudauimus eciam in villa
asinos et mulas super quas sedimus et cum pabulo processimus. Quia luna
exorta est et sua luce expulsit tenebras nobis lucifecit. Erat
autem electa via sororum et tempus pulcrum et prata nobilia et
arua bona, et cum hec regulata ... cum suauissimo spirabant
odore quia plene erant herbe ... aromatice diu-
ersis speciebus et precipue noctibus melius spirant cum rore ma-
defiunt. Equitauimus autem tota nocte usque ad ortum luciferi
quo sole orto diluxit et in villa vero que dicitur villa sancte crucis ...
bestijs et asinis lumine sociis mei liberauit. Ego vero
dixi matutinas et destinaui quia in monte sancto celebrare
missam proposui. Reclinauimus ergo nos ad quiescendum paululum
ut usque ad clarum diem dormiuimus patentes inter bestias
nostras in terra.

Oremus. Reliqua que est sanctorum martirum Johannis et Pauli
dum surrexissemus vagauimus gressum illum cum ego do-
mum quieuimus de bono prandio nostro quod nisi(?)
fecit quia ieiuni vellemus de monte ad eum venire.
Relictis ergo bestijs processimus versus sanctum montem Galuus
... et altitudinem in pede montis autem ipsius montis
venimus in valle deliciosa per quam de ... aqua decurrens
et riuus ... pulcherrimis ... et arboribus
ac ... plenis ... arbores plene ... sanctis
... soli ... per quam valle ascendimus in mon-
tem ... quia sol ... moncium
nos ... in valle ... porta. Et inde autem ad cuius principij montis
venimus ... in bestijs ascendere montem non potuimus et ideo bestias
arboribus alligauimus et pedibus nostris ascendimus cum grandi labore
et multis sudoribus. Est enim mons altus et precipitosus ...
... esse sancte ... in ... Dominus ... fuit
Hoc audiui a quodam qui ... ascendit. Deinde ...
... nos in ... ad ...
... ut ... et sudoris ...
... et ... hoc facto ego clericus
me expediui ut decens fuit ... et campana ibi pe-
dentem pulsaui ut aduenires ... aduenirent. Erant vero ...
clerici latine lingue ignari et habent libros vetustissimos

latinos cum alijs paucis ad missam. Tunc pulsauit autem facta missa legi
de sancta cruce et [illegible] collectas incepi de sanctis martiribus Johanne
et Paulo et de ... agentibus. Finita missa ... ad socios et feci
meos et conpatriotas ... peregrina et debita ... crucis
... et ... sancte crucis ... de ... vesperum ... crucis
... et ... in quo ... cor ... me nimis
... in ... esse et ... quam
... in sanctissimo sepulcro domini ... esse ... quod
minus hic quam debemus. Hoc autem ideo dixi quia satis vacua erat
solita de illa cruce audiuimus que ibi ... Recepi ego ...
... ad ... et ... ad locum crucis, et sequebantur
me socij mei. Sequebatur capellanus qui ... me. Veni autem ad
locum ... capellanus locum, ita quod crucem ... in ... aperta
... Ego ego ... et crucem de ...
... diligenter ... et ... Deinde accesserunt
socij mei ad ... et diligenter considerantes ...
Est autem crux satis magna ... laminis
de auro ... que ... nuda est de pulcro
... ligno ac si esset ... Et dicunt quod sit crux dismae
latronis dextri cui dominus ... in cruce promisit paradisum. Nam sancta
Helena ... crucem sub monte caluarie vna
crucis ... latronis ... crucem dismae
sibi ... crucem toti mundo ... gelo-
... Crucem Ego ... dismae ... in monte hic ... deserta
... monasterium construxit magnum
... in muro ... sibi ...
... Et ibi usque nunc stat ...
... et ... sancti benedicti
... est hic crucis ...
et ambo brachia eius sunt foramina in muro facta in missa et
... foraminum ... in ...
foramina brachiorum et pedis ... quod ...
ad foramina. Stat ergo crux brachijs et pede in foraminibus ...
... libera et soluta est ...
Est hoc est ... de hac cruce quod sine ... pede
... ita ... ac si solidasses clauis
... quia foramina ...
ibi illa est ... et ... et ... prope quod
... hoc ... investigasse ... et

Crux dismae

Vna campana in castro in illa

p aliqs fratrem [illegible] non fratrem [illegible] et mortez [illegible]
ad crucem honorandam non ad [illegible] et ad [illegible]
campanis [illegible] esset appositus [illegible]
[illegible] de [illegible] xpi crucem [illegible] capella [illegible] vna
campana [illegible] pulsaui [illegible] pro missa et [illegible]
[illegible] amplius non essemus [illegible] campana [illegible] vsque ad
[illegible] in [illegible] fuit [illegible] quia postea
in [illegible] audiui campanam [illegible]
hic [illegible] sanctam helenam [illegible] et crucem hic collocauit
[illegible] mota fuit illa sancta [illegible] ad [illegible] illam crucem
[illegible] possumus hic [illegible] illa [illegible]

Crux quam sancta helena
crucem illam hic posuit
templum veneris

[illegible] descendere [illegible] et [illegible]
[illegible] in monte hoc templum veneris [illegible] et tota
insula [illegible] quia in ea [illegible] templa [illegible]
[illegible] helena templo hoc destructo crucem
[illegible] hic collocauit et [illegible] religiosos
[illegible] veneris habitum [illegible]
[illegible] ydolis [illegible]
[illegible] persecuti [illegible] nobiliores

mos in die ydolis
persequ [illegible]
latum accepit

grecie [illegible] ex hoc monte [illegible] ad [illegible]
[illegible] alligata [illegible] et [illegible]
[illegible] ad [illegible]
gorgone [illegible] ego [illegible] fantastica hic [illegible]
ad [illegible] sancta inter crucem [illegible] latro [illegible]
hic posuit [illegible] hoc fecit [illegible] cypriorum [illegible]
de cypro [illegible] quodam loco [illegible] et [illegible]
[illegible] quidam audiebant [illegible] et [illegible]
[illegible] esse [illegible] et [illegible] cypriis [illegible]
in [illegible] apud se [illegible]
[illegible] apposuit sancta [illegible] hoc [illegible]
[illegible] peregrinantes ad [illegible]
[illegible] videre et [illegible]
[illegible] hoc [illegible] monte [illegible]

ibi vidi crucem sanctam

[illegible] quam [illegible]
[illegible] sancta helena [illegible]
[illegible] peregrinorum deuotorum [illegible]
[illegible] hoc [illegible] destructa [illegible]
[illegible] crucem xpi [illegible] ascendere [illegible]
[illegible] essemus
[illegible] expeditum [illegible]
[illegible] nos [illegible]
[illegible] fuit ibi aqua frigidarum [illegible]

[illegible] loqui non potest quia [illegible] grecorum [illegible] latinorum [illegible]
[illegible] ytalicum [illegible] et [illegible]
et [illegible] et [illegible] de an=
[illegible] et antiquas [illegible] ibi [illegible] de
templo veneris [illegible] plaga [illegible] =
[illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] videre [illegible] armenie [illegible] capadocie [illegible] cilicie [illegible] galilee
[illegible] si [illegible]
[illegible] et salutata ac deosculata sancta
crucem de monte [illegible] usque ad [illegible]
et [illegible] in villa [illegible] crucem et [illegible]
[illegible] et [illegible] =
de [illegible] potuimus [illegible] valde [illegible] et
sol [illegible] grecorum
[illegible] pauluta [illegible] =
[illegible] et latina
lingua [illegible]
alia [illegible] latina [illegible] et [illegible]
[illegible] ego [illegible] latinum [illegible]
[illegible] braccium sancte anne [illegible]
[illegible] argento [illegible]
[illegible] argento [illegible]
[illegible] de clauis xpi [illegible] reliquias
deosculati sumus et [illegible] ad [illegible]
ut dixi fo[illegible] 36 [illegible] at [illegible] monachus
[illegible] habitum [illegible] de [illegible] op=
[illegible] plebanus grecus et latinus et [illegible]
[illegible] diebus celebrabat
[illegible] latinus et [illegible] modo occidentalium [illegible]
[illegible] ad [illegible] grecorum et modo orientalium
[illegible] hoc [illegible] et [illegible] =
[illegible] sacerdote illum [illegible]
[illegible] alii duo [illegible] comparibiles [illegible]
[illegible] et
[illegible] olim [illegible]
[illegible] et grecum et latinum [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] greci [illegible] officiis [illegible]
diebus [illegible] latinorum [illegible] nos
latinos [illegible] odio habent [illegible]
[illegible] et plebanus [illegible]
[illegible] et [illegible]

de parte in longum

braccium sancte anne
damus [illegible]

plebanus < azimatis / fermentatis > sct

trendt [illegible] et ea q[ue] i[n] ubiq[ue] sacerdotes ad voluptate[m] p[er]tinet
acceptant, ancessando et dua[m] te[r] q[uo]d illic respondent italici nam
sacerdotes latini ad ritu[m] grecor[um] se transferunt ut uxores ducere
audeant. [illegible] cu[m] hoc libris latinis sacerdotu[m] grande valet
q[uo]d in corp[ore] n[ost]ro sunt. [illegible] die solis ardente mitescere i[n] sup[er]
meridie insidentes bestias n[ost]ras ascendimus et g[ra]t[ia] maris descen=
dimus usq[ue] ad eccl[esi]am s[an]c[t]i lazari [illegible] q[ue] sup[er] maris litus stat
et galea n[ost]ra e[x] opposito eq[ue] longe i[n] mari erat. ibiq[ue] bestias
dimisimus [illegible] et sup[er] litus maris magna sorte
et [illegible] intravimus [illegible] galea n[ost]ra [illegible] q[ue] i[n] mari=
maneret mercimonia [illegible] et negociabantur cu[m]
cypriis. [illegible] ubiq[ue] fiebat i[n] eo loco ad q[uem] applicuimus [illegible] viso
ac facto i[n] galeam intravimus ad quos et [illegible] n[ost]ros
coraq[ue] recepti et [illegible] i[n] recessu p[ro] eo q[uod] peranus noct
venientes et tedio magno illo die affecti fuerant. Et o[mn]es
peregrini ad nos [illegible] audire cupientes [illegible] q[uod]
vidimus [illegible] audirent [illegible] nos [illegible] et dolebant
se no[n] fuisse nobiscum [illegible]

Vicesimaseptima [illegible] vidimus [illegible] tardare iterum
aliqui peregrini [illegible] se [illegible] ad litus ut
ibi die[m] deducerent [illegible] ego [illegible] fui maior
in [illegible] galea remansit [illegible]
[illegible] cyprum qui [illegible] maxime [illegible] nisi [illegible]
[illegible] et fortes [illegible] nobiles [illegible] civitatis
cyprum non i[n] [illegible] ego existens [illegible]
ad locum saline ubi [illegible] civitate
non modicum [illegible] civitatis [illegible] lacus [illegible]
[illegible] qui [illegible] mare [illegible] aqua [illegible] et
fit [illegible] lacus et [illegible] mare [illegible] diminuit [illegible] maris
i[n] loco illo remanet a sale [illegible] optima et preciosa et albissi[mum]
sal decoquitur et hoc sal venale ad [illegible] regiones de
fertur et regina cypri [illegible] pecunia [illegible] recipit a
mercatoribus salis [illegible] peregrinacione
vidi [illegible] laborantes i[n] salis [illegible]
ab aquis [illegible] salis [illegible]
erant [illegible] ibi [illegible]
stabat salis cumuli [illegible] aqua [illegible]
[illegible] i[n] galeam [illegible] et [illegible]
[illegible] ~~vicesimaoctava [illegible] solis ortum [illegible]~~
[illegible] ~~[illegible] quibusdam cypriis [illegible]~~
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] se [illegible]
[illegible] [illegible] grandem [illegible]
[illegible] augustinus [illegible] recessu navis [illegible]

malgacie cypri

lacus salis

mare cyprium

Vicesimaoctava [illegible] solis ortum [illegible] peranus [illegible]
[illegible] cu[m] quibusdam cypriis [illegible] s[an]c[t]o [illegible]
[illegible] quas erat [illegible] periculosa [illegible] de pe=
[illegible] regine q[ue] [illegible]
[illegible] ego [illegible] et navi soluta
a portu illo [illegible] navigando [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] cypri [illegible] ego [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ibi [illegible]
[illegible] fuit [illegible] quia
[illegible]
[illegible] et [illegible] fuit [illegible]
[illegible] et [illegible] q[uod] nos [illegible]
[illegible] peregrinis [illegible]
quia si hoc factum fuisset [illegible] portu [illegible]
[illegible] peregrinacione [illegible] ad mare [illegible]
fuisset et hoc [illegible] et nos [illegible]
[illegible]
[illegible] et ibi [illegible]
solis ortum [illegible] navis [illegible] et [illegible]
nocte illa [illegible]

Vicesimanona die q[ue] e[st] s[an]c[t]or[um] ap[osto]lor[um] petri et pauli
et erat d[omi]nica [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible] navi=
[illegible] ad coquinam [illegible] festo
ap[osto]lor[um] et die d[omi]nico [illegible] esset [illegible]
[illegible] et soluta navi [illegible] a cypro [illegible]
[illegible] navis [illegible] quia
[illegible]

Tricesima die q[ue] e[st] [illegible] s[an]c[t]i pauli et [illegible]
[illegible] navigavimus et [illegible] desiderio
expectavimus illis [illegible] et nobiles [illegible]=
[illegible] moyses [illegible]
[illegible] esset deside=
[illegible] et [illegible]
[illegible] et nos [illegible]
[illegible] magnum et facti [illegible] navis

pelis [illegible] et peregrinis

d[omi]nica [illegible]

desider[illegible] [illegible]

grime aſcendimꝰ ut ea hora ad ꝑſidendū reſſi. ꝓcumpere
poſſemꝰ Rhenꝰ ē ſe quibꝫ eſtuaſſet ſi, ꝑ ſpē ſuꝑ hoc de
mari hora videſſet dē. Ꝺ ꝑce ꝑdeuntꝰ et ꝓco gdueꝝ
ꝓuenes gleſpectos vigiles habuit diligēt ē ſtia
ret ꝓ maiꝰ latitudinē. et niſa ſtra ſotū dauoc, mirabet
et ꝯgeꝝ ꝗe ſūt ſuꝑ mare ꝓ undāmꝫ ſeu bona ꝯtuſio
ē mirabeas nolliꝫ ſſtruō hoc de me, ꝓ no ad hāſ ſadē
cā ſi ad deſeſſū deſcēdēs ꝯgꝝ ē vīꝫ ꝯgnacē ē illis dicty
quibꝫ ſuꝑnabat nō hora ſuꝑ ꝯgꝝ vidēs ꝗ ſuit me dor
mīā mundū ꝯcubēs et noctuꝝ ne venali ꝗcti hāc
Deputabat ꝯtā mihi penoſe alicuiꝰ ſtudy ſuit ū ſtinty
ꝯtra ē ſtingūt ꝯgꝝ potui legēdō ſēbē me colloquio ꝓſti
nib ē deſſeſſū ſalacū meū cā ſedere ē ꝓcaro ſuꝑ galee
cāmā et dī ē ceſſare oculos ꝓlatitudinē maꝰ diſſeruc
ut ſolet oculoꝝ labā poſſe eſtū meſſ mihi gē ſtuctos ad
vēcentes ꝯcubato vīo ſuſcepiꝫ ꝗ vix ante dieꝫ ē cis
mo mihi ꝗ et ſubrepere maledicti ꝙ eo ꝙ medīū videbā
mot ſuꝝ mihi aſſebat ſſ ꝙ vero dīcty ſuꝰ dicty me
nora ꝓuehi ſodes ꝓ ꝓcora ē ꝯgꝝ illuc ceſſitez gaudēt
ſuſcepiſſe et de ſude me vīū ſolis ꝓſtolabare. et diligentiſſime
ꝗ ſuſtinuiſſe maꝰ miſit ſpaſſiet ē ouetez de ſtigiꝫ tū ē
ſtra aqua et ꝙ magnabat ꝙ maid alitudinē ꝙ ē ē
nō ſuſſpexi ſi ꝓ ē dī ꝗ ꝓ maiꝰ ꝙ gi videbā ē ꝯmoriantꝫ
precubere ad vo ē uitu ē ipſi et ſole ad ortū ꝓdīre gſudāre an
dā ꝗ obſtrato ā ſtipue aquā videre poſſe ꝓ ꝯcepꝫ ſalu
lucꝫ et ſtipue aquā clare. et ꝯcepꝫ ſuꝑ ſcabrē ē vīgil
alīus ſuiſſe niſi, mus dīſs ſtee ſotē, dī ego ſtui ad ortū ꝙ
mas eſſe ſoīd ꝙ galea, natat ē alto maiꝰ et ſol ortus
ſtuꝰ videbā ꝗ de aqua ꝙdeat et nullꝰ medū videbā ꝙ ſole
et aquā ꝗd eſt ē acuſſe fit ꝺ ſol ꝗſi aquis ē mergi videbā ꝙ
ſtū galea dſtrez ē ad ꝙ et ccc milliāa ꝗ ſpectabā, ſtus
ſol ortus videbā ꝑ mobilꝫ illiꝫ vene ꝓtinue ut ꝙ mobes ē
ſole ēmitt ꝓ ſcribulare aueere, quia ꝓ ſole et mare appare
ſſ ꝗ ſtuꝰ ſol ortꝫ ſuꝑ mobes ē eleuatꝫ mobes illa ampliꝫ
ē ꝗualꝫ et illꝫ caris videri nō ꝓt ſſ ꝺ ſtigo mihi ꝓ
ꝑqueſonā ē ꝓcora ſtabā et ſtrez ſtatꝫ ad ortū ſolis ꝺuere
ꝗ ꝓſtinuare ꝓ ꝓ ſtrez ſolis ortū ꝺeſudabā ꝗ ſſ ſole
ortꝫ gaudiuſe ſalutatiōq quia nō, niſi ꝙ ſtuſoīs ſtez illd
ꝺuere poterā ſſ ꝺū ſole videre ſuꝑ mare eleuatꝫ nō ē
tū ꝗ ſe, maſtreuendū ſcipſi niſu ꝑpreſſi et ad hora aliꝰ ē ſtatꝫ
ſuiſſe dī, nō ē et aliꝰ ꝓgnit nō quicꝫ illꝫ ſſ ſalū ad
vilꝫ et deſudē vilꝫ ſtatꝫ ꝺ. mens ꝗ ſudo ꝓ eſſe ē deuo
ſſ et ꝓpiarimis deſiderū ꝓce celeſtiū ꝓ ſtdeuoſſ et

miſeriꝰ dnāſis et vegis ꝓgnis ē ſumme dulcis et
ſuꝑnis deſiderū ꝓce celeſtis ꝙ ē maīa mag
ne amabꝫ ſuccſſa ſepe ſe ꝓclinauit et ē mamuetu
ſui dilecti ē ꝯſpexit ꝙ amaroſꝫ ꝓgeminꝫ ꝙ mani
ſepe exigit ſe et ad oēia ē tuitū de ſtigit ut ſtam
mandueti ſui dilecti ē ſuē ꝗcat ꝙ ꝺ toto ꝺie ſedebaꝫ
ē ꝓcordes ꝙ mā an ſāſ poſſemꝫ ꝓ aqua nidē et
nō miꝫ exſtōi ē magnacē eſtabat ſe ā qui ſtaꝫ vi
ē alioſq adnābat et ad nidē ē nitabat et pio lui
gio gēmbat ſtiſ dicty ſe ſtaꝫ vndē aliꝰ ſtor ne
tibꝫ et ā qui alcātes cauſ ſe alteri obligabat ꝙ ſua
ꝺeb et ꝑdtū quittabat ſpectatoꝝ ſedēti ſuꝑ lecta
qui data ſcīa cauſ alteri malfaſtū et aliud ꝗ
ꝗ obligmeā ſoluebat ſſ ſtor ꝙ ſſ ꝑ ē mainacē ꝙ
ceſſmꝫ et bauē valde ac tranquillū ne ſtū Galenimꝫ
ſce ſunt ē poſtꝰ mainacꝫ et hoc ſſ ē ſſ quintatē Calēdaſ
ſtee illius ꝗ fluit laete et melle ſſ ꝗ ſuſſinuit dieꝰ
illa ē noctꝰ et ꝙſequeꝰ ſunt Galenit Junij menſis

Finit tractatꝰ ſtius

Modus ꝓcedēdi ſu tractatu ꝓgnacois ſtee ſote et ſeretis

Sagacitē de dicta ꝓnā uſq adneaꝫ
ſotaꝫ et ꝺi dano ē ſcipē ſta ꝓdeꝫ et
ꝙ ſtinuabo dedicē ꝺie ꝺicē ꝓſſū ꝓgnacois
guīt ē ſtipredo ꝺicē a uſq a ꝓdeſtinſit ē
ꝓſſus ꝙdam ſotē agnūt patēb et ē ſtor
ꝗ nati ſtigerent ſſ ē at ſtū mittēd nec de deſtpcoꝝ
ꝺeoꝝ locoꝝ ad ꝗ nō ſtuaſ ꝓgnant ſtonbꝫ ſtee ſote
ē antiqui ſtatꝫ ſtuitatꝫ ſcet nīſi ē ꝙd ꝓcidēs ē
actꝫ ſtee ē et ꝺ ſtiſ ꝗ nō vndi ſtee ſtaꝫ ſtiſ at
placet videē ſtee ſote deſtpcoꝝ pulcē ſtā et veriſſmia le
ges libellꝰ ſtee ſtee ſtactꝰ ordinē publicē ſtue ſtdāa ꝙ
ꝺeꝫ ceſſ ꝓgnmus ꝺns Gulpacꝫ ordinatꝰ ſtſſ ſtee mogun
tineſis ſtginſſꝫ ſtcaꝫ mee ꝓgnacois ſoꝝ ſuſſit ſtee mogun
ſtee ſote ſuo ꝓgnali ſtue viagio ſtſuet.

Tractatz quiatz gtinet actu
pegrinat tñc sñt q nñt
Julius et de sñptis sñt flacat
ingerem et gtinuatu eq

Julius nñt sñt pegrinat Julio mñs
gn eq pma die ad tñra tñrat dignissñ
illis pegrinis apparuit qui tñ eq cupiat
notañ Aprid ad gppca et repetñm na-
uigrat de mari pamphilico t pelago
sñcie et phenicis sñt sanctu; inde gñ au
strñ ecteacti gn optatu portu palesti-
nu tridim; spa nostr dñi ox at ut au
rora rubilat cepit rcplñduit et tñra
sole dare tñra t sñt sanctñra chanaanitica
mirabilissima sñtua ad uidisset po ppcula-
tor t theba nigilanti pclam subito gprupit
clamore t o dñe pegrini succurite etasa-
bitis ecce appet tñra sñt capitis nñt sñt char
clamñt audito gfestim ecc de galee pen-
cralibz ereptis uiri et femine senes et
iuuenes sani et debiles et sine sñt ad ostñ
decurrut uidere tñram illã sñt qñ sñm
solu eligeñt sexñ inter miseriis et mñt
quarñ exposuerat dñm quia ad qnt
longe a nauis distabat nos nichil nisi nãe uidere
potñm; spñ at macinarij ocs affirmabat se tñram
uidñ habet et nostñ maiñ et valde alegriquis patet eis
aduentu nauiñ ñ tñrat t nitz. q tu sñ no habes ultra
no pt discñnere sñ pauca pg spacia cami; hinc et
magñ et mirñ apparuerñ t rapinã et mala quocto-
cia nudi et nudis ac crudia qñ de nãi ministria sata
rinarij tñ mei ad qnt subitabat. q tra esset sñ nuda
brebat q esset capadocia alij q esset cilicia cetñ affirma-
bat q esset syria fenicis. hoc pñs brebat q capadocia
galliam ad sinistrã et sup. ed tñ euadisse nñ ultra q ilatz
ue autq ingrie essent et illud attens ad sinistrã sup nos
est syria fenicis. hac at qñ ñ facie exoptato esset lunge

Eua sotij uidunt

· 11 ·

tñ esset palestina phisliistinoz dea tñc sñt gtinua et ista
cari t ñq; ea ullu dñi esset qñ tñra; sñta; eiusdñi et
mores sñt ppcalis Gabñi; nymp auit preaq; sñtem
sñcie et preniis uoce ñrisonauit nobilqñ alla et tñra;
laudata t qua filius ñ di sñt q; dñi me genuit q; matq;
gñsangrem ñnisq; nñtrum sepulto; et tñia de sepulto
ñsurrecto; est sñ ñristina q; fuerim sñ deo digñi et justi
esse t manuit gras ñ deprecati agere et alisanis uo-
cibz quibus leticie de aduentu ~~de gñtis de gñtis~~
~~pegrinis~~ sñdotes et religiosi tñ nocte ñti assederent de
transtris ad matñ ad horã ad quã solet legi missa manat
et aanisauit alta uoce emissa tñtru ambrosiã
et augustini ut pcinoauerat. Te deu laudam; q
cetñ deñi nãe ecclesiastico sñmone sñt. cantantes unã
quisq; hñ notã chori sui ñrisñ audiñi tñ tñrã et suauc
tñtu t creat ei uocez mitez et ex tuto ñ dissanacia dul
et glauci Hispany et Germania consueba sñtu ats cantu; uiu
uba sanabat ut nostñ qñd suauis modulatoz dissanabat
et socio; valde fuit audire uot deñoz sit cuiq; comitiu
gnñ q; leticia ubi cuat deñi latini nitri sclauy; tyrolis
clambe dingallici sracie; teutonici anglici; hyberni; ungarici;
scoti. Dacy. Danibohemi et hispani et alii ejus quide
ligue si de dñsis Hyacinthy et s dñsis adinis. Et hyj oes
nãle te deu cantabat; quibz cat sectatoz in galeotã qua
pegrini gsonabat p gan" ad sonñ gtamadeb ñ et tubicinñ ut trupete mi-
nãe sonissime tubicñ gepabat et scalmis sonabat et baya
dellq; quidã joculator ad tympanu et symbuce ludebat et
quidã alij fistulis et musis eadem dabat sonñ q; quidam
gr tñra; sonz crabat alij pgrandio ymnis fletibz et sic ca-
tabat oes cantiõ nouis in sede dñi et ñsanabat tñra et
nãe t mares cant sonedeba et uoto sic cantibz ñ galea
rica ñsultãt et celerig ducebat nauigq; lubrig sulcabat untz
qñ; escla spa capias ñ pplñ et aqua uento mota celerig
nãe impellñ sta ñ finito ymno et laudibz; sequñ cibus
ad mensã dabat. et cui gnñ quibz se ad mensã parabat sñtui
dñi at sacrdos ocis cõpe suis hostiis et munus ñ ad tabg
meã dexter cibu gubernat ad stãtiã sua pg cantu festinabat
et dñi p scalã descñdñ uellebat ped. ipm scale gdñ lubricu
ea grimia d ãbulacre tangñt fabrilã cepit pedibz et decre
pa subito ruebat et pñbuit t carnim cecidit et ibi qñ mõbg

Te deu laudamus cetissimu

Et trupet

Easy scalas eyã

jacuit ad hoc ut animus confortatus consolaretur cum cerne ille conceptu ca-
pite et dissolutus, verbis et motu ... et cubiculum suum propter
horam tunc ad se recursus ligaturas et vincas arripuit et ... -
... per tempus ... dierum qualiter. Appropinquantibus in marg-
inibus maris sextus et viii notandum vidimus ... quod omnia al-
ta et alba videbantur ... non videntes in plana-
ci pro montes altos fuit quos, maris propinquiores erat mons car-
meli in quem fenicium quorum aspectu recordabar quod ... sancto (marg.: mons carmeli)
propheta helyas in eo monte deum pro pluvia deprecatus est qui non
pluerat annis tribus et mensibus sex et quo eo orante ascendit
nubecula parva quasi vestigium pedis de mari illo et quod ... gratia
fuit grandis pluvia ut habetur iii reg 18. Rogatum est quod reg-
nant in illo monte erexit fornicem arcum triumphalem ad gentilium
morem in quo descripsit suos triumphos et alium erexit ut a re-
motis ... navigantibus videretur fornix. Propter quod facto
deum valde offendit ut de i reg 15 ... sum
sub terra capud fugisse ... motis assistans ... di
... capud suum ut camelus ... moto hoc ... monte ... sui
fecundus ... de ... ... pretereduxi vos
in terram carmeli ... ipso monte fratres carmelite
... et olim ibi habebat magnum ... sub eo ... ✠
ves ... et quod helyas propheta occidit prophetas baal ut dicitur iii reg 18
sub eo est fuit magne civitatis ... sive
ptholomaida de quibus infra in scripturis habetur. Deinde ab
aquilone ... oculos et ... civitatis quasi ... judeam ad ...
judeam ad ... sunt et ... modin sup (marg.: mons modin)
quod erant sepulti machabei et super sepulchra eorum edificavit
symon edificium altum visu lapide polito retro et ante et statuit
vii pyramides ... composuit columpnas magnas et super
columpnas arma ad memoriam eternam et iuxta arma naves sculp-
tas quae videntur a navigantibus mare i mach 13. Hos montes et
alia quae nosse dedisse ostendi ... de mari ... hec ...
fore appropinquavimus et ad portum joppen applicuimus, ibi galeam
dominum augustinum cum suis peregrinis ... eductis in ... de
quo plurimum ... letati fuimus, quia si educti fuisset nos neglec-
ti fuissemus ut patet supra folio 61 die 28. ... non longe a ga-
lea augustini essemus ... mari ... et in ... -
... et ... stabilivimus ... scapulos an-
... quod ... munivit ... et ... propinquis
litoris accedere ne sarracenos offenderemus ... salvum conductum
non habuimus. Et ut videret ille sarraceni qui in turribus joppe
portum custodiebat adventum nostrum et pacificam remissimus
antennam et in ... velud ... festa penitus ✠

✠ Fuit autem hic ordo institutus ab albis quondam ... jerosolimitano tempore quo christiani latini habebant syriam et ... eis ... albis ... et ... circulata ... et dicunt helyam ... fuisse ... in ... et ... et albi ... toto ... mare ... de carmelo ... ... esse ab ... helie propheta ... sarraceni ... ... et in ... europa ... ... sarraceni ... ... albe vestes ita ... habent ut ... et ideo fratres ... quia albis vestiunt ... ab ... ... et hodie si fratres ... albis ... non sustinerent jerosolimis. Et ... sub eo monte

ferunt in portu isto sicut in aliis portubus ... et vexilla erexi-
mus ... ... sonare ... ... submisimus ... ga-
lee ... et ... et ... et omnibus ... ...
ut ... soldani ... salvo conductu necessarii
... et sarracenorum captivi fecimus ... ex oppo-
sito ... joppen stabamus ... augustinus ...
galee ... ad ... misit ... ad -
eos qui in turribus joppen erant, ut ... de galee
de salvo conductu ... galea ... at sarraceni
... ad ... galeam ... peregrinis ...
... augustinum ... et repulerunt a se ...
... galea, quousque et alia galea ... fuit
... peregrinorum quia quilibet ... suos peregrinos
... alias ... loca ... in ... quam
... galea habebat ... sarraceni se ... et ...
peregrinos ... ...
peregrinorum ... galearum ... et ... ut sit ... loca ...
... Sic ergo finita fuit dies ... julii et ... nocte
... quievimus in galea.

Secunda die julii quae erat ... mane (marg.: missio pro salvo conductu)
ante solis ortum ... submiserunt gali-
... ad mare et ... misit ... quos
... ad hoc aptos ut navigarent ... et
de salvo conductu ... similiter fecit augustinus ... patronus
... galeotam ... sarracenorum cap-
... et ... ... pro ... expeditione
... descenderunt ergo ... ... fecerunt
... ramatha et adventum peregrinorum ... ramatha ... ...
et ... ... in ... et ... ...
... et ... ...
... ramatha et gazare ... conductum ...
et ... ... mamalucos adduceret et
asinos ... disponeret et omnia alia ... conductione
peregrinorum ... quo posset ... ... coss
de mari ... ... peregrini in navibus
... expectantes ... ... (marg.: ... mariani in galea)
celebrari ... convocavi omnes peregrinos ... et
eis sermone feci de peregrinatione ... mare ... -
... in ... et ... judee et regulas ...
peregrinationis ... ... peregrinationis ... et ...
... laudes ... peregrinationis ... peregrina-
tionis ... jerosolimitane ... ... super
... ... nimis
... ergo ... peregrinationis ... ...
... ...

deliberatio ad
ad stare hanc

pstato pgnatore egnie ultg esset ad mare signai iterug ser
et i pori pgnatore gligit. Hic ego scripta fuit dicta ella et
recep merito i galea egim :

Die xvii dia Cogitani reps ad esse que dnus meus
potentes, mea d pgnatore, multi signai mai
festaret. Et solos quos dnus conuocauit i pacto
segregarat ab aliis secum, et luce in offic occultis
ac mesto corde et facie. Dixit. Erat grauis dnus mei et hanc
filij fuit et soij. De gea secta usq; hue p ductu fuit fatus et
p nos liberius et expensius pasto repe galeam pp q cuncte
gentes gearet efficio. Et nam i q plus me grebat et sol
licitu ac angu reddit. Expedita i egressu meo de treis
locis meis si deus nos ois sanos usq; hue p ductu fuit
ad minus aquis ois et si no ois set, pp duo filios hostes
ois alterius pegrinatores esset ad sedem matris signai ad
sinu hanc gremium q et michi optimus dolor accendi
ad eaq loa sanctissima. Et hinc pe mea fenestra fui q[uo]d ad hoc
pfuge nec audio, nec video pterea lacrimis a nobis recedebat
et nos deluge. Et i fusio mag pdam nobis pminuebat
Dixit lacrimis michi pore dat signare nos pmittere gea
risso ca scripe nolle a benigno tribute opa dicendo si dare
noluissit nobis in libet reuertebar usq; venecias et se
nectio gaudia ad pedes arcadie dnoru. Et ex pensis pe
tij recuperandi quos nr' unus alpes insordat nisi mode
sta oratio et signai ascendo et sepulcrop Christi hanc gra
ne dignios misi ranco. Hoc et solo dnm amisso q misi.
Cu aut dnus mei audiuisset hec mea i tentio et serm
nidisset, deliberandi spacu accepit. Et pg hora me rec
narrauit hec audiuerat. Et me i quirit pterit q nam nam
fuisset dilectus capellanus ostendens sigm mee dilectionis ad
eos pmissa separare et cohortando et subuenire, notis p
expensis. Dixit michil fuisse facta de ella pgnatore ut nob
pueniret certi i meo q sorcio sic pus ex deductu eo usq;
i damnu cecidisse. Hoc ut audiuisset, ingens ei fit dolor
et q signa reuertia dnm illis et me q hoc gesta pspectum
esset obsequium ei galeni et hoc pegrinos ita me factores q
missi ac si ab eis ad hoc mitti et missus fuissem. Et auctor
ad letificandu sui ei ella laticia quod sui adme ad datu
fuit, in laticia me sectatum. Hoc ego scripsi mesta cordis ad
epto, reassumpsi q galeid ad milites michi natos cu aquipe
cos ad sedes hanc gremia essent pegrinaturi et i breui q[uo]d
electos nobiles milites qui i seruitijs pedaris sui hoc
que usq; obtinuerat. Post pmodum discessit de galea pa
bacem et duxi me fori ad galeid dnm augustini ac si aquas

michi notos misistis ocelle. Dein ad eos accessi sedte pue
signani d ella pgnatore, multi signai a quoda michi in
mugs noto qui occulte dixit mi q sij pegrini esset pa
cti galea q pus se genuas esset ad illa pgnatore page
dam pus quos noui et principalis esset dnus sathe de solimo
conclaui orallet hec hor pdicari i publico si i occulto galee
ceulta pt dim pus q illa vice ut si eos no vic gregi
veit no deceden. Postea mecu michi cua cat statim
ex placade an aqui ceu motes signai adimueri quia expe
ri i galea misi hor i nauis egistos fecisse, putaui secta
ri i secta, scitate mi q[uo]d eci precipisse. Dux et pegri
ni i ua secta, nimis occupati et vaco eant michi oes set
et distracti et nisi i nauis vt illa dm dnus meus expe
dissent amo meapse neglexisse. Precepto ego ut
tare i galea dm augustini ne meam cu letitia i galea
mecu audiet me i assisse socios. Postea pg letand illa
stari subsecuta fuit ipsius dm et celebrem i mea
galea ascendi et an puppim eu d ea stare noluit
ne dnus pateremur i amos fuit et progressus i ueni
eu eo sedente und mamaluco armato q i Barcad
pte uencat et nona q recitauit uolui pcam me
ua transisset nostrum sete hanc ne sub mate signai
et ad nos os occidisset et septe q hec hanc ne
de strenisset et ptea hor ano ulla possi fi pegrino
ad nos signai. Hoc eade die uenerunt aqui seua
ni ad nos adnates d iua panes uestes et aqua
bat de arabia. Fundus hic malis mamalucis dux
fecit uiuere fuisse pg deliberani spe accepi
et dimulgaret medaria que pegrini uti recip et a
poste pegrino di ad nos signai ascendere quia pa
lis pegrino multi signai pdur. Et ij duo rubier hor
auaricie corp i ado i stallato q exquisita medaria
et cogitat et q fuisse medaria medaria seua
uenas et apostata ab mamalucos i duxit. Dixing ego
eade iuba ut aret socios meos uicitas q fotum aqua scie
bid pranos fallarias i q fratricida ecc me fieri mani q
si uni fuisset hi qd deuba michi dimig ad nos signai

medaria
pranos

enis

pisces mirabiles

Quarta die cū sal aere nescio ex̄a dispone ac
ris aq̄ ut dicebat accidit q̄ pisces maxi
simi natabant se plg solito ostendebat i sup
ficie maris et ibi nidum mirabilem pisces
Humida erant magis et solito estuosi sic nauig
dū gubernabat capita camina cū ancilis lanigis do pe
stilibz et delphinos intra nidū illo mane et magis
manifeste q̄ pdicabat apparuit q̄ predam nidum exercui
tus armatorū saracenorū circuibat et equis et mulis
qui i litore erant ignes pparent et i nocte fuerunt fa
tores et exercent tabernacula ḡt nabigabat cū ni
disset predam nauigantem ad eos de patria adue
ssi
pfectos et duabus nō erat nisi spacium passus ad loci spa
tiū ego dū illo gubernabat vulgus et anxietatibus plus ge
vilibz et ardebat et discrebat de adusto i litore erat
sedentes i multis furebat pus se pannos ignitos
ut si bellū velle
nauigantes et pelagus supplicq̄ maris i altum nō ad
q̄ pretendebat exercitus saracenos nidum toto illo die
i gredi et egredi gemuerat et mirabant q̄ facta i ob
scuris hospitijs nidi q̄ q̄ egrediebat nō fuerat pelagus
pronei quod poterant dari cū malestria maxima expti
rum sed manebat in loco prima et prece cōiuncti ut parebis
vinta dicebant hanc ingressi multa dimittant
inter illo ut aquā supplicios tres et micabant
precari et cū pelagus et maximarij q̄ sibi
videbat tota nocte ignes habebant quia
nō q̄ cū tota potentia pisces cū ardebant

pisces mirabiles

Exercitus expiramenti

nare et timebat q̄ malū ingens esset nobis patrū. Exercitus i pote
tes expiramenti pfecti cū suis armatis pfecti de
pfecti de gente et pfecti gazare et pfecti de ramaydā
hos manganarent pranū cū suis municibz quibz cos pu
cos affectos flectē cambant cibz salutarez cū municibz
exhibebat et prima pacifica pandere pstabat quibz
pranū pfecti et ḡnes et accipientes munera pranos
q̄ mittebat sibi fidelit matim armatis q̄ cū ingenti exer
cit pranū duabus manibus cū tanta potentia aduci
sentiret q̄ necessitatibz regnicolis i exercitū cū tot armatis
pduceret sed hoc ippedirent q̄ arabes delati sese
et absentissent i deserta montis nō ne et spoliarent domū
cibz nō dicam q̄ereret nisi patentibz sereret pdā ac
cibz magnis i modis ducerent et opinio autoreq̄ esset
q̄ dicebat regnicolis ostensis illud exercitū collegisset
sicut ducis qui hac via illig i solito ultionis aliud ossi
gnabat quā dicebat q̄ ipso fo acere facta sit vali
da tempestas i regione cuiusdā marchē ubi templū sepulcri
serestabilis marchametis erit q̄ tempestate fulgur decidit
accidit et sepulcrū marchetis cū eq̄ mirabiliter dicto cōpac
gbuisset et ipulueret edegit. Ex quo facto sui cultores
aegrumini cessarūt sue pusillanimitatis legis accipiunt et
ostiarios cibz dimittunt. Quos cū valida manu
cause fuerit accessos de marchetis q̄ minime apti no
dicebat manifeste si fuit noti p̄ quos
mancipium ordine
meri diffidunt et deficiunt et regnicolis q̄ timue
runt marchetis fecerunt dimittunt tale mirabile exorci
cuerunt sacerdotes carpi dicunt et dei saracenis hor
tino fuisse nimiū offensū et eos voluisse penitus de
ut auferet nec abeis et se male cōfortet eis et deū petunt
petitos et audiunt et fulmen missum Ecce corpus eq
ipsius hac nocte dicunt pdicant et minare pdest
regnicolis ad marchetis pius fuerūt de illa pegmatis vide p̄ fo 62
ad pranū in pfecti locuti fuissent et eis planū
fecerunt, ad ducunt adhuc pfecti putēa dei pranū
cū suis colloquent, nidum dum nauis et dirui
ad litus mansionem pfecti scribunt nō erat equis

marchetis gnitus fulmine

adhuc ghidum in aquis

tum illo asini qui erant collecti de diversis vallibus pro nobis in
illo asinorum excitaverunt contra aliquos dominos de gentibus duo
scilicet calinum maiorem et minorem [illegible] et alios multos
pater guardianus montis Syon cum duobus fratribus et cum eis alii
mercatores christiani de inducia :-

¶ De egressu peregrinorum ex galea
et introitu eorum in terram sanctam

Navigatio diu desideranti ac exspectata jam
jam instat. Luce enim precedenti cum prefectis locuti
fuisset et eis placuisset ut nos de galea in
terram ducerent, navigavit ad nos vallibus
pater [illegible] paulus qui [illegible] latine [illegible]
et guardianus montis Syon cum suis fratribus et cum calino
maiori sarraceno qui erat magis hospitalis in gentibus et
consederunt cum patrono nostro in puppi [illegible] ad omnes
nobis incepit pater guardianus vir maturus barbatus et
doctus latino sermone nos omnes et omnes salutare et
benevenutos esse dicere et hortabatur nos ad devotionem et ad
patientiam et ad exemplaritatem et promisit quod in camera
regulas [illegible] [illegible] terram sanctam inter sarracenos
vellet nobis reddere. Erat etiam duo calini sarraceni [illegible]
[illegible] qui nos honorifice salutavit et prohibuit ne
quis arma gladium [illegible] de navi exportaret [illegible]
exeundo [illegible] peregrini procederent. Et his dictis pater gua
rdianus cum suis fratribus et calinis descendit in barcam [illegible]
nos ut omnes nos expediremus et sequeremur. Erat autem
prandii hora et [illegible] peregrinis ad prandium comedimus
et bibimus cum festinantia ut omnes in terram sanctam veniremus.

¶ Sub prandio venerunt officiales galee [illegible] per alium
et de peregrino ad peregrinum cum [illegible] plurales [illegible]
petentes [illegible] quas nos liberales [illegible] et [illegible]
valde erat eorum postulatio et quicumque eis denegavit
[illegible] volebat de galea in barca ad terram ducere
et fuit magna inquietudo in navi [illegible] et [illegible]
illorum petentium. Facto illo inquieto prandio et solutis [illegible]
[illegible] deposuimus nos ad exitum et accepimus duo vascula
vini et saccis inmisimus ne sarraceni viderent quia non
[illegible] manifeste [illegible] si viderent vasa ipsa si
possent [illegible] accepimus eos in saccos nostros [illegible] et
[illegible] ad [illegible] et flasculas nostras et omnia nostra

De portus Joppen :

peregrinalia et de carina in puppim ascendimus. De puppi vero
in barcam descendimus et cum terram sanctam navigare incepimus
et cum gaudio magno altis vocibus cantavimus In gotes namen
faren wir siner genaden [illegible] et [illegible] solitus est cantare
[illegible] non poterant audire sarraceni in litore quia inter nos
et litus erant scopuli [illegible] in quibus mare magno fre
mitu frenuit et sonat et hoc sonus [illegible] cantus non audie
bant. Venimus autem in ipsos scopulos et inter scopulos fre
dentes undas [illegible] aqua perfusi et madidi facti [illegible]
naviculae [illegible] et allisionem in rupes [illegible]
[illegible] ad litus venimus et de navicula egressi sumus. [illegible]
terram sanctam pedibus meis calcavimus [illegible] in facies meas
cecidimus et terram sanctam cum ingenti devotione deosculati sumus
in ipso vero contactu [illegible] benedicte indulgencias
plenarie remissionis accepimus quod signo tali ‡
consuetum est notari [illegible] crux simplex
illi est indulgentia a septennis vero [illegible] crux duplex est indul
gentia plenarie remissionis a pena et a culpa [illegible] solet [illegible]
[illegible] crux [illegible] indulgentia culparum [illegible] indulgentias [illegible]

¶ Finita ergo gratiarum actione de alveo maris ascendimus [illegible]
ruptas rupes quibus mare [illegible] et ora pelagi [illegible]
[illegible] ad superius pater guardianus montis Syon et sui fratres
[illegible] et [illegible] sarracenorum et maurorum cum [illegible] et
[illegible] admirarentur se [illegible] medium eorum [illegible] peregrinos
[illegible] duo peregrini simul poterant [illegible]
per [illegible] nos [illegible]
[illegible] et [illegible] et nomen [illegible] et [illegible]
non [illegible] et [illegible] ambo nomen [illegible] redicebat [illegible]
at [illegible] difficultate hoc nomen felix in eorum lingua [illegible]
quia [illegible] in illa peregrinatione aliquotiens [illegible]
non [illegible] nisi [illegible]
quodam [illegible] felix non felix
[illegible] loco [illegible]
[illegible] ille [illegible] postea melius notavi [illegible]
[illegible] quidam sarraceni calinus [illegible] qui ytalice
[illegible] non [illegible] dicere [illegible]
non poterat [illegible] loco [illegible]
[illegible] in lingua ytalica [illegible]
¶ [illegible] ergo nomen peregrini et sui [illegible] fuit
[illegible] ibi sarraceni [illegible] qui [illegible] peregrinum
[illegible] ad [illegible] tenebrose et
[illegible] grande
lat [illegible] ad [illegible] solet

Magnus [illegible] di terram sanctam

‡

Aetiologia signaturarum illarum { ✝ ‡

difficultas de [illegible] nomine felix

(N°)

†

misereimus
Gasperem

mmur dcnor
pegni

(poero pn̄a ꝑpetuā septēnis cū dulgētia ꝙ ꝙsequū pegni
nr̄i dñi Denote ꝑ gressy fuit et dñe hec ꝑpetue cellarie sc̄i
petri / [illegible] ꝙ hab ꝑ dulgētias et alias gsēd hab
uter de pegoribus fecerat pub ꝑ galeis fmab michi et
alijs suis gfessoribꝫ et aquigio ꝑ litus maris gstrbari, ꝙ
cū ꝑpetuus [illegible] essem ꝑ tres [illegible] ꝑ tres
cū mansuis mee dilhodilitr sedarū et de turparū ueri
na et Guidonis stercorib⁹ cū lucy sedēdi misi q̄ster
corib⁹ dō uenq̄ quisq; locellū ꝙ suo cōpusto cargebā mu
dū et stercora pedib⁹ cōmouē ad medū dūi fundi est
q̄ ꝑ medio habitacli [illegible] gesty fuit magn⁹ cumul⁹
stercoz et ꝑ mundinarū et locarum nos ad pctos ꝙ
cenitū uenq̄ q̄sq; ad lucy alteri⁹ sic ꝑ galea sup nos et
madidꝫ humus [illegible] cū misery pandacq̄ nō defectus
sū hoppressus ꝑ nimiū habitacli [illegible] q̄ multa possent
q̄ egreni dcnoy et do fulcūs cū pia ꝑ pacē ut possy
cū amicoz q̄elaci et dicē ꝙ Que ita ille amalecus
recipis nos ꝙ regnos tuos tue sue hospites, de tuis mūnis
et ciualpinis et de extremis mundi ꝑtib⁹ uenerūt et uic
tue sc̄ꝑsentiū te gnoscēt sc̄ꝙ tuꝰ miles regi suo fidu
cial ꝙ nūq̄ ꝑfidissime ita ꝙ te tuos etiā fessos, et lege
nie labore gfectis, debuerat nr̄os hostes ꝑtere ꝙ ꝑ pere
nare ꝙ ferocissimo ꝑtere / nūq̄ nō habes alū ꝑtatū
nisi gnerosq̄ stercoris mundi [illegible] nō ē ita dñe seruus
tuus ne ꝙ dñe suo nequ discipulꝰ suꝰ magre nequ amicꝰ mag
co q̄ misit illū hoc ꝙ uocarit me nisi tu dñe et tu dixisti
sū cred Ego ꝙ ad uos ꝙ passus sū et uos cre
passis ad animā / aduena ego sū et hospes sū et uos eade
et q̄ pa die de mari dimitt ꝑfidiss et de manibꝰ ste
ris uiri gnalis ad qd̄ duas ꝙ fodiss et de manibꝰ ste
culo ferdo et Dūsorio et quinto et pādocchio defessos sū
susceptꝰ sū et mollis lectulo sū et ꝑsepio duro stercoz mihi
mat mea dulcissima et quā bestias collocauit ꝙ alias
no cat michi locꝰ et Dūsorio [illegible] mea ꝙ mea
sozꝰ nō habui et hera quā [illegible] quidē nō si mei ne
nō suscepit ꝙ quilini et dos nec sū alicui habuerit
me et q̄ ꝙ sū et actis cor̄ ꝓb 19. ꝓ hoc duas
ulpes fauci ad habet et solucrēt ꝙ illi nidos fecat hoc
nō habuit ꝙ capud suū ēclinare / et quidē nō sub mu
nata testudine sū et nocte sub dio suscepit cū ꝙ nocte
et occidi Denigꝫ et apuleia et reguli cū te gestio nō
habuisti at nisi ignis mansū ocurrit patibulū nr̄ habui
dum sū alicui ꝙ mihi sepulchꝝ fodit et aperuit fouea hoc

pati et ita ē uere ē gles sua sno ego adolē pegme sic
ū molestū si ita hoc nō habes molle lectisternium si laon
ris ē stercoribus si ꝙppuais ē semina ē mundinarꝫ
Vocādo ꝙ dñe suscitat de pulue egenū et de stercore
erigit pauperem sedeat cū principib⁹ et solū gl̄ tra
nent Erit dñus ei⁹ ꝓtector mytra de ꝙfectores nō cepit
cū et regē asset gstituit / Iudet tyol de pauper et
odiose pessimo ꝙ ossy sedit ē stercoribus et [illegible] sua
pdā duplicia ꝙmeruit / sup stēlionio cū dñe [illegible] tyol
latet mēquita dñi sui ꝙ gnicio ꝙ ciuilitatis et abnegō
pauper / hec mangarcta cū pegme hec sedet ꝓ
stercoribus [illegible] dñs audiss Denoty pegnꝰ hoc
egit ꝙ eo ꝙ signa habity et imitatō sui dñi sup
nobis ē loca turpitudinis ei⁹ stercib⁹ uenerit sorua
cui pauper et stercora sacrata collecta nati sedi
derit quib⁹ humus humectata coquinq̄ et nati stra
tū aprang sup sup mercatos ē uenerat de specie et
de crama cū suis suauiolentiis mercimonijs ad nos
ē gressi ibi sorp secerut, pōtarēt ē uinculis aquā no
sacrā de damasco de pciosissimꝫ et ꝙ nō ꝙ ueneriano
uidebat ꝙ liqui / balsamū habebat / aliqui muscatū ꝙ
sanctā ꝙ qui la predā preciosos / aliqui safaola de lignis
cedidissū et minerab⁹ et alia / uitra pciosa et odorifera
sinacet ad nos allata / ꝙ et ꝙ mercatos et saracē
sunt congruēt arcamatꝰ et liquoribꝫ distillatꝰ deliburi
tant quod ex eis odor diffundat / Denigꝫ ꝙ mercā
tores et saracē habitacli nō sentētes ē ōdent
pissimi feroris facty ē aperta sanctissimi odoris / et illi
qui bene ām de turpant erat ꝙ se mundauerāt et suos pe
dib⁹ ē mundicies grenes de pōmerit / ꝙ bacchi ē ꝙ
cia ex gnina deambulacri facty fuit locꝰ paulo ām ab
habilis tatꝰ quang et delectabilis / et ꝙ ām beate ē
reā gerenisse sunt gaudb delicias et ē sui si qn
recasset ex odorib⁹ bonis qualis esset sibi, magis quide
dilectio et amore ē gressi sui ꝙ ē ꝙ dio nimiꝫ qđ
ē feigeret ac solacia ibi habuissꝫ / ꝙ cū accubat
ꝙ qui saracē et ona ē frugib⁹ olei ē fuso coperet
ꝙ qui panes / ꝙ qui aquā frigidā / ꝙ fructꝫ / ꝙ qui
lacticinia / ꝙ qui placentas de quib⁹ cibos oppōeba
tes et uti accidebat / ꝙ quib⁹ eminꝫ et comedit / et
ꝙ dñi cū nos aperang quia dies ꝙ ēclinabat cat
ꝙ tuꝫ ꝙ quilib⁹ ē loco ꝙ esset ē ꝙ nos ē maxe uole

bat processit ad nos unus saracenus secum arma ferens manu baculus et ex eis a galeis pegnis vi deru
nenciam qui pus no uidera ad redimendu nr appa
ratu soluendu dena ypocipio speraro cu sa reuelo fie
ret gdungent spio duos saracenos q nocte ad gstu
pelue vigilarent ne qs ingredi nos molestaret quia
ipsi turci et mauri cu dei Christ ego nostri ad nr sa
lutem
formidine egrini Et ego ut q erat prudens fuit mee dnie et possessor illi
pelue in audaria accepit petidi ei quare sibi debuo
Exta q fuit dmica vi pgrinis anqi plene illu
cesceret redijt ad socios exortare q ad sca nos vo
caret et posuit se cu fuste ad fores pelue
nr anqi crederet egre ad apus natu gplendi
nisi dato si q. dnus cu pua sala vbi et no in
putaret ex adoratoi ipius precibus et pri gaudio et
reuelo dnico qui supius fuit qapili altz quiescebat
et nos qui in carcere nauis exortatoi socios suos
hortabat q in tenebris nos pregit et adhijs defendi stren
ue q saluto p missi fuis exire ad nr ros natu nr ansi fuis
longius ire nisi dorsum maris qui a nudigi inundati
fuissent qm mat pagani qui in ea deuenit mercatores
cu suis mercibus et cos cu suis in seruitutem et miseria nos
plures suos apud expandebat et dnie dnicis ieiunare
ipsi debebat ac in ipa pelue pegnis p uenisse cum
dicit dnice cu exhortatoi et hortaty eos in mysty eos mer
catores et eos et gsus saracenos et quicqd de ipsis
q nr patui gplere haras nisi cu mlti impedimenti
videret ei me in libro legi cristerent preseret reclama
uerit in as in pueros et amicatos ipsi p eadem pacto vt
ad nos in pelue ordinis pdumbi ad tunge hospitalis
minor dicty elphahallo saracen; ybus vii ut sequeria
gaudent q me optime nouit exporci pegrinos et socios
loqui italice et ideo pte thesaurario qd deducat a peg
nis od qdz sepe ad fores hortatoi quid pegrinty fuerat
chus Ego ait rogaui quo nos se haberet Dixit mihi
signari et digi sibi in galea dicta fuerat hec respodit cui
dicta illi marinario et nudato ait pegrinos fore hodie
nene esse qd sensissem ipsis anno preterito occidos nos
elualuerit ad fores hanc recipiendi soldanu cu toto exercitu
ipsius ibis fuit milites lanciaty et dixi ei ante ad duos
nos eos sibi galeas Ipse ait cui dixit natu ut ei mg
sentiret elegit nos duos et ire iussit ambos in galeam

elphahallo

pegrini fuit tribulati a quinq; saracenis

castrum p tentoria saracenos et ostendit nobis apparatu eor
et magnas animos ciuitatis Jappensis et homines duos
nec ultra plures nobis dabiles fuit et singulis lustra
re iniunxit nos ut securi essemus ne perimeremur quia
ea q[ue] quinq; saracenos si duntaxat nos offenderet
et occidat pegrinos et nobis a subito faciebat cibi q[uo]d
langui esset dicit Ideirco ei in prudentia accusat ut pe
grinis offendat si quit sui magis occasione ei data et eo offenso
acciperet eas vastandi et pecunias postulandi Et inuenit
pegrinos et ipse speraret fugam ut naputi et effugiet
Ostendit nobilis Burgensis secu de caldia grande flascam
cu malvasetio pleno et pisces nos suspendat me ipse ad puteu
qd videret qui accessi saracen; p medium pegrinos inuenit
et flascam arripuit et fugit pg maioi accusus flascam
cucurrit qui galeatus pueros et scindat pulueribus pue
nis pegrinis De Lucrecia valde fuit pro nobis sanctus me
pilz post effusionis no poterat se ab eis absondere quinq;
latibulo fuit pegrinos ne pater, subiecto questy et ait ei
teutonicu[m] qui quesiuit ipsum nomen dicit quinquin
nel[us] si aliquis sibi inrogasset iniuriu et prosiliret
et nocuisset vellet eis defendo a vobis nisi ipse Joannes
nu[n]c nos possit ab hac nr[a] pena iuuare dicit Ego ait
pegrinis ille me ab hac miseria fame et laboris liberare et
cathedram ludibrium saracen; esset ypposuit pegrinos
et ducunt in galeam ipse galeotos ho nr
pegrinis succurrat p munus bus seruis Et ei pegrinis ille
iuuenis valde pulcher ac pri hor saracen cu in festinabat fore
magis ad vocandu ipsi ad alacritas Ipse ille modos quos iuue
nes illi ut pegrinos subueniat ad pugnandu quos ut se ipsos
vapore prouisoz ab hi fuerat pena pecuniaria intenta
plurimi Galey illud nu[n]q; uolute resistere nulo modo ei ab ipsum
hor temere nequeret p tuto seruz ad pace no ibit Omnis e
loco dei q[ui] illuc bus ducum erat q tua spe me vepens Et
necesse est ad terz illud nu[n]q; seruat Si quis pousserit
te in mare magella ple et et alueo q Et ad ipsi sic factu
esset et tenebre esset sicut quia et fuit et obstulo ipsum
meq; et nora vocauit sic clamo ad Dnie scinge egredi
mi fortasse Et exiuity ait ei respodi mihi illoco quia et esse
nr nodle me exire q[uo]d ab vagina me capio Dixit magnum
in mirre necessitatem Et ego ad eu et cat quia
Barcelery pre galee missy inquodo qui in galea q[ui]dam
tagane mihi spe me clamauit ut ni ipsum et ipse ait ei
in visitare ad galeam veniret ei me ait q[uo]d sicut ipse
ipsum et tenebris ad me defodi et in barca ex scopulos
predictissimos in galea nauigauit q pene ipsa ei more stabat

Euntry fui in galea

a litore sic defluxe ab aura. Et stati i fenestra illic expediui et
lectulu meu de cuba mea fenestra pātauj et p vna trastro
de nauj cat aspectu adlitus quem ut i causa p peregrini de
spelunca educent ad recessu meu [illegible] uidere posse. Ex
vemoede et luminare ardētem [illegible] tentāa dudu maiorum
potuisse p [illegible] recessu perfecisse [illegible] [illegible] tan
tacuj [illegible] vi uideras lumine i alijs stipitibus [illegible]
magnitudi et duorum illu [illegible] venerando et [illegible]
cosilij ego uidi de mari et magnā [illegible] [illegible]
et filij [illegible] peregrinis [illegible] qui i spelunca [illegible] et
tenebrosa jacebat et [illegible] caelebat et illi canes
sarraceni illustrare copiosa gaudebat

Septima die an solis ortu descendi i barcā et p stri-
dentes aquas [illegible] ad litus [illegible] festinus quia
putauj nos illico recessuros. Et quia preani p mei
discordes erant ideo diu ibi detinebantur. Discordia
vero illa venetijs cepit [illegible] et usque huc durauit [illegible]
[illegible] ego quilibet suos peregrinos [illegible] [illegible] pro
ni peregrinis et uolebat duos [illegible] ut duas separatas [illegible]
mas [illegible] eodem tempore [illegible] [illegible] nos vero [illegible]
petimus [illegible] et simul sub eadem [illegible] et sarracenis pla
cuit [illegible] nos diuidi alia vice [illegible]
sicut ambo preani [illegible] [illegible]
mors [illegible] discordia illa preanorum peregrinorum [illegible] et sar
racenos scandalizaret [illegible] impacientes reddens [illegible]
[illegible] peregrinis et [illegible] pacifice ac [illegible] sarracenis
p pacificanda lite laborabat [illegible] post multa [illegible] et [illegible]
no [illegible] ibi [illegible] sensus concordie [illegible] utras [illegible]
uidebant preani magis i [illegible] et [illegible] se i [illegible] quoti [illegible]
[illegible] ego dic illo de pace tractabat preanorum [illegible] alij pe
regrini [illegible] illis non [illegible] ausi et audaces facti
sunt et de carina exierunt ad litus maris et ad locum [illegible]
i [illegible] stabat asini [illegible] cum asinis et in exercitu sarracenorum [illegible]
[illegible] et [illegible] a sarracenis et [illegible] [illegible]
[illegible] Ego cum quibusdam socijs plangens [illegible] [illegible]
descendi ad fontem aque viue [illegible] fluentem de saltu et ibi bi
bimus grates de aqua illa [illegible] et [illegible] non liberam aqua
nisi argento [illegible] et empto [illegible] que fontem stat [illegible]
pis i mari de [illegible] se [illegible] aqua [illegible] [illegible]
petrus apostolus piscatus fuisset et adduc [illegible] et [illegible]
[illegible] ibi sit locus ubi [illegible] petrus et [illegible]
de mari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i quia illa [illegible] apostolorum [illegible] fuit i mari galilee [illegible] q

discordia preanorum maledicta

duo [illegible] fuit [illegible] in joppe [illegible] petrus [illegible] fuisse
[illegible] non [illegible] fuisse piscatum fuisse. [illegible]
i maris litore i [illegible] [illegible] de testis ostrearum i [illegible]
et [illegible] forma [illegible] quibus colligimus [illegible] [illegible] pulcre
et [illegible] uidebantur. [illegible] die quidam miles emit a quodam
sarraceno lapides quos venales habuit i spelunca pro ducatis
et putauit quod essent preciose gemme [illegible] de suis socijs oste-
dere [illegible] non esse gemmas [illegible] sophisticas et falsas
de vitro colorato [illegible] ego [illegible] ad mercatorem et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reddere [illegible]
[illegible] preanus suo [illegible] et [illegible]
nunc [illegible] sarracenum [illegible] [illegible] et ut [illegible]
audiuit misit apparitorem [illegible] ad carcerem [illegible] i quo
mercator [illegible] suis rebus sedebat et abstulit ab eo [illegible]
ducatos [illegible] eos peregrinos et eo [illegible] [illegible]
pulato i [illegible] et [illegible] ego [illegible] [illegible]
[illegible] tedio [illegible] [illegible] vero [illegible] facta esset [illegible]
quidam iuuenes [illegible] ualde [illegible] et [illegible]
duo [illegible] et [illegible] i [illegible] spelunca ad [illegible] et ad
nos [illegible] custodes [illegible] non permittebant
eos [illegible] et [illegible] et litigabat cum [illegible]
[illegible] et [illegible] non pateret posuerit se [illegible]
[illegible] et tota nocte [illegible] [illegible] [illegible]
sic bestie [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
tales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] ego [illegible] nox illa transijt

Octaua laborabat pre gardianus et alij [illegible]
de peregrinis et sarracenis [illegible] preanorum [illegible]
[illegible] nichil proficiebat. [illegible] mari et
sarracenorum [illegible] uidisset [illegible]
ambos preanos ad [illegible] nisi [illegible]
eos captiuare uellet et ad [illegible] custodiam mittere [illegible]
[illegible] soldanus diffinitum fuit [illegible] [illegible] deberet [illegible] pegri
nos [illegible] uellet repellere [illegible] [illegible] loca sancta visitare et
cis de alijs [illegible] [illegible] et [illegible]
minacione coacti sunt duo preani [illegible] et [illegible] sibi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facta cum [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nos disponere ad [illegible] Disposiumus ego nos re
pere et [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sarraceni se [illegible] spelunca [illegible] [illegible] et [illegible]
de mari [illegible] [illegible] nos et [illegible] peregrini [illegible]
si esset ad asinos [illegible] subito [illegible] furore [illegible] de causa
nos cum magna [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible]

male canes
sarraceni

Concordia preanorum

ac bacalis minabat & spelunc sic bestias a se expulerunt illos
ad pegasinos q̄ pp̄ munitas desertas erant ac ipsi mos erat
ac bacalis ponsserat et ad pelusiū domū q̄ pulcer
Et ita hoc die est spelunca maximā habens et ppter exitus
q̄ causa fuit illis expulsionis ·i·

De ciprio partus joppen
et ciuitatis illius antiquitate
et situate ·i·

joppen & ciuitas

fabula andromade
gigantes & egimis

mons ydolij mons
sancti georgij

Intersit de postumello breidam vide decapoli
ciuitatum celebrat et quibus locis sancti sepulti
fuerit scripsit ciuitas ad eam ampliis non sunt
pegini diuersi quia ·i· pōtus depandit ea
nebs asserebant q̄ ibi diuersebant ac illud pōtus
celebrig̃ videbat joppen portus atiquissimus et ciuitas vetu
fissima gentis palestine et sunt ostraua mundi ciuitabs in
diluuium vsque edificata puos legunt fuisse ibi ipse anc
pp diluuiū deinde denuo qui eam diluuiū celebrant ~~ipsius~~
~~ciuitatis dominus~~ est ar q̄ ciuitas bigna ini
tio ac pappa ~~ac~~ joppen fō vsque q̄ hic d̄ ad tempp habitasse tangit
tas dr joppen a filio aquile septimi et fuit q̄ est hic mercato
fuisse estimatus Quoniam ciuitate hic q̄ ibidem fuit ca
dr hic ·i· sortem habet dicit q̄ Deucalion pōtus hic q̄ sedi
ficauit ibidem diuersi joppe gentis palestine ·i· tribus dan ibi
Godie q̄q̄ sacra mostrant ·i· litore in quibus signis ego au
dromede filia cephei matrem cum et romanis sic memo
rat alligata scopulo et monstro marino exposita stabant q̄ ven
tos est ·i· litore fluctus q̄ perseus ac qui fuerit tanti pabi
litatis grecie pre seliuo ianis et dauid habuit equum alatum
et scutum palladis et falcata ensemq̄ mercurij scit de
morte ydolij ·i· ex celsi volatu utripinis et dei ·i· ex celso eda
ner ·i· equo suo alato audit ingens illud scopulus attigerant
·i· pōtus joppe et marinas ·i· gentes bicium ad denuo ameno spor
misso statu aduenerit et pactus in quibus si ea alchua li
beret vxor sua esset Ad quā quibus placuisset seruitu
tem adeundā pertexerunt et regnū libidinis et impe
rauerunt ac habuit Ad vltimū ethyopum fō cephei regis
ad eā ea habuit Ad vltimū ethyopum fō cephei regis
joppe ami ~~fuit~~ scilicet andromeda fuerat de postea
nō habuit ad filii matrem Q̄ perseus ad denuo et
abijt ·i· perseus et bello Q̄ fideny obtinuit ad q̄ ascede
nauali pelagi ac cyphens sunt vsq̄ joppe ostendit ariffus

ossa magni maduc
ridue

arc ·i· quibus vestis cū tributo ēperent Ossa dō magni ma
ne bene q̄ perseus occidit erant pegrina et publicare
an ciuitate joppen iacebat in pulluis ·i· ad ~~ciuitatem~~
joppe ostendebant Q̄ postea petijt et respexerunt ibi fla
ta fuerit inde vena ac ·i· pulluis suspensa Ibi ā miraret
qua erat ramace dicta dō ac coste eius quadrigita
rent q̄ pedum lōgitudine Postea sancti quadrigita
rum expō admirarent illa ossa et alia mōstruosa gen
merent ne ibi etia pegini illuc venirent et ne pegini ex
plenosa tempus p̄derent et denuo ad ciuitates appropinquarent
qui dicunt hec ossa fuisse andromade gigantis egimis et
no inde quia perseus duxit secū andromedā in pe
fidā et ibi finxit vetus et ad joppe mare vidisse legun
q̄ Josephus dicat se vidisse catenas et circulos ferreos os pectoris
·i· scapulis quibus andromeda alligata exhibitabat q̄ nudus
nude meminit Lō sepe figmat ·i· supallegato loco et de
pegnacie sancti pauli et Boccacij lō in de genealogia
deorū ca xcv et josephus q̄ Tamen in ea ciuitate
pōtus q̄ sepe memorij fuit sicut adhuc pōtus mirat
tiri ciprea lagena ex dema de libano q̄ mare et pudem
lit ea salamis et duxit ·i· sextus pedificia templi ut gabe
·i· pūt ·i· et ierabe ·i· q̄ super eius sasaphat fuit ·i· pōtus hic
dassey ut vult ·i· oppidi ·i· fuit Ibi mare inde tabeq̄ q̄ Domus
dei fuerit penes ut dicit ·i· et ascendit hic mare
ut fingit ·i· ethyopes ad ea asseruit ·i· ciuitatis cuius magnifi
cū ·i· leōis de ~~ciuitate~~ incepisse thesium et ibi ex
tos sensisse putuuit mensem libere ·i· pugnasse fuisse scopu
pōtus q̄ ea potuisse q̄ dicit nisi ioua ·i· mari misse q̄
pisces denocauit ea q̄ pugnam ad lucy joppe euanuit
q̄ hic portus judas machabeus ad ciuitatem ad ciuitatem
ac judeam subuersos ex dolose joppe pōtus ad ciuitatem ut
die ·i· mari ·ii· ascendit petrus apostolus de quo et pulsus ibi joppe
uerit ibiq̄ sepultus et tabeta nidua suscitauit aut q̄ et
Et ea illic voluit et vere ipsum est q̄ testudines ille et
pelues arenate subquibus ·i· clusi stabamus fuerint gabata
pelues illas cellaria sancti petri q̄ hic pōtus ianuarius
et sijmon macabei memorantur ut gabe ·i· magni pet ·ii·
si postea reparari ad denastauerit ciuitatem ac gabe
mitas, milia judeorum ibi interierunt ibi ut sagittis ·i·
mare de fluerat et pte maris q̄ pus scopulus est coluere
suis rubierat sanguine pede ·i· stiani parietes illuc dedisse

detestandinis edificij
pegrinar

pārg. pctaffig
& paffan

de excepcōe pegrinar
& edificij

eunt et inter plia q̄ ea gesserit ꝑt q̄ alterū saluarent cuntes
et pārēd pecūq̄ destruxerunt nichil ibi petrose edificatos
nisi duas turres de maūr restabāt octā aīa deiecerunt
suffadiendo muros edificijs ignibus ne vrendi ꝓcurarent ꝑmidi
adō gūdes eminas sat dicet minās q̄ ātea patuerant tā
ꝑfossas muros ꝑt nece dūa ꝓsat at q̄ cinitas fuit eui
nē t dirut ꝓsumpta q̄rebāt de mari ꝑdiderūt testudines
duas q̄ t, mutes ꝑm ꝓstruxer ꝑt et fuit supīns humo opte
et eminis ꝑt q̄ ꝑt t subtus testudinis humid et aqui
dūs aq̄ distillat et petras, mad de fuit et fuit amīd tuto
fuit et toto āno t grecdunt saracēi ad nauia recedere
replendo ad gabatenas detrudunt pegrini ꝑtas
Dū vcunt ut dictū t thoro sūgulos grecue t pe
dibus ibi detentt q̄ ꝑ t grecsu spelunce testudo t supīs
rupta et depedut magni lapides cuneus minutos ita
q̄ digito posset quis magnū lapidē cuneū deiecce
ret subtus q̄ ruinis eminis tūc fuit et exeūt grime
pegrini ꝑ arcessū est de mari ad tute parete t inter
edificios et pedes sub et accedo q̄ nisi ꝑ cuntū maūs fut ado
gerendis, porty scutte mass grandes manib agendi pāte
a erat ꝑt ingredi pōt dū ꝑ aptet faciūs nauce et tabi
de fusis sibi grece ysini stabilimento Quor et alterū t mari
ꝑtūd arcey pecce ꝑt petre et scopuli precipti sollecq̄ et cu
pes de fundo surgebat et ꝑ alterū ꝑ aqua exēsabat
et eminabat ꝑ quos nac ꝑ frenuit cōā q̄ tibi fecit
et ꝑcutit petras ad tūrū ꝓspectu q̄ aīq̄ allisa t aliud salit
et sanitū magnū fuit q̄ ꝑ longa mora et tāc pacia
audit Xp̄is sco ꝑtū ꝑ septy t pdey ille ut se sacrificare
t ecclām minuebat esset dei cū positi nr̄ ꝑ ꝑmiū manib
t grecsū nisi de, qua ꝑte q̄ medū duaq̄ eminūtiū sco
pulorū q̄ quos magn cautela manes t ꝑcurit quā aqua
ibi, mūa celā ut ēcit et ēcit ꝑ pertusa adutcq̄ ꝑty
scopteq̄ se allidēs ꝑt nisi barcarolq̄ suic barcarolq̄ sūt con
pedty aqua barcā vapit cūq̄ scopulis illidit et t mille
tenstra q̄frenigit ꝑdo pertitas ꝓter q̄ fōrissa venio tumi
tes eluty q̄frenigat ine barca elevata a medio dilaba
ad q̄ut ut illa ꝑcy et ad rupes ꝓpinquat Exit tū barca
rius ꝑtrenq̄ agilib⁹ mis ꝑ effugit illapsū aq̄ decursu
accidet dicutq̄ ꝑte sue sed ꝑ sorti collisit ad petras
q̄rete ipse ꝑt scopti cudrauma ꝑt ubi t
Nona die longe aurō illuxerat ceūt quida saracē
cenus ēn lunne t, nūty spectū ego cū letitia et pace
ad recessū ꝑ pegrinoꝝ ego cū letitia et pace
ece egressi sumꝰ q̄ captiui de loco captiui ecc

de asinar⁹ et asinis

dimes asinis

Galdracassa
ned asinar⁹

ent Exit at ad ꝑt aglanace pue spelunce et nue descensus ꝑ
rupes ad locū ubi asinar⁹ cū asinis stabat et via ꝑ descē
sū t erecta ꝑt pue petre pcy ita q̄ nō ꝑt quis ecc
ut ad dexterā nō ad sinistrā nisi ꝑ hoc nedū Otabat
ego cū pdam cū salvacēs cū retributione cū lumbly bul
mis et humilē et ꝑ cum pegrini pq alīs de mari suis et
gētibus t ēvegrebat et t cedula ꝑ scripserat t cartu nro
de mari nō ꝓcedat et ea t nostra pegrini illis descēde
ndi at minat, nisi fuisset pegrinar⁹ ut mihi ꝑ ꝑcuni
rēj redde nō potuisset ecce retenti t ēcenes fuissēq
Descending ego ad locū asinar⁹ et stabat asinarij mos
expectates et ꝓtinus pegrinj t plenis cecit arripuit ea
ꝑ eminis asinarij et dixit ei ad asinos suos t ea minaj
gringet ꝑ duo ut recē t ꝑcut, cui pegrinus nj ad illū ꝑt
alinj ad alia quia pq ꝑ vestiri t rebus q̄ eminis andunt pe
grinos ad esse adductur intres asinos et ꝑtes q̄ sunt pegri
ni ꝑ quibus quisq̄ tenat pegrinus ad suos asinos duce sanj
git q̄ nō fuit nisi ex duxit pegrinus et adduxit ꝑt eigdi
asinis ꝑdo asinarij sit gendut ꝑ pegrinis et ꝑcut eos ꝑt
ꝑ pde quia ille ꝑ ad ꝑ nitty pegrinj, scilicet ꝑt cū suis
asinis adutisset ꝑcut ne t pena mea pegrina de, no pe
rolepsi et ne descendisset ausit nauarq̄ nisi et ꝓponē
auferquit me ꝑcē me uolēs ad suos asinos pegrinos ꝑta
ꝑ eos male tuntq̄ ego nō timens ne mee ꝓpiaē, sellet
fortiq̄ liberauisset ut mos ē me de manq̄ ej ꝓcussit et ꝑ festi
nacia recussedi t loco celi stabat ꝑcussit ea festi
gradinis ut gestū nascrami ꝑcut audiēs gradiatq̄ ꝑcut
cito descendit et ꝑcussit eos ꝑ ea ꝑte
q̄ e at descendit dixit michi q̄a saracēq̄ et ꝑ tesu
Gestā sua assq̄ndo gesta mea et scelus audiit quia id
cirdi quasi nis sedebat eo nō audet cognōi et ego dixi
laudabilis et malegnia ut dixit sua Gyon fōrt tenebat med
gesta et ita audebat mecū ꝑ lapides ad quos e ad lacy
dixit assedi assunt et excidi t audē ad asinos suos ꝑ dixit
mecum, michi bonus asinus pānū et optimo, nigr dedit
et multū amicabat et benedicta nō ꝑtas, quia pegrinaq̄
ostendisset ꝑ fortia crudelis videt ꝑ ita
se ei tuncq̄ tanq̄ benignus esset et nunis obsequijs
nō ministrabat tenq̄ mihi nauit gaudet mecū
Exit at secunus cyon dū saracēq̄ ꝑ ego nō, nauis ꝑ deabat
galdracassa et secunus nauibus cassa et ꝑcussit secunus illud
nō cas solunt alibi nauigij ex vocant galdracassa et hoc

asinarij cassa michi dicit q̄ p̄ eū oscille vocē debe-
rē dare galeacassa ꝑmus ſſtū ē asinarius q̄ quib⁹ p̄-
pōtu ꝓpter acquirit ꝓtalo tirat ſtatq; habeb⁹ et ultq
altrāq; asinū accipiet et q̄ē ē verē de aquo loco
oport pegnū dare ē asinor gregē et dam̄ faco
et suū asinarium dare eiq; q̄renti. ꝙ⁹ cū pulla fada
ꝓ pignore aleco ubi stabat ꝓfecti de sordissq; aptabā
recipere asinarium meū ꝓcē et ~~cum ipo scribā asinū~~
amici ē asinor gregem, dare, damnū vocāt asinarium me
ē galeacassa, hoc audientes alij asinarij, ultq; me ducit
ad suos asinos videndos, me galeē notā in asinario, ꝙ
sic dam̄nat, dūs asinarij, mei galeā q̄ nō nouī ē equo
sedēs, sauvaccq; vocabis et, nobilis ad me equitauit, et cū
vocando q̄ manu tenebat retinuit, me tenuit, dās michi
signū ut tacere, et q̄q; staret ē ꝓtē, ſſt ē, valde ē quic
tq; stans et ēmotus q̄ pignora et asinarias et oēs festinat
ut putdeant, ſſū at sic stare et oēs alij exercet et du-
cēbāt ad asinos aperuit capi me fōre sauvaccq; dle me
negligē, ascendit et, nisq; fui aleo vēdē ꝙ ut michi dixit lo
qbā, michi q̄dlatenus aqua q̄ nō ē tellegi, ſſor ē dixe
bat sic postea conice potui, ē tq; mecū ego fui galea
et sermonē mecq; cassa stabi ad me accēdit q̄ ē q̄ michi debit
de cestia strate cassa, nec ad galeā dō ſſum stati at ut
me videt, agnouit me, et ego cū eo, et venit modē sauva
dēs ꝓ asinū, mō ē tellegi ſſ ingressū at de solua mecū duas
stecpas fēcat quas silū ꝓmiserā ego ē intra ꝓtinuo
suscepit, ſſcepit ego me ē gregē ad suū asinos suos et
optimū vēdā nō assignauit, ſſt, michi dā ē dūs et nobi
lis, ſſ ē tota sauvaccā ad me amicitia, ad suscepit ꝓ pig-
nū, intrōs molestias paciar a suis asinarijs ꝓ possio
mea et ſſ accēdis de asinis et fructa quibz sibi fui lib
set ſſt ē pari, pignorare ita et ē illa fidelissū nō seruī
uitutē ē sibi ē quibz cū ē vocauit obtēpauit ut si fuisse
pūcepis, ſſepe asinas meos mutauit ut michi magis
placitq; ēlimere ē ascēsu asini me ~~bene~~ tenuit, et
ē de diuis et appetis nisi me tenuit ne caderē, ſſqua
de sua cuphara michi ꝓbuit et d̄ suis pagnis adsō
nō dedit, ad ꝗtuor ꝓ macerias ascēdēs ē venit et nō
ꝗde fuq; et vnas et panā attulit, ſſ trimulū suū q̄ ute-

pro eo asinarium meum petiare

aiaria asinarij
fff

bat, ꝙ asinus suus nō dedit cū tū alij asinarij, nō parent ꝙ
pegenii habeat stimulos ad pungēdos asinos, ſſpt tota
ferrutia ēstrabat nobiles et sagi, mei ꝙ ei nūcor de
nāōe oculte dare, ſi nō fuit ita michi ē ꝓtq; de
dē ei, nisi ꝓ obligādare, ſſ ego sepe cogitaui ꝙ forte
suspicaret me esse dās magnū dō, et ꝙ ꝓdō ita sedu
le nō ministret, ſſat ē filiarum ē utili, ꝓpignorāde ga
leā ꝙ ultq; sauvaccq; nō deabs nō mudanita, nō mana
lucq; ēt quibz gūsary fuit, nisi michi dixi, nolebā
tenuit nō passū dare, ſſ ꝓuisibz et ēvocauit, ꝓ oē
mee illat ꝑ quib⁹ alios ꝓpignos sepē videri ē ēre
ꝓtuit et separi, ſſ ꝓ galeā bonas bestias ē utili
ꝓpignorare, ~~Dō sū~~ et ēi quo sauvaccq; et faccq;
mōde dō sū tenus //

Sagatiōe
maccꝙ
acta mūt procedēq; ē ad euangeliū dicē
dū ego ut ꝓmisi ad gregē asinor ve
ssemq; et nō ēi ēti ad bestijs esset ꝓuisi
de ſſpēdiū, pulitare, mais et dū aliquātulū
expectarem donec dūs marci esset ꝓfectus at
aqui pegenii qui ex bestijs nolebat asinos ha
bere ſi dicere ꝙ exercitū nolebat ꝙ⁹ quicq; ad mise
rut sauvacci et placuit cibi dū nō ēt exercitus, nos
ē asinis d̄ uia sedēmq; et, nō ꝙ exercitū ſſi ē exercitus
iuxta ſſ dū procedēmq; festine, nō potent, illi gauit aci nō
bisū ꝙ⁹ festinacia et ꝙ⁹ uia aversa ſſt ꝙ⁹ sua, necessi
tas cogebat eos atq; asinos ſuos ē, vesci ꝙ apud nos
solet dici ꝙ ~~ꝙ~~ sauvaccni nos cogat ꝓasinis ascēdere
ē ꝓtecte et breuq; sedq; ꝓtinue quia estimēt, nos ē dignos
ut pedibz breuq; ualeamq; ad curat ut ꝙ ꝓpinq; pedibz ē
redat ut asino dō nō gracia primorp ei ei tenebat
et ꝙ pedibz ē redet, nō alege sequi ꝙ appetat ei expec
tasso cogit, nos asinos accipe ut ſſ sit matrimq; et
ut sani ē ꝓtecte, sciamq; ꝙ ei ē ꝓpinq; deberet a mari
pedibz ambulādo asinādē ē ꝓtecte, et ꝓtinue loca sita ꝓ
tanti culoribz et ꝓtinue accensū ē inpestibz et appetad
ē mutanis pauci, nimi, mādēt, et ꝓtē colles et siti
et labore ē dicū accessū ē sup si pedibz ꝙ loca sita debē
mq; ambulāe quā possēq; ardūas et rustice ē milles
q̄ ē surgut ꝙ⁹ nos ēstingere ut eis ꝓsistē, et ꝓdō

Garvacci nō cogunt
pignus ē asinis pre

nota ē gabē
asinos

p[ro]bo meo dispauit nos bestie et non gr[ati]e despectu ut p[ro]
cepti d[omi]ni [illegible] cum nos esset pati p[ro]ximum p[ro]fe-
cti p[ro]cesserunt in equis equitantes de mari et nos in
asinis sedebam[us] et servi quorum mauror[um] ip[s]i peregrinos
equitabat et asinarij, unde nos comitabant[ur] et in
isto o[mn]ino vero a mari cum magna festinacio incessimus
Et erat ingens exercitus collectus ex sarracenis et xpi-
anis. Et ascendimus mari dorsum q[uo]d vergit ab aquilone
in austrum et inter joppen q[uod] medium portus ad austrum est
jamnia et gazara et ad aquilonem est cesarea palestine
et ptholomaida tyrum et baruthum et tripolim. Erat
terra eliquid p[ro]gnosa a[d] q[uo]d ex cetera processimus p[er] terram
philistinorum in campo plano sub collibus humilibus et dissimi-
libus disposita et in terra bona et fertili [illegible] in caesset
cultores et habitatores est in ea sita [illegible] sua p[ro]pe de
serta. Et ad dimidium miliare a mari essemus venimus
iuxta civitatem geth que quondam erat civitas bellicosissimorum
gygantum de qua goliath gethe[us] natus fuit et ut hystoria
[illegible] sancti cristoferi in ea genitus fuit et ad regem
geth confugit david a facie saul. De illa civitate dicunt
hystorie quod natura loci sit quod ibi generat feroces et fortes
homines [illegible] nonnumquam sepe xpiani multo effuso sanguine
ceperunt civitatem illam et adeo [illegible] plura facta sar-
racenis in[illegible]. Demum ea iterum cum magna strage ta[m]
xpianorum quam sarracenorum p[er]diderunt et infideles capientes usque
ad solum destruxerunt ita quod hodie stat sicut joppen sine tecta.
Sol ardebat et p[er] [illegible] terram delectabilem et multis ecce
nos in medio confusa solidatis ac [illegible] civitatis dicte assur q[uod] edificat[a] fuit
[illegible] venimus sterilibus ac vicibus
venerunt ad nos arabes [illegible] in diversis locis [illegible]
erat diffusi est quia [illegible] multi erant armati defensio-
nibus violenciam nobis inferentes, [illegible] lapidibus [illegible]
in exercitum occulte ingesserunt ad latera peregrinorum et fu-
rari saccos vestes et [illegible] satagebat [illegible] et nos
in [illegible] et [illegible] nos [illegible] et [illegible] ceciderunt peregri-
no [illegible] non caute custoditum fuisset rapuissent. [illegible] nos cum
tota potencia [illegible] violenter nos [illegible] et
cum fustibus ac baculis ac lapidibus nos coegissent sic
sepe [illegible] joppen et rama [illegible]. Et quod arabes nos
sunt in p[ro]cia [illegible] in [illegible] peregrinorum [illegible]
villani et impetum exercitum peregrinorum [illegible]
[illegible] periculosum valde in iter de joppen ad rama ob

Geth

assur

[illegible] fuimus
impetiti

[illegible] in [illegible] et [illegible] paganorum. [illegible] precederi
[illegible] nobis venimus in colle [illegible] civitatem rama in
fertilissimo et pulcherrimo loco. Et ut venimus ingressi sumus
[illegible] de asinis et pedites [illegible]
[illegible] vestes suas in [illegible] asinos atque asinarios
[illegible] et civitatem [illegible] cum magna molestia ergo
[illegible] et pulvis [illegible] agitabat et [illegible]
[illegible] magna [illegible] pagani quod xpiani [illegible]
civitates et oppida ingrediantur equitando nisi venerit
[illegible] dicere [illegible] principue in hanc civitatem
rama dignior ceteris reputatur quia [illegible] episcopus
[illegible] ibi resider [illegible] xpiani nisi pedites in-
grediantur. Ingressi ad [illegible] a porta civitatis
venimus ad quandam domum cum submisso et parvo ostiolo [illegible]
quod stabat [illegible] et [illegible] sic fecerat
quod de mari [illegible] et [illegible] intrare iubebat [illegible]
ab [illegible] erat curia magna et pulchra cum multis cameris
et diversis habitaculis testudinatis et [illegible] fontes bonos et sanos
[illegible] aquas [illegible] philippus quondam dux burgundie
[illegible] hospicium [illegible] fecit [illegible]
[illegible] et hospitale peregrinorum [illegible]
[illegible] collocat dicunt xpianos [illegible] qui ibi habi-
[illegible] illa esset pro peregrinorum hospicio
[illegible] peregrini [illegible] civitatis [illegible]
iuxta placeam in magno despectu et miserias et [illegible]
[illegible] a sarracenis [illegible] et [illegible] xpi-
anorum sunt sarraceni et [illegible] de rama et magni [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] ego nos [illegible]
ad suos [illegible] et [illegible] cum [illegible] fratres habuimus
habitacula satis ampla [illegible] matras [illegible]
[illegible] ut non in [illegible] nos [illegible] et [illegible]
[illegible] in erat ibi nisi camera testudinata
cum pavimento a [illegible] supellectili [illegible] illa
[illegible] nos [illegible] civitate ingressi fuimus
circa horam [illegible] [illegible] pro guardiano cum
[illegible] octo dominus ubi erat habitacio
[illegible] disposuerat et erexerat altare [illegible] ad stipi-
tem magne palme in ibi stabat repleta dactilis et [illegible]
[illegible] vocat ad illud [illegible] et [illegible] ne pa-
gani nos [illegible] missam celebravit
[illegible] missa [illegible] pro guardianus pulchrum sermonem fecit

[illegible] septemis

[illegible] non [illegible] pedites
pagani [illegible]

sine [illegible]

mali pagani [illegible]
in rama

missam [illegible]

Xegine uintedi
℣ dnastat adpace

℣ Exgnicarg ℣ ql'cag
stag ℣ gant' sñ ꝑplicañ

latinū quia ydolicg erat et tgentilicod ignorabat Et quia
nō habebat scām fidē tgentilicon dolēsq; qui sūm seremo
nē alamannis puīpraecep̄t regnauit nec sibi assistā
et pegnis tgentilicī sue do Gōtamēta ꝑdicē; qđ libēs
ferret ad ql'cūq; stetū et plata abeo ꝑsciēt ℣ latinos cā
ql exaē ql'sq; sīsī et ℣ volgnei tgentilico ꝑtulīs pacem
in ipō seruādo ꝑsciūt cīas articulos pegnis sūglg
ꝓpōendit xgīnē et uuntedi ādīnē ql'tenē debe
ret pūt sarracenas et ñ fideles gūsantes putra
stare nec ignoracia pietat ℣ cēret ēmigere et
Sūg articlos Qđ iāqui pegnini accēsset sūm ex pssa
lucīa ꝑce et ex hor exgnicarg ꝑce ℣ adisset tales
finita missa deberet se sibi ꝑsentare et ꝑ eos au
dire aptica sī quissa nollet absolui ql'est ī casus
ꝑalis nā ql'sūlucīa adūras sūas pegnat ut patet
supi fo 1ª sūō ql exgnicanos ℣ quia pg ñ ēstiani
fuerent detrusi sūas expulsi ꝑsumebāt ℣ cōmunicare
iāqui mali ēstiani est latīn nascerent ℣ ca et gfedi
uerunt se sarracenis pstātes eis juramēta iāqui cōa
ql emigrarent ēnecrebant ad eos et se fulciebat
iqui postea nauigarent ad ꝑces ēstianos et pde
fensamēta āma ql'acrebāt cauēt ℣ dimisit hor
ꝑa gfederent exgnicauit eos ne sarracenis ūmane
eos et gfedarg cū eis habitent exgnicauit eos ne os
ql eis arma et ēa necessāia deferret ql ꝑag erid
trag exgnicauit ut q̄ñ ꝑ eū ℣ gredēt sūm ql lucīa
autegema esset quia ibi morari nō possit sūm gmane
cū ℣ fidelibz et nō ḡtibz sūscipiūt ℣ in abella exgn
cacoē religiosi ēnag sctg ℣ fratres et si cui aīg de
tuīt apud sarracenos captiuos ꝑt sūm lucīa ꝑce pugdi
et cū sarracenis pacisci p auri libracōe sper legi pa
quedā pegnarocia eyēo pegnini sūm ānos fuit
℣ ēnag sctī Emilio tū ingē orch ꝑdest nulli dat licenciā sēi nisi ꝑg sē ꝑ
℣ Decōdg aetatg ℣ ultg de pegnis dg solūs placa nagā tenat lucīa
ei sūm Sutrare sarracēs quia putatū et ꝓtestū ꝑce
℣ ḡnē aetis Ego fff male tenui ut sepcia mostrū
℣ Decimg cauēat pegnini ne sup sepulcra sarracenō
rūsent quia ℣ nouissīe uidēt et cū lapidibz ꝓcūt ℣
sentēt quia estimāt q̄ tūsetg nō defunctos ēnuiet
et ꝓmittat
℣ Undecimg si ꝓcissg fuit qđ de pegnis a sarracen ꝑsumpt
℣ justa nō ꝑcurat si ℣ pōssit gaudiū ut nūtiet

manus accusēt ut salūs et illi sī justicia fiorat si ꝓssint
ēi nō ꝓssint quia q̄dg juuenes ꝓmiss et Duxi dni
et pacarg habeat ꝑ dñi gtā et ꝑ suā marcā incolat
℣ Duodecimg Laucat pegnini ne de sctis sepulcris et de alijs
locis edificatis ꝓdictas de fundatis et fāmatos lapides
de fāmē aqua sub exgnicacois sūm ꝓhibitū ql ē de
hor ℣ sepūltis ꝓdictas Lucēn fo 21 a b
℣ Decimg ql pegnini nobiles nō detrucet ꝓdictos de
pingēdo arma suam sēbēdo nāq; sua ad cactos
q̄dg exp̄ arma ql de pdictis pdictis affigēdo. ql
℣ premunt ql fenestis columpnas et tabulas undecūq;
rasdida et forcada adūr Duces q̄dg signa sue ꝓsentie
hor ēi salde sē dalignat seuerdcās et tenet facē
tes ql ql stultos
℣ Decimg ql pegnini dūare et sūtumulto et litigio
ꝓcedat ad nūstracg locum sctorū ne cauet nouū
alūd ꝓcurē qđ ultra de ordinā solet ēna hor
gingrecet ultrarg Deuoto exq; impedūt
℣ Decimus Laucat pegnini ql nō simul conuideat an
tiq̄ locū sctū et ql ℣ fidelis exēplū et ne suspect sī eos decidang qđ nolle ēfferent ēge ℣ reliq; fñ
℣ letū pegnorū ℣ eis suppetā
℣ Decimus Laucat pegnini sūdpe ne innocent ad puerū
et masculū sarracenos actēdilye et ne eos auerde
atq̄ qđ eis hō aūd hor fiat nō ultra ꝑ de sūt sepūlta
exortat et si ql eis sūi dignū exerent illos pūt aūtnt se
pegnis et seriosly sīt et pace habeāt
℣ Decimus ql Laucat pegnini ne ℣ fideles sīq; adūcent
figat aculeū quia sarracen̄ sēb zelotipi mag sūt.
et passi pegnini nefarios ꝓdit ℣ nouīe ꝑce scheuicad
ēq; zelotipi
℣ Undecimg Qđ pegnini a ultra āqua mutily et signis ℣
damis ℣ uitatg sūt ultra sed ℣ gdrā aqua nō segnis
sinistra vicos ad sūm Soloste ut strad ℣ ead ꝓdict
℣ ēbūt. citra ꝑuen ℣ Dyanum et ꝓdictū ꝑuenīet
℣ ēbūt
℣ Duodecimg Laucat pegnini ne ꝓtinē ut alias sar
racēd petīt ꝓnd uīni placat quia statū ad suū
dūtaxat hausūt ℣ ebriat ℣ et ꝓsumē ℣ cipit ꝑa ꝑ
ꝑū pegnini ℣ surgēt
℣ Decimodecimg tenēat pegnini sūm ut sīnīd ql ꝑe a sua ut
uacis ℣ capit et uolūmutet ut mutet altrei nisi
degsensu asriani, quia alias turba ēcet

¶ Quartusdecimus caveant domini peregrini nobiles ne se coram sar-
racenis de ingenuitate glorientur quia in prejudicium agitur ultra [illegible]
respectibus

¶ Quintusdecimus non imponat peregrinus capiti suo panniculos sarra-
cenis mitras albas, ut in salutat caput albo sudario
et panno, quia hoc est sibi putatur solis licitum, et est signum disti-
nctionis ab aliis gentibus ut sustinent christianos albis indutos vestibus et

¶ Sextusdecimus non portet peregrinus cultellos ut aqua alia
de pedestria, ne ab eis diripiantur et auferantur, et ultra
portare [illegible]

¶ Decimusseptimus Si peregrinus contingit cum aliquo sarraceno fami-
liaritate, caveat quod non nimis se confidat quia dolosi sunt
et precipue caveat ne in joco cum eo habito manum sibi in
barbam mittat, ut manum in velum capitis sui ponat
eis jocose et leniter. Hoc enim ferre sustinere apud
eos et eos [illegible] facti ego
accepi experientiam

¶ Decimusoctavus Diligenter custodiat peregrinus res suas et ubi
ubi sarraceni sunt jacet, committat, [illegible]
[illegible] res

¶ Decimusnonus Si peregrinus habet flasconem vini et placet sibi
bibere si sarraceni assunt [illegible] abscondat flasconem et occul-
te bibat, neget socium ut [illegible] se potest ut [illegible] se pallio
operiat et occulte bibat [illegible]
in [illegible] qui viderit [illegible] bibere videre [illegible] et [illegible] mole-
stare bibentes

¶ Vicesimus non faciat peregrinus mercantias cum sar-
racenis nisi cum sit providus quod sciat se non falli. Laborant
enim nos fallere et [illegible] se [illegible]
[illegible] falli et decipi. Et cum omnia sit peregrinus providus
et custodiat se a iudeis et orientalibus quia toto nisu
ad hoc tendunt ut nos fallant et pecuniis spolient. Sic
etiam custodiat se a christianis orientalibus [illegible] quia
[illegible] habent conscientiam minus quam iudei aut sarraceni et si
possunt decipiunt peregrinos

¶ Vicesimusprimus peregrinus faciens contractus cum sarracenis
non [illegible] cum eis [illegible] nec [illegible]
et quod esse [illegible] christiane religioni et [illegible]
[illegible] male christiane sua hoc ytalicum et latinum
[illegible] sciunt et ad hoc [illegible] peregrini [illegible]
christianisat si [illegible] aliud [illegible]
christianus [illegible] christiani [illegible]

non christiani [illegible] est

bonitatis, integritatis, pacis, castitatis, prudentie, qualitatis,
humanitatis, innocentie et pietatis non est. Deus ergo pe-
regrinus sic se gerat ut non [illegible] blasphemetur nomen
eius [illegible]

¶ Vicesimussecundus Caveat peregrinus ne muscheas id est
sarracenorum templa et oratoria ingrediatur quia si deprehen-
deretur [illegible] nec vita evadere posset
De hac pena fo. 261 et [illegible]

¶ Vicesimustertius Caveat summopere peregrinus ne sarracenos
orantes et gestus sui cultus exercentes irrideat quia
hoc omnino non patiuntur [illegible] et ipsi caveant ne nos
in actibus nostris impediant ut deridant

¶ Vicesimusquartus Si contingat peregrinos longius detineri
in Rama et in aliis locis habeat patientiam ut [illegible] gaudia-
[illegible] sarracenis qui in ista re faciunt quod eis
placet et non quod nobis utile esset

¶ Vicesimusquintus Si peregrini ad [illegible] separa-
[illegible] sunt [illegible] det debitam pecuniam
[illegible] et cum pace [illegible] det pecuniam cum [illegible]
[illegible] toto solueret nisi [illegible] det [illegible] asinario de [illegible]
[illegible] asini [illegible]

¶ Vicesimussextus [illegible] quod peregrini [illegible]
hospitalaria hospitalis in quo [illegible]
refici et [illegible] posset

¶ Vicesimusseptimus et ultimus quod peregrini habeant sibi re-
commendatos pauperes [illegible] fratrum minorum Syon in [illegible]
[illegible] peregrini et quod elemosinis
suis [illegible] faveant et fratribus succurrant, quia ibi inter infideles
[illegible] peregrinorum [illegible] et
peregrinis [illegible] servire [illegible]
[illegible]

Elemosine fratribus montis Syon in [illegible]

Sarraceni [illegible]

copia instrumenti

Estruccii pulcigy

vide d'estruys sarrac citra e ou sit
lieue estruccii ad eos girne Thalmeante
et pta d'hor x2 fo 54. a b

Cithy georcius

ysb sunt — dyappolis, lydia, ludda

espugnauj dimi animatos ut meccret et de sero cintrent
nostros secum inem ghreuent et unj pg alius alt ossit
Et tanta affluxit cd pace pferg et cu ea fructa yeca nec
videri ytescato ego astio eximiuj t piraz curia et cd
plena recepimj sarracenis predicis hostes etiam accedabilis
diuisus vcs, vendes galeatas et pipue ea q ad nostra
portabant, ibi reperimj pullos et gallinas coctos hac coctu pul
menta de furre et de riso cu lacte coctis panes optimos
cum uua et boreas delicissimos, malagranata, rama pane
tacias, cugurcias, lemonias, frag magnas et parcas,
confecta est de amigdalis et melle, et accons et ydea yste
ta d zucharo et amigdalis et datilis, et praquas frag
das, deinde est allatus t stagneis vasculis pomus o
festus q vocat magnus dns sarracenus loco nostri
mj ego cibauj ad placitu et t cubilis nris, ma ducauj
q hoc die finito predicto dnus it nos cubiculum, minus q de
clipsulo pomitate, rama ad vicos intrauerunt et vi
dimj ibi diuisas mercos preciosas et muschreas, magn
nas et ad ydem estruccii pinj t q intri pegimi Gal
ueuban cu sarracenis yhor estruccii sic et alia sarra q
estruccia nimo t genio et, nos edificantes t quos t diuisu
tuerilis qd de sutis ex fauace q pauimento stratu pulch
pulito et rosaco mdmodo colare tu simittit, visa ego cu
tate t loco, mj, uisi sunj Et cu sol finito esset die
cimj oct, mercatores et ostium dimj t pagulis obs
firmauj et ad dormiendu nos locauj ||

Rama die q t a fres dyane an solis ortu
pulsis sarracen et mercatores surgerent ego t
tari fuj ad missa et exacto alarmi t cuncta
nea q de fesly celebrauit et pg missa
peruinatu fuit, nos q dispauimj nos ad nauem cu
soti georcij t dyappoli ubi matriculatj fuit ih sothy, q in mea
pina pegnatica nos poterat, nos dnus ad locu illu quia
ne arabes nulla alia nauigare et nos expectabat ut ipa
liarent, Et ll pueri essemj sic quiuimj ista et cuncti
mj imitare et an exitu asinarios meos cu asinis
pars ipsimj, Exiuit at nobiliu t grege asinar voce
magna clamat et vocat suos asinarios et clamo meq
aut gelalacassa gelalacassa alij alti clamabat sic q ipsis
nimis appellabant Ordinauj ego fuge asinos et cu magn
festinacia qz dyappoli properauj t se duxj nobilibus ibi
bus a rama distat, deinj ego t dyappoli q est ludda de
et lydia et alius finit, quibus cintrat ss q sarracenos de
scuta, mire nulla ne pena t ad locu ego t q sothy geo
cius fuit, diuisos supplicijs, martirizatj atrocissimj et loco
dcuerij, ea osculati sunj q spm diuadisse meis ghrgenes
et t dulgencias septenes recepimj, in hoc loco nistimj cu
mercu concas nris ruinas pulchrimas cede altas et magnas
de q ad hoc pte ydoli stat dyanditu testudine et tecto, et in
choro t loco martirij sci georcij t quos pte vedit q ne lapa
des quis, intrent ytrani, diri q mactat, nulla parco ibi
ql pte cu muri t tristicia separauerit a choro et ea
pte, magnamento muschreo fecerut pulchra et ornata
cu alta turri, Ytabat at ostium predicte ita q t attrem mu
schree vide poteramj et t, muschrea et cet sct, qdissub
mimj et pulchre, Nulla unibe suscitauit sothy petry encaz
et fodicauit ibi ut habe est q pepe q ytrani tria sothy
possederut cet ibi epatq et dimj cultq magnq pe cimij
illo ordinj modoz modinj t q qdda finit cintrat, magna
bicaz, uerez fidelissimoz ubi et sepult ptis de eps sepulchris
ytis sept sothe vide finisse cintrat hec lidda q dim nepotat
q dd ego in dyappoli expatiti essemj t uerecti sumj t rama
ad predandu ibi ferocimj ss pg predatu sctimj qui ad accessu
ss ut prani ut trunfe celeuntj ut ipse sothy appropiat
apiut, nat ysi erat simul t meto ysilio toto die illo t ydani
diquid duo capitanei pagani gr se inuicem t surrexerat
et q pugnabat qui qd ois t uidere stabat, qui sup audiuj fuit
q ex arabes distudisset se p terrea qdy thus t sectuj ita q
eo patet nat ascensu quousq se mouerent, hinc et phacum
p misit deus sup eos t sup ois, vegetes q circuitu
q arabes sothy, nudq emiserut, bestiales, q fringq, q olim deserti
t habitati habitatores ois, occidat, uulnerat et domat, ex q ni
rege, potentissi Aegypti soldanu ex Aegypti arabibus, sect
lari q duxit ex p ois, muneribus et preciis corrupat t ysilijs
quos masmj trouia cu magn t qui erudire quia cuncta tota
cas pte, mercatoriq et uniuerq genis fuit ibi, grauebat, et
sarra ex ymenes nulli et pueri ac senes et nos pimis fuij
gulant et stulat cu nos nidu ex audire, nos ut si offuissemj
nostri, machina ex qua bat est nos et p ecti illos quos passibus
morauerat et illos ad eccl ludos vi fecerut propositi fuit fuisse
possemj tibulatores et trufis, quae cu sarra et euaricatis, q
ex alia tu, hoc q tigit q quidda pegrinus juuenis lorumit se ad
pedes cydu pegrini nobilis et maturi, vicit et cu ipsq it
cu ingt colludere t uexare, possit tamj q ysilij ad nobilit ad eq pe

de arabus

loco

negatores pegrinoz
de sarracenis pris

Matthias cu filijs suis

decessus t rama

deos sclacrucar amripuit ei pedz ut tiget ſ miles at dle ꝓdic
po ⁊ cautu ac poꝛt ⁊tracuit pede ad se qꝫ nō esset sibi mec
de cognuentis nō uidet se gregni altercu, pede nobilis ꝓ
tinea sede ſ amripuit, tiget nobile ut cū ꝓ dorsū pauet
Et dū fugit ⁊gueret auilus, miles amissa quisty et emisso
cū malecia alio pede q ⁊tracebat ⁊ retrō saurracu a do dure
tensit, qꝫ uenit pedz tenu dimisit, et cūsus capite decussu
et pedib; suessu ussq ad medu, pauimētu ꝛcoluty sue glob;
uolubat ⁊ Et sang ger juuenis q sub galeracu ⁊ uinū ꝓ
gat facta ualde timebag ne juuenis gestaret aliqua qꝫ nos
dū uidit nichil mali secutu fuit ſ dixit quid d juuenis ⁊ cursatac
⁊ gressu fecit ad sacac ogdā pegnū et fuit quisdā dignitas
plicatus ⁊ pendut ogdā signatus qꝫ dle pegnū fuisse ⁊
nō ualet cū suis multy mag dlis ⁊ cursatis fuit ⁊ cursit
et ei nuspē frequēs ꝛ dignitos plicatac facet destruxit
dyat cū nichil sc nisi q quida saurracy uehemēt ⁊ intuitu
gt pegnū ⁊ sumuasit, et nisi pegnū dle se scutuasset, sup
timtate dicty fuisset ⁊tabat ei dimig dle cū q plicatis fuit
et dū expectabat de dlo pegnū possit ⁊ loco aptū qꝫ se
de dcō pegnū aut, nō cuidit de tabitula sua ſ dixit q nō
cuidt, uel sciu dixit, nobilis q egnū redit fugit ualet ⁊c
pungit ⁊ ꝓicit arma sua et fugit saltat ſ sup pulueꝛe et ac
dū abiect cū, sa opq ꝓfecisset ⁊q inter Goris labrancatu quida
de saꝛracenis accurrit et manu sua capitata et strocc lurinit
cum pū pectora istā et absecessit redens pugat fatu ne
bilis pessime exact greci et ꝛ juuenē quida, male dixe
tatis ꝑ ⁊ dixit manu sua cat mittē dt fecisset pugnis
cum fuisset ⁊ sinistro latere dy ſ dixit talia sup minicu ⁊
⁊ dla cuiuscesi nō tm ꝑ ⁊ mea pa pugnacu ſ quid cupi
ramen ſ de sappey diuecat, nos ⁊ rana capturamcrit juuen
cis mitt et ⁊ certa custadiā cū posuerut dnoꝛes cū uttay
galuisse auctū ſ Quidā pegnos ⁊ tract, nos sic sedua
gdustu ⁊ fecy uenisset, ꝑdō dlustꝛ Senno nos salui essec
qꝫ si fuisse ꝛ nō sancty, ꝑdō dlustꝛ Senno nos salui essec
dcō reuti necesse esset et ꝓmendo ⁊ gressu ⁊ tracy uersa
dnoꝛ mauroꝛ Decretu ꝓcessit dnoꝛ sacc, nos ſ ꝙ
qnō dicty ⁊ rana ⁊ dla suspensat ꝙ nō aliud fi ⁊ dlige
porcāmy nisi ꝙ ad ꝓgredi ⁊ dnoꝛ di essemy et sic dn
sepulcꝛis nō uisuri ſ Quib; ⁊ dicit ⁊ reddit, nos galu
my et ⁊ quietudine ſ tranſy in ad loca optu dnoꝛ sucy ⁊
ꝛnt ad ꝓsitu regredior ſ Et dies ad uesperasset sedt
uay de flamat ꝓcuoꝛ dnoꝛ nos illuc ꝓcessuros ſ exep
t ego sacuis meis de galuisamis egressi sicy et uersa
astiu dnoꝛ sedmy ꝙspectando ꝙ ꝛcessiss ꝙ galea sedt quida

dnoꝛ ꝙ quida mamaluci dmati uersset de ſ ꝙ aliqua
dlt quoꝛ aduentu nō posset dnoꝛes nisi gat seuo ꝛcca
dē ⁊ ꝑdō dclinmy cū quitta ad galuisacu, nra ꝙpa
uel gat audito cū ꝙpacu cameras, mad ⁊ gressi sucy
⁊ dū sessū capc uellay ut ꝙs ablatas mattas nidimy
⁊ quily sede et ꝙcē ꝙsuenēdmy ille ei saurracy aq cas
cameray nisi demacy assūmeat cas ⁊ ego accessito
periculmy ut mastas nob ꝛstimēt ſ ille nō sicē ualebat
nisi cas ꝛcauno emūmy dnoꝛes ꝙ nō ꝛddidisy nob cas
nisi ad uers ꝙ ⁊ted de habitacu ⁊ quia cameꝛa uocat
dimisēdmy ꝙspiraſe dixit dnus dlig empeꝛaꝛ ad ol
stare ꝙ ducesi essemy ſ dyaleas gꝛecoꝛ galuismy cū dlo
saꝛracu quia fmosissig est et ⁊ litigia sepe gt nos
ptud ꝙuebat ſ dyansamy ego ⁊ galuisacu fm mattis
quia sibi q nitty ualebag dal nc sue amā ⁊ ꝑ ꝙfecu
plūmy ſ Diuisisset ꝙfecto nob cas ꝙ pauet ꝑ ſ ꝑ Epulemy
cū a nobis ſ Lucy sū nox esset nascent ꝛqui ꝙ galu
tacay dāmiꝛoꝛ sup nucy Gumi, Ego sō cū quibzda
dlis ꝑfecdi sup ꝛstudine dnoꝛ olei ꝛcumebat ordinq
magnq et quida saurracu alij et ibi cas sup pauimētu
nob ad quete loamy sub dio dāmeꝛoꝛ dnt et dnoꝛ ꝛ ꝛcedtibz gnibz ꝛcedificate q sup eas fit de ambu
lacoꝛ et ꝛpibz q ſ ol absens ⁊ assedut qoꝛes ꝓfrugio
et ibi labaꝛat ꝛnduntꝛ cū sibi ſuent et dāmiut Gole
at ꝓlēdere subꝛstudinibz ꝙ nobi manet, ꝑdō et dnoꝛ
ſ ꝛstudiate et tō lapidee quia ibi valde pauca ligna
gabent ſ Et ego sup dnoꝛ nō sinuy ſ tē quete ꝙ ſ q
sinimy nō galuisimy dnt clamoꝛ saꝛracoꝛ soquoꝛ
q ⁊ musiqlaca ꝙ nob clamabat et noc suo tonabat
q nsq ad medū noctis Crimi e sup ꝛcch stabat et uolu
labat cū medtibz lapidibz dnt ea ⁊ ꝛcch corp alte et
rotunde ⁊ quily stat saurracy sacdates gentes offrom ꝛa
panacy et ꝙfessuy sedt carp pmicat. De quibz plemy q
⁊ fera dna sc ꝙ ꝛcit d affixio corp et cibus dnt ea dla nocte
eis sallepnis ꝑdō ꝙly solito clamabat nosqꝫ ⁊ quietabat
Et ita nocte illa ꝓcesit:

Undecima Die q ⁊ ꝓpiy ꝙfessus ad turre
saurracu et offrom meā dixi ⁊ emindaui
ꝛstudine ad dāmiceā dnoꝛ sedēt sup quedā
egdā altaꝛis cauē d q poterā oēs q comitiū
ꝑcedēs uidere dnoꝛ qꝫ ꝑdō dies alluceſſet saurracu ꝛcuntes
saurracu et stratꝫ ꝙposit ac ꝛcstruct applicat nocte

81

Gregorius saura cenus

panebat genua ad oraz et pedes multi fuscipi clem
tē. cū quodā Demonio rugitu et magō fetō adorare
rent adorīes capita ad dorsa ē diuites usq; ad hūm
et diuitē fic ē diuiti miebat et resp se erigebat
ultrō ad cēlū leuabat et cū fit cosde modō seruabat
ac si fuisset mōstri effigies dō respexit ac fuit
lita, negocia tractabat sthor ibi uidi illo mire et postea
sepe alibi sparso pg solis arbd mei pegrini suu exercit
et stati ulta premissa audiui colloquiū habē cū eo
uidisse cisu cū dissolucōe sū fetis et sū demonio sui
q; sic fedat q; acq; fuerūt cōfi q uidi ab ipis et abillis
multis gstimaty et q; sub finē ex eo q; isti irreuenti et
curios pditissimi ē augmentādo fuc etiā dispuacōis
cū tanto fetō et matūbe adorādo mīa dī gē se impla
cabiliē q uādo angelos et fetos et celestē curiā suis
blasphemijs orably cū tam dispicua et grue ē grauo
rati et nos exprā. misimur et ē gressimi, ego pro
fissus sequi recepi cū leuitate et dissolucōe et pe
dicibili glimia repudiate et dispactōe et tedio suate
dō mīo et dō oratōi mee offerim mag; q; ang fide
dissima greg et gtaz mee ē capnaos D duc dō q; greg
dalis gt Deuotissimis et breuissimis oraly mebis
ultimā salte cū oraōi mee repudisse fide ē beg fiem
dz q; dicā q; ulti ētra ē regem duc fuq; dei
venerādō et orōe cōsecut eq; cū apud sarracenabitur
cos diuchaās quedā oraōes ab eis q; cū fit galet mag
gerilos illi oraōi suaq; ētā posuit et mox q; nō intelli
ait q; ulta oratōe nisi sit ē mirabilis Deorū oraly
et feminijs cōde fa ggiē Dorsū loq di mire de illis q;
cūit. ñ quia cos et mores gsidām ut dicta ē q; cū sol
ortu finisset nō nidimus dissos ad recessū et regressū
sunq; ē, riua Galeatada et emeres cibos, maduraūq; De
derilis nati sic progressus ē ad nos quida pauper et miser
sarracen; pnctūs ē sparsa pannicōib et stracis ad se
dē; notice posuit se ad portā ē fuā sedes nīe loty
mem Deceptuq; ait Defunctily seruis et dedimq; sibi pane
et ea q; sup aderat nati d pulmētarijs et gmedē at ei uerecūs
paruo ē capite galebat pileū uulcē cui segnis sarracen
sibi decepitā rapuit et ea capti Et quia uidebā midi
bam simplicē nulli sibi pileū decepite et eo ē usui
ete fingi me Gabē uaneschē et fuā ē regressū sci et capud
meū a pileo q; mani ē nebā nūti dī Deceptus est
vacuū q; et sputū gt sin simtēr pileo dō ligatū pectinibē
solet q; ē ad Ger ē ire ut fuā uellet Sarracen at

nō q; d stans
denegato

Deos angulos habitacli dō respexit et cū nemēz uidisset
q; uenret accepto dō pileo et ggeriato ē acc sputo sup
segnū sarracenū ppecit et ligatūe maledixit et cū
Sept pallio sinistre sue segnū crucis q; impressit et uers
segnate mag Decasulatz ē et ladmas inter labia mōt
q; nō ē uelleg Ghor cū opīe ē uelligē potuim q; ē stians
fuerūt et coacty ab negāe fidei et q; nō erāt sarracen; si pauc
ma malucq Sdomestice pactis masnug ē habitacō mee ē
cumbra et quiete | pouero pp pietatem ano mei habitatoris
audiuim; q; da labaraūt cū pileo ē oppositu pte qī murp
pfodē canarett de q; nulla mōt fuit cui ut alteri; pcti fu
prodēt unde farame fuit factu p depositoz cum lapi
dib Great et talia pte inter sarracenos q; farame
fecerat ut pegrinos uideret stantes; apparatuq; quidā
militer carnedebat et suginis ac nutrijs Ghor qd Deus nō
patēt expediebat | dato cui quidā fic minore q; deputa
tus fuit Gaudiam domine comedē pegrinaz, notasset
si farā attulit cumedū et farame obstrenuit, sarracen q; dēn
si sarracen Ghor uidisset dos pegrinos attentori cruria
turbulasse quia fuit nephandissimi zelotipi et ad zelotipie
uindictā fit sui uxor gerebat Sdarf et Define uidē
femine sarracenas et nō quida iuuenes milites dūd
sup damos d ambulantes et transpirent sedentes damos
q; dō tres feminas stantes q; segrebat cū manu ut ad
eas descenderēt Gnor fecerat exclusionia ut ex dolo
et malicia qd magis ecclesiarum pdictaū ē fuit statutū
Ghor Gabet si ēstians ingty fuit saure cū sarracena trac
Dat sibi opīe ut ut ab uxore sua fili ut sedeat mōt
ut medū ibi est ad partē Dorsa gare sucessit et tēpg
tūsuit et nos sic stabag ad recessū ambulandi Sme
nū et prandij et pcc a ad sedebat de gara ē Gorā et
reding mōt ex moā pmissa petimq; ma dīe mee ut se
pegrinj quaty ex amagat ē mendi ipedebat sed quidā
de uit pmisit q; da malū pacē pactoz cū lapidib q; fla
uit ad ex flatū gerebat sua arti sit pueri ad defensioz
geniet sagitt nō potuit pegrinj q; pueri pcussent gabē
pace nisi pecunia flatu gpsecti pūi Sdant et pecoz mēi
juuenes ē rama q; ē q; loco ad q; pdicti declinat nō
liq; ibi uinj uel ē pellz ē uinum; Ego ne dēt pactu
ē pecuniā Et ad pcoēs accessimj pstrat pcterit
ē pmptūe eductoz de faremace Gar feuerea Et gemisert
q; pgtare | Descripcio ciuitatis
educēdi
essemus Rama Decapit medica

sive ramula

Rama civitas media inter palestinam et judeam in confinia philisteis et judeis in sorte tribus Juda, in colle sita quod et rama est dicta quod idem est quod excelsum [illegible] non solum illa sed plures alie civitates rama vocate sunt in terra sancta quod talibus locis sunt edificate [illegible] in differentia [illegible] in uno dictio-nis [illegible] rama [illegible] ramathaim ramathaimsophim masserama [illegible] ramula [illegible] Hec autem rama de qua sermo est [illegible] in scriptura notatur de qua fuit sanctus samuel propheta natus hodie est civitas [illegible] et [illegible] et multos mercatores [illegible] [illegible] sancta [illegible] civitates [illegible] [illegible] sita in loco amenissimo et fertilissimo [illegible] sunt ibi in bono [illegible] et omnia sunt ibi suavia et apta. [illegible] pessimus et frigida [illegible] in festo [illegible] julii [illegible] mali ibi [illegible] et [illegible] et alie [illegible] biles [illegible]

Recessus peregrinorum
a Rama in montana Judee

Vespere facto in die sancti procopii accingimus nos ad iter et ordinamus quo [illegible] de hospitali saccos nostros in collis portantes [illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] et sta-bat [illegible] plenum [illegible] [illegible] [illegible] Et fuit [illegible] magna et cum hoc excitabatur [illegible] pulvis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potuit [illegible] et si [illegible] agnoscere non potuit propter pulveris densitatem [illegible] cappa mea [illegible] fuit [illegible] pulvere [illegible] quod non nigra sed [illegible] [illegible] potuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et hoc propter [illegible] festinamus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] propter densam pulveris [illegible] in isto [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] et me [illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible] habitaculum Et [illegible] [illegible] stabat [illegible] cum parvulis et [illegible] cum [illegible] [illegible] de osculabantur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] lacrimarentur Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] manifeste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ignominiosa et est in terra illa [illegible] grata et odiosa. Et accidit [illegible] [illegible] [illegible] qui non sunt [illegible] [illegible] nisi in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] est accepta [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manifeste [illegible] [illegible] [illegible] quia apud eos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] et extra [illegible] [illegible] et in campo [illegible] asinos [illegible] [illegible] cum asinariis [illegible] et [illegible] exercitum [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] nos vole-[illegible] [illegible] ego bestias et [illegible] festinantia [illegible] montana [illegible] et in agro josue [illegible] bethsames oppidi [illegible] in quo agro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia archa domini ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agro [illegible] [illegible] arabes [illegible] [illegible] et ultra [illegible] ad quam [illegible] [illegible] nos et ductores [illegible] [illegible] [illegible] Et cum [illegible] [illegible] [illegible] illa non vidimus ibi nisi feminas miserrimas et parvulas nudos et nigras et paucos antiquas viros [illegible] [illegible] ad [illegible] predas [illegible] [illegible] ego illa castra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] Et [illegible] [illegible] ad montana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] montana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vallis [illegible] cum camelis asinis et equis [illegible] se [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] ductores [illegible] se ad [illegible] [illegible] [illegible] et erant [illegible] et [illegible] [illegible] eos esse arabes [illegible] et quod non nisi [illegible] [illegible] [illegible] esset [illegible] [illegible] potuimus ad dexteram [illegible] ad sinistram de-clinare [illegible] [illegible] [illegible] via [illegible] vallis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stabant illi et [illegible] vallis ab una parte ad aliam [illegible] et [illegible] [illegible] et gladiis [illegible] [illegible] lanceis et arcubus [illegible] [illegible] [illegible] me vidisse [illegible] [illegible] [illegible] et nigri et [illegible] [illegible] solis ardoribus adusti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] habentes Et erant [illegible] [illegible] et terribiles aspectu [illegible] [illegible] aspectu et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mansuetos et pios et [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] ductores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in eos cum [illegible] et eos [illegible] de via fugaverunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in loco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pallio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dimitteret [illegible] de asino caderet [illegible] equis [illegible] [illegible] cum liberet

: terror arabum :-

Invasio arabum

vñ mtri d'sñiis accedent et s. ma fuisset libari eos spoliasset
(Deus ait quouet dñus absq; pte et mdi impetu ge-
rauerent qñ nellat arenis sepulcra mouere et pñsalibi-
gio nos pñsumim assedare qualit stet cod mdi sparij
uiderent lapides de tñcte tulerent et pg eos et ñ puos
duxerãt eos miserent sup eñ uidisset se micpit mi a
uisi posse abtrecte uerecrent pg nos et cod pulsate et ma
fructudine dñi sibi dari percent ssi pars ñportunent dñr
ego dimisi sumg ab eis et ait dulium si fãcio eñ mali fuisset
ño obstare salus gaudiu soldani nos eos spoliasse ssq; sñ
ãrg pegrin lesos cudssg nisi q; pudã fuerat tradi patu
lapidi et ãqui sanctos dñi pilos ñ tantum amiserat sscta
ibi ulneãby fuit qz hoc tanu accedabãt gabet q; sanguine
fudã qrent et ssalle ps dñi rambrosã ascendimg p oppe
nimu tñcte gabetes mares pericolos absq; pte et
alios et pg longu ascesu ad ppñ trimg uerg mõ q; aqua
cãt ñ summa ppter et ibi luce alteri dici expectãt sole
bag quia nox tenebrosa cãt et nallat p sce rambrosa et ds
asmios descendimg ssi subito tene uros Judeos ñ ascentime
tes nec fecte arcubos illi sup nos ipetebãt nemouerãt et pr
tos nec fecte arcubos illi sup nos ipetebãt nemouerãt et pr
tod arcta tñcte descẽdẽ nos nõ posset clamabat, ẽsurge
asmios et ysepẽ ascẽdẽ mõtana ssi nurse ego q; ipedes
mõt stabam ascendimg p mõd pctosũ et altũ et ad ppñ ego
scalimg et ibi cessi quiesse cogitabam qz quia nos et bestie
uere fatibudi erang nr ibi aque erant altrãg pcessimg p
caligine qua nr solis nr lune lumine poteramus ssi solu
lumine alteri sic manebã et ad modum nubium stellarg ca
dijs dirigebam nr nidẽ scirg potuimg si q; alibi sit gla
sum ancessore ascendimg et ad ppñ pñm uallem uenimg et ñ cãt sanb
pre descendimg et ad ppñ pñm uallem uenimg et ñ cãt sanb
bamg et frigidg et ibi ñ declino mane ñ regressi lapides asmi
asmiacijs ẽsignauj ysedimg sup eos et dulcedo mihi od
equis scrib et asmauij eñ asmios p ecclesiã pegrinor selocu
uellet ppñ qz geluscit eram ysscendimg ego lumia et pdicg
de sanctis mris q; de uanna tulcang et asmauij mri pñtem.
Erat mõt alti qua abeis eminebãt et uillam pauebãt et frendg
et aqua mõt altu lenebãt q; quibg ad placitũ eminimg et ppñ
eminang ssi parcus lucg mansuro mõt eñ tang lapidibg pleng et
uppeccimg sic alpab ille q; fuit pñ ualeã et uise ascẽdere et
sublapidibg lacrimabat sancpiones ei q; eñ ignorabãt quasi
et uidebãt nos recipiebãt. Quebat q; sui uisere ñ potuimg
quia sancpiones capreas ñ nouerãt sic domi capiebãt sic q; ñ
uitty sedlocu suo, manit ssi parcus mõt sic sedebãt, ñ que sedibg.

lucy scarpiamus

: Julius :

: Marcus ffest :

: 89 :

luna ñ facie mea q; erat ñ pucy actu fingitare gaudeã
Gabeng, ylle ẽ qui dñmũ ño pñt, pcuch ẽ q; ñ ñcipit
tenebrã et rambros fugat, stella sepug actos meos bene-
dat ñ dñmio palpebras gñabat nr ñjmpod requiez
aptabat. Manib ẽ lassitudo pg labore sanid mihi contet
et nos ibi ssi festiuj essemg quia ñ ma mea rota ñ sanctimas po-
tentias gdamo expansa midebã ñpedichat sapeng, nichil
ẽ nisi uidẽ et ñcussiõ desidet sed nec ex periss ut pa-
to mea uidebã ad oculos grecatur q; ño nisi ad uidendg eat
sollicita q; do q; sollicitudo sapiend ei absulit ẽ ex cogita
ty q; auferat sapiuj. Que ei futurg accidissẽ desiderio
expectamg sorores nos uisuros ciuitate pdarã pcessu
dei sctj ñpobiab longe absa distans oculis ctg creo si
fuerat ẽliquie seminis mei ad uidendã ciuitate pcessu
ñpõ ij fr-alig dicuit ssi syay, nõ tardes et pñ pcessu ño de-
sta ysaiãs. Et quis ño expet uidẽ ciuitate illã electã de q;
ẽ pato ñ eligi pcessu ut sit ño mea ibi sper ei ẽ ciuitas
ẽ qua dñs solumt ba laudes a nota pñ Ide decet ijmung dñs
a sijõ et ñ red nr ñ pcessu et uis dct micpit ẽ q; pregemg
affectuosq; ut nay Deus disedat et sol festing oriat ut ui
dea pcessu exultatg, remisse tñce ciuitate nrg mõtg et
dei sctorũ. Si quis audiuisset illa uerba postulacões deside
riaq; mea q; sole et die fructa pñ nocteq; sua natiõ finisset
desideria uidẽdi pcessu. Mouebamg sup lapides duros sic
parebã gen as et socij scarpiamus illa uerba exultg pñ sic pñ
trecuriamg gabzo cum pñ uterq; scarpiamus passet ẽq; ibi locq
ille dixi affectus scarpiamus sic illes q; Gabet Josue sq; Ozi
ex Jherico lapides q; pactiamur scarpiamus mitigabat quia
dulcia reddebat ipa dulcissima pcessu q; i supmo hoc mons
ẽsistens dulcedine diffast et eas stillãs dulcedg fiat et laete
et melle fluẽ Ozi et uiscosia cuius q; ex his scatet montanis
fructus saũ dicere eloquio legeg de uenerand ppulsabat et duci
cid, mitigabat sm his uerbis replo q; pñ quato soto, macgabei
de macabeis ñ de fercas femoribus uescebãt / sibilla sapiẽtissa
manu cornuj q; Et filia sapiẽtie ad uerum pcessu, mori pata
nichil aliud ẽ genitrõ suo periit nisi q; ẽ mittebat ad
am mõtẽ sua duabz uestibz ornare ex subalibz suis mõtes
ssit et plagere ẽgenitrõ sua ipatauit ea se dolere, mater
leuij ferre si uidere illos setas ad mõtẽ sua posset ascẽ
dere / Symeon Judeus ll Dyonisius ecclesie ille ad parisiacũ ẽ nue
ne accepit q; de riss iordanis petiit fuit sibi ẽ cessit hec mo
tana uidẽ nũ ẽ Ozi et bissẽ ẽ quis uidẽ ẽ quaco
q; mõtana suiglãe uocabit delectabilia bat ea ill sctificat
de q; ẽ quaco bn d'lu q; dilixit ẽ montana ea festinacõe

uidẽ de fructu desi-
deãs uidẽ pcessu

lucy pcessu

uidẽ ssit sctis
et delectabiles

fulsiis montibus xpo dum in cruce pendebat (fulgure) cosque
sanctificabat // Tertio montes sancti preciosi quando fuerunt alias fide-
libus uere iudicibus 9 de. conflictus et nec in lancea et sagitta
confidunt sed montes defendunt eorum contra illos collectos in
precipicio constituti. Ideo ydolatre nolebant cum eis in montibus
pugnare dicentes. Fugiamus fratres quia dii montium sunt dii eorum
3 Regum 20. Dulce fuit nobis in istis montibus commorari sicuti
de nobis et aliis xpianis peregrinis dum sic stetimus et montibus
...issi ... montes sancti audite verbum Domini. Ecce ego
adducam super vos hereditatem populi mei Et ysaie 65 Educam de
Jacob semen et de Juda possidentem montes sanctos meos. Denique
quia montes isti sunt sanctis magis et rupibus alti carum-
cati et durissimis lapidibus ... in nostro molles quia
planxerunt servis tuis et quia ipse lapides eius ... et ... sol
in pace cum lapidibus regnantibus et sunt lapides commorantium
Job 5. Et hoc ideo quia posuit Deus firmos hec sancte lapides
defendibiles ysa 42. Et ipsos lapides amplexabamur
in Job 24 ... hec de facto contigit cum ... et quosdam
peregrinos in terra sancta affectos ... dicat nocte
se ad terram inclinabat et ea deuotis osculis demulcebat et
ipsos lapides tamquam reliquias sanctas ... hos lapides de-
git xpus in opus nostre redempcionis ... cum in a lapidea
conceptus fuit sub lapide et super natus ... super lapidem
positus super lapidem stans predicauit ... lapidea ter-
rauit ... ad columpnam lapideam flagellatus fuit ... corona-
tus super lapidem sedit cum iudicatur pilato super lapidem stetit ...
super scopulum crucifixus fuit super lapide ...
lapide sepultus et de lapide ad celos ascendit. Et breuiter
redempcionis nostre misteria ad lapides consumauit ... in passione
petre scisse sunt ... ego ... quiescit
super has sanctas lapides ... molliorum ... dulces sunt
lapides quos tetigerunt ... pedes
... apostolorum et aliorum in numerabilium sanctorum pedes :—

Duodecima cum solis ortu surrexerimus et super
asinos ascendimus et processimus in montibus sanctis ...
aliquarum at montem ascensum et vallem descensum
hora optata dies firmamento albescere cepit
re aspirabat et pede aurora rutilabat et solis
de montibus montium ... radios suos ... et vallibus
et ... et ... ad ... et priusquam
nisi dura terra videmus et saxosa ... militem peregrini ...
apparebat terre ... scandalizati ... dicebat ...
... sacerdotes ... dicentes terram
istam esse ... terram optimam. Ecce ... Demonstrabo ...

montes ... dum ... terra in cultus et solis ardori-
bus adusta ... habitare ... contigit duos
peregrinos ... nec poterant a se diuelli Et si diu
eius disputassent finaliter ... dilexisset et ... dixisse
crederent. Erat autem unus puri sectatores ... inter
... comprehendebat contra terram sanctam ...
... tenebat ... esset optima. Et ... ego ... in scriptura
... terra que melle et lacte ...
... non video agros ... vineas ...
... beata ... est ... sunt
petrosa adusta et arida Et ... fecit ...
... sciuit scilicet ... terre ... aci-
... et asperitas ... malediccio ... ad ...
... eius ... Erit celum super te ...
... et terra ... ferrea. Murmur ...
... Moyses ... milia annorum ...
... Deut. 29 ... et peregrini qui de
longe venerint ad illam terram videntes plagas terre illius et
infirmitates quibus ea affligerit dominus sulphure et salis ar-
dore ... ita ut ultra non seratur nec virens quippiam
... in exemplum subuersionis sodome et gomorre et seboim
quas subuertit dominus in ira et furore suo Et dicent omnes gentes
... fecit dominus terre huic ... furoris eius im-
mensa Et respondebunt eis ... dereliquerunt pactum et
transgressi sunt mandata domini habitatores eius ideo et cetera
... Ex quibus ... quod terra stat ... scriptura ...
... fuit ... ad ... potius ...
et ... montem desertorum ... maceriis
... edificatas quas filii ... scripsisse
... et frumento et alia que ... necessaria
... de altissimis et saxosis montibus habebat ... hec
... fideles et malicia in habitantibus terre copio-
se ... vite necessaria ... de clivis montium
... olivas ... et alia in
super ... maledicione ... adhuc deserta
esse et dura ... esset ... habeat habitatores
nisi paucos malos et infideles ... scriptura sacra
... magis ... esse nimis
fertile ... Ezechielis ... ad ... dei
... terra illa lacte et melle ... manare
et quod illa ... de terra ...
... valle ... satis lata agris
culta et ... alius ... montibus ... et oliuis venusta ... in
sinistro latere ... montes effraym ... aut
est mons Sylo et illis ... montibus ... inde

montes effraym

Sylo

esse ciuitatem super montem Sylo quidā ciuitas nolūt
fuit sita et arcebja dñi miro itpe ibi mansit adducta p
Iosue de galgalis ibi anna ymperauit samuelē ibi off
mi et plymeos mali sacdotes ptinebat arcā
ibi samuel phā pdo dō si Lapteq audiuit Et Gabē sacdōs
ibi de silla ccedit ut Gabē Et
ffuit accet adorandē dō in tapter p triplū esset i pcessu
Ex ffr pdā sacdotū arcba dñi fuit capta sacdotes eius
si et sylo pcessu destructa et ad michelē redacta pdō ē
mi dñi sulmitiq pcessum pmutauerat dixit ut Gabē ē
26 Robo dauid istā sēt sylo ffr dō stid fuit ēmes
copty et i circuitu quia sylo fuit michelata p sylo fuit
sepulty samuel phā pdo Gadie ad sēm samuelē dō et fuit
fuit ffistata de rama arba i scriptura dr eū esse sepultū Et
Iebus pede ffr mattb quidā fuit ciuitas gabaa vbi ne
Iebusi dr bethleem fuit corrisa lupanā gabaa unitas dr
qd intra milia Gaudi fuerat circuit et circ bellū ciuitatū
pene deleta ut Gabē iudic 19 Discedentiq ego d sallis
conuerte ad dnm fuit su gr sylo quia matt precedū cupe nos
no potuit ppē sui asperitatē Et no longe a fuit fuit ffr
ablatq sylo i altū ut tū ductos mei solebat nos exto
fuit su ductū quia festabat uerbū dei i pcessu ne solis
ardoēs nos postea circuiret ffr dnm ffr ductū ppē
ni fuit su i sylo et ibi mebat ciuitatē sēm pcessu et
gaudebat pdā loū quē nouerat pulcru pegrinoz ffr dlatq
Ego sylo existentes uidimq ad quē magnos antiquos
muros et cameras ruinas i multas supciliosas et ecclās
oculis gr circuitu uidimq uidez sēm multa pclarā
uidez oliueti et cōmq dnice ascensionis i eq ornamū
ciuitatis tū sēm uidē nō poteramq q quis ppiquior nō
fuit multi oliueti ciuis at illo sēssim multe uidimq
de asinis et cū Dominō et pulchro gr uidez adorauimq
deosculati et aliqui sēm sēmq uerq nimō mō horq letissimi
pcessum ffr Lanscepter pasūgauimq sylo et procedentes ueq
ps castellū emaus sarq qd ffr bona lu stadio distat a
pcessu by stadiorū q fuerūt cōi miliaria ytalica et rotūd
et diminuū rotundo et by stadia fuerūt septē milia
passuū et q̄ngenta ffr illo castello descendimq ab asinis
et ppinquauim ad locū i quo sāctus hospitū fuit
dñs ihc et duos discipulos suos luce et cleophe i die
resurrectionis dñi q̄n ad ut pegrinq putauit ea eis

Ephes 6 ca

Exiere de ra archadij imperatoris ut dr ioēs
gr uigilatū ossa ei⁹ sancti samuel de
Iudea trāslata ff Theodo ptātes ca
i. vasa auro et argento ad ffr trāslatū ei
ulnerat qua anima ffuit a palestina
ussq calcedonē et tūm ignobilitate fuit
eligē et cōpte nō sq̄ntq; uniuersq; ē
cipient et q̄ landes ō uocē ēsolat

Emaus

ffrancie oliueti
montis ibi

De Emaus
castello

stadium est 125. pass.
Ergo 60. stad. continent
7500.
miliare ytal. ē pass. 1000.
Germanicum, iuxta calcu
lum. f.f.f. 5000. passuum.

† pa vestigia dñi ihu
i deosculari sung

uentq; cū q̄ fratrib⁹ pacis q̄nouerat hunc locū cū de
cito deuenēt deosculati sumq; et pdulgentiā ēcepq;
q̄ ac pegrine illa fuit pma vestigia dñi ihu xpi q̄ deosca
lari meruistī Et cito bñ et pulcre ēdiuauit dñm
sapiaq; pegrino misero et laboriq; gfecto peccatis i pcessu
acceat ex ea dñs ihus ille glorifiq; pegrinq; cui dedit
ē bñ salq; pegrinq; eū i pcessu et i eq gsolatoz exhibeāt
ia glorificati cōpis sācti ffr et leta vestigia cū exultatq;
hijs gsolatq; et gfectatq; possit sequi i pcessu vestigia sāc
q̄ uamose passuris ad qd tractā pcessū pe ro cepit i dispo
sitq; ē p̄ q̄ nōt nobis ēcmplū ut sectem vestigia eius
p quē eo loco cōda disciplone arcbēcia fēt pauē eis ihuit
ficatu qd nō ultū doctoris dicunt fuisse eukaristia q̄ ibi
ubio yfecit et cito pcēcere i pcessu p manū Et nouiter
quida q̄ illi duo discipli exto nō ssecutū a pcessu et a discipulis
molestes amp̄ negandi q̄ hic eos ēuti fēt nō cauq; quia
negessi fuit i pcessu q̄ Et ipe cū ffr hic officiq; pulcre
et opulēte et i destructos pcessu fuit et ipm desolatū
postea at restauratū fuit p marcū euangelistā et mansit
in nicopolis q̄ ia fauoratū exto destructū et p
ciperc etiā q̄ppiori ē eq ruine solū i fundamētis patet
dō quē hodie stat q̄dā testudinata habitacla altra et
magna desolata et pauci q̄ibi habitant ffuoru q̄
scatēt i callibus uidimq ruinas antiquas capellaq; et
lare i austro q̄ stabat q̄ nos absoluebat i orationē deu
tos fuisse, nāc finis Erat at uallis q̄ccluti i quo dauid
goliam q̄ygaroq; lapidibus de torrente electis p̄stitit et capt
sū amputat i gratiā dñi cuius ē q̄ in medio ego tractū ste
timq; et loci dispositoq; ysideamq; Est at uallis fertilis et
stat hodie i ea uinee q̄ccluti et sunt arbores pstantes fru
ctu nucū ficuū sedes resinā sudates Erat at i dupli spēs
masculina et feminea et dupli q̄ fructu masculq; ffru
dō cassū nuq; nō bene terrende de q̄ fide, intrauimq; claues
uidi ficta cōa ficuū q̄ pallidq; nuq; ne fabe de q̄ffis fru
ctibus tūdi alcū sapiq; et bene

De eo q̄ pegrini uiderunt ciuitatē
sācti ihrlm et de progressu
eorū in ierico dulcissima urbe

uallis q̄ccluti q̄q
dauid goliā pstitit

q̄ccluti tat
arbor ē

Ihus ristaurator pulcre apparuit
legatis suscitat dr eos ac
uiuis illuminat

Ibi Jerusalem condita et fundata

arx Syon

Salutat ad civitatem sanctam Jerusalem

Gaudet civitatem Jerusalem

Ibi Jerusalem condita et fundata

arx Syon

Salutat ad civitatem sanctam Jerusalem

Gaudet civitatem Jerusalem

agere sultanum cum Jerusalem

Ingressus civitatem sanctam Jerusalem

Porta Josaphat

Genua ponunt in civitate sancta Jerusalem

dñs ut reddat cū animo sancto Quę acta ut intrect pęg-
ne socie mee et sorores ip̄e pñtes ceperūt clamabat ad ulula-
bat et flebat, quia qui nō pgnit p̄mia demerebat ne
fratres se recipere p̄ miserecordi erant et p̄mia diligē-
cia aliis se dā posset exhibē pabilibus quibꝫdā gentib⁹ p̄
solitę et p̄tilis manebā Detestabile valde fuit videre
fratres omnes et sanctas pęgnantes malis et demonib⁹ pulsas
sotie q̄ luxa miserabile essentia gabat ad modum hoīs ne
flebat gemitu et suppicia quę alias ullus seculariū nō ame
ni cōis nō sepulcris nō patruis nō fratribus nō exemplis nō
p̄missis nec minis nō oppobriis nō adiūctis moueri p̄
Quę cū hoc genialis ens aer misericordia loca sancta et ut sancti
singulari devotā et pietate afficiam quidā cū quo deb
cōmodū nō crediss̄em qui devota gressib⁹ q̄sis affectibꝫ no
rubuī quoti p̄ piet affectu bonor devotos quidā fratres
tibꝫ p̄ratos devotibꝫ q pegnare q̄ quida stolidi et rudes
pegnis ymo bestiales malos istum dñi nō habuerūt. stolidos et
ecteros devotos fletu p̄sticiones pectoꝝ punctiones et alia
dia subsequebat et deducebat. Et q̄ dignabilius ista
rudes et cū ip̄i devotos et affectuos sacris p̄uersis deletis
tales devotos judicabat fratres oppobrio afferabat fratres
et nō sane multę essent q̄ postea despectui habebat et cū
eis derogabant quidā de ip̄is et utilis et maledicta talia
pegnantes q̄ trāsitū loco sancto modū decidit et quereb⁹
pegnantes ip̄i fratres talis fuit sacrarium et judeis q̄ alteri ydia
no devote se gerentes decidit ita q̄ vere tabernā
hor sancta nutrimenta sancta et adorent ut decideret
ssimus secum pegnant videres decessisse. Humanitas
ut aqua naturā plangeret pulsor arcio p̄ dulcedinis ple
cet remissiā accipiūt Pauco oratis finitis surrexit
decora et ad astra erecta accessim ibi p̄ soranim p̄ relig
ministrat sancti sepulcri custodibꝫ tēp̄ gratis dispensim
ret sanctissimi dñi p̄ sepulcri capellam et medio ecclesie
tes ordinis et ascensū modū calvarie et de nudo lapso
cius affectu delectati sum Ihesu xpō et arcis locis illo.
sos, mōnarce sequuntur et quo dñs ihesus cruce baiulans
et videt sepulcrū calvarie p̄ angustia sub cruce et pondo
corecuit quē loca devotissim ecclesie circūdāt de ossa
tali sumq̄ et inter latrones vestigia illa sequuntur pri
quam cruce illa fuit secuta dñm ihesu vestigia sacr
pulcrū et eoq̄ misterio q̄ p̄ vestigia erant noīa dicte
pēn. Missa oblata et sancta de eadē flagellato et crucifixo

Eadē et sub eadē

ut asserēt qui nichil aliud q̄rebā nisi gra celestis ad nucā vel
nisi p̄ cenas baculos q̄ expeditis ipsis fratres eductis
fratres q̄ calmos de arcis et de platea sancti sepulcri et ad
dimq ad hospitale sancti johannis q̄ magnum et laboratum refe
ctionis, misere et de salutatis, p̄ duravit antiqui hospita
libus et ibi loco sic sunt magna refectoria et magnis generibꝫ
et quibꝫ intus nō hospes et nūc ibi gingerent se pegni
p̄ suas societates Donec nobiles de suevia dñs mai
gauderet bono et fine laborandi ubi cū q̄ laborat sacrifi
cio alijs et loco clauso et pulcro et honesto Sanctorum
fratres de solmis cū sua sanctē visceret cū calmo pā
no et pholallo et sanctis sua et ibi manserunt p̄ mea pa
pegnarōa nā finitq̄ studi et hospitale et ad dominū
magna sub mora sycan et nullo et ibi devotissimi nō mi
q̄ erat nidi hoc hospitale nec sancti q̄ vestigia hospitat
sancti johannis appellant Cum q̄ pegnis se locasset ad plaā
tis, venerat sacrarium et judei et accitanes et siam appar
tibus panes aqua ribaldi coctos et fructy sicos diversos 82
de quibꝫ emerent et manducarent q̄ Decreto pe gardia
nō mori syan misit ad hospitale fratres suos et nos
alios pegnantes fet ad reliquias et studi ad religiosos
pusser duci ad mōtes syan Cui ei gsuetus et q̄ religio
si cū fratibꝫ maioribꝫ et mōte syan manet pulsq̄ quos
ego cū duobꝫ fratibꝫ dñi pbri et quasi cū ea
fratris dispensis absit nō de neapoli pulsi Gallia
sancti eduti de hospitali ad mōtes syan et quietus sem
mōtes requibꝫ cū tantine sancti recepti et tractati et q̄
cella nati ibi assignauerūt et ubi ei eis manducarunt
cibum q̄ et dominus et dñs pulsi sercuius Nulla cella
pegnant pegnant recessū mōtis mulos fratibꝫ pulsi
pace et optima q̄uisse de cāte pedes et sem mōtes
mōtes syan :

Discutiens sancte loca q̄ mōtes
Syan et cast de sepcio
Exiadecta die q̄ fuit dñica q̄ pg festū
tenitatis et festū sancte mārgarete pegnis
misit pe gardiano aquas de fratibꝫ suis
ad hospitale sancti johannis et vocauit ad
pegrinas ad missā assistentiā mōtes syan
et assederunt ad ei illis fratibꝫ pedes syan

de hospitali sancti johannis

ad religiosos pegnis hospitis q̄ mōtes syan

dñica

xiiij

expectantes in ea tempus summi officij et missar(um) sollempn(iu)m et
adhuc mane ortus solis quidem non dum ortus fuerat qu(ando) p(ro)
ni ascenderant. Superuero fr(atr)es de peregrinorum [illegible] decore
ita chorum eccl(esi)e et altaria pulcre ornauerunt et vesti-
erunt preciosis pannis [illegible] preciositatis pannos inter cetera
factos cum ymaginibus uite (Christ)i et mortis quos ibidem saraceni
magni et turci et mamaluci alamque(?) uidentes petiuerunt
sibi pannos et tapecias illas monstrari. Et q(uia) d(omi)ni p(re)fecti
et capitanei ciuitatis ierl(imitane) habent caros hospites duant
eos in montem syon et rogant fr(atr)es suppliciter ostendi pan-
nos illos pannos. Dux burgundie philippus p(ro) illa eccl(esi)a fecit
fieri qui inter alia dona illi [illegible] [illegible] et alia
eccl(esi)e illi ornamenta sunt preciosa. Altare maius in quo [illegible] stabat
monstrancijs et reliquiarijs deauratis et tabula super altare
deaurata in qua iuxta s(anc)tum franciscum de pretio stat cer-
tus [illegible] [illegible] [illegible] pictura ex precio. Eccl(esi)a
illa non est magna quia solum est ps eccl(esi)e syon. Olim et dum
adhuc christiani regerent terras illas erat grandis eccl(esi)a in
loco illo quam saraceni destruxerunt usque ad absidem ut capella
que est et choro in dextro latere erat annexa. Et h(ec) ps
est hodie eccl(esi)a et chorus fr(atr)um [illegible] [illegible] chori et erat
adhuc manifestissime patet ut scriptura demonstrabat.
Agitur cum sol ortus esset et tempus missas celebrandi adesset
pulsauit sacrista tabulam non enim habent campanas neque nolas
neque tintinabula neque sinuntur quoniam non habent ubi fidelibus si-
tabulis ligneis dant ad officia signa sicut nos fr(atr)es facimus
[illegible] parasceue. Et congregatis aliis in ecclesiam intrauerunt sollempniter
p(ri)ma et tercia et post terciam processit pater gardianus cum suis
ministris preciose ornatis ad summum officium p(ro)nunciet [illegible]
alta uoce inchoauit introitum de canticis syon [illegible] [illegible]
et omnes clerici et peregrini [illegible] adiuuabant cum [illegible] [illegible] sol-
lempniter missam de sp(irit)u s(anc)to cantauit hoc et officium congruebat
loco quia ibi sp(iritu)s s(anctu)s missus est in [illegible] discipulos et tempore qua erat
dimen [illegible] de [illegible] partibus fit mentio q(ue) [illegible] de sp(irit)u s(anc)to se-
quuntur. Et sub officio nos sacerdotes celebrauimus in quinque
altaribus [illegible] et [illegible] fuit datus locus celebrandi in [illegible]
in ambitu in capella s(anc)ti thome apostoli q(ui) est in loco ubi d(omi)n(u)s [illegible]
me dixit infer digitum tuum huc et [illegible] [illegible] [illegible]
summi officij [illegible] se pater gardianus et in latino fecit pulcrum
[illegible] sermonem de [illegible] locorum s(an)ctorum et de deuotione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pater [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] Superuero sub officiis erat ostia

De ornatu eccl(esi)e s(anc)ti mon(tis) syon.

S. franciscus [illegible]

Eccl(esi)a syon quondam mag(na) erat

Campanis non [illegible] saraceni

Officium de sp(irit)u s(an)c(t)o

Cantantur not(ae) de canticis syon

[illegible]

clausa et saraceni a foris stabant cum mercatoribus [illegible] intro-
mittendi. Contigit autem sub officio [illegible] sermonem opinari [illegible]
quidam [illegible] hec uidentes saraceni cum [illegible] [illegible]
ingressi sunt et ecclesiam ingressi sunt [illegible] iuxta altaria stantes
ministeria nostra inspicientes [illegible] [illegible] [illegible] fecerunt
nisi qui ibi stabant et [illegible]. Sacerdotes autem [illegible] [illegible]
[illegible] pausabant quousque perfectus esset [illegible] qui non [illegible] pelle-
re [illegible] [illegible] sed mansuetudine et [illegible] rogan-
do eos secluserunt et sic officium finitum est.

Sequitur processio ad loca s(anc)ta montis
syon. Et p(ri)mo ad locum celi cene

Consumato officio parabant se fr(atr)es minores ad pro-
cessionem sollempnem et sacris induti vestibus cum cruce
[illegible] cereis reliquiarijs, thuribulis, et [illegible]
[illegible] procedebant. [illegible] itaque cum eis procede-
ret [illegible] cepit cantare magna [illegible] uoce alta uoce [illegible] [illegible]
[illegible] de canticis syon pange lingua gloriosi corporis misterium
et cum illo cantu processit nos sacerdotes [illegible] et alij peregrini
sequebantur et in chorum [illegible] ad summum altare quod in eo sanctissimo loco
[illegible] est [illegible] in quo d(omi)n(u)s ihesus ultimam cenam cum suis
discipulis fecit et ibi panem et uinum in corpus et sanguinem suum
transformauit et discipulis sumenda tradidit [illegible] sacerdotes illius
sacri ibi [illegible]. Ad hunc locum sacratissimum accessimus [illegible]
[illegible] et prostrati locum sub camera altari deosculantes [illegible]
et indulgencias plenarias remissionis accepimus. Hec [illegible] peregri-
ne [illegible] hic [illegible] hic [illegible] mensa ubi panis
celestis panis angelorum datus utique in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fiduciam [illegible] [illegible] ad amorem in flammam [illegible] [illegible]
gaudium excitare ad [illegible] [illegible] [illegible] et affectus
dulcissimos [illegible]. Super omnia loca s(anc)ta in hic [illegible] [illegible]
si modo attenderis quo summum bonum se nobis [illegible] [illegible]
[illegible] loca quo nobis [illegible] [illegible] deus in nobis utique [illegible]
[illegible] nazareth [illegible] [illegible] [illegible] bethleem [illegible]
[illegible] [illegible] cum nobis [illegible] [illegible] [illegible] hic locum honore
sit dignissimus [illegible] ille in quo salubrius facta fuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se hic in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sanguinem in potum ut [illegible] [illegible] [illegible] in cibo qua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sanguinem in me manet et [illegible]
[illegible] et post hec in [illegible] hic finiuit [illegible] et legalia et
noua in [illegible] sacramenta in [illegible] [illegible] p(er)mansit [illegible]

Saraceni [illegible]

Processio sollempnis

uide ecce hic

Eucharistie officium

fuit juda se sole assignavit petra casu fuit predixit fugam omnium
discipulorum pronunciavit sacramentum dulcissimi et legem dei fecit
et ultimum vale hic suis discipulis pacem reliquit [illegible]
in circa locum illum cum processionem cantando legendo et signa
ita erat in processionali peregrinacionis hec sancta in gravis
adiutorium recessimus habentes processionalia libelli in quibus
cum devote collecte et versiculi signati et ympni et psalmi
circa loca sancta legenda et cantanda per ea loca in [illegible]
peregrinacionis. De hiis libellis ego comparavi unum pro me et
consocio meo in loco sancto. Locus pedum ubi fuit facta

processionalia circa sancta

Ab illo loco ad dexteram partem chori adhuc [illegible]
cum [illegible] ad mandatum et dicunt omnia [illegible]
[illegible] et ad locum sacrum [illegible] in quo dominus [illegible]
lavit pedes suorum discipulorum [illegible] in hac
[illegible] pulchra cum [illegible] locum de [illegible] et [illegible]
dulcedinem accepimus [illegible] ut [illegible]
ab hoc loco discedas [illegible] gratia [illegible] et [illegible]
stupendis gestis negocium [illegible] filius [illegible] divinis [illegible]
et [illegible] pulchritudine pollentes qui [illegible]
[illegible] subsidio [illegible] et [illegible] celum et
[illegible] stellarum motus [illegible] ut ait Job [illegible]
qui portat orbem [illegible] altitudine [illegible] et [illegible]
deflexit hic in loco illo ut pedes ~~discipulorum~~ [illegible]
[illegible] discipulorum [illegible] piscatorum [illegible]
[illegible] suis ipse [illegible] diluerit [illegible]

Consequenter. De loco in quo missus fuit
incepit [illegible] Christus [illegible] apostolis in die
[illegible] Penthecostes
[illegible] spiritus [illegible]

Et [illegible] egressi sumus de [illegible] super ambi
[illegible] chorus et [illegible] super alia [illegible] edificata
[illegible] per gradus in [illegible] ascendit et de [illegible] super [illegible]
[illegible] ambitus [illegible] per [illegible]
ambitus [illegible] et [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible] et illa parte [illegible] aquilonem~~
~~[illegible]~~ [illegible] descendimus ab occidente
[illegible] occidente et [illegible] ~~aquilonem~~
[illegible] ambitus [illegible] ex opposito
[illegible] ad occidentem et [illegible] illa parte [illegible]
[illegible] aquilonem et ad caput chori [illegible]
[illegible] ad [illegible] habitaculorum [illegible]
[illegible] habitaculum [illegible] ad caput chori [illegible]

[illegible] habitacido [illegible]
[illegible] descendimus ego cum processione [illegible]
[illegible] et [illegible] ostium [illegible] et
[illegible] et dulcedinem [illegible] ympnum [illegible]
[illegible] cum suavi modulacione [illegible]
per [illegible] mons syon et [illegible] et [illegible] loco
clausus [illegible] subdimus et alios [illegible] cantavimus
[illegible] in hoc loco celi distillaverunt a facie dei synai
a facie dei [illegible] et pluvia voluntaria [illegible]
[illegible] petrus [illegible] super discipulos [illegible]
[illegible] amore [illegible] et foris [illegible]
[illegible] facta est [illegible] quia
[illegible] deum et [illegible] amore [illegible]
[illegible] et celestia [illegible] precepit discipulis ab jerosolimis ne
discederent [illegible] expectarent. Et ingressu
[illegible] in hoc habitaculo [illegible]
et erat hic desolati et orphani [illegible] et [illegible]
[illegible] adventus [illegible] dulcissimi
[illegible] et [illegible] fortissimum [illegible]
et [illegible] mundi principatum accepit [illegible]
locum sanctum [illegible] de sepulchro david [illegible]

Locus ubi sanctus thomas apostolus dubius

Deinde locum illum deserentes dum vulnera
et per gradus [illegible] tetigit
[illegible] in ambulatorio et in capella sancti thome [illegible]
ubi [illegible] apostolus [illegible] dubitans cicatrices [illegible]
[illegible] christi tangere meruit ~~[illegible]~~ [illegible] ad locum
illum [illegible] celum laudibus [illegible]
[illegible] gaudiis et [illegible] complexe [illegible]
[illegible] et dulcedinem [illegible] in hoc loco sancti apostoli
thome singulares gracias [illegible] deus et quos legimus
[illegible] sanctus thomas manum [illegible] misit [illegible]
[illegible] singulari quodam prerogativa [illegible]
[illegible] Longinus [illegible] miles [illegible] et crudelis ac ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ debilis [illegible] pilati [illegible] et [illegible]
hasta [illegible] salvatoris [illegible] et cor sanctissimi christi [illegible]
[illegible] sanguine per hasta [illegible]
[illegible] et [illegible] accepit ac maximum [illegible]
[illegible] Johannes ewangelista [illegible] hoc vidit et
[illegible] et sanguis exivit [illegible] et testimonium
[illegible] sanctus thomas apostolus vidit et tetigit

vulnus lateris christi [illegible] gravissimum [illegible] longinus

Johannes [illegible]

thomas

et solidissimus ac aptissimus fidei confessor effectus est et sententiam nota
valde consolatoriam audivi quia in quo domine vidisti me thoma credidi
sti beati qui non viderunt et crediderunt Ceteri ceteri apostoli quibus osten
dit dominus manus et latus viderunt et apti sunt ex hoc oculi eorum
ut intelligerent scripturas et gratia implerentur ineffabili [illegible] circa
huiusmodi orans cum circumferentibus et solui a cruce [illegible]
circumstantibus super crates [illegible] suscepit et post sui
ad latus crucifixi applicuit et inde melliflua doctrina
[illegible] sanctus franciscus vulneribus christi [illegible]
affectus stigmata domini ihesu [illegible] et sensibiliter in suo corpore
portare meruit [illegible] sancta katherina de senis ex
hoc sacratissimo latere bibit et devotione dulcissima [illegible]
fuit [illegible] in fine [illegible] pectoris et fetidissi
mum haberet [illegible] in valedubile fetore [illegible]
ne posset [illegible] die [illegible] ego christi [illegible] illud detersisset ut
[illegible] lavando purgaret manus tantum et [illegible] fetore
exalavit [illegible] ut [illegible] virginis moveret [illegible]
[illegible] ego [illegible] fecerat [illegible] digna nimium [illegible]
[illegible] posuit dulcissima [illegible]
[illegible] abhominacionis [illegible] misera [illegible]
vulneris lotura cum sanie [illegible] recolligens ad pectus [illegible]
[illegible] totum bibit [illegible] facto [illegible] et non solum
nauseam non habuit sed dulcedinem inenarrabilem sensit [illegible]
ut sequenti apparuit virgini oranti dominus ihesus ostendens ei quinque vulnera
in cruce susceptat et ait filia mea [illegible] ex caritate mea [illegible] la
tam abhominabilem potum sumpsisti [illegible]
[illegible] in hoc actu tuo excessisti [illegible] sic ego dabo tibi potum
[illegible] consuetudinem. Et applicans dexteram
ad collum virginis et ipsam ad vulnus sui lateris appropians [illegible] bibe
[illegible] filia de latere meo potum [illegible] suavitate [illegible] replebit quod
[illegible] corpus tuum [illegible] admirabiliter [illegible] se posita ad
fistulam fontis vite sacratissimi vulneris [illegible] applicans corpus [illegible]
longe amplius [illegible] ineffabile et inexplicabile potum
hausit [illegible] parum [illegible] habundare
[illegible] sana [illegible] et [illegible]
mutata in melius [illegible] et [illegible] perfecit [illegible]
legenda [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
[illegible] quinta [illegible] vulneris christi [illegible] Denique ferrum lancee
quo christi latus apertum fuit in nurembergo habetur [illegible] et vidi et
in manu habui [illegible] est ut [illegible]
anno [illegible] sexta feria post octavas pasce ostenditur [illegible]
et honorandum sacri lateris ferrum. [illegible] ego beatissime
regine et matre cum sancto thoma [illegible]
apostoli ut te ad mittat in sum [illegible] in hac capella stat

apostoli

beati

francisci

katherina de senis

lancea in nuremberga

cum [illegible] de corpore alberice et in eo me maria habere hierosolimis
fecimus horas canonicas persolui De loco ad quem dominus duxit
Expedito officio discipulos ut secretius eos loqueretur in
processionis iuxta quod dixit Surgite eamus hinc
hac capella girantes [illegible] perambulata [illegible]
eius [illegible] et sub campo aliam capellam ingressi sumus
devota et [illegible] capella creditur esse locus ille secretus
ad quem dominus ihesus duxit discipulos quando dixit surgite eamus
hinc ut habetur Johannis XV in fine [illegible] doctores [illegible]
[illegible] hugo et lyra [illegible] cena [illegible] disci
pulis cum duos sermones fecerat ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ sedere in loco ubi cenati fuerant
et manifeste diceret [illegible] se tradendum et quod [illegible]
esset cum [illegible] hoc discipuli tristati et territi appropinquat [illegible]
[illegible] minus attendi
erat ad suos sermones et quia volebat eis ad hoc [illegible]
aliqua ardua dicere ut illa attentius audirent et minus terreret
dixit surgite eamus hinc Et sic descenderunt de superiore ce
naculo ad habitaculum inferius et ibi perfecit sermonem et
et ultimatam devotissimam orationem quam habentur Johannis [illegible] et duobus
capitulis sequentibus [illegible] scriptum [illegible] habetur ita devota
dulcis et consolatoria et plana [illegible] Johannis [illegible] in hoc loco
facta et credit apostolus [illegible] ego ibi cum alberico et petro
[illegible] principes [illegible] devotissime [illegible]
et indulgencias accepimus In hoc sacro habitaculo est pars
columpne in qua flagellatus fuit christus in muro cancellis ferreis
[illegible] digitis [illegible] attingi [illegible] latere eius
[illegible] in qua [illegible] peregrinacionem [illegible] est
est ibi cella [illegible] iohannis quam milites [illegible]
sancti sepulchro [illegible] ego locum
sursum per lapideos gradus ascendimus [illegible] sine processione
[illegible] loca [illegible] conventus sancta [illegible]
sunt intra plura loca sancta ut patebit De prandio peregrinorum

Decessione finita [illegible] dato prec
ad mercedem [illegible] mons syon
cum peregrini in hospitale descendere vellent accu
[illegible] gardianus et fratres [illegible]
et omnes peregrinos ad prandium invitaverat [illegible]
[illegible] mensas et tabulas longas in horto [illegible] quam intra
erant et locus [illegible] super tabula longa [illegible] exten
sus [illegible] ad longitudinem tabule ad [illegible]
[illegible] solis [illegible] et pictura [illegible] missio [illegible]
Discubuimus ego omnes [illegible] nobilibus militibus qui

†

christus columpne flagellatus domini

d'ecclie q̃da

exequitate se ad seruicij missis exhibuerat. Lucke ut
sedentibz et cũ disciplina ymo seruitibz accesit quida vir
vestitu pauper et pius et regime peginar nõ videre et pu
nedio discubitum stando ita ornata lauacra et deco
ra claustra ornauit lingua latina q̃ ante habitu ad se
gũtur et stupore cõis nõ intelligeres. Sit gr̃ q̃ mpta
et delectabile ex presentia Deo et eius sit de premijs laboz
seruoz et de laude peginacie q̃ ppg vetustate ẽdia accessu
ad locũ sanctũ q̃ nouissimo tpe de cimberg ciuis nur
pendes et elogijs q̃ nouissimo cui et ex quisitis preci
gardiani et deputatis ornare et rep̃ decet ẽficere dnũ
peginib q̃ ad pauperũ sedẽ, missaq̃ accessent vagos ut de
oblatis cibo et potu grenti starent. Et si qui esset q̃ ẽfirmi
tate cubare vellet et ad lectũ cons mitti posset hic
co ne loqui ex fide polyane d'prensia prouidere q̃ecet
et p̃ambulare statiz ẽpecet sultatez et volute spe
gandeat q̃ collectis fruere et missa, nõ q̃scensit ut pe
nuarcũ peginis q̃ fr̃ putãs esset accepturq̃ pecunia
nem fieri. Nobiles ex se quoz fecere. Finito et pra
dio et cũ nõ refectis in grauz actus suscepit q̃ panno
nobiles ad sedẽ sotez accedentes notabile demonstrant
gaudiũ dederunt aliqui ex ducatos cũ q̃ aqui xiij cũ
iij et ij et minima elemosia fuit. Ducatz

Visitatio sedis locorũ montis syon extra septa mõsterij sci

labũ magri de assis
ne loca scor

Finitis hijs q̃ dicta sũt accessum mus pegrini ad
pedes gardiani et fr̃es pegrinos dignauit nato
ad ingressũ sedis ad quos qui ducunt nos precibz
q̃ loca sancta montis syon extra mõsterium et pla
cuit pri petro de mta et mũdũ ẽ secunde pegrinis ex ea
pg labores labores ad que se ultro offerret ad amplia
cos labores spũs quippe erant visitatio sedis et loco et labos
pauperũ et pro labores ẽ vestes solidatũ q̃ tũsed et genu
flexiõis et ypocrisis tũ est et magis pro caritate que
quibz tũ ẽ tribute causa se excitãt ad actus deuocz
et ad gr̃eplacz cor q̃ palacij sedis filia de mõsterium
et ad deuotã aiaz et recollectiõz q̃ vtiq̃ alias magnos
labores fr̃i nũ pro tũ talia quietis et nõ gr̃ijs pregrinis

fons salutatis ng

equitat Lunari ego et miti ad missã collectã et deuo
cõ tũ capis cum gr̃e de loco ad locũ ẽficatis et magni
labois ~~deducitur ego fr gundisalu fuit~~ q̃t quida pegri
fuit nõ valentes desistere ut ad quietã hospitale sta
q̃ minus ps missã celebrãt pegrinatis. Audiuit ego fr
gardianq̃ not aquas fecis tũ quibz inter ingressũ in q̃
ex patricio ei loco fecis q̃ mediãtes q̃ tũ ego de illo
loco claustri et gredẽmur cum reflectarem et aquam
ostiũ ad ciscternã q̃ fuit aquas habet frigid tares q̃
fuit et tota ierosolima. De loc cisterna dicut quasi fuisse
aqua a xpi discipli q̃ aqua dulcis q̃ tepamento vini q̃ co
fectõe sacramẽti q̃ locut pedes et manducat q̃ diis et
asibz. Ibi recumbere cũ ego ia dictus frat aqua gaudij
et tũ benarie bibimq̃ de qua ego de q̃ sepe habũ de
bibi et patrissimis calabz nr̃i sensi molestia. Credo q̃ ad
litteram fons ille sit aquaq̃ de fontibz salutatis de q̃bz dicit
ysa. et hanc de q̃ aqua et grandio de fontibz salutatis. Et sic
Exeuntes landa Galilee syon ~~et~~ et ascendit ad montem
sug et egressi ad portã ciuitatis q̃ foris dicit ad publicum sporta
et ~~ei~~ dimissis ostiolis p̃ q̃t nõ et gredi nr̃ egredi valet nisi porta nit et gredi syon
tenuatis capite et humero gamuris tũ et sotis et ficis q̃ du
dandi cargenis et receptaculis ficis firmatis et q̃ ficis
ficiũ et fidelis ne quoti subito reuerti valeat et ordinatis
dimittit sic dimittere. Qui hodie finit et dominicis
ingressi vasorum et libitinis vbi erat pulegre celle et ape
rientes fratres q̃ destruxerunt et transeuntes de ciuitate
ut hodie finit et nocte ipsius ẽficiuntur. Valde ẽ celeri
causa et de facili q̃ ẽstimat q̃ mutatis et ẽ eos finit et
ipso ne subito mutari statis ad nocte q̃ cedã possit finiti se
ficis q̃ dulcis. Dicit est dijstimi accidit dom̃ minores
ficis port habet domos q̃ ẽ nõ rõ

Egressi igr̃ sum. De loco arcatij Lire et fidelis q̃ illa pãm mãe dñi nr̃i

salte q̃ mtã et sic ordo et nocte ipo ad q̃ dubitas
pudeas q̃ quos pr̃ cõis sumsum et ascensus q̃ ipsis q̃ adibz
q̃ ubinũ ad nocte nõle sacris et loca sancta adq̃ accum
cedere stabz inde surrexim et ad angulũ exhibiãt cũ
nocte et illi et loca et q̃ ea bona dño q̃ mãa creatorum sum q̃
buit pecus. q̃ loca ipsa nos et arctes et dulce ei ad
accessum q̃ illi et nocte nocte. not q̃ et q̃ loca et alibi

bra ergo manu tenebas et dulcissimas ad deum fudit orationes quod nolo
in recedendo ~~[illegible]~~ et fudit usque in finem sectorum quod utique necessaria
est ergo tenere ut sit facilis necessarius sit solis radiis ista
mane prees nos miseris cum tanti valle corpus hoc solare quod
illuminat mundum ubi dicebit valle mariam hac maris stella qui nisi
caligo involvens et tenebra mortis ac densissime tenebre
reliquerunt in toto universo   De loco sepulture David

Reliquimus ergo et Salomonis et ceterorum
locum oratorii   regum Juda et sextum
beate virginis ~~[illegible]~~ quod tunc dixi iuxta angulum
esse ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ qui angulus venit murus esse veteris ab oriente in
muro occidentali a meridie. Ad murum ergo qui ab oriente de-
scendit, ascendimus ab angulo et accessimus ad alium murum non absque
quod erat a muro esse per quendam deductum quasi parvum arcum per
hunc articulum per murum ascendimus et progressi intravimus in pictam
esse ostiolum, parvum sed ferreum et diligentissime clausum, itaque non
patuit nobis ingressus et si patuisset nobis ingressus manife-
ste ingredi ausi non fuissemus quia muschkea sarracenica
est. Hic locus sanctissimus quem christiani et judei et sarraceni
venerantur. In est ergo sepultura prophetarum et regum sanctorum puta
David, Salomonis, Roboam, aliique ac Jorani de quibus recitatur
libro generationis Jesu Christi ~~[illegible]~~ non possunt hic locum in litteris
regum ~~[illegible]~~ et paralipomenon sepe designatur quando dicitur sepultus est
in pace et sepultus in sepulchro patrum suorum in civitate David. Isti reges
cum magna ambitione ibi fuerunt sepulti. Dicit enim Josephus libro antiq. c. 16 et [in libro 7 ostendi de morte David]
mortuo David Salomon filius eius corpus patris pulcherrimum preciosissimum
sepulchrum posuit et cum eo inestimabilem thesaurum auri et argenti
recondidit, fecit sibi ipsi loculum preciosissimum non de lapide
aut ligno sed de electo auro lapidibus preciosis ornato fabricatum
et eo defuncto Roboam filius eius apposito magno thesauro
sepelivit iuxta loculum David. Dicunt enim Salomonem arte quadam magica
ita locum sepulture illius firmasse quod nemo ad loculos illos poterat
accedere post tempus, ac mille et centum annorum a transitu Salo-
monis dum obsideretur Jerusalem ab Antiocho filio Demetrii
Hircanus sacerdos civitatis pontifex ~~[illegible]~~ obsidionem non ferens
ut repugnare valeret promisit Antiocho pecunias ut recede-
ret. Cum ergo in thesauris templi post ingressum et omnes
pauperes non haberent, ascendit pontifex in montem
Syon et hunc de quo loquimur locum aperuit et tria milia talenta
auri inde accepit et cum Antiocho pacem fecit. Multis
deinde annis elapsis Herodes defectum pecuniarum pa-

[margin:] preciosissima sunt sepulchra David et Salomonis

[margin:] Hircanus spoliavit monumentum

tiens cum audivisset Hircanum ibi pecuniam invenisse nocte
cum sibi fidelissimis occulte locum hunc ingressus est et utique quandam
pecuniam invenit sed vasa quedam aurea et argentea abstulit. Deinde
sed alleviat ad fossam quod eorum intrabat usque ad arcas et
loculos David et Salomonis penetrare. Duo autem satellites
fodientes flammis abrepti et exusti sunt et consumpti
sunt quod rex videns cum ceteris fugit et pro piaculo monumentum
ex lapide candido preciosissime construxit. Iste locus fratres
montis Syon in cuius dominio quondam habuerunt et pertinet ad eorum [margin: Duo loca perdiderunt fratres montis Syon]
Syon ~~[illegible]~~ in duobus eorum muro ad caput
chori ~~[illegible]~~ sed postea Soldanus recepit fratribus locum illum eadem
causa quia judei intrantes et hodie persistunt apud regem Solda-
num pro loco illo ad faciendum sibi oratorium et quod christiani detinerent
hunc locum soldanus iniungerit quod ille tamen sciebant esse locum illum et
cum sibi dictum esset quod David cum ceteris regibus petunt de se sepulti
ibi sepulti esse dixit et nos sarraceni David sanctum veneramur
sicut christiani et judei et biblia credimus sed et quia locum ergo
illum non alii non ipsi habebunt sed nos cum reverentia et ita sancte
et honeste et ostium illius capelle per quod aliquotiens de monasterio erat
ingressus obstruxit et ipsam capellam prophanavit, eversit altaria
et destruxit et delevit imagines sculptas et pictas
cum quibus ornatu purissimo marmore compositis aliquotiens fuerat
ostium ut sarraceni ingredi posset cum placeret. Et quia locus
superior super testudinem capelle erat christianorum et fratrum et fuit [margin: capella magna et preciosa per regem Francie fundata in loco in quo f. f.]
preciosa capella et magnalorum in quo sanctus spiritus in die penthecostes
super discipulos venit ut superius dictum est. Fecit soldanus eam
de capella destrui et testudinem deponi et ostium obstrui
ne christiani pedibus super testudinem muschkee deambularent.
Et ita fratres illa duo preciosa et sancta loca perdiderunt per judeorum
sollicitudinem quia illo tempore in loco per quo judei laborant apud
soldanum et intra milia talenta auri offerunt se daturos
pro loco hoc ac non faciunt quod quantum afficiant sepulchris sanctorum
et sanctitati loci sed sperant se posse ad loculos regum pervenire et
thesauros invenire. Credunt enim istos thesauros sibi durare et
reservatos quos noctibus sepe ibi cantus et sonitus audiunt
sunt et non unquam artes magicas et incantationes ibi exercent.
Desideravi magnum habui locum illum aliquando videre et
non fuit secundum desiderium meum, quod custos muschkee
sarracenus quadam die reperta aperire solebat et claudere cum clave
ferrea invenit ita quod repagulum ferreum cum clave movere non
potuit et ita dimisit eam muschkea aperta quod aperta ma-
sit quousque in Jerusalem fuit et ubi de vespere in vicinio erat et locus per
stipites quod tunc in vesperis et tunc in vicinio et quasi quasi si aliquis

Sepulcr̄ dd

Gir sit ad meridiē hec

Circulus

Talenactum dd

pdron̄ xpi et an di brē sigt

Sarracen̄ me ibi uidesse ymaginē ebulacen̄ vestes et sinū
pectus euaginē et capella longa arcuata ope fabre
duas habēt ad orientē fenestras et pte aquilonari mar-
morea tabula et pauimētū ē mattis aptū. Lampades
due pendēt ibi et altera alibi, alia pictura, alia sculptura
Si rēbes ille alibi et inde hic est sui alie sarracen̄
unū scribere nescire et ignorāt q̄ sit. Dicit insuper dñs
pulsit put q̄ illi sūt negotia ecclesie non sepeliri possit
cū uidear ad supstitionē gentilem pticulē et q̄ ante
salamō locules illos absconder̄ q̄ mat̄ pr̄ eas ingredi
pōt dicit q̄ sinit̄ credēdū ē q̄ sūt illi loc̄ fecer̄ ne ex tabula
supstitiōe ā sepulcr̄ ē separatus ymō ē ab ipsa ecclesia sepultur
ut pp̄ sūt ut regie sue ē quietis sibi seruet et ne ut ā sacr̄
alibi⁹ judeor̄ auaricia pulsent̄ dicit ē dñs q̄ sepelīt
et q̄ salamō loc̄ ingredi ante magion̄ ingr̄ ē loc̄ hūi
cū ingressus dicit cū dñs subtili ingenio illas tabulas ab
sepulcr̄ disse[illegible]re de sepulcr̄o dauid sūt pergi aptis ad r. d.
viri fecer̄ l. cum audiēt dñs ad nos de pte ecclie dauid
ipm̄ de sinū ē et sepultū et sepulcr̄ ej apud nos ēmq; ē
quadrēnū dicit dñs q̄ ei ē pte aptis loc̄ ille fuit cele
bris dies q̄ ecclie credit dauid ex dono suscepisse ab eccl̄ie
ex hoc q̄ sūt pergi sepulcr̄ dauid patēt et q̄ nō ausi
dēt dñe cū ē eo ampl̄ esse dicit q̄ et sētia ēa q̄ hoc loco
tractanda et eaq; ē processionali tue sctē ēa q̄ hoc loco dice
da sequūt̄ deinceps legenda et ē fulgētias suscepimus

Duc festiuū ad q̄ et tabernaculo dauid vbi
de altaris q̄ et loc̄ ē ymo q̄ dñs ipse
uenit et chor̄ pdicauit et bñ ego audiui
antiq̄ erat scan̄ patrimū qui petit ē de
structa depta pte orientali ad statū q̄ nunc ē
rupta testudine de sup̄ depidente q̄ loc̄ illi chori
ē cibi sacr̄ bibliē ēdebāt̄ ecclie. Judei autē cū hoc
necar̄ quia ēdūt scīt et nos q̄ ibi finē ararent dauid
fuisse talinactū ā q̄ ipse et omnes q̄ sect̄ fugerēt archa
dei ad cantū et instrumēt̄ musicē ē magno jubilo ut
habet̄ ⁊ scīt̄ ⁊ ingr̄ loca accepit ecclesia dempto
nostrīo ecclesie suo ut dñ ⁊ scīt̄ ingr̄ loc̄ ecclesie templo co
stituto mensis q̄ celebrios et pulo adiecto. Cū dñs ad sep
ulcr̄ loc̄ accessit ad ostiū ecclie ingr̄ ē loc̄ ⁊ medio pauimēti
stat lapis q̄dr̄ ⁊ desuper q̄ scīt ē ⁊ medio pauimēti ⁊
dauid parū ꝑdormiuit. Deinde ē ⁊ loc̄ ⁊ q̄ hēt ē ego se
mando filij audiē q̄ fuerit ⁊ loca illa et lapides secus

Cūdis ecclie sigen

lati seu ysidi ⁊ deę et predulgeaab accipiūq; ℣: Julius
aquilissex scīm̄q; et ceminū de plagiūq; et ē cubi
lapides sctuarij dispersos dolebā aspiciūq; Cui dā ē
fuit ibi gūdā ecclie roalde de q̄ michael venabit nisi pōs
dept̄ ⁊ latere magne ecclie depēdebā q̄ pōs hodie ē ecclie
et chori q̄ fuer̄ ut pdixi ⁊ masit col capud chori ad fene
stā orientali et ⁊ excepta testudine ruina, minute sup̄
illa testudinis rupte pte aq̄lonea de loco missiles sp̄
sūt ē ⁊ cessus p̄ dies q̄ quos et asādi et ⁊ sūt pauimē
tū testudinis rupte nāq̄ et pulvis mānel̄ strate et
ex q̄ appinat q̄ sup̄ chori et eccl̄ie ad hoc fuit alia eccl̄ia
⁊ altos ⁊ extra eccl̄ia cum suis Galeriis ⁊ testitia q̄ extra sūt
exipto subterraneo eccl̄ie sup̄ exaq̄ et sup̄ eccl̄ie aliud quadri
ualicenacū q̄ chori antiq̄ stat ad hoc sūmus altare
⁊ dissipatū ⁊ Cancell̄ q̄ et ecclesiarum ad latus sinistre an
triq̄ chori ut ad alia loca sctā p̄ ⁊ ēūq; et ⁊ ecclesiarum
dei sedē orientales ⁊ ianuas nostre urbis adorātū lapides
⁊ q̄ defūdamēto antiq̄ chori ꝑpāt̄ pminet alia pte
ad hoc muū vestusto gūdā ⁊ q̄ dlo lapide cludebāt illi
orientales sanctissāe q̄nā lapidibus ac secum tegulli
pa et fedre estimabā eos tesserabq; cludēret, mudbā q̄ ibi
⁊ pub̄ et d. nullo ⁊ habitā fodereēt nesciē q̄ illo lapide
solo cubāt ⁊ supstitiosa sūt̄ arcebā. Accipiūt ā de ecclesia
q̄nā lapillos pānos et pauimē ecclie mau dissoluit fis
sure tegillor tesseras in pauimē dissoluit et sup̄ lapide
illo q̄ cubāt pauimē lapillas et fissūra q̄ lapilli q̄nā ⁊ asu
sus fāuat ꝑmouēt ea ⁊ scīt ⁊ ecclesiā ut puta si cadūt
lapilli ad lineā rectā ā q̄ judicāt sūt facti Si cadūt
ꝑcussā lineā alia fact̄ ⁊ quadrā volunt̄ si ecclesia
fuerit alia Si circulū alia et sūt de alijs signis etc
tera ego et fratres dlorū ecclesiarum. Qui ad ecclesie
suis augmēijs attendebāt et ꝑ hanc serenissimā ⁊ audiebā
dam sedē ludebāt epōs et sacerdotes orientales et nos
tros nigros sanctissimos scīt ⁊ ludūt ibi q̄ plus ⁊ solū ad
supstitiosos quibus orientales plenissime ⁊ audiūt ecclesie
ꝑ sortilegia q̄ ⁊ q̄nitūt q̄ ipse lapis q̄dratus qui
de ⁊ q̄ cessq; et apparet fractus ⁊ ⁊ supstitiose ac si esset pollutus
polluq; ecclesia ⁊ De loco coquine ꝑ angulū ꝑ aulis

Egressus Dimissa sinaxi et ecclesia
ambitū nos a lapide isto et ingressi ambitū ecclesie
nostre antiqui chori et ad locū sctū ꝑ q̄ ierat.

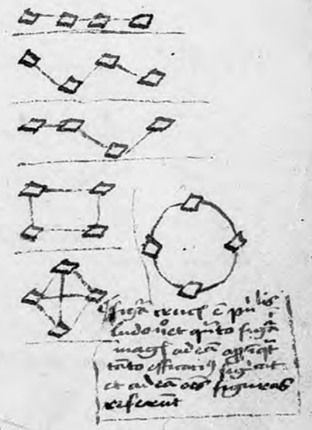

Ingressi ecclesiā ꝑ hos ludos et ꝑ hos ingressi ad ecclesiā ostiū ingressi templi et ad ea ostia ingressi exierunt

xan strisse coquina ⁊ q discipli pauerit pasca assatos
aquis pascalis et lactucis agrestis herbes et aqua ꝙ lo-
cus pedis calefactus et p mundacie palustris et scutella
ejus et ꝙ ghustasse deliquium aquis pascalis pellis et ossium et cor
q nadi nō put ſ loco iste nō scribtus ⁊ edificia cui caret
q̄dā ⁊ erat coci dñi coquis et scō cibaria illi⁹ contra scm
coci erant petrus et pascal⁹ hi re delassemi ⁊ et scripsit discipli
qui pauerat alias pascales ⁊ ipse coquina q̄ et aquis pa
scalis ilia ass scō ⁊ cū ipsis gerebā aquis aceti ⁊ cocu-
ta assatis q̄dā erat eis cū aqua illa de cale facta aqua
dns dnis usq ⁊ locas pedes suos discipulis ⁊ et licet
cura nichil dicat de cale facta aque visite tū ⁊ dlo
cacis nō nisi aq calida fuisse q̄ aqua ⁊ calida multū
vellit sanes et pedes ac cura ꝙ saluat et ⁊ cū cal⁹ e
nō sterat est aqua calida pictauie et assatis dlis q̄ cū ea
gluat pisa ⁊ seguin magne amicicie ⁊ plē aliqui aquā
frigida ꝙ locas pedes ſ nō seguin magne dilectois est
sancti plē aqua calida ⁊ tepida ꝙ pocius et sanui ⁊ sci
tuir calida aq frigida q̄ mercede sua ut dr̄ nō ꝙ
dic at aq frigida de sub dilis ⁊ sanati ꝙ patrista aq
calida de talibus ⁊ ppe dr̄ loc⁹ lassato sanato at ⁊ dr̄
ꝙ ipm dñs amisisse cor ⁊ ad exhibend⁹ ꝙ fecte cū
ptinet q̄ ego et ⁊ cena nō dr̄ discipl⁹ exhibet
aq frigida q̄ nō ad cū ptinet cū sit necessū ut q̄dā
⁊ ſ trebuit q̄ habundancia cibi contract fuit scilz calid⁹
plenū sanis aptū ⁊ pate misto aq frigida q̄ nō p
cuit ⁊ pcz locas aq frigida q̄ nō seguin dilectos fuisse
ſ aq calida exhibuit ⁊ seguin habundancia dilectis
et fere nō nō aq calida sicut ſ aquis gerebā et readi
cis adūcis et migancia mixtis aquis liscely arcama
rici et aquis distillat⁹ ebuit ⁊ seguin habundantiam cal⁹
ſuppeditauit nūc ad ex ꝓpharisco q aquid pedibus suis nō
dedisset q̄n et laudauit magdalena q unguento pedes
et capitis ladauit ex dilexit ex discipulos
q mā magen. ꝙ ad aq sanā calida ⁊ separata ꝓ sic
trebuit ſ Christ⁹ ego ihs loco ihs scō coquine
ubi hodie ad hoc stat antiquus et clar⁹ murus habens
plangū super q̄dā cauernā q̄ ꝙ fumus exalando ab
igne et ihs loca gemina flexuosa et acuta ꝓ scriptos le
gnis et ⁊ balneis ⁊ capiunt

¶ De loco sepulture scti stephani pp ⁊ ſ uersicul⁹

Aquina dicta deliquium et ultrij p̄decessores
ad locū istū ⁊ qua scti stephani subdiaconi fuit
sepultus in abijs ⁊ ipse ⁊ ego decumbebat ꝙ ut
apparuit nō longe cū abundabat q nulla sup
luce lapidacois scti stephani ꝓ aquilone sita ⁊ est cū ag
lle granaliciis q rapuit corpus scti stephani cū ꝑsecut de la
pidibus et ⁊ sui ageb⁹ in stadio ubi et ipse et ab ijsdē fuit cum
et michodemus postea sepultus fuit et unde exit narcissus
hyems adueniat ꝙ ꝓ nō interpretatur fuit fames calida ꝙ ⁊ ure
sicitate nūq ex pluuias supuenit nubes nubes ſ serene tunc et aer
lucis sine dig⁹ dns nō ꝓficiscat ⁊ nec ſ dñi deliquie scti stephani
cent ⁊ q̄ hanc et celitus sibi agros ostensos ⁊ q̄ deliquie alle esset
sepulte, notū q̄ fecit scto ioh̄i cpo ꝓ ſ subterminato q̄d ſ alleg⁹
processit ad aq̄s p̄cipit et fodientes ⁊ inuenit corpus scti stephani
cū deliquiis cū ea sepulcri et permanent illud ⁊ corpus scti sijan
et ea ille loca honorifice ⁊ tradiderunt ⁊ cū ea ipsa plumia
mundi de scti dir et una frontes q̄ fuit ⁊ dixit et ultra q̄ mūdi
gregerunt ꝙ parua ꝓ q̄dā nubilis d̄ ystrinapoli dānati scti
stephani cū aqua sua iuliana trāsfecunit et ⁊ unde sijan ad
corpus sijan habitandos ſ elegit et xij anis ⁊ degens mūdus
⁊ no ⁊ ad ea ſ ſ tubā ſ tube scti stephani cū ea inuenta
scti stephani corpus collocauit ꝙ ꝙ dies uales iubiando re
uti ystrinapoli postulauit ab epo scō solitario corpus reuti
et ⁊ cessit epus scti stephani ocato ꝙ suscipit duas uocales
negotiacois duces utrei ꝙ cum lucidis sui uiri ⁊ ipse et
accep̄ inter locū scti stephani positis et locutus sui ad or
ꝙ mare nauigaret inter mūdus corpus ⁊ et scō stephani
corpus scti stephani et ita ꝙ ductus ystrinapoli ⁊ ꝙ
de ystrinapoli ⁊ trāslatus uenit ubi hodie quiescit ⁊ ubi loco
ego petrus ꝓ stat cum manu dra sudario q̄ fecit corpus
cunt et ⁊ festinanter illi missos celebrit ſ cognit ego
⁊ loco illo ex processibi legenda et ꝓdulgentias accepim⁹ ⁊ ſ
Oraꝑ de dimisso illo loco ultra processim⁹ et in ea ubi
damus martyr ꝓ sinistra ꝙ ⁊ sanc magna ex apposito
cent ſpes ſ ipsa damus fuit q̄da femine scribtis existen
na de ritu nro ꝙ martyr fem dum quia scribi seruiat
q̄ dñi laudo sueto uendo et cū fem fecit ꝓcipit q̄ et
uetule valde maturo et honeste degentes sub regula
scti fracisci in ultra parracia et sustinencia ſ nō fuit dapsy ⁊ ⁊ ⁊
q̄ ꝓ ecclam fui ꝙ quida uendes nocte effracto ostio
ad tumulum illam duxit ⁊ damus inuocauit et ea ipsa
rapientes ausugerent damus spoliato ⁊ cū ibi degens

d'deliquiis ⁊ stephani

d'stadiancis

damus martyr

laudabat michi tuum mea et scriptura et ad mille opa ostē
debat michi xpd illis masit filia sua d'cuius negocij cpi de
q dixi fo 6 [illegible] quia hec dauid gt auctor pas
sionis et alia q dixit. nulle possephat ad seyrech declina
uig ad dauid ipsa hū mutta et dausa sic dauid ebraice
sint pulsantibus at nati venerunt quos nigi solis ardoribus
adusti laugi stanē et inutilis cultūgari et putrescerent nō
alūs scūr et nudipedum ydiarum et q marcabant manuarij
ū feminibus at sunt de vicinano sessima vita et miserē unde
corpi despectū habiū scm progressi finissi dixerunt nos
q pedes ostri exhibuerūt dissoluti tq ē desecatus venebro
sus q medū rupios precipui et pellū desecatū ū lenimbus
veamus et secundū sequalidā subtrahendi pena desup pd de
ve quo spe speri cauma petre ē et ibi locū arcanis ī vacuū
est ē ibi ut gl antiquissima ydeo loci ille tq dauid egit
penas sunt puto ostensionis vacue de quo habet ā de qz ibi
de dauid dē progressū ē secessū fecit vacuit fleuit ibi
dū disciplinis flagellisq se castigans et viij psalmos quos
leg ibi fēt et nocturnis eos legit et lugubri cantatione
eos decussit. nr cōt xpc dauid spelūca gt cpi nuncup
negio sipar quia cuua magn et lata sunt sphar spelūca
ī furies mens gradiuq pondus dei misericordia et prudul
stains accipiuq

Sceptris idumeis
vel secedinq

De loco in quo judei volebat
aptos corpi xpi ungnis rape
dictum ad sepulchrū descenderet

et damū ejectus gt valle descedinq metropoli
uetī habētes ex oppositio gt ortū tetigit et civitatē jecto ad
sinistram et cōtra syon ad septentrionē ad latus ut occidentis
judei hoc sacrilegium appetrare cupiebat. Defuncta ei gladio
ignis maria cū corpi xpi aptos de mente syon descendit
ut illud sepulchrū vicadens ī valle josaphat ut cū cātu et leti
cia deferēdant usq huc. Hoc judei cognita causa illi processio
nis de civitate cū armis ut pugnaturi ī tumultū offitio et
equitatu descensionis et fletus gemitusq seu gestantes usq
strā ferrent fuvia ī fletū ascensis adij gt gladij ignis ardē
debat ei cōpus sacrissimū rapt et vāsi cadauer abiissa
ruere et discipulos dispergere. Cui at de eis audaci
ruedēs et ulcisci nitū lectulū arripiens ad suos ad edes
suā cauda deducta. Et statim ut manibus fētus ytigit
cumbe nauj ad locū accessit ut reuni ī utiles deperdē

Judei antiqui
jerimiei libr xpi

Stabat at et uocibz magnis dabat
ylemea hebreza .i. polluta nūtij
gl nauj at

De illo pspecto loco in quo fuit dominus
ī processu cōsilium anne primi judei dñm ihm
nos a valle et ptē montis pss de secedinq deq re
assumpsimus nō tū cuncta ei gt civitate secq
dominum furibundis dominū pulsatos pusillanimes ob
timuimus et abjectus pulchrū cruciq ī vicinq jn hanc
sedes angulos q scitū nūc est ad scūd angulū dicit
et ibi cauq erat cellula et domicilia ī quibz habitat
religiosi de armenia ystriani arcadicules hereti ni
gri et maronei. Hec dauq sepe passionis cōt cruciq
anne pontifici ad cpi pō dñi ihu fuit ductq deho
ra ī q captq fuit. De hac dauid et ī ductū dñi
ihu habet clarē satis ubi quo annuente spōtifex cū
despectui ī derogat. De doctrina et discipulis eq
et quid quidā de mysteriis sanctissimis alapā dedit
dño unde furibunda ira qui redes facies ihu redeo
q b[illegible] quasdā de his eis admonuerūt et os sanguis

Xps suum percussorem non punivit hic

fluet ad quem percussionem dominus ihesus nichil durum dixit et fecit
ut percussori penam daret in flagicium angelus [illegible] cogitamus
quis accepit alapam nunc vellemus eum qui percusserit ignem
celesti igne consumi vel terra deglutiret ab sarraceni sunt
deceptores damnare [illegible] quibus pena ut
est [illegible] et hoc [illegible] publice non po
nuisset [illegible] facta in [illegible] nisi pactum mag malivisset
[illegible] paret falsitas mendosa

mendosa fabula

illorum qui dicunt quod dominus ihesus suum percussorem punivit statim
in eodem loco dicentes [illegible] stabis et permanebis usque
ad [illegible] usque in diem extremi iudicii et tunc
salvus eris [illegible] ibi [illegible]
[illegible] desiderio expectat
mundi finem ut liberetur et peregrinos advenientes [illegible]
[illegible] pariat dicens quando finis mundi
appropinquat [illegible] marcs parere [illegible] stat ibi
in [illegible] et ad interrogata respondens [illegible] fuit fici

gyrovagos

ula mendosa contra scripturam et ewangelium fidei et veritati
[illegible] fatuos et deceptores gyrovagos ficta quia
[illegible] sub specie pietatis [illegible] veritate [illegible]
non valet talia mendacia confingunt et simplices homines se
ducunt [illegible] quidem credentes et eis [illegible]
dant et pro mendaciis dona eis [illegible] michi [illegible]

Gyrovagi duo sunt viles deceptores

veritas fateri cogit [illegible] duos qui [illegible] mea peregrinacione
[illegible] me disposui ad [illegible] convenerunt [illegible] duo
gyrovagi de Fladria qui dixerunt se [illegible] de [illegible] nasse
et de more [illegible] et [illegible] veritatem [illegible]
[illegible] pauperes in [illegible] usque [illegible] ad eos
[illegible] ut fabulas eorum audiverunt [illegible] vidua [illegible] hec
sta [illegible] anna [illegible] de bringfelt allecta [illegible]
[illegible] eorum ut eo libencius eum eis [illegible] [illegible]
in domum suam et largum [illegible] eis [illegible] et [illegible] me
[illegible] ad eos in domum suam ut eos audire quia
[illegible] in [illegible] me [illegible] ad illa loca [illegible]
[illegible] mendacia sua ita [illegible] [illegible] in [illegible]

mendacia peregrinorum

[illegible] dicebant [illegible] navigare et [illegible] pedes per
[illegible] usque constantinopolim [illegible] et ibi
imperatori constantinopolitano l ducatos [illegible] quia [illegible]
[illegible] peregrinos [illegible] qui [illegible]
quod imperator ille non [illegible] [illegible]
mendaciis argumenta mea [illegible] eos quod

[illegible] factus est [illegible] civitas [illegible] esset [illegible]
et [illegible] ille [illegible] milite [illegible] in sancto sepulchro [illegible]
[illegible] fuisset et [illegible] eum forte [illegible] capella
domini sepulchri esset auro [illegible] vestita et lapides
[illegible] [illegible] aureis et [illegible] lapis super
[illegible] sepulchrum [illegible] ardere [illegible]
et habere [illegible] et [illegible] de celo [illegible] de preciosis
lapidibus [illegible] [illegible] capellam [illegible]
dixit [illegible] et [illegible] non [illegible] non vellet
eum [illegible] lapides preciosos [illegible] ibi [illegible]
[illegible] lapides [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] videre [illegible] et ostendit [illegible]
[illegible] rubea rotunda [illegible] ut in [illegible]

Rota sancte katherine

[illegible] abbas [illegible] sancte katherine [illegible] [illegible]
[illegible] rota [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] forcipe [illegible] et peregrinum [illegible]
in [illegible] [illegible] est [illegible] veri
[illegible] de illo qui dedit alapam [illegible]
[illegible] locutos fuisset et quod non [illegible] peregrini ad eum
admittentur [illegible] et [illegible] mendacia et [illegible]
[illegible] videntur [illegible] in domo [illegible] parte a
quodam [illegible] [illegible] ubi [illegible] ille [illegible]
qui alapam domino ihesu dedit [illegible] ille [illegible]
me duxit et [illegible] ibi [illegible] dicens [illegible] ille
[illegible] dicunt quod [illegible]
et barba eius oblonga de pedibus [illegible] radices et ramos
arboris [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] hanc arborem dicentes quod antiquissimi libri eorum
habeant quod dominus ihesus stetit ligatus ad illam arborem [illegible]
quod [illegible] comedebat et bibebat quia annos de captivitate
[illegible] ihesu [illegible] dedit [illegible] et post captivitatis [illegible]
de causa et nos stipite deosculari [illegible] et arbor illa
vetustissima [illegible] De [illegible] [illegible] et oraciones [illegible]
[illegible] processionali diximus et indulgencias plena
rie remissionis accepimus

De domo cayphe pontificis in qua illusus fuit dominus ihesus christus

Ascendentes [illegible] de domo anne pontificis [illegible] domum cayphe [illegible] [illegible] et [illegible] vestigia domini ihesu [illegible]
[illegible] domum [illegible] clausa [illegible]
et pulsantes intromissi sumus [illegible] oraciones
[illegible] diximus et indulgencias plenarie remissionis accepimus

Domus cayphe

Post hec cum domino ad sanctum salvatorem et in loco stat ubi erat domus
cayphe in qua domo quia dominus noster Jhesus christus passus fuit multa
opprobria quia hic ignoraret ibi et querebat falsum testimonium contra eum
ut interficeret, ibi petrus tercia vice negavit se habere illum
nosse, ibi dominus Jhesus fuit velatus conspultus colaphis et alapis
cesus quasi tota nocte et ibi ubi karcer in arctissimo carcere stetit
inclusus [illegible] contemplatores stant devoti ibi in orace pro
mestimus et flentes suspiriis ac gemitibus locum replentes
¶ Deinde ad altare summum [illegible] conduxerunt nos fratres
[illegible] ecclesie per singula loca dominica et postea procedere versus
ad altare maius quod decoratum palliis [illegible] ut lapi=
dem altaris mensam videremus erat quippe magnus valde [illegible]
et latus et in lapide illo [illegible] qui fuit ad solutum ad ostium
monumenti domini de quo dicitur in xvi erat quippe magnus valde
quod fideles pro devocione tempore lapidem illum fregerunt
pro magna sepultura domini dimitterent et aliud parte ad hec
[illegible] et in tabula et mensa altaris ordinaverunt
[illegible] ~~[illegible]~~ lapidem deosculari sunt et [illegible]
[illegible] ecclesie diligentissime discernerent nos [illegible]
quod aliqui in frustamento fracto a lapide decerperet quia valde
[illegible] lapidem illum et nisi lapis ille fuisset [illegible]
locum vendidisset et quia sunt pauperes [illegible]
et paupertate cogente vendiderunt [illegible]
quia non potuerunt [illegible] in suis [illegible]
[illegible] volebant locum vendere ut lapidem illum secum tollerent
quia cum lapide [illegible] volebat vendere [illegible] hoc [illegible]
quidam [illegible] ruinas ecclesie et claustri
refecit et manum ad [illegible] pauperibus [illegible]
[illegible] mea peregrinacione [illegible] satis mag=
[illegible] de illo lapide quem quidam miles emit [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ cum milite [illegible]
[illegible] alij [illegible] a lapide [illegible]
[illegible] miles in mari obijt et [illegible] illa in [illegible]
te [illegible] ¶ De inde versus ab alta=
ri [illegible] altare in dextero latere [illegible] ostiolum par=
vum ingressi sumus in cellulam strictam et tenebrosam [illegible]
[illegible]
[illegible] cellula fuit in clausuram [illegible]
examinandi et iudicandi [illegible] et occidendi [illegible]
[illegible] dominus Jhesus examinatus fuit et
ibi reclusus stat ibi ubi karcer [illegible] ligatus [illegible]
[illegible] afflictus.
In hoc loco [illegible] et [illegible]

De lapide qui fuit ante dominum sepulcrum de quo dicitur erat quippe magnus valde :—

De carcere domini in domo cayphe

Deinde De carcere egressi sumus in circuitu ad atrium ecclesie ubi
erat ignis [illegible] stabat petrus cum ministris quando negavit dominum
et [illegible] dominus cum respexit [illegible] super locum ubi gallus cantavit ad
vocem petrus se ipsum recognovit [illegible]
[illegible] De angulo ad quem beata virgo ste=
De illo post | tit respiciens contra domum cayphe
hoc domo quando dominus ibi examinabatur
egressi sumus et in [illegible] ad angulum quendam do=
mus [illegible] de quo angulo in directo aspec=
tus contra [illegible] domus cayphe [illegible] in alia parte [illegible]
[illegible] ad [illegible] cayphe [illegible] et sola
[illegible] si placet [illegible] ut videri nisi
[illegible] et [illegible] ab angulo [illegible]
[illegible] loco [illegible] toto illo
tempore [illegible] que [illegible] li=
gatus inductus fuit volens videre quo [illegible]
[illegible] colaphis et [illegible]
ibi tristissima virgo [illegible] si quis ea
[illegible] ibi [illegible]
[illegible] filij [illegible] ut [illegible] quod ego [illegible]
[illegible] meus [illegible] et [illegible] si ad [illegible]
[illegible] fuit [illegible] se [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] se [illegible]
[illegible] et amabilis [illegible]
[illegible] et ad me [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ¶ Sicut [illegible] de=
[illegible] petrus negato domino [illegible] cum [illegible] et fletu do=
[illegible] ad angulum illum [illegible] potuit [illegible] loqui
[illegible] sibi [illegible] ad [illegible]
[illegible] ego angulum deosculari [illegible] et [illegible]
[illegible] De loco decollacionis sancti apostoli
Jacobi maioris ab herode
agrippa :—
O [illegible] angulum [illegible]
[illegible] ecclesie syon et [illegible] longe processimus
contra [illegible] ruinas [illegible] ma=
[illegible] ad [illegible] domum [illegible]
[illegible] et pulsantes [illegible] et [illegible]
ad [illegible] nos [illegible] ecclesie [illegible]
et nos ad latus ecclesie [illegible] sinistrum [illegible] quandam capella

beata virgo

+

Jacobus maior decollatus

Altior cāa ḡrecos

cādelabꝝ Lxx lāpadū dumꝫ

lapides d ſynai

ſuā lorꝝ cāt ubi Grecos congregauit ſcōs apt̄os
Jacobū mīorē frēz ſuū Johēm euāg̃ſtā ſuū apt̄m
maiōr ſuē Johannis cognatū ſuū ſuū apt̄oꝝ ſuoꝝ Arriani
ſcōrū martiꝝ dñi ſynaꝝ martirie put apt̄os ſuos cōſeq̄ apt̄i ſu
lerunt eꝝ diſcipli et ꝑ paſſe ad mās deſcendēs mirabi
ꝑ mās delati ſūt ꝑ capoſtellāū Gadie ab angꝝ ꝑ fideli
bꝫ reſeruat̄ ſūt illo ēgo loco antiphās et alia gſcripta diui
ni et ꝑ dulgerios acceptiꝫ Ꝑ aduo cām ipa magna
ē et alia ꝛta q̄ ꝑdictis eccleſijs q̄ ſūt ꝑ ſcōs ſuper
let ad ꝛtādendū et ꝑ q̄ niſi ſe diuiſit et columa
cām illi ſuſtinet, nō habꝫ fenestras ſſ lumē ꝑ facamā q̄d
ꝛtā ꝛmittit ē ꝑ eaꝫ ſpargit ſ̄ multe ſūt capelle ꝑ
circuitū eꝝ q̄ ꝑ ſūt deſolate et exſecrate, ꝑ q̄ſdam
cāa pandēt inter lum pades ſſ ꝛ medio pendet
Trono cādelabꝝ Lxx lāpades d̄ēt et ornamēta eccl
ſuis eccleſijs ultꝝ habet lampades ita q̄ reſpondēs
ſūt plene funiculis et catenulis ꝑ muꝝ cāe ab
extra magna oſtia ſ̄ facamā ut fenestra, nō ꝑſpicua
aut eſſecuare ſ̄ quo ꝑcedēt lucē, magni valo
ris lapides qui ſūt apoſtati de monte ſynai et dicūt
q̄ angli eos ibi ꝑduxerūt ꝑ oꝝ ſpūli ſolario
unt quia ad tāt̄ ſpacū pegnari ſolent quemadmō nō cāt
nō a ꝑcto, deſcēdēntꝫ ꝑ ſcōs ſynai ſ̄ lapidibꝫ iſſꝰ
uencāret ſ̄ ſtrā ē cathedralis habēs accipitres et
ornamēta de celo ac mēſa dñi ſūt ꝑabolini et ſuſ
pendūt cōe obediāre dñi ep̄i ſ̄ ꝛbe, matutinꝫ et
pulſare ne ēcclīa ſ̄ cū q̄libēt q̄ſſꝫ colloquiū ſ̄,
ūd petimꝫ nos ſ̄ colligā ſ̄ illi ꝑabolini nō ſſ̄ ſtr̄, nigr
habēs ſūt alij ſacerdotes Ex loco ꝑ q̄ ſ̄ ſſ̄ ſuſceptꝰ

Uſſis ſā ductis
de mōſtrio eꝝ
greſſi ſūꝫ et ꝑ unū ultrem̄ gradiēdo et
uia ad loꝫ q̄d̄ ſcīmꝫ ſ̄ publica ſtra
ſtrianis ibi ē locꝫ q̄ dicā ſ̄ ibi ꝑ d̄ antiquos
dñi vocāt̄ marciſſa a manumiſſo rēbūrijs ad quos d̄ſ
ductꝰ et ille ꝑ ſtrate tenuerit pedes eꝝ ut habē ſ̄
ſſi ego ꝑ ſtrati loci, rectigꝫ q̄ſ de ſolutari ſuꝫ et
lapidē ſert ē dulgerias acceptiꝫ ſſ̄ d̄ uoda ſtrā
ibi cāa mōſt ſ̄ ſcauatos deſtruxerūt ſ̄ et alia
ecclē ſ̄ ſupra q̄ lapidē ē uia publica d̄ monte ſynaꝝ

ad ſepulchꝝ dñi ita q̄ ſingulis diebꝫ ꝑegni huc loca
ꝑſidebat ego q̄ſ̄ mā die oꝝ ſabbi ibi ꝑſidi ſ̄ et
ꝑegnaꝫ dñi ꝑſiderando q̄ quociēs d̄ q̄ loca ſcā ꝑſi
ſunt eaſ ex̄ actualit̄ intuitꝫ miſeꝝ di loca ſcā tanꝫ
loca deoſculari et uadut ſ̄ dixi ego quoniā ſupide
ſpectēs ꝑſidi tociēs in deoſculabaꝝ ſ̄ q̄ ſumma
cani ſuētos qui ex oppoſito lapidꝫ marcabā ſ̄ domo et
de uestāi pegnaꝫ uidētes, uocē ꝑdi lapidē luꝫ
ſuctꝰ quā nos ſtrecabā ꝑſpexerit ſ̄ totalē ſedāmā
et ſic ita deoſculaci, di ſanabilē reddidit ſſ̄ta ſ̄ no
obſtāte quida pegnaꝫ uerbis ſuis lapidē tetigit ſ̄ loca
ꝑte deoſculaci aptaſt ita loca no nimꝫ ymo ꝑfu
ſuꝫ ſanctiꝫ amplius uenerabāꝝ ſſ̄ta deſpectu fre
uēte uoto ſanctaci ſ̄ mitꝫ laſt ſcōs ſ̄ ſcōs et alios

deſpectꝰ

Non longe abeꝝ fuꝫ Dauid ſanctoꝝ fi
gr̄ auidētiꝫ ꝑce nō ſuoꝝ ſyan gr
ado uenimꝫ ad auidētiꝫ :—

Caena mōſt ſyan ad finē eꝝ ſ̄ ꝑte aui de
tali et ibi ē arꝫ Dauid ut uenerīs Dauid ſ̄ gadie ſtat
ibi fātiſſimū caſtꝝ et fortaliciū ꝑdictꝫ ꝙ ſuꝫ ꝑ cupid
ꝑcētū et ꝑcinctū eꝝ foſſata q̄ alueꝝ ꝑfunde natū excat
ex ſe a ꝑte q̄ uoſ ſyan uiget ſ̄ mitatur et uello ibi cāt
ſapre aꝝ auſtrali gadie ꝑfida ualle mūdꝫ ſ̄ gadi et q̄
caſtꝫ muraꝫ altaꝫ et turriꝫ nitaꝫ et uetuſtaꝫ ſeruacaꝫ
Totū caſtꝫ q̄d̄ dia uice ui di ab intꝰ d̄ſtrinꝫ ego
et arꝫ Dauid d eꝝ tociēs ſcīptuā, uetuſtaꝫ ſūt ꝑ ꝑegrinꝫ
et uello et facē antiq̄ ſcātuꝫ ibi gradiari ſuglꝫ tm ſ̄
q̄ſibꝫ de ſaſtracibꝫ ꝑ ſcīmpata ualles ꝑfide uiaꝫ
caſibꝫ ecclīaꝫ ſunt ꝑpleta ſ̄ q̄ta arꝫ Dauid ꝑ deſce
ſus ꝑuiꝫ longū ꝑ cinctū et ad dñicū ſepulchꝝ

Arꝫ Dauid ꝑ de loca ꝑu q̄ apti ſuꝫ ꝑ
ꝑcta uenit Dimiſſa ibi uice ꝑ minꝫ
ſcīmꝫ uias et aſcīmꝫ uias ab arꝫ Dauid et q̄uid
ꝑſſ ſcīmꝫ Dūſi ſumꝫ uſq̄ ad angulū
illi uicta q̄ cōa ego expectabā ut ſuꝰ 103 dictū eſt
ſuꝰ 96 q̄d angulo paulū ꝑgreſſi ſumꝫ q̄d auſtꝝ et
ꝑtiſcēdā, ꝑta q̄ q̄ ꝑ medio uenit ſ̄ uie facmt ſtrā ꝑ
ꝑ ꝙ ſcīmꝫ a Dauid ſ̄ q̄ mercedē ab aquilozē et
ibi ē locꝫ Dimiſſionis aplorꝫ ſ̄ quid ꝑcinctū ſyan tra
ſtanſeāt in cōa d̄ginē decē ſ̄ q̄ mādꝫ Dimiſit ut
eis ꝑcipiū ſunt ꝑ ſcōs et ſcōs ſcōs miſſoꝫ

Lectio apostoli ad
Cor. xiº

Quinta apl[ic]a
finit festa hor

cū ja p̄ iudicia p̄bata essent et ēquisitū ei clapsi essent
q̄ pulsi q̄ p̄sencialiter iudicasset die xvo julij iussit bte ēgi
nis se recessū dispasuerat nichil aliud scīm fecisse
nisi actitasse fidē quas ēij apte q̄posuerat p̄ p̄ba
edio q̄t celebrasset p̄cōs fidē et vnōe sīj ipsi
ja q̄dā ēcessus cam et sōr cū multa ēuerētia prostrati
ad pedes bte mātis ēgnis humiliter et lacrimabili
ter postulabat, quas ēgo leuauit et gplexa fra
gilos benedixit et lacrimis fletib
dimisit p̄ceptū ei ab simul de cenacto egressi
usq ad illū locū p̄cessere cepit p̄dicatū sīt fecerunt
et ibi venies ē amplexus et osula cū mtis lachrimis
ab inuicē diuisi sūt ēuntes ē redeūtes p̄ncie
regiones ē ciuitates ē castella ē mercatū ē septēdo
ne p̄sumat p̄ter ea tradere. / nequeq̄ ipse dei sūt ante
matheus thomas et bartholomeus cū discipulis eius
adjacentibz p̄uincie tale plagā q̄ petrus cū andrea et
jacob maiore ē occidentale cū eis adjacentibz ē mercadi
nate et possessi jacob philippi et matheus cū cete di
scipulis ē septentrionale cū thomo et thadeus et phi
lippus cū cete suis p̄dictis ubiq ut mādū q̄dicatū
fide trinitatis p̄ sīgnū ecclesie. Ego ē hoc loco et gētes
dō et ego qui ab hac sede missi p̄ multos apostos q̄p
fide fulgētes hic ēducti sīgnū p̄stratis statuā ē trabz judai
cas accepimus q̄ super loco sedi mee incredibz lamē
tabilis q̄dā sepes et diuisio fiem necnō cōuentus
olim sīs cui et ego ē sui q̄ finit facta quodam anno
xpō die diuisionis apostoz sextina et octogesimo quarto
et ramos cōe ubi dignū iustū et sanctū cōt quo et ne
cessarium cuncti fidēs exercere cōuentū et unitate olim
sem per diuisi fidēs ad unitatē p̄ p̄dicta[illegible] roldbag et
ēplanare et gr̄ aptica [illegible] mandata fecē et reuenim p̄
ēductu solit et publicū nos cpō dato p̄cepto et gsecto et
no dicto p̄cō et mandato p̄ imperatorē rōm tbg mensib
equalitq et cū sancta pace cū magna gta et gratiarū
reuocati sumus. Ego ceteq ego dic diuisionis apostol
petrus et pbus ducatū guerre sollepnit subtoto dupl
festo celebrauit p̄ octauā ei necessitate p̄ste
ei uti discat et sciant q̄ p̄ nullos ulla cos debe
at aptica mādata gr̄ necessi pacis equalitatis quo et
mari sed adhuc inter sustinuit tpe crebri qui dudū annis
succantē ē

Diuisio et dispersio
sem gentiū et lin

festū diuisionis aptoz
cū dupl ē

Cū ergo ē cōb usa
ē sacmēta

Mennius

Q̄ cū ergo sancti
sacmētalē fet

Mennius

Q̄ cū ergo ē ad q̄ cōb
susceperit

Mennius

Quadragesimam sēti patris ecclē q̄ mīssā ce
lebrauit dominica maie sacrā ministrauit
loco p̄dicto ē credidit q̄ sacre vite adhuc valde
deuotus alii q̄dā strenuus quadragesimam quo
bte ecclē patris pg dūm atq̄ assensū ap̄dni ē petri
misit celebrauit missā celebrauitq et bte sce
dominice māe fabi ē cuncte quadragesime sacrā ministrauit q
ea cathedre deuotissime accepit q̄ quo ea sacra manu
ieiūi essent ē sobria et q̄ntegra ordi secundū ipsa ca
nonū plē gesta suscepit se, mīsi sui ap̄lici sedis patris pfun
ctoriū ē hoc finito accepit ab ego bte sancte sacre
po ap̄lici sui q̄dā ordi et ap̄lici scā dali cuiusdā ordi p̄cepta ad
implenda ordi ap̄lici mandata sup eosdē acti ap̄lici gesta q̄sita
cōi q̄ apud anglos ad hoc ordi fuisse asserebat ordi ap̄lici p̄scriptos
p̄fectos ap̄lici ordinata in cathedre sancti petri
pit et sacrum celebrasse. Et die ut decedēs suscepit de manu
sti patris ē hoc loco de manib ei ille pōt de monasterio sancti
gsecij in sacramentale sepe fet ad quod actu
rus se detinuit. Deinde in ordi ēgressus sedit se mīsq sed
de collatis benefitijs q̄ ordi gsecij sedes ē q̄sita sū dnice
incarnōis gsecdo meritis ē sufficientia q̄ tuendi gregis sufra
gia mīsq se ēgregius meruit et ap̄lici cathedra mērci po
suit hoc ipa se eggrega meruerit ē. Deinde sacro pōne
ficio ordi ap̄lici ē excellēs pontifex quidē ē nacte ē gsuetudi
nē professus grauē actus ē satisfactor superagregatus ē hoc
sancto sic suscepto patuit, mundi sacro cultus ē deuote
ei obsequio ardori accedēs suscepit ap̄lici passionis filij sui
ē incarnatoris ap̄lici dnicis ordinis ē sacrificij et gr̄ apa
te absentia filij sui gsolatus ē q̄ hoc ego suo loco gsistēs.
deuote orauj et p̄stati ē trabz vestigia sectatus deosculati
sum ē ē fulgētes accepi ē sacro ē quo loco, no ē, nec
ei frequentia nisi ap̄lici ē mansuetudo studij et ē medi
tatur quidē magnus lupus habitū cauatus ferus ē infidus sectatus
ē qua dum sedet patet eucharistie vasculū reclusū ē habuisse

Quo suscepto ordi ē de loco ubi sunt dominicum
hoc loco nobis bte magne dignitatis sepulcra
ge ordi ad migrauit ab hac seculo
dum loci memoria altioris cōsolatū ē quo
cedit ē stetisse beatissima dignitas mīe dominicum ubi
astitit dum sancta migrabat anima virginis ei dicit ap̄lici
ordi mihi, q̄ dum assensū ē ē ea de clausit exercitus
sui pontificis ē sue mite tumulo a populis qui ad venerat
ex exteris aptis petuit sacris exterminis, exuuiarū. ipsius
ne ē sterna nec debilis, ne virilis destituta esset ē exse
nio defectus gsecta ē p̄ gsecpit, ne tumulū hoc sacrū

#. Valeriano magistri dignitatis. v. anno sedis sue et tro magnificij conscripsit. ut ipse mihi dixit. r. i.

Extima sanctuj libri d
mi recepit

Mennius

suscipe quia tamen debiliter et vilius privilegio immunitatis ab-
infirmitate ~~ipsius~~ designavit et exaltavit deum ad optimum
regitur vero sic privilegium dignitatis occultare voluit deum ad
legitimam purificationem accessit. Et deinde ad amicum accedens
dulcissime loquens hec faciens ~~publice suscepit et magis de-~~
~~vocabit apostoli sepeliuit quam devotis~~ competentibus in si-
tu tabulis suscepit et eos complevit visitare predicte et pla-
ne fabrice corporis significationis vidit et loco dominus missionis vocatur
varius dolens protermissionis ipsius similitatis vero allevaciare variis
corporis glorificationis [illegible] et suscepto eam in manus deo que
dominus [illegible] emigravit constitue glorioso apostolorum choro et ca-
dido [illegible] agmine et [illegible] videmus et corpus [illegible] sum-
ptis sepelivit desideratis in hoc ego sancto loco ad orationem predicans
et ympnos et laudes ipsius devotionis et in indulgencias
cias plenarie in missionis accepimus. In loco singulari
et magis reverenciare habetur ab aliis [illegible] et a multis sar-
racenis in tum et ibi aliquod edificium nisi maceria stabat in
modo fecis [illegible] apud soldanum ut de terra edifi-
caudi ibi capella et erigendi altare in nec ei audet [illegible] ce-
dere [illegible] regis soldani et sunt in ipse quod licet
ea fuit adeptum. De loco in quo sanctus mathias

Onilon fuit locus unde in apostolus electus sorte
ge ab
illo loco procedendo per certas stacias rectum ad lapide
quidam sedentem ubi est locus ubi mathias fuit in
apostolus electus ut habetur actuum primo loco unde predicavit cum sub-
rogatus in hoc loco fuit. In hoc loco primum nos in oracione et
in indulgencias accepimus cum ipsius [illegible] et fuit nobis
locus iste magis devotus et domesticus eo quod sacrum corpus eius
apud nos in alemania in civitate treverensi habetur.
Inde procedentes [illegible] De loco in quo jacobus minor fuit
ad murum cimiterii ordinatus episcopus jerosolimitanus
[illegible] et in muro est lapis albus cum impressa cruce et ibi est
locus in quo apostolus jacobus minor in episcopum jerosolimitanum fuit
electus et ordinatus ~~[illegible]~~ et in quo prima missa
ab eo celebrata fuit. Et ante eum solitus erat apostolus ille quod apostolus
sibi hoc honorem exhibuerunt post [illegible] ascensionem domini ut primus
inter eos missam celebraret coram apostolis et eum pontifice in
[illegible] ordinaverunt [illegible] jerosolimitano [illegible] accepit quia
solus ille propter eximiam sanctitatem permittebatur intrare in sancta sanctorum
et nullus alius apostolus sicut [illegible] et excelso matris sue [illegible] et sic
vero non bibit vinum [illegible] [illegible] capud eius
non [illegible] [illegible] [illegible]

Margin notes (left page):

quondam tum potenciam graciam plenam cum fratres a soldano optinuissent [illegible] et inter [illegible] habitis oratorium erexisset quod [illegible] cum [illegible] sarracenis oratorium [illegible] totaliter edificium solo coequatum sicut hodie est locus sanctus eo tempore quo vidi

prima missa fuit ibi celebrata a sancto jacobo
ordinatur
Capud

De sancto sancti jacobi

et nazarenus

[Right page:]

per dies [illegible] in oracione genua flecteret ut callos in genibus
sicut camelus videtur habere. Et propter nimiam eius sanctitatem tanta
reverencia in populo extitit ut fimbriam vestimenti eius certa-
tim cuperent tangere. Hoc est singulare habuit iste sanctus jacobus
quod christo domino fuit similimus a deo ut plerique in eorum ipse falle-
rent. Tamen [illegible] eius corporis lineamenta et in vita conversandi
in vita et facie ita similis christo fuit ac si ~~[illegible]~~ eius esset uterinus
frater esse gemellus quod post domini ascensionem intra jerosolimam ascen-
derent de diversis mundi partibus ut dominum [illegible] in jacobi ipso
viderent per quos [illegible] fuit [illegible] martirio [illegible] domini
et appellatus. In illo ego loco orantes et in indulgencias recepimus

Septem diaconorum. De loco in quo vii diaconi fuerunt electi in
in loco qui [illegible] ministerium.
septem diaconorum de qua electione habetur actuum
6 quia [illegible] multo fidelium propter sancti missionis ordinem et nunc
[illegible] quedam [illegible] alii despicie-
bantur et propter elegerunt vii viros vita moribus et [illegible]
probatos ~~[illegible]~~ quos ministerio prefecerunt inter quos sanctus
stephanus fuit primicerius plenus gracia et fortitudine. In
hoc ego loco oracionibus [illegible] et in indulgencias suscepimus
deum laudamus. De loco in quo apostoli confece-
runt symbolum fidei christiane

Desperacionis [illegible]
conferentiaz in xii articulis:
locus esse estimatur in quo apostoli post ipsos sancti missionis
~~[illegible]~~ congregato concilio sacro ~~[illegible]~~ tradiderunt com-
xii articulos fidei ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ponendos
inquam articulos fidei per salvari et in dei filios adoptari
[illegible] Magne ego reverencie est locus iste in quo ego fidem ve-
ram professi sumus et aliter quod ad alia festinamus. Inde sancto [illegible]

Circa maceriam. De loco in quo sarraceni sup-
[illegible] conducta est [illegible] habeatur deo [illegible]
fundamento certe [illegible] antiquis fuit aliqua loca in quibus
[illegible] et articulos christiani [illegible] [illegible]
[illegible] in loco ~~[illegible]~~ ipse loco divisionis apostolorum
sub fico quedam ubi est magna congeries lapidum ad quam intrantes
sarraceni cottidie accedunt et aliqua super lapides [illegible]
et pauci sepeliunt [illegible] ubi domino christo et sepulcrum et
in golgatha ubi est sancti sepulcri [illegible] [illegible]
et sepulcrum [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
[illegible] quod in quodam in ferendis sepulcris fecit qui [illegible] sustinuit
quod [illegible] esse [illegible] si aliquis pro eo [illegible]
fuit [illegible] esset filius dei [illegible] et passis [illegible]
[illegible] in pace in hoc loco sepulcrum fuit illius eius ad
[illegible] [illegible] et necessitatibus [illegible] ad

Margin notes (right page):

et paulus apostolus [illegible]

dñi nñri et ad vltraz maiaz dñice sigilli fidelit̃ ſ cõmittio
ſup̃ſcribaſ ſit cõtra fecepſ̃ ſpiritu ſanctu mittit ad ſtimulos
baptiſandos qñ ſſe ſtuit peruenire eos baptiſmo corpate ſana
ri et melioꝝ ẏppadari michil de effectibz verbi et gr̃ie tene
tes nr̃ edictis dñi q̃ue ocñm lapidi ãq̃ocñ accẽſſiq
ſuſſus ſacrificiũ ad altare tulany et lapides ẏpositoꝝ
ignis diſperſi et caꝝ ſub lapidibz abſcõderet cũti et
ſegnia reliquiis illi deliqui

Quſcipter nupta cancrid. ſijan cũ ſcpta cꝝ gra
auſtꝝ et aridez et aqui
lone ꝓ cãnu nidꝰ ſijay habet frcs magnũ
yortu ꝙ anno ꝓſſto de electria ſoldam aꝙdd ſoꝛra
cenũ emerunt inde auco ſ̃ hiũt ortũ ſuum ꝓgreſ
ſi et ꝓ ſ̃ cimiterem frm̃ ad̃m̃ obiſ frcs ſuos dẽſiu
tos ſepelent et ibi orco ꝓ anaby ſundmq. Deſiu intros
ẏſſudas ẏſſtmas ẏ eo ut̃dmq. quas frcs dñi amiſſet
ẏortũ et ſodent ẏpecunt tam et lapidibz ẏpletas ẏ
mittdunerit et rumbia ẏtatos tepe pluuiale optimos
aquas ẏ cib̃ ꝙ colligunt nec ei ſufficit cib̃ aq̃ illis
ẏſſime q̃ ẏ an ẏſſedarem d̃ſup̃ fo 91 ẏ mẽſes fieri ꝑ
ẏſtrũt q̃ mi ibi qñſtẽ de ſoꝛcut ꝑ valde ncceſſarie
ſunt cib̃ ẏſſime ẏortũ illi q̃ nũ an cꝝ impoꝛz parcham
ẏ annis uccidio et ſcrifſ magnũ aquaꝝ ꝑnuriaz
ſſ ẏortu ꝙbito pan̄ no ſunt defectu aquaꝝ ꝙ magnis
ẏputa ẏ ſpect ſ̃ ſup̃ ſup̃ ẏortu q̃ñ gr̃ arbozꝝ
plaꝛa ꝙbat fructꝝ fructꝝ et malagranatꝝ ẏ et oleã ꝑ
cidens ſuſtẽtacõe Aſt at ẏortꝰ ille q̃ ẏortꝰ abundãtie ꝑ
cãnu nidꝰ ſijay ꝑtꝰ et abſcidere habet cancrid et cãnz
et ſuꝛgũ nidꝰ ſijay ſibi equale ~~ſalaquilacꝝ magnacid~~
~~dimiꝑ vallis~~ ꝑſtica ꝑ alias tres ꝑtes ſſ ſ valles et ẏ
macrecia cũ ẏglua ab auſtro ſſ valle acgeldemacꝝ
nidꝰ gijay ab aridez ſſ valle ſyloe cui nidꝰ aſſenſiant
et gſcipũ valle ẏoſaphat cui nidꝰ abinchi ab aquiloe habz
mello cui cimitare ſcti ſ̃ſuming ego ꝑcinita et ꝑma
cecid de oꝛcſia ẏ valles ẏſpecimq et adoffantos nidꝰ
et ẏ ẏſpecꝝ valde de ſcabilis ſocti ſcptm eas ſſpũ at ma
dia ẏngeꝰ yortu ꝑcis ab cuptſ ẏ ſup̃ porta et ibi vi
det ad q̃ut antiquiſſq muruꝝ ſyay et tm cui ſtabz
nicta et intra patet ẏlis ad cumlũ ſſ d̃ quly ẏ ſcptm ſat
uccio ſit ꝙ legens ẏfecule ẏ colligitur de mello
de gijon de vallibz et acto ſſpoceꝝ ſic nõ ſtabilz et
de alto ſpectantibz cuerſit ſut̃ pegnas milites ſunt
ſdãeꝰ gfabulacto ſſ apꝛet hic accitꝰ / Cuge macceria
yaluminq et gr̃ cimitate yortu et valle ẏoſaphat ẏſpici

gfabulacõ ꝓpẽſ

nuꝝ Cectaceꝰ at illi nctꝰ obiectꝰ ꝙ poſſent ꝙlecbaꝝ
amiſſio ꝛeſpũ ſup̃ ẏplũ qđ dicã ſalomonis ẏflectebat
et de illo amãbaũ et cũ ẏeãe et nrdẽ optabat et
intra diſputabat put̃ ſe quo yor ẏplũ abẏe ſalomo
nis uſſ nũc ducaneũ et tria legꝛes ego attẽdeba
diſſ longũ ẏ utile ſeꝛmone ꝓcalcerct dixi eis
vidm et ꝛeſpondi ꝓpe mi q̃ cauſa optaſta et ꝓlaca
dilecta habeñ ꝓ oculis d̃ quibz ſatta ſit ẏ ẏogõ ſatte
ſimonacꝰ ſ ſolũ dcꝛet ẏ utile ẏ ꝛeca diſputaꝝ ſ̃ yor
quida ẏſpondt ẏ ẏplũ yor eſſe ſalamonis ~~eſſe yquaſi~~
mi cꝝ ꝛeluctet ꝛulgaꝛi et michil ſanctiq michil clauiq
et pulcꝛũ ꝓ oculis habeñ montes et valles ꝓuinci
ñ cncay nr̃ ea ygnoſcimq et vñ dicebat quia nr̃
montꝝ alienti ygnoſcebat ſ̃ ad yor ego ꝛeſpondi ẏ ẏplũ
ſalamonis ñ ꝛideꝰ ſ quia duꝝ ad michilẽ ꝛeducti
ẏ et yor ẏplũ qđ nunc uideſ ẏ quãtũ ẏplũ ~~mutꝝ~~
pꝝ ẏplũ ſalamonis ẏ ẏ̃ yoꝛa edificatiõi Eſto tñ q̃ ſit
ẏplũ ſalamonis d̃ vobis et ẏplo iſto uſſ utilitatẽ gſeq
ꝛem̃ caſ ſi ẏmiſſi ſuciũq ꝓ eo ẏpõ nõ ualeñ ymo
abhorabilit̃ blaſphcaꝝ cõtra dicẽt et maledutz macho
metꝝ lauda ſocieſſ ẏ ſcti ẏſſ excita et ẏſſanata
cõtꝝ illoſ ſtuñ ꝛeſpiciſſ ẏ valle q̃ eaꝝ nõs et montꝝ
oppoſitꝰ ſuꝝ et cãũ ſe illa nõ ꝙgnoſcẽ diuci Hec valles
illa ẏ vallis ẏoſaphat ẏ qui totꝝ mundꝝ ꝙgnabi ad ex
timũ iudiciũ et nõs ex oppoſito ẏ nõs ſcti ſſimq dñice
ti d̃ q̃ ex ẏ ecclẽs aſcendt ſ de ẏſſ ẏ ſcãmq illi mirabunt
illa ſut de ſaxo meo et ñ de iſto excauato ẏplo Ait
cepimq ſtile diſputaꝝ de pñite vallis ẏoſaphat et
de mtiſ ſtibz ſt ẏſſ locuteꝝ ſuñt ſuñta ſut ꝓſſ
nacõ montſ ſyay ſ̃ locoꝝ ẏ ſſt ẏ ex culmẽ / illia
vã loca ſcta montſ ſyay ẏ ex declino et vallibz ãe dñe
nifatamq ſic patebit Egreſſi ego ſuꝝ unuſquiſq ad
locũ ſuũ ſectaꝝ ꝓ pagũ ad ẏſpitale ſcti ẏoſaphat ẏ veligi
ſi vã ẏ quietꝰ ſuꝝ ẏ

¶ Comedacõ ſcti montſ
ſyay et de ſcptio

ijan manꝰ ẏ ſatt ſcptm fecꝛiſſe
nouit ſ Aſt at montſ ſyay ad ãſtrale
~~cimiterꝝ~~ ꝑte cimitatt ſcte ~~fundatio~~
~~ibi cuꝝ ſ dñi montſ ſyay~~
ſtnatꝝ alcaꝝ ſſ reliqua cimitas nõ

tu intra Jerusalem fuit undique vallibus circundata est apte illa
que aspiciat civitatem [illegible] quod patet ipsum et velle fuit
confunda [illegible] ~~[illegible]~~ quod secabat civitas [illegible]
[illegible] de civitate in montem syon [illegible] co
nabantur reges juda implere ut esset civitas una syon
et Jerusalem et multos labores habuerunt in ducere [illegible] Et
et mons syon [illegible] abruptis rupibus elevatus et apte civi
tatis [illegible] desuper [illegible] et est [illegible] ut ~~[illegible]~~
ad partes rupium elevaret terra et sicut [illegible] per circuitum syon
sicut fuit hodie Et [illegible] loca illa [illegible] medium [illegible] ad implere
et civitati [illegible] conabantur [illegible] mello id est ad imple
cio [illegible] 2 regum [illegible] 3 regum [illegible] et 2 paralipomenon 32
[illegible] ad plenum [illegible] fuit perfectum quia [illegible]
tates [illegible] civitate [illegible] hodie [illegible] ut patet in
[illegible] diligencia [illegible] et [illegible] david [illegible]
[illegible] aquarum [illegible] syloe [illegible] et
[illegible] usque in [illegible] ubi erat [illegible]
david et hodie [illegible] rupis precepta [illegible]
et [illegible] fuit mellon [illegible] erat
mons syon et hodie est [illegible] quod civitas [illegible] in eo
posset [illegible] antiquissimis temporibus fuit edifi
cata [illegible] magnis laboribus [illegible] david et civitate
montis syon [illegible] ut habetur 1 paralipomenon 11 Mons
iste dum [illegible] inexpugnabilis [illegible] labores et angu
stias illi [illegible] habuerunt antequam [illegible]
[illegible] syon [illegible] liberos [illegible]
[illegible] fortitudine syon [illegible] Jerusalem filia syon [illegible] quia
[illegible] filia defendit a matre et mater [illegible] Jerusalem a
syon defendebatur et subiciebatur ut ibi dicitur filie syon [illegible]
[illegible] id est dicitur civitati Jerusalem [illegible] quod mons syon alii
[illegible] in scriptura [illegible] et [illegible]
[illegible] significat et [illegible] esse
[illegible]
[illegible] electos [illegible]
[illegible] devotos [illegible]
[illegible] mons est [illegible] montes [illegible] mons
syon latera aquilonis civitas regis magni [illegible] quia
[illegible] lateri Et illud [illegible] syon et [illegible]
Et illud quem elegit dominus syon [illegible] Et illud diligit dominus por
tas syon super omnia [illegible] Et [illegible] salvam faciet syon Et illud
quis dabit ex syon salutare [illegible] Et [illegible] david [illegible]
et [illegible] Ego constitutus sum rex [illegible] syon monte sancto [illegible]
Et [illegible] et leticia [illegible] syon Et [illegible] ysaie [illegible]

[illegible] syon [illegible] consolacionem [illegible] syon [illegible]
[illegible] syon [illegible] Et illud [illegible] syon regnabit deus tuus
[illegible] scriptura [illegible] montem syon ascende [illegible]
et ysaie [illegible] ad montem domini et [illegible] ascende [illegible]
[illegible] quia habitat in syon Et illud [illegible] syon
laude [illegible] ysaias [illegible] monte [illegible] magis [illegible]
[illegible] ysaie 2° dicit Et in novissimis diebus mons domus
domini in vertice montium et elevabitur super colles et fluent ad
eum omnes gentes Et hoc ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] misteriis [illegible] modo [illegible]
ad eum de toto mundo fluunt gentes quia Judei [illegible]
[illegible] festivitate et sui erroris obscuritate [illegible]
[illegible] quod [illegible] messias
[illegible] mons syon [illegible] elevatus [illegible]
[illegible] super omnes colles [illegible] tempore messie [illegible] deus
montem [illegible] et montem syna et montem carmeli ad [illegible]
[illegible] Jerusalem [illegible] montes [illegible]
[illegible] montem syon Et quia [illegible] non
[illegible] messias [illegible]
[illegible] mons syon non [illegible]
[illegible] quia [illegible]
ut [illegible] et [illegible] et [illegible] ut patet
[illegible] mons syon est mons magne altitudinis et
sublimitatis, magne fortitudinis et firmitatis, magne pleni
tudinis et ubertatis, magne pulchritudinis et amenitatis
magne [illegible] magne opulencie et [illegible]
[illegible] magne [illegible] magne justicie et
equitatis magne [illegible] magne [illegible]
et [illegible] magne [illegible] et revelabilitatis [illegible]
[illegible] testamenti et [illegible]
[illegible] Syon [illegible] regnavit [illegible]
[illegible] apostolos [illegible] evangelistas [illegible] mundo [illegible] apostolos
[illegible] Mons ille est hodie pos
sessio christianorum [illegible] religiosorum [illegible]
et soli christiani habitant et nullus sarracenus nec judeus hodie in
hoc monte [illegible] soli sunt [illegible] christianorum [illegible]
[illegible]
in monte syon edificaverit [illegible] respondit
[illegible] aquas [illegible] mons syon [illegible] faci
lius [illegible] in Jerusalem [illegible] syon Et [illegible]
ita [illegible] in monte hac [illegible] deficiat
[illegible] christiani [illegible] habitantes habitant [illegible] mons ille altissimus
non [illegible] montium [illegible] et [illegible] sit [illegible]

Margin notes:
mello
Syon [illegible]
festivitas superstitiosa Judeorum in tabernaculis [illegible]
montis syon laus
Ubi christiani habitant in monte syon
altus est mons syon

ſi reſpectu modeſtie ſue moueret videbant ei multos arabice ſue
te ſyam ee Saracenos ſi eidem ſuiſſet alacriſſimi et inter alios et
mos ſyam arabice multos. Cauteraty ſiquis mouiſſet
t loco ſuo ſuiſſet ſe ſaniſſimo et alacriſſimo lucratus fuiſſet
ad certum reſpectu. eam ibi ſepulchri canonicos regulares
ſi pgrine ſitis amiſſis nec Turcis emit ſe a ſoldano lo
cum illum mota ſyam et capella ſce Agnetis i cuius galga
tana et cuius ſepulchri ſce, ſegnis i valle iaſaphat et
cuius Gethſemanitana ecclesia, misericorditer dedit pfatis pa
pumpto auro. weigtando milia ducatos ſyam pedis
et tulerunt ad mare ſyam ſecum, mirabes quittes eos
locauit ſpectatis poſſeſſis et regnum, ubi i eius ipa ſoli
ſuccepit gubernaculum motu ſyam i ſtudio, puiſſima terra
occurrit eam latine ibi regentes. Et in galgia ſpulchia
Galter ſecum illi a ſaracenis pdiſtinctis dequibus dictum eſt
mei ſuperius mirabilia gerebant. Et paruo conuictu ſeptem
motu ſyam ſcripta ſunt ſatis ſtructa. pdam eam ſtructa cum tubis
pdue celle Et ipſum dominum habuit pdam dominum ibi ſecu
ſpiritu dno ſubuegetanti vita ſanctiſſima. Ipſum in ſuditu at
et pdo paganos Galter pdam ſeruitia et unita ea cauſa
mirabilia et rabidos i ſeruitia ſi nigritudo et ſtudias
malicie i ſeruo noluerunt Tarcado gdam dicit ad modo
et tua deliſſi.

Incipit ſeptimus locus ſce galgatane
dmi ſepulchri et pdo ſcti monumti

Octauadecima dicit pcipiendo diem a
precedenti dicit reſpectu quia et illo adime
paſſio ad ſcta loca admiti cui ſal adorn
ſui tendit de, mirabilia fuit ollis pegrinis
y ſe ſtruti ad aream ſeu plateam i t ean ecclie
ſcti ſepulchri, ſſentauerunt et ou cena ſe ainſi
et pdnerit quia dnus manſit ſcte ecclie danitatis, mos ubi
et ſſpectauerit Macleadas ego negotiis et aceptis vbi quib
quibus uti ſolebant ad aream ſſtare ecclie deſcendingnet pe
ecclam i eo, magnus turnultus fiebat eſtimatis aduentan
et ſaracenis inter ſuos et ſuos. Mercatos ecclie
preoſus, vbi ſedebat et negotiebat et quida panes ova
et uuas uendidit ſubebant de quib et collacte petis fu
uenda enim ad ſacculos uocabant ou dnm ſacramenti ecc

xiiij

ad ecclie aream ptinctes adeſſet ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ plebi deuotiſſime ~~[illegible]~~ ad ſtum templi ſoti ſe tenuerunt maxime et ſeue
oſe fuit et cum gaudio i tuba ſtarent poſiti lapides ge
des de palatio maxime p ſcalpnis i quib ſſis uolubus
ſedebant. Erat at uiri pſanati ſenes de corei barbati et
pposi ciſſimis i dutis et capitibz intriplicis cum uolutis
ſubtiliſſimi lini aptis. Egreſſus at mat ordy ad eos facis
ecclie apperueret clamibz et ſtolis limatis et binis i dmi
ſerunt mirabilis quos ſuſ ſeruerat ſpi de, manu i ecclie
egreſſi ſung ut ſup patuit et nouiſſime mab i ſpiciebat
uidi ei de eis q pitiſſimis alla arte uiſa nouiſſet et q
cto tpis i ſpectu ſuos ſpectes et plagnates et deliniatos
ugnal ſui. Ad ſecundum ego et eubde eos ptriſſung
quia cofuſio magna i q ppi fideles et eubde p ppi blaſ
phemiatos i dutus pn ppi ecclie et i mittit quos
uolut quos nolut abiciut pples ei de aliis xpiibz ſtianos
natiois i gredi nolentes i pudent ad bacul et pugnis
alios ecclie facere. Ego eos ptriſſui i ecclie et pugnis
ſſuſg i me met pd eubde pſſi debar. n cuſq fuit eos
excepto uolu et oculis i ſpect ſpectandi q ſalmi tus dſſ
ſſe ceuſt ſegnis q neſte gebiam et ſſe eos i ſuſtu et
pupera i ecclie ſegnatos ſtatuit i declinat ei ubi illi ea
nes tuſſ pubres pcia et mas luco dubutes ſubtos ſſe
ecclie ſpi pdicabat quia dñs et ſegnis ecclie pcuſſibz
ſubtia i [illegible] Oz ita dñm adinat ſapia ut ad locu
ecclie eubdos ecclie pcuſſos pdecuſſos ecclie i dutus q
tanq ſtulinas ecclie ſalui fiat eccleſſ ſgnis in eos
i gregi eſſent ſtati ſacratis manuab ecclie i dorſo
rum i pcte i ecclie et ecclie et dunſerunt i pagulis et ſe
cib obtectab ſue ſolet latus nes q ſſhenſi i cuſto dijs
ea pupera i uendi et ea dunſ. dicerent mas ſit cap
tuos i clinatos pr carca delectabiliſſima luna deſſio, at
pacioſiſſia i hotto ſpaciſſimi ſepulchri xpi ſub, more
caluarie in medio mundi q ſſ. Jocunda capitinos ſſ de
ſub dibilib dunſta ſſ delectabilib i ecclie ſſ dutus
i clusio q eſtang dinde et capitinos i ſeptq ad ſui

Cruce pegrini q alacerunt q in po fine
ſpa ffis mei uenit ecclie i greſſi et quid
quam ſuccee accidit ffff i pa pegrinatoſſima
mee cogit. uerebar abſcindia mea ſtolida et uenenate

pr pa i dum ecclie
pdulgen q

tia quam dolorosa quam pene vas deum in capella ymmo nec
in fine reservetur mala mea quemadmodi ac res michi
accidit misso fletu in capella cum essemus clausi et nemine
patiremur quia illi peregrini nobiscum erant procesionem letantes
per certas discernere quere loca sancta sanctum ad inicium et sciebat
unusquisque ad iterum quid sed sunt ipso quo valebat Ego vero non festinans
bene sed lento gradu processi versus erat medium vadens in primo
et cum ad xiij passus processi sed substiti et suppressi autem
suppositi ut respondere et gravi oculos perspicuos fere
certas anxiosius fuerunt in disciplinari nemine timentes
in alienis locis et dominis ipsi per se sic vaga facie sic
in considerate stare accurrens dominus, inter peregrine quedam
erat Teutonica hyldegardis nomine et provoluta ad pedes
meos cum fletibus et singultibus iacebant lapides suos quos
stabat se consolabant inque ego et stupefactus dixi intra
lugentem eius habebat vos domina hyldegardis ut quis fuistis
sic stella at vere quod fletu loqui poterat dixit michi domine
sed lapis in quo stare et ille super quem posuerunt et nicodemus
posuerunt preciosissimum corpus domini decente saluti eius
ungerunt et in volverunt super hanc lapidem tabulatam hoc cum
audivissem tremui et retraxi cum in dignacione pedibus
in terram ad lapidem cecidi et iam non audebam ore contingere
quod prius non veritus sum calciatis pedibus inveneretur oblivio
ad dixi scelerata pertica pinnaculis meis et presentes igne
vaneat meas ne merueris dominus domine deus meus
moyses electus famulus tuus ad quem iussus fuit in deserto ma-
dian solvere calciamenta sua quia terra in qua stabit
sancta erat Et sanctus Josue in agro Jericho non audebat calciatis
stare et ego ex parte sua sanctitatis plenus vicijs calciatis pe-
dibus nimis inveneri locum que tu ipse nudo et velocedo
corpore preciosissimo sanctificasti ausus sum temeraria pede
terere per nec excusatum in vero cum ossa continuis plausticus
accepte tue tamen pressum arte, mortem legeram sed Et erat ping-
gabilis plus hic sub pedibus, ut et quam terra medianam agere
Jericho et dignio lapis quam plausticum a terra. Ego deus
deo parens habere in me et deo intercessio ac honore ad
sancta loca mea et alia rata debita, reddam tu denarios michi
possit et quod tu ipse michi conculcans sed Deus finita fuerit
et duos meos ac socios preces circuit casu in capella beate
virginis sed sedentes et processionem expectantes in loco superna
prem gardianus quaerens ad se alios peregrinos et posuit
eis iuxta templi et adiacentes ad xiij puncta testimoniaret

ancora quam placit [?]

oro deo magistro fff

arcti nati posuisti
in templo et sepulcri

¶ Primo precepit ut quilibet peregrinus emeret cereum quod accensum por-
taret in processione quem emerat et intra mercatores vendentem
quod cereos et alia dei venalia habebant
¶ 2o hortabatur peregrinos quod in processione ordinate procederent
et ne unus alterum molestaret et comprimeret et ad dictum
et in xiij articulo in Rama sed quia in illa verba possunt
maior mus et et processio ideo hic eam inspexit et preter duas vel dictos
¶ 3 quod illa nocte deo vacaret et matutinis et alijs divinis offi-
ciis interessent sine negligencia
¶ 4 quod non facerent dampnum orantibus dampnum negociantibus
et non cum mercatoribus orientalibus christianis sederent et per te-
pus amitterent
¶ 5 rogavit sacerdotes quod sine preiudicio ad celebracionem missarum
procederent Et ideo et gravare delocis et ores salut in sancto dominus
sepulcrum celebracionem quod est in possibile per una die
¶ 6 admonuit iiij altaria per celebrantibus scilicet in sepulcro
sancto iterum aliud in monte calvarie 3 in loco in ancona
ecclesia de quo superdixi et 4 in capella beate virginis marie Sunt
[struck through] tu intra alia in alijs locis
templi sed sunt scismaticorum et hereticorum ideo non celebrantur in eis
¶ 7 precepit aliis peregrinis ut se cum confessoribus disponerent
et sub officio communicarent singuli
¶ 8 Dedit auctoritate aliis sacerdotibus peregrinis et suis fidelibus
quod nobiscum fuerat eciam in gressu activo et passive audie-
di confessiones et absolvendi ab omnibus sedi reservatis preter
et pirates quedam materialia ipsius et assim
¶ 9 prohibuit quod ullus sacerdos aliquos peregrinos communicaret circa presta-
do in loco sua misse sed ores sub summo officio in monte calvarie
absolvens aliter facerem accipere nisi deum aliud in dulgeret
¶ 10 premonuit ut peregrini plura sancta videntes in templo ut suas
non pro hic et prode delinqueret ne eos amitterent quia sec-
quare in hoc loco facta contingit et pro suppressione conquie-
tudines inter eorum
¶ 11 Et qui elemosinas ad sancta loca pane vellet et magis
catholicis quam scismaticos eos faveret ex posuit eis loca
catholicorum et scismaticorum
¶ 12 quod de sanctis locis ut prius est tact in articulis in Rama nichil
defoderat et non depingeret nomina sua ne loca sancta per
hoc deturpentur
¶ 13 hortabatur nos ut quilibet se tempore pararet ad ascitate de-
vocionem et cum honore et reverencia veneratione loca illa
sanctissima ut dignum est

decandet cum pf

Ecquinta pessia ploca sca cte sti sepulchri. Et p̄mo ad capellā Ebē dñi nīi et cīs capelle et locare cīs ac̄sperio

Ascepit stare regnis mei regiminis pn̄sentis templo & accessum singla ad mercatorecos et emin̄ carecos de cera alleissima ad quinq; magna ut p̄cipi. Jacara aut sepulcr̄ dñi no labat, nec fuit cantus ect i hoc fuit quia equi gubebat ceceas emose tortas et nuo pdūcis̄ ānatos quos gestibat cū ostia

cor̄ et ceceos cū sipliby cecis decidebat āgnecos cos de tenacitate aliqui pter cecos emebat quos i domo sept cuo i cōdebat et ūe in̄ecubūt diuctos cos secū ad pcia et ānteby pn̄ plateby acc̄sos tenē faciebat ut sō pdi tacre p̄cent. Quinta dat cōfebat ad q̄ esse nolebā Nec va, nec occupat i tempe carecos, pabat se frecs cū pce gardiana cectos sacecas i duectos q̄s secū duxerūt de cuitate Syan ad pcessū, sollēpne p̄ cia et co ādnie sanc fecerat i mote Syan fuit et fuit i sō q̄ Ego cucti i suo audīē stare et cū byby accīs incepit

cator alta et pcida uoce cū Ebalue regina et dō os pfē cuti singlet cato illo pcessiū in capellaz gloſe āgnis mare ad alcare i facie y cupde sedere i illo loco ut antiq̄ gubet

readuc i loq i qua libi Ego, maīa maraba ex ea hora q̄ nat a ceuce fuit ducta usq; ad filij sui a matrīb ifuue dos, nec fuit i cuitate Jecte, rducta et data et nupta fra paulo cubuāc i hecto ād pauper ham habitatecos fuit qdā fuit cat cuitates Damq i Caret i quiby q̄ tepe ī ceuecos dñi Caeti gubebat is alijs ocpby et ytimue pauper i cassf

ad Ego dūs tus i ceuce pedes matre Jasparis q̄ ducta fuit abducta fuit a ceuce et nllo, mo langue p̄mi

fit se dnī a ceuce filij sui, nec i ceuce cuitate cubuit sacos q̄ i tō jecsolima, nō cat, pea Gessicu q̄ filij sui iguaniaz q̄ uda cat q̄ cand gubo, matre cudi ūeige gaudebat. Dnūs

Ego se p̄misit ad Samaricam, no longe a ceuce ut maric ibi filio et ocs ptrari, nō de esset. is i cuitate cubuit sacos dō pq, matre se cōpe filij ngeret, cudare et sanc cubuit. ut se cubuāt fuit alcaq; dapnatoq; cāpa, p̄ sibi collet ut si sepulcr̄ tradet loco sepulcr̄ implemat ad esset et ossa

cū funeri q̄ gubeat fuit et fuit cū eo cū mīb ioseph et mīj chademūd ad sepelcdū filiū patrū, accīt et p̄ dolacity

ripleta et sepulcr̄ ossuit est et jude i ducta i dericū fuit

m̄ langues secūdē cubuit, hāc ta solet alie pie, matres

suis, natis tacis facū q̄ si p̄mittaret i ptimue maceret ad

sepulcra suoz, ibi dant flentes sit maīa magda cū alio

uctro lagarci fcis sui, nec potuit a uocllc ut Gabe pot II

q̄to mensē Christina Ego maīa q̄ in appellit pl̄g filiū sui q̄ dō mat ut amicy possit diligē sum cū

luce Ego loco pg ēsurrectoz sua p̄s p̄ accessit et os ad

dñi pdict q̄ ēsurgebat dño p̄misit magna gaudicia

cū meuī ad sctm gloſe filij eius facto stati sequent filiū

allissimi i duby uocstibz uolue sēno p̄cipby gloſus et grau

sens cuitatibz ornatricibz et toty festiuus, q̄uit sanctissc

cū salutat sctm̄ q̄ntes dest Christ quos dilectio edmgeant dt

Ego gloſa quō gaudio q̄ susa fuerit q̄ cnoscua, potuit

Quor Ego sancto loco cū gaudio cantanq; et pacto cum et hijs

i p̄cessionali gnitū ad locū accessig et p̄bcati p̄n

dulgcias accepig, plēcia dimissionis q̄ dc loco p̄n

Exinde in cam quo ēportat columpne p̄s

signato ad latg ad q̄ illi dns flagellat fuit

dextr̄ p̄cissimq; illi i mubro e q̄dag uestimen

culo sue fenestra nō q̄ssima p̄n q̄ ēsecrato

stat q̄ magna de p̄ciosissima columpna ad q̄ dns ihus

i bamo pilati fuit nudq; ligatq; et dimissis flagellis et

dēgis fuit castigatq; et ēguli Ego accessimq; et p̄ay sancte

columpne manby q̄ cancellab i missis uelig̃q; et illi

est i dñi gcias plēcie dimissionis accepimq; dilig

fuit q̄ columpna fuit p̄ncg̃ tribulata a dño pilati ad.

matcq; sijan cū Johannis de paula q̄ stedebat illi fcis

paule i mote sijan columpna. cui p̄tron fusimes i secta

ecnē dñi ad q̄ nudq; dnūs flagellat ihus q̄q de stendeq;

ut cui antiq; sijan secta fuit q̄ columpna et cana p̄ mis

sit i mote sijan ut dixi fuo q̄ de Delia fuit ad illū locū

delata i cana ad fcas parayde i et Lugdunū ad scos

† Ignatius † quos et alijs mūdi p̄bis q̄ ūpsent est i cale sijs p̄ces

cui cassano p̄s illa i hic i q̄ loco i q̄ p̄mū pulmū et rec

tissimos dextros i pissos et altra iiij palmis et i p̄ ocsicci

colacis cū manibz sanguinicis ūpcessarq; ut i eo uestia

lapidicstat et nudolo q̄d scto pcūrit et Beda, uidelicet sancte

Hoc loco dnūm. De loco in quo scto crucy

ad oppositā capelle secubā p̄g ēg mūcoz

p̄cz et ibi est i mia ām q̄ amissiane! —

cr̄ecnactū i i q̄ p̄ ēē anas fuit p̄s p̄ciosissie

crucis uexandica gemis auro et ōgero stipata q̄ illustrissiaz

Helena eq i ascuticoz q̄ ea i hierosa ui transsset secaui

cā fec, uidē p̄te que ūpauchet altera q̄ Constantinopolim

tūsferes Helena dim ait scta cruz i hoc loco stetit occidalis

Capella latinorum

cata ypocrata fuit et exiit et scrisias suas habuit et ff de
ni miss cum ipsi virginibus ypocrauit et ipsi statim ipse abla
ta fuit de fossa et missi ad latinos fecerunt de secta ipsi lo
cum ipsis vacuum ianuarium et a cauda de secta exuit dei ip
sos cum processionali Absencia et tuba ipsorum dei ipsa
burnus Spirat ea ut non videbat ea capsella dla dny
ipse Delida a lugro sete exuit nr cum Xpi et non sen
ni liquore effuso odore omni vehiter et ipse capsella ju
ligum odore nitr cum habuit ipsum odor illo vadabit
ea ut eo venabilio loco esset habet ea exute vendetur
ea pena privata de nova exuit ipsi et assignat ipsi
culo de osculari sug et pedulgencia recipiq

Expeditis ju illo Dc loco et quo sete exuit
loco in alio tabu fuit plata p medm sustenta
pessing ad medm capelle et dei est locq ju
ip supposite fuerit vecis exuit et sete ut plate
q exuit esset ipsi exuit allato nostro ad tabu exuit ipsi
suscepit exuit et loco de osculari sug et ju dulge
cia recepiq Capella q et latinorum et ulta nocio ipsi
et ea quib q nisi latini et custodes sete sepulcri loco la
tinorum et ea officiant et retro capella habet habitacla ju
quib coquint que edut dnim et nr ipsi ipsorum fecis
nuncios vecis fecis quit et co loco habet degere et ipsi
garcis et damitario ficm quieni Dc loco ju q appunt

Post capelle dlus Dnus marc magdalena ju
uisitacq exuit forma hortulani
cu processe ad exuit descendere p iuxta gradub
et statu subtilz et loco vetuq ubi et pmu
nuncio exat Dno tuli quq passibz altrinec distantes de
polito et exuit manere formati et hob tulos cu se
iuuq cantantes ea q exat ad prosatu sui processuale ybrit
chyrio Dei et loco et quo Dnus dnus apput libe marc mag
et fama hortulani et ju loco exuq tuli stetit Dnus et
maia et loco altrecq thur nuncia pedit ad pedes dni
passus fuit se tangi ab ea quia nec q iscedat ad precur
habet sol 20 diffuse fecis hic hungna pegma potest
Dnus Dnuscq et marc exemplo Dei et sepulcq ni et
vacasset q apuit p acb angelos gaudi exhibit exuit
nunc que nra dlus et tuto amacib exchia et cedio ut fe
minee et fenitus obtita ut tenebrat exuit ut pse
cutorq tuare tuerit ps ut custodes nuncet ssi exhibit exuit
flenit ululauit et gemuit et ulti Dnus si ei Dnus fuss

Ecce ego q fecis ju mee magnu tu ego tu mostrua alpm ni
guit ab exuire et audiet se admirare et tabu occidet
regnae habitat stete nr attendet malle pcta mea tu ssi
set q mostrua exercissi occidet lustrea asset et usq et gyhon
nia et ultra audiet regio et nr isset Et q pus Dnus ego
tepor loco amari appuit Et nr q exuberabit se ego ab
audiet pcta Et aq dilstua et aquaq pcta que ve
nirent ea q diligut queat vnd esto quia q mittit zach
5 Ecce ego et q salvabo q mea dextra exuit et dextra
ata sua salis et adduxit eos et habitabunt in medio ierlm
et exuit mihi et ipsi et ego ea eos et Deus ad pacem ego
Sum dni qui nos q stinq et salis nostegia eq Dc osculari
sug et dulgencia recipimq

Dc loco dlubro Dc loco exuit ssi
q sepe ea habet mutta scapulu exuit
pessine tissimu ju q xpi pyeduntz fuit dictusq
et q dd absencia capella et gressi sug q exit ju
petra q cisa et ultaz habet sine spina et q nunc ea ste
rit alexit et Deus astola Ecce capella sepe passus ipsi
fuit exuit sine et dusatim exuit mutta
matrz educare ad hoc admitted ut exit eduti ad nutrit
et co et audiet quousq et tumetor et strumeta parent, exuit
patibulu vota lingua ad egre et qdi et ut ea co liberet et
et declaren quia gsuetud est matri pledebos ipus foris suo
nino et declarent nisq mari et pdarcet et tumeta leuisq sere
ret et ut foracq liberet et audebat dlu nino qtoq sme
ndia id ingredet ssi et ego Dnus atq ad exuit eduta fuisset
et duserent ea et lle cellula quousq foramina tecta et scapulo
aluare fumaret pbis exuit et medio tepe liberet Sede
runt ad Dno mirabilu nimi nr qd fuit nobissimu dm
oblatu patu ma accepit ut ad dnisq ju Ecce exuit li cella co
teplari sug no sui vstrica que Dnus dnus et ea sedes flenit et
tornetu exuit ad tuare fuit et amoe ex spectauit q uigili
ego ad singulis et gemitibz et gressi sug et suscissue ve
stigia saluatoris mei de osculari ad pstat et et dulge
cia recepiq Dc loco nlri mittet nisi sere ut

Transiuimq sedes sup vestimenta et et ea dimi
cepi accipe exuit sedi
epi ad aliam capella ad tribz obstendt fenestris
et dei et loco nlri ju Dno atq exuit assiro sede
bant sui exuit fixodc mittet sorter qd quis tollet de vesti
menti dni et pauli sut vestimenta et et pres exuit q milit

pte dñi sancte et peccatrix tunica q̄ sutilis q̄ scissa tulit fuisset
et sedens t loco hat miserunt sōtes t imaginē xpi despectuum
& opprobrioē ibi mōti fuim⁹ sup xpi mdcrabat et coram finito
loco deosculati sum⁹ et t dulcedine d'capim⁹

Ecce sic nobis de ista capella ad [illegible] Sedet ꝓn t dñs ihs sedit
in sua carcanacoc penosa

t sua passione carcanā spinea et t nud capella aliud ascendim⁹
obscura q̄ unica fenestra obturata lapidib⁹ fuit et obtā t ca
pulchr fuit et pretiosa si sūm pallios & drub ego alteri stat. amb
volubus lapis ac si fuisset pō amic⁹ quisque sedet t pactes
sicio lapis t pe passionis xpi sedit t homo pfitari in salutē
mundi q̄ sedet cōt et ita dissipat⁹ q̄ fuit q̄ fuit sissuc apprehe
tacb ego dō spinea carcana coronac valuerit lapide loc sno
t pracūt et dō dum de sup sedē fecerit tm sedet supq̄ lapi
de carcanacoc spinea pastq̄ ac xpi fidelis in lapide hec pō
tauerit t plgendo memoriā dñi dulcissime et dolorosissime
carcanacoc prostrauim⁹ ego, nos et adorauim⁹ de lapide hec
mundi tetigim⁹ et osc de osculari sum⁹ et pdulcedine acceptim⁹
et ca t passus t dñs sedet sup lapide ad memoriā d dñi dñi
dñi t dulcedine pumpuā acudine pcpti, mā tenēs carcana
spinea carcanacoc, oculos oclaz gspuit colaphisat, alapis pcussit
accendim⁹ lesit q̄ nec salutat, nec pudet, nec dñi, nec ange
et mille ptrūs spinar ulneatq̄ tato dem⁹ cōpe ego flagellacoc
procedit dilacerat, irrisit publice exposuit, act ita pleg alypio
t lapide sedit tm rex t salio manifeste astantes regnū sūm no
esse de hoc mundo sed sui sti xpm regē nō agnouisse nisi qui sedit
carcanacoc t hoc lapide sedit, ei d'sto, mario q̄ sibi ipō, malignū appuit
carcanacoc aurea et purpura t dulci et pleidio decoc cū dulci dñi recessit
xpm sui mūdi regē xpm, nō nisi spinea carcana et spinearā
recuit ppetuā nō agnoscit audito dño q̄ sup q̄ sup aliscessit, peregim⁹
cc de sancta helena, de semis cui fuisset nūqā mala nūc sanā
lose dissumat, cpl⁹ chara q̄ fugit ad dō ipecit ut t, nascit sua
de semde, sui q̄ appuit habet t dotā carcana aurea māgnus
fulgidā et t sinistra carana spinea, oculis hyspidā dñi cū dñi
qui nos d t q̄ uite ostu secto spinea carcana et alia ti speciosa
carana secunda t nitā etnā sunt, nec habē hac speciosā et
vg tisara secunda tā q̄ pessimā sui dñi ego dñe t q̄ uita
et tue bñfecit, passus q̄ formari elegit, nec elegit et q̄ dñi
spinea dijacta ea nitā, nam de, nam salutaris arripuit
et capiti sno cū tūa vestaria t posuit ut pq̄ misit, solare sen
tidat caput, cōspinat pudencia sentit et dic cc, glosus vex
sectus baldum⁹ q̄ pung latus t stat, illi venuit, no aucā si

spinea carana p̄ singulis regalib⁹ habuit et dñi t dñi ista
vacans sue ecc pntec recepit existens spinea carcanacoc passit
dñi t dñm fuit ipō permitte rex sancte dñi ego aurea carca
na t cederet et rex edm t sancte spinea carana coronat⁹ ex
titisset et dñi at p̄ tenuit sancte spine acutissime sequibus
ego nud carana applicui et ulnea, mecū dñi, nec edige q̄
maxime spinis, nisi fecerit t carnacoc aper et q̄ nubi spinis
efectibus permitte sancte t mōte ffyan et t mōte olueti et
t vallibus, et carnacoc ei xpi nō fuit a pudeis & gentibus p
cogitata si dñi ja pudeis presentes fuissent et acusare q̄ dñi
se xpm regē esse tm subito nec eis t mētes q̄ deicidio
et in crucians et esset carcanā dñi et de spinis spinis
tulerunt et sorte ex equina dam spine fuit sacrata
sacrificauerunt ignorāt dq̄ eas t venerant quia aper ad sa
tis nidi q̄ est mōte nō alia legna habeā nisi spinea et
equine plane fuit acutissimis spinis q̄ egnei

Capella ista dimissa q̄ De capella sōte helene
gressi sum⁹ ejiciatos comz ab puteo ad eam
de sancta helena fugnata t ycassanali et ad
unū astm quagnū accessim⁹ t muro cōe ac si p̄ hoc astm
cōt exitq̄ de eam ext p̄ hoc ostm t tenebras
q̄ tu tenuit mēs repulsim⁹ stati pedib⁹ ascendim⁹
gradus lapideos p̄ quos descendim⁹ p̄ vyr passq̄ ut
dq̄ ussq̄ t dñi capella q̄ dñi capella sōte helene q̄ sub
transeūt sui ego eam finito genib⁹ flexis oratim⁹ et pa
dulcedine dñi capella t subtus magna altis q̄ qe
tes nō habet nisi petras t quib⁹ t risa sūt et p
gradq̄ de superari eam pnt pretes, petrasq̄ descendut
q̄ superari nō t testudinata et p̄ p̄ t testudine lumē
t edens habet ita et testudo fulcit eā colupnis, mar
moreis q̄ ut de tēpe passionis xpi et fuit et abat ptem
t quo t judicatq̄ fuit dubiet p̄ sōte helene fuerat pnde
quē tristat q̄ hec colupne fuit polite et nigre et q̄ fu
dat et guttatim distillat de eis aqua et dñi dñi man
ut veste texerit guttas stati excepunt alie guttule q̄ pauco
volgus dicit q̄ sudat t cepit, mactē se dñi q̄ castiga
bat t ptorio et sudat. ille fuit fleta cui fuit t nascia
q̄ ihs sic cū aduenda t volgi opinio t ete ociosa pcitq
no est dñi ex lapidē laudes t deprecari p̄ dñm dñm
gratias laudare solenit ut hēt in gr̄ q̄ mirā si lapides

Spine t sancte

Colupne flente

Ecclesia

conche et gstantinopoli

Oratorij ihu andree de

fleuit uisto suscepto gaudio fudibus dixit ei ihc palmas
pueri hebreorum et discipuli ejus osanna clamabat lapides tacebunt
et si ipsi tacuissent lapides clamassent quo fit ut ihc
uisis et audita uoce fleuisset lapides lachrimas non dimisset
si quia illi non fledunt lapides lachrimas fundebat fuit et scisse
a multis ppe legitur sicut ego et quidam uulgi pia ipsi opinio
ducit columnellas a passione fleuisse ut ppter scripta non legit
fundit ejus lapide lachrimari ut laudes de carnifice
ihu xpi ppter qd columne illo tpe non cessuras fleuerunt qua uoce
qui ut fleuit dolorem et ejus passionis potius accalamitate
tota ut misertus gaudet et uidet et si quod a nisu
tempore abstinuerit lapides lachrimas non fundere ut dixi
licet a bona fide ejus columnis dicunt ppter pauca
una aqua dulcis inducta fuit columnis ut ibi
tantum et quid ad dulcor mei et tui pot quamuis solo fuisse
causa quo possit ego lapides multo flere ejus dictis
aquis stillasse ecquis scit de ejus columnis fontes fuisse
illic aqua de petra elicita et sequens fuit de lapide ductos et alia
a lapides de petra clamabit et job q ait qui quouet terram
gouidet columnas ejus fuisse fontes undimare
uolt et simpliciter catholice et a mitemus quod ut malo spec
ne picturis ut alicui dicunt ac sim ejus ea q apparet
nabis ejus put non fuit assebeda miraculi est ut ihc ppter la
pides a gentibus memorat q eundem suptat de q ut aqua sil
lat [illegible] ubi aq et edificio fuit locus quia ecclesia dissima
ej capelle acce construente et grassando tumult et aqua
ex a galeriis aptitudine fidelis tuscij ej et acce fulchra
dant accis et aqua et pissando ej fit ut acce et qua fuerit
et petre compositi nato ej gultus de fudat et petrea decidet
un sete dn gstantinopoli et noctu palacio olei et quada galeria
do fuit [illegible] concge ruinosa de sata lapide q ut se opas ad
uplend et dn euangelium dicunt nullo quit fuerit uplen ut ul
quis stupet tenet ej mira ej dn nullo fuerit ido esse stas co
lupnas eundem uiens nalis mutatus et fundatus ut in cas capelle
et sua lapidea concha et mira juxta altare ex aqua benedicta
et pantida q pot ut et sacra et sic ad benedicta sue hat concha
dit ho caput panit et auscultet audire ut stendetes ignem fla
mas et strepitu ut de [illegible] nisi [illegible] propter tu ut
ho solus et et capella et hat audit cupit tuit audire horribilez
tumultu fit ego met sepe audiui ut simplices et audi
tes inuent mihi et dicunt de subito esse purgato et sonitu
illo tuci capillate pisq et ex ingitu tractus ut ego ipse
uno ex ex de ambulacro sue ejus et triplo causa et fuj tales so
nitu [illegible] ipsa uta et ut lapis ejus dum fuit cum magne et alie
petreis et ciste q fuerit capelle ejus ecte olim cum altaribus et petrij

fuit altij lumine ejus et uide antiquos de uno eos pulchre
et subtilij Quo alenin hals et capella et ingressa maij altaris
ad lacy descensu et nona ambegdena fenestra et ingressa ambegdena
fenestrea ex petrea et ex trispectiua et fenestra et fenestra et qua
sta ecclesie fuit et sedebat et dicunt ex fit dna helena stacy et suc
uisset ecclesie postquam capella edificauit et illa ambegdena
sedit grauiter et pcussa ubi ecclesia et ecclesie actos placuit ex
fenestreas et ut ibi maues edificatas hals fenestra tapetis exorna
ri et indulsit et impensas soluit et et tenebrosis capellis
lectulis suis galenit et ibi cum ancillis suis diuitij et medicis
uisit quisq ea cura ipsanta fuit ut ihc capella ita nitida
minat cera sti jacobi dicit ibi ex sacy jacobi pungi et pecti
cepuis ibi sede suum galenit et pdo ecclesia ambegdena nam ante
sti jacobi sede ex hac et ex ea sacy cum ambegdena sti
ibi cura locus ex uerbe despectus ex ingressu calnarii

Quinque capella ex de specula ex qua sepulchrum uidere
dicunt ex ecce
dnus ex qui
dnus qui ad latus dexter fuit ex cum ex sepulchrum
et ibi ad capella sacra penitus tenebrosa ad lumpadi et luce
ubi carceres lampadibus multos illustrat ymnos ibi
capelle et fenestra sub cupe super ecce qui pedes habet lan
gibus inus et ex sepulchrum imperatrix helena pietatissima regis sunt qui
ubi dns ambulauit ibi lapidem ex ibi ecclesie recepta
nobis pinea cum cantus talenta tibi ecclesie sunt ex pinea ferrum lan
ce quo ipse cum fuit transfixus calamus ex spongia et cum
mento quibus usi fuerant et crucifixore ex et duos latrones q
cum ex crucibus tracti et munda et tam precerat ex hac fenestra
specula ad sepulchrum et crucifixi et laudibus et uerba ibi ecclesie laudi
ebi et singuli quoduis loco ad osculari sunt et et ex ligneis
plicie et missarum accipes ex ad cum et loci illi ecclesie
cae sensim gulose spicula ad ecce ex speculum ex q ad ecce plus
edificari fenestras et solari fuimus ex eo et ex ipse meremur
aliquias illi gulosissimi ad eis qui ex eo speculum ex alamit
dn judas ad eum fodiens sup ecclesie coe ut lege ad ecclesie sce
ecclesie ad accessibilis et loca illa et ex sub qui pueri ex qui ecclesie
cos ad ex sede et ui sca ecclesia fuerit et merse fratile quidam illi
qui ciuitatis sede antiquam dispositus scit et legit quidam magis
ciuitas secus aplm occidens ibi ecclesie ex fuit dns cum ex sede
uocabulum cuncta q ab austro et aquilone prendebat ad longi
tudinem ciuitatis et ista uastata non fuit acta si quidem ecclesia
et fossata scapulis et pueris sede ex pueris ibi alibi ex ecclesie
uagibus et ad scas scapulas et petras cum unus ciuitatis

ex uel sancta helena

de ecclesie bono

conductus ex ecclesiis in rupes eminebat in civitatis muros ?
et scopulos ac ecclesias quorumdam locus calvarius et locus sub de
golgata et in calvario crucifixus est dominus cum quibus aliis et crucibus
acruciolis salutis ipsas cruces in voragine illa preceperunt cum
aliis in frequentibus crucifixorum quia crux autem stabat sup mare
gine voraginis et non aliud fecerunt nisi quod cruces de
foraminibus petre extraxerunt et in fouea ? proiecerunt
sic et alias in eundem ? in ea que solebant multis cruces pro
modicum opus fuerat quia de manu civium cottidie in mundo
civis offunderent | Demum anno ... xlij post passionem domini ab
vitus pertus eueret ? fecit muros et turres ibi in vora
gine illa et ita cottidie cruces magis ac magis opilebant
Deinde post lxxxij annos venit Helius Adrianus Imperator
et in adam ? edificauit in golgatha templum prima ?
veneris statua et [illegible] marmorea in ipso collo
cans ut refert Jeronimus in epistola ad paulinum et in odium judeorum posuit
statuam cum ymagine sua in loco ubi templum domini fuerat in quod judei
creatorem suum colerent et quod statui imperatoris dare sic civitati ?
judei statuam imperatoris destruxerunt quod audiens adrianus
aceruus ? et et totam civitatem funditus evertit eliminatis judeis
et aliis et ita stetit sicut muri quarti ? in voragine super cru
ces suos intro post cesar redijt et cuius de nouo instaurauit
et precepit ut murus antiquus occidentalis tolli in voragine
proiicerent ea quod possit impleri et aliqua ... et templi dec
meis muris civitatis concludi et pratro civitate ampliari fecit
et ita factum est quod vorago illa ubi sancta crux jacebat tota ob
turata fuit et sancta crux in profundo jacuit annis cum circa lxxix
ut ipse in ? quousque sancta helena venit et mira loca invenit
parauit quod in ? veneris | Ipsam ergo mundauit et
cum gloria fecit et suam capellam ... et habitaculum desuper construxit
sic hodie est | Stabam ergo in loco illo quasi raptus ... e
ex scapulo et petris sub quibus sancta crux in ultra fuit quia rupes
precepti pendebat sup capita nostra quod ? uiuina ? in hac
sancta voragine intra devotos qui veniunt peregrini et christiani ...
credules et est fornaces in ea vocat suspirantibus ? de
rupibus illis fenestra ostendunt quemedicinis ... et quod febricitanti
eas liberans de ... ut ... de illis rupibus ? imponi
quod stati fuerit ... sup ... quis sentit capitis ... do
lore statim comam capitis abscindi fecit et pilos abrasos ad custo
des templi mittit ut in ponat loco ... sancte crucis quod da
facto est sanus ... quem fuerit ... quem ... dolore paru
... absinde ? ... mittunt ut faciat ... dolet
pendeta est facere ... accidit quod omnia foramina petre et rupem
fuit impleta leberes capillis et pilis [illegible]
... ex antiquis ydolatris ad cos deueisse ? aubitettu ? ...
antiqua ... quod olim egyptij vota dijs faciebant pro egrotationibus curationes et ... capillos
ab capsos ... in ... posuerunt vasis mitteres eas in ... ydolorum templa
et sanabantur ... et illi ... facimus hodie ... et extra loca ... sancte

Suspensio in loco in ... crux sancta crucis

de re

crucis granitas ... in rupe quod impleta est barbis et comis
... et quoniam fornaces ... non recedat ... in illo loco
et loco calvarie ... suspirantibus ... in illo ... optimus
... non audivi ... aliquos
... in eo fui plena et alta voce cantavi antifonas de pa
... sancte crucis et ympnos De sanctissimo monte calva

rie in quo dominus ihesus cruci fixus pependit : —

Consummatis aliis q... agenda erat in ... peruenimus ... ascendimus et post templum ... ingressi sumus et invenientes ... alta voce ... ympnum Vexilla regis prodeunt fulget crux

et cum illo cantu usque ad ascensum sanctissimi montis calvarie venimus
in quem xviij gradibus lapideis ascendimus ad superiorem eius ...
sa et superius in una lucida ... marmore polito et ...
ornata capellam ... in qua ... pendebant lampades ardentes
et ... ibi stabat altaria de ... picturis de ope musaico
et ... capella de ... ... medio columpna marmorea
sustentante edificium | Quibus ... de ... erat David
et salomon David quidem ... ... panes meos
magnifi... Salomon ... in illo ... edificauit ... domum ...
et figura ... et ... capellae sup ...
calvarie ... et ... illam
in ad ... petra illa ... rupis desiderabilis
scopulus ... lapis laudabilis saxum venerabile cum ...
... foramine in quo sanctissima crux ... fuerat ... sancta
... vehementer et ... a ... sanctitate ... in ...
cecidimus in facies ... et ... non audiebatur ... planctus
... et ... ibi ... alacrimis et
gemitibus ... de ... et ... passio ... non ...
in loco ubi ... sanctissimum ...
... alto gemitu flet ubi xpc deus in cruce ... alta
et magna ... clamauit ... ...
... quod ... et ...
... ibi ... quamdiu ...
et ... miles lancea ... sanguis et aqua ibi
... devote ... ubi ... a ... ligna
... ...
... crucifixus ... rex ...
... crucis ... et ...
... et hostia ... et ... sancta ...
... et ... ad ...
... ad petram ... quod ...
... et ad foramen crucis ... loci

odoc

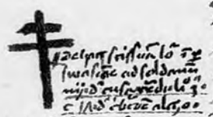

Crissiū pcē
cencēs latūm

dispositū recepit et locū ipm ceminia ad deuotōē deosculādi
labat et fauc oculos os quib⁹ sup eunt faceriā posuit
de quo miniſt fœtorē sulet ad nos ꝑuenat odor sensibi
lis qui ꝓpribuit Quos ecc cat⁹ beatitia etiā manū ip
ipm faciē missing usq ad sūm fūg et ad Hyb⁹ t Bulgerias
plēcie ē missiōē accepimꝰ ꝑ Dacia t latere sinistro sca
minis est t ipa pt̄ ꝓcessit assūmo usq deorsū q
t ipi et ipiratōē facta ēdurauit illa sanctā ecclesiā
cenūt ꝓ alia et ꝓpz deosculari sng capita pcia ei pmpo
uebāt mag et corpꝰ ꝑtū fū potuit ꝑ sup abutroq la
terē sūt faciāmiū fuit alia duo faciāma t quilz cencēs
Quor latiāma fuerat t pars q cenūt fuit fuerat ē ita
Dixīme et gesme ꝑ illa faciāma uideret nō ꝑuit quia sup
ca stat colūpne pitoly fuit fenuei dam ad quā accei et ē dele assigu
et fuit iste colūpnelle q̄ ē dolulare a ꝓpz tū colūpnā de
wa deosculari sng ꝑ salnatoꝝ Dixīme ei est cenūt deosculi
nidūm et deosculari sng ut ꝑ sup fo 6 ∧ 82
pspicit ecclā petra ꝓpz t petra nona valde ꝓciosa cenū
fuit Ubi Dominꝰ et sūi ꝓtulit cum gelistā (Primꝰ) ēgat mōte
caluāie ēt ꝓcessione ꝓlx ꝑ q̄ ꝓpz occō et deuotōē cadūs
et cāt ꝓ fūda nāz q̄ hora ix ꝑ ūm medū nadf

Ecclesia montis cal
uarie et q̄ Hippositio
dē q̄ cētū inde fo 130 et fo 204

Oluarie loc⁹ nō
q̄ t scīptūa montē
ꝑ solū vulgus loc⁹
ipm mōtē appellat ad tū t uēt⁹ mons nō fuit ꝑ

et tū nō ḡat de sanctis q̄
mōs caluarie ut ꝑ t supra

scapulꝰ ā templo alīq̄ppe dcuatꝰ abus ā templo scapulꝰ ā ter
tū cū tumbis ampliatꝰ stetit et appāuit muri cū tumbis supra
margīnē exacaginis ꝓfunde q̄ cīuitatē a pte occidentali
cingebat ut sup dixi fo 112 Mons nō cat longe a muro
cīuit quia ipā exacago ꝓfunda fuit cat ꝑ nō ado lata q̄
de muro cū lapide usq ad ipm scapulū caluarie q̄s pcē potui
stet ꝑ magn at fuit scapulꝰ nō ꝑ tū sancti ꝑ hor et ipa
templi structura ꝑ q̄ maiā fuit ꝑ mūt fuit qua nāt carat
t dei structat muri ꝑ de eo dare ecclā q̄ nūs cupit alla
ipa muri fuit ut dixi longꝰ tū cat cubitꝰ a lici ꝓstructō
dūs cenūt assignat ut q̄ ad ꝑtēd iudicium et apāba tū
scūda ꝓ exacagines pantē usq ad cupē q̄ nō cat stati
cū pcēta pantē ꝑ q̄ ꝑ ꝑtem distabat sue fu transcē
do sup margīnē exacagīnis et dū distabat sue fu transcē
uta dispositꝰ cat q̄ dūs ē eo cruciffixꝰ dare sūd ad occidē
gē cīuitatē habuit nolitꝰ nō gē accedere stitū ē ei
dūs fuit cruciffixꝰ sup scapulū ut supra dixi t dubiū ipm

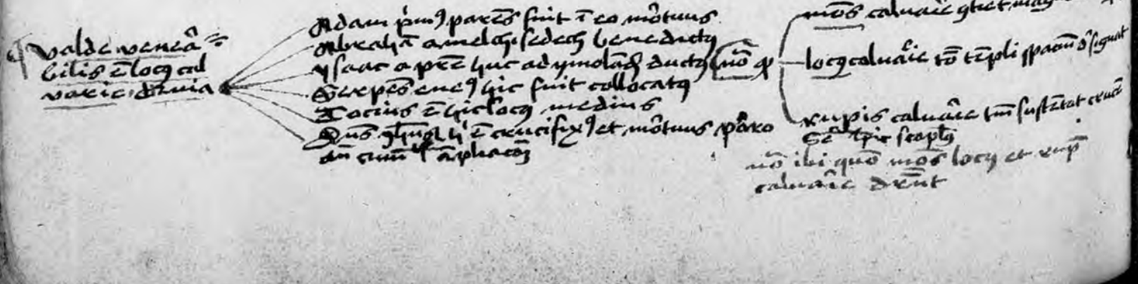

quia q̄ strenuissimꝰ misit q̄ latꝰ fuit t suo adiutore scoptꝰ
& ego credo q̄ ꝓfica scoptꝰ fuit dūs cenuisset et eo cenui
affigo credo tū apte fuit scoptꝰ ceperunt fureste et ibi
ea cepit t posuerat q̄ dūs cenuisset ꝓpe fuit locꝰ cal
uarie hanc abilis ad antiquos quos ei fuit ad testa de
caluata ꝑpetua q̄ caluarie t locꝰ Dudy ut caluaria et gol
gatha q̄ ē q̄ iudei ab antiq̄ quit loca cenuerit fuit
quia accedunt t ad abrahā ꝓmisisse ymolare ihūm isaac
filiū suū ut dicit et ꝑ dō unū decredibile cat t loco ipso
ut dixi t quilz ꝑtz ymolabat ecclā q̄stento templo q̄
sepe cepit cendere t libreis recētibi est de sacrificijs recipi
et fieri bouum carca dūs cōpleta q̄ calsa nō abstulit
ad quē ea ꝑtz ymolabat t ex gelio fuerat ea ꝓpia loca
t carca sca t quilz ꝑtz mercialia facta fuerat ꝓpter a do
ei t quilz aū templi edificiū caleba ꝑ et hospitijs placuba
q̄ templo nō hoc fuit ut fuit locꝰ silo et galgala et
mons oliueti et locꝰ caluarie ꝓcentabant ego autē q̄ loca
fuit quia nucleo fuerat q̄ ibi abrahe accidit ex pace et unio
et ibi t eciā iuxta dei mandatū de quib⁹ alibi ꝓbabit stratū ut
ꝓpter q̄ dū dei nequā amisissent et nequitijs alienigenis
et debilibꝰ gubernarentur qui eos odio habebant ꝓpter
pulcritudinē iudeorū loca caluarie et galgatha fecerunt loca
pudicicie malefactorū t quo fures latrones homicide adulteri
mi puniebant et mactabant ut loca ab hac abilia mul
de cet ꝓfanis t despectui et ita loci despecta fuit facta
usq ad q̄ dūs ihūs surgens et ascendere cepit locꝰ calua
ethanie et venerabi q̄ hor ydolatrū q̄ libus adeuntꝰ ꝓpatū
ad sufficere templi venerab ibi gstrenuit et statua mōtis
et t scapulo caluarie excepit et ita loca de quo stranit ea
ethanie eo ꝓfinabo ut ꝓ q̄ t epta ad paulinū et ita
fuit ita ē tū octagōa ānō abhominabilib⁹ ethanie queruspecta
hetena sup uēt et eliminata ei spurcicia loca purificare
de cepit ut patebit t templi de scipose

De loco ubi dcī mōte inde t tra fo 130 et 204 et 205 et 206 ubi ad mulieres templi a lo

Ope secta deosculata ihūs cruci affixꝰ fuit et t
ea ꝓcessiue de sedung q̄ ade testa ipa fuit et de
scissū petre caluarie
p q̄ ibi stetꝰ ad ecce parasceue et ꝓgressꝰ sung
capellā q̄ t sub capella mons caluarie de q̄ ḡsue
git scoptus cenuꝰ ipse sueste usq t supiare capella sepulchi
ꝑ ubi ꝓr loco predicto q̄ tranz ea q̄ ad intra de nacte de
osculati sunt Circa scapul uenerates ihūm et cenuē eū
ibi fuerat ꝓfenestri ei scapulꝰ fuit sic gadit et nō pa
uent t eo crucifigi ꝙ ibi sub eadē loca cruci affixionis hic

fuisse necesse fuit quis de hoc ritu habeat scripta a certitudo in
quod loci dispositio vide id ostende. Singulari loco redemptionis p[ro]
mediante ignominiosa xpisti dei mediatoris que licet cum oculis vestibus
nudatus spoliaverat et quod in cruciore vestem alucta in flagella
tone accepta denudata fuerit ~~et ceteris~~ et quod nudatus in vera
tomentus fedit verecundia ~~[illegible]~~ quam tolerant in de[cen]
cia et per debilitate quia vendicasset dilacerationes carnis Et cum renus ga
pena esset et crucifigentes cum super crucem in terra vellent recepit
visibiliter surrexit et genibus flexis cum cruce oravit dicens sic
super sancte pre crucis me dilecte filii mei: ego offero in sacrificium
in mactatum pro salute humani generis in remissionem peccatorum Et hijs
dictis se ad modum crucifixorum libere dedit. Manus cum super crucem
pro iudices crudeliter extenderent ista crucis mors [illegible]
accrevit et nudus ad tergum filii pudenda obtulit quod et textus fuit
in ea locus in quo sancta regio et sancte sub cruce steterunt sicut
locum in quibus ista scripta in gesta habeat ut suo loco patebit
ex quo est argumentum ex opinio quod cristus fuit in ferens cruciatus
et cum cruce super rupe elevatus cum clamore de visione
iudeorum. Post loci illius desolatione in quo xpisti cruciatus suspi
cabatur, processionis quod altare quod ad rupem calvarie et edificatum prope
dextero latere videlicet in rupe scissura qua a summo descendit usque
in deorsum in eodem loco monstratur et sepulcrum adam primi parentis nostri
ut multi dicunt hoc obstat quod dicitur Josue xiiii quod adam sit in ebron
per enachim sepultus id est inter gigantes, quia dicitur in supplemento cro
nicorum quod adam mortuus et sepultus fuit in monte calvarie et postea
corpus eius decepto capite translatum fuit in ebron in spelunca duplici
Caput vero ade repertum est post multa tempora in monte calvarie ut dicto
res consueverunt referre humani capitis sub cruce depingere ~~[illegible]~~ ab
iudeis et arguaciis dicunt ade hic fuisse sepultum et ibi videt
sepultum est genus humanum ibi xpisti sacri corpus expositum et ubi se
pultura corpus eius in corpore eius antiquitus dicitur est
pedibus super ipsi dicit, ut quidam in loco dicitur dicto ada ibi sepultum
fit favorabile et auctores de multis sanctis Ego scissure de sole
loci fuimus et locum sepulture ade peccatis nec sepulcrum super ut ceterales
dicunt in eo loco sepultum fuisse melchisedech primum sacerdotem sextus
de qua habe[tur] gen xiiii et ps 109 Ex hoc latina et occidentalis ecclesia non
recipit quod dicitur apostolus ad heb[reos] dicitur quod melchisedech sine patre sine
matre sine genealogia neque principium dierum habens neque finem vite
quod tamen non ita accipitur est quod melchisedech non natus non mortuus
fuit et sine genitoribus quod dicitur melchisedech genus dicunt
quod ipsum ~~[illegible]~~ fuisse non homo sed post ut hebr[ei] referunt et quidam ar
guunt ita accipitur est quod non genitores habuit vite et fine
quod hic non legitur, nec umquam petiit ut esset figura quamvis eterni
sacerdotii xpisti ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
non geminus in epistola ad evagrium invalidior in scriptis quod eos quod dicebat melchisedech
non fuisse hominem sed dei filium et angelum et hoc dicentes ~~esse~~ essent ab ecclesia heretici
melchisedechiani. In hac capella sunt sepulti reges latini qui obtinuerunt magnam

Dicit quod caput ade
sumptum multi non absurde credunt
xpistum per modum antiquo cum pudenda
gestis idem veste fuisse quod tamen et
flagellatum et crucifixus cum fuisse

Sepultura ade

Crisostomus et ieronimus in epistola ad mar
cellam et in pluribus aliis locis credit
liberos doctores

Sepultura melchi
sedech

Sepultura regum sepultis
xpistianorum latinorum

et magis labilibus terras sanctas in manus xpistianorum reducerent et subdiderunt
et saracenos ut magis occuparent et nisi est quod non disso
lvit terras quae capta illorum. Sunt autem hii reges ibi sepulti scilicet
rex gotfridus de bullon primus dux lotoringie qui anno domini
mlxxxxix capta ierusalem per variis principes occidentis
creatus fuit rex ierusalem et mortuus hic in ecclesia sancti sepulcri
sepultus est rex baldwinus postea Item rex baldwinus quoque sed
secundus baldwinus. Almaricus baldwinus. baldu
winus et guido sororius ultimus ~~[illegible]~~ fuit et sanctam civitatem
et regnum ierusalem ~~[illegible]~~ quod surrexit dux
bertrandus comes tripolitanus qui cum esset cato dicens quia
rex guido potens fuit non potuit cum bertrandus de bullare
cum suis quo venit in auxilium regi regem ierusalem rege egypti
saldanum et fecit pacem cum sarracenis et guidonem cepit
nam sederunt sarraceni et gentiles dissidium regni et
quod xpistiani in se ipsis essent divisi congregati ceperunt civitatem
terram sanctam electi sunt xpistianis et conquerebantur ~~[illegible]~~ terram sanctam a
miserunt xpistiani Et predicti reges ~~[illegible]~~ regnaverunt
annis lxxxviii et tres dies ierusalem et cessavit regnum
translatum est et additum regno egypti sicut dicitur in terra
ipsorum ~~[illegible]~~ sed de proposito sed post vero Capella
sita sub monte calvarie est xpistianorum de nubia qui ibi offi
cia sua celebrant et dicunt quod rex iudeorum de illis magis
de quibus dicitur est rex nubie qui deus de nubia ierusalem
nec etiam ibi venit non valuit sed iuxta montem calvarie cappi
tanus fuit ideo sit eis hic locus datus altari qui ~~[illegible]~~ hec capella
offitiis processionis fuit et in indulgentiis accepit necessarius

Recedentes autem a capella illa | De loco ubi corpus xpisti in
de pede montis calvarie | unctum fuit et linteamine
processimus ad xx passus | cum sindone in volutum
Cristofori plura etiam de passione xpisti et venimus ad locum
in quo in ecclesie pavimento iacet niger lapis quibusdam rubeis ma
culis aspersus bene politus qui dicitur ibi fuisse tempore passionis xpisti
iuxta sepulcrum ioseph abarimatia sicut iudei suos mor
tuos lavant et super tabula lignea ex lapidea corpus ponunt et offi
ria consueta expleta lavando et ungendo Joseph ergo quod sepultura
sibi excidit de petra in eo loco coram tabula marmorea poli
pulchre sibi fecit in quo corpus suum lavaret et ungeret sed fuisse
nicodemus cum suis adiutoribus corpus xpisti de cruce solvissent portando
tulerunt in hunc et membra super hunc lapidem sanctum posuerunt ibique
~~ibi~~ unguentis fovertes involucra linteis et in sindone munda pu

Reges xpistianorum
in ierusalem

Predicto in ec
clesie

nubiani

✝

volucres et pro hoc funeris officio affuit gloriosissima et mestissima virgo Maria sedens et in sinu suo caput dulcissimi filii sui habens. ipsum quod sudario deligavit et Maria Magdalena pedes sacros quos etiam in vita unxerat diligentissime ungebat et multa ... ipsum preciosissimum corpus in hoc lapide euoluebat. Super hunc scripsi lapide ... de lo... iudei ... ut supra folio 109 ... apparuit ... hunc lapidem ... cessit ... et ... ipsum osculari ... et in indulgencias plenarie remissionis accepimus. In hoc loco paraverunt corpus domini ad sepulturam quod ad quinquaginta passus ab eo distat. Super quem locum est corda extensa de ... pendet inter lapides ... et pro processione posuerunt super lapidem ... in quo celebrabat missas qui volebat // ¶ De loco ubi dicitur esse centrale medium totius mundi

Et cum loco sancto anastasi ... sepulchri ingressi fuissemus ... processione a ... potatur ... corpus in sepulchrum ... sepulchri sancti et golgatanum ... templi ingressi fuimus ibi ... ad medium ... lapideis tabulis elevatum ... hoc ... in medio ... lapidem ... centrali medio totius mundi et dicunt ... quod dominus ... cum discipulis ibi stans digito hunc locum demonstraverit dicens hic est medium mundi. Sicut etiam ... historie quod ante templi ... edificationem fuit in hoc loco a ... alta columpna ... quando in equinoctio estivali ... meridie sole directe super eam stante ... quidam miles peregrinus ... accepta licentia a domino ... ascendit ... et inspiciens in ... alta ... et ... medium ... vidit ... ego ... de ... stat et quod illa ... ibi ... Multi tamen dicunt ... in medio mundi ... in medio ... totius mundi ... et dixit ... salvatorem nostrum salutem in medio terre ... fuisse ... ut ... Ezechiel vi. Ista

1 Sed an hoc sit verum et evidens signum quod locus ille sit in medio terre ... in meridie sol ... sit directe super capita ... quod umbra ... non reddit ... legi ... in pluribus libris ... loci ubi ... tempus non reddat umbram ... ... in medio ... arcano ... meridie ... ... quod sola ... a ... et petrus de albano ... ... medio ... in ... tabula ... ... non esse medii ... multi ... ... medio ... sol ... meridie ... Non ... vulgi ymaginatio ... orbis ... mundi ... ... medium ... antipodes ... ... Sextum in medio mundi esse ... dicunt.

est sextus in medio terram passi ... et ... Et ... salute in medio terre ... quod ... in medio terre ad ... esse ... locus ... ad latus dextrum ... et ab eo ... super montem calvarie ... in medio ... medium in mundi ... in medio ... medio ... medio ... medio mundi ... de ... sancti sepulchri ... in medio ... templi sepulchri ... hoc ... loco ... et ... salutem et ... de ... mundi ... medium ... et candelis ... salute ... indulgencias accepimus. ¶ De loco ubi sancte mulieres viderunt revolutum lapidem

Recedentibus nobis ab hoc loco de golgatana contra a monumento ... in ... sancti sepulchri et ... quo tres mulieres ... ut ... viderunt revolutum lapidem a monumento ... sollicite ... revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti ... viderunt ... revolutum ... in loco illo ... de ... indulgencias accepimus.

¶ ... talis pictura et figura est sancti sepulchri et ... in ... sancti sepulchri ... vigilasse ad ... sepulchrum ... noctes in eo ...

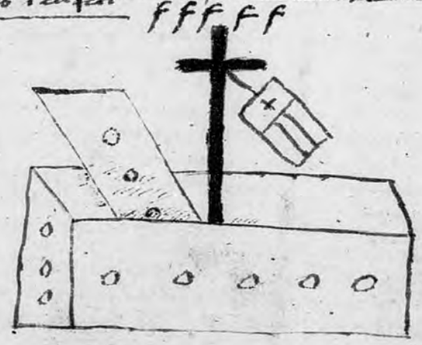

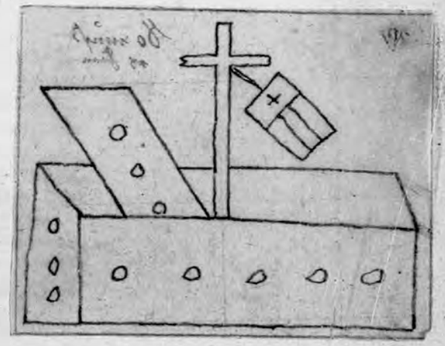

Von diesem Original

Archivale: Felix Fabri Evagatorium 114. Doppelseite

Scan Nr.: S234-2007 color/sw

Größe /dpi 300 dpi

¶ De ingressu peregrinorum in sanctissimum domini Jhesu sepulchrum

exhortatio ad gaudium habendum in sepulchro domini

Expergiscimini nunc et surgite fratres et domini peregrini et ad procedendum celeriter festinate, si non nisi festive venite. Prius tristicia deposita, lacrimas ab oculis vestris abstergite, a lamentacionibus silete, et jocundissimum paschale alleluia [illegible] [illegible] per tristia sabbata [illegible] feliciter irradiavit, mundo dudum ex squalido et tenebroso sepulchro quod jam jam ingressuri sumus, multo est magis fuit mundus ex eo illuminatus quam a celi luminaribus sideribusque fuit illustratus. ~~[illegible]~~ Venite ergo cum leticia et laudate et videte locum ubi positus erat dominus, et trina voce peregrina cum [illegible] cantorem festiva et jocunda voce [illegible] paschale ad cenam agni providi [illegible] et cum isto cantu procedimus et ad dulcissimum domini Jhesu sepulchrum veniamus, et cum eo [illegible] passionis cum [illegible] alta [illegible] cum tanto gaudio et [illegible] ac si festum dies pasche [illegible] laboriosa et triste quadragesima advenisset [illegible] in monte calvarie Christo domino nostro compassi sumus et lacrimas fudimus, sic hic congaudere sumus nostro redemptori et dulces leticie lacrimas cum alacri corde reddidimus. Et [illegible] salvatori nostro Jhesus pro fletibus et tristiciis, pro illusionibus et [illegible] pro aceti et fellis poculo, pro suppliciis crucis et vulnerum, pro morte horribili, pro lamentabili sepultura, pro inferno [illegible] et claustro tenebrarum penetracione, pro fervente [illegible] [illegible] pro principis tenebrarum ligacione et animarum electarum absolucione, ex hoc quod omnibus tumulo gloriosus triumphator surrexit, [illegible] gloriosissima resurrectione terra tremuit, infernus expavit et celum resplenduit. ~~[illegible]~~ [illegible] ex hoc tumulo obscuro ex quo [illegible] tenebrosa [illegible] lumine eminuit tantaque splendore illustrat tantaque candore [illegible] tanta serenitas radiavit, tanta jocunditas [illegible] tanta salus [illegible] et [illegible] sit [illegible] [illegible] et [illegible] in hoc magis sepulchro et exiguo tugurio renovata [illegible] aquile, leo catulum suscitavit, fenix [illegible] de ventre ceti illesus exivit, vestitu [illegible] [illegible] auro, [illegible] [illegible] quod cecidit suscitatum est, refulsit sol qui prius erat in nubilo, [illegible] [illegible] in fenum [illegible] [illegible] [illegible] Sampson tulit portas et [illegible] custodias, Joseph eductus de carcere [illegible] et decoratur et dominus Egypti constituitur [illegible] [illegible] et leticia [illegible] et [illegible] via laboriosa peregrinacio et tediosa evagacio finit et quietatur. ¶ De penaque ego obsecro in hoc loco [illegible] [illegible] [illegible] nubila [illegible]

[Note at top of page:] [illegible] singularissima cum gaudio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad milites templi [illegible] [illegible] sancta et desiderabilia loca sepulchri tenet [illegible] [illegible] [illegible] nescio quid sentiat [illegible] in regno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Bulgaricis cum leta [illegible] [illegible] [illegible]

et in leticie [illegible] sumus et qui fuimus de peregrinacionis [illegible] [illegible] sumus cum dolore [illegible] de ipsius resurrectione gaudia jocundemur.

¶ Venerat sanctis sepulchri militibus et peregrinis [illegible] sepulchri sanctissimi ingredimur et videte [illegible] surgite [illegible] [illegible] ubi positus erat dominus [illegible] cum leticia [illegible] sumus [illegible] post [illegible] dulcissimum domini Jhesu monumentum et loculum sanctissimum [illegible] [illegible] suis et [illegible] Bulgaricis plenissime [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum leta [illegible] [illegible] [illegible] sumus et [illegible] habuit haec processio [illegible] [illegible] [illegible] — anni tercii septimus

[illegible] [illegible] processione [illegible] se peregrini per [illegible] [illegible] ad angulos templi [illegible] societates [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] collacionem [illegible] collacionem ad paululum quiescendum [illegible] capita [illegible] ad [illegible] et [illegible] pavimento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] capella beate virginis qui dederunt [illegible] [illegible] locum pro dormicione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] vigilantibus per loca [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loca sancta [illegible] dicta ad placitum [illegible] et nunc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sepulchri et montem calvarie ascendere et [illegible] [illegible] sancte crucis descendere et ad alia loca pro placito [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] et devocio [illegible] collectio [illegible] [illegible] singularibus misteriis sanctorum locorum [illegible] [illegible] processione [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et planctus ibi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sancte crucis et matutinas [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] loco habui quia [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sepulchri et aliarum [illegible] [illegible] [illegible] plena peregrinis et [illegible]

— processiones singulares — devociones [illegible]

— loca [illegible] [illegible] [illegible] sancte crucis

¶ [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] per templum [illegible] [illegible] singulos angulos [illegible] [illegible] ad confessionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in cathedra sancte Helene [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fo. 118 a.

¶ De officio divino in dominico sepulchro ut fuit celebratum et de [illegible] celebrandi [illegible] [illegible] et de ordine —

[illegible] [illegible] facta cum tabula lignea [illegible] per templum et magnum [illegible] ad matutinas [illegible] [illegible] [illegible] ut audivi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] confessiva —

missie media nocte
quia expulit a sella
cum celebrei

Cōtra ipos qdam
misse sacerdotū

alchana et decima

Cause ptes quę fuē
dotes litigant qdā
celebrandi secundē eos

lia hora statui q eos audiē velle set i grauss sacristia q est
capelle libe dnōs ānexa i dui me ad missā celebrandā
habet ci cum ly suo et beneficiariis una penitencia q ff me
dixo mestily quia celebraui missā Requiem Ego exui i
festiū dūm sepulcrop et pmi ecclesiā celebrandi cū quieta
galeni et postea de dnica insurrectōis celebraui sub mi
ssa mea aliquos dubitabiles gmcaui i manustro sto de
quissiae preū gradū ffpq me alij sacerdotes ad missā ce
lebrandā accesserunt i sto sepulcro et i alijs ibi locis
ut dixi folio 116 a b ac est in ffin plene sto sepulcri
maiore gētaū sacerdotū et pripue qui fuit ptes et q stat
ci cū sepulcrop et expectat celebratez ueni dū abdam
ibi discretū stantē alios accedentes dū ille celebrauit fecq
uit sacris vestib; assumpsi filii quinq de nouo i ptes q eos gredat
accipe casula nostres et dū alba de pannis eos nouo i ptes eos
applicauit et requisit et offendit se pos ibi i tm q ipse ipsi
ad albā procedentē qdi sic i tantos i tm quatos q nouo
sacerdos ducebat alterci admitte in nestē ly cōtra
alij ducebat ego ea reuelo vr nō eos deceptū ut me pdas
ibi dixit et tu nō eos celebrandō pdō te pdā qua deceptō
sui q tu et put ego ipse ipsi ad turpia pugnacia et maledicta
nos q eodē tractabēs ad alia q ipse ipsi ad dnicā pcessimus
quib; ipse audiūt lurigines inracundabiliq; de quita sententias
quita temeritas quita cecitas [illegible] iudicium sic
litigādo eos habere cum fratib; et dō ac gōibz abhominabile
dissidiū qui astabat et ad gūdi scandalū ly assistebat
Deus ergo sōte ep i denuncie mea nō tm sui affectu ad ele
ctionē ipius illi ad pacē q aderet sū celebrandi accessisse
q placo grauissē ff tm sui litigio loco habui i tacit opto
tē i pa et sē pegnacie q sedi questa alias qui quide
nō gredebat ut litigabat et cū ut et patricia uxe ebat
alba ad se vēgentes ado potestatiue q nec ausq eā se eis
appōe et illas pugnacitates litigandi et
magis vemēcias illa ginguit ex defectu dūm q
nes nō admittūt q pa et mea pegnacie excat nutri sa
dotes pegni et puericlaici et nō eā nes admitta pfec
ter tm nutra talia accidentia sū et pegnacie excat pau
ci sacerdotes et nutri sectarios et pū gaudiū sciri pendēs
sū cuita admanentia q nes pacifice vīsebat causę at
q ec sacerdotes sic festinat et placo gredut sui varie-

q uia i q ly suo et dnico ad loca sto q vadit i q gradi
dalia i difficultū et pripue i eis qui nō habet ci sicq et
sodes et tales timet nō cognoscat ff q topp nō debet eis
q sue denocat satisfiat q dalia i quia inter sacerdotes pu
blico habet q celebrat celebrac missā vna q dnica sto sepulcrop
et illi ut saluat natū gredut et canonici fraudent dalia i
dranda accipiūt missā de alijs q nostri vocandi pplerei
nō possunt et illi mittentes quittant eis tot missas cele
brat i sto sepulcri et qui ancta ab eis exigunt et dat
eis expensas et tales timet q nūcū et festinat celebri
grat ut q dalia i ut redeuntes ad preū dnicū nō deb
serit ego celebraui i sto sepulcrop missā et mdū eis pos
si locū habū nō posset q esset eis vēcudia et scandalū q
ter dat dicit alicui sacerdoti ducato ut illo die q se miss
sā celebret i sto sepulcri et illi cōa curate fraudent
ligrasi a suis plat habet q missā ut tot missas i sto
sepulcro celebret et aliqui i recessu a suis cois et amicis
q mittūt eis q celebrauit sic i sepulcro dūm preū dicit eis
festinat placo grandū dalia nā i et sōte suspiciosa suo
ci q de alijs missa i dnico sepulcro dicta libenter de nie
de pnc gratiā sic eis dat de missis celebratis ad cathaqu
bas reuerent pripue libenter nec q quibz i tendit celebrare
et q hoc idut valde festinat et cū suo debmodo et sum offe
rent scandalo sectarem auby suarū cece gredut dalia nō
i quida putat missas i sto sepulcro dictas efficaciores esse
tā q se q alijs aīs et defunctis et magis ppertinere q
dalia nā i capitolinas q q da et nūcupatiua q
alia deficientes ancedere curat quia pacias habe nescit
dalia nā i q i pa et ultra q cum libenter sicut q nō nisi ibi
nostribz i cū sto septegesi nacte q mittūt nō vocat eis
nisi tepus q ibi missis et pdō quilibz curat se po de missa
i sto sepulcro dicta expedire et ca nō dicta nō quiescit
mente sola defrec tepus si ser sepe multi tepus defecit et
sua missa i sto sepulcro ecclesie ad officia ff q sui
dicta i missas celebrauit et cū pa sol occubuit tēp
scista cū tacula ouerit q scribe i i cartz et signum sc
ad sūmū aff pq pma et tcia cathaqu ff nocte cal
uarie ff scdā q ego eos i nacte sctz et pū gaudiū
cū suis missis sociis i dnici ad altare accessit et cata
affectū de sōte ecclie nāq at glaci oz i dnicis et cū
alijs ascribz q secuti sui officium sub officiis q̄m cane

Summū misse aff
sōte +

rent dñi milites et oēs pegrini ecclesiā in magō dolore
cedere plorātes et offerētes p̄ vsq; ad Golgotā. vbi in me
dio ecclie et p̄ pectus q̄ finimus coēgerunt sarracēni ad
expellēdos nos

Electio pegrinoz de templo scti sepulchri et visi
tatio locoz t̄ ylay t dulgen' habēn' p̄ totū ānū

Finito officijs et missis celebratis aperiebant dñi
mansi pegrini et januas ecclie patefaciebant
fratres pegrinis receptis ad valvas ut diximus
et ecclia audito tocius simul pulsu et tubarū
ac tympanoz dulcisonis laudibus et cantibus
ymnoz et canticoz dñi nostri ihesu xpi quoties sancta
sanctoz tripli genuflexerunt p̄ totā ecclesiā
deambulantes humiliter dominū adorabāt p̄ locoz sca
et egressi ab eis expellebantur et extra ecclesiā claudebant
nos deinde septi custodia scti sepulchri xpi quod
ac circuit dant sarracēni valvas ecclie et abierunt nos t̄ alios
fideles ibi stantes ad visitandū quoz dā locoz scōz q̄
templo coherentiū nos ordinamus

Ecclesia ego de castello ecclie
declinans ad dextrā et sub dio ad murū tripli
tū ascendit p̄ gradus lapideos et gressus dimit
ad montē caluarie et oliuarū sup̄ q̄d cū ostium p̄ q̄d ingre
diebat ad scopulū caluarie q̄d ostium ita ē p̄ sarracenos
obstructum Rubistis ac grādibus t̄ ostium p̄ q̄d ingredit
t̄ exit capella q̄ ē p̄ti septa cui sita sepulchri sub pte
ta ē munita t̄ edificata p̄ quā ab pte ecclie t̄ gradib⁹ p̄ quos
sarracēni ecclie t̄ ecclesiā ostium obstruxerunt et t̄ ista
capella t̄ loca t̄ quo transiui ego maria et scte sorores cum
gelista steterunt subtus ad radices scopuli caluarie p̄
eos ambos vidit dñs ihs et scte matri et matri de
scripto quedam ex his loca gradiens et ex his egressus
ri t̄ dulgentias accipiens seqū loca indulgentiarū habentur
et ecclesia sua t̄ eo pagut̄ p̄ hec loca gressi habent dolore
t̄ mestū cordis quia adhuc dolentibus quinimmo rapere
passionis ibi ea recreata nam q̄d̄ ē recondebat esse
tia ē capelle maioris tenet fuit ā xpo christo nichil q̄ ecce xpo
passionis ei nimiq; sua t̄ mestē tristitie penetralia sui
tegrissimi cordis habuit et ait euangelista nuta cruce
dum media mortis ei⁹ ictu utriq; accusa ā supplicio comparata

lamen. vgē maīe
sub crucē

si mitte turbata et voce querulosa. dicens. fili mi ait mea dulcis
gloriatio et gaudiū meū ait gladius penetrabilis dolorē mihi
acutissimo p̄ q̄ ē filie mihi et mihi facta ē dies illa et q̄s
potuit mederi vulneribus doloz meoz et mitigare angustias
misselle matris nec vnā ē q̄ audire filiū meū ait legisse fratres
q̄ speciosa caruas p̄ sibi filijs lugenti et mulieres et vem̄ qui
quos deputatos qui sacra scripta colunt fatum et sortem q̄ ēmina
sapiēs es Et sicut ora mihi t̄ tollēdā te ōno vulnus oblivio
nei videre matris tue, nō cura nō morsus et michil mihi
dulce est Et quid feram ego sic te filio mea dulcis dulcis
q̄ q̄ fingā Tu mihi pe, tu mihi fe, tu mihi blandū ecce
filius tu mee diuicie tu mee delicie, tu mea gloria q̄ me
desolatā q̄ tam filiū t̄ venire video desiccare q̄ amaricare
fili loquere mihi, matri tue ut audiā vocē tuā ut sic sal
ut audiā vocē tua parcens fiat ad vulcandū q̄ me cruciat
q̄ amāre tuo pendē, me defraudā t̄ spe t̄ diuitiis t̄ solacio tui
aspectus me orphanā deliquio q̄ ego et sibi lamentatoriis fugar
loco ego mea calamitate filij et tua deflebar. q̄ filius mihi
dixit dulcissime care filius tuus q̄ compassi ego sum t̄ hoc loco
matri sue t̄ mihi dolore saluāde filio q̄ ipe euangelista qui t̄ tam
afflictus ibi stabat q̄ to amare p̄ cruciis flagellabat q̄ rabat
ar loca ego et socie et alij nō sublevare q̄ vos q̄ ipe
si subrepe q̄ ipi fuere

De capella scte marie
lacrū et q̄re sic vocat

Egressis ecclesiā t̄ loco
q̄ supra p̄ dictū capellā tūsimum q̄ q̄ secta t̄ pulchra
nō scte marie angloz q̄ hec sunt libere t̄ officiat et
t̄ ea p̄ecati t̄ dulgenciās accepimus q̄ tunc fra
tres cōmuniter scti. q̄ve scte marie angloz capella esset quia scti sepulchri
triplo minor/ et ēpassus accepimus q̄ q̄ ē essent male illius
ecclie custodie q̄ anglis q̄ habet sit hec capella dilecta q̄
et scti anglis nō p̄ q̄ singulari hec custodiret q̄ eccl̄z et
dnōm sepulchri quidā q̄ p̄fidelis fidelis et eiusmodi essent
q̄ ēmi ecclie de tūsimo q̄ ibi ad sepulchri dñi secretū
mitia discrimā et mōs q̄ta euadit nimiū anglos custo
dia quibus t̄ hec capella q̄ ecclie et petre ecclie q̄ ecclesiā
redūdi ad q̄ā subcūq; anglica custodia

De capella scti
Johis baptiste

Ab ista capella tūsimum
q̄ egressi ad aliā t̄ hanc scti johis baptiste q̄ secta q̄ habent georgiani pe
q̄ ē ecclesiā q̄ dnōm et ecclesiā et t̄ dulgenciās
accepimus et de ille vōle q̄ ē q̄ maiē p̄ patres inter loca
habeat et ecclesiā nuta eccl̄z maioris p̄ ecclesiā et ecclesiā
ido quia scti simum baptiste q̄ sancti digito de nostras
ducat et ecclesiā q̄ q̄ tollit p̄ti nichi q̄ p̄ hec loca ex

d dolo maīe vginis
matis

Erat esse ecclesiam et quasi sacrificium offerebatur deo et ego mundi se obtulit
Ihesus deo illi capellam baptistam ut ipsi templo seruaret magis
placeret quia magno gaudio recreauit ipsi baptistam

Capella Sancte marie magdalene

Locavimus presbiteros
qualem capellam sancte
marie magdalene nostri et sinistro latere ingressi
uenit capannam ipsi fuit ut olim dicta magdalene
sibi in maria per et descendunt ibi capellam grecis officijs quidam
ego magis ut hoc autem qui preces huic sensisse templo sancte sepul-
chri adimpleret cum sancte marie magdalene sua in pace apti
tum descendit loca et a sepulchro recedens ipsa maria mag-
dalena sola et oratio nascit domico et quem ut de esse poterat
quia loco ecclesiam meruit hic gaudio creatorem ut gemuit te-
nibus hic gaudium et in hac capella sancte sepulchri dominici et
uenerit et gaudijs discessimus ad alia :-

Clerici qui ascendunt ad
vaham offerre filium
suum ysaac :-

Locavimus capelle ipsius
sancte et circuitu placere
ut alteri templo sancti sepulchri et de alteris sui assistens
ut descensu et uestibus et eadibus quibus misterijs ut de
circumeuntes nos ad dexteram laty alterij et illi primum ostium et gres-
si et obscurum tristitie in nos et uestibus frementes ista qui penitus ni-
chil uidere potuimus ex eo quia loci erat obscurus et nos recentes de
splendoribus solis et loco caliginosum et gressi sumus sursum per gra-
dus et quasi nimium ascendimus et aliquos passus et sexaginta gradus descendos
et quasi sumus ascendimus et aliquas cellulas ibi repperimus et ca-
mere das et quibus quidam miseri christiani occidentales habitant
ad quas pulsamus et non nisi una secunda et nigra nebulam
ibi et nemo qui ut nos audit discessit capella quam ascendimus
Est et capella pulchra vacua et polito marmore strata ad latus
sue habet altare ad latus unius fenestre exit in eam septem
per capella est esse et colore ornatum et quo altaria exprimebat
deum volebat ymolare ysaac filium suum unum sentiens calo-
rem et animi et augmentum et ecclesiam iudeorum filij tui di-
cit nobis ego et mihi scire ut sardenai ne damasceni sit factum
ecclesie dicunt ego et mihi inuenia quia salamon pugna templum
git sit factum dicit nostrum dictum et magis catholicum et non ornamentum ut
regium et uestibus ecclesiasticum quo ad locum succedentem habentium quia sit duas
habet filio filius sua ita peperit ut habet quem ut filio filio
ita peperit ei et ego mihi tradidit ut habet non B [illegible]
[illegible] capella ab exit stat nam uetusta

Altaria ymolant

Clerici reiecti pro
reprecatione

Ecclesia obedie

arbore diuaricata ego dicunt ecclesiam et plateam et locum ubi arcus habet
cambij pro recipere ego dicunt abiecto gaudio ut dicunt ego capella
ego sancta capella et uos nos ipsi augere et cum uestibus placet
ei et gaudijs inaptum Judaicis ad ecclesiam quibus nos
ad templum ecclesiam ipsi altaque obedientia quia sua ex
gradibus exiuit ad manum dum precepi ne sibi cantilena cum
et quadrissima oratione sua ego nobis uenit uenigenus sum sibi
mirabile natus ego legitima voce et cum gemissent facere fecunt
et cum his uestibus cum fabris bene sero obsequio nihil pedes sanc
et et uocem ego ille dicunt ecclesiam mittere et pro illos et locum
et practica hac occidissia labentes altaria cum semen ipsa
ut ego unum et erat sibi pro ea nubes ex parere pari
Dare et ysaac Jacob me pro filium tuum ad natu longa manu
et pedes meos famulis sanctifice me sic tibi et ex uno plag
ex regione quem cum uidet occidentes sene illum mirando fuisse
ligneo mag et pedes filij circumeuntes imaginatus gladium ut
illum percuteret et audita obedientia pueri et filij et uinculo ac
detrimento solutas ad obsequij ex Jhesu gaudium et ipsi ende
cum recipiat et prudentia obedientia et manere descripsit
tunc plateam clamat septem et accedens et pro uestibus descripsit
empla dacierat et tunc obedientia et septem et ex dies ego pri ac
quas et uacuis et locum ut dicunt nati quia adorant

Clerici ad occurrit ecclesie
sedecim altaria cum pa-
ne et uino :-

Vide egressi et quod aliud capella
est pulchra et ducti sumus quo
loco illo et erecta et quo ecclesie sedecim sacrum et sanctum
vos sexies altaria altaque et cum laudavit et promissos de ma
ribus ex uno [illegible] panes et et quod dedit cum altaria
pe osculari sua et et gulgeras accipimus et sacra nuncia ad
quatuor apud ad [illegible] introeuntes quibus ecclesie
decim sit mi decimas dedit de quibus altaria sacra
de illo loco ecclesie habes sit [illegible] [illegible] illa capel
la tussim ad nunc quod cum sup ad est gij uarios et longela
et ecclesie dimittat spue pabulum et distincta a pota pij duo
altaria cum erunt eductus fuerat usque ad nubes caluarie aptus nota
ne pabulum

Altaria in circuitu sedecim loco habet et in eo sunt ij sacra

Visis descendimus gradus et quos ascendamus et templi altaria et pe
stum nostratus sunt nobis lapis quod et panniculo

Lapis vestigium

rui erat impressa vestigia duoꝝ pedu hois ac si lo frac
sup massa cere mollis et pedes figer/ Quam et uidet
manifeste q signū ille vestigioꝝ nō fuit artificiose lapidi
cisa si aliquis minute diligenter ulla tabe attendo Quam
ui q vestigia fuit dñi dū ipe ibi stetit sub rupe calua
rie et sua ascensione expectantib⁹ discipulis suis lapis ipse
mag nabis et sacr Diascalari sug vestigia pede glorio
sissimi pedis exeuntis de atrio et celeri ascensu dñi baiu
lans sibi cruce quā diu subcrucē commisse angustia et
horroꝝ cū uidisset an se ipse rupe caluarie ut sacr pauit
fō 92 B hic loci sac segnitq; et lapide ipe inter cruces sa
ctas ipegimus Quē Egeria de scalari sug et Dñi
cruis plenā remissionis accepimus //

Palacium regis Iherusalem
iuxta templū

Post hec de atriis
ecclesie et ipse
semis pte cū pastu ad⁹ et gressi et arcu qdā
occurrimus stetim pauci aduersis et malegnatis et ad
iutoꝝ et Dñice magnitudinis ad ultimū Galileatis ascendimus pri
mū Dñice pauperis quedā grecū Galileat panicet passe
ra cū suis gaudens stetim subintrāte cū querela qua ut dixi et Galileus
grauiss sollempnis cū scalde multis cameis testudinatis erat
Gerens aptē occidentali cū sancto sepulcro/ uto qd de principa
li Galilee et fenestra p quam et cū sancto sepulcro
p q ipse pedes et supra dictum sepulcrū ipse Dñs alius fuit
Galileus regis Iherusalem et ea Galileam habitabat ut ꝑ sancto dñi
sepulcro ad ecclesiā et ordinē dicti Dñi ea quibus qui
no uno panes vepe regis latinoꝝ et ipse Dñs saladinus
copia et possessa ciuitate sancta multis quibus ipe primauit
ut nec sanctū ꝑ ipse et illi qui q regis palacium et Galileam nisi
cruce pur p pauperes ipse et ipa Dñs saladinus quidq; ruinā minā
tes et multis locis / cruce q ipe diuinat ut sublueret ruinas
illas / pregrini De egeria et illa Dñs Galileus qui ipse et ipse
et dicunt qd sit palacium prenominate gregoꝝ/

De hospitali sancti iohis
et locis circa ancipitis et
crucifixionis

Post hec Dñs
egressis ex opposito
et Hospitale sancti iohis ascendimus et quo pegrini dor
miunt et manducant [illegible] de quo supra fo
390 patuit ibique ac Galileam et ipse pegrini macant et

quida angeli gaudete gaudeam et sollempnis Galileus duoꝝ mi
lium sexcentorum qui erant pissimi Gasperes et longissimi
et egregii et fuit illa ipse ductus q qui pregrini Gasperales
credebat Galeus Gasperalis ij marchetos veneciarum
et sua quela Galeus Lilecq Gasperum et ipse ꝑ annum et quot
misset et ultra amplius et gloriosus fuit longe ipse et Gas
perale q si mille pegrini accesset ad locum sum ꝑ ipsum
Galileam sat vicinum videri potest et ea pte q sepulcrum
misit q adeo magna et q ea qui egredi ꝑ regni posset
macere et Rex appellat Gasperalis fuit unus et gentes mun
di illique Dñus Dñus et generaliter apud quos Gaspe
rabant alius honorabiles pegrini de alemania ipse et
Dñus erat alia cū uncia mag et q macer solebat fe
mine et egme q ciuib⁹ et Gasperali magno et Galileam
mine p mittebant et ipe ora potes mod excitetur et vene
ror lapidū fuit redacta q pauca ad locū pregni Gaspe
ralis excrescunt sarracenis succrescentib⁹ poraliū polito et albo
marmore tinato et mysteriosum musiglica qd fronte templi
sancti sepulcri et et quo tueri dicuntur et ululat dicat nota
ꝑm maledicte secte sue et scribunt es Ego dño credo quē mu
siglica in frei et ꝑ expectu crucifixionis et ꝑpudiosū ethnā
nam et edificatum quita musiglica subtrei et una scala pue
rar et q pueri pagani q de lege machometi et limū et
tota die mala sinistra clamat Ego qda alia nice dñi soly
ca et alamis de monte sion et altum templi descadere et puerū
clamatoꝝ audiuit accessi ad ipa scala et et ꝑpexi et
pinnaculum et sedebat ediate et diua et cade
uba ocis pit alt vocib⁹ ꝑsanabat et diuites caput in ter
so sit gudei frontis ecc et sunt oculi q lacrimas ut ꝑpetebat
ciba cadq ipa ubi et nota ethnici et sic sanabant

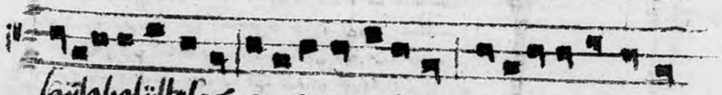

Laiſalyalillalacq et Laiſalyalillalacq
illa et una sunt principia et ꝑfessio fidei corp et ea et pars
puerōꝝ tradunt studendo et ea eis ꝑpetis nicibq et ordine
ſinbrecq eos frequē ea ꝑclamat ut patet fo 94 pte 2a
Gallia ecc Galiet quibq puerci et sermo et alia sonat sic seqe

Ecclesia pegrinoꝝ de palacio

Ecclesia sancte marie et sancti sepulcri

audiui. Sub illa sorta quē mesaghea et tēpli aream fuit
Duo execrees ciuitatis q̄ quisq; ducunt, malefactores et ꝑ
pdne domicte quasi dibani et stant q̄ magnū impedi
mentū et turbā pegrinor. Depecta michi gregis q̄ q̄
ad cōtās sōr sepulcrī descēdē audiui et oues meas in
ostiū tēpli dūtā. Si michi ista cōtās amatas statū ingressq
fuit me michi dixit q̄ pcidā et ferret. Redeo et Gof cucu
cos illi edificatos q̄ dedecy tēpli et Gospitalis et q̄ turbare
pegrinor. Gd Gospitali usq; q̄ tēpli aream est pāna roia
n̄ plebe pegrinis descendere quoiesc̄ uolunt pdia nisi gsq
ꝑstare ad execrees pdictos impediat. Q̄ cū mea pr pegri
nando nō finim. Ducti ad Gospitale sōr petrus ſ q̄ ſtra
Damus in aqua q̄ mello sub arce damid n̄ potāmus ad
cōtās sōr sepulcrī descēdē nisi subtrahendo dāy saluator
Et ait illi fuit q̄ alibi fuig Locū q̄ q̄ Gospitali ingressus
Gof tū scio q̄ ūm nos ꝑ pegrini mihi dūs fuerunt q̄ eode
Damus Gospitalitatiq̄ ꝑ plebes erant d̄ pdti aut armis na
bilitū muroꝝ q̄ notauit eos illi fuisse et nō q̄ Gospitali
sōr ꝑtes. Et ei dog cadē mādū ut intret Gabitaculis et
in Gancto pulcro situata pte nostra Syon et sedeat. Pa
mello q̄ Gq̄ dixit alibi locū pdictis ut dicebat q̄ risitatis q̄
gressi sunt eos q̄ilibz q̄ locis suis ꝑegrini milites sc̄orum
q̄ Gospitale sōr ꝑtes q̄ eligiosi nō nisi fidelibz minantibz usa
dicunt q̄ nostra Syon et ibi mandatum Gabitaculis et q̄ a
nimq; et sic q̄ finis illi pegrinat. Gē descripcō sōr sepulcrī
et cētā cētā

alud Gospitale q̄ mello

Sepulcrum dñi de septimus q̄ nos nō sit nec mag
ne ꝑsuasionis difficultatis nō nō pāna pacis q̄ cā nec et
Gof dñi dñs fratres q̄ de Gof q̄ ꝑmis q̄ libellis ꝑ cognosq; et
cet dñi Gorilibz q̄ dispōs fidelibz meis ꝑdē nolle ado da
re q̄ sic ꝑ fuit ego uidi oculis q̄ ꝑ ꝑpg nō nisi ser me
plis et mirū solū d̄ Gof q̄ uidentibz principatū nō ꝫ d̄ q̄ dicit
Primo ille fuit dñm sepulcrum tāpe quo eo fuit cāpg dñm locatū
Secundo quale illud sit q̄ modo stat q̄ uisitamq; et Gorag
Tertio dñm illud sepulcrum sit iq̄ q̄ dñs tuus fuit possibz et
qui illo ac̄ stat nō difficultes.

Primus ad primū sciēdū q̄ [illegible] fratres dñi nō ꝑ fuisse
dñm sepulcrum tāpe mathi ꝑpi nō pars difficultatis q̄ eo
q̄ antiq̄ sepulcrum illud tradunt audiuisse quidā ꝑpi dictis sōr
cum legeret scriptū nō posse id dicere Galilei quia fuerit et
ibi cuncti d̄ Gof locutū d̄ Marcus d̄ cō 21 dñm et accepta
to cāpe Joseph q̄ uoluit illud q̄ sindone munda et posui
illud q̄ monumento suo nouo q̄ excidit q̄ petra et ad
uoluit saxū magnū ad ostiū monumenti et abiit. Et Matheus
exercuit dicto de monumento q̄ Marcus nō cō 14. dicit Joseph
inuoluit sindone et deposuit eū q̄ uoluit sindone q̄ ꝑ po
suit eū q̄ monumento q̄ erat excisū q̄ petra et ad uoluit lapidē
ad ostiū monumenti Et cō 16 d̄ lapide ad uoluto. Et quippe
magnus ualde et q̄ ingressi q̄ monumentū uiderunt iuuenem
Marcus ait cō 13 d̄ Joseph ꝑcipit cāpus tpis et de posito q̄ ual
uit q̄ sindone et posuit eū q̄ in arcā petra excisō q̄ q̄ nō ꝫ ostū
q̄ posito q̄ erat Et cō 16 d̄ putres q̄ uoluerunt lapidē ad uo
luto a monumento Et q̄ egressi nō q̄ ingressi uiderunt corp dñi tpis
q̄ cō cō petrus surgēs ingressus est ad monumentū et q̄ uidit
uidit linteamina posita sola. Johannes ꝑ plus d̄ cō
19 d̄ Et ait et loco ubi uenerat fletus et orto et q̄ orto monumē
to uenit quia mystica erat monumentū positum et Et cō 20
d̄ q̄ maria magd uidit lapidē ablatum a monumento et ad
uenit petr et alter q̄ uenerunt ad monumentū ostiū sepulcri et
uidit linteamina posita sola. Quidam ꝑpi dicunt et nō q̄ uenit petrus cum sancto cum po
tuit et nō ostiū sepulcri et nō q̄ uenit q̄ petrus ait sancto cum po
dicunt quia mystica erat hoc sepulcrum q̄ Lyra q̄ Lactis q̄ quidā
dimon fuit quia ad illo nō ꝑ uidentibz q̄ ser fuit q̄ et
pli sup edificare cepit q̄ ꝑ ostendit ut pateret q̄ nō ꝫ ostū
monumenti loci quia erat tpe sepultus q̄ ꝑ cepit muros ꝑcutere
prostrare murog q̄ corruerunt et edificia adiacentia q̄ nō mysti
ca q̄ loci sepulcrum mystica euāgelistarū narrationē

Expta fuit sepulcrum de se
pulcro dñi

nō ꝑt bñ uidere
q̄ le fuit septus ꝑ

Sepulcri sctī ymaginacio

Spelūca dupē ꝙ sic ut dr̄ē

Sceptr̄ sctī fuit spelūca dupē

Dri mis ego sōc ālc fuit sepulcr̄ xpi qū ⁊ ipo sepulms
fuit ⁊ ymaginauc arctū extra murū ⁊ fossata diuisatis
et pūs fossata et arctū creatū publicū macriē arcti ga-
lēd alcuna spelūca murū cubiculū fossati à rupes si rupi
ly ongi scō ⁊ petro ⁊ fuit ab alia postrēq ymaginauc pūpo
arcto rupes quio pede pānos et magnū cubita gsurga-
tos ⁊ pq̄ rua rupis magna et lata ad modū domus
stat ⁊ tegra ita cauata Talis fuit arctū dq̄ postea dq̄ in
loco à ocuisitoꝝ ⁊ clūs ꝙ e cās arctū fuit ei clusus per arctū
ocuisitos put rupes vaginis ita ꝙ nia publica dāi-
debat rupe ocuisitoꝝ a macricia loci ⁊ dcō ei arcti pōni
tū sepulcra fuit rupibꝫ pleni et de fundo ⁊ cāli ꝙ rupem de
macrē loci ego q̄ ⁊ suis arctū rupes magnas habebant
rupas cauabat et sibi sepulcr̄ ⁊ habebat et habitacla q̄ nō
habebat si rupes magna cās fuit rua habitacla breuia pue
icta ostrū ꝙ habebat et aliud cauabat fiebat ꝙ alijs aūs
sepelīēdis et pq̄ loci strēt petra ⁊ habebat ꝙ alio habitacla
dri per nō habebat nisi unū sepulcr̄ cauatura diuersa spelū-
ca sepelēdi si duas habebat spelūca dupē sic legim habeba
quā cmisse spelūca dupē qdā dri ⁊ habitacla spelūca
dupē si ꝙ dūxi et sic de pcepo ⁊ dūi ego ⁊ aquilg arctū
magna aqua ab celde macrē sp̄ pietibꝫ petre ⁊ spelūcas ꝙ
sibi ⁊ mic ē sua ⁊ dextrā, una pq̄ dūi ⁊ spaq̄ petrā ⁊ risab
ly nō aūs sin ostū ad ultimū p̄cedē ꝙ q̄ ⁊ ⁊ sub sin fundū et
cauā ꝙ pme spelūce astiū ejn missū amplius ōnē nō potui
substrui qm̄ hoīaūc reuelīē posset ⁊ ⁊ gdēs cauā et
spelūc cmittēq̄ quia ātiqui ꝙ fūde petras ꝙ suis mūnis si
spelūcē cpiebant Joseph ego dixi ymaginacōis non bay or
justos nobiles et dūos potēs et prudēs cmit ꝙ se ocūd mo
ra cmitta ad latꝰ rupis cauāc et rupē ⁊ tegra ⁊ cidi et
cauari fec duplicē spelūcā faciē ꝙ sua sepultura et aīe astio
lū sapiē gradē ꝙ nobile fis fec ut ea sepulcr̄ posset ad astiū
mūnēti ⁊ dyacono aīe dūo cessit Joseph qui cū suo
mūnēta ꝙ pō sedit ⁊ ꝙ pūs et altrū ⁊ ea sepulcr̄ fuit/ ffuit
[illegible] Sed ea de cauē de parēs fuit pō
trauersū cū a rupe cauāc p̄ncipiēdi ⁊ ostrū et sup lapidē
ad hoc fact̄ cū pus rumpere et ⁊ sepulcr̄ ⁊ tulerūt ⁊ sedy
spelūcā quia cās spelūca dupē et pm ostiū pe spelūce cās alia
et latū ad medū spelūce ducēs ostiū ad sedy spelūce duas
nō ꝙpiciebat ostiū pe quia cās ⁊ latere similē ⁊ grecūs
et cās dimissū et pānū astiū at a pte dext̄ pcipy cās loci

dēa pūs mōumētū et sepulcr̄

mūs ꝙe dispānis dñi sceptri

Sepulcr̄ sctī corrupt et vetꝰ cauāc rupe fuit

⁊ q̄ pcipy fuerāt duo ⁊ aqlonāc pte ibi ei cū ⁊ dupta fuit
⁊ dimissa cauatō et tm d̄ petra dimissū ꝙd occupy hoc
ꝙ duplo jacēt occupat ⁊ latū et ⁊ longū ibi palmis
et dimidia a rupe sancte qm̄ nō ꝙ sēbatus de dūo
eo sepulcro fuerat diffinitū ad pūs mōumētū et se-
pulcr̄ sanctimōie ei dē tota pēs cauata et tabid
habitacla ⁊ sepulcr̄ dē loci cōpis sar cofagi sine mūtis
sū tūba sine mōumētū ego dūs nō habuit sepulcr̄ sine
sarcofagi mobilē is de pā fabri fuit tū ab aptē antē
riori cauato ad pponēd cōpm q̄ ⁊ medio sepulcri
pōbāt ita ꝙ sup fuit qd tabula coopta et ⁊ pea fūdy
alueus clauaty de lictꝰ ⁊ cōpi pauchā sup ⁊ bn nide-
loqui sōt de dūo sepulcro sēbatus q̄ ly agie ⁊ cypsta sca-
allegat ꝙ cū ⁊ beda d̄ mōumētū dūi dog cāt ro-
tūda d̄ sub pacatē rupe excisa tūc altitudinis ut
uix hō laugy manu extēta culmē posset attingē. pūl-
tū habēs ab oriētē qui magnū lapē aperty cāt postio
pūs pte nō ꝙ aquilonarē loci dūi cōpis ⁊ cad petra
fuaty ⁊ vij pedes habēs longitudinis vij palmis al-
cij pauimēto eminēs qui sarcofagi sup pāty fūda-
mēto sūt ⁊ ipē petre loculi fuaty cāt sūt fit ⁊ munis do
murꝰ ad utensilia sepulturā a ꝙt sarcofagi alle nō de
sup ꝙ ⁊ alarere, medialis pabulū cāt ut esset ꝙ loculi
cāt tuba ⁊ latē jacēs aptata nō sursū ꝙ ad latꝰ palmis
dolore nō minuēti et lucubi vulnerādo et alio dō esse
ꝙ migty ꝙ magis à sup̄ illa cās pa dispositū dūi mau
mūti et sepulcrū is ad dispānē ⁊ mūnit ligadrei
aut̄ pupatō qui ⁊ loca repleū scūs ereigi fec ut ecc
sup patuit fo 116 b, quā mūti tū dūs nō de posuit ad
rupē cauāc ꝙ utiq̄ ea dispanata tāplo ⁊ claustr
sūt hodie et illā tū minuerūt loci loc illo ex ipsi uit
ꝙ ⁊ spelūca dūi sepulcri collocauit pauis ymaginē
et rupi cauāc supposuit statuā scūs ut ꝙd ꝙ
⁊ cpto ad pauimē. Est subtus dispāna preaua et altꝰ
mobilē mūsit loci sedy dūs erit ⁊ tūd adaptata et fuit
put cōstat qua ꝙ fraty adriani voraginē implenit ꝙ
cāt ꝙ fossatū cūitatē et murꝰ cōduxit cpto cūitē
valuit ut pz fo 112 b et hoc nec loci ⁊ oblīnio
ne et sūt sepulcra xpi fratū capella et oratoriū
pauis s cōstantē ad cauāc fuit fraty mag scūs

et ista fuit lex iste tale cubitū demensū dedicq et gestilm
ervesp pleg usq ad trappa sate Helene q loca a deliberis
quecquit et ppo dño recolencia. Anno sūi sepulcre
Quando nichil q quale nec illo tēpe fuit et gle

gato tuger

Sepulcri dñi sepulcre oq figurā et forme sue
sic quo notificādo accipiū descripcoz q reddit hoc
pus nūc potes tuger civis nūrēbgens qfecit
tligwa theutonica d dño monumento qui anno 1518 Aq uno
vndecimo anno cū meū pm transitū fuit mihi dicq et sextus
et dñm tumulū ornassēt vspexit et mihi pedicq di
gitū et extendit brachijs mē suā et accepit oq quidē de
sepoz nrm i sextū habui et q para sue sepulcri dñi sepul
cro sic i vsu pdō cū de theutonica ligwa i latinā trāsup
si et exemplario meo i scripsi ubi vera et a vivo mathneo
accepi qfectū. Et ne aliqm timeas equinoctiū ambiguitā
et quia hoc pmittis i q ubi supe pe dño gato tuger pars
i suo thetatico libello dabitur ibi ego cubitū pmo q ex nre
sua accipiē extenso abolmo br achijs de trunco medij digiti
ti os nisi ex manu usq ad trunc altercati Et ubi spe pat ipam
ibi ego pmā palmū q accipiē manū extensa de pmā pollicis
usq ad finē auricularis ut medij digiti Et sic ibi ego pfatus
dñs gato tuger dñm sepulcri et monumētū sic

palmus spans
Cubitq dabitur
palmus

De sepulcro sancti sepulcri

Qd) amplectendi dñm ab exercitu apparet pro aspectu qñ ista
tuerit basis no altius ascendit q tres angulos habeat et ad
ipsius angulū stat columpna lapidea separatus trium palmi
pissa et ille columpne sustentant pauca testudine q i sup
monumētū a qua testudine exit qdā conspicuus pavimēti
tū q columpnas excedit ad mensura dimidij pedis Habz et
rotunditas tocq damicte in columpnis xij cubitos magnos
mensurādo ab extra q opus totū monumētū Qz templum
altitudo mensurado habz xx palmos paulomq plus de
et rotunde i latitudine sex a pauimēto usq ad supmū gra
ui testudinis habz vnci et dimidij altitudinē Sepulcri
at sue tribe monumēti qd q sic i dicit pte damicte albo
et polito mārmore vestita tabula marmorea apta supq qd
celebrari missa habet i latitudine iiij palmos et iij
digitos porrecta nō mensurādo tres palmos
et iiij digitos Absolvit autē ppelice q qd i gressq patet
habz i altitudine iiij palmos et dimidiū palmi Sup
latitudine vō q palmi duos et dimidiū et iij digi
tos obtinens at ostiali sue foramē petre q i pessō tres
palmos q paruo altitudo tocq monumēti sue damicte

atrea sue fuit usq ad sup [illegible] cū testudie q duos
cubitos cū dimidio magnos Sup conspexū testudinis
est edificatū tabulatū i sex angulos i altū sup tuncis
cū duplicatis columpnis vō habentes i altitudine ij cubitos
i sustentant culmē tabernaculi qd q i altere quod cubitū
de supmo vō culmine illo tabernaculi mensurādo q parue sue
sūt q ad aptura q sup tecti i sup monumētū pq q
lus i triplū superat sunt fatti vij cubiti et alla aptura
i catūda et adō lata sic tota damicta monumēti
ita q si pa damicta nobilis esset et sue q tegeret a
pte aptura posset q tligi vz a q sup monumētū dñi
stat sub divo ita q pluit et ningit q pdicta aptura
sup cū q parua ipa tabernaculi subtili formate i fabre
factū de polito mārmore et pulcq et cū columpnis et
culmine fuit de amenitū sue gadie pq ingenio vetustate
ausq obfuscatū fuit et pdicte ego pq a fundamēto templi
usq ad supmū culminis tabernaculi monumēti sunt i alti
tudine vij cubiti a fundamento vō usq ad aptura tecti
sunt q ij cubiti a paulo plus Paruo au i tocq monumēti
i circuitu q vij palmos cū dimidio Et capella
in pelicā tumuli q i pelicā pa q i latitudine q cu
bitos et i longe tobiqet i quolibz latere q pauca
fenestrea q data pauca pelicā anteriore i vel pal
mis ab asse astiolo pelicē i tricoris est sup fundamētū
de nigro sedisse pq dñm resurgēte qui lap i pō dlij
mij lapidis ad ostiū monumēti revoluti de quo lapi
de patuit sup fō por Ostrae illa i dimi monumēti de
sepō put gadie stat et per de sepō ad oculū pq per
pegnali qd sc magistri et dñs benenhāq de breatzbacq
decanq [illegible] cū magnatibz q fuit cameo mee
sede pegnacatis i quo artificiali effigiatoe sc figura
dñi monumēti depingi fuit et alia ut patebit Necpar
ti sciri ingeniosa et crudeli pictare q pcio gdaret q
a venerādo pāu et de tempo pocio cubitum et locoq ha
bitudines et fāmas figuraret qd et magnalit et q fecit
dñi ego placet cāq pictura i spiciat et pfatū de sepulcro
dare i velliget Hor dñi monumēti i medio cū sue
resurrectis dñice stat sue i dic pascheis i cū pvincia
li civitatis colmesis sepulcro ponuntur cū sci monumēti
i rotunda et sup apta ut patebit [illegible]
ostia q anno q ostia sci sepulcri pm i i parietalo
in pelicā pua qd ab alto q muri ad altare ut q go pa
ti existit pt supmetre pace i muro et pcari dimissi

Ioannes

Lud. de Breatzbach

Tercia ostia sci sepulcri

terre vero aliquas sup[er] ipm murum sedi et merces negociatorum
in pavimento inferius [per]spexi iam in circuitu in arcualiu non est
ipse ostium quia sup[er] caput ingredientis [...] est eid cadat supra
ei limine sed inter duos muros se respicientes in ingressu quasi
esset alavees et limen sup[er] pariete ostium fuit [...] ostium
est de articulo proxima spelunca monumenti et hoc ostium janua
claudi et serris obfirmari hoc hostij claves pro habent latini
fratres minores iam paucos annos georgiani eas habebant [...]
ostium est de illa capella et ipa spelunca in secunda spelunca in qua dominicum
est sepulchrum illa spelunca nullas habet fenestras nec lumen in ea est
nisi quod a lampadibus xix in ea ardentibus quae pendent sup[er] sar-
cofagum [...] quia spelunca angusta est causatur ab igne lam-
padarum fumus et fetor qui valde turbabat intrantes et mora
in ea facientes ardent eciam intra candele sup[er] sepulchrum quas po-
nunt peregrini pro devocione conflande ex fumo lampadarum
et candelarum denigrata est sup[er]ficies in interior ex toto quae
tamen vestita est candido et polito marmore per totum solumque pavi-
mentum pictis et areis de [...] dello//

Tercio videndum est an illud monu-
mentum et illud sepulchrum de quo sacra dicta est
sit idem in quo dominus fuit positus de quo et an sit
(Aliud senciendum sit de sepulchro illo domini an sit saxum vero et primum aut an sit aliud post edificatum)
reperisse credimus et hic articulus majoris difficultatis
est. Sed cum determinacionem dicta ea quae legi in antiquis et mo-
dernis peregrinalibus collecta ex ipsis quasi teme asserere
quod devocionem ad dominicum sepulchrum posset aut tollere aut di-
minuere in corpore fidelibus sed parvo difficultas ista resultat
ex diversis et differentibus sancti sepulchri descripcionibus antiquorum
et modernorum. Licet eciam ex diverso statu civitatis Jherusalem et
ecclesie ejus devastacionibus sed ex desiderio eciam et devocione ipsius
sepulchri visitancium et aliqui de eo in patriam portantes reliquias
quorum [...] vestitum est ipsius sepulchri antiquitas surrexit cum
ut puto ut erat in monumento ut in sarcofago quamquam appa-
reat de rupe nova et petra sed totum ut patet est candido et
polito marmore vestitum et ornatum quod ab inicio non fuit.
Videat ergo quilibet de hoc senciat et quod magis vero est [...]
Quidam sanctus dictus Adeulfus qui visitavit dominicum sepulchrum
vere et longe ante tempora latinorum regum Jherusalem ut michi
videtur Jherusalem fuit antiquus post [...] imperatorem civitas
sancta esset per Sarracenos capta sic in suo libello sic dicit
In spacio medio rotunde in ecclesie est rotunda in est
in una eadem petra excisa tugurium in quo possunt homines
stare et orare et a [...] tugurii brevis statura homines
usque ad illius domunculi cameram arcuatura pedes et se-
pes mensura in altum extendi [...] tugurioli in circuitu ad

Latini claves sancti sepulchri habent

xix lampades ardent in monumento domini

Antiqua sancti sepulchri descripcio Adeulfi

orientem respiciat et totum extrinsecus electo marmore tegitur cujus summum
culmen auro ornatum auream non parvam sustentat crucem [...]
tugurii aquilonari parte sepulchrum domini in eadem petra excisum ha-
betur inter sub pavimentum humilius est loco sepulchri [...] hoc tugurium
ultro suspensum [...] tectum est [...] ornatura ferramentorum
ostendit vestigia quibus dolatores in eadem usi sunt opere color vero
illius ejusdem petre monumenti et sepulchri [...] mixti fuit ru-
beus et albus unde et bicolor eadem ostendit petra. Ipse super hoc sepul-
crum suplicet fortasse lectum capacem unius hominis super dorsum jacentis in-
modum spelunce in circuitu habens ad australem monumenti partem respi-
ciente e regione culmen humile desuper eminens fabrefactum in
quo sepulchro duodecim lampades juxta numerum xii apostolorum quae die
ac nocte ardentes lucent illius [...] et pta alia habet prefatus sanctus se
vidisse quae ostendunt eum quod [...] mille annos [...] sanctus vidisse
Et valde placet michi illa descripcio quia videtur concordare cum
descripcione venerabilis bede quam posui folio 126 [...]

Quidam alius peregrinus qui anno domini 1336 dominicum sepulchrum vidit
dicit sic. spelunca in qua est sepulchrum domini est exterius undique tecta
marmore sed interius est rupis nuda sicut fuit tempore passio-
nis Christi. Sed ille intelligit per hoc quod dicit speluncam esse totam ex-
terius tectam marmore totam superficiem spelunce aperto et aspera
tunc erat spelunca sicut hodie est sed non audet dicere quod solum superficies
pars exterior fuit tecta marmore et interior nuda sic concor-
dat cum precedenti descripcione et ita credo eum sensisse

Alius quidam peregrinus dicit capella sancti sepulchri est testu-
dinata in modum fornicis nullas habens fenestras et in eadem est
sepulchrum quod est de integro lapide excisum. Sed ne a peregrinis
violatur est marmoreis tabulis vestitum et tabula anterioris
partis habet tria foramina per quae necessario sancti sepulchri tangi et de-
osculari potest est in tabula adeo artificialiter lapidi adjuncta quod
verus lapis esse putatur et idem dicit credo quod ultra eam de vera pe-
tra sepulchri domini habeat Christi et in quod per perias et gemma posset
deportari dudum deportatum fuisset eciam si magnus mons fuisset
quod eciam vult quod multe lampades in sepulchro ardeant nisi tempore quo peregrini
ibi morantur qui oleum emunt —

Peregrinus alius fuit anno 1330 in dominico sepulchro qui ad
instanciam cujusdam cardinalis intravit ut ea consideraret et modo dicto
descripsit sancti sepulchri hoc adiungens videlicet in loco quod mo-
numentum illi sanctissimo loco superpositum non est illud in quo corpus
Christi exanime primitus fuit positum quia sacro testante eloquio mo-
numentum Christi erat excisum in petra nova sicut antiquorum monu-
menta sunt in illis regionibus illud vero ex pluribus petris est compositum
cemento conglutinatum ad instar artificiatum nec est ibi aliquid de
vero sepulchro nisi in parte summa eminet de [...] lapis grossus ut caput hominis et albus septem palmis a terra de-
orsum et hunc peregrini deosculantur pro reliquiis veri sepulchri
Christi hec ille —

Alia sancti sepulchri descripcio

Alia sancti sepulchri descripcio

Alia sancti sepulchri descripcio

128.

Iulie d'sepcies
Gcti sepulc

Franci audiues q
ñ l'a d'sepulcro sit
r Iherlm

Nouissime pegrinii r gressi gracia r suis libellulis ñferent
et quilibz hoz qd fili nidê conarg r ura trdê qñ ñ sit fas alicui
gdiu ê ruida Iherlm q subtribulatnis, nãmorcis sit ad hoc
pfect monumti et scti sepulc pcr quos mi me nideat a
forlij dicut q nõ gõto sciat ut possit assecê subtribulatnis
et petrã uerã ut nõ forlij manifeste asserent q nõ ura
secrit ili de petra arcã r qlit grauj milij de et ad hoc alle
gat ptes vanes spo malicia paganorp qui tota odio r ostia
nos r audesont q nichil corp q ostiani diligut a veneria
r adeptrd Diliquerit. Geiebat et ar sepulorp q nisi esse ne
cessariss ad hoc maiorei furoe ignis ecclesie et diffor
pserent. Geiebat r sup q stare sepulc illo ostiani pt angela
ret ad velocitatê cuitatis pcr. ss eo separato minj ou
uaret de ea ipo nichil ex eo ili diligerent. Gepe est autor ti
pe fuerit a ostianis vexati et r pugnati et fugati ipi fac
uacui tanj dñi cõfidentia poluerit et ostianos ex pugna
ret ñ rimas et recessus ppessas ipis ostianis indicaue
rit r scti sepulc ipm destruêres et cum scti sepulc destru
ctores r ostianorp despectu Julia nõ assignat que nichil
de scto sepulc r loco ñmanserit. Ad ea ostiani ultima rede
nidi a sarracenis cogerent Jerosolima ñdere eis et emigre
Ipi treadicos tali glosa et pacto fecerunt ut q uiue dimitte
rent salua uita et orly uelent q apparare posset. Et q ita
sarracni gsenserunt ut emigrarent a pcr. et ara q uellat
scm apportarent. Et nec pciarecha Jerosolimitag ord ei de
no suo et uce pcr. ou oi militia comitante scta emig
rarent r ij trij migrare ñdit dubitauisse usq ad fundamta
q scti Epurabat. Sunt q dñor sepulorp propium cãr. qd ulla
reg ili gentily gaudiog diuisserunt. Qd est nunt fidelet illa
loca uisentes de petris et tra ipsod sunt ancrue tollut
et si posset tota uiaj apparauet ne a parct illi gaudeat
Et nõ dubitet de illo si posset esse loca scti sepulc ve
rosimile dubitat ipm tãstulisse ipso magis petra ipi de pãrat
punt r pãriculis. Julia nõ qre dicunt nichil ñmanssisse d
fact sepulc r r disecta denuncio fidelem q qñ ultimu precipue
ñ ptibz diuinitus qñ de loc scti tollat petra si sunt
et celor aegrum dubitat petrã scti sepulc de pãrata

Et cõtra ista uerba pfatis alij apparent dicentes quod pmo d mali
cia r fidelem q magis ado fecerit ut r scti sepulorp se
uiret dõ et angelor id custodientibz ut dat r sup fol. xx. Et
de r nuntio tyrano cesareo legi q dñs Jerosolimã r ediffet
et ad templ scti sepulc accedet ut ipm dissipaet pricipy fuit
ann cauz et festinq alica accessit ut ad sepulorp dñi ueniret

Collecta nang p
Gratarp fuit

128.

palmit. Gcebat eos q sepulc mandato ostiani, nullis q pa
ris pcederet si ipm uisitarent aquilij pecunias ultra q
thesaurus habe posset et p gratiã r remissõe r dñor sepulc
anrp et agrum plecret. Qd uoc q sus et utilitatis secuta
uerunt scti sepulorp do r pro anarê pecunie augmentare
ut secuntur sum sepulorp r cõ ẽdẽs r q sarracni a ostianis
uexari credidit r scti sepulc et uicoy pcurct cõ toto cor
de et mento. Hoc poci q excedo q ipm stue q miserunt ut ostia
nis emigrarent ad eos esset quia uolde timêt eos q sup nõ
uiderent uoc q sanu q fideles emigrabis a pcr. uiderent pde
dñor sepulorp cui sit pct pueris d'misceing tunc ex ossib
scti uiuescerent petrea q tra que parturiunt saxa adusq nõ
q uidi r d q ipm lapide de scto sepulc r q ita emig diligit
et tu fit r intrl et pripuis cum ipis omnes et accident
mec r telligus r q eos ostiani fuerunt expulsi de pcr.
q tm latini cu quibz agebat bellu et nõ alij amentabat r ex
pulsis ar latinis aureales amplect q scdãri et juvari
soldano sepulorp dñi possederunt ut patebit. Cuius ro
eos latinis a pcr. migrare q ptes nõ fuerunt migrare
se sarracinis quos ipa expugnauit. Q Regimq est q soldanq
capta ipa q ostiani mitig a sarracnis cu q de pcr.
egrederet q uenirent cu eis ut pugnarent ad recuperandã de
latinis r tranmittendi r qb liberissime gsenserit. Et qd sol
dan gsuetu denariorum q uicq pcr. q singlos dies de
solebat. Et pugnis r expensis scti sepulc expensis solueb at
eo nõ quo uce pcr. fuerat qd nichil r de appõtatoe
dñor sepulc q cu r tu q legunt triplu scti sepulc q fuisse
aqui dissipatu et est ipm scti sepulorp nichil tu et tutu fuit
et ubi q nec expensis tue accepit accipi credit de ecclesiam
et cõ scti sepulc dñi r cu inigilare et ad dñor
nãmentu attesti nõ fuisse q secutus an dñi nõ inuenire
tutu possem uidere et ab ex q tumbu tutu r nõ nãmen
tutu progressus ipm astu antecessis capelle pietes ubiq
latens nãmare uestitus r uestis pietes cu facie nuda q qui
diuidit pcluta antecessit abscessit r q r ostiolu ad
dñor sepulorp modu r uti et ad gibito tumba pietas pcte
uidi nõ qdis q parcbo si r regia r q r stru mentor q fuit cooc sigma
manifeste apparet. Q suspicoi tu pbr inde r ruptura fuisse q
lapide et cemento r uestaurata Et quibz nisi uidebat inde
q dñor sepulorp affuisse aqui destruct si emig et totu excute
et sol stat riparet et sic Godie stat ita fuisse ply q dñor
tes dñas nisi tu r diligtoq nãmare uestitus nec et ex
de pietis lapidib excuat q liquissi et qñ inde causa

Exposicõ

Locutio dñi sup
septem

Exclusio de sto sepulcro

Deposita fuit a sto septo tabula cui⁹ dñi Sarcamby d' q' sup habuit ⁊ quia q' egeni p sarcamia ~~tñi~~ ⁊ pecuniis ferueis sarcabat ad accipiendū alioq; denarios q' egni q' cognitis ⁊ recipe precibus de sto sepulcro mandauit ⁊ admissa ⁊ eis q' aliq; lapides parrigini loco vnde per q' ⁊ p ei essent diuro sepulcr custodes q' q' libet cooperiendi voluerit ꝑ do no valet q' illi ⁊ diuerit de ⁊ diffita denegat fidelib⁹ q' et si q' abierit illa ⁊ diffita denegat tñi no admittit⁹ eis ut ⁊ diffite egre ~~tñi~~ parit cui⁹ dñi q' q' dñi sepulcr ⁊ principio galeint pte superne aditū ita q' q' apertū esset reges tumulū in boreo occulo fuit fi solet tumulus apertus q' fideles vbera fecerunt illo eleuato et apertū planū fecerunt q' tabula dimissa ⁊ sto sepulcro superiubent, possit celebrari

Et alij ꝑ dñi de sto sepulcro hoc tenent denotyert pacifice q' egeni. q' fuit illa spelunca q' Godric stat fit sepe xpi monumētū ~~sine fine~~ et totid fuit fit p' cui dñi fuit. michil fit dñi deo p pace reffert fuit hoc ut illud fit, quia principale ibi nasci fit apparuerit et demolire nitatur pt scribi loci sctissimi sepulcrū et resurrectois xpi, in quo loco et si no fit ibi xpi monumētū ⁊ q' cōpus cui fuit positū ⁊ tñ ibi xpi monumētū ⁊ q' cōpus cui sepissime fuit ejectū et paci monumēto stemus spelunca dupli cui de sctitate dignitate, et ueneratia fuit tabule q' fregat, maiores ad ⁊ stare pot q' fregerat cadē precepta gerebat et cui sto tatis et ueneratie erat primates et sapientib⁹ vbiq; ꝑ ordinē testimoni ꝑ possit fuerat et illa sufficiat de sto sepulcro

¶ Cepi ⁊ quibusda antiquis pergamenis libellis scriptis. vbi sub quas tres inuenerunt lapidibus sti sepulcri ⁊ sculptos q' tñ sep tuisse ego non uidi

¶ Cup tabule sepulcri sic cāt scptū

Mortuus hic iacuit, mortē dū morte peremit
Hic leo dormiuit qui pugil omnia ceuit

¶ Cup ostij monumēti sic scptū cāt

Respice plasma meū qui trāsis ante sepulcr
Arcus tredno iacui, cū pte passus obiui
Et schematis Syrenis cū pede plexus
Natibz et tetreis gressibus prearsus auerni
Me sculpsit pede suas, sed sup astra locatos

¶ Super tabule sti sepulcri sic cāt scptū

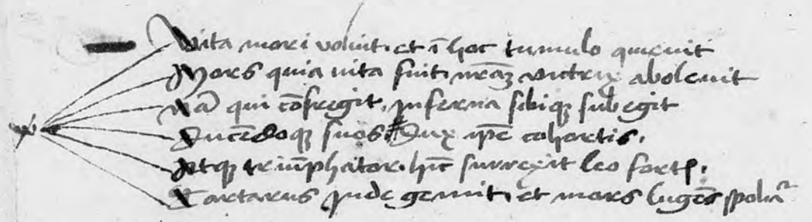

¶ Dispositio mōtis caluarie
¶ Et Exercitij de sepcio

Dns caluarie p' sctum dñm sepulcr tenet pr dignitate et sctitate loci sedm ꝑ dē ejusdē sup folio 111 B ¶ Et de sepcio habeat ⁊ hic tñ pa mū q' ōdūt et ꝑ dā alibi amissa ⁊ uictoria

Ppe quo mōtē q' ~~differentia~~ ⁊ mons caluarie ~~et~~ golgotha loci ⁊ ad sepulchrale placa, mortis ejus et ⁊ differentia qui dr mons caluarie et scapulis ut corpis caluarie ¶ dñi ei⁹ uidē dr tota illa altitudo q' ⁊ a pte exteri ei⁹ ꝑ adhuc stat usq; sup me ⁊ usq; ad locū crucifixionis. et sup mōtē ⁊ latitudo satis magna ⁊ q' totid templū sctū sepulcr ejusdē, totū ⁊ mons caluarie sū golgota et et illo no erat sctū sepulcr sup me te caluarie ¶ corpis caluarie ~~caluarie~~ ⁊ loci sunt, motiendi ⁊ quo erat dūtra cū dño et dnis latrantibz stetit ut antiquitus ¶ stat rupes sctissima fuit tres astrus ~~ejus~~ ⁊ de cui golgotana ad loci ubi ⁊ medii mōtis ~~sepulcr~~ ⁊ ꝑ fenestras cui sctū sepulcr est ⁊ cui⁹ ⁊ abbatie templi exteriores et q' ⁊ astrus sarracenī obstruxerūt sic et alia templi astia ne q' sū corpis scitu passet ⁊ cui⁹ exercit est ego rupes caluarie ꝑ cui fuit mōs caluarie tota altus a domo dñi sepulcr ejusdē sū abinio ꝑ sctū sanctū ⁊ ymaginat q' mons caluarie sit alti long supe minus alia ⁊ scitu quia tū ad occidētē q' ad meridiē sunt honorabiora loca q' ꝑ pe sctū ~~q' mons~~ ꝑ pe alia loca ~~sepulcr~~ ⁊ loca aquilē ⁊ astrus ad cū ut dictū est et tū de illo ¶ ptā vide dr q' mōte fo 111 et sequitur folio 111

¶ De sepcio cāt sctū sepulcri et ¶ dispositio

Ecclesia fuit templū sctū sepulcri de sepcio et trina videbim⁹ q' ⁊ quā ꝑ quos loca fundata ⁊ quibz gte et generacis olim fuit ⁊ qualis nunc sit ⁊ qui fuit cū ⁊ assignādus et differendis corpis qui ⁊ ea ꝑ pe volut et explicit ⁊ restaurabit ¶ pletudinaria de sepcio ⁊ et ꝑ quos cuius ppritis.

dñi mons caluarie et templū caluarie

+ dñi⁹ caluarie q' est magna ciuitas ꝑ loci caluarie ⁊ templa q' fuit ⁊ templū sepulcr caluarie q' est tñ ⁊ recuperat ⁊ restituit

3 a sctis ⁊ templū caluarie sit

Et de ligno pre veritate lucida folio 264 b. ubi habetur in Lacy occurrit et septime ix.

Templu Dñi templu fundatore fuit cuius sepulcri quos sepulcrei et quos de pretio edificauit ambi et reparata fecerit :

Quem et ppe adiacentes Sathor loquens aliqui asserunt q illa cum fuit templu occulos qui Helie adesse suppositos locum crucifixum et resurrectionis extremum est sepulcra helena superscripsit ydolola eiecit et domum ipso dedicauit aliqui dicunt q templu ppetuo fundatu extitit et cum illa dereliquit legium cum libris hebreor ethnicor et sarracenor q templu sepulcri sepe q fideles fuit cumsudet q fideles recepcula adsedroc hor templu canabat cuncta si tuta quia stute fugit deos. Qui at tartari tuta sata et pecten expanet capta cuitate templu sepulcri dicunt cuius dñi nitro pg preparato ystatmapolitu vetet templum et templu dedificauit como q pius fuerit q pgbor sarracen fuerit et a christianis placet templo sepulcri dicunt et templu cuius

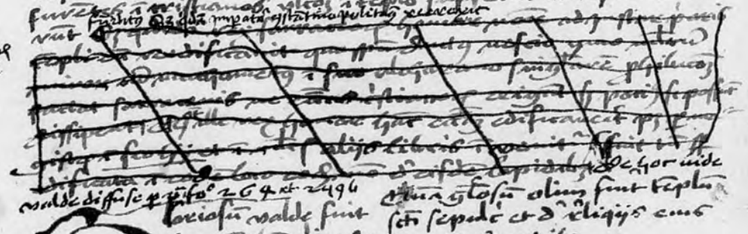

valde diffuse q pitio 264 et 249b

templi Gloriosi olim fuit templu

Sacrosu valde fuit sepulcri et de reliquiis eius

Quem templu olim structur ar quibus

tura et cultura et no solu sepulcri de la lata reo q

dusa reliquias pciosissimas reo asseruia

tas sibi olim cum eodem sepulcro ut pz supra fo III Quet alia

gna passionis xpi et sepulcri delectu negotia q ibi ostendebat cuius

na aqua in aqua q Dñus ibi conuerto in caput ad collu fuit

pata et q lignis adorientibus eiusdem pondera ad collu et ut

tat cubitus grossu fiebat pedes III ubi est galeba colie ut gerebat

magni de quo Dñus ibi extra cena gustauit discipulos de

q dat ipse calice manu testamenti sui sanguine suo sanguine suo

bi est cum palmis ibi quo Dñus pedes suorum discipulorum

lauit ibi extra cena sup ipsum locum cena fuit illud pciosissimu sudariu

rum pt Christi ego pudica conligauit capiti Dñi ibi de

rente deposuit ut dictu est supra fo III Et Melchior sudario galee

lotus eo q pueru ibi eos mundauit ex pte capitis linteamina

pata et sudarium pt fuerat supra corpus ipsius eo capitis linteaminis

pars ibi separata absoluta et manu lauda et mundata pars pe

pulcro pt aptissime xpi resurrectis mundata ut iudeus fuerit

valde summa de resurrectione xpi occulte sepulcrum

et ingressus et videns sudarium pulchi involutu tulit illud et dixit

sua quia pauper et felix iudeus cum Lyra ut Hara q sudarium

Damni sua tulit benedixit ds Damni iudei et fruty et dimes

et reliqs hor ut iudeus pendit sudarium sanu diligentissime

reduxit tanq reliquiarum pciosissimu no ad xpm quis si inuene

rat ad extremu quare et quomodo Qualis filius sues quisit

illis subz dat seniori sudarium et puniori ona alia Qui no

at pcepit sudarium ipsi pe unde opibz dnat esse nobilius

et cu fre suo ambulauit et sudarium puniori ostendit

mox effectu et fe ei ego dicit se fet Ipse at et pe genes

sudarij et extremio regali suo dilectori filio deliq dono foli

tutu et ita iudei de ista linea magi facti Quintes et

honesti et inuenit sudarium hereditario iure de uno ad alu

nos tempus usq ad quod gratia qui facta fuit gentibus pu

blicis de sudario et nos publicis uenit hor mediatores exti

mi stabat q sudario habebo tanq pre suauissimu iudicatu no

dis qualebat et cu facta est sudario magi et iocu pusuegeo

rosu et pcedentibz ut iudei dilexei et sentenciabil pacem q

dei cu plenissi ad vocatu et malignos vero sarracenos et fer

uentes de sudario et ona stissi narrata a pribz dei

publicu platea sedit pretoriali pusset q fieli appendere

sudarium et allatu et ei in scamio Qui pusset appendere

signa et copiosu ignem in me et cendisat ~~accepto linteolo~~

~~dominus pro etiam~~ stabat iudei ab una pte

regi ethiami ab alia Gethiles eo putabat q ego

accepto linteolo damnauit Quos fruit dn nazarene

cure sudarium meum Qui dica cui pti debeat set hor dicto

linteolo flamis accensis ignis et uento moueat apprehensa

uenti uenti et ignis ex suppositu ibi Qui cum subito illesu

de igne ignis et a aliud fuesu se tollet qui ambo expa

tis alis uolare cepit et ad dim q acue conuolatis pau

latim cepit descendere et stabat ded suppetias uolitiz et de

uatis uanitz expectantes cui pti ad uolue uellet dimuto

ad Duce et Brecachia ethiano ex gsedit et ni flenis genu

bz illud suscepit et in eccl sancti sepulcri cu magno gaudio

pdeuenerat et mansit ibi annis et mag uenera

cone sunt reliquias sancti sepulcri no minus et sup hoc

facta ecclia dd olim unitis illustrauit qd Qui ipse illud fuit

manifestu ex pte sabato sancto pasce ad ppgato uulgo et oliz

et binis luminibz ita qd tanto templo no esset similitudo quax

qd igni et uigilia pasce d luminis re

fuane :—

ocō cantante et ipso orante fulgur repente de celo cecidit et templum quasi igneum reddidit adeo quod nemo ibi existens [illegible] putande valuit i eadem illa celesti que radia cereum pascalis accendebat et oēs lampades et candelas hac facto descenssit [illegible] inter amicos [illegible] et pp cessauit statim sept ex dūs i manus [illegible] sicut est quod [illegible] terra sancta occupata ignis ille celestis redijt et cereus i cedit [illegible] no recente christiani fuerunt expulsi i [illegible] christianis manifestum signum si ignis ille pascalis appareret quod digni [illegible] habitatores ciuitatis sancte et possessores dominici sepulchri [illegible] apparet potentia eorum [illegible] possideat [illegible] non est i terra sancta hodie christiani [illegible] i [illegible] oēs i vigilia pasce conueniunt i templum et greci i [illegible] sacerdote i manu [illegible] dūs cū candela extincta [illegible] magno clamore [illegible] aurunfa [illegible] oēs lampades accendunt [illegible] no [illegible] mandose i ce [illegible] arte [illegible] simplex vulgus clamet i celum deum laudans quod miraculum sit factum ~~[illegible]~~ et ita diuulgant apud [illegible] et est apud sarracenos [illegible] quod sarraceni dicunt si ~~[illegible]~~ christiani ignem pascale [illegible] haberent ~~[illegible]~~ ut dicunt [illegible] et de hac [illegible] ad [illegible] quererent esse [illegible] gen signa [illegible] non [illegible] et nos non [illegible] plures [illegible] fo° 26 [illegible] fo° [illegible]

Dicebatur ecclesia [illegible] stat et cum modum [illegible] sepulchri [illegible] habet

Forma eccl[es]ie sancte sepulchri [illegible]

[illegible] fit uidere [illegible] per quos [illegible] quod eccl[es]ia illa [illegible] quia [illegible] et [illegible] et totum [illegible] habet circumferentiam [illegible] i qua monumentum dūi stat dū eccl[es]ia sancti sepulchri [illegible] ubi [illegible] medium mundi iuxta rupe caluarie dicta eccl[es]ia golgatana et ambe due eccl[es]ie [illegible] dicta anastasis id est eccl[es]ia resurrectionis dūi [illegible] no nisi [illegible] eccl[es]ia et nauis [illegible] sancti sepulchri [illegible] sancti sepulchri et chorus illius eccl[es]ie dicte eccl[es]ia golgatana [illegible] golgata loco [illegible] eccl[es]ia [illegible] et [illegible] esset nisi nauis eccl[es]ie i [illegible] sepulchrum stat [illegible] magna [illegible] chorus [illegible] eccl[es]ia illa [illegible] chorus rotunda i magnis columpnis marmoreis [illegible] habet [illegible] de columpna ad columpnam [illegible] pedes et a [illegible] columpnarum usque ad murum templi pedes [illegible] ex [illegible] et [illegible] fit [illegible] columpnas et [illegible] templi [illegible] templum [illegible] testudinatum [illegible] super columpnas

~~[illegible]~~ basilica monumenti dūi

Templum sancti sepulchri — Eccl[es]ia golgatana — Anastasis (marginal bracket: [illegible])

Delusio (marginal)

(marginal note) [illegible] de illa miraculosa [illegible] ignis ut [illegible] cerei pascalis [illegible] legi [illegible] et epistolas [illegible] de [illegible] cerei pascalis ad [illegible] [illegible]

(marginal note) [illegible] sit [illegible] i eccl[es]ia illa olim collaciones et disputationes [illegible] et [illegible] ut [illegible] ad [illegible] [illegible]

[illegible] abalia [illegible] picti templi sine [illegible] capella [illegible] testudine [illegible] olim [illegible] et [illegible] altaria et [illegible] templi [illegible] ascensus per lapideum gradum ad superiora [illegible] habitacula et chori [illegible] duos muros [illegible] christiani [illegible] officia [illegible] / de columpna ad columpnam [illegible] murum [illegible] usque ad tectum [illegible] fit [illegible] de testudine [illegible] sepulchrum dūi [illegible] suprema [illegible] rotunda eccl[es]ie [illegible] lapidea testudine [illegible] lignea [illegible] cedrinis [illegible] [illegible] trabes a muro ascendentes i [illegible] [illegible] in circulo magno et apertura rotunda fecerunt [illegible] per toto templum [illegible] et directe sub ipsa apertura stat monumentum dūi [illegible] ut [illegible] sup fo° 124 [illegible] trabes et asseres ab exteriori parte [illegible] plumbo tecti [illegible] depicti coloribus [illegible] picturis [illegible] sub tecto et [illegible] de opere musaico de picti cū figuris noui testamenti [illegible] uetustate [illegible] illa preciosissima pictura [illegible] capella ut patuit [illegible] in cuius medio est monumentum dūi [illegible] est [illegible] magnum et pulchrum [illegible] te [illegible] ostium sancti sepulchri et stat ostium [illegible] ostium [illegible] chori [illegible] rotunditas [illegible] ~~[illegible]~~ et [illegible] camerata et testudinata sup locum [illegible] mundi medium i [illegible] est [illegible] ascensus ubi uidetur [illegible] ibi esse mundi medium ut dixi sup fo° 114 [illegible] et iuxta altare est sedes [illegible] ~~[illegible]~~ marmorea [illegible] antiquissimis latinis literis est scriptum [illegible] laudate [illegible] locum [illegible] fuit scriptum [illegible] deus [illegible] rex [illegible] i ante secula [illegible] salutem [illegible] i medio [illegible] terre [illegible] hac eccl[es]ia fuit sup et [illegible] et [illegible] capelle [illegible] i quibus olim ardebat lampades et fulgebat auro [illegible] et [illegible] fenestris [illegible] lampades [illegible] et fenestre [illegible] et lapidibus [illegible] fenestrarum [illegible] est lapidibus et [illegible] ostia [illegible] obturata [illegible] eodem [illegible] sarraceni habet [illegible] ingressus / ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] parte [illegible] gradus ad [illegible] ostium [illegible] clausum [illegible] maria egipciaca [illegible] ingredi [illegible] repulsa fuit [illegible] ut [illegible] uitas patrum [illegible]

(marginal) et [illegible] a [illegible] adorare

(marginal) [illegible] marie egipciace

cyssima
Corysciby
Turcis capanarij

Templū sctī sepulc̄ē sīt archa mac

Templū sctī sepulc̄ē ge est arcby ystanis

Tributū anastasio

Templū xpianis apte

Ex sī. macue q sub ce ī

aurea templa erat illa :-

Cir ī trānitur ystani ī terra anastasio

Templū sctī sepulc̄ē ruinatū ē fracuit terra sctī sepulcri ī quatuor

cum quod per pavimenta condique salvat et ubicumque hoc potest sa ad
damnatum ut adorandum stare plage et pulicibus ut quiescant pro
certo ut veniat nescio nisi quod forte circa maneris procurant
ut custodes templi eos inveniant et non occidunt propter illos ac
moventur labores et inquietudines stare ex pulsibus, noto
de templo exeunt ad alia loca ministrada transiret et recessa la
borare et ita per non nimis attenuant vigiliis ieiuniis
et laboribus et nunc gaudent eius tempus maxime meditari
dicit predictis quibus modus proinde a quo ad hoc quod aliis re
spectibus melius sit illud quam aliud. Ergo et multo liberius
vado per noctem esse in ecclesia clausum quam per diem.

De diversis hominum generibus
In ecclesia sancti sepulcri habitantibus

Sicut diversitas [illegible] de
vocat, amicus et auctorem mirabile et perfectum ostendit
sic diversitas gentium linguarum morum et rituum plurimis de
ecclesia catholica et redemptorem nostrum mirabile et
perfectum ostendet si inter illa odiosa diversitas gentilium hereticorum
et scismaticorum nimie inveniunt. Itaque et corpus mirabilis
dei et perfectus ostendit in ecclesia sancti sepulcri patrem et cunctis
ecclesiis mundi ex diversitate gentium in ea deum laudantium reddit
tur deformis et monstruosa ex erroribus horribilibus putantium
catholicum ... incredebant christiani de toto mundo et quibuslibet
viis sui erroribus sui perfidiis sui superstitionibus deum colere ...
se non ... mittebant ex quo catholici scismatici heretici ...
si quibus quod [illegible] hoc templum plenum est quibus ipsa sanctissima basi
lica sordet ... sunt ac circa differentie christianorum in hoc te
plo quorum quilibet suam propriam sectam ... vetum ... corum de ...
sis erroribus et dampnosis eos in subtilibus fidei de quorum erro
ribus longum nimis esset hic dicere. Si cui ac placet in quibus
de hiis videre legat perquirendo dominum decanum magnotinensis
ecclesie qui loco suo confecit venerabilis sacre theologie professor eximius
frater martinus ... ordinis predicatorum
qui ubi vere doctus intra de erroribus habitantium in ierusalem gen
tium diacriter differenter plangens in eorum peregrinalibus ego
vero ad presens nichil ut parum de hiis tangam sed tamen que loca templi
sancti occupent gentes ille breviter dicam.

De latinis catholicis :—

Latini christiani primi sunt qui a sarracenis no
et veri catholici ~~hoc templum~~ qui a sarracenis no
minantur franci hoc templum et habitant sunt ortho
doxe fidei devoti professores viri religiosi fratres
minores qui quietum habent ut dictum est in monte syon ~~et spiritus~~
~~[illegible] sancti sepulcri [illegible]~~
~~[illegible]~~ multorum fratrum

... solis annuit quod sub regulari sui ordinis in strictione de ele
mosinis devotorum regnorum illuc ... christianorum re
gnum et aliorum quorumdam principum fidelium qui sarracenorum
deus ... et pietate christiana moti annuas suas
eis transmittunt elemosinas non negligunt. Unde felicis re
cordationis quidam dux burgundie philippus ~~...~~ tempore an
no mille quadringentesimo subsidio dominum ... pro sua salute ad loca sancta
contulit devotione ac fecit ibi de servicio cum sustentatione ...
et filius eius karolus dux fuit in fratribus ...
~~...~~ et successor eius modernus dominus illustrissimus ac victoriosissimus
dux austrie et burgundie maximilianus nunc electus
rex gloriosissimus romanorum ... ipsum ... suorum predecessorum
exemplum predecessorum ducum burgundie transmittens fratribus
consueta subsidia. De hiis fratribus et eorum quiete vide pro
missionem locorum montis syon supra septem monasterii sub die 13
[illegible] et singule fo. 96 B et fo. 108 B. Hii fratres loco la
tinorum annuatim ponunt ad minus tres de suis in ecclesia sancti se
pulcri sanctissimi monumenti custodes qui die ac nocte ibi
manent et totum corpus ecclesie romane et latine representant. Hiis
fratribus montis syon necessaria perferunt ~~...~~ pere
grini. Horum habent ac super prope templo ... et sancti
ssima loca ... claves dulcissimi domini nostri ~~...~~ se
pulcri et ... ipsi habent ipsum quod aperiunt et claudunt
cui volunt et in eo missas celebrant quod plura nec audet
sacerdotes aliarum sectarum in eo celebrare nisi de latinorum
expressa requisitione et licentia ... et hoc tamen in signis pro
super sanctissimo domini monumento ad nos latinos devenerit
longum esset dicere ... est elapsum quod georgiani
dominabantur et regebant dominicum sepulcrum ~~...~~ et cum mirum
quod alii christiani aliarum sectarum sustinent latinorum potestatem cum de
ista secta sub religione christiana tam pauci habentur in ierusalem
sit de latinis et cum sint magis diffamati vita, moribus, veste
et lingua apud sarracenos quam quicumque alii christiani. Sunt super
lampades que ardent in sancto sepulcro tres sunt latinorum
cum quibus nutriunt oleum et ignem reliquarum sectarum nutriunt alias
[illegible] habent eos latini capellam beate virginis de qua supra folio 110
B et ibi celebrant et horas suas perficiunt in ea ... Ista
capella habet locum amplum pro devotione ... questione
et ... ex ... in ipsa capella tres nutriunt lam
pades pendentes. Item in monte calvarie habent latini unum altare
et tres lampades super rupem crucis Christi ardentes. Item in
loco inventionis Christi crucis habent altare unum et unam
lampadem ardentem in ipso ... crucis Christi inventa fuit quoniam in capella —

Duces burgundie bu... fuerunt fratribus in ierusalem

De maximiliano rege romanorum

Potestas latinorum grandior in ecclesia sancti sepulcri

Bohemi

Blagole

xor cete pcis Ethiopes

co i ventabilis cōpis dm d'cum d' pōtif habet una lampa
dē ff ardentē 2

¶ Sclauinis ad hunc quoq; Bohemi i Sorabi et gr ad hanc
sctā venit. Sclauinis manet et alauinis dnā propinq
quis a vicina cētā discessēre et Gōfes i dnos magos ex
magē cuēsent. Gr et Blagole autem sut ipos missas bari
ne no legat ipi i sua matrna lingua quā ādmos sanctos
vocē propinquōs sue Hebrei

Greci habēt Sepulcri

Greci q̄ Gręcant i trēplo sctī
pcipuū sctē cētē illius loci chorū et capud to
tius anastasis hi greci i pmitiua cētā fuerūt
celebres et famosi i fidei pclarcq; emulatores
et i fugnēs cātor ipius pcessōr ēgalēs antiochenā pēāsolimi
tanā alexandrinā et ptām politanā pr̄egia inter sub
cētā obedientia possidentes sed q̄ tādē recedentes i errantes
pessimos recedrent pr̄ ustq; i blasphemiā ipōr sctā et pr̄ sacre
tos ritus et pr̄ cētē vocē plates sdiquando at roabi quo
ti ad cētē q̄nid redirent hi xpi uicibz i lapsi sunt obstra
nia q̄ turcis sarracenis vicinis et latinos si q̄ nos possunt sin
nia pcurent hinc turci et sarracni hm cognōssēt sodali
greci p̄ditos no fuisse hinc latini detestandos abhōrrē
runt. Duq; vidut ad cētē q̄nitate fuissēt et Godie ve
duci possēt facile si greci i uidi et supbi no obstitissent
et viductos seducerent sagios tm malis no obstantibz sollap cētē
lā sctissimā sepulcri dm i gōdi pssumunt et qui malicie
caput sut corpi cētē i iuste fidei nō cooperant et charis cū
altaris sacro participē fiūt. Godie est multos lampades ārd
tās accēsas serenat sq habet cētā carcere dm d' q̄ duci fa
tā accēsas q̄ q̄ ram habet altāe cū una lampade accēsa q̄ p
nocte celebrāe habet duo altāa quia gręcigiti q̄ ipm mo
te possedet fuit de secta eorū q̄ in capella sctē Helene sub
tēra habet ram accēsas lampadē sol cū diuisa
nib; accensione q̄ ipi habet et eo altāe et rand lampade
et hm de aliis

¶ Escargiti q̄les estrani sctē et q̄

Gargiti qui loca tenent i cētā sctī monasterii
et nubiani dicunt et estrani de cristina ut pū
ptum vocan sut q̄ remoti valde pribz
a tēra sctā nimi bellicosi q̄ cū nostrēs ad bella
ascendunt hi estrani sut si pena enormibz deputati sut greci
possidet ut i trēplo sctī sepulcri nostri celebre et pr̄ nostre
rempōe sctas habet custode dei i ecclie sūgnt lorū sctm no dū
habuerent si tm ab aliis eo q̄ obtulerent et vegi cōplu
ribz q̄ soldanus nuncia qui pdē eccit armenos et

i Georgii georgiani habēt cētā locū et spēcū i vocant 6
sctē cruc et trecē i eo lampades pēdēs nava nacēt
habet cētā capella sub nōie calvariē i q̄ reges ierlm la
mini sut sepulti ut patuit sup sc̄ IIIA Oc Jacobi
Arabite habēt cētā q̄ in trēplo et possidet i sua
cētā inter regna se cētā i q̄ ut ait singulares gētis i
mitis dignabilis errantes reverencias q̄ exercitas q̄ senexit et puellas
ad nobilē mortē pdictos subitis ipe quotidiet cōa xpiāno
manitate inter se cōvivat q̄ hi habēt pāud capella q̄ nova
dicta manucto i q̄ habēt altāe et lampades 8 ardēt
cētā i cantriam dm possedet i hi habēt lapides ar
dentes

Oc ethiopis d' indica abissinos

Ethiopes sine
pudiani de gudia sub abbate de gręcis trēplū nr̄
sctī sepulcri cētā possedet ut ait nitē sal
Oc anstesi pauperes et nuditate ornati clerici
cōq; studiose ad missā q̄ cucurrit i sollēnib; et hic ocb ut
ustq; segnis i cepunt alta vocibz jubilatis i saltā pedibz plau
dere, manibz giglobates se i circulis dei fer ut septē dies
q̄ ut q̄ et trecē q̄ totas noctes sic cantat potissimū
nate resurrectionis xpi q̄ no cessat cauē et nocturnas de
nūdiescet et ita secundes sut q̄ agētes q̄ mitri gr̄ dilos
labocās i firmat q̄ et q̄ ista faciat et ornat tm pri
cipis cruoribz i festi sut et gētici abhōrabiles cū sctē
descripunt et cū judeis samaritanis et paralenis i tubile q̄nō
dapudabile crucifigunt et adorant ferreo igito calamo suos
pueros i faciem baptismū aque ourat deinde q̄ q̄ posti
dat capella i q̄ sub altari lapidis stat sup q̄ dns sedet spi
nea corona fuit coronatus i q̄ habēt lampade et al
tē sparsa capella cōcedalib; i q̄ cathedra sua offi
cia pagut i ad sinistra pte dm i gressū sctī sepulcri
putent colupnas trepli sagib; et malleis et alijs rudib;
loco pietra cōdolata et sut ad sunes suppēsa

Speciani qui Oc ethiopis d' syria sueianos
et sijci ethiani sub duōb; gētilib; principib;
i secutibz mihā degut et sut i festi ce
rimoniis q̄ greco q̄ quos imitant hęretici
et hanc falsi dolosi furēs zelotipi i nevacēs sūt sanna
cenib; q̄ cū q̄ post eū sut i trēplo sctī sepulcri et possi
dēt capella sctē Helene ibi sua officia pagentes dno
vat ad latq; judianos q̄ putalinato rudib; cōdolato

Armeni cum sylvestro de ecclesiis armenis
sacra cum nation sint quos sint
abarmenia oriundi et sint ipsorum imperia
bilis spiritui ne tuo caret ut cunct exercitus
corpis tui ad ipsorum ima ne appareat ut quisquis
fidelis christianus audiuerit aut viderit exercitus
tui sibi pacem impetrat pro quo ipsi nocte missam illo die mane
et diuinum officium ad epyphanie sollemnitatem celebrant qui baptismum
ipsi a sancto Thoma de ce festum publice nativitatis christi a quo cel
ebrant xxiij armeni ut dictum est supius de georgiens ip
bulgarie nostre celebrare ipsi eo amisso cunctum solem
dano loco ipsum ipsi albanum et ibi chaos ipsi
dant et habitacula fecerunt sanctum ut armeni minus
not distantes ab ipsis alii presbiteri sanctum ut
et quosdam armenos qui illos habet sacerdotes nisi fecos
predictos ipsi sunt corpis christi et sacerdotes et sue apti
ui catholici quos quidam ipsorum ad fidem gubit et su
am sectam ipsum corpis christi linguam instituit et alios libros
catholicos docuit Volens illi armeni gratiae visitare
quales nunquam ante dominum predicatorum et se ei filios suos obe
dientie ~~et~~ exhibe ~~[illegible]~~ et sepul
chrum christi prius ante visitare ianuam ad ultra
marinas partes audiui a nobis fidelis ipsi cum interet et
audiuerit loquens ad quendam ipsorum qui potenter quia latina lingua
uerit et italica nonnulla
Post hec ethiopes gentes misericordiam ierusalem que capta fuit
cunctos a sarracenis et ex pulsi latini precibus et
rex ierusalem cum suis suis, et tradita fuit illis ethiopibus
cum sancto sepulchro cuncta tum ipsi loca ibi placuit conc
vertit est et fecerunt et facta est templo quod sancto ipsius
quixte multitudinis ~~[illegible]~~ albanus dominus
Christi xxxij die ij octobris et nascuntur patente gentes die sep
timo latinus ierusalem sanctos sarracenis subiugato et tenuit ar
cubitq
cunctos sancta ipsius sanctus ab eis latinis ethiopibus quorum
sanctus
de rege ~~[illegible]~~ intra anno quem acquisit a soldano loca sancta ad
et ea fidelis modicum tradidit quod ea possidet usque ibidem
Die de ipsis vide supra fo 108: Quod autem post gentes ad
nuncupatas sunt ples et christiani gentes ut sarracenique
citur christianam maluerit. De quibus subiugatis
Et tractat sepedictus magnificus dominus Bertholdus Brandeburg
iquit illius patrie supplex et ornata gressus sui egregia
lis sue stupendis et ducit ecclesiis nigre illustris theologus
et ornatus [illegible] gandens pacis, marchio xanti archi
[illegible]

Septembr'

Julius

136

pris publicatis quod publicum instrumentum ornato et compta
stilo composuit et grecum consulte habitum ipsorum in cuncto
ritu et publicatis et mandatis declarat et scripsit ipsius exco
rios et utilissimas doctrinas theologorum laudis in solui
mibi mirari et dissuadens Quandoquidem cessario exudatis mihi
exhauriri remoris et sterilissima putruit qui potus, manus et
cuntates et ceteri loca et propinquitatis sanctis et salutis gentis
gutari ipse fugiunt et fugiunt ab ecclesiis aptauit
plicis Ego facti placet legere et nulla a me dimissa tracta
nict Ego et ipsum obtinens fraudem ad evangelium

Visitatio sancte Marie
in civitate sancti Zacharie
et per circuitum eius

Quintadecima die hora sexta dimissionis
aptatis die respondo a predicti accessorum
gelicum fuit mihi et egressus ut com
bitu solis matutinis sibi ascenderet qua
Dum autem nec ecclesiam nos eos fecerunt
Bethleem ducit Quos ecclesiam ipsorum
cessemus et retinemus ubi asinarios nostros
stantes cum asinis Cucurrit ad nos ipsum
vit et clamat ipsius asinarios ut ducta i supra fo 32 b
Et receptis asinis sedimus et ductos nos dimisit ipsum
mus Deinde ad solacium ecclesie venerunt ipsius duc
tes ipsum de sodomis et de solacium mihi sodomis ascendisset
Bethleem mediantibus arabes et bedewim nos ibi
expectavit ut annata, mali nos ducat ad ipsum et dum
que nisi macies Bethleem fuit ipsius ipsius ibi reper
Bethleem discedat Et ita nunc sunt bestie et loca sum
mos, nos visitamus et omnium loca sancta, nostis signum
et nostra loca dimissos aptatis diuersis arabum et ipsum
subat sollempnitas Ipsum loco vende fo 30 a 9 ad ar
ta sol occidisset descenderunt ipsum ad hospitale sum
et quietis natis in, nascerent, nobis nocte signum ecclesiis
nabet vigilias et sancta sancta Media et nocte surrexerunt
ad fidelis ad matutinales laudes quibus finitis et repetitis cele
bre missas privatas cum quibus et loco sibi placito usque
ad recuperandum

Die ut 15 illucescente antequam oriret sol descendimus nos
qui eramus nostre signum hospitale et duos ipsorum
fecis meos ipsum ad ipsum ad ipsum et duobus ipsorum
hospitali existimus et ipsum fuit nostis fidei signum nobis
et calmus Elphahallo sarracenus cum baculo salem gladio

fuit ipsum patrie ipsorum

illotpe fuit patrie ipsorum

ples gentes et sancte sancte ipsorum

impedimentum peregrinorum christicolum

pstans et pueros arcens ne nos lapidibus impeteret / accrimus
at pos i atrium templi sancti sepulcri et ibi i loco ubi appus
subrenor cecidit ut supius dictum e prolubetis i vulgarius
plexie emissionis accepimus q De porta qua xps fuit ductus

Exeuntes et [illegible] ad crucifigendus
de templi atrio [illegible]
viam q ducit de monte syon i montem calvarie
et de illo ducit p descensu i ciuitate p longitudinem q est ab austro i aquilonem et latitudo ab occide
te i orientem [illegible] p [illegible] descendissemus p [illegible]
~~[illegible]~~ i uia illa p q dns xpus cru
ce baiulans i montem ascendit calvarie [illegible] ad [illegible]
antiqua porta ... a dextera [illegible] non plus manet
q a modo latus [illegible] usque ad ciuitatem q arcem [illegible]
tantum reliquum totum dissipatum e [illegible] et illa pos q manet est
in [illegible] constituta q non potuimus ad eam venire
[illegible] ~~[illegible]~~ eam i [illegible]
[illegible] at porta alia [illegible] et firma ut apparet i [illegible]
ne potuimus de lapidibus [illegible] et [illegible] edificata pther
portam [illegible] amplianda p [illegible] fuerat
ducebat porta uetus quia fuerat ibi [illegible]
p q ducebat porta iudiciaria quia i ea more antiquorum
iudicia agitabant et q iudicandos [illegible] et sententia
in extrema [illegible] excommunicat hac porta ductus
e dns xpus [illegible] crucem sibi baiulans crucifigendus non de hac porta
de hoc [illegible] ut sacrificaret p suum sanguinem extra
portam passus e [illegible] ego [illegible] ad eum [illegible]
portam impproperium eius portantes [illegible] porta hac [illegible]
eam [illegible] passiua de [illegible] p i [illegible] et [illegible] i [illegible]
[illegible] ut [illegible] ysaac cum lignis ut i monte
immolet [illegible] de [illegible] i ligno portatus [illegible] hac ego
porta [illegible] i processionali [illegible] et gemitibus fle
xis i vulgarias suscepimus // De tribernis i [illegible] ad
montem calvarie i [illegible] occide
[illegible]

Progressi inde [illegible]
viam q ad locum ubi tempore eductionis xpi erat ta
berne et qui multi [illegible] educebant fuerat
aqui pii [illegible] q p [illegible] solvebat
et dabant eis vinum bibere [illegible] ut bibentes [illegible] fieret
[illegible] in [illegible] metu [illegible] i [illegible] et [illegible]
[illegible] et non meminit [illegible] et debitum et [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] et [illegible]
mi usque ad locum [illegible] et [illegible] ut dictum e supra

Dominus [illegible] nam [illegible] ut [illegible] a
[illegible] porta [illegible] iudicia
q [illegible]

Golgatha

fo 112 [illegible] et [illegible] facere golgatha [illegible] mari
[illegible] i [illegible] ut impleret scripturam [illegible]
[illegible] et [illegible] q [illegible] et
[illegible] q [illegible] cum [illegible]
dno xpo eum [illegible] et [illegible] cum eo crucifigendus
~~[illegible]~~ / [illegible] cum duo [illegible] cum
aliis [illegible] substituerunt [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] q loco [illegible]
[illegible] fuit et [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] non accepit ut de [illegible]
[illegible] legit q alij duo crucifigendi portauerunt cruces
suas [illegible] portauerit xpus et dns non sum portauit pa
tibulum quia [illegible] et [illegible] et [illegible]
ab eo ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] at [illegible] cum duo xpus q cum aliis
[illegible] pylatus i [illegible] et [illegible]
[illegible] pauit voluntati eorum [illegible] ne for
te [illegible] i [illegible] festinabat
[illegible] loca [illegible] et [illegible] affectu [illegible]

De domo sancte femine
veronice :–

Deinde progressi
i descensum [illegible]
ad domum veronice q dr fuisse illa mulier sangui
ne fluens xij annis et ad tactum fimbrie vesti
menti xpi occulte fuit [illegible] q dns filia vocauit fide eius
[illegible] ut habet [illegible] quandam dicunt fuisse mar
tham [illegible] [illegible] de eo fuisse gentilem et iacobus
phylippi i supplemento cronicarum d eam veronicam fuisse [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] et pudi
citia i [illegible] audiens [illegible] domum eius
[illegible] de [illegible] et [illegible]
xpm [illegible] eius sputis et sanguine impletum
sudarium [illegible] et facie salvatoris tersit [illegible] at figura
[illegible] sudario ac si fuisset ei i [illegible] q mulier illa [illegible]
se [illegible] et [illegible] / ~~[illegible]~~ et mult
[illegible] et [illegible] illa [illegible] et [illegible] fuit
[illegible] cum sudario a tyberio cesare p [illegible]
te i ierosolima roma [illegible] / [illegible] cesar mag
i [illegible] morbo qui [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] postea usque ad mortem ibi
[illegible] i [illegible] cum apostolis petro et paulo atque
clemente [illegible] et ymago pa
[illegible] clementi pontifici et successoribus [illegible]
[illegible] usque romam i [illegible] petri templo [illegible]
fidelibus [illegible] / [illegible] at sudarium [illegible]
[illegible] usque i hodiernum diem et dicitur veronica

Sudarium veronice
sit [illegible]

Julius
Cimitus sitū
138

Inde p̄gressi t̄ram ven̄t̄ De loco vbi dñs ih̄us ad mēte fuit
ad locū vbi t̄pe passionis suspensus fuit p̄ de gabatha ut liquet ex textibus
xp̄i cū latrone judicii autē Gabaytha aut lignū ex textibus
Golgotha latine nō calui mercurius quia cū decollato mitte mesti
cie dicit̄ gr̄ quos sine scabies de gar loco ḡt 19 [illegible] tur
at t̄ loco illo prope alios desiderat lapidibus sternūt de rama
dr̄ exiri t̄ alia duodecim supposuit mira ad modū, pōte sup ar
cū nō minus t̄ dimidiū longitudine cubiti Gabeno, p̄ quo
minuto sunt t̄ minuti duo p̄cati lup deb illi de polito
et candido mārmore a se t̄ nice dispositi gr̄ nicen̄ ēssime
tebiar si p̄decessorē minus t̄ pedi sexti t̄ tepe et passionis ē
cū latronū illaq lucernis pendentibus tabulis p̄ minutatq̄ et in
pauimēto fuerunt denati sup alios pauimēti lapides duo
pediti albi et q̄dratiuus subterbunali in p̄ judex sedēs p̄ tribu
nali habebat pedes sup cū dr̄ nō cubi t̄ medio pauimēti
sup q̄ tabula ēreus judicū dr̄ p̄cepti t̄ cubi et sedgena a
sedu ar judicū Sed quia ego loan̄ Gabaytha scripsi, pīlatu ad
sinistr̄ p̄ emporiū sedēs q̄ gr̄ ethn̄ sedēs t̄ tribunali pedes qa
tuor sup lapidē et dr̄ ih̄us sinistrū sedit sup ocai lapidē
quos lapides sacerdotes fideles et eos sup ocai quos mu
rus t̄ secuerunt t̄ ap̄ebat ocai micabat sepulchr̄ ego loan̄ ge
mina flexim̄ et adorato dñō t̄ subjectis omnipotē (deduc
imus) ibi ad mēsā p̄ jumenta judeor̄ causatos et et p̄clama
cōs t̄ insidet judeos t̄ pīlati mebat et p̄ sedēm et inten q̄ pu
loco quo sub gbige ēnt

De patricio et damo pīlati
t̄ q̄ dñō flagellato caramatz et
mitr̄ nexatus fuit

Quando finit
tuus p̄fatus
surrectum et p̄ accēt̄ p̄ dicto tūsimum et
ad damū pīlati stetit̄ t̄ q̄ damo q̄m dux
tuus sustinuerit mita ultq̄ p̄triq̄ ignorat p̄cacēt p̄cem
t̄ q̄t dñs ih̄us duxis magnis indy et hungaria furca collo dū
dutq̄ judici p̄tūdq̄ sunt dutq̄ aconsuetq̄ q̄manatq̄ ad q̄dē
missibil et ut̄ ēdmotq̄ q̄d damo et t̄ magnatq̄ flagellis
casq̄ spinis ut̄ q̄manatq̄ intrinsice sericis et plicq̄ alqbicijs
ptū fuit astensis p̄ fuas t̄ illiq̄ damq̄ t̄ ūnq̄ nas p̄tra
mq̄ cū intra flētu et ac̄tes t̄ p̄cessionali p̄ septas ēdi
mq̄ et t̄ dulgēdias plēcie dimissiōis accepimq̄ et sunge
tes lapides q̄ctū deosculati sunt̄ fidelissimā ut de
cum illā t̄ q̄ cessi fuissemq̄ si t̄ q̄libitū ēs eq̄ nolebat cum
eq̄ica et talq̄ ut cū damo sic̄ judi stabat q̄ ipsum judici
mūz

p̄trabat q̄ nolebat t̄ q̄ di gar do mi ut nō gradat̄ sis ma
dauerit p̄sen p̄sens nō optatum tot p̄ceptis t̄ dictis ut gra
miscēt̄ nra erat mundicie mundauit et ut mag sūt
fronde sic t̄ dimisi nō finim̄ q̄ hic nra / p̄q ēcessit ut mi
libi a pectus t̄ ad vanum q̄ p̄cationē sic dicit̄ p̄ fo 231
Quam illa q̄uis p̄ius fuit ēn alijs ēdsa vinū secut̄ mu
ri dij sup q̄ t̄ vēdficatas alia dog fuit q̄strucia et ma
p̄es parietis damq̄ ablata / vena sit at p̄cetq̄ pōte p̄ssi
mus t̄ dutq̄ et dutq̄ fuit et nunc sub arcu illo nō ap
t̄ rectitudo damq̄ si alibi et varijs pōtes stare dde si mūs dimen
tis ap̄t̄ et t̄ lapidibus capitalibus et arcuatis antiq̄
pōte vetus sculpte et ḡdēq̄uli et tēq̄uli sūt si cant ap̄
labia et rectū q̄ ap̄ dñi sup stitq̄ antiq̄ sic habuerit
Quamq̄ hoc tepe p̄sentis ap̄ fuit q̄dēs mitrat̄ habitacul
si nō t̄ sal̄ structa et intra locū tū flagellationis dñi t̄ testa — Locus flagellat̄ dñi ih̄u
dinatq̄ et fuit olim capella si nunc p̄mum t̄ quidni damq̄
ac t̄ mundicias et panegiricta dñq̄ t̄ cū sedes loan̄ sp
illa damo fuerunt voluptuose illi sudarec d̄ ubi dicit̄ t̄ sup fo
1130 et t̄ cū ascendebat̄ p̄ mūmentū dñs q̄ venit et cū — Gradus dog pīlati
dñs sursū ducēt̄ cupidus cū furia et violētia t̄ gradu romc
q̄ cecidit ut sanguine sup̄ sedēs suū fecit̄ ut p̄ mucbz et
arcu sanguine emisit qui sup gradū fluxit si ḡdus ut de
tūsati fuit a pectus ramis et p̄cip ad sedēs sutq̄ cadere se
quens q̄ ascensu ad sedēs sedeq̄ et quo cū sedēs si quis p̄ eos usq̄
t̄ dulgērias plēcie dimissionē acquirit p̄ mansiōe ut ve
nūcet habeat̄ q̄ gradus q̄ quos p̄ signū nō ascendit nisi sup
gemina de mutata et cū ad q̄ gradū ēcerunt ibi se p̄ stru
mūt et dimiq̄ damq̄ aram arbod deosculant̄ ubi signū
effusi sanci remanēt ēnt̄ q̄ loco t̄ fenestris ēcellulis ēndatq̄
Nō solū aut̄ t doctī et sapientes id agunt si dñi cardinales et
doctissimi p̄ gradus illos nra p̄dicto p̄ t̄ dulgētijs ascendūt
et sub t damo pīlati stetisse p̄dicunt

Damus regi eccō
dis t̄ q̄ ep̄us fuit.

Damus p̄dicta ēcessimq̄
et p̄ nicēa p̄ gressi ven̄t̄ — spectq̄ a illustrē
mq̄ ad alia cōsequi d̄ illo sue fuit p̄ ascēsū
et d̄ dicto nicea p̄ si de nicea ēdmūde descēde
remq̄ nicea illū ascendimq̄ et ad rem̄ mansionē damus
stationq̄ t̄ fuit damq̄ hic ecclesiā regi q̄ si dñs ihūs q̄dq̄
fuit et p̄cepto p̄ illud ascēsū illū. p̄ t̄ p̄cepti fuit ab ecclesia
dibet neste alba illustret intra ap̄ssq̄ ut dicunt ēnt̄ ap̄ssq̄ visit
t̄ illa t̄ damo ḡādes dimissus fuit ēnt ad multā scripturarū p̄di
tuaq̄ et ēnecessitatē dñi q̄ damus ap̄stoli dñi ponba

Scole phariseorum Columbine

nuc et indulgencijs accepimus sumus etiam in [illegible] in indulgencias acce-
pimus ingressum et in domo hac in qua [illegible] pugnare habe-
mus potuimus quia tunc erat in ea scole puerorum sarracenorum
in quibus pueri instruebant[ur] in mea [illegible] pugnatorum repe-
te repulsi fuimus a dolore quia prefectus ciuitatis suas [illegible]
mas in ea locatas habuit [illegible] quod est prius abscessum pugnorum
ingressu habere non potuimus | De domo symonis pha-

Rizei in qua intravit peccatrix penitens

Hec prime domum habebat Deliquimus ne profecto offendamus et in morem primum desiderimus et an-
forces eydem domus substitimus [illegible] domo
[illegible] habitasse phariseus ille qui rogabat ihesum ut manducaret cum illo [illegible] cum dies esset recte intro quam erat in anime peccatrix
et tunc pena et deuocionis obsequia prestitit ut habetur luce
ado ut est [illegible] sancti petri lavisse illius pecantes ad excep
lo penitendi [illegible] et habuit in se delectamenta
tot de se planxit [illegible] et [illegible] ad [illegible]
[illegible] ut [illegible] de in [illegible] qui esse deum co
repperat in culpa [illegible] domus [illegible] et in indulge
ncias accepimus [illegible] eandem esse duas [illegible] evangelistarum
de domo predicta lucas in [illegible] uide [illegible] velle quod in [illegible]
hoc sit factum [illegible] marci 14 et [illegible] et [illegible] dicitur factum [illegible]
[illegible] in domo symonis leprosi [illegible] dicit quendam mulierem et
[illegible] evangelista lucas loquitur de alia muliere
[illegible] de maria magdalena loquimur et [illegible]
habuit in bethania [illegible] in domo hac et quia
dicto de [illegible] [illegible] quia [illegible]
symonis pharizei et in bethania domus symonis leprosi [illegible]
quis velit dicere quod maria magdalena in [illegible] sue [illegible]
domum venit et lacrimis pedes domini rigavit | et post [illegible]
passionis in bethania effudit unguentum super caput discumbentis
et [illegible] nec [illegible] esse

De scola beate virginis marie in qua litteras didicit et an[illegible] litteras edidicit et soluit

Surreximus ab oracione de predicta domo et procedentes venimus ad aliam quandam magnam domum veterem de lapidibus quadris factam et sculptam
[illegible] erat atrio templi domini | prout [illegible] domus fuit
scola beate virginis in qua litteras didicit [illegible] parietes templi [illegible]
[illegible] fuit diuinis [illegible] obsequiis [illegible]
domum [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] virgo maria litteras ab [illegible] didicit et quis iudeo
[illegible] fuit [illegible] sap. 7. [illegible] docuit [illegible]

ut [illegible] in [illegible] 26 et

beata virgo [illegible] fuit [illegible]

sapiencia | Quis et amor dilexit eam [illegible] in ipsa doctrix di-
sciplina eius et electrix operum illius [illegible] 8 [illegible] vide quod no
fuit ab hac in scienta [illegible] domus [illegible] quod virgo a [illegible]
illustrata [illegible] aliqui [illegible] ab hac [illegible]
[illegible] sicut [illegible] paulus ad galatas [illegible]
de se testatur [illegible] et salomo non ab [illegible] diuinitus didicit
sapienciam et [illegible] doctores ecclesie facti [illegible]
[illegible] est thomas de aquino magister dicit se
[illegible] studuisse [illegible] et [illegible] dicit se
nis in [illegible] dominus libros [illegible] et scripturas
et [illegible] non [illegible] nouit [illegible]
[illegible] alia [illegible] vide [illegible] eius
in scientia [illegible] est maria egypciaca in [illegible]
to [illegible] scripturas [illegible] dicit quod ego dilecte
[illegible] mecum scola [illegible] litteras [illegible]
[illegible] maiora didicisse [illegible] a [illegible] illustrata [illegible]
quod ab hoc in scientia [illegible] alij [illegible] notarum scriptu-
rarum habuerunt [illegible] fuit [illegible] eius [illegible]
[illegible] possedit eterna sapiencia [illegible] dilecte et
et domum hac [illegible] precurens [illegible] scola fuisse [illegible]
[illegible] [illegible] et doctor hac
[illegible] fuit [illegible] in [illegible] habitans
non [illegible] est [illegible] pugnorum accepit non [illegible]
[illegible] est [illegible] eterna sapiencia [illegible]
[illegible] sedit [illegible] et [illegible] et [illegible]
in [illegible] potuit [illegible] ego [illegible]
[illegible] et eam [illegible] et in indulgencias accepimus
et [illegible] diximus

De templo domini quod dicitur templum salomonis

Deambulantes inde ingressi ad locum [illegible] ad dexteram [illegible] erat testudinatus qui [illegible] erat
[illegible] et lampades ardentes pendebant [illegible]
[illegible] et [illegible] in templi atrium [illegible]
[illegible] est templum quod [illegible] salomonis [illegible] ego
[illegible] et [illegible] templi [illegible] adoravimus et in indulgencias
[illegible] accepimus ibi [illegible] et templum quod
[illegible] sit [illegible] et [illegible] in eo colatur
[illegible] erat [illegible] et [illegible] macto
saluatoris nostri [illegible] in indulgencias [illegible] mactio
[illegible] ipsa [illegible] et [illegible] fuit [illegible]
[illegible] dedicatus [illegible] templo et eius de [illegible] et quis eum
edificauit et quando [illegible] sit [illegible] folio 241 [illegible] et in sequentibus [illegible]
De [illegible] quas [illegible] uide [illegible] et supra [illegible] fo 102 et [illegible]

Respexissemus et vicissemus de loco nativitatis beate marie virginis super piscinam probaticam ... quoniam ... ut hoc templum ... exivimus ... ego abeo et ... gressi de vico qui ad sinistram alium vicum ... et ad ... magna ... cum aliis officinis ... in quo dicunt degerunt moniales ... et ... sancti benedicti et erant divites et ... loco nativitatis beate marie virginis quia ... iacet ... joachim et anne ... sarraceni ... [illegible] ... ego et ... et ... ... in vita ... ut dicitur fo. 230 ... loca et monasterium.

Et no ... sarraceni ... [illegible] ... ut patet li. 3 ... fo. ...

¶ De probatica piscina bethsaida ubi paraliticus sanatus fuit.

Prope etiam illam ... fuimus per arctum vicum et ... quidam ... pauperes sarraceni qui ... referentes ... aliquos denarios ... fuisset ingressi fuimus et per gradus lapideos ... planiorem ... magnam descendimus ... vallata muris ... fuit et ad ... piscina ... et ... porte ... in illo loco erat tempore christi piscina probatica ... bethsaida ubi ... aquas ... tempore pluviarum ... piscina ... templi et ... pecora ... lavabantur ... lignum ... sibilla ... in ea ... ibi latuit usque ad tempus passionis ... angelus de celo descendisse et aquam movisse ... sanabatur ... ibi dominus ... sanavit qui ... annis ... ut patet ... hec piscina ... aquas ... pluviales aquas ... ego loco ... et ... processionali ... et ... de loco ascendimus et ... vicum ...

vimus et ex opposito alium vicum ingressi ad quandam magnam piscinam ... ab antiquo fuit ... et in scriptura vocatur piscina inferior quam ezechias rex iuda fecit et in eam per aquas pluviales ... ut dicitur ... 28 et ... 20 ... ab antiquo usque nunc fuerunt ... facta aque ... ad ... tempore hyemali et pluviali ... ut ... civitas aquas habe... et ... civitas aquis ... et ... aquis de celo ... ut patet ... de aquis ... quia sarraceni ... et cotidianis baptismatibus ... ut patet fo. 249 ...

¶ Peregrinacio vallis Josaphat sequitur.

Ipsa piscina illa consequenter processimus et ad finem civitatis sancte ... in parte aquilonari ad portam ... dicebatur porta effraim quia ... ad montes effraim ... nunc ... porta sancti stephani quia per eam fuit eductus et extra ... in valle lapidatus. per hanc portam est via in regionem samariae et galileam ... ego per portam illam ... extra ... aquilonis ... ad orientalem plagam ... montes oliveti ... civitate ... in ... latere ... ad angulum muri in quo murus orientalis ... aquilonari ... a ... et ... usque ad alia civitatis ... magna ... et altitudo ... porta aurea ... in die palmarum ... sedens in asino ... joachim et anna ... angelus ... ibi ... heraclius imperator ... et ... porta ... papa ... porta ... lapides et ... et ... ad ... heraclius ... ramis ... et palmis sarraceni non ...

portrait effraim et sancti stephani

porta aurea

in die ... in die pal marum in asino

heraclius ... potuit

figura de palmis

piscina inferior quam ezechias edificavit

... aquis ...

pôtr accedêt eliq̃s p̃missi fugiqua ãi ea sut sepulc̃e sup quas ẽstianos no sinut ambulare & cruciatu gr ea flexinu et adorata dus i bulgaras plẽrie ẽmissos accepit q̃ data ẽ ei gr̃a i bulgaria ãlq gr̃ quã pôtd exegisse d̃ spectabilq et adorabilq loco ẽ ad secretũ Accedit ei p̃ eliquie illoꝝ murorũ q̃ Iodie ibi stat fuis sunt adquc se vã pôtr ãrea q̃ ip̃i dud i trist asmo sedẽ quia tibq dissipos iecit eliquit quasdã ecc̃as p̃ fidelicios et custodios de quibus ecc̃is pôtr auree una fuit ad uctibq eliq̃ p̃ ãrea vectos ch Iodie sut oppcis laninis de aurcat̃ tecte de quibq la minis exclusis caulte accipiut sauractũ periãs et ptreolas et ẽstianis vedut q̃ia inter ẽstianu valde la borat ad haltcũ ãq d illa patiat sepe mõlt̃ q̃ntis se ex ponut noctibq accedẽtes et d ea uelletes p̃cutiq da pecuniis no pout ip̃i sua ãrea cum ãq dispone p̃ p̃cio qui de ea discepat et eis tribuat aprs a Ligno p̃ cio et ãgto [illegible] causa at ipse eliquie illoꝝ pôtr sut una ãrea ẽ quia de ea suffocatiõ sit ẽ grãea q̃ quidq ãq de illa porta scen portat p apoplexia et morbus caducũ et pestilẽcia cui no pnt̃ i videre ch̃ juxta hãc pôtã quãda dus ẽstrat̃ pectq fiebat fiebat magnũ festũ i die palmaꝝ ch̃ in vigilia ut sabato palmaꝝ decũ ãis i betphagẽ venit et vigilatis p̃ noctẽ celebrabat i ãra sti Lazari set i ẽpusculo cũ pcessisc ascenderet de betphania i betphage et ibi ãq de magnis ep̃is posi uit sup asinu i dubi sacerdotibq vestibq et gr̃ cunctaꝝ sctoꝝ pcessit. Fis at descẽdentibq de monte oliueti vbi q̃ dñi et vilgiasi in ramusa plebe de cunctis eis ob uiã ad ramis palmaꝝ pcessernt et pro euangelio de cunctis ramis celebat i quid p̃icebat et vestimẽta sua i mu ẽstrnebat dnãtes d Samma ibi Et cũ de valle sue ch̃ gr̃ pôtd ascẽderet pôtas p̃at dandũt et p̃mines sup̃ murũ p̃abat orãtes Ita laus et ic et finito ymno de Ducebat epus cũ magno jubilo, tepl̃u ch̃ post paucaꝝ nõ cunctis sctis et latinoꝝ expul sis gbmancet armenis cop epo q̃t festiuitate multis anis q̃ousq dijã i stigãte ibi suas sapna tas mõtnos sepelire ẽpũt et extinc pôtd obtinue runt scribit nõ ita die palmaꝝ festiuitate ppo die pg offiũ dimid et vbi supeꝝ Et cũt fect multi syri i bethania set cũ pcessisc et cũm ascẽdut i betphage

eliq̃e d̃ pt̃a ãrea cũ emunt̃ a p̃egrinis

festũ palmaꝝ ser eccle brat̃ i jherl̃m

ilibq d̃ pt̃a sctis ẽstianis i dutis ponut superstimid et cũ lan gibq p̃ quittan gr̃ cũ ip̃i se recepsu at mõt oliue ti cũcrcut eis ecc̃ẽi ẽstianũ orientales cũ ramis pal maꝝ et olinaꝝ et cũ ip̃i straucrc vestimẽtaꝝ et ped cũt eũ ipsi i tãcti cedcntes ibi simul pcessio ne et audet sic cũ laudibq gr̃ cuntis ascẽdcnc" sanctã" ne cũ lapidibq pcessoꝝ ip̃i dat & sat̃ nuncq d̃ p̃ tuo p mittut quid ãn ecc̃ũ ut quãdiu ãnas no p̃misisset nõ ex ãnos i tota libertate crant ẽstiani sed nunc sut̃ cus p sua culpa deinde adaugeat ne i sine dandũt ãrea cunctis fc i tũ sctissimo loc̃

De loco i saulq secundũ

Expediti ẽa porta vestimẽta lapidũ ãnec̃ sctũ desce cũ sctũ stephanũ ãde p̃ p̃aps una appca et lapidosa ad loc̃ q̃da vbi stat̃ pet q ẽ i sanitate plana & sup hãc petrã posuerũt vestimẽta sua cõmissa illi qui ip̃i gr̃ amabat stephanũ lapidãe volebat ut expedirẽ par tẽ passũt et forciq utibq sũt q̃nã & t saulq adolescens quit ad eãr spectacũ et zelo p̃ fidei ferro accusus ãm ve stimẽta ausfredichat ut sua sollicitudẽ lapidarent q̃rũ fir ãm magnã q̃nadũ Cedebant at saulq sup̃ vestimẽta et petrã fidelis i stephanũ et blasphemãs xp̃m dñm ẽg loqñ de osculari sũg et i dulgentias ẽcepit

Deinde ab illa petrã De loco vbi sctũ stepha ẽ descẽdim̃ gr̃ ver mus fuit lapidatus

vbiq ecc̃ẽo et ad locũ vbiq i q̃ sctũ stephanũ fuit lapidatũ a partq gentiliq p lapidatibq ora bat et ad gradia suscepit lapidẽ q̃ cunctis de eo lapi dẽ tollentibq illi dulcis fuerunt scripturã at ore stephã salutãt dñm ihũ Xp̃i stephanũ nõ accusũ eãr paulũ nõ gelicet sanguĩ ego loco apis lapidẽ de osculati sũg et i dulgentias suscepi Cunctis locũ illi vigilicq et lapidibq cũ pdissimis vocitis In illo loco q̃ dñs fuit cũ nouellis ogtis nec gressi ppgendi put vestigia sui sinistra et ad q̃t dimanscrent adiqui nouci illoq illa valle sanc quit ibi mũte ch̃ saluato q̃nibq patri dignatq e xp̃c sc phanq ipsiq i loc loco reddidit saluatũ/ De valle jo

Hoc loco gscipt̃ descẽdim̃ josaphat et d̃ hinc i valle josaphat usq hinc vbi ecc̃ẽ ecclesiã vbiq ecclesiã valliũ dicũ nant de ea h̃ nõiam et vocat ecclesiã de ascensu q̃ ibi fact valles josaphat sco q̃ ibi josaphat sancte sepulc

Julius

Ecclesia sepulcri Christi

Julius III

Ecclesia sepulcri Christi

193

¶ De fonte dracanis

et ita factum est usque in hunc diem / Statim ego [illegible] cum socio can-
[illegible] salve regina gaudeamus [illegible] supradicti cum beata virgo
apparebat at ostium descendit in [illegible] venire fecit ad [illegible]
libet in suo ydiomate dixit vade et dicam adora et [illegible]
ne mariam laudasse [illegible] at ostium descendens per gra-
dus marmoreos quinquaginta duos in profundo [illegible] cantare
descensu [illegible] alta voce ympnum O gloriosa domina ex-
[illegible] nos prosequenti cum magno gaudio cantavimus et in
medio ad sepulchrum beatissime virginis venimus [illegible] ingressi
per [illegible] devotissime de osculati sumus et
cum grecis latinis et bulgariis [illegible]
[illegible] et per ympnum O gloriosa cum Salve regina cantavimus
cum aliis antiphonis [illegible] in hoc sacro loco [illegible]
lo cantavimus [illegible] audivi tam suave et bonum [illegible]
in qua ecclesia [illegible] et in specu [illegible]
dixi supra folio 114 [illegible] solus in hac ecclesia fui per horam
et duas et ut mihi placuit orari ut cantavi [illegible]
[illegible] audivi [illegible] hec [illegible]
[illegible] regni [illegible]
[illegible] in hac ecclesia [illegible] aliis locis [illegible] medio [illegible] hoc loco
gloriosa virgo [illegible] ascendit et in [illegible] sublimata cum xpo
regnat in eterna Regina mundi [illegible] in hoc loco [illegible]
[illegible] gaudete quia [illegible]
[illegible] palacium [illegible]
[illegible]
[illegible] in hora assumpcionis beatissime virginis omnes celestes [illegible]
[illegible] jubilasse
[illegible]
celestis regni milicia [illegible]
[illegible] et cum gaudio [illegible] collocavit [illegible]
[illegible] beatissima virgo maria elegit suam sepultu-
ram in valle Josaphat [illegible] hac [illegible]
in hac valle futuro tremendo judicio [illegible] valle [illegible]
pet et matrem [illegible]
et [illegible] in hac valle non [illegible]
[illegible] Reliquit [illegible] beata virgo [illegible] in sepulcro sudarium
et vestes [illegible] peracta [illegible]
[illegible]

Ecclesia beate virginis in valle Josaphat [illegible] assumpcionis
et juxta eam erat quondam monasterium [illegible]
[illegible] ordinis sancti benedicti et abbas [illegible]
[illegible] monasterii [illegible] vestigia [illegible]
[illegible] et [illegible] ut dixi est
subterranea [illegible]

optima [illegible] samaria

peregrini [illegible] in alia ecclesia

quod beata virgo elegit sepulturam in valle Josaphat

De sepulcro ecclesie et sepultura beate virginis in valle Josaphat

[illegible] in quibus [illegible] fenestre sunt [illegible] quia pluviarum
[illegible] de monte [illegible]
[illegible] non habet lumen nisi in [illegible]
est apertura [illegible] et per hoc [illegible]
lumine [illegible] angulum [illegible]
[illegible] et [illegible]
at si esset cisterna [illegible] in festo assumpcionis
[illegible] lapidibus [illegible] a parte aquilonari
sepulchri [illegible] marmore [illegible] petra
[illegible] fuit monumentum [illegible] et alta [illegible]
[illegible] altaria [illegible] sepulcrum virginis [illegible] in medio et est
[illegible] septem [illegible] non est
[illegible] monumentum [illegible] et [illegible]
[illegible] sepulcrum [illegible]
[illegible] ab occidente [illegible]
[illegible] ad meridiem et [illegible] ad
aquilonem [illegible] ab aquilone et [illegible]
[illegible] in sepulcro domini [illegible] sepulcro
[illegible] monumento et ego [illegible]
[illegible] celebravi [illegible]
[illegible] altaria [illegible]
[illegible] sepulcro [illegible]
[illegible]
[illegible] fenestra [illegible] ad aquilo-
[illegible] angulo [illegible]
[illegible] sepultura [illegible]
[illegible] in quo est sepultura [illegible] regina [illegible]
[illegible] ecclesiam edificaverunt [illegible]
sepulcro [illegible] dicunt [illegible]
[illegible] beate virginis sunt sepulta [illegible] joachim [illegible]
[illegible] cisterna habet frigidas et
claras aquas et illi qui dicunt [illegible] sub terra
[illegible] habeat dicunt aquas illas [illegible]
[illegible]
et [illegible] cisterne tenet audiat ut [illegible]
[illegible] aquarum [illegible] dicunt quod [illegible]
alle aquas habeat de paradiso fluentes [illegible]
beate virginis et [illegible] ubique [illegible] aque
pluviales [illegible] cisterna
illa [illegible] sepulcrum [illegible] assumpcionis [illegible]

Audiens [illegible] in illa [illegible] thomas apostolus ibi
[illegible] recepit cingulum a beata virgine
et [illegible]
[illegible] aliquos demandos [illegible] ut [illegible]

lumen [illegible] ecclesia

Sepulcrum beate virginis in [illegible] tumba clausa sub sepulcro [illegible]

altaria sunt [illegible] diversa :–

sepultura anne joachim

Cisterna beate in ecclesia

xpianos catholicos peregrinos i remittere et egressi omni- bus cum gaudio nos ad montem oliveti duxit et ascendentes et cum parum ascendissemus ad locum venimus ubi dicitur stetisse sanctus thomas apostolus i hora assumptionis beate virginis et audiens concentum celestium ministrorum suspexit et vidit matrem domini cum corpore et anima celestia regna petere eius precatur cingulum suum i fidei sue soliditatem ut cum i effabili gaudio recepit cumque coapostolis demonstravit certificans eos de assumptione i corpore et anima [illegible] et hic apostolus meruit quod voluerat tangere ut cognosceret xpum verum resurrexisse et hic meruit cingulum virginis gloriose accipere ut eam cognosceret corpore et anima assumptam fuisse Et sic tactu vulnerum gloriosi corporis xpi solidavit i nobis resurrectionis fidem sicut i hoc facto solidavit i nobis devotionem assumptionis marie. Sed hoc ergo loco orationes signatas legimus et veniam deosculantes i dulgentias recepimus //

Deinde procedentes paululum i divino montis sancti petri via recessimus ad locum venimus ad os cuiusdam spelunce et cavarne petreaque patentis et i gressi spaciosum et pulcherrimum specum i venimus non quidem arte et manufactum sed rupis naturaliter fundatam solidam firmam et dispositum ut esset locus orationis meditationis et contemplationis aptissimus et solitudine secundum fidelitatem gemitus Sed hic specum dominus ihesus frequenter noctibus i orabat cum discipulis ut de civitate et ibi i orationes vigilias sacratissimas continuabat et habetur specum verum nichodemus nocte ad dominum i venit et dialogum altissime theologie ibi conscribebat sanctus iohannes evangelista conscripsit Iohannis 3 capitulo et locus quem sciebat iudas quia frequenter cum discipulis i eum convenit dominus ut dicit Iohannis 18

De loco orationis xpi i monte oliveti et agonie et per sudore sanguinis i illo loco

In nocte ergo post ultimam cenam egressus ihesus de civitate trans torrentem cedron ubi erat ortus et i orto specum ingressus posuit i terram genibus oravit i pronus super faciem lacrimabili voce dicens abba pater omnia tibi possibilia sunt transfer calicem hunc a me sed non quod ego volo sed quod tu et tunc incessanter orans Christus factus i agonia prolixius orabat et per mentem tristicia et ... sanguine sudabat et cum angelus apparens orabat et confortabat // [illegible] Dominus et fratres mei peregrini qui faciem hic / quando [illegible] nos i hoc sancto et venerabili loco videptavi , [illegible] gestis quibus mentibus [illegible] oraculis et certe non aliis nisi quibus ipse locus quem sanctificatorie per se celesti i eo exhibuit / studiose cum ewangelia legere per [illegible] i hoc tunc orationes xpi [illegible] diffe- rentias gestum usque cum ipso cum procidit i facie toto

Ecclesia ... oratione :—

nichodemus venit

corpore se prosternens Et secundum matheum 26° procidit super faciem prolixius super cubitos genibus secundum marcum 14 positis genibus oravit secundum lucam et stabat verticalis [illegible] illa audivisse oravit qui elevatis oculis i celum dicit pater venit hora clarifica filium tuum iohannis 17. quem quidam dicunt et facere i consueto circa alios discipulos i sui conscriptis ergo modis peregrini nostri i hoc sanctissimo loco domino orabat et quando devotissime flerunt nos et locus ille gravarimus et ad devocionem lacrimas [illegible] de facto [illegible] sepulchro quedam i sudata [illegible] excepta [illegible] quando liquefecit et eo tamen lesit [illegible] constat et [illegible] adversitas balsa- mi suavissimi sanguinem sudoris quo i universum madida [illegible] et aliis [illegible] sanguis ille precios ex corpore pro terram cuncti [illegible] et secundum ad po- tentia resurrectionis [illegible] ergo oculis perceptis locum ubi dominus ihesus genua flexerat deosculari fugiet per minus i tempore de petre cavarne i qua angelus consolans dominum creditur stetisse cum osculis venerari fugiet pro indulgentias plenarie remissionis accepimus [illegible] spelunca illa cum [illegible] et [illegible] magna i qua sunt altera cavarne [illegible] petra saxi [illegible] i quibus apostoli discipuli xpo orante quiescebant [illegible] i nocte ultima [illegible] lapi- dis altera firmiter cerat quo corpore spelunce erat de petre [illegible] quando angelus [illegible] xpo apparuit Sub tempore [illegible] misse celebrantur olim fuerunt picturas cavarne depicte sed hodie diligenter i [illegible] pavimento quodam [illegible] vestigia genuum domini ihesu [illegible] petre i [illegible] mirabiliter [illegible] cum peregrini altera [illegible] sancti descendunt [illegible] pavimento usque [illegible] pe- tra [illegible] dimidia [illegible] sufficiens specum ille [illegible] [illegible] spelunca petre [illegible] magna i [illegible] spelunca petrea

Ordine illo [illegible] De loco i quo dominus i cepit [illegible] peregrini [illegible] et [illegible] i [illegible] et i [illegible] discipulis [illegible] xpianis [illegible] ut dominus [illegible] et [illegible] nos [illegible] xpi eo ordine [illegible] fuit facile esset de [illegible] loca [illegible] ascensio [illegible] difficilius [illegible] ergo [illegible] fal- [illegible] ascendimus et ad latus [illegible] montis oliveti ab ea discessimus i spacio [illegible] lapidis

devotissimus locus

De [illegible] spelunce sacre :—

locum

1446

adtend middlig ppcm qñ dñs ihs awlsus fuit adi-
scipul suos ad oratiõ pfect posset ut ḡt lux ꝛ gulor
loco stetit dñs ihs & cõ illis discipulis et capit ipsos pa-
nẽ mesus ꝛ et benedixit dedit & illis dicens accipite
mdũc ĩbulate mecũ dñs vada adorem et ꝓstratus po-
stea uñ ꝛ ppcm / Discipli at uñ dñm ihm expuls ꝑ
lor loco ĩ uias ꝓdicãdo et curãdo ĩfirmos ꝑ
latis sug dñi ihu ꝛ dicendo ecce adest Rõm cui dñs
pulus ꝗm ꝓdemocrat ꝛ est ꝛ ĩ loco rupũ demã
ãbica pmulta quibꝫ ho sedes ĩtra pt et carnes et
bracchia ĩ mihi et quiesce ꝑ ꝗor ego loco dñi
ſgratus uadã et plicit ĩmissuꝝ ĩ gulgeria
cepim ꝗ et salutacões ĩ pruti sug explis sut ꝛ oro
nes ãtem effamen sut nr ĩ gulgeroꝝ ãtem adtendmo
lũ uadã ꝓgnauerã ĩ mis ꝛ nisi ad ĩ loc ꝗ ꝑ
simõ ꝛ ꝓpla nite sue emendãde gr̃a plaq fuit ꝛ aucpit
ſtingens ppt ĩfica madi dñi abdicãa letica nũ ma
li letica ſ ꝗ nigd dñi sit ĩ ꝑ ꝛ pena nequicia
et ab nũdo gnderas mũdi nequicijs ĩ pnts
ostendit se esse ꝓncipes ꝗ discipulos nõ dñi
cis fragilitat nr ꝛ nisi ꝛ ostensio ihs ihu ꝛ quilibꝫ
ſtege reddit ad ꝛpesum

Go loco ſnq dñs ob
Decimo pessim uinũ uel se cepe volo
ꝛ ad loc uag orti ribꝫ ꝛ capt ſtit ĩ
qno dñs dñs se captiuãe uolentib obuius
uenit, ĩmã nica ꝓtenuit ꝛ de mis se uolu
tauã ĩ mag carp ꝛ didit, pdidit se osculari ꝛ dulcit ſtre
loq ꝛ maccia ĩcudatꝫ ꝛ valde se custꝫ ĩ dño nr
ihũ quis largna fit, mtũ se dñs ihs ꝛ de latitudo
ĩgã egredit ꝛ de arty floredꝫ ſtue loc ſuscepert
ĩ mag denacta ad ĩtiani secretales ꝛ occidera
les ꝛ uenacta ut, mtũ ĩ uidtes, quid loc ſtecãly
fedat ꝛ lapides quos ꝓgni solet de osculari ĩ mu
dicijs ꝓfidut ꝛ ĩ illo dic, qñ ad loc uag ꝛpung
upm, ceptꝛ ĩ ꝛpit fedatꝫ ſnq ꝗ ſcto ad ĩ ſuera
ꝛ nis fracdily ĩ dignari sug ĩtus ĩ nus qnq ſcedu
nus ſcrtes ꝓto ꝗ ex ugtibꝫ pdis meis ꝗ dñs
ꝓmittit ꝛ ad ꝗor ſarracenos ĩ ſtigat fõti ſpũ ut
loca ſctissa ꝛ honestẽ ĩ soulis ꝓgnos nabilit
et militũ ut ut ſic maneat ad ſurmuꝛ ꝗ tre ſcdr
ad mdũ ihs malicã tate ĩ incitet ad zelandꝫ loca ꝛ

fedat locꝛ ſit ꝛ
ĩ ſtrictu dñi milicꝫ
ſpm malũ ad ꝗ

1446

dꝛpcamis nec ꝗ dñs ad deus ſarracenos ad ꝗor ĩ ſtig
ꝛ ĩ ſtrictu ſuis ꝓ ꝛ eo ꝓlacq dlc ĩ ſtat longꝫ ut ꝓ
mibꝫ et aplet ſtrccã collecta ꝛ amte pastoꝛ ĩ ꝛ
eco ut ꝛ ſupno mons olivet ĩ ꝛ ĩ ſtꝫ ĩ ſtrcco ꝛ et
ĩ ſtrcioſe loca nate uenabilia ãmpli ĩ mundo
ꝓ mundo actoꝫ alty fruct ĩ fabꝛ ĩ ſtigatꝫ dño ſpũ ꝓ
quãno ꝗ ꝛ et ꝗor tam ĩ fato dlo nepi ꝛ ꝛ
[illegible] iudicat nos illius loc [illegible] ꝛ
et ꝓ ſcipꝫ fores ĩ ſtianos ꝛ et dñ videt nos nõ obstaci
bꝫ ſtrccatꝫ ꝗ uacuã ꝛ de osculari loca ſcta ꝛ ſi ꝛ ad
ſtrcan dñ ꝓfudat ꝗ ad loc ego dlo accessim ꝗ ꝛ nesti
bꝫ ꝛ rcsis ĩ mundicijs bꝛd denarijs de osculati sum ꝗ
ꝛ dã gpassus admisce pictate ꝛ ĩ ſuccciõ no
ti ſum ꝗ ꝓſtrato nos ad ĩ mundicias ꝓt locaꝝ ſcta ꝛ
dugijs ꝛ et ĩ dulgeria ꝛ ꝓticipa ꝗ ꝛ ſi quis uidet
eu ĩ ſtra ĩ tuto ꝗ uacuã nec ĩ tuto uidet nec se ꝛ nep
xi ꝛ ꝛ ꝛ et dñs nec ĩ ſuencre ſtrci obuiare possi
ride ꝗ ſcipt ꝓ ſtim ꝗ loca ubi petꝛ ab ſcid ꝛ au
pacem ĩ fca ad ꝗor nra ĩcula madcto nequis
cerie ſcti illig ihs lapide ſignatꝫ ĩ loc ĩ ſcto petꝛ
ſtetit ꝛ uidet maledo qdã mist ducissa ab ꝛ fa
ce dñi ceddez ex ꝛ ſit zelo et dꝛcdr malig ꝓpe
git gladio in dño ſibi ĩmidẽ caput ꝗ ꝛ ſto ferocis de
glã ꝓpnare ꝗ ꝛ ibit ꝛ et leſũ ſibi adducti ꝛ ꝛ ꝗ
ſanauit ſ ꝗ loc ꝛ ꝗ ꝛ et dulgeriaꝝ
ꝛ ꝛ ꝗ

Exinde magis ꝗ ꝛ ꝗ de ſpdio getſſamni
ꝛ ꝛ ꝛ et ĩ loco getſſamini ꝛ ꝛ ĩ quo nascunt
octo discipuli ãmictꝫ ꝓcedit ãmo en
dlo ad loc ꝛ ꝛ ꝗ ꝗor loco ꝛ ꝛ ꝗ ꝓſtratꝫ ãmig
et ĩ ꝛ ꝗ de osculatꝫ ĩ dulgeria ꝛ ꝛ ꝗ ſ ꝗ ꝛ
co ꝛ ꝗ et ꝗ ꝓdũ ꝗ ꝗ et nullata lentate ĩ ꝗ ꝓcto
va ꝗ malada ĩ triplo ſcuda ꝗ ꝓſt ꝗ ĩ triplũ ſuper
fraucit ſtem eaꝝ magna et nostrcm nostꝛ
introꝛ ꝗ ꝛ ſit ꝗ ad ſdũ deducta ꝛ ꝛ ĩ ſtr
ibi nunc ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ

Exinde petꝛ ꝛ ꝛ ꝛ et petꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
Ger ihũ loca jam ihu pauctꝫ Gabete
ꝓſopita ſit ĩ nra
Decem ꝛ ſcrtem porta ſibi ꝗ ꝗ ꝗ
cogꝫ discipla ꝗ ꝗ ꝗ dixit ꝛ ꝛ ꝛ
ad ꝛ ꝗ ſdo latꝛ ꝗ ſurgꝛ ꝛ ꝛ et ſit ꝗ ꝗ ꝛ

tu et non multum altum ut omnes excederet sed declinatum et sub ipso ac rupis parte est quedam planicies, in hac planicie dum aliquando starent qui judei eum apprehendere et capere at vere [illegible] [illegible] undique turbis [illegible] quia a parte orientali stabat pars rupis [illegible] in pectus et con[illegible] et moverent [illegible] expavit et petre [illegible] [illegible] impetuositati cede volens extra [illegible] [illegible] in ipsius [illegible] petre [illegible] non quidem ut fugere possideret sed ut in potestati et asiatice locum [illegible] et sic petri illidere esset fortissimo [illegible] ipsa petra molle se [illegible] ac si paries de flexibili cera fuisset [illegible] recepit [illegible] figura sua lineamenta corporis eo modo quo petre illisus fuit. Et illa lineamenta sunt illi petre impressa ita ut manuum et brachiorum capitis et pilorum pectoris et vestimentorum figura perfect[illegible] [illegible] pro suppi[illegible] [illegible] ut in [illegible] sunt illa lineamenta facta. Sed illo momento quo dominus [illegible] [illegible] in [illegible] sup [illegible] [illegible] famam illa lapidi [illegible] Est autem petra illa adamanta quod risum videtur septa et [illegible] ferramentis [illegible] De sor[illegible] Lineamenta [illegible] igitur petra [illegible] nos et oculis [illegible] suorum [illegible] et faciei impressionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] brachiorum magis videtur et pectus [illegible] [illegible] nos ipsos [illegible] figure [illegible] [illegible] ut scripsit [illegible] [illegible] [illegible] vidi [illegible] [illegible] vestigia illa applicavi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lucide [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] figura petra vidit et eam descripsit [illegible] quid [illegible] petra ac illa ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] milites [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa pet[illegible] audiret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posset locum visitare ego solus [illegible] ad montem oliveti [illegible] petra illa [illegible] [illegible] loca gethsamani [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de Schaumberg milite [illegible] [illegible] et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] figure [illegible] vidisset et ambo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] milites [illegible] [illegible] [illegible] vagabantur [illegible]

oblivio

mo[illegible] ad [illegible] [illegible] laboabat Dixi enim meorum [illegible] juvenes [illegible] syon quod desiderio meo dis[illegible] [illegible] michel [illegible] dicebat se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] gardianum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] polanum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et denarios de [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] poterat in [illegible] [illegible] et videbat eis [illegible] [illegible] quomodo ostenderet de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et meum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] labores habui [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impossibile fuit petram illam [illegible] manum [illegible] [illegible] fuit nova edificia dei erecta et [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] nisi duos annos et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loci [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] eam adversitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in anglia esset [illegible] [illegible] de hac petra michel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vidissem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] vidi et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] locum [illegible] [illegible] [illegible] auferre non potuit quin locum ipsum viderem et eius [illegible] [illegible] apud me habeam. Locus ubi videns [illegible] civitatem flevit super eam.

Hic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] civitatem flevit super eam : D. [illegible] [illegible] et alia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et lapidosum [illegible] ducit bethaniam ascen[illegible] [illegible] [illegible] bethania [illegible] [illegible] sancti stephani de [illegible] illac [illegible] volens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mons syon ducit bethaniam et [illegible] [illegible] in superiorem et inferiorem [illegible] [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die palmarum descendit in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad locum [illegible] ubi petra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plana [illegible] ac si esset polita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] descendisset [illegible] loco substitit dominus cum asino et [illegible] oculis videns civitatem flevit super eam et [illegible] singulare ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] futuras calamitates [illegible] ut habetur [illegible] [illegible] in illo ergo loco nos [illegible] et [illegible] in [illegible] plenarie remissionem accepimus. [illegible] [illegible] [illegible] in hoc loco [illegible] [illegible] [illegible] civitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loco valde clare vidi [illegible] [illegible] templo et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi dominus legitur flevisse. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loco dulce et delectabile [illegible] hodie [illegible] [illegible] [illegible]

dupl[illegible] vide bergamum

[illegible] [illegible] [illegible] beda [illegible] [illegible] nazaret [illegible] loco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subito ad [illegible] [illegible] vestis [illegible] illud [illegible] et [illegible] [illegible] solutum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gravitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loco [illegible] lineamenta et [illegible] [illegible] [illegible] et vestigia pedis [illegible] rupe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petre [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] barbara

De consequenter p(ro)cessi ad locum in quo p(re)nunciatus fuit beate / [illegible] ascensus virginis obitus sui per angelum / [illegible] et montis oliveti et [illegible] / a via [illegible] gt sinistra et [illegible] / [illegible] plena arboribus olivarum [illegible] / montis [illegible] extendit se ab aquilone in austrum / [illegible] ad aquilonem et [illegible] / [illegible] ad [illegible] petra [illegible] loci [illegible] / [illegible] / [illegible] signata [illegible] lapidibus qui lapides [illegible] / [illegible] / [illegible] de osculatis [illegible] ego loco [illegible] virgo maria / visitatis [illegible] loci [illegible] advenit gabriel an- / gelus [illegible] salutavit [illegible] / [illegible] et [illegible] hoc modo ad [illegible] / [illegible] ad eam [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] ad celos [illegible] / et [illegible] / angelus virgini ramum palme [illegible] / [illegible] / [illegible] ramum [illegible] palma [illegible] / [illegible] funebria / [illegible] in quibus mori sepeliri et / [illegible] ascendit [illegible] / ego loco [illegible] / in [illegible] de monte galilee [illegible] mons oli-

q[ue] locum [illegible] [illegible]

De inde [illegible] veti in quo dominus post resurrectionem / [illegible] loco [illegible] discipulis apparuit / [illegible] palme [illegible] montis [illegible] aquilonem [illegible] / et usque ad [illegible] montis oliveti [illegible] aquilone / [illegible] ad [illegible] montis ibi [illegible] / [illegible] lapidum [illegible] et locum [illegible] / ibi fuit [illegible] dicta galilea in qua [illegible] dominus tempore sue / passionis [illegible] discipulis [illegible] resurrectionis [illegible] / dicit [illegible] 26 [illegible] surrexero precedam vos in galileam / [illegible] dominus [illegible] resurrectionem de- / [illegible] apparere in galilea [illegible] de illa villa / galilea [illegible] de provincia galilea dicta qua / [illegible] villa galilea [illegible] 26 et in

[illegible] galilea

[illegible] 28 [illegible] ut dicant [illegible] discipulis / [illegible] in galilea ibi eum [illegible] / [illegible] die resurrectionis mee precedam vos in galileam [illegible] / [illegible] resurrectionem dominum [illegible] / [illegible] in galilea provincia et non in die resurrectionis [illegible] / [illegible] loquitur [illegible] 28 ubi [illegible] / [illegible] in galileam provinciam [illegible] ubi et in monte et / ad mare tiberiadis [illegible] apparuit [illegible] ego [illegible] / [illegible] galilea villa [illegible] / provincia galilee intelligitur magna difficultas [illegible] / glosatores et postillatores et [illegible] evangelistarum / [illegible] textum [illegible] / [illegible] in galilea [illegible] / [illegible] de villa [illegible] / [illegible] de galilea provincia [illegible] / [illegible] facta fuit [illegible] / [illegible] / [illegible] facta in galilea provincia / [illegible] galilea villa [illegible] / [illegible] de vita [illegible] / [illegible] in galilea [illegible] in iudea [illegible] / in galilea provincia [illegible] ego [illegible] apparuisse adora- / [illegible] / in [illegible] ad locum quo / [illegible] / [illegible] ad [illegible] / [illegible] / [illegible] ad [illegible] templum [illegible] / salomonis [illegible] pylati [illegible] herodis [illegible] / [illegible] nativitatis [illegible] / [illegible] / [illegible] lapides et longe [illegible] / [illegible] iordanem et mare [illegible] montes arabie [illegible] / [illegible] montes galaad [illegible] aquilonem / [illegible] montes [illegible] galilee montes gelboe et libanum / [illegible] civitate [illegible] et ultra [illegible] / [illegible] montes [illegible] / [illegible] ad mare magnum [illegible] / [illegible] et [illegible] et iudea et / [illegible] montis oliveti et [illegible] / et [illegible] ibi fuisse [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / suo exercitu in hoc monte [illegible] sed rex [illegible]

[illegible] fuit ibi [illegible]

[illegible] latus

⁊ mote olyuẽ ut dict̃ ē ſc̃o IIIIor et rec̃ caspar ⁊ mote
gijar et alb̃echt̃ly tenebrios ſit et ſcā ⁊ pectus ⁊ reoic
nit :—

madinj

Loci dispõ antiq

Rexerũt pr̃ eam ⁊ eo gſtrenuus et de
la mote gole
lee
nellig
vestigijs ſalvatoris mei ſtyb
reuerẽſſimus q̃uid ſcripſerit mot oliuetier
gr̃ auſtrem ambulacrũ ⁊ alto gr̃ ꝑdã magnã ſcãcepit
ecclesiã vbi ꝙ ſacrificij ſtr̃ altãre magnã ſcãcepit
dub ⁊ alteram gr̃ ē in ſacco eãt teſtudines ꝑcero
in locũ eãt locauerat ſe quida ſarracen̄ cũ ſuste ne
dicũ ⁊ dolor ⁊ rabiẽ miſ. dare ſibi madimi vnũ
q̃ ꝑcero fieret ducat ſoluto et madino ⁊ miſit
mos ſ ꝑcero ⁊ medio eãt magne ſtat vna capella pul
cra eccl̃ia teſtudinata ⁊ q̃ ē long ſcõ veſtigior
dñi dei ſal̃r ⁊ dñi ſ ſepulti ⁊ ipſa dñ de colorib ⁊ dob
ſcãlibꝰ ⁊ retro ad ea capella et crypta ⁊ ad eos ſcala
tos ⁊ ꝓceſſionali ad d̃ ecclesiã dñi abbat et ꝓcurãt
exacly catauimꝑ et ꝓ tragecessi ſ̃ gr̃ patrem ſcã
tũc ⁊ facies meos nos ꝓſtrauit et ſacriſſia ſal
uatoꝛis mei veſtigia de oſculari ſugiet ⁊ dulgtudo
plẽtie d̃ miſſionũ nec ꝓ ſtyb ⁊ ꝓdict̃ ad loꝛ gſidũ nos
q̃ tunc ſt̃ ē long dle ⁊ alcaꝛi culmẽ mot oliueti ꝓ
ſpice ẽ auſtralit̃ galilea ꝑdicta ē ⁊ ſpice ſeptẽtrionali
mot̃ loꝛ q̃ montanꝰ dñi mãe ẽſt ⁊ medio ē ꝑ
galilea et loꝛ ecclesiã ſunt ſcãlꝛ ⁊ q̃ hec ſũ loca ſtat
gradib eãt retro da ãnabt gſtrenuꝰ ita tñ q̃ ⁊ ſupimo
no eſt teſtudinꝰ aptꝰ ꝑ teſtudo cũ ⁊ duab̃ q̃ mag
na aptura rotunda ſub q̃ aptũ ſtat dñus ecclesia
nis capella ſub dño ſũ ⁊ pella dñi ſepulchꝛi ⁊ dñi ē
q̃ſtãc q̃ gñ fideles ꝓ ⁊ loꝛ ecclesiam dñi eãt ſalui
ẽnt ⁊ eãt q̃ ꝓcc ꝙcuato tegẽ vellet lapides ꝙcuũ ulla
ꝙcte poterãt ꝙhibꝛe et illos lapides quos ꝓcubat mor
ꝓhib̃ dicebat ⁊ q̃t ut fideles miſerent ⁊ vellerent di
cebãt eſſe q̃ loꝛ ẽcta ecclesiam ꝓtra ꝙcutiant ⁊ ſic ꝙcutiũ
cio et teſtudine ꝙ eſſet ꝙcupelꝛ ſ̃ patꝛ libeꝛ et apty
miſerunt ꝑ ita edificandꝰ. Qz duxerunt quidã teſtudines
ꝓ tumb̃ a cubiculi et mutꝰ ſ̃ nõ gſuauerũt ꝙ quia aptura et
ſigni magni dẽficiebat ſ̃ q̃ ꝙcã ſcalꝛ et polit̃ lapidibꝰ
⁊ gſtrẽ claudebant ſ̃ dñi ad edificandi ad pauimentandꝰ ꝓpt
eãt mutuãbãt tabulis q̃ cadebãt et loꝛ ñ ſtabant
pedes ⁊ ecclesiã cooperire vellẽt mag ipi lapides loco ap
licati ñ ſtabãt ⁊ ꝙcã edificandi et q̃ trabes q̃ loꝛ dñi

ranabãt opinecꝛ ſũt eãt eãt q̃da ãnexa q̃ gñde mõ
q̃ mõſtrãt ordinis nigri q̃ habitãnt ⁊ alb̃ati ⁊ ſala
tini et in natiõe ⁊ q̃ habitãnt ⁊ loco dñi ſũt et dñs
ti nõmi ad q̃ſ ⁊ ſligo ẽ et ꝑ eoꝛ ſcãm ſcãm q̃ſcripſit mus
ꝓcem ut habeãt ⁊ gloꝛa ei⁊ q̃ libꝛi ⁊ q̃ illuc ãncaꝛ ⁊ ꝓpi
q̃ vot lampades ⁊ illa eãt ardebat q̃ fideles ibi ꝓtrahe
bãt q̃ totũ clim̃ mot̃ oliueti illuſtꝛãbat et ãntrãte ꝓce
dentes ſpectãt fulgoꝛ eaꝛ illuminabat ult̃ q̃ualt̃ ioſaphat
radiabat ⁊ ꝓcessiõe võ eãt et ⁊ q̃ templũ ſalomõis ꝓ ⁊ eãt
tot lũina ardebãt et lãpades q̃ ꝓpt ãntrãte mot̃ oliue
ti illuminabãt ⁊ ꝓ illis ut dualꝫ eccl̃ijs lũbꝫ ⁊ fulgẽtiꝫ
illuſtꝛabã ⁊ q̃lis ioſaphat tota et mot̃ ⁊ pli ab eãt mot̃
oliueti et mõs oliueti ab ea mot̃ ⁊ pli ⁊ ſup q̃ eãt
q̃da ter ãrabũ ⁊ q̃dã ſcã dedicata ex ꝓcessali ãtiq̃ſſo
tẽpõe ſcõ q̃ ⁊ ſũt et mutꝰ ſ̃ dyos ẽcat ãtiq̃ ẽcl̃ianoꝝ
q̃ ⁊ dñe ſacꝛiſtanꝰ dñi ꝓ miſſa q̃ ſolẽpnia et eos ꝓcꝫ de
pectus ecebat ⁊ multꝫ oliueti et ibi ecorꝫ ⁊ ſiſtebat ⁊ ſcãpe
dines ꝓca mercedis ⁊ dñi ⁊ ⁊ celũ aſſuptꝫ ſunt ⁊ ꝑua
adueniente validiſſia ꝓcella flaminis ꝛepente de celo ꝛe
uit et ꝙpulit ea beati eãt ſe toto impetu ⁊ fudꝛ ado
ut mot̃ totꝫ quatiẽt et eos q̃ adeãt ⁊ ꝑua ⁊ ꝓcuciat q̃ſq
dla deſolabilis et terribilis ꝓcella euaneſcẽt ſhor ſangu
lis dñi ꝙcipit ⁊ dic ſcãſcenis dñi IIIIor ꝓcero capta iua
ſiõe ꝑ ſarracenos ꝓphanuerat eãt illa ſtãq et ex eaſ
dem ſuſcepta ⁊ quia ſtrami ꝑ ignẽ illa eãt ſ̃ no ob
ſtabily q̃libꝛandly adeãt et ſuccinct noctibꝫ ⁊ ſtãt ad de
oſculandꝫ ſalvatoꝛis veſtigia ydõ n̄ ſolũ n̄ mot̃ ea q̃miſerunt
et eã ãpte occidẽtali diſſipauerũt tollendo ãpicibꝫ aꝛg
tabulatuꝛã mãnerea et ãpanindo et colũnas ꝓcoſas
de põtauerũt ⁊ capellã in loci veſtigioꝝ ⁊ et ſacꝛã veſti
gia ſũ gñdes q̃liqueꝛt ⁊ tecto q̃ia et ipi ſac veſti
gia ꝙcedat ⁊ ꝙ ipſo ẽ ſaxo veſtigia ãm
boꝝ pedũ dñi ⁊ ãpte ãpet dlacunã in veſtigia pedis dꝛ
teiſſet ꝛer veſtigia tꝛũ ãſtiani q̃ ſalvatoꝛi de oſculari ſũ
quida ꝑſtãs ⁊ Joãnes ãbã pictoꝛ multꝫ habet ſcientie
ſcũ ⁊ vnia dulciſſimo effudit illud ⁊ veſtigia ⁊ geni
ſuit tꝛacꝛ ꝛẽpleb̃at ſ̃ ꝑte aqlonaꝛi eãt ⁊ ſup ⁊ ꝑte
te ſinãtꝛ q̃ ſũ long ẽ mꝛ ꝑt ⁊ tũgẽ excepto bꝛeuiſſio
ad hoc ſpaciũ leuat ſe ꝑ ẽgiũ et ⁊ ꝑuus mamilli
oꝛ ſtãs ⁊ q̃ ẽ ſenſũ lapide ſup q̃ dñs ſtetit q̃
⁊ cum oſculandi eam ad habeat ⁊ q̃t opinione ꝛeſtitꝛi
occidẽtali ãpte fuit lapis magꝝ ſup q̃ dñs ſedit q̃

in credulitate eorum expleuerunt et ductu eorum vidit ut habe-
tur ultimo. nunc vero eam post occidentalis est pene destructa
et iterum eam fuit domicilia rusticorum et stabula pecorum quia
villula ab oriente ad septentrionem est que dicitur in [illegible]
[illegible] per medium eius deductus quod dividit orienta-
le parte rupis occupata ab occidentali in qua est capella ascensio-
nis domini [illegible] eam ex regione stat ut dixi templi domini intro
[illegible] templo [illegible] et ipsum in monte stat et a longe vide ut
sup[ra] fo[lio] 90 [illegible] et est a directo templi domini quod nominant
salomonis [illegible] equinoctiali tempore vide sol oriens quam
de terra producere et ascendere sicut ego sepe consideravi super
amplius [illegible] quod eam [illegible] de ascensione domini [illegible]
te deo quod ascendit super celos celorum ad orientem de hijs vero
plus [illegible] fo[lio] 148 [illegible] de civitate [illegible] usque ad locum ascensio-
nis [illegible] quam nos ascendimus sunt [illegible]
[illegible] // Commendacio loci ascensionis domini

Tibi amplius est fuit dei [illegible] celestis in quo
ego [illegible] ad orientem [illegible] ascendit unde
[illegible] fo[lio] 141 [illegible]

Ascensionis domini locus in quo et qui potest describo et est
locus in celo vallis josaphat [illegible]
locus venerabiles sete et vallis thoph et hennon que
est valde devotus [illegible] oliveti [illegible]
[illegible] peregrini [illegible] affectu
sunt inclinati quia est [illegible] privilegijs nobilitatus est et
venerabiles. Ipse est venerabilis [illegible] quia ibi constituti
amabiles sunt discipuli principes super [illegible]
mirabiles [illegible] pdurare [illegible]
terribiles gelum [illegible] locus amabilis
horribiles quia [illegible] in celum ascendit et [illegible] ad regnum ce-
desiderabiles leste nobis ostendit [illegible] est mirabilis locus
imitabiles [illegible] dissipacio et cadunt
et doctores ut [illegible] antiquus in hoc
loco resurexit [illegible] Danielis [illegible]
[illegible] usque ad [illegible] montis oliveti [illegible]
monte [illegible] et solum [illegible] in loco de quo [illegible]
ascendit et fulget [illegible] ascensum in celum et [illegible]
[illegible] sicut ire [illegible] horribile [illegible]
[illegible] michael [illegible] antichristum et ab
eo fulminabit et [illegible] magne de [illegible]
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] locus iste est terribilis propter tribunal
et sedes extremi judicij [illegible] dus [illegible] sede judicij

Terrribilis locus

sunt in eo loco vere ascendit ideo [illegible] ait ipso dixerat quemadmo-
dum vidistis ascendentem in celum ita veniet / in ponte magis
judicaturus vivos et mortuos. Quanto locus ille est horri-
bilis propter peccatores [illegible] dimensionem / [illegible]
[illegible] in valle josaphat que vallis ut sup[ra] folio
142 [illegible] adiacet valli maledicte [illegible] ut ge-
hennam [illegible] horribilia de secta loca extendit
usque in mare diabolicum quod [illegible] mare mortuum [illegible]
[illegible] ut judicij [illegible] horribilis [illegible] discre-
dite a me maledicti in ignem eternum [illegible]
aperta aquilonari vallis [illegible] rapidissime
involuet [illegible] et vehementer deducet eos de
valle josaphat in horribilem vallem thoph thophet et
gehennam [illegible] de terra notabile [illegible]
[illegible] vallis [illegible] usque ad mare mortuum
quod est [illegible] diabolicum [illegible] flumina ille
[illegible] ut [illegible] mare [illegible]
et sub mari [illegible] et ora deglu-
ciet. Et est de facto et realiter loci disposicio vallis
[illegible] oliveti est a directo [illegible] se ab aquilo-
ne in austrum [illegible] adheret [illegible] offensionis
[illegible] extendens [illegible] accidentem [illegible]
civitatis sete et [illegible] adheret [illegible] mons
[illegible] ex opposito montis oliveti et offensionis [illegible]
[illegible] vallis josaphat [illegible] torrens ce-
dron vallis ut josaphat et torrens cedron incipiunt in
loco lapidacionis sancti stephani et finiunt ad [illegible]
montis [illegible] loco ubi [illegible] sylve [illegible] et [illegible]
[illegible] vallis syloe que durat usque ad fontem rogel [illegible] in-
cipit vallis que [illegible] dicitur vallis
hennon et thoph et thophet [illegible] et gehenna [illegible] sup[ra]
[illegible] montem [illegible] horri-
biles montes [illegible] usque in male-
dictum et fetidissimum et [illegible] mare mortuum [illegible]
[illegible] usque [illegible]
[illegible] fuerint [illegible] redunda-
[illegible] aquilonis [illegible] incipit [illegible] quia ab aqui-
lone pandetur omne malum [illegible] et [illegible] de [illegible]
[illegible] vallis [illegible] usque
mare mortuum ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

horribilis locus
vide folio 232 de illa materia

thoph
thophet
hennon
gehenna

disposicio loci tota iuxta montem oliveti

[illegible]

Est ego vallis josaphat loca hanc subscripta q̃ statuit et sanxit
redeam malitie tempi et mundi malignor tonitrua et fuit ipi
sentina et mundiarij ut posit vanale q̃d dei erat qui
mundicie et sentina ignor est et mac mobilium sileginy est et
vel ly q̃ ecce asa gressit similarij time pissima malicie
sue preagia et gbussit et sanxit redeam et animas ser
dei ydolorum fert et palie ing ardores et gressi sepelierunt
sepelierunt duo et exulcerant oez et mu
dicia et replo ingid et appotuerat et sanxit redeam so
nos et pat 30 d̃ q̃ felij esset ggati et certi q̃ fregre
unt altaria et ramusa quibz ydolis adoleba et offer sub
dierunt picibz et sanxit redeam sepulcra ei ydolorum
et alia quimimbra effuderunt et sanxit redeam dei
deam et sua sanxit et randabit de sanctuar ara cu pu
pebus et mac mobilium et alia ei vocabula vallis
mundi et abhominabilis quia et ea culpa de maiora est
et ea diuinabat sue legi de vesperis ariolos et pat ab
qui adolent et offa et valle hinnom scribi tuscanus fi
lios suos et ignes matu sibi deum sanctum baalis hinnom id est
valle josaphat et ecclia d̃ est caro vallis et sanxit redeam
de mare q̃ mariat q̃m har ego valle gregalium oez q̃
nascor circ ut quis tenet et pdem ssdo solet hyems q̃
vere ablijs q̃ et rea fuerunt de magnitudine vallis in
sir ita lata q̃ ibi posset stare oez felij aphan et judi
permissis ea culpa alijs de valle josaphat magnitudi
sunt supplices solicitis et ne q̃ facies et sit q̃ ali
qui et egni panus filij lapidet et valle p̃ caupe
nis et spectu pge valle q̃ ut lapide et eis signet
loca et valle josaphat q̃ sc edut sectivos adjudicu
pueretibz ego de vallis illa q̃ magnine et spectu ve
podeq et q̃ vallis illa ne et magna et subsistat si
posuere ut punt et ne et capax usuq̃ gent q̃ suc
et posset et ea stare fuerit illi qui actu et gentis sunt
vacco d̃ illis q̃ fuerit a erunt et pe at judicij est
alia vallis illa q̃ sit et tori et dispositio quia
an judicium q̃ flagrealis mundq et pnegabit no solia
festabilis et ab angustabit ita q̃ loca angustia
erunt spaciosa sue pcana et directa et apperta et mas
planas et q̃ at vallis illa ampliada est pax
3erij et ubi habet q̃ nos olivetis sonde ab aquilone
aquilonez et rana p̃ mat est ad austr alia ad aqu

vatt josaphat q̃ illa mea

q̃ de magnitudine vatt josaphat

ampliada est vatt josaphat

nos olivetis sonde cum judicium

laue et est illa scissura mons profunda sit vallis cla
cui gemebit ab occidente, dulia scissura habebit
nos olivetis ab aquilone et ortus et ita q̃ illa duc fi
sure se et effecabunt ad mons orientis et nos olivetis pa
rietes dimissa est et et vallis orientis stabunt pudenda
phat et dimissa pausa mea sit sollicitq̃ de loco est si
ter mundi spes maneret quia sicut spaciosq̃ est in
scissura mons olivetis q̃ orientez habeat et fine suo
superficie latissima secretior et solitudines et genes pa
dares quibz modi homes capi posset q̃ proces est
cia illis et nucleis illi q̃ illi et eis sicut et statuse
ipi nitro fruiret habebunt quietissima loca stadi sibi
para et suos angtos maiorise nec et mali habebunt
loca nimis arcta et penosa et valde male statuit
ita q̃ toty mundus nide eis nimis arctz et moribz
duret oratore sup nos et vallibz aperte nos do no aptet
stompde loca quia si hoc ho es angtis pulcritudi
nis loca habit nec sinet te ee nisi et loca gaudebi
tibi malq et et lep et posuisti lap clamabit et te ut
quiescadi loca est ita quos et habuit et justi et acere
mandose et glose injusti stabunt sup iniaz et igne
gramose et dapinose damnabis et stillicidia
tres et ecce ex his pz q̃ generabilis et petrabiq̃ loca illes
stantio et loca desolabilis et electos q̃ solacz sunt
de mate hat principale dant, matez et septentrionis ut
cubi et fuerit sub electis et eo ortus et flos a furie ei
medullarez et repulsis ingliis et ea q̃ et predicto ao
mate signa expanat sui plaz legat ihs no et stepo
contra nidebit q̃ fuit ad positis pandoz et desolabilibz
loca iste quia exeo asedet dant simto judicio et ab
electis q̃ fuerit ab origine mundi et cetia et exito
eloca pentabilis et exepta et nime denacabit et
bat et et ihs christia ego maia et fuit sue filij tota gau
dio et fabilq̃ pfusa stolet et ibi ap et plig et pige
et facilz suppetab utilibz et tedioso, mutilz et de qualis
sima gte placee do sequi optabat et de stabat et
ibi angti dicebz carni galilei q̃ stabit et et
eu vero q̃ amate ei gau magno dns et et
pue at et pie edut et q̃ ihs christia ego, maia q̃ ascz
sez filij singulis dicbz hec loca sicut adibat et sui
stavi et ipi gte placui vocabatur et et
sez tota mitte ad ecclia exigebit ultro

delar valle 2 et nobis videsso 233 erit no et loca desolabis

pentabilis loca

da militē peregrinus qui cum omnia loca sancta … [illegible]

… [illegible] …

De monte oliueti et eius partibus et eius sanctitate

Expeditio … aliquantulum montis oliueti … [illegible]

… [illegible] …

Lampades tot in templo

… [illegible] …

… dicto de monte luminum quia illustrabatur a lampadibus et luminibus … [illegible]

… ut patet fo. 129 … [illegible]

… [illegible] …

… ut patet fo. 128 …

… [illegible] …

De penitentia sancte pelagie peccatricis et penitentis

Cum expediuissemus … [illegible] … 18.

… sancte pelagie … [illegible]

… [illegible] …

… ca 946

✝

pulpor[um] confessione gloriat se ad xp̃m et ī structa ecclesia antiqui
tenore aīe sue reddidit et pupillis exagruit nō voluit pro
sua pace ecclesiā et sacerdotibus sibi ingenio ī dignā ēpu
tans sua sutura ī dīnos usus quib⁹ ships fratrib⁹ ībi mutuo
quiuit ascite antiochia et ī nostra sedem alueti būsmignō
ī que pecus se recepit et uitā religiosissimā duxit ī tuā
pace sepelire ipsi nō nouit ce stanna quesq; nōbus lauā
ci debeat ascribi sacris epis et sacris et ne miribus ip
sa ī sua cellula sepulture inducet ipi sepulcrū ipsi ego
dic ēnit ista at tristis acta pue sepulcri ei et picta p
pinu qm p tristē uolēs ex difficultate ex aptet se p stent
tes ad uulgi fabula ī ip̃o nullo existed ī natali pacto
ptristē possit qd ego fabulosū ī patuari oēs ex ptristiq
an ut oēs ī gra fuerint deus sit

Deloco qui dr̃ ad
Excessit de specu sete pe cli fuit sūt p
lagie ipsiq; de sede dim̃ epistos ppositi
nōtes et una ī duit bethphage et betha
nia pregressi et marcum ī ipā oēm sci
dim̃ et ad eminas ipā cās magni mōtis q dicit
cās sci marci euangelistā nr̃m cās olim fuerūt
ī dulgētie et ipā dicit sūt ip̃i dicti oēs ecclesiā
sz̄ ex eis dicāt stare ī eo loco ad sti opis ipiq; exercent
symbolū fidei necessitas ei ei singularis quemcunq;
ut ex tūnitis hanc esse et do ī private articulas
ipponeret quib⁹ ipositis ī notes syan tūsuerit et ea
congregato sac et amicis ali et primo apostolio articulos
editos et symbolū gallio abstulerit examinauerint et
cās tradiderint ip̃m q̄ diuulgandos. Cui ps sup̃ fidei
loc Alt mille ego loco cās fidē de nouo pronūcīt ip
fessi symbolū dñicum ¶ Deloco ubi dñs oīa

Oratu pfate cās dns docuit discipulos
egressi ad ea oratio ī
ip̃s precor duxit ī valles sēnq; et paulatī
descendig ī locū ubi ex splendig ste
risse creatori suo cās et duabus cās illa pan
nis ubi ego dns̄ oratū signat ī diuulgatur
ne cpm̃ ibi cās fuerit edificata ī eo loco
de quo gloriā ascēdit. Qui cū ī ipis ī quodā loco oīa
et finita oratione dixit ad eos et discipuli ei dns
deus noster accēdit ibi docuit eos oratione dñica. Do
ceptissima breuia et utilissima q̄ hac oratione
ī nobis alio ī galilee patria pdicaret ip̃e glorioſe

nūe ut ſcē nr̃ ihs̄ xp̃s ait ei dns̄ dixerat mi
rabant discipli quo creditur data ei sc̄a pagina
bat quib⁹ cās fama ēdidit fuit pus ī pub⁹ sēmone
pdicans ascensū ei oēs oēs audiebant quia opus sal
uationis ōi plana fuit quia ex oēs pro nris salutib⁹ fer
mōnē breuiauit ipse illo ego loco oīa dñica dicendo
dicimus et loco ecclesiā de ascensu suis Locus au
tē cās ~~ecclesiastici et duobus~~ damni pauis duobus
pes q ī ea et pauis supstialis et ōpalis fuisse sing
petrus ipsius ille fert nō ipsum ppriū ip̃s deloco ī qui dr̃

Dnūs pauis ihs̄ quinq; mōtes fert de nris
et progressi ī descensu bicatinū ipsius
ad loca nris ī quo cās pua lata per
et plana ab undo ut esset mānē pauis
tatis ipse loco ipm sedisse docuit et sex mane de
inde octo tribunalibus pus fratrū ī galilea ī mōte et
loco ōpesti hic disputabo ipsi ēmisse et ī suppsisse
sūt et de oēs dnūs manifestat ī eu ferisse ipsius qui
ex euangelistis nō habuerā sua nō ī habē q octo tribu
nos ordinauit ī mōte et ex eis ōpesti postea ōpesti ī
ōpesti loco sub mōte ī quinq; galilee lacus et po
stea ipse exercet ī iudea ex eis ī hoc loco ēdit deus pdi
casse ipsius nō habe ipse antiq̄ sctos ~~ipsius~~ quinq; fra
tres fuisse ipse pdicabo laua et mele natricia ha
bens ex pris aquarū pbitū et ī cās loco et ī de
ipse ipse loco ppriū nos ī arce et ī diuulgatis
receptiuis ibi positas ¶ Deloco ī qua dns p

Sub ipso loco dixit discipuli de ju
dicium ī ex dnūm expectamus :—
loco de quo habet ascēdit ihs̄ ī quo sedit ipse ex
discipuli suis et ī uocatis ad eis dnūm
de descendit ciuitatis et regni qd populus habebat
dixit eis inter ascensū expectare, carpiet de antiq̄ ecc
extremo iudicio ex de sequi ī sede ex loco et pbli ī
habet hic ihs̄ ipse loco sacra uestigia ascendit
risum ex diuulgatis ī capiunt ī

Deprede eid pau Deloco ēpr̃ācans et pau
lum descendissēs sacrū ibi dignit ī habu
a loco sessiani ipse ī exemplo ipsis existentes
uenit ad loca ī quo solebat ego ibi moda
quiescere et pausare ī actu suo cottidiano

Peregrinatio virginis Marie per loca terre sancte

sancta peregrinatio

Peregrinationis sextadecimis et septimis pedibus ... multis laboribus et ...
... quod beatissima virgo maria post filii sui ascensionem ...
singulis diebus visitavit omnia loca sancta redemptionis nostre ...
... devotione ... et ... esset ...
... movebatur sensibiliter ... loca illa ...
... visitationibus et novis cotidie inflamabatur desideriis
affectibus et toto ... quanto divinis illustrabatur ...
... ego ad practicam ... peregrinatio ...
... devotissima peregrinatio ... ego ...
... post domini ascensionem ... singula ... peregrina
... illos ... tamen ... de loco ad lo =
... peregrinationis ... annis ...
... domo ... singulis ... descendit a ...
... nazareth et devotissime ibi loca angelice salutationis =
... visitavit ... gaudia ... conceptu
filii ... habuit ... ubi ...
... loco ... sacro toti mundo collato, et ... exple =
... filio ... conceptu ... in montana judee
... et helizabeth salutavit ... ubi ...
... johannis ...
... in ea publica ... ad lo =
... quo ipse ... exultavit ... =
... cor ... et exultavit et hoc loco
... assurrexit ...
... visitato ... redijt ...
... Bethleem et ibi ... pastores ...
... dolorum ... effudit ...
... gaudium ... hoc loco ... quod ...
... dulcedinis ... sunt ...
...
... illustrationis et consolationis ...
Tercio singulis diebus loca sanctissima ... et ...
visitare studuit ... et ...
in monte syon ... fuit virginibus ... et ... illud ...
... in gressa ... ibi ...
... misteria ... passionis
filii sui ... loca ... ingressa domum ...
... et ibi ... ingressa
... filii sui in eadem domo ... =
... ingressa ... monte syon civitate egressa
... calvarie ascendit et ... crucis ...
... ibi ... =
... non ... devotione ... =
... ingressa ad

loca ... corpus domini sui et filii ... fuit et ... =
... et ibi ... lapide ... demulcebat
... ad monumentum domini ... et ...
ingressa ... ibi ...
Ab hijs ... loca ... de monte calvarie descen =
dit ... civitatis ... via ... filii sui quo
... fuit ... et in loco ... videbat
... aqua ... =
... ingressa ... descendit et loca flage =
llationis et coronationis ... egit ... =
ssa in domum herodis ... desolata ... filij ... =
... et ... ibi ...
... ibi =
... valle iosaphat descendit et in ...
... =
... hoc loco ... =
... ibi ... =
... sepul =
... ingressa ... =
... =
... et ... =
super choros angelorum exaltata ... sepulcrum
... et ...
... in magna ... oravit ibi ...
... flexit ad vestigia genuum
filij sui ... in ... =
et ... ingressa loca ... filij
... ab hoc loco ... et ...
... mons oliveti ... loco ... flevit
... civitatem ... =
ascendens in galileam ... et ... ibi ...
... filij sui ... gaudium discipulorum
... ad locum
... peregrinabatur ...
... ab hoc loco ingressa ...
ad locum ascensionis filij sui et ibi ... saxo manifesta ·

vestigia sua devotissime deosculabatur Et quia locus ille com
fuit actualis demorationis singule predicationis atque viden
delique et per diuersa maceri posset et festinanter
alia parte montis oliveti descendit et per bethphage in
bethaniam venit visitans ibi notabilia loca in quibus filius
suus conversatus fuerat domum marthe et sepulcrum laza
ri et habitaculum marie magdalene et domum symonis leprosi
quibus visitatis rursum alta repetit sed regula summi
ascendens ... et delicata ... in cenaculum di
scipulis et ... cenacula ...
affabili desiderio tendit festina ad montem sancti oliveti
cacumen unde descenderat ... ad locum ascensionis domini
ad quem tamquam ad filium ascensum ... ubi esse vesti
gia pedum ... demulcebat ... et ... oculos
... oculos levabat et inter gaudia ibi afficiebatur
... filio suo et filii ... fuit ...
quod carne illa quam ipsa genuerat super omnes celos ... fuit
exaltata Hoc loco relicto domum ... satagebat
et ... descendens in loco in quo apostoli symbolum ... cos
... paululum ... orationibus ... et inde
... ad locum in quo dominus ... oravit ... et
... ... loco ubi ... fue
rat ... gratias egit et inde in locum descendit in quo
... cum discipulis sedens terribilia extremi iudicii ...
... et ibi orare ... adductum ...
~~ad montem ... et ibi visitans ... sepulcrum~~
~~... ad sepulcrum sui castissimi ...~~
~~...~~ Egressa ad illud
domicilium venit in quo superius in exordio ... beatissime
virginis marie dixi fuisse locum suae pausationis et ...
tempore cum viveret beatissima virgo maria stabat ibi domicilium
in quo habitabat ... pauperes ... qui videntes sedentem
virginem ... in ... ut in umbra sedens re
frigeraret ... ingressa resedit pausavit et
virgineis ... meruit quietem tribuit Et quia ex
labore fessa et lassa ... fuit ex privilegio hoc tamen privilegium
... privilegium virginitatis in ... est
privilegium immunitatis a dolore ... extremis ... eclavit de
... ut ... fo. 104 ...
... ... loco predicto de
scendit ad montem ... et ibi visitans sepul
cris ... ad sepulcrum sui castissimi sponsi et

mariti sancti ioseph pervenit ibi in foramine petre ... sent
... sepulcrum ... dulciter afficiebatur. Inde ...
... descendit in montem syon ubi do
... loco ubi discipuli et ipsa in die penthe
costes spiritum sanctum acceperant et ibi novo gaudio reple
batur Inde ... descendit et sepulcrum prophete david pere
... Et hoc facto ~~...~~
venit ad ... oratorium ... in quo habuit reli
quias ... duos magnos lapides ...
allatos a monte synai ... de loco ubi moyses ...
... et iuxta lapidem ...
... sua virginitatis gloria ...
... montis synai in quo decalogi precepta fue
runt moysi tradita et ... lapides contemplabatur
... ...
... ...
... ... lapides habuit in quibus loca de ...
synai visitavit ... vide fo. 107 ... hoc loco ...
domum ...
de domo ... beatissime virginis marie vide fo. 104
Et ... beatissime ... virginis ... ... anti
... ... virgo ...
... loca nativitatis passionis resurrectio
nis et ascensionis ... visitabat ...
... sui sanctissimi ...
... de assumpcione ...
... anno in loco in quo ... septem
...
amor ... ... desiderat
... ... loquit
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
et optimum ... ...
optimam partem elegit ... ... fo. ...

Reliquie capelle b. virgi
duo lapides

... doctorum de ...
... b. virg

... ...
... b. virg ...

loca pausationis
beatissime virg marie

ni adnorit sed bibere sic q aliud faceret ora i gtaz dr
faciebat hoc absolute nullus sicut fere potuit nisi btissima
virgo maria q[ui]a oib[us] his ac mobilibus dicitur ipsa pinxerit et
meruit ~~et~~ in odilo dr vero post sompnus p[er] oia ~~que~~ marie
ab ipsa fuit i tanta i duos qui ... i spone de asump[ti]o[n]e d[e]
gratia q[ua]e cordis i opus sumptus quanta si totum ad hiceat no
sufficeret ut cogitare valeat · quanto i defixit amata
ardore pur amoris spiritus mouebat ... celestium
factor · irritamentis dum reuoluebat ... quasi diceret
q[uod] videat i gignoscat ... q[ui]d ... btissime
virginis marie i explicabile q[uo]d i peregrinacione sua ...
nit ... btissima virgo maria peregrinando de loco
ad locum quibus op[er]a ... agit melior ... exercicijs acti
uari potuit ... ut apte diceret | ... [illegible]
emulamini carismata meliora | et illud | ... [illegible]
corporalis exercitacio ad modicum utilis pietas autem ad o[mn]ia
valet | sp[or]tuit ergo ~~[illegible]~~ illa corporale exerci
tacioz dimitte et se i pietate pure contemplacionis et quietis
occupari ... ei ... evangelistis cogatur distrahi
... q[ua]d ad hoc dicitur q[uod] btissima virgo maria hoc singula
re privilegium habuit q[uod] sola et simul actiue et contemplati
ua vita sublimiter excellit quod nulli umq[uam] ... i aliis
in vita actiua alijs contemplatiua data alijs utraq[ue] ... altera
nis vicib[us] ut ap[osto]lis sed btissime virgini marie utraque data
... modo ut nihilominus ... quia alere
et dimittas ... contemplacione et ut de loco ad locum ...
... et in i ... i toto i mobilis persistens sicut ...
... deuoti bte virginis ... de ... esse
~~[illegible]~~ ... ad ... aliquam ... ad
mereretur ... ad ... //
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ... ut dr alibi cottidie ...
sacro eukaristie ... per ... i quo tanta mentis soli
ditate accepit ut missa aut audita ... distrahi
posset ... nunquam peregrinacio ... accederet
misse audivit et ... fuit ... deuote
et i hoc ... agebat ... magis ... et alio
modo q[ua] btissima virgo maria non debuit ... i publicum ...
cedere ... ut ... posset ... recedens ...
... fuisse pulcherrima ... contemplacione de ea ...
diceret ... pulcher esset maria ... i ...
... deformabat ... labore vite ... sed hoc ...
q[uod] aspectus virginis ... scandalizare potuit ...
... habuisse a iudeorum fideli ...
... aspectu gloriose virginis marie q[ui]a ... esset

pulcherrima nimis accendebatur i flammabatur ad feda ... si
... i appetere potius extinguebat ille
... aspectus qui ... quida ... ex omnibus ... virgines
apparet ut effluet a mente sua castissima ... | q[uo]d 3 aegra (?) 9t peregrina 16 virgt
... depreccatione ac petulantia ... Ad hoc inde
... cottidianus btissima virgo maria i pulchritudine famite
... invidie ... iudeis ... posuit ...
... primiti ... et ... ea videre
... q[uo]d ... forte ...
Ad hoc ... respondere ... aspectus ... igne ... | Solucio
extinguebat ... et flammas ... nec ...
... et ... ea ... crudelis et ...
... et pietate ac ... mouebat
... potes ... amabiles et amabilis
... venerabat | ... sapie 24 ... i ... fu
matus ... et i ... sancte i ... plus
mea ... ... affectus ... i ...
... i ... et i ... sed i ...
... virgini ... fuit ... et ... pictorib[us] q[uo]d ...
... depingunt ... et ...
... cum pedibus ... tenderes ... atte
... illud oracij pictoribus atq[ue] poetis quidlibet audendi | oracij de poetis et pictoribus
... ut ... de peregrinacione btissime virginis
... evangelista ... seruauit ... mea
... habens ... i loco pausa
... btissime virginis marie ... et nos ad ...
... et pausanc ... oracionem ... et i ...
acceptas :— :— :—

De pyramide de josaphat

Loco pausacionis a qua tu vallis de no
btissime virginis minatur vall josaphat :—
marie ... descendimus usq[ue] ad ... ra
... et ~~[illegible]~~ montis radices ~~[illegible]~~ de
scendimus ... ad sinistram ... montem
ad dexteram ... torrentis ... i alia ... torre
tis i monte ... ad pontem
torrentis ... ~~et~~ ... ad
... sepulc ... i ... excisa
et integra ... quiescunt ea ... uno
torrentis ... ad pyramidem ... p[er]
... ita q[uod] pyramis ... sola stat
... a fundamentis ibi edificata ... tempore
... de rupe ... sit et ... ibi ...
... pyramis ... cubitos magnos et ...

altum quasi forte iii. [illegible] et quod capitellum acutum sursum in culmine sit turris et sub culmine est cavata et fenestram in circuitu quae in parte posteriori per aquas sursum se [illegible] per fenestram in ipsam pyramidem intrare, sed et quosdam [illegible] existens fieri volens vidi quod esset [illegible] [illegible] est facta pro sepultura regum [illegible] et hanc [illegible] per quos sit facta narrare et hoc sat in [illegible]

Sepulcrum ethyopisse uxoris salomonis

¶ Dicunt quidam quod salomon rex sponse sue ethyopisse filie pharaonis eam pro sepultura ei excidi fecerit et quod ipsa in ea sepulta fuit, quae iuxta est cavitas ~~[illegible]~~ cavitatem de [illegible] et templa ydolis [illegible] moloch et chamos edificavit et intra est usque ad tempus [illegible] ea fecit in fine hoc [illegible] sepulcrum ei excidit. Alii dicunt et est fama vulgata opinio saracenorum et [illegible] christianorum quod absalon filius david pro sui sepultura sibi petram hanc excidi fecit, sed quia [illegible] preventus fuit et misere [illegible] trans jordanem alibi sepultus fuit [illegible] hoc consuetudo est quod [illegible]

Absalonis sepulcrum libro secundo Regum 18

puerorum correctio

pueri qui iuxta hanc pyramidem [illegible] transeunt [illegible] sunt pueri iudeorum saracenorum et christianorum lapides de terra tollunt et contra pyramidem proiciunt in ipsam jactantes et lapides mittentes absaloni maledicunt eique de mala morte insultant in signum detestacionis pene inobedientie. Et si quis habet in hierusalem puerum rebellem ducit ipsum in vallem ad pyramidem et cogit eum verbis et verberibus proicere lapides contra eam et absaloni maledicere, recitantes ei excessus et mortem absalonis et illa est puerorum efficacissima correctio in hierusalem [illegible] frequentes puerorum lapidum [illegible] iacent iuxta pyramidem magni acervi lapidum et nisi lapilli [illegible] removerentur dudum fuisset obtecta lapidibus. Alii dicunt quod josaphat rex [illegible] hanc pyramidem fecerit sibi pro sui sepultura, quod ego minime credo quia fuit vir satis [illegible] patris sui david [illegible] non [illegible] in sepulcro [illegible] [illegible] Regum [illegible] dicit quod mortuus josaphat sepultus est in sepulcro patris sui in civitate David. Et ideo alii dicunt [illegible] quod josaphat fuit vir magnificus et multa mirifica opera fecit [illegible] et hanc pyramidem per magnificentia et [illegible] excidi fecit et [illegible] ex hac acquisivit quod ipsa vallis [illegible] vocabatur vallis [illegible] postea ab illis nomen vallis josaphat usque in hodiernum diem. [illegible] hanc pyramidem [illegible] juxta hanc pyramidem [illegible] in bulgarie ideo eam missa ~~[illegible]~~ ad alia, nos gradimur. Sepulcrum josephi sponsi marie virginis

Pertranseuntes ad dexteram pyramidem et sancti Symeonis senis [illegible] fuit duo foramina in petre rupis et dicunt esse duo sepulcra in uno sepultus fuit joseph sponsus beatissime

virginis marie et nutritor christi [illegible] in alio Symeon senex ille qui dominum in ulnas accepit et nunc dimittis ympnum decantavit ut dicitur Luce 2. [illegible] illa sanctorum monumenta nos [illegible] et oculis [illegible] in bulgarias accepimus [illegible] et eminencie huius duo viri fuerunt evangelica tradit [illegible] de sanctissimo joseph illo [illegible] qui sui [illegible] fuit et multi sunt apud deum extiterit [illegible] accepit. De cuius laude vide [illegible] in sermone de nativitate de beata maria virgine et [illegible] qui ipsum joseph depingunt [illegible] baculo sustentantem [illegible] et vir [illegible] [illegible] De sepulcro zacharie prophete

laudes joseph

ut fuit decrepitus joseph sponsus marie

De huius sepulcris et de aliis sepulcris [illegible] absconditis ad sanctorum habitacionibus :—

Ad aliud monumentum ascensus petre incisum et hoc dicunt esse sepulcrum sancti zacharie prophete filii barachie quem iudei occiderunt inter templum et altare sicut christus eis dicit Mat. 23. Ibi ego flexis genibus prophete [illegible] et in bulgarias recepimus. Et surgentes [illegible] de sedibus et in latere montis oliveti [illegible] petras intra habitacula et cellulas incisas [illegible] in quibus olim devoti et religiosi christiani habitaverunt [illegible] oliveti in sua radice petrosus et [illegible] sepulcra. postea vero fuerunt [illegible] et sanctorum habitacula [illegible] [illegible] [illegible]

De spelunca sancti jacobi apostoli in quo latitavit in passione domini

[illegible]

[illegible]

Lamdia

Lomery vñ ppdicty
finit & loco illo

Lagenit lorg ppdicty
dñi & vicec

at thor ppcm dcabulacm; sect mr; pcancz sñtz vi
disse q ana & succia ge grauidaz q narant decessu
Gi quo cmg nidit nidit et illo nisi q illa & meo et
ysñdicace. Et ordina q thor ppcm capto dño q fugit sñ
Jacoby mor et & colat. vocabtg mtrio & cmce
dño ut dr Joseph et Jacobi de nicis illustr se pot &
mestre dño nr nidet dño, a mdicis fuer excisse, qudic Ego
vñ uectiam dño ad ecm & que ppcm dr et illud ei mer
nistreauit, de thor apto nide sup fo 106 a. qntpe pgm
et nid apto corpus dñi & que ppcm fuit de portatu et ibi
sepultur editu dr cmbur long repit a cstis fidelibz ve
nañ et visitañ ustq & gdam dñe, q ipse dñs sñtz
mgr & d ulgrem placuit mmisianis ad locm illm possit
q fuerunt & mda pa pgmacie, pmo pmtgnez et bulla
plumbea & loco pdicty anby q cgnibz lectra, pmo ego loco
q dñs et dñis anaby & pcessionali bve sñte sñgnat
& dñi gtcas plicie vñmissianib ataxpi & dñe
q Inquoda pegrinali libello legi q thor long quda fuit da
ty fñtz ordinis pdicatoz qui ibi cang et claustz fecerut
et pcma cmatoz ante q fundarca fecerut et ubtpq
ibi habitauerut & anq ipse & fidelem & subz et fecptibz de
pdicatoz et & mfratoz pdc cmgne et loci deferrent
ppulsi fuer et ibm cam et officina et ana fuerunt & nichi
lu redacta. Ihur long pq pfratz thomas dñi cessa
decimis adij et loreas meas & eo legi ambea cq diligc
aq Lustrui et mdebia in q pt essem quetui fem et
et ex code latrbz q dñs, pro quib ad misabile loci desa
lacoy mestros sed clamos longemus ar valde cor hic lo
oy pfectly pdicatorly et godie long aptissmy esset si cetz
essent pacia ut & ea habitarent fres dñi & pdes mendi
q Ipe dñs thor exmius pdicatorz cui alle ppcm gscripty & thor
dñi sm pacia apton q & tactu pdmcois exister et vsitz
ab pdcis & concellit fuit scripturby et claudy fabrefi
ne sic a pdcatoz cessuit do mer de tapli pmcnte
gscripty obijcret de gestis quor potatz et sepultz fuit
Cernis ar sepultur & gstantes pdicatoz q possidet
nisi fres quor fuit medui et finis et nñ est
pt cmbz sñ thor & mei dñi mis pncia tñ rom fuit pfratz
ordis sñti Jacobi ppsuit obi ustq godie & signare ea
cultu gdatz breviatoz fecy et studiu magni & rende
& dñis loci notam fuit pdicatoz fuer sñti Jacobi
q Ipe dñs long thor pdicatorz qgenit & vac stud
et gstacie dñi apti fuit et & vinga pcmus et nita long

aptiory et dnotissig ut pz fo 106 a. q ana qgenit pdc
q Ipe vac matf alnecti qui mor ordinis & fo 141 illustr
tunc lubz tapli dñi, et folis, et alcnet cmes lapadicy
thor ado pdc q dc mas lumnibz iquia illustrea sña
q solis radiis atriplo dr gredit et sña, marcali q & sole
plendet et matrali cq sña & Justia valens q dc signar
dei & eo & fect q & mutmetro lumnibz pet sña cgti
matrali q in lapadicy cmes dc signa
q Ipe vac trauers & q pn, mendicie acc d'mte cdusto p
tenuit et & eo q mur et deducit ut pz fo 106 b. Et
dc mdi & mdicia sapia pdicatoz tolle p 18
d q & fuda dba exoce qui et trauers ydeducit fons
sapientie, q & cat scripta cocis & dns dns & dc
et pdicato bibe mctu illud pp dc trauers & malli
cat & et illud tauete voluptat patrali cos.
q Ipe vac cedeant q mctu tauety et debat & duci ci ap
uncet, & & fuit et tybet Legim jmputibile thor p
dicato q nivere castitat & alicy paup & & tpublica
gate obedcie patricy vot.
q Ipe vac stry lori gcenit plcatoicy & et ibi long & valle
et epi cmitatz et pe arebe sit pdicatoz q debet
matree & valle qualitat & cat mtrio & m mtrio q e
gacos & quos ibis et ex ecclis edificet
q Ipe vac appcatat & et ibi long ille & petcis dmg et
appce thor uita pdicatoz dc & & appcat be et cogis
cstigneat ut & smtute & digat me fore ei alios p
dicaueat spi & pli galeam ut fc apty long q
q Ipe long & solitrq studio et gtpdacoi apty q gcenit
pdicatori cano et utilit nobis & mundo agnit
q long & fort alty et strenty dc signat mtrq & collecty
et pcessu ab cmgnacaly vacijs
q Ipo long & pmq mtri dilecti & mtrj affensoib et no
ri sijanet valli Gennoet agro aegeldemuq & quly
natur malcia pdicabar ut pdicat ut dc mdc sy
an gor & dc celestibz ut dc mdc dilecti & dnotic
dc mdc affensanib dc initijs dc aegeld & mal
dc mar ut dc valle thor & dc gestis & mc pd
pnatoz & ut q pdicat mtrij et valli gor & ea
pcribz et & sipcribz & debz q et ut apty no. po
et gtpolatnib et adinit ut & ligios et secularib.
just et potacil, & anib et mandat et bns & gor

Speay thor ppcm dc ppecto dc pante tacrat pce
executes no mplet dcany et dc & sistm pan
dc & sñtz sñ :—
& sentenciaq recusi sumq ustq ad pijaram dc

et [illegible] cedron qui facti meminit

Josaphat iuxta quem pons lapideus arcuato opere factus torren-
te transmittit ad pontem ergo illum accessimus et ante in
[illegible] parti in [illegible] placencie [illegible] accepi [illegible]
dicit et historie grecorum quod dum salamon domum saltus libani
edificaret erat artificibus ad manum quoddam lignum tenens quod ad
nullum locum poterant aptare et eo abiecto quidam trabem
[illegible] creavit de ipso in torrentem et peditum pontis super
torrentem cedron fecit in quo loco. Dum ergo regina saba que et
sibilla [illegible] fuisse dicitur ibi cum rege proficisci vellet videns li-
gnum obstupuit et eadem in [illegible] adoravit et [illegible] mi-
sterium regi [illegible] dicens hoc lignum salvatoris [illegible]
[illegible] quod salamon trabe [illegible] tulit [illegible] templo
[illegible] et [illegible] ut [illegible] 408. et loco trabis ab-
lati fecit [illegible] pontem lapideum et [illegible] potest sepe [illegible]
[illegible] discipuli eum et [illegible] montem olive-
ti ut in bethaniam ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] loca [illegible] torrentem cedron transivit nudis
pedibus cum [illegible] rex david qui fugit a facie
[illegible] absalonis filii sui et ibi eum steterunt sacerdo-
tes cum archa domini [illegible] [illegible] ut habe-
tur [illegible] ergo loco [illegible] pontem transi-
vimus et [illegible] montis syon ascendimus [illegible]
et [illegible] lignum fuit [illegible] in domum an-
te [illegible] et ad montis sancti [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] non obstante cali-
dissimo die facto prandio [illegible] extra [illegible]
a monte visitatam in [illegible] montis syon loca visitare
et videre et ita milites [illegible] ad hospitale sancti
iohannis ad capiendum cibum, nos vero religiosi in [illegible]
[illegible] et [illegible] refecti sumus

De visitacione locorum salamonis
syon. Et primo de fonte
beate marie virginis :—

Finito prandio convenerunt peregrini qui voluissent erant ad utrique peregrinationi et [illegible]
ad [illegible] et [illegible] non parum laborare fecit de loco ad lo-
cum peregrini [illegible] fo. 408. [illegible] ergo nos descen-
dimus de monte syon in aquilonem [illegible] montis [illegible]
[illegible] per quod prius ascenderamus ad dexteram relinqui-
mus [illegible] in [illegible] montis syon [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] voraginem [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] descendimus [illegible] quia [illegible]
[illegible] solis [illegible] loca in [illegible] ut [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] non est ut [illegible]
[illegible] in [illegible] ea omnia videant [illegible] nos de-

fons beate virginis

scenderibus in ~~[illegible]~~ [illegible] ascendit [illegible] nos [illegible] rapido
cursu quidam sarracenus senex cum magnis clamoribus
[illegible] [illegible] ad sui [illegible] et brachiis
ostentans et expellens nos de [illegible] [illegible] ne ad aquas
descenderemus sed quia ipse solus fuit et nos multi non eum
[illegible] descendimus [illegible] vero [illegible] clamo-
res et [illegible] [illegible] et [illegible] saltabat
[illegible] nos [illegible] [illegible] sarracenus [illegible]
[illegible] se [illegible] et [illegible] descenderes [illegible] et [illegible]
ad aquam [illegible] et posuit se super magnum fontem et nobis
[illegible] aquam [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] quidam [illegible] miles
lombardus de mediolano peregrinus accessit audacter et sarra-
cenum [illegible] [illegible] et a fonte [illegible] videns
sarracenus [illegible] [illegible] militem illum [illegible]
[illegible] pugnis [illegible] et miles [illegible] pugnis se de-
fendit [illegible] quia ~~[illegible]~~ [illegible] arma
et [illegible] [illegible] nisi peregrini eos separassent
[illegible] sarracenus [illegible]
[illegible] milite [illegible] non possit [illegible]
[illegible] super nos [illegible] nos vero eum [illegible]
[illegible] clamantem et [illegible] ~~[illegible]~~ et in magno [illegible]
[illegible] se de manibus meis [illegible] et [illegible] fuimus
de milite [illegible] [illegible] [illegible] militis
[illegible] sarraceno illi [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] ut [illegible] et [illegible] et peregrino
qui eum [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ut vidit
[illegible] [illegible] sarracenus
fuit et [illegible] effecta et [illegible] [illegible]
se obtulit cum [illegible] ad nostra obsequia et [illegible] mitiga-
[illegible] [illegible] peregrinorum poterat [illegible]
[illegible] ad obsequium se [illegible] quia in quo salamon [illegible] per-
[illegible] obedivit [illegible] pecunia descendit
[illegible] et [illegible] aquam [illegible] et [illegible] [illegible]
de aqua illa [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] ascendimus in bulgarias [illegible] [illegible] et fons
ille fons virginis gloriose dicitur [illegible] [illegible] cum puero
[illegible] de bethleem [illegible] ~~[illegible]~~ cum ioseph ut puerum ihesum pre-
sentaret in templo in [illegible] descendit et ibi hospita-
ta fuit quia in civitate hospicium non habuit [illegible] in bethle-
em [illegible] [illegible] [illegible] manifeste [illegible] cum aliis
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible]
fama de nato rege [illegible] herodes ~~[illegible]~~ turbatus fuit et
[illegible] ierosolima cum ipso. De fonte [illegible] illo poterat [illegible]
[illegible] aurea [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible]

[illegible] obedivit [illegible]

beata virgo [illegible]

in templo et p[re]s[ent]are ea q[ue] p[er]tinebant ad legem purificacionis sic et fecis-
sent meco et affuit nisi q[uod] ipsum festo i[n] figuris fuerat ut
illa hora adesset [illegible] singulis annis i[n] pascha i[n] pentec[ostes]
vel i[n] isto hijatu manet Et sic peregrinacio [illegible] tri[illegible]
ad fontem [illegible]

De petra mirabili scissura
rupta in passione d[omi]ni

Expletis per [illegible]
nalibus officijs
iuxta fontem Syloe mane egimus ultra passus
et montes Syon giravimus [illegible]
plaga ortus et ibi vallem Syloe i[n]gressi [illegible] occidente
usque ad rivulum aque [illegible] valle [illegible] silencio
[illegible] ut dicit ysa[ias] 8 de aquis fontis Syloe [illegible]
[illegible] et sanitas [illegible] ego rivulo ascendimus qui de [illegible]
ad latus montis Syon et ad locum usque ubi de rivulo [illegible]
git per alta [illegible] per montis Syon et illa per [illegible] a summo usque
deorsum magna scissura [illegible]
[illegible] rupis Dicunt et hanc scissuram i[n] passione d[omi]ni factam
sic [illegible] et petre scisse sunt [illegible] ego [illegible]
et perscriptura i[n]gressi sumus usque [illegible] ambulare ultra
pede amplius ausi non fuimus

De natatoria Syloe
in qua se lavit cecus et visum recepit

De [illegible] petra [illegible]
[illegible] et flumine Syloe
[illegible] ultimus
[illegible] rivum ascendimus usque ad natatoriam Syloe ad
quam natatoriam misit d[omi]n[u]s ih[esu]s [illegible] a nativitate
ut lavaret et lavit et visum recepit ut dicit Joh[annes] 9 [illegible]
natatoria nichil aliud fuit nisi quoddam stagnum factum
sub fonte Syloe i[n] quod colligebant aquas fluentes de fonte
[illegible] lapidibus et [illegible] apud nos [illegible]
in illa natatoria [illegible] aqua quia [illegible]
non fluit ad ad latus [illegible] descendens [illegible]
[illegible] platanus [illegible] olearum [illegible] muros nata-
torie et [illegible] arbores i[n] ea [illegible]
[illegible] i[n]gressi sumus [illegible] miracula ibi facta
et [illegible] i[n] indulgencias recepimus [illegible]
[illegible] legi [illegible] illa natatoria se lavit [illegible]
[illegible]
qui eum vidit David [illegible]
[illegible] ego intelligere non possum [illegible]
possit [illegible] de monte Syon ad fontem Syloe et
[illegible] lavit se ex opposito [illegible]
regis i[n] suo solacio
¶ De origine ex qua emanat fons Syloe
sub monte Syon

A natatoria illa egressi aqueductum rivi secu-
ti sumus et ad fontem Syloe ubi emanat [illegible]
manat venimus [illegible] ad illum rivum ascen-
dendo [illegible] super rivum aquarum Syloe mira-
bam[ur] de colore turpi et abhominabili [illegible] aque [illegible]
et [illegible] et quasi sanguine mixte aque [illegible]
[illegible] origine [illegible] causa turpis coloris fuit [illegible]
[illegible] quedam
[illegible] voraginis ex q[ua] aqua effluit
stabant et pelles suas [illegible]
[illegible] et pedibus [illegible]
sordide et [illegible]
[illegible] lavare [illegible] voragine
i[n]gressi sumus in montem quia altum et profundum hijatum
[illegible] latum ex quo effluit [illegible] aqua et
ibi [illegible] et oculos lavimus [illegible]
[illegible] ut [illegible] Dicunt
[illegible] quicumque oculos lavit ex fonte isto [illegible] dolo-
res oculorum non pacietur [illegible]
[illegible]
[illegible] ego [illegible] stetimus
i[n] [illegible] hijatu i[n] scissura montis et [illegible] magnus
peregrinus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
potuimus i[n] aqua ascendere quia [illegible]
[illegible]
[illegible] expediti ego [illegible]
hijatum exivimus de [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aqua sacra [illegible]
non poterat [illegible]
[illegible]
[illegible]
Et cum [illegible]
et i[n] indulgencias [illegible] habemus

Expeditis [illegible] De scripcio fontis
illius [illegible] et aquarum Syloe
[illegible]
[illegible]
fluit [illegible]

e quo dicitur quod quandoque pauciores emittit aquas quandoque multas penitus
quandoque copiose ebulliunt aque ergo quoque vidi voraginem sic
eam quoque parvi aquis fluentes et non nunquam adeo repleta
aquis quod non pateat hiatus in terra singulare circulum
ad hoc habui et sepe solus manu cum solis orbe descendi
ad videndum ... fluxus aque in terra non ex natura
sed ex miraculo contigit tempore ysaie prophete ezechias enim rex
jerusalem cum audiret quod exercitus assiriorum veniret ad obsidio-
nem civitatis sancte obstruxit fontes et obturavit cisternas
intra et extra civitatem ... ut inimici venientes
aquis illas invenirent et sic recedere cogerentur a siti ...
fontem autem syloe fecit quasi stagnum in quo colligeretur aqua et cives de
servirentur quod civitate potarent de scaturgine et aquas ... hostium
patrie patereat et hostes ad locum venire et aquas tolle-
rent propter hoc sanctus ysaias propheta oravit et a deo impetravit quod
quasi prophetus de civitate descendit sufficientes aquas invenire
et inimici venerent scarcitas fons et illas invenire po-
terat aquas et ideo in terra miracula manifesta non est sed accessus
vacans fluit de hoc miraculo loquitur josephus et ... theodorus ...
Juxta hunc fontem sepultus fuit ysaias propheta apud ...
cum manasses rex occidit serrato de fructu civitatis jerusalem
per malachias regem et dum sub necessitate redificaret
princeps pagi masphia edificavit potum fontis super
infra in civitate propter quod propheta exiret et descenderet ad col-
ligendam aquam et edificavit muros piscine syloe qui
tendebat [illegible] ut de nec-
cessitate ... muros destruxerunt ramas in desi-
derio jerusalem et alia de multis sunt quos christiani
successores reerexerunt et devoti heremite habitacula
pro civitate edificaverunt et quasi monasterium super fontem edifi-
caverunt sed hodie porta una cum fonte et stagnum quod
habuerunt et in muris et testudinibus constructis sed dum
fuerit ambitus et fulcimentum arcus testudinum marmoree
in columpnis ... per partem vadet ipse parte ruina mina
facile esset elevare ruinas sed fontis sed nunquam tangit
ut manu apparet et ista locus de die in diem ruit sed cete-
ris aliorum locorum sanctorum ... locus honorabilis
quia quarto regum xx ezechias erat ... de fon-
te usque sursum usque in civitate david montis syon ut habe-
tur ... supportari possum quod ... sit fractum ut
quarto regum xx ezechias rex jerusalem aquas
fontis ... syloe in duxit in civitate sua
sursum ... sed quod dicit
... fonte nicholaus delira super eum ... cum tu

fuit a fonte syloe usque sursum in civitatem ultra quadringentos
passus pro precepto et non fit magna aque copia in fonte ut
de ... cum in ... non quod votas passim reducere aliquo
forte possibile esset aquas sursum duci

De loco in quo ysaias propheta fuit per medium sectus et de causa mortis eius : —

Autem sancto de pro dimisso et ascendimus montes syon et in ipso clivo in quadam planicie venimus in qua una arbor densa ramis et foliis stat nescio cuius speciei utique sed si ilia ibi est locus in quo impius manasses rex qui jerusalem ... sanguine fudit occidi fecit ysaiam prophetam eo quod eum ... increpabat et tunc temporis in loco prefate arboris magna et alta cedrus ad quam dum carnifices prophetam duxissent ut eum ibi occiderent aperuit se repente cedrus et ysaias rapuit arboris in venit et reclusa aperte prophetam abscondit sed ... ad hoc miraculo ... arborem in ... et prophetam extractum necavit jubens eum lignea serra per me- dium scindi ... hoc loco ... facta sub umbra arboris ... et pausamus ... de sancto propheta ... sed quod ... evangelium ... propheta evangelista ... et in ... nativitate ... evangelium et apostolicam ... augustinus ... ysaiam prophetam //

De loco in quo ad arborem prefatam ... Judas se suspendit : —

Quiete finita sub ... cessimus ... et ... ostendit nobis quendam locum ubi steterat arbor ad quam judas proditor se suspendit et volebat nos ducere ad locum ... dedignabamur eum visitare ... malicie ... et oculos ... ad eum ... ibi ... dulgencia ... vox et ignominia ... locum paululum ... et ... legimus veniebamus ... li ... jude et ... ad ... eum ...

De ... maledictus de ... ad ... juda finito per clivum ... ascendimus lamentantes in valle quod dividit ... montes syon a mon- te gyon et vallis illa ... valli syloe

Syon
Gyon

mediante ca[pe]lla. Ego dlc[us] archid[iaconus] sussinen[sis] et ad vadimo[nium] matr[is] archeldemarch[ie] veni[en]s exp[ar]te tu[m] qui mas[er] et archidiaco[nus] to[tius] matr[is] ecc[lesi]e fijan[en]s[is] ad acquietan[dam] sic[ut] mas[er] calumpn[iatus] est eccl[esi]am matr[is] fijan[en]s[is] ad ad aquilam. Lecto tn dlo pc[on]s[u]le [et] jud[ic]e archeldemarch[ie] qre agrin totid dien[us] mas[er] fijan[en]s[is] apellata mas[er] scilic[et] et archidiac[onus] matr[is] ecc[lesi]e fijan[en]s[is] et cu[m] matre calumpc[ie] ut dixit et cu[m] matre fijan[en]s[i] et matre archi[diaconi] pc[on]s[u]le [et] jud[ic]e dic[to] mas[er] fijan[en]s[i] sepi[us] dc[t]e mas[er] archid[iaconus] et cu[m] matre dilecti [et] pc[on]s[u]le [et] jud[ic]e ad ausu[m] dc[t]e mas[er] offensionis et pc[on]s[u]le supior mas[er] dilecti dic[t]e mas[er] alle a valle usq[ue] ad arg[ent]i dc[t]e mas[er] archeldemarch[ie] nlr agreo sursu[m] dc[t]e mas[er] fijan[en]s[is] descendit[ur]. Ego mas[er] de archeldemarch[ie] pdicti[us] scipit[ur] et pscapulos in rupes mas[er] sursu[m] trc[um]iget [et] arcas sicut[us] indagin[atur]. et alios pannos accim[us] publicis archi[diaconi] matr[is] ecc[lesi]e matri [et] alios pannos et pictos petrar[um] [et] quib[us] ecc[lesi]a [et] ris[us] spectu et [illegible] duplicos triplicos et q[uad]ruplicos dcis dicti folio [illegible] has rupes et petras antiqui pfatis sepulturis ydebeu[n]t sic dicti [illegible] et postea tpe xpianor[um] gallos tre sue affecti sibi cauas dlas pgalerias fecer[un]t ut pdicti mortui pcant galeas et ibi cu[m] gaudio matr[is] ecc[lesi]e expectarent. Et qu[od] aliquis de antiquis sibi similis potuit sibi gqrere gabiatu[m] vdc[et] tria sepulturas pcedebat [et] ascendit cu[m] de clero [et] pob [et] assistentia effodit et pfatas sic gaudet repperit. In tribus autem sepulturis gladios [et] spatas sic gladiat[us] de acto ibi ecc[lesi]ent qui hugarij tractabi[n]t ad expos[i]cionem xpi[an]i nois [et] dubitat defecisse cui cis [illegible] sequi non potuit ut cui aperta manifesti lucij nisi subtilia cautela obscura debebat. Et ibi pdicti pelles pendere pfatis usq[ue] ad tria sic possit esse tuc misera aut salus dispensive posset alicui genedi filii damadi et nullata de loco illo ut scripti sequi[tur] cautare ysistere ut audebat alios emulatos et timentes ne audirent [et] pectare sibi [illegible] debebat damare cu[m] dolore et ado ipa pectora ipletz erant meare ut gutture faciei cepita aere [et] ne sciret area sua vestimenta obscure cui ne gemitu excipere[n]t eminu[s] audirent. Ego igo sacro loco cu[m] ppatre [illegible] de cauna [et] cauna et dicti sunt p cauna et loca strictis ingtis genedi sup pugnis ut cauis ysistentes sic pegnu[n]t ad pegnu[m] ad loca [illegible] Exte se [et] que [illegible] cauna fate vsedit dlecty

fuga dicti ad quo loca

aptus andreas plorat magri sui calamin[us] dlus exoppo sito sedes dixit et sic sedit aptus bartholamey laudabat se defecisse caleissimu[m] magr[u]m [et] alios [et] dlo spectu sicut et sic sessiamus loco [et] pfate thamas dubuis cu[m] tricia sedit [et] dlus no[n] primus dlus pcipuus ad vocem binos exactis duo loca sit [et] hor tenebris spectu ut apinor sederunt duo apti sit syomo et judas ict[us] pcedo deuoto etamine quilib[et] loco attenuit aptus dlo qui magr[u]m dilexit qu cosq[ue] oto [et] gressi sunt qdam frigo tacte pclusor dnos sepulc[ru]m sat[ur]nu[m] qui cat [et] sue pmo pudu[m] Livor qd loca dictis arctis [et] dubitatibus accu pimus

De Sco ageo archeldemarch cu pto pria sagacio dm xpo :—

Ldebreis discipulor pspectis nobtq[ue] matr archeldemarch asceding pdicti rupes et petras dura et sagaci ind[u]ta quas ascen[dit] quidd militer tenaci et delicati facti fuerunt pparatores et munidabat plabore ibiq[ue] [et] [illegible] et censi colac ecclesie dicti fabis sgressus[que] su[n]t et ad sanctu[m] ageu[m] sci[t]m archeldemarch veig de ageo gobeus[que] an[no] 26 qui cu[m] passio xpi ducebat ageu[m] fugiuli quia cat fide possessio ejda [et] fugiuli sui ageu[m] emerunt judei pillis xxx q[uo]s dederat jude pdus tu[m] sepultura pegrinar[um] [et] capa an[no] 1099 suscipt cu[m] piciebant pri hor ego sancto ageo [et] fratres suos adunq[ue] et avocs pceptas legimus et [et] dulgenas plenas dimissar accepimus [et] tpis pactis discedimus ad pau sanctu[m] et ad loca ysidoriana sicut scriptis sic scripsit [et] ad nos quda juvenis sanctus pdo spanta plena baleis de quib[us] eminus et cu[m] sup ageu[m] mandatum et cu[m] [illegible] fuimus

De rege archeldemarch dispositio

Rex iste archeldemarch facit [et] dicit matr[is] fijan[en]s[is] opposito matri fijan[en]s[is] [et] pte australi [illegible] pus at ageu[m] [et] edificat[us] [illegible] passa tuncis q[uo]d angulat[us] et testudo ducta plate ea epit edificatu[m] habet at illa testudo notat no [illegible] facta ma supnis [illegible] et q[uo]d mbrar[um] capa pdicti [illegible] et quat[uor] matr[is] ecclesie facit pdc[us] apte supnis q[uo]d dc[us]

monte descendit quod supra edificium sive ascensu super ipsas
testudine venit. Testudo edificii est l pedes longa [illegible]
et lxxii in longum et a foraminibus usque ad terram in profundo
est xxvi pedes [illegible] in aquis [illegible] camera
illa nisi per illa foramina per que [illegible] mittuntur nisi funi-
bus submittantur. Est enim ibi habitatio [illegible] solis [illegible]
[illegible] edificium perfectum fuit ultimus [illegible]
[illegible] usque ad
diem iudicii. Ego posui me super terram et caput [illegible]
misi et vidi ossa arida [illegible]
[illegible] testudine [illegible] edificium signa
[illegible] foramina [illegible] et
[illegible] ibi de ambulatoribus [illegible] pede [illegible]
femina helena super edificavit loco [illegible]
[illegible] monachi habitantes in
laribulis apte [illegible] et ibi divina celebrabat
postea monachis illis defunctis fratres predicatores
locum inhabitabant et ibi quendam habebant [illegible] xxx [illegible]
[illegible] fratribus minoribus montis syon et alia loca
ut superius dixi a soldano [illegible] comparasset [illegible]
[illegible] fratres predicatores [illegible] pe-
cunia a soldano agrum acheldemach emerunt pos-
[illegible] anno domini [illegible] quo tempore in terra
sancta fuit dominus ludolfus plebanus in suchem [illegible] suo pe-
[illegible] et locum [illegible] possederunt
[illegible] maurorum et infidelium [illegible] locum
deserere fuerunt coacti [illegible] fratres minores [illegible] ad que
[illegible] monte syon habentes [illegible]
[illegible] et servicijs [illegible]
[illegible] obstaculis [illegible] sunt in magnis periculis
[illegible] infidelium [illegible] tempore
et nisi esset [illegible] montem syon dereliquissent
[illegible] fratres predicatores in loco [illegible] possile
[illegible] obstante [illegible] et admissione soldani [illegible]
[illegible] infideles [illegible] fratres a loco [illegible]
[illegible] et alia edificia [illegible]
[illegible] edificio sepulture [illegible] predicatores
[illegible] monachi [illegible] ibi habitaverunt
[illegible] locum dereliquerunt et [illegible] annis
elapsis [illegible] et in antris et laribulis [illegible] nota
[illegible] tempore habitasse [illegible]
[illegible] descendi a monte syon et super agrum sanctum
[illegible] legi et optavi [illegible] si possibile fuit

i fuit generis predi[illegible]

ibi in fieri [illegible] et ibi sepeliri [illegible] loco
sepulturam elegi et petivi fratres montis syon si contingeret
me mori in peregrinatione [illegible] in alio loco sepelire
nisi in agro illo sancto et corpus meum per foramina [illegible]
[illegible] ibi [illegible]
[illegible] monte syon quia fratres possent ibi [illegible]
[illegible] et locus amenus habens [illegible]
[illegible] ad montem syon et ad vallem syloe et de fonte syloe ha-
beret aquas [illegible] vallem josaphat
et montem oliveti. De hoc agro dicunt quod [illegible]
corpora defunctorum [illegible]
[illegible] nisi ossa arida manent [illegible]
[illegible] ad sanctum petrum ad [illegible] terra deducta [illegible]
[illegible] et agro illo superfusa [illegible] et pisani [illegible]
[illegible] de hoc agro terram [illegible] et [illegible] na-
ves [illegible] sepulturam [illegible] fecerunt
[illegible] cimiterijs [illegible]
[illegible] cimiterijs [illegible] annis
ad plenum consumunt. Iste vero de xxx denarijs legi
[illegible] pre
[illegible]
[illegible] ysmahelitas [illegible]
[illegible] ysmaheli [illegible]
[illegible] ysmahelite dederunt filijs jacob [illegible]
[illegible] egyptum
[illegible] et de egypto
[illegible] regina saba [illegible] ve-
gina saba obtulit salomoni [illegible] alia munera [illegible] in
gazophilacium templi domini [illegible]
[illegible] templi thesauris tulit [illegible] eos
[illegible] regnum [illegible] fuit [illegible]
[illegible] bethleem melchior rex [illegible] obtu-
lit eos domino [illegible] et joseph [illegible]
fugientes in deserto perdiderunt et quidam pastor eos
[illegible] xxx annis servavit [illegible] fama.

miraculorum domini jhesu [illegible] et sanitate
[illegible] recepta obtulit [illegible] domino jhesu [illegible]
[illegible] templi sacerdotibus [illegible]
[illegible] iude eos reddidit
[illegible] templum [illegible]
sacerdotes [illegible] et hoc facto [illegible]
[illegible] vidi
[illegible] figura [illegible]

ibi sepulturam elegi

Terra cimiteria sancta

De xxx argenteis precio sanguinis et [illegible]

et mabulo facto plebs fudit cestes aregtico et fuit ami
cis readit una die anno 1834 essent congregati in
unu[m] locu[m] de capitulo q[uo] iniate celebrau[n]t dedit plebi
raire nubiby fieri unu[m] de suis denarijs et unu[m] est si
plaphordarp ceuef tigua pte e facies humana et alia e
lilia superpo no fuit quid si nubeci no pt et tm
mote acydemach

Descripta maris gijon
et de damo multi cosilij

Descriptio
de agreo nigel

demach ascendim[us] mateg gijon cu magno
labore [illegible] dixe nimis magnap mucor
fuit et quilg reminis q[uo]d damicilia sarracenor fuit
tepe david regis cat illo mote ostiu fuit ad regia
primet possessiz et fuit directe oppositu damo
david et cat et dic mote sijon ad gadic et quilg fuit et
ad ibi et alibi uicias habuit scripas exercitue ostiu
tes et familiat ut[r]ig david ego ut habet 2 reg 1
fuisse salamone et mulo regis duis et gijon et ibi de
uolun excidig cu se q[uo]d et ad romp cecut cu et regem
sup ascet et dangeliat tubis et clamabat caribz minat
regis per david audiet et sijon lectulo decubet et dixit
ad joseph et do adorauit et p[ro]pt ea uox clamoris ca
clamat et gijon audiet et sijon ad[ver]t et adoniam joabet
iliqui et quinio sedentes mota fantez angel et angelo
lapi de zoclecy solutes adonia et regis nates tubaru
et gijon audiert et p[ro]cubi diffu et sellecta occide fuit si
fuit abiuiez et cat ei et pede mate gijon qui sallerum
cucosa sub salle q[uo]d saphat et sylae et ibi erat occi sic gadic
fuit et arg fuit adque fons et ibi et lapis q[uo]d magnu et
pulcherr leuabat teptates fontes dim[idium] fuit et duebatur
zoclecy et cu[m] lecy aquey et q[uo]d ascendat adonias quinia
et audiet sanctis fugiuit et mote uocat regis de strenue fuit
fuit gbilin et ostiu habet ad sup et habet damo gijon tepe
cat pontifex et sacerdotu et qui et solebat ad secretissi
uentre cu[m] ibat et cay et fuit damo scitore gbilin
gat collegerunt pontifices et phariseig sibi dicentes
forig quia sic ego et ut habet johis 11 exodus ego
fuit et loco illo maces pp et q[uo]d hic domo et
et judei deliberauerit se appellere romanis tuto et
plepassiaz uen et jerosolima fuit de strenua et
fortis et illa damo fuerunt apti flagellati ut habe
ret q quia eay flagella cu[m] et caro q[uo]d quilg quia
uiciant solebat ut dic cibis et q[uo]d ea causa exordia
uer et q[uo] plebs uidebat q[uo] hic damo cu[m] habuit

fons vogel
lap zoclecy

q[uo] collegerunt pon
cilium q[uo] &c

flagellati apti

ut esset ad horiz scissuram et esset cesa et mucor descripet ego
damo illa no damo mali cosilij et hor sua ubinet usq
gadic scissa hac damo no desce damo in valle si qu
qui mote sijon et mons oliuet q fuit betgleem cu sentes
et uicinale plaga et valle put mote syon et gijon in
ceaniq et usq et agreu fullonis uocam[us] nobi fecit nap
sacco et blasphemauit do deu ut habe ysa 36 et
quid ageu fullonis dicebat ut ageu fullonis ea q fol
lones et illo ageo pannos exsiccare solebat quid ego ag
fullonis ducere si sum et ieret et pegam q et hospitali
mebat ubi solebat q parbat paisem et unitate mea ea
q[uo]q mote sijon et egressi inde ad ostiu
uem uocam[us] et hic finit q[uo]d cu[m] ibat et ieret

fons q[uo] dicit fullonis

finit q[uo] dicit et ieret

q dni

Decimasexta die
julij sacro predicti
uenerunt ducatus
mus et equus et magnates sijon et assumacijon
besijs ut ducent mote betgleem et
ei sacrificiu[m] q[uo]d si essem[us] in assiria de sacrificiu[m]
de mote sijon agie mustrali et put piscinas valla tu
sinum et mateg gijon ascendim[us] regia uia q[uo] tres ne
ges missi ab hierocha q[uo]d precessi patri et betgleem et
ea valde sata uia a jerusalem usq betgleem et loca q[uo] legi
mus sacras. pces patriarcharu et q[uo]d ambulasse in circuitu
si q[uo] uocat de chaldea ex nazoe sua sancta loca in quo
uocicus gebuz mo[n]tanis jacob et ocs [illegible] manu et plias
esaias et legunt q[uo] ambulasse in superbissimo regis
regia mula cu joseph post eo in esset quida uocicus
de nazareth hic tu[n] fuit et sepe pegrinado q[uo] fuit
et lectura ego mateg gijon ascendim[us] et supius put
maraciat de laudabilibus uocis et quilg ad hoc
fuisse q[uo]s patrisep fructum ecclesie et fidei
habet et illi de secta uocat sua ibi stanq egt uocis
ascendim[us] ad locu[m] eminacis nimis uocat ascigit ibi
dicut fuisse gospiam et q[uo]d tecu vegeo dicebant
q[uo] ex suis miracily et betgleem q[uo]d fuisse hanc q[uo] de
q[uo] scripsit q[uo] ferti sunt et de loco p[ro]scriptu et
Hac loca petrosa [illegible] ait mo[n]s guide
uocam[us] et quo dicut q[uo] hic ego mara guida
uesidet pars sancta et spinach et ascensus
fuit mate long sessamus sue quibor ego loco

gospiam hic
ecclam

Ephesio Joseph

de asmi⁹ ẽsilinq et loca venerabi scq et minꝰ pꝛiꝰ et
ꝺ clodi t̃ hac loca sic et t̃ tota via ꝓpassi eiã tenerissime
et ꝺuide ꝯginis ꝓpꝫ longa clima a nazaret usq; bethleem
plxiij ꝫ t̃centa mirabiq; miliaria cũ quida dnata pegrinq
ãhac loca mitta se ꝯgit occiũ Joseph assi eũ ꝺuida quida
ibi ẽsidẽs quisq; t̃ puĩ et hijs ꝛ̃bis aggressꝰ ẽ cũ ꝺ
pacia ꝯginis tenẽ et ꝺuide ꝺne eũ o hanc Joseph adhos
altos et asperos montes quã tam nolluisti tenẽ eã mã
t̃ nazaret t̃ quieta dimisisti et nisi fide dnatq esse pul
chra te zelotipꝰ judicarem nescis q̃so q ꝓpriatib; et ꝓ
secti ꝓtin ꝙniq; moꝝ t̃ nocimus est modesty dnãd
ad eã ẽsacis desperandꝫ eũ scis q; mlcꝝ nõ negat
augusti edictũ ꝓ tabule describan nati ꝺñi mari-
Tꝛdit Joseph genibꝰ t̃ tunq pegrinꝰ dñe respondit quia
ut fidelis et fide dnatq legis nisi fidelꝝ tui o pegre
nacꝝ nostꝝ sancti essge also audi scriptura eã quisqꝫ
dicto ẽsacis edicto ꝯginis t̃ nazaret dimittere si; que
mihi cãt tui tyberiꝰ mihi singũ misit ad ꝙque
Elizabeth t̃ tuã cui possim deposita q̃ t̃ mensã quit
tere scruã t̃ sup ad cãt ab esse tã splendidissꝫ nabuĩ
tani ad ꝺñi mensã tãt ꝓdijs grandeba ꝙ q̃ septẽ
nõ ignarꝰ scio dnor q̃ ego q̃ pluna t̃ pu bethleem
nascit ad vesperã ꝓtin est ꝙ et ipa ego me dispo
sitꝰ ad iter cues ꝛ̃ illatꝰq; matre voluit ꝛ̃ trãsꝫ ad mp
ras ascenta mecũ nec celare se dispositꝰ ꝓsequis
cũ augꝰ in astinit et q̃ pgnit ꝺuida meum me ꝓ
pit ut puerꝫ natũ mariã t̃ sibi facere augusti libros
et cive vanam eũ esse ꝺ aggrosceremq; quia nõ solũt
ꝺuari si et ẽsii ẽsacis ascribi et civib; vanaq; pu
scribi solũt et mas cives celestes gtribꝰ et ꝓtꝰ no
mãe ẽã suũe vocãrent et sic ꝓ scatura ꝓtis sul
te o pegre ꝓtrahet dnus tuus ꝯginis et ego
q̃ sũ ꝺuidẽ ꝺuida sũ de ꝓsiũ ꝓnde ẽsasse est
sũ civili semũ t̃ pgnata sũ at tyr pausamq; nõ
ex hac q̃ ꝓta sit fessa lassa ut defectuosa si; ego tuamq de
fectibꝰ ꝓsus ꝺparati loco requs ꝙnt nãz t̃ assumo

Deinde illa Deloco t̃ quo viderunt
finita ascẽdi magi stellã q̃ videra ꝛ̃ ierũt
mq; asinos et ꝓgressi t̃ medium via advices
cisimas noctꝫ ubi ibi est locꝰ t̃ quo magis ꝛ̃ ꝓ
cepit stella q̃ viderãt t̃ arripta et q̃ quasi ꝛ̃ gnã
negra valde ut galee nũ ꝛ̃ gle vices cisime dominꝫ

esse ecclesie t̃ loc⁹ ubi reges steterũt t̃ tectꝫ stella
q̃ disparuerãt qñ t̃ gressi fuerãt t̃ ierũt Luca hoc
loco ꝙgrauisi sunꝫ ubi magi legebꝫ et cantabꝫ ea q̃
t̃ libellis ꝓfessionis ꝓgnata erãt De loco t̃ q̃ natꝫ

Ꝓmisso loco ubi vetꝰ ad qñã fuit sctꝰ Helij
cũꝫ georgitaq; t̃ eo ad ꝓphetã :—
loco hoc ascenꝺt t̃ quo Helijas ꝓpha natꝰ
et Bethuel t̃ gressi ꝺñi ad arcanꝫ et
septẽnes t̃ dulgentias carpꝰ ~~ubi ego ad qñã~~
~~et sctꝰ~~ ꝓphꝰ Helijã quã arcanꝫ
q̃ ꝺuit hic ꝺubitq; quo Helijas hic sit natꝰ ad qñãm
et nõ sect eũ esse de tribu quia ꝺñs Helijas t̃ tribꝰ
Zebulon q̃ ut ẽ t̃ tribꝰ tyberiadis t̃ galilee
radio t̃ q̃ cat tribꝰ ad ecclesiã ꝺñi nõ ẽ ꝙgruũ mole
ꝓcedẽ illi sit capiti Abimelech q̃ t̃ eum succedẽ canalꝰ
et ꝺñs sanct se moꝝ; ꝓfert ꝙ gladio ferues ne ꝺi
cãt a se ꝺñs ꝓsul ꝛ̃ tribu et t̃ egipto ad t̃ regia
ꝺñs tribuũ q̃ ꝺñs fuit ungt et capulta cunctas ut
Gabe t̃ legẽda sctꝰ manuelꝰ de ligno tribu gad
nõ nisi ꝺnatꝫ et ẽ ꝙgruũ ut Gabilaa una nona et ꝺna
suo loco ꝛ̃ t̃ ꝓgressa q̃ ꝺ ꝓpa fuit Helijas ꝓpha a q̃
et nũ t̃ sanctitꝫ sctꝰ Salomõ t̃ nativitate mri euangelꝰ
nij possig ꝺnat q̃ forte ꝙgrit Helije sit ego ꝺnus
nõ qui ꝙceptꝰ t̃ nazaretꝫ et natꝰ t̃ bethleem moriat
tꝰ nazareth et nõ bethleemitꝰ fuit Helijas ꝙceptꝰ
t̃ tribu et natꝰ t̃ Gisbodeamo ad q̃ Helijas tyesbites et nõ
ꝓpinquabꝰ Alegi nõ t̃ quodã loco q̃ hic ꝓpe ꝺñs nulla scribꝫ
t̃ est thebes Horeb q̃ Mycro ego fuit loca sctã locꝫ ma
ximusq; tabꝫ ꝓphꝫ ꝙputabꝫ qui nõ tã milia annoꝝ natꝫ
ẽ et nũ q̃ maneamꝰ qui nõ ꝺubito venturꝫ ora ẽscribꝫ
ut Gabẽ malachꝫ ẽ et nõ Mꝫ De nepte abacuch

Hoc illo loco ꝓgressi ꝓphete :—
nepta ꝓgnã abacuch ꝓphe scꝰ q̃ de tꝰ pha
de daniel q̃ q̃ cepit pulmõ et cortꝫ põ
tauit massacies t̃ ꝓgnã hic t̃ ꝓ angꝰ ꝺñi q̃
ꝓcendit t̃ tribꝰ ea q̃ et põtauit cũ capillo capitꝭ
sui pasuit ꝙ cũ t̃ galilaam sup lacũ leanũ ꝓsumptꝰ
ꝙ fuit et preadꝫ dedit Danielꝭ q̃ hoc ego ꝓgnã pau
lum t̃ scanũ fuit mirabꝫ subuenire q̃ fuerit ꝺñs
q̃ ꝺ Daniel sũ sollicitudine cibi et potꝰ ceteris cura
ꝛ̃ dicta fide nimꝭ t̃ lacũ leanũ t̃ vapida ora t̃ minꝰ
ꝺ esurientꝭ nã fuit a ꝺna descendꝰ si ꝛ̃ sequdea t̃ galileaꝰ sub

✝

Ephesio joseph

de asinis descendunt et locum nominati sunt et multi post et
declinati in hac loco fit et in tota via passi erant tenerrime
et quidem virgini petra longo itinere a nazareth usque bethleem
plusquam xx leucarum milliarium unum quidam devotus peregrinus
in hac loco multum sedavit vocem joseph orsi cum guida quamcunque
ibi residens quiescentes in puteo et hiis verbis aggressus est dicendo
pacio virgini tenere et quidem sunt cum o bone joseph adhuc
altos et asperos montes quid tecum voluisti ducere eam non
in nazareth in quiete dimisisti et nisi fide illuminatus esse paul
dubio te zelotipum judeorum nescis quod quod pregnantibus et puerperis
secreti quam quiequis motus est nocivus est modestus dicens
ad eam cesaris desperocum nescis quod mulieres non vocat
augusti edictum putabne describant mari mariique
Respondet joseph peregrino in ista peregrinum illo respondit cum
ut fidelis et fide illuminatus loqueris insfideles tibi o peregrine
vaes [illegible] facti assigna alio audi secretum meam quomodo
dicto cesaris edicto virgine in nazareth dimittere est quomodo
mihi erat tam thesaurum mihi singulariter missum a deo perquem
relinquere in loco cum possem depositum hic in mea quem
teneo secunde in super non erat absente tam splendidissime nobilium
tam ad quam mittere tali preciosis gaudebam. Denique scripture
non ignorancie scio dicente quod virgo hic pitura est in bethleem
nascitura ad regem petere esset. Nos et ipsa virgo me dispo
situm ad ire cives illa tergo manere voluit sed tamen ad non
tam vocata mecum ire celeriter se disposuit in scripturis
cum angelus ei astitit et virgine quidam mecum ire per
pit ut pureas natura nostra in scilicet facere augusti libertatis
et cives romanam cum esse recognoscere quia non solum in
educere sed et cesari cesaris asscribi et cives romanus pu
facilis voluit et nos cives celestes constituit et postremo
mane esse sumus vabaliceri et sic ipse scilicet postremo sub
di voluit sic nos populi romani auctoritati subierit ipse
te o peregrine pruebet duas tunicas virginis et ergo
hic sum quicunque quidam sum de possum pand cosarsit est
sum vicili senectute in peregrinata sed at hic pausamus non est
ex hoc quod ipsa sit fessa lassa ut defectuosaris ego huanis de
sanctitas tristibus resspiraculi locum tempus grant nunc in assumus

Hucusque illa. De loca in quo viderunt
sancta ascendi magi stellam quam viderant in ori-
ente asinos et progressi in media via ad eccles
cisternas vero est ibi est locus in quo magis stel-
la apparuit stella quam viderant in oriente ex quo gavisi sunt gaudio
magno valde ut habetur matthei ij. Ille tres cisterne dicuntur

✝

✝

Tres i Thebe

esse effosse in loco ubi tres reges steterunt in videre stella
que disparuerat quando ingressi fuerunt in jerusalem. Circa hunc
locum gavisi sunt ubi magos legebas et cantatas ea que
in libellis processionum signata erant. De loca in quo natus
De promisso loco illo venimus ad quidam fuit sanctus heli-
sarum georgitarum qui in eo ut prophete :—
loco sancto asserunt in quo helyas propheta natus
et desponsatus in ingressi deum adorauimus et
septemes indulgencias accepimus [illegible] et sanctum prophetam helyam honorauimus
de quo dicitur dubium quo helyas hic sit natus cum pro ramen
est mostrat eum esse de thebe quia dicitur helyas thesbites
3 Reg. 17. Fuit et tres thesbe in sicia in regione galaadi-
tidis in qua erat tres excelsa deum natus cum fragmento mole
jaciens illisit capiti abimelech qui tunc succendere conabatur
et dum sentit se moriturum jussit se gladio ferire ne di-
ceretur a femina percussum. Alia thebe est in egypto in qua regio
dicitur thebaida que olim fuit magna et opulenta civitas ut
habetur in legenda sancti mauricii de legione thebea hac
non ultra dicitur est ergo ut babilonia nova et dicitur
suo loco. 3a est in grecia de qua fuit helyas propheta a quo
et non est sanctitas et salutatis et veritate in evangeliis
vij possit dicere quod forte contigit helye sicut christo domino
nostro qui conceptus in nazareth et natus in bethleem vocatus
tamen nazarenus et non bethleemitus. Sic helyas conceptus
in thebe et natus in hippodromo dicitur helyas thesbites et non
hippodromites. Alii in quodam loco quod hic quidam villa stetit
que est thebes dicebatur. Ideo contra quod loca sancta locus ma-
nifestus tantis prophete computatur qui ante tria millia annorum natus
est et non quod maretinus qui cum judeis venerunt ad constituerunt

ij
judic 9

ut habetur malachie 4 et matthei 11. De agro abacuch
Hoc illo loco progressi prophete :—
juxta agrum abacuch prophete venimus de quo propheta
dicitur daniel 14 quod coxit pulmentum et cocto po-
tauit messoribus in agrum suum quem angelus domini
apprehendit in vertice eius et portauit eum capillo capitis
sui posuitque eum in babilone super lacum leonum in quo proiectus
fuerat prandium dedit danieli. In hoc ergo agro pau-
sauimus subsistimus et providentia divine bonitatis mirati
sumus que servis suis mirabiliter subvenire consueuit. Unde dicit
et daniel sum sollicitudine cibi et potus veritate quia
credidit fide vincere in lacum leonum in rapida ora in multis
bestiarum non fuit a deo desertus sed de judea in babilone sub

Famem non moriuntur filii justi

puero temporis ... [illegible] ... a deo ... exempla manifestissime agnoscuntur servos dei ... [illegible] ... nunquam fui ... et non vidi justum derelictum ... [illegible] ... Et deus suos electos fame mori ... [illegible] ... et ad hoc ... ut fame ... angelos misit ... [illegible] ... panem et sanctos patres anachoritas ... [illegible] ... Et si non mittit panem corporalem et ... [illegible] ... suos electos ... Et ... [illegible] ... Ego vidi anno 1484

4or vidimus conversi in necessitatibus :—

lapilli pisarum

In agro predicto abundant lapilli rotundi et albi ac si essent pisa alba ... [illegible] ... et ... agricola pisas seminaret ... [illegible] ... Ego ut dixi ... [illegible] ... De hijs lapillis collegimus ... [illegible] ... quidam ... [illegible] ... et ... fabula ... [illegible] ... cisterna ... de qua quidam ... [illegible] ... cisterna joseph in qua missus fuit a fratribus ut habetur gen. 37 ... [illegible] ... in solitudine ... dothaim ... [illegible] ... sancto joseph ... [illegible] ... felicitas ... [illegible] ... cisterna est murus antiquus ... in via ubi dicunt fuisse domum patriarche jacob ... [illegible] ... Rachele uxore eius ... [illegible]

cisterna joseph

in vidimata [illegible]

domus jacob

Venimus post ... de sepulcro rachelis que deteus [illegible] fuit ei jacob patriarcha :—

In loco qui ... de quibusdam locis vocatur ephrata ubi est sepulcrum rachelis uxoris jacob ... in publica via ... [illegible] ... ibi peperit beniamin ... et ob difficultatem partus obijt ... jacob hic sepelivit et titulum super sepulcrum ... [illegible] ... fabricata ... [illegible] ... capella ... [illegible] ... sepulcrum rachel ... [illegible] ... jacob ... [illegible] ... samuel ... [illegible] ... et progressi ... [illegible] ... salomon ... [illegible]

ephrata

Uxore ait jacob rachel ... [illegible] ... [illegible]

ortus salomonis

In loco ... [illegible] ... et ibi primo bethleem civitatem david et ... vidimus a longe ... [illegible] ... ibi vidimus beth ... [illegible] ... [illegible] ... O bethleem ... [illegible] ... bethleem ... [illegible] ... O bethleem ... [illegible]

illa natalia q̃uere natu ī bethleem unde gaud⁹ ꝯcrepit
et illud ꝙ sanct⁹ ī caudibꝫ eo⁹ ioseph q̃ abuselꝫ ī et
illud q̃ pastor⁹ jubilo nu⁹ cū⁹ cū sibi fore eo et ea
cumpsit at angelꝰ ista ī ecclesiꝭ deo ois sit ꝯtra
nians ad mem̃ jubilo nō uisset se dñs manu
saluauit Gudeos me ista ꝯ solicitu insultabat et ide
cū michi magis ꝓdit esse solitu q̃ uidi pḡ
nos ubi ioseph dō fuit ī illa uia ego sum michi uia
illa ut sim sit ꝯ singulū quod gaudio ꝓparo ſntibus
et bethleem cat gñde ī ualle magne et pfunde valles
undiq̃ ubi ap̃ natꝰ esse nos ī valle deserere ois optabat
valle ingredi et sup̃ montē vallis ī ordē ut bethleem
p̃ingit altitudinis ī eq̃ ānu ī alto būdē ciuitas sita ī
ī spacio vallis medio uidim⁹ loc⁹ ubi pastores nocte
ba fuerat natiuitas saluatoris / q̃ cum ait ihesus ī tem
regis q̃ q̃ tres magi ad suos specialiter hic uisebat sup
valle ut ī tuit bethleem ī tuc pastores ī valle ex
stres ~~ammunta sunt~~ uidentes ī solitam
stellā et exercitū ~~alicia~~ alienos ois ~~festinabia~~
ascendere sunctū ut uiderent qui esset ait q̃ tendere
et ꝯ uellere isset q̃ puer⁹ decent⁹ natiū q̃ erat pa
caput eis accipit ait ī eis ait dicat ī nocte natiū
tatis puerit q̃ celesti nucio ī structi ducerent
puerū illū et celebrare mundi sꝛor audientes magi am
plius sunt gauisi ꝑ eo q̃ alios testes q̃ stellā ꝓpisserit
aperiet bucsas ꝑciosa munera ꝓpinauerit illis pau
ly pastoꝛly q̃ bona nucios sui hor ego gsyderissima
ta laudauit et q̃ gratulabat uerily istis deuotis et pa
culetis q̃ passim

Et pegerinos separatim
q̃ passi sunt ī q̃ grede
ret ī bethleem ad ecca
lata ut mediamit⁹ ī

Audiu illos
ī q̃ mundo pī
ū pus et
pulet Et si uidea esse pus et punitet ad
hor ī ipso dñe cepit singl de gestis ū ad letitia ei
uig et q̃to bethleem q̃nquies ū facti tanto maiore
gau⁹ summ affecti ut palmit ꝑ plata ~~ecclesia~~ ad dispo
nde gaudiū mem̃ fieri sanct⁹ terribiliter put nupti
at ī ciuit⁹ ī dare q̃ q̃nq̃ cor ecclesiꝭ acabeū q̃
nos uerit ꝯcredit de bethleem ex quo⁹ aspectu
gsumati et p̃ uti fuerat Gudeos uide et nos gaudebat
Et globamur at nos ꝓgeni nos ī nimis et sibi nos
Gudeos uos ū preuis goliar nos p̃de ꝓuisimꝰ

pastores ubi magi ibi
ꝯcurrerunt

et simidolosi sic uero agnme ādinato gt raptoꝝ edūso
ca entes possum⁹ nat et cū lacy ut tepus fuge apt
si finisset tenga plurissem⁹ ipis spoliatoribꝫ sing⁹ ad
eos ꝯtendem⁹ et ancioꝝ q̃cūq̃ occidere obstituerunt illi et
una ꝓcumpuerunt ne quis tuisū posset et ampliꝰ ipi
gora ibi stetim⁹ Gudeos ī uici et pcari ū eis de cat
ū tractabat et ultra damosa litigia sit gaudebat sno
ū alū lesit q̃s nō quia ordinatos ū ꝓcedunt statis ad
lesiꝰ ꝑsone nisi ut ui depelle cogant ut erat noti qui
nia acabeꝰ illi ꝑ sola pcunia a pot exigebat qua
ꝑcur de pure sibi ꝓpīo ut sepe ī sepulchꝝ Gabelum⁹
~~Si ut nisi sim⁹ ī sit nisi~~
~~sim⁹ ī sit nisi~~ Si ī ui si et gt uolui⁹
cor⁹ q̃ cessisset dimisisset quis quia exeq̃ ꝓtis ꝑ ipi ~~et~~
~~sim⁹ ī sit nisi~~ ī sit ī ueri aduocasset suos q̃ plures et obsse
disset nos ī bethleem et ꝑ ad exēlium nos coactasset
et ꝑne grauis fuisset si ei uiolētia eos ꝓhibuissem⁹
gt⁹ maxīe acusatos / mr ui ā q̃ patiss em⁹ gt eos exē
tiꝰ nos ꝓtis esse⁹ quia ipi ad mati erat gaste ha
bitꝰ et accubi nos uō ī cremos depti Gudeꝝ uites
q̃cūq̃ ꝑebat ānā sq̃ intra p̃mecta fuit gaudio sic ad
tem⁹ ī tue bethleem gt saluādm⁹ ꝙ ingressi Gudeos
si no recte uti licet ī sect ~~Appreciem⁹~~ ego tue
sab aēs soluim⁹ pcunia quibꝰ tapam sua et q̃ ꝙ
si sem⁹ ~~ꝙ~~ ipi et q̃ataceꝝ ī loco nascent Gudi
ces ꝓdia ꝑ porco ui ꝑ tam pacem ab eis esse⁹ di
uisi excepit de ciuitate alios exercitus acabeū q̃ erat
ꝓtis coꝛpit ī gesserat sc ī ꝓgnaꝝ gnem et ad
magna diuisiā et damna pcedebant ꝑ medium nem
tꝝ dos nos uendit ī pileos de capitibꝫ ꝓgnaꝝ gnē
ret et sub pedib ī ꝓpositis ꝓtis tubauerunt sup illo tu
mulen tor michi accidit sic ne ī asinis ī ab alios ente
erat q̃ acabeꝰ egt ī aqui uolēs ī nem uinū pene
tare sue fecerat alij sui socij et ut sibi locū ī sui di
darent et uiaz lebcay sibi fieret ꝙ ipse ambulit et di
cede gt facē uecā ea ī uocabitoꝝ ꝓtis utriq̃ com
dare nō potui nec de asinis cadere sue libēt feci sse et
ora ubi occidit gt me coactꝰ sui ex pectare ī mag
tudē et uiace ī uenit ad faciē ubi pedes de capite
meo ī femoꝝ acuto ensi sit et de scalpo ꝓtis ī
ꝑ sui at letꝰ quia, uasi illesꝰ et ipis de asino desce
ī tuentes ad q̃cūq̃ pileū q̃ dixi ꝑ eq̃ leuauerat
et ī ea reddidit ꝑ sui ei ꝙ gtis q̃ ille acta tāgebi a
spada et ꝙ ut valuit ei ꝓsiuit quia si ꝙ suo ui sisset di

24 denarii dati
mediamit

silua thabo

gito magt Lasse vibrata temuissi testa cerebri mihi
& forasset & tam at illi nchil sceni illoz q nos premia
multauerat et cu letitia ad Dnm suos ceibat ygnu
Debes cib Dpcem accepta et not ⁊ salutabit

Cyssima daiud

De progressu pegri
noz ⁊ bethleem
⁊ cetaz natiuit ypi

Cum ge essem cuntes
bethleem ppatu acce
ab ei ⁊ reain uenimꝰ
ad locu qui cat cyssima Daiud & q dr
cyssima Daiud quia ut habe ⁊ Daiud dicta
de sedabat hibi ecclesia ⁊ ps dicit et spa cyssima esse dr
ta quia ibi uno uino ab stabe uecb fideles de circa daiud
uenerut cat pyligrinoz et quascunt ait de cyssima beth
leem et q cu multa pdca et obtulerut ad Daiud q ea libi
uoluit si Dns ea habuit sest et cyssima grandis ydria
et lata cuius habet supius uicia circa suie ea forcamina
abundat districta & q aqua d cois loca haurit et grect
ait capiosis dacnas sonab et pigridas de quibz hausig
et bibimꝰ ⁊ uulgus ea ⁊ cole bethleem uocat ab haurit
et hauriet aquas illas quia q da nulle scarcissima aqua
habet cuius cu panis dies et ⁊ multe agunt q ab cyssima
ne dlapsa ⁊ ait accidit et ymbra cyprissa fuit
dbulla cyssima uocab locꝰ cuiusdam bndicte bethleem ⁊ nos sig
cum ⁊ gressi et plateꝰ ei ingressimꝰ gr ancillas et puellas
multas cuntes ad cam ea ea ⁊ gnibz ⁊ gressi sumꝰ et
illi ⁊ sequunt assinis suis ostendit cuntꝰ satꝰ ⁊ gressi
sumꝰ et pcedebat ⁊ nos sequebat ⁊ dulgebat pcia e
missamꝰ accepimꝰ et surgentes ab ea de magnibz
dnis et pulcbzdnis illi cat uchementer stupefacti
sumus et admirates suppti si et ⁊ cetꝰ ⁊ cat mesembrach
illos qui ⁊ cam sci sepulcbzi et cst fuerat intrigd q
cubabat ordinat de quibz cuimꝰ quia ta nos cat pfectꝰ
bus et sol ⁊ oriebat cat

Spcus & scanimi

De ministracoe sctoꝝ locoꝝ et
primo de ecclesia sci scanimi
et de ei sepulcbzo

Quadmodum
ar sctis quas
siane eo quo debet ⁊ fo gd et fo ne et
quibz ordinatis redeundum. Ecclesia ei ⁊ basi
lica constat ambitu et quadra de more ciuitatꝰ ⁊ bethleem
et ei quibz strata ⁊ ordine suo habentes simili accessus et
ecclesia ⁊ matbz q accipit ingressus ymnum de cofessio
nem iste cofessor Dni ei et in illo ymno de cata quinimꝰ
⁊ ambitu ad latꝰ sinistꝰ pct ps ambitu q ppdam hostium pfert

et quos ei Dns de seculis ⁊ nouo pulcra respuinatꝰ expellat
pulcbz habitatio cat pudoꝝ Dni scanimi ⁊ q uitiosꝰ
et duros labozes habuit ibi tot bibliot de hebraica et egal
daico ⁊ latino trnstulit et glagoz cptos glosas et quicq
uid gfecit ibi psalteriu suu dodic cu q uiuna cam cae
rapit distinxit et adimplet et ipse Esta pri et fo et
ibi habitauit & ulteꝝ ibi discipulos sibi adquisiuit eos
docti uigo et pmansit beonie secu ⁊ dacstrem et mitis
fe quiete pugnat cu hebreis et uictoriosꝰ dei et mat mandos
habuit & ⁊ labozi fuit et se ⁊ cella ea cu ea fatigauit ut
⁊ scatu sua pgenies funiculo ad cabz suppsto suppsiq maiꝰ
se fuerit uocabit et offeꝝ ministeriꝰ quit potest exhibet
et ei ipse & labozibz & quotidiana q ⁊ nos et ei ministꝰ dei suda
uit q hoc loco adquirat ⁊ dulcedines plenie dimittat
aeternaꝝ cu quib cadat

Sepulcbz Dni scanimi

Hier cepellꝰ ad
ducit aliaꝝ capella haut longe a pscpio dni ⁊ ideꝝ sepulcbz ut dr ⁊ cepta cuscbij
pq sctoꝝ pcꝝ ad quoꝝ uocꝰ iussit fidei fidei sacrosancte
sepulcbz ⁊ q pp ei obtinet glosi pcio fuit locatꝰ ⁊ ropulsata magnis miraculis cruce
hac sepulcbz ad quoꝝ dodie ⁊ pcubgt si uacuum
mirabilis acceptis ⁊ accepit et ei fuit debetꝰ
lecm et transmigrabit tristatꝰ & pde uocat ubi dodie
ad sctoꝝ maꝝ magdalene ⁊ priosa ⁊ dodibz habet ⁊ tuba
pcbz ego loco diuinis arcebꝰ ⁊ dulgentiaꝝ accipimꝰ

Ecclesia cepta huic
⁊ uicina pr
q sctoꝝ cuscbiꝰ
sepulcbz ei ⁊ cetꝰ pme

Dedicatio sepulcbzi sci cuscbij
Eusebius scanimi fuit
doctissimꝰ qui alia multa miracula et obitꝰ sui pcepta
reliquit ubi sua gscripsit ad Damasu pbrum se epm
et ad Cyrillum Hierosolimoꝝ epistia missiua scribat et
quibz quibꝰ sui obitꝰ die ⁊ cepta ei solebat ⁊ festo epo
dari q ⁊ ega sctis tribꝰ ymnum pcessa ei postulatꝰ
et ⁊ dulgentiaꝝ susceptaꝝ dulcis sibi enclausꝰ ibi ⁊ obiit

De loco ei ⁊ ecclesia

Post hec de cepta
ei ⁊ sepulcbzum et ei
gressi ⁊ cetꝰ pme

Dni ei ⁊ pme ⁊ cetꝰ

Dic ei ⁊ cetꝰ ei sibi ⁊ ipse

et ei tuba sctoꝝ ⁊ sepulcbzi gsbinit
et cat hora q ⁊ dicit ei ⁊ ecclesia ei ⁊ basilica
ei ⁊ matbz q accipit ingressus ymnum de cofessio
ne iste cofessor Dni ei et in illo ymno de cata quinimꝰ
⁊ ambitu ad latꝰ sinistꝰ pct ps ambitu q ppdam hostium pfert

dapsili d ḡlsagnine
fodit

✝ sepulcrum

odor mirificus

privilegiata loca

Laudes de nativitate domini ex ipso partu

in quibus duo quibus mundo corpore fuisse legi quod privilegio ful-
get quod odor quidam suavis excessit spirat sicut hoc multis
alienis videri de cum hoc ingressus contingere ex stercoribus -
bus et sepulcris illo ego suavi odore allecti divinis in sanctis la-
pidibus de osculatione maxime et in dulcedinis placere re-
missionis accepimus. Cum sufficit non tempus ad contemplandum
aliqualiter ineffabile nativitatem virginei partus cui liberalissime
operam dedissemus. Ideo quod duo possemus de illa ineffabili
nativitate peracta in loco isto recessi de tempus non facit in
excedit facultatem humani ingenii et eloquentie et intellectus
humanis obcurat et angelicus superat magnitudine quod facti
decere nichil significat tibi in hoc sancto loco apparuit deus ho-
minum carens in mensis parvulus et iuvenis puer et factor creaturarum
in infirmitatis, invisibilis visibilis, inmortalis mortalis, omnipotens in sui impotens
divinus pauper quos scimus, calidus frigus, sol tenebra, que effabilis
infans parens ipsa et si externa pre salvare nos iubet in infantias
ex alia tu loqui percipit precepta lucido, ipso tu dialogui de hoc
nativitate loqui nisi ea que locuti sunt devoti et contemplatiui et sancti
de honore, sicut reddunt et docti et sancti ut sanctus vincentius fuit dicit
predicatoris et ludolfus carthusiensis ex quorum carthusiensis ex sermonibus
apostolica sede approbati sunt et symon de cassia magis temporalis
nativitatis christi de adveniente et hora illa totus fuisse nativitatis
christi concepit puer in utero matris virginis inenarrabiliter gaudere
non potest exultavit ut gigans ad currendam viam. ex quo gaudio
mater maria repleta fuit ineffabili iubilo in corde, magis plus
quam elizabeth a gaudio patris in concepto exultavit et incepit
facies virginis rutilare et tandem in tantum quod ioseph hoc videns
obstupuit et dixit: O domina maria quid est hoc in solitum quod agit
tecum? Respondit maria: Vado per ... venit hora partus mei
et vade in ... obstetrices invitare et vocabo aliquas ... ergo hoc
prohibuit dicens: Ecce in conceptione pueri ipsius nullus fuit
coadiutor sic in eius nativitate nulla erit obstetrix. Et hoc dicto
ascendit ad thalamum ... ubi erat ... desuper descendere
... ibi in oratione se posuit in extasim ... et ... de-
... desiderio rapta ... fuit ut ... semel ... nescio
... an in corpore ... ... esset sic accidit apto in corpore
... tempus in eandem ... ... agnitio et in hoc ut
... corde ... Ecce domine ... deus pater celestis concepi eum
genitum filium tuum et nescio quo in utero meo apparuit nisi
... ego ... et ... ... et ... ... ecce ego
ipsa ... Est tu mundi creator ... natiuitate et
qui ... ... in actione ... et ... me
et exitum pueri filii tui de me ignoro. Totum ego domine
deus tu committo fiat voluntas tua. ... dicta oratione
nubes lucida obumbravit ... non poterat et

Sit exemplum ex maria virgine

meditatio 1.

Eniza et ...

ad solatium fuerunt ... contemplationis rapta ...
... ... et filium divino
... sui sensus ... cum sensu maximo ... dulcedinis
... ... illud ... ... et ...
... ... filium parci
forma ... ... filio sic ...
... ...
... ... atque ... et primo
... ... lacrimas ... ... ego
... ...
... ... absoluta ... ... se peperisse et ... et
... ... quem genuit devotissime adora-
vit dicens: O domine fili benedicte de celo in terras ...
... ...
... ... de osculo suavit quia
... ... ad puerum
... ... et labia et ...
... ... posuit in ... ...
... ... obsequium matris officiis exhibuit et
... ... et ... ... de hoc de
ambo ... ... maria quis non posset ...
... ... ut
... ... ut filium ... pro
... ... felicitate et ...
et hoc ... ... contemplatio
... ... rapta fuerat
... ... et
pace reddita ... deum et ... et hoc ... ...
... et letitia ... ... intellexit filii sui ...
... passionem et mortem futuram ... ... fletu ...
... ...
... ... passionem et magna ... ... et ... ...
... ... puer flevit et ipsa lacrimas ...
... ... virginis sic ... ... alloqui... dul-
cissime fili noli flere si ... ... tua a fa-
cie ... ... et ...
tu fili ... ...
... ... iacob ... noli ego ... ...
... ... sicut ... tua futura
... ...
... ...
... ... hoc
... ... et in quo divina pietas manifesta se ...

In ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

... ... filio suo quem genuit

... ... flere

[redacted]

Sacrate lacrimar

offerat secu et ado dnm et eos esse pt q se ⁊ eor
sertissio loco valeat a dulcibz grecie lacrimis sua et
ppe petitissimi et blasphemi seruacta dn̄e ace
dat gaudia de lacrimis fiebat quia non lacrimis illoz qbz
da singulare mo vapule adueniens nob ⁊ dulcissimz
et ⁊ tristabit gentes et consolabit gfes eoz illa
lacrimabit ihda gentes se gaudebit locato

De pscepia dñi q̄le
sit et q̄le fuit

Nimirat dñe
loca semeato qñ
bimꝰ nos ad dulcissimū dñm pscepe pt ad
vij passus ⁊ alco pdato et ⁊ vestimꝰ
ad pscepe illud de uetustissime theoscelari sing ⁊ lima
tos nos ⁊ pm et ⁊ a fulgencios pleticie semissiaos
accipim ict similiꝰ adarce ut dicto ⁊ secretarij sm̄ mag
cū flos cassiani ⁊ eor pscepe pauid fit stabulū et ego
maria puerp peperit ⁊ voluit et ⁊ pscepe posuit qua
uo cat ei ioseph ⁊ dñi socios qm qm pastores angelo de
cente querpi ⁊ cognouerunt eor pscepe stat sub pet de
sup pendet ⁊ in pegmi pares dicunt se uidisse
fere 200 circulos et clauos ad quos liga
bant bestie et xpc dei qdem stabat ibi ligati eos
et asinꝰ gregoscebat et adorabat dñm sm ut dyna
stabebat et alim lapis ibi q ego mat̄ supposuit
capiti pueli quia pulmnar ⁊ fetida gustu sapide
fero tegit dñi et ea cubat fenu qđ pulit pscepe
no obstante et stat at pscepe dñi cū suscen ex eadē
pte ex cisti q sup pendebat stat q die stat pscepia ⁊ alibi
ex eis ⁊ refligo q de grē q stat helena tulit pscepe
ligneū d loco et posuit mānasse et ⁊ pscepe ⁊ sti
lit ⁊ gstat in palo et pde ad ee tristatu ramū ⁊ eius
vsus emisse ymisi dellen dicē q ioseph fore de lig
nis gtexuit pscepe et posuit sup pscepe sexen et hinc
offert dicē q ioseph bauē et asinus scen ⁊ loca dicit
de nazaret stat pleb spectat q parvo pscepe illud q
q die stat ⁊ mānasse bobulus albis et politis q
factus ⁊ loco vbi pscepe dñi et subtili semante acinatu
q de plōāt ex ista dicit q si michi licet illud
pscepe qdē ⁊ quo dns jacuit mine nos ⁊ striam ⁊
et hanc ⁊ tabimꝰ lubd et posimꝰ aregetu et mihi
pro sinis illud ⁊ pt ablatu ⁊ sm̄ aregetu et ana
mat ⁊ sterilitas ⁊ prima fides et denario mirabit
lucem illud pscepe quia ⁊ tristo pscepi mag ⁊ auru
gdeputat et aregetu ⁊ no gdepuo eos q thesaurios

causa fecerunt ñ q ex illos dapno q triplo fecerunt ma
sa aurea ⁊ amirare dei ⁊ adorare ⁊ nudi q ea qui
aur et ñgetu ⁊ tuto, nasa ⁊ the q aut ex pscepia
illi ⁊ re ⁊ fascia ⁊ lutea et ⁊ assericy ut de trinq
facta habet at pscepe mox ⁊ q palmas ⁊ clau
gū et trees ⁊ loca pualamis, quoru tabula pictu
macnata q exp̄posito stat illi q an pscepe genibz
flexi stat ⁊ valde subtiliꝰ politi sic ⁊ scenā et ⁊ sigue
eor ex ea ⁊ fulgat, diligent ea et ⁊ nose ⁊ spectat re
fulgat ymago semis lucebat ⁊ dorso sedet sing mat
tam ⁊ habetu magi de sudi et ⁊ munera ex leamis
effigiet et ⁊ ymago nō ⁊ facta arte ut ⁊ pastrein
et ⁊ pa politate de sa sic ⁊ nenose polcat et ⁊ pn
ductas ⁊ pscepe uidem ⁊ medio lignei nodosos lapi
gnis gbigē ⁊ quibz no mag pa leuigaco et politas
apparet duas ad pscepe ⁊ ad effigies sic ⁊ recede dnsticis
et ⁊ dicte sic et ibi gbigit ⁊ dicut tri eor ex sudi
et ⁊ trenose dana ob scripta scriptor gladi ieamini
eor ymago nō uide ab q die ⁊ sal ab eis quib
ostendit et qui sentis q nō nescit nō q potest ea uide
re dō pa michi ostendeba, putaba q sic ille q nō oste
dit poco dicit se uidē ⁊ lapide sic ieamini ymagine
nō potui pone pn uidē dō ⁊ sic dicto ostendit
michi lucamedra lapis sic ⁊ dicto manifeste uidi ac si
tinset subtiliꝰ de pictis ⁊ et eloon ⁊ scdt libz ego

De respecto pscepio
sacro gubmꝰ nos
a pscepio ad altre

in pueō q venerat
trees magi in suis
mine ⁊ ibi
dñi an pm stat ⁊ sistaria d loco at mun
passim et ibi est loc ⁊ quo sedit christia ego maria
gobed pueā ⁊ gremio q trees reges ⁊ gessit
in suis muneb ea obtulerūt q illo loco nos et ad
et treib regib ⁊ sacer mag goidung et nos pos
obtulig expo dño et ⁊ dulgencio accepimꝰ cotates
ymp̄uos de tib regib et q̄ ⁊ q in qua at pue
vecca et denarios tij reges sua munera obtulerunt
pl mō nō ideꝰ o q illa munera ex pt mistim
significacoꝰ fuerūt exilia ⁊ dicut ex cristaic et
pmꝰ melchiar rex arabū obtulit aurū ⁊ pecunia
et pōm pannū aureū ⁊ mān gelidi potēt spue
pannū alexandrinū magnū accipies de eis, tres sibi sub
dit aurū gfert dñm aureo ⁊ laudat ex mān ⁊ sig
nū potentie et deū ⁊ regem arabie ⁊ dñm at mel
chiar pannū illū pureo ⁊ mānū pauet stati ⁊ ia

pannū aureū

mere e insolutus e ut ostenderet xpi regnum no esse de hoc mun
do corruptibili ut dicitur Joh 18 Dicitur enim q ille rex obtulit
xpo xxx argenteos quibus postea venditus fuit ut patuit fo
16 3[illegible] rex sabe balthasar obtulit thus copiosum
Tercius vero caspar rex ethiopum obtulit mirram pro
[illegible] / no ulli tn dicendo q singuli omnia tria sibi obtulerint

O blacione vero [illegible] et oblacione loco descendimus iuxta cripta usq ad finem et i angulo sinistro ipsius cripte ad unu foramen veniemus ad magnum sub quo e cisterna profunda no tn pt de ea hauriri aqua propter edi ficia superedificata Dicitur aut q predicta cisterna patens
| De cisterna i qua cecidit magorum stel la ministerio suo expleto |

in qua cisterna dicitur cecidisse stella illa cum ministerio eius dati fuerant magi ab oriente et ibi obdacta fuit per peracta mirac[ulum] q appimus fuerant inter [illegible] catholicos et pa[illegible] [illegible] [illegible] fuit ibi foramen illud · De illo puteo sit loquitur

N on longe a foramine cisterne e ostium per quod regressi sumus i navam ecclesie speciem quod venerabilis e propter i habitacoe bte marie virginis Dicitur enim q post divulgacionem pasto rum et adadventum trium regum venerat intra dexterum et ad specum regressi pueros ad mariam matrem eius venerabant quod ma ria omnes et herodiam metuebat fugit olim de antequam anteq et i terrore i gressa ibi occulte residebat [illegible] liquit at i anteriori antro ex festinacoe pueri i presepio ex mise longum i q genuit [illegible] more puerperarum pro illis iacere [illegible] et pannis quibus [illegible] i reducat puerperi lapide q capitis sui supposuerat et fenum i q parvulus illa ana i presepio transtulerunt et conservata fuerant puteus et pre corrupta [illegible] quo puteus ab eo tempe usq ad tempora sancte he lene q eo repit ut patet fo 148 a de apparito i spelunca santa i q confugerat eadem peca et [illegible] conveniebat i q solebat beatissima virgo maria sedere ad lactandum puerum Contigit at casu die quodam q ex mamilla virginis gutta lactis cecidit supra petram et de petra decursum stillarum [illegible] [illegible] ymaginem q lumina e lactei coloris modico rubedine [illegible] nec pt cohiberi stilla illa [illegible] at supponunt ulceola et guttas de eodem capiunt et ad tres maiores pces deferunt [illegible] ee lac bte virginis unde ego [illegible] i [illegible] calesis i[illegible] aliquas ostendit lac bte virginis sed i colonia ad al tare capitolii et pro biprechen monasterio [illegible] [illegible]

colonia
biprechen

* [illegible] sancti gregorii [illegible] illuminatore qui fuit tempe bti gregorii [illegible] dicens est i bethlea puteus magnus de quo maria gloriosa aqua perhibetur hausisse i q sepius apparentibus miraculis illustre monstrans stella [illegible] illa q olim magis apparuit orientibus ex devotis ac credentibus super os putei operiunt caput capite linteo [illegible] i [illegible] obtinuerit videt stellam ab una parte putei super aquas [illegible] ad aliam i illo modo q solet [illegible] [illegible] stelle transferri Et cum intra apparet illis tm vide q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] semper [illegible] [illegible] [illegible] retulit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apparet [illegible] tm apparuit

predicatorum et q inde p ytalia franciam et alemania [illegible] sepe cum experientia [illegible] [illegible] lac illud [illegible] ut a quo collectum et conservatum fuisset Dicitur studium [illegible] cia q [illegible] aliud e q lquore de lapide rupis [illegible] ria stillans q [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rupi [illegible] [illegible] fuerit [illegible] et [illegible] i specu i [illegible] et [illegible] [illegible] facta / Absit tm [illegible] ut p hoc dictum [illegible] de [illegible] [illegible] laudis et venerec beatissime virginis marie impossibile ei e aliunde lac conservatum ee ut miraculose [illegible] durauit ut q rupis predicta [illegible] q lactis gutta cecidisse [illegible] accepit [illegible] celesti guttula lactis # q [illegible] lac stillat sicut [illegible] [illegible] marmorea bti nicholai et de tumulo sancte walpurgis i [illegible] oleum i [illegible] [illegible] [illegible] facto [illegible] [illegible] singularem excellentiam i [illegible] [illegible] ostenderet q [illegible] si [illegible] illa lac stillat ut i eo [illegible] sue dignitatis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] lac virginis [illegible] [illegible] [illegible] e ut [illegible] de celo manas [illegible] ei [illegible] [illegible] sola virgo lactabat [illegible] de celo plenum Et quis dulcedine illius lactis pt exprime[illegible] [illegible] fuit aliq [illegible] [illegible] lac [illegible] saporosum [illegible] filio [illegible] virgo [illegible] [illegible] [illegible] lac aliarum [illegible] [illegible] [illegible] habet i [illegible] [illegible] ideo [illegible] pt ee [illegible] magni sa [illegible] lac virginis marie [illegible] fuit a [illegible] [illegible] de pu [illegible] et [illegible] q factum fuit dulcissimum et nimium saporosum Et quia fuit aptum saporis fuit [illegible] op [illegible] [illegible] De . sto lacte [illegible] [illegible] lacta maria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] marmi [illegible] ut ille [illegible] [illegible] [illegible] maxilla [illegible] ei lac illud [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ut [illegible] passionis [illegible] [illegible] [illegible] esset at [illegible] i [illegible] a [illegible] [illegible] facilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dulcissimi lactis [illegible] fuit [illegible] bernhardus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videbant [illegible] [illegible] ego [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] lactis virginis [illegible]

I uxta predictum specum De specu i quo corpora sanctorum pu[illegible] [illegible] specus i qua [illegible] puerorum fuerunt sepulta —
no nisi curvato dorso i [illegible] poteramus et [illegible] e [illegible] i [illegible] [illegible] ad latus sinistrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quos herodes [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ego [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] i ipo specu i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquas de [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

lac b virg [illegible] dulcissimi

no

†

†

et [illegible] reliquias [illegible] i [illegible]

Reliquie in nostro conventu loco habentur

Iudei et fideles asportaverunt ea et dispersa sunt reliquie in no
centum puerorum per totas urbes sunt venecijs in muriano sunt
in una tuba circiter centum corpora innocentum in mireberga ad
predicatores vidi integrum corpusculum de innocentibus in agrebina
ad predicatores habent etiam unum integrum corpus de eis in basilea
et ad predicatores habent in una preciosa monstrancia manum una
et duos articulos de eis in ulma ad predicatores habent una
camisia parvula sanguinolenta et ictibus gladij perforata
que fuit unius parvuli de innocentibus nobiles qui vadunt
in iherusalem singulare habent questum de reliquijs sanctorum inno
centum nescio quot vere sunt et quidam inter nos nobilis
predicabat qui fuisse in specu illo pulveribus cineris et terra que fuit
reliquias et dominum michel in veneciis transivit ad sabotharum
calmum maiorem sarracenum predicare peregrinorum et pro in
specu promisit ei centum ducatos si daturus esset unum in
tegrum corpusculum sibi porrexit audiens et sciens quod sarra
cenus ea habeant vel videant dixi qui respondit tali
ter quod corpora illa puerorum essent translata ad chayrum et dominus sol
danus ea haberet in sua custodia et cui vellet venderet
et nullus alius esset in toto regno suo cui liceret vendere corpora
infantum nisi sibi hoc ut audivit miles ille cogitavit
ire ad sanctam katherinam cum alijs et veniens in chayrum eme
ret puerorum corpora. Sed vero michi suspectum fuit forte tamquam ludi
brium dolosum et iniustum et sic ad quandam ex parte stultum
me et cum eo secuti immo habui super hoc, ut consentire
et de illis capitibus puerorum que vendit soldanus. Dictum at
fuit michi pro certo quod sarraceni et mamaluci recipiunt
corpora abortivorum et puerorum recentium natorum et mortuorum
et terra recidunt cutellis et volvunt et involvunt ipsos
balsamo mixtura et alijs conservativis corpuscula illa co
fermant et regibus principibus et divitibus christianis pro corporibus
sanctorum innocentum vendunt et illi dant copiosum aurum et ar
gentum putant se recipere corpora puerorum sanctorum et recipiunt
corpora parvulorum dampnatorum. Et ita infideles deludunt
et pecunijs spoliant. Dicunt etiam infideles illi audeo
desiderium nimis perhaberent reliquijs et ideo disponunt
ligna tamquam de sancta cruce et dentes et spinas et ossa et
mitra etiam et cautas deludunt eos et pecunijs spoliant
nos unum valoris sunt apud me reliquie nunc de insinuacio
nis primis apostolis precipue quasi empte a sarracenis ut
ab occidentalibus christianis falsis scilicet et de capillis super alorum
sanctorum. Est igitur de specu sepulcrorum innocentum egressi sumus
in ulteriorem pessimum etiam et ab isto specu conspicit transitum
arctum per petram in qua fratres muros fecerunt ocultat
ut pertransire capella sancti nicholai in qua horas perfecerunt possent

Suspectum et dolo sum fuerunt

-: Nota fraudem :-

Insignis oraculum

intrare et exire ad locum nativitatis christi cum orabant in orat
tam transitum illum certa peregrinis per ne per eos in noticiam sarra
cenorum et occidentalium christianorum pervenirat quod statim transitum
obstruerent et fratres locum amitterent. Ego ex domo et
fratrum morum cameram ad me quasi per integram noctem fuit solus
clausus ostijs cum et peluce in sanctissimo loco nativitatis
christi in missus per occultum illum aditum. Sed egressi ego de specu
innocentum per obscurum transitum per quem veneram reversus sum
in specum et cripta nativitatis domini et dei iterum prostrati
loca sancta nativitatis domini et presepis et locum sessionis beate
virginis cum alijs vigilijs accepit multa deosculati sum.
De vero consistoribus nostris inter loca illa sancta venit michi in me
moria per raptus quos passa fuit beatissima paula peregrina in quo
loco existens quod audierat secundum animus intuebatur omne se in
fantem pannis involutum vagientem in presepio deum venientes
pastores laudantes adorantes magos et stellam fulgentem de
super matrem virginem nutricem sedulam et cetera illius nativi
tatis misteria ut ipsa dicit in vita eius quam illa allecta in loco illo
sic in specum maripaunt in pro sermone et ut dicit liber eius
de peregrinatione sancte paule. Finito itaque devocionibus de specu usque
dumus et fratres processionem fecerunt ingressi et ambulantes loca
insignia per societates et cum [illegible] de sectis in scannis mensis
apportamus producimus et comedimus et de aqua bibimus. Fuit
et aqua cisternarum bethleem frigidior et clarior et sanior et
dulcior quam unquam viderim in aliquo loco transmarino. De hijs
aquis in habundancia habuimus gratis et videtur cum peregrinis
est labor tollerabilis dum aqua recens habetur sitim habet
questionem de cibarijs vel de vino non delectissime nijs
non de alijs cum questio nisi de aqua frigida et sana. Sumpto ergo
cibo et potu quidam in locis quod quieverant collectis membris
adormierunt se locaverunt singula cum pro specta quiete et
ingressi sunt ecclesiam et sanctas vigilias iuxta presepe domini
continuabat vero narrationi

De divino officio in bethleem celebrato et de missa sancta :-

Media nocte sacrista cum tabula cum
crepit per ambitum et fratres nostros ad matutinale
officium excitavit quod fratres in specu nativitatis
christi legerunt in quo finita incepimus solempne officium domini
Dixit ad me quod per nunc cantatur in nocte nativitatis christi.
Et processit per gardianum cum suis ministris in divinis sacris
ad altare super locum nativitatis et et ita in specu officium ce
ravimus. Sub officio quidam devoti sacerdotes quando convenerant
sacerdotes ad celebrandum in altari circumcisionis et in

raptus sancte paule

Finis processionis

Aqua bethleem optima

Sed omnino cum peregrinis de aqua frigida

de omnibus celebrantibus :-

capella ubi requiescimus et in secunda in altari iuxta pse-
pedum et post officium in altari nativitatis domini et ita gre-
[illegible] divina officia usque ad claram diem

De loco ubi in via erat Ioseph cum Maria et puero

Hupitis missis statim ascendimus asinos et de monte bethleem in valle descendimus ut visi-
taremus ecclesiam gloria in excelsis ubi pastores vigilabant
in hora nativitatis domini ihesu. in ipso autem descensu venimus ad capellam
quandam [illegible] et sculptam [illegible] in memoria [illegible]
in loco illo fundata [illegible] ubi ioseph ex angeli iussione
a mortis fuit [illegible] ut fugeret cum matre et puero in egyptum
ut habetur [illegible] [illegible] et festina fuge de bethleem et [illegible]
descendit [illegible] valle [illegible] valle descendere in sodomam
et inde ascende et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
egyptum ad [illegible] [illegible] egyptum [illegible] [illegible] autem huc venisset
in loco capelle occurrit ei angelus et viam ad ebron ei mo-
stravit et de ebron in gazam et ita [illegible] [illegible] magnum
cum in egyptum [illegible] in illo ergo loco oracione fusa in dulge-
[illegible] recepimus [illegible] et in dulgenciis [illegible] abiens
loco descendissem venimus ad ruinas [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] capella stetisse [illegible] [illegible] [illegible] maria [illegible]
angelus a pastoribus recessisset et illi in via essent ut ascenderent
in bethleem ad videndum puerum natum in ipso ascensu fluctuac[ione]
ceperunt [illegible] [illegible] [illegible] angustia et
[illegible] hesitacione mirabili [illegible] [illegible] ne visio [illegible]
seductio et illusio esset et ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in hoc loco starent [illegible] et [illegible]
[illegible] angelus domini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et festinantes ascenderunt
[illegible] ergo loco [illegible] [illegible] et in dulgencias [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]

De ecclesia gloria in excelsis deo ubi pastores erant vigilantes

Procedimus cum descendimus per [illegible] olivarum et in valle [illegible] [illegible]
et agris [illegible] in medio autem vallis vidimus
ruinas magnas murorum et antiquorum edificiorum [illegible]
et ad illas ruinas nos [illegible] et cum ad locum venissemus
[illegible] ibi ecclesiam desolatam et dissipatam [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alta voce [illegible] [illegible]
gloria in excelsis deo et nos prosecuti sumus et [illegible] [illegible]
[illegible] in illo ergo [illegible] [illegible] ruinas et in [illegible]
descendimus in quo ad huc stat altare [illegible] [illegible]
[illegible] ergo alacritate cantavimus gloria in excelsis et [illegible]

[illegible] vidissent pastores [illegible] et illa angelus ad pastores ait [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et in dulgencias recepimus
illa ecclesia stat in loco in quo pastores fuerant in hora nativitatis
domini ihesu et ibi angelus eis apparuit et astitit iuxta illos
et claritas dei circumfulsit illos [illegible] [illegible] [illegible] gaudium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loca sepulture pastorum illorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alio loco sepeliri volebant nisi in
loco gaudiose apparens angelorum ubi audierant multitu-
dinem celestis milicie cantantem gloria in excelsis deo [illegible] [illegible] quem lo-
cum edificavit sancta helena illam ecclesiam et monasterium mo-
nialium iuxta eam de quo adhuc hodie in ruinis apparent
[illegible] et locutoria [illegible] moniales solent habere [illegible] [illegible] mo-
nasterium ad gloria in excelsis [illegible] [illegible] satis magnum in [illegible]
[illegible] hodie [illegible] [illegible] et de lapidibus [illegible] et [illegible] fuerunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] lapides ubi [illegible]
[illegible] quos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliquos lapides apparentes [illegible] lapides ita
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapides quos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in via [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si posset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuisset [illegible] [illegible] [illegible] loca illa ab antiquo fuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] iacob [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] gen. 35 qui sepelivit uxorem suam [illegible]
in via [illegible] 166 [illegible] abiit inde et fixit tabernaculum
[illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] loca ille [illegible]
[illegible] loco in quo greges celestis gloria in excelsis [illegible]
in [illegible] iuxta [illegible] [illegible] allegat [illegible] hoc loco [illegible]
iacob cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ille est ager booz
in quo ruth moabitidis colliges spicas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] agri ad se [illegible] [illegible] in [illegible]
suscepit et in hoc agro meruit effici mater in genealogia
christi ut [illegible] ruth [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] golias philisteum ut habetur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] leones et ursos [illegible] in hoc loco [illegible]
[illegible] david cum leonibus [illegible] [illegible] cum agnis et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] usque ad sodomam et mare mortuum iuxta [illegible]
aquas iordanis inter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] valles ad gregum custodias [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ david
[illegible] pastor [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Marginalia (left page): Ioseph [illegible] in via — ✝ — de hesitacione pastorum — ✝ — Gloria in excelsis deo et [illegible]

Marginalia (right page): ✝ — sepulcra pastorum — monasterium monialium — [illegible] — [illegible] — david [illegible] et [illegible]

Quod quomodo pastores et greges poterant manere in valle in hyeme

hora et nocte nativitatis erat in valle pastores custodientes vigi-
lias noctis super gregem suum [illegible] cum hoc solum sit contra inno
pastores poterant custodire vigilias noctis cum esset hyemis
et terra gelu constricta et nivibus cooperta sed hoc sicut om-
nes qui pastores hic in anno sunt estivali et hyemali tempore vigi- *estate et hyeme*
lias super greges custodiunt [illegible] periculis [illegible]
[illegible] in [illegible] periculis occidentalibus [illegible] et
in estate valles frigidissime adeo quod in mense augusti [illegible]
glacies et nives in locis umbrosis vallium reperiunt et ad [illegible]
[illegible] ponunt et [illegible] videtur similiter qui [illegible] in [illegible]
frigescat [illegible] aliqui adeo frigidi [illegible]
cacumina nimium apta sunt [illegible] libani de qua dicitur [illegible] 18
[illegible] libani [illegible] in [illegible] calidissima [illegible]
[illegible] nivibus in [illegible] vallibus et cacuminibus et manifeste videt
in estate [illegible] navigantes [illegible] reperiunt valles
adeo calide ut [illegible] ibi [illegible] a glacies [illegible]
[illegible] in medio hyeme [illegible] et [illegible] calui [illegible]
[illegible] calidis [illegible] bethleemi
[illegible] nives [illegible] glacies ignorat et in ea [illegible]
nativitatis domini [illegible] incipit [illegible] et [illegible] aliis
locis mittunt in ea bestie ut hyeme ibi pastu habeant et
[illegible] et [illegible] ibi [illegible] pecias [illegible] ad [illegible]
[illegible] tempus nativitatis domini [illegible] tempus ad herbas [illegible]
[illegible] sole [illegible] arida et adusta Et cum in septembri
[illegible] mitescit [illegible] nascitur [illegible] incipiunt [illegible]
apud nos in [illegible] nisi [illegible] non [illegible] illo tempore flo-
[illegible] aliquis illo tempore [illegible] quo [illegible] affligi
[illegible] frigore [illegible] maio [illegible] messis [illegible]
[illegible] tempore nativitatis christi poterant manere pastores cum gregibus
in valle quia erat calida et nives [illegible] gelu [illegible]
[illegible] sed [illegible] erat [illegible] ubi [illegible] fuit natus [illegible]
et nives glacies et gelu erant [illegible] patet ex [illegible]
[illegible] pastores ibi erant [illegible] valle [illegible]
quia [illegible] non solum de bethleem [illegible] de regionibus [illegible]
erant ibi bestie cum suis pastoribus die noctuque ibi manentes
et necesse fuit adesse multos propter leones ursos et apros [illegible]
et propter fures et latrones qui ab antiquo usque hodie in solitudi-
nibus jordanis [illegible] salue de [illegible] et [illegible]
[illegible] erat et multos pastores [illegible] non solum nocibus [illegible] bestiis
[illegible] posset a gregibus [illegible] nocivas bestias [illegible] bestiales
[illegible] Et [illegible] pastores [illegible] in nocte nativitatis ad [illegible]
[illegible] in bethleem et invenerunt in [illegible]
involutum et positum in presepio [illegible] et [illegible]
erat principaliores alias [illegible] et illorum [illegible] sepultura [illegible]
in [illegible] beda in [illegible] pastores [illegible] sic de angeli apparicione
pastoribus illorum [illegible] antiquitus [illegible] ubi [illegible] beda [illegible]
bethleem [illegible] pastorum [illegible] monumenta in [illegible]
[illegible] apta ad [illegible] vigilias [illegible] pastores illos sanctissimos

[illegible] valle [illegible] tempore calidissimo
quo [illegible] et [illegible] in ea [illegible]
et [illegible] alia parte vallis ex opposito bethleem est
villa in [illegible] loco sita in qua vidimus gradus [illegible]   *monasterium sancte paule*
[illegible] fuisse monasterium sancte paule et [illegible]
virginis [illegible] dicta fuit [illegible] annos [illegible]   *recessimus a valle*
[illegible] et [illegible] bethleem tendimus [illegible]
[illegible] et [illegible] dispositionem loci nativi-   *dispositio loci nativitatis*
tatis christi [illegible] in ipso loco [illegible] et [illegible] sancte
[illegible] in ipso sepulcro ut supra patuit [illegible] aceldemach
[illegible] petras et rupes [illegible] sub quibus erant
[illegible] habitacula [illegible] non habebant [illegible]
[illegible] erat in [illegible] loci nativitatis [illegible] et patebit
[illegible] usque ad murum bethleem [illegible]
[illegible] et [illegible] petra super quam murus   *De balneo pueri ihesu in rupe effuso*
[illegible] in quadam [illegible]
[illegible] quod domino nato joseph [illegible] maria [illegible]
[illegible] balneolum in [illegible] et [illegible] in [illegible]
accepit joseph [illegible] et [illegible]
[illegible] lavacri de [illegible] effudit [illegible]
in ipsas rupes [illegible] fundamento [illegible]
nativitatis in alto [illegible] et rupes in [illegible]
[illegible] et [illegible] stetit De [illegible]
lavacri [illegible] in cavum rupe in qua tota illa [illegible]
[illegible] et [illegible] ibi [illegible] illa
[illegible] et [illegible] defectus [illegible]
lacuna [illegible] et [illegible] lavabat [illegible]
[illegible] et [illegible] sua [illegible] et ad
[illegible] medicamento [illegible]
[illegible] de [illegible] non fuit in [illegible] quia
[illegible] ergo [illegible] lavacri benedicto
[illegible] quia in [illegible] fuit
[illegible] in [illegible] ibi [illegible]
[illegible] christiani [illegible] possiderent [illegible]
[illegible] bethleem [illegible] et [illegible]
[illegible] illa [illegible] loci [illegible] est ablata   *[illegible] bethleem*
et [illegible] bethleem et [illegible] magnos [illegible]
[illegible] ad [illegible] in [illegible] et [illegible] na-
[illegible] in valle [illegible] in quiete et
[illegible] at [illegible] festinabat [illegible] in [illegible]

solis ascensum ne in fine affligemur de valefacere et

Cum hora adesset · De oblacione peregrinorum
recedendi deberemus ad locum nativitatis domini
leem quoniam eos ad spectandum dominice nativitatis
ut valefaceremus presepio illi et presepe agni
est ut consuetudo est de ipsorum peregrinorum in eundo et in rediendo
deosculacione loci sancte nativitatis xpi offerunt singuli pe-
cuniam suam pecunia ponentes eam super sacrum lapidem nativitatis
domini et amplius et exiguus et ceteri spargentes super tabide
circum sustentacionem in illa ergo oblacione peregrinorum contigit
quoddam detestabile factum quod potero [redacted] vere devotae
peregrinorum reverentia. Dico tamen ut hic quia non putet ad
illa sancta loca severe cognoscat quod locus sanctus nichil facit in
non bene disposito et locus non sanctus non officit in bene volentibus
secundo precedo quod in cuius sanctissimis locis primitus magis teptet
et infideliter in cautus in celum empyreum locus angelorum
sublimissimus non fuerit lucifer paradysus nobilissimus non pro-
parentes custodivit tamen acutus locus sanctissimus thomam ab infide-
litate non servavit ydolo sibi proximum vel [...] non loca que adveni-
entes nos peccatores faciunt sanctos a merita bona quomodo aut
mala distinguunt. Sic et dum peregrini vel ibi regibus omni-
nea sua ad locum nativitatis offeret [redacted]
[redacted] aqui auspicia argentum aqui anulos aureos
aqui cetera successit quidam miles et ducatum super lapide
proicit sed cum eum peregrinos fecerat solum militem secularem quid-
am peregrinus orientalis perdens ad locum deosculacionem in ipsa
ar de osculacione praeclare sacrilega manu extensa duos
quinque ducatos subripuit et fugiens abiit et
se in peregrinorum agmine ingessit fure et lateant mille
patibulis suspendendi · raptore in mille frusta discer-
pendi et vobis ignibus in terrendis · O sacrilegum cuius
ad cineres concremandi · spoliatorem capite punienda et
in profundum maris in mergendi · quanta impietas quanta con-
delitas te agitavit quanta [redacted] infidelitas te excecavit
ut in loco tam sacratissimo ubi christiani mentalibus oculis
videt paupertatem ignominiose geventem in fantulum joseph
sollicitatum querit fructum quem ... sporro si tu hoc
non credis ut ... te in loco presternis ... cur
signum geris et quod timeri ... quem ... Et
... et pueros ob sui assumpta in faciam non timuisti
spoliare ... non dulcissimae matris ... et oculos
quam puero assidet et diligentissime ...
vide ... putandi ... non vide quam
videt tanto parietem quanto sapiencius Et si non puerum
ut matrem ... in mensa benignitate ...
... ad ... logarumis expectat de ...
vas ... timuisse ipsum matrem et sciosum ... joseph

cui ... qui ... sicut oculos au-
... parvo se ... videns vana et in presepio
matrem ut joseph ad esse dixeris ... non revocavit a
sacrilegio ... odor de loco sanctae ... fantilibus
... et constitisse matris ... delictum ... te-
rigit ... ... proditori qui ... odor ... auge-
ri effusi super ... domus impleta se bit ... magis
fuit ... et ... ad ... sui vi-
dicos et crudelissimos videns ... suspectum te habeo
quod si reges ... magna assistissent ... oblata furatus
fuisses et pueri ... matrem ... [redacted]
[redacted] joseph pauperrimum ... spoliasses
... fuisse ... et ... longius amatus
fuisses ... moram ... nichil ... pre-
... tres reges semel
... plagas et
... accepit et ... tuum
offendens ... fuit ... et pe-
... spoliat ... exhibet ... offendentibus et juste ...
tempore [redacted] ... malis ...
milites ... et ... pro vero
ad esse ... conspirantes ... orientale ... et ...
non dubitamus ... ipse nephas commisisset ...
... peticionem et ... in ...
et ... ad locum reponere et hoc facto ...
... a nobis ... hoc furtum factum fuit ... mea ipsa peregrina-
tione sed ... fratrem ... nobiscum
... ad locum ... ducatus ...
pecuniam suscepit ... et peregrini ...
... videntes ... et ...
... clamantes et ...
... magna
... pecuniam ...
... ergo locum de osculari fecimus et ...
... ascendimus et exiimus ...
ascendimus et ... regressi fuimus ...
et ibi prandium sumpsimus et post prandium ad quiescendum nos
locavimus quia preterita nocte vigilavimus ad presepe domini et
futura nocte ... vigilaturi ... ad ... domini
monumentum. Et de ... bethleem

¶ De civitate bethle-
em et eius descripcione
... :—

Bethleemitana
peregrinacione premissa
restat nunc locum ...
describere et post civitate in qua locus nativitatis
... bethleem ... Bethleem antiqua civitas
olim [redacted] quoddam non habuit quod scriptura ...

Sacrilegium
locus sanctus non confert
nec bonum nec malo

Exclamacio contra sacri-
legum furem

Similis exclamacio in ... contra sacrilegum ... in celo ... contra ... sabina ... seductore susanne ...

Efficata

pssit no et tremia quo nare nocuer am ipi dicit efficata
Dicta ut fuit efficata abrayam caleph q ibi ē sepulta q ger
rā habuit ostd me ī scō ihū chro at efficata regnāt caleph
Quem fuisse miracla secutus moysi q amisit lex q subrecut
Precabat mām ipi pg lepre ī fectoy et simeoy Dicta fuit eff
cata et mōnia ac sepulta ī deserto sin ut habē mām no
ipi postea et tumulauit caleph cast ī bethleem q mod sic
Dicha sepelinit et no ch ciuitati attinuit efficata ca
uerpanis stry ar illa efficata fuit vxō caleph acō venit
Super l'at ī ubi ī textu manifeste habē efficata fuisse vxo
re caleph Multe ego anis Dicta fuit ch ciuitas Iuda
efficata usq pg fuit dicta ī dicby elymelech pg qua
pauis De isto fame et habitacōe scripti habe cuius ptat
bethl ē ju hebreo de dam et leem pauis ju bethl
leem dog pauis dolbi no y nota ciuitatis et villaz hic
sole ut ī pl ī ciperit a bethl ipi silabā sequ alia suffi
cās ad sort ipi citat sic fuit bethleem dam pauis
dri habitatōis secundi q dr pg magna et diuina
fama fuit et bethpheare dr dam maxille quia fuit
villa sacerdot et ca mutebant peccā sacrificia digby
maxilla cedebat ī pōcos sacdotes pt abusto facto accept
no bethphage dog maxille dog peacos ipi maxille erat
sacdotū fuit bethania de dam obediuit quia
ita quida rex secreto castellū hor edificauit ut esset sub
obediencia ciuit regi et ciuib jectus et mōti syanistra
bethsames dog solis dr ipi ī plo qd ī ea car ī duo
sol caleba bethel dam ibi dicebā quia ide
uidit jacob scala celestia et dixit hic no ē aliud nisi
dam dr ut habe gen 28 Dist bethagla dr dam
planty quia ibi filij israel plegerut jacob pcessum ma
rum ut habē gen eodem et
norby millary a bethl ī ciperūt q ipi ī ciptrauerso habeo ī
leō de ī ciptrauersa mons hebreorum ipi Similis mōti
bo de notandi castella offeda et ciuitates ī ealem
niarnisi pt ī ch entauros syllaba illa q dam significat
ī dicte pg pauis fuit ī hebreo an panis pdog ē
offenhusen dominus ch sonat hebreo ī ch entauros latine dog apros silue
bethphage ī hebreo ī ch sonat hebreo dog amis latine
bethania hebreuice sonat domus obedientie
bethsames dr quisthusen dog apros bethsames dr dam
villa ipi solum de decem husen dog capros bethsames dr dam
dicit si quidē ch entauri essent passos tue fuerunt vsq
nazareth bethleem gerathusen bethphage bazenhusen
bethsames simanhusen bethagla planthusen bethsaida

fenchthusen bethania abbathusen bethphage bethania bethphage
bethsabee steinhusen septlectisteria manhusen et ca de
inter alios est habet bethleem ego ciuitas nobilis et pa
bitacio nobilium q antiquus fuit nō sorte ad ipi pcedit
efficata et bethleem dri patuit bethlehem tarom ī
dam nobilium ipi sepsit nō habeā antiqua
per quos fuit ciuitas nobilis magi tu fuit magnum qua
bor dispositio ad admittit Dicta ē ch sup jugum mons
nō nubendi supius ipi clamor et ī pcamen mons et pa
superilio nta q aquilon et occidit et austro vallib; circūda
et ecouersat gr occidit ō sub pectum et abeadē pte qa
uit fossata muros et turres sic hodie cum pt ī conui
sact ptosa et nō de muros nō de fossatis circuit et maio
pō habitatōm dei fuit ēpiani orientalis gradati sonorati
et ch accubitor nubentes se deuncti sed solissima est
gleba pcinūt seminetia vario et oleo Galindas et pasquis
stet accidit ī sacte dnus iude et ī pace nocte ipi et ibus
et ibus pharao et hac ciuitate bethleem Dicit ter ipi ibus

Decimo nono

Habitatōes fuit et sit go
dum loci no cat ī oppidum ipi ad gebat ciuita
tes muros ī declinio ad pte ipi egle
nate oppidi sit hodie pene ipi
cissima loca delectat me locum sit et de
lectatq fuit ī eo moraci sit et solo dedit q habitauit alla fuit
po an ipi aduentu tepe judici ipi tpe et regni juda
2 po nabuthe ipi quo maia xpm ī eo genuit q hic fuit
3 pg ipi nabuthate q judeay malicia ch ī ipm hor descut
4 tepe helene q hoc gra et quoc plum dux steauit
5 tepe ioz ieconie q schedare e miserut ibi dormit
6 tepe pūsoz et malaz ī stiquar q hoc ī stpetuauit
7 tepe sue vatton q ipm pene ī nichilo hoc
et ī godolie stagn miser dedux eum
q decimo ad ipm q hic loc nabuthate q fuit an aduentu
dni sci ipm salmo filius naasy accepit ī uxore
ad raab meretrice de jericho et cat alle salmo dam
de principis principaly qui fuit ī tribu juda dam expug
nabat ī eaz q hic ex raab vxōe possedit bethleem
et cat dnus castelli ī edificauit at ad murof silu grade
gabitacoz ut q ad cat sua habuta meridiē oppidi ide
sass ipm finitas sit ch ī pticy meridiē dm ciuitatis ga
bat seclusas habitacach ad murof gentes ipm o ipa
habita fuit fundata sup petras et ibi cat pt cisterna

Olebat matrimonia ipi hic
semōe dni sororem mulieris vxore ī
spelūca sabarōn exposuit et ipsaz
ī ch familq ingrist sic mig ipi
simon simōe dni sororem mulieris vxore ī
spelūca sabarōn exposuit et ipsaz
ī ch familq ingrist sic mig ipi
deangelata ingenia ī bethleē cor
ī ch quo dec soranum celeg
uerto nato ch ī vocabulo ipi
mis ī missi et adorauit a pastorib;
et magi Et puto sadoc loc;
sepulturā dnor ch displiat
et ochs ptas si alterio pōmo
uet uidere et nudi laudabit ea
dere ī ea ipi at nulla intro
custodes ī regi psalm sic ex
ingressi transeūtes stricti temere
alla secedat studat nec sac psal
mis et adoratē et orem solue alte
dei vitor similis ch dnitor cust
hic sic ī quo ipi at ī mig ec nt
uulgo de annatale ch ī ch
ipsius prio fuit bethleē sce paule
et ch rome pfecit et ano vasta fol
gencia ī fabrice luci militate mitur
ī ch ī regio ī ch ī ch et paule
ī Declaudij bethleem ipi fuit dle so
phronij nouc ex duobus ex natoli lib
ut geo Suidis illustrij refert dem cona
ora ch ipa de hebreo ī latinū sic ta
cōsimiliter de loco ī greco
bog ch bog ī semōe admutuo
ch ī ipm gradebat bethleem
Oct natiuitas dnor loc

habens specu aptum ad pannos in cum [illegible] quia calores sustineret
non poterat cellarium et qui erat magis calor manebat in
eo hieme et prudens [illegible] raab genuit
in eo booz [illegible] factus fuit iudex to
cius populi israhel et dux in bethleem et accepit ruth
moabitidem que in specu illo genuit obeth
et porro genuit in eo yesse et ita yesse genuit in
specu illo dauid regem. Sed postquam dauid factus fuerat rex
transtulit parentes et domum patris sui in domum quam edifica
uit in ierusalem in monte syon et dimisit uacuam domum na
tiuitatis sue. Et quia ibi natus fuit et rex inunctus dice
batur bethleem ciuitas dauid sicut et mons syon in quo
regnauit dicebatur ciuitas dauid et utrumque sepe habetur
in scriptura. Perfacta autem ista translacione domus dauid minor
erat respectu ad domum dauid in bethleem [illegible] et
post destructionem et receptis antiquitus facta fuit [illegible] quibus
mercatores in qua vendebant panes et panni et scuta
et ante domum erat platea ad quam homines confluebant [illegible]
ad colloquium et iuuenes ad choreas et ita inter omnes
stetit quia domus quasi publica patebat ut locus pateret
quia stabat [illegible]
[illegible] fuit diuersorium hospitum [illegible] alienorum
[illegible] Et iste primus status istius loci natalis

¶ Secundus status illius loci talis fuit. [illegible]
loci in suis structuris ulla catena tracta et ipse testudines
rupte ceciderunt et muri desolati corruerunt et ut pate
re dicit erat ut memoria remanserat non ibi remanserunt
nisi muri super quos vile et defectuosum edificium erat et
tugurium et specus ante ductus erat in fine et in capite tugu
rii [illegible] erat tugurium hoc diuersorium ad quod pauperes diuer
tebant et bestias suas ibi ligabant et ligna ibi ponebant
et alia que non poterant in ciuitate locari et sic stabat locus
ille usque ad tempora ioseph sponsi marie virginis qui cum ad
edictum cesaris augusti de nazareth venisset in bethleem et
cum maria virgine pregnante [illegible] ciuitate repleta populo et
omnia hospicia preoccupata et non inueniens ubi ipse maneret
[illegible] et in diuersorium hoc diuertit quia stabant bestie et ru
ralium instrumenta et ibi locum aptum [illegible] autem hora pariendi
ad esset in [illegible] beatissima virgo maria specu in quo [illegible]
dauid fuit natus et in eo [illegible] dauid [illegible] non di
cto fo 169 b et nullo loco ad tempus habitans [illegible] fuit diuersorium [illegible] fo 194a

¶ Tercius status illius [illegible] loci talis fuit [illegible] duo et
post in egipto [illegible] ad necem innocentum puerorum hero
des processit et cum maior fuerit diuersorium securitatis est
[illegible] in eo puerum [illegible] quia [illegible] ibi illa puerpera
dignissime cui magis [illegible] non in [illegible]

eo puero diuersorium destruxit et muros qui remanserant
dissipauit ut nullus ibi amplius esset diuersorium
et ita locus desertus mansit usque post annum [illegible] sancta et
[illegible] maria locum [illegible] recepit cum suis sodalibus ut dictum
est fo 193 b. et [illegible] fideles accedebant et locum
sanctum honorabant [illegible] ad fideles
locum [illegible] fuit super hoc iudei et ipsum locum
et ad eum accedentes [illegible] de [illegible]
[illegible] locum [illegible] et maledictum et [illegible]
[illegible] et obstruxerunt lapidibus
[illegible] ad locum erat ingressus [illegible] locus [illegible]
usque ad tempora titi et vespasiani qui [illegible] iudeos et
[illegible] iudeos [illegible]
[illegible] christiani [illegible] locum
[illegible] natiuitatis [illegible] usque ad tempora
helyadriani imperatoris qui ydolis sancta loca abhominabilia
christianis reddidit [illegible] ubi christi super rupe cal
uarie posuit statuam veneris et in specu sepulchri christi
collocauit ymaginem iouis et in specu natiuitatis domini
adplantauit adamidis [illegible] ut in specu ubi quondam christus
paruulus vagiit et virgo castissima puerum fouit [illegible]
impudicissime amasium [illegible] plangebant ut [illegible]
[illegible] et ita locus sacer factus fuit
christianis [illegible] ydolatriam

¶ Quartus status illius sancti loci talis fuit [illegible]
ydolatria mansit locus ille ultra [illegible] annos per quos [illegible]
[illegible] helene [illegible]
[illegible] ierosolima [illegible] et loca sancta
[illegible] et locus
[illegible] ad bethleem [illegible]
[illegible] natiuitatis domini [illegible]
[illegible] specu sancto [illegible] et omnia ibi [illegible]
uit et [illegible] in quo [illegible]
[illegible] virgo [illegible] et [illegible]
et caligulas ioseph et camisiam longam [illegible]
[illegible] camisias longas et latas
[illegible] albe sacerdotum et [illegible]
[illegible] et pedissequa [illegible] portat
[illegible] pedisseque [illegible]
[illegible] camisia [illegible] habuit
[illegible] virgo maria [illegible] loco illo cum aliis [illegible]
[illegible] fuerunt
[illegible] usque ad tempora sancte helene [illegible]
[illegible] pulchritudinis de [illegible] edificium
[illegible] optimis edificiis in lignis et lapide [illegible]

loca sancta ydolatria [illegible]

adamidis [illegible] fo [illegible] 149a

4us status

[illegible]

[illegible] bethleemita [illegible] est

crauit sua esse dixit · Quo loco fi pcio possessiõ cõtigisset ut
q̃ templo illa sub q̃ natꝰ · saluator mundi pro nob̃ nasceret
& crucifixus resurr̃exit & ascendit in celũ ecclia eccl̃ia
et ea nisi electa matrona Eugenia et Eleuthi disposuerat
tabulas marmoreas undiq̃ & politas et columnas pcio
siles et Egyptias ordinem et oppressum & alia
ppanda dedit sctã helena aureu et argenteu sue defen
pfectis opis et alia metalla diuitiꝰ sue ad ecclãm
et pictores et totũ pauimentũ cõstruit manuq̃ ordinã
et marcia et superiare pte picturã depingi fecit opꝰ mosa
ic et postea fuit ecclã egregiã et edita diligenter ordinatissia
ta et speciosa natiuitatꝭ dñi nr̃i ihu xpi quã ecclãm pr
cõcepta subterranea ecclãm fecit et ecclã ista edificata noc
ctate romanorũ pl̃ũ et pontificũ potuit testudinem
in forcos cauat pg progressu nauis magna lata et longa
et postea · ascendit chorꝰ ad q̃ de naui · ascẽsꝰ p aliquos
gradus et descensus · ad presbyterium et · in presbyterio
et descensus ostenditꝰ p gradus ad summũ altare deinde
pl̃atꝰ chori fuit capella et · in pl̃atea nauis fuit absidis
et subchorꝰ · cryptꝰ natiuitatꝭ dñi q̃ ad longitudinẽ
chori et subsequens altaris · petrea cauꝰ · q̃ natꝰ · cpus
ad ill̃ cryptã fuit duo hostia vnũ ad latꝰ dextꝰ descend
ta crucifixionis dñi nr̃i · de capella sinistꝰ lateris et de
cessus · cryptꝰ p gradus sedeũ ~~[illegible]~~
tedio q̃ plurimo factum ꝰ · et testudinata fuit · ecclã principa
lis · nauis q̃ testudinata et q̃ chori volutꝰ plenus fene
stris et tribus ordinibꝰ fuit fenestras et nauis altaris q̃ tri
fenestras primas et · ecclã lucida et clara et q̃ · gradus
fuit · ecclã disposita · q̃ pontificali ecclã ille q̃ · longitudinẽ pꝰ
fuit · ecclã · q̃ latitudinẽ nõ excrescit et q̃ tribus gradibꝰ pꝰ
altaris excrescit · q̃ latitudinẽ nõ excrescit et q̃ tribus gradibꝰ pꝰ
altaris magnus q̃ et altaris quibꝰ q̃ sc̃ · de suo · regno
et · diuisa pede ado pdicte q̃ho q̃ tres uolũ sunt · ecclie
fuit · pendosita ecclã tabulis marmoreis potuit q̃ fuit pꝰ
tres uestibula q̃ta mirãde fuit q̃ho · tres pt uideri ecclã q̃ fuit
· ecclã dare q̃ q̃ · tres pendosa testudinibꝰ arcubꝰ columnas q̃
cũ columnas et quelibꝰ columna passus vij distat ab altera
et totus fuit columne pricipalis · lxx · cum sexcentis exterꝰ
cum ~~[illegible]~~ capitella columnarũ fuit scalptꝰ pauo
de lapidibꝰ pretiosibꝰ a quibꝰ q̃sungit unusq̃ fructus auis q̃
rectitudinẽ pte et unusq̃ illarũ columnarũ usq̃ ad fenestras
ẽ nro de pentica q̃ de lapidea et opꝰ musaico mirabiliꝰ
duatꝰ altaris q̃ pte fuit ecclã sctã maxẽ sexangulꝰ hꝰ fuit
reis pauimentis testaceis et gẽdarũq̃ figuris pretiosis et ~~[illegible]~~
· coloꝝ pretiosꝰ ut · mãmor̃ porphiricus et pauonis testa ut opꝰ mu
saicũ decoratũ fuit ecclã ut speculũ natiuitatꝭ subtꝰ depictus
· et pciosissimis pauimentis et tabulationibꝰ duatꝰ et pulcherꝰ

et ibi ad uxꝰ sctã femina nullo expresso pepigit libidosse
gebuitq̃ p̃ quo pudici decisit narrabat sctã femina
stabulariũ ecclã q̃ sup̃ nile stabulũ tã pciosũ excrescit
edificium ~~[illegible]~~ sctã fecit apg ipsũ esse nullũ pudẽ pspeluꝰ
nem q̃ pspeq̃ fulmen cecidisse dicit pannulos et caligulas jo
sephi et camisiã dñi Egyptiꝰ et quecit · ipsũ
pulsum nõ ut dicit ~~[illegible]~~ pdicauit ꝑ ut ead alia uoca
ciõ crepitumitatis · reliquiꝰ quo accidit uellet ipsũ esse at
spectus reliquias ipsius in capolis · ecclã sctã sophie · ibi ma
serunt usq̃ ad tempꝰ beati magni · ipse beatꝰ cum tate sctã
pectum et predicatiõ q̃ zacharie libauit de plures saracẽ
mortuꝰ et christianis accidentibꝰ pace addidit ipsi dñi cre
ditus suo · ipsius in capolis uidisse petiuit · ipse ꝰ libens
ipsi ecclã cum ferro pauno et caligulas et camisiã dñi Egyptiꝰ
et ea ora obtinuit et ramũ duxit ipsum ad ecclãm
maie maxiõ posuit ipse nõ ad sctã sctoꝝ · et ea tabernacl
si collocauit camisiã ut et caligulas joseph ne pannos q̃
· uolutꝰ fuerãt pueri ~~[illegible]~~ · ademaniũ lapidẽ tribuliteq
aquilegiũ · ecclã sctã egyptiꝰ q̃ edificauit posuit q̃ ipsũ
· Godefridus duc dñi nr̃i ihu xpi · uiri duo
ndi anno dñi 1165

Q Bartholomeꝰ statꝰ loci natiuitatꝭ xpi tat fuit · pg ille pdicta ecclã
gustus fuit ad cpm totꝰ occidens et loca sctã ab omnibꝰ mu
di nationibꝰ inhabitabant · et quidq̃ deuoti et sctꝰ ostendit coti
· Galbertus ad pcia ad diuꝝ sctoꝝ occidentẽ et · ea q̃ ostendũ
fuit nitidꝰ quidq̃ similiter cupiebant · pulchꝝ sc̃ ecclã sedens q
de roma et · Bethleem · maxime elegit ãa pspe dñi · ipse
cta fuit pauimentũ sctissima nigrum et pluribꝰ alijs ut pꝰ fo 60
et fo 8 depg illa nimia tepa · ascribi deliciꝰ estimauꝝ
dicq̃ sarracenis diuꝝ sctoꝝ cpus · et pte · laudati · ꝑ fuit ipsũ
ma magnũ · ecclã fuit ~~[illegible]~~ ãbi et intra multa facta et tri
nubibꝰ subtilibus · de cpus dicq̃ ecclãm · ~~[illegible]~~
bat · pluribꝰ sctoꝝ et · duratꝰ fuit totꝰ occidens et · gressi · q
mus et diuꝝ · intrauimus · qui diuꝝ nouit diuꝝ sctoꝝ intrꝝ la
uabitur et uiget · pectus fecerunt et · edificauerunt ecclãm et
ctoꝝ · breui tepe · ecclã · promissa sub nominibꝰ diuꝝ culmus
digitus · ecclã · q̃ nauis · ecclã sanctoꝝ · diuꝝ · uiꝝ
cubet · quoniam · ecclã et bethleem nunciꝰ et tricliniꝰ
ostenderet · ecclã · fidelis · quilibꝰ tepibꝰ fuit · bethleem sta
Hitosa · dita et diuꝝ et · de nauis · similiꝰ · stranus
affecebat · nudus · et · et · dissimuꝝ · nuncupatoꝝ · ibi ve
fidelium · dñi · ecclie · nr̃i · ecclã · sunt · testudines · sub quibꝰ fue
cut · pretege · nunc · cubiculũ · ~~[illegible]~~ · ecclã · nuncupatoꝝ

Stabulum finit sctm Helena

Hic ibidem stabulum sctm Helena

confluxerunt tam in spiritualibus quam in temporalibus. Cum magnis et innumeris
cottidie confluebant peregrini de toto mundo non solum ut
loca sancta viderent et indulgentias acciperent sed ut christianorum
exempla viderent et vitam emendarent et reportarent. Speci-
aliter tamen ad festa principalia nativitatis domini et resurrectionis
tanta multitudo de extremis mundi partibus confluxerunt ut vix eam
eos capere possent propter diversorum officiorum devotissimas particulares
quomodo celebrabatur festum natalis domini in bethleem
¶ Festum quippe natalis domini tali ordine solebat peragere.
In vigilia nativitatis domini veniebat de Jerusalem in bethleem patriarcha
Jerosolimitanus cum suis episcopis abbatibus et clericis ac monachis
et rex cum militibus regni Jerusalem cum suis principibus comitibus
militibus prefectis nobilibus et hos omnes sequebatur innumera
multitudo peregrinorum quos ducebat rex et prefati hospi-
talarii et templarii religiosi seniores et iuniores illo die in beth-
leem festinabant. Media autem nocte pulsatis campanis omnes
populus ad ecclesiam nativitatis convenit ad divinum officium. Et con-
tatis matutinis episcopus bethleemitanus cum suis ministris
senes indutis processit in speluncam dominice nativitatis et missam
in loco nativitatis cantavit. Quo officio finito omnes cum
suis facibus candelis luminibus et lampadibus accensis processio-
naliter de ecclesia exierunt et in valle descenderunt ad
ecclesiam gloria in excelsis et ibi officium lux fulgebit cum magnis
gaudiis peregerunt quod quisque de magnis pastoribus et plus
cantavit. Post hoc officium recesserunt et aliquas horas
quiescentes cantaverunt. Summo tempore dominus patriarcha Jero-
solimitanus se induit sacris et summum officium in choro
perfecit puer natus est nobis cum spectabili sollempnitate
habebat autem stella aurea gradatim quam in corda de tecto
submittebat quamdiu in medium et stabat iuvenes supius
et gloria in excelsis cantabat et stella gravius ab oriente in
occidentem movebatur. Sic eciam in die circumcisionis fiebat ma-
gna sollempnitas in bethleem. Et similiter in die regum omnes populi
ibi querunt cum suis muneribus. In octava epyphanie celebra-
batur festum baptismi in ecclesia sancti Johannis baptiste super Jordanem
et ad hoc totus clerus et populus descendit ad Jordanem. In die
annunciacionis conveniebant in nazareth. In die pasce et
pasce in dominico sepulcro. In die cene in monte Syon et
in die penthecostes. In die ascensionis domini in monte oliveti
in die assumpcionis beate marie virginis in valle Josaphat.
Et totum studium populi fuit ut cum devota sollempnitate omnia
peragerent. Durante autem ista sanctitate et devotione
ad loca sancta stabant ipsa loca in magno honore et decore

dixit dominus ad me

et populus christianus in pace et quiete. Et si quis tunc in dictam
ecclesiam bethleemitanam cum suis ornatibus videret obstupuisset
esset a maiestate eius.
¶ De statu loci nativitatis domini fideli catholico mesti-
ciam afferret et eius declaracione cogor heu fratres karissimi [illegible]
timoris per dolorem visceribus pietatis ut referet amaritu-
dinis calicem nobis propinatum compellar. Ipse mesto suscepi
cum doloris acerbitate repletum. Quando christiani [illegible] pro
terra sancta servierint in pace loca sancta possidebant et omnes
gentes eas serviebant. Sed dum hujusmodi postgrato contra
fecit et anno domini 1186 tempore celebri 3 rex in Jerusalem
... quando ... et ... et principes
christiani generacio et sedicio inter nobiles orta erat gloriosi
et in dissensiones non et clerici facti fuerant amari et su-
perbi et gentes populi in ignavia et malicia quam conversi erant
ad usus eos Sarraceni et usque ad exterminium eos persecuti
sunt. Sparsi in terra bethleemitana quevisit quedam christiana
ut furiosi quo facto omnes fodido et nunc usque stedi Saracena
christianis ablata est et feminis facti sunt debiles
christiani septa terre bethleemitane glorioso virginis marie
que castitatis mater pudicicie ante mundicie vas constituit
lupanare in genitum de deplorem. Hec hominis quidem
casu esse loci tempus flenda. Hoc de solacio et
miseranda despectio non finit. Nec silencio confinit magis quibus
diebus quidam christianus qui amore pollutus quidam Sarracene
un adamavit et eam constanter cottidie ad consensum suum sol-
licitavit et ipsa constanter restitit et fugit. Sed quadam die domi-
num importunius molestaret abiecit eum inter manus et christi-
anus religionis medicinas quas ille pervenit et omnia non esse
ado sine sic fama dicit sparsa femina illa pulchritudine christia-
norum in multis ostendit et malabat de suo sollicitatore et ducta
tamen. Et quadam vice dixit ei [illegible] tua complevit nota
sua et tu consencio sed non succumbo tibi nisi in ecclesia sancte marie
in bethleem. Hoc audiens libenter acceptavit et hora consti-
tuta quereret in ecclesia solus cum sola. Et nullus inter videret
quod de ea fieri oportuit non esset ut in ea gloriaret se. Dixit
illi obsensum et sancti [illegible] statim cum noctem posuit se inter super presepe domini sedens quam cum ille conscendit et
concurrerit mox et sessum accepit super lapide [illegible] sublocus
sancte nativitatis similiter christianus dixit: Hic christianus
hic deus tuus de virgine natus est qui potens quoque non contra ulla

ve accede[n]t ille at deputy et exercitaty put̃ pide acce=
ssit ut michil [illegible] [illegible] mte fraus ab=
haberit et ostium illi ⁊ dignat̃ a se eiecit ⁊ unde
⁊ ꝙ ecclesiastica ostiane et sociab⁹ nephos hoc vsiq; pnu=
mitt̃ usurec ⁊ hoc ducto auspicio mte et po Abetgleem
⁊ gressa ⁊ damnaby et flem sibi facta pdat̃ visitauit
⁊ spaniis pugnacib⁹ et sarracenis ad uoisacb⁹ anos
et ⁊ duces ⁊ et eo hoc facta fuit mte illa qt̃ ybernissa
put̃ sarracenis ⁊ pdicti eis illaz esse ample ⁊ stute pu=
ctianis et ꝙ sin metu eos agredent̃ et exercet de
finitiby ⁊ quo audito zelo dei sarracni accisi ⁊ fuerunt
pugnauerunt et quibusdi trpe ortos latinos de finiby
clim̃ manerent ⁊ ducat̃ et qui pdoz nephos ꝙ petue=
rat uni de patribz et magnis ⁊ stianis ⁊ dit ego sua
sota ad mag dnum et pnim cop̃ eum exp̃ ⁊ ten dimet
usq; ad hoc die et pd Galuanet ea duxit et lxxxvij
anis ⁊ dit ut ꝙ fuit ⁊ Abetgleem ⁊ repit mra salua
ibi ⁊ repit mra et dimisit.

De moderno statu
& statuto statuto
lacri nativitat̃ Abetgleem ita ea
expi ille ꝙ ego subquo ego fff locu habi
dud ego ut dictu ⁊ sarracen trpha ꝙ
⁊ stianos ab hinc ⁊ cossu debeba eicciss et pcucurr
po ⁊ secutu ⁊ eam sep̃ sepulturat ea cucurrer⁹ sancta
mi ad ⁊ stiani de sancta magna summa auci data sol
dano ea reddiuerunt ꝙ ꝙ hoc vsq; soldanꝰ ⁊ Abetgleem
et mucro fidissim⁹ dui finitaz destruxit et muros qui ⁊
dissipauit et quib⁹ se ad eam ⁊ natus ⁊ dim̃ et po no
mastrum qd erat ad ydeat ꝙ magnu et solum ad de
struxit et muros ac turres de rectu ⁊ stianis mag
nis labor⁹ et ꝙ pesis fecerat et miscabile acumulu
runt ⁊ ruinas ⁊ eam reliquit sparso destructum
nicolby ⁊ gressus ⁊ eam ⁊ ad deducere et de
struere et ⁊ gressi po altaria destruxerit et depa
dit ymagines sculptas ⁊ fregerunt soldanꝰ at eas ad
disset tabulas marmoreas et pauimentu quib⁹ pictas
et pauimentu erat de excarare et colupnas pciosissimas
⁊ pdpit sua de pauimento ea de ducit ad eam filiplani
tab⁹ grecas vsq; et fideliby pdictas ⁊ pdigm secutis fideliby
ea ⁊ frequentat̃ accedentib⁹ et pcib⁹ mesta gestu quo ⁊
⁊ gressus ⁊ specu dm̃ ⁊ gentiby ea ⁊ frequentat̃ astare
et videre soldanꝰ ꝙ fuit de pitagoz picta et figno ꝙ
ut aog videbat̃ penetrice sec plus minꝰ mastrum ⁊
et capite ⁊ flexo ad pictu ⁊ pauc tabule marmoree ac
muros fu dedit et grueca legenda ipaz tabula dimisit

aqua ad sedaz tabula accessit ⁊ pectina a sacerdote et despo
ad terra et ad q̃ctand et ita ꝙ scapt ⁊ examinaty ⁊ cessit et
occ tabulas diuisit et pradand luty capelle dui regis
salutauit et ⁊ politissimo picte ⁊ ꝙ dui regis aqua pede
pt ouerexit et ꝙ tabulas ꝙ medium diuisit et dissuit
ꝙ hoc modo miso abstupuit soldanꝰ et occ sui et mutato
proposito a destructor cessauerit et ⁊ cessauerit ꝙ parvo tuis
sacpert ꝙ tabulas mare usq; ⁊ godanum dei ne si alicuius
candens fecerit impedirz ad ydolum esset fabrit et ꝙ lapideo
ydolo stabiles fuisset sortilegium ⁊ hoc ne signu mirabile ostendisset
oidi et sepe annosissime ⁊ specie meon mirabat ꝙ hoc anno
1381 sarracenis missis a soldano ut tallerent alu- alibi ꝙdam
quas illas preciosas dz ea, manq; apponerent putm ꝙ eis
fuit ipa scribile visum ꝙ milites Wiffalutt̃ nig̃ nigel ingre
poterat et ea tota a fugerent ne manq; ap̃ appone ꝙ sup
secunt ꝙ ꝙ dorso aqua ⁊ eq quota soldanꝰ percipit ne alibi
quide cois destruxi si ut tabulas pauimenti tallerent q
fuit ⁊ preces natiuitat dm̃ qui ut tabule pauimenti q
sepis dm̃ soldanꝰ preciose nunqz ut late no amouerit de
si ea dac medius calor desudabimus ⁊ ad nuxtq sic fuit
pelles rectime ⁊ ꝙ de sordissent ea ⁊ sic mouet ut
tabulas leuaret q̃ cuq; ⁊ stemuit ⁊ retigerent ut mar
gz cupeba ⁊ minutissimas pictas sic ligni putr. q
et sileuasset michil eas utile fuisset hoc ea indicasset
diuiserent tabulas ⁊ loos suis et fingeret ⁊ tabulas illas
mensus sit et ꝙ q̃libz viij pedes ⁊ latas et q̃ij ⁊ longas et
polite ut specula ⁊ fuo fuit, mihi ⁊ mi stupefi ꝙ quod ad aliud
iuuenes sarracni ⁊ may sacrilegus hoc sacras lapidibz
apparz ꝓsupscent fregerunt puncti / Est ea apud sarra
cenos oppinio ꝙ sublapide natiuitat̃ dm̃ et sub pspicio
sint reconditi ut ecclesiarci ⁊ ecclesiabiles si no sint ꝛpibz
nocte ꝙ fenestra q ⁊ sup altare crucifixi dm̃ ⁊ cong
fodierent et ⁊ gressi specu sacrissima tabulas unxta lam
uterent ⁊ manby cant q̃ minutu sint et ꝙ leuaua
pent tabg tres et tercia eas accepit ꝙ ut ⁊ stem
mett ꝙ fenestra ꝙ ⁊ ⁊ ducat̃ ecce ducunt et expecta
uerunt nec aq̃nos expiri potuit q̃ super illi accu- Ecce accu. no put
cit ꝙ pia ꝙ et ⁊ ⁊ dubitatio apud illos ⁊ unxta ꝙ ⁊ tulle de illa
loca manent ꝙ ultra sarracen ꝙ sic suis manby ꝙ ꝙ eccla
de illa eam tollere et si aq̃s sarracen ꝙ sunt manu appo

nere ad anserib; nō curabat pueroz dēs qñ castigat
ssus tñ, nō obstantib; mitra tabule polite sup pectus
de tēte ppūcē xpianos tñ, nō accetabāt xpiani
funebi miscuit sollut talia et sarracenis, sedut non de
nō mīs saceratē pio funebi xpianos gdeunt nec cib
tabulas quipiscibiles funeū. Et mitra Dulcum sit si sac
cē possēt illa lapidū āmanetta tollere dubi nō esset
subleta dēs deus p̄ma dēs gsolucat et ppna ḡte lam
ytu custodit et tūc ē ḡceptū, nec p̄ mittit p̄ma cul
pas mea pa pēgnatē tēte cāt qt̄ dīmisti ī quia
plurib; mirabat, remitte sup eparen et no
alit̄ sustentuba misi trabib; longis a pari, mitra
dgari fuesa paucetib; dīs mitrabē tam ptūt aptari
p deus suscitat̄ rege joab d̄ qñ gabē ē xp̄s q̄ sacdo
tes asgebat ad ūpand sanctatecta triplidm̄ et sepe
mgīa ēstiā galuū timeb cāt dīs mercupaliter
remissa dī cā ē misset mīs sublenata finis ībīt ē sac
vaccū ī mudar galuet p̄ mahometū relaxaram
q̄ ēstianis nō p̄mittat ē edificā nouas cāas ē an
tiquas ē nouā et sta saldanus mitis anis ēstianis
ī dulgēce uoluit ut alīs cāt sanctatecta ūpaceat
tūdē ut uerb; mitis p̄ib; fem mag; mālt syon
elaxauit cupacet ē ne quicq; sanctatecta q̄ gessit
spōdūcet ego fuerūs q̄ ota lingua necessāia pulla ūpa
cāt fuerunt ne uenerīs q̄ altaris q̄ mūsicis cāt aut
pant para et p̄ galeis q̄ mādūsq; ad soppen duta
et de soppe ī camelis usq; betgleem delata et sta
tūm testū cāt ēpouatū ē p̄ altaris uenetos
tū et ata pfomosa tū ī lingua q̄ plurio reficta sf
negnis lab̄ib; et supīb; sūt ulcerut cū pde mitis
lingua q̄ erat ēdemna et cippecissima mūnuelingua
mote libano p̄t pma lingua pma d̄ mōtanis, mus
supfuerūt. Et quide salamō ī editoū ēpli ī q̄ctū
acepit lingua ēdemna de libano q̄ sibi neg tipei misit
p̄mitt p̄ mā ī catib; usq; ī soppen et de soppe apca
duxit ī q̄ctū ut habē ī q̄dū ī fecit cū disposuit
sctā ēdemna lingua ēdemna sibi mitti a mōte libano
ī mari p̄ratis ad soppen et sūtolli et ī betgleem
tūsduxit et hoc fuerūt sūt et ī pauci dicūt potuit et
pdecessōr mūt fuerūt difficultatibus ī pma ēstianis
ēdemna lingua tollat quia pagani ēcat dīs mus
possūdet et se tollere sinerent sūt ēdemnatis nimīs
ī nuerent et alīs ex ētianis; ido fuerūs de alpi
bus meis ducut lingua ad mare; sctm q̄ ūpacet cāas

et ysp̄i

mārtiricos

Soldanq; modnq; glōr
fat ēstianis

xp̄i q̄ de mortib; ḡtūminis ūce sctā. Credo tū ymq
cel ī libano antq̄ mūt sint lingua ēdemna sūt ī mōte
syon. Defecerunt lingua ēpecessaria. De quib; dixit
salamō supra de mensis cedrin ē altata sūt ī libano et
q̄si ēpplus ī mōte syon. Et dīs dīs cāt ūpacat tō
cāta medior facta d̄ nīd antea tectū cāt ūpletū
columbis et passeribus et nidis dūsaz mirū et fre
quentabāt. Et sup et p̄cisū pauimentū de turpa
batis ex quo ūperūt ī senuerunt mārtiricos et ibi
ēirēt nullaz aīe ēlinquit et tectū ab alīs ī nidi
cijs p̄cauat. Et qui solus modo ī illa cāt mīsi et tūc ue
sūt mārtiricos ī tectū audiū q̄ dicūt fuit putab; et dcm
fuisz dēs quousq; scitate p̄cipi. Quo solū at ī dūsit
dūs rex egipti soldanq; catube ūpacat dīs cāt si cāa
ī ruinis triplī sōt sepulc mitra p̄ misit. Et lege sui
magōtī recepit si reputo ēt modnus soldanus q̄ alte
rū ūpū rege qui ūpus esset gētilis gessit tū pudeis
ut ī pectū triplī dūs. Et valuit q̄ domasc dēstrueret cāt
ēdificaret. Et tū cāt. Et q̄ ī virtū suaz. Et dolorq; ēcipca
cipca rege. Et sarracenos ēdificare ī ecclesiā ī ecclesiā
ecclesiā rege. Et scripo scribe dūs. Et dēs ipm cū suscitauit ut dūs ī pale vo
ī est. Et ūbū effectū ex ipm. Et q̄ gradir saldanq; ī edificare loca
sctā et multo plq; gradir. Et no ātestatō ēstianaz. Et minis
cāt ā ētinere sūt cū. Et q̄ digit. Et dīs ut q̄dū ī est. Et ptotū
libaz. Et nemie. Et ecclesie. Et sinerent. Et putab; ī sūt. Et ūtri. Et estimat
q̄ soldanq; ī principat. Et nunca. Et amoe. Et pcunie. Et tuari. Et pa
tegnis. Et ripit ut cāas ēstianoz. Et nauaci. Et pmittat. Et si do
ī. Et spīrat. Et q̄ fat. Et principat. Et quib; spe. Et ī. Et spīnatoz. Et ignouet
et, nisi. Et dō id. Et ogēt. Et necessīt. Et sacratē. Et cāas. Et stat. Et pmt
tract. Et nō. Et pegnos. Et tuaz. Et sūt. Et euangni. Et sinerent. Et cū dam
maz. Et pcunie. Et sūma. Et credit. Et ei dūm. Et q̄ad. Et q̄d. Et nec
gerent. Et tūd. Et amare. Et q̄ habūt. Et ad. Et pcunia. Et q̄d. Et nec
erat. Et q̄ sat. Et cedib; et. Et nō. Et rege soldanq; ī. Et q̄. Et ueīt. Et ei. Et abulat. Et d̄
illa. Et pcunia. Et si. Et aliqui. Et officiales. Et tūm. Et q̄. Et tū. Et ea. Et nō. Et posset
ducere. Et mitra. Et uoluptuosa. Et sct. Et ido. Et dō. Et q̄. Et gerat. Et ecce
debemq; Et q̄. Et cō. Et regq; soldanq; ad. Et mas. Et gūtat. Et et. Et ecce. Et q̄ta
regq; soldanq; Et cuna. Et debaz. Et si. Et ī. Et regnq; Et judicas. Et scissa. Et q̄ta
gerib; regn. Et malus. Et adamasc. Et ēcipi. Et q̄ta. Et excessus. Et ei
tiacq; Et bacchus. Et ūtū. Et ī. Et mīstrat. Et ipm. Et soldanq; Et cū. Et mat. Et ī. Et
dēstia illa.

Dubito si dō manug dicūt et auctorita
tibus ēstianoz ad eū oraz illā gūtaret. Et
ī. Et eū aliquā. Et sct. Et dīs. Et ei. Et si de ecclesiā. Et
ī. 3r. Et de ecclesiā. Et loco utriq; ī. Et
ī. Et si gūtaret. Et q̄ad. Et ecclesiā. Et
ut p̄s ī fer fo 229 b.

Ecclesia de scribz ī cāa betgleemita dīcebaz

betgleemitana p̄fectione. Et ē apphanat. Et ex
cepta. Et q̄bz. Et q̄ndo. Et ī. Et q̄ro. Et ī. Et nauī. Et ampul
las. Et lampadēs. Et stat. Et sic. Et hacten. Et dēstr. Et apulas

et capotera ; absq; examinatoe vestis et sine liberacoe dispr
libris et secundu dignitat produce ille priusquisse nec
a qu illa cenouet Quinq; in gtti p carpq; etc ad quos
spectat spectacu ipa cata ; diuisa cristianis fm diuisq;
cedula sue dicte ; de cata galgatana fo 133 ff et de
cata libe legnis fo 128 b ; Placet qualit greci Opcon
at natiuitat am qualit latini patrac ; eccles eccles
obtinuerut qualit armea Hierusalem ; alie cata ; gsidet
p tempora diuersa, nisi ppcq; natiuitat hui ge
log ppcu
celebrari speciales ; ecclesiam sci ipi ppetuu ; quia
nouissime facta ordinarii breuiarii mentionem fecisti
recepi quia locus sedacio d natiuitate dnica vesp missa
sol q diuerse ; die natalis am sanctissimi diei dicit
; ppcu dixi ; una una die ; media nocte
ad matutinas ; die luce fulgebit ; aurora ; postea
sequi die pclarescet hec puer natus ; dns dauid ci
tepq; gtulit in locu ; illo loco manet q; ; dixi fuit
ceteru ppterea ultima eo gtu

De accessu peginoz ad bethleem et ingressu eor

Expedito at
nobis pbetq;
leaq; ascendimus descendimus et de bethleem exeu
untes defecta efferebam et ad sanctam cauam et fece
simus ppequam in miabili et gaudio domos et villu
latu et tenebat, manq; sup capita clausis et applicatis
domib ut, nec quidq; videret nec audiret, gebat et
nos in clamoribus et minis repete denuo repellebat
ne plageretis et nos ; exiremus ; quereremus ghuigis dreamq;
ea fugati cessi signo et si nos in crastinu ad eos accesse
mus hierusalem ; bullebile destruebim gebatur dixi du
bio ea gr nos ; subrepsisset et lapidibus nos ase repu
lisset ad capiendu defuisse ppter ea p multi cor sint
mat maxie timuit et p nubula niua pluuia sit ubi
alia uitia pelis flubenis ea sustineret, nos secu quasa
reiss drouit p cors defuncti nos possuit nos pati stragis
; gressi ; iectus ad quiescendu ut dixi fo 126 b

Secunda visio
missio ; dominici
sepulcri

defuncta efferebam

De secundo ingressu peginoz in dominu sepulcri et de cacoe militu ; eo et dignitate cingl militie ;

Dominica sexta dic q; e festu ulcy ; festaq;
predicti recessu ; in vesperis de beate
vocati finiunq; sec ad alteru templi fo
sepulcri festinauq; ego et ad templu
descendimq; et intras sanctuariu quoq;
dic ; vocinq; fuit cor et mercatores
ecclesie nichil cor q; inde posset recu
le sepulcru fuit pclus et de cor gaudii finiunq; quia lassi
ere diucrce finiunq; et pacem quicunq; ei causa fecerat
ut illa pce inducias descendimq; patriarcha noster dnus ihe
rosolimitanus ; ecclesie quos inuenimus ; eccl ; illi dolar
Nescio an ex qua causa gaudii aut quia preaccinxerit
q; dns custodes templi saracen plucuerit ; emittere
me quos peginos ; patriarcha ; gaudia ; cogitabam
mecu q; fore ex dispositione dominica pcii ; gredi
ani ad sancta fuerit ad ipm dnm ; solebat pegrinoz
quoq; aq tota nocte sedebat ; templo inducebatur et li
beratos fuit carcere quos ceptus ; cong ; tolly laudat
pl ; ; illo q; unusquisq; pfectabat cena sua ; eam inclu
sacrat eam dissacrauitq; quia unq; seruiuit domib dnicis
fuit dixit ecclesiam pter peginos quoq; aqua se ipsi lauabat
ad pcia prabat sed jpo utroq; fuentia ; ne alii ingre
rent ; Cum gulis ego ggregatq; aperuerit dnm mau
ei cam sete valuas nob ; emiserunt eos nec fuit
dubiu ; fo 128 a ingressi fuit ecclesiam fuit nobis
syan, unde quas notabiles ; fuit spectabilis vir dnus
fre johannes de preissia pauca ante sicut nobis ipo secula
ribus quibus statuit regulais habitu et uita noster ordinis
bercia habitu dei ; domus sancti patriarchi ordinis regule
nostre se non astenuerit ipse esse ; gne nobilis de plapia
comitum centuricq; de preissia preceps statue longum ga
bens barba venerabilis canicie decora ; habuerq; val
de ; uir alle et mitras expertia ; nobis ppartq;
sperciosq; et timens deum has laudes ex audiben
sed extra secreta huius pbi uiri dom ; ff quidem ; dn
ihe et dni imperatoris et fauore pegri et principu christia
nitatis crucigati et pauperes milites peginos nobiles
ad sctm dnm sepulcru venientes

ingressi ecclam

De fre johanne de preissia ; peptu milites

Duo vinci utiles sol' Jerusalem

Jurea milicie sett sepulc'

Natꝰ ē ecia duo soldana q̃ cū i magn̄ hꝰ vencāc̄ ꝓ
ffectꝰ i sup naijdem ciuit̄ Jerusalem. cū adūt̄ et sabatꝫ
bantia et cliphalgallo calumi et victigelmam ucc cū
nosc̄t et scemmat̄ ꝙ sibi data ē ptas a dño ihū
ac nāde loca sca maccabeis et alijs ffid̄ꝫ ꝙ muros
ciuit̄ nō audet ſpir nisi ꝓcūt ꝙ ciuit̄ cū sotꝫ se
pulcri et tūbagleem ꝛficiāt. et tūc audit̄ i Jerusalem
q̃ ecclesiā acc. et pdicā cū timore et pūs se abeo abscondit
Et dicit ꝓbo ꝙ duo gores sunt i Jerusalem semes et a
nosi stultissimi et loc̄ sctō et pegrinis et cognitō nō
nō possūt ffidē pegrini stabiū i Jerusalem pg cozg obuiū
in uitꝫ ego uelle esse pegrinꝰ i Jerusalem cū absentibꝫ
uenj hanc ē ꝓtās se johannes natus ē cliphalgallo fra
tꝛ calumꝫ mīnō bog qō ē ꝙ suo loco dicet̄ ꝓgit cū
ꝓpsito esset ordinato et ꝓfecto et finito cōmō quo
dicit̄ ē fo IIIIo a pdictꝫ ciuitate fē johannes una hora
an noctis medium iuramenti uit se cū pegrinis nobilib
milicia assūcc uolentes i cauꝫ galgatana hor ē ꝓ
cozg ubi ē, mīdi medium ut ꝓd fo IIIIo ascēt collocatis
cū se comitibꝫ baronibꝫ et nobilibꝫ i cepit cū pnca
milicie expanē sctō ꝓ ꝙ ibuit ne quis ad milicia
suscipiendā ꝓsumeret accedē nisi nobilis a ꝙtuor
ꝓgenitorib ꝙ ciuis ē ꝙ ibi et ꝙ sit sufficiēt fulcitꝰ
ꝙstibꝰ. nō i frumēto nō natꝫ. nō ād̄ꝫ. nō ferrū i cauꝫ
scutꝫ ꝓtestatꝫ ē at ꝙ si aliquis acciscit nō ydoneꝫ
et ꝓfessionē se fulciecerit ꝙ pcussa illa nō tenetur
nō erat ꝙ militē quousq̃ habeāt sibi ffid̄ꝫ et de
uisare et nobilem ꝙtuor. Deinde Godefrꝫ ecclā
ut cū triare dē et cū cleresia accedat ad suscipendū mili
tiā et ipē ad pugnandū quos audīt qui Jerusalem ciuitatē
fecit i sibi obediat ꝙ cauꝫ defendat orthodoxā ꝙ et
eccl̄ꝫ manuteneat i expōs uiagos et quos sub religiosos
et ecclēs cōmēdās et loca sca et bō ꝓgnāt et tueant
Reꝑ publicū pacifice gubnāt et pupillis uiduis aduc
nis et pauperib justiciā seruāt et ecclās fideles turbatos
gsolen. ꝓsidio adiutaculo dū i uoluntē fuerit ꝙ suppa
buit ut cū i fidelib⁹ ullo pacto fedāuerūt sibi ꝓ
posse facē d̄ictis ethnicis Jerusalem ciuitatē ut
ad cū uenant ad qm̄ spectat ꝙtuꝫ sua sctā et sctissimū
sepulcꝝ d̄ni nrīj i fidelium excipiant et regēs principes
duces comites marchiones et ceteros amatos ad hoc i
duxit ut sua sctā subuciat. ꝙtuor ꝓiect i ecclēs sua cū
ecclā ornet et uōt̄ ac missā. sub cuꝰ sancti sepulcri
fidelib⁹ i uocare studeat ac ecclām regina et ꝙ ipm̄ et
ea quā ꝙtuor fuit ornatu pcedē ydefensue terre sancte

Jux milites sancti sepulcri

NB.

Qui ꝙtuor hec et plura alia fidelle pcessit. progressus ē ꝓ
dominicā mansionē dñi et ꝓcessū ecclām ubi no
biles strēs an altū manuetri scalicbar at uoia cum
nobilibus milicia suscipe uoluerūt i sepulcrū dñi nobi
litatꝫ et ita ecclā ciuis milicia gaudit. ꝓ ego uocauit ad
se gnālē dō johannē comitē de solmis i preciauit pe
cū dñi mansionē ē ipā sctissimā tubā ecclā semere
militari gladio accinxit et pedibꝫ ei apposuit milita
ria calcania et pulsū cū genibꝫ flexis ꝓcubere supdictꝰ
tubā mitra ꝙ gemmis stellat sup pauimentū et pstꝫ ei
beatꝫ iacebat sup tabulata tubicē. ꝙo at sic ꝓcubante
ductꝫ se ꝓbo accepto gladio quo omnes ꝓmittꝫ erat
et cingnatus ꝓcessit cū spatu sup scapulā ꝙ ibꝫ militꝫ
i nāt pedē et fili⁹ et sno sinistro fratꝫ uocāt comitē
et gladiū ut calcania abeo solunt cūq̃ de ꝓcubatū cū
ducē sibi ꝓficiat dixit Ego sū miles assūpto no
mine se johēs nobilē Baronē dō meū johēz uocāuerūt
de zimmeren et ꝙ comiti tradidit gladiū et calcania ut
baronē i militia ꝓficeret qō et fēt ꝙ pg ꝙ i gressubꝫ
duo meus Zeuricus dñs de Tosset baro ꝙ dux johēs Sezini
mensy baro i militē ꝓmisit ꝓ quo duo meus johēs
de Vaccgras miles ꝓmisit ꝙ qui i gressū dō meū ꝓfe
cti hactenus militē ꝓmisset et ibꝫ militie
assūpti et exclusis i uenerunt alij nobiles sum ōdinē et
militie dignitate accepūt. Stupa uero ꝓgnante se
johēs ocō nobiles ꝙ se manu ꝙia ad milicia ꝓmisit quia
no erant ibi aliqui excellentes alios i nobilitate ꝙ ecclēs
erant et ecclis ecclēq̃ no poterit ꝙ ecclis i ecclēq̃ quis et de
minuta nā ꝙ. dñm at aderant principes marchiones comi
tes baronesq̃ et nobiles tm̄ quos inter johēs ꝓmit
tꝰ principaliter et ꝙ dñm sceptꝝ et stm ꝙ sceptꝝ
usq̃ ad i finem nobiles qui potuit se ꝓcuti ab illis duc
quib⁹ magꝭ affuerūt i ut quoꝝ secum fuit ictꝰ at sui aliqui
denoti ꝙ ex denotō milicia suscipiunt et tm̄ i signia
militie ferre uoluit i preciabili ut a principibꝫ ꝛ ab alijs
poterūt ꝙ subiciunt se fieri johānis dūt ego sū i alla
qua ocō nobiles facti milites et quibꝫ i suscepte
milicie gaudet munꝰ notabile unctꝰ sunt pussi fieri
ꝙ sctī sepulc et cū ꝓ ueniret loco sctō ꝙesta
uerūt sicut custos sctī sepulc cunctaq̃ et lampadā pu
rum secerūt ad alios usus ad quos dictꝫ fē johānes
fuit cū necessarium. —

Concedacō militie sēti sepulcri et p̄eminē
ordis militū sup̄ oēs mūdi milites

nobiles p̄ totū
mundū nāc

Nobilitū magnanimitas ab antiq̄ nā statuit
gētes singlis malis pūnā seu ꝓgenitor
sequacē
ss̄ cōa sui mōis titulos ex tollen
dos ī sudē ēsecuit. Descripsit et Gyssto
cirographaq̄ p̄riquitas vēi esse de certa
gnē ad ītalie ptes Hannibale nobilissimū
affrez et ēe sceleritate ītuit vanā primas p̄ generis
suo ꝓpria subiugasse gētē ex p̄ensus tarq̄ nobilitat
gręcie pe mare equo alato tūsulato pfude pūnit
cāq̄ de victi. Quit et alexand potēn Dinicijs et nobilit
magnā fines ēe p̄tēsit et cruces sue dñi subdidit ad
tū sūt gtenty stetit ss̄ suos ēmos ex ext mūdi istimo
fines statuē cogitauit. Et ita de ꝑtibz alijs legimus
qui suis ēminis nō ꝗtū ad mūdi se ex ēe dixerūt puta
libz at quietū nō petit. Samno tēpus dat ꝑ ginicijs stu
dijs magnifq̄ labōibz ī sudat. Dein ut de nobilitū gradu
tēpis vēdam exēplo ī ꝑticulā ꝗ gloriā ex claris nobilitū
ꝑgenijs mōrq̄ ꝓ sue nēcessit militarib⁹ adornē et ut ꝗ
potencior ī suis dijs vehibz ēmūtibz appetis cupidis nulles
et ꝑdijs affluere Dinicijs vōti scelerijs et ex quiete seni
plurīt et ludis ēe esse ꝓmptis et assistē theatrq̄ spectatus
et ad os gressibz ī castrilud ijs et tūcanū ss̄ potenter et
apaz dare venacarijs et charizacarijs nō mere ex quic
te ī nullu accessis locis et vencis Dz gsudabat nullu esse
ī exercitā sedarē et exciusū sup̄ dutē ad̄ ꝗ ꝑtinere ꝑ
vēz gsulcis ac dēs desiderio ad militaris disciplinas fu
ꝑgias sese ꝗtedere nō cupiss̄ milicie ss̄ nobilibz et
excellentijs q̄ ī qui nō do ꝗnici ꝑ ss̄ et q̄ milicia
cia sōrissimū Dñi sepulcri ad̄ militarē optā et nō
bilissima et hoc ꝑ mtos ānis q̄ subnouit statū ꝓ

nobilissīa ē milicia
sēti sepulcri

ximo quia milēs illa ē dinimo ut pote ī actu status la
xe accepta deripit ē genibz flexis ī actu vendēdis
sēti sepulcri ꝑ ī venis ēpis nobilis q̄ dicat se ꝑ
milicia principē ī actu ēe ss̄ principalē ꝑ ī vene
randz locoz ī deperis que q̄tū ad laudez Dñi ī tu
te ꝑtinet. Quat ē secūt militibz audiri q̄ silua
sēta ī gentes nō esse nisi cētū mille milicias nisi
cipere ibi posset nisi ī sisteret ss̄ locū sēta cōb⁹
ter ꝑdo Dñi mos et q̄ milicia q̄ alie

2 ¶ iij hec milicia ē sanctior quia ī sanctiorē locū trans
mūdi gsert hoc ī loco ēsuo ēt ianuis ītus ingr
3 ¶ iiij milicia hec ē spūalior quia nō gsert nisi gre ss̄
et gsessis et eukaristia sacēd. munit ī loco spūli ap̄so

spūli et a sēc gule ēc

¶ iij ē utuosior quia milicia q̄ nō ē ad mgra vicijs dñi 4
ē milicie Galēt emulacz ꝑtē ī uidiā sup̄bie et ꝑ dia
cōia amicicias hec ar ffert ē ī sēto ē ī mūdo
¶ Ho milicia ē decencior et alde quippe ēt decet ut ēstianꝰ 5
miles ēc vocet ī do ēpo milicia acripiat ī quo vez sunt
gr̄ ēdissimi ꝓcedit. Quo ar ecclē mēbra ēpi et cumpa
gelgata loci ī quo ēpalatiū gsteant
¶ iij milicia q̄ sēti sepulcri ꝑcūa ē et mudane et ꝓfanacionū 6
mille ēt quamo sāguine ī quauis alie q̄ ut gnt sint ī mu
dissime quia dan q̄ gñ q̄ ī stat sāguinis effusio quorūi
et q̄ hijs se vecūb ē milicia requirent ī sāguine ēstia
no ī sāguinis fēno a maledicta milicia ista et do dis
plicita David ecc sēti no sint ꝑmissus edificare templu
ēm co ꝑ vir bellator fuit et mīrū sāguine quaui fudī
et Galēt ī pat ex et ne et tu notes ē q̄ no effudit nisi
sāguine ī cruce ī fidelium quoz sāguinez ex ꝑsse
dm se effudit Qui ēga sāguis ille ī salutis q̄ mūdū
ī tocū mūdū redēdit q̄ nō potuit edificare templū ꝑfec
q̄ nō fuerat sāguis nobilissim ī ēstianoz fidelium ī ſſta
mūdicia ī sanit ī ēt q̄ ex effusor ē ꝑfect q̄ sanguinē
milite et sanctis reddit vita sic mra ī mortē milicia sēc
salutis ī ēstiano sāguine sanctificā ī ꝑcez mūdo milicia sēc
ēstianꝰ sāguis defendat ī acquirat ēt milicia ī loco ē
ī mortifiq̄ ēpi sāguis effusꝰ ē. q̄ arbq̄ horibz ꝑdo ēt q̄ta
mo sāguez ol ꝑvenit fidē in ſſi regnū ī ad defendē
q̄ ēpi sāguez nequā sāguis fudī ecc
¶ vij q̄ milicia ē venabilio ēxo et sudat q̄ ēq̄ sum ī 7
ꝑto ēstiano qui fidē gladio defendat et ī ꝑsecucōe adue
cār nemis et rebellibz nri ꝓpellat ī vīc ī hoc ē offici
militū sēti sepulē ut ꝑ sāguis de ēpi ad mīa fir me
rio ī susceptor milicie ēdio ī loco
¶ viij milicia q̄ ē amicabilior ꝑ nullū mālū ꝓpudiū 8
fiat milites ī ꝑfectus ꝑfij ut sint milites q̄ ꝑte ad
ēsam et ī ꝑsecucōm alterius mālū malū
¶ ix milicia mra ē laboriosior ī crucib et ēplicabil labo 9
rosis militū sēti sepulē quos q̄ nō q̄milicia acquē
du ss̄ q̄ dū q̄ve et ad sue salute
¶ x hec milicia ē ꝑciosior sīnd labō sē q̄ dū nō ē 10
putat magnū ymo labō ꝑcuus ēt magnū ꝑcto magnū
iudicat ¶ ꝑ mtos q̄ ē milicia mra et labor magnus
et ēgenus q̄ nullū ut ꝑ ī ratio ēmgatū
¶ xi milicia mra ē misericōs sūd mīlis et misericōs et 11

189

12

nō d'expeciōs pcī
nonꝰ tūc fuēr

calamitatibꝫ acquīt. cet si Curiam plenā habeat
p cogr. ꝫ pernios

optra et lr
ꝑcīn

¶ xij Her ꝓ salimitā milicia ē prudcō ꝫ vacās
expēcias quas gō ē ea ꝓcipit nobiles ꝓfectus
ē ꝓjectꝰ mitra eqtis De cuꝰ fuꝰ mūdi ē mancī et ꝓsti
pte mercꝰ d'ham, mailz et diffēcijs Recipit ea ma
ricia de fidelibꝫ et ē fidelibꝫ ꝙ qua mdct et gnaca ēsti
anis turcꝰ ꝙ mr accipiūt mamaluc, ē tractatis ꝙ ordinibus
judeis ꝙ samaritanis ē mauris ē grecis ē muliaribꝫ ꝙ qdā
tabernis ut ꝓdis, geogꝝ, ac menis ē
mangaris Balmat ꝙ ꝓmo nihil acquirit ē tale ē gallicꝰ
ang, ē gentes ē ceteri ē mr occidētalis et
occidētalis notīcā accipit si ē vic ꝙ fidā nimis ꝑpt
Her cepit duc milicie ꝑtē gō ꝙ hūs fuit mr ē ꝑmi
equus fuit frat, et ocꝝ ꝙ stet bn ꝙ male ē ꝙ sit fidā
ꝙ diffidētiū ē ꝙ vtꝝ ꝙ cōcīa ē qtra sit diffidētia ꝓt
Galeꝝ Cam et malu ē ꝙ et Gal cepit dā aptitud acq
pit ē silꝫ id dicit ꝓfectior ē ꝙ Her pegnacē gnio
ē cipit se ꝑpm ē ultimis ꝙ nosce ē sua sapiaꝝ et ipm
dēcā suas vacās passiōcs et affectōcs sunt ē quā
dico ꝙ ē el septimis gō ē Gal pegnacē mag ꝑ
ipm ꝙ nosce ē ꝙ alias ē el mis Ptā ꝑmꝫ mcās
ꝑ ꝓfectus et miscias melius et dacꝝ quidā ꝙ illa
euāgelīca et ꝓpucī galea sup mrē et subtentacis
de ferro subtus Et Clot nichil mutat ē Gal ocultatus
Dcio ꝙ sorij et dñi nci nobiles melius me ꝙnosce
et ōcs gdus meos ꝙ fecꝰ ōdinis ocquibꝫ exꝫ dñs
Segui fut ego milites illos melius nosco ꝙ vocaces
cos ā ꝓtes ā filij ā scīi cos nascat ſtrā ē ꝑ
ē ipos mscijs et oriꝫ pegnorꝫ se apud se gtunt ꝙ ordinatꝫ
suis Gaciis ꝙ cidit ē actū quia ē dñi gtima ēpitacio ꝙ alij
milites ē curijs regū facti ut ē pōt ipsi ēcs ut ē ꝓpijs
pancis acquīt expecias

13 ¶ xiij milicia mra ē ꝓgniare quia milites ſcti sepulci
ab oriꝫ ē ſpūalibꝫ ꝙ ſtaciby ꝑficīt

14 ¶ xiiij est ecl pōtificar et maioris auctōritatꝫ ex ca ꝙ ē
fecit auctē scripsi dñs ꝑe et ē misit dō ꝓmptacis
dilijō nō nō ꝙ effectū militēs et gt ꝑdīs et gt ꝙ
parasce ut ꝑ cos et ſū ꝓssū et scīm cor ꝙ dō ultiꝫ
sunt mutat ꝙ

14 ¶ xv milicia mra ē nobilīs et ꝑa alias nobilitat
et nō egt vidi mtos ꝙ facti fuēr milites ꝑ ꝓmp
tacē et ē ꝓpijs et tūc milicie signa ferre nolebat ꝙ ꝙ

ꝓfatū sepulcꝝ fuēr ꝓmissi ē milites Dcio nam nobi
les ꝙ ꝓmptacō ꝓmisit milicie ē dā filia et regis Hun
acio ē alio bello et rex Bahemie ē tūria et tūt gessit
se ꝓ ſplici nobili quousq; ad ē dūcm sepulcꝝ fuit fact
et tūc vedīt qt ē ſignia militūa ꝑtarunt et hodie ꝓtāt
miles ē cū mlt equitib familijs

¶ xvj milicia mra ē mirabilīs ocs et ꝙdmō miranꝫ 15
ſcti septēi milites ꝙ eo ꝙ ꝙ ꝓtē sarracenos ē fideles et
ē dūcm sepulcꝝ accipit milicia

¶ xvij ē milicia magꝝ ecclīs Habet et milites ſcti 16
sepulcri locū sup alias ēdo ſtabo sedētes loquēs mag
causa qnedēcō ē

¶ xviij milicia mra ē ꝑcōbilīs mō ꝙ miles ſcti ſe 18
pulc loqui cepit de sua milicia De loco suc milicie
de cīb ꝙ sibi acidērent ocs ē mūdē et aptus ace
ſcendēt ꝙdcat

¶ xix est accipēdio mra milicia ꝓbilīs et ꝙbilīs 19
cius ſuit milites ſcti sepulc accepti ꝓpaz alij milites
curam ꝙmo ꝑsecij ab Gaveē ē cū ſequēs fecerūt
¶ xx milicia mra ē cāmilicor ꝑs et ē dūcm Hostiū 20
penetrasse set et hostes vidisse ꝙ mūdi ē sepe mūdi
predis fuisse ſuo et mra milicia

¶ xxj milicia ꝙ ē ꝓcessus ꝙa vndiq; mirū ē vnosq; ac 21
quisit

¶ xxij mra milicia ē ꝓstiare mūdi ocs alie milicie ho 22
cet ad ꝙ ē ꝓstrias mercas et ꝓpbitates ꝙ et dūc
et quāc justicie ē mitit et legibꝫ ꝓpūalibꝫ et ꝑalibꝫ
regulet

¶ xxiij est milicia mra magꝝ applata et roborāta ꝙpe ē gtinuit 23
et ꝙ milites ē casu loca facti mūcupāt de alijs gmili
bꝫ ꝙ ad ecclesiā et milites mūcipes ut milites cattaꝝ
mōpani ꝑ mōdūsa ꝑ ꝙ militibꝫ tenet ꝙ ſe facti ꝙ
ita tūc mō ē ē hor milicia ꝙ ocs ꝙ militibꝫ tenet

¶ xxiiij mra milicia ē adiquiae ocs ē apassiat ꝙpi 24
tās meatꝰ ꝙ ē loca ſcta ꝙ militibꝫ habiti ſunt

¶ xxv hec milicia ē magꝝ de sedabilibꝫ qt ex ꝙ patet
quia illi ꝙ alibi facti ſunt milites mō ſtant ē ceteri ꝙ ult acq
ptā milicia ꝙ sedēcat mag ꝙ sup ē tota De sedēcio mi
les ſcti sepulc audiēs ꝙ ad loca ē accepit milicia ꝙ
rege edi desedeat ꝙnd ē alij ꝙ ē tota ſcta fuerat ideꝝ
redire vellet ecl ullis obstantibꝫ ꝙ tūc ſic ē alijs

¶ xxvj est mra milicia admiratat mō antiquus ecclīs ꝙ 25
milicie dm fuit ꝙ ullꝰ ad eā ſuscipēt nisi ē genus a
quā ꝙgembilis et spectabilis ꝙ esset ē tā ꝑ ecclīa

quinq; ecty alle una exacte secuc̃ sed quia execrabiles pr
milites penant & sic et talia milicia

27 q xxvij milicia una & quatuor et pacienc̃ alij milites
degrad̃ & alijs sepelicby q̃ no ſſt nobiles habe cãfor-
am et t̃ uider fõtem mazze &c no sic milites sũ
q miles sep̃ nec̃ sepulci qui ultra ꝓcesserunt nec sem ꝓcesserunt officiũ et
t̃ sua gl̃oria ꝓcesserit nemine abiciat & ꝓsequat et t̃ q̃ntũ ex monachis
ꝓsbr̃is mercatorib; mechanicis medicis pauperibꝫ ymo
tũc̃ sunt ex militibꝫ et noctulis ex begutis et monachis
ut ducat formas abbatissas ꝓcesserũt qui dicit milicia
sep̃ sepulci esse mulcbrem q̃ nobilem ꝙ gramaticam
& q̃ facit & una solũ ad recordandũ ymo gaudet et
pudet ꝙcedit sibi laudẽ q̃ milicia sua t̃ pala fo
tali loco accipiunt t̃ quo maiores virginẽ et noctule no
nachi et sacdotes et quinq; denarii fideles ꝙcedit gl̃oria
eoꝝ t̃ sua milicia ꝓpria et ꝙcedit gl̃ augmentoꝝ

28 q xxviij una milicia t̃ diffiniebat quod apud reges et
ꝓncipes et t̃ alios gl̃oriet milicia in quoda triumpho
et gaudio et solacijs & ſſt et t̃ota sciosa et pcedat ultra
gaudia et solacia habeb; septimas missias: —

29 q xxix milicia q̃ t̃ maiorib; audacie alle in q̃ mõ timor
audac̃ nitid sua; mari exponit mors ſſt alle q̃ ad
bellũ vad & vadit et d̃ mab; mundy et omnẽ ꝓ pecta
et amo sanguẽ ꝓsudit ꝓcesse & ſſt q̃ una no ꝓsue milit
sep̃ sepulci ꝙ sua pecta tñ nasci ꝙ t̃ra sibi ꝓ
minicia sapptet et cũ sit et ꝓ pũ paganos ar ſi esset
t̃ sensibilis et ꝓcordis no t̃sistẽ ut vẽ duct passio
illud ꝙ & ꝓsecut me et nos sensi salucãcer
mei et nõ sedui sic ꝓ fo 18 b.

30 q xxx milicia alla t̃ d̃uocare t̃ medio mundi & alli mi
lites q̃ vadit ad sep̃ hierusalem attingũt vies ꝓ
31 ꝓ vies mundi pales ꝙ vies mundi europa gen̄ ꝙcedit ꝙ ꝓsent
asserẽ ꝙ ingta alexandria attingũt alij milites ꝙc.
nauct ꝙ sua milicia

31 q xxxi una milicia similẽ t̃ et ruinãmor nõ milites
alij ecc̃ t̃ eos bello ꝓcussi ꝓtrad̃ se et vinc̃ alicui sc̃ssit
et alijs ꝙa alijs ꝓsecut̃ occidẽs ex militibꝫ et qui
dicic glor occidi occisse t̃ et no mũ t̃ vicꝫ vinc̃
ꝙ eos t̃ nouicias ꝙ se dicit habẽt ligis fraudib; alq et
sacrilegijs laudily cuct una hierosalimitana milicia quia
eos exhibit cõd mẽt et nobilib; miles factꝫ no mũ e
miles ſſt ecc̃ ibi ꝓcessus

32 q xxxij alla una milicia t̃ gñs sit q̃ eos nobiles ibi pu
nit de occidẽ et cadẽs / senes et pueros

33 q xxxiij ꝙ una milicia t̃ semnar qua ora q̃libi ecc̃
t̃ sint d̃uosa et d̃na q̃ lange alt̃ alijs

38 q xxxiiij t̃ honorabiles orby q̃rby una ꝙs milites, papa
cũ honat reges ꝓncipes comites et baꝝnes & mile
ſſm cardinales epi et alij clerq et d̃ligiosi plebei et vulga
res sencta q̃ueres

39 q xxxv milicia una speciosior t̃ quia maneri pia et pi
ous et pensis acquirit ꝙsecti cũ milit ꝓcingũ ad
sep̃ hierusalem. & sic alia milicia maior et ꝓdic
pcarnia q̃ fit et t̃ stabiliant ad sep̃ & ꝓpagant et
obligabit q̃ totũ no q̃ locũ t̃ una milicia

35 q xxxvj milicia una t̃ magis disciplinatiua laudem q
et q̃ milites sep̃ sepulci sint magis modesti et disciplꝫ
nati sciosi et melioꝝ moꝝ gestus q̃ alli milites bellorꝫ

34 q xxxvij & ſſt una milicia scientiosa nitid cetis et magis
ꝓsequ milicia et una miles adsſſt libris studꝫ inter scriptis
et cani testamẽti fructꝫ cũ placa sũ et cum duct q̃ & ꝙ mili
tes illi ut q̃ ꝓly et clerici et orꝫ sunt loqui de scꝫssarijs
bibliꝫ de passione dñi et de alijs q̃ milites sacdotes nr ꝓfo
q a. ibi miles nitid expticijs prentes efficit ut ꝓ t̃ra ac
et pũ ger ibi gerent & ꝓfect̃ & dulgencias capiosi sues ꝙsequ
ex quibꝫ orby nitꝫ scientꝫ & sit una nide fo a a

38 q xxxviij milicia una t̃ fidelis quia salute suum et bon
carnalem sui ꝓximi & militeb sep̃ sepulci videt et ad sentiꝫ
q una fides t̃ nobilis et ornatissa ſſt & ꝓfect̃ ſſt alioꝝ de q̃
fide utta habẽ una t̃ alia milicia

39 q xxxix ꝓ ex orby ꝓfata q̃ milicia una t̃ magis nidoria nite
ctime ſſt nitid alij militeb nec sepulci nõ meret t̃ ſſt semper
mne cũ q̃ nõ nicias si set q ad eos d̃quirat

40 q xl mo et vltimo milicia una hierosalimitana t̃ felix milicia
militeb ac sep̃ sepulci t̃ ꝙ ingta una ꝓ felix milicia
quia sit una maneri stans exultat nõ ꝓcurato sep̃ sepulci
glor sũ ingta t̃ ꝓ ſſt & ꝙ & ꝙ ꝓ sit felix t̃ & t̃ supna
celestiq̃ctus dei gl̃oriat̃ sit sno nõ felix t̃ q̃ t̃ terrestri q̃ctu
nisteria ecclesia ymitat̃ & sit felix t̃ qui ꝙpũ t̃ gta audet et
tissimũ agnũ maꝝ precioꝝ ſſm et ꝓpiat̃ felix
t̃ qui xpi vestigia et libꝫ ingtis ſſpere et septies ymitat̃ & de
osculat̃ ſſpsit & sit felix & qui felix & qui felici vite ebria ſſpe & ſſm sit
sep̃ q̃ctus terrestre audire felix t̃ quia dic q̃ alli q̃ cruciat
sep̃ q̃ctus nõ sit & laudẽ audiẽt et audient ꝓ dubitatiõ
ceia et ꝓto t̃ celeste q̃ctus t̃ laudẽ et ibi vegẽ t̃ sine fine
ve vocabit̃ q̃ t̃ terrestri q̃ctus t̃ ꝓspiꝫ t̃ cruce et t̃ sepulc
ꝙfecerit t̃ cred quor dictu sociꝫ q̃ubuerit nesciꝫ ſſ preco & ejꝰ
ꝓ ſſmineria militeb sep̃ sepulci sup̃ alios milites — Odhoc
milites hierosalimitanos scribit bty bernhard̃ sic mozlagte t̃ q̃ corp̃ gl̃iosoꝝ et
sorta militaꝝ descripsit et milicia expsedit militeb secundũ ꝓpꝛ capitulis

felix milicia sep̃ sepulci

Galeni defuncti alla morte

Misit eccam de diuino officio illuis^no
fuit peruisa eius ⁊ sepulcro q^d acto
⁊ dnico sepulcro sit mo dicto fo^o 184 b. Lauga ut nar
pit mortem dñi ⁊ oes p^ncipes ⁊ p^o^tum ⁊ ms
sob celebrue dñi fuit pausatis / ⁊ Hic gilaug ⁊ oes et loc
sera ⁊ lumuly ⁊ lustrum ⁊ sporro virgilio illuis mortis et q^d
nauces ⁊ loca sera ⁊ replet ⁊ ciuit, et oraco meos ac dnico
meo ⁊ q^d celebr repide redisse et pene utiles erat ⁊ dñani
⁊ hijs quily pmisera q^d loci sera uicecia corp Galeni uelle
⁊ q^d meis ⁊ dilectissimis scribi et hinfactoribi, qui mia ⁊ manu
ad mortem pueruerunt ⁊ relinquebat ex pesa ad illa scissima
loca sch^di dio ⁊ rege quo milites p^dicebant ⁊ scedi ad sepu
mdeq calcuna, et cera sa lumine et altramento posito in me
sedi mortis supe scissima ⁊ q^d sepe cruy in cruc fixa sterat
et cruy q^d sepsi nam q^d quily oraco ⁊ q^d ingressi pmisera et
q^d quily scribae Et, mihi signati sit ⁊ Galeny, accessi ad
oneta ad pedes eius sepe sera, et dni genuflexo pedes oneti sepe
uisse sera, posui et q^d quily signato et q^d hijs ⁊ necacie
dñi eius singulare fidei ad illa deuocoe tabilla q^d
q^d sua lucrigna te, mihi miserit signatu ⁊ hec supplicat
sch ut ⁊ deute efficacissime oranis dni ⁊ eccie fidei, q^d mea
exili oraco acceptra dignaret, et si ma q^d mea, meita tu
q^d meiba illuis q^d quily oraco fidei deuocta oinari et defur
ros ⁊ deinde ad alia loca dñi scedi in carta et ad q^d sup
scissa loca ex pedi quos dco ⁊ septos, quale et singula in
dam at medum modu tuscar et militibi ex pedis missis le
ge ⁊ recipimi ⁊ dum loc segnati fo^o 110 ⁊ 6 ar^o stet Galeni
loca ⁊ loco ⁊ mentris capis dñi illo mdo et missa Galeni
dñani Hic ge fuerta carmen sanna missa ⁊ pecis
mone de resurrecoe dñi ut p^s in pcessa fo^o 189 b.
Et ita finito fuit officium p^dcm et ona ad completa fuissent
et duas nunios exspectaremq ut nos emitteret exac
subito orta ⁊ gelacia et acre exacto, qui milites nouellos
milites et minutry qui ex eo q^d aluda de pegnis se pe
gesserit et miles finty fuerat qui tm mitis familij Galeni
cet Et quis bonj et pompy socios ⁊ dignitati milicie
sibi pcinanty sibiq^ pegnu milites comites et barones
plancie ⁊ recepabat q^dlij ad milites sibi q^dsij cu stefa
fabat et ita q^d se ⁊ sera cu stefat et gelamabat Et ut
ad fecy fotes incarcato fo^o 182b cousa de uolutia fissi
cauacauit dcs milites ⁊ cauy gloriosa, adhuc ante
altue maiores dñi q^d ⁊ litigu orta fuerat q^d nauc da
ad uincauit et dcs suos socios ut dicit gloriosus illuis
uicisse mily audiuit, declarauit dicty se socios illuis mi
nus esse militem q^dli Galeno dñi pa ecclia fuit quie

litigium terminus super nouellos milites

tata et pacificata et illaboy soriy a milicia fuit absolutus
Et ait ad q^os prob scitur ve colloquiby uenerat, mãu
ad mandandy et q^uescendy Illa nocte, no ascedi in scily
ad mdeq sijen si, negaty admis meis nouellis milicy
by ut eis eis illo die ⁊ hospitali maneret, et ad q^d secundum
& q^uietudine milicie facte eis fuerat ⁊ q^d et fieri ⁊ q^uo
nos sciy uulgaci et vgentario semper in latino seremur
ignari fuerat dñi illi sectatores! Et hortata militum

Illos deuotiones et ut ex cassi ea ad q^d se
dei magni amoris obligauerat ⁊ susce
milites optimi p^ncipat milicie ⁊ sesto septe
spm gritauit, quo tanty animi magnimi sic
allecti cpis ad obsequia redeptoris ut post declarate puta
ceris uellent ⁊ p^m ex pauc selecti solo natalis regnum
q^uerebas has pegrinas et sonos pio quicy moti ⁊ posea fut
misericordia ⁊ dul gemas gsenti milicie sacmentu ⁊ famule
mongy sac milicia usu ad mdm fideli dramus q^d qo
pugnatoy pia uoca ⁊ tenacia pede et gotam psecutes
pacto posuisti nunc ad excessus eq uocauit ⁊ exhortatus
singulis ⁊ p^sposuit ⁊ milicie susceptas tot ciuilby ad
pugile animum et q^d spm uicty ⁊ exhortatus
de die ⁊ die ut q^d ⁊ dubi nouo gone ⁊ dum ⁊ Benica
ac Bizuelensi Jordan^s acco ⁊ q^d possent stre adusy pfidi
ut omib eoda uera adzelang ea ⁊ q^d sue ⁊ propue in ad
dñi sepulci et hec q^d sete necessitatiby suore q^d et
affectus audio pie gsideratis uedociby ⁊ flumib ⁊ et
gladio suo q^d potentissia supfemine sum adulescentes de
pueri ab ⁊ in uolet ⁊ psecutionis odio arcy q^d fidei
mee saluatois hostes q^d dolor ⁊ ⁊ alienabit
loca de sc^a sion ubi ecclie ego ⁊ ⁊ ego pulpa genuit!
ubi pro meruit dñi sepulci sua ⁊ fuga loca
cessuego xpus ⁊ mdm sue ⁊ surrectois gta mi
pleuit ⁊ dlus reanit ⁊ alienauit subiri ⁊ impia nacio
um ore gentes Ne illius ap^ri uiscia pietas ⁊ mis
ua q^uere ep^s ⁊ tribus ⁊ et mis ⁊ ⁊ ⁊ ⁊
ecie ⁊ audire ⁊ actu ⁊ dñi ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊
miles sc^i sepulci ⁊ ⁊ q^uat ⁊ ma ⁊ ⁊ ⁊

ut amplius vigeat victorie cum non desit militibus corona glorie
Milites vero Christi qui contra infideles arma sumunt secure [illegible]
sancta prelia domini sui et sponse eius cum prelian[tur] quibus metuendum
nequaquam sit aut de hostium cede peccatum aut de sua nece periculum
in quantum quisque moritur pro Christo ut ferenda sit aut inferenda [illegible]
in quantum talis et secundum quod interimit et interit securior quia
et sibi Christo pro obsequium cum interit et Christo cum interimit
non quidem homicida sed malefactorem homicida sed ut ita dixerim
malicida esse plane vindex et defensor reputatur christia-
norum. Non morte et pagani christianus multo gloriatur quia Christus
glorificatur [illegible] milites strenuissimi et ad
[illegible] et [illegible] christiani [illegible]
[illegible] ad [illegible] quidam voluptuosissimorum [illegible]
[illegible] orientis [illegible] christiani [illegible]
[illegible] domini [illegible] studere [illegible] et quis [illegible]
[illegible] offensas [illegible] et [illegible]
[illegible] hereditate quibus [illegible]
[illegible] non sustinet et [illegible] hereditatis
[illegible] sustinebit [illegible] qui [illegible]
[illegible] dissimiles quod iuste non tollerent [illegible]
[illegible] milites et [illegible]
et zelus fidei eius [illegible] et nequaquam [illegible]
[illegible] ad hec gloriosa pugna [illegible] et [illegible]
gloriosa corona :— ·:— Orantis finis
[¶] Post hec finita [illegible] milites [illegible] et
[illegible] terre sancte [illegible] paratissimos esse
[illegible] reges principes et duces christiani [illegible]
[illegible] zelo [illegible] quorum [illegible]
ad [illegible] utilius manere [illegible] nisi [illegible]
totius occidentis [illegible] anno domini octingentesimo
[illegible] karolus magnus imperator [illegible]
[illegible] zacharia et alios imperatores constantinopolitanos
[illegible] toto occidentali [illegible] civitatem [illegible]
et totam terram de manibus infidelium sarracenorum eripuit
[illegible] promissis et [illegible] expulsos
christianos [illegible] fuerunt [illegible] annos [illegible]
[illegible] et [illegible] dux lotharingie
Gotfredus de bullion [illegible]
anno domini 1099 et collectis [illegible] bellatoribus totius occidentis
[illegible] transgressis [illegible] fidelium [illegible]
[illegible] usque Jerosolimam [illegible] milia [illegible]
[illegible] armatorum [illegible] et [illegible]
[illegible] 39 diebus obsederunt [illegible] et capta civitate [illegible]
[illegible] salomonis [illegible] christiani cum paganis
bello [illegible] de [illegible] fuerunt in sanguine
[illegible] equitaret usque ad genua equorum et [illegible]

karolus magnus

Gotfredus

domini sepulcrum [illegible] strenuissimos milites [illegible] ad suos [illegible]
[illegible] et [illegible] apud eos non [illegible] annos
[illegible] occidentalium [illegible] et [illegible]
[illegible] fidelibus et [illegible] usque in hodiernum diem
[illegible] annos [illegible]
[illegible] Et [illegible] tempus [illegible]
in quo fides [illegible] mundo [illegible]
[illegible] lucifer [illegible]
[illegible] recessit a sacerdotibus [illegible]
[illegible] a senioribus [illegible] fides [illegible]
[illegible] religio [illegible]
[illegible] disciplina a clericis a ma-
gistris doctrina [illegible] a iudicibus equitas
[illegible] a militibus [illegible] concordia [illegible]
[illegible] a mercatoribus a
nobilibus [illegible] a [illegible]
[illegible] paciencia a pau-
peribus [illegible] mundi
[illegible] caligine [illegible]
[illegible] deus [illegible] calamitosum [illegible]
[illegible] tempora et mores [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dies et [illegible]
[illegible] caput
[illegible] et de [illegible] pedes usque ad [illegible]
[illegible] sanitas [illegible]
[illegible] et [illegible] loca [illegible]
[illegible] gentibus [illegible] et [illegible] a [illegible]
atque a [illegible] CCC annis [illegible] et [illegible]
[illegible] sarracenis et
blasphemiis [illegible] negleta adeo a [illegible] et [illegible]
[illegible] malis [illegible] et
negligencijs [illegible] christianos [illegible]
[illegible] et [illegible] ad deum
[illegible] ad deum [illegible] in fortitudine [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] misericordia [illegible]
[illegible] sibi laudes debitas [illegible]
[illegible] legere [illegible]
[illegible] terre sancte et civitatis [illegible]
de [illegible] occidentalis et miserabile planctum [illegible]
occidentalis [illegible] et miserrimo [illegible] fideles
[illegible] regum principum et nobilium occidentalium [illegible]
[illegible] domini [illegible] accepi [illegible]
[illegible] et ibi [illegible]
[illegible] in [illegible] et
[illegible] et [illegible]
ego [illegible] hoc factum [illegible]
[illegible] apud [illegible]
hoc factum fuisse [illegible] de officio divino et [illegible]
[illegible] sepulcri

Exclamatio contra infelicia tempora

[illegible] ad [illegible]

Dñs militibz excubijs p̃cepijq celebrãt ꝛ pagã officia
diuina et ꝛ loco ꝛ tẽplo dñi locũ habuit ibiq; de festo alexio
cq; ꝛ stabi festiuitas celebrat quia xpc; pcepq; fuit & ducta fe-
sta die letissimo ꝛ pijssimo cq; ꝛ ofm ꝛ diuino septeno d̃ illene dñi se-
cundo ꝛ die postcq; q̃ accepta sacra cẽ nos̃ eccie me-
dio fit ꝛ & ꝛ xpc; quisq; ingredit se ad locũ. sum & nobis scripta
[illegible] dimissa

q̃ de trasitu p̃ egnatz ꝛ gentes ꝛ matrona judee
ad dñam zacharie vbi maria salutauit q̃ genitam
elizabeth

Prima ostensa die nãc accesserunt duodecim mu-
lieres affinales et assimiles ꝛ matri et quoscũq; ge-
nitis ante sedentes supra lectum matris et de
lectus egressi sunt ad [illegible] auspicale pla-
cens et magna festiuitate et ꝛ matrona
judee [illegible] quibus apparebat quia ꝛ ma-
trona illa optima quidẽ et pietosa si fecundiosa ambitz et
alijs et alijs plena ꝛ hijs p̃cantibz ad dñam ipsa in
altos situata magna et alta de structa tẽ ipsi dicere fuisse
dñam sibi semis symeonis qui equi ꝛ altus sibi cep̃ ipse
plo dñi tẽ ipsi et dñam intra ipsi templum ordinata habitacio
et ꝛ ei sermitio. est ipsa et ipsa nã gentes et ad bethleem
[illegible] iuxta hac dñam quia simitti symeonis
symeonis d̃ cõtrahimq; et ꝛ subgessi ab vcepq; et ipsa
et gressi ꝛ alte valde fuite descendimq; et ad latz declini
tute macerias pessimas. illo nãc edificauerat magna
lacu fortissimi sanctalium valde minuto qui ꝛ ipsa gentes
ducte bethsuca et dñam accubarunt dum ꝛ fortitudinis
deq; gelu ꝛ magnaz quez 6 cũ hoc sabalion dolo et
pti ambigentes timor et multas molestias ex eo ꝛ illi
judeis ut de ꝛ magnaz [illegible] ebalia ptemodi ꝛ fames ille
ꝛ q; plurimi baptizauit cunctos ut suo loco patebit
De bethsuca ꝛ ipsa et ipsa ipsi ꝛ gentes et potierat hij q̃ beth
suca ꝛ galilea dñe segua gressi ꝛ nacc sijon cunt
et ex eo ꝛ nalle descendimq; ‖ de fonte bethsuce ꝛ

Post descensũ sabbati gemis marie ꝛ

Dñi ascensũ qui duos mercurios ad nãc fontẽ
ꝛ medio noctiorũ emanãtes. peregridos clarus
et sanus gabet aquas qui effluens valle plusir
ipsa ꝛ irrigat et fecundat et puribz ꝛ alli pcul sagit sol
dicit nocent bethsuce, nãc gemis, pmitz ad ch pfectz
semiuit q̃ balbat ꝛ bta virgo aqua ꝛ ipse et pucpe elizabeth
patrẽ ꝛ ad dñam ingressure ꝛ ad sepulcra ꝛ ipsi quod zacha
rias dixit cat sabbas et ꝛ cochlon nulla habuit nocens alia
q̃ pecta et arrecta et ꝛ utcunq; matrona habuit famulat
familia ipse et plestijs alendi fuit alimatz nichij nasit nus p

nãc matrona judee

dam̃ symeonis

bethsuca fontali
cum formula

q̃ de bethzuca nide p̃
macij q̃ bict ꝛ macij q̃
11 et 13. inter nia :

duc dog zachaie
fuerit

illa nãc ꝛ festa ipsi virgis q̃libz [illegible]
et fons ꝛ medio stabat et ubiq; dñi deseruiebat
illo nãc ipsa q̃ cũ ea ego nesciebat ad salutandũ et seruiendũ ei
zabet q̃ salutabat ꝛ dñs ꝛ gentiani loco stat q̃ pueri
puelli joseph baptista ꝛ ipsi q̃ stat ꝛ seruare dñs ipsa
debeat ꝛ pa elizabeth cũ bti maria ꝛ ipse et obstetri
cz et famulabz zacharie nãc cũ eis et seruis ꝛ
seruiũ nãc bat [illegible] ea no nascent ipsi ꝛ babz
puellarũ q̃ dñi tepus pueri ꝛ dñi cant

Cum ego defante q̃ de loco ipsi q̃ ctr ego
ctr ipsis [illegible] elizabeth salutauit
et ipsius stomachus ꝛ ipsius ad latz sinistr
gtr pmũ dñus zacharie ꝛ seruare et cũ
ea accessus fuerit [illegible] clausũ ipsius ad q̃ lapidibz et fu
stibz ac baculis pulsarius ipsi ipsi ꝛ ipsi exiit nobis diuersi
bat ac pueros saluare dñs [illegible] loco q̃ q̃ nun
no ascenso ꝛ reuerti et not q̃ piuet ꝛ cat ac ꝛ ea sacra
rius quida ego bestia q̃ dissimulant se nos audire si cũ
uidẽt et q̃ueros saluare ipsi q̃ erebat notiũ alios
queret locũ ꝛ ne adi descedit ad ostiũ et eo pulsato
stabat cũ furste ꝛ ostio et ipsius cũ cũ tricis et obscure
bat ne quis ꝛ ipsi quasi q̃ sibi ad pecunia sacer
dote cũ sibi data fuisse furore ꝛ misit et not pugnes
sus ꝛ dulcis stati ac ut ꝛ gredi ꝛ ipsi ꝛ exanit ipsi
alta voce ipsius [illegible] ipsis mãc magistrat dñs mea
et cũ dño tam ad loc̃ ipsi ꝛ que mãc ego elizabeth salutat
uit ego ꝛ ipsi ꝛ utero exultauit elizabet ꝛ salutauit et q̃ ipsi
maria ꝛ dñe dulcissime dñi ꝛ ipsi mater ꝛ ego
tu ipsi q̃ libz ibiq; aliqui magno sensu ꝛ ꝛ ipsi ꝛ ipsi
ego loco ꝛ ipsi ꝛ gradimq; et ꝛ pulgeras plerisq; remissus
ipsis ꝛ ingulare mãc letrad ꝛ hac loco habuimq;
tu bti ꝛ ipse maria q̃ hac ꝛ ipsi gaudiũ q̃ angti
salutacõs ꝛ secreto q̃ ipsis sui ecclesiã et ad ipsi
gerebat hic ꝛ publicũ q̃ alibi salutacõe et dulci
tudo q̃ mebat ipsi et pueri ambo ꝛ matrib utcis ad
matres gaudẽs ꝛ saltabat et gaudebat ipsi et ambe ma
tres ꝛ solita letitia affect ꝛ erat ꝛ subtilissima ipse maria
de gaudiũ q̃ ꝛ mystica salutacõe percepat hic ꝛ monas
tũ finit et q̃ dñs ꝛ ipsi et ipsi phat ꝛ dixit maig
gaudiũ ꝛ ipsi habuisse ꝛ angelz et ꝛ nazaret
q̃ ꝛ salutans pictaue q̃ ꝛ ipsi dñs tecũ [illegible] tu
ꝛ mulieribz ꝛ elizabeth voce magn clamauit benedi
ctus fruct mulieres et benedict fructus ventris tui ꝛ

loca scriptoris q̃ ma
dij ꝛ alle

Aue maria &c 6 vs osculū

ad dnicā aduentꝰ ad dñi nr̄i saluatꝰ

Ad vesperas et psalter 6 vs

Magist̄ Jacobꝰ de Pistorio

et ar q̄ bēssia ego maria plg delexit in q̄ pabulū fructū
uerbis sui q̄ sepazet ad eū honore plg gaudebat q̄
ad p̄cem Ricardi at solū ea Cudreta dñi ess elizabet
bet ea Cudretā q̄ clamat et fructū uerbis suis et
q̄ gaudeū ingenio augmētat ipm ad angeli salutacōz
ne ingenio Cōz ingenē letitie causā ꝓmpsisseū
ad salutacōz elizabeth, ꝓnidisse dicit mariā
ea nec do Et exultauit ꝓ mente ꝓ ipm ego
loco angelus salutacō sunt gpleta et pfecta ꝓdo de gra
dñi q̄ nos p ingenī Gabrielis q̄ ingabeth tr ad ip̄m uerbo
ad potentiā q̄ potuit accipim q̄ et tā ex angelo q̄ ex
elizabeth ꝓpetit uicib; Aue maria Ingen osculū da
tes ingenī sue elizabeth et salutauit et osculū dedit
Dicit ei Aurelius Guilhermi Est tā o maria q̄ osculū
audet q̄ osculū angelici q̄ maria et tocar
osculacōs q̄ es salutacōs dñi q̄ ea salutacōz
oculi enlumi elliſlini sunt estelle xulet angeli pulchre
uultū ei xulent Removēt gremi sunt ꝓfecta tale
sentū ꝓfigurādū pdacōs spacat plenā q̄ apud
ptinos q̄ctudo tolenit q̄ ad q̄libz oraz dñica ad
dant ip̄ aue maria cōa ecclesiā q̄ ex ordinacōe q̄ tu nouelli
Dicunt no Ochō fq ex ordinacōe nra et notant ecclesie
eubricē de charis dicendū ultra fiat mencio de aue ma
ria ꝓ nr̄i dicī pcedere De qua re acta fuit disp
tacō ut aquada accepi ꝓ ꝓsentē et examinēs eā
Carmelitis Ipositq̄ uolebat q̄ ad pcē nr̄i addexet ip
aue maria et cetera nō et de eq̄ uolebat dicere sibi
nō ee ꝓcipue ecubricē ad ꝓpaz et gaudia fuda
ta fuit ad ip̄m de uolutq̄ ad ꝓtz affirmatiua ꝓpo
sito diffinit et bulla q̄ fecit dicēs ee aue maria pq
pce nr̄i De nr̄i mos tripli et nouata et antiqua
solet q̄ctudo q̄ solebat in q̄ ip̄ pce dem ecce et in
q̄ gratia aue maria benedicta ingenē maria saluto ip̄
ei ingenē cetera q̄ apli ad dep̄cōs nre ingenē saluter et
q̄ctudinē pcē abolita et meo q̄libz Ennauit
magnis labozib; egregiis seu ergo q̄fessor ingē
Jacobꝰ ꝓcegen ordinis ꝓdicatoꝝ gnatq̄ colanensib
hyc ingē et ego fuimꝰ ut ubi dicā collacionē ambo
q̄ctu basilicē et dñi cōs ꝓuocet sua q̄solato ꝓ
ffi et eisde scolis subesse dño ingenē disciplinā et q̄
Dic ingenē Gabrielis salutacōz et sua ingenē
valu quia ingenis dñi cōcepta et q̄ncepta nouū de
uotū ingenī mādauit a q̄ctute usq̄ nūc nō desistit
laudes glosissē ingenis mādauit q̄nocē et augmētauit

-: psalte 6 vigil :-

psalte 6 vs cū cant

ōdmā psalteū 6 vs mane

labeāuit et apud sedē aplicā pbulla Bulgarie q
eaq̄ obtinuit Et Ord ffr̄ Cruciferū et magab Bul
garias gerdir ordis Et ad nr̄os ꝓtatu nucesq̄ pce nr̄ et aue mā
tere Et septimana dicendis q̄ oraz vosarem Et vigi
nis mādauit hāc bullā Et ordis pligi et ē sōpli
cida at ꝓfatā acōz ai die tere Dicunt et cantat
ea psalteriū Et mane et pallis sue ꝓmptitudē pleni
Et dulgarie set Et unita et sancti Et nobis dñs at psal
terū quia sue psalte Dauid q̄ tres q̄q̄genas
sue et alleluia Et pueri q̄q̄genā ōdnat Et gaudiū ad
ordē ecclesie et pueros xpi sua ad q̄ passiōz 13 ai
and et glificacōz filij ad huc pueri q̄q̄genā addut
et ex pce nr̄ in Ll aue mā dicunt singulis diebz
Dicens q̄ libet psalmoz ꝓpfert et nisi pglau
Dat do de cet quando ecclesia ecclesia uetus a requie
sanctī et ꝓdo ē q̄q̄genā dicunt p ordiē ut ꝓ
psalterium ꝓficiāt Et dicā oraz ire Et q̄q̄genas
dicunt ꝓsignat quia no unq̄ decies ē Cruz ingenē
bū et fructū uentris ei Gabriel q̄ ingabeth et ꝓfe
tissa uirū xpi dñi et aue maria et ꝓfectus
que Et ꝓdo et q̄q̄genā gte plant et ecclesie et
ei pueros Et ꝓdo et q̄q̄genā gte plant et ecclesie et
ei et mōtē ꝓ Et ꝓfessuras eccles ei et sua ad matis
et uocaz glificacōz Et ut ueo dla esset magis adiuta
et uiuz redicosa ādiuuet amq̄ ꝓ pce nr̄ aue mā ecclesie
et aue mā ad gratiaz actōz q̄ ei singulari beneficio qt̄ gre
plani ut puta ꝓ pce nr̄ et sunt et aue maria dicunt
gratiaz actōe ꝓfectio ꝓ uocatio Et pce nr̄ et sunt et
aue mā ꝓfectio natiuitatis et ꝓfectio ecclesie et nob̄ ꝓ
hanoē et ꝓ regno obtinendis ꝓfectio et imaginis
oblatq̄ et triplo tuq̄ ꝓpter et mā penitentia tuq̄ et mā
et ꝓfuga ac ꝓfectio ei ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
et obedire et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
dicat et pce nr̄ et sunt et aue maria et ꝓfectio et ꝓfectio
tisma et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
et nō ee ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
et mādatis et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
eucharistie et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
passionis flagellis et agonia et mōte et ꝓfectio et ꝓfectio
et cruciatus et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
flagellatoē et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
officio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio
uauit labiis ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio et ꝓfectio

odivit plen precavit sunt quae ante in dicent gratia resurre
resurrectionis [illegible] excellentia ascensionis [illegible] gratia pro
sancti missionibus [illegible] pro honore beate virginis assumptionis [illegible] pro
testata judiciaria et pro pio judicio [illegible] Et [illegible] illa
devota et solaciosa [illegible] assessisset [illegible] super predictas
magis jacobus [illegible] emulos beatissime virginis marie [illegible]
bant oculis [illegible] admiravit quod materia illa devotissima
et [illegible] fuit disputata publice [illegible] colaione
si quis quolibet et [illegible] esse puram utile et beatissime
virgini acceptissima Et tamen [illegible] sufficiat enarrati me
fuisse

¶ De loco ubi zacharias

Post modica in loco ymnum benedictus dictavit
predicto habitaculo ascendimus de [illegible] ferrarii [illegible]
gradus lapideos super testudine ubi quondam fuit
pulcra capella et in ascensu intravimus ymnum
benedictus dominus deus israel quia ibi sanctus zacharias repletus
spiritu sancto in concessione pueri et habetur luce i Ibi illo ego
autem ad superiora venimus ubi erat habitaculum in quo mutus
zacharias sedit ibique postulato pugillare scripsit johannes
est nomen eius plenus est apertum est illico os eius et prophetavit dicens
et cantans benedictus dominus [illegible] ego in [illegible] nos [illegible]
mus et in [illegible] recepimus [illegible] quam servixisse
[illegible] quantum nos ad locum [illegible] et in sinistro pa
te vidimus magnam [illegible] fenestra facta [illegible] reservacio
in hoc reservaculo in [illegible] elyzabeth [illegible]
sanctum johannem baptistam et abscondit quando ferreni herodes
discurrerent per fines illos ad querendum et occidendum infantes
[illegible] in illa domo ascenderunt ad querendum in [illegible]
tes [illegible] viderent quos senes [illegible] zachariam et elyzabeth
non suspicabantur apud eos quesituri [illegible] et circuiverunt
et puer johannes mansit in illa capella fuit alcina [illegible]
et testudines ruinose et in [illegible] antiquis [illegible]
tu superius [illegible] inclusa et [illegible] super testudines
[illegible] at [illegible] blanci coloris ibi [illegible] fabe
[illegible] nisi ibi [illegible] olim fuit ibi pulcra et [illegible]
sa [illegible] et habitabat [illegible] in cellulis [illegible]
[illegible] habitacio deserta omnibus miseracioni [illegible]

Ab hoc loco [illegible] ¶ De loco per quem sanctus johannes
[illegible] descendimus fuit natus in [illegible]
et [illegible] ad fontem [illegible] regressi fuimus
et de fonte in valle per diem ascendimus et [illegible]
sublimi essemus ad [illegible] magna [illegible] et in ea [illegible]
[illegible] lapis [illegible] intravimus [illegible] illa
in eo loco [illegible] natus est johannes baptista [illegible]

[Left margin:]
ibi reservatus puer johannes a herodes [illegible]

[Left margin:]
[illegible] zacharias ibi [illegible] occisus quod noluit [illegible] patebit

spectra [illegible] nativitatis [illegible] ad sinistram partem [illegible]
in capella [illegible] ostium [illegible] ruinas et [illegible]
[illegible] ego ascendimus et [illegible] scalarum [illegible]
ut [illegible] super [illegible] et ab alia parte super caput
[illegible] descenderet et [illegible]
gressi fuimus et tamen [illegible] capella [illegible]
videre potuimus nisi [illegible] capite capelle [illegible]
[illegible] sub [illegible] baptista natus
fuisse [illegible] ego [illegible] nos et [illegible]
loco [illegible] plerie [illegible] accepimus et
non modicum consolati et [illegible] adamo in fide consolida
ti fuimus Ex illo et desolata [illegible] per [illegible]
[illegible] et [illegible] sanctus [illegible] de
consolatus [illegible] et [illegible] adamo Et
nisi hoc remedio deus nos consolatus fuisset [illegible] non modica
[illegible] in illo loco fuissemus [illegible] sancti loci magnum [illegible]
[illegible] alta fit et [illegible] et [illegible] de [illegible]
plena bestiis [illegible] et [illegible] et non [illegible] ibi nisi [illegible]
et [illegible] et magnus [illegible] sancti [illegible]
bestiis [illegible] vivere inter [illegible]
quibus olim clerici et [illegible] sanctus [illegible]
[illegible] habitatio in loco

[illegible] valle [illegible] et desertum sancti johannis baptiste [illegible]
habitavit adhuc puer [illegible] ut de luce [illegible] puer [illegible]
bat et [illegible] et [illegible] in deserto [illegible] ostensionis
[illegible] annos [illegible] completa [illegible]
[illegible] desertum perijt et vita [illegible] annis
[illegible] de eo [illegible] deserti [illegible]
[illegible] petisti [illegible] vita [illegible]
[illegible] justitia [illegible]
[illegible] aquis [illegible] Et sic johannes ut [illegible]
[illegible] quibus [illegible] quibus [illegible]
in [illegible] et audiret [illegible]
[illegible] deserto [illegible] deserto habitavit
sanctus johannes baptista [illegible] non longe a domo patris in quo ad
[illegible] antea in [illegible] habitabat [illegible]
[illegible] jordanem in quo [illegible] et baptizabat de [illegible]
habetur luce [illegible] habetur luce 3 ¶ De loco in quo [illegible]

Regressi sumus ego [illegible] reversi [illegible] sancte [illegible]
nativitatis sancti johannes [illegible]
et dimissa valle [illegible] in loco [illegible] ascendimus
[illegible] ~~[illegible]~~
inde in valle [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] nobe sacerdotalis
[illegible] gladium [illegible]

[Right margin:]
desertum johannis baptiste

[Right margin:]
[illegible] mitto angelum meum [illegible] angelum [illegible] sanctus [illegible]

[Right margin:]
nobe civitas sacerdotum

[illegible] magnus [illegible] johannes [illegible] in deserto [illegible] johannes [illegible] annis
fuit in deserto [illegible] annos [illegible] annos [illegible]
[illegible] nazareorum [illegible] herodes [illegible] pueros ad [illegible] zacharias eo quod noluit [illegible]
[illegible] accepto puero [illegible] de abdito [illegible] fugit in desertum Et [illegible] augustinus [illegible]
absconderet aperuit se lapis [illegible] et [illegible] puer [illegible]
[illegible] per alios paucos annos [illegible] et [illegible] evacuata [illegible]
locustas [illegible] mel silvestre [illegible] in deserto [illegible] et [illegible] sanguis [illegible]
in vasis a sacerdotibus [illegible] et in templo servatus [illegible] bullivit [illegible] de [illegible]
in templo apparuit [illegible] — [illegible] duo [illegible] deserta

arcq accepit ut Galaa[d] [illegible] ciuitate Saul
vex subiit ar orq Gorg ex eo occidit eos pueos Lude
tes ar q̄ sacerdotes ex ea t̄ffet t orce gladij quia
ciuitas successerat cui ut Galaa[d] [illegible] et hoc fecit ex
eo quia dilexat David pace et gladiu[m] [illegible] ar reuenit
ad ēfida cū[m] pulcra cui mōasterium prīm t ancissa fu
quo habitat grangiis mōchi adiacēb[us] suis progressi
ar cū[m] Duti suis ad altā mag[n]a q̄ altare Dnat
t colore sui[m] t quo stipes sete erat cecidit q̄ dū eā cū
t ganeā sete erat t q̄cta et dū ad sua[m] erat poz
no sub altari t fouea t ēt mas t chinam, et Dras de
osculari sua et t Dulgarias plēcie ēmissiās accepq
Dempa ar fouea recātiuus ēpreat adar qua alacq
Dinq t loci dedonlatat loci q̄ mansum[m] supōtauerat eos
mati Dracqui sete Garbā q̄ de osculari sua[m] pq orq q̄ tacia
erat q̄ sedinq ad pausandū paulū t cū q̄ ar aliqui ieuinat
et calā t cepit flere sē Aliqui ar de pegnis t grecsi t ugnicia
illoz mōchoz petebat si Galaad[ites] ēēt eo[rum] ne equinas
nē alias rediuq t ipsis damnū[m] Dnat ex pauperiui Gorg
Sutea dixit quia sacrificarq [illegible] pōtans cubatus
de quib[us] eminq et ma Dnaq[ue] in pace q̄ t sacrifiis nec
natura pōtauerat de ciffluu[m] mōchoz aquas bauste
et de q̄ fluua alueare ar ficoz t Dnat ar q̄ ex Jugor
loca salamon concidarem habuit ad q̄t q̄nq̄ de Jeric
sacq auxeo oueru[m] pl̄oz accepit [illegible] ego recepta
sem[us] a ciuis a simis p dem t alia a ciuiq ma[n]
sa ar aspera et t supraib[us] mōtq ciuitate sacq a nat
distante et fab da mas symeamis [illegible] pl̄ūsiui mq
q̄ uias t ē actoz macchas Jupgressu no appiq
pleno abac q̄sio ar qua de causa quida sacrificarq
nigere et scamdq t media uia se posuit et lapides
t cumulu ggessit et clenatq lapidib[us] t pegnoz agnē
patrē minaba si aquis q̄ ma illa pcessit q̄d suas ar
clamoēs et minas tatq excitq fugitiuit q̄ ad dimi
dia hora q̄uados no nec ex eo ostendebat et q̄
ex clamabat si eos minime adscribit et q̄ illos qui
q̄ gredi ostendebat fodit lapides mittebat ex magna
furia q̄ cogitauit si t mecū pbis qui d minimis nobi
libus ipsis be fuit mq t uia appanes q̄ cato gladiu ut
sagitta t labere globeres q̄ ad ista t ociosis talibus
alijs pbis q̄ ex acetabulis abscindis q̄ dnis q̄ nos
et alia fuit apud eos negimia, dic t eis passioes

hic t long de bn dicta exq̄ fuit illud
Dulce lignū Galaad Dimit lignū sō
q̄ mel arcebo vere idolat figurate
p lignū crucis q̄ ap̄os ex dicta esse
nō fore sunt acq̄ ante xpi aduentū
ritaq̄ debū fis no ignoro n̄ legeta
sed lapide q̄ ex ligno trigq̄ q̄ quidē
mānt q̄ cuiusde causa ff in 3ta 3.

arcq ux[or] saloīs

vacca[rum] cyda
ex Egypto

ociosis Gorg et
auidis ex[er]citalis ff dissolu

alij ēpecty Danis alij q̄ cepta q̄ ex a cor alue fuit co
plexionata et fuit dū alij t fluuius Sydor et alia cli
mata q̄ pauq t exercitus et utriq̄ q̄ alle coegit tam
expedire redire ar ēdūsi sunq̄ ad Langu spacium qua
Daresit ōtra eos moti sijary quousq̄ ad alia uia veng
et tut q̄si ex apposito secum veng Galaaditas valles Jubeas
et ciuitates sitas Dnaung in valle pagis fallonis ju
gressi sunq̄ t pecus et ad offic[ium] missi veng t moti
sijary t pcauerent ar sues officium q̄t nos ut et nos
t ēt essung Dimisi Gor die ar Dffico ar finito q̄libz
ad locu[m] sum se grulit ad summos cibos

Exeuntes t ingressi t pectus :—

Exactus de de
cessu pegnoz
ad Jordanē

Faudio pacto audito
finit a pegnis q̄ pcam
galeaq̄ disparuerunt
se ad ēdūtes pegnos ad nos t galeas
q̄ pegnaco ja esset finita Dtoti ar Jurtelevi miste
qua pcatiua pcanoq̄ esset ne nos ad Jordanē ue
cent Deq̄ ea difficultat et intem media cogitant
quibz pegnos abista pegnacie Jodanis auertat
Lag segutq̄ ar oib[us] pegnis t mote sijary coucing
ad pcanos nagates ut nos ad Jordanē duce nō
ēcusaret pripue in gtq̄ querens nre 4° ex psse
glicat t acuto 10 q̄ sū gēductoe nos ad Jordanē
duce tencan ut pl̄ fro 3 R dl 4 ad Gor pcam di
cebat se nō negare posse quicq̄ facta securitate si
ista pcta pmineria securitq̄ aquauisset negq̄ illu
arcū acceptasset pcepit ut ceserent pcta 3
spo quia d̄ Gor ēti esset q̄cabes nos t uia gt Jorda
expectaret et t solimdinibz Jōdanis Latitaret ad tu
nadeq̄ nos 2° ducebat q̄ t loc illis utta esset ēta
utta de nocis utte t dulgoicie 3° ducebat q̄ pella uia
no t sciecq̄ ne aqua ne pane ut locū quietis aptū et
esset tepus rolidisset et labat t tanq̄ calebz esse pi
clusub et uite q̄ane gremib 4° Difficultabat poc q̄
expesse cessaret eib exlo magne quia optet ut pco
ne soluat spōn cottidiana ductabz et asiunctis
pdnis q̄ t riua sta et pripue expesas uitas glabdz
petut q̄ ad Jordanē natem pfiscut q̄ tu q̄ta
cas ne allegabat si nos suspitabam[ur] q̄ ca diab
ex cogitaret spm impedimēt et t et q̄ pacu
cucaung si tm impedimētu manale et ne t est a
pegnaco finis q̄ defecty uitaq̄ et t uestitate calor
et tenes militeo nobileo debilitati et debileo pasto
luna ēducenti et pde pugaleā pfitenui ēdent

et diu ad mare venit ... ut debilitati istis la-
boribus propter maris agitationes sustineremus. Hoc et cunc-
ti peregrinacione Jordanis praeter paganos [illegible] ...
non [illegible] circa Jordanem vel esse debiles [illegible] galeam
deficiunt quod numquam descendisset si in Jericho mansisset numquam
suadere alicui peregrino quantumcumque forti cum oculis vita
sua preciosa est ut Jordanem visitaret quia vide plures
antiquos peregrinacione deficere et mori nobiles et fortes

Scandalosa gesta

quia in prima mea peregrinacione deduximus eum in regem dicimus
litigando cum paganis et teutschel manus pro quo molebat
nos ad Jordanem ducere et ad [illegible] se [illegible] stabat
peregrini et paganum per [illegible] et se [illegible] ubi pes-
simis se lacerabat et oppleta ac obediciones [illegible] et
[illegible] iaculabat [illegible] et
[illegible] in [illegible] scandalo suffecerunt ibi quidem defen-
cia vici passionatissimi quod [illegible] paganos [illegible]
et per regem [illegible] vellet [illegible] Venetos [illegible]
paganum [illegible] peregrinorum dimisit eos ut potius
descendere voluit si nos solos cum [illegible] [illegible]
misit in quo facto infidelissime egit non sic [illegible]
[illegible] nos custodire [illegible] unus [illegible]
si [illegible] in Jericho quamvis [illegible] facti fuerit [illegible]
unus in mari [illegible] Sed [illegible] mea peregrinacio-
ne per duas horas difficultabat si cum videret nos plurimos
et corpore [illegible] non acquiescentes condescenderent [illegible]
non cibos et potu [illegible] vellemus nobis
[illegible] exposuimus [illegible] d. Berissa
et [illegible] nos adest.

: XIX :

De recessu peregrinorum a Jericho ad Jordanem fluvium sanctum

Recessus ad Jordanem

Dormimus ante media nocte sicut surreximus et ad earum [illegible] vallis Josaphat [illegible] et ibi quia sabbatina dies erat de [illegible] officiavimus et post hoc in montem [illegible] ascendimus ad officium [illegible] post prandium et post meridiem acceptis sarcinulis nostris [illegible] montem [illegible] expectavimus [illegible] et asinarios cum asinis [illegible] ac [illegible] expectacionem cum [illegible] hora [illegible] adesset ascenderent cum bestiis ut ducerent nos ad Jordanem [illegible] ascenderunt peregrini ad bestias in quibus solet [illegible] fuit contencio inter quendam militem et quendam religiosum sacerdotem [illegible] asino uno quem quilibet dicebat se [illegible] habuisse et [illegible] miles religiosum [illegible] pugnis et [illegible] [illegible] cum ab asino expulisset [illegible] miles ex [illegible] [illegible] in statu anime recessum pe-

regrinacionis absolvit. Facto hoc ego per descendimus de monte Syon in valle Josaphat et [illegible] abbacia [illegible] per [illegible] ascendimus [illegible] montem Oliveti a monte offensionis [illegible] et monstraverunt nobis [illegible] antiquam

Domus discalciati

domum [illegible] desolatam quam dicebat fuisse domum Jude [illegible] [illegible] hoc [illegible] peregrinis et de peregrinis [illegible] domum discalciati [illegible] fuit [illegible] precepit [illegible] defuncti fratri [illegible] noluit suscitare semen [illegible] defuncti cum discalciare et [illegible] et illo facto [illegible] domus discalciati [illegible] hoc impletum [illegible] quilibet [illegible] accepit officium generandi filios [illegible] a Deo [illegible] Quod [illegible] [illegible] quia noluit suscitare semen fratri suo [illegible] et cum [illegible] sibi [illegible] [illegible] et [illegible] eligens [illegible] nisi domum discalciati [illegible] et ignominiosam [illegible] [illegible] domum suam qui fecerat [illegible] displicencia [illegible] domum hoc maledicta [illegible] quia domus [illegible] apparens [illegible] De loco ubi Christus male-

Recessto peregrinos dixit ficum arborem et eam
Domino [illegible] [illegible] et eam fructus
recepimus [illegible] per [illegible] arborem et vi-
ridarium [illegible] quo [illegible] a quo ulterius
[illegible] ad [illegible] voluptuosum viridarium [illegible]
quo [illegible] ficorum stabat ex quod arbores ficum de pede
[illegible] in via [illegible] quo [illegible] ficum [illegible]
[illegible] et [illegible] et ingressus arbori
[illegible] si [illegible] nisi folia maledixit
arbori et [illegible] ut habetur [illegible] de quo discipuli
mirarentur dixit eis [illegible] si habueritis fidem
non solum de ficulnea facietis sed et huic monti dicetis tolle
et jacta te in mare et sic fiet [illegible] digito demonstravit
montem Oliveti ad eius radices [illegible] hoc ergo
loco ad orationem genufleximus et adoravimus Dominum et indulgencias
[illegible] disciplinam [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] christiani et religiosi [illegible] fructum [illegible] quoniam
[illegible] maledictio [illegible] desicaret [illegible] omnibus [illegible] pa-
recent [illegible] Et inde progressi ascendimus in Bethaniam

Progressio

castellum Marie Marthe et Lazari [illegible] [illegible]
de quo [illegible] fo 213 a et de castello descendimus in de-
sertum montem [illegible] asperas et [illegible]
[illegible] quia sol [illegible] et optavimus aquo

loro meretrice ppetuo appetitate ussq; ad ortu lune et
ex ppetuo defodissent fedes sue tenebre et vesp ad
ortu[m] guidez Damus vastudinata ppetuo habitu pro
tercius ambitus sue mansionis et cur desolata dra-
cones et nycta illa Damus de casinis descendit ut di
paulatim quiescent et nocturnis horis Damus pgres-
si sunt ad aperiendu locu quietis sue nunc et retro qui
dam eor cor ruinosa et pendentes ac domibz repletu
Et ex cubilis eor Damus nobilissimus turpz ingredere
Quinti ppositu[m] habitacula et curtes et ductoris mei scor
sus cecidit et macbat sup nos alios parcos ductoribz
ad gregat quida male juvenes nob festi ut patebit
Cu ego collecta set scripsi luna exhinerig et
capita sup saccolos nros ponentes Damice cepit
extra quida juvenis sarvatis occulte et finctime
et tenebris descendit et gnes pegnoz et sacrificiu
pegni q purabat Damice arripuit et ad eo ad sues
cubicula et pegnus alle cu suis sociis scala clamoris
sacra celebrit pdyodico tumultu facto alij occulte
descendit et fugatis sacris cu pace casco et fumigatis
demibz et Damis ambo ad suos gfugit qd ut pegnus
et robust Damice cepit et pegnos et sui admiracu pu
sacauit ad hor pegni surrexerut et pulsi cu pulsu
gn sacrificatos interficerut et fuit fadz tantz tumult
bg et et sulbz et surrectioni cu gladijs et cultellis pe
genias a se repellu coacti fuer et lapides gn sclena
batentiu cu ad huc patrat et cepat quia si nonz lapis
missus fuisset [illegible] dubio pctossiss bellu finisset
factu finissi quies facti cat ibi lapides lapidissimi
ad pacta et pri ego stabat illi gn ostios et galeria
cat pdam at et veut scheleman[us] inter labarib pace
fecerut et [illegible] et nuc
qui cu ibi tumultu sedabat quia multos vexaverat
pauc Qui dat tumultu sedatz esset et multi silerit
quidu sacrificatz occulte factac cepit cu lapidibus
et excitu pegnoz ad hor usufructati occ ad lapides
accurrig et cu magnis clamoribz veut scheleman
tumultuant et precabos ut p tegeret nos ab ostil latro
nibz et quida spectib et sanctis lapides miscat
ipl et nrari cu ex emptis gladijs descenderet cogent
nos lapides lenatos et panc [illegible] at veut schel
man[us] sabotgitaco calig maio q alio ptes ex orde

Turnibz male

vecchio

Julij

Defecto adamij

194

secret et nuce et debilz secumeret descatz de pace
iussit surge tota exercitu ad recessu et sta ascios
ascedunt et loco illo maledicto vessum[us] loci pu
secumetate Qui ibi pes meorez luce pdco q defec
de gestu et pcessu q redit et larcanes d pdc parebit
fo 218a et q tunc pr maiorez pcto nos sumus qui
larcanes nobiscu meis expensis Dungig tollen
fuisset latrones ignoti quia sic primiti dolosi pessi
[illegible] pauco Damus illa nocte q
macere nolebag fugat pdca hospitu nocturnis
lus et edificat ei tuis publicis magnes Damus cu
ntes stabulis et fecens et cellulis supius q dece
bestiaz et hom et stat dog sui et habitacule et su
or suppellectili [illegible] cu pta capta et du
alicui ibi tuissent et reac posset et rambrea quesce
et ca q preparat pt maduratas ibi nr coq nr cora e
habet et cumeli ancadez suos cibos tumuos quos
no tuligidunt ss ibi desunt et gnt illis tumus stat
talia hospitia q quiete hospitaz et Damus nr equit
aceate alia hospitia nisi talia Dimcessio vacua qn
quibz incipil e nisi q ho prepedat et uide q pt talia du
sacia fecerit hospitia aceptalia non [illegible] de fcdz
Joseph q et duisacio existentes pnt apercut sacru ut dict
bestie pabula et ejo et volebat Dus ocide mayseu pn
duisacio manedz et Dus natz e et duisacio eti lu 2o
Ingit adduisacio illo nocte et leti fuim q ptacto moti
fuim q quia habuisseg nocte et secunda pt offensiog sac
vaccaz pt [illegible] pt tu ea luna acta
e et cu magna festinacia descendim q pmo pdcos sanc
pt salutz et q abreptos petreos et quibz ejs asselli seruic
et sui casu tuisse sciut et se submittere de petreis ad
possibile sacie ea illuis descensi sunt petreos et plenu
altu ac stende ex ea utq pte valles q sude et silestia
deg cecidisse q abreptu petiq et ad q sude asceagnt
et descendisset et sat cu bestia pdzg fuisset Dormeabz de nocte
et tedebat dda et nocte sanvatta equitauit nolisse
usq et pcessu juvenis et amata sua nra eg tu nullu
nullz uide potuit quia ecce pmus nigreo [illegible] q pri
mo tecto ipatu nos et sacre potuit et audz at ad
sunt descensu ad eg et capestrea pcessu q et tripunt
et pede nro cu esset et cu sic q pcessu tu sciunt q
et q loca golgote descendim q et q planicie ad ejs locis

et in solitudine jordanis, verum postquam descendentes usque ad
jordanis alveum pervenimus, ubi ego asinos asinarijs re-
signavi et a sarracenis recessi qui se sub arbu-
sta ad quiescendum locabant, nos vero per ipsum alveum sancti flu-
minis descendimus usque ad aquam et refrigerati manibus
in sabulo nos ad quiescendum posuimus quousque appareret
dies, et ibi cum pace quievimus paululum quia non longe
aberat dies.

De officio divino iuxta sanctum flumen peracto in eius litore

XX — Dominica 8

[V]icesima dies que fuit dominica
octava post festum sancte trinitatis cum iam clara
lux esset surreximus nos sacerdotes primo et
officium meum sic in litore sacri fluminis
legimus. Et cum matutinas et primas legissemus
descendimus nos clerici usque ad aquam sanctam et incepit can-
tor alta voce ymnum illum Lavacra puri gurgitis celestis ag-
nus attigit etc. Deinde cantavimus Hodie in jorda-
ne baptizato etc. Sed tamen ad verbum hodie non cantavimus sed
loco eius cantavimus hoc loco in jordane baptizato domino cum
~~[illegible]~~ credidit ea hac in loco dominum baptiza-
tum fuisse a johanne. Ad cantum autem nostrum omnes peregrini qui dor-
miebant in arundinibus excitati fuerunt et accurrerunt
ad nos. Sed et sarraceni excitati stabant super et desursum ad
nos respiciebant. Postquam autem cantavimus ea que in processionali p-
scripta erant in terram cecidimus et sacrum humum de-
osculati sumus et indulgentias plenarie remissionis accepimus
et aquam in ore premisimus quia dominica dies erat ut missam
audiremus etiam non ex negligentia sed ex impossibilitate que etc. ex-
cusat a peccato transgressionis. De balneatione peregrinorum
in jordane et de ritibus prohibitis exercitis eis datis

[D]eposuimus vestimenta mea ut in sacro flumine lavaremur
hoc cum vidissent nostri ductores admiserunt et
locatione ... prohibuerunt nobis primo quod nullus deberet trans-
natare ad aliud litus. Secundo quod nullus sub aquis deberet se immer-
gere. Tertio quod nullus deberet furere de aqua illa in vasculo ad
portandum secum per mare in terram suam. Primum prohibitionis fuit
quia quandoque transnatantes ut in aquis de spinis perdita et in-
ter transnatantes recedunt suam ... timebatur. Secundum
est quia fundus jordanis est limosus et submittens se possit
in fragili limo et necari et cum hac venenose bestie in fun-
do serpunt a quibus homo posset retineri ut ledi ut venena-
ri fieri. Tertium prohibitionis est quia nautigi illorum na-
vium in propterea est in equis aqua jordanis transferunt ut ma-
rinarij sepe experti sunt ... veritatis iam dicta habent

in processu patebit. Nihilominus cum nudati essemus flumen sanctum in-
gressi sumus et in nomine domini satis nudi nos in mersimus. Aliqui
autem milites nichil de omnibus suis vestimentis deposuerunt sed sic — nota superstitiones
in asinis sedebant sicut in aqua sed immergebant dicentes se illis
illis vestimentis magis fortunatos futuros. Propterea postquam domi
redeunt eas in armaria sicut thesauros conservant et ad prelia
eunt eis induunt credentes se nichil mali passuros. Alii
qui pannos vel lineos vel laneos emerant quos in aqua
illa intingebant ut in domum reportantes vestimenta ad placi-
tum sibi ex eis sibi facerent. Quidam in dicti forma demum eos — De campanis baptismo
... aliqui emerant tenuiores parvas campanas
quas ad jordanem secum duxerunt et in nomine domini eas in
flumine baptizaverunt easque in patriam suam duxerunt quarum
... tempestate tempore fulgurum ... tam
tenorem si campana in jordane baptizata fuit pulsata nec
fulmen ut grando nocet per quod totum spacium in quo sonus illa
audiri potest. Quod hoc tamen de campanis quam de vestimentis bap-
tizatis in jordane veritatis habeat an vulgi opinio quam hoc
in dicta sic affirmat ... sit ut superstitiosa videatur. Com-
prehendes. Stabamus ego in aqua cum jocunditate magna
et vacavimus aliorum baptizabat ... jordanis et adhuc inve-
nitur aqua tum frigida non erat sed tepida balneacioni apta de
qua celi ex devotione ieiuni bibimus licet non valeat delec-
tabilis esset quia erat tepida et turbida sicut palus. Sed prae — transgressio pa. de prohibicionis
nostra prima prohibicionem sarracenorum transgressi sunt peregrini et
transnataverunt ad aliam partem fluminis, inter quos primam navigacionem
peregrinacionem transnatavi ... in sota inasi et sedi in arena illa
et scapulari in sabulo extra aquam usque ad collum involui et in
peregrinacione transnatavique in parte magno timore fuit
in alia parte fluminis existens perierit ... illum casum. Sed ego
cum inter alios militibus transnatassem et in alia parte jocundi
in aqua ludimus, ecce subito in genus clamare et ... — peccatum peregrini ex dono
... et lamentabiles voces dabant
illi qui in opposito litore erant. Nos et sarraceni ductores nostri
et ... alij currebant super alveum et horribilibus ac pre-
cudis gestibus quod nos clamabant et nobis innuebant et ma-
ledicebant. Stabamus adhuc attoniti et pro multitudine cla-
morum quid accidisset non poteramus discernere. Donec quidam
peregrinus de alia parte ad nos transnatavit et cum juxta nos
esset clamavit heu heu in quod unus peregrinus de fratribus meis
in medio fluminis sub mersus non compareret. Statim ut hoc
audivimus natavimus ad locum ubi in mersus fuerat et ita
transnatantes expectabamus cum ponere se transnatantem per moram
satis longam. Postquam statim per capillos sursum traximus
et ad litus aliud eduximus eum ad quod transnataverat quia
propinquius erat. Erat autem quod immersus non ... poterat nat-

q̃ ipsa aqua q̃ cod t̃ reuocet cuamitabo circuet q̃ cuncta pr̃
excepanq; cu q̃ stultitia sit arcte, natãdi aqua t̃ trassi etiã
ꝛ̃ssoet q̃ annichilet, ipa ꝑ arcte illa optet scimit ut patet mu
ta aquaꝝ, multq; ss pg q̃ t̃ medũ jordanis sic d̃ sub aqua
existens ꝑ tetigit q̃ tactu adeo t̃rita fuit q̃ oc̃ relaũ
nichil coꝑ ꝑsidi nr̃ breaq̃ q̃ nr̃ cruciat̃ nec quicq̃ solui
q̃ at logo p̃ tremoꝛ stupe nõ potuit q̃ pauco sarracen
ex oppõito stabat et clamabat ut fugã faceret et t̃sm̃ata
ret̃ q̃ pauco tanq; ego illu pegrinũ et secũ aquã t̃ grecos
sumq; s̃ illu paululũ natãdo p̃cessisset utq; meridi cepit
q̃ propillos tendere faciã cõuiuiũ cõ difficulte et put q̃
stabat sarracen q̃ mal preparatissimi et clamabat q̃ duo
ut sũt pegrini bñ natãe, scirent eo assupto t̃ medũ corp
ut nõ q̃ breuicio utq; stringẽt et ad colla corp pendẽt et
ipq; natãdo sic eu reducent q̃ cũ natãe t̃ ripet occi
recos t̃ incaute ipe et illi duo sibi aquis nr̃ se ab eo euelle
potcõt et auulsi ab eo ꝓcurrent. Ille at diuerq; mansit et
utrisq; de stibutu ꝓpono dubitacõ nr̃ mãdauerat, nõ
q̃ occ̃ t̃sm̃atrãm q̃ ad pestimeta nr̃a et pegrinũ illu stãe
p̃mittãm quet ipe nichil uellet d̃ eq̃ iducto. Et t̃sm̃ata
uerunt sũ q̃ et ego t̃sm̃atrãe uellem expertũ inso t̃ nasat
me tuae et tremẽ cepi et sic cogitaui. Hanc celemitate
t̃sm̃atauisset clangatq; sũ ab Gabiten ãdinis uiciat q̃
pligiosq; dnoꝛ dnoꝛq; que sũt. Qi absceptq; fuerã dapsũ
go dilig aqua sorebibit q̃ me ꝓfũdo t̃ frequẽtiꝰ diffudat
Cenitare et ueligiosq; meditare q̃ est fate egrin
cotes ingredi et mãdati tñ gressus q̃ q̃ bñ t̃ dilig pec
nis qui t̃ alio litãe sit. Ps. Secure stant. Ad dñe deus
tuus me ipso de meregar tepestas ad uesq; absorbeat
me ꝓfũdũ nõ q̃ aperiat sup me puteus os suũ. Et qui
dicto citius fugio me munimi et t̃ aquã uelili foe
risset uarijs et pedibꝰ t̃ gens q̃ medũ fluuiũ et sũ
pedimẽto ad aliud latꝰ p̃stat. Et stans assupto scapu
lari Gabitu ãdinis mei fugitare coepit q̃ uix quis
ampliꝰ q̃ din t̃ quamis cã solo me clangẽ ad tñ
pacũ ab Gabitu ãdinis mei, quia ista clangẽ fuit nõ
molestissa et ipa subuerse sic t̃ollcabilis nõ michã
sũ Gabitu ꝓ Gabitu ad nutu mig cuãssez. Qi am t̃sm̃
natacq; deliberassem et facto q̃ sedassem q̃ nulla re mundi t̃sm̃
natassem. Quia bñ q̃ dictacõ tñ ydolatrie q̃ fuerisse dicut
q̃ uligiosus q̃ t̃ne Gabitu fuerãligionis sue t̃ certo defectꝰ
fuisse alibi q̃ stisteng, nisi fit ado exercꝰ necessitas at q̃ub
t̃ stinctus q̃ Gabitu nõ paterer̃ ꝑ q̃ q̃ uidua alias ꝑcat
morlez. Et si uligiosq; tenuẽ sũ Gabitu appacat̃ q̃ ꝓspectu

vacat fff

uligiosq; nuig dz ee
alig̃ sui ãdz clan
gatq

secta cui ipo facto exgnacoz t̃ cit et q̃ uoꝛ pdo fauet
nec de ut mo lo roꝛ — nihor grãde pctm̃ putãdi t̃ delibe
rate ꝓpono ꝓpq; pegrinq; solq; ꝑ stolet, nudq; trucc
pleg turbatq; facie, pallida dmida at sarracq; t̃ equo
ꝓsili ascendit longe fuestc ad ꝓ sua t̃ jordanis et ꝑuenit
illu ad nos cui ut q̃ nõ modicu stupc ꝓpcio ꝓ cõsci
illu fuit pegrinq; alle pulcre facie robustq; et ꝓsumptuosq;
litigiosq; et multꝝ adiacq; ꝑductq; fuit. Hab t̃ altãq;
facie pallida amenuly q̃ntis, obsequiosq; et nusq; ꝓpe
precepꝝ tristis et q̃ dictq; q̃ recda cũ multꝝ annis sup
uixisse. Ad illu cosu ꝑtinca cũ quicq; nõ at̃ fuit ꝓ a sede — aliud pctm
gnis audiui ꝓ anos t̃ medios put mea q̃na et
sedaq; pegnatoq; nauigauerat ad duaq; sedaq; inter mobi
les de alemana dmida at ꝓ maiaculy cotes secũ duxit
qui nescius ꝓsensit sum pctm̃ ꝓpatꝝ et uti solebat
diuinq; mi cgit t̃ illa pegina coe tremeret mi ꝓ jorda
ne dñq; ad jõdanẽ ascẽsset cũ aliꝫ nolui t̃sm̃ata
re aliꝫ t̃sm̃atoribꝫ. Equit tñ se ascẽstiꝫ et aquã t̃
tuit ut se ꝑfrigẽret et lauaret, et t̃ grecos sub nue
usq; ad ambilicũ mergi cepit et sub tractq; pnaqua
nue de cebo t̃sm̃atuerat inter nr̃ cruẽuerat ꝓ ali — aliud pctm
cos sarracoꝝ qui ꝓhibet et pctm̃ ãdo futuꝝ ꝓ
dicut et t̃sm̃atores t̃ clamat̃ sunt illos fuit uisa
edos et uligiosq; q̃ ecclsie ego ferrea t̃sm̃atauit deui
talia ꝑ existens occ̃, ritecs cãpis amisit et nequq
amplius natãe ꝑ potuit ꝑ scimit et stabat tremẽs
et fractus cu tñ ad fuissi robustissq; et ad smgla fugi
liacis ꝓpe cu t̃ rogum q̃ sibi acideꝛ q̃ dicit se
subito ꝑcutu uicibꝫ q̃ tñ rogati pegrinos — duce t jordane 6d
et pq me coꝛ jordanis dicit ꝑ t̃ uenit q̃ aquã turbato ncaci sit pctm̃ cũ
acidit dicui q̃ ꝑ cussu timoꝛ fugiet a sio cu gor uitate 2
git ꝑ siccaꝛ ꝓcul et tibiaꝰ q̃ illa calue accẽ cu
bcat ꝑ sat lentu q̃ dd gor q̃ida dicut q̃ ida calue
t sudiase t illa aquã bibit ad dñi motu fer cut nata
tis accidit et natantez cauet rapet. Alij dicut q̃
quia loca ille ꝓpe t fabrilꝫ ꝓquos jordanis t mace
motum illabat. Ida sit illi q̃da q̃uitio atq; de uaci
moꝛtuis et ꝓ malitia illaq; aqua de Gabitu q̃ues
t̃sm̃atarꝫ. Alij dicut q̃ t̃ uaci pbitus uicibꝫ uenit
nisi q̃da t̃ quãe et t̃ pmittꝫ celestie t̃ accedat deuo
ti sexus ad q̃uis meto. Alij dicut q̃ pctm̃ q̃ugit
et fabi q̃ua accacoe audiunt et ꝓpter q̃ de illis pctis

: Julius :

et quilibz tuet et cauet ne sibi dñs gluigat et illo trace
bo tñsnatat quosq; quda ex fris ymaginem putat se
tangi aut subtq trahi. Ceteri dicut et fore manabilq
p quia tñsnatat et pegnis petulancie et dissolucois q̃ no
expedit tedio sto loco fñdo p̃mittit deus tbulacois
aduersi euenire ut ceteri sceleris matuci et truncati
fiat loco et alle ꝑ̃ mira dei gesta et loci sanij et no
grandi sceleq et no risq secedis et no clamor pystea
canis et no lucta cauis, penitencie et no penitancie
Qz pegni stilo dicut et tloco ta incibili trahe de
posito secum debite matrimat loquanto et ido puni
tur. Q̃ q̃ qui te exemplo aliozꝝ ꝓuicib at molestia ani
de solet matue et de nobe se baptizatibz sit ꝑ̃ sin
ulcdy pegnis q̃ sup nos, secundinly ecclm Galue
anti cu feleccio pudore de nocte et cu matuto
mane q̃ nos, aptassem p dies sedulis uolgi fama
sacietur, et ceb effectu differet ca uolgo q̃ qui, ioc
dane Galuear ulterq; no sere facit et ai Gor tñdiu
iuuenesc ꝑdia, et fluuius maestrut pote, sic ama
gara balueat, una gara iuuiat effici, si dualy dua
ciss ibz trab, sic anni quo q̃ digue finisset soia e
iua Gor Galueo he anis ad recupanda iuuen
te quia erat octagenaie et ultr. Qi Galuentes ꝑ
iordane no semifecerut ꝓfecto malu Galuen esset
cd dnus ꝑ̃ phetaꝝ ylaud oñ bos dicat. pueri ceteq; q̃
maneret et maledictq eis. Aptubile ꝑ oia Gal
uen esset si, ualitudine & fñmitate et senectute
cõpis tolleret et meli carnice afferret. Apparet
sinistro, et phi
lacanis et 3c

q dñs iordanis ḡita
arsenio, et marci ꝑ
pes naiga q

utrq Galuea

et Galuean, iordane no semifecerut
et alijs

: Julius :

: Jordanis :

193

disentia gubnatoꝝ excelsit ꝑ galea et sua ressecna
ta pegnosq ꝑ q̃uelat et frigtos angulos lustrabat
pedes aqua iordanis, cui se diffusum assecibebat
et sinu, recrescebat sua uice alia uice decrate impe
dimeto nauigacois, crosis, p quirebat et mitubari
q aqua ꝑ̃q dñs q̃ aqua recepta fuit, ꝑ̃ ea fuibz
ys, marce mittere uellent, ꝑ̃ nuca pa pegnacce
sustinuiq; inten et sepe iquichnose uisitati fuiuq
p macinacios ꝑ̃ aqua illa sallutes. Ego scitatꝰ qa
secta tuo, meito dicit, dulcis, dolce aqua iordanis
resecnata ~~ma~~ sasculo et illata nauiq; marcilime nata
sit, ꝓ̃ nauigatoꝝ impedire et maris, quietudine
gritare ut uetos secundos a suis flatu cohibere et dñs im
mutatoꝝ uentis, a mari causa, fore, culpat ea, etiocis
nauita ꝑ̃q quo sotiꝰ q audiui a quoda ueteudio et docto
uiro qui audit name Gualla ꝑ̃ subplatio, ꝑ̃ subtana
tẽpe ꝑ̃ phibet ne quis de aq̃ iordanis ad pcos trsima
nias portet, dicut ecclm q̃ dñs ueneti Galuent phi
bitoꝝ ne aq̃ trsenat ad pcoꝝ pte maris, cui aqua p
dicta et q̃ sacerdꝰ uenerteo, uisitet, nauiliq; et ꝑ̃pta
aqua effudant, Qi quis ego dice uelt q̃ ꝑ̃ dñs
ꝑ̃ fiat impedicio nauigacois alle no ~~[illegible]~~ aquis q
cursuos impedit nauigacoꝝ et sic cessat ꝑ̃ nauigatoꝝ im
pedit inducto se fit ꝑ̃ excomicatos et no ꝑ̃ aquas no
sepe legis excomicatos ptis, scripturis expositos ~~[illegible]~~ ut
q̃ talis cõpa sepulta erit cui, fuit morte pricta de
bestijs demoniacis tidit. Qui ait ꝑ̃ ꝑ̃ phetas Jonas Inobedies
tepestas fuit ualida exdia et eo exacto cessauit tepestas
uel ab ipe, Qz tut no ordy excomicatꝰ gluigit, illos
detrayat quos dñs mãdo precepit uolt, q̃ no ordy gluigat
ꝓ̃ de illis pegnis q̃ sue victoria ꝑ̃ manes ascendat et ꝓ
excomicatos usq; sacerd, parisius, dicut, Reliqs mor dñi
nosti dicut, Que ꝑ̃ phibeat aque iordanis trsduas vide
dñs q̃ Gor fert ad tollend superstitiones, q̃ orte fuerit accessit
illis aque, Arenida et sipidis sãdatos, no estimabat se sin
Baptisma ecclie nisi aq̃ de aqua iordanis apponeret ut po
tabat baptisma maioris sanctꝰ et efficacie esse cui illa aqua
q̃ sua ca, dñs et multos superstitiose nolebat pueulos suos
baptizari nisi baptismo cui ad mixta esset aq̃ de iordane
et ex hi accedebat alia aqua sufficiꝰ tur illud cui ad mixta est
aq̃ de aq̃ iordanis estimabat et sotiaꝝ q̃ ora fuit error
neal, sup, contarios et contrarios Gor aquas singu
lari uerbum dicit Godie ea obtinet qui fuit Gabie ad suas sup
stitiones excedendo fuit ecclm fecunt cui aque baptismi et cui
aq̃ benedicta et cui cera sanctꝰ q̃ ora fuit immutat ad
contrarios sacrificios fert ut illa tollant ꝑ̃ phibuit ꝑ̃ eq

ista d aqua Jor
danis

ꝑ̃ ꝑphibz ne q̃s
aqua iordanis
ꝓcet ad hos ꝓcos

tissendus. Et ut ipso meanigra impedi macdam nam de apar
dilij dicunt q aqua jordanis leg ipsum fluvium sit aq arum
tur. postulo excepta moretur et putrescit dicit quia mercu
ria no pt sustinere motum et putrefit ut dicunt ipso impedi
nauigium. Et hoc michi videtur quia michi magis videtur
quibus q putrescerat aque. Quod dicta fuerat p magis maio
placuit esse in nauibus quod aqua lucy fortis laudi erit
capus hoc dicit de fluctu de fortis in nauibus alijs fluctus
dandum ut q ad scientias ut dicit ipso. Et ideo
vos assignat et dicunt q mare mortuum et mobilibus glitarchy
et predunt quia q marcis aq sunt aquis jordanis quintre
et q locus ipso mare magnum no pt eas sustinere q fit grecie
tare et habet illa duo maia adiuncta. Et no hoc accedo quia
de aqua jordanis libenus et ea utilis sensum amarum
dimittit aqua ad maris motum et famelissima ipso dicit pe
scipsa mare salsissimi quod ego et quintilio vinq ad alterca
tionis dilij ut accij dicunt et melius q superficies sit ide
q aqua jordanis habeat nauigacionis impedimentum
no accedo quia motus nunc tempore tempestatis fideliter gaum
stianos do permittere dicit sit et si aqua jordanis in nau
no esset no fieret no quia pt aqua sit pt mala fide
sit. videtur q pt mala fide aqua ad similitudinem dicit ipso
rei fecunt q nulla nubi noa ut aqua acte ad sanctis ipsum
nes apta sunt sit si equus meus bandiat et super eo pede
stari in ligaturis dicit pedes nates mee no bandiant
et salue et sana equus mea et ligaturis coarctat pfidia
mea q hoc accedat. Quia et opposito dicit quia gubernator nauis
accidit q aqua jordanis parcula tabi acte et mare
magnum et mutet et natos accatyso et pena pot sui
pmittit deus nauigantes impedimentum ut pfidia sua
et accumulet capiat. Et hoc ut sit suppositum pm est ecce q nubi
et nascunt. Quod aqua tui dimisse liq mig bn fecerit aqua
pa ex phibent. Et tum sufficiat me ea agatur finisse ipsum
de lacu galilee et fluminis jordanis deductione usq ad maris magni navigacionis

Quod ad ostendendum sonoreceder egressus sing de facto jordan
et i duri scribit de duce sancte asceding et mares loci gsidi
nunq Lanscedinq tu dicit pur arbusta et pante et alia q respectu
pochrony mar Ducrony et no cuning sarracens q habitat
et eadmur nab ad necessit accedat.

Ordane fluminis descriptus
tio de eo dicit ipso et origine
2° et qualitate 3° et quibus
cosq in descripcoe jordanis nitet habeo fac mirioz locoz et
oculis meis, aut videq quia q regnum se extendit usq ad jordane
sit, no usq ad et principium et cursum ipsius jordanis quinter dicit
et accedit ipse ad ea sub nomine libani a duobus montibus gloriosis
jore scilicet et dan et dicunt q no montibus sacris et jordan. sed
dicit in quibd et origine i degarent dicunt especialiter flu

De jordanis descriptione et po d eq origi

uius padissi emittit et accolas subtraneu meatu simulq
qui ggregat i fontes gfusus et pleni sit no effluentes ipso
mittat phiala sperantem riolant eu malam et no leg de
negedan et in q locat dalmanutha hic fons ut dicit
no effluit supra sit et concludere meatu draconi dicte
regione ptrisit et i pede libani mons fontes emanantes
facit q fons dicit dapet q de fonte negedan oritur dan
et bat et paleas quas i fontes negedan effundit et effluit
et fontes dapet sit dicit duo fontes a se distantes sex milib
stadijs fontes vo jor dicunt originalit et gnegitez subtra
neu galee aquas ex fluminis alio padissi qui de tygris
q duo fontes jor et dan paul distant emanat i pede
mont libani et gfluit i nom in porta ciuitat q antiq
mare dicebat lactis et fit ons fluminis jordan. De hac ciui
tate lactis habet josue 19 et judicum 18 et filij dan tracten
tes quete et appulerit caput et eod ylluscere ut et pt eo
ea redificauerat dathet et no prius fili dan et hac ciuitas
adhuc hoc fere ad aquilonem ut dicit hac ciuitate fuit positum ydolu
micheg ut habet judicum 18 prout dicit et jeroboam accep
set posuit i eod anno de mutuis annexis et quasi ut pdg
ea adorarent ut habet 3 reg 12 pg autem regis physippus ytureus et
dramis affetereacrepa nominat ea cesarea ob memoriam cesaris
et ipso ut 16 dicit cesarea physippi sitat porta greci, nova
bat pancab et hadie ut lactis ut dan ut cesarea ut pa
neas dicit balanus appellat. Hac igit in dan in pdem
gl ciuitat eandem fluminis jordanis facunt et gsepter
rexcedens plangit et obliquum demittit dimidit ytureu
et dracanitide regiones et tandem deinde q da
valle radit i q stagnum colligit. Et stagnum dicit ad aquas
merayn ubi iosue gstrauit regiis 12 reges ut habet
iosue 11 hoc stagnum vepe hyemali sit magnum et tepe
estuo exsiccat aqua, et circa ibi arbusta et frutices
densi et quibz latitant leones et pesi et alie silvestres
bestie. Et nunc ubiq de ruinis
pue duas ciuitates capsarenses et carvazain fecit
lacu i gente nacre galilee ut nacre tyberiadis. sunt
vero q fecit lacu gstanciosum in extremitate ut mares
exit ab eo et inter montes ut et montes arabie, ma
reis pfusit i tempi jericho q sata et ibi fanchy maris
mortui illabit et duos excipit. Unde et ab eo loco quo
de mari galilee egredit usq ad locu ubi nacre mor
tuum i grecia dicit i pm ut nacre, mare mortuum gl an
guine q gl dicitur et quinq hoc nacre in aquis q
exodi pt vocant aque marcentyact ut mercatz
mari rubro copulan. Hoc no vulgo g minut in
mari judico qd effluit de ariano. Et hic et decur
sus jordanis et sus principio usq ad finem lungus calde

De qualitatibus Jordanis

Jordanis [struck through] qualis sit vide[tur] ... oportet ... fluvius ille
sanctus non est multum latus ... et ... passus in latitudine ... sit
parvus latitudine et ... profundus valde ... in loco
ubi baptizavit ... arenosum et litorea lutosa
... est et ... tempore messis ...
... hoc ... tempore quo in palestina ... illo tempore
... solet ut habetur Josue 3° [struck through] ... aquas
... adeo ... quod ... alveum suum ... se diffundit
... alveum ... profundum et alta litorea ... aque eius dulces sunt et
ad potandum habiles potissime in hyeme tempore frigido in estate
sunt nimis tepide turbidas ... aquas nescio si ... sunt
piscibus dulcibus et bonis habundat [struck through] ... non ...
... si ... sentit in ... medio
... quod ... aque ... hoc ... civitatem philippi
usque ad fines maris ... miliaria ...
latos campos ... Solitudines sunt ...
Jordanem ut habetur ... olim ... erant
monasteria et religiosorum habitacula que hodie ...
• ... solitudinibus et ... Jordanis ... silvestres
fere et tempore ... greges ... ad aquam ...
potu ... et dici habitant in cavernis petrarum ubi sunt leones
ursi lupi vulpes capreoli ... lepores ... et ...
... ibi ... malia ... fugiunt nisi ...
... appropinquare ... aquas ... leo in ...
ibi ... bestiis molestus ... ad ...
ibi ... et motu caude sue ...
... ostendebat ... et christianus ... agens
... leonem sagitta misit leo ... ad sagittam ... et
... odorabat ... alia sagitta ... cum misisset
et ad eius ... se leo ... petitur ... Et ...
factum in loco suo ... non ... amplius visus ...
... per campestria et per solitudines Jordanis et ...
... quod ... et ... inter
... Decretis ... [struck through] ... et ...
[struck through] sancti rio sancti Jordanis :—

Jordanis est ... et regione
fidelium a regione infidelium ... Jorda-
... et edom et arabes
... habitabat filii ... filiis ...
... et ... elevavit ut habetur Josue 3
... principis militie assiriorum sanavit ...
... helye et helizei ... paruit et ... medi-
... aqua ...
... [struck through]

• ... Johannes baptista ... in ... flumine baptizavit ut
habetur ... [underlined] ... et in ... omnibus ...
... christus ... filius dei in hoc flumine baptizari voluit
ut tactu sue mundissime carnis vim regenerativam conferret
aquis ... aqua ... christo ...
... Jordanis christianos ... se
... baptismate ... quid in fluminibus isto ...
... ipsa ... trinitas filii ... evidenti presencia
dedicavit ... auditus ... filius baptizatus
... omnibus plane intelligens ...
... ille ... qui nescio quas
damasci aquas ... cum Jordanis
... famulatus ... extitit ...
... sanctitas et dignitas Jorda- — ... que aqua benedicta ... maledicte
nis ... aqua illa benedicta ... salubris
... aqua maledicta ... diabolica ...
et pestifera ... mare mortuum ... Jordanis ...
Ad hoc quidam dicunt quod Jordanis ... habeat
... mare mortuum ... penetrat
et ... ad mare ...
longo ... maris ... discernitur ab aqua maris ...
... alba et tenuis ... dicunt quod hoc
... ut maledicto ... tempore ...
... sublimis ... dicentes quod in hoc facto ...
... magnum ... et Jordanis sanctus sit ...
se non exiguit ... quod mare mortuum ...
... qui ... a mari mortuo et
maledictus ... Sic ... baptismate ... —
... non ... se ...
... festinat ... non abstrahit ...
cidit et maledictus ...
baptizati ... [struck through] mare mortuum alia flumina
et ... non benedicta ... maledicte ...
... et ... et non benedicti sancti ... loco ...
baptizari ... filii ... pede ...
• et Helias et Helizeus et ... ibi sunt baptizati ...
quodam vetustissimo ... legi quod in loco Jordanis
... in aqua ... stabat longa crux ad ...
se ... et litore ...
sua deposuit edificata ... testudina-
ta ... colunpnis sustentata ...
... Jordanis ... sunt abducta et ...
... hodie ... De Jordane loqui-
... ad milites templi ...

De recessu peregrinorum a Jordane ...

De lucacoc pacta De solitudine por da
maxi asmas ẽasce mḷ et de deserto sci
dimq et a sco fluuio cassimq puid̃ q̃ uene
ramq Cu magro ego gaudio ẽdebam
illi q̃ egregii qui mecũ fijnai nõ tñ debat cassicare
quia sed q̃ egnũ cũ ẽrimq attigẽm̃ pardamis et
dimq ego ẽrimq et adapt q̃ egnauerã pes solimitas ascen
sum q̃ solitudine pardamis cũ festinacia pdescrtũ
sci Ioh̃is Bapt̃iste qui tillis desertũ cost fuit pardanꝰ
galilee ẽcepit pgr̃i statim et cibũ dñi sup̃ cũ pdeserto q̃
damus preces sui q̃do de luce q̃ q̃ uenit et regiaz pardã
nibi got et de deserto suo pma migrãit et uenit pde
serto pardamis pdictas et baptizans habitauit cũ
ad ripam et tactã aiam q̃ ẽ in pardane ut gabe scti q̃
et ptrãsiuit regiones pardamis de loco ad locũ pdicans
q̃ got nõ deserto q̃ ad̃ asperitã fuit qui dñi plus adeu
uenit petes baptismũ Erant aut sup̃ pardanẽ solitudines
apparẽ et quibꝰ degebat bestie cũ baptiste zanis pellicio gaudet debat locustas et
mel siluestre sue nãz de solue lege Et michi q̃ sit locusta
illa et mel siluestre Rñdit dicit q̃ locuste sunt munda
alia uolatilia q̃ magꝰ saltu et pedes serras et crura q̃ de
cens saltare dñe gabet et corpꝰ ad modũ digiti magꝰ q̃ dect
breue et facile pẽ q̃ ebas capit et capite caput a tergo
et oleo et mã suã unct et cibꝰ panẽ pulẽ gabit et deserto q̃
dce dicit illa locuste Oclijs dicit sctis gabꝰ pdꝰ fuisse
Clijs nãz sublimiꝰ ac scta gabe fomẽtũ scientes dicit nõ ac
cidisse q̃ Christũ baptista locustaz cibꝰ q̃ manducauit et de
serto qui cũa pares manducãe uenit et penna dama
et illi dicit q̃ ẽa q̃ cibꝰ dicit scit et illo deserto q̃ uoca
locusta q̃ uulgꝰ latini arcupte uocant locustaide
que herba colligit pauper eaq̃ manducat et sctis gabe
de ea postq̃ fuit uan aliqui michi mecta pardane ga
bitates cottidie et accedacijs suis et stebam Rñdit
et silucstre q̃ dam dicit illud ẽ de dicit et uenit arbor
pauper gportatiꝰ illi dicit q̃ sunt ẽa garcudines pe
quibꝰ dulcis suauꝰ nascit q̃ accedit mecta pardane quas
nos uocamꝰ cana fistulis de quibꝰ mel ẽ pciosũ liqr
Zacharie ex pmissõ et Oclijs melliꝰ dicit gabꝰ mandu
casse scis illi pesantes cam̃ dñi dicit ẽ et accedit
gabꝰ nõ manducas nisi bibes ẽ ibi dicit Oclacob de
de nõ manducãe nisi bibã q̃ no gm cibo et potu ga
ubi et got q̃ sunt parcissie fuit et solitudie soly existẽs
Ocella ut pdicta ẽ de uenit collecta q̃ de cum ẽ uendi
mihi ex pissa uenit et cibũ no gez gabꝰ si nolitis et de

mel siluestri

De deserto S. Io. bapte

licatorꝰ et ẽpulosoꝰ et cibi alij ut fuit declarabiles et
saporosi gdñt et melle et zuccaã dulcibꝰ sctis ga
baez manducasse dicebꝰ plas nã et ibi ne et damo pe
na noluit gmedẽ legumina aut cibũ coctũ frumty et
legumina quo ẽ deserto manducãt et ipsũ zucharꝰ
fauos et mella Quibꝰ ego q̃ fuit ãdo ẽte reductꝰ
gerebatꝰ q̃ narat mel siluestre q̃ Alij dicit q̃ mell
siluestre fuit ẽta folia q̃ eda arbustorꝰ alba teneria
et rotũda q̃ manibꝰ grata gabet q̃da mellis saporẽ
Alijs nõ dicit q̃ ibi crescunt et quibꝰdã arbustulis folli
culi et quibꝰdã fuit fuit fabe q̃ quibꝰ sctis gabꝰ dicit
manducasse De hijs capud totꝰ fuit repletꝰ q̃ ego
et illo deserto fuit ros fabe et illis folliculi crat dulce
ut lapidibꝰ mꝰ porcina De tibꝰ ãgli Rñdẽ Alij dicit
q̃ a illa de serto fuit arboreꝰ q̃ frumty carrobi no
minat sic pꝰ supius fo 66 b et fuit oblongi folliculi
nigri qui excoctati bñ fuit ad manducandũ et gabꝰ frumty
robi q̃ nardut panis sctꝰ gabꝰis et mellicatoꝰ speciẽ
et suis pategis ad dutꝰ et accte illeg pꝰ ist et pal
pes gaudẽ colligut et De tibꝰ cõtrit ẽ panut et suum
dulce cũ matrãa pꝰ sepat et manducat De hijs q̃ de
dustor tepis sepe nutrit manducasse mꝰ satiatꝰ fui
Et posse et cat sctꝰ gabꝰ de hijs sucus successiue q̃ gabꝰ
ẽga sctꝰ gabꝰ deserto cũ festinacia usq̃ dum̃ et cũ
q̃ p̃ aam miliac ascẽdẽ coepe clamãs et ululatꝰ orit
inter mecꝰ sociabꝰ mcabꝰ pegnabꝰ et totꝰ ex cercitꝰ
tucbã Dolite ei erat valde quiete et deuote ac se
lent̃ procedẽ cũ pace magꝰ et tumultꝰ carꝰ erat ubi
supaei deꝰ ego ad placandꝰ festinabam̃ q̃ preces de
ista execitu et uenci no posset cũ pdictꝰ lamenta
ne et de pabulũ nabꝰ ut subsistere ei et predatoꝰ suc
cursus esset Cui ego mia sum̃ cũ sequerẽ quousq̃ soria
Di adolebat quibꝰ sanctis mtis clamoribꝰ et minis nos
uocauit ad processu Cui ego audisset q̃ eos sequi
mur statꝰ miserunt equas de suis velocissimas
equis et ex eis ad nos pegnos robustos ut uetulas
peccet cum rapido cursu p̃ una solitudinis deser
dicunt ad pardane Finitum̃ ei q̃ fuit et pardane
sub mersa fuisset ad ripã dicit deserti et solitudie pa
tebat fere luto mixta flumẽ et ripa equis non posset
ad fota ab aqꝰ sanctis ascensa esset et spoliata aut

ibi petidimus pecora de tuta pegnaz

miles vendet

rapta et quota sunt visca pegrinag sue sarcde corripuis
aliqui militis eudes et acudeles numerarent qt
vna nebula tota ex eis quietaret et [illegible]
illa anno dimisseg q̄ deuenit thor eudelocis sor
reactis fuerat q̄ antiq̄ pdece mitis rebat ea ab
eq̄ acabe à madiamita pastoe sublata ut alcane at
dicta bestia deuocata et parcis nabon expectabat
t finitissio calde solist pm attac illoq̄ mic mutuag
pmi erabat sopm pdicq̄ nebule et fete optabat
mag tadit nebulaq̄ et q̄ am precabat in latinis
exacabat de eius inde fo 12 subsect fo 16 a fet 446 et 241
sunt ea misabilio amo misericors factus q̄ qui missi
fuerat ad q̄rend suaq̄ socia et denota mariam sagu
bam cu damabi p mare desueti et pisq̄ adpropiabis aluca
descenderunt ad locu d femine calcate fuerat et ibi
ea pbe hauriendi to refecti pedeq̄ et dāmiente
rena veritate suscepit eq̄ t pauones et cu lesp clamo
ribq̄ ad nos accederent ac si fera silueste capisset

Cepta at cu de eo q̄ t eadē fere pegrin venerent
reana et ḡtulabam ei nici bni tri oui p
dite ut gtigit lu q̄ et solui q̄ processi sug
et ext arbusta et spinata p plā calmata
suaq̄ cedē q̄ria n̄ gerebe ut arbusta stabat q̄ calles
arenosi et tracts ea regle reddebat sup pcessu ego
senium nd rena eadē sati p magnā q̄ t eam scripsi
baptistam et ibi psilui q̄ de asinis et t gressi eadē pue
ra ad arcq̄ nos ppeauig et offiam signa t pegrinali
gressiali signatu psolui et in dulgentias plenie re
missiam accepi set p membra paulu reparauig
et cu sedim q̄ Deci at pegrinis vocatoq̄ ds passi
ena q̄ loca finiuq̄ t mea pa pegrinacde q̄ et hic
t fuerat cu auiq̄ n̄ ea de solitudine ascendisseg
an q̄ ad eadē vedeq̄ venerunt nob Quatuor mer
de asinis cogites nob Duc asinos ad pag et obsti
terunt ne quis ad eadē ascendē q̄ sup̄ mod stat ds
cōfestinacde et cū silentio p turre eadē nadame
cuth Dueq at finit nati treasuq̄ alle quia t nite eadē
Quinq̄ stet no labē t dulgentias negligeret cū hor
arenosa fuit nia et q̄ libi passa p fide accue t fir
o ridiq̄ q̄ ds q̄ ad gemuaret eē ad hor calidissia et
solis feruore t tenuissim et valde arenosi et delibi
tati sunq̄ p ista Duce turbiq̄ causa at eat ista

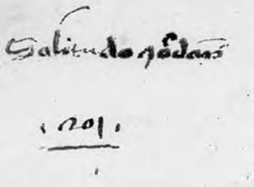

d vegacde pegrinag

Quida maledicti arabs et semis filij belial nec
pit illa eadē et Dueilum sum ea sibi cōstituit
et ex ea rapinas exercebat et pfectos spoliabat
Quodā tū arbi estiamis pcalcs primicias
addycebat et [illegible] et t arcebat q̄ Duo fili
t capo obuiat et pmi arcen ret ille q̄ deppat se
posse arcen nice cadit de bestia et pedes q̄ ob
uiatq̄ erat t signu ēuerse ut sit mmaq̄ si faciat
Quic ecclie qui ex eadē ex eadē defence volt sed
bestie defendu Quic q̄ rex ut princeps et sancta
ecclie a magnatu nobiles precedut eis obuiā nec
tres de asinis pfiliat et stat quousq̄ pfecti q̄
si de bestiis nō defenderet t pdicti eadē rei ab
dijs ejciunt d̄ pmeat cū magna gtulia et mo
stia t tinebat ego duces mei arabe illu ne fo
te cū applicibq̄ suis t eadē cantoet et exupertes mo
t vaderet priusq̄ si fu ecclesia damna sua p
tinuissem et ab hac eadē prepuit nolo de asinis de
scendere et damni ostū cū quibz pfecti et seruq̄
libz militeb t parentissim fuerunt et cum illi pessimis
maledictoibz maledixerat stetit tinuimq̄ p mensz
t loco nidiq̄ [illegible] et
nabi fuit quia ta Quoto die quia si nos valde alle area
le timuq̄ ppe fete t sepes nabi de patrie ecclesia

Ecclesia pdicta sci johis
e stat mēs si n e
pplemata pt habitatoq̄ arabu q̄ t pdare
existentes t ea tolli a loco pmoto pmet
ablata ea q̄ sunt decenta et qdam fama eade
patrasse et cunctis regulas eccl di vocabulisse ut dale
lu z eadē et in z. et ibi dū alqu testeam p̄hibuisse d
ut de ni ipsi sup̄ pdicto loco stabat johes qui duo dnos
dicit ad eccl nides cū digito demonstrabat dicē
Ecce agnus dei eccl qui tollit pcta mundi et eccl johis
sibi quidā dicut q̄ dicto loci heliob t eccl johis
fuit t eccl si hoc loci ita gadat q̄ ea t rapta ei fuit
tinuerdauc si quis eadē fuit quida dicta mōsterem
t quo sci zozima abbas pcat [illegible] mōstrem
mōsterem eat hospitale p pmissu quo mōst pa
nodē maia egyptiaca qui de sancto desedit utqu
desancto tinuerdauc pgeret quiet eadē dicit sta
maia egyptiaca pdicta t eadē de desancto et ea
eucharistia sacē t abbo zozima accepit et ta secundo

Ecce agnus dei

mōstē zozime abbatis

Sancte maie egyptiace

¶ Celebris festivitas epiphanie

de deserto qui recedendo in deserto infinit Jordanem facto pede
olim fiebat magnum festum precipue cum in die epiphanie
qui adhuc unica erat tempora nam patriarcha jerosolimitanus
et episcopus bethleemitanus cum abbatibus monachis clero et
populo descendebat qui et officio hoc celebrato omnes sed
cum cereis illis ardentibus descendebat ad jordanem et iuxta
flumen solempniter psallebat in abbas ut monasterii sancti johannis
crucem quam portabat in aqua intinxit qua tincta omnes omni
qui aderant in flumine ~~[illegible]~~ se ipsos proiciebant et sanabantur
quam ibi se devote baptizabant et ablutiones reddebant
hec ut predicta est autem ibi facta non tamen propter sanctitatem fluminis
[illegible] observancia religiosis [illegible] quibus christianis [illegible] magis
a religiosis officiis finitis singuli redeunt ad propria et ad
herent [illegible] desertum [illegible] [illegible] solitudo et postea

Remissio

[illegible] et [illegible] montes [illegible] de quibus [illegible] [illegible]
[illegible] sub die XI augusti folio 282

De sancto loco galgale et de eius origine

Dum ego bis fuissem [illegible] in cena
sancti patris [illegible] asinos ascendi et in festivitate
[illegible] et in loco [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] at [illegible] [illegible]
gia [illegible] de quibus [illegible] quidam [illegible] dixit [illegible]
esset garizim alius hebal montes benedictionis et maledictionis
de quibus ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illi duo montes fuit [illegible] folio 246 [illegible] ad
campestria jericho adiuxta [illegible] [illegible] galgale
de quo loco [illegible] [illegible] [illegible] loco filii
israel [illegible] [illegible] jordanem et [illegible] ibi [illegible]
[illegible] [illegible] ibi [illegible] et celebraverunt
ibi phase et [illegible] [illegible] [illegible] amplius
manna de celo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
josue [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempore quo josue cum filiis
israel in galgalis erat [illegible] ibi fuit [illegible] [illegible] civitas
[illegible] [illegible] exercitus se diffudit in campestribus jericho
[illegible] [illegible] filii israel [illegible] [illegible] edificia ibi [illegible]
[illegible] [illegible] archa testamenti [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] lapidibus quos josue [illegible] filios israel de
jordane tollere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quos [illegible] posuit in galgalis ut de josue [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in galgalis in eo loco [illegible] archa [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ et in quo illi xii lapides iacebant [illegible]
da [illegible] [illegible] edificaverunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
lapides et erant [illegible] et [illegible] magni et duo viri non
poterant [illegible] [illegible] [illegible] de quibus [illegible]
duos [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
¶ De ista [illegible] [illegible] nos [illegible] non poteramus [illegible]
cum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] de

osculati sumus qui presto fuit [illegible] in quo josue iussus fuit calciamenta
pedis solvere [illegible] cum [illegible] fuit et fortis josue ibi esset in agro vidit
[illegible] [illegible] cum evaginato gladio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] josue dixit [illegible] es an adversariorum respondit nequaquam
[illegible] sum sed michael princeps exercitus [illegible] et nunc [illegible] [illegible]
in adiutorem josue [illegible] [illegible] ab antiquo [illegible] fuit reputa-
tus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habitavit [illegible]
religiosorum [illegible] [illegible] et fuit [illegible] [illegible] in quo devoti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] religiosi in quibus [illegible] loci [illegible]
[illegible] archangelus michael sua apparitione singulari sanctificavit
[illegible] sanctificavit montem garganum de quo dicitur folio 186 [illegible] [illegible]
de longinquis partibus [illegible] [illegible] [illegible] loci [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] michaelis apparicio in hoc loco [illegible] [illegible]
¶ [illegible] [illegible] et [illegible] in partes occidentales [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] sancti michaelis montem ~~[illegible]~~
ad [illegible] [illegible] sancti michaelis ~~[illegible]~~ ut [illegible] lo
[illegible] reliquias et arma ~~[illegible]~~ [illegible] sancti michaelis arma
sua quibus [illegible] debellavit et quibus josue in agro
jericho [illegible] [illegible] ad [illegible] montem deposuisset [illegible]
[illegible] non solum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] al
[illegible] anno 1451 ad eum locum peregrinabantur [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in oppido gintzburg et ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ in [illegible] [illegible] ad [illegible] peregrinum [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pe
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuisse peregrinum
[illegible] [illegible] peregrinus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pe
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] monte sancti michaelis [illegible] ego [illegible]
[illegible] [illegible] ibi [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et oculis ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
archangeli michaelis scutum et gladium quibus cum [illegible]
[illegible] [illegible] in celo bellum gessit quibus luciferum et omnes
eius complices e celo [illegible] quibus [illegible] [illegible] ~~josue~~
[illegible] [illegible] [illegible] in agro jericho apparuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reliquias ad locum illum posuit [illegible]
[illegible] michael [illegible] dyabolum devicit et bellare cessavit
[illegible] ad [illegible] montem descendit et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et tempore antiquo descendit et arma illa [illegible]

apparitio sancti michaelis

[illegible] [illegible] religiosorum [illegible] [illegible]

armamentarium sancti michaelis

bñs s michael gig

anct et cū eo amicꝫ ei⁹ expugnabit et deames effugabit
pg⁹ t̄ rogauit cū de q̄rite et ībuere ipse pena q̄
dñi ad singula decquit cūdit et pita ꝓ dixit q̄
nocte ista pbr̄ ꝓdicat sacl euuange t̄ plenaria ībo
at multꝫ alijs uenit t̄ facti ꝑ sctꝫ michaēl t̄ expugna
ce q̄ cū amicꝫ n̄ scutis n̄ gladijs cōpti t̄ signis dr ꝑ
uacuia nocte ingr̄ illop medose illa ꝑfugit / et ꝑ ce
pugnā quibꝫ sctꝫ michael pugnauit nullꝫ deposuit ad
plū gessit sic t̄ sacrā testando q̄ceptꝫ ꝑ ipi fuit
et p eis pugnauit ut ꝓ ioſue t̄ ꝑ manꝫ cera de sta
tuto ꝑ ecclesiarū pugnat ut ꝓ dicit ꝓ pdā ima
sua uō de port cū uō fuit capalia ḳ ipꝫ scolaribꝫ de
t̄ scuntꝫ ꝛ̄ gtulabā uō et de ipꝫ amicꝫ ꝑ
solebat sepe loqui ꝑ michael sctꝫ cum q̄ctꝫ
uluntꝫ uno simplex et bono q̄ cū ea uidebat quia de
pueris anno sc̄i dicto loco uisibiliter ꝑ anꝫ uidē
dꝫ illa fuit pulia ꝑfecta et ꝓpio ad tpia t̄ galgat fuit
t̄ uenerabilissima sctꝫ pdā q̄ esset sctꝫ michael q̄ cū ꝑ
sanctissimū ei⁹ ꝑ ipꝫ angꝫ q̄ ioſue appuit ad
murꝫ cū gladio euaginato cū ꝑ galeā gladiū artificia
le sic n̄ cū sctꝫ t̄ appuit si q̄dē fuit ꝑ tā cōp ꝑ
ma erat acuta n̄ utrinꝫ quasi apta et ꝑ q appuit
t̄ ꝑmisit statū ꝑfecta dixit ego ꝓfidēat audē loca ꝑ
quibꝫ angꝫ uadit appuerat t̄ hoc ꝓpheta assumat
et fiet maiora uidebꝫ

Qc valle achor fureꝫ

Galgalis ad fuit lapidatꝫ
ysrael ꝑ ioſue t̄ gr iericho et iuxta vallem
achor ceciꝫ t̄ qua ispe cū ea sua supellectili
et damꝫ lapidibꝫ fuit obrutꝫ ad finem ꝑ
misear t̄ subuisse iericho ubi ioſue dixit iuxta hoc uul
le iudex sctꝫ dñe iustitie seuerissime q̄ ꝑ delictꝫ uni
uersā gentē punit et pter eoꝝ ubi ꝛ̄ppetrat sic dicit
scꝫ cū ē sctꝫ q̄ filij ysrael ꝑuaricati sūt et rea ī achor
peccauerꝫ ꝑ regula aurea et uestē et argentū fu
rati aurea ꝛ̄gula sctī augustini q̄ deo aurea
dat quia pciosa splendida et podeosa cūtate t̄ plena
ꝛ̄ fiscali ꝛ̄ egressū t̄ extra scꝫ ꝛ̄ iuste accipit dn ad
superfluos usꝫ eleemosina alienū t̄ accipere quo opit
dñ gregat sibi datus ad q̄sū q̄uare lucꝫ gutur
sctꝫ negligēn̄ ma solū apte si et cū q̄ndo t̄ nubilosꝫ
hor loco nō cauge ꝑ cuitate ceciꝫ t̄ ꝑ loca q̄libꝫ
ceciꝫ sedebat sctꝫ uñ mediatꝫ ꝑ dñi galilea
ascendit t̄ gentes t̄ ibi ꝑ dñi allegauit ut habeꝫ ma
18 sctꝫ hor loco legitima ꝓcessiali saluꝫ et prideres

ꝛ Ecce t̄ allenatꝫ fuit
a deo ſtꝫ

Trez uestigia saluatoꝝ mei Deosculari sctꝫ et t̄ adue
rias ꝓcipiꝫ Ec domo zacheī

Ast domo zacheī et t̄ hunc uide ꝓpinquꝫ
gor ad iericho uocꝫ ciuitate et iuxta ciuita
tē ingressū stat̄ quā dñs t̄ studiosata ꝛ
tustissima ꝛ̄ dicut fuisse dñus ualb mūtꝫ
dicꝫ habē iosue n̄ pulchra t̄ pistoria et poi ꝛ
mūtrix q̄ t̄ uera n̄ t̄ dñs hac genealogia habuꝫ ci
pcipū de tribu iuda cū accepit trahere et genuit ꝛ
ca booz Et ita assupta t̄ q̄ ante d̄ iquamoso ꝓtinuo
et parta t̄ gloso uero t̄ Et hec luꝫ ciuitab q̄ sepe fuit de
structa tū miꝫ dicto solo dñus ualb mūtꝫ ꝑ
misit et hodie mansit Et ualtrꝫ dñus ualb post ꝛ
gatus uocꝫ ad ēdā magna dñus t̄ medio mille cqui
dquot sunt alti aspissi ac si fuissꝫ castꝫ et q̄ de fuisse dos
zacheī q̄ dñs ihūs ꝑ se ꝓfitebat et q̄ stare dignetꝫ e
ū dixit hodie salus quie dñus facta e ꝓ q̄ quidē
et mihi ꝓmeruit ꝓ zacheo gūtit saluꝫ t̄ egressi fuisse
ꝑ me sua q̄ ꝓmisit Ec ternū ꝓ ꝓ uita nunꝫ et quida de
pceptis optabat zacheus ad quē ec dñus dixit ꝓpi ꝛ
ce ut mala q̄ fecꝫ fructꝫ dignꝫ ꝑ ꝑfectos et fere ꝛ
tes et ca t̄ de ejecit t̄ sacrilis mercꝫ ꝑ tulerꝫ ꝓ ce
pta pene erat ꝑ penitentiā tū q̄ t̄ iericho pane et
aqua ꝛ̄ueniꝫ ꝑ ꝛ̄fectos ꝓua ꝑ ꝛ̄ iericho pane et
sem̄ ꝛ̄ dñi ꝛ̄ sibi ꝓbā mala panis angustie et aq̄ ꝛ
tulamus sed malis stabilꝫ et q̄fectibꝫ t̄ceptꝫ dulto
ces mei nos celeb̄ et ꝛ̄ iericho ꝓuinciali clamē ꝓpellere
et stimulare ad q̄rtū d̄ iericho t̄ uini nunꝫ iericho ꝛ
globati et nos ꝓ ꝓpe nitebam ad extꝛ̄ma pen
uiabar q̄ sedentes mei ciuiꝫ exire nos q̄ pulcrū
et ꝓpi mei ꝛ̄ati t̄ corp cumulū ꝛ̄ equis ire uellent
cor̄ dimisere uiri nati ꝓ uiedū corp ꝓ ꝛ̄ ꝛ
hor pueri et mulieꝝ ꝛ̄uerent et ꝛ̄ lapidibꝫ t̄ ꝛ̄
tū factumq̄ ꝑ q̄ mei fuere de q̄ uis tracti et
pileis spoliati et diq lapidibꝫ lesi Et fuit tocꝫ mūtꝫ
fractꝫ q̄ ꝛ̄ cuꝛ̄ bestiarꝫ et q̄ fuit fere pulueꝝ
excitatꝫ q̄ tenebꝫ ac si tenebrosa nebula ꝛ̄ecta
q̄uisset Et ꝛ̄ ac uici iericho uidissent ꝓ mei pi
nati habuerꝫ et ꝓ paulati uocꝫ cor̄ euadere q̄ue
uerꝫ se ad lapideꝫ et nos ꝛ̄ quotidiꝫ q̄ueꝫ cū puto
uocꝫ a se ejecerꝫ et ꝛ̄ fugiuꝫ ac si gladijs nos
ꝓsequer̄ Et q̄uiuꝫ ego no solū t̄ anos de iericho
si ꝛ̄ castigati et ꝓfusi De quo mihi militꝫ fuerꝫ ue
bari et optabat egre d̄ ꝛ̄ de fide ꝛ̄ fm ad ꝓpeꝫ iericho

Abula°

Zacheus

ualb

204

et habitatores ejus motos eo ipso quo profecti et fugati
fuerunt a ciuitate samaritanorum de qua et discipulos ejus
venire nolebat. Ipsique ecclesiasticum ejus nolebant sepulchrum
fidelibus fieri. Hec ciuitate Jherycho aliis
Jherycho ciuitas alia fuit et aliis nunc est
nomine nocta ciuitas palmarum a qua ibi
Leviarum sita fuit ac alia quo ciuitas habitabat et
Hiericho loco nisi q aquis quibus crescit usq ad tempa
gelizei dicte a fonte salvatoris balsamum emanavit ut prodi
sus Adelger ciuitas passim fuit filii israel transeuntes jordanem
et expugnare contra mandatum dei expressi ingressi sunt
posuit Josue sub ipsis exhibit et maledictos pronunciavit
et sup progenitus filius sup nouissimi ea rededificavit
et dum per inter muros circulum quidam duxit aiel de
Gergel in ea rededificare et fundamenta ponere nolentem
et alijs progenitis filius sup nouissimi ea rededificavit
fuit sequens nouissimus filius sup nouissimi ea rededificavit
et 3 ac 16 Jherycho ciuitas fuit quo a Josue destruenda et
precamanos et tentatores et alienos paliosq ingressos
die et nulla sui munitis sui fossati et pauores habitatores
separet illuis valle fuit sicci et fontes et arbores fuit di
volumine ut resuscitata quinque per discretionem pueros
et feminas

Jherycho et Hec arbis amenissime
egressi sunt et Jherycha et de rosis ej
male ductas meos respexit et sanauit
nata fuit quia suspiciabam ej expectatio
eorum nata ingressi et preparatos eius presentiq
dimisit quos eis et nichil nocuerunt. Habebat et
habebat et habet exitus ejus in aquilonem et
pars et aqua equinoctialis est et quietis habitatores eius
set ad nos venerat et blandis ibi ejus salvabat nos ducens
fuit ad nos et ibi ad fontes canis et pistores de Jherycho
nos sequentes in panis ingressi de Jherycho egressi et mala
quidem pessimis et quia accessus ortus Jherycho civitas
pulcherrima adiuncta nichil q nunquam aquis nimium
liz de fonte Helizei a quo fons loco dicte ingressi ibi ejus ortus sibi
mi autem sicamoros arbores peccati et quasi appetens eos
dari sunt illi sicamorei et ascendit zacheus ut videt
ipsum Jo 19 Ascendit ergo ibi arbores alie sentitis et arcana
tibi arbor et fici autem in quidissimis sentitis profecto sui
fons flores et nocuit rosas ibi nichil spes et declinabat
et fragantes sensum redderet. Inquiet est et arbusta ipsi
rosa fragrantes rosas et gramina fuerunt pascua
cum et alia quidem ibi ex magis delectabilia et ingressi
te et ipsi egressi sunt quinque et per loca et fragrantes ingressi
et ipsa stirpa supra et separat rosas nec nichil sunt et nocte
et Jherycho et fuit pulcherrime civitas 28 Quinque et ipsi

Sicamorei

Rose et Jherycho

205

tacto et plaga rose percussa et lota ingressi dicti ex hoc eam ex
se ipsi rosas Jherycho et fuit et rose alie ex multissime et sue
ex hoc adhuc pascua rodarce odoratis fragrantes nitore tactu
delectabiles et ingressi ex eorum et ex fontes lectissimi
tatisque mala prudentes et amantes et ministret sua pulcri
tudine gadissi amicitie genuit possedit et habet magi
ana rosa plagis tota folia et Joseph et Jherycho ortus Lopes
lugis Belgiorum et q alia regio alias habet opobalsamum
quam ex caissum et fructu ex ejus et nimis balsamum
gignit et palmas et Syria ex separet ibi multi vasa ipsi
calebis plus mellis emittunt sua inter alios melle delectis
et alijs fructibus fili facile tota orbe regio transit
ad triplicatum qui fama fuit reddit tamen ad fertilitate
munibam eo q regio sup ex ea fertilis ex ipsi de fonte ex
gihon Helizei ad est loca alia abundans

opobalsamum Ejus reg

Hinc secessi et De moribus Sarracinis et
rectis illos navigat Gebal Gindarum et male
ascendimus et metatis a quibus emanat aqua
tanta alia fuit Sparro Quos mores nichil se
quitur reprobatos nichil equilonem Sarracinis nichil Gebal
et Gebal moriar. Samaritani et dicunt Gos Quos mores
nocta necopalior ad Sichem esse et hor est quinta ango
lis dicunt et nutes de Sarracinis sine sete reprobi Gregeo
de distinctis locum sed quilli scheneth errat ipsi alias mo
res assignat et moribus Sarracinis et Gebal et Jherycho
et Syria et Gebal et juxta galgalis et illi mores nocta ne
cropo Sichem quos dicunt et Sarracinis et Gebal sunt distinctis
ne pur et nulle Gindarum sine maledictum ne
dicunt voces Sarracinis et illos mores et Gregeo
moribus Sarracinis capella sati potes et ipsa galgalis nolunt
dicunt Gos Quos esse ipsi ne hor nichil ne quia moribus
ille non sunt nisi excessi et patari et uctos ne posset cupe
tum potus et tot principes et altaria delapidibus et polisti
no possent exterua patria sati precipit fuit Westencarta
ego in libro seo et moribus illi quos ne Sarracinis et Gebal
et Sarracinis et Gebal et quibus potestate principes Sarracinis
bium sine et altaria edificare et ad se unite mediatores
nes et Gindarum et amicabo et minare et ipsi et corpo
ribus eos patere audire et Gos Mores nocta nocte et Gregeo
pessimis et Sarracinis et Gebal et quibus malis et Gregeo
gis latis et Gebal et Gindarum et ipsi et Gregeo
judeos fuit Hec Judaei maledictus et Gindarum Quos
et christianos et ne et nisi Galindarum festiva ecce et
pleg et sebat et et et quibus et et Gebal et Gindarum nos tangit
suo et illos et et adiuta et sicca et ecce et Gregeos
ego mores Sarracinis et Gindarum Gebal et Gindarum

Julius
206

laus calnoz

palus pfunda

molestinu

loci pestilencialis

drinc aliquo alio ascendimus et venimus ad locum umbro-
sum arbustis et frondibus plenum ubi quasi modicum magnus
pumpatur decurrebat aqua sibi ergo descendimus
et subsannabiliter ad decumbendum discedimus ubi
dictatores et ea quae quisque superant in sacculis meis gaudi-
mus et madefactum et de aqua turbida quae supra de-
cidebat cum clara anima vocamus et sana ego et ut pleni
essemus reliquias sacculi mei in loco illo positas et nunc
tabescentes preces et quia sexta pene hora diei
agebatur sicut sacrum sub me quisque in sedili ubi orabi-
mus fuerat micas graves manu facilius ecclesiae sedili-
bus micas quasdam tabulatum sed delectabat non ac
esurientibus sed bene bibentibus amara dulcia et ardentibus et pi-
guibus delinquala tangit ita mea mediocritas abi
mei facti sunt sapor quia aliam quia homo non speravisse quo
gaudemus mus gratulari et madefacti sumus nausea
et non nisi originitate illius micarum doluerat de
moderatione tecta habui [illegible] sedili
et subsannabiliter subintrabant in principio locos mundos
et natura pergrandes et pueros secum et de superfluentibus sibi
puero et ecclesiae quibus facti sunt et de [illegible] habitatione sedi-
bus et mundabiliter venerunt ad duos de fercolo ursi
et mundos et sportas magnas plenas cibis apparatus
erant et panes de quibus enim per bonam predam fecerunt sibi mortibus
defecti nati pro modulo cibariorum et non desiderios loca-
ing nos ad quos sacculos quasi quisque locus suae sessionis et
sopra remanig illa quibus pace non potuerant tota et humig
plebis sapis cum acutissimo pueri quaerimus et quibus locus
dumeus fuit locus in optimi quibus erat in desertis nec
et exceptis locis lectos et vestig lassi et solucij et pertinax
noctis quae sopore diuturno labentes et balneati in
pardum erat in hoc tempus medici affinit quasi sopo-
no decumbi solet locus non finit umbrosus et abastu pleni
et cubant pumpe nos labens pessima sanitas fiebat quasi
damnis classe pisces Rollebam est explatum sicci
folia arboris et regulares quo sano suando reddit
sopnum Quibus quidam pegmi parvo sapmo habito sue
recreavit et gratum de cruce sanctificavit ut nec
ad locum ubi emanat de undis quibus accedit quidam
saccaceus et eos in lapidibus fugavit et locum sum
vendicat coegit

Descriptio fontis Helyzei

Hic est fons helizeus qui
quo exiens a fruit et qui eos nunc su-
fluit dicit fons helizeus ortus non longe
est abeo et quisque quibus ad eum accedere
permisit eum fruimus et reficiat et de nostr

damnis suavis
et lassis consat

ma quae robusta puericia et dextra sen-
nectus leni immedicabilis percipit classis ci-
mbis et sicci molli salubi palmibus ego
tamus ad quae et impulit lassos

recepidine cui impetu capiasas aquas emittit quod salu-
defecerunt expestis tra jerecho pereginat a quibus defle-
ed gratiae matrimi et subiit a Jhericho aquae illi fontis
am rupa helizei erant quae amarissimae pestiferae mare
bidae fetidae et mortiferae fuit et aquae praecibus matri
rem mittit cum suspicio quod pocatus subtranean gurgi
te ascendit aqua maris matrimi usque quae et hic accipes
iterum a suum origine effluxit Quae ut ab origine alliq
fontis usque ad mare mortuum non tria miliaria almaion qui
helizeus nitro mundi erant eo alle potabiles ut hodie nec
bestijs Ez qui sibi contigit bibe presumsit mox infecto peste
ob palatum lingua et guttur deplorabili amaritudine
bibit et si aquae sordes exhibit statim peste ut ea nidus marti
fera a fiscella quae ad quod propterea Dixit et Jodie aqua maris
matrimi coepit fluere mitior quae aqua utcumque sterilis presq exci
dixit et bestijs similis gignit et arena ad hoc aptissima nidifi
carecs quando solubit et a utilis reddebat unde civitas
jerecho autem quondam eo quod pessime reque de cetera undo a
ab aepe declinavit optima helizeus ad jerecho quando ei jeri
cho civitate et grandis suscepit et cum a progeate de statu
civitatis dixerat haec habitat eo quod civitatis aptitudo a aquae
eo pessime et sterilos quae nudos quae accepto vasculo
pleno sale egressus a ad fontis origine et sal spuit a aqua
fluit justa inde ad octo dextera tendit fontigi pu
accegens blanda libamina a puno quisque proba ut flectat
leniret ac sub eius aquarum fasciculos apiceat Deus non ut
fecundis ubi arcis fluminis tepaet arcabat tuque ubere
tate fecundus quisque interficiat quibus sacta diligenibus sed quae
pocis sanctae fuit aquae et sub eius arcis aquis et fon
tibus fuerat fons qui eum causa erat orbitatis et famis
an nisi et fecunditatis ad hoc effectu a Deum quisque signum
quisque potentia a ut si attigerit non unquam fecundis fer
quisque ad a a quem fecit aqua Deus inde qui eo usque ab
utire exigum emolimentu habet qui non parcus plenus
et implens est quisque arcis fontes exigunt et usque quibus stadijs
a longus et quae a latus planities quae et usque amaritudines
arctos fuit quos postquam ut patuit supra et sinus tepe fici
gesecit bijeme calescit Agnelus stabulos et bestias a fon
fecundo costa quae aque et potus et habueo fecundans quod
salubris et fecundior aquae quisque ut usque ut quidam
dixerat illae et tractu non obcerebat [illegible]
[illegible] dixit ad fontis
ubi lucida et aperta quam a sua cautela ut percepit
luy debelqu eab. Dixit ad fontis illae ab jordanis ut
quisque stadijs et a jordane ut [illegible]
[illegible] torrentis quisque ab jectus deserta ad quae fecundi spacium
ad jordanem non et inde martium ubi gentibus quae ut
a cultu et fecundi depti ejus quae fontis illae benedictus

pervigere qui ut paradisus erat delitiis aqua bibimus sic vere sa-
na quia ad eam accedentes confecti vero et sitibundi et neo lesus
fuit sibi aqua et eius sanacione fuit meorum cum in aqua lavarentur conse-
ciavi.

¶ De periculoso ascensu in specum sequentis ypi et de aspera speluncis montis dispositione.

Quievimus igitur juxta fluenta prefati fontis ad horam et volebamus expertamus re-
missionem fervoris solaris. Medio in tempore fervore non obstante labore grandi sabbatini nos quidem omnes sicut volebat et qui poterat manu sua pro peregrinorum laboris et
super pecto se exposuit commercivi et etiam gratias amm-
bras reliquimus et ad amenos vultus exivimus ad pe-
rusissimos solis fervores et in via diu alti montis ascen-
dere conati sumus receptando sursum per rupes et saxa sicut illo ascen-
su nostri debilitati et estu nimio arefacti nascebant ut ge-
rere poterant sed ipsum in supto descenderunt ad ambos, super
cessu vero ad locum in quo aliqui peregrini sederunt et mirantes
sociis nostris peregrinis qui hora quietis ascenderat ut progre-
di poterant ut videbat circumstantias in sua congregacione non
non procederent responderunt quod proto mundo non auderent
procedere propter viam preciosam sibi et apparebat procederentes ad latus
sinistrum precipue super viam altissimi saltus per viam ascendi arctam quam
eam ~~non posset~~ nao vae potuit nisi eundo lateraliter quamquam
sit ille erat ~~super petram et~~ ad latus precipitem petram contra quam ~~rupes~~
alterius precisse profundissima vallis ab alia vero in alterius
at alter precipus respiciens ad quod ruptes sensitur mecum ~~fuit~~ ne
ex aspectu profunditatis horrescerent ut ambobus manibus
se ad petram tenerent, et postea tenacius ~~ad~~ ad pedes respectum
haberent ut videret ubi pede per pede et manu per manu
locaret. Sic cum sit dubitacat pes partis a loco moveret at lu-
bricitatet non nisi cursus et precipitacio in valle sequeretur
quia a longo vallis est et eam fecit precipes petra in altum procede
et sub pedibus via arcta et in equalis et non umquam per medium scissa
ex ruptura petre per quas scissuras in profundissimas et tenebrosas
voragines et respectus terribiles ad vallem respicit morti
specto periculo alto intremiscit. Cum non possit cui adhereret
inspicit suppeditas ~~rupis~~ rupium moles. paucissime itaque ego
confortatus arcta illa via aggressi sum tamen non sine timore pertu-
simus et deinde ad ascensum valde periculosum vero sub quo
nostri milites timentes stabant quod ascendere recusabant quia
cursus in illo ascensu et lubricitatis pedes pendula modo fuissent
non tamen erat aliquis ascendendi modus nisi manibus et pedibus at locu-
aperta in ea passet figere. Et cum superius venissent ad introitum
quandam spelunce vocatam ipsi ibi stabat unus paganus arcubus cum fuste

et ultra intrare sit nisi dedit sibi marcellum venetianum. Et
salutato ingressi specum sumus in quo specu dominus ihesus recedi-
tur diebus et noctibus ieiunasse ut traditur et ea ante in et post pract
lum ad Santanam at ibi. XL. diebus et quibus in aliis sigillis
in possessioni tenere. Sed et hujus pacis in vero nos confirmavit
in Bulgerias placitam et remissionem accepimus et diximus in quo
sacratissima spelunca contemplacionem et sacre collocucionem in sterilitatis
in ea salvator noster solitarius mansit ieiunavit orat vigilat in
terra nuda jacet in domicilio habitans a pacifice cum bestiis de-
gerit deyabolo pugnat suspectuosus acuminatur tanquam
sacio gaudet. Quia sanctam solitudinem quod ipse sanctus filius dei inducit
ut divinus sua habitacione sanctificavit et suo dignissimo
ieiunio nobilitavit et aliis mirificis sanctum exemplis
confirmavit et pugnam callidissimi inimici quam aliquis solus
deterruit tempestas ab eo, mox nostram dei tradidit angeli prestes
habet pacis ut accedat statum scola quod de serenti eterna sanctorum
laboris pacta ad locum sacre gradacionis processimus cum postea plu-
res cum una est in spelunca satis magna in parte non
arcte humana excisa sed arata in pro fovea alia quam plu-
res in cellas de super per aperturam habebat et fuit olim a christia-
nis in capella consecrata et duo altaria in ea et pariete in
parietibus que ad specum videntur superficie ac per quod lumine
in mittitur et intus sursum ad montis cacumine per abrup-
tissimas petras quod intus est nimis periculosius per quem tran-
situ duxit deyabolus dominum ihesum in montis cacumine et ostendit ei
ibi omnia regna mundi ut patebit. Ego quidem in ipsam fene-
stram ascendi sed pede ad ascensum ausus non fui vero aspectu
de profundis voraginis et altitudine precise rupis horreo
ne haberem. ~~[illegible]~~ Stabat et alii peregrini et
videbant et exivisse nostri nec securi fuissent. Sed et
ego nisus quam erat in ista spelunca facta cum cautela et
remanere exivimus et alibi per rupes ascendimus in alia ante
spelunce in vineis et in rupibus et sub petris
aurea in saxo omnis parietibus caverne apti nati ex arti-
ficialiter facta in quibus olim degebat sancti christiani et totum
et inde completus erat omnis religiosis quod in scripto ibi in
penali castigacione vivebat. Evangelizavit in medio loca
peregrinacionem in hoc sacro monte et inter medias cellulas saxis
densissimis in casas et in abruptissimis petris speluncis et
in periculosis fabricis cavernas quibus horrenda videndi sancta per
monachorum habitacio et desperati in illis cavernis tota di-
struicta per ea opere domini omnibus per ribaldos prederetur ut
cessacionem consecracionem et in parietibus foramina quadrata per
librorum reposicionem in oppositis fabricis vidi cavernas ad per
medio per venerea nisi venatores exspectantes sperare
in quibus monachi olim habitaverunt et per altos meatus

Expers est rut e

Horrida monachorum habitacula

pulsabat et exibat et viam omnibus celabat ut non inquietacionem [illegible]
[illegible] ... illic caverne et celule [illegible]
et ferarum fonte [illegible] fuit multi [illegible]
anni quod ad [illegible] ... incolerent ibi habitavit
quos quidam [illegible] sarraceni [illegible] expulit et [illegible]
ad [illegible] destruxit [illegible] adire potuit [illegible]
[illegible] appellatur [illegible] hec [illegible] hodie
stat. [illegible] montana [illegible] duo exploratores quos [illegible]
[illegible] miserat et [illegible] latuerunt [illegible]
[illegible] raab meretricis ut habetur Josue 2°.

Derelinquentes [illegible] Galei de ascensu alterius
[illegible] et cavernis montis et difficultatibus [illegible]
[illegible] optavimus nos esse [illegible] ... montis
ad quod longa via [illegible] per [illegible]
[illegible] et adeo asper erat et preceps ascensus ille
[illegible] quod [illegible] se posse ascendere [illegible]
[illegible] ascenderat [illegible] nobis quod non possemus [illegible]
[illegible] ad cacumen [illegible] ascendere oportet nos [illegible]
[illegible] descendere et montis [illegible] aquilone [illegible]
et ab eadem [illegible] possemus [illegible] ascendere [illegible]
[illegible] labore et sudore [illegible] descendimus [illegible] ad locum
in quo exercitus [illegible] et ibi stetimus et deliberavimus an
[illegible] montem et ascendere vellemus [illegible]
[illegible] ascendendi locum ostenderet [illegible]
[illegible] montis super nos [illegible] sarraceni [illegible]
nos [illegible] et [illegible] ei dedimus ut nos
in montis cacumen duceret [illegible] ego accepto [illegible] ad
[illegible] ascensionem [illegible] et nos sequebamur [illegible] ut viderent
[illegible] clamabat
[illegible] ascensu [illegible] se [illegible] vellet a loco recedere
[illegible] et peregrini reliqui [illegible] stabat et
nos [illegible] stabat [illegible]
[illegible] et clamores [illegible] non adivimus [illegible]
[illegible] clamoribus [illegible] peregrinus
[illegible] ab [illegible] militibus [illegible] et [illegible]
[illegible] sarracenos [illegible] ad peregrinos [illegible] nos [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] clamaret [illegible] ascenderet [illegible]
[illegible] magnum [illegible] nos [illegible]
ab eis [illegible] clamores [illegible] audire non [illegible]
ascendere equos [illegible] vellet [illegible]
[illegible] peregrinos [illegible] nos [illegible]
[illegible] clamor [illegible] sarracenorum [illegible]
[illegible] ego et ab [illegible]
[illegible] ad locum [illegible] montis [illegible]
[illegible] ego ascendere [illegible]
[illegible] de peregrinis [illegible] montem genua flexit et [illegible]

non [illegible] ascensu [illegible] peregrini [illegible] montis

sic flexis genibus ascendere incepit erecto capite et extensis brachiis
[illegible] ... et appellavimus [illegible]
[illegible] pedibus [illegible] manibus se [illegible] necessitas [illegible]
[illegible] magis ad sui [illegible]
non [illegible] possibile [illegible] procedere
[illegible] labore et [illegible] peregrinus
habuit [illegible] ascensu [illegible] vehementer [illegible]
[illegible] passus genibus faceret [illegible] passu [illegible]
[illegible]
[illegible] facere [illegible] et
[illegible] genuum [illegible] pellis et sanguine
vestigia sua signabat [illegible] cubitos [illegible]
[illegible] et brachia [illegible] facies [illegible] et tota [illegible]
[illegible] et quod nos [illegible] manibus et
pedibus difficulter ascendimus [illegible] et [illegible]
ascendit [illegible]
[illegible] facit dulcia difficilia levia [illegible]
mollia [illegible] non movet ad pietatem [illegible]
et [illegible] peregrini [illegible] difficile [illegible] non
[illegible] ascendimus
[illegible] super nos cacumen longe distans ad [illegible]
[illegible] et [illegible]
ibi finem esse ascensionis [illegible] cum labore [illegible] cacumine attigissemus
[illegible] apparuit aliud altius cacumen [illegible]
[illegible] et [illegible] essemus [illegible] montibus
[illegible] altitudine [illegible] nos [illegible]
[illegible] successive ad superiora [illegible] et
[illegible] preceps [illegible]
[illegible] scopulis [illegible] et [illegible] nos totos [illegible]
[illegible] scopuli et acuta saxa [illegible]
[illegible] ego nos [illegible] montem [illegible]
[illegible] cacumine [illegible] et illi [illegible] superius fuerunt
[illegible] de scopulis ad [illegible]
[illegible] peregrinum [illegible]
ad nos [illegible] debile et [illegible] ad medium [illegible]
[illegible] et ibi ad [illegible] capelle nos locavimus
ad [illegible]
[illegible] et debilitati [illegible] laboriosissimi ascensu
et nimio [illegible] peregrini [illegible]
[illegible] angelicum [illegible]
[illegible] sedebat [illegible] ascensibus [illegible]
suos [illegible] labores et anxietas [illegible]
[illegible] et statum manifestare volo [illegible]
[illegible] peregrinus [illegible] morte [illegible] et [illegible]
[illegible] habebat et [illegible] magis [illegible]
[illegible] predicatorum [illegible]
[illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] ille [illegible] fuisset [illegible] morte [illegible] peregrinus
ille [illegible] peregrino [illegible] hoc [illegible] manifestare volo

[illegible] ut [illegible]

[illegible] peregrini

quia ecclesia ibi regnij cepit destruamus populis sacerdos
et eligens sue regule observantiam ibi exire at suo q
regnauit hoc p egressus fuit sibi metuit se ad mandu
cium fore ea tacita q p tam dec mi q egerit et mate
dicq ea occulte subsistit p egressibus potuit q mee p
tuaz tabule et seruos et q mad sibi mitebat occulte sine
potuit sher et sibi pue q egressos q data fuerunt apes p egressu
egs magf denotat q acq loca expla ei ply manet q alue
et alia intra ply manet q loca festiuitat hoc et sepulchr esti
mi q si esset tabf d duc aliq opa videntes mee ejcient q
oder magna dei denotat hanc et nobis q no duc q egr
tacio et beneficio audeo de illis loc ply afferit q ipa pe
spectia ut deo seculo et nisi pegrin habeat dn deuocatis
ea exempla cuius in se loca pauf fuit ad ee nec deuocatis illi
ea fleta et singulis q sunt ea loca festa ut a plus gliquit
exeo q nemo fleta alt no pt se gtinerent ita q in acc fit
laudetur ut equi aute habet gritum di se ad fleta cum
tacito no diuisi et tales a illis loc intras tabule hic
ta efficax siregnis et apa loca denota sit si caup facilitas de
hoc habeo nullu dubiu dixe hoc existentia esset meto
dalq cella mea alme q haberet desiderem videdi tuaz
festq et loca dn alia ego locutoriu meis dilis loc amplq
uelle eos accedere et mane q si actu egressi p q
loc festa gerere et q ad hoc profecti quia illo mate
valde denati fuimq quia eps epistole facq et exepla
magnaq studiu audimq q pgm ego exhortati pau ce
pimq oes pia suscepimq et offerim egressioni signa
cu cutanq cu collecta et deuotissime egressi deu ad
orandum et latera debita duo alia celebrauimq pro co
fuel illiq amagestissimis sacrifane qui tc loca ausq
fuit sum et ang eccatare reprare et deuce fidelis
dimissionis ut pcides se adoracta ostendet ei q mandato
rapis ut de lux q ora regna mudi et gloz corp duos q
ora inca fuit et ti ea do si cedes adoracpas me ipm por
tauq gressa plenarie remissionis dimittam q habuimq
Vacabiz finitq eccl De regressu q si e
adhuc ona turma dnq illo mate
militu p egemoz exedit ad nos et
duxerunt si nos no exedissq duda
loca necesse essemq at ea duxerunt illoz
hijlaiach effecti quia si sm nos necesse q facta inde
stetissq et leuauimq at oculos meos et
cunge late q p tuaz conspexim et ad paulu gaudij
no q magis e de q mos ille fit exceptq valde no
ca causa valde ducit nisi mos excellens alegz esset ad
eoz ar plagz redimq loca recepte q scripturis nota

Ecce tabula q mundi

q Et ibi ply manent q
ora bo et nra bo
ply q loca festa

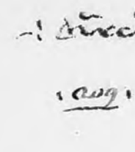

q nra ad sanctez vndimq nostra arabice alta valde q
p longit re actu de aquilone et meridie ligut hoc
rubrum mare et eis de nostris q suscepit mos ne
bo phasca et alijs eum q maiores tuaz festaz gtes laba
p se diserte super eos psalm vndimq et mates eam gala
atq et tuaz galaatq q data et reliqui pube quod et di
midie tribj manasse tuaz et trans iordanem usq ad petra de sancti tussue
dame iher ora leg a longe an oculos galaunge et ascen
salem q pr ptaat nra iordanis vndimq equi magn
ter egressi et alueu iordanis in suis solitudinibz et mul
titudinem q ad mare arabq sup mare nostrum asphaltites
et de sancti tenuerit et ydumee montes egressi et mates Cath.
et de sancti tenuerit et ydumee montes q ad aquilone
no vndimq montes amem et libanum et libanu usq
hierem et montes galilee et habuerunt vndimq et bocq
q ad occidez et mare magnu et ipi quibz q finimq
egressi no fuerunt sancti vndimq nos portauimq qua
dragesimas et accubitu mari solenni fuit
montes et desancti pertenet. Dein ad sancta loca ascen
timus cupidi magf destinate vndimq et mate
et alijs vndimq solus 2 ex 6 q parvo sub monte q exeuntes
egressi sumus quia adanstes declinabat et hanc ad ora
dentes no et bethel q ibi dormiuit ubi quasi
scalam sopnit vidit et lod iacob pastor ibi lapidem q
piti sui supposuit habuit q scala vidit et q ei
gilans olea tranquilla ibi jerobon vexillum et posuit
rum scanctis duxeis montis oliueti et sancti
de scala jacob iher. qui ab egressu ad nos 3 mil.
Deinde quinq mos adpinq montis q sub ac qui
valde exclsq q quia q surgit ascapestis montes qui
oriebatq ei et eruebant et sic eo dolebat et tanq mos
et sociatq cum sterilis precepit et eq sanitate stetit nra
capella q et mo destruebatq mus et ecclie quidc
parer et videt dei finisse dum nos et ut mos
illo De regressu pegrinoz et reacui

Cum de pho tate festq pecuniosi
ea et sto mote finissq pauq nos ad secessu deu
sta arripuerat milites nos pressit ut psalteret
tuusq descendentes nos no matuce sepelian
sepulcru et rupes psalmos et dimisi Cum de sancta sup
pripicium q dixi sat alta necessq audiuimq pa
pedime mortis sub pripicio clamoris et fu ultra
gtes deum et litigarem et pressure ira sorcem lo
cu abita et ybentanca audiuimq put q ipsi ingens
clamatq Lacrimis dilis et gentanis

bethel
Dixit hebrei q jacob domui sue et
omnes qui cum eo erant auferrent deos alienos qui erant in medio eorum et mundarent se et mutarent vestimenta sua et surgerent ascenderentq in bethel ibiq faceret altare deo qui exaudisset eum in die tribulationis sue et fuisset comes itineris eius

mos tut e

tabula q gaza militu

morcd̄ q̄ morcd̄ q̄ sciēt audiēt strui i tellegēg milites
illos q̄ cū nob̄ descendēt ad i tribulacōē et festinē
salū occidim̄ et ꝓpiciū nob̄ submissū et ostēdat
locū et aditū ascēsū q̄ habeat at q̄ illi pegrini nolētes
i rem̄ accipiūt et ꝑ multā grauitatē gallicēs lapides
i manib̄ pati ad gradū et q̄ cū arcubꝫ salbat q̄ acce-
pdim̄ cū lapidib̄ set cū lapidib̄ et cū arcubꝫ pe-
tebāt ab eis pecuniā ꝓpter dāpnū ꝗ illi dāpnebāt
nob̄ et tāq̄ mediatores i medio petrꝫ nē lapides
gt̄ se mitterēt quia si gt̄ eos fractū fuiss̄ oēs pegri
tāq̄ salū conductꝫ fr̄atres habiti fuissēt et i tribula-
cōē magnā occidissēt ꝙ ꝓ nros socios i duxim̄
ꝑ lapides de pane ecclē postulabāt cēta a nob̄ pe-
cunia si dux̄ eos q̄ ibi nichil nelleg salūē ss̄ et ex
scitu cōtā ductorū meor̄ et sta cū eis fecim̄ meos
de cauna et accipim̄ eos de mali arcubꝫ dūt at
ꝙ ad q̄ss̄ mei pegrini de nauicā ss̄ent ipsos q̄ nō arcubꝫ
si se defendēt nō laborassēt / Cū ego fui ab arcubꝫ illis de-
fessū i mabāt nāt ꝙ se defendē nolluit de nob̄
sūt et fecerūt ut potuit ss̄ dicim̄ ego i accitu
eos ferēg sagittarios at ꝑfuit q̄ eos ad se applicab̄
suis cū lanceis et alīs locauerūt se excepiāt ꝑ
medium ꝑ q̄t tēsimus exeg ss̄ Cū ego sol oratū pe-
tebat et fecim̄ eos dimissimꝫ esset q̄ surgeremꝫ de loco ille
et asinis ascēsis ꝓ itū ꝑcepim̄ Qui videntes at arcubꝫ
nati et tristes ꝙ ibi nichil ꝙ ipsis pedagiū i mitteꝫ
eis ꝓtulim̄ i mittēg eis solabāt et ꝙ i tēmcāta ēssēt
cia pegrinoꝝ cēta eis satisfiet ꝙ dicūt at arcubꝫ
se esse duos aut̄ solitudinū et de sectorū et ꝙ
de salvo gaudiū nō curat ss̄ pedagiū a tūs exigēg
ꝙ eos exigūt ꝙ longa ego discepturos cogē
sacrati ductos meos ꝓ pros pcanos addux̄ eis
Ducatos ꝙ arcalibꝫ ꝙ pedagio mott et ꝙ nole-
cia qua ꝙ pegrini lapides gt̄ eos leuauerāt et alios
vi exc̄ssēt ꝙ hac pecunia ꝓcani dabāt cū mi-
nis i dux̄ eos et nob̄ maledicebāt volētes sac̄ q̄
fuissēt i sto sancto ꝑ tib̄ss̄ nichil volūt eis dare ne
quia si scissēt illos pegnos nouā exactōē pecunie
multe ssēnt Expediti ego et dimiss̄ ꝙ arcalibꝫ de-
scēdim̄ gt̄ sedebā ego cū eis ad sinistra dimisq̄
gt̄ aūsus ad radice montis pcessim̄ ut ad regnū
vona ꝙ ꝑ de sancto descēdim̄ occurrēg dūpse
nichil at ad publica strata uēg ad aqua resudina
ta dimittēg i nos capelle et ibi i clarg i dux̄
eis duos ceros illūinauit quapropter ut cū eo

ꝑcessiq̄ a loco ubi
et illustrato

ꝙdā duo ubi duos ceros
illūinauit

ꝑcessiq̄ cū multq̄ milit̄ et ducibꝫ Gaetulis imeq̄ sitq̄ imeci
q̄ solū nouat maxeq̄ in loq̄ nichil de asinis occidig
et duo ex eis capiūt a de ascensori suis et ꝓ sulgeriūs
ꝓcepim̄ q̄ de illa loco ad ascensū montis nauig ꝙ sunt multa
na deserti adammy ꝙ eo et cū q̄dāg villa sita q̄ erāt
nas vidim̄ nōe adammy ad tūs ascensus eius et ingressus
qui illic erebro a latronibꝫ ꝓtegebat et ab illo castello totū de-
sertū illud a pcepto sumebāt usq̄ ad Gergamia ꝙ adammy
ab auidia uiator̄ q̄ ꝑ q̄s nauigēg et ceteri loci fuit castella
ibi edificata ꝑ dñi adammy de q̄ hora habē ꝑsue 18.
Lapis quos i pedula hora descendēt a pcepto i pcepto ve
cādat q̄ ꝑ scensiūt ac de hoc ꝓpiato et sanctiato
hu q̄ loco ubi e q̄ntani castellū ꝑdict̄ mons et desert
tū nauant rotbacq̄ q̄ nauis ꝑq̄ nauig ascendūt et arca
bos, miseī et latitat̄ q̄ illo deserto multa uiaz et ꝓdat
tūs eos nō audet sacrata nisi cū associati descēdē
et ascēdē Cū ego ꝓ adammy deserto ascēdim̄
ꝓcipi ꝑ nauig sū i dimisse cogitabat et stimulabat nos
ductores mei ad celere pcessū q̄t quia pegrinacē mea
ū leue fuit ob ꝙ i ꝑua q̄tū sustinere habuerim̄ ꝙ illa
uia nō facile ꝓcedi Rudco quoc ꝙ i me apo et i alijs
socijs meis maiores miserias et defectos ꝙ pegrini ꝑ
pegnacē parebamꝰ tūs i ꝑa mea pegnacē ꝙ ꝑ
ob̄ uijs i pegnatores ss̄ i tenebris nauig ad sulg
et duos ꝓpinquos et i ascensū ꝓpicios cogebat mos
de asinis descēdē et pedestres ire ut ꝑ potiam̄ spuā
predia uidi multos pegnos i asinis sedētes qui ne
potēant ꝙ debilit̄ ire cēm̄ a sellis tenebāt ad descēdis
cadebat et dimissis a asinis i tra jacebat quas tū sauva
re ad ꝓpinquare ꝓcedē cogebat labare alliq̄ itineris li
et i ꝑtina stimulato sanguē ꝑ ꝙ ꝓ et aurige duc
res q̄nia podia i tribꝰ ꝑ ꝓcipitia et duos ꝙ adam
dos q̄nnis damnis et ibꝰ bestias minat et
stimulat sic nec ductores i dimisse nos et bestias
quas stimulabat q̄ nos ꝓtulisissēs ~~Decisus~~ in nos
ꝑ i quib̄ eas bestias meos et ꝓcipitā fuiss̄ Gabes Rado
dum et q̄ nos eā labō illeq̄ si quis ex nūme ꝙ egno
ꝙ fessos cōtemplaq̄ fuisset madentes maxillas palmis
uidisset et oculos ꝑfectū rubentes corp q̄ i nos pulz
aneo ægro et genuis ōn nū q̄ audini i illa nocte
genuctes et flentes et quasda arentes nos illos nō ma-
ledictos sibi ꝓ pace uite miliac fuerit sanctorū
tūs ois ꝙ ꝓpinc et socie mee q̄ se ascende
bat nos ꝓcipitet̄ loca militant nō genebat nō eo

ꝙdam mons
ꝙ pegnare

descēdim̄ mons
ꝙ pegnare

querelam de labore sed fortes viros et militaribus audaces ... Regnum secundum faciebant ... intravit ... fatigabiliter ... quidam miles ... ut ... videbam has vetulas et feminas sed ... fuit ... et ... fortes ... et delicate ... militibus fortes ... soldanus ... in suo exercitu ... potes intres fortes ... tempore statuit primum ... intres fortes de ... mundi ut habetur ... sed ... dixit ... forti ... et ... fuisset ... contra ... cum ... fortes ... facti laboribus et extenuati ... videbam ... insta ... suppi-

Tertia ... fontis

Si videas fontem et intelligas ... lucrantia salutis ... vigilancia ... et vide- ... ad aptos ... salvatoris ... et cetera

ravabat ... nisi ... et fragilibus ... fortitudo ... mediocre eligit ut confundat fortia ... viros ne quis ... de se ... fortes ... nobiles ... fortes ut pulchre ut nobiles ... milicia ... labores ... confundit deus superbia illorum militum ... ban habere faciat et qui ... solitudine ... ut patet supra folio 201 a ... et ibi ... de ... quod ... ad ... illarum vetularum ... Ergo ad ... medium noctis post fatigos ... ascensu ... adfuntem ... fons solis ... emanantem ... ut opinor Josue 18 fons solis ... co fonte ... solis ... stat et solis ... radijs ... fecit ... fonte ... fons ille qua sol iusticie ... deus ... bibisse ... introiens ... descendit et ascendit ... fonte ... nos ... descendentes ... audita ... gaudio ... descendimus ... de bestijs ... fontem ... antiquum et ... dimisimus ... de ... deserti ... adammim ... et ... lapidum ... bestiarum ... lapides ... quibus ... lapides ... et ... reliquias ... de ... fonte ... comedentes ... fonte ... bestiarum ... aqua ... ab ... clamabat quia ... sitibundi et ... fontis ... et ... litigia ... ibi ... sarracenos quia ... stabat ... et ... bibebat ... locum volebat ... gmestio ... et potacione ... extinguis

fons solis

Ymacta

... Arabes

lumina et ... recepimus ... super lapides et magna ... sopore oppressi sumus ... et ... de ... quam ... cibum ... sapere ... labor ... quam ... loco ... et quieti ... aptum ... fuit ... in loco isto ... lapi- ... resoluti ... super capita ... serpentes et scorpiones ... antiquis muris et sub lapidibus latitant ... loco ... 3 ... pediculos ... asinorum et aliarum bestiarum et precipue ... quosdam ... vocant pediculos ... nis ... deserti ... ut patet folio 24 a qui ... sunt ... sarracenos ... non obstantibus ... dominus ... nos excitare ... accidit quia ... et ... laboraverant et ... ad ascensum solis ... foris

Pictoris locus ...

De progressu peregrinorum et ascensu corum ... sexto

XXI

Dum ... pro die ... praxedis virginis ... sole ... lumina et ... preminentia ... aurea ... sarraceni ... clamoribus excitare ... aliqui clamabant ... lingua ... aliqui terra terra ... cabalca cabalca ... aliqui ... lingua ... clamabat ... quod est ... ego et ... oculis ... et ... quieto ... aquas hausimus ... salvatoris et ... asinos ... adma... quia ... ibi ... spacium ... bestijs ... potavimus et ... sudare ad ... absente solis ... ad ... petra ... stabat ut ... de quo ... Thaben boen id est lapis boen filij ruben ... quia ... terre ... Josue 18 ... de quo lapide ... Adammim ... lapis iste ... et ultra ... ibi ... de loco

Thabenboen id est lapis boen

Post lapidem ... ascensu ... joachim ... latere domum ... pulos et ... in eo loco stat ... pastores ... joachim ... gregis pasce-

bar ad quas ipe Joachim ffugit qñ displicen stellatis filiis
fuit pul⁹ et directis et misera et de directis directa et replo
et dñi et stiua Regnit dem Dauid ipe alij pulsans ut scla-
misericors et pcia eis dñe Magnificat Annuncia ut die Da-
genuit et circi ingressi Et angl⁹ gabriel ad nrm hui-
us ariadñ assistit dñe ille ut vidit obstupuit et turbat⁹
fuit Qui angl⁹ nativitate Joachim qua ieiunia et oratiõ
et lacrime tue ascenderunt in dem Et ecce genuit tibi
pariet tibi filiã et vocabit nõ ei Joachim et pphã sicut
ad quã ego sum missus et magnificabit et inebriabit altissim filiã ipius
et ego ipetui nascet et indigebit altissim filiã ipius
et gaudebit in nat⁹ filij sui Annabel Et hoc tibi erit signum Du
uenies ad speciem et ad amplexa pãta ingredi conceptu mulie
rem tuã dilectã gabriel ipsa respondebit con
ceptu Et hijs dictis disparuit angl⁹ Joachim ego loco ipsius
ad montana et in Bulgerias recepit se pastoru quida et egit
tñ collacutus cũ Joachim hor ipleuma addidit dicte
que sancta fuisse ut dies festi de festo Joachim q̃ in
ipleuma quida solue canebãt ps Quebec una Ecce
De concepcõe Bte virginis Gaudete ea pro fuisse ipo et occurso
Li pato ingressa qua ante ij Joachim et anna quesierat sub an
bra pata et cucta et retro habeo de ipso festo dñi dicebat
q̃ solo osculo Joachim recepit ipsa sicut sare anna et tuto
in quietudine fuerunt Dicte ab eis q̃ cras assignare ple
debat quo ante festu pasch Et Joachim celebrauit

Ubi circa obsidiõ
et platz dñi
Gabriel Balgueriu ingressus q̃ quida fuit castr
Balgueriu nate Abiq̃ habet in Ab 16 aliquibus
Gabet Balgueriu pecia ad regia subiacet de
Gabat Ecclesiã ego illi et sancto patriarche victoria Signifi
Judaeis Quibus rex David publice de secreto ad se suo ei
ceiri a suis filiis dixerat ad quos Laza ascendit ingressus
et Herodes semel et sepiꝰ vestes et carnibus seruos et
malediõe pessima maledixit et lapidos qñ eos miser
et ipa pr eos Deorsu sparsit Et in quida qui fuerat
vocat⁹ Ephiuit David ad eos ps Et illa iniuria ipi maledict
hec audire nõ valebant sed illi regis partes et multi et nobi
ipsi Et ingrediebant q̃ ad eum et bene ipi monuerũ qñ
ps ad ultiõ rapuerũ Dauid et hic vestib⁹ pedib⁹ ipi
sue vocato capite flens et ocl⁹ secum et circa amicos fugi
ui de ipso family et seruos cum filios scruit et maledixit
lapidos qñ regis mittit sup eos sparsit et maledixerũ
et genuflat dixit et inuocat⁹ maiestat⁹ ultiõ pueri q̃ quit
virtute Dñe tu ora vestib⁹ mihi no noceãt ad quaq̃ humilet
pristi et quotas q̃ peccãt Saul Ninivite et q̃ cũ ut male
Dicat pue mutu ipsa fisura pasper dñe Et fortes ipi
riat Dñe offendat⁹ mea et reddat maiestatem q̃ maledixerũ
que Gabe et malu⁹ sue sui scripsit et mox ita lapidat⁹ est
Gabet Tur ille de emigrat Dauid et de patria ejus sua maledicta

dñi et ipo tractu illa fuit et loca fuit plurisq̃ alijs mis se obli
bẽ valet nasagetas tacto pectore q̃ ffuit ipo loco flenissi
bat ꝯ Egressi ꝯ cu legamꝰ flenissi ipo loco traiani pu
patoꝝ ꝯ misericordia q̃ ibi vidit audiuit se petri de p
fitas Legat⁹ appabilit⁹ maiꝰ mihi misericordiã querenti
es mederi cũ q̃ petri et lindrati Abiq̃ loco Gaud
ussꝰ ad fantes solis descedit et lassus mota cu quiesc
nat eo loco obstꝰ ꝯ sumesu ascendim⁹ et modicu olive
ti alunge vidimꝰ cu cũ ascensu dñi ꝯ memoriale lo
cuta ꝯ ipo aspectu grauissimꝰ vidim⁹ nos q̃ cũ petro

De planicie cũ castellis Bergamie :—

Recessu egressꝰ ꝯ
ipa planicie q̃da vocꝰ ad q̃ ingressi mons oliveti
abrupta et nos offensare aspte alia ipsa planicie finit Descensu
ussꝰ ad pcordiã et vasta solitudo Accepto itinere ꝯ
sita arti et pomeria et viridaria ꝯ pulcherrima ipsa
planicie castellis Bergamie Despectos ad montꝰ oliveti ad
prendẽ ussꝰ planicie que planicies et petrosa inuisi
bilis et planis petris ac si esset pauimentata arte plurib⁹
locis nõ et equis ꝯ pereos oliueti et alia frutti
fera ingulta Quot ecclesie ipa planicie inter ecclesiã pdicissima sancta fuisse pcessimꝰ ego planicie ꝯ
Bergamaz et cũ castellis ad cuius lapide excedit vocꝰ
ipa posuit q̃ quib⁹ sup cũ sedere pt Et ipo loco mediolis
Dñe ipsius et ingressi et Dulcissimꝰ Quapꝓ lapide
Dñe Deus tuus scidisse q̃ motus lazaro ascendit de regnac
Jordanis et cũ ingressu castelle q̃ dicit ubi martha ad
cũ venit et fidelissima Hospitio ubi habuit cũ Dñe ipo
Et fide de resurrectione Dñe nra Ecclesia et maria ma
dalene ad quã locũ ipo stetit obuia plebs cũ absente
ego loco sancto sancto et offerim signum ꝯ ingressi ipsi
uig et hor facto ꝯ Dñe ipsi Et cũ Dñe ipo et
si sing et ꝯ Dulgerias plenitie remissionis accepi ipsi
hor fuit loco Dñe lacrimas q̃ fudit sepiꝰ tumbauit ad ple
ui Quarꝝ sorores cũ mutat De eis Felicis et sororibus ui
uentibꝰ qñ lacrimis Et motꝰ fonꝰ ipe pietatis et accedo ad
ꝯ ipsi loci ecclesiã Roma cũ tepa stetit capella et ad cũ

Ab hor loco ingressꝰ ꝯ
ad sepulcra ipsius
ad portã vocꝰ et ad xpiã antiquã Et stetit cũ
rationẽ ingressꝰ ꝯ eo loco stat ubi erat habitatio sce
marie magdalene singulariter effuerat et genuflexꝰ lazaro
maria magᵈ et martha et Gabriel plebs Gabitatores
ꝯ castello et exꝯ castellis ꝯ ingressꝰ et castella magdalen
ꝯ galilea sepulcr et Dñe ꝯ ad marie magᵈ et ppꝰ quisꝰ sua

Ubi ꝯ martha dicit
dñe si fuisset &c

i ea fecit apotecam pdno cophinus spec aromaticorum et ibi
ex eis confectiones et unguenta confecit qui fudens et valde
vel gt fragrancia et alacres et lassitudinem et [illegible] sequebatur
do i aromata preciosa li confectam sciens sebat et durea nec
brea [illegible] illa et q̄ om gustus p deliciis sui corporis
bat postea gustit ea pdmi corporis consolidatione singular ego
destructa erat affirmo psalmum psalmus et i indulgencias ple
narie remissionis accepimus De domo sancte marthe
Inde progressi ad partem sinistram q̄ fuit hospicium dni
pedecti lapidis vero ad mediam antiquas ruinas quadam
domus singularis et de fuisse domus sancte marthe
i qua ipsa sepe dnum i[n]vitavit ih[es]um luc x Et inter
quam marthe nunc excepit illum i domum suam ipsi
domo [illegible] martha mariam sororem suam ap[u]d
do et dns suas p maria protulit dicens [illegible]
mons maria optimam partem elegit et i hoc loco tera
de osculari sui et in indulgencias accepimus carnales et
lect oravimus i processioli psalmus De cerni sepulcri

Inde quilibet nos sancti lazari i quo ja
ad castellum bethania erat quadam unanimis
et i gressi vero ad unam magna terra et
publica si clausa incole ut bethanie accep
ep paucis denariis a premio ea aperuerunt nobis Et
i gressi i dext caue pre vero ad sepulcrum lazari i quo
quadam aut matutinis jacuerat qui eo dns suscitavit
ut habet ioh xi Ergo in sepulcrum et officium suu
in psalmus et ipsum sepulcrum de osculantes in indul
gencias plenarie remissionis accepimus Et ascendentes sept
cro ad altare maius ubi i loco i q° dns iesus stetit et
clamavit lazare veni foras [illegible] est cum quida fuit sol
lempnis p soror helena sup sepulcrum lazari edificavit et
ultra sepe [illegible] erat magna ea monasterium monialium
ordinis sancti lazari sub regula sancti benedicti vestite erant sunt
tunica alba et [illegible] palium nigrum sicut johannite eu cruce
varietas coloris qualia bethania trans iordane in qua iohs
baptizans ut habet ioh i erat sancte monasterium cuius ordinis
et erant moniales ille valde divites et religiose nam
monasterium illud fuit septum olivis ita q non pateat eis
[illegible] a descendentibus de monte oliveti Sub hoc monasterio
fuerunt misse sorores eorum ad alias munitas partes ad edifi
candi sita monasteria quo in communitate duorum de huiusmodi
ipse requiescit et hodie non eo d illis monasteriis et quod
ad sanctum lazarum peregrini post plurima iure sancte fuerunt
moniales dixisse et monasterium destructa a oppido sep
ta ecclesia in sepulcro quod adhuc stat et e [illegible] a
tabula elevata et sub ea e spelunca q e destructa [illegible]
ecclesia est ordinatum sepulcrum hoc honorat quicumque loca i

peregrini

—: Juli9 :— —: bethania :—

· 244 ·

i sepulcrum neque glossa et p do actum honorat si i quibus de quo
numina sustinuit detestant Terra illa i exercata
et altaria est diruta et qui nos i ea eramus erat plena
manipulis frumenti sic horreum rusticorum

Hec illa terra consept ascendimus i quanda
aliud destructum terram ex ruine magne ibi
jacent at vero murus de ea remansit i q° videt

De domo symonis leprosi hospicio dni

fuisse terram speciosa et habuit pavimentum vario marmore
stratum ex eis reliquias de splendidius huic terra i eo loco
fuit constructa i quo stetit domus symonis leprosi de qua
locutus [illegible] mt 26 et mar 14 In hac domo erat
dns iesus i invitatus sabato palmarum et ibi magna effudit
unguentum sic capud discumbentis et ibi murmurabant di
scipuli de perdicione ut habet ubi sup et ioh 12 fuit et
alia domus symonis sed non illius q̄ fuit i genes̄ i q̄ vocat ma
ria magna qui pro gustu fuit ut habet luc 7 de q̄ dictum
e fo 139 de qua et dns domus symonis leprosi non q fuit
leprosus qui certa illud nobile ibi fecit si preciis fuerat
leprosus et a dno mundatus et non tunc leprosus [illegible] pulcher
ego loco oravimus psalmus pater i indulgencias accepimus

Bethania castellum De castello bethanie
qui fuit constructum et eius descripcio:—
ut a quo no i [illegible] ma et i tota veteris
testamenti scriptura fit mencio deco nisi
forte sub alio noie qd tm nobis i voci nisi
balneum sive de q° scripsit fuit mencio habita dicat
evangeliste non solum de illa bethania vero sed et etiam
dicta q est trans iordanem fuerat p secundo novum castellum fuisse
ubi e proximum eius ostendit fuisse munitum et gloria sicut
magnum hodie e villa q̄ [illegible] i q̄ i [illegible] sarraceni sunt
ad montem oliveti ad terram i est orientali parte ut dicta
pt videri iherusalem civitas qua montem oliveti distantem ad
latus in montis oliveti p [illegible] est et intra confessionis est
respectu i valle [illegible] et ad montem gyon p dictum ut beth
ania castellum marie marthe et lazari ut d ioh 11 et
distat a iherusalem quindecim stadiis i [illegible] iiii miliaria ytalica
et tamen non magnum almarem Et de illo castello loquitur [illegible] i sermone ad milites templi ca 13 plag videat ibidem

Post qui agit i bethania discessus peregrinorum a beth
loca sancte vero ad bethania qui montem oliveti
iherusalem nos quilibet [illegible] et asinarios
[illegible] ut via regia et [illegible] redire i iherusalem
t qui egressi fuerant ut p3 fo 193 de mos eo reditus i
tendebamus p illa sancta loca ambulando eu devocione propter
dns p qui dns iesus i die palmarum a bethania venit
in iherusalem sedendo i asino p[ro]fusi sunt [illegible] asinariis q

vie dni i die palmarum

cimiter fuerca

pectus descendere quia confidere in quibz alijs pegerim
accederet qui festinabat ad cibum capiendu et ablata que
piqua ab excessu mee dilectionis usq ad vesperu ieiunu ge
rat stamq cibu edidit. Hiarc tu post mortem beligerius
in quibz ego peccavi et facte alie ommissem si ego cor no
strum essem. Cui ego alte a mole recessisset et ipsius
et nob benignus et misericors esset et ipsius
vocatus cimiterium et quo ipse nra caro ad cinerem
tristissimu ego et cete multe similes alacre stans
et nudis pedibz incessit ad nos et cu clamoribz magnis nos
blandiri et cu lapidibz ut nob ferit cecidit nos de
cimiterio ejecit. Festinacia ego ausugimus ut ad clamores
alij similes accurrent et nos necarent. Nec ei pot
fugere et sup sepulcru suu multos cecidit et pene
32 vicos. Deinde ego ad una et duceti sup vicos alme
ti pfi dei sui. Hic palmus sue sectis discedit. Quo de
cedente ego silencio et ordine ascendimus et portas strue
gdamus et octo vicos. Quos vidimus et mirabilis
magnos clausi colacios. Quo ab ecclia. Quos cu
silibz et clamoribz de acto expulit. Quos cu nob
gobilles scutibz et quibz scutis nos ducemus et pgressi
sumus. Ascendimus et quasi spacium gaie una. Venimus
ultimos spacios lapillos. Quos de polito. manuq et
vasis et quida fo ex eis mirabilia nob ducit. Et ibi
vidimus stratu pauimentu. Cepi stratu polito. manuarce
et vasis. Quibz sita helena decorias pfo manuales
stratus insumsse. Et clamada penosa manuq stratos de
coduit. Alectoria sue sid usq ad metas alnetiet als
alia pte decorsu usq ad pota aurea et diffratue mar
festa vestigia introitus regi et pfecti qui quos ext via
ad loca ascendit. Est ei una madacena et fonda et fipola
tinucacio fonda et lis quib ad loca ascedit et manes su
pius tuas cinit et forcinat. Et ascendit manuq polito
antiquu muru stratu. Ibi ego spe et specia fidei
ntu esse

¶ De regressu pegrinor

Quasi pulcri pregressu et reversu beati
egressus et phagie sacerdotu
Hoc unus alij qui ea stetit. unus sacerdo
Alter phagie. de quo habe in Mabelgor quod
misit dns suos discipulos. Hectu ne adducere as
mu salui. ibi q eos. et apparuit. Pulgor loco tonanti
et [illegible] vestigia. et dns gentes precipuus Alberg pp
Secutari sug et. Dns gentes precipuus Alberg pp
ge ad trit. no pt videri. cimitas sata. Et pgressi ego
ascepte alnetu. unde alnetu discedimus. et ad manu dex
tra unus pp. et ascensu precipos ad unu. stratu. et ibi
portu lapis longu ad mensura spuis dni adlatu adli

Via mirabilis pavimentata

¶ De Alectryophagie loquitur Walfridus quia de abstinentia ad milites Templi pertinet

titudine arc et arte latomorum sunt ibi pressi sculpti
et lapide pquos passim gressus et bestie ascendere dicun
tur lapis et langus et pueros dicunt eu si esset
cultellu et risus et audire ipsum antiq et diuo gaudi
sapia quis scisse scisse et passione dni et resurrectionem am
bi insecutus et penam meruerit. Quos gradus de scen
tum sunt. Et ibi est ara ubi ecclesia pro gradibz de scen
tuum sepe illustrissime. Quib ab hoc loco discedisse
dicit precepit culmina turrem civitatis sete apparere
putantur cubitus qd credimus sunt quos exemplibz et
cubitis cete sete sepulcri de quo vide fo 132 a et
hoc gradu primus cedit edificio. Et stetit pg in big
tudine civitatis sancti patrissime supplesent. Quam appe
cissima civitas quia Relucebat aspectu valde quos
tis et jucunditate. Hoc ei pdo duco ex aspectu illius
civitatis quib potum saciari desiderio et quib Quibz
ea afficit tristam pg fabi dicasset et qd una hoc
aspectu ad se rapit. Quod et illos hic via vadens
civitatem quib videns flere super ea multis passione exo
pabi eg. spectue. Hoc ei sic cum Dns Jesus visio
paris. Videbat ego pre nimis calorem descendu
qua de septa fu. Hora 6 et visitu tristis cedro
a multis ejus ascendimus et suscepti sicut susceptio
et cameserade patria ad quem sedes nob locamus. quia
ad statu ad alios labores nisum eramus

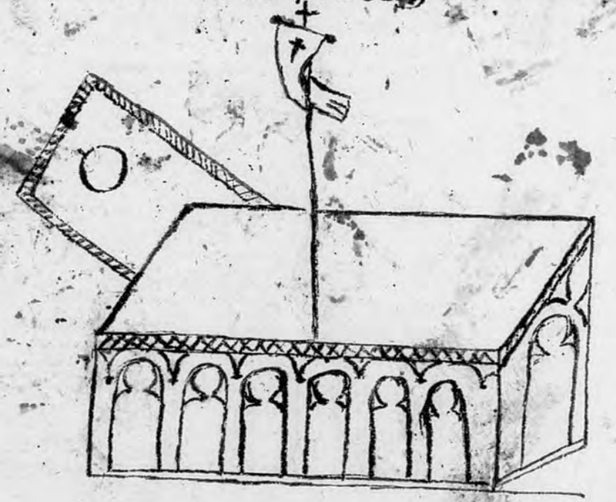

Locus sancti sepulchri pro vade

De tertio ingressu peregrinorum in ecclesiam sepulchri domini et observantiis in eo factis

Dominica quae fuit undecima julii, sicut in tertio ingressu dictum est, cum adventus esset noctis, fuimus peregrini in ecclesiam sancti sepulchri. Et cum in atrio essemus venientes, Ad ianuam ... ut ... nos in ecclesiam intromiserunt, prout supra dictum est in folio 108. Et in ipsa secunda ... sicut dictum est ibidem. Cum maiori studio discurrebat peregrinus illa loca sancta quae sciebat, sed amplius non in ingressu sacros et devotionem suam ad loca sancta applicabat, sicut prius saepe fecerat, eo modo quo dictum est in folio 366. Et in primo et secundo et maiori distractione deducerent milites noctes illas et duas alias noctes quibus vigilias ad sanctum sepulchrum celebraverant. Quia prima et secunda nocte occupati erant ad dispensandum se ad facienda eukaristie ... cum confessionibus et ad hoc magis affecti erant ad loca sancta ... ut patet folio 119. Et prefata nocte sollicitabantur per militiam suam et in ea nocte illa deduxerunt, sicut patet folio 183. Et per noctem illam quia nichil singulare per maliciosis operibus et vanis occupabant, non quidem omnes sed illi quibus nunquam affectuosi erant ... erant ... quibus occupati fuerant illi devoti in ipsa affectione et sua disciplina peregrini.

invocata fuit devotio militum

¶ Secunda perscrutatio loca sancta in singulis ... sedebat et manducabat ac bibebat de saccis suis, quos repletos cibis invenerat et in longum cavillationes gerebat, et magis sopore pressi loca solitaria et angulos quietos petebat, in quibus dormiebat tota nocte, ad usque horas ac si in cameris suis jaceret.

vi debat ... voluntatibus

¶ Alii magis crapulosi quam pigri provisiones sibi fecerant de pane et forti vino et de alterius cibis ad potandum et illi fere per loca sancta in ... visitatione ... in congregationes ... illa sanctissima ecclesia esset taberna ... sicut faciebat nisi vasa omnia sociorum suorum esset evacuata.

¶ Alii vero nunc ... ad sua vascula curam ... sedebant et causas mundi et utiles tractabant de principibus, de stipendiis militie sue, de gratiis, de ... litigia, ... ad medium ... sancti loci deducta

¶ Alii faciati ... cavillationibus cum risibus ... spaciabant et capellas sanctorum locorum ... et ... ora ... simulata ... et colloquebantur ... ecclesia sancti loci ... quod videbat et loca sancta ... sic ... Tali modo se habuit ... quos anno ... miles ... exemplum ... socijs dissolute circuiunt ... ingressus ... ad monumentum ... stans ... solida ... socij mei ut non ... fuisse in sepulchro domini et ut ... testamento ... recipiatur ... fortunas ... et hoc dicto ascendit super sanctam tumbam et se super eam supinum posuit et longum se extendens. Et dum sic jaceret ... magis domini ... et ... cepit ... exigit quomodo ... Et domini manum ... sensit ... super se ... et cum ... lacrimis se deportavi peregrinis ... suorum ... et liberorum ... et ... et ... et ... et ... non ... fuit.

Ecce

¶ Alii tota nocte negociabantur cum mercatoribus ... ecclesia ... peregrini ... mercatores christiani ... orientales ... callidissimi et avarissimi ... sepulchri ... illi mercatores cum suis mercibus ... pecunia magna ... super ... sancti sepulchri ... et expanso panno super pavimentum sua negocia ibi exponunt. Et ... ego peregrinus ... ecclesia ... nocte illa negociando vigilabat et dum ... et ... et lapides preciosos ... panos de damasco ... et de sericis venalia ibi habebant. Et cum hos mercatores ... vidi ibi quosdam peregrinos nobiles et honorabiles ... suis negocia cum mercatoribus ... in publico ... nec ... et suo statui non ... in loco sanctissimo ... negocijs ... preciosos et iocalia ... Et qui ... devotionem ... militia ... suis ... affectu ut ... allecti ... negociatores ... fallacijs ... et ... ... et ... illi ... faciebat ... et ... bono foro ... ut

Contra negociatores in templo dominici sepulchri

casdem aliis omnibus precedunt in suis partibus sic faciunt mercimo-
natores qui se talibus intersunt et ut jocalibus et clenodiis ami-
cicias nobiles emerent amores intercipiunt ad ostenda
eorum emptis interesse Et si aliquis mercenaria non erat eciam de
sacro loco nec de sacro die et festo in statu sancte menie mag
valente per hec scelerate soli faciebat si quidam non religi
ne religiosi et clerici hiis vacabant [illegible] at scandala
sit apud infideles qui videt illos mercatores in eam sede
et ascendere et [illegible] istic patere per ex medicina [illegible]
lucrorum suorum in quibus [illegible] mundi [illegible] vendere
a cruce a die [illegible] exactione [illegible] et [illegible] de
[illegible] domo orationis domum negociacionis et cavernam sa-
cra spelunca latronum constituunt quod infideles credentes fide
nostram esse fatuam et stultam reputant
Alii non minus [illegible] exorbitant et scandalizant in fideles
qui in fideles [illegible] et nobiles [illegible] arma
sua cum signis progenici et agenuitatis sue pictibus templis
[illegible] arma sue nobilitatis depingebant ut [illegible] de
[illegible] affigebant in illa et in aliis ecclesiis Et quidam
[illegible] et [illegible] et [illegible]
tabulis memorialibus sua nomina insculpebant et [illegible]
[illegible] et scandalizabant [illegible] quasdam [illegible] nobiles
ad tantam fatuitatem deductos quod ~~[illegible]~~
[illegible] in capella montis calvarie ascendebant et [illegible] sup
[illegible] in qua foramen crucis [illegible] se simulabant
et [illegible] occulte [illegible]
insculpebant scuta cum signis non dico nobilitatis sue sed
[illegible] sue in perpetuam sue fatuitatis memoriam [illegible]
eos hec occulte facere quia [illegible] et
[illegible] vidissem cum [illegible] eorum [illegible]
[illegible] quidam [illegible] tabula [illegible] sepulcri
domini [illegible] sua nomina scuta et [illegible]
et [illegible] ut memoria [illegible]
[illegible] ad hoc ut per
singulos dies [illegible] maledictorum [illegible] calvarie
[illegible] monumento domini sepulcri
[illegible] et [illegible] peregrini [illegible]
[illegible] et tabulis et [illegible] ad ista sancta loca [illegible]
[illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] fatuo illi maledicit [illegible]
[illegible] istis sanctissimis locis facere [illegible]
[illegible] at [illegible] at [illegible]
[illegible] in illa [illegible]
[illegible] insculpere [illegible]
[illegible] et tales quod omnes arma [illegible] et [illegible]
[illegible] si hec dico quod [illegible] mille peregrinos non
[illegible] cui placeat [illegible] peregrini [illegible] signa
non [illegible] videtes [illegible] et [illegible] mirantur

Margin: qui illos qui in ecclesiis [illegible] sua arma suspendunt
Margin: nota [illegible]

et fatuum [illegible] videntes [illegible] sunt [illegible]
[illegible] detestantur [illegible] et [illegible] nisi forte
[illegible] qui [illegible] stultitie [illegible]
[illegible] habebit [illegible] nobiles [illegible]
[illegible] ac si [illegible] nobiles nisi
[illegible] et hec [illegible] a fidelibus [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et paganos [illegible]
[illegible] qui habuit [illegible]
lapide rubeo [illegible] ad omnia loca ad [illegible]
[illegible] et loca christianorum [illegible] paganorum et
[illegible] in ecclesiis [illegible] et non [illegible]
[illegible] fatuus non [illegible] altaria et [illegible]
altarium [illegible] lapide rubeo [illegible] hec faciebat
et [illegible] de [illegible] libros divini officii [illegible]
[illegible] et non [illegible] missalibus psalteriis
[illegible] ac si esset auctor libri
[illegible] latina [illegible] que [illegible] laicus
[illegible] et arma in eis locis depingere [illegible]
[illegible] patria [illegible]
[illegible] et [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] hec [illegible]
[illegible] regni amici et [illegible] si posset
tolle non [illegible] et [illegible] optaret
[illegible] studio [illegible]
[illegible] esset et ad [illegible] nobiles [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et in
[illegible] castris [illegible] et [illegible]
[illegible] ac [illegible]
et in aliis [illegible] locis depingeret et [illegible]
in ecclesiis et [illegible] hec facere [illegible] et [illegible]
nobile [illegible] studium quidam [illegible] adhibet
et [illegible] et locorum [illegible] negligat
Et exemplo [illegible] accepti [illegible]
sua [illegible] et [illegible] signa pictibus
[illegible] et clerici et religiosi [illegible]
[illegible] faciebat et in [illegible] ad sancta loca [illegible]
[illegible] de [illegible] hiis [illegible]
[illegible] dictum [illegible]
[illegible] [illegible] hend beschreiben [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ dog
[illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] dico
[illegible] et arma sua imaginibus [illegible]
[illegible] et [illegible] depingunt
ut affigunt ~~[illegible]~~
[illegible] nobilium insignia sunt [illegible]
[illegible] ab antiquis ydolatriis et gentilium
[illegible] et [illegible] filii [illegible] et
[illegible] et [illegible] lupum [illegible]
[illegible] nobiles [illegible] est [illegible] ecclesia domini sepulcri [illegible]

Margin: nota [illegible] quadam fatuo
Margin: in istis locis [illegible] nobiles sua arma suspendere

ctes ꝓ qbus sc̃a ꝓ̃ sancta apparuit sup pictuas ꝓ̃ tenuit et
votabit erat olim pictes musaico ope decorat ꝙ milites
et nobiles ymaginib⁹ pat̃ib⁹ ꝓtectis in pcibz sua
sancta appendere quib⁹ xp̃i et sc̃or ymagines velare
stat et dauid ꝓ hac causa ꝓhibet ꝙ depicta suscitauit dñs ultore
quadã mag̃ vice obiit rex egypti soldan hierosolimã ad
orãdũ templo suo qd̃ nos dicim⁹ salamones et occisa finita ascẽ
dit ⁊ anastasim q̃ ⁊ tertia dñica resurrectionis erat et ibi sta
ret et in cõspectu et cete magnitudinẽ et ornatu mire
vidit sancta nobilium pictibz affixa et picturis sup̃ in
ductus est ꝙ quesisset cur vel ꝙa ibi pdicebat ea
deputabat cogitauit quã anastasim tota ad solũ deduc
ere deus ⁊ puntass mittere ei̇ iussit in ea sancta depicta et
a uelli et a pictib⁹ abradi et ⁊ simul ecclesia cumulo ingẽ
fecit suppari cui dixisset dixit ego sc̃a nr̃ sancta ibi fuit nr̃
pregenitrix predicti ꝙ carnose et ꝙfuse

Nota de carne rosea sancte Katherine ihesu fo. 26.

Alij ꝙ capta ⁊ cinerent in cinere ferrent ⁊ frumentũ et
ad tota sancta arandum lapides sacros radebat et rade
bat deos gentiles deicidas et discipulos ut ad
suas ꝓtes deferret ꝙ reliquis thor quib⁹ ꝓci pietat
habebat ꝓpietatem in misericordia emouit ⁊ immutauit
pene ea tota sancta suo decore et tenue artificiose labenti
et expressis ornata et defuncte ꝙ eo durat nisi exigua
mina obfuscata. Ex hac sancta carnositate lapidem de cuius
⁊ magnat angustiat̃ nõ set ꝙ plures ⁊ dñi ꝓ̃ sancti
ꝓ̃ pegrinat ꝓcessu in ꝓpatria ⁊ anastasi mirabiliter
tribu ⁊ mine ꝙ rupis columne carnosa fuit et tabula
marmorea et lapis ⁊ sanctorũ dñi apud in alijs ecclesiis
ecclesiis vidisset clamauerit ⁊ cete ꝙt nos sic ꝙt
fures et raptores et extitata ⁊ sedito ⁊ nos pcussa
et carnati sunt nãs ꝙ vocitet ꝙci d̃ nato dñs man
nis et sanguinib⁹ ꝙmit. Et audies per gradus expaui
pellã ꝙ nigrib⁹ ꝙmit et auit te apten ex ꝙcunt
carnosacos nr̃ de cam ejure punisse quousq⁹ peni
penitẽ succurrat sibi pstitit et ita in ignominia ꝙfusio
nis et ad nos tuq⁹ ⁊ sacrilegos secum habet semp
celestẽ inde sitz causa ⁊ magnũ ululatus ad sctos hu
ꝓcessionis ⁊ ecclesie et ꝓfecto generãt ⁊ tremoꝛ genuit
qñ ecclesiã ⁊ finitus ⁊ tenditi ecclesiis vpit ecclesijs
quausq⁹ ruina necessitate coacti fuit ablata ꝓpanere
thas carnosacos nõ fuisse. Denarios causa ⁊ alijs no
tatos calosi. Equasq⁹ cam sut altercũ pcani hoc fa
cunt ut dñs nr̃i sanctissimi gestu hoc exhibet et
ostũ habeãt et ita ruinam eos ⁊ signat ut tali ꝙ

altepte ꝓ̃ glebuncos ꝓgnib⁹ factos fo. 29 b ⁊ quito et
xvi ac et fo. 30 b ⁊ et ꝓ̃ nr̃. Circa at ⁊ de alijs
qui calligunt capillos de sctis locis et tollut reliquias de
eis sũ carnes sctor de ecclesiis hoc sctis et devotio
aut ꝓ̃ fo. 293 assyrios nocte illa quida deduxerat ydi
dimis vocabat et cum dia nocte missas celebrauerũ ⁊ T

¶ De exitu pegrinor a dnico sepulcro et de re
tu eor ⁊ moꝛez syan ad tractat descessu
eor a jerusalem

Presumasedo q̃ ẽ festũ sce marie mag
dalene cotanus missas a dnico sepul
cro de dnica resurrectione ⁊ q̃ solep
nis medio fit sctc marie magdalene ydissa at finito ecclesie ꝓ̃
ni ecclesiũ ploꝛa sctor cap̃ll⁹ et carnib⁹
de ossulabaũ eis valedictores in mo
nasterio ꝓ̃ ⁊ stratez sepatoz habet ea ꝓ
pe tota sctor xam qda attractiua
qualebat equitat et tebat tragi apos ⁊ alueariũ sancta
venerunt sacraria nosti de eam accesserunt ꝓcipue
tes nob ut ocs sit ascedam ⁊ moꝛez syan qua ibi
dam nobis tractat̃ ostendit & ecclesiã at cam ⁊ ingressi
sunt capella sctc marie magdalene ⁊ ibi altare ea qua
tebat ꝓ̃ nr̃ or et ei ꝓcessio ei ibi postulauit ostia
tes ipsum pueri laudabat̃ ostia in aiã mundi tempus
pe tabernacule officium de sctc maria magdalena cui et ꝓ̃
finitus visit ad sctc sctc et ad quem mane nr̃ gen tota
predij assunt

Deinde ascendit de hierusalem
ast missaz ꝓ̃ pegrinat̃ modi signai ali
os et de quodã cart
da scriptz sarracenibus dns sabaoth
sarracenis tenebrosus ⁊ magist̃ hospitat manat
ng minare Dudaee pegrinat̃ ꝓ̃ et elphalallo cali
de potestatibz xpi ocs quem ingressi gsedentes
⁊ firmata fecit ⁊ magn̄ cameꝛ̃ ꝓ̃ fuit manant came
lia et alijs presbyt̃ sarracenis ⁊ fuit johãe de bruci
gni notabilis ocbant dns johãs nachgreg bezimbren
bacorel et dns johãs trenchefoꝛ et dns berenhardus de breai
tebath cameꝛarij ⁊ cete maiaõs nocturne fuit dns anna

Collectio gsilij

duc de wercenaw et dñe maxing d'reoppolstein ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ p sup et duo pcani
nita tas pncipales in corp ffiliacis dñi pntis
ercat ad quas an ~~[illegible]~~ spectu pussit fieri pegni ingrec
di et in eos pntes esseg pubmanerent nisi p mu
dacionem q pegnora ioāsolimitana ja esset finita
et nichil amplius exact nisi recessus et expeciaco
ad vj dies ydeirco debuerat se dispare et at dñi pu
pegrinos esset ~~[illegible]~~ sellet ~ jectus macra et ad sonz, more
signi pfitesci illi debuerat sic mo, nonfecerat et ~
recta macra cu duob asi ad eos debuerat exire
~ camea et ad recessu dispare qua pacto pdicto
sellet cos d jectus eduxi ad mare exercuit ego ad
pegni de camea acpti duxerat exeuntj ~ recma
fecerat in dies qui mora pauci sic. 22 pncipeg
ego exactu ~~[illegible]~~ pegnacu mat signi in dies
qui quig exactaty sic necesse ~ qui recessu pcanacet
~~[illegible]~~ ~ panda pcanacp et ~~[illegible]~~ captor pegnop
et pcu gardianu eo q pq recessu ofrem pagui rema
nentes pegnas posito te et libum suo ~ remanentes mi
nus grauaret et augmentaret ~ pcuniu solucida pcanis
et ad huc pncipiu diserij reddut quia sic diffectu pcu
ex petebat cu smigfacij ad mare redirent et pegnacu
mat signi resignarent ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
salua gwardia nota pstandu salvo q gdustu ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
ad gazaca palestine et a gazara p deserta arabie usq ad
matey signi pmade signi p madian usq egyptu ad ma
tharea vbi ~ aetyba dasamipa dusq ad cadē loca et nō ultra
duxit salvo gdustu reuntis et manentis ~ jectus ad scptes archi
tectos quis nescit qnō et qm nobis ~~[illegible]~~
pmo dicty q ipe dñs saladinus edictu mādo p mittere
nobis q salvos nos duc dispare debet usq ~ egyptu
in plata pfata et q ipe ~ ~~[illegible]~~ q sana sues expensis et
supvibz nos comitari debet ab jectus usq ~ gazaca
et hoc fide data q misit
q 2do q de tydancis fuc exactigabilz et exactionibz pfatis
dis ab jectus usq gazaca ipe q nobis de suis satisfacet
supricty et pcunijs ~ et misit hoc exigimus ubica quo scribz
nos nūmis alias q saracenos guerri pdta mea
q 3 q si quis pegnus q equitatu asinu dispanet cu ducto
rib, corde qui ducta ca, mercib, mercant et q ibi asina
cij mea esset christiani et ab hac usq ad matharea ca egyptu
nos duxerit et nos servierit et asinis ac sibi ipis sufi
cnabilz quisicq fecerit nisi fide gore ~ pegnis eis quid
pua cu sibi ~

Recepta quecaro pegnor mot signai cu calmi

q 4 q ~~[illegible]~~ eos, eos meas pū estimata et cabaia suis ex pesis de
fecerit fuer a jectus ~ ad sepedictu grazaca exceptis solis si
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ no q ipi, nos, meis signis
nobis ducebag
q 5 q ~ grazaca nota quidē pdnis ex pesis de camelis q eos
res, mat patarent usq ad matey signai et pū ~ egyptu
ad matharea et hospitiu qpatu ~ grazaca dispat
q 6 q nota cum de suis fidelibz de putaet q nos loca sui co
mitaēt ~ a gaza usq ad egyptu ~ egyptu et petimus ut
mittet notiā el phalallo qui dt calmy misit q sepe nūo
ut patchis cu pegnis pdictis pfatis ~ ~ cap tenēm fuc
& quisq de cibo ex quana mea
q 7 q milibz pegnor stet cum dispanet q aq deuchada
q de fecerit, nā ad pdes sepe duos mensis aqua ~ via illa re
perit
q 8 q q accidet mat littera gregnali ~ ~ jectus ad pdictus
accidentibz et q ~ camelis at infinis sū ~ fidelibz seruat
ega empc et ducaz, simi cu pace nā stabit q pegnoz
q 9 q dispanat nobis vces papilliones suis ~ pdna ten
toria quas q mansiones singulas fugere possēg pdictis de
fectis q ~ estu solis
q 10 q quilibz mercat qui venit ~ ~ et salvo gductu ~
tancis et sibi at singulis sup mercat ~ et sal
dans diligēa ad ~ grazaca q ~ ~ ~ ~ jectus
tactis mat q midis mā gductu et tenacia quecaro
q 11 q toty dlc gratis ~ scripti sedatis sigillis dñi pfecti de jectus
et marchis ordini ~ cōcilacia signaret ~ et mandaret ~
q 12 et ulcd q q dñi nr mansuei essem ~ jectus libet nobis
comitiua cui comitatu et pū ad loca sctā et q pmittaret
nos ~ anastasiu qui petām et pū exercitu q, matey signai
duceret nos ~ bethleem ibiq p dict dies nos dimitteret
et bethleem pū diem ad nicē loca, plasmacat ade et
et cetera lubgia et difficultates qbus nos q ~ ~
sq possemus et cōcedia facta fuit tra cal dic sigillata
cū q pegnini g ~ nri accederet et duas ducatos
& sigillo exposuimus: — de recessu pegnacp a

Die jectus et expiracoe:

Sdē die jectus et expiracoe: — solitz pū festū sce mādē magne tūcta, me
redie venerut dñi mauri et saracen
cū exercitu, eo modo et ord asinorū cu
asinis ~ modo q yon ut pdes pegnos colle
cet et ad mare reducret ~ ~
cū facti et valida mari ut eos ab ~ sedis

pregerent tuia. Fridat ei pfidus cc pratas pegnis pro-
via quia divulgatu fa fuit ⁊ preia pegnos, uxores
⁊ectu et ad quoz turbacoz acc fuvoliet gpvat et
ginecu pulca trad trebi; et sc dipamentiz ꝑ vocauc
xut me stru dm mei en quely de prca exmi seliq
Dns ꝑ ꝓ lofo de zuniberry Bata, miles, Dns Henricu
de stafel baca miles Dns fatco vendafais, miles, Dns
versus de vecofbey, miles, et alt cu alia bona q pus
dcis accepan hos adduxerut et dederut miegi di
quos no pauos ducatos ⁊ subsidiu expesaf ad mte
ꝑuaret vagnuerut ⁊ q dem p eis exare ⁊ loc sof
existeret q loca illa diligen gfidere et gfidere Rudy
ego egritaty fui et cu corp bea tridi de secundas ꝙ
negeo Ludouico fuctis ad dnm cui sepli ⁊ simuar ei
sacnas dugy meoz epatu ad dnm, ubi corp ꝙ pauo
aliqui milites ⁊ssuri erat valde ⁊ fimi sta ꝙ ito po
terut ⁊ asinis sedere et p illis fuerut adducti cameli
et porth magnis abutq latere de poderibz ⁊ quibz po
tis fuerut ⁊ fueni ad mte ducti ⁊ mg ao juuencis pe
gring ado ⁊ fimg fuit q nr ⁊ asinus nr ⁊ q ita de porta
ei salut et illa pg se eligerent q plures pg corp bea su
obijt et ⁊ cimitaio fcm mdcf sijon sepultg fuit
Dolor ei ciuis pari nimos affecit et ex accede ⁊ cipet
Lamentatio ꝓcessꝰ unter flebat ꝙ affectu ad locu sca a quibz ⁊ uite accede
bat de ipso flebat ꝙ separacoz a suis socijs et fedz quos
ꝓ se eligebat unter quos erat dns mei et aliqui de
seruis dnoz meoz qui nidu cessabant flentes se gruiebant no
poterat ꝙ mecu flebat ꝙ magna ex cordis amaritudine
galeni ⁊ separacoe a tam clarissimis dnis meis qua mo
fuerut michi dns ꝙ socijs et fedz ꝙ magis ex flen
calamitate corp qz supplicabat eis sup adsumca ꝙ me
ꝙ mea ꝙ ꝙ salutis et misericoz ꝙ passuꝝ erat ꝓ asti
ssima solitudine et ꝓ me ⁊ yemali navigacoe ⁊ ꝙ ꝓ
culis plena fuit de cordabla ex miseiacoz et calamitate
quas ⁊ pa mea pegnacoe ⁊ reditu Galuerut pegni
ut ꝙ fo 16 ꝙ plato usq ad ceruicabz et scapulas timuit ne
fore et ipa ⁊ gab, misiabz ⁊ cedent ⁊ ꝓcessuri erat ego
et ⁊ nobis dnm a pectu dnm pirani abo cu dnis pegnis
cu quibz missuꝝ dnos de cuius ut de galeis nob, uras
gb ⁊ ipso deliquiuꝝ adduxerut ⁊ pectu ⁊ duxerut ego
tramula ꝙ quit, rama de et ibi unde dicby fuerut
detenti et inter ocyati ꝙ ut ex ⁊ eadz cuius de pessimi
uent ut ꝙ fo 86 6 ⁊ ꝓcessu ex cordes ꝓ hoc ꝙ
Lacrime ꝓcessꝰ ꝓ illos dns descenderut pro loquitur et ⁊ ipso
de socijs saracen dnos pegnos cordalde ⁊ cribulauerut
et ⁊ spectu ꝓ ibi ⁊ iosse cui ꝙ aquas dnos fac ꝙ mi
serentꝛ quibz dicty ⁊ fo mo ꝓ illis spectus fuerut ples

pegni debiles effecti ⁊ ꝓ hoc fatacu ⁊ ꝙ defectu nec
cessaioz ⁊ et magna ꝙ angustiaccs et tribulaccs sacra
cenoz et juuencu manoz ut ꝙ fo 11 hanc pdnm ingat
cob ⁊ reditu acquauerut ⁊ cu pacu exaperati et ama
ricati fuerat ꝙ pegni gt pagnos uxta mte q ꝙ ꝓpua ⁊ Exacba pegni
uerut et quauerut ꝙ ⁊ ꝓgressu nauis pugulare et pu
nes et sanes ꝙ hoc ⁊ ꝓ ito fuerut ducati ꝙ nos ꝙ
nasmg ⁊ ꝓiect, nid se sanu quez ⁊ effecisset nos acc
capuiasset et fora aquos ex nobis occidisset ⁊ vulnare
effusi sanguinis ꝙ ꝙ ⁊ ymigit q ⁊ decessu pegnoz a
pagnis male se salutat et ꝙ bn anci fuerut ꝓpua
sibi ꝓ audut nn nos sut uitri ami dapsa q pegni
gritati a saracis et suracis gt ꝓ ⁊ pactu ioppen
uoces ꝙ dd inducret ad ⁊ unitu ut ꝓgressoz fecerut
in eis ꝓpa mea pegnacoe iniqu. Dicty nasmg ꝓ ꝓ
nos pegnos separauerut et tribulari usq ad ultimo ꝙ cord
illoz pegnoz q ⁊ ꝓiectu ⁊ mortificat ꝓ ꝙ no transisset
sin sanguinis effusioe galeas nos ⁊ trassent. Cu pace
ego ꝙ pace ntra q ⁊ ꝓiectu finimg pegni barcos ⁊
gressi ⁊ galeas nauigauerut ⁊ usq ad ꝙ ⁊ mobiles Recessus pegnoz
stabat ⁊ loc ubi eas ꝓ pace posuerut et galeis salut
a tanssilis et lenatf nuchacis exercent nri ascilla
galeaz et in barcis gt ⁊ nes iosse lapides, mi
serent et in magnis clamoribz gt saracenos a poo
fuerut et quida nobiles milites ibi dicerut ⁊ ꝓ su
ꝙ cesserut a cypro gt eodu ꝙ ⁊ da cu corp nauiga
tu q ad defectu pacieban magnu et gt napu
rexcreut ut ꝙ aqua tollerent. Qz in pdta ꝙ pa
gressi fuissent et rudutu fuisset abscef q esset
ne aqua ne panis ne salmi ꝙ hanc ad exitu ꝙ ⁊ ad
lebat ꝙ eadē de corp similz civi q pallerent ⁊ ꝓcessi
erut ego tibes ꝙ defectu aqua ꝙ in ꝙ statu missit
eis victu bann q eos tulit usq ⁊ sulas civitadu pe
quibz ad eodu applicuerut et ibi ecclesiastici acc
ut unitas dicb ibi agentes. De eodo ad nauigantes Piratica nauis
in alia naues descisset, erat nauis piratica ne
mata ad ⁊ undes galeas para eis ocurit ꝙ si
dece gubernatoz ⁊ terent galeas gt eodu ꝙ nauis
piratica velocissa seqbat et misi deus ventu

morus et suigtaci eis aduitoreu pstitissi ꝑfecto pijtores
mdy nō euasissēt Lū ea pijcate ꝓ ꝑ esset scit vdy
et ambos galeas capēte reiecit ⁊ pōtū vadiauit
qui ipsum vltrij nauigarēt et ꝑsica nauigrace pē
sijs ꝑuincijs secretalij greccia achaia et actu usq; in pa
lestinā ciprie Dalmacie ad ecclesti sunt ꝑ pace
cia vltra pōtus a q̄ ⁊ cipit mare occeanū ꝑ gib galee
et naues magne nō sūt tūsce misi sint suigtacis quā
dēty quo nō flare oz ⁊ illo pōtu dim marce q̄ dui no
flauerit ꝑ sūt ⁊ pōtū illo ad barcarij cū magnis
barcis et q̄ a q̄ festinat occe occeanū gdunt
intri pegni ⁊ mea pa ꝑ pegnatos / ꝑ ego nō sa
scti utiles esser ad nauigand gulfū occitrū ghm
cent pegni barcas et gt occeanū nauigarent
Ec ecce, nouy flatꝰ ē ⁊ nāci et nauicule ꝓtulan
magnis ffluctib; ita q̄ nō ꝑces cuadēdi mōtē esset
ꝑ ipsis ei angustijs cuptū fuit gulfum barcar ⁊
q̄ erat dim mei et ⁊ marco erat pcta et q̄ue
sero agitare ⁊ adeliat deuig; q̄ alia nō barcis
collaterali fracty fuit malus et velū cū antemna
ꝑ medū ciecta fracāt et isti erat ⁊ maiꝰ ꝑiclo
et dio erat despati q̄ctum ⁊ sibi ⁊ uita et nota
uebat scō marcō ⁊ pdictum Q o ꝓ ⁊ dilatate
cis assistēte cū sancta et ꝓtegeca mia pōtū occeā
um ⁊ egressi sūt lq̄ madidi tremētes et missi ꝑ q̄d
ate dieb; nascent occeanū et ꝑ egressi reperiam
cent et ita festū scōi galli ꝑ ꝑ q̄ dicis fuerat ibi
erat mlti nobiles et seremi ꝑ de dnis meis et de
seremis cōp nō ē remasit nr̄ cū ⁊ mea ꝑsumia
nisi ego qui remasi ⁊ secū
et secum cōp ocō sūi et ꝓtegeco mia ⁊ ꝑsecia
reuerentes ⁊cepti cū ꝓsperi letitia et gaudio sūp
ꝓtū uxop filiaꝝ et aiop Deo sit laus :—

finit ꝓegnacō gnis
ꝓcōsolimitanā

pictus dnus
miles

Q Hic incipit ꝓegnacio fre sōte qua fecerut
illi ꝓegni ꝑ tinz ꝑa q̄ uolebat ꝓegnari
ad mōtē syonī pg aliaꝰ ꝓegnatꝰ recessu
a ꝓherusalem et a tra sōta :—

Jerusalem q̄ est sōti appellatiō mōtis
de quo dicebat mare ⁊ montes syon pe
dibus mōtis syonī et mare sūto pice
gradiamo et fec̄ ioue de prēssia et re
cessit pelag; quēty eos voluerunt
inter sicilg; greg loū ⁊ quētu eis assis
ne duraret ⁊ quo minꝰ posset
et hospitum ei ⁊ terē q̄ esset mīsmei
⁊ Jherm pices at nr̄ illa omo diffi
cultabat et gra mea inter assistat ꝑ ⁊ q̄ eos ⁊ quētu
halē nō posset ꝓhibitos hoc audito eos auro adqo
⁊ dimē ramban et ꝓducit inter quoddā ꝑsonā eos ab
uulit fei johānī drocolhas auēas se accipitre et hospi
ū ꝑ assig date et ꝓmissoꝝ gracie et dū auxeri illi
gsperi fecerut aliaꝰ debitꝰ. Q nō sit ꝓferret mag
ei mirige ⁊ timerent et militibꝰ ꝓsidēret Erat d
pegni milites. Hyspetia lingua edocti michi ⁊ nos
est marce ꝑ nobis ymaginū ego nos cū apud dñ
gdue Gasconiā mouety q̄ solacij ꝑ ad manū gabe
cū fect si quis ꝑ nos ⁊ finaty fuit illū ⁊ mīm ⁊ fecmi
torem ⁊ panty et cura ei ⁊ custodē gabeling. Et
ne ama nideamur pericacē ocās ⁊ pellē accipimꝰ
ad nos scō ⁊ ad sctm nra accipimꝰ sacm et ꝓpegri
nū suū feliciq; qui ꝺ mansit ⁊ cella q̄ ei et illi qui
scū et ⁊ refectorio nobiū manducā et bibē q̄ dim ma
nere desiderat. Ego nō pedibꝰ meis ꝓpegrini a cepta pe
oblata et ꝑ ꝑ gracē actē Gosperū passedi q̄ dim
ciuitē pedibꝰ sūt ⁊ gressibꝰ et egressibꝰ ⁊ illis ꝺ
cepi actē et sū expensis masi ⁊ quētu optime qui
sunt q̄ Deo catuci pegrini q̄ duxerunt
sperū ⁊ dam q̄ ꝓ ⁊ dam et ꝓ mōtē syon et sctm ⁊ dim q̄ est
desertus ad ⁊ sctī sepulcri ⁊ illa dam
cat ⁊ ⁊ ⁊ et sūt pānū sola
cū et ꝑ medio sui arcū ut arma crucis ꝓbet
mag ⁊ q̄ stabat mitra plenū botris. et sub dam
est magna piscina q̄ baptismatis sanctificatꝰ duas
ego dimisi ab dedit ordinē pegrinis ipe nō ut ꝑ eq
ꝺ minuet ⁊ inz dauid in suis sepulchrib; ꝑ Et pegrinis

Iacetani

Iacetani

Teutzelmani

De duabz calimis et principe de marci

Teutzelmani

Calini maiô et minor

Sabatgitaco

Elphahallo

Iacetan

222

venit nobilis ad presens t rog galea tussectæ voluit nat
sed ego qui nauis eat t nocte futa solueda. Venit
nobilis calimi secu t galea q̃ nr̃ nauis recessu suspexa
bat et estimabat se t vastimu recedere t cum q̃ tempe
sta ut nos sedecim soluta naui q̃uend t laudes) pe
dam maiꝰ q̃ecta et sta seueritas nimece in eis coeper
fuit et tussectæ Venit at ei miles q̃ imperator et
ad ipm et [illegible] in baptis naui. Cam
et petebat eis exposuit q̃ a sua t fidelit a dñi sui
potuit et sta rectitas sencias p̃ uiã ad ipm recedit
et putaret fidelitate seruitute se ad ipm ad ipm et exhibit
munera ei magn ab imperatre et a ipo et a nobilib ne
potuit et de magn liberal et sta estimauit sol fuit
maceratoꝰ coeperunt sub Deus gli naui dams nra secuit
ut q̃uisi dim pegmi ad quos ego ipi cottidie descedi peg
dicto et egredier p libitu meo Et tu de illo :-

Die sexta q̃ dies tercius) mos pegmi pa nr̃
te ipsi ad tractãs simul de pegmatibꝰ sa
cedi t hec sta Jobannis Deliberan
mus at q̃ quo dicer quibꝰ t hora sta essem q
mansuri necq̃ ario duc vellet ipe nunc ad illu nunc ad ipm
loca pegmatis et ceaq̃ pcedes t hac nocte ... q̃ hor
dijudicatꝰ sustinere, ma nolebꝰ secunit zizania et discordiã
coepit et sibi t nrãe dissentire t spes do loca sta et pgsequi
cet t dijs quid ju damo pdictꝰ pr̃ dissentiebꝰ Galeatas
duas regias duas caquinas [illegible] duas coebꝰ et distinctas
pandebꝰ et ita subsana cũa leuig et melius expedita fuisset
non dim hic et secunde sacrabat se gloriabatur et t subsana
rogue et pendere una sectebat. Quo d die sacrat ad q̃ ego
giuig ita suigtꝰ fuerunt, miles duc petrꝰ scliꝰ p̃se coeq
et pendũ suc societat fuit et t fui admissus q̃uget pria
duas judeas paupes tegentes q̃ secu abat ad sep̃ pcedi
necessarijꝰ ipi aliqui de pegmi galebat gnde descede
ad nidez et visitãs loca sta t galilea pincia nazarecth
saliq mote t gbõ sepu magn edificatu mote galilee ea
plana cũ carrozam mont Dothaym q̃et mont ubi fictiam
pit et damascũ et cetera et sup ea gli pr̃s q̃ediam
Gabẽq et calimi maiꝰ beatis q̃elmini mei duxerat
not mtus difficultes dig pegmandet excessiues expe
sas q̃ habituri essẽ solu ad redimendꝰ nauatꝰ sue
nibsta q̃ nacisse under pegm galilea t hac Et pr
q̃ediam q̃ro dixit [illegible] not q̃ maiara pcula
esset t ista pegmatoe q̃ ad mont ipi descendi q̃ hac ut

Dimisio pegis

Descensus ad galileam

diqui pegmi audiret apposito d̃ stiret ẽ signatꝰ peg
nator galilee dilij et pcipue q̃ sert ea abstinẽtij habet
miscet q̃ ex quo dimisi fuim) q̃ missa fuit q̃ pedra
quia una q̃ sui altera ea potest sustinere expensas tabas
illi et qui tisure malebat munerabat q̃ pegmati
solebat. Dicebꝰ q̃ ea qua de galilea recedet tempus
pegmandi ad mont signati ad esset et tue, nota est eas
expectare q̃ per mallet fieri q̃ t q̃ timebat quia
tumicꝰ oriretur ea recessu corp de jherlm ut patebit
et ita q̃ dimissa pegmatꝰ fuerat intra amissa q̃ fa
tur fecissẽ si q̃ animmeꝰ finissẽ q̃ ei ea quedes fuissẽ
ea q̃ q̃ Ducat q̃ hore finissẽ Ducati q̃ mansa ad galilea
et ultra usq̃ t [illegible] antiquitꝰ q̃ antiquity loca
bus q̃ celebrata ut galie Et sic q̃ pincia de jude (galileam) vide nazareth q̃ ut dic̃ pncia
nillulam) ubi q̃ dñs nr̃ ihc) q̃ in tempo bi
pus est ibi q̃mora nazareth q̃
mons silua q̃ ut d̃ ipsilly
dam t sta loca adaugm)

Die sexta q̃ dies tercius) mos pegmi pa nr̃
te ipsi ad tractãs simul de pegmatibꝰ sa
cedi t hec sta Jacobi opte emp
solueire fuerunt hec nocte q̃ an et
accepta de sacristia pauem et q̃ecterunt q̃dam
et ego ea die ad ecclã sancti Jacobi postmodꝰ
ibi celebrãdꝰ q̃ de illa ecclã Jacobi de fo 103 b
q̃ Et ad ecclã reuissẽ [illegible] fuit t hore p̃missa est
ego velari cucurbitã ad hospitem pegmatꝰ pcessi et pulsas
lapide hostiũ eos excitaui ad [illegible] officiũ quibꝰ
t cũ q̃dam de sacristia Lantaung ego t expella de
collacio sancti Jacobi officium sollepnizet missas sucessiue
t ea die alteri celebrãs et ad loca, nra ducensi sumq̃et
t eis nos illa die q̃imum q̃quia cãt sexta fera t q̃ sac
rarnis sollepnibꝰ sue, nati dies dñicam p̃cedẽ nos
dicebꝰ ibi ipe celebret magnei p̃mis

Die sexta q̃ dies t festus sete anne nativ
tatis ihesu xpi nr̃i q̃ie sumeq̃ et ad
eccl̃ã [illegible] ubi locꝰ t dam sete due t qua
uenit dñs gerbertꝰ tũsimus q̃ et t galebat
eos loca regnanti nos t mittebat q̃ necessa acquie
scẽ solebat q̃ sp facilꝰ ego ordinꝰ sacꝰ q̃ et filed ej
ganso nũg. Ne q̃ hac ea dicta t fo 190 Dorset locꝰ de sede
fo 119 d̃ Ab illa ego ecclã dissolusꝰ et p̃ pota sti
stephani q̃ simus q̃ et t sella josaphat descendi ut
t ea assignatus loca q̃ nimis q̃ma celebrare cepi
ad ecclã, sed q̃ clausa cat nec t q̃ potestas ipsius
dimissa loco p̃fectimus t spes ea ordinis et organis a
ecclã expirat ibi altari paro q̃na celebrauimꝰ q̃ tu
pus q̃ nisi fuit q̃ latini p̃ loca celebrare cepit de
illo loco Galeis fo 192 Dorset pg missas alia loca sta

mort[alumni tui]sinig et adquirendi diffin[itor]is ejus ad
cenig assessoris dni Nicolai quinta sacerdotij absistit
ut et cenig solvit mos et gredi misi Darcy pecunias
cui mater ejus q[uo]dd[am] ejus q[uo]dd[am] ejus de eo dna naijdan pfecto
Decembris mos cucurrit alba mea et sta ejus ad pedes
dni et matris ejus

Dnica je · pg trinit

Vicesima septima die q fuit dnica ix pg trinit
mane venerunt ccos pegrini ad officium misse
et mater ejus qd officium ego cantavi et quidam
de sacraplyng ebdomadarij cantu petivit me
ut loco ej officium cantare et sic mos sacerdotes gmorare qd
libens feci et sic ps[alte]rij gra accepi q missa cantu
et illo loco cantare mercuri et quo gar sacrum eukaristie di
vinissimum ederet institutio penitgeret q sic eode sacerd
gmorã habuit et illo loco ad expus suas discipl[os] po qm
venit et se spm et eod loco mansionit ut pz fo 926
pg pendum ao et quiete missing

Vicesima octa die mane descendi in gardinare pr
initatez ad fons et ad nos cocus et magnum
vas aseruale Holandaca illi nichi et Gam
capriscad inter et requinas inter nos et co
quent Gallos et domitij suis sic apud nobis cibos cactos e
runt de pis publicis cocis qui et paterij cequis cipos mu
dissima pantera inde ibi musta ogne mulie figuro pro
quinas tota mus et gdi pfumit et sanracti cibos cactos
a intelij sic agenum ob[ser]uant pdo tota femina sedet coque
offerm et solu coci sut coci pt tabd accidij apret ut dictis
pcibij coquinas et gnes equia ligna sue ibi et caro faco gr
ove scribere et mos pt ee et gliby dams coqua sic apud mos
pt lignarp defectu et legee sic officium peadem
sup[er]sum 7

Dnica je · pg trinit

Vicesima octa die pvenerunt pegrini ccos dibz
ejs cum lectulis cambice pupletis quibz utt
mur tot et jacent et pt defectu sub terrajo dcthy
et micgi cum fi fieri ut supra q usq fini pa
cientia et p defectu et p mare usq cenerios et adverte
cijs duos micgi fieri usq edura et celld micz et q pce
nerunt et equos ad nostez syan duos naijdan pfecty jacty
et duos cactacding et duos sclaatgatacs sanracti pate
nos ut vehcigaret et est ei et magr syan eff
cax vocande et jacturet pdo de loco pcacc
ede asside et cibi fem q et est pecydia disoubte bid
et ad ducend fecis secerunt tapecias sup pauimentu et cussi
nos sue pulvinaria sup tapecias pauimet dm de sup

dim principales
cinit Decem

discubuit pannos subtus supcussinos nra et treis illis
duab q sedo et sedi sup scapnas sup sellas ut archiepiscopi
sic ruchi discubuit sup terra et si sunt mag et divites sec
unt eis tapacia sp dio ego sedebij fecis apponi et
eis collacij et una strigua lance panimacios q fectos pcij
et de panicij corp et sebelin et jecuby boucos amigdalas
et pinocles et adhuc de cepe q patu quia unud nos
cubuit de pijs ei jacundabare dnus illi nudare cucurrit assistim q
quos quij fecis mandeos et nos pegrini astitimus et ser
uimus et pmulti corp sanracti nobiscu consolabat qui
ragantes ad nos de unte q tristez et despos nra ou
mandi andrecti et se vise q sedat ad unitez dandi
dicat et nisi matuci senes babati et ejusdi principa
les nationes cunctes sua et pfecti pcipa
pit ordinauij die precedi misecat duos fecis de mate
syan et Gergiany quos queda sanracenq et sedat et sua
cosq pousseruij nos pancs lescat usq ad sagenios effu
sos q illa sanracenu accusauit pit gredinij dnos illis
qui punisserunt ei q eu vellet punire cuj tate vendre
q amplius ultra estimatu thaci sp q pegrinos pros grandia
ni accessimus nos pegrini et q spectacum de illo sanracta
qui nolunt nos et cenq astitimus dm et unitez ut pdo
sabi die et petimus q pregi et dulgere nobis dns sota
cata cristine despederent q implebit est mos pdi
nuq micgil debinij illi dare et hostiu cui astitimus dm
desecrauit qui impleq est ad q a nob postulauimus dile
cibia ut lacte sotes cristiane diuerent et delicate et quot
cibia sentent cuibi quocuq placuit suadeq tu ut pdo
sanracenu nobiscu habeat et obtutes et pmunes pro
cacb quos dare eis possimus nos molestet et tranquille
dies et tp tarpidia q ta cena accessit feci mandauerda mi
nisende melunas pt et pulsu meu feci

Vicesima dies fuit toty debilis et aqua nocturissima
febcis et nasit me et ardebat colo nimis et esq
recedo q pt melunas q fuit et jecter dulcissi
et pegrinebij pfimacij ut sce baptiste quia sol
licita micgi ad gibeum mecq stare audiuit pecunias micgi
sudaccebat ita illa die de celld nos in egressq

Vicesima pa audiui q duo pegrini de sacijs meis
esset et frem et assupta bacula q sustentacula
a mate syan ad defectu in magna difficultate
pt debilitate me ad hospicium dnos pegrinos
duc sic uia sat longa defessus et asessus sum firmus
et frenq caristam et mase illo tota die et cibi q sero
nos qui ad milites adduxerunt me ad lectu meu
et illa nocte bn vexatu et pene sana

Cotidiana visitatio sanctorum locorum fratrum montis Syon

tu in monte Syon prius quam accessissem in locum totum quietum conventus monasterium in cottidiana visitatione sanctorum locorum vacantem in quo et ego eram sicut alios conveneram et in festis quibus ad domum me reduxi in cella mea. Est autem laudabilis et sancta consuetudo quam habent fratres montis Syon quod ante ... sacro celebrato et finito completorio visitant loca sancta ... peregrinis acquirendis. Hoc modo ipso intrant ad maius altare ubi est locus in situacione cenaculi et ibi ... locum ... ... et in dulcedinis percipiunt. Deinde ad locum ... pedum procedunt et post hoc super ambitum ... ad locum missionis spiritus sancti et ibi descendunt ad capellam sancti thome apostoli et ambitu ... capella sancti francisci ... ... porta et ... ibi ... ... ad locum oratorii beate virginis marie et inde ad locum predicacionis ... et ibi ... se ad sepulcrum david et aliorum regum sanctorum et post in coquina domini ... et alia ad sepulcrum sancti stephani procedunt ... usque ad ... david descendunt. Deinde ... ad ... montis syon procedunt ... gemitus flentes ... ad montem ... et ... ... loca ... et inde in valle josaphat ... ad ... beate virginis orant et ... ... judicii ubi ... videatur. Deinde ... se ... ... aquilonem et civitatem sanctam ... ... templum salomonis orant et ... loca ... sancte ... ... sic ... magis ab aquilone ... occidente se ... ad ... sancti sepulcri ... ... nihil aliud videre possunt nisi supremum culmen ... ... et ... ... devocius orant post hoc surgunt et ... ... pontifices ... orant ... usque ad domum caiphe procedunt et ibi oracione facta ... se ad monasterium et ad locum ... apostolorum ... ad capellam sancti johannis ... in qua missa celebrare consuevit et cottidie beata virgo ... ... de illa capella ... beate virginis ... ... sanctus clausis ... et ab hoc loco ad locum electionis sancti mathie apostoli sancti jacobi ... ... et inde ... ... sepulcra eos alloquuntur et ... orant et hoc facto ... ... ingrediuntur et ... quilibet se in cella sua recipit ad quietem. Et hoc modo cottidie cum eis eram me ... manebam.

Sequitur — Tractatus quintus continens acta peregrinorum per mensem augustum in descripcione locorum diversorum terre sancte ad quae diverterunt et ... continentur ... ...

Augustus mensis sua ... duplicem nobis attulit solempnitatem ... de ... petro principe apostolorum quo fuit ... ... absolutus ... de ... machometo principe ... quo ... ... totus pene mundus ... ... nobis ... ... sarraceni ... sollempnis ... quippe die ... festum ... legis machometi ... quia ... tradita et manifestata fuit lex ... machometi et alcharonis ... ... pene totus mundus ... ... et ... ... testamenti ... ... falsa ... ... feria sexta ... sarracenis celebris ... quia feria ... ... statuit ... celebrare ... judei ... festinant et sabbatum ... ... publicum procedere ... ... judei ... ... malediatum machometi festum ... festum sancti petri ad vincula ... peregrini ... ... monte syon ... ... missa ... ... et ... ... pagani ... ... et ... ... et peregrinos hoc ... ... apud eos ... nisi ... eis ... ... :—

Duplex sollempnitas sancti et prophana

Festum machometi

Feria sexta ... celebrant sarraceni ... veneris

~~Secunda dies que est sancti stephani prothomartiris~~

Secunda die que est sancti stephani prothomartiris audito officio et sumpto cibo convenimus ad montem Syon et deliberavimus circuire totam civitatem Jerusalem ab extra et videre ejus muros et portas municiones et ruinas non obstantibus intensissimis caloribus et solis ardoribus, scilicet quod ea fere non bene poteramus nisi fervente sole quo tempore Sarraceni in umbra manent. Mane enim et vespere sole tepescente in arvis sunt et spaciantur circa portas. Ut autem perfecti fuissent nostri circuitus ordinavimus. Hora competenti exivimus et ad hoc exire incepimus et sic circuire, a monte Syon usque ad arcem David que occidentem respicit ab ea processimus ad portam piscium sive negociatorum. Ab angulo occidentali in quo murus occidentalis jungitur muro australi. Ab hoc angulo processimus in agrum fullonis in quo hodie locus est mus... Christianorum et Sarracenorum sepultura, et fuit tempore Christi sepultura ut habetur in libro de distinctione locorum. Ab agro autem fullonis recessimus versus aquilonem habentes a dextris civitatem fossatam super quod processimus tendentes in aquilonem. Est enim fossata profunda et lata et murus civitatis super rupes edificatus et ipsis muris sunt domus inserte de quibus habent receptacula in fossata, patere sub ipsis rupibus vidimus cavernas magnas per quas est ingressus usque ad medium civitatis sub terra, et si habuissemus lumen et fuisset accessus, ingressi fuissemus per eas. Et dolimus nos non accepisse lucem. Processimus satis per longum tractum super fossata usque ad angulum aquilonarem in quo murus occidentalis jungitur muro aquilonari. Ibi autem ubi hic angulus est quadratus, altitudine et turribus munitissimus fuit, ubi ea stetit quedam turris altissima que dicebatur Phaselus, ut Ypsicos, et que fuit prospectus ad utrumque mare, orientale scilicet quod est mare mortuum et ad mare occidentale quod est mare nostrum magnum mediterraneum ut dicit Josephus libro 6 de bello judaico capitulo octavo. De quo tamen mira tunc sit, scilicet cum civitas sancta ad occidentem habeat modicam sui eminenciam civitatis. Ab hoc ergo angulo divertimus nos contra orientem et super fossata processimus. Ubi invenimus magna parte antiquorum murorum, fuit enim murus duplicatus ita quod per medium ejus fuit transitus inter murum inferiorem et superiorem. Et rupes super quas murus fundatus est in multis locis erat arte quadrate super quod muri steterant. Ab illa enim parte fuit civitas bene munita quia ibi potuit melius impugnari.

Ita peregrini circuierunt Jerusalem

Ager fullonis

Has cavernas notat Josephus libro 6 de bello judaico speluncas regias, quas quare sic vocentur non legi, opinor tamen quod forte quandoque aquas erant in urbe et essent soli regi notae per quas ultra fossata poterat civitatis exire et intrare ut apparatus regis erant in urbe.

Phaselus sive Ypsicos turris

ex qua Saladinus rex Egypti ab illa parte civitatem cepit violenter de potestate et dominio Christianorum anno 1187. Sed recessimus in processu versus ad portam specialiter que sancti Stephani dicitur, que est juxta angulum orientalem in quo murus aquilonaris jungitur muro orientali. ~~Ibi quievimus et ad plagam australem ...~~ ~~... quievimus ...~~ Parva murus ille orientalis non est fossatum factum, quia vallis Josaphat super quam ... alto est deductus. Est licet semita parva ab angulo orientali usque ad angulum muri australis ad latus muri orientalis super vallem, non tamen ausi fuimus continuare circuitum per eam, illa parte Sarracenorum cimiterium quod ante portam auream est, quod transire nobis non licuit nisi intenti pedes nostros exponere voluissemus ut patet folio 82 et 121. Relicta ergo semita illa ab angulo descendimus per preceps in vallem Josaphat usque in torrentem Cedron, et per quem descendimus habentes montem civitatis et templi a dextris et montem Oliveti a sinistris lateribus et pertransivimus usque ad radices montis Syon in valle Siloe, ubi ascendimus nos ad occidentem per eam vallem que dividit montem Syon a monte Acheldemach et Syon ascendimus usque ad agrum fullonis, ubi recepimus circuitum et per portam piscium ingressi fuimus civitatem, sed jacet cum dominis peregrinis qui in eorum hospicio et refrigerium accepimus, aquam fuimus et facti calidi lassi et multum fessi. Et ita transivimus diem illum. Cui autem placet videre antique Jerusalem spacium et muniones, inspiciat Josephum de bello judaico libro 6 capitulo 8. Nec tamen omnino preterire videbar aliquid eorum loqui de magnitudine illius sancte civitatis, quia nescio quod ita magna est sic quamvis estimant vulgus, qui eam judicant ita grandem in circumferencia sicut est Ravenna et ... famosa ... dicta sit. Dicte civitatis ... Hieronymus ... mediocribus ... gentiles ... Abdera ... stadiorum ... circuitu ... milia ... refert ... Antiochi ... Jerosolima ... vallibus ... ad xl stadia ... Josephus ... judeus ... historiographus ... stadiis ... capitulo ... Ex hiis liquet quod Jerusalem fuit maior ante ampliationem factam per Helium Adrianum imperatorem quam hodie sit ... stadia xxxiii ... passus magnos ... Josephus ... Helius imperator destructa Jerusalem ... ampliavit ... Syon ... Calvarie et Golgatha ... augusta civitas ... monte Oliveti ... Jerusalem non videtur ... civitatem ... edificatus ... fuit ut vere dicere ... sepulcro ...

de magnitudine Jerusalem

Helius quis fuerit

De quarto progressu ducis peregrinor. in Jerusalem sepulcrum

Dnica x. pg reinitur

Decia die q̄ 2 nonas octobris scī stephani et cāt dnica x. pg in rit̄ ps̄ca sal-
bati p̄cedentis petiuim duos retro-
ree fr̄es ire sanctū sepulcrū ut p̄-
mitterent non diguant̄ r̄ eāz scī
sepulcri aet amouerūt fr̄a tu q̄ sol-
uendi tributū gsuetū q̄ p̄sō q̄ q̄ de-
catos. petiuim ar eos ut mihi q̄ notum negocium et rugo-
gauit illa mittent̄ qui pauci essent quia putabā-
mus sepius r̄ gredi ad nros eccl̄ias et si nos uellet re-
mittere dns de tributo gsuetō tue nr̄e sāe r̄ posteris pro-
semq̄ pugnedi spō fratres ego placatacois et benignis
pmissionibus animū eorū reddere ita quidq̄ q̄ fore uidit
uellet pugnedi eāz dnice resurrectionis tacitis de-
soluendo eis sit tributū omni anno hoc gr̄ q̄ q̄ annos durabo
et hoc placuit nobis. Congregatis ego nobis patriis tripli
cis sepulcri cepimus dnm mouere in dauibz et reperca
re alios progressi simul et mortalia deducimus pa-
uiglijs cum ornatu sepulcri nri scpti fo. lo. ii. et tabe-
pte. Hoc facto cardinq̄ missa r̄ capella cōtr̄ legimus
de q̄ galee fo. p̄duto et quatuor missas cōgimus adpla-
citū cū quiete. Manibz autē finitis cepimus sacerdotes
et aptis ostijs nos circuimus r̄ descendimus ad eos sit pa-
stum matutinū suum et r̄ loco in quo scī stephani caepus
r̄ sectus locatus fuerat, missas legi fecimus. De hoc loco
vide fo. 120 b. Officijs finitis gaudemus nos q̄ pg pro-
dam ad aquā loca ta put̄ ciuitatē sctā accessū nr̄i fuisset
quibz nobis fuisset

porta
steccaye
stacquimy

Deinde
finito quic-
mq̄ r̄ matre suam et assumpsimus matrem cali-
mi nimiret elephallo et patriarcha ciuitatis
secutus p̄ portā stacquilinij ut steccaye de
q̄ fit mentio sepe r̄ scriptura significat necnon r̄ q̄dia
at portā steccaye ab antiquo et hodie quia ibi pue
gauudia et simul p̄ hac exportan̄ erat gr̄ malle effusis
r̄ eam ex nobis ne peregrinitas facta r̄ cunctis fec nos

dag maie matris ihu

ticulq̄ r̄ tota alia ne q̄ supeminet nros animos r̄ talia p̄re
pgressi ego cum ad flor. peruenerat de inde putaui
mus p̄dā aetū r̄ quo ēsidebat nutri ihu xpi mariam
et dnam cum pulsauimus aperiebat ostio r̄ nos
fecit et at eam fuit magis obscura sic nob̄ ocie
tatum eāz obscure fuit et tenebricose q̄ret eāz stat p̄ co
loco ubi p̄dā sedebat dnam maie matris ihu q̄ q̄
nouat̄ marcegrad q̄ petrus p̄augelin de cibetre eductq̄
pulsauit de quo habe dulce hystoria autem xp̄i dulq̄
hoc loco gr̄ pgressi p̄ululau ad alia dnam
stia nos ociositatis nr̄am q̄ret r̄ tr̄a amissi ostenderent
nob̄ r̄ cia dnam hystoria dicētes q̄ fuisse sctō thome
apto ibi ihs apparuit. Qui ea uellet aqua hauriē
et fract̄ r̄ nra pre cibus nr̄is stabat. Qui ihs r̄ alia et
pecit sibi ut q̄ret pro pudia. Hanc hystoria dicit ara
etales ubi ee facta. Ego de lamladun dixit hoc
ee factū r̄ ascenderet alij libri mei. Deinde ad
alia dnam uenim̄ ad eccl̄iam ubi fuerunt occidentales
ecclesiam sctōs apto. ihc et iacobum fuisse natos
qua zebedeus pre corp̄ ibi dic in sua uoce habitas-
sent de pauperi migrauerit inde r̄ galilea et ad mare
galilee p̄scatore se mutauerit sco die sctī ihu q̄ discipli
dic cū natq̄ pontifici, iuxta hoc dnam stabat, una
mansiuncula sarracenica aperta et quia nullus sacerdos
ordinq̄ r̄ egressi sumus r̄ cantus michil pulcrq̄ michil
ornatus michil desidabile ibi ordinq̄ ut cū habitacu-
lum testudinatū notauimus p̄ parietes de albatro et la
pides de testudine de pedetus et paruitate mattis
coopta r̄ quibz genuflexiones et r̄ cubitacones suas fa-
cunt r̄ oratiz corp̄ sup̄ cuius egressi sumus paruo lo-
co ira dicta sunt de templo dnm qd uariant salamanis
pg hoc cuius gr̄ templū et pro uico p̄ostium qdā pu
teus et r̄ cia ordinq̄ nutros sarracenos sta-
tos cū situlis aereis et amphoreis ad tollend̄ aquā q̄
ibi copiose cū impetu de canali erumpebat de quo
accipiebat̄ mandq̄ fuit cū gr̄ egressi et ad nucrum
ciuitatis sctē accessimus aquis omnis. Qui postea expecta
to diuinq̄ aque de lauge a ciuitate sctā emanat et p̄ quegutes et canalia put̄ dictum pu
teus de quib̄ loco suo dicet fo. 129 ab. Ibi illo loco
residig gr̄ templū ad cuius testudinatū aream p̄ q̄ ad
portā gradus q̄ducit pro templi aream cū fuisse q̄ porro

dagua fontis talis

porta tēpli ferrea

pta tēpli speciosa

muschea nova

ꝑ ipō nico ccat inter patrē et salue negociatarq
alterūq ptrāsq nid ceciit, nos gr pōta tēpli ꝑcātes
accesserūt ad nos intrauit nos ab ingressu tēpli arce
cerūt, dixerūq eis seqnis q nō oc̄ teg ē dare sī tm ea
pōtam adorāc̄ deuēt ita ꝑmiserūt nos ad pōta
accedē / ~~[illegible]~~ pōte et ibi flexis genibꝫ cont
tēplū dñm orauīq ꝑspectes ē arcū et tēplū qd in
ipis sarracenis cāt molestū et clamabat gr nos ꝑpa
nō oteꝫ pōta cāt magn ea garissīs fōciis ascendꝫ
Dicūt ar qđ esse pōtam speciosa illa dē q habet a
cutum xij ꝑ̄ edificāt angli petꝫ et puer qua cae
cre petri cāt ab fratr̄ sc̄i Dē, inde p̄ueni ad ecclesiā sanc
et ingressi ad alta testudinata mirū ordinꝫ ꝑ̄ cōa
ꝑ̄ntiꝫ ad tēplū q̄ sita sedebat negociatores ꝑ
patrēs ingressi ar usq ad tēpli pōta accessim⁹ cui
damab⁹ nr̄ nūmica sarracenoꝝ ad dñm nr̄ ihūm
cōꝫ calūn dictaꝫ nrē audiūm⁹ ꝑ̄ magnū quēꝫ po
tēat canabā nob⁹ tēpli ingrēdi ꝓhibēre et hūa sue
racēi exclamat ēn pēo q nos ita ꝓpe ad tēplū sūt
accedēt hoc pōta dicūt et pōta tēpli speciosa sub q
pertransiuit clandū qui in iohāne ascendit ad templū
oratōis nāma et ꝑ dixit accepta et aurū nō ē in
ut habē cāt ꝛ

Alior loco ingressi digressi pueros nostros ꝛ tēpli cuitū ad ea
ptam arcū ascendim⁹ et ibi ad murū arcū edificabā nouā
muschea pcissa ꝑ oratorio dñi soldani ꝛ q accessi
suas facūt tēpe ꝑdic⁹ ingressi ꝛ ascensum ego ad locū
et ascēdē cōdebā ad artifices ad medū q dicti sūt
nati q nēo ad artifices ascēdē ausi esset nisi de la
cia dñi regis cpi tēpli sarracenoꝝ q nutrug cū dam
to dñi regis q nupta cāt ad regem pictauie spōso
dam⁹ illi cpi cāt ampla aula testudinata ornata polit
lapidibꝫ et tapetis de cocta sūt enī ꝑ̄ q nō ha
buit alcūa et iudic credo q sūt muschea sarracenica
ꝛ q in eā nō intrauit ꝑ̄ ꝑ̄ q sua habitacla q ei ā
nexa et sua stabula circa ē ꝑ arcum testudinis intrec
ingrēdit ad nos et pueros ingressi ē ego cpit
ad nos cū matureq senex barbatꝫ et seriosꝫ de tēpo
tellexisset aduitate erraꝫ stari amisit et ꝛ reduxit nos
set ꝛ muschea adiungens vbi cōm⁹ desinit stabulū
ascendim⁹ ait ꝛ muschea et intrauit ibi artifices
et laborātes ꝛ vidi subtilissīas columbatiōs de marmo
et polito mīmoꝝ fenestrās et ea pauimenta q̄ pictas

ornatas pauimentis pretiosis et amenis calabꝫ superata
fulgoris erat et senestri circa caldꝫ pulcre illustra
bat habitatōr pauco ab ꝑ illo picte q ingressi abate
tēpli erat magne et alte fenestre nō q̄ antea pfecte
q patētes p quas ꝛ̄spexim⁹ ꝛ arcū tēpli et ad spectu
ea et audim⁹ stupenda pariositate ubi stet parcet ꝑ
descendē tēpli ubi ꝑ̄ fo 260 et ante Ejus nisis ad
mū artificij subtiles et eximij scio credo q post
nos ad quos ecclesiam muschea illa ordinē sit quia
stata sūis exercitij determinabili, mandato ejus
cauet q̄ hoc facto ultra ecclesiam ꝛ admittet Hic ego
recessi sug ad loca mea

Quarta die predicto surgēte de ciuitate sidon, qđ oculte ducēte nos quoda
judeo, qui dixit q̄ quā occulta cellet, noti
ficādū ꝑ discessū ar ocig ad latꝫ australe
cāt ubi ꝑ̄ q stat mixta tēpli dñi et ubi fuit
tepe ecclesiarū sunt ascensus p gradus lapideos ad altam
portā ꝑ̄ cāt ꝛ ingressi ꝛ illa ctaꝫ ad hāc pōtā pueri
nos minoꝝ ascendim⁹ ante quoꝝ pōtā de osculari sunt ipsā
ꝛ dulcedinē plicias q ibi habēt Dicūt ei q xo gradus
ad illā pōtā sunt et p quos ego manu pueri teneris sedue
nidactose ascēdūt ante tēpli ad hos gradus ipse dauid rex
cecinit psalmos q dicūt psalmi Gradui / Ad dñm cū
tribulare et exaudiuit quia ꝛ pulcra fuissēt si saracēi nos ibi
ingredi passi sūt ꝑ̄ cū tēpli quietis coꝝ elegim⁹ ibi de illo loco ad
septēa descendim⁹ et ad vetustissimū muꝝ ascēdim⁹ factum
nimis de pretiosis speciebus q̄ rudi factū Et muro ille est co
petens alta q̄ibus antiquo ordine fuit sita exercitia de ipse
di pt dict et loca pleq ꝑ̄ lapidibꝫ dispersis ꝑ̄ ipsa Dicūt
ar q̄ sup muꝝ illū stetit dam⁹ saltz libanū cāt dam⁹
regia q̄ edificauit salam et de ipsa pōtā ꝛ de aquis
illā ꝛ tēplū q̄ dam saltz libanū manabā pura cāt de ligniis sup
nos edificata q̄ ccat ecclesia de saltu libani dñi magistri scholi
dñi q̄ ger dam cāt de dup̄i materia ipsa ꝛ fabrē cāt lapidea
et dicebā nec gota ad ē pyramidalē ꝛ q̄ ēpocabā arcuata
ta et pyramidata ad cōsul tēplieri dam regnauit octauiano
bre et mirū dm ingereret q̄ ecclesia ipsa supio cāt lignea
de ligniis libani cui ꝛ dicta dam⁹ saltz erat dam⁹ libani
erat dam⁹ saltz libani et unida ꝛ putat ea ipsa sic esse, no
tata quia cui q̄ q̄ ista cāt arbitrij et vicedarijs mirc

dam⁹ saltz libani

recercacois mysta densitate salty libani et pupte illa
superaci ẽpanebaũ ãma ut cũsta lapis cubigne no
sentiret, sno sõ ar aerem ad pugnand, sz ad decorẽ et
ad ostentacoi regij fastus: ¶ Mutauit ar distinctio fiat
3 xl̃ Aput dam̃ vegs et dam̃ salty libani q̃ da tu
ee positaes ducat fuisse cam̃. ℣. sic et ego credo etc
ar hic fuit dam̃ illa regia sat̃ nidẽ scripture sacre
gsanm q̃ fecerũ veges petra de dam̃ vegs assedisse
t templu ~~et mensa fuit~~ qt̃ nõ pt̃ intelligi de dam̃ et
palcio vegs, nost̃ siquidẽ q̃ habitauit dauid et salomo
aũ templi edifi q̃ tu nõ fijam alcio fuit templo a q̃ fuit de
sectis templi locũ assinis et de templi area ꝑ fuit assessus
ꝑ q̃ dns t ꝑpe templo ℣. de illa dam̃ d̃ q̃ mne loquũ
t assessus ãquity templo. ℣. Stetit ego et manus t stetit
midabaũ et calloqbaũ d̃ hijs sparro pfundare cepti
muri ẽ quida magn̄ q̃ stat̃ lapis se motu a loco fui re-
diuisuto q̃ singlã eminet t cam̃ muri. Aut lapidem
quia sã sapiũ ẽ et singlã crede ꝑ fabulam illu esse lapidem
de quo habẽ ꝑ ꝑb̃ IIIA et in q̃ lapide q̃ ẽpleuerit edi-
ficatoes hic fact̃ ẽ et apud aegidi ꝑ ria d̃ nij de lij q̃ t
edifi templi q̃da lap plus obstat̃ fuit, mabij edificatoi
et alibi, poterãt gnes ꝑ pdo ẽplat̃ fuit. ℣. Dic, muro
debẽt munes q̃ngi q̃ lapide angulares et cꝑtales no
t ẽ stat̃ lap apcare q̃ alle ẽplat̃ ꝑ q̃ fuit de lapide
de trabe lign̄ fuit ocul̃ q̃ ees fuit t ꝑ dog edificatoe
alliq dog alcat̃ ut patuit so 148 ꝑ unde tu in q̃ lapis
alle q̃ius fuit angulares no tu apud angli in muro.
Intro alcare magistri fuisse ||

lap q̃ ẽplauerit edificatoes :

¶ Respecto muro ab ee tres sca diuotõe nob̃ pdco gt̃ q̃ps muro
sterdum q̃ reuiuabs usq̃ ad mirũ fuit ibi aũq̃ de magnis
q̃ris magna ui aualq̃ t ee muro sta q̃ fuerant t ꝑpie
te ad pticã pt̃ matthotam̃ t ẽcubitum ego, nos et aũq̃
pq alius ingressi fuisset pt̃ nichil penit̃ uidẽ, potãmq̃
q̃nia celat̃ natura t ut pq sole cumbreas t tũtibi erra
tica uidcaũsse in paulũ stetisse q̃ visu paulat̃ cꝑpim̃
et gradia edificia arenato ape facta uidim̃ sed ibi
erãt oĩa admes colupnar̃ testudines sustentates
et superaca edificia q̃ olim erãt sup edificata ꝑ ꝑ ea
superũs t circũdarem olinar̃ ad latꝰ templi t q̃ cut at
judei et sarracen̄ q̃ illa subtranea habitacla fuerãt
equoz̃ salomon̄ stabula q̃dã, mediũ t dicũ q̃ ibi fuit me
thota hor t pgnacula et apotheca acadit ut sup̃ patuit

methota q̃ fuit

hinc ẽ ẽposuit arcãta illa pciosissima q̃ regina saba attu
lit ut habẽ 3 xl̃ 10 prec̃ cedit̃ t q̃ rex salomon bestias
locauit ꝑ nobilissima domo d̃ q̃ habitat̃ sabilla saba pfec
ti ẽ ut esset ꝑe templ̃ t q̃ inuencibilia ꝑ esset equoz̃ sta
bulacois alibi p̃ cetũ et equos et equitaby habitacla
ꝑueniẽt ut habẽ 3 xl̃ 9 Incipit hic ẽ dam̃ edificare
et salomo templ̃ dñi mirabile de q̃ habẽ 3 xl̃ 10 Por
ro subtestudinibz illis erant mbi cumuli lapidũ excelsi
tabulis de quibz judeus ille q̃ nos ꝑlocuti sumus dicit
notingi ꝑpi judei credunt ipsos cumulos ad ꝑcem pdcm
loci ꝑtinere et se tray sacrificia ibi habituros et ꝑ ea pe
re cor̃ q̃ d̃ longi quibz dicis asserunt loca ꝑcipuit t quib
testudinib t gnde foramẽ et cꝛuptura q̃ ꝑ ꝑ sanctã
punegametã templi et atrij patuit. ℣. Et magi tracei di
cunt quia si sacra arca nob̃ ibi t esset, male ꝑfecto nob̃
t templi atrium ascendisse

Fuit uersũ hijs q̃ dicta sunt cubitum ꝑ foramẽ ꝑ ꝑ mittitur q
se metez t marcia q̃ t manus templi q̃ manu et sursũ usq; ad
angulũ t quo muro occidentalis cubitalis nectit ꝑ planum ascẽ
dum q̃ ad murũ cubitalis ꝑ ille muro cubitum et marcas et
langueres lapideos ꝑ ad murũ cubitũ t q̃ cubitũ muro.
respicit ar murũ ille valle Josaphat et sacrecty ecclesiam
ecclesiam mathotheti ꝑ pauso t illo muro atria sursũ
tabulate ad habitandũ et cubitoz̃ t muro aty lapis quasi ꝑ finisset
cubitum marmoreus qui plinius muro t t sacrety et plinia
muro exit exterty extracta q̃ hoc superius existens posset sup
lapidea strue et discursu ad murũ Galilee ut sede sup sũ templo
sedet t equo cũ sepe sterily cernitis. Q. de lapide fabulat
sacracen̄ q̃ t die judij cubitũ existerily t valle Josaphat
cernit mathotty et sessũ accipit sup lapidẽ illu judeus
mirabit̃ cubitum lapidẽ tacet tũ tribunal mathotheti, sed
sunt ut mihi dixi dicebãt q̃ quida ꝑpha pseudo sarracenus q̃
erat t gentily q̃ sed tam̃ sancte ꝑ generalitat / dicit ꝑ q̃ dic
guiamit ꝑpha de cubitũ ad locum illu sacrety, valles ejus ymba
et gestus dicaret, mosq; multũ d̃ q̃ quidam de mostrat̃ q̃ ma
thotty t extimo judico cũ sarracenis q̃ esset gabitum q̃ ꝑ
at cubitũ finitimo stabat ut videret et audiret judicij
forma ascendit diabolicũ ille scalã q̃ scala sup lapidẽ sedit q̃ dic
sũ Gabriel ad murũ et alterũ ad ꝑtem t ꝑ stacty et ꝑterce capit
ꝑ lapidis mo ut deducat subito t climax ad latꝰ de ortu de
cenit et gradibz finitis et toto ꝛapc dissoluto euanuit
et ꝑ q̃ sabatus ꝑfectus t cubitũ ad locũ sua recedit et sta gt̃ suam

hinc tu creat ado eggia sua
sor joseph̃ mortuat̃ q̃ sic
muro jacetus q̃ ex adulteri loga
et z. luxa creat̃ ut d̃ habẽ 8.

cubitũ ꝑ fratres decisarum

Ecclesias de loco
egressi iudicij

milē le guischard

iudeos ipsa ille sty sa no libis ſ facta ostēdit
[illegible] iudei t manifesta dei sc̄a de loco iudicij auctō discordes sur sua
sacrata t gesta t iudea et palestina degentes dicunt nobis
q̄ ab egreis ggregabant t valle josaphat et [illegible]
tres iudeos dcm̄ q̄ndam et macometh ꝙ deus sedebit pri
culmine templi dm̄ t ihūs t saluator q̄ mundū olim tenebat, mahō
metq; q̄libet q̄ mundū sedebit sup lapide p̄dicto Quorū
cem̄ ait t scia mesopotamia et cappadocia dicunt q̄ iudi
cāt t damnabunt tres iudeos p̄dcti iudeos ꝙ sedebunt t tbi mu
ltis cum ih̄u damasci t multis dcm̄ Quorum multos dicunt
q̄ cū t machā t sepulcr̄ t machometi t Quorum multos ex ipsi
pto et libris dicunt q̄ t chaldeo cū dcm̄ dicunt t ystoriis
plenū, ita q̄ quisq; ipsorū dicit hoc q̄ sibi placet et t̄ multos
fraudes opponunt t Quorū ego sub lapide p̄dicto et
ta, machometi t samias q̄ ipse sui casu satis decisimus
ta a muro descendim̄ et t cimiterū iudeorū ubi et ego
dixi supvalle josaphat in quo iudeos q̄ mos ducebat dici
simq; mortuos sibi q̄ prudēs iudeus sum cimiterū ꝙ loco iudicij lo
cuerunt ut sua fossa ocissime ꝙfringat t petim̄ ꝙ ppe ad
dicto cimiterio ad quē mihi descendendi ꝙ q̄d mortuos suos
ossa ding ad loca sua ꝙgressi at gaspar quod petim̄
p̄mittere dm̄ milites me et duos pces mortuos et
duos judeos ubi sepelirent unus sacratus et unus mamaluch ad
cena et galeum̄ sit leta cena quis dixit esse fide et mo
ribus q̄ ego li et q̄ tractatus cū t fidelibus mor t gabi loci
cia dm̄ p̄ dei quos vale ꝙsolum ꝙgnari

Ista die q̄ est ystoriā petri mei soti dmi pri
oris sem̄ publicatus officio et predicio finito
venit sabatsyrites calig; mihi et exegit a mihi
ip̄o ducatos q̄ de sacratis ꝙfripti
prioris sc̄i ne tyberi ꝙmutuo ut dixit
sue t ciperet q̄ mihi p̄fectus dixisset ne ego t posset
dicti nos fuisse ex tale tā sacratis fidibus sī petunia
quibus eo ducatos dni accepto suo fidei fuit sybarco
et genuisse nobis q̄ ita q̄ de eo petim̄ ꝙ ipse cadet si posset
petim̄ ego cū ut nos t dni sue t loco natiuitatis
christe ihūs maie t sue ꝙ sue ex q̄ dni vestrū nemo
ab difficile a dm̄ ꝙgni postulat quia nil potest t gabi
tacti natiuitatis marie ihūs t recedi nisi ꝙ mustaphea
cum sarracen̄ de secta t ihūs vos t dixi ipsos ita dm̄ nollo
pacto videtis sarracen̄ vos t reducē ausus sit ꝙ aper
et petim̄ tribus diebus et tūc mitta vos duce filio meo
et quicas securos vos ducet ꝙ loca et dispdit ut pa
cuntiam ego vō cū dmo ysubito exeo atq; intimedi vos
si q̄cq; ne vos nobis ille ꝙ perisset visitare loca dñi ego

publicis orti t loci
natiuit t b v m

vie a nati dessit ſ desse facto expectum ꝙ ipse ad solis
occasu estimaret q̄ nec nobis ille ſ esse filius ei ubi
sōe nec dnare vellet cū eo sancto ad nos t multis signis et
virtutib; nos p sacros scultos petri ipse ad patria ephesinā
t t pātā fidei stephani et ad cētū q̄ pa t mamercia ostendit
dna ecclesiā sacrata musiclea t gressi sum̄ et de cāpanili
citus ipse mihi dixit ego at eā t ecclā senest sup ripā sicut
senest habitatores t quidā apud rectores sic ſ senestre
callarios p q̄s lumē et aer t ſdit t et p illa senestra est
t gressus ad locū natiuit t hōc ingressus ipse ostiū recepte q̄
eā t ecclā obstruxerunt t fideles qua de loco ille ille ei
t cū dixi ego ꝙgnū p̄ pedibus t t missis t senestra descen
sus t receptus se dimisit qui t fideiussit et singulis p̄sen
tia sunt habuit ex manu suscepta ad pietā et descendere
ordeo p̄ pedes posuit sup fundo nudus et inde alium pede
super pedem ad quercus eius et de quercibus descendebat t ascen
et ita ab sup illū pedum q̄ erat miles t signis quē descen
dunt t locum et accessus ita de his quia tenebrosus erat t mi
ne t recipiunt dcm̄ at t cum speciebus quos dicunt p̄ fuisse
sepultos p̄ctis et anima p̄tes hōc ingressus maie t de
inde p̄gressi t alia subterranea capella ecclā laciacem q̄
da erat pulchre depicta et ibi t dixit esse ecclesia ergo mira
nata suscepit at ibi p̄cedit ecclā tenet cāpanā d natiuit
tate hōc ingressus sigta t p̄cessibi due sunt ecclesie
plecie t missalis accepit et tres unctas manu p̄ ingressus
deambulati sum̄ sub ejsdem erat t loca inde sancta ubi
fuit t clinem t q̄ una ingressus hōc ingressus maie t p̄ ingressus
natiuit t ejsdem et sub ejsdem erat hōc ingressus ecclesie ipse ego
loco tres cum̄ p̄ ingressus palios aduntq; p fenestra sunctis p
nubus ascendit qui p̄ fenestra sunctis p
fuit ecclesiae exuit t descendim̄ ego ambulo et cellas supius
et t cum̄ vidim̄ q̄ sepulchros edificios ſ erat et tres
straneos nostrum mordeo ordinis sancti induti ingres
ſ erat eam̄ q̄ mul t musaphea ea diligentia q̄ specim̄
et notam̄ ea eam̄ ornata et pulcra fuisse ſ pedes
ea sepulte sacratis ſ sacratis pedum ab calce delenent
et de albamento q̄ polchy tū loci calce decidit et stercu
stria nos pedib; videnti ſ porcis [illegible] historia ecclesie
et natiuitatis christe ingressus maie fuit ibi sepultus
quo ioachim q̄ sterilis et uxor ejus fuit pulsquet quo cum suis
pastoribus t defecto degnit et quo ibi filii angli appa
uerunt et quo sub pōta aurea t ampleq; sue oraculo uenit
et quo anna maia q̄ genuit t et alia pulchra legi t quo
da p̄gnalis sanctorum ea de magnento suo expanuit
cum fuit q̄da vetula libros nigra alia eam̄ sacrata q̄ magis

Ecclesias de loco egressi iudicij

milē le guischard

publicis orti t loci natiuit t b v m

septimū ioachi et anne

ſ sanctus michael archa q̄ portat
ipsa ingressus maie t egressus et esse filii
aurea sacrata sancta ipsi ingressus
ſ 120 b ſ visa ego

archa b dñi

fletibz solebat habz expone pdicta d macgacti vitauit
de cl q adiserat canalu ou pticipaba thec ou in sedis
semq de cata eximiu Jolatcb q ta pulch cata et tam
egiu mostaciu i tm sctissio loco i saluatore cfu
poeno in cang stat aqua archa mag et antiquissia
q dicut fuisse platata a bthsabee egine maia dñi ad
que esset pfantula subaia putiq ql hic i hoc loco rec
dñi habuisse habitacq sicq et Joachim et anna
uter dñi degueacit i nazareth in qo bthsabee ego
maia gepiecda et pcda fuit ostu migrauerut
exc stinctu ssp sci galilea i judea pfectiunt ibidb
suos daudecet i dgt regnu
ad ecc mistaciu dei eos scd scdu secuaret sollicin
tes at nazareth i jeciu emeuit dñi qc templu sup
piscina pbatica qi q gerpta e et pata cta ega ma
ria testare damasceo q sicd i pactmet
at ego maia pbatica Joachim damo sua piscina
pbatica mota est Quaesiuat tepis edificaret ecclam
ad locu dicti sci dñi cang in dicto mostacio maia
tm archimis sci Gabrielis et excat dilexit deu cta sunt
ablis qui capta fuit cinitas a sarracenis anno dñi 1187
ipa at capcae cinitat gligit i hoc mostacio factu pleni
mitacia dignu q nis quda refercat alibi factu fuisse
Et ea ipa esset cinitas capedda p sarracenos et cuti se
ad cuasiog et mite sue libacq dispensent, pmisit albati
ssa pulsare capitalu ablq dubio aggregat dicit
Dne filie, mee ipa tradeba i cinitate et nos et ann
mea i manu gentiu sarracenoz q[illegible] i hac et ann
isti sic recepit audiug bestiales fedat et pollunt smigtant tm pugi
nes ad ducatu i ardescit et fine ut sunt sunt ego si placet
i regnab, nimidia aut castitat hoc q me audierut fact
fedat et violate de mgbz utroq viriusq euadet
Et hoc dicto ablq sarracenoz ea i tribz et mirabz q sor
tua essemus culpe q subuerte trecut edificat et gladi pedo
et i recipido voluptu sibi nasu detrudit ego mabz q
fedat erat ego ostat aiaq cada mutat et pcipe tp dor
mita pectoa Et exemplo retr mote ad fide pcessit gnm
Et si q adolescentiabz deliciat et teneroz cenoz uiso tuoz
gaudebant in sibi ipis q pict, mag pctanq ppendebat se ad
saccoz pedes cubitores 216 altcas et nasos extendentes
ficti, magnib, regalat, puaci, nasoq[illegible] ablq fide, dimet
et infirmitat pudicia pcritat dñi qui mirabilia cuncis et
sps gregi possit Mbz ego altissio nasis ysaie sanctuz et

gspersis aquoc stabz et latmosis vocibz dei i vocabilz ecc
piuinici ceuit xpi mostaciu ostia i pcinxit et dimissa
uenit et audissime i mostaciu uenit in domoc et
aemoz precipitu ut effrenatis libidinis i sacrabili cupi
ditatiet crudelis bestiali opa daret Et pgressi cang
i uenerent athletas xpi i suo odio statos i de sine
nicis dño ut uiderent i egredi gspersos et mutilatos
gtraiti stabat ac si exercitu [illegible] ferocem amatoz pueri
esset nr fuit q ad tanga aut q esset si cas i tradas demo
strio et ciuitate ppulerat eq cu dño expulsis ethnicis
i pres fidelis mansuetat ecclas pdicat et pfecte
ethnicis sue castissime et libere fidei Hic fuit decq secula
rediit dignitat regis q custodi pudicie coelestis
suscitatz restauran lacrimis et precib se mediocia passus
dicat nisi quis i caniditu eggio predat opes hoc lucrecia
jugulauit i testiam pudicie Quit et hippo
pisces capta [illegible] co q spectabili pulcri
tudine pollet i fuit gallia p dñm sue pudicie gratia en
uenerat se ad posse decq castitat secure nisi amatoz
suo expectata uesticia i quadas se pcipuit dedit ut sub
lata sorte pudicia secuaret Hic gnes teigignat ipa
sexialace pcessit Qui et pericolpe olimis gerat militi soloz
dispsi pcautes, nobiles suppedit sicq fidei mater secula fir
mauit Hic cimbra ac fide se suos i fortudes lapis [illegible]
cum uita sibi extaresse amore pudicie Et amapsus
feminei [illegible] pudica secula et supata mulli
cie flamei capiti arma i duere et aurea ethere regere
gdia et lata manicet phareta et militari uestimenta
et equos ascendere et pdefinsare castitat uegilq et igne
nis quissima bella i tulere ipsi sup castitat latur sustina
tum theologie ago pacing ad simplicium mot pcessit et pcig
pdicitie segnis solutis Hic sctis Evangelia pulcrissima den
Hic et alie q ipsis capt agnes supata fragilis gsecutis
cruciabz copis plurimis pcessit secuos q[illegible] ab
exemplo mariage mee et manne dñi quibz sa ecclesia pu
formabat pict et q[illegible] nouas arte edote a sanctis pudi
cie gestis [illegible] seruata q nisi nr alios ad cumulu
pmoueat in mirabz gseruacet et pudicie exemplu py
sicilingat ablq eligiosis

Sicut hic q est tissigridus dñi pr amoena qui
nq i mare syan pudicia et pos sicut mot syan
assumpsit matrem mater christi i etas exaltatio
dñi fr caritibz et pudicitiet dei sollicitare
missaz catanu dctu tissigridi dñi ac si finissa

mteles pudicie gentes

lucrecia

hippo

agnes

pericolpe

Schrift im Falz verdeckt

Le missificõ dñi et sollempnis̃ apud orientales

thabar dederat at officio mõ nutri ẽstiani orientales
quia dñs tñsfigurãdi dñm qñ magnas sollẽpnitates
uencãt ñ qñ alis locis suas gsecũt t ganãe sotz
sapijens t tñsfigurãdo dñm et sic nob de pingi fanq
t calesijs meis cenisperet extimũ iudicũ Iste t alijs ori
entalib pincipat pietate t tñsfigõe dñi in monte et helia
et ibi aptos t ẽua pactos / spũtib missis coronãq ipaq
cõitaq et sup ipaz quo potcamq ascendamq ad cõspectũ
Q ca ca t expectat mãe nõnũ et longe latecq plitaz
stingsparues t ipa cõa cõstat colũpne mãnarecq polute
put pt orãmo orientales ẽstiani exathijs dñi plerabãt
risu et aco tẽptabat si digitꝰ suis magis gñ
gẽ posset digitos mag dereliquisse ei Go Gabeat tagnãe
digitos nõ manu mea amplexado tangere
punxit at illi suspitiosi orientales ip ille q ad facẽ pt
sic mag fõmabat et sic sequm ogãa magni loci / dñi
sancti qui loco et corp fantasias gsidãi ipq cos cõa nõs
orientales pondo lusinq mẽsurabãt colũpna et duce
te potni extremitates longitoz duoz digitoz ginge
in fõti in gplexu et pssuca / Q della cõa vida fo 188 v
ipq ger greamq mdrej sctꝰ et loca ei sctã visitaniq
Et t gressꝰ carbe p porã sctꝰ Stephani ad damũ pyla
ti de orsolada accessanq Cũ at redderetꝰ preamꝰ
dñmq suo esse t imitare pulsanq et t missꝰ p eos
filiab loci magistrij epi visitanq / De dñi de
uenũ Cui illa cõa fuit Q di ẽ pseus go fuisset
necꝰ nos t missꝰ et ad gor nr pcẽ nr pio t qui
potiar filie tue ei qñdẽ que nõ appetenciat et ad
loci pr quo dñs flagellatꝰ ẽdũ nob Duxerat ẽst ei
capella rotũda testudinata rudeq lata t alta t damꝰ
superata pr cuius de at et sũ gaude tenet locꝰ istũ sacꝰ
et t q sentina damꝰ q ea pganeta pincintue
hac tẽ nõ obstãte descendinq put nũdinas et atroc
uitas studinq et t dulgencias plenie remissiõs accipiq
dñ at ibi t eaq loca sua coranatꝰ t fuit flagellatus
uidet ip cui nr et nr q fuit pdicat flagellatus epi
et putꝰ t ato coronatꝰ q sotꝰ ip pandẽ sub sit
cella et coronã sue et ip loci ostendẽ flagellacõis et
coronacõis locũ t q loca ista edificior destructos
et ẽparatos difficulꝰ put ẽperi de illa dñna qui
fo 178 v reputat magnũ qñ pegrinꝰ t loca pdicta fuit
put nulle et nõ ausꝰ pt ibi pgredi / Erga cima cui pr
regressus fuit pr epistolã nõ descendinq puellis equos me
dinos quos ei magñ gratudine accepit
et p pulpitum discubat nãtꝰ q sacerdꝰ pt eaq absistat

lubẽ eas pfumitꝰ vallẽ Q nunq ẽ ea pte illa ad filias
ẽstranas quoq est uidẽ nõ pt Et ido ex ẽstiani pñtiꝰ
pat de trubelite illiq simi in filiabꝰ et affirmãt nati et
felic gñdinsale et ꝑpetuitꝰ ouo sclamiq sacerdꝰ de
pose cet et pandẽ utrib nõt gñsabanꝰ q ẽ sacerdotis
ansẽ faccea nõ fuisset // pulegen pagina fff plena subita

Septima die an solis ortis matutinis ẽ
aurora diuersꝰ ẽ gemina sacerdotum
ambitu simpatica clausꝰ fieri mdꝰ syan
et greci oculas ẽ pfunde ecce
sue uesꝰ pr uallẽ ichemiaꝰ pulsabat ut
me defraudaremꝰ eoq mãe descendere ad pfunde pr
uallẽ ipaz q ꝑ q grossꝰ mãdat syan nidẽ mupturꝰ nõ posse.
ut et sanctꝰ ecclesi fieret et lapidẽ zoetech de quib supra 3 ecclesi et ut nideret
loco thoph et thophet ido quib fuit mictio de ll et ptolẽ ca
ẽ ip ẽ gor loci et uallis filioꝝ ennom et uallis ichemiaꝰ et gehenna iosue 18 et descen
pa et ꝑ ascendere ascensꝰ ẽ pfunde
t uallẽ et gsidãnt ea locꝰ ecclesi pr pfundꝰ
fluctus gaberet ut nutri optimati ꝑ pfundatꝰ loci ego
mudat offensiuꝰ ẽ descendere
ma extendut de gor mdꝰ qñ 3 ecclesi et gehe
nidẽ et ecclesi descendi stratꝰ ad ea t pro statim mema
ri ut red ad pcẽ gnediam et pcem ea ꝑ socio fec
ea pro pdicta mẽsurat ẽ no aliꝰ fui ascendebit mirꝰ
alia cubitꝰ ad qñ t quicte sua cat Et simpsi ego ann et
solus it gor gñde ingressus sum ad qñ ea mac cat et
sacerdotes scini in solis ascensu no ꝑ lenat de
cubitꝰ suis Descendi ego de monte syon et pacem
t arta regis ꝑ t ꝑdicat antiquitꝰ ad regis
ciã ꝑ ne ex sedechias fugit ea ni ejectus ut ybat
e ac ruꝰ a fabie assuerꝰ ꝑ po at acta epi optimas
suos matuas de quibꝰ scinq mãdauerãt ussꝰ ad salu
loc et ascendi ego de acta domi regis descendi ad mabatarcia ꝑ
de ad fontem ardob et fontes cani scinq pub nidi aquas
illas t tota habundant fluc sic alia opera mdꝰ ea jungẽt
fodit aqs nr ẽst ecclesi sanctꝰ alle ut supꝰ patuit fo 160 b
ẽ fregeo scripto et t dulgeciꝰ plenie remissas multa fon
ẽ scinq ꝑ de labore sancti ejiciunt descendi ussꝰ
uallis sui t torrentez ecclesi ut uidi galeꝰ ad ꝑssed ad
ta acta fiebat qui cognit mdꝰ syon et ciuitatis scinq
et alioꝝ nidem ad ima illustratꝰ multa me erat

Epacta regis

ad que quando tenebre et vacis? arducam distillacio
Descendi ego usque in valle gehenne et cum festinancia
progressus in appreximo torrente usque quo terminaba vallis
quia quod nec montes syon nec montes templi amplius uidere po
teram et huius subtractus substitit torrentis quidam totaque
aciditate ei ibi uidi sic supius in fica iactus nec quis
uno uidere poteram quo ibi subtraxamen est habet in profundi
ssima valle et rupibus repleta Ad hoc quidem me mouet
cum quidem erre scripte descripciones in quibus legeram torrentes
cedron esse fluuius precium cuius semper fuerunt destructores
ciuitatis sancte ~~qui fluuius fuisse cum ciuis sanguine ...~~
~~[illegible]~~
postquam mutui et ruine fuerunt in valle deiecte alueus
fluminis repletus fuit Et quia nos pubia dei nec pt seappa
ut torrenti produxit quod ipse fluuius quod torrens noiant
sub ipsis ruinis ad que sunt male et preciun cursu habeat
ut supius patuit fo 142 d et ultra fo 140 Et quod habe
rem uide iam non poteram cum longe in sica ruinas petus
fuerunt nec gutta aque flue uiderem Et et alia uice descendi
usque ad mare mortuum per vallem ut patet fo 236 b. preterea
si aquas decurrentes ultras uidi processe cum est alius ibi fluuius
fuisseret iam non esse si ci contigisse sic munucio fluuio lau
rentii agerique marcanis romane et aliorum latine portare
celebris factus et quoque durent tota troianum cecidisse
et ex eo solo vetere quaerens in ~~fuit~~ sacris dee veste libre
Sane sic fluuius hodie non est paulatim et deficit po
fante redactus est demum a fons ipse exivent ut sibi habet
in v d f (?) ... ex uetustissimis scriptis suis colligi
non potest proinde illud fluuij decursus continuus fuerit
sed solum tempore hyemali et pluuia et niue resoluto fit aliud
hora de cursus aque (et in uallo) Consequenter reuersus me
ad iterum a quo prius fuit in clongatus et per torrentis asce
di festinus usque ad locum in quem uidere poteram ciuitatis sancte (?) con
dicio apperuit nona quidam grauis et scrituta auctus fuit et in
munera et in prefatoribus et cristus sunt horribilis in valle
gehenne apposuisse in sicus ubi erat illustracione desuper abaxo
rubilatum ciuitatis sancte sic ipso ut a sorte gehenne paccio
in locum ubi vallis syloe iungit valli syloe et ibi de fuisse
fons rogel ubi hodie stat cisterna magna et profunda
sed non fons et iuxta fontem erat olim paruissima area et
erat locus solacij in quo Juuenes exercitabantur et probabat fortem
ad hoc fuit ibi positus lapis zacleth id est reatus quia quod lapi
de illum tenere poterat fortis erat Ibi ego nec fonte nec lapi
de uidi sed cisterna et rupes ultra ibi adonias quidam
habuit et tractatum de regno in mansione ibi lucri et ydolorum
cultus carnes ultra mala in valle ista erunt et gehenne

fons rogel

lapis zacleth

sic ~~passim~~ prepetua vallis ista et locus de gehennon aben
nay quidem possidere eius Ennon autem est in generis montis ut
fons vestiticiet significat quod in extremo iudicio per illam valle
templi in laciud montis deducet ut fo 140 b. Dicta est illis
vallis nona horrenda supponitur Diui est po cunno (?) ~~...~~
cuius montis tu gehenna vallis est gehennam vallis prefer
tamen gehenna profundus montis interpretatur pena stultorum
eloquiter ampla pena meretris et reddam in vallis dolore et quia
la in tandem dum ~~[illegible]~~
~~vallis ...~~ gehennarum iudicium ignis deuorantis
post hoc nominat vallis ista per est 19 vallis occisionis et per se de
vallis preferctionis ... ~~detestabilis~~ at hic vallis sit et unde
dicta uide a supradicte ~~[illegible]~~ in pristis
capitis ex 32 et quere supra fo 140 ab heresi autem sit micio
in scriptura de excelsis templi in valle ennon quod sic intelliget
Eo quia in valle illa profunda excelsa stabat altaria ydolorum
~~[illegible]~~ hac valle cum monte zelosissimus rex Josias grami
nauit quod eis quercuum in ea panes quos immit super in gre die
tes et omnes sacerdotes vallis trucidauit in ea ut habetur
4 reg 23 Erit et vallis Josaphat erat scilicet et benedicta
cum monte suo oliueti Erit vallis ennon erat prophana
et maledicta cum monte suo offensionis ydolo alicui valle
buffsepto (?) est nomine hac gehenna ad significandum valle in
fernale perpetue dampnacionis De monte offensionis
Erit cum valle prefata appe... Dum et ydolo moloch
xissem guti me ad latus eius orientale ad radices montis
offensionis et pedium eius in monte sublij quod habeo est qua
lessinatior at illius montis in usu domini magna sanctu
tu ... quod aptie grauius fui nec eum fuissem hospes quos
habitaculis in ea sacracionibus in hoc monte erexit salo
mo Duo prophana edificia scilicet templum ydolo moloch
et domum suis concubinis ex quibus valde offendit deum
pro mox offensionis de ut habetur 3 reg 11 porro moloch
ydolum credidisse cultum colebant ydolo fingit lenirono pli
lutum sacrificasse fuit sacrificie ei quod tunc non obstante salam
in ducte parietes in illo monte templum moloch erexit et
ipsum ad eius cultum in dimisit et sacerdotes ydoli stipendia constituit
Tali autem hoc ydolum colebant ritu ut refertur infantes
Erat ei moloch ymago hominis magna de ere
et ab intus cauata per omnia mediacia stabantque in medio
templi super columpnam extensis manibus et brachijs quasi de
sideraret et expectaret sicut manus aurifice ad brachia quam
modo pie matris quod extendit brachia ad suscipiendum suum
in fantem sic erat facta ydoli brachia ut puere

Cultus moloch

[Marginal note:] Sicut etiam apud gentiles obseruabatur in sacris suis ... fore quod deus sub nomine ... hebrei moloch vocant ... et statua sua in area magis ... magis in tormento ... et ad ydolum pueri ... adolescentes cogebant ... ingressum expleta ... reddere ... sacra ydola ... ydolo placabant ... more ... ymolare ... cessauit ... tempore helie ... imperatoris

i eis accendebat possit tanquam i maternis vlnis et ipse ac sac-
rificium quod erat ibi puere ymolatus parebat sacerdotes
accedentes et bancis i corpus ydoli ignem ardentem et igni-
tum faciebat et puerum i noctem suum et fumus de ma-
nibus parentis quem cum ymolatus attulerat accipiebat et brachiis
ydoli imponebat Et ne parentes et amici constantes ex cem-
tatu puerum nimium turbarentur astabant sacerdotes cum sonoris
tympanis cymbalis et tubis et faciebant strepitum ne pu-
eros voces pueri mactati audire possent et tamen diu sic so-
nabant quousque puer in brachiis ydoli adustus exspira-
ret et sic completo sacerdotes et alii qui sacrificio aderant
parentibus ... gratulabantur pro eo quod digni habiti
fuissent habere puerum i consortium deorum assumptum ... et
dicebant ydolatre tamen illud genealogiam tanquam nobilitatam
... et credebant quod deus eorum pueri ymolati meliora fa-
ta et fortunas esset decreturus ... crudelissi-
mum in hoc monte et in valle ... dabat ... et ...
... offerebat ... offerebant deo ...
ydolo moloch fit mencio ... amos ... actuum ... in
super in hoc monte ... de salomone ... sunt
concubine ... modicum ... sexagin-
ta erant regine et lxxx concubine et adolescentule sine
numero ... Salomon adamauit mulieres alienige-
nas ... quibus copulatus est ardentissimo amore ... ei
vxores septingente et concubine trecente et adolescentularum
non est numerus. Et ego textus ... et intelligant
de salomone ... intellectum incorrecte erat cum habe-
ret ... regnis ego ... castra
et palacia concubinis ac habitationes edificauit domos adole-
scentulis ... aptauit loca ... filiam
pharaonis ... excedit ... canticorum
cui dicit vna est columba mea formosa et electa mea ...
i monte syon ... quia casa domus ... erat
pro habitacione ... edificauit ei domum iuxta suam
domum ... ut ... esset ei ...
Ego loco et monte abhominacionis descendi valle ...
... montem oliueti et iuxta pyramidem iosaphat ad fun-
dum vallis ... pyramidem ... ...
... fenestram ... pyramide
est titulum quod sibi absalon erexerat ut ... sibi ...
porro absalon ... erexerat titulum ... in valle
regis et vocauit eum nomine suo manum absalonis ... posse
... valle iosaphat et torrentis cedron fuisse
nominatam vallem regis ... ista ... sta-
... titulum ... excedit sic ...
... sub folio ... titulus absalonis fuit lapis politus ...

[Margin:] regine / concubine / adolescentule — Salomon

[Margin:] pyramis iosaphat et absalomis

mox exceptus hiis ego inter pessimi torrentis cedron et in montem
syon ascendi et sudore repletus et calore tensus ad ...
... et nimia ... pro gardiano et fratribus audientes me sic
molestia hec loca perlustrasse

Octaua sancti laurencii descendi cum fratribus ... ad pe-
... agonie christi de qua dixi folio ... et ibi quia
sexta feria erat missas de passione domini celebra-
uimus quibus finitis in galilea sursum ascendimus ...
... porro ad partem aquilonarem galilee
mons est magis eminens ... grandi ...
... a ierusalem distans ... quod salomon edificauit templum chamos
ydolo moabitarum et in eodem loco tempore machabeorum edifica-
tum fuit castrum forte de quo ierusalem ciuitas tempore ...
grecorum et romanorum fuit ...
loca descendimus non quidem directe ... aqui-
lone ubi vallis in valle ...
... a ierusalem in nazareth et ... veniunt
... et ioseph ... puerum ...
... et ... egressi sunt ...
... ubi quondam ... villa anathot ...
... fuit ... sacerdotali se-
... et ... iheremias ...
... villa ista ... de distractis locorum ...
... sacerdotes ... ierusalem possidebat
sacerdotes ... gethsamani et bethphage
et nobe et anathot fuerunt ... sacerdotum in quibus ...
bat pecora oblata ... sacerdotes
de anathot ... ut ... ieremie xi capitulo
... ergo anathot ...
... ierusalem et ... sancti ...
... loca ...
...

Nona die que erat sabatum et vigilia sancti laurencii
... solis ... cum fratribus ...
i valle iosaphat ad ... sepulcrum beatissime
virginis marie et ibi ... celebrauimus ...
... sabbato mittit pater gardianus ...
ad celebrandum et ... solitus ...
... montem oliueti et ... descendimus
in bethania et ibi visitauimus et deosculati loca sancta ...
... montem syon ...
regemus ... monasterio ... duos
... expectabat ... quidam mamalucus qui sibi ...
... presentari mandauit ut ...

[Margin:] c xviii / chamas / anathot / c ix / De tanquardino mameluco chairino

Audiuit et fecit ꝛ causa dñi Soldani ꝛ Thaijco q̄ peregri
ꝯstiani d' occidere ~~essent~~ nisi potius et nobiles
essent ꝛ Iacobum ꝛ filios qui manaluch d'Stamaro ꝛ cruzefel=
mans ꝛ Chaijco / misit de egypto ad explacand qui esse=
nt et cum ccclxx ꝛ galeis ꝛ missis habuit se de regno Grecie
essent q̄ captiuos nos fuerit ꝛ Chaijco q̄ cū alleg fuit ap=
naco / & cū a sabbato pyrace nra trinitatis recepisset
q̄ de Grecia sua essent gaudent cū eo ꝛ multi Syan et si
si nos sibi mandauit pacificauit nos salutauit dilect
Carissimis et ytalicis / Et si ꝛ q̄ placuit sibi Fasset de cet
die ꝯstina ꝛ egyptii una cogitauit ꝛ x. fuerit exciuit
ꝛ Chaijco et pede trusitta vas cū salvo glutu ꝛ mer=
cibus ad multa ſpecialia q̄ cūsi ad me ꝛ Ramo mea mar=
cuit q̄ dñs voluerit. Hijs cibis et aliis banis promissis
tus nos monuit q̄ omo cū eo discessissemus si rex et nego=
ria finisset aliqua dispausa q̄ nulla ꝛ ad hoc dispositi
fecerunt necessaria nob adhuc Grecia ab ꝛ egyptio
rico de sua benigna exhibitose et rogauit cū q̄d
~~inst~~ cū do ramite de mote syrian ꝛ mahgarcaz
cetu Soldani vocauit nos ici q̄ pede tollē dignare
et Chaijco ꝛ duceret ꝓ stan q̄ nisi ꝛ alegadria mit
teret nec q̄ricret nos naues alexandrias de venetijs
negligē ꝛ cū promisit noti fidelis se fuerunt et multa
pla adiecit quib vsade gsolati fuimus. Deinde vrco
pta restare Grecia suo loco et cū cū tanquedingnet
ꝛ ad nos ꝛ festimacē cum ꝓtissent at cū burgo vapor
ur pereb' fo 10 pte ꝛ Thaleto ego colloquio notici ecclē
sit ꝛ venecias ꝛ egyptū ꝯ pg preandū trusimus nob pe=
grinis sct ad balnea sine ad estuaria et cū sacra ecclē
balneari sing et lob' Gor estuarium cū sete illi ꝛ remus sic
vl fo 24 dr. pg balneatoz ꝛ trinq cū sctis sepulc

Dnica xxi pg t'tij

Ec q̄nto ingressu pegrinor ꝯ cōtz
ecclesiarectoribus dñi nri Thesu xpi et ꝛ sept
cem dñs
Decima die q̄ ꝛ festu sctī laurencij mane
ricis et eat dnica xxi pgtes initatt
sepe predicti iter ꝛ transisse sing nō
sup dicta ꝛ cōtz sctissimi sepulcri dñi
et prodella ad dñi sepulcū nigilauim
et loca sca ut supꝰ recensuim et dictis
manebimus missas celebrauim et orto
sole missas ꝛ dimo manducato cōta
cepti fuimus q̄ preco tres fecit magnis multis ſyanis
petiuit q̄ecq̄ mecū ꝛ valle Josaphat descendere quia ad
nos eos apud pecq̄ q̄redi ama expensas de nō accepta
ꝛ victoria q̄ eis q̄ mise et fieri ~~Grecismus~~ ego pietate et
cois illis pastillos de anis et placentas et pastetas de
cānibz et assermea et botiros et ficus et cis illis q̄ esti
ui pdia sub alnis ꝛ cambua q̄scdimus et leto q̄acedun
sct sepsum q̄ potui cū cuimus nisi q̄ equas q̄ patu fuimus
q̄ duc erant dubitasse alle et nigree ipsis pacti et pri
mis dyabl sctis de q̄ scandalis multis ſyanis ascendimus et
ad preadū fuimus scdimus q̄ pg preadū cōcessit dñi pegri
ni ꝛ multis ſyanis peditis venissent ad nos scdimus ego sacr asinos et cū seruacio
sabaritano de retro ruimus ꝯ in ascensu ad dictū asce
ctu aqualis ꝛ multis ſyanis ex asparto multi ſyani cauerut noti cuer
et tusim noti pti dixerut nisi pedagiū et gangsagiū
eis soluim et statim pcessimus sacf magna postulabat
ꝯ dñs dñe ꝛcusatis et dñs simul litigasse gi ceperut nos recepti ꝛ sectum ꝯ Recitatq̄ de pegrinacōe
Dissit at ꝓi maris matris ꝛ sodalis
uitatis sctī petiuim trinqlinū et calim
pānū ut q̄uidecet noti de asinis et de
uita quotidiana cū ꝛ ad mare matrem descē
de ascensu ad ꝓmū q̄ sic cepimus dñor audientes
cultabat ꝛ ducebes sintas vanes quibz ꝛ geopta pe
q̄uacue nos recipere posset
pa cons nō fuit ꝯ tyndaryus dicebat ei q̄ ꝯ loca sctī
q̄ dñs fundauit et ego me scisionem visitandi sctissimi
de tisimanis q̄uizet sua ꝯ Ephesina loca q̄ ꝯ maledic

impedito pegrinor Bethleem

dissit ꝛ tusitq̄ pegrinor ad mare matrem ꝯ hospitas vanes

sic ē māe mōtum qt xpi sacerdōtū maiorē māe-
ledictū qd ducebat ō ēdēti sēpulcō esse fugiendū et
detestāduq; dicebāt esse gtiq; sanctū sacrificiū
dimq;

Cō qcc ē uenit nos ad māe mōtum ducebat est
ut arabes et madianitas q ē filiis de secta galaad
et y pōr discurrūt p regiās uias a quarū ē uasiōe
no pūt ēm pregi fugi accubq; et gladijs fugarēt et
ledērēt cū sūt ē cēmes et undiq; nō at nubebat
cōsedere q ducebat pacifi pati poliacos uias q; lesuq;
corp dūt ēm arabes illa facti et missi q y pane
ē cēmes ēmatos ē uadut sec; mōti ex panis

Q; ducebat y litōā macis illq; esse multa nociua et se-
nemosa aralia pusilla cū magnis ut lauros arbos ap-
cos et sepētes ēmes

Dē ducebat cē phibitū a regē soldāo ne q alicui de-
cētū ad loc mācet hoc qđ senemosissimū q nobilis-
simū tiriacū sepētū ne fōre capi cū gtuigeret ali-
alicuibi et de pcia educi q ullibi ē mūdo ēpēt
risi ē litōāq; macis mōtui q deos sub pena capitis phi
dūt soldanq; gtalis dirē ne sepētes illos captos
aliqui detinerēt q sibi eos ē regyptū trāsportēt phos tū
mdādabāt pauper sepētū grecidūt et ethiopib; mer
catāq; eos uēdūt tā ē damasco et baicuto q in
alexandā et cayreo. Confirōt ē de hoc sepēte
efficaciss et perasissi ē tiriacū em ē uocāt tiriacū
nisi d hoc sepēte sūpto a quo et nomē sortit ē dūt
at forme dē esse sepēs alic langido q ē ad solue mc
dictāt ē q assido nō ut mq; do ut uiri pallescolant
q lucus ā filiis cubedine mulieq; mālē ēt ē nascī
et matt ccepit ēt scuit sclarissime sepēs ēm pra
cedo sibilo. Cū q uenenū nullū nosc ēmedū
et nisi ē glindri amputē mēbrū q uenco ē uenenū
mox totū cōpus ē tendit ē flat et creparē. Ideq; be
māe mōtui equit ex montāe tiriaci. Dū sca
sūt aguā ligna emittit q salacissīt cōdūt ut ppq
excēdē ulc ptiq capiat et ē furie pulsus ut apes. Si
Et nisi natāe aucto quassā bestiola illa lubq; nec
posset de pe nec de nō capi qui mō uolaret qua olli
dissimq; sepēs ē. Hinc sepēs medioi et apotaca
q tibi mō ē q fedāq; tyriaci dñmunt. Sapiēs uiuū
accipiūt ēm ēt ē pelū pariūt uocāq; et lucā ē pa
sūt ēccec et equū qcce uis ut effingā et dū

Dē tiriaco sepētē

Dē fectio tyriaci qt
uariant uiriq;

sic ūnit qcc ēbri accipiūt fides et acy et ēm
pūgūt ēt ad mādcpēdēdū q uocāt. Sic at ē cussi
ē plateys. sūt dē uenenū illis pōpus dissimu
copud et ē cauda ēuertit et acuto aule ut cascio
ueru cauda uersus discindē ēt si solui cauda pōt at copud
q bestia nō ē pūstia ūtere uenena suā et nō mi
nere magis optat ēm ēmicari ē pugno at pro ue
dus sanctacia q dūs saldanq; uexē egyptī ē sūs
thesaureis accedita q gmigrāt ē ētra sua scalq; basa
mus et tipens scripsēt qđ sic nō ē tramittūt p regi
ni ē actū balsamū nisi ēm maximis cautēt ut pax
fōdēpē. Qđ nō emergāt pubblicē ad macis mōtē
tūrca pōt ēm et pōt gluttq; iudaicū qđ ccl solū ibi ēt
accipūt ūtercalq;

dūo q sanctacia q
soldanq; ē suo dūo

Glutteq; iudaicū

Q; nō ē difficultatē ē fetare et ponere malos de illo ma
ri q sanctacū quo tō ēm assectq; facilē ē ficūt et ym
ficmāt ēt mācet

Dē nō ē ducebat ēt micael pulegri ibi esse ff. n. q; de
talibile esse cōsuetū q; habitū ē quē habūt ēt pisces
ūtilis et tracēs ūtras ē hijs et alijs ūdūt et difficī
se ūd delle ccl si cās pēm sāce descēdē. Alij nō hijs
nō obstabilq; ē stabat ydeūtōē et ēmpsit ita atq;
ginātē galilee et nazareth ut pl fo 222 dñi Maio
tū pō pegnarē petebat se deducūt desiderē volebat
ccl si dō maijdan pfectū petē plateia et sedū
gdūtū debebat. Hijs andrē sabastiano ccl dē misit
ad ūmcth pfectū ē bergleem mauricū ausū et fidele
ad hoctandū ut illa nocte ēm gemū mūt ut asinis uel
uet de bergleem ut pgeret ad macē sigay et pe
pono sibi stratū ff. nos nō dispōsuimus ribū et pōtū
q; duobq; diebq; et una nocte nobēt dūdēt pauillā

Vndecima die mēsis Regressus ad
illustrissimū uel amcth mādi mōtum
pfectū ēm mūt asinis et seruis ē mōtē sigay
et pulsantes ad ostiū quiētē postulabat ge
nerōs sultq; ut ēt ē quietē de pegret
risi ego Ricci ut aggr ēm tenebris de sigay ussq; ē mille
ad dūm elphalle ē dūm pegni mūtabat et pul
sans lapidē ostiū eos ēcitauit et ascendēt
mēcū illi qui p ēgmeci. Stabat dñs ecclīe ut aggr ad fle
sijs de ēcte sigay descēdig ē valle sylue et ingta
mūtatoria ūq; ptas ygaply et gehenne descendūt q

q 21

Ūmcth mauricq
ducto fidelio

nortes ⁊ orientē ptē
dānūcē q̄ apud nos

ꝓhabilibꝫ gḗnalē vallē et alīqr ecclā tenebre
nostre tū nō videbāt in tē adē tenebrose ⁊ tūma
xime negotijs fidē apud nos stātib⁹ ē sūt ibi nebu
le ⁊ nubes q̄s sydera obfuscāt ⁊ ecclesiaꝫ ⁊ turba mea
ea gsumpsit et nos genuine p vallē aētā abuiēs ꝑte
petēcis sup pedentibꝫ de secūdū quonꝫ sol ⁊ altū ascē
dit. Hāc at vallis ꝓspectū sacis plē et lapidibꝫ a quib⁹
tūa cāt deducta ꝑ aquaꝫ decursū ꝓtege tanto ⁊
pupetu decurrit ibi aq̄ sue ripe ut magna saepe de
fuib⁹ locis a uallū et deductū ⁊ supiꝰ illis vallis
⁊ vallis iosaphat et tarrees edeon ut potui notare
ibi esse decursū ꝓfluēt⁹ deq̄ fluuiis ut supꝰ dixi fo 232

Cū at descēdēdo uenissēm ad duo milliaria almicea
cō ⁊ ripicbat fy vallis aceio et apparēs et ⁊ista acti
mine uenī ad mōstēriū sēti sabbe abbatis. Et ꝓgressi
mōstēriū a colegeris mōachis grecis ꝑcucurrim⁹ susceꝑ
ti sumꝰ ⁊ deꝓmꝫ ad ⁊ mōstēriū mireas arabes descenti
colonēs et miaꝫ pdones ad q̄s aspectū scheme⁹ et tricti
sumꝰ suspitones nos esse editos et ꝑtim duxerāt ne em
ōl amicis suspectū habuissemꝰ q̄ malū gḗ nos machi
nari scilicet ꝑ hoc ut narauit sect ei ꝑfecto illoꝫ ꝑsi
mū arabū ad habitacū ⁊ q̄d ducti sumus ad ambo da
tl. Descriptis nōīb⁹ ꝓmisserūt sciēs ⁊ recly et cōpiloꝝ
at eos cautelā ut āquilꝫ libralibꝫ honorādē scilicet
ꝑ patios eos habūꝰ cēt ad descēdū nōtios ad mīe et
ad defendēdū. Credimꝰ ego eis ētos madinos q̄s
acipitres seruabāt gentis et nos cū q̄ quieti et sciēci
ēdeximꝰ ego descendēs arcis cū ꝑ ꝓspectū ꝑparā
ungēt uias eos cū asino et gmelo et cubitꝰ. Duxerūt
ecclā mecū et arabes ꝓximacios dedim⁹ monachi nō
appōtauerūt. Nūc aq̄s secunda ꝑ pedū labore et pocios
ꝑ q̄ descēdi et descōsolatos ingressi sumꝰ cōtū et adoratū
deū ⁊ dulcedinē septēnis accepi et ꝑgressi ad
septos sēti sabbe ad cuius ⁊ sepulcꝝ uidim esse credo
quia sanctiꝰ corpꝰ illiꝰ sēti quieuit ut ꝑ fo 230 ⁊ sis
ego ipse dum pegrinꝰ ⁊ cambea sup humū ⁊ stri dormi
ens. Ego nō nullatenꝰ dormiū. Nā quies ꝓtrahēs ⁊ sedu
cunabꝰ sūt ꝓmissa mōsterij loca ⁊ valle et sup et
animos nō sugnicia ardēs ⁊ sedēs mōachos plusq̄ cū
nūtra amicā cōcut cū ꝓnio casus ⁊ descensu et descensu ꝑ
scrupulos et cupes et semitas arduas edificiorꝫ ruinas
Oꝫ et hoc ꝑcipue michi accidit ⁊ alia solitaria euagā
tes ad q̄dā sanctū ⁊ ruinosū ⁊ q̄ ⁊ mōtē cellā sēti sabbe ubi
cenobiū ꝓcul q̄uidē abscōsa ꝑte abscōsa nō ꝑte michi
nisi horrenda ꝓpter ꝓpinqui et sup eiliū pendentis ꝑpetuꝫ

pectus

tūsetū nō ꝑt nisi aliq̄s cū ⁊ sciret nō duo sit et sēt sibi q
cū cautela nec labā ꝓcessū. Ego cū tūsetū abuiī Galeni
cauti ⁊ strenui accitorē. q̄ sōte cāt sanctꝫ mōasterijq̄ cū
uidisset me ꝓcessit. Et me cū tūsetū ecclesiasticū ut ui
dī me ꝑcauꝫ pauciꝫ cepit mecū ioculari et si uellet mecū
uacare in ꝓpinquū ⁊ dīq̄ signis quib⁹ ꝓtecta cū pacē
ut me cū pace tūsetū ꝑmitteret. Nō ꝓcessit. Sī signa
uit michi q̄ me ꝓcipitare uellet. Nisi sibi ꝓcurrā. Da
ret ꝑ cor audito cursu appropi. et sibi unū madinū dedit
q̄ accipies discessit. Nec ille garca et decepꝫ gaudiū
illoꝝ ⁊ pauꝝ q̄ ꝓcessū amp⁹ q̄ saluaticus ⁊ arabū ecc
minges q̄sq̄ sim. Et q̄uis ille sōte nō ꝓpitatus. me cau
si. michi sibi dedisset. nec q̄ sum ⁊ eo q̄ uisit cū ꝓpe q̄ pus
mus uideāt ⁊ loco tali ꝓcul et pecuniā accepit. q̄ ꝓce
di arabs michi abuiasse et hoc fecisset. Gtq̄ ni ludꝫ finis
set. ꝑmo ⁊ ludꝫ ⁊ uicisset ad duas pegnas ⁊ citam eis q̄m
ille ⁊ pauꝫ fecisset et dicimꝰ factū amethi uicis intraci
fuit. Dicitꝫ uidī ⁊ stimabꝰ illos accitores et ⁊ fidelissi
mos garcas. Hanc sumꝰ at ⁊ mōsterio illo ad q̄q̄ garcas
quonꝫ q̄ uacat solis ⁊ mittēt.

De mōasterio sēti sabbe abbatis nota!

Mōasterium hoc sēti sabbe abbatis ⁊ uenū de
mirabilibꝫ q̄ ego uidi ⁊ euangeliū
at hoc ⁊ mōbiū sūt illiꝰ sēti sabbe dī q̄ ⁊ mitt
pcm legi ambigim ⁊ apud me. Dicit ⁊
q̄ sēti sabbas habuit ⁊ ꝓpria mōast⁹ et ꝑfect
pē ⁊ mille ⁊ mōachoꝝ. Hoc at mōasterium
⁊ ꝓpinquū sitū ⁊ ipsi et ipsa quidē sit
sicut ꝑ ut mario et dicit michi q̄ gadic
segnit ⁊ mōasterio q̄ sēti sabbas illiꝰ mōasterij ⁊ strictū et
pē habuit sit cersēt ⁊ cenobia xiiij milia mōachoꝝ q̄ uā
dim aix recdibile. est ꝑ dūtō locū uidet essentibꝫ ⁊ sa
⁊ mōasterij uidet ⁊ illi habitasse. Introꝝ mōachoꝝ
examē ꝑficerent at michi. illi et gadic sūt ordinis et
regule sēti basilij grecoꝝ esse sūt monachi sub matre sy
nait ⁊ mōasterio sēti hariteonis ⁊ ab arabs mōachoꝝ multi
habuerāt uicinū et amicū ꝓtū miam. nos mōachi ara
bicales qui nō mōachoꝝ arabicalem mōdū uiuim⁹ et ⁊
michi uidebāt mirari. Et simul. dicty nos ⁊ Galeū
dam et capiosus amicty inter ⁊ et ꝓciosus ⁊
dam et mōasteria alia polita et sumptuosa q̄ tot
nos ⁊ nr gadic apud mōachos arabicales. Ego ꝓpter hanc
et ido q̄ unꝰ quisq̄ ex nr mōachoꝝ arabicalem maio

Cenobia mille
mōachoꝝ ⁊ mo
mōast⁹ ⁊ not ꝛcū. le

Arca mag⁹ ⁊ pul
mōachos precedes
⁊ arabes ⁊ mitt

res faciat experiar quod conventus fratrum nostrorum monachorum orientalium
construxerunt et privatas faciunt supra habet et intus picula
ex nobilibus textis [illegible] in quibus non nisi quod curatus potest consiste-
re [illegible] fuit multo delicatiores tabernacula monachorum [illegible]
[illegible] varijs picturis habet luto obtectum [illegible]
[illegible] monachorum tabernacula [illegible] vestitu carere
[illegible] nil decoris apparet [illegible] hodie [illegible] modum monachi
orientales longe sunt a perfectione suorum antecessorum qui in melotis
et pellibus caprinis et contextis de plectis palmarum pallijs [illegible]
debant et plerique [illegible] dici calores et nocturnos
algores sustinebant multis annis non habentes alia habitacula nisi
petrarum cavernas in deserto [illegible] desertorum intima penetrabant
longius se ab habitationibus elongabant [illegible] et [illegible] sollicitabant [illegible] orientalium et porci et patrisse monachorum
[illegible] et [illegible] quod non [illegible] in raro monachi
[illegible] parcissimis expensis [illegible] monachi occidentales
[illegible] lautissimis expensis [illegible] sancti [illegible]
[illegible] eos usque ad [illegible] sancti [illegible]
quod dicitur [illegible] sibi occidentales monachi [illegible]
sancti monachus occidentalis [illegible]
[illegible] quosdam [illegible] monachos orientales [illegible]
caritas quod occidentalibus et natura orientalibus est gulavit
habet [illegible] 18 ca 10 et 12 [illegible] quidam monachi occi-
dentales desertum egypti ingressi ut viderent monachos orien-
tales [illegible] ad cellam eiusdem senis venisset et [illegible]
[illegible] ad mensam invitati [illegible] sedissent apposuit [illegible]
dimidium panis [illegible] et [illegible] herbe [illegible]
[illegible] folijs mellei saporis [illegible]
[illegible] et ultra non saciatus fuissent [illegible] monachis
occidentalibus [illegible] in celis [illegible] capitum orie-
ntalium et occidentalium quia [illegible] flumen [illegible] capitum cele-
[illegible] orientalibus [illegible] occidentalibus [illegible] necessaria
[illegible] ut [illegible] vestibus et cibis [illegible]
[illegible] monachi [illegible] et [illegible]
[illegible] potuerant [illegible] pro libitu et tamen [illegible]
cis pauperes deficerent et [illegible] cogerent ad transmarinas partes
mitte pauperibus in occidente [illegible]
et millenis sed potuerant habitare [illegible] monasterio sancti sabbe

Porro ergo dicendo ad propositum [illegible] presens monasterium talis
dispositionis est valle [illegible] de [illegible] occupat plan-
[illegible] et [illegible] latum [illegible]
[illegible] rupibus [illegible] vallis [illegible]
[illegible] spacium [illegible] fuit monasterium [illegible] et
[illegible] caverna [illegible] apta
aptissima [illegible] monachis habitacula [illegible]
re [illegible] de super pendentibus pe-

tris et minantibus saxis [illegible] ut unaquaque [illegible] facta est
[illegible] ut caverne [illegible] fuit et pro-
[illegible] loca cellarum [illegible] et [illegible] rupis sunt
[illegible] super eas [illegible] cavernarum [illegible]
[illegible] et [illegible] quamvis [illegible] habita-
[illegible] cellarum [illegible] latus [illegible] in [illegible]
cellas et cavernas [illegible]
[illegible] et [illegible] cavernas in rupis [illegible]
[illegible] patris [illegible]
[illegible] super [illegible] et caverne [illegible] distincte [illegible]
cellule [illegible] quamvis [illegible]
[illegible] porro in loco ubi [illegible] sufficit ad habita-
[illegible] supplevit ut [illegible]
[illegible] picturis habebat [illegible] et obstruditur
[illegible] caverna sunt facta [illegible] ut [illegible] habitacula
[illegible] petre [illegible] caverna [illegible] extra [illegible]
poterat [illegible] valle [illegible] sibi cellulam construxit ut [illegible]
[illegible] hodie sunt in valle et [illegible]
[illegible] si civitas ibi fuisset [illegible]
[illegible] cellule [illegible] et [illegible] de [illegible]
[illegible] ibi videntur [illegible] fuisse et sollennes habitaciones
et [illegible] magne super rupes in rupibus et [illegible]
ad hoc [illegible] et [illegible] et [illegible] rupe [illegible]
[illegible] rupis de latere [illegible] extende super valle [illegible]
[illegible] per circuitum de [illegible] loco ubi de-
picte procedi porro sub [illegible] tenebro-
sa [illegible] et [illegible]
aqua [illegible] ibi [illegible] emanat
sancti sabbe [illegible] videns [illegible] magna sed cum aliis [illegible]
[illegible] super petram [illegible] fundamento [illegible]
est cella sancti sabbe in petra [illegible] formidolosum [illegible]
[illegible] sancti [illegible]
[illegible] habitacula monachorum [illegible] ibi [illegible]
[illegible] ibi [illegible] posset si non esset [illegible]
eos [illegible] et [illegible] et [illegible] castrum
[illegible] loco [illegible]
[illegible] porro super valle sunt [illegible] agrorum quos olim mo-
[illegible] et [illegible] pauperibus syrie et palestine
[illegible] operis [illegible]
[illegible] hoc monasterium [illegible] ad [illegible] pro-
[illegible] ordine [illegible] monachi in officio divino
[illegible] in [illegible] quod [illegible] hora pulsabant in [illegible]
[illegible] pulsabant in [illegible]
[illegible] pulsabant monachi [illegible]
[illegible] et ibi [illegible] pro [illegible]

ordo divini officij
[illegible] sancte [illegible]

pulsq; usq; ad sctm sabba sonabat. q; pulsantes audiebant ꝙ
cessauit et ita ꝺb tenebꝝ ꝙ ꝑ tmꝝ pulsq; fiebat ꝙ
cuncta sctꝝ sepulcret ꝑ totꝺ diez sctꝝ cacꝝ horas pulsabat.
Dz quet ara ꝙ ad tuscia ex q; dnicꝝ sepulcꝝ t magꝝ deuot
t fidelium ora laudis dnice ꝛgrina tenet fidelium et sctꝝ sab
be mostet. t qꝝ t michael recedentꝝ eccliꝝ at tm mostre
rem t desolatꝝ uenerit ita nocte unꝝ noctis t mane
cas ecclesiet deuera sata ꝙq; ultro tepe fuit amissa de
fenderunt se nostri illi ab t conflu sarracenoꝝ multis uulnes
et quiescent bella ducta cu t fidelibꝫ cosq; discrete fuga
uerit tandq; rex soldanꝝ ꝙsanate ad exercitu se uert
ad eos descendit et cos fr sarracenos postulauit ut
ei reuocarent ut spe ꝛtranꝝ fr ingrauet et sibi seruire
pati esset q; si eos nollet usq; ad mortꝫ se defendere uel
let. Rex uidens soldanꝝ gr eos execrari mouit et cō
go cogesto bello multos cepit et mostr. recepit ecclam
et multos duxit captiuos ad ꝛ tuscia misit. reliq; at
pꝝ nō retigit q; eos ecclas destruit et asportauit
deuotissimas reliquias. Sic ecclia tot ab
Dituc cu solis fuit quos da multos q; sibi placuit sibi
emisit fr t cepit. Recepta ecclia a sctꝝ sabba
scanlis meis et asinis ꝙ pctas sabbe descendimꝝ ꝙscriptos
t uallē q; uocant asinos ad nouꝝ descendit at bethle ꝙ
gio descendimꝝ t ꝙ diuersa. gehenne q; medium tenentꝫ
gdusi abuntq; ꝙ tres altissimos rupium precipitꝫ sub pedibꝫ ha
bentes uia asperrima saxosa ꝛ usitata. Ad tres ego
descessimꝝ tarde ꝙ fugos horas. Optabat at t uallē gehenna
descendere usq; ad noctem nemine uidissemꝝ q; ulapsa
tarditꝫ cedrum t ripam. mane ꝛ alii. Dutaci meo placuit
q; nō cum eis descendissemꝝ descendimꝝ de uallē gehe
ne p ciuitatē ad ꝙtē q; clamat et ꝙ ingꝝ tuscutos ab
alia ꝙte descendimꝝ t alia ꝛ uallē lata amena et fer
tilē si habet cultos q; uergit t longꝝ ab austꝝ t aquilo
ne sctꝝ uallis gehenne ꝛgit ab occidente t arctꝫ et
ea q; ee due ualles sibi ꝛgeie sternq; dee. et mare rubꝝ
quod sctꝝ ja dictꝝ t ad aquas nō ꝛgit. q; uallis maxi
mus ꝛ mostros sctos discingit. q; dicit quia ulla t pfun
dissa petꝝ ꝛ uelosa q; hoc ab ꝛgressu t finis grandis
lata et clara q; sup et mare differt q; ita dicit
gehenna uallis maledictionis ulla ab dee uallis benedic
nis de qua ꝛ pate ꝙ cū ibi q; habet q; hoc nomē
accepit. uallis ulla alinde fina q; iosaphat rex pietatis et
fidei iuda ibi ꝙfectꝫ sata eis uictoria q; hostes fugos ul
le uidimꝝ ruinas ab ipe strentinas q; in pcessu ueig ꝙpe

uallis maledictionis benedictionis

loca q; ibi erat pfunda aspa q; foraminꝫ et scopuli
magna et pauꝝ ꝛ illaꝫ t bestiꝫ uadig quia sol noctis
hz precedit q; dixit at. mōt amethy dextrā me q; ibi
essent ursi magni ut ego breuiores et longi ut ce
spedes. Et ego dim ꝛ uallē benedictionis q; aquilam
ꝙcedim; inter q; uallē illa dimissa ꝛ dim; nos q; ore
rozet ꝙ cena mōtis q; saltz et duos et ꝙcipicia se
cedim; ꝙpinq; mare ad oculos t ꝙspectu galuim;
ut si spe esset. finis ad quē uidem q; steterat
descendim; ego it; mecu et festinat descendim; spina
sol ad orasin recipiebat et tacb t regiane soldani q;
uenim; usq; ad litꝫ maris mōtis ꝙcipite ubi parde
mos sanctꝫ cū q; ꝙcipit t paruo amethy dextrā me et
sui fronte maris longꝫ a mari nō recedat quia ipm q; ue
cedebat usq; ad aqua maledicta descendē de dromedar
bꝰ at bestiꝫ usq; ad aqua. ostendꝝ et colligat asinos
descendim; descendim; at ibi ꝛ uenim; stetisse q;
dā gradem damni de qbꝰ ꝙm supꝝ ꝛ et ꝙm ꝙ
mare locata parebat at lapides magni de rupibus ꝙ
aqua lutosa aqua nō aperiet nō t aqua fundat sup quos
transiim; ad qꝝ possim t manere et aqua illa de que fama
mira ꝛ efferet nō redim; retrogim; et
Clara quidq; t aqua illa ꝙ ocassa et salsissima q; mare
q; mde t septimꝰ mare salsissꝰ sonat. Et ego q; mare
hac aqua et aer ita impot; stati ꝙ minus salsedine co
rodat. Et ꝛ ecclia q; ecce ut si aqua fuisset dulcis impossibꝫ
set hoc ex ꝙbꝰ sue q; sue aqua. aqua ocassa ꝛ et salsissa
ille q; mare ꝙ apparet sentit ꝙ t mirabꝫ putores ut si esset
plena pulueꝝ ꝛ cineꝝ et fetoꝝ. Et ecclia eos optat ut si esset
dulcis esset et hac inter hoc ꝙ sustinebat nō defecit pt
xisset. Et ꝛ et fetore de aqua illa q; alat qui habitauit
fuit et ad cuanitatē q; citat nō ꝙ ꝛ q; diuq; ibi mane
rec nō pot. Lapides q; ꝛ mari q; et ꝙpate sup ꝛ
minet ext aqua sur ecclam ut si esset glacie uestiti
et luꝫ tota ꝙpe aqua. Illuc ꝛ ut si minet ecclam esset
aptꝫ nix tm nō ibi nō glacies. Et sal nouissimꝫ
et valde amarꝫ. Credo q; eum rodere saliꝫ dulcꝫ plus
ꝙsua uicta tm ꝛ nigrea et ꝙ uehementi igne adusta
sed amor luet ꝙpudicicia ut dicꝫ patebꝫ ꝛ ꝙpriꝫ
ecclam. Et dicit q; ecclie nunc mutatꝫ
ce ꝛ uenim; sunt ecclie quē dam q; loci felicissimi ubi
qui habitauit ꝛ sodamis ut dicꝫ ꝙ. Et ꝛ ecclia
maxa facim; uicta q; mare stabat dicitur nō amethy
et sui supꝫ et nos damnabꝫ uolat ad ecclam. Et nos

ad mare uersa qd ita est.

Sal nouissimꝫ

ppi aloco ẽrde festinauit, quia nõ deleãdus ꝙ debuit
ẽt et pauore ibi ꝓcubuit ac si ꝓstratus ⁊ fossa
cadauerũ ꝑt sepeliret loco ⁊ ꝑ strictissio judicio
mẽt̃ gaud. videlicet finiꝛ pemptis semissis penis. Et
minus ⁊ diportat ꝺ̃ nr̃m ne et nos pdamet ⁊ sol
uerãt sodomitas penis ꝺ̃ et dies decessor propic
bat et sol ⁊ occasũ ꝺ̃ stabat. Ascendit ego de maxi
ad meas bestias et ad fratres meos. Egressus nos
ad necessum // parvo tm̃ decliui ãt̃ de ipo maxi
fuit grauda

De valle illustri ut antiqne sodo
me dicit est mare mortuum

Liber genesis cap. 19 dicit mare mortuũ
aceginẽ ab ipso et occasum mundi nõ
est ibi mare nec lacꝰ nec aqua stans, sed parda
mi & fluuius ꝑdictus pallus spaciũ ⁊ suo alueo
decurrebat vallis et caminus illo regio pcriga
bat. Erat ad vallis amenus et fertilis sicut pa
radisus dñi ut de gen. 13 dicit hoc et circha
vallis illustris gen. 14 ꝑt̃ fugientes quibus dicta est vallis siluestris ꝑt̃ arbor et frondes ferentes
quia erat ibi pomaria et vineta sicut silue
[illegible] et lingua feuctifica multa de ipsorũ
ber gen. 19 Dicit ẽt vallis tripestris quia abunda
ꝑt pascuis erat arbores ab alia nõ capi arca
culos et alia ut q̃ mare dicta vallis siluestris et vallis
tripestris ꝑsens vallis appalti ut asphalti ut alpham
tes q̃ qua ipi sũt dicta ẽ quia ⁊ eo erat inter puteos li
quidissimi ut ibi gen. 14 quo ut dicũ loco cemẽti et
li valle erat quinq̃ ciuitates regales ciuitates scilicet Sodo
dama. Gomorra. Adame. Seboim. et Zoar q̃ est
Segor q̃ noiam gen. 19 ꝺo dicebat regio illa a
quinq̃ pentapolis a petra q̃ ẽ quinq̃ et pat ciuitates ꝑt
quinq̃ egregios ciuitates. ipse Sodoma metropol fuit
Item ut loco regiõ illo pessimi et pdecessores nimis
coram dño gen. 13 dicuntur inita nunc pessimi q̃ nimis
exercibiliũ ⁊ anos limites excedebant. ut ceteri vide ce
teros ꝺ̃ Sodoma ⁊ ꝓpt̃ hoc et eis ⁊ illos quinq̃ ciui
tatibus fuit magna guerra intredo. loco tm̃ nociosi erat
tm̃ q̃ ⁊ nulla carn fuerat duo pleriq̃ si ꝑfecti fuissent
nõ q̃ dñs ira illo subuertisset ut ibi gen. 19 ffuerunt
ut carn pcta principalia sex q̃ enumeran exercit
16 ꝑm fuit superbia q̃ caput ẽ aiõ, malũ q̃ ose pcipiscent

illustris
Siluestris
tripestris
vallis
appalti

Ingressa illo vallis ⁊ nõ habebant la
pides preciosi ut saphiri et ẽgedi
et aur jux glebas ẽpedibũ ut ibi gen
28 Secus valle inde loqui

quinq̃ ciuitates
vallis illustris

pentapolis

Vicia sex principalia
sodamarũ

et ceteros ꝺ̃ptos erant sũt fuit Gabaonites panis quia
epulose vigerent ꝑt̃ clerici et plebei. 3ꝰ fuit Gabaonites
quia diuitiis male acquisitis habundabat. 4ꝰ erat occi
quia filij et filie corũ senes et juuenes otio parcabat
et sũ labõe habundabat ꝑt̃ erat filibus ⁊ manci
pijs et equis nõ parcebat quia ⁊ mites erat
et, ut, hospicio ẽripe volebat alienum ꝑt̃ gen. 19
quia alienis nõ erat hospitium nisi platea pubꝫ. Fecerat
et municipale statũ ne quis aduenientes hospicio
ẽripet quia regio erat calamitosa et multi pauperes ad
alijs ẽgritudinibus ad valle illa gregrebat ꝑt̃ fronte mutuo
putabat et se iuuenci ⁊ pauperes admouebat expellã pau
peres hospites ꝺ̃ puellas q̃ nõ habebat secum
habere quia hospitales ꝺ̃ exhibebat et pau. ab
uebat nulla pauperi se petenti ⁊ exhibere q̃ scripta
secreti detestabilissimi sodomie vicium
ꝺ̃ ame ⁊ de ipsis viris damnatis ⁊ exclusis gen. 18 et 19
dicit dñs clamor sodomar et gomorre multiplica
ti ẽ. ⁊ grauati sunt ⁊ sceti pr̃ nocens hospicio. nõ mactati, mi
sti q̃ duo p angelos eduto pluit dñs igne et sulphure
⁊ regnauit illaret amissa gustata ipsi vsu ⁊ ame visceri
igne celesti facibꝰ grassante decessit ⁊ regio illa pa
tet et igne ardauit et alij terrentes ⁊ locũ exustio
nis ⁊ cadetes voraginẽ et hyatgũ ꝑt̃ aquis bitu gsu
sunt larg illa salis ꝺ̃mnis et pardamis et alij torrentes
aquas salsas ecteꝝ maceuquia ⁊ ꝺ̃ euphrat causa
ꝑt̃ sue salsedinis sort naturale ⁊ manale reatholica
tract diuale ipsa causa salsedinis illius maris ẽ valis
et ẽ caꝰ q̃ et alia maria salsa sunt ut patuit supr folio
23 et de hac ꝺ̃ disputat arc ⁊ methcors p multa ar
gumenta ubi ecꝰ manifeste ⁊ expresse fit mentio d illo mari
et excessiua ei salsedine ⁊ ꝺ̃ ostendit qm̃ esse ma
gꝭ salsũ alijs exfidelibus hoc an qꝰ ꝑt̃ gsentire ut nõ dñi et
ignis celestis diuag illa ⁊ accendit et pr̃ ꝑtinẽs q̃ supfuit manifest
ꝑm alijs sale fuit ignitum sit fetentem igne ⁊ combusta et aq sup
⁊ fusa nõ solũ nõ ꝑt̃ colarẽ illa exhibuerũ sed calo ꝑt̃ magꝭ
actiuus ꝺ̃mnas aquas fluidas reddit et ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃
⁊ spissat ⁊ salꝫ decoquit ꝺo tota illa aq copia calidũ ẽ pis
cibus nõ ꝑt̃ sunt exfide catholica ⁊ eoꝝ extimum iudi ⁊ fumus
⁊ valle ascendebat et sicut fornacis ꝺ̃ ⁊ ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃
ꝑ valle gehenne usq ⁊ que lacus dicti ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃
ꝺ̃ ⁊ ferunt sicut patuit fo 144 ꝺ̃ C. Exp ꝑ ps 27
⁊ cetꝰ erecset ciuitates sctas sup ⁊ motibꝰ locatas et ꝑ hec

ꝺ̃ mortuum e salsissi
mum eꝰ ẽ ꝑt̃ ẽ ea

medio sic genles et poste extraneet erecta t sula ce nu
di medu et sub ea esse t fere nudo dijdo mote decijdo
Lo ibi parto fluebat lacrime usq t pfluent ut qz fo ua t
q ta no t grē onsioz sngtacis dispbrodie dn t adu et se
testacoz illi nophia dissimi xrisij sodalicij q loru dne
amūtudinis et stabilit dixit — et pt q ego narat
lacy ste mtis mūbij t septuas Dixit ea mē mare
nua josue z quia ibi deus p aces petue mōti t dixit
gsumes cob repete p seu matz tpale pat mūtu de
quia in gil t ea reuert nr pisces put ibi nūe ut qz
ara t mēt pet mr t seo trij mēt pisces pq d bello judaico
nauigat q laty et no solu in qb t ea uenit q si qut
rerum t recta fuit no t merces q recuat no rerum
ut inparib stabo absorbebat Thor gdiant trig gn
pad dn obsidet pcrcto qui dn quosda mōti plete
dos captuos Gabet t excitat collignuit cob et pri
cob ramos t hor mē mandauit q lugat mūbij et
pedibj supnatarent mr t merces potebat l joseph
nauigat lib qrto c 9 de bello judaico Dixit ca mr t seo
Gz q nauicta sacra ut rebj no Gabet tibj unta one
rata stati t ea absorbe q nauicta cu Gabj ut auli
Gj uinctibj no t merces qui pe sup lucerna sacra
si t recta fuit absobet q si cu lumie ardeti t missa
fuit supnatat q dn regnis t ea ardet / Dixit ca
Et unta talia dixerat de illo maci de quibj dr pse
pl4 q fabula maio mōtui fidē Gabet Dixi ca
q mē t septa mē salsissimu mu 34 et josue 12 80
at t septa t supluio nat salsissimu quia ultra mare
mu di t ea salsius mr dq aqua dulet pt tm salici
sale mea q ad mesuea illi salsedinis et amūtudis
pueiat Dixit ca mē salis egtin 14 q uia sal ibi
copiose Gabet et aqua hausta ex hor maci et ad sole
posita statī sal efficit q ita ut q ca nat mare
salinaz q una ultra salme ibi q uda creat et posset
esse Gadie Dixit ca mesta hor mē mores salis et
saxea gtta sal sue q apporta regie moabitide oidg
mōtoz albu saxosu eq to q gracos sal t et lapidos eq
gtti sal optimu t sic et eq arenaet hor sal sic de
tica scripta de q sal tice cu coquet dnt suos dlci
pdos m q dicos est sal tre qd ut q sal optimu t et
magis pricipia q sal aq qd ex decoctoe fit sic t sal mes
et sal t salinis fructu ad solis ardore sic sepe uidi ca
t litabj maris nrj narat ca mē appalu sic an
subsidij deobe rodlio appalu sine bitumo q uia
ad qd t eq litare sunt putei bitumo qd essassi
cocndr q uia t materia salidissa q mundi et mixta
putcos illos stat pisc amides mūdē alte ibi coey

Gabēnee
aque

mē [illegible]di

Diuisa et gna salis t arte expint no t sicilia t sal qd aque t acetu t dulcia et ignis explicata dissolui
qu cypria t secuia sub arena sal aromatu valde pciosu t existen at de ostia tibre uolentq
t regnabj st motes salis dulcissimi dabj ferrea sal radit t et de sapiq salis gndes muci et di
fficia exigut ut t panis mal recipit ca sal, nigri sal pue pucea sal gltu sine crocea sit sal cu
didissi

t uenit bitumē qd de mare i pectos ad litj cicit
et colrecet sibi mutuo satissit nr solui pt nisi sag
uine mestrecoi et apillat gluteg judaicu et assut gn
medicinis gn arena et calculu q inuenit ceq hor
mē quasda nigras glebas bitumiuis q ara ut
sint sagua ardaui t fracis abijssi et sut ssi fracs
ocultaz de coctanea gn sup no unq narat t septua
sacra mē solitudinis ut josue z quia tra pmixta
de secta erut t potuit ee usq t solitudine phara ly
guia sua extenda q quidē tuay soley a solitudine illa
magna p qz fel ifact fuisset q Dixit ca mē orie
tale respectu maris magni qd ab occidentale qui dra
ste gnt hor duo mōa t purclusa et timinat cglati
tudine q narat ca p qz mē nouissi q eo q apio
cacas no fuit ssi tepe ab eahe fuit facta nouissie pg
ata alia maria alia ei mōa succat cata ano 2252
an hor mēsdo t nouissi dgnitacis ca narat
hor mē, mare sodamitaz pt principale ciuitatz so
dama q ly maci apta t ut pt sodamie pt qz hor
pcata fuit q Dixit ca no unq mē diabolici pt
pstigia demonu et ptatz corp t qui loci de secty et
ea loca p maris illi cruta pt t testacoes demoni
et illusoes intriplicat dgnita ei ibi fuit ope demo
do permittente ssi q penna mē t recta fuq p recipe
te pctat et ferea t missa supnatet qd dictu gio
fy narat cata mē maledictu peo q t maledicto
potate sit factu et q t nullo mundi loco tā manifeste de
scrit pea do t punctoz maledictoz sit hor Dixit
ca mare gehenale quia p valle gehenne t degressy
a gerten t ca et torres gehenne t ca dgit ut sepe supra
patuit t ultra dic mare t ferenale quia ibi dapnati
t ducti p ignem tam t qz gallis gehenne de mergit
mō ferenu ssi ei dilatat t ferenq os suu ut eo
suscipiat qbj dicet Discedite a me maledicti in pfu
turu hor mē firmat tam carnium t ferenu et
cuiq loti sapore alle gloriose ita t sicut sra ly et
utile redd abundq pte mālo. Et si ad quatio sunt
tutile tm t residuu et ibi pena illa de quibj joseph q
et mgit t seo Gij. scbut qm sunt t arbarij nā multa
pecoia et unde mihi q sint arbores solu ramq tem
q hyeme accesunt et estate decessunt t pcritate illa
q apud nos t enclaropana stipes eq ples emittit
ramusculos qui ferunt pama unita t ipsis te minus
pegrini hoi applicare nisq pama illa sunt visu pulc
et appetitu ondet mouet ad manducandu Calcis sunt
uiridis t sessq apte q sal ea despicit sunt [illegible] culi pmixto
silba

de pomis romeq

Qur et mollia ar si esset matia ad maduand et
aliquis panis depanit et frangit fracidit mox
sacidit et fetentē q̄ manna manq̄ quinat et nau
sea gebat. Qu ar gō poma et dulcat geisca fiunt
et matēa obscuty et fanilla et tnecē gūtit fiat
esse gor mōe ut dr̄ quosd pulcherrimos capillos quos
dā ad quos collit p̄tendūt manq̄ esse desecūt et fetu
ado p̄tq̄ ea gō et medio q̄ findy ignei no p̄t p̄ tmis
sionē pluri longissio spāe et meridionalitudo eq est
ad lencarp q̄ extendē ab occidentali plaga et arctica
longitudo aūt eq ptendit ab aquilone et austro ad ie
nitiaia almuca. De hac esse dicto c fo 199 b
q̄ntū q̄ntū q̄ gor mōe. q̄ntq̄ gor mōe esset et
fluuia et torrentes et spūs gilabunt aut jordanis q̄ pu
cipalis erat tepe pluui ab et minus inter et spūs colli
gūt aque q̄ descendut d̄ monte libano et d̄ montib; gel
boe et galaad q̄ et ita augmentaty et gō mōe
descenderet sic torrentes abuntq̄ p̄t et spūs labunt aut hoc
recēs tedcan. salabq; arenis. concretq̄ et retrō intrinsa
fē tocīq; hoc illius fecis et gor mōe p̄torrentes deferū
et est quasi latina pena ambasp̄ punicarp̄ gor et prde
adnexum. sic et ferenq; oēs mundi fecis et se recipiet sic
et gor mōe est cloaca illq; tne non nisi appriati
sunt q̄ gor mōe et aliqua sua pte haberet voraginē p
q̄s descendat aq et abyssū ut pōte et finem desiderant
quia inter aq ut dictū e et eā descendent nr et aqua
pte egrecant nr spūs mōe quis ad gaza nidea et thesse
ras suos fineq; quis extenda tn estimat q̄ p occultos me
atq; gemuct os aquis marath d̄ q̄b; fit mitio vsadi
q̄ ut dictū e fo 199 b Explicit p̄ marcū martin de
scepcio collecta ex eq̄ nōib; de deserto libi ieremi
ante cui p̄ mōe mōtuus et de eq̄ magistro ibidē
uxta desuderam rem nidissemq; prde nolaiq; accessiq
quia sol p̄d occasū perebat processimq; ad gr equilante
sup marcis mātui principū no longe abaco ubi jordanis
spūs illabit et prde et solitudinē vastissima ocemq; par
sa adustis solis arenis pleua cumulis arene p ventos
q̄ portati p̄ rigos cumulis et montib; arene p ventos
mea et bestiaq; fatiga sue sit nimis profunda et densa
procedemq; porro et spō fabulo de p̄cedimq; vestigia
nona asinoq; multoq; de quo pauidi fracti fuimq; mandes
no fole et tenebris et eademq; et d̄q; cameli arabū aut

q̄ esset et loco et quo nos p̄ mōte dēsce deuenerāt ita
suppēsi et hesitauc subsistimq; hoc loco ē nos gūtrac ad
mōtana ascēdi. q̄ locū q̄dā ut parebat et allo gēmo visitāc
solebaq; mōtes et sp̄ montis gr̄ q̄ locū ordinq; asinos
nos p̄cessisse q̄t molestū erat nobis. Sed sic deliberando
stareq; erat. p̄ul ordinq; grecos asinoz p̄ q̄dā clinū
arenosi mōtis ascēdere an nos q̄t ēnes ametq;
dum me stati reddit de equo suo et sui sereni site. et
arreptis gladijs et arcubz suis auerūt sic cerni p
fabulū ipq; grecos illū sodetes p̄dā capere si posset
qui illis ē facile nec abscisse sereneq; eis fore. Illi
uace et sequit et auferūt arma et spolia eq̄. si ē p̄ aff
gendo p̄do alonge gr̄ se precantes aut sua p̄da fugit ad
ambe p̄tes gr̄ se mitt arcubz dirigut ad ēmicandq;
sit nō quoq; equita q̄ spolijs et p̄da dā ego ametq; et
sui grecos illū plangu spacio p̄ fecuti fuissēt. ingressu
uerūt nō esse grecos asinoz domestcoz. sz onagrcoz
quos capere uttatq; posset. quia velocissime fere sūt et
sunt asini silvestres. et ita sacui ēnerēsi. aff ad nos. Itaq;
altercq; pressimq; et p̄ ipa solitudine ad mōstē locū de
nimq; q̄ q̄ nimq; et quo gloty q̄ fessos ad ēmq; q̄ dirige
nio egit p̄mū angli ascēderet et bethleem ut habet
et legenda sua. Est ē q̄dā ibi ecia satis pulc ecia mōste
rio annexo grecessi ego sucq; et an altare p̄stra
ti et dulcedias plēcia remissiois accepim. De p̄ ali arce
sumgētes ecia et nō serenū p̄ p̄cipimq; ecia ipa est
q̄ p̄ p̄ianata q̄ arcubus et saeracenos et altarcq;
eq̄ fuit diruta et edificia legnea minat de p̄cio
ruina. Hospitalem no et monachis ordinis et gna
uaci p̄te et dissipata. habitacla aut q̄ ēma sereni
sunt bestiaq; stabula et quibz mādie fructifere sole sun
cera gaudet et est q̄ si ibi sacrū ascēdimq; ad sup am
bitū et ibi tracē et p̄cto cōuiuiq; decumbat ē sub
pedibz arcus edificia q̄ p̄ ruina. ibi ordinq;
puteos. p̄tinūs d̄ passioe xpi p̄pitiby cāret quos
dā et legere ad cellulas. nidiores p̄ q̄ notauci q̄ an
paucos annos fuit ibi quieta religiosa. Ordinq; a
volut q̄ gor mōsterium tepe bti ioānis edificari fuit
et ip ē habitatū usq; ad nra et felicia tepa. Quo ē spe
an q̄ ascēdet et bethleem ibi quieta religiosa. et habita
et miracula declarat nō et bethleem. Si hec facta
fuisse asserut Explicit et loq; ille et q̄ Diuino ieō
nitra se sustinuisse de solit et cepta ad custodiā de
ceō et ip et illo ēmo gstituq; et ille. vasta solitudine q

nisi ecia et

greci onagri

mōste bheō

Desola claust

porro quia comit possit ex hac
fide d̄ scripturis. et habit de p̄dict
pte hec sancta loca. Ecclesiastes quo
dā d̄ q̄ ipso tulerat. et hoc ego
audiui quia locum monast ipm. d̄ distruc
tum accepat dubitq; non q̄dā lec
tor. n̄ ego q̄ fuisse sicut q̄ dixi. ego h̄
scripsi. de certo q̄ de fide descripti. Ob quam
rem sum moderni pat. ita q̄ ab ipis
ēmorant. q̄ ecia p̄ libris predic
tis fit. me d̄ leō. p̄ in fab mōte Sion
ecia d̄ scripsi ut.

[illegible]

extra solis ardoribus horridis montibus prestat habitaculum pu-
ta me prius esse vanam [illegible] deliciis et ad esse [illegible] puellarum
in hoc loco licet [illegible] flebat et [illegible] tedia
stringabat. Die ac nocte [illegible] et sibi [illegible]
et [illegible] deserta penetrabat et socius ferarum et scorpionum
erat. [illegible] in hoc solitario loco [illegible] qui mare [illegible]
[illegible] et [illegible] in ipsis edificiis
et [illegible] quievi loca [illegible] muros
in campo [illegible] potuimus [illegible] loci [illegible]
et [illegible] magnarum reptilium [illegible]
[illegible] quia sol occumbebat et nocte silencium erat, audi-
vimus et sibilos [illegible] serpentum de cavernis murorum
exeuncium ad pastum [illegible] muros [illegible] ut pu-
to [illegible] depavimus erat repletus foraminibus [illegible] et scorpiorum
[illegible] de mari mortuo [illegible] exalabat soliti
[illegible] quos pro nocte [illegible] tolle-
rabiles [illegible] et ipsos beduinos arabes et madianitas
timuimus ne forte supervenientes nocte nos [illegible]
rent. Et [illegible] de causis [illegible] asinos quibus ascensos
[illegible] pessimus [illegible] et tediosa expectacio in quibus
[illegible] non [illegible] si ad montana [illegible] festina-
vimus [illegible] ego [illegible]
[illegible] et precipidine in alta [illegible]
et ad tutissima loca enggadi pervenimus paulo ante noc-
tem [illegible] loco apto bestias [illegible]
[illegible] et [illegible] reliquias [illegible]
[illegible] et refecti sumus et in eo loco quilibet sedebat [illegible]
[illegible] sibi accepit locum ad dormiendum et quiescendum
ibi usque mane [illegible] nisi [illegible] et calciamenta
deposuimus. De ascensu peregrinorum in montes

Dena(?) engaddi et de quodam [illegible] fff

Die surgente sole et nos solo prostrati expecta-
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] quam fessi [illegible] in hoc in tuto et
[illegible] loco fuimus [illegible]
[illegible] clara clamavit
ad hortans nos ad [illegible] ascensum antequam sol [illegible]
calesceret [illegible] ego disposuimus [illegible]
ac dispositione [illegible] accidit michi [illegible] quod [illegible]
le et [illegible] est in [illegible] et [illegible] evagatorio
meo facto [illegible] quia ut premisi in primo evagatorii
fo. 2 [illegible] non solum [illegible] et [illegible] et [illegible]
placuit [illegible] ego et induendo calciamenta laborani

[illegible] et calciamenta mea stricta [illegible] ita quod non potui ea
[illegible] nisi [illegible] et labore et fuerunt de corio
precioso [illegible] et molli longa [illegible] usque ad genua que
[illegible] alii milites calciati erant et fuerunt illa
calciamenta [illegible] et [illegible] Accepto ego dex-
tera calceo ad pede cum impetu traxi [illegible]
pede essem [illegible] sensi sub pedis planta coagulum [illegible]
[illegible] et [illegible] obstupui timens ne forte scor-
pio aut bufo aut serpens [illegible] calceum [illegible]
[illegible] quod [illegible] bestie sub planta
sentirem et [illegible] pedis [illegible] dextra
[illegible] quia [illegible] sedebat et ascende-
bat [illegible] pede sup-
[illegible] et [illegible] mea
ascendi [illegible] ad
[illegible] per
[illegible] bestie ascendit non potuit [illegible]
[illegible] oportebat [illegible] existentes
[illegible] ascendisset [illegible] ego [illegible] descendi
de mula mea et sedens calceum [illegible]
[illegible] manum [illegible] mittere sensi [illegible] et liquida
materiam et statim [illegible] michi [illegible] et di-
gitos [illegible] ad nares applicavi et odoratu [illegible]
[illegible] nec visu nec tactu [illegible] non scor-
pio nec bufo nec serpens [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] alios [illegible]
[illegible] quis michi illud [illegible]
[illegible] quis de militibus [illegible] esset
[illegible] et [illegible] calceum [illegible] cepi suspi-
[illegible] de maioribus [illegible] cogi-
tans quod forte nimia [illegible] concepit illud [illegible]
ac [illegible] me hoc factum [illegible]
[illegible] et statim in illa [illegible] non [illegible] peregrinari [illegible]
[illegible] me peregrinacionis [illegible] ve-
[illegible] de facto [illegible] occans
[illegible] quo illo [illegible] et [illegible] aliis [illegible]
[illegible] et [illegible] pro dubitantes
[illegible] calceum [illegible]
et pede et [illegible] et [illegible]
[illegible] in ipso [illegible] et magnu
ad eo [illegible] esse scorpianem
in ipso [illegible] pede viso [illegible]
hylaratus sum quia [illegible] quod [illegible] hor-
[illegible] nisi calceo [illegible] calcaneus
[illegible] in illis [illegible] magni et dum [illegible] fue-
runt in equorum stercoribus [illegible] et ma-
teria [illegible] et ex [illegible] materia [illegible]

~~Eusebius li. 3 c. 2 de preparatione evangelica ... [illegible]~~ fo. [illegible]

gula ut globum faciunt in quo tempore sic avertit ipsum globum ag-
grediuntur cum posterioribus pedibus anterioribus in terra positis
et ita revolvunt globum post se retrorsum in cedentes sic cancre
quo non in fruitus eos ducit et dum ad locum suum cum glo-
bo venerit se globo involvit cumque demum et edunt sibi [illegible]
[illegible] ipsi globi [illegible] feda nutrimenta s. de sterco-
ribus [illegible]. Sepe substiti in via ut viderem volventes
[illegible] globos in duplo se maiores [illegible] revolventes
[illegible] [illegible] [illegible] mirabiliter [illegible] stercorum
[illegible] Sic ego contigit in facto meo quod calceo meo
to scrabiculo ipsum rotundum fecit et calceo meo [illegible]
et [illegible] meum habere volui [illegible] post sepe dixi [illegible]
peregrinis totum factum et turbatam et [illegible] meam

Redeundo ad [illegible] regionibus quas vidimus [illegible] positum aque [illegible] montibus engaddi

Regressus sum cum nocte in divo montis engaddi ceperissemus ut dixi ortu sole [illegible] ascendimus in altum montem [illegible] cum muri at ad quendam locum venimus in quo partes cumulos lapidum [illegible] invenimus quos fecerunt saraceni in honorem moysi [illegible] causa [illegible] patebit [illegible] illo ego loco substitimus ut regionem [illegible] placuimus quia in alto erat et longe lateque patebat regiones videre cis jordanem et transjordanem ultra mare mortuum et [illegible] et [illegible] sodoma [illegible] regiones et loca quae vidimus [illegible] brevi sermone volo describere sicut et plurima descripsi in monte [illegible] fo. 210 b. [illegible] ego giravimus oculos [illegible] et vidimus montana arabie in quibus eminet mons immanis [illegible] superioribus [illegible] abarim in media nebo [illegible] vocat phasga [illegible] in monte jussit dominus moysen ascendere ut inde contemplaretur terram [illegible] ut habetur deut. 34. Sub isto monte in vallibus [illegible] et [illegible] quod dominus mortuum moysen sepelivit et sepulturam eius nemo [illegible] reperire potuit ut habetur deut. ultimo. Prout quidam quod moyses [illegible] phasga existens et terram [illegible] omnes vidit omnia misteria [illegible] christi [illegible] nativitatem vitam passionem et mortem christi et in hac dulcissima contemplatione mortuus fuit in monte et dominus sepelivit eum in valle ipsum abscondens ne populus ad ydolatriam [illegible] si [illegible] dominum honorare impedimentum [illegible] ydolatrarum [illegible] corpus moysi [illegible] michael archangelus [illegible] ut habetur [illegible] et cetera [illegible] [illegible] eodem velle quod moyses [illegible] enoch et helye divinitus in celum raptus sit [illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible] suam ascendit cum enoch et helya [illegible] cum moyse eius sepulture locum [illegible] in celum [illegible] [illegible] [illegible] non potuit [illegible] in valle ista [illegible] sepelisse moysen abscondit [illegible] et altare holocaustorum et tabernaculum ut habetur [illegible] macha. 2°

q. not. gal. moab

montana arabie

mons — abarim, nebo, phasga

Eusebius li. 3 c. 2 de preparatione evangelica notat cabreum scarabeum de quo antiqui egipcii dicebat quod esset animal receptum [illegible] in [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] effigies et in [illegible] [illegible] sexum [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] pila [illegible] pedibus in volvit veluti sol celum et mensem lune expectat ut est [illegible] fo. 121 b.

[illegible] valle [illegible] vidimus a longe ultra mare mortuum et [illegible] eminentes phasga montis abarim [illegible] est [illegible] usque ad terram madian et in eo vidimus mons synai et oreb. Vidimus etiam campestria moab et super ea montem in quo balaam propheta conductus a rege [illegible] ut malediceret populo israel stabat [illegible] in campestribus habentibus [illegible] ut habetur num. 23. Consequenter vidimus [illegible] [illegible] [illegible] longe [illegible] trans mare mortuum ubi vidimus petram deserti regionem ipsam. Est petra deserti [illegible] non potuimus [illegible] fuit autem petra deserti ab antiquo castrum fortissimum in terra moab [illegible] de quo fuit ruth moabitis [illegible] de ruth 3 [illegible] [illegible] portas [illegible] [illegible] [illegible] ruth fuit uxor booz de qua nascitur [illegible] christus per genealogiam [illegible] ysaias [illegible] 16 postulat mitti christum de petra deserti [illegible] Emitte agnum domine dominatorem terre de petra deserti ad montem filie syon [illegible] ubi petit propheta [illegible] genealogie [illegible] [illegible] de petra deserti [illegible] christi ruth [illegible] [illegible] misterio [illegible] possunt dici [illegible] omnes civitates [illegible] in angustia posita et in [illegible] petit emitti dominatorem de petra deserti quia erat castrum in expugnabile et inter [illegible] castellanos [illegible] petit quod [illegible] petre deserti mittat [illegible] filie syon [illegible] missa [illegible] castrum balduinus 2 rex [illegible] latinus [illegible] munivit [illegible] totus [illegible] non potuisset [illegible] [illegible] et [illegible] altissima [illegible] [illegible] edificia longe [illegible] [illegible] et sub rupe de pede rupis tres fontes [illegible] et [illegible] ipsum castrum [illegible] ad aquam et tota terra [illegible] irrigant [illegible] speciose in quibus copiose [illegible] [illegible] sunt agri et orti in quibus frumentum oleum et alia necessaria in magna [illegible] copia. Hoc in [illegible] castrum [illegible] saraceni si non fuisset dolose eis traditum a quibusdam falsis christianis. Capto autem eo soldanus [illegible] posuit ibi castellanum et petre deserti [illegible] thesauros suos in eo recondidit [illegible] in loco tutissimo et hodie est camera thesaurorum soldanorum regni egipti. ~~[illegible]~~ Hoc nobile castrum latini vocant petram deserti [illegible] krach et greci [illegible] Schabach. [illegible] ego [illegible] [illegible] genuflexi laudantes deum de petra

montes qui dicuntur agrippeta ut dicit [illegible] de distinctione locorum

Emitte agnum domine [illegible]

[illegible] epistola ad paulinum de ruth [illegible] [illegible] ysaias explet vaticinium Emitte agnum [illegible] et in epistola ad paulam de [illegible] [illegible] christi oreret et epistola ad [illegible] [illegible] [illegible]

castrum fortissimum

camera thesaurorum regis soldani

id est: petra deserti, krach, Schabach

reciapot
rabath

deserti jeruth misit, nati ejus dmatarec hec dicit
despecui sug ut hor castry ad manu ethiamor deuenimat
et jecten dimig captiua no stabit sup eas regnat est
ciuitas Dotri ariopolis q et pet ut petrea dr q fuit
olim metropolis tocig arabie. no longe ab hac ciui
tate e alia ciuitas minutissima Dicta rabath am
hac ciuitate o cubuit rarias etiens premebat damul
Et no ad capienda esset vel damd et capit ea tulig
dijadema de capite melchom regis rabath + pc vat
gemme pciose et auri talentu qd ystauit damd et fecit
q eo sibi dijadema + medio geniary statuis saxdamet
+ ypabile et imposuit capiti suo adhuc habe rabe
et i pat no

deserti jdumee

pg regiones pdictas sup lutg maß mutui e deserto
jdumee qp qd e tuisug a riua iserti ad riuu moab et ama
concudo mac mutuat et solitudo stercilis et aquosa
pq qd pdictati fuerat pre eg deserto tocb reges tri ex
eritrig suis quibg de machese quidt de aqua ut habe
e ad zoar et habita aqua ex riuu moab recessit eam
minus crudelit oppressit ut ad desolatiss loca
caisu redigeret sup hoc ut dr gen ultio et pq sup samig
+ eng regi

bethgla tuisordanes

ciuitate agreppe qui habitant
pella hec hy ad hac ciuitate cum fuit
set a specu pdicto fugit ait titi et respasian obsidere
ne qui esset tanti calamitatibg
a pn sito corpe fugit an titi et respasian obsidere
ne qui esset tanti calamitatibg pe
ibidg + tuisordane + alia bethania a sco ioh bapti
zabat + q mercaba dns ihus a judea fugies ut habet
ioh 10 sno ultio estimat qd effecon ciuitas + q ea
tuisugit dns ihus cu discipulis suis ut habe ioh qi
sete fuit tuisordane pe deserta

bethania tuisordanes

effecon

joordane / deiso dr effecon esse effeata et effeata est
bethleem cui ysaure oriae allig sup ioh q dr qd pr
effecon dns scripsit ibi natus et antos habuit ds
hor nide gsona textuig dr qd effecon cap pe deserta ex
bethleem no fuit pe deserti q misi quib dicr qd non de
secta sup sodamn q se extendit usq; matey bethleem
notem xpi euangeliste ioh 11 Multa alia loca explati
sunt tuisordane pterita galaadit et tuismee mutuum in
ter eas ante et moab et pg ad pmissa explanda nos ro
dimus

Deiosef ten mac more

Considat loca tuis + pte eg occidentali
talia pte mis et dispo ad hoc qdam
mutui et sodamis situat risit mens in pmi
mie de regno ioh et eg finitimog uicinati
sunt Que ex alcalya more sunt + mate
mis + tuity e sodama et gamora et trans
usam tiray regionis allig uicinat familia asodeti de
trea ysi fornacis finium ut dr gen 19 Hic et nos + tuity
regiones alia cardinig no de aqua de aqua asodeti
nebula qi fumus fornacis et dei loti qi sapo et nebula
alla Cucurrit + fuit et pressus strate et + tutile recidit lo
ge luteg p maß allig ciuitu + pctum dine + dispersus
sunt gr nephadissimos sodamitas Ad haec ex + ea
hor uicinat sic finig asodeti de loco tuis fugit pfuit
sic sanig loca amis de ea pcedo pdatio pactu accel + fuit
egressu audiei pt Dicte eos sate qi angli loti fugientes
locis + quibg loca sit de illo pcto ex pmoch explemsnos
et detestatois dei et angli mali dni hanc ciuitate
spectuig + subuertet et dns ad actu procedit longi ab eo
fugiut de detestate pcto + tradituu nephas de mu
tuu nicui pit et clamor asurgit eg puncta qui ad nocte
+ noctis pcaip descendit eg loca accel + fuit clemen
ta pollut pangtes fugat Quamus grauis de
flumat + celu qd damo + quietat gemitu de deo de excelso ad
punctu celeriter euocat + delacrare salutifice + clemen
cauis dns pt tot milia uirog causat grauari ea dicut
deu distulisse pt de Gadarey sodamis + Gomoro que de
pte upt qd + spo mancto Qui dixit, notinitat dns
ocis sodamite pcamisit mundi subuta nidei sunt ex
tinsti

Deiosef caiso maci mono cordinig propte
rea + loco maß esse pcedo pt australe loti loci
+ quo stabat statua salis + pt qua fuit corpor lotigeo qi
dixospexit pt angli pdicti dei aduexerat regio illam
pius combat at sut segete et mica est statua
illa lapidea de alio macinde q dr adhuc stac si maci
coopta esse nut sed in at pclitee stabat ad ea Decisic cogi
dixerat

Effecon

pt uicinu sodamie

Gulis statua ageo
loti
mulieris

·224·

mclasede

mclasede at mclasedem

qd

etc

Et locij dijamed[as] trayes trifficth qt xarra
cana ac sotto ybor ut aug[us]. Dir et
sorij ubijs t bestias ff multi[plicabit]. et ac
q[uo]d[em] trifficando laon lupi fuerut
fotr et demuty ddo cu gr[ossi]ff desolatio guisa q[ue] t alias species t Quor Gelaccei q[ui] inte illa nostep
rsua reflexity spez augt cet ff[ilia]
dato pstanio q ac[ce]n t cesso supstat e
pg[ue] inter dubz dimisit Angelas ut
cabally spez fuit temu et eyecan cet
ancia patuit / q[uo] aug[us] caut cu effec
italia d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s ut illy audiusse q[uia]
cilij salua t cesso legato magistratu
pg[ue] t iuncta gutti uidebat Ge ordq
possiq[ue] ut sua

laut et lambebat sal De ca Qui cu ppt hoc statua pu
cauq regnare intre reupes et pat salme Qd illa sta
tua salis Gabe gen 19 et Joseph dr se cam acidisse
Unos quinq uidimq loca spacia medioq[ue] sut mare et ma
te segace q[uo]q uide no poteamq ut ado ipe stabag
q reupe hanc gutitate habuit discrue possiq[ue] uidimq
tu ca tra fide q septue de ca logte cidulimq et loch
ipm grepleban cuosiis pstis et q digm q[uo]d stupesce
et ad mutide statue admiabamur Manifesto at signo
ggnoiq q t dr cure maet dispositio obediencialis ipe
declapidibq suscitare filios abrahe ser pt ferq facela
munq ipidit et lapid fieri esse de sijt hor ductu
no modicu t se hy difficulty cu aptos philosophos q[uo]d apd
Theologos q[uo]d eu deae no e ipm spedatoris de que tu mi
rabam qcc mlc ipe respectu punita et no abrahe de
q[uo] dr gen 19 q mane ysaac ex stetit t matanis et vidt
flamaq sulphuree de sodomis ascedtz tenq[ue] dicit q
abrahe ma fuit ghibitu ado mi pot exprece
potuit ignoraci et loth ngue illu exprec fuit ghibitu
quia eat regnis sarcebat et femine fragilis t stolle
bile eat uide tatoq stracge pu tu epch t q ipe sipli
ci exprecu fuissi ta q[uo]d puta mi mala t tenebre
et t grepto ghibent exspecissent suu valde dolui de
sodomis subuisioc et pupis ppcatq ipe dei pupacis
cor erect midios regne dr justicia agnebat et blasphema
bat et ho abrahe ma fec q[uo]d ipe poci t statua sal est
cedit petracut t sale ut sic punta fuit ut pe raccipso
Et cu pec ira cu loth angtos quos putauit ee Graco
patuit ab urbe sal p cadimeto sibi hospitu suo pposa
aut sup[er]b patuit fo 220 et sta sal uiq et hospitib
Et negabat do t sal statua guisa fuit hoc ipe
Hat pantag femina mittit uas dns lu ff Greco
hyeraccs estote cayais loth q dr Exceptu ab ea acci
pte uiu ea causa sar t punta ff exposito dina dispane
Dal ea gdimeto t ribosp et cayai loth Exercio rect
osa t statua salis quia pmiso eq dat ydimeto sa
pcepto ailq fidelibq ut dimis puntaly q[uo]d dr pmittit
no gtrecut sur illa fecit qu justicia dr exegiat
et ab secut precepta dni ihu xpi Dat sapiay pmitteby
ut ad pter cu esset no ipsi ut q velocit fugiat
Dat sapiay religiosis mulq recligiosibq ut no mundu

Ergo quinq silex tus mutacois poete ap[osto]lor exeut sac fotes vid pscus quis
dam fili atgliate pecge sibi de negaty hospitiu munit t sacuit et pcitu aui
cyliuq fig stauia mamarea pce mutauit t fecaq et eq[ue]sq gentibus nox
Et ipitq[ue] nepotu ex filia q[uo]d passu est ab exso fuit t duct ad exitu t mandat sit pco q[uo]d ipe eq
cidio dupiu fol dr diffamat t ligni spez t mutyet stato cuiq cuiusq[ue] ritus ut t duct pco
ytoly t cuncti t quesq
cocq Geologoz uide / et legi delphi t pantheay q[uo]d xoy t cronica d[omi]n[u]s de ulyxe et Dyomede Oc[ta]z dclo tri
mirabiu

·226·

flamaty q[uo]q t ratq t pantq t mulgna id t mulo ugne nd rec
spreuit cui sollcti noto amisso renunciauerut pter et ait
dns mittens manu ad eratep t spreuit uet[us] opty t exeg
no dei Dir ego sum q uocaris ararat lothy lu ff
Corpi loci statue ja dicte uidimq reupe mai adamo
sup t mirabtq pi q[uo]d cinitos segace fuit cona de quinq ciui
tatibq sodamor q alia nra Gale noiabat ut gen 19 dr hoc
ciuitate q[uo]d secdit lothy ardett regnare t fecunde
et ipe cu fuit seruata ab ira dei dn[u]s Deus euertit totu
regiq sulphuri t ignem ff
Et ut ecclesia ciuitati segace dicit tuemalu subi
to cecidit et tota cu cibz t ca existentibq pipetuata fuit
Dr orsu et regne sodamitico t uoluta et cosumpta Qd per
cui Gabe gen 19 Corpi segace t nros adhuc q[uo]d ascedit
lothy cu duobq filiabq sui nr ngne q[uo]d uxore q[uo]d ne
tes et filie lothy manet sua [redacted]
[redacted] et ptez sicut q[uo]d effectu esse tota q[uo]d
regnare audebat ne pter t fidei dict et matana illesa manet
cogitabat modq quo suscitaret sibi posteritate et ptez ui
no t ebriauerat ei dno t ebriato et eoc sopita semis
filia ni ptez nocte t tenebrois t ingressa eidem q[uo]d com
bibit cu ea et concepit Regni die ptez cu t ebriaue
runt et nocte iuniore ad cu accubuit q[uo]d ignorauit
et sicut concepit et cu completu esset tpus pariendi pepe
rit ja filiu q[uo]d uocauit [redacted] et soda peperit filiu q[uo]d
uocauit [redacted] Ex ipis duobq filiis diffuse sunt [redacted]
magne gentes de quibq Gabe gen 19 et prefecit sarcimonant
septimus Qui nobq ac lothy Galaunitq et dno pegnio
fratu lothy cu filiabq uicinanti cu pontificatu dei aliud
cor lothy uidetes q[uo]d tenere cu defecto adamnitq Galaun
de quibq dictu t supa fo 211

Post ducta gicimq
oculos nros ad loca
t quo stabaq et cultros cumulos lapidu ibi
congestas p sacerdotes nros audimq ut dixi fo
192 q[uo]d illos ut cumulos cecinit sacerdos
maijsi Ganaei quia ibi sepelimnt uidet
nros ubiq[ue] mt uetere superstitiosi q maijses
gtepluba Qd itate dicunt ut fo 192 q[uo]d ipe
fuerit qui sacerdotes t qui loca uenit cumulos cecinit et ap
nitq ocat plecis gentibq sue cui ostium fuerit qui ab longe
loca eq t diligenter uide put cumulos cecinit et lapid
cumulos q nan longe ubiq[ue] cumulos uidimq ocam alia
et nam pyramide mirat t sub q sacerdotes nr dicut
maijsen esse sepultu qd t ut omne Gallie Germ sylua
Dir fuerut t orbis alijs Gallis Biblia tenuit q uolut
ff ubi nalut grecum assecuti primate nr obstate ubi te

Gale sui Segace

lothy q ingenuit ex
suis filiabq

246

Spelunca latibuli David

Q Pocrio mos spe ⁊ quo stabo mos engaddi dixit set cu
alijs filij cohereditibz motibz ⁊ natat ⁊ gen 14 et ⁊ pa
ro asasantamar et fuit olim regio amalechitar. Et ibi
deo ⁊ de distrajis loraꝑ dc q engaddi ⁊ ⁊ medium quide ⁊ fili
udme q est ⁊ oulone sup mare mansionat et suo tepe de
ibi p gradc ascendit sterisse dr qui loca engaddi q fugit
Dauid a facie saul regis ysrl et ibi q secessit longe ꝑ
loch tutissimis ut habe ⁊ 1 Reg 24 Quite et mates ubi et
percosi ptulj cauis forcati et plei fissuris putallas at
spelunc ⁊ cauernis ꝑ fida et alsemca ꝑ valle ysme
maeosa ad loca emictissime xpos patuit ⁊ tractu
⁊ multo dici pt misericordiaꝝ Dauid scalpebat ⁊ cu spe
cu submisit se Dauid cu suis dmath gigens se ad penetralia
eg cu audiet saul ascendit loca adnexa cu tribz milibz cuiris
cu quibz cupugnabat saul ꝑ loca de secreta engaddi et sup
que sedit progressus ei cogitabat cu ussq ad loca ⁊ ad ssepti
tia quia aliude no potrat exire vulgi q ⁊ choro cauebat ꝑ
fugit mille et Dauid x milia q tuca saul descendit cu suis
ussq ⁊ valle spelunce Dauid et cu rex ad os latibuli sedisset
ne breuis et se demudas ad ⁊ domus natur apq ysset statu
gastris et fimbrijs ascendunt at Dauid une misereat ei
q secarit q oda cauar suor ne necegat ⁊ exercere ei
et absciso ora dauid allcu adiuc ꝑmisit et ne ꝑmidia
saulis ꝑcutiat Detestabilis et mia Dauidis ymitabat
dr ei ⁊ q basilij vulgo ꝑcu sit ⁊ midia aiaꝝ ⁊ q nosa ⁊
Dia cu dilectc aiaꝝ admittit q ꝑ ⁊ sede q ad q accis ascen
sciatq Dauid ꝑmisit scdm ysm pdca quamuis a ꝑmissa fec
dat Dauid ⁊ drisis matibz ꝑpfudissimis ossibz ꝑ
timis exc persecutj q Dauid at una amaty ulcisq
uiatu enasit et ⁊ ea gscendt ⁊ sede regni ⁊ secula
ut dr 1 maty 10

Vinea engaddi

Q Ijs ⁊ sup motibz stetit q dr illa nobilissia cauea
engaddi q gminabat cussij balsami ; hac cauea plan
tauerat ⁊ loco engaddi salamo xcp uxd mge ⁊ scdm
ande sapiaꝝ salamon sit gabee ⁊ ad 10 attulit ei uite
mucea ꝑcosa put q obtulit ei cadus balsam ⁊ ꝑ
sissimu munꝰ regi xcp matri engaddi ⁊ secundu hec ⁊ cauea
ch agrota fuit

Q Ruis cauee mtuit salamo ⁊ cantes cui ꝑ dca
sponsa dr q ebur fronti eius ⁊ neg capri dilecti
meus mihi ⁊ cameis engaddi ; hec cauea mee
⁊ ⁊ egipto ysr quis ea hic exaltauerit et cupplaua
uerit de barbe balsamiet de cypreis quoꝝ sob q ⁊
flegi ⁊ quada ꝑ regendi antiquoꝝ quida dixe sete
pegon cuosius ⁊ hijs motibz cuagaban et ⁊ quada
loco ꝑ erant sue colas balsamiss ulta arbusta ꝑ bal
samu accuit olim ⁊ hijs motibz cauad pfiguid quo
edit filic loch ⁊ abscisse pcij sui ut habe gen 30 et
si hodie motib illi colaus habent fructq pria fissuꝝ ⁊
capia fierc posset

Excessio ⁊ egressio ⁊ ingressio

Extime ⁊ ora pdca
uidissemq Dorsu occitalibz loch decliuq et mota
na gr ⁊ secus asscdimq ⁊ in pda ac aurea uia ysrl
q ⁊ decursa mulas qui ⁊ sedebat quesu ⁊ cepit et ꝑcea
cauabat octoꝝ q ⁊ in specu ⁊ bitare valle dixerit
me et casu valde grue accepi dixit michi amethi dnus
me Decapo suo de fecit et me pastoꝝ liuauit
multa mea ꝑ dixit me et secessit sub ⁊ valle bitare ingressus
eis et ram de secessit sub ⁊ valle bitare ingressus
mulo mea q lasciuies discrebat Eduxit et tanta
pietate mauuq alle gentilis exhibuit in
⁊ mea impie ⁊ ⁊ strauq misericordissiq fuit ꝑ
set ꝑ ne reputegio porrent ⁊ mulo subleuauit quia
exactijs me ꝑ ꝑ nec ꝑ potera ⁊ sitim tu mebaꝝ
fuit michi q fecatis de q amethi miabat et ꝑ letabat
quia ⁊ ouesu mule ꝑ impetuose ⁊ scapulas excidi deo
at deu ut misereat alle sereno gentili sit et spe mi
seruq ⁊ mei ꝑ Quamethi ergo et ego ꝑ
socios meos fastimauiq q lange a nos secat et sit ꝑ
valle gehenne asedimq et dn ad que ꝑ fida agellis
essegetis de ꝑ fida ꝑ cinxerat sitoꝝ pectu
⁊ altissimis situata ⁊ fulgeti siding et quoꝝ appeti
gregis nati sut ꝑ fo 214 ⁊ ingressi at ciuitate
sitoꝝ enarcauiq sitoꝝ mcis q resonascebat q mide
nigt et q nobis ⁊ mia accidere ⁊ Gallicinio

Excidecim die q est pcij mozs q ⁊ cessu
sitoꝝ ypoliti et sociaꝝ ad matrq sigmai
eg unde audita missa ⁊ mate sua ⁊ dixerat
dn ꝑ gmi ad semet ꝑ et sup uiro accessu
q optauiq q siliari sugerebat ei nat ocli
q mane uenz dnaq ne ⁊ cessu mcu de
ꝑ cetu impedirct et languiae ⁊ dacc nati mimis pu
dicialis futa esset una quidq ydo q redu esset nobis
mirece ⁊ ciuitate sota ⁊ q libentissime et iocundissime
marati sumꝰ si diminuiq q negligemq huius alcq
andreas arcacis ⁊ quibz pristabat uanigae de ce

cassus fff pretosij

uerag et ꝯ alexandꝝ hiemalē cogẽmuc qd nob finiss ptm
penale. Hinc ego tusciumg ad dam dñi naijdam
ꝓfecti Junctin cū q et dō sacerdimꝰ ꝯ scimꝰ et ꝓ
emisse sumꝰ ad corꝰ ꝓspectu dni audit causis meis
uocari iussernt mim treug Gelmanni sabatitaco et
Gortaban cū ut ciuꝰ nos educt et habita de lega
collocucōe iurisc duxerunt, nob q ad quē optinet
nos xc dieby maccē Junctin pg quos sū dilatione
ꝑmte uos cū aliꝰ quid necessarijs cū paximarijs
nos ad loca mea ꝯ dieby Dixit q bene audiet
quos ducatos ꝓsona gazelo soluimꝰ ut dirett nob
facultate ꝓpandi rem a cristianis et a judeis. Et ꝯ
negaciū ꝓposuꝰ ut nullꝰ cristiano locet rem nec
nisi soluto ei tributo, et ꝗ fuerit fuit et ꝓcipit nec
pit loca à rem empta fuerint locata et rem ad se
recipit ut vasa rumpit et rem effudit. Et multas
cepꝰ usq ad meꝰ recessū de pmissis fuerūda ꝓ de
Junctin et ora q dispositumꝰ capitaneꝰ ꝯ nobꝰ suos
et ꝯ pauꝰ dieby capella ꝓpꝰ ꝑpleuꝰ ꝓpter sanc
et breuiū rem vasis et magnis ꝓpitaneꝰ cumulat
recessū ꝓtes societates Et dō die cū ad recessū esset
tusciū ad duoby militibꝰ ad valle josaphat ꝓpter dñe
gocio expedendo dieꝰ expedito consitaneꝰ loca sata
sanis dñi circuibit sol et angꝰ possemꝰ uelle intrec
ciuitatꝰ tusciumq et cū hor observanꝰ ꝗ ꝑtes ꝗe
ꝑte ad loca mea ꝯ recesse sumꝰ vigilia assumpcōis

Vacat adcta dic q ꝯ vigilia assumpcōis
et Christime ꝗginis mātr tusciumq me
cridie ꝯ recepimꝰ nos ad celebrandū ꝯ
tue festiuitatꝰ ꝯ tū mea dispanē ꝯ ingrec
si sumꝰ sacristia sem et pdē tulimꝰ ꝯ
treumē latū ad capitaneū ad loca mea
cos Et ꝗginis dñe q loco Galeo fo 104 Gehor luteranē
sup alta lucē extendig ꝯ mod tentorij sustentacō
et sumbꝰ et tapetijs loco ꝓdicto circundatis et
capella pulchra ferimꝰ ollenū at ꝗ ꝯ libro ꝯ se
sumꝰ ꝓciosis et ornamꝰ de ꝓdict tabulis et ymagibꝰ

et mostrarijs et cādelabꝝ cū cereis posumꝰ et altaꝝ
mꝰ cū ramos sedum de olmis et palmis et ymag ac
flocis ꝓparsimꝰ et ornatu luce dñi fecꝰ Et dat
recepa ad esset ꝯ dixit se pregādi mꝰ capa preciosa et
cotacō ocurrisse dicꝰ ꝯ quibusdā ꝗ et aculei sarcis ꝯ dixi
stabat ꝯ cera sem et parū oby cū sollepni apparatu
ordinata ꝓcessiōe tusciumꝰ de cōi syon ad locū mi
ꝗginis Gte ꝗginis cū cātu et dic ybo michi ad mēte
mercē ꝯ dicto finito ꝯ capella ꝗ fecerat ostiaꝝ
recepas et ꝓpleto de festo dict noctibꝰ ad ꝗ impedi
mētū sonerat ꝓcessꝰ passi. sing ꝗ audientes clamoꝝ mos
accrescat et stabat cū suppellice ꝯ cruce ꝯ fluebat.
ostio ecclesiamus accessum qui status meꝰ officio finito
ꝯ recessi sum cū suis sacerdotibꝰ capella et sua officia ꝓ
fecꝰ ꝯ Goabat et missos cos secꝰ ꝯ loco celebrabat
ꝗxta suum certū nos usū cōtentū ꝯ recessi sobrie ut ꝑ
ultimatꝰ deꝰ collacꝰ fecimꝰ ꝗ ꝓpꝰ collacꝰ de sedimus sit
de mōte syon ꝯ valle josaphat ad cataꝝ sepulc Gte ꝗgi
nis et annexa asinus notiꝰ de ꝗginꝰ cui ꝯ posuimꝰ ꝗna
meta et pannata ꝗ loco decorādo et ꝗ officijs celebrandꝝ
sanctꝰ ꝯ cataꝝ desc addissemꝰ ꝗpinꝰ cū cōpleta cereta
libꝝ cristianis cereis et seminis reduximꝰ ego uos ꝓ
angulū meum ad altare latinoꝝ et pdē alijs cristianis
ꝗ loco ꝓcumpanerat de cereis lumina accendimꝰ uno
et Gabi loco ille de celo lumen ꝗ de igne ꝯ fuso ꝗ lacu ego
meum cōtra dimꝰ tapetijs et altare ornamꝰ et intrabꝰ cū
gelab accendimꝰ et cū sollepni cātu cōpletoriū cātauimꝰ
ad salue regina usq de loco meo ꝓcessimꝰ cū ornatu
ꝓcessionis et ꝓ sepulcꝝ Christime ꝗginis mōte tusciumꝰ
Greatos usq ad locū meum ꝓpter salue ꝯcinendo ad mi
gilandꝝ ꝓ nobis ad sepulcꝝ ꝗginis Gtose nos dispo
suimꝰ et q vigilie nō poterat capitaneꝰ sua ad ꝑte
redmabat sedentes ꝯ Dauid tu quoꝫ Galeꝰ qua
alij cristiani ꝯ suis locis ꝗ matre ꝯluebat ꝯ suis officijs
pocero vltꝫ loca fuit nro ornatior nr ego tanta solle
nitate ꝓcua ꝯ festa facunt occrebrales ꝯ suis officijs
nr cantū ordeni finē ꝗ plaustro ꝗ Dehinc cena et
eq dispone et locorꝝ distinctac unde sup fo ~~104~~ 123
6. Hic ego nox illa tusciū

Vacat adcta dic De festo assumpcionis
ꝯ nocte media ꝓ Gtose 6 mi ꝗginis
recepimꝰ officiū matutinale q solepnit cta
to nr missas ꝓnatos celebꝝ ꝯ sepulcꝝ Gte
ꝗginis q loco potercut Galei equi nō ꝯ
potcant ꝯ eo loco Galei ꝯ altaria Latinoꝝ
celebrabat post ad sanctꝰ ꝯ dicꝰ cata

ꝓcessio ad locū mi
ꝗnis 6 d. mꝰ

ꝓcessio ad cataꝝ sepulc
6 d. ꝯ valle josa at

dispo mētoꝝ

nimus officium misse in uno loco alte vocib[us] ut audiebam
voces et ullulatus aliorum christianorum qui clamabant meos
Officio aut [illegible] pameta deposuimus et ad montem syon
permisimus nos ad loca sancta [illegible] visitavimus
et in bulgario recepti in monte syon ad predictum sumus
ascendimus et postea predictum ad quiescendum nos locavimus
post vigilias [illegible]

De singulari peregrinacione fratris in bethleem et ad alia quedam loca :—

In die assumpcionis post meridiem rogavi prece gardianum ut licencia ad bethleem et pro caritate itineris desiderem et habui salvus esse in bethleem sicut multorum peregrinorum. Admisit ac pre gardianus michi dicens ut bonos fratres et abrec permisit. Exivimus ego nos tres simul dum de pertis ortus nescientes ne pereo comites habemus per et iam de ambulavimus prima illa sitis dequ supra dictum est fo[lio] 168 b et usque in chabreata ubi est septem rargelis venimus per dilatus ac vidimus villa bezeth de qua habet judicum po[pulus] in q filii essent pouffecerunt [illegible] milia virorum et in venerunt ibi adonizedech regem iesus mi[illegible] rancet mag et pedes sicut ipse fecerat lex regibus qui sub mensa sua serpebat colligentes [illegible] residui in geredi et vidi locum pro et sitaurei in ostendit michi possem cor. Declinavimus ego a via qui ad dexteram in villa bezeth [illegible] est et villa magna et [illegible] habitat in ea saraceni si sola christiani orientales et [illegible] fuit a saracenis possessa [illegible] anno quidam dechar villa christianus fide abnegavit et circumcisioq accepit et saracenus effectus est et hodie [illegible] christianos ibi habitat [illegible] que aguas [illegible] villa optima et fortissima [illegible] capud non ledit si sua [illegible] in testima [illegible] de aqua [illegible] bezeth [illegible] in bethleem venimus et cum magna [illegible] gardiano et fratribus re cepti fuimus et cena bona ibi fecimus

[illegible]

in locus iste ut supra patuit et vigilie [illegible] devotissimus et dulcissimus bites et leves

Processus ad loca que sequuntur

Sextadecima die [illegible] peregrini non du mine celebravimus missas in spelunca sanctissima et post missas ad locum pastorum descendimus de quo loco dictum est fo[lio] 143 [illegible] et ibi gloria in excelsis cantavimus [illegible] ascendimus in civitate bethleem et post hec [illegible] sumus [illegible] et ad predictum sumus in gressi sumus monasterium

+ post cenam ductus fui in cella [illegible] quiete [illegible] me fugit sompnus abscurat meis et totus vigil adtempus lecto [illegible] tedio [illegible] me autem noctis medium posse [illegible] in spelunca sanctissima esse [illegible] sancti michael in q fratres horas dicunt in gressus [illegible] capella est [illegible] occultus in [illegible] spelunca sacra [illegible] fratres [illegible] saracenas et orientales christianos [illegible] ut supra fo[lio] 142 b [illegible] hoc ostiolum [illegible] accessi [illegible] in penetrans [illegible] et [illegible] gaudio in gressus lampadibus in [illegible] et duo ostia [illegible] et ascensus in [illegible] clausa [illegible] solum esse in sacra spelunca [illegible] michi [illegible] ad [illegible] celebrare [illegible] vigilias [illegible] dulcissimi [illegible] vigiliis et melius quo potui et [illegible] horas istas [illegible] devotissimus [illegible] ut supra

porro anquam ad [illegible] recumus [illegible] orto ambitus [illegible] septo
[illegible] et cum [illegible] in capta [illegible] episcopi [illegible] ad aug[ustinum]
Post predictum valefecimus patri gardiano et fratribus et
oppidum bethleem in gressi sumus ad quidam christianum grecum
[illegible] de fratribus q [illegible] nobis [illegible] audito quo pge
re intendimus gessit nobis [illegible] asinos tres pro nobis
et [illegible] filio suo qui misit nobiscum ad serviendum nobis et
bestiis [illegible] ego bestias et de monte bethleem de
scendimus per [illegible] super canale per quod aque
in [illegible] ad villam ac quedam vocatur nova bethleem
iuxta [illegible] ortus deliciarum salomonis
[illegible] vallis [illegible] lignis et
[illegible] arboribus ac si esset silva [illegible] ortum recedit
salomonem plantasse et ibi ortum deliciarum fuisse de quo
dicitur [illegible] et pomeria et [illegible]
generis arboribus. Ad hunc ortum [illegible] salomon [illegible]
[illegible] qui voluptatibus operam dare — libro de antiquitatibus [illegible]
cupiebat ut dicit josephus. [illegible] sponsa sua amore
[illegible] ad hunc ortum sepe invitat. Dicens in ortum meum
soror mea sponsa [illegible] et ei aptat aere [illegible]
[illegible] aquilo et veni auster perfla ortum meum et
fluant aromata illius [illegible] solebat salomon [illegible]
in hoc orto [illegible] ubi [illegible] in orto [illegible]
[illegible] quo [illegible] sponsa quo [illegible] dilectus meus [illegible]
dilectus meus descendit in ortum suum ad areolam aromatum ut
ibi pascatur et lilia colligat [illegible] plantaverat et in orto illo
herbas aromaticas et arbores nobilia ut cypros cum
nardum et fistula balsamum et cynamomum [illegible] lig
libani myrrha et aloes cum [illegible] unguentis sic
[illegible] et alia in [illegible]
aromatica defecerunt et remanserunt arbores pome
granatorum [illegible] olivarum morarum
[illegible] pomorum et est ac si esset paradisus deliciosa cui
[illegible] paradisus malorum
punicorum cum pomorum fructibus

De piscinis salomonis regis

Visis deliciosis [illegible] dimus [illegible] plures [illegible] cana
le in quo [illegible] nobis ad dexteram
[illegible] ortum [illegible] irrigantes
descendunt [illegible] sinistra [illegible] per medium asce
dimus et ad piscinas [illegible] tres [illegible] subordinatas
[illegible] piscinas [illegible] esse illas de quibus dicit salomon
[illegible] michi piscinas aquarum ut [illegible]
[illegible] silva lignorum [illegible]
[illegible] ortus [illegible] paludem [illegible]
aqua a piscinis istis. Porro piscine iste magne sunt
et [illegible] extense [illegible] acuta
quibus [illegible] et petre solidissime sunt cavate
[illegible] et [illegible] longum et latum per medium vallis [illegible]

249

abut̄ q̄ lapsce ad herect mores alii et pet̄ si ita fuit
pisane ille executor q̄ pr̄ supina et pm̄a de crit aqua
uine et ēplet caret. de illa fluit aqua ī n̄ subter de
soda pr̄ terrade q̄ escipt̄ infert ī orta dedinarsset p
tepli q̄e cumput̄ fuit p̄ ānō 1241 de aqua, nō q̄ deorett
q̄scipt̄ ī̄fluit p̄ualem ēuitatē. decrit ī sodanā
p̄ descretā tgeneracōn ad herect gt̄ cristen descreta
mahomeray, ī quo mōs caemely ē. q̄ fuit possessio ma
bal q̄ dauid dn̄ esset ī fuga a facie saul regis ī fert ut mit
teret ei de pane et aqua sua q̄ ille ei gruchos ēbib
de negauit. q̄p̄ dauid gmoty ī simige ut gt̄ ei et
fisset ann dispāyl fuit p̄ ī 1241 Cum has piscinas
ī oppōsito matt̄ latere audiuny paganos sodanos et labo
rantes olim secretos p̄ ductor nouarū aquarū ad uti
lit̄ ēmbite ab ebreay [illegible] lunge a pisinis
istis, quas duos soldany ranat ī duxt usq̄ ī secretū pn
ferily expensis ī missis laboriby segregi ī dustū, mte ip
sum pin̄ et ārtissimis arctily. p tot. mdem ēuitates et
rectores lapidū ad p̄cem octo similiū ad ministrar gne
rigua ēt canalia ī nauat et ēmacta aq̄ pluuial
ter fat̄ et sēd modas excogitat ut ēmitos soda secret aq̄
subeat et n̄ expessis. ut labaily p̄t q̄ quo ī modica
Eande dignū fuit fecit vice soldany q̄ solano ēt̄ et
laudas aqua magna q̄ se riuo cp̄ laudat ejecqin vergē
q̄ eo q̄ fecus fodit [illegible] et ī duxit ī medā ēuitat̄ sect
aquā et edificauit ad aqua puteū 183 pd. et quo ēt̄ lau
dat ē ūs no. et n̄ polip 32 id rex ejectas q̄ p̄ ī situ
fuit labore ejecqin labare. cotq̄ soldani q̄ sola fodit
rupē ut ī duxat aquas sup̄ius fontē q̄ gijon ī ēuitatē
ūs fondit mōtē alange distatē ut ī ducat aq̄s unde de
qō ut fo 181 dñi q̄ gironat sarracen̄ judicat ēstian
q̄ ī soldany rectit fuit de ēcōsolima q̄ tatos labores
et expatos fecit p̄ ej ad q̄ ēuit̄ [illegible] q̄ putant sarracen̄ q̄ sede
regni ī stere rectit de babilonia egipti gn̄ jectus.
Judei sperat q̄ jesolda ī stauratā ēt̄ fut eis ēs̄ q̄ natus
Excistiani nō affirmat̄ q̄ fōte fuit egri q̄ denegauit ēassū
tuens sit et dñicū sepulcr̄ ī ēuitate sctā q̄ p̄ egri
tuens q̄t apostā deus ī nō ēs̄ fac rectit q̄ q̄ ī ecclāt
ecclām̄ q̄ est deus Qui nō fidē ī sua ēfidia et apostā
sia mūcce rectit mīgloy ēstiani dēm̄ p̄ eo ī tenuit ī
et ara terre fecit et ēstianis p̄ egrinis fatt̄ pius et mit
it ecclāt et oblatas assidue p̄ mūta redeuntes damasce
negt̄ q̄ ī eos rapinam̄ at ēpiat ī adeat ī q̄ ī ūs ēxpit̄ ī
[illegible] ī ēuitat̄ ī apo. ī egio ī ut observes et ecclās fiat ī eath̄ p̄ egrijs gētibus et
suis soldany fat̄ pilaty p̄ses judee exercij fuit et dñe bam facit ī ecclām̄ p̄ti
ūs ēcl̄ hanfuit ut ap̄s a duobz milliby stadijs ī duxit Et dñs judeā gt̄ opus

ordeūcretes, pn
jectus

mittat ī ēuacuat
q̄ di soldan
ī stauri

Orde subeq̄ penita
dñs soldani recgf

Et ho est q̄ scripsit fil̄ allarcos p
mita recgf duxij a filiorē ejs a deorib

ī̄ thesaū expolerios ēclamauerūt gmoty pilaty magnū mīt
mit judeorū mīti et tope p̄stitit Et dñs ut sic judi quis ausus ellet
ēuitē pugnatios destitit de hor hofes 1418 ante ēs ēt̄ gallo pulp ī ūs

250

[illegible] gnt̄ ēt ad media pasima ostēdissem q
uidam̄ mutta ēā papiliones et tentoria p̄ quib̄ accipi
tabi et p̄fecti opū et ex artoēs et mgēs creat et negō
cia de aquaz̄ gnegitib̄ p̄ mūtos sodanū ēdē tractabant
ī̄ ēuitū ad papiliones mīti sororatos et munerib̄ dise
rebat callidatē quos occidere et ēmuniam̄ ne fuerēt
ad nos ascendere et mebarcet. Cumq̄ teneret ī̄ de me
rore cōs quia solus pedim̄ erat et ecce ligonū et fūsul
ua gdam̄ pulli ī se munit. gt̄ nos ī̄ pace sup̄ max
gnes ēt̄ pisinas ostēdim̄ [illegible] decim̄ ēdūct̄
pisinis quidam̄ nos ad dexteā et fuit sinestā p̄ dim̄
ascendim̄ et pr̄ cumpēstē regiane ocul̄ plenā agreis
q̄ruli trōq̄ hor aqua messū fricat̄ q̄ ille capo. putre
fipes ocrit. mte aq̄ seguis uehis ēt̄ pata et lacu
et ī uia se mūti opposint. q̄ibus nos ī̄ fuere quo usq̄
pedagiū sibi debitū solui m̄ Quem ī ocalos q̄ oc
uitatos sunt corp debitos et q̄ nos teneam̄ cis ad solue
q̄ stipendia [illegible] m̄ at de scripmicū existerib̄ quis it sibi
lingua ocultior q̄ essem̄ pumpes et mīti debitores ille
ut ocalos digito me de nostros duxit Et si nos dūdesp
pumpes ille ī ūs ocul̄ ocucē ī pegim̄ et Coppes petie et tenē
michi ad padagiū solui. et Cor Ducto [illegible] ocrit ad
me et scripsit secum ascilli mei cogerē me, volēs
ad solui. q̄ si de ille attocrit gt̄ debat ēt̄ eo et mia
bat̄ sibi si me ciciq̄ dimittere nollet ī valle descendere
vallet ad duas opū pfectos et ipe ēt̄ q̄ cimaniq̄ fuerē
Cor ut audiuit ocalos dimisit me et fugit a malis
Porro ī medio capo sudm̄q̄ cana cōz ad q̄ precam̄
et ī cam̄ sctī georgij martiris progressi at cōz ī ca
ocul̄ sudm̄q̄ et ī dulcedias septēnes accepim̄ ad
latq̄ cōz q̄ ūsq̄ fuit pulcr̄ et gnde mōstē colagerecorp
s̄ nō ī destructō ipsū ad parem̄ tugurem q̄t̄ cōz ad
gerect ī quo ī equit. Duo mōchi greci ī pulcr̄ ī solucro
fuit sctus georgij m̄dire et milēs capty et crucifigenatq̄ ī
fide xpi ocrucebat ēt̄ de capadocia ī siria uolī deuo
ne ī ēfecit multa barcutū et de illo loco q̄ ī judea
ēfecty ī dieq̄ capty et pde ī lidd̄ Ducty uolī mātricis
fuit q̄ scripty ut p̄ ī fo 8 q̄ ī q̄ ūsq̄ ī ēuitē ī cōz pcūs
uolī ēmpēs ducissa et lata pacē p̄ q̄ ostē decrut nō
Duo illi manacti p̄ mīssa equi uestigia ac si pcē ēp
mollis fuisset et equi ī sicut uestigia ēcepissē Ducty
ut q̄ illa uestigia fuit q̄ equi sctī georgij mīraculose
sazo p̄ mīssa [illegible] uisus ēt̄ progressi sum̄q̄ cōz ad rambei

S. gracias corpty

cathena & grad

et perlecerunt illi quo michi cathecuz sua qz dixerunt esse
illa vñ q̃ sctz graecz eunuchy trenty ducat / hab cathecuz de
oculari suz cz illa mea cuz vino q̃ dnauoc ch̃z et ip̃i
sacrata ea plm̃ cenerat̃ fuit et vestigia eq̃ i cepe et
nō michi ad tactū illi cathene i firmū ẽstituit sanitati
apud sarracenos hyeo etiā nō alios orientales sed omne
vanū gloriā preteris sctis et i eq̃ hec fuit q̃ alios cete
scismaticos gsecte. ¶ De qua pōtoucat nobis quo
michi illa confessio pacificatos et aqua et salem et
festinū cal confessio cz cū eis et libēt q̃ncassent, nobis
ea q̃ hale q̃ncassent festinū patuisset ipsis
scismaticis esset sanctū ego et gilbm̃ i eadē illa
et bñ ẽfugatis festinū fuit et q̃ duxly gocis ibi mansim̃
et misterio q̃ninas diligēcia lustrauim̃ de q̃ i q̃ cu

Hoc illo nos gscepē manū ch̃s fuit baptizat
et i p̃gressu ad ciuitatē q̃da rocā de q̃ aque ui
ue i ptiū loc̃ emanabat q̃t nō eadē i p̃
cipio occidentalē cup̃ i alto fl rodig ecclesiā
cupti castri q̃t antiquity ducebā Bethsaida
et cāt sanissi fabulicū de quo dixi fo 189 b. Dign̄
Zacharie d̃ q̃ dictū i fo 1 sup̃ in valle nidū q̃
intra Sicilia et arabiā siria data q̃sita fructib̄ nitida
et amēa tanch̃ ut puto ad cepa comedēdi aquaq̃
desalsa ecrupit et p̃ma cū suspecta i valle de cedit
descendim̃ ego prima usq̃ ad locū ubi emanat et
ibi i rocis ecclesiā magnā descendē cepim̃ et
nonq̃ ibi stetit fl est ea ibi loca de ubi philippus baptizā
uit etiopē eunuchū eodē ac regine et Galie act 8.
Fuit ei castacis regina etiopie q̃ regnū nō misi pfe
minas regebā et ocs regine ducebāt eodē sic
dicēs reges egipti ducebant
imperatores. Dicit ecclesiastes Cur ut regina illa do denarios
ad misit dñm suū eunuchū etiopē custodē omniū thesaurorū
suaq̃ ei mitis muneribus et donariis ad templū i secutus ut
ibi adoraret et dona offeret d̃no facto i orōne ascendit
i curru p̃sentes legebat q̃ p̃ussu ssi sctī accessit philippus
cuq̃ i structu et i loco q̃ baptizauit sanctū ego locū
genuflectim̃ et oratis dedit i dulcedine recessim̃
Deinde ad fontē sedim̃ et cū q̃ de bethleem tulerim̃
de sanctis p̃dixim̃ et comedim̃ panes et libim̃ q̃
aqua i clara fragida recta viua et fonia cū fl est ut
fons ado celebris q̃ ussq̃ ad ea limites et portis de pectus
equitat psalacia et refectorio Cui ego nati sedentes
intra fontē inter sonoritas plusserunt quia via publica ibi

fons eunuchi

Eunuchus

Cui q̃ dixit cū regina egipti ea
ex alia fuisse quia difficile q̃ potuerit
aulis regibus egipti suos facere cū
dotes ut q̃ cōt q̃ de pelago milicij
ca 21

callaria

Deseed̃ i gazam id ē i asserca ut d̃ glō et nō i seo hyst
nō in aqua i pucia à molestia fuit nota illata, eo q̃
illis at qui intra fontē subsistebant ut biberēt sedim̃
de nris pabulis et gsedebant noted q̃ pter sonoritatē
tanch̃ audit quisq̃ in ppota plē optimis et dulcissi
mis botris qui exhibuit nob̃ sp̃tū cū botris et nos
cib̄ exhibuim̃ sacros nros cū panis q̃ q̃ mutuō fuit
sibi gratissima et sta mādutauim̃ i cibum̃ sumul
i loco et usq̃ ad solis declinacōz stet ibi mansim̃ Cuq̃
cū ueniret fuissem̃ sumptū et pastim̃ q̃ de
q̃ loco d̃ beda sup̃ actū apl̃oz. Actus sanctū ut actus sanctū
i rea iuda cuitis ab helia ethebron i ethebron i ascenit in
ebron q̃ sepulcr̃ inuenta q̃ ē fons ad radices mōtis
cedrillici ab eadē i q̃ ginguit ab eo bē quemo i quo
phylippus baptizauit eunuchū. Nos ego cū i illo loco
ecreati fuissem̃ bestias ascendim̃ et festinū gt̃ ascen
dereamus quia spelunca eoq̃ seco nos i gressuros
i d̃nicū sepulcr̃ nisi ea illa spes fuisset i bethleem
cū sctis q̃ ast̃ dies nascentis sct nocte i deserto
sctī johis baptiste scissem̃ de quo dictū ē sup̃ fo
19 2 de q̃t nobis libēt ferissem̃ nō aut illa i quibus
tenē puer johes habitauit nidē et i eis morari de
lectabile valde ē illis. Descendim̃ i q̃ die d̃nicū se
pulcr̃ nr̃ ascendebat sup̃ gressu ego d̃nicus de
ascensu sctī johannis et dnam zacharie et ctas sctē
crucis et dnam symeonis. De quib̄ oib̄ pus dictū
ē et ad ascensu ascendim̃ et usq̃ ad eccl̃as nros mōtē q̃ in
uenissem̃ et ja omnitate sctī p oculis galilee cū
nitens aque i amicis laboantes q̃ q̃ue pruia
se locauerat cū lapidib̄ et uisum nob̃ i duxerunt
misi eis salutem̃ tributi et nos i uicem sctī q̃
an essent arabice ut saluarent. et cū dimisset
se ascensu saluatorem ibi pcedim̃ spaciū pentatim̃
cessq̃ decisim̃ dictos pedagios esse debitū accu
et nō saluatores de cui magni i dignatōe misc
erit lapides q̃ ea q̃ nos gratia nob̃ misc
uocib̄ damaniat sp̃ aurea cū sua pte uinum esse
uetustis alimiaz quidē magni status i fide cū mul
tudo et copioso q̃nitatu dinatoz i equis et mu
lis et qui p̃cedebat excelsa regebat noto quang
anniuersaly sc̃ecit sed ut audiuim̃ stato de
ramis q̃ntis decisim̃ stantes sic sctī uia quanss
defecerissem̃ in fuscia et nulla gratia nob̃ de
uenissent. Ramusc̃ ea prece illi q̃ gaudz ut ss
pauper exultio. pegrini et p̃sane gentes defecat

mons sctī

Ecclesie orientalis
nobilitas obuiadgre
dit̃ accidentib̄

hor mo nobilit et diuitit si obuiabilit statim stratu
ei ut ignobilis et aduena uidet ge se nobilit reddere
re desedit de bestia sua qua sp ptinuit dnm cu suis
fabe familis si at desede neglexit sanctu dm cu aoi
decorut qui uo duo diuites si obuiat minus diues q
alter defecate uolt uo desedit si cu bestijs suis seq
uind se gligit quasq alle pterat Quino duos diues ob
uiad habucaq nobilit amated ut pui saltu ecq mama
lucu uit oz qp alle diues desedat nobili et de uia se
gligat pedestp ctu strepas tigat et de pende sminat
qd si uo secedt cu amatq de equo diuit sibi ego
pg qp dnos alle ptinuit ideo sedm q asinos aneos et
t cuitate seq t gressi sum q ad matez syon Et cu ui
sem q t alleluia pegmos uo t mittebos t cetam
sete sepulc et dolui qd uo ad duos ut uecos dies
forcos t bethleem masi :—

Et ma septia die q fuit dnica xij pg trinit
si octauas assumpas habui desidem cele
bndi missa t loco defuctamis ctissime
ingnis marie et eporteui ora pancta
ad locu et altare paui cu fide in ministe
rio Qui at stare subdiuo t altari accidit
uos habudas et t fuit capale et lucernata sut palle et
libee et offin hostia sacmti a do ligfacta fuit sic posta
uo cotra ctu qd duae ea necessi polui uo t manib; cam
ut uerby ihu tractare et fini t magn angustia t alla missa
pu illos ea uocis uano plenit et ea pscia cstina tepe
desup et hac t fuisse q seruat sinoc uice sp pg predm
guerrerent pegm ad tractand d uia pegnacie p
desertu

Et octa die an solis ortu adhuc syloe
desedi gradim at puig uocta gregoriu
mmbratis sacerdotib ecclesiaq ut sullanes
et diuti a fante seto ui t egredi psupsi
fores ui et oculos lumi t repa de studi
et de corsu usq t medm tonerit redeo de scendi
pug sicm alueu et aspexi ascedi usq ad eccl sepul
rci et assumpsi ibi ingnis marie qd apte lepi et
gaudij fui Descedi ego pdus t ecclz et ea re
plenu grecos cstianis t rois qui illo die ibi dna cele
brabat et laudib ibi mane grimebat ad qs offim
steti ysidoras ecclm et mabo carp Deinde ascedi
de ciuit et ppe organizatos dm mei itu pgri

ritui t ipi et oes chori dmicop dna ibi celebrites et
suis dissanis cotidz deu laudates die cinquies mansi
ad spacu pdni lepis et corp mosq t dnis armatis fui
Despect dnm egressus t galilea ascedi et pue
t iugomatb obuiati ad cotig assessionis dni pueri pueq
t gressus chori sacerdotes t ea lepi deu suis modulis
mistis t solutis laudates dij et altissimi at pueriani sequ
mentes et ut sua offitia pficeret despectabat coiq
ibi nubiam cacu uoc diuty t mox obuiati repletus
cor orientalib t syrianis allo die ctu at causa fuit qd
gregatis orientalium t allo die ignarco t ecclesiis at ego
solus latinus t ad illos orientales ne eos molestia miscig
dij fet ne me a suis officijs repulerent dimisserunt
quasq de me respicientes me et habitu meu et mos
meos stupe illi primitati orientalib gnte oes nigros
et colore uestitu lingua cunctis et moribus nob dissimiles
Loco ascessionis dni descedi t getis animi et tempe
q pficere lepis ipi pmptissima q uerpit t coptina ope
ipi diligentissime q suis si minime t uenie potui Delar
tempe uide fo 196 d pg q admodu sepan eas ide di
ad presentia

Et ma die accepi licentia a pce gaudi
ano et sacrate petiui ad reuisenda castel
la emaus difficilis at fuit pe gre
diang diores uia esse t securu dnt a sta
ca tu mea lucana dedit et duos fres
in uiagio et rom securitate et sit de
secto eiusmodi q uia pl duo discipli deophas et unus
t die resurrectionis dni tu fuerit cu dno alqu t fidum pe
grini eis apparere et cibo corp t sedente agnito sun cibo
ut gladi lu xxiiij° uenimus at cu pace usq ad emmaus
et dilata desidia descendi seq sequtq gladi sup fe
sti tunica q de mei ascidi t pecto uoces t loca pu pado
nibz q uisentes fugillant Sicq seb de distributo lo
corib sua tepe t signe oppidu fuisse qd est emme distato
leuce Deinde ascedim q t mote Oliuti de qd est dimid
ci fo go a b et ibi mistic et uidi loca sca uolumus q si
cuq sacerdos supuis Gamalie gabaree mox obtecerent
rastq cu lapidib recepulcet Cuiusq t uolte uocisq pedes
ascedim q ipi mos pe manus mduxit pco qd eo quidu
sepelierit ibi exer milia cupa mabi quos cadere uox
pfecti fide xpi uiuificabit t cuius ctu ihu xpo
pro alle uerebimi mos uenerasi sui ordo pueri t pfecti et
ita tuisse dnos alla :—

Vespertina mox venerunt ad cellam meam quidam
fideles quidam vocantes me ut venirem eis jubilo
audita. Ego igitur ego profecti sumus et [illegible]
cum eis valle Josaphat ecclesiam videmus de
monte Sion per quod nobis descendentibus occurrit nobis
obviam presbyter quidam et benedixit nobis et venimus
usque ad missam cum ad nos
venisset dixerunt se velle ire ad villam Bethaniam et ita fit
motu divini ostendimus et ad ecclesiam Bethaniam descen-
dimus et [illegible] in qua sepulcrum Lazari sepulcrum ejus missas
celebravimus ad magnum tumulum quia dicebatur quod
sepulcrum quod ibi est ubi dominus
resuscitavit mortuum et magna ecclesia et oculos ejus cum
ea una hora mortis accidit ita quod vidua ista celebrari missam
audit et Bethaniam ipsum ad celebrandum esset et non [illegible] prius
surrexit et sanum et integrum ejus esse cum omnibus non
potuit et factum celebrari ad quod magnopere ad sorores suas
recurrit et quod orationes quod pro ea et cetera caligines ad sorores suas
venisset et multum pro ea et cetera caligines ad sorores suas
tristes stulta et temerarias presumptuosa et invisa [illegible] ete
libet et putasse nam de nobis pregente nichil sit nobis
exigit et loco illo finimus ea officia cum eo pace et visi
sunt loca sancta Bethanie et montis ducti egressi sumus et
ascendimus.

Vespertina hora die [illegible] domine de
scidi ad civitatem ejusdem et ad fores
dicti officium nostrum et processimus januam ad
quam monumentum ipsum [illegible] Ibi quia locus ac
cessimus manserunt amati in ovilibus et laccis
adductus cum multis muribus quos locus quos captivasse
rat et eos et accessus et stat in atrium ecclesie sancti sepulcri
et descendit de quibus accessibus dictum est fo 124 b. Sed magis
ego tacere stuti in ostium vinces ne et tunc sciremus
et tradimus expectavi foris et veneris quousque accessimus
a civitatibus quia de accessu tuisse non poterat nisi ipse
eos nisi et alii ut duas horas et ad offici et montis
syon ascendi ipsum precedum quemdam ceci pessimi et mutis
syon et accessus ipsum ad ecclesiam ad montem sancti sepulcri
facta descendi in eo et in civitatem ad arcem David ubi
sepulcrum fo 108 dr facta et nocte ostium et castellum
ipsum et ipsum et castellum sic videt nos subsistere
sequentibus ut si placeret possent eas sequi et arcem ab
intus videre. Circuitu ego sumus quidem et ipsum et ipsum fossati
tissimum et ipse portas ipsi portas et catheni de predicti qui ipsum
sunt sic exceptis et dimittis ipsum ducit ad nos ipsum portas
fecerat usque et circuit castri et ipsum sedebat femine et sudebat

arcem David

ibi nos visset aperuerunt valvas suas et absconderunt
Duxit ad nos juvenis sursum supra muros et turres
et ad ora habitacula per circuitum et mutati sunt de pessi-
mis in optimos et nos in eam partem ipsius. Est et edifi-
catum ad modum muros castrorum et almenata ad muros
ipsius et foramina ubi machinas ejecit et situm supra
et minutes petras et occidentali parte montis syon et valle
abantis ipsum et fundum valle qui dividit montem syon a monte
syon et ascendit ad arcem ecclesie usque ad aggerem fullonis
ubi occidit ecclesiam valle ubi qui fundum ipsum aggerem cum
si non ordinem et expletum et projectum habuit ipsum fossa
tum quia non mundum expletum et ad castellum arcem ac
cessum platanis et parte occidentali hoc tu non obstante nichil
ecclesiam hoc castrum sit illud per scripturam narrat arcem syon
munit montem syon et civitas montis secundum civitas
David qui ipsum rota narrat arcem David ubi vide q.
respectu notarii ita loca et quibus fuerunt muros et mu
tatum et ibi altius et qui valvarum David fuit et qui ordi
dum collocavit et sum habitacula David fuit et qui ordi
loca et ad occidentali parte montis syon qui et stat qui de
qui muro loge castrum ipsum ad loca et muro montis syon ipsum
opposito illi arcet qui occidens supra civitatem ipsum de pede
ta negociatores et agro fullonis ubi fuit ecclesia de pede
qui dicunt esse reliquias turcis David et si hodie ibi ipsum
fortalicium ita civitas arceret posset ex eo. Ego tu accedo
qui in turpa gelu adeam purpuram qui civitatis stat amplia
nit nichil ibi fuit si ipsum civitas extensus fortalicium fuit ibi
ipsum et ipsum descendit. Ego tu arcet nisi fuisse
tissimum ad locum venimus [illegible] ita accessu solis in quibus ea
ipsum diarium antiqua ecclesia syon ascendi sed dixi fo qui bi
et singulas altitudines montis syon ipsum et ipsum montis
qui ad syon qui montana arcubus visio dane a mane montium
qui tu alta valde sit gentia videm respectu montis syon Sol
et occidens ipsum caput montis syon et ascendit a qui eo ascendere
ubi radios retraxit hoc sepe qui ad syon vid a monte syon
et descensus ipsum qui ipsum qui milicia et gentarica usque ad
mane montium et arcubus. Dixi qui accidens est descensus
ejus mihi milicia usque et palestina et ita montis syon cum
montibus pervenit usque ipsum fo 108 dr qui lapillos collectio et ipsum de locis sanctis
Vespertina soda die mane cum solis ortum surrexi et
et ducto officio dum solis de curtum ipsum et
ad loca sancta montis syon usallis josaphat et montis
olivete cum agmine sicut de singulis locis lapillos colle
gi et segnitos sancti qui mecum ad hoc videtur qui

et ipsum de

de loca fossa

decalcium montis syon

posui dimas cet de sepulc ẽ scrtes ⁊ mort olim eti dñus
et mort syrg rulit et rannuscias collignes gplexes coro
nã spinea zo modo et dcho spinis eda gñ ⁊ stpm coro
nam fuisse dcho xaide fr̃ illi de ⁊ trotul illi de tela
boum ⁊ collectar lapid et ⁊ ee cisiane spinam et capa
ui spõd de langa ad ffi et rannuscias spinas posui et
lapillos collectas dclaris scris meis q olim ad usq; nd
voyci ser cordea gor alicui ⁊ utile aut pfule q lapillos
meos rulit de locis scris ad ẽras meas cũ gar legam scias
scias scripsse mã & req legis q maxima syrg petiuit di
gelizeo ffta ut lecta scdm tñ de ẽra scta tollere ffm duo asi
mi ut circa eos posset pascere circa ẽras suas de la
pidib illis altaꝛ ẽ ystruct ⁊ q sacrificia dñ celi offerret. Di
ego ille tñ ẽras dicta applicabã ffm explm ⁊ ea ystructa
et ffas ⁊ ea gabiones et ffm munita ⁊ ea facta quibus magis
appareãt ẽ a nob ffm pacta et ffm xpi pciosi sepulti vestigia et
certiꝰ dignis mãe ac aplis ⁊ marie et ffm ⁊ cetate seguri
ne xpi ⁊ ea effusa cruce et sepulcr q fuit ẽ sta fuc clausit
assurrectus illustrit et regna ffm scm lustrit q ffm ego mã
dña assupte specialiter ad dilectõe q cũ senacõe magna
colligẽdi erat put pcipuas diquias ẽras collocatas ẽ scm sepul
ẽra et lapilli ut petre pcie q ee cruc ad pmissi et cam
li et sigua pcruc applicata lacr scris sunt gñdamo scrifica
mus dñs stabiliarea et pciosiora sue q fr̃ fr̃ 36 dñ. scis sepul
nos ystriani de oriente gor facim q ibi occidentales ystriani
de diuersis mãis occisi pcig lapillos de illis treis colligut
et eos ibi usq ad pad ysi pcruc ducunt q obsequiosissi
mis, diquijs ẽt q amplius mirãt ẽ audiui et ligi q occi
dentales ystriani pegnat, vanã et de confessõi pet et pauli
lapillos ẽ ducunt et p diquijs usq ad ostium occidentale
ducunt scm, ubi eos ibi pedes transeũtes et pregrin ⁊ colo
mid ingrm q ibi descendut ut ẽras et sepulcra ⁊ ad regi
suorꝝ appreciatꝝ uideãt et de eis eãm et sepulcris regi
lapillos sibi dari pcurãt ut accipiunt si put ⁊ quos postea
q ad pres suos reuenerunt auro et argento ⁊ ducunt et lapi
dib pciosissis adiungunt et ⁊ metallis et flosculis aureis ingi
ũt apponunt et ad collu suspendunt illos q multos ate et pcelia
ut dicunt applicata sepulcris regis tñ sensibiliter custodi
unt tãq magnos diquias et dñs pegnos q de occidẽte ⁊
colonia euagati ffm mo sui duxerunt reuertẽt
et cos p strenuissimos militibꝰ tenuit. Et ubi dubium
occidentales posset mem frequẽs ndo tñ suspitare sic nos
accidentes cotq calcos unq colonia mã euaserca
spiritũ accidentibꝰ pacem q fuit quita turma augusti
colonie reuniat. tepe ostendunt diquias pr colonia et
aquigni. q sup dcis gaudent q peg
ni de pbis et treis reuertẽtib reuniũt cũ suis tuemib.
Jeciem qui mei de occidẽte reuniũt ad eas set tue ppuis

tem petunt a nobis an ãgs sit illi de tribꝰ colonie sue. et si
dixerit dñs eunt ad eos cum q put de eq nobis gallice
et scripsere illa q fuit ⁊ cum te colonie sq facta. Cui eas ligas
pileos colorem eta et quasq ascites usq ad camisias. et
duplo pcio soluunt et ad accitez q diquijs ducunt Di. at
nobis à ãgs denarios quilz stipe q eqnt ãgs fuisset
gtata et ipse illi de nobis dcipta pcio galebric
Di. dñs quibꝰ lapillos de eãm ut sepulcr tem negri galunt
et eis de nobis lapides pciosos unq et augetio pn
gnitaz dicipiet. putrefiunt cet p ⁊ ptez diligẽti esse
ap eqnis unus de dispone pcie colonie sue de cui q
colonies magne de eãm ipa principali et de sepulcris
tem negri et suis libellulis diligẽtiss de eis ad illos
ẽ scripsit sue. nas tue scte et cui ipse cetus et eãm sepulcr dñ
nr̃atuq dispanzi. Sepe autem scripsit excellentiam qui erat et
egregiꝰ pegnacq ⁊ accidentz ipse ad nras pcias de
pueri at defferunt et pcul illi at q pegnacq stabilit
ipse put a dñs fuerat magni ipe reputati ipse Di. ego
tm accepit accidentes tem negri tuas ⁊ q eorp maxime
tu ⁊ posuit. q mirabiliter dales tuaz dñi sepulcri et re
gis negri cum ⁊ quãdo recesserunt ipse Di. ego de illis de
duxi et no paucis fudabz et labarbz colligẽdo lapi
des sclaris scris. Cum ex eis dixi mihi mappas pcio
sas ad sacristiã meaz q opimeto collet qui exponat a
subdiacano et qui patenã deauratã tenuit cum ⁊ alba
altera Claui cum gilba. ⁊ has mappas ad ora loca
scta pãtani pcessionaliter dixi et sepe eas sup dñicum se
pulcr explicaui et sup ipm cumpl accepit et suscepitor.
ẽ negrinis et sup presepe dñi et retinuit ex gtactu
scto loco sanctiarees et p gscapo cũ acc ⁊

Dicalis pegnã et alia p loca scta

Processionaliter die dñica ante Lucie qua
rent ecclie pegni put sibi q dixerat pa
rentes eam scti sepulcris ad faciẽd ramu
gñale et ultimatiũ circuitu p ãnd loca
scta ⁊ sancta et p eq circuitu. Hic ego
ciuitate et ⁊ valle iosaphat et ⁊ monte oliueti post
pcadiũ ndo enim q loca scta exalliis q loc math gyan
factu put camisi sug ⁊ eius dñi sepulcri et
unxta mortẽ p scta loca processiõ scdm q loca scta
et unxta monumẽtũ dñi vigilauq illa nocte ⁊
Ad scptu et ultimo progressiõ et pmotio
ciane dñi sepulcri in anastasi. ide pcedẽ
te resurrectionis dñi : ✝ f

Iherusalem civitas metropolis nobilissima ac vetustissima
principium sue existencie sumpsit anno a constitucione mundi..
2292 ante incarnacionem vero aliis annis 2941. fuit autem constructa
statim post diluvium noe per eius progenitum Sem filium Sem filius noe
[illegible] vixit usque ad tempora abrahe et fuit melchise-
dech rex salem. sicut in [illegible] ad evangelium et [illegible]
et Josephus [illegible] post diluvium ad quem locum venit
et primus ibi construxit quod salem nominavit quod in scriptura iusticia
et pax vel consummacio perfectio vel tollens montem [illegible] melchi-
sedech primus et summus sacerdos dei altissimi offerens in
plano quod in monte calvarie construxit panem et vinum
a quo eciam [illegible] abraham benediccionem accipere meruit
[illegible] et optulit primicias et decimas [illegible] patriarcham
habetur gen. xiiii. De isto sacerdote habes supra fo. 116 et folio
123 et quis sit habes vero [illegible] locum quem deo dedicavit
et sanctificavit [illegible] ab eo tempore usque in hunc diem civitas
sancta fuit [illegible] in ea [illegible] intra tempore in pace habitantes primi
sunt patriarche sicut in [illegible] discretis per totam bibliam hystoriis et per cani-
ones et legendas [illegible] ego personam et tempore accepit [illegible]
civitas diversa nomina. Dicitur enim salem gen. 13 et quandoque Solima apocal.
nominatur et Jebus Josue 8 [illegible] judicum 19. Jerosolima in [illegible] et luza
[illegible] [illegible] vero ita eam nominat [illegible] de distancijs locorum
Ariel ysa. 29 et filia syon zach. [illegible] civitas sanguinum eze. 22
civitas [illegible] ysa. [illegible] civitas dei ps. 86 civitas regis magni
[illegible] [illegible] princeps ~~[illegible]~~
[illegible] vallis visionis ysa. 22 [illegible] unde [illegible]
delicata civitas sancta ysa. 48 Sodoma apoc. 11 Egyptus eciam
nominatur apoc. 11 [illegible] castellum [illegible] helia [illegible]
[illegible] sepissime et [illegible] hakud eam vocat et [illegible] hodie eam
habaz nominant Akossa nominant eam sarraceni. Nos latini
nominamus eam et Jerusalem et Jerosolimam et civitatem sanctam [illegible]
civitati nomine [illegible] eam sepulcrum [illegible]
civitas semper fuit [illegible] maximis et [illegible] mediocribus et
hodie [illegible] ut sua magnitudo non sit fastidiosa ut [illegible]
[illegible] ambitum [illegible] habitatoribus ad
[illegible] ut patebit. Ambitum eius vide supra fo. 224 d.
Porte intra alium erant [illegible] principales fuisse
[illegible] et si plures fuisse legant hoc est
[illegible] quia una et eadem porta [illegible] habuit nomina et [illegible] portas fue-
runt alia ostiola [illegible] fuerat nota [illegible] moderno tempore
non nisi quinque portas [illegible] in oriente [illegible] portam
[illegible] est [illegible] de qua vide supra fo. 181
d. [illegible] orientem et austrum [illegible] portam [illegible] supra
fo. 226 d. ad austrum habes portam fontis [illegible] descensus ad
fontem syloe. ad occidentem [illegible] portam negociatorum et pisoum
de qua supra fo. 92 b. ad aquilonem et porta [illegible]
porta sancti stephani et [illegible] a porta pisoum usque ad

~~[illegible]~~

[illegible] lo. hec fo. 114 et fo. 230 [illegible] ego [illegible]

portam sancti stephani quia porta pisoum stat [illegible] angulum murorum
australis [illegible] occidentali et tota longitudo muri occidentalis
non habet aliam portam usque ad portam sancti stephani [illegible] muro
aquilonari [illegible] angulum [illegible] muro orientalis [illegible]
in apoc. [illegible] civitas Jerlm [illegible] portas [illegible] habuit
civitas illa [illegible] circumferencia murorum et menia [illegible]
[illegible] vestigia [illegible] sarraceni eas [illegible]
[illegible] civitate [illegible] alias tres [illegible]
[illegible] de [illegible] civitatis [illegible]
et [illegible] regione magno studio [illegible] civitatis et menia [illegible] 33 stadiorum ut Josephus [illegible] et fuit
fuit [illegible] ut 3 fo. 224 b. [illegible] parte ori-
entali et aquilonari [illegible] orientali [illegible] valle Josaphat
et parte meridiali [illegible] valle syloe [illegible] civitas mon-
tuosa et inequalis [illegible] ubi eminet mons syon ad
[illegible] aquilonare [illegible] civitatis [illegible]
[illegible] mons calvarie [illegible] templum sancti sepulcri
[illegible] ibi mons moria [illegible]
[illegible] principali civitatis [illegible] pro [illegible] civi-
tate [illegible] ascensus et descensus [illegible] montes non [illegible] supra ex-
tendunt [illegible] capita lata principalis [illegible] quo civitas sancta
[illegible] inequale reddunt. Reges [illegible] ps. 111 [illegible]
[illegible] montes sanctificacionis sue montem [illegible] acquisivit
[illegible] civitas [illegible] montuosa [illegible] et [illegible]
[illegible] montem sancti leonhardi [illegible] monte syon et
monte sancti petri [illegible] monte calvarie et montem sancti martini
[illegible] monte moria [illegible] sit [illegible] dissimilitudo in figura et
[illegible] magna parte et supra [illegible] civitatis
[illegible] celeberrima templa sepe dicta templum domini quod
nominant salamonis et templum sancti sepulcri cum [illegible] amplis [illegible]
et [illegible] habent [illegible] diversa
[illegible] ecclesiole et [illegible] sarracenorum [illegible]
et judeorum synagoge et [illegible] samaritanorum [illegible] principa-
les vici sunt testudinati sub quibus [illegible] parte sunt [illegible]
negociatorum et [illegible] mercato-
[illegible] civitatis [illegible] et [illegible] paupe-
[illegible] lutosa facta est [illegible] notabiles
[illegible] civitatis [illegible] desolata et [illegible]
[illegible] et [illegible] camelorum [illegible]
[illegible] menia sunt
[illegible] habitant [illegible] multi
[illegible] est [illegible]
[illegible] judei et [illegible] mille [illegible] secta et
[illegible] pauca [illegible] quos [illegible]
non habet nisi [illegible] ut [illegible]
[illegible] fo. 229 b. [illegible] omni te-
[illegible] piscine [illegible] et [illegible] cisterne et [illegible]
[illegible] egypti soldanus est
ibi [illegible] prefectos et [illegible] ac [illegible]

1246

Sepe fuit destructa Jerten

cristianos et judeos tocius christianismi et bellatores ipsorum abhorret ita
patrem civili regit statu qui regnum dispositio Hac a sui principio
usq; nunc ocio qui scripturas legunt et ystoriales in seminio antiq
fuisse subiectos tenuit Expulsis et mutatos iudicij causa / exortum est fuit a malorum
damosare rege babilonie / pyca ost de asoba rege egipti
Regnante nabuchodonosor / pyca apampeis / pyg gog gedeos magni
et sosuis capta ephes secundi Deinde triginta annis pacifice
preuerit et cuncta fundamenta excercuas pg stum possiet Deliciis
tu quasdam turres finibus et muris accedentes ut posteri queant
ipsi municissimi civitate vandalorum stabilimissi et ut esset refugium
illis quos custodie iniquis clinique detinebat detinet Talia sub
ausone civit et filiorum ejus fuit missia nro tempore legit Josephus de
gestis Logrey et ne quiescat hyspalamitas et exercitij placij positi
tumultus fuit qui judeos tenuit Jerten et invenes attuccat malis
dpti quiescentes vos nouos gestis inimicat mouit temptauit et facto
impetu intros remanet et effecerit et castrum sancie pstet exti
punctis exercitat deputa duce profinite postmodum redeos gestis judeo
ysrahel fuit Hyspani et ipsi judei tenuit et ipsa peculiaris festi tres pstos
Quinquefuniret tenebit an venientes admittet cedes remedios et
tendia et punitis secessit et scripturis et placabilitij Dei nostri
magnificentiam operaret Quorum malorum ea materia fuit gestis capte
decollat ipsum nazarenum verum filium et jacobi optimi justificatio ano
qui ista lamentabili secutus et longius deduxit Josephus Scribellis
judaico hyspanie illa senatoribus civitatis ipsorum adoptatis
festa fuit et ipsa pg stum passione festis fuit Iosij Galiratis
Cathum et francie pro[vincie] anno ipsius ad tempus Heliadibus
pupatoris qui audiuit et quietudinem loci vocat sic edificata dissipa
uit anno dni pro et propinquos exeo pudiri Hyspani pg ysidauit
ibi optat esse civitate vexit anno dni 129 [illegible] emanauit
et augmentauit et duces [illegible] civitatis loca dimisa passiua
et ipsum vectimis ut scripturis dicij parcit [illegible]
et civitate quod fuit vastatis ea ipsum ygnarum Heliam
pg qui volumen destruxit non longum ad stum dicij ipsum
Sepe fuit destructa et stum ejus et captivitates Duces ut
civitij flexitis et impletis ut dicit et sepe fuit pecuniis gestis
et stamus at sonum qui civitas mitis et tandis solamitanis
attecta sit primis tu nro ejus nem ut ejus stacy et obliviane ipsi ut
medicale pfecte jurit apud civitas mundi vacuis juge Ese
uccat qui tu de celebre civitis mundi civitatibus rama s. et troia
longe alit gregit sua quis gestor scribis rame fuit a ultis vastis
pcto sinci potuit pg Josephi de qui prisio lapsum ut de actore
de mirabilibus mundi non salustij fuit eid a venamus ostendat
et eusebius a ramulaet exterat ab alijs et p gestis nestis que
tepe esse civitas tenuit pree at sete Jerusolimitane scribis ea
dicta et tepus gestis sanctis literis et antiquis de monstrent
ut fuit superius patuit dicto tu qui ramus alle parricida ro
nia tradidit pdis et latronius ut fuit [illegible] pg jerten
gestis occisus de colonge tu pg jerten gestis et tepe.

de roma et troia

1291

eg exigit rex Josuda pg gestis sanctis Jerten annis duobus milibus et 30
ante pat natiuit annis 191 anno ante mundi 4998 q fuit
mise et qui tate civitatis juicium ignorat de q ejus aspam
linus dicit Galuit templa et audiuit ortis secutis celebri
bus miraculis et sancte tatis et egressi aliud est sancte gestis
troia ante tepe Homerus lib et ejus anno q subsede ac stelli
fer ecclesie fuit sanctum quid et significat et stum deleta et ut quidq
dicat jam seges ubi troia fuit et qui ejus ampluis et qua
loca troia fuit ante, nunc qptus habet sta progies troia non
est q erat tanq asie columen extincta et ut nihil radauere ut
sestigium ejus appareat Jerusup et loca tanquas troia fuit
tisse suppredat Jerusolimitano Quorum petitq ultra deficiant
habet ad hoc ut civitas natalitis possit dicitur Hyspani ante
de troia facta jam solamitanis annis mille ccccl xxxvij ante troia
et condita et ustq gadie et quos habet et troia ei tepe
aliquis judicij fuit fuit condita usque qui duxit et hellespatea
aliqui et Dardania atreos qda sic duxit anno 240
a sua gestis fuit destructa sub tepe q judicauit abdon
fuit de q judice hoc judicium tu q est ei Jerten una de
structissis mundi civitatibus ut pg sup fo 246 antiquus
nihil et est recurrens annis mille et nihil troia excedit
anno mille 283 quamvis nro duobus milibus ducentis
et ustq gadie presentat qui duos deos elegit ea judo dicit
et pro elegit eod et Galen[us] solis Dicit a q[ui] pater equitis mea
et stum sete q Galentalus qui elegi ea dicit repat q ad duo
or die q ei duxi stum mea de troia egypti no elegi civitij
de eod et duobus fuit nisi hoc et alibi elegi locum apud ut
sit no mea ibi ustq et sepultum Hyspani et hoc ad tepe ea
fidem quod sit no pro loco gestis hyspani gestis locum elegit duos
ut die et nativitate q Christi no pro civitate triplus hyspani triplus
civitate elegit duos pdicte mee de triplis

Civitas Jerten De triplo dum qd exigit
stosa et sancta triplus salamanca et gala
et triplis de quibus erat reddit maiare
et major quitate duplat ea ejus duobus
triplis in altruscijs capellis et mustighcis
nichil emaneret nisi caule oppidi qui est et meis locis et
civitatibus et dollan eade mostria et capelle cid altruscijs
De colonia emanebat civitas pdna Christi et veneris si
tollent mostre et esse no magnus emaneret oppidum
De triplis ego jerusolimitanis locutus q pro deuetustis
sci dat ducis Domus ex sacris literis qui ea duos
tivas et annum permittebat precibus meis et seminauit esse et
tiva alla loca qda triplo et sacrificijs qui electuneq esset et eis
ampliava medania addit duos q do addet se Jerten 269 milia eucdatorum et 210 milia
tuscia et 145 milia marcarum minus et 308 milia pondus manuid qui bacyas mouent et
alibi est qui fuit ea pdicte tripoli tue sue pot[est] alij medai valuit 300 dicit Jerten habet 190 milia
forcest et alij solidi vendidit cibos varios delectatos nro cor sibi exquisitissimi erant ada cenasti et prig
ueo ut mus[ca] et pedes frati max de ad et ei sigt se no posse et nihil expilli pecassime ad christ
pdo gestis dicit Jerten pdicabat et stacy ejus pulosit cop[ia] et talmutici sanctitatis dicit Hyspani et ejus

Scripta de Troia

Troia q[ue] Lo fuit ignorat

de troya vide ut fo 149

an troia tot annis fuit Jerten

judex

Jerten fuit an troianum romanum

Hyspani dicit quod civitas sancti et stus ut illa et tollat tribuerit
judicat nihil mea mediocria nihil
nihil jam dicit et alij elementa dicit
fuit est nihil erat dicit quia pena pleb
habuit tres leuras nihil me et qui
dubia ei qui labi erit ascripsit nihil
no plat et volabat nunc et nihil
q ut nubes nolat Italij relabij

suo tpe cū dem̄ stratus q̄ vocat̄ 12 Dñi ⁊ egressi fuerit ⁊ vna ꝑ Dñs ⁊ alit̄ vsq̄ subuerte cūa ydola de cūctis locis eius at
nū faceat ⁊ cūctis locis altaria et sacrificia ꝑ ad locū ꝑ de
gerit Dñs dō sue ut ꝑot nīa sīm ibi et habitet ⁊ eo veniat ⁊
et offerat ⁊ illa holocausta et vota vra Dñe nr offeras
holocausta tua ⁊ oīa hec fīm ⁊ eo ꝑ elegerit Dñs ad nīa ꝑpa
cū primicijs et decimis tuis et ibi gsecrabis coram Dño de
no tuo ⁊ lętab̄ at loq̄ tu et filius tuus et ancilla tua Dñs
David regē cui ꝑ mandatū de nr̄o tpe fuit arca Dñi
Jebuzei ⁊ mōte moria ubi erat area cui sterilis Jebuzeus
Ornes et magna ꝑte amicitie ꝑcium possidebat ꝑ David
Ego arcā de nr̄o tpe ⁊ mīt ad eo et abeūt ibi fusū angl
exercit et salauit fē suo q̄misit ⁊ eas loco edificā templū
de ligis Galbē 7 xl ꝑ 2 q̄ et 1 Reg 21 et manifestiꝰ 2 Reg iij
Ibi ⁊ audit q̄ ꝑ quos fuit ext̄ vastatū euangelicū mōtē ⁊ illa
ad locū ꝑ Dñs elegerit et ibi offerebāt sacrifīa ꝑces
mōtes marcia ꝑ eligit ad sacrificā &c Hoc fuit ⁊ ꝑ ea ꝑo
ne gentes apparet sibi locū nīm si finis audita ⁊ gentiū nāme
loci stato ibi templa et ydola gstruxisset ꝑ Dñm si secundū Jebu
zeus arcā sua seruisset, esse a dō electi nāratū electa cū ultate
ꝑi David vocabit̄ si vocabō solennissīp̄ mōtem aureū sīm
cā dedisti 12ᵒ ne gentes occasionē et ꝑfidies loca hec magis
delectaret et ꝑ templū fedaret ⁊ eā et nīa meliare
gabē ⁊ Dñm illi ꝙ loci et ꝑ q̄ templū fecerit ⁊ dixe dimisti
Josue ei distributa dixe sortē filiorū electo seruisti, negū possessiā
⁊ mare explendum accepisti ⁊ mōtē syon cui ad ejecit mōtē
templi ꝙ elegisti Et si suis templū contra dñi psalmistā audiuisti
repulit David inhūanitus sylam et vocatū effectum nō elegit
⁊ elegit dñm mōtē syon ꝙ dilexit eum vtiq̄ fecisti ꝑce sua
excellenti eligendo q̄ dixit ꝑpulit Xpi ego loq̄ expressiꝰ mōtē
finisti ⁊ collibus gtentū ⁊ dñs ecclā fundasti et si nō placuit
ꝑmanitate loci set voluntē q̄ gentes loca libidinū q̄ mōtes ꝑ
domibus ꝑce cāne ut fūbulas et fariga ad eā tulisset ut dñs
vulcan qui et dimidia manu affecti elegisset possessiā tulisse
Dauid si distracta tabd̄ put̄ se et templū edificādū seminasset et
ꝑo nō fuit loq̄ de mōtē q̄ templū edificandū quousq̄ esset
vere potens ⁊ passi litigia gfecit et remotādo administrādo
templi ꝙ ellum Dñs ⁊ edit dñe ⁊ noctē testa
nō fuit ille cameq̄ loq̄ de signatq̄ ꝑ templo et sacrificijs et ꝑ
mona ⁊ eā angelo ꝑmittit capellas exige sacrificā et missis
legē fecit q̄ qui id ea facti ⁊ ut ostēdēt q̄ cultq̄ vehō legē
coepalis nō eat dō ꝑce accepta ecope opata si ecope opande
et idō ꝙfecta nō nūcupabit̄ ⁊ ꝑ ea ꝑce opande
legē ⁊ sacrificiorū ⁊ manalege acceptam ⁊
sacrificium ⁊ manalege acceptam ⁊

arca arcā Jebuzei

Mōs ejnagens filiū

&c

Salomō

De gentiū tmore nō ꝓhibēdo usq̄ ad diluuiū ij milia CC xlvij fluxerūt ānī // Abrahā ad abrahā ꝑ dñs Magi sīm
ꝓh abrahā usq̄ moysē dies ij ānī ꝑ egypto ꝑ egypto ꝑ ānī quingenti ⁊ moysē ad salomē et ꝑmū edificandū templū ānī
CCCC lx xiij ꝓh salomē usq̄ ad structurā templi ꝓh babilonicū ānī quingenti xiij ꝓh babilonicū usq̄ ad edictū cyri ⁊ ꝑ ad antiochū ānī ccc lxxx
ccxxxij ꝓh ānī quingenti ⁊ xviij dies ānī usq̄ ad ꝑpetratā ⁊ quinq̄ milia CC xxxij // ꝓh abrahā ad dñm cessāte iudeoꝝ regno ⁊ templo
mansit ꝑ ⁊ bellū ⁊ ante ejus ꝑ cessū ānī cui ad cessatū ꝑ ānī q̄ regnū huius dñs ꝑ eius ⁊ xxx ⁊ ccxxxij ꝑ ⁊ ccc
q̄ templū ⁊ in ellū jo ānos et ānī tabernacl̄ 19 xij ecclesiast ⁊ Genes ꝓh abrahā ecclie gloria usq̄ ad finem ꝓphetā
ccc xxxij ꝓh abrahā gloria ⁊ regna usq̄ ad mātū ⁊ ānī ꝓh septuagintā quinq̄

Regit Salomō octo annis regni sui templū illud toto orbe celebrē
pulcr edificauit cepit et xiij ānō gplenit ut dñs ꝑ Mōsi
fecerat ⁊ ꝑ templū anno a mūdi gstructo 2169 a
natiuitate aut ꝙ ꝑ fuit ⁊ 1033 ꝑb egressū fīo ꝑ fact de egyptu
nō 480 Erat at templi illius Longi de cubito q̄ame decē lōa
Latitudo xx Altitudo 120 Dñs ⁊ tissuq̄ totū laminis aureis
⁊ auratis fecit et pauimentū ꝑ foris murumq̄ structi de lapi
dib̄ eccē cubitoꝝ xx Longitudinis ⁊ ea fabricata templo unde pulc ⁊ causa dicū ꝓphe
cie fuit Erat ante templū altare ligneū
pulcritudinis ꝑcipuū fuerit ꝓpter quod ꝑ ꝓphetā ꝓca Salamō auxpectauerit
cultū q̄ David denouerit et ꝑ ꝓphetā scitū templi illud Deus de
beret ⁊ ea dedicauit ⁊ fecit ⁊ eo accepto testimoniū Dñs ꝓmissa accepta dō
⁊ q̄ dictum tabule testatū excat et accepto gaudeat manna et ꝙ
aaron ⁊ de precepto Salamō lucebat ibi sacrificia ⁊ ꝙ templo ꝑmis
sum Longo ꝑ templo sacrificaret ⁊ excelsis de q̄ ꝑces ꝓphetarū
regū ꝑcedat q̄ stante templo excelsa nō abstulerat ꝑ pueros e
uoluit ⁊ Dñs a structoꝝ templi casibus ꝑmissis ꝓphetā ꝑmi
mecc fuit templi ludit exco accepto federis et ꝑfidie ꝑ de galmaad
cū Hiscedante ⁊ vocatū subiecte abijcere ꝑ sit est dictū est
fō 2936 et ꝓpter cū absorberi fē ⁊ petra ꝑ petra nō dignā
to designas ꝓpterisset dō nomine ꝙ petra agere amatory fact
factū ⁊ sigillū ⁊ fistulinū sculptile q̄ ferro cauat et ꝑm
dum nō nubis operuerat ater celatū ⁊ ut extue nr̄ Loris ꝙ
gnosce queat nr̄ ꝑm nō Legere Templi templum
usq̄ ⁊ q̄ Dñs et usq̄ ⁊ fine nr̄ ego arcā educē potuit
nisi maiseb et aaron de ligis gulē ⁊ marg Ca et
⁊ Geo lxj ⁊ lō regulis ann sunt ⁊ tristata at arcā ann ꝙ cū gta
templi cet nabuchodonosor et cepit Jechn et sedechiā regem
et ejus ⁊ ea cū templo Dñi ut Galbē ⁊ xl 14 et ꝑtm dare tristi
tia ⁊ Babilonē et fecit loca ⁊ ciuitatē et templi destructi huic
Dñs usq̄ ad templū Darij regis ꝑsaꝝ ⁊ fuisse judeis necdi
ficandū templū et sub cyro regē ꝑsarū fuit opus ⁊ eius ānis
ut Galbē 70 ⁊ ꝑpter ut templū nr̄ nō fuit sete ꝑo ꝓpriositate
ꝑō judei qui ꝑm templū rudecat flebat ut Galbē ⁊ est 3 parte
ta fuit ut fundam sedi principij Zorobabel et Jeshuel ⁊ cū multis
Dñi filij ānis ⁊ ꝑter templū ⁊ nīs sepe fuit ꝓpolitus et ꝓpha
nato ꝑ gētes et ligneā edificia ⁊ cēsa mansit tū ꝓtegeū
usq̄ ad templū aurea Dñi nīi Dñe ego qui ⁊ eo et nīa ꝑdica
uit et stupenda gessimus sac cena ⁊ vidit Gyptia dñe ꝙ templū templi
templi fuit ꝑme fuit deuatū magnis edificijs ꝑ ex euangelio
marci 13 exhibē Dñm ⁊ ꝓmisit ut templū ꝑ passiꝰ ꝑ xlij
ānis et totū templū a sedo anno Darij regis ꝑsarū ⁊ fundatū
fuit templū usq̄ destructū ⁊ ꝑ tritū gputat ⁊ ego ānis defuit de
nō templi sole manis usq̄ ad ultimā Sedecaꝝ ꝓtritū fluxerūt templi ⁊ destructo
ānī 1102 Ciuitas et obsidēs Jerusalē ꝑ templū ⁊ cecidit et de
scendē tam cūis ꝙ gloriet et muros templi confit fundit cūctis
mōtē ꝙ de ⁊ ꝙ stabat diruendi fēt et ꝑ ꝓpō ⁊ turcis ex
ercitu ꝑtis mandauit et fossata complanauit coequauit hec
ut ꝑ de bello judaico lib̄ viij capitulo xxxij et alib̄ sepius ꝙ

Joseph[y]s q̃ t̃ illa civit̃ scripturar̃ iudeor̃ p iudecio dei etena milia
fame et gladio p̃isset alia cet̃ milia captiuor̃ publice ve
nundata quia civitas plē iudeis fuit q̃ ad posca[m] sollēnitate
celebrāda gl̃ueret eam nō aquis ẽstiani q̃ igis calamitatib; ad
cāt sed ut d̃r̃ euisceratā ref̃ciss̃ et eā q̃ ij z q̃ t̃ fec̃ d̃ā q̃
p̃solimis fieret gētib; nēpotis ad⁹ accepto comigr̃ iubē ict
tuisse ad opis q̃dā pellā nōie d̃ā sup̃ fo⁹ z e e b tuisse dnē
quo ablato ex arce sctis et justis meis reducta celesti faceret
locui de arce sacrificare de ipso imperio p excidiū patre cuius
ne q̃ fumi de⁹ ad⁹ aut vanagi de arce ieratu adsolū de ducte
vt̃ fisset iudei ifferat t abiit ab sedit recūsi fuit t loū et tuge
ria exercēt t quib; habitarent t loco ubi templū stetat avato t
gtrem; erent quide⁹ z et eā de pella ad locū rediit gra do
sencūz dei iudā at nō q̃ calamitatib; satl effecti sedicones
gritabat; quib; fideles et gentiles ibi habitantes cottidie p̃ce
bat. Erat et sacraciū consuetudo et sā adreas ap̃stor; et t sāguis
ne tabefactū ieratu nudo genere p̃ferebat et sub ipso, nubis
stetit loco ẽrit .11. quo tempe supfuit habitū adream q anno dñi
119 dñm motiua ierosolima ẽpalpatrē audito; arte eāto dimē
adlocū venit mari trānisso pervenit at ibi mitros ẽstianos
pit et judeos sibi ipos gentibus p̃ dimisit rubū et ut supra
ty ut pote gentilis et ydolat̃ editū fuit p locū ego ubi judi
ceatorū strenue erat posuit culpa manare ubi q̃dam
accēs dñm stetat posuit sue ymaginis statua ut latini ipos
judeos abhominabile vedder. p locū at petre caluarie ubi cruc
fuga fuerat collocauit statua veneris et t petri dñici sepul
posuit ydolū pueis, ut ẽstranis loca illa exosa facet / ac diuinos
at et latrones ẽptos t loco trucidauit effigiauit et mitros
dedidit et fātalicia et munās atrpe destructaq̃ delitas
destruxit et ora dissipauit et abijt. Deinde ibi pene cu
stodes ecclie dñi in exercitu suo daresū petre accessere ut ea
mira recognoscer. iggitur iudi fuit t loci secti et ydola puero
colupna ereptis q fuerat ymaginē gestabat de loco templi ubi
ea prius ab posuerat cognouer et ea cicrcuncidere sed dū prepa
rā precipit gnaty t pea ira negacia pg posuit et festinq adpetra
verūt iudei ẽptos penit et mitros reddit cessq; ira definiby
dve sore cicrcit longiūs mittebat put dicto publico p̃hibuit
orāby iudeis progressu illius tercy videt at locū aptū esse pri
uitate loco fugiaty fuit gt iudeos at mercy exarbatq; et ad ẽstia
nos minior factus arcam mutauit et ecclīas, muros q̃
fossata ptē occidentalib; puri fecit et gplanauit et muro circun
to locū crucifixoris et petre dñici monumēti ciuitati coādu
sit et templū dñi crucis et ioānis sup edificauit fet̃ sup pātes
at negociatores sū p̃sen posuit sculptū t mirabiliter fuerūt sue pene
t iudeor̃ gfusū nec quib; cor t egredi p̃suerat ingressū at
statq; dñe ciuitatis ẽntre anib 130 et .ij. statuā cesaris loco templi
dñi ydola sua colentib; exosus fuit fuitq; et alienissim et loco venit

fugiamb et ifmercatoribus dñi t tū ut t obliuiane loca illa vacuit
domo nō dñi 38 dñi ysdatus magr. Jumpēn asset ad ephy et
ẽstianq effuso helena mat̃ eq crucē t vera et ydolis cuctis fug
loca sata templa ostenditur et gloriosa ifrare meloāta de pudere
nō aperiare t dies effectus et tota ab pace, magr ẽstiani t p̃cipes
do secuerunt. Gly anib; hadriani imperio anno dñi 363 ad epty ẽsp
pūt turbato pace fidelū. Iulianq apostata a pde et a religianib;
ẽfessor. dñi audito q̃ t gestum esset cū sollēnib; et cōuentu
minq ẽstianor. vocat dar et atrare seruēdi t ẽstianos ict
applicans sibi ipsos q̃ eos ab ecclīs pdolore epm q̃ cruce fec̃ t vetare
fuerat cū crucifixit ipos quia ab crucifixo, p̃hibuit. Ioannes
dñi audiens cū templo et gmo gaudet et mirabily mutatos
ecclesiis fauere acquisceret et ẽstianos apud se magnifacios
sos fecerat. Ipe cogitato at nō quo ẽstianos turbaret judeos
ep alterā die accensit et quotl ad se ymis et optimis judeor
pūdrogauit cur nō sacrificarent dō suo cui tū cibi lex sua de
sacrifijs imperat dat̃ alli ostenq se t negasse templū templi
ve. sm̃ lege dñi at nō templū nō gabaon t ipsum sacrificare
nō posse nō gio nō alibi deogen ergo quid demandas mihi
t dulgeri ut templū edificeq t sua loca et sacrificia gtua
et sumptij solutes accepto ego concedendi templi licencia
t tuba demandā judā annuerat ut iulianū apostatā sceleratissi
mū esse t lege eius promissū dñi divulgaret et sic ex ubi
loc et principib; quecūq judi loti q templi olim igne ẽsumpti
accedi cepe tanite apis exequidi abrupta tē gressu sancto
pulcro et purato ad mirandū et vcb; ōi t gratia gēbat. Iudea
judi a sultāe meis capud et scelus ẽpatis sibi regni templi
tamiarci arcens at sentiā ostentare presus t magno tu
more at superbia agnacer. Ipe at tue cās pōsolimitane
ricillus epus rainsetq; Ipse t regi fūdamēt lapides q̃ ydo
rales tecta et legna sūt adpleta nichil q anno de
fūdatis ẽpus tū ciuitatis diligenti gsideracōe habita ut ex his
q̃ danielis ẽpheta de templi legebat at q t causa dñi
p̃dixerat finit tenuit q ullo mō fi possit ut dñi a judeis
cap sup lapides ponēt ꝺ ecbeat t expectacōe fabulosi
ẽstiani videbat. Ipse ultra mō dubitabat judeos ẽpositū p
fide ẽfrica vcb; dar et nocte q ad riprech opq t sola
restabat. Incensatq ingens obarcet nō salui fūdamēta ex
saxa lege latea jactan in cāu cadatoris. Loci edifia gplanāt
et dam q t quib; judi gmebat tū operarijs ad salu sunt de
ducte et t mandatū q̃ p̃sence. Ignē at ad octa cū se, mala
cedere et effugisse ad q̃ quies dei eos q̃ apparuit
deliq intendo cucurrit. Ecce at ecce t q̃ fabricatorib; templi de
mensa habeo aditū t duos pātes q̃ fuerat gplanate pro
q̃ fabricatis alia ap̃ necessaria secundabant. De q̃ subito do

templi edificā cassa

bus quedam ignis emicuit et per medium platee de oriente adustis et examinatis qui aderant iudeis ultra citraque febat / hac itaque sepiusque et frequentissime per illa tota die repetita primaria ipsius recitate flammis undique coherebat. Nunc cum in gentili pagano et spectatore eos qui aderant deviciti solum deum unum ipsum confiteri cogebant. Et nec quo causa fuit cedere sepulti nocte in vestimentis eorum iudeorum signaculum sancte crucis ita evidens apparuit ut eos qui diluere possent in fideli voluissent ulla que valeret abolere. Sic devicti iudei parti et gentiles locum sunt et recepta [illegible] eliquere et ad gratia confessi conversi sunt. Et ab eo tempore iudeis nusquam ausi fuerunt quamque attemptare in loco templi. Et ita laqueis illis mitris templis absque templo steterunt. Iuxta mero quo tempore in aquilis hoc templum quod hodie stat in area sancta orientali iebuzei sit edificatum a pluribus miratur. [illegible] templi inscidentis sicut dicit templum domini quod non betel dicitur quis edificavit nescitur. quidam tamen edificatum ab helena que crucem in venatione cum templo sancti sepulcri / quidam ab heraclio cum de persidis triumphatis crucem retulit. quidam a iustiniano augusto. quidam a quodam rege egypti in morte galacgilebis id est summi dei et. Hoc autem esse verum templi historia fidelis conscripta puro nuntio pro anno xiii et xx dcxxx domini anno et domini 619 per iulium [illegible] 28 anno regnante heraclio imperatore et rem publicam feliciter gubernante pluribus annis sine regimine nolentium gelasset per iudeos et iudeo malechitarum lapsus tandem incepit defendere regnum suum in certum se manifestavit. [illegible] ipse hamo rex egypti machometi successor cum infinitis arabum copiis syriam et palestinam ingressi omnia de manibus christianorum eripuerat et in isto tumultu civitas sancta ierusalem capta ab infidelibus fuit per et ipsum christiani in ea sibi subegit. Et at marcam in ierusalem fecit sempiternam apud ierosolimitas christianorum sibi familiaris effectus intra ut cum eo ingrederetur citraque sancti sepulcri ad videndum quomodo curatum sunt collo motus et assumit hamo aliquem de loco in quo templum domini quod a tito principe romano cum urbe destructum fuerat. Dixit ergo cum ad aream orientem que sua repleta aliis vulgaribus edificiis erat et ostendit ei per aquam signa doctrinis operis ad hunc extatum templi domini locum. Aspectavit ergo hamo mundari locum arce et sumptibus qui ad hoc sufficere posset designatis et adiunctis artificibus templum reedificare cepit. [illegible] infra modicum tempus perfecit et multis possessionibus dotavit. Sed hoc templum stat hodie in loco ubi annos [illegible] octingentos et numquam destructum fuit ab aliquo. Sed postea sarracenorum creatarum fuit post quem at christiani devicta in area sancta iterum cepit ipsum templum ex post dedicatum et ubi crucem sarraceni ... capitales templum ipsum in rosam suam cum edificaret et ita quod in uno in alloque uno in historie manibus templi [illegible] dicit sarraceni ipsum in magno honore habent ut patebit. Et ita per quod templum hoc a paganis constructum in cuius tempore in libellulis legerimus a sancta helena fuisse edificatum qui in michi templum hoc

quod postquam construxisset quinivisse et in magnum reduxisse cum sit in [illegible] ierusalem de [illegible] ar

Et cum fundamenta iactata fuissent mox dimergebantur in structura erigente poterant. Dicit quo deum hamo invocet dicitur est ei a quodam divinatore quod quidem crucem altam quam in monte oliveti ex opposito erat ibi structa structura ut tenet [illegible] mota templum possent. Sed quidem christiani in monte oliveti altum crucem erigerat cuius excercerat sub quoddam [illegible] quod ei necessariis. Et si christiani tanta victi fuissent quod illam crucem a paganis conservassent numquam templum hoc erectum fuisset puto et hoc crucem a christiani posita in signum [illegible] cuius gentium nec in ea templo alicui valens erigeretur [illegible] laudet et dico quod si templum hoc conscitutum non fuisset numquam christiani vetum et suum templum amisissent quia tanto zelo sarraceni hoc templum zelant ut ea statue christiani pace nolebant in ierusalem quod melius esset a fundamentis cum illa [illegible] ut fecit non fuit. Describere partem habeo in sancta fidelis de templo [illegible]. Subnectunt ergo illam postea modicum tempus

[illegible] appareti non videbam cum illud annus sit paganico modo factum in fama quod esset christiane fidei ipsum principale astum post in etatis abolere quod non vidi in ecclesiis christi

Templum domini in Ierusalem quomodo nunc est ut hic subicitur

Templum domini in area antiqua iebuzei [illegible] in quo salamon dominum deum edificavit ab hamore sarraceno rege egypti constructum antiquo illo salamonis successio principe quedam [illegible] quod pagani vocant galacgilebis christiani dicti nuncupat bethel vulgares et in [illegible] templum salamonis. Est domus edita et preciosissima quadris et rotunda in modum [illegible] magne et late per circuitum ad rotunditatem superbeat in alius muros circumeuntes totum templum sunt quod et templum in grandem spatium et illa muros sustentat testudine per circuitum alia per alia per testudinis reclinatur in muros templi ut super columnas de quibus consurgit templi altitudo ab ipsis et est circulo columpnarum marmorearum super quarum capita convenient arcus per quem et de arcubus est muros per circuitum in alterum erectus [illegible] et exteriore columpnas ingens habens altitudinem columpnarum ad ut dicitur testudo convena super columpnas in muros [illegible] per circuitum sunt fenestre magne oblonge vitree in ecclesiis et spatium sunt fenestrea et fenestrea et tantum spatium quod fenestra quod spatium est opere musaico [illegible] de pretiositate quod campus pictus [illegible] rutilat auro ipsa vero pictura sunt in formas arbores palmarum et olivarum et frondes cherubinorum non et parent alias ymagines ut sculpturas ad eorum musaycas. Ipso vero templi altero quod de columpnis [illegible] procedit in alium sursum erigit quod ex illa in ducta lata conferens [illegible] super per girum fenestra ad fenestra coherentes in fenestris sunt beneficiis et panniculis in ferreis in suntate habens tectum cameratum plumbo quod auro quoddam fuit obductum sit optime ad quem per notare et in culmine tecti stat luna cornuta sursum cornua habens per [illegible] per ipsorum testudinem quod circuitum et super eas fenestras est per circuitum rotunditatem in visibili super quod stant eorum musyceti [illegible] et horas [illegible] et lapides [illegible] erit dare ab extra dare et de formate audi ex nova musaycha soldani sunt patient. folio 22 A 6 Atrium templi et tota area ut platea vacat undique per circuitum et de candido et polito marmore stratum et sic quod stans in monte oliveti et in atrium [illegible] putet templum in aqua tranquilla et albida stare propter austeri arcem ubi finit lapides strata in candidarum gloriosum diuius gestum ad multinocta lampadum templi que ultra septingente sunt in templo suspense. Sed hec omnia ab extrinseco oculis meis vidi si quale sit interius non [illegible] de si quaternus [illegible] accepi [illegible] extrinseca templi et ex aliis musycheis in quibus fui. [illegible] ultimo [illegible]

luna at panni in sumitatibus suarum [illegible] musychearum supina in modum [illegible] est quia machometiste [illegible] media quando via in credentium et christiani in quondam videamus tamen [illegible] pericipet iudei ergo cum michel fui [illegible] super suas synagogas [illegible] templum salamonis loco in culmine habuisse in ipsum culmine christiani vero crucem gallo existimare [illegible] habent in culminibus suarum [illegible]. Ergo sarraceni [illegible] crucem confutarent et gallum christiani [illegible] in culmine sui [illegible]. Et quia eos cum gallo videbant christiani sarra-

cenica gallum in lunam cornutam ut supina et hoc fuit facile quia gallus erecta collo et cauda stans [illegible] supine lunam [illegible] et in ecclesiis in galli [illegible] esse lunam [illegible] et sibi ferret quasi de [illegible] ut differret a moribus [illegible] et [illegible] machometi qui totus [illegible] fuisse et lucem [illegible] ad quem luna [illegible] in fluitis cum sit mater [illegible] redundat ut [illegible] motibus. Alie rationes [illegible] leges machometi assignari possent ut [illegible] quia lex eorum a supis [illegible] luna supina sua gerat. Et a illa a sole per [illegible] et facit et aufert a nobis solem dei [illegible] et sole [illegible] planetarum et [illegible] celi [illegible] et per [illegible] stellas [illegible] et [illegible] legi a retinere [illegible] machometi [illegible] a supis [illegible] a sole christo [illegible] quia in [illegible] et de christo et de beata virgine magistra [illegible] lex alcoran [illegible] christum [illegible] deum et [illegible] et [illegible] sua fuit [illegible] de beata virgine [illegible] blasphemantes [illegible] lex illa [illegible] et [illegible] et [illegible] super testum

nio de processu servand̄ in templo dñi

dependentibz noctibz illustrū Dicunt et ī eo p̄ arcdcce
septētrionalē p̄ades Et ī toto illo teplo nichil aliud ē nisi
ī p̄te eius septētrionali simulacru sepulcri machometi ele
uata q̄da turba mārmorea q̄ representat sepulcru macho
meti ī mechā q̄d ī tanta ueneracōe habet ut q̄lz ī singulis
muscheis eius colat' simulacru de machometi sepulcro uide
p̄ p̄ 2 fo 60 et fo 82 zupies infra de mecha ī Hic ego
ī teplo ā intra sunt ānamētoz spectacula sic nō sunt ī eo
sacdotū ā diuinoz officia ā sacra de quibz uide p̄ 2
fo 98 et fo 100 / Sic et apud sarracenos nō ē salus ut
petroz remissio nec verius ā veritas sic et tepla eoz o
care [illegible] gstrue ānatu et sacerdocio [illegible] offi
cijs et sacramētis Nō obstāte ut illius tepli uacuitate et ju
ania pegemi xpiani ut dixi desiderio flagrat uidē
ī put teplū h' et ī eis aliq̄ xpi hoc predis moretsse expo
nut et ideo querunt mouet hic q̄stio illa q̄ mouet
auctor ī c̄ p̄ 3 tt 2 c 97 (lt utrz xpianus peccet in
gredien͠do muscheas sarracenoz ī q̄ndo xpianus
p̄t ingredi teplū sine sarracenoz muschea q̄ ad templū
de causa [illegible] scilz ad dm̄ laudand ut ad xpi ewangeliu
p̄dicandū ad q̄mo teplū uidend ut ad gnalia q̄ ī co
plo ī sepulchru ad gnitch p̄ rp̄ eius tepli gseruacōe q̄ptene
dumā eius nō licz xpiano ī gredi aliq̄ muschea ut ado
ret deū ut laudet ne uidea͠r cerarilz eoz gsentire Licz ea
sarraceni deū nō laudet nisi cū gfidia et blasphemia
redeptoris et cū p̄canio machometi seductoris a quibz scripti
aut ubiqz aliqz modis ab s̄ticere ideo ne uidea machometi
sancto esse dz loca sue laudi deputata et si sint loca sta
uitate nec ī eis deo iusto ritu laudes p̄ solue cū ī actio
nibz quanis loci consecracio inter attendat ideo aptus prohibuit
ī cor 8 ne fideles recumbant ī loco ubi ydolatria nō ducerta
ne se hoc uides scandalizare pudicos xpianū ī ydoli cerna
coz hoc facē Sic prohibē fideli ne reubat ad orez ī loco ubi
ydola colū͠t et sic h' fat peccat mo͠rtaliter ācius sunt ī ten' nō
sit adorare ydoliū / ideo cū helius adcumqz imperato iulos
crucifixoris et resurectoris xpi edificasset sanctis teplu
et pontes similiter deligent' cristian illo loco scriptū
p̄phanii teplū Et si q̄s ī gressus fuisset ad locū sctm̄ ue
neracōnis tanq̄ ydolatr' q̄is fuisset / Sic est put dicte sunt
xpianis cetē scismaticoz et hereticoz ne ī eis orare pter
scandalū et intro magis tepla ydoloz synagogas iudeoz
muscheas sarraceni intro nō sunt ob orans uisitande
Sic et illa puisse gt fide peccaret q̄ ī teplo ydoloz ad
oraret cora deū Sic et ille eq̄ gnuit peccat et magis qui
mamecia ut muschea ī gredē sarraceni ad orez faciēda
quia [illegible] quanis sarraceni machometiste sunt ydolatre nō sit
peiores cū sunt veris ydolatris ut p̄z p̄ 2 folio 98 · M ·

an xpianus peccet ī gre-
diendo muscheas sar-
raceni ! —

Tercio fit ī gressus ī
muscheam

Et nota q̄ nō quia eoz tepla q̄ripiūt' claudi sicut p̄z motū et remissiōe lemoz
& de paganis et sarraceni teplis eoz h' sit
sunt q̄ p̄ oī q̄ad prohibitoas iudeis gsern
& co l. ut xpianos et eius de iude ī sarra
q̄ī p̄ eo ·

Et si dnu͠s fidelibz prohibuit ut q̄ orare ī angulis platearū ne
uideant' ab et pdicerent ab hoībz sctm̄ et hic intro magis prohibet
ē stare ī teplo sarracenoz et orare ne uideant' ab hoībz et pudi
cent mali ī fideles Exemplis p̄z q̄ xpianus nō p̄t ī trare mu
scheam ut adoret xpum sū pito q̄ Secundo an ad p̄dicandū fidē
muschea locat ī trare Et uidet q̄ sic nō sit licitū
quia sic ī tuit exposuit se mortis periculis quia sicut ab hora
nō talis stati occidat' et ita se ipm ī terimet sū sicut
ru q̄z gt intri fidi zalutares ad tepla sarracenoz ī gressi sunt
et p̄dicauerunt cū feruentu nec fuit occisi fuerunt ut sctz anton
ius ordinis p̄dicatoz qui intra milia sarracenoz ad fidē gu
bit ideo nō sequitur ū dic ut facis q̄ ab alio occideris ē gotespu
occidis lena et sctm̄ fuis catholoru gstebam' cū tu se occidedos
abijcantis anima debitaret quos ut de matres colimus
Sic legimus fecisse fratres leuinu ordinis minoz qui sarra
cenis gregatis ī tua muschea cū ī gressus ē et zelo
animas necessus audacter et gstant' damauit p̄dicans q̄ eoz
esse fanat erores et sū fide xpi ī eternu suppliciū esset ītunci
et gregēs machometi esset ī iuste sic fantastice et sicut sic
illino sic p̄dicante ueniret ī cū sarraceni et occiderent
quo ut frez ī s matres gnuerat dnus auctor ī oīon ut
[illegible] nō et ex presupposita si q̄ spc sctī iusti
tu ē dut ī gressus fuisse / Si quis et zelo ī diseto n' ward
dia mortis ī trect et gt eos clamaret et occidet' presumptuosus
magis q̄ martire judicaret' Sic exigit quibz da grecos xpi
anis quas dnus an paucos annos ī petum ī gressi sunt cū
magna furia teplū et libros eoz receptos eos lacerauerunt
et suppeditauerunt dicentes oīa esse gfeta et sta q̄ unos stati
prohibuerunt et crudeli tormento gsumauerunt p̄ medium eos secantes
Tercio an xpianus sū pito possit muscheam ī trare
et grnelia decisioz et ressumȝ q̄ facit libros ut fenestros
ut lampades destruit lūrū ā spirea pane / unde salus iu
dicio meliari p̄ nō sit licitū quia tales maledictos et necessi
sicut nō uidentur ex omite p̄derere si porius ex ea displicē
ria linorae ut ex suplicia ponet hamar de ī tobilibz factis esset
si blasphemie ī xpm̄ et p̄uinciae ī fideles gritam' et ulta
ī eis emenda sequitur et ita sufferenti mortis periculo se expo
nut Exstimat ī s supliciū obsequiū se prestare deo qui aqua
arrogat renssum ī muscheis sarracenoz ut ī synagogis
iudeoz si de obsequio nō ē ī heid scta mat cā tolleret
synagogas iudeoz ut destruit se posset ideo cū filij nō
debet hoc q̄d mat tolleat sedare et ist ē iudicium de mu
scheis ex' gt quida miles sociū [illegible] peregrinacōe nec sit
sit ī palestine p̄tibz nocte equum ī quoda dinsoio oncto
cata est sena muschea ite p̄ de testud ine dog ī qua
erat potenter ascedu͠ sup queratu testudinis muschea
sunt et ī eius sumitate sarraceni q̄d esset potenter
muscheam sic et ferrimus et pilas ut prstatus noctē sine

q̄ uide d' q' p̄ 2 fo 11

262

medusa

vide pi cpmang
muscipleas ser

pfecto milcs

genos ꝓcubuit sup testudine muscipheæ et ꝓ forcam ꝑ ea
sceleratissimꝰ magicꝰ putꝰ mos cisus gestauit filiabꝰ et ui
dimꝫ dei si ꝙ obtuse cgit mꝰ uideo nꝰ ãpl'ius potuit
pudesequis si magnꝰ malis Qi et sceleratꝰ finitꝰ scimisset
uinci cpit timeaz mꝰ occisez ethnicis et ꝑ muscipheos
fieri colat deos tꝫ ꝓpꝫ gaudeaz dñi occisi edificare ihc et put
gscrici et fy cpit christianꝰ sic fecisse fit qñ christianꝰ
cacemis ñ nocꝰ ãpl'ius cinctaz cepuit muscipheos nõ destruit
si eas ꝑ cpit gscrcat et situ fuerunt ꝙ de mois celestis
muscipheos et ꝙ ista aptitudine nõ ꝙ rebꝰ mazz
qdã educcrcin ad gentiliu templa qua nõ aplꝰ templa destru
xerit si ydolis cuctꝰ cpit gstituerit Sepe legimꝰ
fuisse cãrectas cst illos ꝙ ydolorꝫ templa ꝺ gaudeant cecid
sit ꝙ de medusa fuisse fabulã ꝙ cũ speciosissima mulier esset
gaudebit ihc alia decacit sui spectacula omes nua solis flamas
si aureas dcc plãdõe capty neptunꝰ seu ea gaudebit ihc
pla minerue cuꝰ gaudeat pegasꝰ equꝰ natꝰ ẽ de medusa
ce ihabia minerua ne ignominia templi pricipia, mirecet
tulit ecclias medusæ mutauit cpugnacl et sic ex pulc
mostruosa facta ẽ Et ꝙ popeio arrisit et gnãꝰ ꝑ fortunias
subito fuit pgũ equos suos ꝑ petra ꝑ templa stabulauit me
ẽ ꝙ ignorat ꝺ ꝙ ꝙ nichil legit tracto de antiquis et
nichanaeis ꝑ fortunias ex templis spoliacde eis illatis et de
heliodori phgio Et tracto uide cstat an christianꝰ sa
ꝑ passit muscipheos ꝑ tpe nõ ad adoracl nõ ad ꝑdonaz
muscipheos ꝙ certũ ꝙ Credo si sũ periculo ꝑ gredi potuit
deatꝫ esse / ut nisi deuotio eũ et nõ consuetuꝺ impellet Dic
ta et picto galeã ꝑ gressu et egressu eũ meãto pt ꝑ gredi
et tracz decolarci et ortoz finde sue fcrig ꝑ muscipheos
ꝙ ẽ sue sepulcꝛ dauid ꝺ ꝙ fo 91 b galeã et ꝑ muscipheos
ꝙ ẽ ꝑ loca natiuitꝫ chꝛi maie ignis fo 224 et liber ferisse
ꝙ ꝙ fo 8 Qi ut nõ pt habere ꝑ gressus nisi cũ periclo
ut cũ guilty expensis nõ prendꝫ tꝫ fat ꝙ they ꝑ gredi
nom militꝫ et gadie ꝑ quinis uiuit ꝙ defidei nideli
cũ ꝑ dutũ habitꝫ sacerdotio ꝑ ducat Qđ facto est ma
malucy cũ veste et ꝑ dutũ unus sotꝫ eduxit usꝫ ad pu
teatꝫ alcij templi dei dñi esset et nõ ꝑ ee vellet they ꝑ gredi
ꝑ osaret militꝫ ꝙ precende nisi strꝫ paterꝫ nꝰ gnly finis
ꝑ de ꝙ reuerecꝫ ẽ ad nch gaudet ẽ liberũ ꝺ apposito
nꝰ nisi ꝙ timuit ꝑ uitꝫ quam cũ fide et sui ꝺfectacõ
dcy nõ finit dñicis at cop ꝑ liberũ nauꝫ et cuꝫsa ui

263

scandalizat ecclia
medꝰ muscipheas

de ꝑ medicina camp
ꝑ ecclianite

dcm ad templū illud ꝑ gredꝫ ꝙ nisi fuit baptatꝰ Qui scribit
nichi appetꝫ ei quo fabꝫ nec ꝙ sepe finisse uocatꝰ et
scandalizatꝰ dñi templi alleg medicoꝝ ãnatꝰ et gposcꝫ ad
meas apparet colesias ꝙ ꝓpendat qñ stabula bestiaꝝ
sint Qui ea med cõe ꝑ nichi de pace ut diuisoꝝ pncipiꝫ
ꝑ primatꝰ ꝑ meaz magnaz gfusiaz et ꝑ scõrum ꝓgressꝰ
ꝑ milipedum ingressꝰ gfusꝰ ẽ aide ꝑ spectum cãꝫ ec
sue cedamꝰ xpi sue pene absq de occe tꝫ hospitale
famosũ et ornatꝰ cuꝫ magozi mitrã et nichan
tꝫ regale pallaciũ Qđ dissimile ꝓcio et alicna ꝙ
xpi et magozi cũ iste sit soluꝰ ꝺ ille nõ ingenitꝰ dñi
celebi ille dñs ꝑ cenatꝰ iste dñs baby ꝑ cenatꝰ iste pũ sal
uador ille seductã misit ille ꝑ texuit iste destruxit
ille saluauit iste dapnauit ille recedunt iste ꝙ uenit
et cũ xpi templi occca ꝙphanat et despicit et magoꝝ
ri templi ornat ꝺ cedat et exhibit ꝑ Qz si misꝫ si ꝙ fiat
ꝑ petrũ apud grossamos ubinecas et sancacenos nõ est
fiat apud christianos catholicos ꝓpter qso nõ ꝙ passiõ cele
stiã sufficiat uocꝫ mundi intercamisce q ẽ capud a
cauꝫ orbis et orbis sit ghat dnacꝫ ꝑ ꝺ platinũ cõ
le ꝙ ore ll ẽ ꝙ ut uide qđ ꝺ de cae q ey mudicia ultima
salue secuaice a cauma ihc ẽ cũ saluatꝰ et mea sce
stanꝫ nõ ꝑ gratia ihc sanctꝰ eliqiaꝫ et tũ aude locus
q̃ celicty et desolatꝫ et nige ẽ nõ ihc ibi pmutꝰ ꝙ misse
fuit Qđ ecia ey sordida et capelle ornate sic violate ideiria
ꝙ ꝙ manato pallacio destructo et ẽ tegiali q̃ gnãꝰ ihc do
sceniciꝫ fuit abeo ẽ pulsi et alij subrogati subito cuctꝰ
ad cauma redit et ꝙma ꝙ accidit nõ ꝙ ꝑ cursio mee
cay ã sacra ꝙ si ꝙ nõ ausio christianꝰ Quo cũ sol pe
stare sub de fratꝰ magno cay ꝙ tore cay gnaret Qi ego
ecc sic se habꝫ ꝑ pũ ꝓpalicty multi celestis ꝑ capitibꝫ ca
tholicaꝫ ꝑ media fidei quia pt esse ꝑ alijs celestis ꝑ
corpecatꝫ ꝑ mundicia abusio ꝑ de ãnata ꝑ structuris
ꝑ vasis libris vestibꝫ pallis ꝑ alcis ciuitatibꝫ ꝑ edibus
sinepe pfecto ẽ cogitãe et quã ꝺ scis ꝺ ꝙpit ẽ cãa et
ultima una ex nõ plen ꝑ ꝙ altaris palle et sacristy mappe
et corpal et ꝑ uolucꝛ calicis alle et cucrale tota sor
det ꝑ mundicia ꝙ sacdos alleg cãa ex nõ possꝫ ꝓ ahoꝛ
cay ꝑ sua missa sũ sacrare nuꝛa nõ patꝫ scalc sine tabo
ualdã sordescere Fletus alleꝫ effusoꝝ ualet cucrale
et alia pannicta usꝫ ad putrefactꝫ ꝑ mundicias ꝙ ꝙ
nica ꝑ sua habitacõ sustineat Qđ se hemie ultimꝰ uideꝛ
casolnis ꝙ occũbit ẽ alleg ecclibꝰ macgati templi aspec
ty et delectabiles ey abitꝫ ut ꝙ fo 224 b ꝙ munda atcia
et quieta ꝙ ꝙ sordida et dacra ꝑ alleꝫ mundicia ꝙ deuatꝫ ꝑ
gcedentiꝫ ꝓcessus ꝙ sciaꝫ si ocatꝰ gestꝫ cũ quia dissi
plia intercꝫ nõ nisi sclarꝫ sapiaꝫ dñi scꝛipturꝫ et uicia ab
eis segguti ꝑ silcrio ocat Qđ ꝑ sitꝫ in deuocꝫ fiue scꝛ

263

dalu ut ḡuē t dignos fuerec ḡt fidelm negligerem et
nereuerecrez q ē ad ea ecclias meas / ām tñ et q̄ ipa
negligria t mel ḡ t ꝓnei pt quia cū sā fāmidra ga=
cōz et aliaꝝ sanctē ad ꝯ orb fidelm canaty tedit ꝑdō mi=
nare solli⁹ ē ea extraneā templ ām amundo d̄ctiles ꝺō
q̄ ad pūq̄ nō q̄eūt cū tota diligcia extraneē nūdiuā
sectāt ꝺi et xpiani illas t mūdicias ad mittut pt nere
uerecrad t temptū quō abusio ē sūt pl q̄ quā qui put
xij dauid abusioēs ꝺna parit nereuerecrad ea alterē

Halatz ausūle betgel et templi templū bt mdc
q̄ noiant salomonis t cath ḡnis t arca aene
arca aene jebusei t alud ḡnde templū cōm
p pulcra ablanga ad mod cameꝝ mēse p ara
q̄ excedit templū salamonis t magnificēt la=
gam cāt nauē et ē plubo tecta et nitēs p tenuit fenē=
stris illustra de die / noctiby nō ostigebat ēo accedēt lam=
pades q̄ia t mansiōia apud sarracenos sanctissima ḡheis
et Gad cauy ḡstruxerit et qñ ḡstructa sit plane ignorāc
nō paucī alaq̄ ḡscptū ✠ ꝑuenit me tñ t dubitatū, mact
qñ xpiani cā fecerūt ipy ultimā ciuit sctē ocupacōz
tepe barnard regis petri q̄ia fāma r edifiy q̄ditos ꝑ
Qreat cā a xpianis ḡstructa sit fāma templi q̄ morant
salamanē manifeste nō stat q̄ a paganis t ḡstructū nō
cadit t sensū prendet, xpiani q̄ nō templū sit de gelenaco
structū sūt solet scribi pegrinis sic pl sūpt? fo 24 q sit
mec ḡor de quo loq̄r templū t no misi q̄ xpianos exc=
tū mdā dñi expisset ciuit? sctz / solumcmt mota templi
dñi esse cōa cauy libz ḡnitalij q̄ Garcez cū cacciret
ḡstructos cā abuencacz pūt nouā et templū et pūsi=
cacio ē ꝑsōa quida noiant cā cauy ꝑsecutaꝝ maīc
libz ḡnis dalij sacrat dissentiūt put templū salamo=
nis et templū dñi dicunt quō esse templū salamo=
nis templū salamonis / dalij noiant cā portion salamonis
fuerūt cā dñi templarij sue officia peagebat ḡ mō
dicta ciuitas stat sūt templū salamonis / Qnb illa cā ḡ
structa q̄a subtracta mirabilis ecclia et testudinata
sit q̄ de equis cauodē t alij posset locari ꝑ hoc edifi=
cū sūt sūpt pl fo 124 b de mitgata ✠ Aliud templū
ipe usta duo ꝑa cacciēt expulsis modernis saladinū la=
cedse lapides 88 De hoc muschleca habes sūpt fo
122 b //

De ecclesia ꝑma xpianoꝝ t ꝑfectu q̄ credat
fuisse t mōte syon an templū dñi sepulchri t q̄
t capit mādm de igne pascali

dlij dicut cā templū zacharie illi ni=
dalij q̄ tenet q̄ ibi ihc occisus
fuit ꝓtestata ꝑ zacharie pre=
capt

'262'

de bam r de malc
ciuit a templis

Qdā de sepo ciuitatis sctē ꝑfectū penē de pedet
a duobz ḡnib templis s. bergel q̄ morant salo=
manis et anastasi q̄ t dñice ecclesie
ex quibz ecclis templis de ciuitatis bam et de ma
lū euenit teste t sostamo q̄ de q̄ de bam et
de malū ex templo dñi t templū fundē sic alle
gat t summa de platea cōz l. s. ac ḡ bam ecclesia ciuit
ꝑfectū destructo et sepo restaurēā ciuitatis ḡra et exalta
tionem et de pdis ex templis vult tā t ulterius q̄ t mouo
testamto usq̄ ad hoc tpe Godie ea xpiani pareā ea=
cet q̄ saracenorū dñacionē t ꝑfectū dñi nō t templi mem
bri sepult patereat mōt libere t gecssū et egecssū sūti=
mōe sūt ex utrisq̄ et ex utrisq̄ / ꝑcer saracenorū ea
esset q̄ xpiani esset dñi ciuit sctē si templū corp eis dimit
terēt q̄ ꝑtim t quē xpiani et saracēi ꝑcē ec nō pot
passa t missa ꝑfectū pat et porte obsidiones dilectiones dis=
cipulorū ir t quietudines maiarcos q̄ dñi mundi ciuitas
sūt cū pt dicta zely dam tunc gnedit me et sū zelus
templi q templis gnedit demonstrauit, ut gnia nit ꝑfectum fet
ut dicty ad q̄ ad quē t dnicus mōs remaī tā cendelit et
tenebat dilatā esset ciuit? dlā q̄si iudei nō obstinatissio
zelo templo ꝑsecuādo ē pugnasset q̄ zelo eōm exē citū
fūdat et adiuā existimatiōm gt secunt? et templū gestabat
Dispersus ad ciuit et templo p eōm ꝑsecuata cecidit
ciuitas dauid t mōte syon q̄ccc et ꝑtialiter ea dā
at ciuit dauid ydumee fideles cū3 tpe aplorū ḡstruc
tū t loco ornatū dnicū crucē t q̄ dñica pagebat et gesta
ac doctrinā celebrabat et de fide ōdinabat cū corp dñi
sanctū et Crisma ad ꝯ mūdū ꝺbat tractū hunc ē pugat
cōm sctz stephanū necnō dñi arcanū sanctū t officia et postea
t ea sepultus pg t nicodemi hec cū syon mūdi passa sunt cuius
ctūmini nō subtrito ē sub helia adriano nō sub saracēis
nis si ille a tpe cpli nō q̄ Godie nō misit dñi templi pauca ā
nis quibz eam t ꝑdecos seruiebat qñ secum cepit dnus ea
fideles ꝑmuti a ꝑfecto nisi nigrecet a ꝑfectu nec malis
iudeorū t malueret ꝑ ꝑ stari pl. de ꝑfectū eam ꝑ t mōte
et cū syon ea ꝑcer ꝑ dñi gor t seque martis de igne
pascali de q̄ sūpt fo 131 a recedit t cū syon t chorato sui
se si quis tpe nō legerit si q̄ anno dñi 192 an gstruit
magnū et an gelenā an sctz cenef t nicolā erat necessitas
cpus ieōsalem qui dñi t sabbato sctō pascē ad officium q̄ age
dā peragebat mutatū ē ea q̄ an streas q̄ nō esset alea nō ꝑ
lectio nō t lampadibz ardentib ut vir sctz fideles fide nīa
sacris ꝑpat q̄uicere aqua sibiq̄ defuerit. Qq̄ nō sibi
allata pg arcas tenebat et t sanctū lampadibz ꝑcep ē ut ec
pstet mireo et sctis t medio q̄ē ut q̄ natūa aq̄ t olei
ꝑgrederet accensa ē et celitz accēse lampades spōtanee so=
lito claiare ceddat ꝑhor mādati finem fuit tpe paganoꝝ

jn cepro agnos
pascalis

subiectione ipsa et severo imperatore qui fuit ante constantinum ducentis xxj
annis post hunc ante ipsum fuerat intra sancta septa ierusalem et mul-
titudo plebis christianorum ut ipsa non sine extra quamvis extra sancta se-
pulchrum modo esset fabricata Et sic tota sollempnitas erat a monte
syon usque ad edificacionem templi dominici sepulcri de cuius principio
nunc subiungam De principio templi dominici sepulcri

Locus crucifixionis et sepulture domini ihesu extra
portam civitatis ierusalem fuit sicut patet supra folio 18 et adhibi
requiebus locus ab exordio quam plurimis celebris
habitus est dicunt enim adam protoparentem nostrum ibi
fuisse sepultum et inde depicto capite in pictura domini
hoc quod ... sepultura ... translatum ... apud
pictores in oriente consuetudo ad crucifixi pedes ade caput
depingunt, et post hunc ... filij ade locum illum intra tempora
venerabant et postea ... phani ibi ... habe
... usque ad ... noe / post
... qui et melchisedech ibi habitans in
loco calvarie ... pane et vino et benedixit
... loco ad ... abraham ... annos
... iudei ... ad ...
locum ... et gentiles ... locum visitabat ... in
medium ... ibi esse ... ut patet supra folio 114 bis ...
... loci ... folio 114 et folio 130 ...
fuit et locus ille ... usque ad tempora ... gentilium
qui ... iudeorum ... ibi factum ... dissiparent
et locum ad malefactorum ... deputaverunt et ...
abhominabilis factus est locus sacer iudeis
... adventus ... in vita sua lo-
cum mortis et sepulture sue visitasse ... locum sacrum
ostendens quod tandem morte et sepultura et gloriosa resurrectione
... et toto orbi venerabile fecit ... domini ascensionem
... virgo maria apostoli et ceteri fideles cottidie locum visi-
tabant et vestigia domini ihesu deosculabantur ut patet supra folio 143
... quod sanctus iacobus minor primus ierosolimorum episcopus
ab apostolis ... sibi sede et habitacionem in loco re-
... fecit ... celebravit ...
... in symbolo posuit ... cru-
cifixus ... passus sub poncio pilato crucifixus mortuus et sepul-
tus / Deinde post sancti iacobi martirium anno 42 alij dicunt
44 a passione domini ... iudeorum ... civitas
sancta ... destructa excepta civitate david et ... accide-
... calvarie et ... dominici sepulcri ...
... et custodes regionis ... ipsum ... post
... ierusalem
et locum golgatha ... solita visitaverunt ... corum
et templum ibi ... custodum ...
... loci ... disposicione ... habuit tempore
crucifixionis et resurrectionis christi ... sanctus iacobus
... ibi factorum ... habere Et

Ab principio mundi fuit locus crucifixionis christi sanctus.

Et scriptor crucis fuit ibi collocatus ... ymolabit ... principium ... abstulit ... 18

anno domini 33

anno domini 42

ultima vero templum ibi fuisse constructum et dolore habebant ...
... ewangelij de passione et ... domini Credo ... christi-
ani ... loci disposicionem si adrianus imperator
... cesar anno domini 119 ... in ierusalem ...
... christianos et iudeos reedificata ... iude-
os ... et ... expulit et nova
civitate ... extra ... et ampliavit
et fossatum ... civitate et locum passionis christi et ... sept
... complanavit ... reliquit et ...
... cum locum ... ambitum civitatis quia ... locum esse
... christianis ... gentilis erat et ydolatra vo-
luit honorari ibi deos suos et ... templo ...
... et sepulcri dominici ... in rupe at
calvarie ad locum ubi fixa fuerat crux sancta locavit
statuam veneris ... et ... dominici se-
pulcri posuit ydolum ... ut locus
qui fuerat christianis celeberrimus fieret ... exosissimus
Permansit autem locus ille sub ista ... annos
... usque ad tempora constantini magni et sancte helene ... 109
... paulinus ... volume
... Anno domini 313 ... constantino et
helena ... crucis ... ierusalem ...
et locum mortis et resurrectionis domini ... et ...
templo ... ydola ... et templum fundi-
tus ... calvarie et petram sepulcri mundavit et
... ubi preciosum lig-
num sancte crucis ... in signis ...
ut supra patet folio 114 et folio 115 et folio 130 ... ferisset
... constantino ... misit et ... ierosolimorum
episcopo mandavit ... in loco illo sancto celebre templum ... ma-
... helene ... et ...
plum magnum ... preciosissimis ... quod
... et ... iudicabat preciosius hoc templum
esse ... in ...
... templum ... habita-
... in ...
fuit sedes antistitis de syon et clerus et ... ibi ...
... fo ... ibi ... est
de igne sancto paschali; ... in die vigilia paschali ...
esset extincta ... per totum templum deo ... orantibus ...
subito fulgure de celo cecidit et cereum paschale et omnes can-
delas et lampades accendit / hoc autem ... singulis annis in
sabbato sancto pasche accidit in templo illo et ... apparuit
... fidei ... tulit / Erat autem tunc
consuetudo ut ... ignis per totam ierosolimam ... sancto
sabbato extinguerent ... ignem accende-
... nisi de templo ... in templo et
... celesti igne ... divine
... lumina accende-
bat et ad alias ... transmittebat ... ex-
... et ad ... portabat ...
... autem fuit signum divine clementie post ...

Cesar adrianus 119

... et ... sancti ... celebrant locum

313

ignis paschalis

264

vitio prem de qđã mõcho facto ybuto a q̃ intri dñtiõ euãgla
acceptũ dñi acquieuit tẽptatoi sub ipe pictatis dñi sodat
t egypti et t redit t pñicatoz ex eo casu intri valde pe-
desecta festrauit et septm t arctissimo cellulo ẽclusit
ostiũ obstruxit nẽ ẽgd ad se t occidi ꝓmitto si dic nobis
cũ armis ꝓcubuissez aptat sua ẽgressos mihi az dñi
ipe magi de salute sua ex diuina mea ꝑsolatiõ sit, scit
ꝑ delictu esset ei ẽmissu. Dic at pase ipe mortuo re-
posuit eiq t cecidit nomẽ et oleu ac lucernã pe
et ad aeoz deuotissimoz gũsit. Hoc ꝑ mag a deuo
toz ꝑsolatoz qui t hac sanctissima nocte vigilauit qđ est
baptisma celesti igne illustrat in nouo fidelium ꝑsolatoz ad lã
et tenebroso habitaculo celle mee illumia et cetã dñi
aeaffi cũ mag ipe accessit leuauit apostu si lampade accẽsa
dña ad uiet cũ aeaffi accessit a dissecto apostu lapadem
doã aedẽ vidit accẽsa eaq decasa igne q lapades pe
triplo dñi sepult accedi solebat t pectus q porcus anno dñi
ccc xciii mense martio epo ieosolimit ap arcciam cũz di
pulozi t sua ꝓtez transeunt et ex eadem epm ieosolimoz de
cathedra et cete ordinatu deposuerat cunctis arcchi dijacet
gstituerat sicq statu sanc ecclie ilibatu seruat et pbis annis
sedis ill galgatana cũz regeret cui sua ꝓsidia t ꝓuidẽtie
decent celebrata fuit synodo q nicena ꝓpter gstãtiu pos
ieosolimit et t hm auditio plenit arcciamos ut ꝓsuasus ab
cio deseruerat ad jordanẽ et statio baptismat fuisset ab
arcciamis ac si baptismu susc̃ solueret t effectus fuit sicut
spit septm de gstãtino q ego anno ido esse gestum ab arcci
anis ut ꝓtẽsumptori imperatoris t infamia solidaret. Et po
tuit esse ut descenderet in deo et susc̃ ad jordanẽ qđ et apud
genoos lauit t eo suo ꝓfecit pegrin et ex eo accepit ar
cciam cognoscz gratiã imperatore esse et baptizatu. Huius
dñi ac arcciani illa cũz cognoscit regis q dñi t ecclesiis
cognis ad pascalia luna sue subcatholice fi solebat. Hoc a
ceteto cognito captiu habet q qui t romana occidentali
aeã sunt scissure et dissessiões q ex sepulcro dñi ablatu est
catholicos t ut gẽtiles ut schismaticos ac sacerdotes tyrãos et
ego fimit credo si, gothie cũa occidentalis unice q singula
dño et bello sepulcro dñi possidẽ possidẽ. Hui ego arcciam
illã sanctã cũz gubernaret et passim catholicos cognosceret nõ
pegrinos t dñi sepulcri t eccie ad mittendi et ab eis cathli
cumicidia fieret et grauissima litigia t arcciamos et catholicos
gladiari sacerdotes gr̃ christianos illos et istos de cetã circa

323

Arcciani cũz sanctã
sepulcri regerent

dñi cũa arcciani
pari scissuras ori
entat gentiles habit

Arcciani capunt
sepulcrũ dñi

264

vent et occidebãt sedicias eos cathlicos sũ gẽtiles d̃ietim ex
pulerunt ipaz at dñi sepulcri cũz impetu destruxerunt
sacerdotes ejus nõ diu mansit illa desolatio nec occ̃i cathli
ci arcciq cũ ceteris fidelibus cum suos do corpi adu
tos ieosolimã expulerunt sacerdotes cũ arcciamis et cũz
dñi sepulcũ reedificare et structuris cingi ẽdificare ad mi
tabat core cathlici dñm magno cũ labore quia decenti pote
tissimi fuerat sancti porbis et epi deiri regio in principes
pfecerat ꝓbis habuit at q̃ despensa gẽtilis orbis cũ accio
ppositio alexandrino q apud alexandriã t sanctos discipulos
et orthodoxa fide secutus comarch t despare cũ filio ad cruc
et t effodiõ do preciosa sua ut gẽtiles ibi crucifixerant com baptisme
grata ut cum ieosolimita ab gesti illa nia cepit pullulare sac
tus t dño et plebe t toto orbe accepit crebre p successiones annos usq
tepa hadriani imperatoris sub a qui ut gstãtini imperatore qui re
gnauit anno dñi 313 et hierusalem qui anno 6 ll regnauit
florentes illustrissimi et fortissimi uiri et cũ ejus piissimi
et pretiosissimi gẽtiles q̃ pia t fuit arcciis et sacerdotibus
illud sanctũ et pretiosũ de cruce quod ut sanctos tres mirifices ordi
ut secularis tabula pmedio allatus duxit imperator florentes
eor cũz ceteris dignos ambrosius augustinus hieronimus
reliqs doctores nicolaus antiquus magnus leo venerandus
papa paulus primus gemitus paulinus trecentesimus cum sibi
lacius adhamasius macharius nicolaus egyptiacus et alii gemi
te tuo exaltat q deserta egypti arabie palestine et libie dñi
gulis at annis gfluebat denarii christiani deuotissimi mundo
ad diez sollemne pascha ieosolimã intri tu nõ ut ipsum tum fuit
nisi oculis cognis celestis t virgilia pasce ãnuntiat venerat
et pdigni t die resurrectionis dñi t multe alacritatis fuit ppl sup
fo 129 Jerusalem ex ore tuo manifestat pdigne locum illum
manifestione no desijt intriplicibus signis eum dñs qui
gelistinolyte matheus lucas hadq no ille dauidicus habitq
sectus audit agnus sepedictum de ore descendẽ et templum sepulcri
dñi qui intra de eo silebit t suo pegrinatorio de agni at tur
epitalium christiani ppe agnum illum pascalem ostendebat
ecclie tue sancte et reliquie reliquie a sancta helena ibi nec
ditate cum legno sancte crucis maiq egyptiaca ad quem peruenit
cũ aliis t petrus asserit se ad inuidendã sancte crucis si ad missi
nõ fuit quousq̃ cruciatus mitte cognit ut ps t eq legenda sunt
ps duos imperatores gstantinus et eraclius regni culmina
suscepit iulianus apostata anno 363 hic t uidit gle isti et christia
nos ut deos adorare iussit et expensis dñi ieosolimis mi
sit ut t arcca arcus templi edificaret ꝙ in paucorum gloseie
pli dñici sepulcri qđ pmissu nimis illa magnalia dñi cũ
quibus gfuisse ab ope cessãe coacti fuerant ps sancti fo 129 dicere
Anno dñi sexcentesimo nono sancte quit t ecclie singulariis
sancq ordinibz recte ps qui colledo gentili ex tractu egyptiaco
fracta et palestina desolastauit ps sancti ordi, modicis annis

266

anno dñi 341

expulsis arcciamis a
dñico sepulcro

ordy arcciq gẽtis

put gstãtini et Heraclii
diem finit tempo sanctis
ps salde pacifice

signis patent

3
iuliani apostate

cognoscit anno dñi
609

Expulsa gẽtis arcciana ab ecclia ieosolimitana pax omnibus fidelibus reposite ad sepulcrum dñi
floruerunt pax ac sanctus fructus et ubique latissime ieosolimitanis et beatissimum desiderium
et ecclia ieosolimitana matrissima atq̃ queritissima omnis sancti ecclie salutare typici egyptiaci
seruens ieosolima in templo sancti sepulcri dignoscit in gẽtiles orientis et dignatis solis
ecclie ieosolitanis et dñi dñm et sancte passionis mysteria sancte ecclie ieosolimitane
sanctificabunt patres ecclie ut gloriabantur habebat q ab egyptiacis finissent admiratus occ gẽ
francos qui gubernant, cum audiret ut sanctis gloriosi patres et gressi ad dñici sepulcri ad sanctum
altare recurrebant ubi ejus locum ieosolimitanis in patriarchium gloriosi ieosolimitanis ecclie
primatus ac in omnibus et fidelibus sancte ecclie ieosolimitane hodie gloriatur et gaudet

* pg anno ante christi dicta sancta ieosolima per sacra scripturas dñi ubique nominata et celebrata fuit et inhabitata et
habitata ac in omnibus et fidelibus sancte ecclie ieosolimitane hodie gloriatur et gaudet

guido archiep. Sebin.

nis legibz oppositi pg interpt at ciuitatu suppressis, iugeq ipsius
judeca sotoz ciuitate Jeretum expletu Jeronatissimis ostiamis
sedit et cepit et ea trigitamilia Gotoz trimit qz capa
leo adomissus accipit et eos ducat ostiaoz tulit cotoz trino
te matrize pe Jeretum suspeliunt ut Gali et ea hij et supa 24a
ceteros at nobiles et illustres captinos et illustrigt qo
tatt setz ea dissipassi monasterii et gressus e triplu dnio septe
trio auccis et clusa dui posuerat ea ad triplu Destructoz ma
ni mittit pstipulatis qda dna ista exequte dm expletuit
q pcuntz ea suis a capta Destructoe restituit et ea spoliis et
Sabatt ecclesijs et ciuitate misit filiu suu ad pces equitatus
tricidat et dui getes subiugaret et cotoz vastatet et hij
ptpato gcessit et uicit ut Gali a cadtrate setz ciuitatis
at uicto et [illegible] et pet satisfo et regnis restituti 6
setz ciuitz et zacharia epm et oto captinos et spolia ea
lit et Jeretum et Brentu triplo ut uerbis expauit et ostiamis
restituit odmos anis suu cautionis ecclie Ostentat ea ciuitos
setz deoz annis et desolatoe et missiuis Heraclij ea esama
[illegible] et ystatinopolim redijt et uicissim uita Duce coepit

orth marchioni

Da tepe marchortz Dijalogi et cenatz pogenitz asuadei
fratis Beliasancti satyre zecepto ecclibz fusis mudi
Destructo cate Dextra falsipropheta antipp et antipnus
gplemtum Jesu accepto Damasz legiq sciato fidei mar
toriz falsitatis q digna defensu sata ostentare cepit ut tople
cat bestia illa Gog et Magog ecclibz et detestabilis q solo exit asoz
an. 1146 et 1510 illa mala bestia eccliaz semuit et uicit
uidet Heraclius trimuit ne e gressu Jeruslimam triplu dni
ri sepulti Destrueret et uenit setz Jeruslimam ord exhibet
pcuret marchortz et tulit setz crucem et hij sata et proosa
De triplo tustulit qz ea ystatinopolim quia Destruebat sepul
se et sotz marchortz illa tustlatio setz crucis facta fuit anno dm 623
Marcho pg hoc marchortz Heraclij et qz fuit successor Jamor
fulius tpa cathap ciuitate Jeretum cepit anno dm 634 et
ea ciuitate edificauit et quatz muschetas et sacre actimis et
lucas Gobie iguari iuuant triplo Salamonis Dei templi supfolo
alligauit et capitol archiep et triplu Salamonis Dei templi
maxime marmorea pcia ea qz sancta crucis qz aduc aptatur
qz dni triplu et Jeruslem dnia qda dnatz pcuntz destitit a tpo

623

De marchortz dni ysaac qz ar legis mide
i pcipijs li 2 c 39 et i 2 cronic fabri
et i tractatu de exordio de scribea
rios ecclie dnice et dicit de quibus
fuerit ibi inde glo quo marchortz fuit
multipter dictus et scitis qz de exordio
scriptis legi c) i f fo 291 b

sato et satt benigne se ad ostiamos habuit et qor
qz semp cauij epi ostiamoz pietate et mansuetudine cognos
cio utebat et triplu manu gstrenuatoe Ex hijs pz qz triplu dnii
sepulti recepit et qmo annis stetit su triplu qt manant solo
manis Quinisset ego Hamac dlc ostiamos i suo triplo do
seruire et sarracenos cogit i alio triplo marchortis lau
dacis, 3 du ea cat ptos gentilis marchortis retinet assue
ty ydo aptebat eos cogere sibi Quesu ego triplo dnisse
dissuncat et Jeretum fuit orte put sarracenos ostiamos
et Gualbat sarracenos ostiamos mitig a glz Guarmity sepe
liendi fuerat pp impatarecos anno dm 610 gstrinxq
trigliz nisi esset pessimus tus sepulcros labauit ciuitate setoz
et dnicu sepulcru ab assiane saracenos et Ex pg ei gstrinxq
et regnis malestiab tulit sarracenos i Jeretum et alibi q
si ostiamis i festi erat dnis tus dni Jamis sup Jeretum tenue
runt sarracenos [illegible] n potuerat fugu ostiamis
toroes mei tollo a ciuitate setoz Anno dm octingentesimo octa
uo regnu carolo magno et ostiamissimo erat ostiamis
Jeretum et a toto orbe tribulatoe magis sub pgmatoz jugo et
gemissoribus postulabat auxiliu a gstratino sexto dei, mora
pmpatoe gstratinopolitano et ab hijerusalem ag nece eis quia
grecoz ostios et ptos debilitata nimis fuerat auxiliu ibu
setz suis caritatis gstare no potuerat Da tepe leo ppa iiij
xcatu magnu sacroz ecclie q suis meritis eoz ijo romani
pmpij dignitate q qui get sacre dnis a gstratino magno
fuerat amissa etate na nimia uetustate oblitterata magis
ea sublimauit et pmpiu accideri restituit Carolq at au
gustz appellatz pmpatorem no dignitate Il suscepit et pmpa
uit annis 14 unica gessit i toto tpe a pe orbe succi gentis
gmanis glaz et honore attulit Erat ei carolq alle tgento
nicq sex marte pz q ei uenia a dnoe e placet electi pde
ctatum a dre i tepto aptos sedes romani pmpiu i pfandi mpij
fieri carolo a gdece tustulit i gmanos set i appa. ihc dne lapi
ei Jeremie q ei cata roma optimet alagolaos peoyt ppa
augustu a gstratinis et leone essi pmpatoiby gstratinopolitanis
et ei ab mallet preeminari erat eo nomine tustulit pmpiu i
carolu magnu filiu pipini q ppa substituerat ludowicu regi
fuerat q deposuerat ungustlato at alla pmpij a gdece i gmanos
facta i anno dm 116 et regnante at carolo audita fuit seo
solimis ad fama utuf ei ostiu peraccepta seo solimitag pbli
dictoe i regnu subiectamis ei misit dnicu sepulcru dnici
et loci caluarie et patrarq omniu et inde ad ascensionis ut hij ei
mitig pabis 18 cccxxx i eo tempe pg ei pfuit exercit pagan
gt patriarcha seo solitanu [illegible] sathez ei ab ipe ei ut ei
ei suis decet ostiu amicicias gstratinopolitano et pmpatore
gstrapoli i remouit pannos a lungi pmpatu solicitq esset de hac
re visio i sopnis sibi apparuit et ait mentiq fuit q ma pz q
carolq magnu liberumq esset Jeretu et dnicu sepulcru

1261

anno dñi 803

reliquie brachii magni

aquisgrani

nice religie

ẽstianis ẽstituer ẽ mpator ego gstantin̄ misit p̃ sctis sepulcri dñi
dnos damos locis crucis magna angustias amisi sepulc et ẽsti-
anos gl̃ierer ẽ ut legit Lotharij ẽ Magr et colleto
gidi ep̃i scriptu ẽ cu turcis et sarracis mor cu tusdrice et
anis pstat de multis q̃rum exp̃ire ut dñor sepulcr ẽsti-
tatis q̃ra magn̄ legim̄ sct Gabriisse p̃ma ẽ pagnos scribit n̄
eos de jerm expulit ẽ ille pactis cu ẽstianis gdauit
q̃ra ar tata pace ẽ eos fuisse multi anis ut si deu miantis
ẽ una bestia defecisset de populi scrinis ẽ treag imisset ad mille
ẽ ẽ alia bestia ultra depun̄ n̄ capiun̄ n̄ fructu eliete
eos passe fuisset pace ego sit ẽ pacta et cum jcosolimita-
nis ad mare alexandrie caroli ad sua ẽgrad nec gstantin
poli ẽ et magnifice suscepti fuit ju primu ar labor obtule
runt ei munera pciosissima aurei negotiu a lapides pciosos
et alia gnp̃ sibilia q̃ cu ẽspuit dicer esse ẽ decor mun̄
accipe gloluit q̃ p̃ solis diebus suscepit amice dñi caroli
ẽ accipe postulauit sibi dari reliquias cu aliis rebus
dederunt sibi spinas de corona dñi dicun̄ cum sete crucis
et plte ex mostra ẽ cui Gudricu dñi caroli misit gte ma-
gnifice pfecta q̃ cu ego fuerit quesit ab eis ipsi pij dñi plte
sarcu lingt q̃ latg dñi tulissent sunt et brachiu sti sycarii
et plte alia accepit, scz dlc magnifica ex marina dentate
et plte madere ostendit sic p̃ ẽ spelg brachi ẽ q̃ caq̃
alemania debulit ẽ equitate sedis sue aquisgrani et ju
corg libi ingnis q̃ edificaret collocauit q̃ ibi Godic p̃
quas Galcu et ostendit de septimis ẽ septe pin
ad q̃ ostensiag ẽ una mirica q̃ fluit sedelin inter ẽ et pri
pue congaci ad quem nis magnis suis suas exhibuit et
ẽ aquis ggregan̄ hos eliquias c̃ pcuidi anno dñi 1268
q̃ dlcs ẽ reliquias obtinuit ẽ cuia sua casq̃ deputauit
q̃ ecia pprijs et Gab cu imperialibus ẽ signis pciosissimis
ad locu electu impij deposuit, non nisi apud segadunu
q̃ ẽ nicelberga repta Galcu et anis sequt̃ ista ei
pg̃ssi nis ostendit gorette ad Gor magna Gal mitte
ca nisida p̃sentat anno dñi 1286 dñi tarate dñe esset
sacre pnicie, nisi capitulis dñi ggregati Gabriuerat, nobis
illa ẽ signia nisidia palpada ẽ deconsulata put̃a cum
ficu dñi sancti esse Lucce dñi et q̃ cinctu illi singulis sacris
gre actib̃ ipis, nobis p̃ singlares dñis ecclesie obtule
runt ibi ordinis et capitulis nris ẽ posuim̄ pciosissimis au-
ro cu gemmis coronis caroli et sceptr̃ aureis ẽ pannis aureis
coloreis aureis et octis imperialibus ẽ signis ẽ sua casq̃ septen
trionis q̃q̃ duxe austrie, ne principiis filij magni ducis
Boh ẽ reamirate regis electi ducat et trib ẽ signijs sacris
ẽ scripti ẽ ecclie Lucce ypolliti me cu ingati p̃ mu ẽ cu
gatacu meis ẽ ista jca salma recu ciebare ẽ pg dissen-

carcoli magni aquilg anis ẽ pace stabit et occidentales
sui ei guarnire ad loca sctor ad mittebant n̄ pagani q̃ccq
nu jcosolimitanu tenebat, aduenientes pegnos ẽ festa
bat, nu et ẽspiterent carcoly regnu ẽstianis n̄ cu sibi
subiccrat si tu pace ẽ ẽstianos et pagnos ẽsamune
ret q̃ diu durabilis nō erit obstate tu pace cu magnis
turcnis occidentalis loca sctor cotidie q̃lustrat et nocibiliq
ẽ cum dñi sepulc dñarebat quia ultra Gasperu gladiis
ẽimit et mos ei erat Gospitalia n̄ deq cum latina
si cum sctis sepulc et alias ecclesias grecis ẽ officialibat
Accidit ar alios dicly q̃ mercatores de apulia quesita
p̃ regnum mercem q̃ crebr̃ pus nu nouerat lucrarc
di causa alexandrie descendere q̃ cdem fuisse ancllanas
sct̃ p̃ l p 118 a x̃ps mercem trag̃ pcosis de turcorum
ad regem egipti q̃ et acalon palestina ẽ judea gubernabat
dex ar allcoly nam ut mercem mercatibili illis grata ẽ cos
pcia grag̃ q̃ petiuit se pstituen pdicta, pcepit ego
et abhominat ut ẽ jerm ẽ quacu q̃ loco no
luisset ẽstrenue posset Gabitatu q̃ p regnis latinor
Ecclq̃ cu janua cte amice ẽ mercedis edificaret
redderem ẽ gande libe mihi regnis et abbatie ac mo
nachis latinis pmposuerit Et quia latini ad frequ
nabiat q̃ ad sctm̃ maiag Helalma ẽ trag̃ dicta cta mi
ad sancti sepulc sita a dnico sepulcro c abbas ap̃ et nobili
uiri religiosissimi macrin cu eis̃ pegnos ultramarinos
ẽcipiebat et quotidie tabulat Confluente ad mille pcg
nos ad mag et mag ad vici quos ẽcipiebant ẽ de mostr
ẽ domu hospitu sctor no ubi pot patere est macbat
et no mq̃ a sarracenis molestabant et desertu pacta
cu monachi illi ẽ socata manu adiuuit pegnos edifica
uerat ipe sim mostrem ad mag̃ cte sctor sepulc mostr
alius pcinaz ad sinistra ingtu ẽ gdiu et ẽ illo ẽcipe
Cum interea pegnus et lux treactalem Gregq̃ fratu ẽ pegri
nor ad terra latin medio gdiu ẽ jerm tepe pagnor qui
cu eos ptibz alijs angarijs Gabat et loca sctor visitare
no sinebat nisi pace pecunia ab eis emerce sct et Godic
est ad stetit sic eos ẽstianos alt certo tnos a cacili tepe
usq ad tepa Gemecio pmi q̃ tepe tnu dñi 1291 q̃ succedit
quida Gr̃ neq̃ ẽ strenuus dijabolic flagellu ipi ẽstianis
dissipato sctor sepulcri caliphe Babiz ecc egipti q̃ p̃ocet
gredum fuerat p̃ carcoli magnum ẽ ẽstianos et saracenos
nos pcatis de terra tulit, hic matrez Gabuit ẽstianam et du
xit factis finisset saracenatus seruire cepit ẽstianos ne mi
serce mat sarce et ipos ẽstianos cepit q̃ pellit ad alienigenas
fidei et grauissima a tributa eis ẽ posuit ac pbis nobis
molestauit q̃ Baritabas ar q̃ ẽ ccristianos crudelitas pa
dicebat sibi q̃ esset de sanguine ccristianoz q̃ ipius ẽtu
dabatur ipe mira crudelitate ẽ eos sentit et fratres ostendit
se nō Gabe gutta sanguinis n̄ motu affectionis a ẽstianis

mẽcatoꝝ latinor ẽ incita ancllanas

qd ad sctm̃ maiaz magdalene ducta

Calipha primus q̃ papa

1268

Ciuitas sancti Sepulchri ab Helena edificata destruitur et solum ecclesie restituitur

10 cap

Quę cum ita se haberent, ecce subito nuncius ad regem Francorum Ludowicum venit, qui ei nuntiaret, quod Turci Christianos in Terra Sancta nimium conturbarent. Quo audito, rex Francorum, qui ante hoc tempus crucem assumpserat, ut Terram Sanctam visitaret, et Christianis auxilium ferret, cum magna militum et peditum multitudine, navibus ascensis, Acon civitatem Terre Sancte applicuit. Quo audito, Turci, qui Christianos in Terra Sancta nimium conturbabant, ad regem Francorum Ludowicum nuncios suos miserunt, qui ei nuntiarent, quod, si ipse Terram Sanctam relinqueret, et in terram suam rediret, ipsi Christianos in Terra Sancta pacem habere permitterent. Quo audito, rex Francorum, qui ante hoc tempus crucem assumpserat, ut Terram Sanctam visitaret, et Christianis auxilium ferret, cum magna militum et peditum multitudine, navibus ascensis, Acon civitatem Terre Sancte applicuit.

duo templa Galene et quod Joachim fecerat

nec ℓ

Quę cum ita se haberent, ecce subito nuncius ad regem Francorum Ludowicum venit, qui ei nuntiaret, quod Turci Christianos in Terra Sancta nimium conturbarent. Quo audito, rex Francorum, qui ante hoc tempus crucem assumpserat, ut Terram Sanctam visitaret, et Christianis auxilium ferret, cum magna militum et peditum multitudine, navibus ascensis, Acon civitatem Terre Sancte applicuit. Quo audito, Turci, qui Christianos in Terra Sancta nimium conturbabant, ad regem Francorum Ludowicum nuncios suos miserunt, qui ei nuntiarent, quod, si ipse Terram Sanctam relinqueret, et in terram suam rediret, ipsi Christianos in Terra Sancta pacem habere permitterent. Quo audito, rex Francorum, qui ante hoc tempus crucem assumpserat, ut Terram Sanctam visitaret, et Christianis auxilium ferret, cum magna militum et peditum multitudine, navibus ascensis, Acon civitatem Terre Sancte applicuit.

1269

Sepulcri Domini Libanco Joachim et Domus sancti Sepulchri Jerusalem fundatores

Sepulcri Domini Libanco Joachim et Domus sancti Sepulchri Jerusalem fundatores

1064

passant pour pretz setz

mie de aucun pur pretz et franc

1063

nec Danigs phaphar Dios

·269·

Anno domini millesimo lxxxxiij [illegible] archiepiscopus [illegible] theodericus [illegible] ierosolimitanum [illegible] [illegible] tempestate maris [illegible] et celo [illegible] hoc tempore

De petro heremita [illegible]

Anno domini millesimo lxxxxiij [illegible] sepulchri [illegible] legatos ad [illegible] principes occidentis [illegible]

sueret [illegible] ad [illegible] fugavit de obsidionibus [illegible] capita [illegible] hec at libera [illegible] vigilia pasche sabbato [illegible] [redacted] [illegible] tempore sarraceni et turci [illegible] [illegible] macedonia et achaya [illegible] quedam heremita petrus [illegible] [illegible] ad sepulcrum [illegible] [illegible] Attende domine et fac et libera [illegible] [illegible] [redacted] visio apparuit petro [illegible] [illegible] petro heremite [illegible] ad reges et principes [illegible]

1097

[illegible]

·210·

Ego petrus ad reges et principes et [illegible] capitaneos [illegible] [illegible] [illegible] pulsi ab hyspania a francia ab aquitania a britania a scocia ab anglia dacie [illegible] a lotharingia et burgundia et germania [illegible] lombardia ab ytalia ab apulia a dalmacia [illegible] ab hungaria et illiria [illegible] [illegible] [redacted] [illegible] gotfridus [illegible] [illegible] et religiose senes et iuvenes vetule puelle vidue et maritate

[Alemania – margin]

septemtrionalis et occidentalis ma[illegible] et mediterranea potentissimis regnis.

[illegible]

Dux exercitus domini

necessi fuit in medio tanta hominum [illegible]

1097

Passavit maximus [illegible] fere sole [illegible] [illegible] sequentium

et in tantum crevit numerus exercitus devincti quod Gualterus dictus magis
tot gentes in una [illegible] vise fuerint et opinione hominum
ascendebat numerusque tunc christiani dicebant esse sexagesies
centum milia hominum peregrinatorum ad plurimum venire signatorum fuerunt quos
ut dixi ducebat dux invictissimus Gotifredus cum agmine
capitaneus generalis sub quo diversi capitanei diversis agminibus fuerunt
prepositi | Videlicet ergo pacis anno domini ~~[illegible]~~ 1097 incepit se
movere agmina [illegible] gregatim suorum [illegible] quia tanta multitudo
maris solum non terra sola capere poterat diviserunt inter se agmina
et agmina in legiones et legiones in exercitus et exercitus in turmas
et singulis posuerunt [illegible] cum capitaneis centuriones
et decuriones et ita sparsim per maria ad diversos portus procede-
bat plurimum autem pedites et equites per Ungariam in Dalmaciam et
Greciam intrabant. Aliqui autem eximium pontum et palum meotidem transeuntes
per Colchidem regionem in Capadociam ascenderunt sicque largissima
itinera querere [illegible] compellebat. Multa autem pericula inter se acciderunt
ex defectu necessariorum ex intemperancia ex discordiis inter se exortis
ex peste ex occursu hostium non facile enarrari possent in plurimis
de hiis legere videat in [illegible] [illegible] 26 [illegible] [illegible]
anni [illegible] 16 [illegible] [illegible] in [illegible] fidei de qua bello christianorum
cum sarracenis [illegible] in [illegible] de [illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] 16 et sequentibus ~~[illegible]~~ tolle-
rabile autem fuisset si [illegible] passi fuissent christiani ab inimicis et aliis in-
fidelibus sed mala que soli ipsi in [illegible] et impedimenta Ungarorum
et grecorum et strages quas in bellatores faciebant dura nimis et
intollerabilia erant [illegible] ut de [illegible] sub ipsa [illegible] quidam sa-
cerdos [illegible] [illegible] gaudens [illegible] vir fortis et audax magis
ad preliandum quam ad celebrandum dispositus hic ex alemania de plebe
qui collegit exercitum quindecim milium armatorum qui cum in Ungariam
venisset et quasdam villas [illegible] suas [illegible] eorum spoliassent
[illegible] eos rex Ungarie et in maximam stragem in eos
exercuit non distinguens inter [illegible] et [illegible] et ita [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] ad propositum [illegible] pauci
ad [illegible] Ungarorum evaserunt [illegible] [illegible] in alemaniam [illegible]
sunt [illegible] in provincias [illegible] Constantinopolitanum [illegible] [illegible] lon-
ga [illegible] non passi [illegible] cum magnifico [illegible] go-
tifredus cum suis copiis usque Constantinopolim [illegible] [illegible] ag-
mina dei [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] fi-
nibus in fidelium [illegible] ~~[illegible]~~ Hellespontum [illegible]
[illegible] nisi [illegible] [illegible] [illegible] Iterum ergo legio-
nes [illegible] [illegible] [illegible] exercitus et [illegible] le-
giones [illegible] fuerunt peditum [illegible] milia equitum [illegible]
[illegible] centum milia [illegible] [illegible] [illegible]
adiungebant [illegible] ergo [illegible] Constantinopoli [illegible] [illegible] ascensis
Hellespontum [illegible] sancti georgii brachium transierunt de tracia in
bithiniam Est enim Hellespontus strictum brachium [illegible] canale per quod
mare mediterraneum decurrit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de tracia in
bithiniam de Constantinopoli in calcedoniam et [illegible] [illegible] [illegible]
in bithiniam provinciam asie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
oppidis ad Niceam urbem [illegible] descenderunt quam obsidentes obside-

Unda fidelium

Hellespontus [illegible]

Nicea

† [illegible] christianis [illegible] expeditione [illegible] [illegible] in expeditione [illegible] [illegible] magno collecto exercitu [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad quoddam flumen [illegible] [illegible] [illegible] bestia ferocissima crudelissima [illegible]
et [illegible] bestiam fuerit [illegible] ut [illegible] belli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuit bestia et lapidibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

anno domini 1097

[illegible] eam atque ceperunt anno domini 1097 die 20 junii | [illegible] autem magnus
Solimanus turcus dux Nicee cum multis aliis [illegible] [illegible] [illegible]
collegerat exercitum [illegible] [illegible] | [illegible] autem Nicea movit se
exercitus [illegible] et [illegible] in pamphyliam descenderunt cum mul-
tis laboribus et ibi occurrit eis obviam Solimanus cum ingenti paganorum
exercitu et [illegible] [illegible] nostri paganos fugaverunt et [illegible]
milia [illegible] armatorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pamphylie
in regionem cilicie descenderunt et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fugatis hostibus ceperunt cum aliis civitatibus [illegible]
regionis [illegible] vide [illegible] folio 138 [illegible] autem [illegible] exercitus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
antiochiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] principes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 39 et [illegible] 24 et
in ea [illegible] [illegible] filii [illegible] [illegible] [illegible] suis et regi
[illegible] [illegible] post mortem alexandri magni macedonis antio-
chus [illegible] et [illegible] [illegible] sede regni sui fecit [illegible] [illegible]
suo nomine antiochiam [illegible] [illegible] apostolorum princeps petrus
[illegible] annis [illegible] sedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] christianorum non de-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nazareni ut
discipuli dicebantur [illegible] a christo deducto nomine auctoritate
illius synodi [illegible] fideles dicti sunt christiani [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] civitas [illegible] [illegible] provincias in sua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] provincia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] fontibus et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] claudunt duo montes
[illegible] altitudinis [illegible] [illegible] [illegible] eminencia sit
[illegible] [illegible] qui duo montes valle profundissima [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fluit civitatem [illegible]
[illegible] [illegible] civitatis quidam [illegible] [illegible] 3 miliaria ytalica [illegible]
[illegible] et a mari distat [illegible] [illegible] miliaribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] in suo [illegible]
[illegible] [illegible] civitates duas benedictas [illegible] [illegible] jerosoli-
mam et [illegible] et duas maledictas [illegible] antiochiam et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ibi quidam turcus magnus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] itaque [illegible] [illegible] [illegible]
civitatem octo [illegible] obsiderent [illegible] in qua obsidione
[illegible] exercitus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] molestaliam et [illegible] sustinuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] obsidio et nisi quidam capita-
neus [illegible] qui obstitit ne solucio fieret ~~[illegible]~~ cum [illegible] [illegible]
fuisset ille [illegible] capitaneus occulte [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et facta fuit capta [illegible] autem [illegible] illa anno domini 1098
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et plaga maxima in ea
[illegible] [illegible] [illegible] in ea non erat quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] autem et [illegible] [illegible] desiderabilium

antiochia [illegible]

civitates dialoni dicte [illegible] [illegible] maledicte

anno domini 1098

Dominisceau dura

Consolacio sancti andree

devotio militum

victoria

i finita copia repererunt. Dicit autem quod postquam capta [illegible] corbonarius
quidam princeps potentissimus persarum advocatus ab antiochenis [illegible]
adiuto venit cum magnis copiis et undique civitatem vallavit
Dicit quod christiani qui paucis ante diebus eam obsiderant et obsessam
[illegible] vice sicut saepe solet esse miserri-
mo obsideri sustinebant [illegible] supra modum in edia molestabantur et co-
[illegible] et facta fuit [illegible]
[illegible] Tantusque autem erat defectus victualium [illegible] ut
populus cogeretur ad inopiam [illegible] non erat [illegible]
et apud delicatos [illegible] mundorum [illegible]
legalis distinctio [illegible] propter camelos asinos equos mulos
et in munda [illegible] dabatur [illegible]
[illegible]
dimissis [illegible] per vicos et plateas robusti et
nobiles [illegible] plebeos [illegible] historia [illegible] principes
cum exercitu tam defectu et [illegible] tulisse molestias
Deus vero sic affligeretur populus christi vidit eos afflictos [illegible] et
consolacionem iocundam immisit. Erat in exercitu quidam [illegible] valde de-
votus sancto andree apostolo cui [illegible] apparuit beatus andreas di-
cens inimicos illos fugari non posse nisi cum lancea qua perforatum
fuit latus domini [illegible]
devoto loco in ecclesia beati petri ubi lancea illa sub terra iacet
[illegible] et episcopo et principibus visionem enarravit
ad locum ergo premonstratum processerunt et [illegible] effossa
terra lanceam repererunt [illegible] leticia [illegible]
[illegible] et dubitabant [illegible] miles in media
platea ignem xiiii pedum fecit et accepta lancea per ignem [illegible]
[illegible] nichil lesus [illegible] exercitus domini valde roboratus fuit
[illegible] dissensio in civitate [illegible] et inter prin-
cipes occulte cogitabat et tractabat quomodo posset [illegible]
vita evadere [illegible] lancee [illegible]
se sit confederare et iurabant [illegible] recedere
nisi [illegible] restituerent libertati. Habita ergo consilio
[illegible] statuerunt [illegible] vellet et [illegible]
[illegible] Dic ergo [illegible] sue obsidionis nocte [illegible]
non erat requies [illegible] se parabat ad bellandum mane et [illegible]
in ecclesiis missas audiebant [illegible] et confitebantur peccata sua
et communicabant sumentes corpus domini [illegible]
[illegible]
[illegible] poterat [illegible] in publico [illegible] palma
victorie committebat [illegible] et alii sacerdotes sacris induti vesti-
bus populum ad [illegible] benedicebant. Procedentibus autem aciebus [illegible]
cum [illegible] exiret contra eos [illegible]
perfudit [illegible] confortati sunt [illegible]
ergo [illegible] hostes [illegible] cum lancea domini et [illegible]
[illegible] pugna [illegible] adversariorum
dissolute sunt acies infidelium et [illegible] in fugam
[illegible] usque ad solis occasum [illegible]
[illegible] ad castra hostium redierunt ubi
tanta [illegible] necessariorum repererunt [illegible]

anno 1098

tripolis

Beritu [illegible] colonia [illegible]

Beritu
Sydon
Tyrus
Ptholomaida

Cesarea
columba nuncia

Joppen
Ramula

Jherusalem

[illegible] copias ut [illegible] et preciosarum [illegible]
[illegible] et victualium
[illegible] eligerent [illegible]
[illegible] in copia. Potiti autem sunt hac victoria
anno domini 1098. Postquam [illegible] se ad procedendum contra Jerusalem
[illegible] ergo septembris aggressi sunt iter et [illegible]
[illegible] civitatibus expugnatis per oram maris [illegible]
[illegible] venerunt ad Tripoli civitatem magnam et munitissimam
[illegible] accesserunt ut eam expugnarent. Tripolita-
ni autem [illegible]
[illegible] redierunt. Dum autem [illegible] civitatem
obsedissent cepit populus [illegible] ad Jerusalem
Erat enim illa differentia inter eos quod nobiles et principes et potentes
omnem locum subiugare [illegible] usque Jerosolimam plebei vero et vulgus
Jerosolimam [illegible] subiugandam esse [illegible]
[illegible] principes ergo satisfacere populo [illegible] solverunt a
Tripoli obsidionem et per oram maris descendentes [illegible]
[illegible] civitatem magnam maritimam venerunt. Inde ad Sydonem ci-
vitatem venientes et Tyrum [illegible] in ora maris eas civita-
tes magnas et munitas [illegible] venerunt
Consequenter autem procedentes in planicie Ptolomaide civitatem magnam
[illegible] maritime [illegible] Palestina [illegible]
[illegible] exercitus [illegible] galilea [illegible]
[illegible] Cesarea Palestine ad mare sita [illegible] non longe
a Cesarea in campo castra metati sunt [illegible] columba de
[illegible] exercitu [illegible]
[illegible] rex [illegible] duci
Cesaree salutem [illegible] genus [illegible]
[illegible] civitatibus
[illegible] principum [illegible] columbe [illegible]
[illegible] ut patet 2 p fo 841. Deinde
moverunt castra et [illegible] non longe a Joppen venerunt iuxta
quam in campo consederunt. Ramula [illegible] in vicino erat [illegible]
urbs civitas nobilis et [illegible] comite [illegible]
cum quingentis equitibus [illegible] desertam
[illegible] civitatem [illegible] audito [illegible]
adventu [illegible] ad montana
[illegible] ut vitam salvare possent [illegible]
audito [illegible] civitatem [illegible] copias [illegible] ibi
manserunt [illegible]
Jerusalem civitas [illegible] capta fuit [illegible]
[illegible] capta fuit a [illegible]
ad christianos [illegible] facti essent [illegible]
[illegible]
[illegible] civitatem [illegible]
urbe [illegible]
portas [illegible] et
collapsa vetustate erexerunt et electissimorum virorum bellatorum

presidium posuerant in sextum ad milia armatorum ad expugnandum xpi-
anos parabant preparavit eis verba vallis et fossatis circumdederunt
eos deinde piscinas vallis aquis evacuaverunt et puteos super
fonte syloe posuerant ne preter aquas invenirent famem in super con-
silio decreverunt eos fideles [illegible] in sextum [illegible]
[illegible] et corpora [illegible] xpi [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] maiorem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Excelsia
[illegible] senes et iuvenes [illegible] sextum [illegible]
[illegible] usque ad pelle et [illegible] affectos
nudos de civitate in [illegible] expulerunt expulsi autem in exercitum
[illegible] descenderunt et [illegible] civitatis [illegible] et [illegible]
[illegible] Hec ut nostri audierunt festinato castra move-
runt et de ramma in [illegible] iudee ascenderunt et [illegible]
[illegible] per tot labores et pericula [illegible] et gaudio [illegible]
[illegible] Dominum glorificaverunt et cum iubilo a toto civitati [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] civitatis [illegible] legiones et toto [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] et dilecto [illegible] vallaverunt
[illegible] et edificaverunt [illegible] urbis erat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] obsidio fac-
ta est anno domini 1099 die vij mensis iunij et duravit xxxv
dies usque ad xv diem iulij [illegible] die [illegible] exercitus me-
[illegible] ad expugnandum eos [illegible]
[illegible] et de muris [illegible] nostri [illegible]
civitas ut dixi [illegible] et [illegible] quod ad [illegible] erat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] reputari sunt [illegible] [illegible] nostri [illegible] et
[illegible] defendere muros [illegible] nisi [illegible]
[illegible] et [illegible] de muris [illegible] necessariorum
defectio panis et aque et precipue aque [illegible] [illegible]
[illegible] intollerabilis et [illegible] [illegible]
[illegible] et siti [illegible] civitatem [illegible] attempta-
bat [illegible] valida manu [illegible] expugnantibus [illegible]
[illegible] nostri amplius habebat in suis [illegible] et [illegible]
gebat se [illegible] non posse sine adiutorio divino ut
[illegible] [illegible] [illegible] legionibus ut [illegible]
[illegible] in tota [illegible] se ad [illegible] et [illegible] singulis die-
bus nudis pedibus [illegible] ut fecerunt non solum [illegible]
tes et plebei sed principes et capitanei [illegible] quos [illegible] erat
magnificus gotfridus totius exercitus [illegible] et capitaneus [illegible]
no autem die [illegible] qui est xv iulij eos [illegible]
aggrediuntur et [illegible] usque ad meridiem [illegible] et nostri
de [illegible] lassati ergo [illegible]
[illegible] et paulatim [illegible] et

* [illegible] anno 1099 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gotfridus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

tedia dilabebantur et conari cessabant [illegible] hostes de muris
et [illegible] et [illegible] nostros in [illegible] et [illegible]
[illegible] maledicebat et super muros [illegible] et [illegible]
[illegible] gaudio et [illegible] explicabat in [illegible]
[illegible] [illegible] gaudium illud [illegible]
et [illegible] quia [illegible] exaltabit eos sicut de
[illegible] stultos se esse monstrabat [illegible] exercitu in
[illegible] [illegible] veritas ut [illegible]
[illegible] exaltat eum
[illegible] deus et [illegible] quod fecerat [illegible]

Cum ego [illegible] explicacionem audierit [illegible] maledic-
tiones et blasphemias accipere stabat in [illegible] duo extrema
que dubiosissima [illegible] sine [illegible]
[illegible] civitate [illegible] posset [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adfuit
[illegible] [illegible] de monte oli-
veti miles quidam armis [illegible] fulgentibus [illegible]
sedens equo in [illegible] exercitum descendit et signum dedit legio-
nibus [illegible] hasta ut redirent et in [illegible]
[illegible] signo [illegible] signo [illegible]
[illegible] exercitus et [illegible] ad expugnandum [illegible]
[illegible] ut qui fessi et laboribus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] animis [illegible] stabat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de victoria [illegible]
[illegible] vallo [illegible] et [illegible] ad me-
nia machinas [illegible] subquibus se [illegible]
[illegible] lapidibus de muris iactatis [illegible] posset [illegible] ipsi ad
muros [illegible] posset [illegible] tempore [illegible] erat [illegible]
[illegible] bambadarum [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] domini 1360 sed solum machinas ad iactandum saxa [illegible]
[illegible] at nostri bellatores [illegible] [illegible]
[illegible] lapidibus [illegible] et [illegible] sta-
bat [illegible] erat a missilibus [illegible] et stabat [illegible]
[illegible] illud super [illegible] et [illegible] erat [illegible] ergo [illegible]
sidium [illegible] usque ad muros [illegible] hostes [illegible]
[illegible] magnitudinis arbores ad muros [illegible] ut
[illegible] [illegible] [illegible] qui erat in [illegible]
presidio et castello [illegible] funibus quibus erat ligate [illegible]
[illegible] ad [illegible] dux gotfridus [illegible]
[illegible] pugnabat [illegible] in castellum [illegible]
[illegible] quibus [illegible] machina [illegible] super mu-
rum locatis [illegible] pontem [illegible] [illegible]
[illegible] illustris dux gotfridus cum [illegible] suo
[illegible] [illegible] quod nostri alij [illegible] sunt
et stabat super muros [illegible] [illegible] signa [illegible]
[illegible] ad [illegible] legiones [illegible] hostes vi-
dentes muros et turres deseruerunt et eos [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miles [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Julianum apostatam et [illegible] fuit [illegible] ut [illegible]

bombadarum inventio

213

corp ad arcem tripli qd de salamonis tribunal vocat. Mici at q sup
muros stabat t uidit primus descendere et ad pdam septe
uicinam cucurrit et effractis seris a cæpugnis emotis
pdam portam reserauit et exercitum faciis intrare fecit
qui p uicos diuersos seu uiis gladijs cæsi non parcentes
aut sequi t arce gladij extimebat ara | porro totus belli
ea hostium tota t tripla et altior cui pars se defendere audeis
pro tempore at tempe undiq; ad tripli t pinnacul magno cu
rebore accurrebat quicquid a sarracenis expulsi fuerat
uiri armato at secreto bello tradi annu corp decrep ofice
rerunt cuius dissipata tota cede t eoz de barbari fuit ur
gentia equoz t reliq; fuit missus totus simul sequens gladij
plateas t solo tripli et altior de cadauera uicos t ciuitat
gladio iugulati sunt pter quos mille gladijs ossibus t tenebr
et caliginos barbarog rex ierusalem q uiri deperant sub muros
ruina latitabat. Dic ego capta t ciuitas sexto anno 1099 die
14 julij feria 6 hora q anna 3 ex q istrinos ipius tante pugna
cois anos assumpsi cap. Subiugata at ciuitate plus fidelem
de posset animis t spu laudis cu lacrimis dimisso tripla rem
re t quinquies ad tripli ex sanguine effusu dimi sepulcru pa
triarche ascendit. Percabat capis n sanctis t sacris uestibus pdictibus
pugnasse. at tripli ducu de sepulcro ad t gti leticia cu
ci t fusis lacrimis et nostis extollat cu ymnis pascalia et oia
cora sancto tripli deuotissima processio misteraliter q mille
et dictu et deuotu ac delectabile audituq; ingeniis gijs assurgere
mirum festa et patrant milites et peregrini armati qui gladijs
ex cibis uidis et pcauerat assumebat q dum murum ciuit
ascendent pbabat sup murum milites defuncti apud anthyochia
et alibi ex mali n leti et assumpti. Dies sexto mirum parcentes
si no assumpti adiuto et gladio de fractos t bellis pcibus ppter
milites qui a iuliano apostata martirizato ut spm sanctum arce
cunis defecti ut debuto de cis indulto succurrent dum mise
sexto cu minis circumdo misere et lacrimabiliter cu fletu cis quos so
cios t uita labuerat t redere q manifeste dabat t belligi
no sunt peccatori defuncti cu pace. Sepulti ad ciuitate cu sanctis beatudinis
sunt effectu gloriosi. Finita igit processione orbis t tripla mundi
uerit ciuitatis pmeditor ordinem ecclesia unctos et sequi
te nouum ab ystoricis audijt euangelio cognitum et sacrificium
et dispensatoris necessariop dispensatores et alia tunc facta at
dicos. Qe hac classica uictoria inter Galcon hystoric Graecijq; ofertate fere
mode a disertissimis et doctissimis oratoribus ytalicis greci et gallicis
qui ea suis absentibus gestis et nostra memoria fuit ab eis theutanicisq;
que tu coloe godefredo orie ej regit. Dum cunctos seculi ppe laudatq; t
arce ad principes alemanie et ad nobiles ducie sum fracie pdie q bauarie
ducisq; sue d. Orie ej godefridi q fuit lotharingie dux. cu solis terre circu
nauis t equitatibus. t. ducibus et aquilis gallie et patrie ytalie loca maria
regna p ciuitates et sepulcra dum a quo sorcat libasse

Catalogus latinoz regu hierusalem et regni hierosolimor
principu apud christianos in

anno 1099.

Christiani itaq; occidentales anno dnice t ternario
nis 1099 die quintadecia julij ceperut ciuitatem
sanctam ierusalem excepticiis ea de manu t potta ge
tilium et sociis hierosolimis ea assignauerut filijs
regni sancte baptismalis renati t christicolis a qui
bz ea alienata fuerit t malis gentilibz p annos erat adeuingentos
septuagita ut ante ex dnice incarnatois anno die libabrandis ciuitatis
ierusalem quemcunq principes uitaces ut agit de suo collo
gio eligerent qui regnum pesset et regnaz solliciturdi
nem ipm impederet. Quibz acquisite pr uocauit ad se sui
gna et senatos ad unum expeditos dom godefridum bullo
regie ducem unanimit elegerut t regendum admisi
runt. Anno quo hierusalem godefridus bullo
nius dux regnare cepit fuit de regno seaco
rum ciuitate bolonia ramen gallorum. Et post
fuit dux enstacius maior uo ipsa dicta soroz ducis
lotharingie ducis qui in esset sui libertis huc nepotes sum
godefridi t sui filium ad optanuit ceu eoz de ducatu alli
duxerun lotharingie succesit godefridus dux alle palestinum q
uix religiosus demum pius iustus seuerus. Ibo et stabilis
sancte gregis custos animarum qui ida ciuitate pfecit t militari
bz fortitudine exercitu fuit prua t arcubz ingibz t aquis pisto
ribz assiduus zelator affabilis t segnis a libabit gressus fuit
at cepe pulcher et magnus et robustus facie rubicunda capillo et
barba flauis pr usu armoz et exercitia militaria cum iudi
cio qui singularis erat aptus fuerit magnus et ad magnos digna dimisse abr samson ad samuel
dignus at t regum iesum regum titulum liq no ab aggressus leonem fortitudine instruxit
nuncupari uocando tu aurea regia corona ducis t dignitate esse ut dns fortissimo regum regi
horez ystarum illius regio et aula dijadematz uti solitus
rex regum spinea corona gloriari quis redemptor pulcher
quidem nuq; qualis scribitur cu t corpulento regum salomon
latinoz ad quem ire dignoscit at no solum rex sed regum
optimus lumen t spectum inde aliorum no ea sedentarium mu
nus pterisse creditur t sic populum sancte primum qualis de
mansse coronat ut t necessibile alibi gestet. Populus
deo senatus precepto regium obtinuit sue uocis officium
cui strati regum sui duo cepit offerre principatus nud ptinq
t cum dimisi sepulcri et tripli dum ornamenta t statuit regia
rem cuius ampla cura assignauit. Addiuerat ea sedi uic
dni amadeus de dauphins multos discipulos quos tuto
dnica gratia diuinus pr et patrocinio diuino illi tue
preabat officia. Deinde pfecit ecclesiam et ytalicis et surdis pueris dexi
os et religiosis quibz pascuorum dimisit t cetera ac mi
sericordia et uenustissimum illius diebz t uetus t parte ecclesie
ecclesiarum fecerut pueris sua dimisse remotis ipi de metu

pmus papianus
sedit

[illegible] preacha fuit ex[illegible] pisan[illegible]

ex[illegible]a ascalon

gentiu fideles accelerauerat eti eos magno fidelium attri-
lit gsolacio et toti cur gtacio Hanc eu usq ad illos dies
ierosolimitana vocauit cura de qm cum voluta die Quibus
tu corp vigilij pisanu archiepm q pgrauoz ciuitatis tra-
stoz eu multe de ytalia nauigio venerat t sedt collaturc
runt principatu ordinatio utriq; celestijo processit pas-
sumq; rex gotfreidu ad sac regiu ierosolimitanu ampli-
acio et assumpto fidei suis et amicis bellatoq; exercitu
meu fiti egressu de ciuitate sancta descendit t palestinu gr
de ordinez babilonioq; regis q eu gubi t fidelib; exercitu
simatoq; exercitu obuiauit t gabriatur ad t si diuicijs exti-
anis rex ego gotfreidu oppugnata ciuitate ipaq; recepit et
ipsu de ordinez eu exercitu milibz t ecclesiastic gl auri et ar-
genti ibi depredat gsto uniq; alia loca depredat pue-
deq; eu fidelib; suis, multa felicitate victoriaq; rebus et pfec
et reuocata ordine obsedit expugnauitq; utriq; alias sctu
receptq; t lectulu t cibu exhausta ierosolima rex quinta feria
feliu mentez t miracl assumpto salutis nre aduentu diuinu exer
citu gfessoz uidz amissis decimis t egressu e secuq; gstanty t bre
ui expleuit tempa uitez Depelierunt at eu fideles sui t eiu
dem sepulchrum t pede sepiuit caluarie eu t getu ad
strinuoz plectu et laudez eiu. De isto gotfreido t bellegi
t pact ex parui quida textus ad laudez pu apocalipsi cu
14 et 15 cui ihs michael d'liget anthy t exo p 1 tr 6 c 13 14 et
14. Aquilo nascitur de eo stultus q quidy tuba secundo rex

1100 A° D°C°

Mortuo gotfreido po ierosolimitano q fabinaq; regis anno
dni millesimo centesimo secundo successit ei t regnum ei
Balduinus gr sunus comitis Edissani q air strenuus
et liberalibz disciplinis quibz erat t cuncty fuit ar-
mis naso aquilo genus t processu et t obus secuq; dicmedes fe
rocissimus t Achilles ut ignauiz magis exprobrat q secula
ribz principib; erudit dd q carcanuoz dux inter quos fuit et
principes eduxit eos cum ierusalem t bethleem et t loca dni
ce patrie q carcana regnu eu t getu ampla letitia suscepit
dd ch9 regis magistratu custodiz t ordinez et de pliis, utilib
q negociis gr t fidelez diuz pausq; non fuisset. Hinc adhuc
truncos de ciuitate sacerdotes expulit et tres regis proce
Iuliamit occiso caliphya zoroz regis t trucidauit. Hic dudu
xpis facty fuit pugnus decimatq; ut ciuitas sata tolem
ramia muraret. Rex tu augustus optimus pstabat exhibu
nid pg decimatis intus ciuibz pagamoz copiis et infin
mila exiuit et regnum ierosolimitanu valde auxit. Hic
ptholomaida ciuitate potentissima deuicit et adhuc soldane
castra munitissima super descendit t stauicauit cuq; eoz
rege regnoq; appellauit de q supra fol 2 qq de Gabriatu. Hic
dei tepe mortalitas secuta affligit et ipis labenq; qi uolit no

tuno pijt deuotu at rex uebz sctuz ierusalem habitatorib; sa-
cue adu ut ea esset t ciuitas ipsis qui salutu ad pfectu
ciuitatis t regiu sufficeat auxiliu cogitabat. Quo fidelib;
ipsis ea posse impetrare t audz didicit q tu scordant et
t arabia uicini fideles t milibz Galuariacet qui sub gruib;
gdaribz t fidelib; seruiebat et Gastily fidei subtrebuto Hos
uocatos rex ea seruicijs a libertis et pmissa stolia t ierusalem
accepit sed q inhu genuu eos absoluit. Hi sup t fidelitu pue
ros emit et baptisari fec et eos t ierusalem habitare ystituit
Anno dni m°c°xviij° uictoriosiq; rex ut egiptios ei[illegible] anno 1118
de ptijs q tregno seguis quiescent ea t gentib; copijs
descendit t egiptu ambeq; atriquissiq; sarracinis more uio
lenter obsessam expugnauit pdaq; militibz diuisit Deinz
de q ciuitas t littacie marcis nu longe ab ostio nili et ma
tiquitz Duobz tantis ipugnat ciuitate ea rex qsistere et
parcas se ad t terram egiptu peruenit ea gubi t pruinatz
t dulce t dictu legiatz accepta lectio uocz t ysbi mor
te sepatz uingunt ad dm Hu bz ierosolime sepotatq; simon
t ioannis palmaraq; sepulcz t uigilia pacz sunt gotfreidi sub
culacie loca regia magnificentia t regnauit ad xviij q
ierusalem m° pg se ubiq; sui semino superstite t exco q rege ierusa-
lem

Post mortem itaq; fratis regis ierusalem Balduinus q[illegible] anno 1119
ianis successit t regnu sortis Balduinus huius latinu
pcepe ex uetusto t ierusalem anno dni m°c°xix et xiij
dnice resurrectionis fuit q tunc predictum regnu
q[illegible] Balduinus q Godefridus de Burgow fuit
ad ipm Balduinu nacione francu de prouincia remensi filius
quarnis q comitis de rocheft [illegible] Erat pa-
ppianus t pe procerus facie nemustu capillo raro et
flauo cani mixto, barba habili raram usq ad pectu di-
missa ad nsm grandis, habilis rei militaris, multu habet
experientia Erat pulca dementis eligiosq ac timens deu et ado
rans ingis ut nullus uiuebat t mutuis et gnibz pgenuflc
xionibz ac affluentissime fruebatur hijs et aliis bonis gdeabz
nu distinctis inter principes eq primocio t regnu valde di
plicuit Hinc comitis Edessan q[illegible] custoditu fecq Bal
duinu puu defuncti regis q uarios sollicitudines t uitrue
runt ut ad regnu qd sibi hereditario iure debebat ascenderet
sed licet t multu et diuitez usq t apulia transcenderit
Bolii audiens custodiens q medio tempe Balduinu debere
go rex esse t ierusalem admiratq ad ea retrocedere disposuit
dei t fidelib; nunciis ut michi loquerer et assumptis
tule fratu fieret nullo modo fore posse, deprecatus fuerat
dnm ut me ad q me t regnu dni t redimat sedu-
la te q[illegible] ingressu mutuis pacis excepit et pq tranquille
uixit. Uxore et t matrimonia meacie dni filiu mei eligios
mos solo t tule erat Hinc apposuit sacramto ea ea t reuer
sus ego Balduinus q fidei t regno dno suo regni sui

pestilencia pretu
cuauauit

matrimonio ei
regi

qd tueg

regno ei surgit ascalonitasq; regē Jēsolimitanū & festū
comes cepit filio et Balduino Damasci regnū ipi
molitū trebj plios fudit mult passim pacem misc cēsis
pg que cedit deus quiete regi n' causq fuit quietj
ei ēsistere pace ego habitū ad augmentū dn' cultū
posset mōchos et religiosos quosq; ad hoc fideles
mosp ad vocauit et multa mōstēia td pueris qs pfectus
& statuit qui cō treis religiosis & cōfratrē sēta ei
uitate Jerusalē ipa fuit hospitalaria ordinis et cui ec
cupatoz tuc sēt fuerit hospitalarij & Jerusalē ō ad
legit et ut supra fo 186 dixi ap aū gotofredū de gsensu soldā
stiani latini edificauerat ppe eccl dn' ci sepulc ppe pcō
nas mōstrauit viroq; & quo hospitio recipiebant xpiani pegri
ri / pegrā ppe peccatoz ad nutū sēpe q; pugnaq; edificatū fuit
mōstēm aliud mulierē & ipm habebat feminē pegrinē posita
do gloriose mitis ne cū eo posset dicta mōstēia ad ēcpatoz
tate mitis suffrā ferrent abbas a mōchi ppd hospitale ppe
cū capella & domo ēt ipsis elemosinarij q; fuerāt pricipia
dexandrij ō fidme pietatis et & dto hospitali inchabat pegri
nit et dentū mōstēio mōstrauit eos, necessaria p mōchos
et mōrales quos puto fuisse ōdinis sēti benedictj quia fuerat
latinū & ibm mōstēio n' adhuc & cpleta fuit ōdo hospitalitatis
Procedēdo nō tepe cū dna sēta compata fuisset et xcx trigesimo
q; Balduinj q patre huc dedisset gloriosat & magn dapia pcō
ni ad pfectū dcm abbat mōstēij Camaq; secuto de putauit
ppd nobilē virū q; se ad hō voluisse marpaucat grecharū
noīe Albatissa nō q; secuto ferāq; ppd nobilē camaria
& sibi hec duo, pane do denote p dto abbati dedicerā
vouebat sm mōchi uenedi hospitalis fuisse q; gemū eos ab
albati & gsensu peradge Jēsolimi pfectū & restituj corp
& officio dmo marcello, nigroq; cū alba crucē et augmentati sūt
tum ut primū; ordia mōstēia q; stituerāt quia religiosi
mi erant n' malu sp simulat / [illegible] papa at nō
apellarēt cepit dicendo eos rorabat hospitalarios [illegible] quia
magistrum hospitalis habet alij narabat eos patriarchas
pr' sēm patrē de mōstrauerūt mi hospitale Jēsolimitā dicta
cū cattā eor nō usq; hodie dimēt et ab maiore ēuerētia
sua sēm patrē baptista & pcam susceptū pgnj & fuld eodē
posside sūt et regula ēti augustini pfitenti cepit pp
corp expulsoz a Jerusalē quia dū exiit & Jerusalē n' patrē bap
tista pcam habet n' regulā ēti augustini seruabat & sub
ducatoz abbatis et pceptoge monebat Dūr ego ōdo polyani
tanq; & cepit anno dn' 1118 & Jerusalē sub gelasio pa & statuti
regulare deducta & anno dn' 1304 sub clemēte q; & ipsula
vādi [illegible] Dūt et alij pg quos christi hospitalidecij
qui nō fuit interrupti ab hospitali Jēsolimitano & ab aliis principibus
hospitalibz aliq; secuti nō et ordine seruant & diuersimode

polyanite

gregum turcorum multitudo ascendit cum magnis copijs Jēsolimitanū
ciuitatē pcepit bello superauit cepit & cepit & ēpi suo re
ge Damasci ex & quisq; Jēsolimitanū ad ēcpatoz Gostili ano pce
ti fudit fugauit & diuersis Gostili ano pce
captis & ignita cum de suis amissis paucis duos quos regum
suū ex reg gr Balacij regē parthoz & festatez qui
tatē ediffanū processisset et die ppd ex diuersis cameluis de
appido turbissel egressus esset et & rauto dissoluto agmine
ibm egerent securitz Balacij pditz posuit & sidijs ibm
regē pcepit capit dm ex eoz & ppd eos minutis alligauit
et diuersis modis detinuit, quēta principes egipcios audita
regis Jēsolimitani captiuitate cū & finita pugna mtis ne
cem ibm acerbe asolauit pcepit pde ascendit Jēsolimā
dict pgnj dno custodiēdo geimer ex regni gubernatoz & rec
gib ollencia quisq; fuerat audiuit ppe rem ex regni pu
cipibz ggregato exercitu regni milicia gr Gostes procedere
ex plo nimitatis ubiq; regni iuuenes & dentes pcucere ecc
lastabilz & familij eoz minis & pcuraci pabula negant ibm
at exēcitz dm de cui re sata dest exiuit pcessit & acie pcti
uerūt Jēsolimitas fuerūt & regnū dnm exiuit et alibi dim
dum maccabeis dm lancea pforauit & mucrone & uncta fuerāt ut
dictum & fo 211 1. et ignit Ludgleemitaq; & pcipue hoc libz
regnis tulit et ista fide dmatis mtis gr Gostes pgnit ubiq;
locū qui ybellinj dr eos ppetuos illos sperta mtis ne eos
exstinguo pcurrit ubiq; ignē & incauto gladijs & ptulos
illos & fuga dtulit quos mtis & secuti magn ex hoc ciuitatis ex
de & pcurrit ado ut de eis similia absq; captiuis q fuc
rit & finiti ea die recidisse & pcutū ensq; alios strauge gra
de mtis & tulerit & fidelibz & maci / Balacem ex egyptiaq;
fugitez audita rede suaq; mtis & secuti ex pcepit et tanq;
adiunxit de proprietatē ubiq; ad duo miliaria & circuitu
edarē seguntinū ghrisse dr & pg Gr dm adhuc
rex & captiuitate essēt capit mtis & expugnabile rochē tyri
mundo & eo fuso & seguntinū seueraterq; Est at tyrq ciuitas
antiquissima cui [illegible] seuerq; remansitq; imperator
ob egregia & rē pub nauigiq; fidē jus ytalicū dedit
ded eamdē principes nō nisi paucissimis & tm mercatis
gradebat & dignata at hq ciuitē antiquissimē regibz glo
fuit nō solū gentiles sceptrarcū sed & sui ap[illegible]q; oracula
gelyjbet testimonia utpq ysa 23 et ezech 26 et sequēti
Fuerūt ciuitē fuit sed eab et apoc 18 fida q mirabilia
ciuitē exercitu magnū edificat & pulcre regnat ierem salomo
nis cooperator & templi edificatoē / Capta at tyro rex pcepit
pcio recedere & et Jēsolimā redijt ac ethiamq; victoria
Eliseū ja lubricz recepit gnit pantagiocratiq; Jēsolimitanū

pcio & fidelitā

ā ma victoria

De tyro ciuitē

ēdcp rex

milites templi sive templarii

¶ Secundus ordo qui sub illo rege balduino principium sumpsit in Jerusalem
ex quo ordine exivit prima pars hospitalis Iohannitarum et habitu da-
te [illegible] cum peregrini in magno numero cottidie de omnibus mundi
partibus confluerent quidam latrunculi per vias absconditi peregrinos
spoliabant et non numquam necabant et magnas cedes faciebant
Quod videntes quidam zelosi milites in manu patriarche Jero-
solimitani se vovebant se rem publicam defensuros et
cum hoc professi sunt perpetuo se velle vivere in castitate obediencia et sine
proprio erant in principio nisi decem quibus rex in palacio suo
iuxta templum concessit habitacionem unde et nomen [illegible] annis ix eorum
1128 in statu morum in habitu seculari fuerunt sed tandem nono anno in concilio
in francia apud trecas celebrato anno domini 1128 institu-
ta est eis regula et habitus albus assignatus cum cruce ru-
bea de mandato honorii pape Et quia prope templum habitacionem
habuerunt templarii dicti sunt et milites templi [illegible]
beatus bernhardus regulam composuit et fratribus eius epistolas scripsit Et in prin-
cipio eorum fuit sanctum utilibus plenum sed postea degenerauit
a prioribus propter quod incrassati impinguati et dilatati sunt propter quod [illegible] tempore
clementis quinti cum [illegible] scitum fuisset illos ad sarracenos
defecisse et in multis errasse propterea [illegible] plurimos fuis-
se qui a christianis [illegible] fuerunt in terre facti sunt et non modo
in asia sed et in gallia cum [illegible] innumerabiles [illegible] a
philippo francorum rege gaudente summo pontifice vienne extermi-
nati sunt eorumque bona opulentissima primus iohannitarum predictorum reddi-
tibus militibus et pluribus [illegible] religiosis tributa sunt et plurima occupa-
ta per principes seculares sunt hodie constat quod fratres predicatores
propter possident notabiles [illegible] que fuerunt domus templariorum sic
in [illegible] aragonensis [illegible]
et [illegible] templarios quidam [illegible] duces quod rex ad eorum
dilectorum anhelauit ut bona eorum haberet sicut patet in cronica
[illegible] 1234 Tercius ordo [illegible] predictos non diu in-
Ordo beate marie theutonicorum ordo sic cepit
icium sumpsit in Jerusalem qui dicitur sancte marie theutonicorum [illegible] legi-
tur fuisse principium Cum post [illegible] fidelium theutonici maris fuit de
remotis locis sanctis et in [illegible] magno cottidie in Jerusalem venirent
tedio affecti hospitalarii qui erat defeccio [illegible] de [illegible]
theutonicorum [illegible] theutonicus cum uxore sua domi-
cilium suum transtulit in Jerusalem ibi habitabat videns [illegible]
[illegible] miseriam et defectum [illegible] domum sub hospitale
[illegible] cum capella beate virginis [illegible] patriarche
Jerosolimitano [illegible] theutonicorum [illegible] illo loco [illegible]
vouerunt se quidam fratres pauperibus in peregrinis ministrare
[illegible] infirmis et in [illegible] ita ut [illegible]
[illegible] celestinus papa [illegible] eius habitum album cum cruce nigra
[illegible] ut [illegible] medii inter [illegible] predictos
[illegible] hospitalariis sancti iohannis [illegible] peregrinis
[illegible] pauperibus et cum templariis pugnauerunt contra sarracenos et
infideles [illegible] terra sancta amissa iussu pape in [illegible] europe
[illegible] et [illegible] gentes ad [illegible] dedita [illegible]
[illegible] lyvoniam et alias terras in oceano [illegible]
[illegible] ad christum [illegible] ordinibus in [illegible] et

filius effectus primus rex Jerusalem balduinus in regnum incidit egritudi-
nem [illegible] sibi mortem in [illegible] die de suo palacio egressus
supplex in [illegible] regio fastu deposito in conspectu domini in palacio
patriarche quia loco [illegible] sciret
[illegible] filia et genero [illegible] balduino [illegible]
coram [illegible] regni principibus [illegible] regni tradidit ipse et [illegible] rex monachus effici[tur]
[illegible] professor habitum religionis assumens vitam regularem professus
[illegible] spiritum in [illegible] reddidit anno regni sui
[illegible] sub monte caluarie sepultus

De quarto rege Jerusalem

[illegible] latinorum rex

Quartus fulco nomine gener predicti balduini andega-
uensis cenomanensis et turonensis comes adeptus
est regnum anno domini mcxxxi etatis sue anno lx et Anno 1131
xi annis regnauit in Jerusalem Hic cum duo-
bus filiis suis multa preclara gessit non solum cum infidelibus sed cum impera-
tore constantinopolitano et aliis christianis principibus [illegible]
[illegible] regna [illegible] tempore [illegible] sub sarracenis [illegible] christianos
Jerusalem tenentes infestabat et [illegible] urbes irrumpe-
bat [illegible] bellum [illegible]
[illegible] et aquas sibi tributarias fecerat [illegible]
[illegible] reges [illegible] persicum [illegible]
fudit et non solum fudit sed etiam ad [illegible] milia eorum unico impe-
tu interfecit tandemque cepit regnumque suum plurimum ampliauit
cuius tempore [illegible] ciuitatem quam christiani [illegible]
bellis acquisierant [illegible] christianos [illegible] edis-
sena [illegible] filio suo ut assumptis secum mili-
taribus copiis hostibus viriliter occurreret ille vero [illegible] timidus se ex-
cusabat [illegible]
[illegible] sibi lectica vectigale [illegible] non de sene belliroso
paci mandauit [illegible] copiis
ad [illegible] terra sua [illegible]
[illegible] ad [illegible] fugientes [illegible] sunt
[illegible] loco [illegible] inimicos fugauerat comes lectica in [illegible]
de ponti iussit et [illegible] suppliciis
[illegible]
[illegible] vestibulis [illegible] christiane fidei
fuit [illegible] et [illegible] amatos [illegible] reddidit
[illegible] anno domini mcxlii accidit res toti christianitati valde
dampnosa nam cum dictus fulco Jerusalem rex ptolomaida sine acho- 1142
[illegible] maria [illegible] causa solacii
[illegible] accidit ut lepusculus a canibus excitatus fugeret
[illegible] clamore [illegible] rex et equo lamentabilis casus
insidens [illegible] equus [illegible]
[illegible] regem [illegible] ut sella capud
regis totaliter conquassaret ita ut cerebrum per nares et per aures
emitteret [illegible] ad ciuitatem elatus tandem
[illegible] palpitans [illegible] die [illegible]
[illegible] Jerusalem et in loco caluarie se-
pelierunt ubi priores reges latinorum sepulti fuerant ubi et
eorum monumenta hodie patent [illegible] polita fulgent

2.11.

Guido rex Jer.

Defuncto sultane rege Jerem successit ei filius ej regno nom. Balduin⁹ ⁹ nois reg rex et dñe quib qui fuit adolescens aptus ⁊ alijs scd pulcr⁹ virios⁹ decoratus mores et sensu regni aptus gubnabat pgressu at fortu ⁊ vir fuit cãpe precq tarag fame pbat emine cia ut ignacius cant ex nima qda ⁊ eo ẽfulgete dignit ẽtu de secr. de regia maiestate dact ⁊ dicm Assalibis cãt ⁊ missibs inter alios minime ingnby n⁹ fuerdos nsc pdigi opulcijs ⁊ fidelia ⁊ bnate mediocris cãt et Gyssras atiqt regu et Gellor libte legebat et ⁊ dubijs Gellor valde gnibj cãt Le pit at regnasse anno dñi mcxlij et anis xxiiij regna uit ⁊ Jerem Qui⁹ ipe regr Ismei egyptij et saracen ac arabes gt fideles ⁊ suppserat qui⁹ quos sagmin⁹ vir sicle xtaty tuncor⁹ potentissim⁹ edissa q alij Surdã xagos nc dscr latinis plus ẽperta obsedit et cepit et nia crudelit obi pemit rex et balduin⁹ ad quato exĉitu cepe edi ssa ẽpecat ⁊ repulsus ẽtus ⁊ jrosolimã cesis et amissis exĉitib⁹ ꝫ paucis ⁊ fuit ⁊ nostra vana potifici eugenio ꝫ qui mnes religiosos ad dnicas sacdcs ptes dnexit ad mnendã xtianor orientalem ẽsnãs put ⁊ vir ⁊ mdtatis nrande bty Lucharedq abbas ad exercitz eligi ꝫ qui tato ꝫ nos pdecessit ut ta nobilium ꝫ plebis fames ⁊ mitas calpe crudelit ex ẽpotanem pberet ẽsensu et ut ẽtus jerem co gnifecerent illustres ptã vici dnos comendat⁹ grie fue runt Conradus imperat⁹ et dnus Ludowicus rex fratres eo rum ⁊ nepotes ⁊ alij quã plures cruce signati ⁊ ut ẽtus ut⁹ ⁊ pipitly iter ⁊ oritly arripuit Exat ꝫ ginissi exĉitz ⁊ imperatoris ex Gretia solo exeat equito latoz ad septuaginta milia absq pedstis rapijs quor no nnac nimi fuerat ⁊ comitatu regis fratrz Ludowici ducis si fuiss Asiam dnica gra nõ solu soldanu yconij ⁊ asie marcis ꝫ potentissim⁹ cãt sm omniũ sas oritis fidelicis non ẽstianis facile subiugassi ꝫ corp occulto dñi iudi ꝫ precut famulatu dñi n⁹ accepto gaudet nimis qd ⁊ dignis fãtasse malis offensis dñs suis tradit eos ⁊ mag ⁊ fidelis nr cos ⁊ sanctã ꝫ et separati ⁊ nã ab eis ꝫpcati et ⁊ minuti ẽ in intra ⁊ felicitate gencrat jrosolimã Convocatis regi ⁊ suis tres isti potentissimi imperat⁹ ẽnoz qdrag rex fraciae Ludowicus et rex Jerl Balduin⁹ ⁊ nsmissi cor⁹ principes comites barones ⁊ mi lites totãe regni ꝫ optimi ⁊ magn expedit⁹ ni dñi ad ẽstianã nam ẽtiã et regni jrosolimitan ⁊ ẽmitu ꝫ nr⁹ Luit gsilio sanct⁹ Bnat⁹ missã cand affuit sm a damasco cum te ñ cepe conabant cui iquanimã magn ẽcrescent et ẽmissi jrosolimã ascalonã obsidẽ deliberat ꝫ pg intra liba cet dlc gcepty ab orsu passy ⁊ pdictos ut imperat⁹ et fra tic rex dñs nõ esse ẽ eos paro naufragio ad ẽpia ẽdurent Nã cal iugi die cepit fatoz ocitatu manifesta detcior fy gencio cui ẽt sola mata pg Gostily fidei exeat famuli

ibi cepit defice regum Jerem o nc vc

2.13.

ni et mec pncia tatoz principu sn dapno desperant vnt tatoz psup coz clari sñt ut nã de cetõ n⁹ corp mees habeat suspectas n⁹ meis ⁊ fratr adhuc nascerent / pg absessu ego ẽstianoz patrie tal exĉitum gsotanit dnus Baldu inus regr Jerem cui ascalone diu nostrianis obsessa vi cepit et gazam ãtiquissima urbe patry deluta ẽcedifi cauit et fidy replacijs ad ⁊ Galuta ꝫ dest ⁊ tati ꝫñ et magtudinis fuit ut turcoz sultanus Sracge magna pussis a se fugaret ãquã milia ⁊ ẽfect de qu nec adinuc dama scenoz militie principe ꝫsolatoz egregs ⁊ festatis mor dnde affectu usq ⁊ damasci mecu pscuty fuit / adulta et alia bella gnia gessit et captiuit ãqm nec curauit gn dicty suis ãtu ⁊ plus ut discordia pdicta ⁊ Jerem put dr⁹ per acta ꝫsolimitanam et regnum ꝫ mgtis dom Hospitat sñ potus qui sema cu fratry suis tã quo pncipe qñ cetcis ecclr platis mitras suppriarcha ali que ⁊ fere regnt molestios fuit sine a dno pdicta sñ de epis ⁊ plat ecclr ẽcr obsecha sua regni tatos ⁊ ab ecclr separatos ad celebrandos dnicos passim recipi ebat / egtis nistrn et extrema penury pbat ⁊ nudis ⁊ ex gnecessa septimã mitra ã gt timen ꝫ ecclr fratrelict Dnus quo pdicta sñ gd timeit sepe gpecce et clama rect sue tenebr fames usq ad ea temen ꝫ seuerent ut a mis cerexceptis gt pdicta ⁊ ecclr sati sepulc jerusalem Et hoc fuit tam a dno moy et sue pdecoz cimit ⁊ fere omnia reg multa regna ecclr materiali pdit ⁊ eo qd hospitale qd duo pdicte subrectu exemptamt / sit et tplacios exemit et dnus tgentes / pntegra dedit & exempt ãt et pilegiat illis pena ẽt et qd ãtta ~~ad~~ judicibus pdicte ꝛ epos et ata facta ⁊ regni dimisio et p gsequs destructa mx illud lu ll de regnis ⁊ se dimisso desolabit ~~ꝫ~~ ꝫ qd dnus Bal duin⁹ rex quilibda negotijs occubuit ⁊ quiescit in dñi ꝫ a pcibus ⁊ antiochia ⁊ q existes ẽtus ⁊ tot ⁊ fir mis dñi mdtis sibi sedens ⁊ mecu pdictis bercitis se de por taci fec ubi existes regni sui platos fec ar pncipes ad se cuocari fec & cuilibz ⁊ pdia sua gstituit fidei sue pie ac religiose exercitat ap cecos patificij pdm cui mitra qd cor gsitos cenis solutz exegr stulo atqz celeb ⁊ tulit Anno dñi ꝫ dcclxxiiij die xj februarij ꝫ ꝫ corpg tr patriarchatu ⁊ jerusalem et ⁊ ẽ suas pdecessor ⁊ cum dñi ei sepult / sepulti / Dec ob qd ⁊ ẽ da medicis venenu ẽ fuit gnitus / quia ẽsidiu qd regi fuisse mdatu fuerat panis ⁊ fuso cuida cotelle ẽdini stati mã tua ẽ / dantis ad mestiam ⁊ ultd regnu q mote rex pnci pis ceristine ultra ẽdit Gyssa. Fuerat mediocriby et Gostes fidi de ej mdet deluisse cura ut quidã suggerentibj nocadis damascenor regi ut cu ẽstianis ducis ⁊ mitr ẽsset secu pari fines meas ⁊ gredet dr ẽ spodisse Capuaeq ẽt et Gitane ⁊ Gulgrij justo cor dolori eo qd principe amisse rent qle eliquus gadie nõ qd orbis //

1168

ann 1168

Discordia pncia ota Jerem q fuit ca gcedij ej

ann 1163

Amno baldwino de sexto rege gestum

Quo rege ierosolimitan de furto successit ei puer iste latinos rex septy almaricy filius defuncti regis anno dñi dcclxiii et regnauit annis xi et gestum fuit ut hic almaricus vir expertus sperauit pdicty predecessores ad magnificentiam et strenuitatem nitebatur beneficio sapientie quam strenuitatem fuit ecclesie q negari no pt pecunie copia dq sup q regia decreuerat diligentia et regni necessitas no expectis pactibus nummi capis fabricate reuocabat fundi et ecclesiis bellicis stipendiis non posset regni sui gubernacula egyptios duces et plios edita et geti cede diminuisse sup auit etiam superato alexandrie ad obsidendum se sycaconis at in ultimo positos christianis seruiri uellet almaricus se gladiorum gminisse ut pulso tyranno et soldani prauis dissensionibus reuocatis almaricus statim accepit a suis soldanus et decem milia militum reuocasset egyptum et alexandriam soldano restituit et facta pace finita pestilentia egypti et regno gestum et si quid illud fuerunt finibus nec regnum ierosolimitanum aliis molestasset ex seruos antiquos a secum et fideles discedentes almaricus et soldanus dissoluit precepit ne rex almaricus quos soldanus reuocauerat tyrannum occideret ne syracanus tyrannus uniuersos qui nuper ab egypto fugauerat non collecto exercitu descendit in delectu egyptum et egyptios et captis aquis egypti oppidis et aliis rebus regnum et patrimonium obsedit. Soldanus ad deos suos pecuniarum copias dimisit quibus inuentis et finita pecunia ei deos ad nichil ut dicunt accepti auxilio uigintiquinque centena milia aureorum egypti regnum resolui posse genuisse impunitum tenuisse ei centum milia aureorum ait ascendebat accepit ad pecunia soluit discidium cum gaiseo et carta centum balsan restituit et adunatis regnibus et copia reuocat egypti ad masei accepit triumphum habuit ipse uero preparato grecorum de constantinopoli cogitauit egyptum suo imperio angere et classem magnam ipse centum quinquaginta secum reficere naues et quecunque loca misit in syriam et dñi almaricum regis gestum in aduentum ad uenit de quo dicetur ego cum capis precepit et manum dimisit egyptios et damiatam obsidere si nichil proficere potuerunt et ita nos pacem accepto ad ipsa reuocaret

Quo recepto ea rex manus in egyptio saluatissimus qui sala
dinus dictus sepe in regibus narrandus et ocy genuit colliphe et
regni gladium successerunt et ad egyptios ab syria regna passe
dixit nr quieuit in dño cui suis gaudii et tarij occidit dimisit
ect erat in uiis arcis ingenij et armis strenuus egidio alteri
baldis sup magnanimitate et uiros militares et quos ad essidebat
fuit spectabilis demens et demitos et ad bonos valde stabilis et
ditij clarissimus uerum nil aliud ad summa de fuit laude nisi ei
strenui mores caractere et quia ea insignitus non erat gestum et
christianum se exercebat et fuit factus flagellum christi et secutus ipe

ann 1163

ex peregrauit christianos expulit latinos diuq statq debellauit et
ierosolimam cepit et dominici sepulcro sibi subiecit et diuturnis
peregrinis exulit et carcere ac diuq fidelium cepit et grauissimis stit
ut scripta q nostra habent dolor at notabile dignum et gestum
de dño saladino qui ea malitiosus esset mandauit ei sui fuerit
receptum tale ait captus suum de fenestra spectaculum pauci videtis
vile et nigro et lancea pensus cui puderet pro clamosis et
latinis aliis dimittere et tanto regno tirannis opibus munitis nil
aliud scire defuerat nisi huc usque pauidum dñi almaricum rex
gestum uidens saladinus egypti a suis regem prudentes et cautum
losum et ad alia loca ditissima applicatis misit sollempnes nuncios
ad principes acidetes ut diuinarent ordinis regni ierosolimitani
propitiabiles necessitates et christianos inibi afflictos et ea
sua diuinitus pacta pacis ego illi facilis ad preces accidentales
cognouit et pdictos regni ierosolimitani gentis nichil profecerat
nos fuit auditus principibus nr et plus erat pauperis saladinus cottidia
nus incursiones fert et regni ierosolimitani et hostium et cessant
angelus nisi et gentis molestijs fatigatis regnum non
anno dñi IIAI auxerit rex almaricus diros sollempnes nuncios mi
sit et occidit ipe cui ipe regia persona ei dixisse ex gaudeat ad
imperatore q statis pactionis necessitate ei nuntiatis regni ierosolimitani gentis et negotio pacto redijt et gestum tandem rex
gestum almaricus ea equitis nichilq sibi fatigatq de tribunis
nistimus et anno ab incarnatione dñi IIAG regni et anno 12
et tertij sue anno 33 depulsus et ait fuit possessionis suos seq
fecq et aq linea ambiorum aduaie

Septimus rex gestum

Almaricus rex latinos ierosolimis defuncto
successit illi in regno baldwinus eius filius qui nouus et
dus ait annos cum tepe quo pr ei abijt et vij annis
regnauit et gestum fuit uincta pre ea ipse annos
de plenus et nobis gelasantes et crisse stanta
et solent ea ab et fancia lepe fuisse et festa et liq gnaty et fir
mitatibus esset regnum ita gestatisse ut prenotissit gulielmus
uit nisi saladinus uncia feriisset et in dustrem ducis genitat
plijs anno scalq apud ascalone alias apud tyberiadem scalq
plijs lapa galie gesta historia

Anno dñi IIAB saladinus cum suis copijs ierosolimis regni ierosolimitani gressus et dñi pgni
regni et nolunt suis quoniam et inimicos fidi pressit iniquo
gregressu nitri de, nitri gladio careuerat et duo addo, nupe
tepli capty fuit ea ceruice abijt et nitri alij capti sunt rex
do ea panet uix euasit hoc uictoria ducq saladino et finita
diuina eo duo regno et ruit deinde at quinq ea terra dicitur
put christianos et saladinus recuga pacis ipe ad breuem ipse ego
gestum baldwinus et solidate et firmitate exacte quia nolunt et in
filias ait habuit et habuit et duas sorores ipe mater nostra so
rores sibilla ipe regni gestum dedit scilicet ea guillelmo gymone
to longespata filio marchionis montisferrati exacte dedit hoc
guillelmi quasi regis baldwini multa gesta et fideles uiriliter gesta
tur erat et uir nobilissimus et ad et modum pacis nos habuit hanc
matre regis sororis philippi germana ipsi fuit mater regis

ann 1181

ann 1183

Thenturg fint

guillelmi saracē fuit dñs imperatōr̄ orcadi Q̄ pg trecis mīses
gsūtati matānij duty willelmū de cassit saracē pgrate di
missa q̄ dū tēpg plus adurcet filiū edidit Q̄ balduinū nāt
Quūz ac sibillā jā dictā saracēn̄ suā rex baldin tradidit nobili pue
ri guidani lusignana pāmulo filio sucpati sui gsidrinci
Q̄ xpi guidani ac reginaldo de camilo trepolitāo tutela
edidit qr lege ut dū balduinū pāmulus puer̄ fuit gubernet
effet regnū nec gubernacl̄ let pg puericie dnos xpi regnū
nepoti tuerent / Q̄ ut qor sūi impedimēta fierent puer
xpm corā oīb⁹ regni militib⁹ t regē t regnū fec sue regnū
t̄colimitanū et ille t nanq rex jerosolimitan t nuncq an maiore
etatis regis parentis sui ligio milit ac duly exhibuit dicty
balduinū Q̄ puer rex jerosolimitan nanq defuncto t ac [illegible]
[illegible] ex t̄ austricia Q̄ defunctis intrō dictis t pma
tet Q̄ aetatis quia videbat ei Q̄ antiquus hostis rex
balduinū nāti esset et Q̄ iniquus set eo maiorē ac pucō vir
Q̄ guido suaderet t regnū sūi et aerū quo ei intro pg bal
duinū ostenus rex jerosolimitan obijt et t sepulcris regū t loco
celuare sepulcr̄ t nepos, vz Q̄ balduinū puē rex nanq
sepultz t t̄ra dñi sepulc̄ tumulatz est in capella loci cal
uarie t Q̄ regēs alij sepelirēt gsuescerat quia videbat nō fuisse
rex ex t̄ram esset Octauus rex jerosolimitan septimo
Ortus balduinus 4⁹ nāt⁹ ex⁹ regē jerosolimitan octauo et
nepote suo balduino 5⁹ regē jerosolimitan ciuit⁹ sete
sortit t regnū guido lusignanus sibille baldui
ni regis soror ex⁹ maritz ut saracen⁹ ex⁹ baldui
ni et regnauit duby anūs t jerosolimitan Q̄ diffi
cult⁹ ad regnū puenit et t magnis regnū regnauit pa
tuno tamē tranquillū finit decedit t̄ra matris duby pfati baldui
nū regis comes t̄politan⁹ tutor pūs baldinū de fuit ad re
gnū aspirabat et alij principes t comitū t Q̄ pte gsentiebat
et dñs guidani maior sybille Q̄ heres regni cū t fidelitat
Quū ac sibilla ut sic fuit guido t regnū et coronaret t re
gē jerosolimitan longe ditij ac diuicijs a pcedēcia jerosolimitan et
regno Q̄ unit rutat qui pte pro guidone sūi Q̄ et reginaldo
maiore ōre sue dissentiebat t Q̄ reginaldo sūi Q̄ et reginaldo
acadut subdy t gsedaty vrace de ernūto guidoni et regni
etatis acquisiuit pūtū et fauoz t unidia reginaldo pedu
it ut etiā fidē de negaret et comissoz suspect ac etiā mag
nūti gsueuec liet acadut Anno dñi 1181 saladinus qui mors
discordias concit ad ejtus gsecutas interimendū t finitas suoz
regnum sete hostiliter t uastat et uitras t̄ras etianis abstulit Cuius
rex guido reginaldo ab fidelitat extract de principū suoz gsilio
dom pcedēcia jerosolimitan quā regno regni et pace cospur
lis misit ad principes accidentis Q̄ dicty de intractat t quia cala
mitat esset ipsy etiam t occasū ejus jam ad regni hēdū cosp ubi
lissū senserat cui clauis sepulcri dñi ejrepti et ciuit sete detu

lerat supplicatō ut hoc sete pueniē sustinere dignaret̄ rex ego
pissimus aggregatis oīb⁹ plat⁹ regnū gentiū celebrauit et sete
missos milites suis expensis t duxit sotaz misit quibus sala
dinus aggregata t finita ut me tuncoz t saracen⁹ ex ōi ascēdere
terras etianoz t gressus galilea pueniēt t festabat et tribu
ciadē obsidebat dein Q̄ rex jerosolimitan guido coadunato exēci
to, magno pgressus est Q̄ cū nūi gētis sūt pdicte nequisset
sibi cauere t̄politan⁹ nā cū ea aggressis siccta esset comes de
cecto suo regno de acie fugit et adhuc uiri exēcitu gfudit
cuius quidē rex jerosolimitan primici et sibi fidelissimi sūt
siccati fūt aūt fugam et t fuga nocte strages gaudibilis pa
q̄ quidē discrimē accepisse epūs qui aūt exēcitū dñi ceu
et dimicabat gentē uulnerāty t dimi nūti sentiens pa
uidere desinere cū se sine equis nō posse resistere cernēs dñi
duxit reddidit qui ea regi guidoni putauit Ad postremū
cū rex ipse ad belli finē peruenire cū suo cuneo pimicasset
undiq; t undiq; hostiū suis p maiorē pte occisis et pe fu
ge nō posse euadat timēs ne ea pcisio t fuga uinisset ceu
et capta pūt sunt plus tuto regē latere t arcere t q̄ tanty sāg
uis etianoz sunt effusy sēt illo die nā eo die tot q̄ etiam
tāt gentis annos t occidere thesauros et hospitalitatis et tripla
ciaq; status emisit puco ea funestissimo plio sed nobiles et
ignobiles pueniēt regni, pauci q̄ capti sūt cū rege et magno
rūpli / dicit noī t ipse liij lo 30 c 43 q̄ alueo die capcois sete acus
tantes q̄ postea, nam sunt nō misi ra ut 24 decies galeā cū
aurea 30 ut 33 galeā solebat Saladinus ad pq uictoria fue
tunda sua securitatē excitat ad ex pugnandas etias
nauz arces atq; castella redigere et maritima loca sanct
pt et pa ois ptolomaida dein de berecth et ara dia loca mun
tissima ad dedituy applicit ut aūt gessit q̄ sub ej ducē t uti
tate nature uolunt sūt ut aūt usq; ascalonē q̄ ciui
tas q̄ uasa fuit, ēdificē ut pote sueis de firmabat destituta
Ascalonite ut eo q̄ t expugnabilē recipiebat cōfinitate
impetu saladini pauidi spere ētaredates uelut dī cedē no
luerut assūtes alta uoce ciuitē si ēsignāe uelle do nūt sereat
ytō si pōsolimitan ciues cōl uelle si ēsignarent alius au
dito saladinus ciuitē obsidiōe uallata dictis ip gtinuis dieb⁹
aggressionib⁹ t pugnauit ſſ nichil effectus potuit et ut ascā
lon ciuitas munitissima ſſ quotidiey pugnis rex jerosolimitan capit sūt
libris ut ipe [illegible] Incepta t cruciatus jerosolimitan ab

Saladinus fidelitate et quibus meritis

Heres solimitan et ciues et qui de ceteris locis undiq; ad
uentes ad domos ascalonē nō passi misi capta pōso
lima ciuitate sete obsidionē ascalonis soluit et cū
ōi apparatu bellico t intrōne sui motanq; discedit
judee ut jerosolimitan t ciues sete exercitu uallat et capet
uerūt plures effluxerat undiq; strages suoz et uinistor ceu
cis amisserat regis copias et saladini expugnatōe ut se
supplicādi, quā humiliabat Rogerius ab oīb⁹ ytanis abide

passauit aliud

ysirio nici exēcitu
t capto sete cruce
ac regē ytē

fumestissimo plio

ascalon fabrice

Vicia Jerosolimitanorum

habitatoribus solleniter letanie et processiones et ieiunia sed et pauca
erant huius spiritualibus exerciciis intendebat. Quin vero in patulo velle-
ment erat nec [illegible] omnis et clerici et populus in luxuria-
rias se effunderent totaque terra illa facinoribus et flagiciis sordescebat
passim et qui religionis profitebat habitum regularis [illegible]
[illegible] fines excesserant. Pauci erant quos [illegible] avaricie et lucrum
[illegible] fieret [illegible] ministris templi [illegible] zelus et [illegible] erat
odium et litigium [illegible] milites templi et hospitalarii [illegible]
[illegible] et [illegible] exerceret [illegible]
in messe aliena mittebat [illegible] eorum sub esse
gaudebat. Symoniacam [illegible] magelo [illegible]
bat et domum sepulcri et loci resurrectionis [illegible]
simonia [illegible] cottidie [illegible]
[illegible] ignis scilicet celestis [illegible] pastor [illegible]
cia data in primo tempore Gotfridi regis et Balduini primi et Bal-
duini secundi [illegible]
[illegible] de quo [illegible]
[illegible] potuit esse [illegible] Jerusalem, Egypti et Sodoma
[illegible] polluta [illegible] plena hospiciis [illegible]
et [illegible] erat hospites [illegible] farinam
[illegible] debita [illegible] exulas,
[illegible] hospitalitati [illegible]
[illegible] Jerosolimis [illegible]
[illegible] de occidente [illegible] civitas
[illegible] facta fuit [illegible] hospiciis [illegible]
in quibus [illegible] et ludis [illegible] loca
[illegible] hospitali [illegible]
[illegible] pauci [illegible] hospita-
[illegible] hospitale [illegible]
in hospitali [illegible] pictus erat. Et ideo [illegible]
[illegible] hospicia [illegible] erat
[illegible] expulsi et [illegible] hec fuit
[illegible] christianos avaros [illegible] quia [illegible]
[illegible] fuit facta [illegible] negociacio dei
[illegible] supplicatibus [illegible]
[illegible] Jerusalem et [illegible] et
[illegible] plateis [illegible] judei et [illegible] fide
[illegible] ego dominus ad [illegible]
[illegible] impiorum [illegible] cadere eorum domino [illegible]
[illegible] saladinus Jerusalem urbe [illegible]
dit [illegible] occidentali parte [illegible] obse-
ssos [illegible] cepit [illegible] resistentibus [illegible]
[illegible] pugnavit [illegible]
debilitatis [illegible] cives [illegible] auxilium ne-
[illegible] urbe [illegible] placuit [illegible] et
[illegible] et sub [illegible] reddere saladino ut
[illegible] precio libere eos qui [illegible] voluerunt
[illegible] saladinus [illegible] misereretur
[illegible] petens et [illegible] vita donavit hac con-
dicione quod qui maneret sub suo [illegible] vellet salvus maneret qui

Ex ea milites domini sepulcri et templi cu-
stodes [illegible] erant et [illegible]
erant [illegible] capcioni [illegible]
[illegible] adulteri [illegible]
ad milites templi [illegible] civitas

Capcio Jerusalem [illegible] facta est

[illegible] vellet si medius sexus esset [illegible] etatis plus quam
decem annorum solveret x aureos pro duratos si vero mulieris eta-
tis [illegible] solveret duos ducatos [illegible] dare
[illegible] ducatos. Et hec [illegible] placuit. Et quia [illegible]
[illegible] erant pauperes [illegible] denarios habebat hos omnes ab-
solvit saladinus a debito [illegible] civitatis sancte dedicio
die [illegible] octobris [illegible] obsidionis anno domini 1181 feria sexta
anno [illegible] christianorum fuerat [illegible]
ut omnes qui in urbe erant christiani [illegible] ex urbe migrarent
ut se servituti saladini pagani [illegible]
[illegible] christianum maneret [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] plagencium [illegible]
[illegible] Jerusalem [illegible] lamentum christianorum
[illegible] saladinus et sui crudeles principes [illegible] et
[illegible] christianorum [illegible] ad fletum mo-
[illegible] precepit
[illegible] saladinus suis exercitibus ne quis urbem [illegible]
[illegible] christianorum [illegible] christiani [illegible]
[illegible] lamento [illegible]
[illegible] Heraclius patriarcha Jerosolimitanus [illegible]
[illegible] et religiosis utriusque sexus [illegible]
[illegible] magno [illegible] patriarcha [illegible] potantes
[illegible] reliquias [illegible]
[illegible] infidelibus [illegible] nobiles [illegible]
[illegible] sexus [illegible]
[illegible] parvulos suos [illegible] flebat
[illegible] christiani [illegible] et post alexandriam [illegible] et
post antiochiam [illegible] et ad [illegible] maris [illegible]
[illegible] alexandriam
[illegible] Tripolim et ad
[illegible] Tripolitanum [illegible] apud
Tripolim [illegible]
[illegible] de Jerusalem [illegible] Tripolitane
[illegible] civitate [illegible] fide-
les erant [illegible]
[illegible] sacrilegos et [illegible]
[illegible] comes Tripolitanus Raymundus
[illegible] a fide apostata sicut supra folio 1196 [illegible] suis satelli-
tibus filiis iniquitatis [illegible] de-
[illegible] hostis [illegible]
[illegible] humanitatis
[illegible] erogatis
[illegible] poterat
[illegible] fide al-
[illegible] facti
[illegible] Jerusalem [illegible] et cum
aliis latinis de Jerusalem [illegible]
[illegible] ma-
[illegible] christianis [illegible] spoliata esset bonis suis [illegible]

Dedicio [illegible] 1181

Lamentum [illegible] christianorum [illegible]

Exitus fidelium a Jerusalem

[illegible] Tripolitani

Ingressus sacratus Jerusalem

ipse fecit fundere famines ante se filium suum et mari pericit. Cui ego
stians et ingressus est et progressus ipse sacratus civitate
culauerat iuncta templo a meridie et aquilone aquarum ibidem et
templo fedatos et ymagines eius de et statim ab aquilone delevit
quasi nichil potuerunt ipsum et sanctos patrie et pulsa
rentes sue sacras reliquias et ornamenta ecclesie et pulsa
via abiurarej ecclesie deinde emanserat educerent suppedaneum et
adolescentulus videret ystimandos Dominum at transmeabile
quod exibatur et fuit fo 230 ipsis quidam dicunt esse factum subra
sedulis eam ecclesiam sepulcri at fuscia efficatius exactius et
uerit et ultra ab fenestras destruxerant sculptas lapideas
ymagines auulserunt depictas columpnas et capanile
ascenderet et capanas malleis gestregerit et tantu
antiquius ut ger. in ann. p. 2 n. 11 c. 95, 16. Ego vo frequenta
rat voluit ut saladinus ut ei quietum et victoria cera domi
sepulcri subuiret ipse prosub manoeas columpnas et politas
tabulacias qb olle ipse regeas pacificato negocio deliberaret
sacy successive templi illas solue cognoscat ipse ecclesie ecclesie
nostre pphanari attrasserunt ad templu qd inuant salomonis et
aria ecclesiarum abrasa circuerit et ymagines abrasserunt et co pue
runt ut postq pphanato pauimentu et pictas aqua rosacea lue
et loca expiarent ipsis locatis pratis qui ipse gestreas fecerunt
Ludouicus ei suis principibus et cetu magestico ridentibus obuiu
Godefredo sueuiam et cetera fere sectarij patris s. marcanite parabo
rentales ecclesiam schismatici abissini sine ethiam et ecclesiam
ramten ei ipsius et tributo se locarent et locu latinos preserent
qd libere fit ut ciuitas ipsorum habitatores in sua ecclesia domi
sepulcri ipse adueniat et primo destruxerat auro et argento
copiosissu saladino dato redemerent ne destruerent accepto
po ut ultra ordinatis ecclesiam prelatis dimisit ei subiugat dum gdeue
tributi qd sibi ipsius adiunxit et dimittet absq solucione statuti
ut ultra amplius exigua et trei super debet ei tributis legnis
fugnacet ad effigia ser ego ad ipso die usq et plenus nu est ei
pana audita et jerusalem sa qd trecentos duos. (illegible)
ter sacrolima patio et ea ipsidio saladino ei. dimissa fuerit ego ap
ritu ad obsidet demu redit ascalone ciuitas ei equitu dicty
pugnauerat ea quia cinis reddere ei ciuitate pari creat
ei regis jerusalem guidone et magistri templi quas et bello capat
ystianis estituerent ipse pacta saladini liberi amplectens re
cepta ciuitate ut et pacti genisset regis jerusalem cui magni templi

Orientales ecclesiam ethiopi loca sacra possederet petunt

Rex jerusalem tabule a captiuis etc

et ordinem alterius ecclesie fundamina ibidem iecit quam ut orde
sic obtenta ipse saladinus ad alias urbes et castra ystianorum secedit
dit et a breui tempis spacio ora subiugauit deipsi aquilo
maritimis ciuitatibus regnoli salinis et tyro. Lamus et tripolitus
reliquis quidem pessimis nostre procedit qui et dia tellida
se ecclesie ciuitas saladinus nichilominus et electo recepti sunt et fuit
alacritatis fidei et signacula crucis ipsius et ydolorum
lecti ubiq sunt assisa. Rex ergo jerusalem guido petit ciuitate sue
sedis ad regnoli se gestit diu cui suis principibus gsedit. Et
ad tripolis ciuitas maritima et regiones famose sita fuit et an
tiquissia nagotiacibus apta.

De statu ciuitatis sancte jerusalem qui est capitis et de regibus
eius titularibus et diuisio tributarij tituli regni ipsi
salomonis: et de ymagine ioui ydoli et fundatione templi
huius sancte

Postq ipse fuit sancta ciuitas do sta permittere et malis sac
racredes reseruata et totu se secedimitanus regnum
pditu et plus ystianq intrepte affluety et gfusibilis
De regno cuncty et qua urbanj sui et qui pus audiuisti
minio solacet et tristicia stans et letis decidit et
matrimo et fiducia sui cui ipsi cera similes nuptes et
lamentabiles oq amissa acidet regnum gouuerat oes reges
et principes ad medium ystianos sanguine se accurrent dum
ego dni 1184 quatu fuit grande gelu pisius et eq et mali
bis et crediblis, uti do malitu ac pedum et subsidiu tue
sancte cepit et oq anno illustrissimus imperator uarnos sci
dicq pnq cruce ei suis principibus et nobilibus de alemania
assistit et rex fredcus philippus et henricus rex anglor
et cetu reges ac archiepi et epi et plati cum do ei pu
sinit ipse cruce signati sunt et cui alle quoq ado premissa
lis ut targ mundy et ipse ipsorum coisse cidet. Fit ego, ma
bilis gregor equitis pedum et p uiaj ac maia pupetus f
uctissimo velut gr et fidelcs. Ego ut tripe cum et galuacia
albos pontifex moyse doctime et excellent et genij sue
que accessum regem principes et hec sancte expeditionis existe
res et suggerunt de essem illis gestorum et ipsis dixit q
mee quoq tuisset si et corpus hec sancte pars existeret
et no diu ad esse expus ut q jerusalem a ystianis possideri posset
Et sic sue alle ipsius dixit ubi audidit progressi et succes ni
cipil sequit, nisi ptolamaida q acum de toto bysanio capta
et ut acum anno dni 1192 no recepisset, nuncy si subtrijs qdi
cibz ut salutis ipsius sacerdotes existet et legum cruce qd
bello expat saladinq sicut sup fo 280 pz ystianis estitute quit
tecet et ducenta milia ducatorum solueret. Et quia pacta ne
gibz promissa de sota cruce estituenda et de captiuis ystianis
redditis no obseruauit saladinq rex richardo qui die
q ccc milia de collauel mandauit q deus dicty de cassecret
due filie regis guidonis qb ex sibilla progenita almaricy
regis susceperat et pgenitor mut si dna sibilla ecs decessit

Passagium Guidonis et Jerusalem

Lamus magna et tripolis sancte sunt ao 1184

Joachim abbas

Ptolamaida capta ao 1192

ex hac vita ñ supfuit liquis de rõ supue regia regni Jerusalem
misi dña elizabeth uxor [redacted] enfredi de
corano Ugduit et almarici scitz rex Jerusalem nãm filiam
Balduini abissinia leprosi et duas filias sibillã et eliza-
beth Amalrico ãt almarico regnauit leprosus qui qua grãce
non potuit Hede exse coronat et fet sibillã seniscalc sororc
sue Hede regni cũ marito scitz guido pea regnauit eliza
beth ãt cũ sorore dño enfredo nupsit [illegible] pedem ãt vñ
alterũ nitte qñ Hebito exse d guidone sed ex Amalrico et eli
zabeth sorore sibille mãtes cũ regina et Hede regni Jhe-
solimitan se esse diuulgabat et nireñ sum enfredi esse rega
fecdus ego apud acon ordeñ principes ñ vocabat et liquos
ad se ñ dimodet pacis optaci sue regni Jherusalem ex precto
regis [redacted] et cancris rex guido
et se mõ cũ regni solio Hebã deponi cũ nichil de posse
guido guido et enfredus et quibus dñi principi fauere
sibi requiẽ studebat et ãt put principes maiõ assio et cu-
ra quib esset rex Jerusalem dñ quomõ ẽpanda esset Jerusa-
regnũ ad elizabeth tũsisse pmãt sororis et ido fraude p
dictu comitẽ factũ fuit ut enfredi portg uestigialia et de
ligiam gmissa reciper ñ alia q regi Jerusalem debeban ita ut solo
nate guido ẽmaneret rex cũ expaliatg imisse dñe duce
Hebdñe quarat ligie q ẽt dñi iusticia quare spoliatꝰ regni
ggrauit et fãme casibꝰ se gnitꝰ statuit et quatñ ẽb ysli
dñe ex sororatu dilibuit hor nidtes principes maiarcꝰ
utebat si cũ tã pauci gti sororatus pcedet et attribit q tã
utro dñ ggnata ñ dñ seruicio dissolueret dñ factũ ñ ut ad
dicã regi guido ut pq ẽstimãt dñi maiarcio midtis seruatis
rui videbat q regnũ esset ad dictũ almaricũ cliz abeth que hẽ
ditatõ de uoluit regni cupidate quotg et nepharia opatg
ñ matre sua eolamaria sopore supdicti almarici ñ ad hec ui
debat gseuerare supdicta ex elizabeth a uiro suo enfredo
rapuit et de facto uxorẽ duxit dñt cuãme et detestabile
facto vilꝰ regnũ replicant dissimulauerãt tñ hoc q misi
uix astuty quidã de maiorib⁹ dauid ñ mitt dicto ad se ñ dñm
uerit q uere ñ ipsũ dño ñ hũ negocio / posse pauciat et rigi
dñm ñ exercitu sua a rigni obsidiat ẽpugnat hoc ex ostẽ-
re Jerusalem disponẽt duo isti patricissimi regnũ physipg rex
francoꝝ et ricardꝰ rex anglor ẽiuges sũt exercitg hoc el-

comes tripanie h
enfredg rex Jeru

comitẽ tripanie h
ne replias quisit

Exercitꝰ iste impedi
tũ fuit ne liberare Jerusalem

o dyabole

bat Saudred ãt saladin q adueñt tali exercitu cogitauit reddẽ
ẽstianis Jhesolima et circos ad regnũ misit ad gñdãt
negocia dñor audit Guido regnũ ãbos ut nãm dicor liga-
bolus possedit et ut ẽ toto nisi abscessu prece alii supiꝰ subi
canabat ut rex Jerusalem hꝰ posset et fructꝰ fuit ex exercitu dimissio
et effusa ẽ pte principes grauẽ de sue principatu Jhesolimi
tan dñe cũ sit de principatu grauabãt philippꝰ rex francie
ẽ Richardꝰ exercitu negocia cũ ãbos suo exercitu ẽ cucurrit ñ
ẽ Jherusalem q ẽt rex francie ñ stitit regnũ Jerusalem cosp ẽ regnũ
ẽstimit ñ q exercuit dignũ erat ut ñ regia sumpe
extincta ad cui dñi regni titulꝰ pduct ẽ q ñ miserat
ad saladinꝰ
exercitu ẽstianoꝝ diminuẽ p excessu regis francie abstinendo
ẽstimat di ẽstianis Jherusalem destitit et pacꝰ cũ illis fecit nam
nus et pfidus milites ñ eos collocauit ñ rex richardus rex
anglie ñ syria nisit et pacem q sequit bellũ gñ sarracen
nostꝝ parco tñ anno 1194 q ẽ incepit regnare richardo ñ syria guido
lusignanꝰ rex Jerusalem supradicꝰ ñ uis a saladino pulsꝰ quo
dñtẽ et magnanimitꝰ uidẽs obtulit ei titulos et jura re-
gni Jhesolimitani ut ipse sibi cyprum ñ subi dñi richardꝰ gra
tus libẽtissime fet et pmã guidone recepit cyprum fet ipse ñ rex
Jerusalem et anglie factꝰ quas coronas subi imposuit Ricardꝰ
anglie regnũ subi ẽ titulo ad quẽ ascripsit ẽ et guido
pq ad hec loca ñ syria possidebat ẽ q regni Jerusalem nõ q
gnoscebat fructus tñ ex regni ejusdẽ et regni titulos ãmi
sisse ferentes tñ richardꝰ et ãtea factꝰ ex titulo desiderii regni
Jherusalem
Jherusalem ascẽdo et obsidẽ Jhesolima ñ stituit ẽ supiꝰ ẽ ejusdem
et dilabentibꝰ passim maiorum copijs sedato mutauit et cu
saladino pace oppita ñ pacꝰ ẽdem exposuit et cura ẽstiani
exercitꝰ et regni quiẽt Henricus comiti tripanie nepoti
quidam et ux ejꝰ ñ sacrũ ẽligit fine de soldatos assu-
tauit annulos accepit ẽstabat ẽ regni sedare sum et nullu
et utebat hac sua tumultu ñ sua absentia pacatꝰ q mox rex
richardꝰ do ux uolẽte expectate semissa ota manu recepti
passus ẽ ẽt quadrẽ cũ pauci valde secure p austria iter
francoꝝ ñ regnũ ducẽ cuptꝰ ẽ atq ibi bñ
spolijs imperatori Henrico filio fridrici ñ ñ procedi expedi
tam Jherusalemitana decreuerat ẽditꝰ ẽ et p tantꝰ ñ dimidiũ
tenty datis ducẽt militib⁹ maxtatꝰ ẽgẽti dimissꝰ ẽ et re-
diit ñ anglia punto ẽ quẽ ibidem ẽ supuenisse q ex q re
gnum Jherusalemitanũ adierit et eo adepto ñ tabuerãt et
recreare elizabeth a fugit ñ tyberiadẽ et tripanie comes cui rex
richardꝰ coniũx ẽ citꝰ ptam quẽdam uirũ pfectꝰ ẽ
dño ysidem ab pq ẽdem ñ uxorem duxerat ñ ipse ñ
tiberiadẽ de soldato ñ esse dñi ẽmaneret ñ ñ finito ñ sta
uit tñ quiꝰ pius animꝰ ysidem ab ejus ẽmanet ñ replis una
ẽ ceteris ẽ regnũ ẽ ñ regni Jherusalem ẽligit cui et duꝰ
elizabeth filiã almarici regis Jerusalem ñ quidem uidebat quia mar-

o regnũ Jherusalem et sacty

male fuit rex regni
anglie et meito

dñus rex Jerusalem

1283.

Aliud Guido passagii 1202

justitia ordinis patet

Aliud passagii pueroz et utile

pia precedebat ad liberandi pactum

ung eſ in vecchio ejuſd̃ motuus fuerat et [illegible] dux [illegible] eſſ unu[illegible] pulauij ſuu fenestree ſe tenuerũt appodiarũt miſſabili pri= poꝛ cultibus expulerunt et ata regnũ ſcõſolimitanu atq; regẽ creuit Hoc gregit anno dñi 1191 Et pdc tuno ſegni et nulli pmodo fideles et acq; obtemperet pactum pati q̃ quia nõ erat rectꝰ nr̃ rex thea ſeta dilexꝰ ſub ẽ ry ẽcitꝰ et ſuꝰ effectu ad pa redierunt mlti et mani ſcripſit pecuniꝰ pg hoc anno dñi nr̃ ccij die xxij mar ij vicenarij ſuꝰ et lucy et ſueia q̃ nõ uiſq; fuerũt ẽe declarare ſuu ꝓtraxit cu pellarijs et mlti ex illis ſuꝰ et ciuitꝰ cuntia gregit De eo anno dñi 1215 celebrata fuit ſyrodꝰ magna rome apud lateranu ad ſtoꝛiu ſ. ſilueſtꝛi pa et quo gentes anno fuiſſe mille ccc xvij [illegible] fuit ſyrodꝰ [illegible] fuit quos fuit dñus fulco epus tholoſanꝰ qui et ſignis ſe cedmis q̃ dicũt pdicatoꝛ petiuit dñꝰ pa petitꝰ diffiri ꝛe exhibet uidit et ſapnis q̃ laterancꝰ eccia q̃ ſuis ypocritis reſoluta fuit ſalutis mutuꝰ ſuꝰ dñus de dimey adhuc et regia dñi fulconis caſtra ſuſtinuit [illegible] mare ſeꝛuo fuit [illegible] accreſcito ꝓpoſito quo ſuꝰ et petꝰ ſua ad ſanctũ ꝓpoſitꝰ ſpr ecclesiaſticos anteq; epos fuerat a dicto ꝓſidio pcedere ieoſolimitanꝰ et ꝓſtantinopolitanꝰ ſpatꝰ greci et romani ymperij regni regni pactum ſpatie ſyrie et ciꝑi et terre ſanctꝰ ordinis obtinuit ſalubres ꝓſtitutos principalis tractatꝰ fuit de recuperatõe eccie ſcte et pactum et ſubſidio ad ꝓfectꝰ aptus et de pdicatoꝛibꝰ ceuit et ſignatibꝰ et aquinum ac exercitum capitaneos ꝑ atipe dñus pfilij ſitꝰ dimey antecedit barba ut cũ [illegible] tibꝰ ad pugnã ꝓcederet gr̃ ſaracenos et fideles ſue [illegible] et pgꝛſſo cordis mobilis [illegible] occidentalis plebacie pactum et ecc̃ie ſue genuſus Rode ei tepe puncti pnũ de regno ſicilie et uſq; ad mare xl milia equit acceperat duabꝰ ſenelle ac tꝰ ſubſidium ecc̃ie ſcte deuiuenti dimiſit ad duos mareꝝ pꝛ= de mote q̃ ar ſanctudas a puncia mutuo q̃ ſuccurrit duas decimas cismarinas Ego tepe et ecc̃ie ſe minuebat etiam ei eſſet grauꝰ vocabulꝰ et eos ꝓſſet et nigromancia ꝓpendissiꝰ aſſe= uit ſe mag illas dimiſſuꝰ niſi pucos ſeꝛuoꝝ ꝛalmanazꝝ illi adduc aſſiꝛeꝛet ꝓbꝫis Ego affirmat pdicti pnũ ſignalꝫ dilexit a falſis miſerly ac gemiſcerly et dnti ut ecc̃ie acciper quia nõ miſi q̃ ſuccurro pucos deus ſuꝰ ſcripſit et pactum ecc= pare de ẽniſſet et ei apoſtus maꝝ ſeruiſſet mlti de eis apij eccl̃ſ ſubmiſſi ſut mlti ſaracenos ſeꝛuiꝝ et alios extreꝝ mlti ꝑ ecc̃ia noui et eqm ad pactꝰ ecc̃ie ſcte Deluſis pucos eus nec atendit tua dñi 1292 ꝓcommuni ꝛoldum ad ſcte michael q̃ pegnã q̃ utilis fuit et utilis ſimꝰ eſ pactꝰ fuerit

1284.

Aliud passagii

q̃ dñus dñi 1218 pg gilin lateranẽſe ſignati fuerat ecc̃ie pa= mii dñiqui gr̃ hẽricos allmaꝝes ſue ſyrie comes andreas ſa= th et aq comitatus eat ſitꝰ ac nre dimey et guido fil ꝓfati camiſt et ludwicy fil recgꝫ ſpatꝰ dñiqui ugo et maior pb ecc̃ie ſignati fuit et ſubſidiu huc ſcte et ꝛecuperatꝰ pactus deu et anno eſſpecauit recugrat epus et ſtinenſis et ſaraca= cenos dñi ẽpcꝰ eſſpecauit et mort q̃ pg laterancẽſe gilin ecc̃ie accepit [illegible] mlti uiſato ſcuerat et ꝓclamaida ut regnũ dñi ac capiuſq; ex ẽcitꝰ ex illis ecc̃ie ſ. pactus et hũgarie et cypꝛei ꝛeſſunt et q̃ austrie et bauarie mgnagꝫ militia regni ſpectatoꝛ et ſtꝰ et ieoſolimitꝰ mlti cum ſoldꝰ mare qui ex dimey ad tuſcan et ꝓuincia decꝰ fuerat recꝫ pactus parcꝫ dimiſ adie mlti ſpecmus et oremus et detinuꝰ ex ſtincpe ꝓgeaꝝ illꝫ dece effluit mici gothfridi pi recgꝫ ieoſolimit cui credi q̃ q̃dã marchianus filia deſpo= ſat et ambo apud tyꝛi cocauit Deſſupꝰ ꝓtꝫ mlti ꝓmiſ ſe ad bellu gr̃ ecc̃ie goſtes pontꝫ pace cepit et q̃dã pace & eſſet pericꝫa ieoſolimitanꝫ cu mgꝫ gentilit decc et ꝓpter bellu ecc̃ie et ad miſſe ecc̃ie legnũ ẽpcꝰ et ꝓfectꝰ fuerat ad ea ꝓ ecc̃ie ſcte diuiſa q̃ recepta et tripolis fuerat tripe ſtoſi gothfridi primi recgꝫ pactus et una ꝓ macbat ſp et tripolis alacꝛa ducatꝰ et ꝓpria ad bella et ulla expert ſaladinꝰ cu guido ne rege ulno pactus ut ſupꝛa dictꝰ et dñi pg ſſi ꝓpria fuit accepit et ſtigni reliqua ſcte ecc̃ie pte a et cu bellabat ſtmꝫ cu tali uexillo anteꝫ admati gerebant [illegible] [illegible] gr̃ leu et qua ſicebat ſaracenoꝝ mlti do eſſe et eo ano duat ut pugnarent ordꝰ et fidelitꝰ ꝛ illi ut coꝛ cudetur ꝓ explorat̃oꝛ aggrederet primi dates fugerut mici ꝛũ alij gladiat et gressi ſut galilea ꝓpria ſupra gothfꝫ et ꝓtꝛes et cumani ſtt expert mort tgulare capt et mt= ta tubaꝛ Gabitis q̃ſdã ꝓpria obſidio caſtri ſoluta fuit et ꝛe= uſus et ecc̃ie ſtꝰ et actum quia hyemis cat et tpꝰ bellã= di preuꝫ et ſalutata hyeme uerꝫ ecc̃ie ſtiandꝫ rema ſuuce gr̃ ſaracenoꝝ cepit ſ. ꝓtia dñi. uergilij ecc̃ie anna ꝓdeifice dimiſ et ad ecc̃ie Georgiꝰ cu magro ſpitꝫ Dapno manibꝫ aptat ſ. ad ꝓtia ſterba et magnꝫ ꝓtꝫ preꝫ nore cu galeis et apparatu bellico ſcte ecc̃ie mꝫ ꝓtꝫ ecc̃ie re uocatoꝝ attedit dr̃ ꝓtꝫ et ꝛ et ꝛ ecc̃ie ſcptes cu ſuis ecc̃ie cantoꝛis ꝓuiſq; mit ſtenenda uſ ꝓ ecc̃ie ꝓcio ꝛ ſtoꝛe aut deliciꝰ deliniti ullo mõ uolut ad ecc̃ie ſcte ſuis barꝫuiſ et uen toꝛibꝰ ſuaꝫ ꝓtꝫ et milicia ſtꝰ ſoldꝰ ad ea ecc̃ie ꝛ ecc̃ie palestina ſmanuerunt nr̃ auxi poſſent dñus ſepe mittebꝫ eis goſtes ad auxiliꝰ ꝛ ꝓpluꝛiꝰ uſ uꝛe ecc̃ie ſamo et milicia goſtitulit ꝛ ſtoꝛ ecc̃ie ſuis dñi olim ſe ſtructꝰ fuit recedificat ecc̃ie ſcte ſuꝛ fundata ſacꝛat munꝫ quia antiquus a ꝓſſus ecc̃ie dñi ſtructꝰ fuerat effodiebat quaſda mortuos auꝛeas ꝛ mort copia ꝓ ecc̃ie ꝛ ſcpto ꝛ fugiũt nos dñus ſequta ecc̃ie dñi ſtiandꝫ milites ſtipendia uſ ecc̃ie ſtꝰ ſuis ꝓtꝫ ꝛ ꝓuidꝰ ecc̃ie ampla a latꝫ mare ꝛ mitt mittꝰ uſ ecc̃ie ſcaſtellis ad aquilaue et ſcti ſ ecc̃ie et austꝫ. ꝓ ecc̃ie ſuꝰ ecc̃ie ꝛ fremia ad ꝓpluꝫ ꝓ ꝓmiſ eli

ecc̃ie dimiſ ꝛ ꝓtꝫ michil eſſeꝛ potuit

caſtꝛa ſuis ꝓ

1218
Aliud passagium

fuerat propter incuriam peregrinorum castrum edificatum ad hoc utiles fuit
quod quidem templariorum eductus de peccato et [illegible] perfecerunt plene
civitatem acharum in quo castro presidia resident usque ad tempus nostrum.
Ierusalem Anno domini 1218 [illegible] generali [illegible] in [illegible]
quod occidentales [illegible] fuerat [illegible] in celo [illegible]
[illegible] coloniensi a [illegible] et [illegible] comitibus [illegible]
[illegible] facta fuit [illegible] et alia [illegible] ad [illegible]
[illegible] ego [illegible] in marina [illegible] applicuerunt [illegible]
[illegible] acharum in marcio [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] galeis [illegible]
rex Ierusalem cum [illegible] et peregrinis et duce austrie
[illegible] et copiosa [illegible] christianorum ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] super [illegible]
tractatum concilij lateranensis in quo [illegible] fuit [illegible] christiana
[illegible] terram egypti [illegible] in [illegible] plenarie fuit [illegible]
non esse possibile quod christiani [illegible] et [illegible] posset [illegible]
nisi egyptus eis esset [illegible] placuit [illegible] quia [illegible]
[illegible] damasci [illegible] fuit egypto sub [illegible]
[illegible] statuit regnum Ierosolimitanum [illegible]
[illegible] regnum potuit [illegible] preces [illegible]
[illegible] egypti [illegible] et postea ad [illegible] et ad alias
[illegible] rex Ierusalem [illegible] cum duce austrie et [illegible]
[illegible] ad [illegible] damiate [illegible] fidelium
[illegible] civitas maritima [illegible] Porro Damia
[illegible] egypti [illegible] valde [illegible]
[illegible] ad portum damiate [illegible] applicuisset et [illegible]
[illegible] capitaneos [illegible] adductu
[illegible] paganis [illegible] obsede
[illegible] et soldanus [illegible] tentoria [illegible]
[illegible] flumine [illegible] et [illegible]
[illegible] nili [illegible] et
[illegible] flumine [illegible]
[illegible]
[illegible] pestis
[illegible] Damiate [illegible] magni soldani filius [illegible]
[illegible] ad Ierusalem [illegible]
[illegible] templum domini et [illegible] Et hoc [illegible]
christiani [illegible] Damiate [illegible] mediterranea [illegible]
[illegible] regno Ierosolimitano [illegible] et capta
[illegible] Ierusalem [illegible] paganis [illegible] sepulcri
[illegible] Damiata [illegible]
[illegible] apud damiata [illegible] obsidiam
[illegible] resurrectionis [illegible]
[illegible] Ierosolimam [illegible] christianorum castrum [illegible]
[illegible] fuerunt edificata iuxta civitatem.

Damiata.

Ierusalem destructa

damiata longa obsidione ferro fame et pestilentia afflicta quod
soldanum et maiores [illegible] et vulgus [illegible]
[illegible] obsidionis tollerare non posse quos soldanus [illegible]
[illegible] a dedicione [illegible] fuit quod [illegible]
[illegible] obsidionem [illegible] fame et peste laborabant ad
christianos [illegible] et [illegible] missas [illegible] Et [illegible]
[illegible] castris quod non longe a [illegible]
[illegible] nilus et fluvius quod [illegible]
[illegible] et egypti
[illegible]
[illegible] soldanus
[illegible] suo [illegible]
[illegible] christianis [illegible] olim capta fuerat
in victoria saladini cum omni [illegible] Ierusalem et [illegible] captivis [illegible]
[illegible] et regnum damasci [illegible] super et [illegible]
ad [illegible] Ierusalem redderet eis et totum regnum Ierosolimitanum
[illegible] christiani [illegible] et [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] regale [illegible] castra [illegible] Ierusalem
[illegible] mercatores [illegible] et peregrinorum [illegible]
[illegible] soldanus [illegible] vellent
[illegible] Damiate desisterent et soluta obsidione [illegible]
[illegible] Hec pacta acceptanda esse [illegible] et
christianis valde utilia [illegible] rex Ierusalem et omnes nobiles
gallicorum et dux austrie et omnes capitanei theutonicorum [illegible]
pelagius legatus [illegible] episcopi et archiepiscopi templarij et
hospitalarij veneti et ianuenses et ceteri ytali [illegible] se
opponebat Et facta fuit [illegible] in exercitu [illegible]
[illegible] vulgus [illegible] pace [illegible] cum omni [illegible]
[illegible] Ierusalem [illegible] et obsidionem [illegible] et hoc bonum et salu
[illegible] legatus et [illegible] ytalici [illegible]
[illegible] Damiate [illegible]
[illegible] Ierosolimam [illegible]
[illegible] male [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] potuit [illegible]
quia damiata [illegible] christianorum [illegible]
[illegible] soldanus
[illegible] de nocte [illegible]
[illegible] capti [illegible]
[illegible] legati ad porta [illegible]
[illegible] ad portam [illegible]
[illegible] porta [illegible]
[illegible] et ad [illegible]
[illegible] portam [illegible]
[illegible] exercitus
[illegible] christianorum [illegible]
soldani [illegible] caput capta est anno domini 1219 nonas novembris
soldanus [illegible] christianis [illegible]
[illegible] christianis [illegible] Damiatam [illegible]
[illegible]

Soldanus pacem optat et Ierusalem christianis offert quam nolebat accipere illi

o maledicta superbia

Damiata capta
1219

Gregorius missus

a sepelici nō potuerūt Quē ut apparuē missāle Haruc sit et
ruinas et pumbas p̄ fame tabidos q̄ly r̄ q̄ly r̄ plateas plene
erant p̄te n̄ mōtuos asini sepelic̄ potuerūt ꝯ mōtui asinos
sua fetore attidebāt Q̄dām ut ſt̄ aut̄ ā fea xp̄e nūcios q̄ly
cruciabāt finit obsessa tā fre tā pestilē ut̄ lxx milia paga
recepti ſt̄ ut ā cruce ad treia milia ānatorū ex q̄ly q̄dē ꝯ
tos nobiliores r̄ diuiciores utrūq; sexꝰ q̄ obtepcāe captiuoꝝ mors
Baptizati pauca ut ſt̄ ā cruce ſcā ſt̄ ā cruce Ecta ſt̄ aut̄ aqe
in lagunes pcūſi pauci auci et secūꝫ pcīne et alic̄ pene
aby p̄ uisticiā gl̄ oꝝ r̄ exēcitū ſt̄ diuisa ado ciuo
tatē & subacta cruce r̄ damiata dicta ciuit̄ thamis fluuiꝰ
caput quia cū tollit̄ nascā ēpescunt Anno dn̄ 1224 sua
dare Dijā ſert pelagiꝰ legatꝰ et Johes rex Jerl̄m gnis gres
amiūsoꝝ exēcitū nō sequebat dn̄m et bellaꝝ dāmatā fractū
et cupiēs damiatā ꝛ clūs sibi asſbi et attīm̄ uolebat q̄ ex at
nūsperet̄ ſi quia uir pcūdus cū cēdē magꝝ q̄ ostendere
secūs exēcitū gl̄i et ſ̄ legatū q̄fect̄ ē q̄ntā cottidie
decotidiē ſ. pelagiꝰ ēga legatꝰ ꝛ gratt monachꝰ judeus
dīne nāe q̄ dici r̄ damiatā dyabolicū at̄ magꝝ legatū gl̄i
ebat n̄ tm̄ potuit ut ſe manū ꝛ ellet absq; rege ſuo legato
nidē q̄ ſm̄ pscia r̄ cōſ negociū perdē nō audiēt sollemnes
ad eū misēr nūcios ꝛ pcipuos ut apparēt ad exēcitū ſtianoꝝ
et ſe solū cū sua familia remaneret et recedēt ad exēcitū q̄ tūc
cū desiderio ſ̄ habit̄ recdē Rex ego pendēt collecto exēcitu
ex sancia descēdt et ut audiūt legati q̄ositū de eo recedendo
Bellū anno dīsuadebat ducēs q̄ si ea tēpe ſpto ſtianoꝝ predēt
nō p̄ualeāt nō q̄ aqua ſpto damiata potuit subuenīri nequē cō
meatus ferēt ea q̄ a dnō rege prendēt et ſsules dicebāt
ang legati ab ea ꝛ posito ēmoueri nō posse Ligi r̄ mitissūt
facēt obtulit se ꝛ obedia ētē ad bellū gl̄ soldanū q̄ redderet
Ez si rex ligi mīstr̄ ſucāt ſi ēt̄ et plures ostenū seductꝰ fuit
et tantū miſciꝰ dedecꝰ gl̄ fuit̄ et mili r̄ rendere et
soldanū r̄ terra q̄ captī fuerūt facē pacē cū soldano et redde
sacrarū damiatā et cū gfusione sāguīs ad egiptū et redire
r̄ frena Fuit ēga Date treugꝰ octo dnis r̄ ſtianos et
sacrarū et pueri ꝑlata damiata recēsset cū regno
cuna ꝛ q̄ ſ̄ r̄ tsen sua ſ̄ Ecce q̄ utile fuiſſ ſi pena appo
ēt nō acceptasset q̄ rex pactū et deo gallici et tyrectorii
liberissīe ferissēt q̄ ſuperdia ista maledā legati et regnum Jer̄
solimitanū ꝓdidit et damiatā sacrarū ēdiuit et ſpt

Segnaty dle sua sup̄ occ
tē ꝓdut̄ ꝛ petus ac dn̄
atē amisit ꝛ ꝓtin q̄
ꝓcuit q̄ gfudat

Gfusio sāguīs
legat̄ cū ſ̄ hoc ci cū
auth : ꝓ

Diſcordia maledicta

Aliud passum

dipsit et p̄didit dgnū ē q̄ iste pelagius ut pos? ꝓdictus
pelagius nō fuit ē mille secūs discepto dñi ē tm̄ pōſo
lūm̄ accepissēt cū ſtis gdaly quib; ea soldan tūdere solebat
Godie ē, manū mea esset ē sotū sepulcꝝ liberū ſt̄ Anno dn̄ 1223
rex Jerl̄m soto gelio ex amissione damiate et plg ex amm̄
ancōtari q̄ regni pcōſolimitani qt̄ tūd ē mand ꝛ cōuocauit
atipe ꝓposito statu quat poterāt amicū ē ſuciā tūſfretauit
ad ꝑtes occidētales ꝛ aqua ētē et principib; ſtianoꝝ pe
tito q̄ auxiliū ꝛ cens ut ad ꝑtes grecie q̄ nouis nauis
ē uent ēt sue affluētie et malestatē ꝛ cedēt ad ꝑ imperatore
rex ēga Jerl̄m ambos ꝑtes ꝛ imperatore gōdauit et ad gfo
nēm̄ reconciliacōꝝ ꝛ ēga dt̄ fredericū ē ꝛ uocē filiā
suā cū sepedicto pōſo ꝛ cōſ Jerl̄m et ſ̄ imperū q̄ uiſ ſt̄ pe
dictā ēga ē ſuciā ad ꝛ cōpandā treug sotū ꝛ uiꝰ
tūs ēga ē audac̄ sollēnissīe celebrat̄ ꝛ ganit rex Jerl̄m ꝑ
patarēt ut exēcitus suos medio tēpe aptaret q̄ ſ̄ q̄ abiati
sūt ēmicat et / Et q̄fect̄ rex ſatis ē hyſpaniā limā ſotū
Jacobꝝ aptā uisitauit et illi fidei rex̄ Galicie ꝛ uoce dnī
Et ꝑtūs ſ̄ cetauit ē austria sibi a rege et a baronib; mīta
dauacia ē subſidiū tres sot̄ accepit Eodē tēpe ꝓhylippꝰ
rex fr̄cie ad expeditionē uite ꝛ cens ē ad ētē gtes testa
mēti regi ſolimitani gelio octa milia ſ̄ ſtū ē subſidiū
tres sot̄ Legauit et totidē templarijs et totidē Hospitalarijs
Ducēsset at̄ ꝓhylippo ē regno ludowicꝰ fil̄ ej q̄ remis coro
nat̄ ē q̄ coronatōne ē ſ̄ fuit Johes rex Jerl̄m Aliquib;
at̄ suis būſactis cū id ꝑ ꝓcūm gregorium ēss ꝓtā dūſſis ex
mīſ nūcijs Hon. Dnc̄ggdo ē ſreid gt̄ gestis cōuſ ēque
ſsūt ꝓperatorē sup̄ gmiſſe facta de būſfectādo ē ſubſidiū
tres sot̄ Remi ſ̄ cū gūdi exēcitu ūcty ē ex̄citu ꝓ̄ et ex
bendusio apulie p̄uncē at̄ dſpsect ꝓperatoꝝ et Legatꝰ ꝓ̄a
Ez cū pauculis p̄uncē p̄cessisset iussit ꝓperatoꝝ ēuenebi clus
ſē suā ē capulatꝰ cū q̄ recūſy sceādalū magnū et dispēnū ēsti
mili fecit q̄ ꝓ̄a ē q̄ligatꝰ gt̄ cū ut p̄uenē ꝛ ꝓcitatē
streꝑ cū ex̄gūcauit Dnm̄ ut ēuictoꝝ sue cap̄ finisse dicūt
quia audiūt q̄ ē sua absentia ipa regi Jerl̄m Johānī ducēs
linit sicilia et apulie gt̄ fidelitū Alij dicūt q̄ ꝑdō t̄ put̄ mi
sit quia soldanꝰ nūcios cū ſ̄ et magnis muneribꝰ fredericū
miscēt et ei regnū ſolimitanū promisit sū bellū ꝛ sanꝰ
guinis effusōne si ſtianoꝝ tūſtus dlc̄ ſ̄ imperatoꝝ ꝓdictoꝝ
ꝓꝰ Ger fredericꝰ ꝓfect̄ ꝓtib; magnis copijs ē tres accepit
ꝑ se ad rex̄ Jerl̄m gdo ſolimitanū si ēmisso a soldano ꝓ̄ dz cūm fuit
ut utilij ostendā Q̄ rei signū fuit quia pōtifex applicuit adpo
nisset cum ſimulatōne cū ſ̄ exēcitū q̄ nō gt̄ ſuerat̄ os
ꝑ gt̄ suos gfuēt ſtianoꝝ q̄ ꝑcessēt dlc̄ſſim ꝓperatorē quē
nauit dñm cū excūcūt ſtianū cū ꝓdo a ſacrarū capta
recuit dle ꝓfect̄ ē eos et ꝓpter se, mīlij cōſ recipiūt ꝓcuiꝰ
actum dū ꝓperatoꝝ a ſsset ēplū templarioꝝ uolebat ſ̄ hēuere
et intra cast̄ capt̄ ē ſuciā q̄ recat ſtianoꝝ Ingressꝰ ēgo ꝓperatoꝝ

1226

recepta recta
1226

ad soldanum postulas regem Jerosolimitan duxo ei dato assidit
cum suis theutonicis et aliis fidelibus ad hereditatem barani
gi militibus Jerusalem fecitq se coronari Jerusalem
medio xl anno dni 1225 et sua ei gloriose possedit totum
regnum et cuncti stetq dum sibi in sacratis Jerusalem habita
cebus quibus cas dimisit templum dni qd nocuerant saracenis
ut Jerusalem macgodi prania fuisset pari et cum
codicibus ad usum sit ecclesiis legatis ppe ad peticiones Jerosolimitanorum
limitanorum templariorum hospitalariorum aliorum baronum regni
theutonicis et siculis ac capitaneis regnorum quia eis gros
impedimentum gastus circa stetq singulariter in templariis co
citauerat fidelem gi imparatus ac in fecta iusta et secta
cere ad cum imparatum valde primitus templariis et pu
Capta at sic Jerosolima misit imparatum ad ipm ggarem ora
tores suos postulans ab saluator ab excommunicatione cum impleret
iuramentum eunde Jerusalem gi ipe cum absolui valuit cum precipisset
simulata respuit et imparatum oratores suos ad regem francie
anglie et ad alios catholicos principes de quibus dni sepul
cri locum gi cum ordinauit ut rex Jerusalem ipsius exqui
dia cum exercitu cum amato imperatore regnum expulit Jerusalem
et patres ad sui fauorem dimouet ad rebellandum imperatori non
solis intus emitis loca expulit accepit dictus imperator
cepit profectus Jerusalem et regnum deliq sum similem et pu
lum rediit et compauit patria
scilicet geimbat intra nulla gi ostiamos et contrast ei pug
cet et quia ipse gulielmus non potuit ea sacramenta dedit
et iter gi dissentiacos ipse similiter separatus Jerusalem et
regnum Jerosolimitanum et plures secum et ipse
at ipm magnum hoc fore perueniret ex imparatis fidei godia
pidem quomodo fieret ipse cum suis marcis primogenitus eius cuncti
exercitu suo dni 1230 hoc marcium egressi est et
actum applicuerat Jerusalem at illo exercitu subito nobiles
et Jerusalem et made dni sacratos minus Damiet cum bei
nie sui gilelio cum fidelibus equitat et expugnatis
aliquibus municipiis maxime Jerusalem et ante sedem fecit
dor nidetis ubi quidam sua attemptauerat gloriosum
regis de mare Jerusalem et palestinum circulatus
et fabulo tota die et nocte absque hoc nidebat se esse multo
garum cuius et q erat tunc magis sacrum aggregato
fortes medi Jerusalem et fidelis quod cum hoc nocebat exu
ent et magnum sic ergo fecerat et meates stant ecclesiam
si capti esset et panis et aqua ei ducebat sua fe regis

Aptdm Jerusalem

Aliud passagium

1231

anglie recepit in magna camisia super eum et aquam sacri
cuiusq turbatus exiuit et gsidebat se nichil posse agere
gi sacratos treuga facta in eis pasci annos Cecilium
mo dni 1231 facta et ipa Jerusalem q ipse apud
ludamum gelium gnale celebrauit et tractatum ha
buit de hac fide exequenda et imparatus obedi
re citauit ut psentet ggerat sui misit suos ex
pensatos et nemini petiuit permitteq ipse ea dum
ggarer cum soldano ut restituet loca sua et ciuitates q in ipm promis
sa et alia minime secum esset ex quibus gagnatq et depositq
ab imperio ipm fuit ipe ad excommunicatum minimus et suffragatq
ipm filius suus Jerusalem gra dni mccxliii potestate Jerusalem
Jerusalem fide et gentis diabolica patrie christianos et sacra et ad hanc
cium re Jerusalem gnatus sapientes et senatus quia aliis ydio
tiorum gerebat esse mauis et a tum seniores ptes gi se
tuitet ut ad classis ggressos facerent et aspectu sacratos
et made et secum fecerat ita ut nil ultra peregrini loca sancti
tate auderet deat ei amice ptes fidei hoc a maxi et sami
nobiles christiani et sacratis cum soldano nides fecit suis
ex illis bellis et manu se a made gerat gerusalem hac
tenus gens accolens mutauit Jerusalem et regnum Jerosolimitan
ascendens christianos debellauerat et an gnam cum ipso
pacem fecerat Jerusalem at Jerosolima et gressi a templariis hospitala
ribus ibi dispensu soldani habitabat ggressi intus et ludos se
ederet et cum hac gloria sum sepulcro destruxerat et cum
ipm quamis equitudinibus qui sedauerat De inde anno dni
1238 sedo ludouico rex francie et gni existens et finit regi
uit deus et omnis natus fuisset pugnauit Jerusalem
ega restituty ecclesiam cum omnibus bonis regni accepit et ea de
poso exercitu gi sicut primo profecty et Jerusalem at regi
nibi ut frederici dimo gtuccia assit maree et tract et pa
tuccia caput Jerusalem anno sto tartari ipsa tuccia de
vastauerat et debilitauerat ita gi rex pia tussis
sum gradum ei locas reddidisset Jerusalem aliaq fortia spualia
et p made et fuit et a ipso petit gt ut sedag egipti mul
tum timuit non ples flos christianos pecunia corruptos ad
regem misit ut regi et principes ei venenum maleficio exe
carent si deo volente ipi capti fuerat a peccati Conradus at
fe sunt senatos januenses et pisanos et ita ad pugnam gi
fideles pressit anno ega dni 1249 qui se dabat regibus
ad prodendum dissauet venetos ei inter ne manuel duxque
gndie et principes aragonie regi et administrem et aggregat
exercitu publicauit fuit q necessus egipti esset diligenter
gressus sum ad damietam volet de aduentu christianorum
eb regit rocha sed ipsemet nostrum hic fecit aput alios
hoc egipti et pgrandum ciuitas damiate dimittentes
ipsa egipti et pgrandum ciuitas damiate dimittentes
igit uidebat littera ta equitum ei pedites plenarie
in fuga et mili astu manibus effecta ad mecq tuum pugna

1228
discordia diabolica

Aliud passagium

G lu rex francie

1249
gressus gi damiata

Capta Damiata a nobis

Capti christiani cum rege

Aliud passagium

Aliud passagium pastorum inutile

pedites. Capti igitur mane mei et panis naviculi ad litus applica-
verunt et predictam navim in ostio nili ceperunt inter sarracenis in-
festis. Sarraceni autem ego qui in nave erat hoc viso perterriti
et desperantes se posse civitatem defendere clam nocte re-
licta civitate fugerunt causa in interiori loca et ascenderunt ut eo expiraret
et in nihil rediceret. Sicque capta est civitas Damiata itaque et munita
sit exercitus in ea cum rege toto estate quia propter nili effluenciam
pugnare cum infidelibus non poterant. Transacta autem estate dux
rex in sequendo exercitu ad bellum processit et eos inimicos infideles
aggrediens prostravit et casalia cepit. Erant autem mei credentes
plena victoria de hostibus se habere omnes undique se congregantes
dividentes per rura se sparsi. Diffusi sunt. Aliter hostes videntes
resumptis viribus invenerunt et meos tunc in stacia ut penetr-
averunt fugam verterunt et circumdati ab hostibus ceciderunt et decem sic
ceciderunt et in quanto lis in manu corum nobiles qui exercitum regis
secabant et in quantum bello gerentes meos adeo ut de illorum mu-
ltitudine pauci evaderent qui non occiderentur gladiis aut in propriis
vestimentis alligarentur. Et et primus ille vir illustris rex ludo-
vicus francorum cum duobus fratribus suis carolo et alfonso captus
magistros hostium deveniunt. Capti igitur christianis cum rege soldanus de recu-
giis et pactis regem requirit. Sed post preceptam colloquia conclusum fuit
quod dominus rex soldano restitueret damiatam cum rebus ibi inventis et octo
milia sarracenos aureos et octo captivos. Soldanus vero debebat
in francia dimittere cum aliis attinentiis corum. Et recuperat ergo exposuis
reddit rex in francia et ad hoc quinquennio ibi mansit. Devote fide-
lium audita ad mortem domine blanche prefate matris sue exposuit
reddit in francia in suo regno venerunt. Ipsis de christianis quasi cum
[illegible] dolens rex de offensione omnium suorum sanctam ierusalem et de novo crucem
by laboris sanctis aliis sub calamitatibus sue et missarum quod in aliis pri-
ne et legato apostolico et quibus prelatis aliis plures secutus a principibus per
compara vice sancte et in aggressus. De consilio autem horum navi-
gaverunt in affricam ut caperent tunisium quo obtenta aperiretur egyptum
a terra sancta capere possent. Et superveniente peste magna in exer-
citu christianorum mortui ibi sunt filius regis ludowici et cardinalis
legatus apostolicus et postea ipse rex ludowicus et prefati exercitum [illegible]
quia peste grassante frater sancti ludowici regis carolus cum mag-
nis classe et tunisium obsedit sed peste afflictus exercitus firmavit recu-
ludowicus reversus fuit. Peruerunt pastores [illegible] ad illa. Mortuo autem sancto
de francia et alemania ad invicem aggregaverunt autem duce quodam quem
magistrum corum vocabat regebant. Dicebat autem quod per angelum
esset eis revelatum quod permissione christianorum cui et ierusalem non per reges
et principes nec per nobiles vel divites nisi per armatos dicebat velle
christianis dare sed per humiles videlicet pastores quod baculis suis et
terram sanctam recuperarent debere et in vicinis ac morte sancti ludovici
regis venit [illegible]
pastores autem illi tenentes eos sanctum iacobum apostolum [illegible] iohannis
et christi qui fingit sibi stellam ad se inclinatam dixisse ibi ut libera-
ret esse terram sanctam per tunc et inter eos inceperunt ut [illegible] milia hominum septem

cessat tunc a filiis gentis sarracenorum

Duces saxonum reges ierusalem

anno 1261

1273 passagium indictum sed non prosecutum

Carolus rex ierusalem

esset sed aliquis religiosus a clerico a sacerdote a doctore in se susti-
bant inquiunt ad tantum pro super eos devenerunt ut magister eorum non
corpus aqua benedicant et incomia ingerint et potionem et sibi
Sed autem ad portus maris venerunt in magna multitudine et negocium corum
et marini reducerent consilium autem eorum quod plures fuerunt suplicies pasto-
res facti sunt raptores fures latrones et multi de eis durissime
in locis super factum mortis suppliciis sunt rapti et sic [illegible]
hoc cessavit. De litigiis principium christianorum pro titulo regni ierusalem
Post hec tempore cessatum fuit a cursu marcis ita quod occidenta-
les ipsi non amplius congregabantur gens occidentales ita quod sine
magis in litigium inter principes de titulo regni ierusalem
inventum ita quod hodie titulus ille apud plures reges in-
venitur apud regem anglie(?) sepius patrit et reges fran-
cie atque reges ierusalem se habent esse(?) sicut rex cypri et rex sicilie
et reges hyspanie et duces saxonum sibi hunc titulum sumpse-
runt iure quem affirmabatur dicunt adhuc esse et ut ex dictis patet, et fredericus
[illegible] duce saxonum imperator fredericus
qui maritus avorum habuit iolantam filiam iohannis regis ierusalem et
cum hoc ipse met intitulavit et ierusalem rex ierosolimarum de[?]la-
ratur et coronatus fuit. Et magnus manfredus filius eius et successor
in regno sicilie se regem sicilie et ierusalem gerebat et concepit [illegible]
illius quadam saxonum duces ipsi anno domini 1261 cum dictus
manfredus et corradinus saxonum rex erat principatus ipse dominus
illius marie de carolo fratre sancti ludowici regis francorum in venit
et manfredum et corradinum et gentes gibellinos omnes cum caro-
lus devicisset et taliter omnes plures occidisset et ita victo rege
non venisset a domino papa in civitate lateranensi rex ierusalem et
sicilie declaratur et quoniam usque reges sicilie titulum regni
ierosolimitani retinent. Deinde anno domini 1273 gregorius
decimus generale in lugduno celebravit in quo preces legum tractatum
habuit de terra sancta recuperanda et rudolfum cesarem ac plures
alios francorum regem premiserunt gentes multos per recuperanda ierosolima
[illegible] et per expensis
quibus cuius in posuit decimam per sex annos pro christianis salute
das decimas perdiderunt crucis et gerebat in bulgariis plerique assu-
mentibus crucem ad insufficientes et caritate in bello ac eos mittentibus
cum autem plures suo pro ad bellum perhiberent eos consilio explevit papa
explebit eos religiosos mendicantium excepto ordinibus per
de fratribus et minorum ut utrique erat de et per mansionis heremitas autem
fecit sanctum augustini et carmelitas dimisit in suspenso. Dum autem de
clarare hoc autem ipso fecit ne prelatis mediis impediret
terra sufficientia. Sed an expeditio ad terram sanctam facta fuit atque
impedita fuit non lego. Et hoc autem scio quod tota ytalia per gibellinos
et guelfos turbata erat et alemania anglia et francia in certis
bellis gravabantur ipso ad succursum terre sancte non erant dispositi. Ca-
rolus vero rex sicilie et ierusalem frater regis francie ipsum qui rex ierusalem
apparari voluit ipso quia cum papa coronavit secundo quia sicilie quod
regnum ierusalem fuit possedit tertio quia maria principis antiochie
filia cui regnum ierusalem debebatur quod hugo eius nepos occupaverat

1282
Aliud passagiū
t̄ petri

prepedata ēdēpc
jacteū

1282
Ubaldū jacteū
Capcū cpō

danauit sibi illud q̄lc ego oncolo magrīm̄ de dignabā nauare
regē jacteū sū regnū possessū nolēd esse regē nōē et nō rex et
delubābat quō et q̄ uia possi regnū ꝓsolimitā obtinere
ꝓcabat at genēz baldūinū qui āno p̄dēo dñi 1280 pa
patū ystātinopolitū fuerāt facturi si q̄ grecos latinos ꝑ ter
gnos grecos t̄ruſos ḡr ego baldūinū oncolo regi jacteū
suasit ut pmptū ystātinopolitā t̄undēt et eo adepto
fratē regnū jerosolimitā ḡ̄ posset ēt q̄ pp̄e oncolū
sibi uidebā ystātinopoli pmanere. Ipse
ad intāia cū et regni ſrācie et senatorū ad expelle
palcologū de ystātinopoli p̄sensi pauy cū, si odio q̄n
dū latinoꝝ q̄ ei nō fauebat uniā pticā pmpediry fuit
ta q̄ nō pmptū ystātinopolim rapt̄ nō regnū jerosolimi
possedit. Ipse q̄ tūc dñi 1282 rex amauit q̄ ipse cristi
gfedatry fuit regi tactauit q̄ soldanū et t̄ grecos. Sueua
uitas ciuitates absoluerēt soldanū egipti qui tūc jerosolima
cpā q̄ ſtati a sarracenis ēt capta. Vnde ille tātaroꝝ fregha
duit ecclesiarū tandagrac nāq et fidē baptizati erāt
et ſnissimi cristianoꝝ p̄secutōr fide cpi sacrosanctā effecty ē
et cristianoꝝ ecclesiarū ꝑsecutōr. Hunc aregan fr̄ēm sū rēpe
nauit conabatur q̄ ubīcūc jacteū [illegible] regni jacteū
[illegible]

Anno dñi 1282 fuit facta ꝓpata tartarorū quēda dieta
cōsanus pānis q̄ cēpe h̄ āno magno ꝑ despondibilis natu
ra segregat ānissimū cristianis et omni fide et dulcis
cco denotissimū fr̄ēm ecclesiā astrēdt cuctis ḡ̄ipiū fide et dulco sepul
fuit pmptū cū tartarū q̄ quōdo nō facty fuit cristiani ḡ̄ fuerūt
et ꝑ speciosiani pulla nō altrēdēns nō ubilitā nō diuicias
mēnie ēt nō cū postulāt assensit pe et pulla subiugādi
cōē ut dimittēt ſrācie dō suo dño ihu xpō et nō cogerēt
fuisset optū. plauit et mpatās celebrit et statū gerpit et
nus ār tuchaty q̄ filiū habuit cū suis pudētibz ap̄ecerat. Ipsa
illo tpe pissio pucō Lui respōderūt q̄ puer ille nō esset gerpty
ad hoc q̄ dō tā. matū ēt. sans ḡmi ēdi deberēt. Lui ār regnū
cule postulauit illa hōr sibi grēz fieri et. misit cristianoꝝ hoc
rect sibi fieri pus fuerēt et filiū baptizarēt. Ipsi et

Dyas Leo cnsus et
jacūdy

hoc fuerūt cnsani ꝓmet cuſc
q̄s filiū ad regnū tulc

filio baptizato cū de q̄ leuarēt subito pnē mutaty ē t altereū
et apparuit ura pulcher et grossy fuit quisq̄ ali q̄ roche regine
possi. Ipsa cuidēt signo nimis letifieraty cōsanq nō solū t
mutē esse uoluit. apparē sua cū ple a mōre q̄ cū gmpatōe
decreuit et cū magna sollēpnitē ipse et ꝑtus sanq baptisnū
suscepit. Ipsa uxty ēt t fide cū recepisset q̄ sacerdotē t fidē chr
lem edēpcōis nec possidentē t nunc sacrilegiū esse iudicauit
et ꝑtim tūnābā de cristianis q̄ hoc sustinerēt stratiq soldano egi
pti t nimicinas ḡ̄ mouauit et ad expeditā tracy sotty et jacteū
se parauit. Fuit ego dudū sacra t ſricia q̄ soldanū egipti copias
et regis georgie q cuidā pnicie creat [redacted] grassus ego
tracy sotty ēt de cuctis cū expit. Lui soldanq nō ā ſori ex cōiu
cōsilit et hoc cū bellū gestū t cessiq uictōria cōsano et fugo
eq soldanq fidelis sacra ā egipto. de soldā. Casanq ēt ciuitates
sueie capit. Ipsa q quas ciuitates sacra jacteū capta t a cristia
nis ānō dñi 1299 q̄ anno ottauo pq expulsiny latinoꝝ a ci
uitate actanē si. Casanq ēt t tracy nōē ciuitq sotty. Genuēnsis
loca sacra possidēt et aliq̄d munēt ibi tractāt. Andreas ēt
t regnū sue diſcōdiā gerētā destruxit. Ipse q̄ [illegible] et ad regē [illegible] ardēt ut
pcos accidentū ad ꝑsonā suā. Ipse q et ad regē [illegible] et
mittēt copias ēpiculas t fuit ad ēcipiēdū et ēmūdā
ciuitates de quib; paulo ānō pulsi fuerāt et ad possedēdū
jacteū cūiq sotty dty cū expōsuisset ꝑsonā ꝑcatores a cūiq
plauuisset de ē missēt ꝑcatores tracy illico cū excōiby secutuꝝ
ēt nichil ꝑcauerūt. nō obstāt q quia ē destinā pardētalū pū
rigū bella q̄ est exēt cis cōli q̄ bellū dñi. Et ubi tūc cū
duce ꝑpersit et sū magnis copijs captū fuerāt cū jacteū
cōsano ēdūc potuisset ultra p̄uisset fratē sup hoc cū exu
bes ecclia fidelū a nō bni cēnuit t omnia a nobis cāuis
pgnoch ānisse ē nō obstāt postea cōpatā nō q̄dit
t uia cōpandi sed xcccdēte cōsano cū suis de ecclia
de facile sarracenis ultra sibi ēsistēte tūc sacra t de dictis
recepit et ēstrinoꝝ ocidentalē quos cōsanq ꝑ nūtios
nomine ordinēt et electiōi sūi ꝑpus fecerūt cristia
nis latinis ocidentalib; dom dño dñi 1291 cū soldano
ā cepisset antiochiā tripū recipere et alias ciuitates cri
noꝝ latinoꝝ [redacted] uenit se ad finalē exēmi
noꝝ cristianoꝝ de terra sācta. Et quidē t tota ecclia nō tale
bat cristiani latini nisi solū tūc cū q̄dā ꝑpolamando
q̄ ibi acrean ut accan q̄ dicit ēt ciuitas illa opulētissima
[redacted] et ꝑtotissima ibi ā ēsidēbāt rex jacteū cū cuia sua
et magē ēpli et ꝑ ḡpuntios et dño ꝑdicto cū cleo et
ceo fm q̄ fungebat a cūiq ceptū q̄ soldanus t cū eo ānq sui
bamis se xcceperūt et sigillauerūt regi anglie et regi ſrācie
et aliorū regū et ꝑncipū et cū x milia pedū gremiorū
xcccrt signatoꝝ de dñis marchis q regni ibēt cccat ecclia
pdicta sup signuꝝ ibi ꝑ destructa. Ania et pnde occlua
sepe cōfusa t dubiis sēt̄ncijs ybi fuit pdictū et mandatū
fuerat ut ꝑ [illegible]

Capta t iterū jacteū
nccā magla

1291

ꝓclamando si nos
magi verbo

na q

ti
et ꝑicia comoda ut ꝑ ꝑ fo 3816

c: Capta:—

c: Jectum:—

Nordmanni
habuerij successor bn amici & fris sue p mare ad nisi tradu co
uerbu acquantes cu manu fua passus fuit obijt mu coruscq
Exemplar scripsi

marcis et p medio furie distat a jectu no plus q ml milliaria
ydulion p loru optu et valde opto ipo p ej plu est mercatorij
coridabiliq occidentaliq qua fuit q sanc anu mercatorij
Diuinor dz nrop p uicios et malos est ei situs sm ego p plus
esset accidit ut quida nigeri de meis pegnis quosda sar
Exemina fialis angla
binop a tota fca sctt
1291
dauit collegit maxima excussit et omnia obsedit et quida
at sarracnq p turrib sagittis parcis p ista expugnacu belli
ordo est p cepit fugere et manicat p mare Sarracni ut no
habebat amplius repugnandi p mercer et occ xpiani in
gulauerit et qa desperati sc p ej excidio lx milia xpia
norj ejecerit asserebant p ore gladij p cuncta sua dim.
1291 Circa tot ipo luning a fca sca p dolcy pcelli q se fece
uicio sacrarcnq manu pcer quos cetu ej qui cunit sm
at q nota fuerit scribus p ily p mercer ceaua gestari
sunt valde et simq pcelly nicolaus ppa q publicauit
fec mugarus p dalgirius cenor assumcibly et mittibly.
Circa sctm subsidiu ne recges et principes ex totoy pcingue
mny admirices ifcit q p cessus sollicitus ex gm maxis
gr olo xpianos mercatores et alias q no solu arma et lig
maxima qd ea diu pius fuerit ypolitus q qui defecerit p alcy
audacia ut alias fecas soldan sedras gotty mercadria
ne qd ex eis cu fenoccant m de tuscia ad nisi q loca sctis sm ppe
ludeia et q habeu p qda extra magnati q post rsta ego cui
gotty xpianop abrea sctt octo mis cognit pfaty tabnop
pugnato orsanus bay xpianj et cepit abraz fatty et jectu
fuit q lenuerat manu ad tuscia ut sup audiu et p unde
q ista p ignominia dicenta abrea scta a not udo ut
no sit gmplius q cogitaty de habendo ea p et amplio
ria misi dd dq macto sclit apari ad qor habebar ego
dicta cui gtar xpianop abrea scta no cu fecit p specula
pant et qda loca q fuerat p quibj missu ppe mutauerut
B ad tepus quousq q sarracnos p plugnei actsi et exterc
mutati fuerat

Anno ciuitas scta pjectum stetit pg xpianop
latinop expulsoy et obtinet p eos fuit locati et
eor sue scte ecc passagijs xpianop p recep

c: Jectum:— c: Capta:—

1290

Multis annis stetit ciuitas scta jectum pg expulsoy
latinop fm latinos sine romanis xpianos no
ut dictu p sanctu cum gnibj, latinis de jectum
subtraxerat xpiani occidebat mostrenosi genti
et seismatici p loca latinop et cetos latinos edifi
cantes possederent no fuit latinis ut dq loca p ecclie scte ge
bant
telam treug scty et ciuit jectum p licet nisi cu cautissa de
ductor sarracenop et cu salvo gductu et sub gnissio ghalanco
et qui recebat p ejmi pcessoliam no
habebat dina officia nisi seismaticop a gentiop no dq qa
debat gsolatu hor ut p collecte cur cu latine et occidenta
libj q fecentissimo zelo scte assumt loca pg cuigoy xpia
norj abrea scta nec illa deserit ad annos ppe nigolai
pp nros petri qui obiit cui odinis mundi et electi fuerat p
anno dni 1241 cu pauoy acquantes archis dyisit ego nuncios
ad soldanu pote cu, nuncijbj pg pauoy acquan
et cuigoy xpianop petens ab eo gtiq p jectum habitare ep
mittet aliquos latinos deicos p custodia sepulcri xpi et fq hor
obmanere xpi fuerit no nollet ut ob pm suop p xpianis solitu
fuit debet ob sui nois divlgnicy p gtiq quia p premissoy
dq latinop no solu p acquentes sl p accidens nutu dy magni
fectoria fiet q de nunnit ego soldanj pcibj ppe et deicos eligio
sos ut pacifice mitti jussit pcessoliam et pp quo ordinauit
convidianos demosinas ad xpianop hospitale p jectum ppa
ego elegit de fcibj sui odinis nuncijbj aquas manuccos dor
tos et gtarcos misit cos pcessoliam ut loco cui de xpiana
na cu p cata domic sue cotanis officia dina pficent ne
lla sollicitu cu alia latinis obiata starent sc et ecclesie ac diui
pces p jectum ei, no q haberet ibi panu se obtinuerat ad
hospitale qui p cuigoy et p magn missia et defectu ibi dq
tunis sic dampnu degnecet et, ei, nisi de exiguis demosinis
p cuigoy ingrediu pacco anno dni mccc fuerat sctis ludo
uico ordinis fm uigoy epus thalosan q p bonifacium
octauu sanctu et hic sctu ludouicu fuit nepos sti ludouici regis
Francie fq concubi et sue regis caliberti regis apulie ordinis
sicilie et jectum hic sctu pfui ei ordinitate fm uigoy au
diuisset et missias p jectum ipo parcbant cocut p sicilia ad
fratu suu rubertu regem jectum gsolute fm et co regis p amare
dinis gubit expauit ei quo p jectum cui sua p defectu rege
cet laboriq cui labe et n zelum ibi gerat ss p hospitali mat
cet dux ego hijs audit misit
gposit regni sui negotijs et assignat dq quiq fcibj
nuncijbj scta p jectum loca scta trag gaudio p ejm ministraturq ma
nigerit defecit aut p jectum p salvo gductu soldani et missis
th missis ar de consulatu loci scti defectu p egiptu ad soldanu

1241

ecclie nuncios missi
a ppe p jectum

ayon
ff Gotzlin?

ibi defy scte finitu cursum
ad gabe fo peredeti ad
signum tale

loca sancta ubi modo certa sancta tato prius fuit eas empta

petrus alco sibi dari pro [illegible] modicis quod alias in petrum habitare cum
consensu eorum in monte syon ~~capella beate virginis~~ cum ancora habi
tatore in capella beate marie virginis in ecclesia dominice resurrectionis
cum ad modicos habitantes ~~[illegible]~~ et dominici sepulcri
ingredientem in capella beate marie virginis in valle iosaphat et specum dominice
[illegible] beate marie virginis in bethleem cum habitatore [illegible]
[illegible] fratres [illegible] per regem robertum et soldanum
dedit soldano robertus pro [illegible] pecunia viginti duo milia
ducatorum. Et soluto precio ascendit rex in [illegible] et loca prefata
[illegible] resignauit petrus possidenda loco sui et
suorum successorum [illegible] loca istis rex ibi fecerat fratres
minores [illegible] in monte syon ubi cum eos fecerat quibus
[illegible] regulariter [illegible] in templo dominice resurrectionis [illegible] ad latus
capelle beate virginis pro custodia dominici sepulcri [illegible] in bethleem
[illegible] isti rex [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ videntes ac fratres [illegible]
Aduertas sancta pretium terre sancte
[illegible] quod soldanus recipere pecuniam et loca sancta redderet colle
[illegible] modicis elemosinis emerunt agrum acheldemach super
vallem syloe in latere syon ex opposito syon et specum sancti iacobi in
pede montis oliveti super [illegible] et valle iosaphat [illegible] tempus
ut [illegible] ibi fratres quia loca illa in [illegible] erat et multo
[illegible] parebant [illegible] a sarracenis et
arabibus et non erat possibile [illegible] locis illis [illegible]
[illegible] fratres [illegible] ad [illegible] christianorum [illegible] et ipsi fratres
minores [illegible] habeant et soldanus ipse et [illegible]
[illegible] eos prefata recepta pecunia intra [illegible]
[illegible] commoda et [illegible] sepe a sarracenis [illegible] fuerant
et cottidie [illegible] anno domini 1368 [illegible] sarra
1358
ceni [illegible] montis syon et [illegible] fratres occiderunt [illegible] hoc [illegible]
[illegible] edificia [illegible] ceciderunt [illegible]
destruxerunt. Alia vice [illegible] iudeis recepit sol
danus eis locum sepulcri dauid et aliorum regum iuda et
destruxit [illegible] loci [illegible] missus [illegible] pe
regrinos [illegible] fuerat
et [illegible] ibi [illegible] a paganis et hodie liberat et
[illegible] de locis [illegible] habitare
Anno domini [illegible] non erat [illegible]
[illegible] fratres illi ut et pagani et christiani ostenderent
[illegible] fuerunt [illegible] illi et notabiles [illegible] ac matronas
[illegible] et [illegible] usque in hunc diem obseruancia [illegible]
[illegible] peregrinis aduenientibus fidelibus seruiunt et ministrant eis ne
cessaria [illegible] de hospitali in [illegible] recipiunt [illegible]
[illegible] ipse [illegible] apud eos [illegible]
[illegible] christianorum principum [illegible] nobilium [illegible]
[illegible] largissimis elemosinis sustentat fratres illos
[illegible] et reges christiane religionis singulis annis mittunt
[illegible] elemosinas eis [illegible] ducatos [illegible] ducatos [illegible]

que prius edificatum fuerat a rege francie de consensu soldani [illegible] de [illegible]

quedam [illegible]

[illegible] ut [illegible] affectus ad loca sancta sincerius et magis
[illegible] elemosine a cottidia
[illegible] qui in dominico sepulcro in [illegible]
[illegible] recipiunt. Et hec omnia eis sunt necessaria [illegible] colligit
elemosinas ab occidentalibus [illegible] a paganis [illegible] christianis [illegible]
sustentant et [illegible] ab orientalibus recipiunt ~~[illegible]~~ quod [illegible] esset ne
~~[illegible]~~ [illegible] et [illegible]
gestate [illegible] fratres illi affligentur ~~[illegible]~~ et [illegible] hospitale [illegible]
[illegible] elemosinis fidelium sustentaret et hospitale [illegible] loca sancta a paganis
et [illegible] ibi [illegible] libertas [illegible] in [illegible] testamento gentium
[illegible] et [illegible] pecunias et [illegible] miserit [illegible]
reges et principes pecunias [illegible] libris [illegible]
[illegible] in nouo testamento
[illegible] collectas [illegible] paulus
[illegible] apostolus [illegible] singulariter occupat [illegible]
qui erant in [illegible] singulariter occupat fuisse [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] et ibi [illegible] petrus de
[illegible] ad gal 6 et 2 cor 8 [illegible] ro 14
[illegible] collecta [illegible]
[illegible] achaia et macedonia [illegible] in petrum [illegible]
[illegible] paupertate [illegible] sollicitabant [illegible] apostoli [illegible]
[illegible] petrus iacobus et iohannes dextras dedissent pau
lo et barnabe [illegible] apostolis miserat eos ad predicandum
hec [illegible] ut [illegible] esset pauperum in petrum colligendo [illegible]
et [illegible] in [illegible] epistolis suis paulus ad
[illegible] collectas [illegible] diligenter [illegible]
de [illegible] et ipse [illegible]
ad [illegible] collecta ut patet [illegible] actuum [illegible] felici [illegible]
[illegible] ut mitterent colle
[illegible] in petrum [illegible] quidam [illegible] qui
[illegible] collecta et [illegible]
[illegible] malle [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] elemosinas miserat [illegible]
[illegible] dedecat ut [illegible] possit in [illegible]
[illegible] ad [illegible] super sancti [illegible]
[illegible] de religiosis in [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] templarij hospitalarij et sancte marie [illegible]
et [illegible] edificare domos. plura et possessiones ac
[illegible] ut eas transmitterent in petrum [illegible]
[illegible] ut [illegible] possent
[illegible] data fuit hospitalarijs [illegible]
[illegible] ad ierosolimam [illegible]
[illegible] possessio et [illegible] collectio [illegible]
[illegible] et [illegible] religiosis [illegible]
[illegible] elemosinas [illegible] custodibus sancti sepulcri in [illegible] et [illegible]
[illegible] et sancta loca ac [illegible]
[illegible] esse fidelibus [illegible] ibi sunt [illegible]
[illegible] et sancta [illegible] hec [illegible] hodie habitat [illegible]
[illegible]

Saraceni

Quinta secta ponitur hodie [illegible] a diversis gentium mundi, et collecto [illegible] quorum [illegible] principales ibi habitantes scilicet saraceni machometiste [illegible] [illegible]
[illegible] ydolatras [illegible] iudeos, negant trinitatem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filium deum [illegible] non posse dicunt [illegible] [illegible] si dicerent deum non esse [illegible]
cum non habeat [illegible], et deum non [illegible] quia [illegible] deum cum [illegible] dicunt [illegible] machometo [illegible]
saracenos [illegible] negant et [illegible] non deum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] super omnes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] passum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] multa esse dicunt [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dicunt [illegible] et machometa [illegible] et magistra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudice
De [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuisse [illegible] [illegible] dicunt [illegible] et ex illis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] patriarchas et prophetas [illegible] fuisse saracenos et [illegible] [illegible]
quia voluerunt [illegible] saracenus [illegible] [illegible] se saracenos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] non habent [illegible] [illegible] [illegible] dicentes [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non debere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] distinctio diei et noctis [illegible] [illegible] et luna [illegible] [illegible]
[illegible] De [illegible] [illegible] [illegible] angelis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angelos [illegible] et demones [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Secundo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Greci

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] articulo [illegible] [illegible] [illegible] a filio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negant
[illegible] [illegible] [illegible] non posse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negant esse [illegible] [illegible] non esse obediendum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] baptizatos [illegible] [illegible] non dicunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] latinis [illegible] Tercio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] latinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lingua saracenica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Jacobini

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] jacobite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Abesini

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] saraceni
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Nestoriani

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non filii dei

Armeni

Caldea lingua [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habent
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] epiphanie [illegible] baptismum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oleo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Georgiani

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] georgiani [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] saraceni [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maronite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lingua saracenica [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Decimo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad bella [illegible] [illegible] [illegible]
saracenos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Duodecimo [illegible] [illegible] [illegible] machometiste [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obedientia [illegible] [illegible] [illegible] capitaneus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et eos mittit ad regem [illegible] [illegible] et [illegible] rege [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rege
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Tredecimo [illegible] [illegible] machometiste [illegible] [illegible] lege [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] saracenos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rex egypti soldanus et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lege [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sextodecimo [illegible] [illegible] [illegible] latini
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obedientia et [illegible] evangelica [illegible] [illegible] [illegible]
Dixi ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] regna [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vide supra fo 133 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eos esse [illegible] et laudat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
latinis pessimis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non habent catholicos [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] eos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erroribus

E n d e

der

Archivalien - Einheit